شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنى (جۈمە)　(بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم پارتىيە سىرتىدىكى زاتلاردىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا پىكىر ئالدى

نۆۋ مۇخبىرىمىز جۇ تۇڭ خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يېغىنى ئېچىلىشتىن ئىلگىرى، يەنى 10 - ئاينىڭ 24 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايوندىكى دېموكراتىك پارتىيە، گۇرۇھلار، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن سۆھبەتلىشىپ، «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى (مۇزاكىرە نۇسخىسى)» توغرىسىدا پىكىر ئالدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ سۆھبەت يېغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ «قارار»نى ئىزچىللاشتۇرغاندا، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ رولىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدا كۆپچىلىكنىڭ كەڭ كۆشادە سۆزلەپ، قىممەتلىك پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى كۆپرەك بېرىپ، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە زىيالىيلار توپلانغان ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ «پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» شىنجاڭنىڭ ئەھۋالىنى بىرلەشتۇرۇلگەن بولۇپ، ئۇنىڭدا كۆرسىتىلگەن تەدبىرلەر ئەمەلىيەتكە ئاساسەن، ۋەزىيەت ئىستايىدىل تەھلىل قىلىندى، تەجرىبىلەر يەكۈنلەندى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاكتورلىرى ۋە زور تەدبىرى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇلدى، ئۇ بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىلدە ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگراما خاراكتېرلىك ھۆججەت.

يولداش جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىدە «قارار»نىڭ ئاساسىي روھى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى بىر قانچە مۇھىم مەسىلە مۇپەسسەل شەرھلەندى. «قارار» ۋە بۇ سۆز پۈتۈن پارتىيىنى ۋە پۈتۈن مەملىكەتنىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئوبدان ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، ئەسىر ئالمىشىش پەيتىدە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا سەپەرۋەر قىلغۇسى ۋە ئىلھاملاندۇرغۇسى.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز پۈتۈن مەملىكەتكە ئوخشاش دۇنيا كۆز تىككىدەك تارىخىي زور بۇرۇلۇشنى ۋە ئىشلىرىمىزنىڭ زور تەرەققىياتىنى باشتىن كۆچۈرۈپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈش بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ مول مېۋىگە ئېرىشتى. ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى، تەپەككۇر ئۇسۇلى، روھىي قىياپىتى ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىدا چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولدى، پارتىيىنىڭ تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتى ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىش ئاساسىدا پائال ئىجتىمائىي مۇھىت بىلەن تەمىن ئەتتى. بولۇپمۇ پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، پۈتۈن پارتىيىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى بىلەن قوراللاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنى ۋە ئاساسىي فاكتېرنىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئىجابىي ئىلگىرىلەش ۋە كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلدى، بۇنىڭ بىلەن دەۋر روھىغا باي زور بىر تۈركۈم ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەر بارلىققا كەلدى، نۇرغۇن قىممەتلىك پىكىر ئەجرىبىلەر يارىتىلدى، بۇ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناندى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ۋە نەشىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۇرۇشىمىز لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شۇنىمۇ سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتتە بىزدە تېخى بىرمۇنچە مەسىلە مەۋجۇت، «قارار» دا تەھلىل قىلىنغان مەسىلىلەرنىڭ بەزىلىرى ئاپتونوم رايونىمىزدىمۇ ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت، بەزىلىرى خېلىلا ئېغىر، بۇنىڭغا ئىستايىدىل مۇئامىلە قىلىشىمىز لازىم. بىر قىسىم كىشىلەر ئارىسىدا كۆرۈلگەن غايە، ئېتىقادتىن تەۋرىنىش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش قارىشى سۇسلىشىپ كېتىش مەسىلىسى، بەزى ساھەلەردە ئەخلاق بۇزۇلۇپ، پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىكنىڭ كۆپىيىپ قېلىشى، جەمئىيەتتە رەزىللىك ئەھۋاللارنىڭ قايتا پەيدا بولۇشى، چېرىكلىكنىڭ يامراپ كېتىشىگە ئوخشاش خەلق ئاممىسىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولغان بەزى مەسىلىلەرنى يۈكسەك سىياسىي پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى گەۋدىلەندۈرۈلگەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئارزۇسىغا ئويغۇن، ئۇنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىنتايىن زور تۆرتكىلىك رول ئويناپىدىغانلىقىغا ئىشىنىمىز. ئۇلار «ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى» توغرىسىدا نورغۇن. ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى، ئۇلار ئۇستۇنلۇكنى جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا كۈچلەپ تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

- ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

ۋاڭ لېچۈەن

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى)

يولداشلار:

چىڭ تۇرۇلۇپ، 9 - بەش يىللىق پلاننى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان ئۇزۇنچىلاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى قەتئىي تەۋرەنمەي ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلەندۈرۈش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت جەھەتتىن كاپالەتلىك قىلىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى چاقىرغان بۇ قېتىمقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا ئاساسلىقى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا ماقۇللانغان «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»، باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ ئومۇمىي يىغىنىدا قىلغان مۇھىم سۆزى ئۆگىنىلىدۇ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇلىدۇ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتىنىڭ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش «پىكىر»ى مۇزاكىرە قىلىنىدۇ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئونۇشنى ئۆستۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمىتى ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ. بۇ قېتىمقى يىغىن ناھايىتى مۇھىم، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە چىڭ تۇرۇپ، «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاكتېرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس ھالدا تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، گۈللەنگەن، باي، مەدەنىيەتلىك شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئېلىپمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم پەيتىدە چاقىرىلغان مۇھىم يىغىن. ئومۇمىي يىغىندا «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى» قاراپ چىقىلدى ۋە ماقۇللاندى. يولداش جياڭ زېمىن يىغىندا مۇھىم سۆز قىلدى. بۇ قېتىمقى يىغىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ كۈچەيتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇھىم سۆزىدە ئېيتىلغان ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇ شېڭتاۋ سۆھبەت يىغىنىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. ئۇ «قارار»نى ئىزچىللاشتۇرغاندا، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ رولىنى قانداق جارى قىلدۇرۇش توغرىسىدا كۆپچىلىكنىڭ كەڭ كۆشادە سۆزلەپ، قىممەتلىك پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى كۆپرەك بېرىپ، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە زىيالىيلار توپلانغان ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلار، سودا - سانائەتچىلەر بىرلەشمىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ «پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» شىنجاڭنىڭ ئەھۋالىنى بىرلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، ئۇنىڭدا

1. يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىنى تولۇق تونۇش كېرەك

پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا، ئالدى بىلەن ئىدىيىۋى تونۇش مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىپ، 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»ى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھى ئارقىلىق ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسىنىڭ ئىدىيىسىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، يېڭى ۋەزىيەتتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى، تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشەنچىسى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى ئاشۇرۇش لازىم.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، ئۇ ھەم زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى، ھەم ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئوڭۇشلۇق ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئومۇميۈزلۈك يۈكسەلدۈرۈشته زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. «قارار» دا ماركسىزم-لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەندە

ئىدىيە خىزمىتى ئىسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىش ئاساسىدا پاكال ئىزدىنىش ۋە يېڭىلىق يارىتىش ئارقىلىق، ئۇزلۇكسىز ياخشىلاندى ۋە كۆچەيتىلدى. ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتى كەڭ كۆلەمدە قانات يايدۇرۇلدى، پەن - تېخنىكا، ماتېرىيە، مەدەنىيەت، سەھىيە، تەنتەربىيە قاتارلىق تۈرلۈك ئىشلار جۈش ئۇرۇپ

مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن، قەتئىي ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ توسۇشىمىز ۋە ھەل قىلىشىمىز لازىم. ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى 6 - ئومۇمي يىغىنىنىڭ «قارار»ى ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل

بەرپا قىلىش يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئېرچىل ئىدىيىسى، سوتسيالىزم دۆلىتىمىزنىڭ سوتسيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ بىر تۈپ فاكتورى. بۇنىڭدىن ئون يىل ئىلگىرى، پارتىيە 12 -نۆۋەتلىك

(ئاخىرى 2 - بەتته)

جاڭ ۋۇنيۆ ئاپتونوم رايون چاقرغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنى يېپىلغاندا، مۇنداق دەپ تەكىتلىدى:

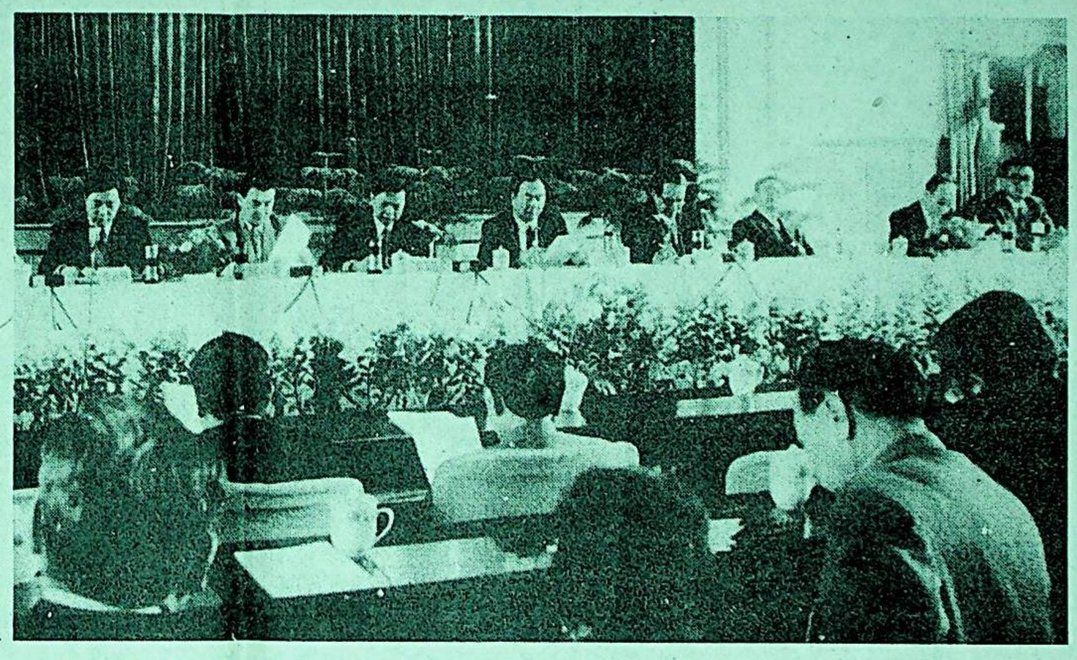
تېز ھەرىكەتكە كېلىش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش لازىم

يېغىنغا ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، لى فېڭزى، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنفۇلار قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون چاقرغان تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنى ئۈچ كۈن داۋام قىلىپ، 10-ئاينىڭ 31-كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۈرۈمچىدە يېپىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋۇنيۆ خۇلاسە سۆزى قىلىپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۈجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئىلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلدى.

يېغىنغا ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جۇشېڭتاۋ، ئەسقەت كەرىمباي، لى فېڭزى، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇدۇنفۇلار قاتناشتى.

جاڭ ۋۇنيۆ خۇلاسە سۆزى قىلىپ، مۇنداق دېدى: يېغىنغا قاتناشقان يولداشلار يېغىن مەزگىلىدە يولداش ۋاڭ لېچۈەن ۋە يولداش ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى. «ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئىمكان قەدەر تېز ھەل قىلىش توغرىسىدىكى قارارىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرى» نى مۇزاكىرە قىلدى. كۆپچىلىك نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۈجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئىلىپ بېرىشنى، يېزا-بازارلارنى ئومۇميۈزلۈك يۇقىرى سەۋىيەگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىشنى تەلەپ قىلدى.

سۈرەتته: نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىندىن كۆرۈنۈش. ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن قوتوسى

يېغىندا ياخشى ئىلىپ بېرىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ۋە ۋەزىپە، نىشان، ئاساسىي تەسەۋۋۇر، خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشى ھەم سىياسەت، تەدبىرلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالدى. «پىكىر» نىڭ (مۇزاكىرە نۇسخىسى) غا تۇزىتىش كىرگۈزۈش توغرىسىدا بىر مۇنچە ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى بەردى.

ئۆز سۆزىدە مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسى ناھايىتى مۇشەققەتلىك، شۇڭا ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، رېئاللىققا توغرا قاراش، ئىشەنچىنى چىڭىتىش لازىم. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۈجۇم قىلىش يولدا ئىلگىرىلەش، يېزا-بازارلارنى ئومۇميۈزلۈك يۇقىرى سەۋىيەگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇ سۆزىدە مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى ئالدىغا قويغان ۋەزىپە ئېنىق، ئاساسىي قىلىش: نامراتلىقنى تۈگىتىش بىلەن نادانلىقنى تۈگىتىشنى بىرلەشتۈرۈشته چىڭ تۇرۇش، نامراتلىقنى تۈگىتىشته ئالدى بىلەن نادانلىقنى تۈگىتىش؛ ئېچىۋېتىش بىلەن تەرەققىيات قىلدۇرۇشنى بىرلەشتۈرۈشته چىڭ تۇرۇش، ئېچىۋېتىش ئارقىلىق تەرەققىيات قىلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش، نامراتلارنىڭ رايونلاردىكى رايون خاراكتېرلىك ئېچىش بىلەن نامرات ئائىلىلەرگە يار-يۆلەك بولۇشنى بىرلەشتۈرۈشته چىڭ تۇرۇش، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتا ئائىلىنى ئاساس قىلىش؛

نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى بىلەن يېزىلاردىكى پارتىيە ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى بىرلەشتۈرۈشته چىڭ تۇرۇش، پارتىيە قۇرۇلۇشى ئارقىلىق نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ئىلايەت، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى بۇ قېتىمقى يېغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل يەتكۈزۈپ، ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىدىيە ۋە تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەتنى يەنمۇ سەپەرۋەر قىلىپ، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئىشقا سېلىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۈجۇم قىلىشنى تېزلىتىش لازىم.

ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر، بولۇپمۇ نامرات رايونلاردىكى پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر نامرات ئاھالىلەرنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى 1-چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇش لازىم. مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۈجۇم قىلىشتا، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1-قول باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، قاتلاممۇقاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇشنى بەلگىلىدى. خىزمەت تەكشۈرگەنده پەقەت دوكلاتنىلا ئاڭلاشقا بولمايدۇ، نامرات كەنتلەر، نامرات ئائىلىلەرنى بىۋاستە تەكشۈرۈش لازىم.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: تۈرلۈك سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش لازىم. بولۇپمۇ يېڭىدىن ئوتتۇرىغا قويۇلغان نۇرغۇن سىياسەتلەر ئاپتونوم رايوننىڭ مالىيە، باج، ئاشلىق، سۇچىلىق قاتارلىق تارماقلىرى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. بۇ تارماقلار ھەقىقىي يولغا قويۇشقا بولىدىغان لايىھىلەرنى تېزدىن تۈزۈپ چىقىشى لازىم. سىياسەت تەدبىرلەرنى ئىجرا قىلىش داۋامىدا يۈز بەرگەن يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا مۇزاكىرە قىلىپ، ھەل قىلىشى لازىم. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى چوقۇم قاتتىق باشقۇرۇش لازىم. باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىۋېلىشقا مۇتلەق يول قويۇلمايدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش، ئىقتىسادىي تەپتىش تارماقلىرى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى تەكشۈرۈش، ئىقتىسادىي تەپتىش قىلىشنى خىزمەتنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، ھەقىقىي ياخشى تۇتۇشى لازىم.

ئۇ ئاخىردا مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ۋۇلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەر تېزدىن تەشكىللەپ، سەپەرۋەر قىلىپ، ئۆز جايىنىڭ 1995-يىلى نامرات ئاھالىلەر ئومۇمي ئاھالىنىڭ% 25 تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدىغان بېزا ۋە% 30 تىن كۆپرەكنى ئىگىلەيدىغان كەنتلەرنى تەكشۈرۈپ بېكىتىپ، نامرات كەنت، نامرات ئاھالىلەرگە ئارخىپ - كارتۇچكا تۈرغۈزۈپ، ۋۇنسكا ئېسىپ ياردەم بېرىش، يار-يۆلەك بولۇش چارىسىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇشنىڭ ئالدىنقى مەزگىللىك تەبىيارلىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى لازىم. ئاپتونوم رايون ساھەلەر بويىچە نۆۋەتلىق نامزاتلارغا ياردەم بېرىدىغان تۈرۈنلارنى تەڭشىدى ۋە بېكىتتى. شۇنداقلا باشلامچىلىق قىلىدىغان تۈرۈنلارنىمۇ بەلگىلىدى. ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر) لەرمۇ ئۆزىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئۆز جايىنىڭ ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا ياردەم بېرىش، يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى ئۈچۈن كۆپ قاتلامدىن ئىبارەت ياردەم گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، ئۇلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش جەھەتتىكى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا ياردەملەشمەكچى بولغان ئورۇن ۋە ئورگانلارنى ئىزچىل تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى ياخشى ئىلىپ بېرىشىنى تەلەپ قىلدى.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

(بېشى 1 - بەتتە)

مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى فاكتورى توغرىسىدىكى قارار» ماقۇللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ستراتېگىيىلىك ئورنى، كۆرۈنۈش نىشانى ۋە تۈپ ۋەزىپىسى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پۈتۈن پارتىيە خىزمىتىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم تەركىبىي قىسمى، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئورتاق كۆرۈنۈش قىلىشتىكى ئۇلۇغۋار نىشانى بولۇپ قالدى. پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنىدا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش - ئېلىپ بارالماسلىق سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشى ياكى خاراپ بولۇشى، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشى ياكى مەغلۇب بولۇشىغا، قانداق بىر جۈگونى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشكە مۇناسىۋەتلىك دەپ ئېنىق كۆرسىتىلىپ، پۈتۈن پارتىيەدىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش تەلەپ قىلىندى. بۇ قېتىمقى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلىنىپ، بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئاساسلىق قارالما قىلىنىپ، «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارار» چىقىرىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاكتورى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرى، پۈتۈن مەملىكەت مىقياسىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس راۋاجلانغان ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۇرۇش يەنمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئوتتۇرىغا قويۇلدى. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ بۇ بىر قاتار تەدبىرلىرى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشلىرى ئېلىمىزنىڭ زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى تولۇق ئەكس ئەتتۇرۇپ بېرىدۇ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇپ مەنپەئىتى ۋە كەڭ خەلق ئاممىسىنىڭ ئورتاق ئارزۇسىغا ۋەكىللىك قىلىدۇ، ئۇ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈپ، 9 - بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلنەچچە بولغان تەرەققىيات نىشانىنىڭ ئەملگە ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتا چوڭقۇر ئەھمىيەتكە ئىگە.

ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت ئىنسانلارنىڭ ئىجتىمائىي ئەمەلىيىتىدىكى ئۆزئارا باغلىنىشلىق بولغان ئىككى خىل ئۇلۇغ نەتىجە، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش بىلەن ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ زىچ باغلىنىشلىق بولغان ئىككى تەركىبىي قىسمى. بىر تەرەپتىن، مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن، بەلگىلىك ماددىي شارائىت بولۇشى لازىم، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ئوبدان ئېلىپ بېرىلسا، ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرى تەرەققىي قىلسا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ تولۇق ماددىي ئاساس بىلەن تەمىن ئەتكىلى بولىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، نۇقتۇل ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماددىي مەدەنىيەتنىڭ قوشۇمچىسى ۋە بېقىندىسى دەپ قاراشقا بولمايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت ئۆزىنىڭ خاس نىسپىي مۇستەقىللىككە ئىگە. ماددىي شارائىت ياخشى بولسىلا، مەنىۋى مەدەنىيەت تەبىئىي ھالدا ياخشى بولىدۇ، ماددىي شارائىت ناچار بولسا، مەنىۋى

دۆلىتىمىزنى «غەربلەشتۈرۈشى»، «پارچىلىشى»غا قارشى تۇرۇش كۈرىشىنىڭ بىرىنچى سېپىگە جايلاشقان. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش قەدىمىنى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش جەريانىدا دۇشمەن كۈچلەرمۇ ئىدىيە، سىياسىي، مەدەنىيەت، دىن قاتارلىق جەھەتلەردە بىزگە تەسىر كۆرسىتىپ ۋە سېڭىپ كىرىپ، چىرىك ئىدىيە، مەدەنىيەتنى تەرغىب قىلىدۇ، دىنىي ئەسەبىيلىكنى قوتراتىدۇ، بۇرژۇئازىيىنىڭ دۇنيا قارىشى، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ئىدىيىسىنى تارقىتىدۇ. شەرقىي ياۋروپادا جەددىي ئۆزگىرىش بولغان، سوۋېت ئىتتىپاقى پارچىلىنىپ كەتكەندىن كېيىن، خەلقئارادىكى دۈشمەن كۈچلەر بىزنىڭ شىنجاڭنى جۈگوغا قارىتىلغان «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش» ستراتېگىيىسىنى يۈرگۈزۈشنى تېزلىتىشتىكى نۇقتىلىق رايون قىلدى. ئۇلارنىڭ مەقسىتى شىنجاڭنى ئۇلۇغ ۋەتىنىمىزدىن ئايرىپ چىقىش. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدا كۆرۈلگەن مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەردىكى ھەر خىل غەرەزلەر ۋە ھەر خىل بۆلگۈنچىلىك، بۆزغۇنچىلىق قىلمىشلىرى، ئەكسىيەتچىل رېئال قىلمىشلىردىن بۇنىڭغا باغلانمىغىنى، يىراقتىن ماسلاشمىغىنى يوق. «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش»قا قارشى كەسكىن كۈرەشتە ئۆزىمىزنىڭ ئۈيغۇشقاقلىق كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، مەدەنىيەت جەھەتلەردە سېڭىپ كىرىشىگە ئۇنۇملۈك تاقابىل تۇرۇپ ۋە ئۇنىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداپ، شىنجاڭنى ئۇزاقتىچە مۇقىم قىلىشىمىز ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننىڭ تەلىپى بويىچە، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، كۈچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئوبدان ئېلىپ بېرىش، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۇرمۇشقا كۈچەيتىش كېرەك. ئەگەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قارىساق، ئۇ ھالدا تارىخىي خاراكتېرلىك خاتالىق ئۆتكۈزۈپ قويىمىز.

ئېلىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرىدىغان، ھەم دەۋر روھىنى تولۇق نامايان قىلدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ، دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش جۈگو كومۇنىستلىرى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ مۇشكۇل تارىخىي ۋەزىپىسى. ئۇ ئېلىمىزنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پلانىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئېشىشىغا، سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللەپ رونىق تېپىشىغا مۇناسىۋەتلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھەر

بولغان تونۇشنى سۇسلاشتۇرۇپ قويۇش، ئۇنىڭدىن گۇمانلىنىش، ھەتتا ۋاز كېچىش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر قول بوش بولۇشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان چوڭقۇر قاتلاملىق تۈپ مەنبە. شۇڭا غايە، ئېتىقاد مەسىلىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئەڭ ئاساسىي مەسىلە.

بىز دەۋاتقان جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىر تەرەپتىن، ئالاھىدە قۇرۇش مەزمۇنىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، تېخمۇ مۇھىمى، جۇڭگونىڭ ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ سوتسىيالىزم قۇرۇش، ئۆز يولىدا مېڭىشنى گەۋدىلەندۈردۇ. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش كومۇنىزم پرىنسىپىدا قانداقتۇر چوڭ ئۆزگىرىش بولدى، دېگەنلىك ئەمەس، بىز ھازىر جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇۋاتىمىز ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇۋاتىمىز، بىزنىڭ ئاخىرقى مەقسىتىمىز كومۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش. مەيلى بۈرۈن، ھازىر ۋە كەلگۈسىدە بولسۇن، كومۇنىزم جەمئىيىتى قۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ ئالىي غايە بىز كومۇنىستلار ۋە ئىلغارلارنىڭ كۈچ بۇلقىمىز ۋە روھىي تۈۋرۈكىمىز. جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئالىي غايىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ مۇقەررەر باسقۇچى. بىز كومۇنىستلار ئۇچۇن ئېيتقاندا، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇچۇن كۈرەش قىلىش پارتىيىنىڭ ئالىي غايىسى ئۇچۇن كۈرەش قىلغانلىق بولىدۇ. پىلانلىق ئىگىلىكتىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈش مۇقەررەر ھالدا ئىجتىمائىي ئىدىيە، ئىجتىمائىي ئىقتىسادتا زور ئۆزگىرىش پەيدا قىلدۇ، ئەمما بىز سوتسىيالىزم، كومۇنىزمنىڭ تۇپ پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. مەسىلەن، بىزنىڭ ئومۇمىي مۇلۇكچىلىكنىڭ ئاساسىي گەۋدىلىك ئورنىدا چىڭ تۇرۇش مەسىلىسى، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى ئىگىلىكنىڭ نۇقتىلىك ساھەلەردىكى يېتەكچى ئورنىدا چىڭ تۇرۇش مەسىلىسى، بىر قىسىم ئادەملەرنىڭ ھالال ئەمگەككە تايىنىپ ئالدىن بېيىشىغا يول قويۇپ، تەدرىجىي ئورتاق بېيىش مەسىلىسى، يېزىلاردا كوللېكتىپ ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش مەسىلىسىگە ئوخشاش مۇشۇ تۈپ ئاساسلىق نەرسىلەردە قىلچە تەۋرىنىشىمىزگە بولمايدۇ. بىر كارخانىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، كارخانا باشقۇرۇشتا ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى، ھەتتا غەربتىكى كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئېنىك قىلىشقا بولىدۇ، ئەمما كارخانىنىڭ يۆنىلىشىدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. بىز ئىسلاھات ئېلىپ بارىمىز، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىمىز، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بارىمىز، بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىمىز، ئەمما، تۆت ئاساسىي پرىنسىپتىن تەۋرىنىپ قالساق بولمايدۇ. ئەگەر بۇ ئاساسلىق نەرسىلەردىن تەۋرەنسەك، ئۇ ھالدا بىزنىڭ شۇئۇللانغىنىمىز سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بولماي قالىدۇ، جەمئىيەت ئايىنىپ ئۆزگىرىپ كېتىدۇ، دۆلەت پارچىلىنىپ كېتىدۇ، بىز چېچىلىپ كەتكەن قۇمغا ئايلىنىپ قالىمىز، ئۇنداقتا باشقا مەسىلىلەردىنمۇ ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ.

غايە ۋە ئېتىقاد تۇرمۇشىمىز، خىزمىتىمىزدىكى ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ مەنبەسى. بىر ئادەمدە غايىۋى ئىنتىلىش كەم بولسا، ئۇ مەنىۋى تۆۋرۈككە ئىگە بولمىسا، ئۇ مۇقەررەر ھالدا چوشكۇلۇشۇشكە قاراپ

زامانىمىزدىكى جۇڭگودا، ۋەتەنپەرۋەرلىك بىلەن سوتسىيالىزم جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئەمەلىيىتىدە ئورگانىك ھالدا بىرلىككە كەلگەن، ئۇ پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى مىللەتنى گۈللەندۈرۈشكە ئىلھاملاندۇرىدىغان غايەت زور ھەرىكەتلەندۈرگۈچى كۈچ. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانىغا سىڭدۈرۈش كېرەك. يولداش جيانگ زېمىن مۇنداق دېدى: ۋەتىنىمىز بىرلىككە كەلگەن كۆپ مىللەتلىك ئۇلۇغ دۆلەت. 5000 يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان، جۇڭخۇا مىللەتلىرى بۇ زېمىندا ئەمگەك قىلىپ ۋە ياشاپ كەلدى، ھەر مىللەت خەلقى ئۆزئارا ئىتتىپاقلىشىپ، ئۆزئارا ئۆگىنىپ، ئۆزئارا ئەمگەكچانلىقى ۋە ئەقىل-پاراسىتى ئارقىلىق ۋەتىنىمىزنىڭ كەڭ تاغ - دەريالىرىنى ئورتاق گۈللەندۈرۈپ، شانلىق جۇڭخۇا مەدەنىيىتىنى ياراتتى. نۇرغۇن ئۇلۇغ مۇتەپەككۇرلار، سىياسىيونلار، ھەربىي ئالىملار، ئالىملار، ئەدىبلەر ۋە سەنئەتكارلار ئارقا - ئارقىدىن بارلىققا كەلدى. جۇڭخۇا مەدەنىيىتى شەرق مەدەنىيىتىگە چوڭقۇر تەسىر كۆرسىتىپلا قالماستىن، بەلكى پۈتكۈل ئىنسانىيەت مەدەنىيىتىگىمۇ ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى. جۇڭگو خەلقى ئەزەلدىن تاجاۋۇزچىلارغا باش ئەگمىگەن يوق، ئۇلار ئەركىنلىكنى قىزغىن سۆيۈش، ئالغا بېسىشقا ئىنتىلىش، مىللىي غورۇر ۋە دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداشتەك شەرەپلىك ئەنئەنىگە ئىگە. ئۇلار چەت ئەل تاجاۋۇزچىلىرىغا چەكسىز نەپرەتلىنىدۇ، نام - شۆھرەتنى دەپ ۋەتەن ساتقان مىللىي مۇناپىقلارنى ئىنتايىن پەس كۆرىدۇ، ۋەتەنپەرۋەر زاتلارنى چەكسىز ھۆرمەتلەيدۇ. بۇلار قىممەتلىك مىللىي خىسلەتسىزگە ئايلاندى. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ۋەتىنىمىز يېقىنقى زامانىدا ئۇزاققىچە چەت ئەللىك قاراقچىلارنىڭ تاجاۋۇزىغا ۋە بوزەك قىلىشىغا ئۇچرىدى. نۇرغۇن ۋەتەنپەرۋەر زاتلار ۋە پۈتۈن مەملىكەت خەلقى ۋەتەننى مۇنقەرزلىكتىن قوتۇلدۇرۇش مەقسىتىدە جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىزدىنىش ئېلىپ بارىدى ۋە ئالدىنقىلارنىڭ ئىزىنى كېيىنكىلەر بېسىپ ئىگىلىمەي - پۈكۈلمەي كۈرەش قىلدى. جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇپ، مىللىي مۇستەقىللىكنى قولغا كەلتۈرۈش، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغداش كۈرىشىدە ئەڭ زور قۇربان بېرىپ، ئەڭ زور تۆھپە قوشۇپ، پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ سەممىي ھۆرمىتىگە ۋە ھىمايىسىگە ئېرىشتى. جۇڭگو كومۇنىستلىرى ئەڭ قەتئىي، ئەڭ ئۆزۈل - كېسىل ۋەتەنپەرۋەرلەردۇر. جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىكىنى جۇڭخۇا مىللەتلىرى ۋە جۇڭگو خەلقىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىكىنىڭ ئەڭ يۈكسەك ئۇلۇنىسى. نۆۋەتتىكى داۋالغۇپ تۇرۇۋاتقان خەلقئارا ۋەزىيەتتە، بىز جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرماقچى بولىدىكەنمىز، ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشىمىز لازىم. ئازاد بولغان 40 نەچچە يىلدىن بۇيان، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ رەھبەرلىكىدە، شىنجاڭدا يەر - جاھاننى زىلزىلىگە كەلتۈرىدىغان ئۆزگىرىشلەر بولدى، ھەممە كۆز تىككىدەك تەرەققىيات نەتىجىلىرى

مۇستەقىلىككە ئىگە. ماددىي شارائىت ياخشى بولسىلا، مەنۇي مەدەنىيەت تەبىئىي ھالدا ياخشى بولىدۇ، ماددىي شارائىت ناچار بولسا، مەنۇي مەدەنىيەتنى ياخشى يولغا قويغىلى بولمايدۇ، دەيدىغان قاراش توغرا ئەمەس، ئۇ ھەم تارىخىي تەرەققىياتنىڭ ئەمەلىيىتىگىمۇ ئۇيغۇن كەلمەيدۇ. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، ئىككى مەدەنىيەت زىچ باغلىنىشلىق، ھەم ئۆلارنىڭ يەنە ئۆزىگە خاس تەرەققىيات قانۇنىيىتى بولىدۇ، ئۆلار بىر - بىرىنى شەرت قىلىدۇ، بىر - بىرىنى مەقسەت قىلىدۇ. ماددىي مەدەنىيەت مەنۇي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ماددىي شارائىت ۋە ئەمەلى تەجرىبە بىلەن تەمىن ئېتىدۇ، مەنۇي مەدەنىيەت ماددىي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى مەنۇي مەدەنىيەتلەندۇرگۈچ كۈچ ۋە ئەقلىي مەدەت بىلەن تەمىن ئېتىدۇ. ئۇنىڭ قايسى بىرى كەم بولسا جەمئىيەت غەيرىيلىك تەرەپكە قاراپ ماڭىدۇ، ساغلام تەرەققىي قىلالمايدۇ. بىز سوتسىيالىستىك زامانۇيلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانىدا، ماددىي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا باشتىن ئاخىر ئەھمىيەت بېرىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى پۈختا ئىگىلەپ، خەلق ئىگىلىكىنى تىرىشىپ يۇكسەلدۇرۇشىمىز لازىم. بۇ مىللەتنى گۈللەندۇرۇشىمىز ۋە دۆلەتنى قۇدرەت تاپقۇزۇشىمىزنىڭ ئاساسى، بۇنىڭدىن ھەر قانداق ۋاقىتتا تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىرگە، سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا، ئىدىيە، ئەخلاق، ماۋارىپ، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشىمىز لازىم. بۇ ئىقتىساد ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى، بۇنىڭدىنمۇ ھەر قانداق ۋاقىتتا تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. سوتسىيالىستىك جەمئىيەت ئىنسانىيەت جەمئىيىتى تەرەققىياتىنىڭ يېپىبچى باسقۇچى، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنۇي مەدەنىيەت يۇكسەك دەرىجىدە تەرەققىي قىلغاندىلا، سوتسىيالىزمنىڭ باشقا بارلىق جەمئىيەتلەردىن پەرقلىنىپ تۇرىدىغان ئۆزىگە خاس غايەت زور ئەۋزەللىكىنى ئاندىن تولۇق ناماياں قىلغىلى بولىدۇ. بىز ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ دىئالېكتىك مۇناسىۋىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلەپ، مەنۇي مەدەنىيەتنىڭ ئۆز تەرەققىيات قانۇنىيىتىگە ئەمەل قىلىپ، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئاڭلىق كۈچەيتىپ، مەنۇي مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز لازىم.

بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانۇيلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ كېيىنكىلەرگە يول ئاچىدىغان مۇھىم مەزگىل. مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش - بارالماسلىق قانداق بىر شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشكە مۇناسىۋەتلىك. قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، بىز دۆچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەتنىڭ مۇرەككەپلىكى ئېشىپ چۈشسە چۈشسەدىكى كەم قالمايدۇ. بىر تەرەپتىن، پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ئۆتۈشكە، ئىسلاھاتنىڭ ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنىڭ كۈنسايىن كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى، ئىجتىمائىي ئەخلاقىي ۋە مەنۇي مەدەنىيەت تۇرمۇشىدا مۇقەررەر ھالدا بىر قاتار يېڭى مەسىلىلەر پەيدا بولىدۇ ۋە كىشىلەر ئۈنىڭغا دۆچ كېلىدۇ. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا قەدەم كېيىنرەك تاشلاندى، باشقىلار بىلەن بولغان پەرقنىمۇ كېڭىيىپ كەتتى، كەلگۈسى بەش يىللىق، 15 يىللىق ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا، ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر، ئۇنىڭ ئەھمىيىتى ناھايىتى زور، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ۋەزىپىلەرمۇ تېخىمۇ مۇشكۈل. يەنە بىر تەرەپتىن، بىزنىڭ شىنجاڭ خەلقئارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەرنىڭ

2. غايە، ئېتىقادنى چىڭىتىپ، ئالىيجاناب دەۋر روھىنى يېتىلدۇرۇش لازىم

سوتسىيالىستىك ئىدىيە - ئەخلاق مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك ناماياں قىلىدۇ. بىز 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار» دىكى تەلەپ بويىچە، پۈتۈن جەمئىيەتتە سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاقنى ئىستايىدىل تەشەببۇس قىلىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى ئارىسىدا ئالىيجاناب دەۋر روھىنى تىرىشىپ يېتىلدۇرۇشىمىز لازىم.

ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى، بولۇپمۇ كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ غايىسى، ئېتىقادىنى چىڭىتىشىمىز لازىم. ھەرقانداق بىر دۆلەت ۋە مىللەتتە روھىي تۇرۇرۇك بولۇشى لازىم. غايە، ئېتىقاد ئەڭ مۇھىم روھىي تۇرۇرۇك. ئىلگىرى مەنۇي كۈچنىڭ كۈچلۈكلۈكى بىزنىڭ ئەنەنىۋى ئۈستۈنلۈكىمىز ئىدى. ئېلىمىي سوتسىيالىزمنىڭ ئاساسچىلىرى «كوممۇنارتىيە خىتاپنامىسى»دا جاكارلىغان «ئىككى مۇقەررەر» ۋە «ئىككى جۇدا بولۇش» نەچچە ئەۋلاد كوممۇنىستلارنى ۋە ئىنقىلابچىلارنى قوراللاندۇردى. ئۇلار پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى ئازاد قىلىش، كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت مۇشۇ بۈيۈك نىشانغا تايىنىپ ئىنقىلابىي كۈرەشنىڭ ئارقىسۇ ئارقا غەلبىسىنى قولغا كەلتۈردى. جۇڭگو ئىنقىلابى غايە ۋە ئېتىقادقا تايىنىپ غەلبىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئۈلگىسى. بىزنىڭ سوتسىيالىستىك ھاكىمىيىتىمىزنى ئەجدادلىرىمىز ئالىيجاناب كوممۇنىستىك ئېتىقادىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ قۇرۇپ چىققان. دەۋر ئۆزگەردى، ئەمما جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى ئۆزگەرتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دېگەنىدى: «ئىلگىرى پارتىيىمىز مەيلى قانداق ئاجىز بولسۇن، قانداق قىيىنچىلىققا يولۇقسۇن ئىزچىل تۇردە كۆچلۈك جەڭگىۋارلىققا ئىگە بولۇپ كەلدى، چۈنكى بىزدە ماركسىزملىق ۋە كوممۇنىزملىق ئېتىقاد بار ئىدى. بۇ ھەقىقەت بەزى يولداشلارنىڭ ئېسىدە ئانچە قالمىدى. ئۇنداق بولغانىدا مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ناھايىتى تەس بولىدۇ». يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ سۆزى بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى، ماركسىزملىق ئىلمىي دۇنيا قاراش ۋە كوممۇنىستىك غايە، ئېتىقاد سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ئاساسىي، سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئېتىقادقا سەل قاراش، ھەتتا ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش، ماركسىزملىق ئىلمىي دۇنيا قاراشنىڭ يېتەكچىلىك ئورنىغا ئېغىشنىمۇ مۇناسىۋەتلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئومۇملۇقغا، پۈتۈن دۇنيا ئومۇملۇقغا، تارىخىي تەرەققىيات جەريانىغا قويۇپ كۆزىتىپ، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە تەخىرسىزلىكىگە بولغان تونۇشىنى يەنىمۇ ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىسىنى 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇش يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىقىنى تۇرغۇزۇپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا تىرىشىپ مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ئوبدان ئېلىپ بېرىشى كېرەك.

دەۋر روھىنى يېتىلدۇرۇش لازىم

سوتسىيالىستىك ئىدىيە - ئەخلاق مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك ناماياں قىلىدۇ. بىز 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار» دىكى تەلەپ بويىچە، پۈتۈن جەمئىيەتتە سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاقنى ئىستايىدىل تەشەببۇس قىلىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرى، ئاممىسى ئارىسىدا ئالىيجاناب دەۋر روھىنى تىرىشىپ يېتىلدۇرۇشىمىز لازىم.

ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىسى، بولۇپمۇ كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە رەھبىرىي كادىرلارنىڭ غايىسى، ئېتىقادىنى چىڭىتىشىمىز لازىم. ھەرقانداق بىر دۆلەت ۋە مىللەتتە روھىي تۇرۇرۇك بولۇشى لازىم. غايە، ئېتىقاد ئەڭ مۇھىم روھىي تۇرۇرۇك. ئىلگىرى مەنۇي كۈچنىڭ كۈچلۈكلۈكى بىزنىڭ ئەنەنىۋى ئۈستۈنلۈكىمىز ئىدى. ئېلىمىي سوتسىيالىزمنىڭ ئاساسچىلىرى «كوممۇنارتىيە خىتاپنامىسى»دا جاكارلىغان «ئىككى مۇقەررەر» ۋە «ئىككى جۇدا بولۇش» نەچچە ئەۋلاد كوممۇنىستلارنى ۋە ئىنقىلابچىلارنى قوراللاندۇردى. ئۇلار پۈتكۈل ئىنسانىيەتنى ئازاد قىلىش، كوممۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت مۇشۇ بۈيۈك نىشانغا تايىنىپ ئىنقىلابىي كۈرەشنىڭ ئارقىسۇ ئارقا غەلبىسىنى قولغا كەلتۈردى. جۇڭگو ئىنقىلابى غايە ۋە ئېتىقادقا تايىنىپ غەلبىنى قولغا كەلتۈرۈشنىڭ ئۈلگىسى. بىزنىڭ سوتسىيالىستىك ھاكىمىيىتىمىزنى ئەجدادلىرىمىز ئالىيجاناب كوممۇنىستىك ئېتىقادىنى كۆڭلىگە پۈكۈپ قۇرۇپ چىققان. دەۋر ئۆزگەردى، ئەمما جۇڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى ئۆزگەرتىشكە ھەرگىز بولمايدۇ. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دېگەنىدى: «ئىلگىرى پارتىيىمىز مەيلى قانداق ئاجىز بولسۇن، قانداق قىيىنچىلىققا يولۇقسۇن ئىزچىل تۇردە كۆچلۈك جەڭگىۋارلىققا ئىگە بولۇپ كەلدى، چۈنكى بىزدە ماركسىزملىق ۋە كوممۇنىزملىق ئېتىقاد بار ئىدى. بۇ ھەقىقەت بەزى يولداشلارنىڭ ئېسىدە ئانچە قالمىدى. ئۇنداق بولغانىدا مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىش ناھايىتى تەس بولىدۇ». يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ بۇ سۆزى بىزگە شۇنى ئۇقتۇردىكى، ماركسىزملىق ئىلمىي دۇنيا قاراش ۋە كوممۇنىستىك غايە، ئېتىقاد سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ ئاساسىي، سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئېتىقادقا سەل قاراش، ھەتتا ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش، ماركسىزملىق ئىلمىي دۇنيا قاراشنىڭ يېتەكچىلىك ئورنىغا ئېغىشنىمۇ مۇناسىۋەتلىك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئومۇملۇقغا، پۈتۈن دۇنيا ئومۇملۇقغا، تارىخىي تەرەققىيات جەريانىغا قويۇپ كۆزىتىپ، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش - بارالماسلىق قانداق بىر شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشكە مۇناسىۋەتلىك. قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، بىز دۆچ كېلىۋاتقان ۋەزىيەتنىڭ مۇرەككەپلىكى ئېشىپ چۈشسە چۈشسەدىكى كەم قالمايدۇ. بىر تەرەپتىن، پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىگە ئۆتۈشكە، ئىسلاھاتنىڭ ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلىشىشى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنىڭ كۈنسايىن كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، كىشىلەرنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى، ئىجتىمائىي ئەخلاقىي ۋە مەنۇي مەدەنىيەت تۇرمۇشىدا مۇقەررەر ھالدا بىر قاتار يېڭى مەسىلىلەر پەيدا بولىدۇ ۋە كىشىلەر ئۈنىڭغا دۆچ كېلىدۇ. شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا قەدەم كېيىنرەك تاشلاندى، باشقىلار بىلەن بولغان پەرقنىمۇ كېڭىيىپ كەتتى، كەلگۈسى بەش يىللىق، 15 يىللىق ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا، ۋەزىپە ناھايىتى ئېغىر، ئۇنىڭ ئەھمىيىتى ناھايىتى زور، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ۋەزىپىلەرمۇ تېخىمۇ مۇشكۈل. يەنە بىر تەرەپتىن، بىزنىڭ شىنجاڭ خەلقئارادىكى ئەكسىيەتچى كۈچلەرنىڭ ئۇرۇشقاقلىق كۈچى بولمايدۇ، مۇشۇنداق ئېتىقاد بولمىسا، ھېچنېمىگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ». ھازىر بىزنىڭ خىزمەت مۇھىتىمىز، تۇرمۇش شارائىتىمىز ئىلگىرىكىدىن كۆپ ياخشى، شۇنداق تۇرۇقلۇق يەنە نېمە ئۈچۈن رېئال تۇرمۇشتا بەزى پارتىيىلىك كادىرلىرىمىز روھىنى ئۇرغۇتالمايدۇ، غۇدۇراپ يۈرىدۇ، ئالغا ئىلگىرىلەشكە ئىنتىلمەيدۇ، ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالمايدۇ، ھەتتا چىرىكلىشىش، چۈشكۈنلىشىش يولىغا مېڭىپ قالىدۇ؛ مەنبەنى سۈرۈشتۇرگەندە، ئۇلار غايە ۋە ئېتىقادتىن تەۋرەنگەن، قىممەت قارىشى جەھەتتە گاڭگىراپ قالغان. يېڭى تۈزۈلمە بىلەن كونا تۈزۈلمە ئوتۇن ئالماشتۇرۇش جەريانىدا، بازار ئىگىلىكىنىڭ مەنپەئەت جەھەتتىكى تۇرتكىسى، غەربنىڭ كاپىتالىستىك ئىدېئولوگىيىسىنىڭ سىڭىپ كىرىشى، چىرىتىشى، فېئودال ئىدىيە قالدۇقلىرىنىڭ قايتا باش كۆتۈرۈشى بىلەن، جەمئىيەتتە تۇرلۇك پىكىر ئېقىمى بارلىققا كەلدى، كوممۇنىستىك، سوتسىيالىستىك غايە، ئېتىقاد، ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت ئېغىر زەربىگە ئۇچرىسقا دۇچ كەلدى. دەۋر ۋە رېئاللىق بىزدىن كەڭ كۆمپارتىيە ئەزالىرىنىڭ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى مۇستەھكەملەش، ئورتاق غايە ئاساسىدا ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ كۈچ - قۇدرىتىنى ئۇيۇشتۇرۇشنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ روھىنى ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ. بىزنىڭ سوتسىيالىستىك جەمئىيىتىمىزدە قىممەت يۆنىلىشى قانچىكى كۆپ مەنبەلەشكەنسېرى، شۇنچىكى تىرىشىپ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاق يادرو قىلىنغان قىممەت يۆنىلىشى سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، كىشىلەرنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى قەتئىيلەشتۈرۈپ، كىشىلەرنىڭ پۈلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، چېكىدىن ئاشقان شەخسىيەتچىلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىممۇنىتېتىنى كۈچەيتىپ ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشمىز، كىشىلەرنى خالىس تۆھپە قوشۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، غەيرەتكە كېلىپ دۆلەتنى گۈللەندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدىغان ئالىيجاناب ئەخلاق - پەزىلەتنى ۋە جاسارەت بىلەن ئالغا ئىنتىلىدىغان روھىي ھالەتنى ساقلاپ قېلىشقا ئىلھاملاندۇرۇشىمىز كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى چوقۇم كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى چىڭىتىپ، كوممۇنىستىك ئىدىيە ۋە كوممۇنىستىك ئەخلاقنى باشلامچىلىق بىلەن ئۆز ئەمەلىيىتىدە كۆرسىتىپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا ئالىيجاناب ئوبراز تىكلەپ، كۈچلۈك ئۇيۇشتۇرۇش كۈچى شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش ۋە جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەزەلدىنلا جۇڭگو خەلقىنىڭ ئېتىتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشتىكى بايرىقى بولۇپ كەلدى.

ئۇنىڭدىن ئىبارەت. ئەمدى ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى، ئىجتىمائىي ئەخلاقىي قىممەت قارىشىنى ئۆزگەرتىشى، ئۆز مۇقەررەر ھالدا چۈشكۈنلۈشۈشكە قاراپ يۈزلىنىدۇ. يەنىمۇ مەزگىلدە، شارائىت شۇنچە جاپالىق تۇرسىمۇ، يەنە نېمە ئۈچۈن مىليونلىغان ئوت يۈرەك ياشنى جەلپ قىلالمىدۇق؟ نېمە ئۈچۈن كىشىلەر جاپا چېكىشنى خالىدى، تۆھپە قوشۇشنى خۇشاللىق دەپ بىلىدى؟ چۈنكى ئۇ چاغدا ھەممەيلەن ئالىيجاناب غايىگە ۋە مۇستەھكەم ئېتىقادقا ئىگە ئىدى. خۇددى يولداش دېڭ شياۋپىڭ كۆرسەتكەندەك: «بىز ئىلگىرى نەچچە ئون يىل جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلغاندا خەلقنى چىڭ ئېتىقاد بىلەن ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئۆز مەنپەئىتى ئۈچۈن كۈرەش قىلدۇرغانىدۇق. مۇشۇنداق ئېتىقاد بولمىسا، ئۇيۇشقاقلىق كۈچى بولمايدۇ، مۇشۇنداق ئېتىقاد بولمىسا، ھېچنېمىگە ئېرىشكىلى بولمايدۇ». ھازىر بىزنىڭ خىزمەت مۇھىتىمىز، تۇرمۇش شارائىتىمىز ئىلگىرىكىدىن كۆپ ياخشى، شۇنداق تۇرۇقلۇق يەنە نېمە ئۈچۈن رېئال تۇرمۇشتا بەزى پارتىيىلىك كادىرلىرىمىز روھىنى ئۇرغۇتالمايدۇ، غۇدۇراپ يۈرىدۇ، ئالغا ئىلگىرىلەشكە ئىنتىلمەيدۇ، ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالمايدۇ، ھەتتا چىرىكلىشىش، چۈشكۈنلىشىش يولىغا مېڭىپ قالىدۇ؛ مەنبەنى سۈرۈشتۇرگەندە، ئۇلار غايە ۋە ئېتىقادتىن تەۋرەنگەن، قىممەت قارىشى جەھەتتە گاڭگىراپ قالغان. يېڭى تۈزۈلمە بىلەن كونا تۈزۈلمە ئوتۇن ئالماشتۇرۇش جەريانىدا، بازار ئىگىلىكىنىڭ مەنپەئەت جەھەتتىكى تۇرتكىسى، غەربنىڭ كاپىتالىستىك ئىدېئولوگىيىسىنىڭ سىڭىپ كىرىشى، چىرىتىشى، فېئودال ئىدىيە قالدۇقلىرىنىڭ قايتا باش كۆتۈرۈشى بىلەن، جەمئىيەتتە تۇرلۇك پىكىر ئېقىمى بارلىققا كەلدى، كوممۇنىستىك، سوتسىيالىستىك غايە، ئېتىقاد، ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت ئېغىر زەربىگە ئۇچرىسقا دۇچ كەلدى. دەۋر ۋە رېئاللىق بىزدىن كەڭ كۆمپارتىيە ئەزالىرىنىڭ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى مۇستەھكەملەش، ئورتاق غايە ئاساسىدا ھەر مىللەت خەلق ئاممىسىنىڭ كۈچ - قۇدرىتىنى ئۇيۇشتۇرۇشنى، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ روھىنى ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ. بىزنىڭ سوتسىيالىستىك جەمئىيىتىمىزدە قىممەت يۆنىلىشى قانچىكى كۆپ مەنبەلەشكەنسېرى، شۇنچىكى تىرىشىپ سوتسىيالىستىك، كوممۇنىستىك ئىدىيە، ئەخلاق يادرو قىلىنغان قىممەت يۆنىلىشى سىستېمىسىنى بەرپا قىلىپ، كىشىلەرنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى قەتئىيلەشتۈرۈپ، كىشىلەرنىڭ پۈلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، چېكىدىن ئاشقان شەخسىيەتچىلىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئىممۇنىتېتىنى كۈچەيتىپ ۋە ئۇنىڭغا تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈشمىز، كىشىلەرنى خالىس تۆھپە قوشۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، غەيرەتكە كېلىپ دۆلەتنى گۈللەندۇرۇش ئۈچۈن تىرىشىدىغان ئالىيجاناب ئەخلاق - پەزىلەتنى ۋە جاسارەت بىلەن ئالغا ئىنتىلىدىغان روھىي ھالەتنى ساقلاپ قېلىشقا ئىلھاملاندۇرۇشىمىز كېرەك. كومپارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ رەھبىرىي كادىرلىرى چوقۇم كوممۇنىستىك غايىسى ۋە ئېتىقادىنى چىڭىتىپ، كوممۇنىستىك ئىدىيە ۋە كوممۇنىستىك ئەخلاقنى باشلامچىلىق بىلەن ئۆز ئەمەلىيىتىدە كۆرسىتىپ، خەلق ئاممىسى ئارىسىدا ئالىيجاناب ئوبراز تىكلەپ، كۈچلۈك ئۇيۇشتۇرۇش كۈچى شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىش ۋە جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ۋەتەنپەرۋەرلىك ئەزەلدىنلا جۇڭگو خەلقىنىڭ ئېتىتىپاقلىشىپ كۈرەش قىلىشتىكى بايرىقى بولۇپ كەلدى.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

تۇغىنى ۋە ۋەتەن برلىكىنى قوغداش تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، بايراق روشەن هالدا مىللىي بۆلگۈنچىلەر ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇشتىن ئىبارەت. بۇ ئەڭ رېئال ۋەتەنپەرۋەرلىك بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ۋەتەننىڭ برلىكىگە زىيان يەتكۈزىدىغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا زىيان يەتكۈزىدىغان يامان ئادەم، يامان ئىشلارنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ئۇلارغا قارشى مەردانىلىق بىلەن، بايراق روشەن هالدا كۆرەش قىلماسلىق ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىدىيىسىنىڭ كەمچىل ئىكەنلىكىنىڭ تىپىك ئىپادىسى. زومىگەرلىكنىڭ خرىسىغا ۋە «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش» سۈيىقەستىگە دۇچ كەلگەن ئەھۋال ئاستىدا، بىز ھەر مىللەت كادىرلىرىغا ۋە ئاممىسىغا دۆلەت قارىشىنى مۇستەھكەم تىكلەش، دۆلەتنىڭ ئېگىلىك ھوقۇقى ۋە بىخەتەرلىكىنى 1- ئورۇنغا قويۇش، دۆلەتنىڭ برلىكىنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ئاڭلىق هالدا قوغداش توغرىسىدا تەربىيە بېرىشكە باشتىن - ئاخىر ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.

ئۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىشتىن ئىبارەت ئېگىلىك يارىتىش روھىنى يەنىمۇ تېكلىشىمىز ۋە جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. كەلگۈسىدىكى 15 يىلدا، مەركەز ئوتتۇرا، غەربىي قىسمىغا مايىللىشىش سىياسىتىنى يولغا قويىدۇ. بىزنىڭ شىنجاڭ تېپىلغۇسىز تەرەققىيات پۇرسىتى ۋە مۇشكۈل قۇرۇلۇش ۋەزىپىسىگە دۇچ كېلىدۇ. شىنجاڭنى گۈللەندۇرۇش ئۈچۈن، بىر تەرەپتىن، دۆلەتنىڭ تېخىمۇ كۆپ مەدەتىگە ئېرىشىشنى ئۈمىد قىلىمىز، يەنە بىر تەرەپتىن، تېگى - تەكتىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، شىنجاڭدىكى 16 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشىگە، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىشىغا، ئۆزىنىڭ ئىككى قولىغا تايىنىپ گۈزەل يۇرتىنى گۈللەندۇرۇشىگە تايىنىش كېرەك. مەيلى مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 1 مىليون 400 مىڭدىن ئارتۇق نامرات ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ، پۈتۈن مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە بولسۇن ياكى كېيىنكى ئەسىرنىڭ باشلىرىدا ئارقىدا قالغان رايون دېگەن قالپاقنى چۆرۈۋېتىپ مەملىكەت بويىچە ئىلغار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ قاتارىغا كىرىشتە بولسۇن، مەۋقەنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىشقا قويۇش كېرەك.

پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى 9 - بەش يىللىق پىلاننى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇشنى چۆرىدەپ، پۈتۈن شىنجاڭدا قىزغىن ھالدا 9 - بەش يىللىق پىلاننى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش يولىدا جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەيدىغان، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرىدىغان، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىدىغان روھنى شەكىللەندۇرۇشى كېرەك. بۇ ئىنتايىن مۇھىم، بۇ ھەم يېراق كەلگۈسىدىكى ئېھتىياج، ھەم كۆز ئالدىمىزدىكى ئېھتىياج. بىزنىڭ شىنجاڭنىڭ ئاساسى ئاجىز بولۇش، ئىقتىسادىتا ئارقىدا قېلىشتەك ئاساسىي ئەھۋالى ۋە نۆۋەتتە ئىگىلىك يارىتىش، ئاساس سېلىش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقانلىقىدەك تارىخىي ئورنى بىز بۇ بىر ئەۋلاد كىشىلەرنىڭ ئىگىلىك ياراتقۇچى ئەۋلاد، جاپا تارتقۇچى ئەۋلاد بولۇشىمىزنى بەلگىلىگەن. ئىقتىسادتا زور تەرەققىيات بولغان، خەلقنىڭ تۇرمۇشى زور دەرىجىدە ياخشىلانغان تەقدىردىمۇ، بىزنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىش كۆرۈش روھىنى ئاجىزلاشتۇرماسلىقىمىز كېرەك. ئەكسىچە، بۇ روھنى تېخىمۇ كۈچەيتىشىمىز كېرەك. بۇ ھال كومپارتىيە ئەزالىرى سۆلەتۋازلىق قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. بۇ ھال كومپارتىيە ئەزالىرى چېچىپ ئىسراپچىلىق قىلىشقا ھەرگىز بولمايدۇ. بۇ ھال كومپارتىيە ئەزالىرى خىسلىتى بىلەن ھەرگىز سىغىشالمايدۇ. بىزنىڭ پارتىيە ئەزالىرىمىز، كادىرلىرىمىز ئىنقىلابىي ئۇرۇش يىللىرىدىكىدەك ئەنە شۇنداق غەيرەتنى، ئەنە شۇنداق ئىنقىلابىي قىزغىنلىقنى، ئەنەشۇنداق پىداكارلىق روھىنى داۋاملاشتۇرۇشى، خەلق ئىمىسى بىلەن راھەتتىمۇ، جاپادىمۇ بىللە بولۇش، قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ بارلىق بۇزۇپ - چېچىپ ئىسراپچىلىق قىلىش، سۆلەتۋازلىق قىلىش، راھەت - پاراغەتكە بېرىلىش كەبىياتىنى چۆرۈپ تاشلىشى؛ ئىشنى ئوشاق - چوشۇكە ئىشلارنى قىلىشتىن، ئۆزىدىن باشلاپ، ھەر بىر پۇڭ پۇلنى تېجەپ، ئونى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىشى كېرەك. پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن قىلىش روھىنى تەشۋىق قىلىشنى ئۆزىنىڭ ئۆزاق مۇددەتلىك مۇھىم ۋەزىپىسى قىلىشى كېرەك. كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار باش شۇجى جياڭ زېمىن تەشەببۇس قىلغان ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش، پائال ئىزدىنىش، ئېڭىلىق يارىتىشقا جۈرئەت قىلىش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، قىينىچىلىقنى بىلىپ تۇرۇپ ئىلگىرىلەش، چەت ئەللەردىن ئۆگىنىش، ھارماي - تالماي ئۆزىنى كۆچەيتىش، كەمتەر، ئېھتىياتچان بولۇش، مەغرۇرلۇق - ئالدىراقسانلىق قىلماسلىق، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە بولۇش، ئومۇملۇققا ئەھمىيەت بېرىش، تىرىشچان - ئىقتىسادچىل بولۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، غەيرەتكە كېلىپ دۆلەتنى گۈللەندۇرۇشكە تىرىشىش، خالىسانە تۆھپە قوشۇشتىن ئىبارەت يېڭى دەۋرىدىكى 64 خەتلىك ئىگىلىك يارىتىش روھىنى پۈتۈن كۈچى بىلەن ئەمەلدە كۆرسىتىپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىش شەرەپلىك، ئەيىش - ئۇسۇرتكە بېرىلىش، چىرىكلىشىش نومۇس دەيدىغان كەبىياتنى بەرپا قىلىشى كېرەك.

خالىسانە تۆھپە قوشۇپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھىنى پائال تەشەببۇس قىلىش ۋە جارى قىلدۇرۇش كېرەك. بۇ جۈڭگو كومپارتىيەسىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك ئىنقىلاب ۋە قۇرۇلۇش ئەمەلىيىتىدە يېتىشتۇرگەن ئالىيجاناب پەزىلەت ۋە ئالىيجاناب خىسلەت، بۇ خىل روھ جۈڭخۇا ئىلىنىڭ مىليونلىغان قەھرىمانلىرىنى يېتىشتۇردى. شۇنداقلا خەلق ئاممىسىنىڭ كۆڭلىدە جۈڭگو كومپارتىيەسىنىڭ يۈكسەك ئوبرازىنى تىكلىدى. ھازىر ئىنتايىن ئاز سانداكى پارتىيىلىك كادىرلارنىمىزنىڭ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسى سۇسلىشىپ قالدى، ئۇلار خەلقنىڭ چاكىرىدىن خەلقنىڭ خوجايىنى بولۇۋالدى، ئۇلار ئاممىنىڭ ساداسى ۋە تەلەپنى كۆرسىمۇ كۆرمەسكە، ئاڭلىسىمۇ ئاڭلىماسلىققا سالدى، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولمىدى، ھەتتا ئاممىنى بوزەك قىلدى، ئاممىغا بالايىئاپەت كەلتۈردى. بەزىلەر «تەڭ قىممەتتە ئالماشتۇرۇش» پرىنسىپىنى سىياسىي ساھەگە ئېلىپ كىرىپ، «ھوقۇق، پۇل سودىسى» قىلىپ، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتتى، ھەتتا خىيانەتچىلىك قىلىپ قانۇنىنى بۇزۇپ، پارتىيىنىڭ ئابرويى ۋە ئىنبارلارغا ئېغىر داغ تەككۈزدى. «سۇ كېمىنى لەيلىتەلەيدۇ، غەرقىمۇ بولغىنى شۇكى، ئىلغار بولۇش تەلىپى بىلەن كەڭ دائىرىلىك بولۇش تەلىپىنى بىرلەشتۈرۈپ، قاراتمىلىقنى كۆچەيتىش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىش لازىم. كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىدىيىۋى ئەھۋالىنى دائىم تەھلىل قىلىپ، جەمئىيەت ئەھۋالىنى ئېگىلەپ، خاھىش خاراكتېرلىك مەسىلىلەرنى كۆزدە تۇتۇپ، ئەخلاق تەربىيىسىنى نىشانلىق هالدا قانات يايدۇرۇش كېرەك.

بىرىنچىدىن، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئەزەلىيە ئۆگىنىشنى ۋە ئۇلارغا بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش كېرەك. بىر دۆلەت، بىر مىللەت ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنىڭ ئالدىدا ماڭمىغان دەيدىكەن، ئىلمىي نەزەريىنى يېتەكچى قىلىشى لازىم. بىز بەرپا قىلىۋاتقان سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى مىسلىي كۆرۈلمىگەن يېڭىچە ئىجتىمائىي - ئىقتىسادىي فورماتسىيە. شۇڭا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋ زېدۇڭ ئىدىيىسى، بولۇپمۇ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ئارقىلىق پۈتۈن پارتىيىنى قوراللاندۇرۇش، كادىرلارغا تەربىيە بېرىشتە چېڭ تۇرۇش كېرەك. ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتىن ئىبارەت بۇ جەۋھەرنى چېڭ تۇتۇپ، نېمىنىڭ سوتسىيالىزم ئىكەنلىكى، سوتسىيالىزمنى قانداق قۇرۇش كېرەكلىكىدىن ئىبارەت بۇ ئاساسىي مەسىلىنى چۆرىدەپ، نەزەريىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرۈشتە چېڭ تۇرۇپ، بۇ نەزەريىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشنىڭ چوڭقۇر تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سىلجىتىش كېرەك. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى پارتىيە ئەزالىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» دىكى تەلەپ بويىچە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى باشلاپچىلىق بىلەن ياخشى ئۆگىنىشى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ستراتېگىيىلىك ئىدىيىسى ۋە نەزەريىۋى نوقتىنىنەزەرىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، ئۇنىڭ ماركسىزملىق مەيدان، نوقتىنىنەزەر، ئۇسۇلىنى تەتبىقلاپ، يېڭى ئەھۋاللارنى تەتقىق قىلىش، يېڭى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش ئىلمىي پوزىتسىيەسى ۋە ئىجادچانلىق روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىشى، نەزەريىنىڭ ئىلمىي سىستېمىسى ۋە روھىي ماھىيىتىنى تىرىشىپ ئىگىلىشى، دىئالېكتىك ماتېرىيالىزم ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزمدا چېڭ تۇرۇپ، رەھبەرلىك سەۋىيىسى ۋە ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشى، ئومۇملۇقنى ئىگىلەش، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش، بازار ئىگىلىكىنى تىزگىنلەش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىشى كېرەك.

پارتىيە ئىستىلى دۇرۇس بولغاندىلا، پۇقرالار ئىستىلى ياخشى بولىدۇ. پارتىيە پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ باشلامچىسى، ھالبۇكى پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلىرى يەنە كېلىپ پۈتۈن پارتىيىنىڭ باشلامچىسى. باش شۇجى جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: «ھازىر قاتپاش، ئالاقە ئىشلىرى تەرەققىي قىلغان بولسىمۇ، بەزى جايلاردا پارتىيە بىلەن ئامما، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتى يىراقلىشىپ كېتىۋاتىدۇ. بەزى پارتىيىلىك كادىرلار ئاغزىدىن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى چۈشۈرمەيدۇ -يۇ، ياخشى ئىشلىمەيۋاتىدۇ، يەپ - ئىچىش، كۆڭۈل ئېچىشقا، مېھمان چاقىرىش، سوۋغات تەقدىم قىلىشقا بېرىلىپ كېتىپ، دۆلەتنىڭ پۇل، مۇلكىنى خالىغانچە بۇزۇپ - چېچىپ، تانسىخانىلاردىن توك بولۇش مەسلىسى، يەپ - ئىچىش مەسلىسى، بوغۇش، ئېلىش، ئىش بېجىرىشتە سۆرەلمىلىك قىلىش، پايدا بەرمىسە ئىش بېجىرىپ بەرمەسلىك مەسلىسى قاتارلىقلارنى ياخشى ھەل قىلىش كېرەك. قايسى تەرەپلەردە خىزمەتلەر يېتەرلىك ئىشلەنمىدى، قانداق ياخشىلاش كېرەك، قانداق قىلىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتماسلىق، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، تىرىشچانلىق بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەش جەھەتتە 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا بىرلەشتۈرۈپ بۆسۈش ھاسىل قىلىش، يېڭى تۈس بارلىققا كەلتۈرۈش كېرەك. رەھبىرىي كادىرلارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، جاڭجياگاڭ روھىدىن ئۆگەنگەندە، نېمىنى ئۆگىنىشى كېرەك؟ ئۆزىنگە ئۆزى بېسىم پەيدا قىلىش، 1 - دەرىجىلىك سەۋىيە يارىتىش، باتۇرلۇق بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەشتەك روھىي ھالەت، كۆچلۈك كەسپىچانلىق ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقتا ئىگە بولۇپ، شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى يۇكسەلدۇرۇپ، شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقى ئۈچۈن بەختە - سائادەت يارىتىش كېرەك.

كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار كارخانا ئالدىدا، دۆلەت ئالدىدا ۋە ئىستېمالچىلار ئالدىدا جاۋابكار بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى گەۋدىلەندۈرۈشى كېرەك. بازار ئىگىلىكىدە قىممەت قانۇنىيىتىگە، ئىقتىسادىي ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىلىدۇ، ئەمما قانداق قىلىپ ئىقتىسادىي ئۇنۇمگە ئېرىشىش كېرەك؟ بۇنىڭ توغرا يولى يالغانىنى راست قىلىش، ناچارىنى ياخشى قىلىپ كۆرسىتىش، پۇرسەتپەرەسلىك قىلىش، ھەتتا قاقتى - سوقتى، ئالداملىق قىلىش ئارقىلىق پايدا تېپىش بولماستىن، بەلكى ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات، ئەلا مۇلازىمەت ۋە ئادىل رىقابەت ئارقىلىق غەلبىنى قولغا كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت. بۇ كارخانىنى يېڭى تېپتىكى سوتسىيالىستىك كارخانا قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى، ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، كەڭ ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ. كارخانىلاردا زاۋۇت باشلىقى، جىگلىلار پۈتۈن زېھنىي كۈچىنى كارخانىغا مەركەزلەشتۈرۈشى، پۈتۈن ۋۇجۇدى، زېھنىنى كارخانىغا سەرپ قىلىشى كېرەك. كارخانىنى ياخشى باشقۇرغانلىق دۆلەت ئالدىدا، خەلق ئالدىدا جاۋابكار بولغانلىق. ئىشچىلارنىڭ زاۋۇتنى ئۆز ئالىلىسىدەك كۆرۈش خوجايىنلىق روھىنى تۇرغۇزۇپ، ئۆز خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، خىزمەت ۋەزىپىسىنى ئەلا نەتىجە بىلەن ئورۇندىغانلىقى جەمئىيەتكە تۆھپەقوشقانلىقى، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھىنى نامايان قىلغانلىقى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىچىدە خىزمىتىگە سادىق بولۇش، كەسىپكە بېرىلىش روھىنى تەشەببۇس قىلىپ، بېرىلىپ ئىشلەپ، تېخىمۇ ياخشى ئىشلەپ، 1 - دەرىجىلىك سۈپەت ۋە 1 - دەرىجىلىك ئۇنۇم يارىتىش كېرەك. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى مۇلازىمەت تارماقلىرى، ھەر ساھە، ھەر كەسىپ ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىمەت قىلىپ، مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈپ، «مەن ھەممە ئادەم ئۈچۈن، ھەممە ئادەم مەن ئۈچۈن»، جەنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش، جەنەن سودا - سانائەت بانكىسىدىن ئۆگىنىش، شاڭخەيدىكى شۇخۇ، بېيجىڭدىكى لى سۇلىدەك ئىلغار تېپلاردىن ئۆگىنىشنى چوقۇم كەيپىياتقا ئايلاندۇرۇشى كېرەك. شىنجاڭدا ھەر تەرەپ، ھەر بىر تارماق، ھەربىر ساھە ئۆزىنىڭ جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغان، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ مەقسىتىنى

ئۇرغۇن يېشقەدەم يولداشلارنىڭ دورا پۈلىنى ھەل قىلىش قېيىن بولۇۋاتسا، خىزمەتتىن ئايرىلىپ دەم ئېلىشقا ۋە پېنسىيگە چىققان ئاتا-ئانىلارنىڭ ئائىلىسىدىكى ئېغىر يۈكنى يېنىكلىتىش ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدىكى بىر ياكى ئىككى بالىنىڭ ئوقۇش پۇلىنى ھەل قىل

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرەيلى

(بېشى 3 - بەتتە)

ئاتاپتۇرم تەربىيسى ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ توغرا دۆلەت قارىشى، مىللەت قارىشى، دىن قارىشىنى تەلقىنشىگە يارىدەم بېرىش؛ ئۇلارغا ئىجتىمائىي ئەخلاق تەربىيسى ئېلىپ بېرىپ، ئەمگەكچان، باتۇر بولۇش، تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇش، چوڭلارنى ھۆرمەتلەش، كىچىكلەرنى ئىززەتلەش، كىشىلەرگە يارىدەم بېرىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىشتەك ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاقنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، جەمئىيەتنىڭ مەدەنىيەت تەرەققىياتىغا ماسلىشىپ، ئەدەبلىك بولۇش، تازىلىققا رىئايە قىلىش، غايىلىك بولۇش، تۆھپە يارىتىش، ئىنتىزامچان بولۇش، تەرتىپكە بويسۇنۇشتەك ياخشى ئادەتنى يېتىلدۇرۇش لازىم. مەكتەپلەردە ئوقۇتۇرا مەكتەپتىن يۇقىرى مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى، ئالىي مەكتەپ، ئوقۇتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرىغا مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇشقا بىرلەشتۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيسى، ئىجتىمائىي ئەخلاق تەربىيسى، ئاتاپتۇرم تەربىيسى، ماركسزملىق مىللەت قارىشى تەربىيسىنى گەۋدىلىك ئېلىپ بېرىش كېرەك. مەكتەپلەردىكى ئوقۇتقۇچىلار باشقىلارغا ئۈلگە بولۇشى، ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىدىيىسىگە ئىگە بولۇشى، ئاتاپتۇرم يەكۈنلەپ، يېڭى ئىزىنىش مۇقەررەر ھالدا پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدىكى مەنپەئەتنى تەڭشەشكە چېتىلىدۇ، نۇرغۇن يېڭى ئەھۋال، يېڭى مەسىلىلەر ئالدىمىزغا كېلىدۇ. تەشۋىقات، ئىدىيە خىزمىتىنىڭ سەۋىيىسىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈش كېرەك. پارتىيىنىڭ لۇشەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي ئۆچۈرلارنى يەكئۈزۈپ بېرىپ، كىشىلەرنىڭ ئەزەلدىن دائىرىسىنى كېڭەيتىشكە يارىدەم بېرىپ، پەن - تېخنىكىنىڭ ئالغا ئىلگىرىلىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىچكى، ناشقى ئىقتىساد، تېخنىكا ئالماشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىلغار رايونلار بىلەن ئارقىدا قالغان رايونلارنىڭ ئۆزئارا ئۆگىنىپ، ئۆزئارا يارىدەم بېرىپ، جەمئىيەت ۋە ئىقتىسادنى گۈللەندۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەت ئىشلەش ئىنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىش ئاساسدا، يېڭى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، يېڭى ئۇسۇل ئوسىنە ئىزدىنىپ، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا تىرىشچان سىڭدۈرۈپ، ئىقتىسادىي خىزمەت بىلەن بىرلىكتە ئىشلەپ، ئۇنى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت پائالىيىتىگە، كىشىلەرنىڭ خىزمەت ۋە تۇرمۇشىنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىگە سىڭدۈرۈپ، كىشىلەرنى ئىلھاملاندۇرۇش بىلەن تەرەققىياتنى توغرا تونۇشقا، شەخسىي مەنپەئەت، كوللېكتىپ مەنپەئىتى ۋە دۆلەت مەنپەئىتىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشقا، كۆز ئالدىدىكى مەنپەئەت بىلەن كەلگۈسى مەنپەئەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىشقا يېتەكلەپ، كىشىلەرنىڭ ئىلھامات ۋە قۇرۇلۇشقا ئالتىنىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاش كېرەك.

ئامما ۋە ئاساسىي قاتلامغا يۈزلىنىش كېرەك. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئامما ئۈچۈن، ئامما تايانغان ھالدا بارلىققا كېلىدۇ. ھەر دەرجىلىك رەھبەرلەر پائال تۇرۇپ كەڭ خەلق ئاممىسىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلىشى ۋە تەشكىللىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاممىنىڭ ئەملىيەت داۋاملىدا ئىجاد قىلغان ياخشى تەجرىبىلىرى، ياخشى ئۇسۇللىرىنى يەكۈنلەش ۋە كېڭەيتىشكە دىققەت قىلىپ، ئاممىي خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ تېخمۇ يۇقىرى سەۋىيىگە قاراپ تەرەققىي قىلىشىنى ئۈزلۈكسىز ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. بولۇپمۇ شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ ساپاسى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت دەرىجىسىنى ئۆستۈرۈشنى نىشان قىلىپ، مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشى كېرەك؛ دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ۋە سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇشنى نىشان قىلىپ، مەدەنىيەتلىك كەنت - بازارلارنى بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك؛ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى مەقسەت قىلىپ، مەدەنىيەتلىك ساھە - كەسىپ بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش كېرەك. مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنە ئورۇن بەرپا قىلىش ۋە ئىلغار شەخس بولۇش پائالىيىتىنى داۋاملىق تەشەببۇس قىلىپ ۋە زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت ئەقلى ھەمدە پەس، تەقدىرداش، قەلبداش بولدىغان روھىي كەيپىياتنى بارلىققا كەلتۈرۈش كېرەك. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى داۋامىدا بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ ۋە ئىلغار شەخسلەرنى زور كۈچ بىلەن تەشۋىق قىلىپ، پۈتۈن جەمئىيەتتە ئىلغارلارنى ئىززەتلەش، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىش، ئىلغارلاردىن بولۇش كەيپىياتىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك.

قوشۇن قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇش كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان يولداشلار بۇ بىر كەچچە يىلدىن بۇيان خىزمەتتە نەتىجە يارىتتى، بۇ قوشۇن جەڭگىۋار كۈچكە ئىگە. يېڭى ۋەزىيەت بىزگە تېخمۇ يۇقىرى تەلەپ قويىدى، كۆپچىلىكنىڭ زىممىسىدىكى مەسئۇلىيىتى تېخمۇ زورايدى، يۇكى تېخمۇ ئېغىر لاشتى. 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھى بويىچە قوشۇن قۇرۇلۇشىنى تېخمۇ كۈچەيتىپ، سىياسىي جەھەتتىن قابىل، كەسىپتە پىشقان، ئىستىلى دۇرۇس يۇقىرى ساپالىق تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت - مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە باشقۇرۇشتا، ھەرقانداق جەمئىيەتتە ئىجتىمائىي ئۇنۇم مەسلىسى ۋە ئىقتىسادىي ئۇنۇم مەسلىسىدىن ئىبارەت ئىككى ئۇنۇم مەسلىسى بولىدۇ. سوتسىيالىستىك جەمئىيەتنىڭ مەنپەئەت - مۇناسىۋەت، ئاخبارات - نەشرىيات ئىشلىرى پارتىيىنىڭ ئىدىئولوگىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. شۇڭا مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئىدىئولوگىيە جەھەتتىكى خاسلىقى ۋە رولىنى گەۋدىلەندۈرۈش، ھەرقانداق دەۋردە ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى ١- ئورۇنغا قويۇش كېرەك. ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى ١ - ئورۇنغا قويۇشتا چېك تۇرۇش پرىنسىپى ئاستىدا ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى ئورگانىك ھالدا بىرلەشتۇرۇش، بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك. ھەممدە پۈلغا قاراش، پايدىنى دەپ ئىنسانىي ئۇنتۇش ئىدىيىسى ۋە ھەرىكىتىگە قارشى تۇرۇش لازىم. نادىر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىش، گۈللەندۈرۈشنى زور كۈچ بىلەن داۋاملىق تۇتۇپ، ئىسل نەشر بۇيۇملىرى ئارقىلىق مەدەنىيەت بازارلىرىنى ئىگىلەپ، كەڭ خەلق ئاممىسىنى بارغانسېرى مول، ياخشى مەنىۋى ئوزۇق بىلەن تەمىن ئېتىش لازىم. «سېرىق مەزمۇندىكى نەشر بۇيۇملىرىنى تازىلاش، قانۇنسىز نەشر قىلىش ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش» كۈرىشىنى قەتئىي بوشاشماي قاتناشايدۇرۇپ، ئېغىر سىياسىي خاتالىقى بولغان، پارتىيىنىڭ مىللىي، دىنىي سىياستىگە خىلاپ كېلىدىغان سېرىق مەزمۇندىكى شەھۋانىي مەدەنىيەت بۇيۇملىرىنى قەتئىي چەكلەش كېرەك. سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەرنى ئىشلەش، سېتىش، نەشر قىلىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بېرىش لازىم. مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمىتى ھەرقايسى قاتلاملىدىكى كىشىلەرنىڭ تەلىپى ۋە قوبۇل قىلىش ئىقتىدارىغا ماسلىشىشى لازىم، بىر تەرەپتىن، بىر قەدەر يۇقىرى مەدەنىيەت قاتلىمىدىكىلەرنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئېسىل ئەسەرلەر ۋە مەدەنىيەت - سەنئەت پائالىيەتلىرى بولۇشى، يەنە بىر تەرەپتىن، بىر قەدەر تۆۋەن مەدەنىيەت قاتلىمىدىكىلەرنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئامماباب ئەسەرلەر، ئامما ياقتۇرىدىغان ئاممىۋى مەدەنىيەت - سەنئەت پائالىيەتلىرى بولۇشى كېرەك. خەلق ئاممىسغا تۆتۈلىدىغان پوزىتسىيە مەسىلىسى مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمىتىنىڭ سىياسىي يۆنىلىشىنى سنايدىغان سناق تېشى، تەشۋىقات، مەدەنىيەت تارماقلىرى يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن «نامراتلارغا مەدەنىيەت ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى»نى ياخشى تۇتۇشى، مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتچىلىرىنى يېزا، قىشلاقلارغا بېرىپ، ئاساسىي قاتلامدىكى ئاممىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى بېيىتىشقا تەشكىللىشى لازىم.

شىنجاڭ مىللىي مەدەنىيەتنىڭ خەنزىسى، ئۇ ئەۋلادمۇ ئەۋلاد ئەدەب، سەنئەتكارلارنى يېتىشتۇرگەن، نۇرغۇن نادىر ئەسەرلەرنى بارلىققا كەلتۈرگەن. شىنجاڭ سوتسىيالىستىك مىللىي مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈشتە ئۆزگىچە شارائىت ۋە مۇھىتقا ئىگە، ھەر مىللەت ئەدەبلىرى، سەنئەتكارلىرىنىڭ خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئالىيجاناب روھىغا ئاساسەن، يولداش ماۋزېدۇڭنىڭ «يەنئەن ئەدەبىيات - سەنئەت سۆھبەت يىغىنىدا سۆزلىگەن نۇقتى»نى، يولداش دېڭ شىياۋپىڭنىڭ «جۇڭگو ئەدەبىيات - سەنئەت خىزمەتچىلىرىنىڭ 4 - قۇرۇلتېيىدا قىلغان تەبرىك سۆزى»نى تىرىشىپ ئۆگىنىپ، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتەك ئۇلۇغ ئۆزگىرىشكە ۋە دەۋر ئېقىمىغا يۆزلىنىپ، ئاممىغا يېقىنلىشىپ، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، ئىشچىلار، دېھقانلار، زىيالىيلارنىڭ قەلب سادالىرىغا قۇلاق سېلىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئۇلۇغ ئىمەلىيىتىدىن مول ئىدىيىۋى ئوزۇق ئېلىپ، زامانىغا مۇناسىپ ئەسەرلەرنى يارىتىپ، سوتسىيالىستىك مىللىي مەدەنىيەتنىڭ گۈللىنىشىگە تۆرتكە كۈشىلەرگە نېمىنى تەشەببۇس قىلىش، نېمىگە قارشى تۇرۇش، نېمىنى چەكلەش كېرەكلىكىنى بىلدۈرۈش، ناچار كەيپىياتلارنى ئاڭلىق ھالدا توسۇش لازىم. ئىككىنچىدىن، قانۇن - نىزام ۋە تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش لازىم. دېموكراتىيە، قانۇن - تۈزۈم ۋە ئىنتىزام تەربىيسىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، قانۇن - تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ھەر خىل ھەرىكەت قىلىپلارنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، خەلق ئاممىسىنىڭ قانۇن ئېڭى ۋە قانۇن كۆز قارىشىنى ئۆستۈرۈش، ئۇلارنى قانۇنغا بويسۇندىغان، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىدىغان ياخشى ئادەتنى يېتىلدۈرۈش لازىم. ئۇچىنچىدىن، پارتىيە ئىستىلى ئارقىلىق خەلق ئىستىلىنى يېتەكلەش لازىم. پارتىيىلىك كادىرلار چوقۇم ئۆزى ئۈلگە بولۇشى، ئۆزىنگە قاتتىق تەلەپ قويۇشى لازىم. كادىرلارنىمىزنىڭ ھەممىسى پاك- دىيانەتلىك بولسا، تىرىشچانلىق بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلىسە، خالىس تۆھپە قوشسا، كونا ئۆرپ- ئادەتلەرنى ئۆزگەرتسە خەلق ئاممىسغا تەسىر كۆرسىتىپ ۋە ئۇلارنى يېتەكلەپ، ھەقىقىي تۇرمە ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرەلەيدۇ.

4. «ئىككى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىدە چېك تۇرۇپ، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

مەدەنىيەت ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش - مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. يولداش جياڭ زېمىن: «بىر مىللەت تىرىشىپ ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆزىنىڭ مىللىي مەدەنىيەت ئالاھىدىلىكىنى ساقلاپ قالغان ۋە تەرەققىي قىلدۇرغاندىلا، ئاندىن ھەقىقىي تۇرمە دۇنياىدىكى مىللەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالالايدۇ، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىۋى مەدەنىيىتىگە ۋارىسلىق قىلىش - قىلالماسلىقمىز ۋە ئۇنى جارى قىلدۇرۇش - قىلدۇرالماسلىقمىز، دۇنياىدىكى ھەرقايسى ئەللەرنىڭ مەدەنىيەت نەتىجىلىرىنى قوبۇل قىلىش - قىلالماسلىقمىز، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم مەدەنىيىتىنى بەرپا قىلىش - قىلالماسلىقمىز جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش ئىشلىرىنىڭ ئۇمۇمىيۈزلۈك غەلبە قىلىشىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ مەسىلە» دېدى. بىز مۇشۇ يۇكسەكلىكتە تۇرۇپ تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۇبدان ئېلىپ بېرىشىمىز كېرەك.

خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشىدە چېك تۇرۇش كېرەك. يېڭى دەۋردىكى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى يېتەكچى قىلىپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىش يۆنىلىشىدە چېك تۇرۇش، بارچە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش فاڭجېنىدا چېك تۇرۇش لازىم. سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتچىلىرى «ئىككى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشىدىن چەتنەپ كەتسە، ئەگە تۆپ مەقسەتكە خىلاپلىق قىلغان بولىدۇ. سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىقتا، توغرا دۇنيا قاراشقا ئىگە بولمسا، ياخشى، نادىر ئەسەرلەرنى ئىجاد قىلىشى ناھايىتى قىيىن بولىدۇ. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىلگىرىكىلەر قىلىپ باقمىغان ئىش، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى گۈللەندۈرىدىغان ئۇلۇغ ئىش، مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتچىلىرى يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۆرۈچ تۇيغۇسى بىلەن قاينام - تاشقىن ئەمەلىيەتكە، ئامما تارىخىغا بېرىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ سوتسىيالىستىك ماددىي ۋە مەنىۋى بايلىقلىرىنى يارىتىشقا ئۆز ئەقىل - پاراسىتى، ئىجادىي ئەمگىكىنى سەرپ قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئىجادىي ئەمگىكى بىلەن ئۇلارنىڭ ئىجادىي ئەمگىكىنى ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىجادىي ئەمگىكىنى ئىلھاملاندۇرۇشى، ئۇلارنىڭ ئىجادىي ئەمگىكىگە ھۆرمەت قىلىشى، ئۇلارنىڭ ئىجادىي ئەمگىكىنى قەدىرلىشى كېرەك.

قىشلاقلاردا قىمار ئويناشنى داغدۇغلىق ھالدا چەكلەش ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىپ، توپلىشىپ قىمار ئويناش شامىلىنىڭ يامراپ كېتىشىنى قەتئىي توسۇش لازىم. كېلەر يىلى ئەتىيازدا يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە زەھەرلىك چېكىملىكنى چەكلەش بويىچە يوقىتىش جېڭى ئېلىپ بېرىپ، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، ئېلىپ - سېتىش، تېرىش ھەرىكىتىگە قەتئىي ئۇنۇملۇك زەربە بېرىش لازىم. كېلەر يىلى 5-، 6 - ئايلاردا، سېرىق مەزمۇنىدىكى نەرسىلەرنى تازىلاش مەسلىسى بويىچە تەرتىپكە سېلىش ۋە تۆزۈش ئىشىنى ئوبدان ئېلىپ بېرىش، ئالدى بىلەن پاھىشۇازلىق مەسلىسىنى ھەل قىلىش، خەلق ئامىمىسىنى پاش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىش، مېھمانخانىلاردا بۇنداق ئەھۋال 1 - قېتىم سېزىلسە، ئاگاھلاندۇرۇش بېرىش، 2 - قېتىم سېزىلسە، تىجارىتىنى توختىتىپ تەرتىپكە سېلىش لازىم، يېرىم يىلغىچە مەسلىنى ھەل قىلمىغانلارنىڭ تىجارەت كىنىشكىسىنى بىكار قىلىپ، بۇنداق رەزىللىككە قەتئىي زەربە بېرىش لازىم. بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ئىزچىللاشتۇرۇش «پىكىر»نگە كىرگۈزدۇق، بىز دېگىنىمىزنى قىلىشىمىز، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ بىر قانچە قېتىم تۆتۈپ، بۇ رەزىللىكلەرنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىشىمىز لازىم. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش مەسلىسىدە قاتتىق زەربە بېرىش فائالىيەتىنى چىڭ تۇرۇشىمىز، باش كۆتۈرگەن ھامان زەربە بېرىشتە چىڭ تۇرۇشىمىز لازىم. سىياسىي- قانۇن تارماقلىرىمىز ئۆز مەسئۇلىيىتىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى ئۇنتۇپ قالماسلىقى كېرەك. بىزنىڭ سىياسىي - قانۇن خىزمىتىمىزدە ھەممىدە خەلقنى قوغداش، دۆلىتىمىزنى جازالاش پرىنسىپىنى دەۋر قىلىش لازىم، بۇ ئەڭ ئاساسىي پرىنسىپ. 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 -ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ياخشىلىقنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، رەزىللىكنى جازالايدىغان، توغرا كەيپىياتنى ياقلاپ، ناچار كەيپىياتنى توقتىدىغان ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم.

بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا يەنە مۇنداق بىر ئىشنى پۈتۈن شىنجاڭ بويىچە بىر تۇتاش ھەرىكەتكە كېلىپ داغدۇغلىق ئېلىپ بېرىشىمىز، يەنى كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ، توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى ئىسراپچىلىق قىلىپ چوڭ ئوتكۇزۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشىمىز لازىم. ھازىر قارىغاندا توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغ ئىشلىرىنى چوڭ ئوتكۇزۇش خەلق ئامىمىسىنى چىرمىۋالغان، ئومۇمىيلىق خاراكتېرىنى ئالغان مەسلە بولۇپ قالغان. ھەممە ئادەم ئۇنىڭدىن قاقشىمۇ ئۆزىنىڭ بېشىغا كەلگەندە چىشىنى چىشلەپ شۇنداق قىلىدىكەن. شەھەرلەردىكى ئادەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە دېھقان، چارۋىچىلار بىر كېلىن ئەكېلىش ئۈچۈن يېرىم ئۆمۈر تاپقان - تەرگىنىنى سەرپ قىلىۋەتكەچكە، ھەممەيلەن نامراتلارغا ئايلىنىپ قالغان. بىز 6 - ئومۇمىي يىغىنىدىن ئىبارەت بۇ كۆچلۈك شەرق شامىلىدىن پايدىلىنىپ بۇنداق كەيپىياتنى قەتئىي توسۇشىمىز، بۇنداق چىرىك بۇرژۇئازىيە ئېڭىغا ئىگە ئىسراپچىلىق، سۆلەتۋازلىق، ھەشەمەتچىلىك كەيپىياتىنىڭ ئەۋج ئېلىشغا ھەرگىز يول قويماسلىقىمىز لازىم. ھازىر بەزىلەر مۇشۇنداق ھەشەمەتچىلىكتىن پايدىلىنىپ قورساق بېقىۋاتىدۇ، ئۇلار بەزى ئالىي دەرىجىلىك پىكاپلار ئارقىلىق بىر قېتىملىق كىرادا 1000 يۈەن تېپىۋاتىدۇ. بىز بۇ شامالنى توسۇشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، ئايالالار بىرلەشمىسى بۇ ئىشنى بىۋاسىتە تۇتۇپ، خەلق ئامىمىسىنى بۇ ئېغىر بويۇنتۇرۇقتىن قۇتۇلدۇرۇشى كېرەك.

ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىگە چېتىلىدۇ، تەربىيە خىزمىتىنى كۆچەيتكەندىن سىرت يەنە مەدەنىيەتلىك، بېگى ئىستىلغا ئىگە ئىلغار تىپلارنى بايقاش ۋە تەكلەشكە دىققەت قىلىش لازىم. ئىلغار شەخسلەر، ئىلغار ئورۇنلارنى تەشۋىق قىلىش، تونۇشتۇرۇش، ساغلام دەۋر روھىنى ۋە ياخشى ئەخلاق - پەزىلەتنى تەرغىب قىلىش ئارقىلىق مەدەنىيەتلىك بولۇش بېگى ئىستىلىنى تىكلەش لازىم. ياخشى ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۇرۇشتە، بىرىنچىدىن، توغرا جامائەت پىكرى بېتەكچىلىكىدە چېڭ تۇرۇپ، بۇتۇن جەمئىيەتتە بايراق روشەن ھالدا توغرا كەيپىياتنى جارى قىلدۇرۇش، ناچار خاھىشلارنى تەنقىد قىلىش، چىنلىق، ياخشىلىق، گۈزەللىكنى مەدھىلەپ، ساختىلىق، رەزىللىكنى قامچىلاش؛ تەشۋىق - تەربىيىنى كەڭ كۆلەمدە چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، خىزمەتچىلىرى يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن قانىنام - تاشقىن ئەمەلىيەتكە، ئامما ئارىسىغا بېرىپ، خەلق ئامىمىسىنىڭ سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيىتى قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا پائال، ساغلام ئالغا ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، مۇشۇ دەۋر روھى ئارقىلىق ئالدى بىلەن ئۆزىنى قورالاندۇرۇشى، ئاندىن ئۆز ئىجادىيىتى ئارقىلىق كىشىلەرگە ئىلھام بېرىشى كېرەك. ھازىرقى ئاساسلىق مەسلە شۇكى، «ئىككى ئۇچۇن خىزمەت قىلىش» يۆنىلىشى گەۋدىلىك بولمايۋاتىدۇ، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بەزى مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتچىلىرى تۇرمۇشقا، ئامما ئارىسىغا چوڭقۇر چۆكمىدى، جەمئىيەتتىكى خەلق ئامىمىسىنىڭ پائال، ساغلام ئالغا ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى كۆرەلمىدى، ئىشكىنى تاقىۋېلىپ ئىجادىيەت بىلەن شۇغۇللاندى، پاسسىپ نەرسىلەرنىلا كۆرۈپ، مۇقامى قاملاشمىغان، ھەتتا خۇنۇك بەزى نەرسىلەرنى ئىجاد قىلىپ، ئامما ئىلھام بېرەلمىدى، ئۇنىڭ جەمئىيەتنىڭ راۋاجلىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا قىلچە پايدىسى تەگمىدى. مەدەنىيەت- سەنئەت خىزمەتچىلىرى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالغان، ئۇلار خەلق ئامىمىسىنى، ياشلارنى زادى قايسى تەرىپكە يېتەكلەشى كېرەكلىكىنى ھەرگىز ئۇنتۇپ قالماسلىقى كېرەك. ئىدىيە سېپىدىكى يولداشلار، مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتچىلىرى ئىنسانلار روھىنىڭ ئىنژىنېرلىرىدىن بولۇشى، ماركسىزم، سوتسىيالىزم بايرىقىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئۆزىنىڭ ماقالىسى، ئەسىرى، ئوقۇتۇشى، لېكسىيە سۆزلەشى، ئويۇن قويۇشى پائالىيىتى ئارقىلىق كىشىلەرگە تارىخقا توغرا مۇئامىلە قىلىش، رېئالللىقنى توغرا تونۇش، سوتسىيالىزمغا ۋە پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكىگە بولغان ئىشەنچىنى مۇستەھكەملەش، خەلقنى جاسارەت بىلەن تىرىشىپ پائال يۆقىرى ئۆرلەشكە ئىلھاملاندۇرۇش، ئۇلۇغ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرى ئۈچۈن باتۇرلۇق بىلەن كۆرەش قىلىش توغرىسىدا تەربىنىە ئېلىپ بېرىشى ۋە ئۇلارنى شۇنداق قىلىشقا يېتەكلىشى كېرەك.

ئاساسىي مېلودىيىنى يارقىرىتىپ، كۈچ خىلالاشتۇرۇشنى تەشەببۇس قىلىش لازىم. ئاساسىي مېلودىيە ئېلىمىزنىڭ دەۋر روھىنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان، تارىخىي تەرەققىيات ۋە مىللەتلەر تەرەققىياتىنى ئالغا سلجىتىدىغان ئىدىيە ۋە روھ. ئۇ مارکسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنى، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى ۋە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم، سوتسىيالىزمنى ئۆز ئىچىگە ئېلىپلا قالماستىن، يەنە تۆتىنى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا، جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى گۈللەندۈرۈشكە، مىللەتلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشكە، جەمئىيەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا، ھالال ئەمگەك قىلىپ گۈزەل تۇرمۇشقا ئېرىشىشكە پايدىلىق بولغان بارلىق ئاكتىپ ئىدىيە ۋە روھنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. كۈچ خىلالاشتۇرۇش دېگەنلىك ئاساسىي مېلودىيە ئەكس ئەتتۈرۈلگەن ئەسەرلەر تېما، ئۇسلۇب، شەكىل ۋە ئورۇنداش ئۇسۇلى جەھەتتە مول مەزمۇنلۇق، تەسىرلىك بولۇشى؛ خەلق ئامىمىسىنىڭ ھەرقايسى تەرەپ، ھەرقايسى قاتلاملىرىدىكى ئېھتىياجىنى قاندۇرالايدىغان بولۇشى كېرەك دېگەنلىكتۇر. ھازىرقى ئاساسىي خاھىش ۋە مەسىلە شۇكى، ئاساسىي مېلودىيە گەۋدىلەندۈرۈلمەيۋاتىدۇ، ياكى رىتىملىياۋاتىدۇ، دەۋر روھىنىمۇ ئەكس ئەتتۈرىدىغان نادىر ئەسەرلەر ئاز بولۇۋاتىدۇ. بەزى كىشىلەردە ھەم توغرا بولغان تارىخىي قاراش كەمچىل، ھەم پوختا تۇرمۇش ئاساسى كەمچىل، ئۇلار تارىخنى خالىغانچە ئۆزگەرتىپ ۋە رېئال تۇرمۇشنى بۇرمىلاپ، ئاساسىي مېلودىيە بىلەن زادى چېقىشالمايدىغان نەرسىلەرنى ئىجاد قىلىۋاتىدۇ، ھەتتا شاۋقۇن - سۇرەن سېلىۋاتىدۇ. بىز چوقۇم بۇنداق ئەھۋالنى قەتئىي چەكلىشىمىز لازىم. ئاساسىي مېلودىيە بىلەن كۈچ خىلالاشتۇرۇشنىڭ بىرلىكىدە، ئىدىيىلىك، تەربىيىۋىلىك، كۆركۈشچانلىق، ئۇقۇشچانلىقنىڭ بىرلىكىدە چېڭ تۇرۇپ، ئەدەبىيات - سەنئەتنىڭ ھەرقايسى تۈرلىرىدە ئىدىيىۋىلىك بىلەن بەدىئىيلىك بىرلىككە كەلگەن، دەۋر روھى گەۋدىلەندۈرۈلگەن، خەلق قارىشىدىغان بىر تۈركۈم نادىر ئەسەرلەرنى تىرىشىپ يارىتىشىمىز لازىم.

ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى 1 - ئورۇنغا قويۇشتا چېڭ تۇرۇش لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا قاتتىق دېتال مەسلىسىنى ئويلىشىپ ھەل قىلىپ، بىر ئاز سېلىنما كۆپەيتىشكە تۇغرا كېلىدۇ، لېكىن شۇنى بىلىش كېرەككى، مەيلى دۆلەتتە بولسۇن، ياكى ئاپتونوم رايوندا بولسۇن، مەبلەغ سېلىنمىسى جەھەتتىكى كۆچ يەنىلا چەكلىك. مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ قاتتىق دېتال قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىيات دەرىجىسىگە ماس كېلىشى كېرەك، ئۇنى يىلدىن - يىلغا كۆپەيتىش، ماداراغا قاراپ ئىش كۆرۈشكىلا بولىدۇكى، تاشلىنىپ قالغان ئىشلارنى بىراقلا قولغا ئېلىش، قاتتىق دېتال قۇرۇلۇشنى بىراقلا كۆزلىگەن دەرىجىگە يەتكۈزۈش مۇمكىن ئەمەس. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ماھىيىتى قاتتىق دېتال ئاساسى بولماسلىقىمۇ ئاساسى بولمايدۇ، لېكىن قاتتىق دېتال قۇرۇلۇشنى ھەددىدىن زىيادە تەكىتلەشمۇ تۇغرا ئەمەس، قاتتىق دېتال شارائىتى ياخشى بولغانلارنىڭ ئۇدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى ناتايىن،قاتتىق دېتال شارائىتى ناچار بولغانلارنىڭ ياخشى ئېلىپ بارالماسلىقىمۇ ناتايىن، بۇنى تارىخ ئىسپاتلىغان، بىر مۇنچە ئورۇندىكى رېئاللىقمۇ بۇنى تولۇق ئىسپاتلىدى. ھازىر يۈكسەك كەسىپچانلىق، مەسئۇلىيەتچانلىق، يۈكسەك خىزمەت روھى، پىداكارلىق روھى بولۇشى كېرەك، خىزمەتلەرنى ئىستايىدىل، پوختا ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايدۇرۇش لازىم.

14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئالدىغا يېڭى پىكىر يولى، يېڭى تېما ۋە تېخنىكا ئېلىپ كىردى. جايلار بولۇپمۇ ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆزگىنىپ ئۆزلەشتۈرۈش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆز ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، تېخنىكا كۆپ، تېخنىكا ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش پىكىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۆز جايى، ئۆز تارمىقى، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تەھلىل قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ساقلانغان مەسىلىلەرنى كونكرېت ھەل قىلىپ، خىزمەتلەرنى ئىجادچانلىق بىلەن قانات يايدۇرۇشى لازىم. بىز ئومۇمىي داۋىرىدىكى تەجرىبىلەرنى ھەر ۋاقىت ئىگىلەپ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ئىلگىرى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرىمىز.

يولداشلار، يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش بىلەن بىرگە، يۈكسەك سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش تارىخ جۇڭگو كومۇنىستلىرىغا يۈكلىگەن ئالىي بۇرچ. بىز يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ تۇغىنى ئېگىز كۆتۈرۈپ، ئۈيىبېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سۇبېيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىپ، ئاپتونوم رايوندىكى 16 مىليون ھەر مىللەت خەلقىنىڭ گۈزەل كېلەچىكى ئۈچۈن ئۈزلۈكسىز كۈرەش قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، پوختا ئىشلەپ، ھاياتىي كۈچكە تولۇپ تاشقان، بايىاشار، ھەدەنىيەتلىك سوتسىيالىستىك شىنجاڭنى 21 - ئەسىرگە ئېلىپ كىرىلى!

ۋە قۇرۇلۇش ئۇلۇغ ئەھمىيەتتىدىن مول ئىدىيۇي ئوزۇق ئېلىپ، زامانغا مۇناسىپ ئەمەلىرەرنى يارىتىپ، سوتسىيالىستىك مىللىي مەدەنىيەتنىڭ گۈللىنىشىگە تۆرتكە بولۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

5. رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي قانات يايدۇرۇش كېرەك

14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئىنتايىن مۇھىم يىغىن. يىغىننىڭ روھىنى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئامما ئىسنىڭ ئىدىيۇي ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرۇشىنى ئاپتونوم رايونلاشتۇرۇش، بىرلىكتە ئورۇنلاشتۇرۇش، بىرلىكتە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، بىرلىكتە تەكشۈرۈش كېرەك. ھەر قانداق ۋاقىتنا ئىقتىسادنىڭ بىر مەھەللىك تەرەققىياتىنى كۆزلەپ، مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىشقا بولمايدۇ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئالدىنقى ھالدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۆزىنىڭ مۇقەددەس مەسئۇلىيىتى قىلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئىغىر بولغاندا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتۇشقا سەل قارىمايدىغان، ئۇنى بوشاشتۇرۇپ قويمايدىغان؛ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈرلىسىنى بەرپا قىلىش جەريانىدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۇغرا يۆنىلىشىدە تەۋرىنمەي چىڭ تۇرىدىغان؛ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى قەدەمنى تېزلىتىش بىلەن بىرگە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرىدىغان بولۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى، ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى، كومۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالالار بىرلەشمىسى، پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى قاتارلىق ئامىۋى تەشكىلاتلار ئۆزلىرىنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئەڭ تۆتۈپ ئورتاق باشقۇرۇپ، بىر پۈتۈن بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يۈكسەلدۈرۈشى كېرەك.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلى ۋە كېيىنكى ئەسىرنىڭ باشلىرى تەرەققىيات تېزلىتىلىدىغان مۇھىم مەزگىل، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سىڭدۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى ئەقلىي مەدەت، ۋە مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ

ئۇن ئىككى مۇقام، ئابى چەشمە ۋە ئىشرەت ئەنگىز توغرىسىدا

ئابلىز ھاكىر

ئۇن ئىككى مۇقام ـ ئۇزۇنگە كۆپلىگەن ئاھاڭ تۈرلىرىنى ۋە نۇرغۇنلىغان لىرىك ئاھاڭ بەھرلىرىنى ھەم خىلمۇ خىل مۇرەككەپ ئۇدارلارنى مۇجەسسەملەشتۈرگەن 12 چوڭ ئاھاڭ ـ مىلودىيە قۇرۇلمىسى.

ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامىنىڭ ھەربىر مۇقامى چوڭ نەغمە، داستان ۋە مەشرەپتىن ئىبارەت چوڭ ئۇچ قىسمدىن تەركىب تاپقان، ئاخىرقى خۇلاسە قىسمىنى، يەنى ئابى چەشمە قىسمىنى قوشقاندا تۆت قىسىم، چوڭ ئىككى بۆلەك (12 مۇقام بىر بۆلەك، «ئابى چەشمە» بىر بۆلەك) تىن تەركىب تاپقان بولىدۇ.

ھەربىر قىسمى بىرقانچە ئاھاڭ تۈرى ۋە كۆپلىگەن ئاھاڭ بەھرلىرىدىن (تارماقلىرىدىن) تەركىب تاپقان.

ئاھاڭ تۈرى مۇقاملاردىكى خاس ئىسىم ۋە خاس رېتىم بىلەن .... كەلگەن مۇقەددىمە، تەزە، نۇسخە ... داستان ۋە مەشرەپ ئاھاڭلارنى كۆرسىتىدۇ.

ئاھاڭ بەھرى (تارمىقى) دېگىنىمىز، ھەربىر ئاھاڭ تۈرىنىڭ ئىچىدە شۇ كۇي ۋە شۇ رېتمى بويىچە شاخلاندۇرۇلغان ئاھاڭلارنى كۆرسىتىدۇ. بىر ئاھاڭ دېگىنىمىز ئاساسىي جەھەتتىن بىر خىل كۇي، بىر خىل رېتىم ۋە بىر خىل شەكىل بىلەن قۇرۇلغان ئاھاڭنى كۆرسىتىدۇ.

شۇ بويىچە ھېسابلىغاندا، مۇقاملاردىكى ئاھاڭ تۈرى 20 بولۇپ ئابى چەشمىنى قوشقاندا 21 بولىدۇ.

بىز رەتلىگەن ھازىرقى مۇقاملاردا ئاھاڭ تۈرى 11 دىن 19 غىچە. ئاھاڭ بەھرى 20 دىن 41 غىچە. مۇقاملارنىڭ چوڭ نەغمە قىسمىدىكى ئاھاڭ تۈرى 14 بولۇپ، ھازىر ھەر بىر مۇقامدا سەككىزدىن 13 كىچە. بەھرى ئاھاڭلار 11 دىن 28 گىچە.

داستان قىسمىدىكى ئاھاڭ تۈرى (داستان) نۇچتىن بەشكىچە بولۇپ ئاھاڭ بەھرى ئالتىدىن ئونغىچە.

مەشرەپ قىسمىدىكى ئاھاڭ تۈرى (مەشرەپ) ئىككى بولۇپ ھەر بىر ئاھاڭ تۈرىدە (مەشرەپتە) بىردىن نۇچكىچە بەھرى ئاھاڭ بار. تەنتقات نۇقتىسىدىن ئېيتساق بىزدە مۇنداق سوئال تۇغۇلىدۇ. «ھەممە مۇقامنىڭ ئاھاڭ تۈرى ۋە ئاھاڭ بەھرىلىرى ئوخشاش ھەم تولۇق بولۇشى كېرەكمۇ؟ ياكى ئەزەلدىن ھازىرقىدەك بەزىلىرى ئاز، بەزىلىرى كۆپمۇ؟ ۋە ياكى بۇرۇن تولۇق رەتلەنگەن بولۇپ، يىللار، ئەسىرلەر مابەينىدە كەمتۈك بولۇپ قالغانمۇ؟» ناھايىتى ئەپسۇس! ھازىرچە بىزدە بۇ ھەقتە ئېنىق مەلۇمات يوق.

بىزدە ھازىر تولۇق دېيىشكە توغرى كەلسە پەقەت «راك» مۇقامىنى تولۇق دېيىشكە بولىدۇ. قالغان مۇقاملاردا ئوخشىمىغان دەرىجىدە بوشلۇقلار بار.

ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامى ئاھاڭ تۈرلىرى ۋە ئاھاڭ بەھرىلىرىنىڭ ئاز ياكى كۆپ بولۇشىنى نەزەردە تۇتمىغاندا ئونىڭ سىستېمىلىقى، ئىلمىيلىكى ۋە قانۇنىيەتلىكلىكى كىشىنى تولىمۇ قايىل قىلىدۇ. ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامىدا دۇنيا مۇزىكا ئىلمىدە بولمىغان ئۆزىگە خاس ئالاھىدىلىكلەر مەۋجۇت.

دۇنيادا بار بولغان ئېلىمىزدىن ھازىرغىچە تېپىلغان ئېلىمىزنىڭ ئۆز قانۇنىيىتى بويىچە رەتكە تۈرغۇزۇلۇپ تۇرنى بەلگىلەنگەن بولۇپ، ھازىرغىچە تېخى تېپىلمىغان ئېلىمىزنىڭ ئۇمۇ تۇرنى بەلگىلەنگەن. ئەگەر شۇ قانۇنىيەتكە ئۇيغۇن ئېلىمىزنى تېپىلسا، شۇ تۇرۇنغا قويۇلىدۇ. بولمىسا ئېتىراپ قىلىنمايدۇ. مانا بۇ ئېلىمىزنىڭ دەۋر جەۋھىرلىنىشى قانۇنىيىتى. ئەگەر بىز ئون ئىككى مۇقامنىڭ ئاھاڭلىرىنى ئۆز تەرتىپى، ئۆز كۇي شەكلى ۋە سىستېمىسى بويىچە ئاشۇنداق جەدۋەل قىلىپ رەتكە تۇرغۇزساق، ئۇ ھالدا ھازىر بار بولغان ئاھاڭلار ئۆز تەرتىپى بويىچە شۇ تۇرۇنغا قويۇلىدۇ. ھازىرغىچە ئون ئىككى مۇقامدىكى تېپىلمىغان ئاھاڭلارنىڭمۇ تۇرنى، كۇي شەكلى ۋە رېتمى ئېنىق بەلگىلەنگەن بولۇپ، شۇ ئۆلچەمگە چۈشمە، شۇ تۇرۇنغا قويۇلىدۇ، بولمىسا ئېتىراپ قىلىنمايدۇ. مانا بۇ مۇقام قانۇنىيىتى.

مەن خېلى كۆپ يىللاردىن بېرى مۇقام ئۆگىنىش، رەتلەش ۋە تەنقىد قىلىش جەريانىدا ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامىنىڭ ئىنتايىن سىستېمىلىق ھەم قانۇنىيەتلىك بىر ئېلىمي مۇجمزە ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ، ئون ئىككى مۇقامنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى جۇملىدىن ئونىڭ سىستېمىلىقلىقىنى ھەم ئېلىمىيلىكىنى بىر قاراپلا كۆرۈۋېلىشقا بولىدىغان بىر ئېلىمي جەدۋەل ئىشلەشنى ئويلاپ يۈرگەنىدىم. بۇ ئۆۋۈتتىكى ئىزدىنىشتە رەتلەش جەريانىدا ئۆتكەنكى بار ئاھاڭلارنى قايتا كۆرۈپ چىقىش ۋە بۇ ئۆنۇتتىكى يېڭى تېپىلغان ئاھاڭلارنى رەتكە تۇرغۇزۇش ھەمدە مۇقامنىڭ چوڭ بوشلۇقلىرىنىڭ تولدۇرۇلۇشى مېنىڭ بۇ جەدۋەلنى تولۇقلاپ ئىشلىشىمگە چوڭ تۈرتكە بولدى. ھازىر جەدۋەلنى ئىشلەپ پۈتكۈزدۇم. (ئونتۇرىدىكى جەدۋەل) بۇ جەدۋەلدىن ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىنى جۇملىدىن ئونىڭ سىستېمىلىقلىقىنى ھەم ئېلىمىيلىكىنى بىر قاراپلا كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ.

1976 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق مۇقام تەتقىقات گۇرۇپپىسى تەسىس قىلىنىپ ئاتاقلىق مۇقامشۇناس، مەرھۇم ئۇستازىمىز زىكرى ئەلپەتتانىڭ بېتەكچىلىكىدە بىر قىسىم پىشقەدەملەر ۋە ياشلار ئۇيۇشتۇرۇلۇپ مۇقام پېشۋالىرىمىزدىن بولغان تۇرداخۇن ئاكا قالدۇرغان ئون ئىككى مۇقامنى ئوگىنىش باشلاندى. مەنمۇ تەكلىپ قىلىنىپ شۇ ئۆگەنگۈچىلەرنىڭ بىرى بولۇپ بۇ شەرەپلىك ئىشقا قاتناشتىم. مەدەنىيەت نازارىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن 1985 - يىلى 8 - ئايدا بىر گۇرۇپپا ئادەم جەنۇبىي شىنجاڭغا سەپەر قىلىپ خوتەننىڭ ناھىيىلىرىگىچە بېرىپ كەلدۇق. شۇ يىلى 10 - ئايدا ئابدۇكېرەم ئاكا بىلەن ئىككىمىز غۇلجىغا باردۇق. 1986 - يىلى ھۇسەنجان ئاكا باشلىق بىر نەچچەيلەن تۇرپان، توقسۇن ۋە پىچان ناھىيىلىرىنى ئايلىنىپ كەلدى. لېكىن بۇ سەپەرلەرنىڭ ھېچقايسىسىدىن بىز ئىزدىگەن مۇقام (ئابى چەشمە قاتارلىق)غا ئائىت ئاھاڭلار چىقمىدى.

شۇ يىلى يولداش ۋەن تۇڭشۇنىڭ قاۋۇل تۇردىغا

«داداڭ تۇرۇندىغان ئابى چەشمىنىڭ سىم لېنتىسى مەندە بار ...» دېگەنلىكىنى ئاڭلاپ ئەينى ۋاقىتتىكى رەھبەرلىككە ئىنكاس قىلدىم. ئەمما بۇ ئىش سۈرۈشتۈرۈلمەي قېپقالدى.

كېشىنى ئەجەبلەندۇرىدىغان ئىش شۇكى: بەزى مۇناسىۋەتلىك تۇرۇن ۋە شەخسلەرنىڭ بېرىۋالغى ۋە ئەستايىدىل بولمىغانلىقىدىن پەقەت تۇرداخۇن ئاكا قالدۇرغان ئاھاڭلارغىلا قارىلىپ باشقا مۇقام پېشۋالىرىمىزغا ئېتىبار بېرىلمىگەن، نەتىجىدە ئەينى يىللاردا تۇرداخۇن ئاكا بىلەن بىر ۋاقىتتا لېنتىغا ئېلىنغان قاسىم ئاكا ۋە روزى ئاكىلارنىڭ ئىجرا سىدىكى ئاھاڭلار 50 يىلدىن بېرى ئىسكىلاتتا ئارخىپ بولۇپ يانقان.

يولداش مىجىت ناسىر 1996 - يىل 4 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئۈرۈمچىدە كىتابنىڭ 2 - قېتىملىق نەشرى ھەققىدە سۆھبەت يېغىنى ئاچتى. يېغىندا مەن كىتابنىڭ ئاھاڭ قىسمىنى تولۇقلىماي تۇرۇپ كىتابنى نەشر قىلىشنىڭ يەنىلا ئالدىراڭغۇلۇق بولۇپ قالىدىغانلىقى بولۇپمۇ ئابى چەشمە، مۇستەزات ئاھاڭلىرىنى تېپىپ، قوشۇپ ئاھاڭلارنى تولۇقلاپ ئاندىن نەشر قىلىش ھەققىدە پىكىر قىلدىم ۋە ئۇ ئاھاڭلارنى قەيەردىن ئىزدەپ تېپىش ھەققىدە تەكلىپ بەردىم. مېنىڭ تەكلىپىمنى يولداش مىجىت ناسىر ياشلىق بارلىق يېغىن قاتناشچىلىرى قوللىدى. نەتىجىدە جەمئىيەت رەھبەرلىكى مېنىڭ پىكرىم بويىچە ئىزدىنىپ سۈرۈشتۈرۈپ شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسىدىن بىر ئاز ماتېرىيال ئالدى (ئىككى ئابى چەشمە بىلەن تۆت مۇستەزات). كېيىن يەنە ئۆزۈم تەكلىپ بېرىپ جەمئىيەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن 6 - ئاينىڭ 17 - كۈنى قەشقەرگە باردىم. قەشقەر ۋىلايىتىنىڭ رەھبەرلىرى، مەدەنىيەت يۇرتىنىڭ ۋە سەنئەت راسىدىكى ئۇنئالغۇ لېنتىلىرىنى ئېلىپ 6 - ئاينىڭ 22 - كۈنى بېيجىڭغا بارىدۇق. بېيجىڭغا بارغاندىن كېيىن قاسىم ئاكا ۋە روزى ئاكىلارنىڭ ئىجرا سىدىكى 40 دانە ئۇنئالغۇ لېنتىسىنى بىرمۇ بىر ئاڭلاپ كارتوچكا يېزىپ جەدۋەل تۈرغۇزۇپ، ئاخىرى 50 يىلدىن بېرى ئىزدەپ كېلىۋاتقان ئون ئىككى مۇقامنىڭ ئابى چەشمىسى بىلەن يەتتە مۇقامنىڭ مۇستەزاتى ۋە ئىشرەت ئەنگىز مۇقامىنى ئېنىقلاپ چىقتۇق. بۇ بىز ئۈچۈن زور خۇشاللىق بولدى. چۈنكى بىز ئون ئىككى مۇقامدىن ئىبارەت چوڭ ئەنگۈشتەرىمىزنىڭ بۈچۈلۈپ كەتكەن چوڭ ئىككى پارچىسىنى، شۇنداقلا ئۇچ ئەسىردىن بېرى بىزگە رېۋايەت بولۇپ كېلىۋاتقان مەلىكە ئامانىساخاننىڭ تۆت چوڭ ئۇلۇغ ئەسىرىنىڭ بىرىنى يەنى «ئىشرەت ئەنگىز» مۇقامىنى تېپىۋالدۇق.

1. ئىشرەت ئەنگىز: بۇ مۇقام قانۇنىيىتى بويىچە ئىجاد قىلىنغان، كۇي شەكلى ئون ئىككى مۇقامنىڭ ھېچ قايسىسىنىڭ كۇي شەكلىگە ئوخشىمايدىغان مۇستەقىل كۇي شەكلىدىكى مۇقەددىمە، تەزە، نۇسخە، جۇلا، سەنەم، چوڭ سەلقە، كىچىك سەلقە ۋە تەكتىتىن ئىبارەت مۇقامنىڭ چوڭ نەغمە قىسمىغا ئائىت ئاھاڭ تۈرلىرىدىن قۇرۇلغان مۇقام.

بۇ سەككىز ئاھاڭ كۇيى 11 ئاھاڭ بەھرىدىن تەركىب تاپقان.

2. مۇستەزات: بۇ، ئاروز ۋەزىن شېئىرىيىتىنىڭ بىر ژانىرى بولۇپ ـ ئانتۇرۇلغان، كۆچەيتىلگەن دېگەن ھەنىدە.

بۇ، ئون ئىككى مۇقامنىڭ چوڭ نەغمە قىسمىدىكى بەش ئۇدارلىق ئاھاڭ شەكىللىرىدىن بىرى بولۇپ، تۇرداخۇن ئاكا پەقەت بىرلا يەنى چەبيايات مۇقامنىڭ مۇستەزاتىنى ئېيتىپ قالدۇرغان. لېكىن ئۇنى ئۆتكەنكى بەزى تەتقىقاتچىلار «نۇسخا» دەپ ئۆزگەرتىپ مۇستەزات دېگەن ئاھاڭ شەكلىنى ئون ئىككى مۇقامدىن يوق قىلغان. بۇ نۆۋەت ئەجدادلىرىمىزنىڭ ئەمگىكىگە ھۆرمەت قىلىش، تارىخقا ئەينەن ۋاپا قىلىش نۇقتىسىدىن تەتقىق قىلىش ئارقىلىق چەبيايات مۇقامنىڭ مۇستەزاتى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.

شۇنىڭ بىلەن قاسىم ئاكا ۋە روزى ئاكىلار قالدۇرغان «راك» «چەھەرگاھ»، «پەنجىگاھ»، «ئەجەم»، «ئۇششاق» ۋە «ئىراق» مۇقاملىرىنىڭ مۇستەزاتى قوشۇلۇپ جەمئىي يەتتە مۇقامنىڭ مۇستەزاتى بار بولدى.

3. ئابى چەشمە: بۇلاق سۇيى، كۆچمە مەنسى كۆز يېشى دېگەن گەپ بولۇپ، بۇ ئىسىم ئۇزاق يىللاردىن بېرى مۇقامچىلار ۋەكەسىپ ئەھلىلىرىنىڭ ئاغزىدا ئاتلىپ يۈرگەن بولسىمۇ، ئۇنىڭ قانداق شەكىلدىكى، قانچە ئۇدارلىق ئاھاڭلىقىدىن ھېچكىمنىڭ خەۋىرى يوق ئىدى.

مەۋجوت.

ئون ئىككى مۇقامدىكى ھەر بىر مۇقامنىڭ ئۆزىگە خاس كۇيى شەكىلدىكى مۇقەددىمە، تەزە، نۇسخە، يارىم ساقى، مۇستەزات، جۇلا، سەنەم سەلقە پەشرەۋ، تەكت، داستان (3. 2. 1 ...) مەشرەپ (2. 1 ...) دېگەن ئاھاڭ تۇرلىرىنىڭ ئۆز تەرتىپى بويىچە كېلىدىغان قائىدىسى بولۇپ، بۇ تەرتىپ بۇزۇلسا ياكى ئورۇن ئالماشسا قائىدىگە خىلاپ بولىدۇ.

مۇقاملاردىكى ئاھاڭ تۇرلىرى بىلەن ئاھاڭ بەھرىلىرىنىڭ مۇناسىۋىتىنى ماتېماتىكا ئىلمىدىكى ئاددىي كەسىرگە تەقلىد قىلىشقا بولىدۇ.

ئاددىي كەسىرده سىزىقنىڭ ئاستىدىكى سان مەخرەج، سىزىقنىڭ ئۈستىدىكى سان سۈرەت دېيىلىدۇ. مەخرەج مۇقىم بولغاندا سۈرەتنىڭ كۆپىيىشى كەسرنىڭ قىممىتىنى ئاشۇرىدۇ. ئەگەر بىز مۇقاملاردىكى ئاھاڭ تۇرلىرىنى مەخرەج، ئاھاڭ بەھرىلىرىنى سۈرەت دەپ قارىساق، ئۇ ھالدا ئاھاڭ تۇرى (كۇيى - ئۇدارى) ئۆزگەرمەس مۇقىم بولۇپ، ئاھاڭ بەھرى شۇ كۇيى، شۇ رېتىم بويىچە بىر ياكى بىر نەچچە ئاھاڭغا شاخلىتىلغان بولىدۇ. مەسىلەن:

راك مۇقامىنىڭ 1-كېچىك سەلتىسى

$$\text{كېچىك سەلتە}\ \frac{\text{ئون ئاھاڭ}}{\text{كېچىك سەلتە}}\ \frac{\frac{2}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{\text{بىر ئاھاڭ}}{\text{ئاھاڭ تۇرى}}\ \frac{\text{بەھرىسى}}{\text{مەخرەج}}\ \frac{\text{سۈرەت}}{\text{مەخرەج}}$$

چەھارگاھ مۇقامىنىڭ كېچىك سەلتىسى

$$\text{كېچىك سەلتە}\ \frac{\text{بىر ئاھاڭ}}{\text{كېچىك سەلتە}}\ \frac{\frac{2}{4}}{\frac{2}{4}} = \frac{\text{بىر ئاھاڭ}}{\text{ئاھاڭ تۇرى}}$$

راك مۇقامىنىڭ مەشرىپى

$$\text{ئىككى مەشرەپ ئوڭ ئاھاڭ}\ \frac{\frac{7}{8}}{\frac{7}{8}}\ \text{تۇتۇمى} = \frac{\text{بىر ئاھاڭ}}{\text{2-مەشرەپ}}\ \frac{\frac{2}{4}}{\frac{2}{4}} + \frac{\text{ئىككى ئاھاڭ}}{\text{1-مەشرەپ}}\ \frac{\frac{7}{8}}{\frac{7}{8}}$$

چەھارگاھ مۇقامىنىڭ مەشرىپى

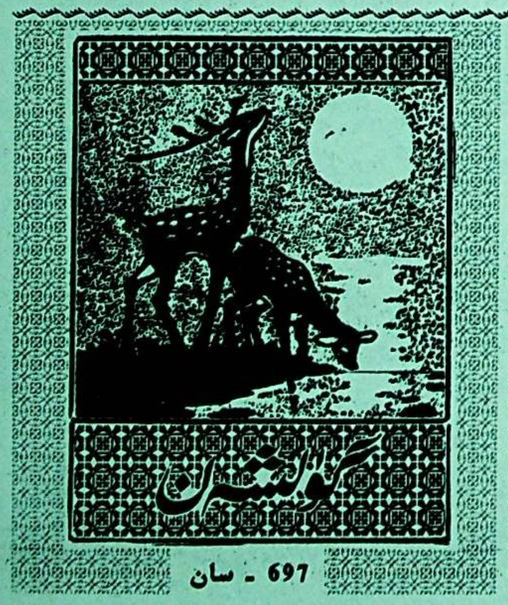
$$\text{ئىككى مەشرەپ بىش ئاھاڭ}\ \frac{\frac{7}{8}}{\frac{7}{8}}\ \text{تۇتۇمى} = \frac{\text{ئوڭ ئاھاڭ}}{\text{2-مەشرەپ}}\ \frac{\frac{7}{8}}{\frac{7}{8}} + \frac{\text{ئىككى ئاھاڭ}}{\text{1-مەشرەپ}}\ \frac{\frac{7}{8}}{\frac{7}{8}}$$

دېمەك، ئاھاڭ بەھرىنىڭ ئاز ياكى كۆپ بولۇشى، ئاھاڭ تۇرىنىڭ ھەجمىنى بەلگىلەيدۇ. ئاھاڭ بەھرى (تارماق ئاھاڭ) كۆپ بولسا، ئاھاڭ تۇرىنىڭ ھەجمى چوڭ بولىدۇ. ئاھاڭ بەھرى ئاز بولسا، ئاھاڭ تۇرىنىڭ ھەجمى كىچىك بولىدۇ. مەسىلەن: ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامى («راك»، «چەببايات»، «سىگاھ»، «چەھارگاھ»، «پەنجىگاھ»، «ئۆز ھال»، «ئەجەم»، «ئۇششاق»، «بايات»، «نەۋا»، «مۇشاۋرەك»، «ئىراق» نىڭ ئاھاڭلىرىنىڭ تەرتىپى ۋە ئورۇنلىشىش جەھەتتىن قارىساق ئۇ خۇددى خىمىيە ئىلمىدىكى ئېلېمېنتلارنىڭ دەۋر جەدۋىلى (ھېندېلېۋ جەدۋىلى) گە ئوخشاش ئۆز ئالدىغا مۇستەقىل قانۇنىيەتكە ئىگە بولغان ئىلمىي سىستېما ئىكەنلىكىنى بىلەلەيمىز. ئېلېمېنتلار دەۋر جەدۋىلىدە

3	1 مەشرەپ	2a	2a	1a	3a	1a	1a	3a	2a	1a	2a	2a
	1 مەشرەپ	1a	2a	2a	2a	3a	1a	3a	2a	2a	2a	3a
4	ئابى چەشمە	1a °	1a °	1a °	1a °	1a ° M Q	1a °	1a °	1a ° M	1a ° M	1a ° M	1a °	1a °	1a °

ياڭاق	مەنىسى
Q	ئاھاڭ
M	مېرىلىق
Q	چۈشۈرۈش
●	ياۋاش ئوقۇلىدىغان
ـ	چىرىم ئوقۇلىدىغان
ـ	ئەسلە كەلتۈرۈلگەن

ئاھاڭلار قىسمى	ئەسلى	ئۆزگەرگەن	جەمئىي
چوڭ نەغمە	167a	26a	193a
داستان	92a		92a
46a مەشرەپ	46a		46a
ئابى چەشمە	16a	16a	16a
ئۆزدەك ھاكىم		11a	11a
جەمئىي	305a	53a	358a

697 - سان

تالانتلىلارنى قوبۇل قىلىش

(ھېكايە)

چېك ماۋگۇالى

مەلۇم ناھىيىدە بىر تۈركۈم ئىدارە باشلىقلىرى پات ئارىدا پېنسىيىگە چىقىدىغان بولغاچقا، ئورنىغا ياشلاردىن تولۇقلاپ ئۆستۈرۈشكە توغرا كەلدى. قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇش چىقىرىلىشى بىلەنلا ئىمتىھان بەرگۈچىلەر بەس - بەستە تىزىمغا ئالدۇرۇشتى.

ئىمتىھان ئىككى كۈن ئېلىنىدى. 1 - كۈنىدىكى «سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەمگە ئۆي تەقسىم قىلغاندا بىنانىڭ يۇقىرى قەۋىتىدىن ئۆي بېرەمسىز ياكى پەس قەۋىتىدىنمۇ؟» دېگەن سوئالغا ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ «سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەمگە ئەلۋەتتە بىنانىڭ يۇقىرى قەۋىتىدىن ئۆي بېرىش كېرەك» دېگەن جاۋابى قەغەز تەكشۈرگۈچىلەرنى بەك قايىل قىلىۋەتتى. ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ شۇنداق جاۋاب بېرىشىنىڭ ئاساسى مۇنداق ئىدى: سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەم سۈنىڭ قىممەتلىكلىكىنى باشقىلارغا قارىغاندا ئوبدان بىلىدۇ. بىنانىڭ يۇقىرى قەۋىتىدە پات - پاتلا سۇ توختاپ قالىدۇ، سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەم سۇ بولماي قالسا خاپا بولۇپ خەقلەرنى تىللاپ كەتمەيدۇ، بۇنىڭ ئىدارە ۋە جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا پايدىسى بولىدۇ. 2 - كۈنىدىكى ئىمتىھان سوئالىنى كۆرۈپ ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ يوزلىرىگە كۈلكە يۈگۈرۈپ كۆزلىرى ئويناپ كەتتى. ئىمتىھان سوئالى مۇنداق ئىدى: «گېنرال بولۇشنى ئويلىمىغان ئەسكەر ياخشى ئەسكەر بولالمايدۇ، دېگەن سۆز توغرىمۇ؟». ئىمتىھان بەرگۈچىلەر تەربىيە كۆرگەن، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا خىزمەت ئورنىنىڭ يۇقىرى - تۆۋەن بولۇشىنى شەرت قىلمايدىغانلىقىنى چۈشىنىدىغانلار بولغاچقا، قەلەملىرىنى ئەركىن ئويناتتى، ئىشەنچ بىلەن مۇنداق جاۋاب بەردى: «گېنرال بولۇشنى ئويلىمىغان ئەسكەر ياخشى ئەسكەر بولالمايدۇ» دېگەن سۆزدە ناھايىتى چوڭ خاتالىق بار. ماۋجۇشى خېلى بۇرۇنلا «قوماندان بولۇش بولسۇن ياكى ئەسكەر بولۇش بولسۇن ھەممىسى ئىنقىلابنىڭ ئېھتىياجى» دەپ كۆرسەتكەنىدى. بۇنى ھازىرقى جەمئىيەتكە تەتبىقلىساق بولۇۋېرىدۇ، ئەگەر ھەممە ئادەم باشلىق بولۇپ كەتسە ئامما قالمايدۇ، ئۇ چاغدا نۇرغۇن كونكرېت خىزمەتلەردە كىمگە تاپىنىمىز؟

ئىمتىھان قەغەزىنى تەكشۈرگەن مۇئەللىملەر ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ سوئاللارغا جاۋاب بېرىش ئېھتىياجىنى چۈشەنمىلىقىنى، ئىلمىي ھەم قانۇنىيەتلىك ئىكەنلىكىنى ھەمدە تۇرداخۇن ئاكىدىن قالغان قىسمىنى ۋە يېڭىدىن قوشۇلغان قىسمىنى، ئابى چەشمە بىلەن ئىشرەت ئەنگىزىنىڭ قانداق ۋە قانچىلىك ئاھاڭ شەكىللەر جۈملىدىن ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلىۋالغان ئىدى. ئۇلار ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ ئىمتىھان قەغىزىگە يازغان جاۋابلىرىنى ئوقۇپ ئۇلارنىڭ ئىقتىدارلىقىغا قايىل بولدى. ئۇلار ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ ئىچىدىن ئىقتىدارلىقلارنى تاللاپ ئۆستۈرۈشكە توغرا كەلدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ شەھەرمۇ ئىمتىھان ئېلىپ ئاشكارا قوبۇل قىلىشنى قارار قىلدى. قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئېلان چىقىرىلىشى بىلەنلا كىشىلەر بەس - بەستە تىزىمغا ئالدۇردى. ئىمتىھان ئىككى كۈن ئېلىندى.

1 - كۈنى «سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەمگە ئۆي تەقسىم قىلغاندا بىنانىڭ يۇقىرى قەۋىتىدىن ئۆي بېرەمسىز ياكى پەس قەۋىتىدىنمۇ؟» دېگەن سوئال، 2 - كۈنى «گېنرال بولۇشنى ئويلىمىغان ئەسكەر ياخشى ئەسكەر بولالمايدۇ، دېگەن سۆز توغرىمۇ؟» دېگەن سوئال ئېلىندى. قەغەز تەكشۈرۈشكە ئەزەربىيە تەجرىبىسى مول مۇئەللىملەر تەكلىپ قىلىندى. ئىمتىھان بەرگۈچىلەر 1 - كۈنىدىكى سوئالغا: «سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغان ئادەمگە بىنانىڭ پەس قەۋىتىدىن ئۆي بېرىش كېرەك. چۈنكى بىنانىڭ پەس قەۋىتىدىكى تولۇق ئۇرۇنلارنىڭ سۈنى ئىسراپ قىلىشى سەۋەبىدىنمۇ يۇقىرى قەۋىتىدىكى سۇ چىقمايدۇ، ھەتتا بەزىلەرنىڭ سۇ جۈمىكى ئەتىدىن كەچكىچە ئوچۇق قالىدۇ. ئەگەر سۈنى تېجەپ ئىشلىتىدىغانلار پەس قەۋىتىدىكى ئولتۇرسا، سۈنى جىق ئىشلەتمىگەچكە ۋە سۇ ئىشلىتىپ بولۇپلا جۈمەكنى چىك ئېتىۋېتىدىغان بولغاچقا ئۇستۈنكى قەۋەتلەرگە سۇ چىقالايدۇ» دە، ھەممە قەۋەتتە سۇ بار بولىدۇ. بۇنىڭ ئامما نىڭ ئۈرمۇش قىيىنچىلىقىنى ھەل قىلىشقا، ئىدارىنىڭ ۋە پۇتكۈل جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا ئېنتايىن زور پايدىسى بولىدۇ» دەپ جاۋاب بەردى. 2 - كۈنىدىكى سوئالغا بولسا: «گېنرال بولۇشنى ئويلىمىغان ئەسكەر ياخشى ئەسكەر بولالمايدۇ، دېگەن سۆز ئىنتايىن زور پايدىسى بولىدۇ» دەپ جاۋاب بەردى. 2 - كۈنىدىكى سوئالغا ئۇلار ئۇلۇغۋار كەلگۈسىنى، پارلاق ئۇمىدنى كۆرگەنىدەك بولدى. ھېلىقى ناھىيىدىكى ئىدارە باشلىقلىقىغا ئۆستۈرۈلۈپ ئىشلەۋاتقانلار بۇنى ئاڭلاپ ئۆزلىرىنىڭ بېگىلىشكەنلىكىنى ھېس قىلدى ۋە شەھەرنىڭ ئىمتىھانىغا قاتنىشىپ باقمىغىنىغا ئۆزلىرىنى مەڭنى تىللاشتى. ئىمتىھان ئەھۋالىنى ئاڭلىغان شەھەر رەھبەرلىرى ئىمتىھان بەرگۈچىلەرنىڭ جاۋابىدىن ئىنتايىن رازى بولدى ۋە ئۇلارنى «ئاڭ سەۋبىسى يۇقىرى ئىكەن، سىياسەتنى ناھايىتى ئوبدان بىلىدىكەن» دەپ ماختاپ، ھەممىسىنى قوبۇل قىلىشنى قارار قىلدى.

ھاجى مۇھەممەت تەرجىمىسى

ئاھاڭلىقىدىن ھېچكىمنىڭ خەۋىرى يوق ئىدى.

ئابى چەشمە ئون ئىككى مۇقام ئىجرا قىلىنىپ بولغاندىن كېيىن ھەر بىر مۇقامنىڭ مۇقەددىمىسىدىن باشلاپ بىر نەچچە ئاھاڭ تۇرلىرىدىن ئۈزۈندە ئېلىپ ئاخىرىدا شۇ مۇقامنىڭ ئابى چەشمىسىنى ئورۇندىتىپ ئارقىلىق ئىككىنچى مۇقامغا ئۆتۈپ ھەممە مۇقامنى بىر - بىرىگە ئۇلاپ ئېيتىپ خۇلاسىلايدىغان قىسمى بولۇپ، ئابى چەشمە ئۆز قائىدىسى بويىچە ئىجرا قىلىنىپ ئالتە ساھەتچە ۋاقىتنى ئىگىلەيدۇ. ئابى چەشمىنىڭ ئۇدار شەكلى ئون ئىككى مۇقامنىڭ باشقا ئاھاڭ تۇرلىرىنىڭ ئۇدار شەكلىگە ئوخشىمايدىغان يەتتە ئۇدارلىق ئالاھىدە ئاھاڭ شەكلى.

يېڭى تېپىلغان ئۇچ پارچە ئەنگۈشتەر داغ - دۇغا قىلىنغان 7 - ئاينىك 16 - كۈنىدىكى مەملىكەتلىك مۇقام مۇھاكىمە يىغىنىدا مەملىكەتلىك مۇزىكا ئالىملىرىدىن تەيەن لەنتاۋ، گۈمەن يۈۋلارمۇ ئابى چەشمىنىڭ ئۇدارى توغرىلىق سۆزلەپ «ئۇدارنىڭ قانتىق - يۇمشاقلىقى دۇنيادا باشقا مىللەتلەرنىڭكىدىن ئالاھىدە بولغان يەتتە ئۇدارلىق ئاھاڭ شەكلى» دەپ ئالاھىدە مەدھىيىلىدى. 7 - ئاينىك 18 - كۈنى ئۇيغۇر ئون ئىككى مۇقامنىڭ 2 - قېتىملىق نەشرى ھەققىدە يىغىن ئېچىلىپ يولداش تۆمۈر داۋامەت بىلەن مەجبۇت ناسىر كىتابىنىڭ 2 - قېتىملىق نەشرى ئالدىرىماي، پوختا ۋە مۇكەممەل ئىشلەش ھەققىدە مۇھىم يوليورۇقلارنى بەردى.

پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ قوللىشى ۋە ئىلھامى بىلەن ئىككى ئاي كېچە - كۈندۈزلەپ ھەتتا بىر كۈنمۇ دەم ئالماي يېڭى تېپىلغان ئاھاڭلارنى نەشرگە تەييارلىدۇق. يېڭى ئاھاڭلارنى نوتىغا ئېلىش ئۈچۈن تەكلىپ قىلىنغان شىنجاڭ سەنئەت ئىنستىتۇتىنىڭ ياش مۇزىكا مۇئەللىمى ئابدۇكېرىم ئوسمان 38 كۈن جاپالىق ئىشلەپ يېگىدىن قوشۇلغان 53 ئاھاڭنى خەلقئارالىق نوتا بىلەن ئۆلچەملىك يېزىپ نەشرگە تاپشۇردى.

لى پېڭ فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۆڭلىسى لى پېڭ دۈشەنبە كۈنى جۇڭنەنخەيدە فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ باشلىقى رالى مىئو بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو شىراك زۇڭتۇڭىنىڭ جۇڭگودا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشىنى قارشى ئالىدۇ، بۇ زىيارەتنىڭ ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىغا يەنمۇ تۇرتكە بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىدۇ.

لى پېڭ مېھمانلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەرگەندە مۇنداق دېدى: شىراك زۇڭتۇڭنىڭ ۋەزىپىگە ئولتۇرغاندىن كېيىن جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، بۇ ناھايىتى ياخشى. مەن شىراك زۇڭتۇڭنىڭ خەلقئارا ئىشلاردا مۇستەقىل ئۆزىگە خوجا بولۇش ئاساسىدىكى دىپلوماتىيە سىياستىدە چىڭ تۇرغانلىقىغا ئاپىرىن ئوقۇيمەن ۋە ئۇنى مەدھىيىلەيمەن.

ئۇ مۇنداق دېدى: فرانسىيە بىلەن جۇڭگو خەلقئارادا زور تەسىرگە ئىگە دۆلەتلەر، جۇڭگو فرانسىيە بىلەن خەلقئارا ئىشلاردىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، دۇنيانىڭ كۆپ قۇتۇپلىشىش يۆنىلىشىگە قارىتا تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن تېگىشلىك تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

1997- يىلىدىن كېيىن فرانسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ شياڭگاڭدا خەۋەر قىلىش ئەركىنلىكى بولامدۇ - يوق دېگەن سوئالغا جاۋاب بەرگەندە، لى پېڭ مۇنداق دېدى: «شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ ئېگىزلىك قانۇنى» دائىرىسى ئىچىدە بۇنداق ئەركىنلىكتىن بەھرىمەن بولالايدۇ. لى پېڭ مۇنداق دېدى: «دۇنيادا مۇتلەق ئەركىنلىك مەۋجۇت ئەمەس، ئەركىنلىك قانۇن يول قويغان دائىرە ئىچىدىكى ئەركىنلىك بولۇشى كېرەك.»

لى پېڭ دياۋيۇ ئارىلى مەسىلىسى توغرىسىدا مۇنداق دېدى: «دياۋيۇ ئارىلى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئارالالار ئەزەلدىن جۇڭگونىڭ زېمىنى، جۇڭگو بىلەن ياپونىيە ئوتتۇرىسىدا بۇ مەسىلىدە تالاش-تارتىش بار. جۇڭگو بارلىق دۆلەتلەر بىلەن دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى زېمىن تالاش - تارتىشنى كېڭىشىش ئارقىلىق ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى. بۇ جۇڭگونىڭ قوشنىلىرى بىلەن بولغان زېمىن تالاش - تارتىشنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: ئۆتكەندە ياپون مىلىتارىزمى جۇڭگو خەلقىگە ئېغىر ئازاب -ئوقۇبەتلەرنى كەلتۈرگەندى، بىراق تارىخىي سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ياپون مىلىتارىزمىدىن ئۆزۈل - كېسىل ھېساب ئېلىنمىدى، ياپونىيەدە ئاز ساندىكى كىشىلەر يەنە مىلىتارىزم يولىغا ماڭماقچى بولۇۋاتىدۇ. بۇ جۇڭگو ۋە ئاسىيا خەلقلىرىنىڭ جىددىي دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىماي قالمايدۇ. ياپونىيە ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى مۇھىم بىلىپ، تارىخقا توغرا قاراپ، ساۋاقلارنى قوبۇل قىلىپ، تىنچلىق تەرەققىياتى يولىدا چىڭ تۇرۇش ئارقىلىق جۇڭگو - ياپونىيە مۇناسىۋىتىنى ياخشىلىشى ۋە راۋاجلاندۇرۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

لى پېڭ كۆرۈشۈشتە يەنە جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا مېھمانلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

ئەنگلىيەدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە جۇڭگولۇقلار ۋەتەننىڭ بالدۇرراق بىرلىككە كېلىشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 27 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئەنگلىيەنىڭ ھەر ساھەسىدىكى جۇڭگو مۇھاجىرلىرى ۋە جۇڭگولۇقلار ۋەكىللىرى 27 - ئۆكتەبر لوندوندا يىغىن ئېچىپ، سۈن جۇڭشەن ئەلچىسى جاك ئېنجۇ سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سۈن جۇڭشەن ئەپەندى ئۇلۇغ ئىنقىلابچى، مۇتەپەككۇر، ئۇلۇغ مىللىي قەھرىمان ۋە ۋەتەنپەرۋەر، ئۇ ۋەتەننى، مىللەتنى قۇتقۇزۇش يولىنى تېپىش ئۈچۈن

بۇرۇندى بۇجۇمبۇرا شەھرى بىرلەشمە توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنىڭ ئايال ئىشچىسى جۇڭگولۇق مۇتەخەسسىنىڭ پىتەك چىلىكىدە، توقۇش ماشىنىسىنى ئىشلىتىۋاتقان كۆرۈنۈشى.

جۇڭگو - پورتۇگالىيە بىرلەشمە ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىسىنىڭ 27 - سانلىق يىغىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. تۆت كۈن داۋام قىلىدىغان جۇڭگو - پورتۇگالىيە بىرلەشمە ئالاقىلىشىش گۇرۇپپىسىنىڭ 27 - سانلىق ئۇمۇمىي يىغىنى بۇگۈن چۈشتىن بۇرۇن دىياۋيۇيتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا ئۆتكۈزۈلۈشكە باشلىدى.

يىغىن مەزگىلىدە جۇڭگو - پورتۇگالىيە ئاۋمېن ئۆتكۈنچى مەزگىلدە دۇچ كېلىدىغان سىلىق ئۆتۈشكە ئالاقىدار بىر قاتار مەسىلىلەر توغرىسىدا كېڭىشىپ، مۇۋاپىق ھەل قىلىش چارىسىنى، جۇملىدىن ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرىنى يەرلىكلەشتۈرۈش، قانۇننى يەرلىكلەشتۈرۈش ھەم خەنزۇ يېزىقىنى قوللىنىدىغان ھۆكۈمەت دائىرىلىرىنىڭ ئورنىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش قاتارلىق 1999- يىلى ئاۋمېن ھاكىمىيىتىنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش-ئۆتكۈزۈۋېلىشقا بىۋاسىتە مۇناسىۋەتلىك ئۈچ چوڭ مەسىلىنى مۇۋاپىق ھەل قىلىش چارىسىنى تاپىدۇ.

ئىككى تەرەپ يەنە ئارخىپلارنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش، مۇلۇكنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش، ھۆكۈمەت خىزمەتچىلىرىنىڭ پېنسىيە پۇلى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرىدۇ.شۇنداقلا ئىككى تەرەپ ئىلگىرى ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىنغان ئاۋمېننىڭ دۇنيا پوچتا ئىتتىپاقى، خەلقئارا تېلېگراف ئىتتىپاقى، خەلقئارا كەسىپ خەۋپىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كومىتېتى قاتارلىق ئۈچ خەلقئارا تەشكىلاتقا داۋاملىق قاتنىشىشى ۋە قاراپ چىقىپ ماقۇللانغان ئاۋمېننىڭ پاكىستان، برونېي، چاۋشيەن قاتارلىق ئۈچ دۆلەت بىلەن بولغان ئاۋئاتاسىيە كېلىشىمى توغرىسىدا سۆھبەت مۇھىم خاتىرىسى ئىمزالايدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا ئىككى تەرەپ يەنە مالىيە زاپىسى، قىسمەن ئاۋمېن ئاھاللىرىنىڭ دۆلەت تەۋەلىكى، مەخسۇس تىجارەت ئەھدىنامىسى قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىدۇ.

پورتۇگالىيە زۇڭتۇڭى پورتۇگالىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ داۋاملىق راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لىسسابون، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. پورتۇگالىيە زۇڭتۇڭى ساۋمپايو 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى مۇنداق دېدى: جۇڭگو 1999 - يىلى ئاۋمېنغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرگەندىن كېيىن، «پورتۇگالىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ داۋاملىق، دوستانە، ساغلام راۋاجلىنىشى» نى ئۈمىد قىلىمەن.

ئۇ 1999 - يىلى ئاۋمېننىڭ ئوڭۇشلۇق قايتۇرۇپ بېرىلىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە دېدى. ئۇ پورتۇگالىيەنىڭمۇ، جۇڭگونىڭمۇ سەمىمىي بولىدىغانلىقىغا، ئاۋمېن مەسىلىسىنىڭ مۇۋاپىقىيەتلىك ھەل قىلىپ «دۇنيا ئۈچۈن ئۈلگە بولۇپ قالىدىغان» لىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بېيتتى.

زۇڭتۇڭ ساپايو مۇنداق دېدى: پورتۇگالىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، ئىككى تەرەپ ئىقتىساد - سودا ساھەسىدىكى ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى، شۇنىڭ بىلەن بىللە ئىككى دۆلەتنىڭ مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشىنى كۈچەيتىشى كېرەك.

ياپونىيەلىك تارىخشۇناس دياۋيۇ ئارىلىنى جۇڭگونىڭ زېمىنى، دەپ كۆرسەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ خەۋىرى. ياپونىيەدە بىر قىسىم كۆچلەر تارىخىي پاكىتتىن كۆز يۇمۇپ ئاشكارا ھالدا دياۋيۇ ئارىلى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئارالارنى ياپونىيەلىك ئاتاقلىق تارىخشۇناس جىك شياڭچىك ئۆزىنىڭ يېڭى ئەسىرى «دياۋيۇ ئارالىرى» دېگەن كىتابىنىڭ قايتا نەشرىگە يازغان كىرىش سۆزىدە دياۋيۇ ئارىلى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئارالارنىڭ ئەزەلدىن جۇڭگونىڭ زېمىنى ئىكەنلىكىنى تەكتىلىدى.

جىك شياڭچىك «دياۋيۇ ئارالىرى» دېگەن كىتابنىڭ قايتا نەشرىگە يازغان كىرىش سۆزىدە مۇنداق يازدى: بۇ يىل 7 - ئايدا ياپونىيەدىكى بىر ئوڭ قانات تەشكىلات دياۋيۇ ئارلىدىكى بىر ئارالغا مايماك ئورنىتىپ، دياۋيۇ ئارلىنى ۋە ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ئارالارنىڭ ياپونىيەنىڭ زېمىنى ئىكەنلىكىنى كۆرسەتمەكچى بولۇشتى. ياپونىيە ھۆكۈمىتى بولسا بۇنىڭغا قىلچە ئارىلاشمىدى.

جىك شياڭچىك مۇنداق دېدى: مەن بۇ ئىشتا قايتىدىن باش كۆتۈرۈۋاتقان ياپونىيە مىلىتارىزمىنىڭ جۇڭگوغا جىددىي ئىغۋاگەرچىلىك قىلىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلدىم. مەن شۇنىڭغا ئىشىنىمەنكى، بۇنىڭدىن 24 يىل ئىلگىرى نەشر قىلىنغان بۇ كىتابنى قايتا نەشر قىلىپ دياۋيۇ ئارالىرىنىڭ تارىخىي قىياپىتى ۋە خەلقئارا قانۇن - قائىدىلىرىنى يەنە بىر قېتىم شەرھلەش چوقتۇر ئەھمىيەتكە ئىگە.

جۇڭگو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئابىجاندا قارشى ئېلىندى

سۈرەتلىك خەۋەر

جۇڭگو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى يېقىندا كوتېدىۋائىنىڭ ئىقتىسادىي پايتەختى ئابىجاندا ئۈچىنچى قېتىم ئېچىلدى.

جۇڭگونىڭ ئىلھات بېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيانقى ئىقتىسادىي مۇۋەپپەقىيەتلىرى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن 100 نەچچە پارچە سۈرەت شۇ جايدىكى تاماشىبىنلارنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: كوتېدىۋائالىق ئايال جۇڭگونىڭ يېزا ئىگىلىكى ئەھۋالىنى كۆرەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تانزانىيەنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى تانزانىيە - جۇڭگو دوستلۇقىنى مەدھىيىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دارئېسسالام، 26- ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. تانزانىيەنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى جۇما 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنى جۇڭگو قۇرۇلۇش شىركىتى ھۆددىگە ئالغان تانزانىيە تانزانىيەنىڭ قۇرۇلۇش تېخنىك خادىملىرىنى

بەرگەندى، بۇگۈنكى كۈندە تانزانىيەنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇش خىزمىتىگە پائال قاتنىشىپ، كەسىپىي ئىشلارنى ھۆددىگە ئېلىپلا قالماستىن، قۇرۇلۇش داۋامىدا يەنە

جۇڭگولۇقلار ۋەكىللىرى 27 - ئۆكتەبىر لوندوندا يىغىن ئېچىپ، سۇن جۇڭشەن ئېپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 130 يىللىقىنى خاتىرىلىدى، ۋەكىللەر دۇنياديكى جۇڭگولۇقلارنىڭ سۇن جۇڭشەن ئېپەندىنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ۋەزىپىنى بالدۇراق ئەمەلگە ئېشىشقا تۆھپە قوشۇشنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئەنگلىيەدىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسىنىڭ باشلىقى يې خۇاڭشىڭ ئېپەندى يىغىندا سۆز قىلىپ، سۇن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن قوشقان غايەت زور تۆھپىسىنى ماختىدى ھەم مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شياڭگاڭ 1997 - يىلى، ئاۋغۇستتىن 1999 - يىلى ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدىغان پەيتته سۇن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىرادىسىنى ياد ئېتىش تولىمۇ پەۋقۇلئاددە ئەھمىيەتكە ئىگە.

بۇ قېتىمقى خاتىرىلەش يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگونىڭ ئەنگلىيەدە تۇرۇشلۇق باش ۋەزىرى تاتچېر خانىم سۆز قىلىپ، ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە جۇڭگولۇقلار ئۈچۈن ئۆز ۋەتىنىنى، مىللىتىنى قوغدىشىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدا سۆزلىدى.

نيۇ - يورك شەھەر ئاھالىلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 23 - كۈنى كەچتە شام كۆتۈرۈپ، ب د ت باش شتابىنىڭ قارشىسىدىكى رالىق بىنچ باغچىسىدا يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، بىر قىسىم دۆلەتلەرنىڭ، بولۇپمۇ ئامېرىكىنىڭ ب د ت ئەزالىق بەدىلىنى ۋاقتىدا تۆلىمىگەنلىكىگە ئېتىراز بىلدۈردى.

سۆزەتە: ئىختىساسشۇناس، ھەربىي تەبىيارلىقلارنى قىسقارتىش ئىتتىپاقىدىكى ۋېت خانىم يىغىلىشتا سۆز قىلماقتا.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

△ نيۇ - يورکتىكى ھەر ساھە زاتلاردىن تەركىب تاپقان ئامېرىكا - جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ۋە پەن - تېخنىكىنى ئىلگىرى سۈرۈش باش جەمئىيىتى يېقىندا نيۇ - يورکتا رەسمىي قۇرۇلدى.

△ پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ رەئىسى ئەراپات يېقىندا سۆز قىلىپ، ئىسرائىلىيىنىڭ پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ھاسىل قىلغان ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبرون شەھىرىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈش توغرىسىدىكى كېلىشىمنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشقا ئۇرۇنغانلىقىنى ئەيىبلىدى.

△ ياپونىيە خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ مۇدىرى جۇڭيېن چىگشيوگ 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى ماكالە ئېلان قىلىپ، ياپونىيە - جۇڭگو دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى كۆچلۈك مۇراجىئەت قىلدى.

△ ئىراق كۇردىستان ۋەتەنپەرۋەرلەر ئىتتىپاقىنىڭ رەھبىرى تارابانى 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى كەچتە ئەنقەرەدە ئامېرىكا ئوتتۇرىغا قويغان ئىراقنىڭ شىمالىي قىسمىدا ئۇرۇش توختىتىش تەكلىپىنى قوللايدىغانلىقىنى ئېيتتى.

△ يەمەننىڭ مۇئاۋىن رۇكنۇڭى ھادى 10 - ئاينىڭ 23 - كۈنى ئەدەندە جۇڭگونىڭ ئەدەندە تۇرۇشلۇق باش كونسۇلى شى يەنچۈننى قوبۇل قىلغاندا، يەمەننىڭ «بىر جۇڭگو» مەيدانداچىڭ تۇردىغانلىقىنى، جۇڭگونىڭ تەيۋەن مەسىلىسىنى بالدۇراق ھەل قىلىپ، دۆلەتنى بىرلىككە كەلتۈرۈشنى قەتئىي قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

△ ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالىنىڭ ئېلان قىلغان يېڭى دوكلاتىدا، خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ب د ت يىغىنىنىڭ «ئامېرىكىنىڭ كۆبانى ئىقتىساد - سودا ۋە پۇل مۇئامىلىسى جەھەتتىن قامال قىلىشنى توختىتىش» توغرىسىدىكى قارارىنى ئىجرا قىلىشنى قاتتىق تەلەپ قىلغانلىقى، ئامېرىكىدىن «ب د ت نىزامنامىسى» ۋە خەلقئارا قانۇن - مىزانلارغا ئەمەل قىلىشنى تەلەپ قىلغانلىقى كۆرسىتىلگەن.

△ ئامېرىكا گوۋۇيۈەننىڭ باياناتچىسى بوئېنس 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى مۇنداق دېدى: ئامېرىكا بىلەن چاۋشيەن ئوتتۇرىسىدا يېقىندا يۈزبەرگەن ۋەقەلەردە ئىختىلاپ ساقلانغان بولسىمۇ، لېكىن ئامېرىكا چاۋشيەن بىلەن سۆزلىشىپ تۇرىدۇ.

△ ياۋروپا ئىتتىپاقى 10 - ئاينىڭ 16 - كۈنى جەنۇبىدە دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ مۇتەخەسسىلەر گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئامېرىكىنىڭ كۆبانى جازالايدىغان، كۆپ تەرەپ سودا قائىدىسىگە خىلاپ بولغان خىلمۇخىل - بېرتون قانۇنىنى رەسمىي تەكشۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

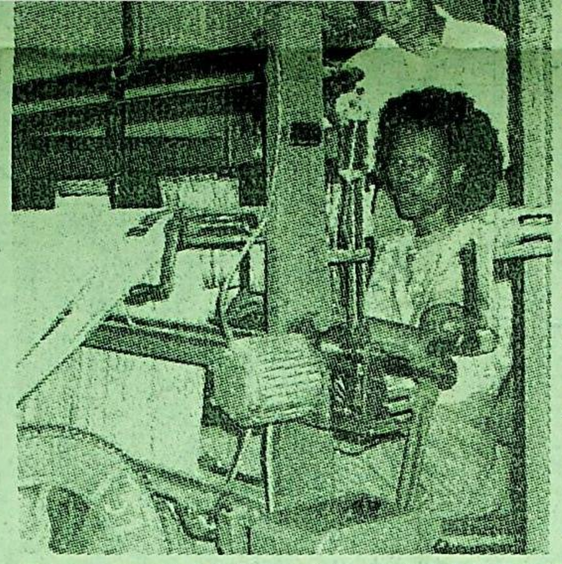
△ سۇرىيە زۇكۇنۇگى ئاساد 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنى دەمەشقە فرانسىيە ھەم ياۋروپانىڭ ياراشتۇرۇش تىرىشچانلىقىنى ئوبلىشىپ كۆرۈپ، توختاپ قالغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىنى يېڭىباشتىن مۇھاكىمە قىلىپ چىقىش مۇراجىئەت قىلدى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگولۇقلار ۋەكىللىرى 27 - ئۆكتەبىر لوندوندا يىغىن ئېچىپ، سۇن جۇڭشەن ئېپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 130 يىللىقىنى خاتىرىلىدى، ۋەكىللەر دۇنياديكى جۇڭگولۇقلارنىڭ سۇن جۇڭشەن ئېپەندىنىڭ ئىرادىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ ۋەزىپىنى بالدۇراق ئەمەلگە ئېشىشقا تۆھپە قوشۇشنى مۇزاكىرە قىلدى.

ئەنگلىيەدىكى جۇڭگولۇقلار ئىجتىمائىي تەشكىلاتلىرى بىرلەشمىسىنىڭ باشلىقى يې خۇاڭشىڭ ئېپەندى يىغىندا سۆز قىلىپ، سۇن جۇڭشەن ئېپەندىنىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش، جۇڭخۇانى گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن قوشقان غايەت زور تۆھپىسىنى ماختىدى ھەم مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شياڭگاڭ 1997 - يىلى، ئاۋغۇستتىن 1999 - يىلى ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىدىغان پەيتته سۇن جۇڭشەن ئېپەندىنىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىرادىسىنى ياد ئېتىش تولىمۇ پەۋقۇلئاددە ئەھمىيەتكە ئىگە.

بۇ قېتىمقى خاتىرىلەش يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگونىڭ ئەنگلىيەدە تۇرۇشلۇق باش ۋەزىرى تاتچېر خانىم سۆز قىلىپ، ھازىرقى خەلقئارا ۋەزىيەتنىڭ ئۆزگىرىشى ۋە جۇڭگولۇقلار ئۈچۈن ئۆز ۋەتىنىنى، مىللىتىنى قوغدىشىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدا سۆزلىدى.

جىن جېڭرى: ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكتىلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، پېكىن، 28 - ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. بۇ يەردە چىقىدىغان گېزىتلەرنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، چاۋشيەن رەھبىرى جىن جېڭرى يېقىندا ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكتىلەگەن ھەم چاۋشيەن، ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرىنىڭ كونكرېت ۋەزىپىلىرىنى ئوتتۇرىغا قويغان.

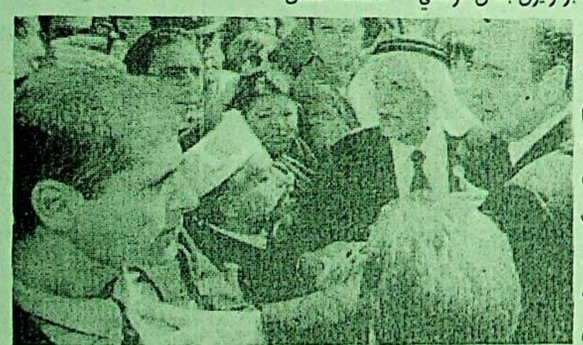
جىن جېڭرى 26 - ئۆكتەبىر بۇ يەردە ۋەن شۇنەي سەنئەت ئۇسكىنىڭ ئويۇنىنى كۆرگەندىن كېيىن سۆھبەت بايان قىلىپ، يازغۇچىلار ۋە ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرىنىڭ ئۆزىنىڭ ئەدەبىيات - سەنئەت خادىملىرىنىڭ ئۆزىنىڭ ئىجادىيەت پائالىيەتلىرى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرى ۋە ئەمگەكچى خەلقنە بىرلىدىغان ئىنقىلابىي ئەنئەنە تەربىيىسىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىجابىي تۆھپە قوشۇشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ «جاھانگىرلىكنى يوقىتىش ئىتتىپاقى» قۇرۇلغانلىقىنىڭ 70 يىللىقىنى خاتىرىلەش يۈزىسىدىن قويۇلغان مەخسۇس ئويۇن ئىدى. بۇ ئىتتىپاق چاۋشيەننىڭ مەرھۇم دۆلەت رەئىسى كىم ئىرسىن 1926- يىلى 10 - ئاينىڭ 17 - كۈنى شەخسەن ئۆزى قۇرغان چاۋشيەننىڭ تۇنجى كومۇنىستىك ئىنقىلابىي تەشكىلاتى.

ئەشرەۋى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تېخىمۇ زور رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلدى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋېنا، 29-ئۆكتەبىر تېلېگراممىسى. يەلەستىنىنىڭ مائارىپ مىنىستىرى ئەشرەۋى 28-ئۆكتەبىر ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ ياراشتۇرغۇچى بولۇش سۈيىتى بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق سۆھبىتىنى بۈگۈنمۇ داۋاملاشتۇرىدىغانلىقىنى ئۈمىد قىلدى.

ئەشرەۋى ئاۋسترىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقىنىڭ مۇخبىرى بىلەن سۆزلەشكەندە مۇنداق دېدى: ياۋروپا ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ قوشنىسى ئىكەنلىكىنى ۋە بۇ رايون بىلەن تارىخىي مۇناسىۋىتى بارلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئوتتۇرا شەرق ئىشلىرىدا ئاكتىپ رول ئوينىشى كېرەك. ئەشرەۋى: ھازىرغىچە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانى ئۇلۇنىڭ ناھايىتى كۆپ قىسمىنى ياۋروپا سالغان، دەپ قارىدى. ئەشرەۋى يېتانياخۇ ھۆكۈمىتىنى ئىشىنىڭ بېشىدىلا قاتتىق لۇشيەن قوللاندى، دەپ كۆرسەتتى، ئۇ ئىسرائىلىيە يېتانياخۇ ھۆكۈمىتىنىڭ پۈتكۈل ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى دوغا تىكىۋېتىشىدىن ئەندىشە قىلدى.

فرانسىيە زۇكۇنۇگى شىراك 10 - ئاينىڭ 22 - كۈنى پېرۇسالېم كونا شەھىرىنى ئېكسكۇرسىيە قىلغاندا، يېنىدىكى ئىسرائىلىيىلىك ئامانلىق ساقلاش خادىمىنى كۆچەپ ئىنتىرۋېتتى.

فرانسىيە بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى قاتارلىق مەسىلەلەردە ئىختىلاپ بولغاچقا، شىراكنىڭ بۇ قېتىمقى پائالىيىتى ئىسرائىلىيە ئامانلىق ساقلاش خادىملىرىنىڭ «قانمۇ قات مۇھاسىرىسى»گە ئۇچرىدى.ئۇ بۇنىڭدىن نارازى بولدى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

تادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

1996 - يىل
نويابر
2
شەنبە

تەنتەربىيە ساھەسىدىكىلەر 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز شى يابىن، ئۆز مۇخبىرىمىز يەن تېلەك خەۋەر قىلدۇ: 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» ئېلان قىلىنغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتى پارتكۇرۇپېسى تېز ھەرىكەتكە كېلىپ، تەنتەربىيە سىستېمىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشقا ئۇيۇشتۇردى.

تەنتەربىيە كومىتېتى پارتكۇرۇپېسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تەنتەربىيە خادىملىرىدىن مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: 1) ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىسىنى «قارار» نىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشى لازىم؛ 2) مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش لازىم. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئاچقۇچى - رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشتە، بۇ ئىشتا تەنتەربىيە قوشۇنىنىڭ ئىدىيە-بۇەخلاق ساپاسىنى. ئۆستۈرۈشنى مۇھىم نۇقتا قىلىش لازىم؛ 3) قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بېرىش فاكتىنىدا چىڭ تۇرۇش لازىم. ئىشنى ئىدىيە، تۈزۈم، بازا، قوشۇن قۇرۇلۇشىدىن باشلاپ تۆتۆپ، پۈتكۈل سىستېما بويىچە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى پۈختا قانات يايدۇرۇش كېرەك.

نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

- ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىدا سۆزلەنگەن سۆز

ۋاڭ لېچۈەن

（1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى）

يولداشلار:

ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ قېتىمقى نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنى ئېچىشتىكى ئاساسلىق مەقسىتى مەركىزى ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، كېيىنكى باسقۇچلۇق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ ۋە ئورۇنلاشتۇرۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مۇشۇ ئىسرىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا-ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ ۋە راۋاجلاندۇرۇپ، ئېكسپىلاتاتسىيىنى يوقىتىپ ۋە ئىككى قۇتۇپقا بۆلۈنۈشنى تۈگىتىپ، ئاخىرقى ھېسابتا ئورتاق بېيىش. نامراتلىق سوتسىيالىزم ئەمەس؛ بىر قىسىم كىشىلەر بېيىپ، بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئۇزاقتىچە نامرات ھالەتتە تۇرۇشىمۇ سوتسىيالىزم ئەمەس. سوتسىيالىزمنىڭ ئەڭ زور ئەۋزەللىكى ئورتاق بېيىش. ئورتاق بېيىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش پارتىيىنىڭ مەقسىتىنى ئادا قىلىش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىنى ئىجرا قىلىشىمىزدىكى ئۆلچەم. بىز كومۇنىستلار ھەر ۋاقىت خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىمىز، خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەيمىز دەيدىكەنمىز، خەلق ئۈيلىغانىنى ئويلىشىمىز، خەلق ئالدىرىغانغا ئالدىرىشىمىز، خەلقنىڭ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىشىمىز لازىم. بۇ بىرنەچچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى ھەققەتەن ناھايىتى زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلدى، كۆپ قىسىم ئاممىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى كۆرۈنەرلىك ئۆستى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار بۇنىڭ ئۈچۈن كۆپ يۇرەك قېنىنى سىڭدۈردى. لېكىن بۇلار نامراتلىق ئەھۋالىنىڭ داۋاملىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىنىڭ سەۋەبى بولۇپ قالسا بولمايدۇ.

«دۆلەت ئاۋامنى مۇھىم بىلىدۇ، خەلق ئاشلىقنى مۇھىم بىلىدۇ» خەلق ئاممىسىنىڭ يىمەك-ئىچمەك، كىيىم-كېچەك مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتىنمۇ مۇھىم جىددىي ئىش بارمۇ؟ يېزا - قىشلاق قالدىكى ئاھالىلەرنىڭ كىيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش نوقۇل ئىقتىسادىي مەسىلە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى زور سىياسىي ئەھمىيەتكە ئىگە. ئۇنداق بولمىغاندا، ئۇ ئاساسىي خەلق ئاممىسىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشەلمەيدۇ، ھەتتا ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىنى يوقىتىپ قويۇشىمىز مۇمكىن. ئۇنداق بولغاندا، بىز ئاساسىي خەلق ئاممىسىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشەلمەيمىز،

خەزمەتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا- قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنىڭ ھەل قىلىنىشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشتىن ئىبارەت. مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خەزمىتى يېقىنى مەملىكەت بويىچە «يەتتە يىلدا 80 مىليون ئاھالىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى» يولغا قويۇلۇۋاتقان ھالقىلىق پەيتتە چاقىرىلغان ئىنتايىن مۇھىم يىغىن. مەركەز بۇ قېتىمقى يىغىنغا ناھايىتى ئەھمىيەت بەردى، باش شۇجى جيالۇ زېمىن، زۇڭلى لى پېك، يولداش جۇرۇڭجى ۋە جيالۇ چۈنيۈن مۇھىم سۆز قىلدى. يىغىننىڭ دەرىجىسى يۇقىرى بولدى، بۇنداق ئەھۋال ئىلگىرى بولۇپ باقمىغان، بۇ مەركەزنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خەزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى، شۇنداقلا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ياخشى قىلىش قەتئىي ئىرادىسىگە كەلگەنلىكىنى بىلدۈرىدۇ. بۇ قېتىمقى يىغىنغا مەركەز ۋەزىيىتى يەنىلا ساقلاپ قېلىنىپ، ياخشى باشلىنىش بولۇش، قەدەمنى ياخشى تاشلاش تەلىپى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندىلىپ، 9 - بەش يىللىق پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا پۈتۈن مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سېلىنىدى. بۇ مەزگىلدە، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىدىمۇ زور نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى، نامراتلىق مەسىلىسى كۆرۈنەرلىك ھەل قىلىنىپ، نامرات ئاھاللەر كۆپ ئازايدى. 1986- يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە، ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 500 مىڭدىن كۆپرەك كىشىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلىندى. نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر ساھە، ھەر كەسىپ، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق خەلق ئازادلىق ئارمىيىسى، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋە شىنجاڭدىكى مەركەزگە قاراشلىق كارخانىلار نۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلەپ، زور تىرىشچانلىق

قىلىش نوقۇل ئىقتىسادىي مەسىلە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى زور سىياسىي مەسىلە. نامراتلىق دائىرىسى تېخى شۇنچە كۆپ، نامرات ئاھاللەر تېخى شۇنچە كۆپ بولغان ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن ئېلىپ ئېيتقاندا، ئالدى بىلەن نامراتلىق ئىچىدە تۇرغان پۇقرالارنى تويغۇدەك يېيىش، ئىسسىق كىيىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان ئەڭ چوڭ سىياسىي. بۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان تارىخىي مەسئۇلىيىتى.

ئىككىنچى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش، 2 - قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئومۇميۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى چوڭ ئۇرۇش. ھازىردىن باشلاپ كېيىنكى ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە بولغان مەزگىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم مەزگىل.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

جالۇ يۈنچۈەن ئېتىلىن، پولئىستىردىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش بويىچە چاقىرىلغان تۆھبەت يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكتىلىدى:

ئېتىلىن، پولئىستىردىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەش قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرىمىز لىيۇفېك خەۋەر قىلىدۇ: مۇئاۋىن رەئىس جالۇ يۈنچۈەن يىقىندا ئېتىلىن، پولئىستىردىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەش بويىچە ئاپتونوم رايون چاقىرغان سۆھبەت يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: يۇقۇرى - تۆۋەندىكىلەر ھەمكارلىشىپ، ئېتىلىن، پولئىستىردىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك.

جالۇ يۈنچۈەن مۇنداق دېدى: پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ئاپتونوتوم رايونىمىزنىڭ نېفت بايلىقىنى تايانچ قىلىپ، نېفت - خىمىيە سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئە ئاساسلىق مەھسۇلاتلىرىدىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەشكە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلمەكتە، لى پېك زۇڭلى ئاپتونوم رايونىمىزنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئېتىلىن قۇرۇلۇشىنى ۋە باشقا ئارىلىق مەھسۇلاتلارنى مۇۋاپىق كېڭەيتىپ، ئاساسلىق نېفت مەھسۇلاتلىرىدىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەپ، كابېل سەۋىبىدىن كېلىپ چىققان توسالغۇ 72 سائەت ئىچىدە ئوڭشاپ بېرىلدۇ؛ 2) تېلېفون ئورنىتىش توغرىسىدىكى ئەدە. ئابونتلار تېلېفون ئورنىتىش ھەققىنى راۋاناشتۇرۇلدۇ، ئۇچ ئايدىن ئاشقان، يېرىم يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىلمىغان بولسا، تاپشۇرغان پۇلىغا قەرەلسىز ئامانەت ھېسابىدا يېرىم يىللىق ئۆسۈم بېرىلدۇ؛ 3) تېلېفون يۆتكەش تونىنغا يېتىدۇ، نېفت ئايرىش ئىقتىدارى 16 مىليون 500 مىڭ تونىنغا يېتىدۇ، شۇڭا ئېتىلىن، پولئىستىردىن كېيىن يەنە مەھسۇلات ئىشلەشكە بولغان تەخىرسىزلىك تۆيغۇسى كۈچەيتىپ، قەدىمىزنى تېزلىتىشىمىز كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى جەمئىيەتكە ئەلا مۇلازىملىق قىلىشتا ۋەدە بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز رېن دېڭ خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسى 10- ئاينىڭ 25 - كۈنى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، تېلېگراف مۇلازىملىقىدا ساقلىنىۋاتقان قىزىق نۇقتا، قىيىن مەسىلىلەرگە ئاساسەن، جەمئىيەتكە بەش ئىش تۇغرىسىدا ۋەدە بەردى. ئۇنىڭ كونكرېت مەزمۇنى مۇنداق:

1) شەھەر تېلېفونى توسالغۇسىنى ئوڭشاش تۇغرىسىدىكى ۋەدە. سانلىق مەلۇمات مەخسۇس لىنىيە توسالغۇسى ئالتە سائەت ئىچىدە ئوڭشاپ بولۇندۇ، شەھەر ئىچى تېلېفونىدىكى ئادەتتىكى چاتاقلار 24 سائەت ئىچىدە ئوڭشاپ بېرىلدۇ، كابېل سەۋىبىدىن كېلىپ چىققان توسالغۇ 72 سائەت ئىچىدە ئوڭشاپ بېرىلدۇ؛ 2) تېلېفون ئورنىتىش توغرىسىدىكى ۋەدە. ئابونتلار تېلېفون ئورنىتىش ھەققىنى تاپشۇرغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ ئاي ئىچىدە تېلېفون راۋاناشتۇرۇلدۇ، ئۈچ ئايدىن ئاشقان، يېرىم يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە تېلېفون ئورنىتىلمىغان بولسا، تاپشۇرغان پۇلىغا قەرەلسىز ئامانەت ھېسابىدا يېرىم يىللىق ئۆسۈم بېرىلدۇ؛ 3) تېلېفون يۆتكەش توغرىسىدىكى ۋەدە. . ئابونتلار تېلېفون يۆتكەش شەرتىنى ھازىرلىغان بولسا، ئىككى ئاي ئىچىدە تېلېفونى يۆتكەپ بېرىلدۇ، ۋاقتى ئېشىپ كەتسە، ئاي بويىچە ئابونتلارغا تۆلەم بېرىلدۇ؛ 4) ھەق تاپشۇرماي تېلېفونى توختىتىپ قويۇلغان ئابونتلارغا ھەق تاپشۇرغاندىن كېيىن تېلېفون ئۇلاپ بېرىش تۇغرىسىدىكى ۋەدە. ئابونتلار تېلېفون ھەققىنى تولۇقلاپ تاپشۇرغاندىن كېيىن 24 سائەت ئىچىدە تېلېفون يولى ئېچىلمىغان بولسا، ئېشىپ كەتكەن بىر كۈنىگە ئون يۈەن تۆلەم بېرىلدۇ؛ 5) كۆچمە تېلېفون ئېچىش توغرىسىدىكى ۋەدە. نەق پۇل بىلەن سېتىۋېلىنغان 800 مېگالىق، 900 مېگالىق كۆچمە تېلېفون ئالتە سائەت ئىچىدە ئۇلىنىدۇ، 900 مېگالىق كۆچمە تېلېفون سىفىرلىق كۆچمە تېلېفون سېتىۋېلىنغان ھامان ئۇلىنىدۇ. بۇ مۇلازىملىق ۋەدىسى 11 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ رەسمىي كۈچكە ئىگە بولىدۇ. ئابونتلار ۋەدىگە خىلاپ مەسىلىلەرگە يولۇقسا، شەھەرلىك تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ ئەرز قوبۇل قىلىش مەركىزىگە ئەرز قىلسا بولىدۇ.

بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ ئومۇمىي ئوۋۇرلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى قەتئىي نىيەتكە كېلىپ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا 310 مىڭ ئائىلىنىڭ، يېزا - قىشلاقلاردا 1 مىليون 430 مىڭ نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ستراتېگىيىلىك ھەل قىلغۇچ تەدبىرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن نامراتلىقتا جەڭ ئېلان قىلىشنىڭ سگنالى چېلىندى، ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يۇقىرى بىلەن تۆۋەن، ھەر ساھە، ھەر كەسىپ ، ھەممە تەرەپ جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشى كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشتا، بىرىنچىدىن، ۋەزىيەتنى ئېنىق كۆرۈش، ئىككىنچىدىن، مۇھىم مەسىلىلەرنى دەل جايىدا تۇتۇش، ئۈچىنچىدىن، مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىدىن ئېيتقاندا، 1996 - يىلى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى سىستېمىلىق قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلدى. ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىلىق، زور بىر تۈركۈم نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسى ھەل بولۇپ، قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلدى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئەمەلىيىتىدە بەزى ياخشى چارىلەرمۇ تېپىلدى، ياخشى تەجرىبىلەر توپلاندى. لېكىن تارىخىي سەۋەبلەر ۋە ئوبيېكتىپ شارائىتنىڭ چەكلىمىسى تۇپەيلىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسى يەنىلا ئېغىر بولماقتا. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر، ھەرقايسى ساھەلەر، كەسىپلەر، تارماقلار ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت تونۇشنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش تەخىرسىزلىك تۇيغۇسى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشى كېرەك. قىينىچلىق زور، ۋەزىپە مۇشكۈل، ۋاقىت جىددىي بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ تۇرلۇك چارە - ئاماللار بىلەن بۇ ۋەزىپىنىڭ غەلىبىلىك ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات ئاھالە ئاساسەن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستقا ۋە شىمالىي شىنجاڭ رايونىنىڭ بىر قىسىم چەت، ياقا چارۋىچىلىق رايونلىرىغا مەركەزلەشكەن. ئاپتونوم رايون كۆچمە مەركەزلەشتۈرۈپ، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستىكى نامرات رايونلارغا يار - يۆلەك بولدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى نامرات ناھىيىلەر، يېزىلار، كەنتلەر ۋە ئاھاللەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا شۇ جايلاردىكى ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا ۋە كەنتلەر يارەم بېرىدۇ. بۇ ئېغىر ۋەزىپە. شۇڭا پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ بىرىنچى قول باشلىقلىرى مەسئۇل بولۇش تۇزۇمىنى يولغا قويۇش كېرەك. جۇملىدىن جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستنىڭ ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر بولۇپمۇ پارتىيە، ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىرىنچى قول باشلىقلىرى چوقۇم بىۋاستە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، بىۋاستە ئورۇنلاشتۇرۇپ، بىۋاستە ھەيدەكچىلىك قىلىپ، تەكشۈرۈپ، «پۇل بولمىسا ئىش قىلالماسلىق، پۇل بولسىمۇ ئىشنى ياخشى قىلالماسلىق» قاتارلىق خاتا ئىدىيىلەرنى ئۆزگەرتىپ، ئىلگىرى ئاچقان نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى قىلىپ، ئاندىن يېڭى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشى كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

(ېشى 1 - بەتتە)

بىزنىڭ تەرەققىيات نىشانىمىز نامراتلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن تۈگىتىپ، پۈتۈن مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ھەمدە تەدرىجىي بىر قەدەر بايلىقات سەۋىيىگە يېتىشتىن ئىبارەت. ئاپتونوم رايونىمىزدا ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە يېزىلار مۇھىم نۇقتا، نامرات رايونلار قېيىن نۇقتا ھېسابلىنىدۇ، نامرات ئاھالىلەر نامراتلىقتىن قۇتۇلمىسا، ئىسمى-جىسمىغا لايىق ھاللىق سەۋىيىگە يەتتۇق دېگىلى بولمايدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات سۈرئىتىنى ۋە خىزمەت سۈرئىتىدىن قارىغاندا، تىرىشىش ئارقىلىق مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىم سەۋىيىسىنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىن ئۈمىد چوڭ. لېكىن ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي يولداشلار شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشى كېرەككى، ئوتتۇرىچە سانغا ئېغىر تەڭپۇڭسىزلىق يوشۇرۇنغان، نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدا تەرەققىيات تەكشى بولماسلىق مەسىلىسى ناھايىتى گەۋدىلىك، بۇنى ھەممەيلەن كۆرۈپ تۇرۇپتىمىز، بۇ ئەھۋالنىڭ ئۇزاققىچە مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇقىم بولۇشى، تەرەققىي قىلىشىغا ئىنتايىن پايدىسىز. ئۇ مۇقەررەر ھالدا پۈتۈن ئاپتونوم رايوننىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇشقا، بايلىقنى ئېچىپ پايدىلىنىشقا، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىگە تەسىر يەتكۈزىدۇ. بىز تەرەققىيات نىشانىنى ئوڭۇشلۇق ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن، پەرقنى تەدرىجىي كىچىكلىتىشىمىز، نۆۋەتتە يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمىنى پۈتۈن، قورسىقىنى توق قىلىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى پۈتكۈل تەرەققىيات ستراتېگىيەسىدە ئەڭ مۇھىم ئورۇنغا قويۇشىمىز، ستراتېگىيىلىك ئومۇمىي پىلانىنى يولغا قويۇشتىكى مۇھىم ئۇرۇش دەپ بىلىپ، ئۇنى ئوبدان قىلىشىمىز، ئۆز ئارا ماسلىشىپ، ئۆز ئارا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئورتاق تەرەققىي تېپىشىمىز لازىم.

ئۇچىنچى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقتىن ئىبارەت ئومۇمىيلىقنى قوغداشنىڭ رېئال ئېھتىياجى. كەڭ خەلق ئاممىسى بىر نىيەتتە ئىتتىپاقلىشىپ، پارتىيىگە قەتئىي ئەگىشىپ ماڭىدۇ، بۇ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ ئاساسى. شۇنچە يىللاردىن بېرى، بىز بىر قاتار ئوڭۇشسىزلىق ۋە قىيىنچىلىققا ئۇچرىغان، ھەتتا سەۋەنلىك ئۆتكۈزگەن بولساقمۇ، لېكىن كەڭ خەلق ئاممىسى باشتىن ئاخىر قەتئىي تۇرۇدە پارتىيىنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ، پارتىيە رەھبەرلىكىنى ھىمايە قىلىپ كەلدى، چۈنكى ئۇلار پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىن چوڭ ئۈمىد كۈتتى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ چوقۇم ئۇلارغا بەخت ئېلىپ كېلىدىغانلىقىغا ئىشەندى. ئەمما مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا، يەنى دۆلتىمىزنىڭ قۇرۇلغىنىغا يېرىم ئەسىر بولغاندىمۇ، يەنىلا يېزا ئاھالىسىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلالمساق، ھەر قانداق قىلىپمۇ جاۋاب بېرەلمەيمىز، بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونىمىزدا نامرات ئاھالىنىڭ كۆپ قىسمى ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايونلار ۋە چېگرىدىكى رايونلارغا مەركەزلەشكەن، ھازىر بۇ جايلاردىكى ئاممىنىڭ تۇرمۇشى غۇربىي ئېلىنىڭ ئىنچىكە ئوتتۇزاتىندۇ. ئەگەر بىز ئۇلارنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق جەدۋەل قوغلىشىدىغان، نامراتلارغا ئەمەلىي نەپ بەرمەيدىغان نەرسىلەرنى قوغلاشماسلىق لازىم. نامرات ئۆلايەت، ناھىيىلەر بۇ مەسىلىدە پېتەكچى ئىدىيىنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش بىلەن ناھىيە، يېزىنىڭ مالىيە قېينىچىلىقىنى ھەلى قىلىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا ئوبرازلىنىغا قويۇپ، يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن ئەتىلا ھەرىكەت قىلىشىمىز لازىم.

بىر تەرەپتىن، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن پىلانلىق كۆلەمدە ئۇرمانچىلىقنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئۇدىيە جەھەتتە ئۇنىڭغا يۆكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك، يەنە بىر تەرەپتىن، نۆۋەتتە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىدىغان ئاممىللارنىڭمۇ ناھايىتى كۆپ ئىكەنلىكىنى كۆرۈشىمىز لازىم. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىدىن سىرت، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، جايلار كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسلىق شەرتلىرىنى ھازىرلىدى. گۈيجۇ، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساسىي ۋاقىتدا ئورۇندىغان - ئورۇندىمىغانلىقىغا قارايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار زېھنىي كۈچىنى ئاساسلىقى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەقسەت قىلغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قارىتىشى، جايلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش پىلانىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ۋە تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە كەم - كۈتسىز، تولۇق يەتكۈزۈشى لازىم. ئاممىنى غەمدىن خالاس قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى قەتئىي ئورۇنداش لازىم.

بىر تەرەپتىن، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنىڭ مۇشكۈللۈكىنى كۆرۈپ، ئىدىيە جەھەتتە ئۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك، يەنە بىر تەرەپتىن، نۆۋەتتە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشتە پايدىلىق ئامىللارنىڭمۇ ناھايىتى كۆپ ئىكەنلىكىنى كۆرۈشىمىز لازىم. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىدىن سىرت، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، جايلار كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئويلىشىش كېرەك، ناھىيىنى ئويلىتىش، گۈيجۇ، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساسىي ۋاقىتدا ئورۇندىغان - ئورۇندىمىغانلىقىغا قارايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار زېھنىي كۈچىنى ئاساسلىقى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەقسەت قىلغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قارىتىشى، جايلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش پىلانىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ۋە تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە كەم - كۈتسىز، تولۇق يەتكۈزۈشى لازىم. ئاممىنى غەمدىن خالاس قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى قەتئىي ئورۇنداش لازىم.

بىر تەرەپتىن، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنىڭ مۇشكۈللۈكىنى كۆرۈپ، ئىدىيە جەھەتتە ئۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك، يەنە بىر تەرەپتىن، نۆۋەتتە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىدىغان ئاممىللارنىڭمۇ ناھايىتى كۆپ ئىكەنلىكىنى كۆرۈشىمىز لازىم. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىدىن سىرت، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، جايلار كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئويلىشىش كېرەك، ناھىيىنى ئويلىتىش، گۈيجۇ، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساسىي ۋاقىتدا ئورۇندىغان - ئورۇندىمىغانلىقىغا قارايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار زېھنىي كۈچىنى ئاساسلىقى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەقسەت قىلغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قارىتىشى، جايلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش پىلانىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ۋە تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە كەم - كۈتسىز، تولۇق يەتكۈزۈشى لازىم. ئاممىنى غەمدىن خالاس قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى قەتئىي ئورۇنداش لازىم.

بىر تەرەپتىن، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنىڭ مۇشكۈللۈكىنى كۆرۈپ، ئىدىيە جەھەتتە ئۇنىڭغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك، يەنە بىر تەرەپتىن، نۆۋەتتە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىدىغان ئاممىللارنىڭمۇ ناھايىتى كۆپ ئىكەنلىكىنى كۆرۈشىمىز لازىم. پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشىدىن سىرت، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، جايلار كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئويلىشىش كېرەك، ناھىيىنى ئويلىتىش، گۈيجۇ، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساسىي ۋاقىتدا ئورۇندىغان - ئورۇندىمىغانلىقىغا قارايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار زېھنىي كۈچىنى ئاساسلىقى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەقسەت قىلغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قارىتىشى، جايلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش پىلانىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ۋە تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە كەم - كۈتسىز، تولۇق يەتكۈزۈشى لازىم. ئاممىنى غەمدىن خالاس قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى قەتئىي ئورۇنداش لازىم.

بىرىنچى، نامرات رايونلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى زور كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك

ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتنى ياخشىلاش نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ئۇدا تەرەققىي قىلىشتىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ئۇلۇغۋار پىلان ۋە تۈپ تەدبىر، شۇنداقلا ئاپتونوم رايوندىكى جايلارنىڭ ئۇزاق مۇددەت چىڭ تۇرۇشى زۆرۈر بولغان مۇھىم فاكتېور. تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، نامراتلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يەنىلا ناھايىتى ناچار، بەزى جايلارنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ئۇزلۇكسىز يامانلىشىۋاتىدۇ. بۇ جايلارنىڭ بەزىلىرىدە ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يېتەرلىك ئەمەس، سۇ، يەر كەمچىل، دېھقانلار ئىگىلىكىدىن تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ۋە سۇ بايلىقى ئاز؛ بەزىلىرىدە ئىشلەپچىقىرىش يۈرۈشلەشمىگەن، سۇ، تۇپراق تەڭپۇڭ ئەمەس؛ بەزىلىرىدە قاتناش قولايسىز، ئېنېرگىيە كەمچىل؛ بەزى جايلاردا بوران - قۇم ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمى كۆپ، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى ئېغىر بولۇپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ناچارلىشىپ كېتىپ باردۇ. بۇ رايونلاردا كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنى ياخشىلاشقا يۆكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، ئاجىز ھالقىلارنى تۈتۈپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئۇنى تېزدىن ئۆزگەرتىش لازىم.

ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى بىلەن ئېكولوگىيىلىك شارائىتنى ياخشىلاشتا، يېزا - كەنت كوللېكتېپىنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ سېلىنمىسى، ئاساسلىقى، چوڭ - ئوتتۇرا قۇرۇلۇشلاغا ئىشلىتىلىدۇ، كىچىك قۇرۇلۇشلارنى ناھىيە، يېزا، كەنتلەر ۋە دېھقانلار، ئاساسلىقى، ئۆزىگە تايىنىپ ئېلىپ بېرىشى كېرەك، نۆۋەتتە نامرات ۋىلايەت، ناھىيىلەر سېلىنمىنى، ئاساسلىقى ئېنېرگ - ئېنېرگ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىشى كېرەك. بىرىنچىدىن، سۇ قۇرۇلۇشىنى قاتتىق تۇتۇش لازىم. سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىش بىلەن بىرگە، سۇ سىڭىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ سۇنى تېجەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش ۋە تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش لازىم. نامرات ناھىيە، يېزىلار ھەر يىلى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن تاشلاندۇق تېرىلغۇ يەرلەر ۋە يېڭىدىن ئېچىلغان بوز يەرلەرنى، جۇملىدىن چەت ئەل مەبلىغى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىكى مەبلەغلەردىن پايدىلىنىپ سۇ، تۇپراقتىن پايدىلىنىش يولى بىلەن يېڭىدىن كۆپەيگەن يەرلەرنى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، ئالدى بىلەن نامرات ئائىلىلەرگە ھەددىدىگە بېرىش كېرەك. ئىككىنچىدىن، يەرنى تۆزلەپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، تېرىلغۇ يەرنىڭ تۇپراق، سۇ، قۇۋۋەتنى ساقلاش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. بىر قانچە يىل تېرىشىش ياخشى ئاساس سېلىشتىن ئىبارەت.

بىرىنچى، نامرات رايونلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى زور كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك

ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتنى ياخشىلاش نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ئۇدا تەرەققىي قىلىشتىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ئۇلۇغۋار پىلان ۋە تۈپ تەدبىر، شۇنداقلا ئاپتونوم رايوندىكى جايلارنىڭ ئۇزاق مۇددەت چىڭ تۇرۇشى زۆرۈر بولغان مۇھىم فاكتېور. تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، نامراتلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يەنىلا ناھايىتى ناچار، بەزى جايلارنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ئۇزلۇكسىز يامانلىشىۋاتىدۇ. بۇ جايلارنىڭ بەزىلىرىدە ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يېتەرلىك ئەمەس، سۇ، يەر كەمچىل، دېھقانلار ئىگىلىكىدىن تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ۋە سۇ بايلىقى ئاز؛ بەزىلىرىدە ئىشلەپچىقىرىش يۈرۈشلەشمىگەن، سۇ، تۇپراق تەڭپۇڭ ئەمەس؛ بەزىلىرىدە قاتناش قولايسىز، ئېنېرگىيە كەمچىل؛ بەزى جايلاردا بوران - قۇم ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمى كۆپ، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى ئېغىر بولۇپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ناچارلىشىپ كېتىپ باردۇ. بۇ رايونلاردا كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنى ياخشىلاشقا يۆكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، ئاجىز ھالقىلارنى تۈتۈپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئۇنى تېزدىن ئۆزگەرتىش لازىم.

ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى بىلەن ئېكولوگىيىلىك شارائىتنى ياخشىلاشتا، يېزا - كەنت كوللېكتېپىنىڭ ۋە دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ سېلىنمىسى، ئاساسلىقى، چوڭ - ئوتتۇرا قۇرۇلۇشلاغا ئىشلىتىلىدۇ، كىچىك قۇرۇلۇشلارنى ناھىيە، يېزا، كەنتلەر ۋە دېھقانلار، ئاساسلىقى، ئۆزىگە تايىنىپ ئېلىپ بېرىشى كېرەك، نۆۋەتتە نامرات ۋىلايەت، ناھىيىلەر سېلىنمىنى، ئاساسلىقى ئېنېرگ - ئېنېرگ ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىشى كېرەك. بىرىنچىدىن، سۇ قۇرۇلۇشىنى قاتتىق تۇتۇش لازىم. سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىش بىلەن بىرگە، سۇ سىڭىپ كېتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ سۇنى تېجەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش ۋە تېرىلغۇ كۆلىمىنى كېڭەيتىش لازىم. نامرات ناھىيە، يېزىلار ھەر يىلى ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەن تاشلاندۇق تېرىلغۇ يەرلەر ۋە يېڭىدىن ئېچىلغان بوز يەرلەرنى، جۇملىدىن چەت ئەل مەبلىغى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى - سىرتىدىكى مەبلەغلەردىن پايدىلىنىپ سۇ، تۇپراقتىن پايدىلىنىش يولى بىلەن يېڭىدىن كۆپەيگەن يەرلەرنى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش ئاساسىدا، ئالدى بىلەن نامرات ئائىلىلەرگە ھەددىدىگە بېرىش كېرەك. ئىككىنچىدىن، يەرنى تۆزلەپ، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، تېرىلغۇ يەرنىڭ تۇپراق، سۇ، قۇۋۋەتنى ساقلاش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. بىر قانچە يىل تېرىشىش ياخشى ئاساس سېلىشتىن ئىبارەت.

بىرىنچى، نامرات رايونلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى زور كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك

ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتنى ياخشىلاش نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، ئۇدا تەرەققىي قىلىشتىكى ئۇزاق مۇددەتلىك ئۇلۇغۋار پىلان ۋە تۈپ تەدبىر، شۇنداقلا ئاپتونوم رايوندىكى جايلارنىڭ ئۇزاق مۇددەت چىڭ تۇرۇشى زۆرۈر بولغان مۇھىم فاكتېور. تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، نامراتلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى بىر قىسىم چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يەنىلا ناھايىتى ناچار، بەزى جايلارنىڭ ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ئۇزلۇكسىز يامانلىشىۋاتىدۇ. بۇ جايلارنىڭ بەزىلىرىدە ئاساسىي ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى يېتەرلىك ئەمەس، سۇ، يەر كەمچىل، دېھقانلار ئىگىلىكىدىن تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ۋە سۇ بايلىقى ئاز؛ بەزىلىرىدە ئىشلەپچىقىرىش يۈرۈشلەشمىگەن، سۇ، تۇپراق تەڭپۇڭ ئەمەس؛ بەزىلىرىدە قاتناش قولايسىز، ئېنېرگىيە كەمچىل؛ بەزى جايلاردا بوران - قۇم ئاپىتىنىڭ ھۇجۇمى كۆپ، سۇ، تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى ئېغىر بولۇپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىت ناچارلىشىپ كېتىپ باردۇ. بۇ رايونلاردا كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنى ياخشىلاشقا يۆكسەك ئەھمىيەت بېرىپ، ئاجىز ھالقىلارنى تۈتۈپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، سېلىنمىنى ئاشۇرۇپ، ئۇنى تېزدىن ئۆزگەرتىش لازىم.

ئۇچىنچى، يەرنى ئېگىلمىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا تايىنىپ، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىلەرنىڭ كىرىم سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك

ئاپتونوم رايون ئوتتۇرىغا قويغان يەرنى ئېگىلمىكنى تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش،يەرنى يېزا ئېگىلمىكنى تايىنىپ ھېيىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش فاكتېورى نامرات رايونلاردا كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا تېخىمۇ رېئال ئېھتىياجى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىدىن ئېيتقاندا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۇرغۇن جايلىرىنىڭ ئەمەلىيىتى ئېلىپ بېرىشىكېرەك، نۆۋەتتە نامرات ئاساسىي قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدىغان ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئويلىشىش كېرەك، ناھىيىنى ئويلىتىش، گۈيجۇ، گەنسۇ قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايون ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەكشۈرگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئاساسىي ۋاقىتدا ئورۇندىغان - ئورۇندىمىغانلىقىغا قارايدۇ. رەھبىرىي كادىرلار زېھنىي كۈچىنى ئاساسلىقى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەقسەت قىلغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قارىتىشى، جايلارنىڭ كونكرېت ئەھۋالىنى چىقىش قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش پىلانىنى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغى ۋە تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرگە كەم - كۈتسىز، تولۇق يەتكۈزۈشى لازىم. ئاممىنى غەمدىن خالاس قىلىش ئۈچۈن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى قەتئىي ئورۇنداش لازىم.

رايونلارغا مەركەزلەشكەن، ھازىر بۇ جايلاردىكى تاممىنىڭ تۇرمۇشى غۇربەتچىلىك ئىچىدە ئوتتۇۋاتىدۇ. ئەگەر بىز ئۇلارنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىپ، تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرمىسەك، ئىچكى جەھەتتە ئىچكى جايلاردىكى، دېڭىز بويىدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن، تاشقى جەھەتتە قوشنا دۆلەتلەردىن ئارقىدا قېلىش ۋەزىيىتى كېلىپ چىقىدۇ، ئۇ ھالدا پارتىيەمىزنىڭ مىللىي تېررىتورىيىلىك ئاپتونومىيە سىياسىتىنىڭ توغرىلىقى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنى نامايان قىلىش تەسكە چۈشىدۇ. شۇڭا نامرات رايونلارنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ئىناۋەتىنى، ئىجتىمائى مۇقىملىقنى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى، دۆلەتنىڭ بىرلىكىنى قوغداش ۋە چېگرا مۇداپىئەسىنى مۇستەھكەملەشكە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش، شۇنداقلا دۆلەتنىڭ ئۇزاقتىچە ئامان - ئېسەن بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش. بىز چوقۇم كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى ئومۇمىيلىق يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ تونۇپ، غايەت زور ئىرادە ۋە جاسارەت بىلەن كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بۆيىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشىمىز لازىم.

2 . مۇشۇ ئەسىر ئىچىدە كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسىي پېكىر يولى

مەركەز چاقىرغان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىندا «دۆلەتنىڭ يەتتە يىلدا 80 مىليون ئاھالىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى» نى ئورۇندىساق، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا يېزا ئاھالىسىنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ، ئۇلارنى تويغۇدەك يېيىش، ئىسسىغۇدەك كېيىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشنى ناھايىتى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويىدى. مەركەز بىكىتكەن بۇ نىشاندا كەڭ نامرات ئاممىنىڭ كۆچلۈك ئارزۇسى ۋە تەلىپى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىدىكى ئەڭ جىددىي، ئەڭ ئەھمىيلىي مەسىلە تۇتۇلغان، ئىلگىرىكى چېگىش، مۇجمەل نىشان ئۆزۈل - كېسىل ئايدىڭلاشتۇرۇپ بېرىلگەن.

شىنجاڭنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىدىكى مەركىزىي ۋەزىپىسى مەركەزنىڭ تەلىپىگە بىنائەن مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا - قىشلاقلاردىكى نامرات ھېسابلىنىدىغان 310 مىڭ ئائىلە، 1 مىليون 430 مىڭ كىشىنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىشتىن ئىبارەت، بۇ ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن ئېيتقاندا تەۋرىنىشكە بولمايدىغان نىشان. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەرنىڭ ئىدىيىسى چوقۇم ناھايىتى ئايدىڭ بولۇشى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى 1 مىليون 430 مىڭ ئاھالىنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى چۆرىدىگەن ھالدا مۇھاكىمە قىلىشى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم، ئۆلچەم مۇشۇ بىر، كۆز يەتمەيدىغان، ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، تېرىلغۇ يەرنىڭ تۇپراق، سۇ، قۇرۇقلۇقتىن ساقلاش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. بىر قانچە يىل تىرىشىش ئارقىلىق، ھەر بىر نامرات ئاھالىنى بىر مودىن كۆپرەك ھوسۇللۇق ئېتىزغا ئىگە قىلىپ، يۇقىرى ھوسۇل، مۇقىم ھوسۇل ئېلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا چارۋىچىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، ئولتۇراقلاشتۇرۇش نۇقتىلىرى قۇرۇلۇشى، ئۆت - چۆپ، يەم - خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ھېچبولمىغاندا ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلارنىڭ سوغۇق پەسلىدە قوتاندا چارۋا مال بېقىش تەلىپىنى قاندۇرۇش لازىم. ئۇچىنچىدىن، زور كۆچ بىلەن ئوت - چۆپ تېرىپ، كۆچەت تىكىپ، ئۇنىڭ سۇ بايلىقىنى قوغداش، بوراننىڭ ئالدىنى ئېلىپ قۇمنى تىزگىنلەش رولىنى جارى قىلدۇرۇش، دېھقانلارنىڭ يەم-خەشەك، ئوتۇن مەسلىسىنى ھەل قىلىش، كىرىمنى ئاشۇرۇش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يول، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، نامرات رايونلارنىڭ قاتناش، ئېنېرگىيە شارائىتىنى ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتى ۋە نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش ئېھتىياجىغا ماسلاشتۇرۇش لازىم.

ئىككىنچى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق تۇتۇپ، مەۋقەنى ئۆز كۆچىگە تاينىشقا قويۇپ، يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ تاماق مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك

تاماق مەسلىسىنى ھەل قىلىش نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان ۋەزىپە، تاماق مەسلىسى ھەل بولغاندىلا، كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش ئىشى ئاساسقا ئىگە بولىدۇ، باشقا جەھەتتىكى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ئىشلىرى كاپالەتكە ئىگە بولىدۇ، يەنمۇ راۋاجلىنىش ئۈچۈن شارائىت ھازىرلىغى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 30 نامرات ناھىيە، 141 نامرات يېزا نامرات ئائىلىلەرنىڭ تاماق مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشنى تۇرلۇك خىزمەتلەردە بىرىنچى ئورۇنغا قويۇشى لازىم. نامرات رايونلاردا تاماق مەسلىسىنى قانداق ھەل قىلىش كېرەك؟ بۇنى ھەل قىلىشتا مۇنداق ئىككىلا چارە بار، بىرى، ئۆزى ئاشلىق تېرىش، يەنە بىرى سىرتتىن ئاشلىق يۆتكەپ كېلىش. لېكىن سىرتتىن ئاشلىق يۆتكەپ كېلىنسە، يول بىراق بولغاچقا، تەننەرخ ئۆرلەپ كېتىپ، خىراجەت كۆپ كېتىدۇ، بۇنى نامرات ئائىلىلەر زادى ئۈستىگە ئالالمايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇنداق قىلىش ئىشەنچلىك ئەمەس، مۇبادا باشقا جايلار ئاپەتكە ئۇچرىسا مۇقەررەر ھالدا نامرات رايونلارنىڭ تەمىنلىنىشى تەسىرگە ئۇچرايدۇ. شۇڭا نامرات رايونلار تاماق مەسلىسىنى يەنىلا ئۆز كۆچىگە تاينىپ ھەل قىلىشى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق تۇتۇپ، نامرات ئاھالىنىڭ ئاشلىق بىلەن ئۆز - ئۆزىنى تەمىنلەش سەۋىيىسىنى تەدرىجىي ئۆستۈرۈپ، ئاشلىق جەھەتتە تەمىنلەش بىلەن ئېھتىياج ئاساسىي جەھەتتىن تەگمۈڭ بولۇشنى ناھىيىنى بىرلىك قىلغان ھالدا ئىمكان قەدەر تېز ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئاخىرقى ھېسابتا ئۆز - ئۆزىنى تەمىنلەپ ئېشىنىش ھالىتىگە يېتىشى لازىم.

جايلار نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇشىغا ئىلھام ۋە ياردەم بېرىپ، ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىك تېخنىكى، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە ئالدىن بېيىغان دېھقانلارنى نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىلمىي تېرىقچىلىق قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلىشقا تەشكىللەپ، بىرلىك مەسئۇلاتنى ۋە ئومۇمىي مەسئۇلاتنى ئاشۇرۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مىقدارىنى كۆپەيتىشى كېرەك. نامرات ۋىلايەت، ناھىيىلەر تېرىقچىلىق پىلانى جەھەتتە ئاشلىق تاۋ بولغان جايلاردىمۇ 1.5 مودىن ئاشىدۇ؛ شىمالدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ نامرات جايلىرىدا ئومۇمىيۈزلۈك سۇ كەمچىل، بەزى جايلاردا ئىنتايىن ئېغىر دەرىجىدە كەمچىل، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆپىنچە جايلىرىدا بىر قەدەر ياخشى سۇ باشلاش ياكى قۇدۇق قېزىپ سۇ چىقىرىش شارائىتى بار؛ جەنۇبتىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ نامرات جايلىرىدا ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا تېرىلغۇ يەر كەمچىل، ناھايىتى كۆپ نامرات كەنت، نامرات ئائىلىلەر چوڭقۇر جىلغىلارغا جايلاشقان، ئۇلارنىڭ ئەتراپى قاقاس تاغ - جىلغا بولغاچقا، تەرەققىيات ئىمكانىيىتى يوق دېيەرلىك، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كۆپ سانلىق نامرات ئاھالە تۇزلەشكە جايلاشقان، تاغلىق رايونلارغا جايلاشقان نامرات كەنت، ئائىلىلەرمۇ ناھايىتى كەڭ بايلاقتا ئىگە، ئۇ جايلاردا يەنە مەلۇم دەرىجىدە قېرىلما بايلىق ۋە ئورمان بايلىقى بار، ئۇلار بەلگىلىك تەرەققىيات شارائىتىغا ئىگە. مۇشۇ بىر قانچە يىلدا يېزا ئىگىلىكىنى زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق، جايلارنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى مەلۇم دەرىجىدە ياخشىلاندى، بىر قەدەر مۇۋەپپەقىيەتلىك تەرەققىيات تەجرىبىلىرىگە ۋە پىشپ يېتىلگەن يۇقىرى ھوسۇللۇق تەرەققىيات ئەندىزىسىگە ئىگە بولدى. نۇرغۇن تېلار بارلىققا كەلدى. 1995 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدا كېۋەزنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى ھوسۇلى 84 كىلوگرامغا، ئاشلىقنىڭ ئوتتۇرىچە مو بېشى ھوسۇلى 312.6 كىلوگرامغا يەتتى، بۇنىڭ ئىچىدە كۆممىقوناقنىڭ 405 كىلوگرامغا يەتتى، يەتتە ناھىيە، 30 نەچچە تۈمەن - مەيدانىدا كېۋەزنىڭ مو بېشى ھوسۇلى 100 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتتى، يەنە كېۋەزنىڭ مو بېشى ھوسۇلى 150 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتكەن يېزا، كەنتلەر ۋە 200 كىلوگرامدىن ئېشىپ كەتكەن يۇقىرى ھوسۇللۇق ئېتىزلار بارلىققا كەلدى، شىمالىي شىنجاڭدا بۇغداينىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى 700 كىلوگرامغا، كۆممىقوناقنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى 1300 كىلوگرامغا يەتكۈزگەن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش تېپلىرى بارلىققا كەلدى. بىز ھازىرقى شارائىتتا يوشۇرۇن كۈچلەرنى قېزىپ، ياخشى تەجرىبىلەرنى نامرات كەنت، نامرات ئائىلىلەردە ئومۇملاشتۇرۇپ، تۇرلۇك پايدىلىق ئامىللاردىن تولۇق پايدىلىنىپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش قەدىمىنى زور كۈچ بىلەن ئىلگىرى سۈرۈپ، نامرات يېزا-كەنتلەر ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىشىنى يېقىنقى مەزگىلدە بىر قەدەر زور دەرىجىدە يۇكسەلدۈرىدىغانلا بولماستىن، مۇنلەق كۆپ ساندىكى نامرات ئاھالىسىنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولىدۇ.

بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇشتىكى يېتەكچى ئىدىيىسى ئۆز كۈچىگە تاينىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، بايلىق ئۇستۇنلۇكىگە تاينىپ، مەۋقەنى يېرىك ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا تاينىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشقا قويۇپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى قەتئىي بوشاشماي ياخشىلاپ، يېزا ئىگىلىكىنى پەن - تېخنىكىغا تاينىپ گۈللەندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى قاتتىق تۇتۇپ، شۇ جاينىڭ شارائىتىغا يارىشا تېرىقچىلىق ۋە كۆپ خىل ئىگىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ، پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپىنى سالماق، پۇختا راۋاجلاندۇرۇپ، پۇتۇن پارتىيىنى سەپەرۋەر قىلىش، جەمئىيەت يارىدەم بېرىش، يار - يۆلەك بولۇش يولى بىلەن، مۇشۇ ئىسسىرنىڭ ئاخىرىغىچە يېزا - قىشلاقلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۇتۇن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئۈچۈن

(بېشى 2 - بەتتە)

تېرىقچىلىق، باقمىچىلىقنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ نامرات ناھىيە، شەھەرلەرمۇ ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، كۆپ قېتىم قىممىتىنى، پايدىسىنى ئاشۇرۇشى، ئۇنۇمۇبرسال ئۇنۇمىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. بايلىق مەنبەسى بار جايلار قېزىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، ياساش تۇرلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى كېرەك. لېكىن سانائەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتاچوقۇم ئالاھىدە ئېھتىياتچان بولۇش، بازارنى پېتەكچى قىلىپ، مەبلەغ ئۇنۇمىنى تولۇق دەللىلەپ، قەتئىي تۈردە ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە ئىش قىلىش كېرەك. نامرات رايونلار قاتناش، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيسى قاتارلىق شارائىتلارنىك چەكلىمىسىگە ئۇچرىغاچقا، ئادەتتىكى سانائەت تۈرلىرىگە تۇتۇش قىلسا، ئۇنۇمى ياخشى بولۇشى ناتايىن. ئۇنىڭ ئۈستىگە مەبلەغ كۆپ كەتكەچكە خېيىم - خەتىرىمۇ چوڭ بولىدۇ، سەللا ئېھتىياتسىزلىق قىلىنسا، ئېغىر قەرز يۈكى ئارتىۋېلىشى، قىممەتلىك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى ئىسراپ قىلىۋېتىشى مۇمكىن. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەزى ناھىيە، شەھەرلەر پىششىقلاپ ئىشلەش تۈرلىرىگە تۇتۇش قىلىشقا ئالدىراپ كەتتى، لېكىن مەغلۇب بولۇش نىسبىتى ئىنتايىن يۇقىرى بولدى، بەزىلىرى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپلا زىيان تارتىشقا باشلىدى، بەزىلىرى قۇرۇلۇشى تامامالىنمايلا داۋاملاشتۇرۇشقا ئامالسىز قالدى، زور مقداردىكى سېلىنمىنى ئۇنىدۇرۇۋېلىشقا ئەسلا مۇمكىن بولمىدى. شۇڭا نامرات ناھىيە، شەھەرلەر پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا چوقۇم ناھايىتى ئېھتىياتچان بولۇشى لازىم. زور ئىشەنچىسى بولمىسا، كۆز يەتمىسە قارىغۇلارچە ئىش قىلماسلىقى كېرەك، ئۇلار قەتئىي ئىرادىسىگە كېلىپ قەتئىي تەۋرەنمەي يېرىك يىغا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى، كۆپ قېتىم قىممىتىنى، پايدىسىنى ئاشۇرۇشى، ئۇنۇمبرسال ئۇنۇمىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. بايلىق مەنبەسى بار جايلار قېزىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، ياساش تۇرلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى كېرەك. لېكىن سانائەتنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتاچوقۇم ئالاھىدە ئېھتىياتچان بولۇش، بازارنى پېتەكچى قىلىپ، مەبلەغ ئۇنۇمىنى تولۇق دەللىلەپ، قەتئىي تۈردە ئىقتىسادىي قانۇنىيەت بويىچە ئىش قىلىش كېرەك. نامرات رايونلار قاتناش، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرى ۋە باشقۇرۇش سەۋىيسى قاتارلىق شارائىتلارنىك چەكلىمىسىگە ئۇچرىغاچقا، ئادەتتىكى سانائەت تۈرلىرىگە تۇتۇش قىلسا، ئۇنۇمى ياخشى بولۇشى ناتايىن. ئۇنىڭ ئۈستىگە مەبلەغ كۆپ كەتكەچكە خېيىم - خەتىرىمۇ چوڭ بولىدۇ، سەللا ئېھتىياتسىزلىق قىلىنسا، ئېغىر قەرز يۈكى ئارتىۋېلىشى، قىممەتلىك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىنى ئىسراپ قىلىۋېتىشى مۇمكىن. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەزى ناھىيە، شەھەرلەر پىششىقلاپ ئىشلەش تۈرلىرىگە تۇتۇش قىلىشقا ئالدىراپ كەتتى، لېكىن مەغلۇب بولۇش نىسبىتى ئىنتايىن يۇقىرى بولدى، بەزىلىرى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپلا زىيان تارتىشقا باشلىدى، بەزىلىرى قۇرۇلۇشى تامامالىنمايلا داۋاملاشتۇرۇشقا ئامالسىز قالدى، زور مقداردىكى سېلىنمىنى ئۇنىدۇرۇۋېلىشقا ئەسلا مۇمكىن بولمىدى. شۇڭا نامرات ناھىيە، شەھەرلەر پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا چوقۇم ناھايىتى ئېھتىياتچان بولۇشى لازىم. زور ئىشەنچىسى بولمىسا، كۆز يەتمىسە قارىغۇلارچە ئىش قىلماسلىقى كېرەك، ئۇلار قەتئىي ئىرادىسىگە كېلىپ قەتئىي تەۋرەنمەي يېرىك يىغا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى، كۆپ قېتىم قىممىتىنى، پايدىسىنى ئاشۇرۇشى، ئۇنۇمبرسال ئۇنۇمىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. بايلىق مەنبەسى بار جايلار قېزىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، ياساش تۇرلىرى

ئۇلارنىڭ ھازىر بار بولغان بايلىق مەنبەسى ۋە شارائىتتىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىش نسبتىمۇ بەك تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ. بۇ دەل نۇرغۇن نامرات ئۇرۇنلارنىڭ نامرات ھالەتتە تۇرۇشىدىكى تۈپ سەۋەب.

بەزى جايلاردا كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنىڭ ھەل بولماسلىقىغا، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ يۈكسەلمەسلىكىگە ئاساسلىقى، شۇ يەللىق ئىشلەپچىقىرىش سەلىنمىسىنىڭ ئېغىر دەرىجىدە يېتەرلىك بولمىغانلىقى، دېھقانلار ئەتىگەندىن كەچكىچە ئېتىزدا ئىشلەپ، يەرلەرنى تەكشى تۈزلىگەن بولسىمۇ، خىمىيىۋى ئوغۇت سېتىۋالىدىغان پۇلى بولمىغانلىقى، يەرنىڭ قۇۋۋىتى ئىنتايىن ئاجىز بولۇپ، مەھسۇلات تۆۋەن بولغانلىقى سەۋەبچى بولغان. كىيىم پۈتۈن، قورساق توق بولۇش مەسلىسىنى ئىمكان قەدەر تېز ھەل قىلىمىز دەيدىكەنمىز، چوقۇم ھازىرقى تۈرلۈك شەرت - شارائىتتىن تولۇق پايدىلىنىپ، تۆجۈپلەپ تېرىقچىلىق قىلىپ، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش يولىغا ھېڭىشىمىز كېرەك. ئەگەر سۈنى، يەرنى كۆپەيتىش كىيىم پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ تۈپ چىقىش يولى دېيىلسە، ئۇنداقتا شۇ يەللىق ئىشلەپچىقىرىش سەلىنمىسىنى كۆپەيتىپ، يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىش كىيىم پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئەڭ تېز، ئەڭ ئۈنۈملۈك يولى بولىدۇ. نامرات ۋىلايەت، ناھىيىلەر ئۇمىدنى دەرھال چوڭ قۇرۇلۇش تۈرى ئورۇنلاشتۇرۇپ بېرىشكە، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى بىرأقلا ئۆزگۈل - كېسىل ياخشىلاپ بېرىشكە باغلىماسلىقى كېرەك. بىز ئاساسلىق زېھنىمىزنى يەنىلا ھازىرقى بايلىق، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى، ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ جەھەتتىكى شەرت - شارائىتتىن ئوبدان پايدىلىنىشقا قارىتىپ، ھازىر بار يەر، سۇ مەنبەسى ئۇستىدە كۆپرەك باش قاتۇرۇپ، غايەت زور ئىشلەپچىقىرىش يوشۇرۇن كۈچىنى قېزىشىمىز كېرەك.

يۇقىرى مەھسۇلات ئېلىشنىڭ ئاچقۇچى ئىلغار، ئەمەلىي تېخنىكىنى كېڭەيتىپ ۋە قوللىنىپ، نامراتلارغا پەن - تېخنىكا ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇشتا، جايلار دېھقان، چارۋىچىلارنى پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەشنى كۈچەيتىپ، ئاسان ئۈگىنىۋالغىلى بولىدىغان، مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمى روشەن بولىدىغان،كۆپ سېلىنما كەتمەيدىغان ئەمەلىي تېخنىكىلارنى تاللاپ، ئېتىز بېشىدا دەرس سۆزلەش ۋە تەشكىللىك بولغان پەن - تېخنىكا جەھەتتىن تەربىيىلەش ئارقىلىق كەڭ دېھقان، چارۋىچىلارنى بىر، ئىككى ئەڭ ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ياخشى بولغان ھالدا ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىغا ۋە ماھارەتنىگە ئىگە قىلىش، ھېچبولمىغاندا، بىر نامرات ئائىلىدە تەربىيە كۆرگەن، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىش، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىش ساۋاتىغا ئىگە بولغان بىر ئاقسۇل ئادەم بولۇشى كېرەك. جايلار يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش توري قۇرۇلۇشىغا، بولۇپمۇ پەن - تېخنىكا بويىچە ئۇلاقە كۆرسىتىش ئائىللىرىنىڭ رولىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقانلار كۆزى بىلەن كۆرەلەيدىغان، سەزگۈ ئەزالىرى بىلەن سېزەلەيدىغان تېپلارنى تۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ تېرىقچىلىق قىلىش يولىغا باشلىشى لازىم. ھازىر ئەڭ جەددىي بولغىنى نامرات ئائىللەر ئارىسىدا دەرھال سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسى ۋە ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاش تېخنىكىسىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك كېڭەيتىپ، سورتلۇق ئۇرۇق كىرگۈزۈپ، ئوت - چۆپ پارچىلاش ماشىنىسى ۋە شاخ - شۇمبىنى يېشىل پېتى سىلوسلاش، سېرىق پېتى سىلوسلاش، مىكرو سىلوسلاش، ئامىيا كالاشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش ۋە قوللىنىشتىن ئىبارەت. سۈيى كەمچىل جايلاردا قۇرغاق يەردە تېرىقچىلىق قىلىش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىپ،

ۋە ھورۇنلۇق ئىدىيىسىنى تەربىيە بېرىپ ئۆزگەرتىش كېرەك. ئاشۇ قالاق ھەتتا خاتا ئىدىيىۋى قاراشتىكىلەرنى چوقۇم توغرا ئىدىيە ۋە قاراش ئارقىلىق تەربىيىلەش، يېتەكلەش كېرەك، رەھبەرلىكتىن ۋاز كېچىپ، خەلق نېمىنى دېسە شۇنى دەپ، ئاممىنىڭ قۇيرۇقى بولۇپ قالماسلىق كېرەك. نامراتلىقنى تۈگىتىشتە ئالدى بىلەن نادانلىقنى تۈگىتىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئالدى بىلەن ئىراده تۇرغۇزۇپ، كەڭ دېھقانلارنى نامراتلىق ھالىتىگە شۇكۇر، قانائەت قىلىش، كۆتۈپ تۇرۇش، تايىنۈپلىش، تەلەپ قىلىش، باشقىلاردىن ئاغرىنىپ يۇرۇش، تۈگىلۈپلىپ ئالغا باسماسلىق ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، نەزەر دائىرىنى كېڭەيتىپ، ئۆز كۆچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشنى بارلىققا كەلتۈرۈپ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ، ھالال ئەمگىكىگە تايىنىپ بېيىش يولىغا ھېڭىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك. ئۆز ئانا تۈپرىقىدا ئەقەللىي ئىشلەپچىقىرىش، ياشاش شارائىتى بولمىسا، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ شارائىتى مۇۋاپىق باشقا جايدا يېگىباشتىن ماكان تۇتۇش كېرەك.

باشقا جايغا كۆچۈرۈپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش جەھەتتە، ئاپتونوم رايونىمىزدا بەزى مۇۋاپىقسىزلىقلار مەۋجۇت. مەسىلەن، ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ چوڭ قولۇنچەرى كەنتى ناھىيە بازىرىدىن 180 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتا جايلاشقان، ئۇچ يىلنىڭ ئىككى يىلدا قۇرغاقچىلىق بولىدىغان، ئون يىلنىڭ توققۇز يىلدا ھوسۇل ئېلىنمايدىغان نامرات كەنت بولۇپ، كىشىلەرنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى ئاران 100 نەچچە يۈەنگە يېتەتتى. قۇمۇل ۋىلايىتى 1989 - يىلدىن باشلاپ بۇ كەنتنىڭ دېھقان، چارۋىچىلىرىنى قۇمۇل شەھىرىنىڭ پالۋانتۇر يېزىسىغا يۆتكەپ، باغۋەنچىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن شۇغۇللاندۇرۇپ، ھازىرغا قەدەر 70 نەچچە ئائىلە، ئاز كەم 400 ئادەم كۆچۈپ كېلىپ، 1000 مودىن كۆپرەك يەر ئاچتى. كۆچۈپ كەلگەن بۇ دېھقان، چارۋىچىلار 1 - يىلى ئورۇنلىشىپ، 2 - يىلى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى، 3 - يىلدىن 5 - يىلغىچە خېلى بېيىپ قالدى. ئۆتكەن يىلى كۆچۈپ كەلگەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 2600 يۈەنگە يەتتى. بىر قاتار چوڭ تېپتىكى سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلىپ بېرىلىشى ۋە سۇ، تۇپراق ئېچىش كۆلىمىنىڭ كېڭىيىشىگە ئەگىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا باشقا جايغا كۆچۈرۈپ نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش، باشقا جايغا ئورۇنلاشتۇرۇش شارائىتى بىر قەدەر پىشىپ يېتىلدى. شىمالىي شىنجاڭنىڭ ئاشلىق بازىسى ۋە جەنۇبىي شىنجاڭنىڭ پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى ئۈچۈنمۇ نۇرغۇن بوزيەر ئۆزلەشتۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ، ئۇنىڭدىن باشقا جايلاردىكى دەريا ۋادىلىرى، چوڭ دەريالارنىڭ تۆۋەن ئېقىملىرى ۋە دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئەتراپلىرىدىمۇ ئۆزلەشتۈرگىلى بولىدىغان نۇرغۇن بوزيەر بار، ئۇنىڭدىن ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدۇ. پۈتۈن ئائىلىسىنى بىر قېتىمدىلا كۆچۈرۈپ كېلىشتە قىينىچىلىق بولسا، ئەمگەك كۈچلىرى ئاۋۋال تاغدىن چۈشۈپ، ئاشلىق، پاختا رايونلىرىغا كېلىپ، بىر تەرەپتىن، باشقىلارغا يارەملىشىپ ئىشلەپ، بىر تەرەپتىن، ئۆزى ئۆگىنىپ، تېرىقچىلىق تېخنىكىسىنى ئىگىلىۋالغاندىن كېيىن، ئۆزى يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئىككى - ئۈچ يىلدىن كېيىن پۈتۈن ئائىلىسىنى كۆچۈرۈپ كەلسە بولىدۇ. جايلار ئالدى بىلەن قايسى جايلىنىڭ ھەقىقەتەن پۈتۈنلەي نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش مۇمكىنچىلىكى يوقلۇقىنى ئىگىلەپ، شۇ جايغا قانچىلىك ئادەم سىغسا شۇنچىلىك ئادەمنى قالدۇرۇپ، قالغانلىرىنى باشقا جايغا كۆچۈرۈشى لازىم. كۆچۈرۈپ ئورۇنلاشتۇرۇشقا

ۋەزنىپە سۈپىتىدە ئورۇندىشى كېرەك. نامرات رايونلاردا سىياسىينى تەكىتلىگەندە، ئالدى بىلەن ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشنى تەكتلەش؛ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشنى تەكتلىگەندە، ئالدى بىلەن كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى مەركەز قىلىش كېرەك. پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى نامرات يېزا - كەنتلەرگە چوڭقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئاممىنىڭ پىكرى ۋە ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، نامراتلىق ئەھۋالىنى ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تەدبىرلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى ئېنىق ئىگىلەپ، مەسلىنىڭ تۈگىنىنى تېپىپ چىقىپ، كۆچلۈك قەدىرلەرنى ۋە ئېنىق نىشان، ۋەزىپىلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ھەمدە قاتلاملارغا بۆلۈپ، قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۈتۈپ، ۋەزىپىلەرنى مۇددەت بەلگىلەپ ئورۇندىتىپ، ئەڭ زور ئىراده ۋە جاسارەت بىلەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ئوبدان تەشكىللىشى ۋە ئۈنۈمگا ئوبدان قوماندانلىق قىلىشى لازىم. ئالاھىدە كۆرسىتىپ ئۆتۈشكە تېگىشلىك بولغىنى شۇكى، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسى ۋە تەدبىرلىرىنى چوقۇم نامرات كەنتلەر ۋە نامرات ئائىللەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، «نامراتلارغا ھەققىي يار- يۆلەك بولۇش، ھەققىي نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش»نى ئىشقا ئاشۇرۇش لازىم. ئىلگىرى بىز نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى كۆپ ھاللاردا ناھىيە ۋە يېزىدىن ئىبارەت مۇشۇ ئىككى قاتلامغا قاراتقانلىقىمىز، ئەمما ناھىيە، يېزىلار، تولا ھاللاردا مالىيە قىينىچىلىقىنىڭ بېسىمى تۈپەيلىدىن، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش مەبلىغىنىڭ بىرمۇنچىسىنى سانائەت تۈرلىرىگە ئىشلىتىۋېتىپ، «نامراتلارغا ھەققىي يار - يۆلەك بولالمىدى». رەھبەرلىك ھەرىكىتىدىكى بۇنداق ئېغىشنى قەتئىي تۈزىتىش لازىم. ئىش تەقسىم قىلىۋېلىپ مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇش كېرەك. ئەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست قاتارلىق كەڭ دائىرىلىك بولغان نامرات رايونلارغا ئاپتونوم رايون كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ يار - يۆلەك بولۇشنى كېرەك؛ پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ھەممە جايلىرىغا قىستۇرۇلۇپ جايلاشقان نامرات ناھىيە، يېزا، كەنت، ئائىللەرنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشغا، ئاساسلىقى شۇلار تۈرۈشلۇق ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە، يېزا، كەنتلەر يارىدەم بېرىدۇ. بۇمۇ قاتتىق ۋەزىپە. شۇڭا پارتىيە، ھۆكۈمەت 1 - قول باشلىقلىرى قاتتىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، شۇ بىر قىسىم ئاممىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى بوش ئورۇن قالدۇرماي مۇددەت بەلگىلەپ ھەل قىلىشىكېرەك. جايلار نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش ئاپپاراتلىرىنىڭ رولىغا يەنمۇ ئەھمىيەت بېرىپ ۋە ئۈنى جارى قىلدۇرۇپ، كادىرلارنى سەپلەش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەپ، ئۇلارنىڭ خىزمىتىنى قوللاپ، ئۇلارغا زۆرۈر خىزمەت شارائىتى يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش - قىلالماسلىق، ناھايىتى زور دەرىجىدە، نامرات رايونلاردىكى رەھبەرلىك بەنزىسىنىڭ قاتتىق سىناقتا بەرداشلىق بېرىش - بېرەلمەسلىكى، ئاساسىي قائىلام تەشكىلاتلىرىنىڭ مۇستەھكەم بولۇش - بولماسلىقىغا باغلىق. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، قايسى جايلىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى كۆچلۈك بولسا، ياخشى باشلامچىسى بولسا، شۇ جايلىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنگەن.

بېتەكچىلىك قىلىشقا ئەۋەتىدۇ، خىزمەت كۆرۈپىلىرىغا تازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك رەھبەرلەرنى باشلىق بولدۇرۇ. ۋىلايەتلەرمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش شەكىللەرنى قوللىنىپ كادىرلارنى يېزىلارغائەۋەتىشى، ناھىيە، يېزىلار يېتەرلىك كۈچ تەشكىللەپ كەنتلەرگە ئەۋەتىشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك خىزمەت گۇرۇپپىلىرى خىراجەتنى بىردەك ئۆزى ھەل قىلىدۇ، نامرات رايونلاردىكى ناھىيە، يېزا، كەنتلەرنىڭ يۇكىنى ئېغىرلاتمۇيتىشكە بولمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا دەرىجىلىك ئاپپاراتلارنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە قوشۇننى تولۇقلاش خىزمىتىگە يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇزاقتىن بۇيان ساقلىنىپ كەلگەن ۋاقىتلىق خىزمەت گۇرۇپپىلىرىنى ئەۋەتىشكىلا ئەھمىيەت بېرىپ، يېزا دەرىجىلىك ئاپپاراتلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ۋە قوشۇن قۇرۇلۇشىغا سەل قارايدىغان ھالەتنى قەتئىي ئۆزگەرتىش كېرەك. ئادەم ۋە مەبلەغنى كۆپەيتىش چارىسىنى قوللىنىش ئارقىلىق يېزا - بازارلارنىڭ كۆچىنى، جۇملىدىن يېزا - بازارلارغا قاراشلىق دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش پونكىتى، يېزا ئىقتىسادىنى باشقۇرۇش پونكىتى، مال دوختۇرلۇق پونكىتى، ئورمانچىلىق پونكىتى، تەمنات - سودا كوپراتىپى قاتارلىقلارنىڭ كۈچىنى ئاشۇرۇپ، ئۇلارنى يېزىلىق پارتىيە كومىتېتنىڭ بىر تۈتاش رەھبەرلىكىدە، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا چوقۇقتۇر چۆكۈپ خىزمەتلەرگە يارىدەم بېرىدىغان قىلىش كېرەك. مانا بۇلار ئەھۋالنى ئەڭ پىششىق بىلىدىغان، تەجرىبىسى ئەڭ مول بولغان، مەڭگۈ كەتمەيدىغان خىزمەت ئەترىتى.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىشقا بولغان رەھبەرلىكنىڭ كۈچلۈك بولۇش - بولماسلىقى ناھايىتى زور دەرىجىدە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىرىمىزنىڭ ئىدىيە ۋە ئىستىل قورۇلۇشىغا، نامرات جايلاردىكى پۈقرالارغا قانداق ھېسسىياتتا بولۇشىغا باغلىق. پارتىيىمىزنىڭ خاراكتېرى ۋە مەقسىتى پارتىيىنىڭ خەلقىنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەشتىن ئۆزگىنىڭ بارلىق پائالىيەتىنىڭ چىقىش نۇقتىسى ۋە ئاخىرقى نۇقتىسى قىلىشنى بەلگىلىگەن. ئەمما بىلەن قويۇق ئالاقە باغلاش، ئاممىغا ھەققىي كۆڭۈل بۆلۈش پارتىيىنىڭ تۇرلۇك فائىجىن، سىياسەتلىرىنى توغرا ئىزچىللاشتۇرۇش، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. مەيلى ئىنقىلابىي ئۇرۇش يىللىرىدا بولسۇن، ياكى سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇش مەزگىلىدە بولسۇن، پارتىيىمىزدە ئاممىغا كۆڭۈل بۆلىدىغان، ئاممىنىڭ مەنپەئىتى ئۈچۈن ئۆزىنى ئۇنتۇغان ھالدا كۆرەش قىلىدىغان بىر تۈركۈم ياخشى كادىرلار بارلىققا كەلگەن. جياۋ يۈيلۇ، كۇك فەنسىن ئۇلار ئىچىدىكى ئۇلگە ھېسابلىنىدۇ. بۈگۈنكى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى پارتىيىنىڭ مەقسىتىنى ئېسىدە چىڭ ساقلاپ، ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولۇشى، ئاممىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسى ھەل بولمىغىچە كۆزى ئۇيقىغا بارماسلىق، گېلىدىن غىزا ئۆتمەسلىكتەك كۆچلۈك مەسئۇلىيەتچانلىققا ۋە بۈرچ تۇيغۇسىغا ئىگە بولۇپ، ئۇلار بىلەن قەلبداش بولۇشى لازىم. جاۋ يۈيلۇ، كۇك فەنسىنگە ئوخشاش ھەر ۋاقىت ئاممىنىڭ مەنپەئىتىنى ئويلاپ، دائىم ئەڭ نامرات، ئەڭ جاپالىق يېزا، كەنت، دېھقانلار ئائىلىسىگە بېرىپ ئەھۋال ئىگىلەپ، ئۇلارنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىپ، پۇختا ھالدا ئاممىنى ئۈچۈن خىزمەت قىلىپ، ئاممىنىڭ غەمگۇزارى بولۇشى لازىم. قۇرۇق گەپ

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

باش شۇجى جياڭ زېمىن مەملىكەتلىك تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۈيياڭ خەۋىرى. مەملىكەتلىك تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنى 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى گۈيياڭدا يېپىلدى. يىغىن مەزگىلىدە گۈيجۇدا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈۋاتقان ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى جياڭ زېمىن يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن سەمىمىي كۆرۈشۈش ۋە تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش خىزمىتىنى تولۇق مۇنەييەنلەشتۈردى.

بۇ قېتىمقى يىغىن - پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 -، 6 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم قەدەم باسقۇچى، مەركەزنىڭ تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى يېڭى ۋە مەركەزنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۈردىغان ئەمەلىي ھەرىكەت. يىغىندا تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش جەھەتتىكى تەجرىبىلەر يەكۈنلەندى ۋە ئالماشتۇرۇلدى، شۇنداقلا بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەر ئورۇنلاشتۇرۇلدى.

باش شۇجى جياڭ زېمىن يىغىنغا قاتناشقان ۋەكىللەر بىلەن كۆرۈشكەندە دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارلىرىدىن چېن جۇنشىڭ، پېك پېيىۋن، پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە گۈيجۇ ئۆلكىسىنىڭ مەسئۇللىرى بىللە بولدى.

ئاخبارات خادىملىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىدىغان ئاخبارات سۇغۇرتا كارتىسى يولغا قويۇلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئاخبارات خادىملىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىگە كاپالەتلىك قىلىدىغان چوڭ تېپتىكى پائالىيەت - ئاخبارات خادىملىرىغا مۇخبىرلىق قىلىش جەريانىدىكى كۆتۈلمىگەن زىيانىنى تولۇقلاش سۇغۇرتا كارتىسى بېجىرىپ بېرىش يولغا قويۇلدى. جۇڭگو خەلق سۇغۇرتا شىركىتىنىڭ ئۆمۈر سۇغۇرتا شىركىتى ئاخبارات سۇغۇرتا كارتىسىغا ئائىت ئىشلار توغرىسىدا 4000 دىن ئارتۇق تارماق ئورگانغا ھوججەت چۈشۈردى. بۇنىڭدىن كېيىن، ئاخبارات كارتىسى بار ئاخبارات خادىملىرى مۇخبىرلىق قىلغاندا كۆتۈلمىگەن زىيان - زەخمەتكە ئۇچرىسا، ۋەقە يۈز بەرگەن جايدا شۇ جايدىكى سوغۇرتا شىركىتىگە سۇغۇرتا كارتىسى كۆرسىتىپ، 20 مىڭ يۈەن جەددىي قۇتقۇزۇش ياردىمى ئالالايدۇ.

جۇڭشىن ئاخبارات تەرەققىيات شىركىتى بۇ قېتىم جۇڭگو خەلق سوغۇرتا شىركىتىنىڭ ئۆمۈر سۇغۇرتا شىركىتى بىلەن ھەمكارلىشىپ ئاخبارات سۇغۇرتا كارتىسى يولغا قويۇشتا چەت ئەلنىڭ ئىلغار ئىناۋەتلىك كارتا تېخنىكىسىنى كىرگۈزۈپ، سۇغۇرتىلانغۇچى پېنىدا ئېلىپ يۈرۈيدىغان سۇغۇرتا كارتىسى ئىشلىدى، ئۇنىڭدا سۇغۇرتىلانغۇچىنىڭ ئىسىم فامىلىسى، رەسمىي سۇرىتى، قان تىپى قاتارلىق ئۇچۇرلار بار.

ئاخبارات سۇغۇرتا كارتىسى تارقىتىش خىزمىتىگە جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى نازارەتچىلىك قىلىدۇ، ئۇنىڭ ئومۇملاشتۇرۇلۇشى جۇڭگو ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى ئاخبارات خادىملىرىنىڭ جسمانىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى بولۇپ قالدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

جاڭ يۇنچۈەن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: ھازىر مۇنۇ ئۈچ جەھەتتىكى خىزمەتنى ياخشى ئىشلەش كېرەك: 1. ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش، تونۇشنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بۇنىڭدا ئېتىلىن، پولىئېستېردىن كېيىن يەنە مەسئۇلات ئىشلەشنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىسى ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇش كېرەك. مايتاغ ئېتىلىن قۇرۇلۇشى، ئۇرۇمچى نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى پولىئېستېر قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بەرلىك كارخانىلار ئۇلارغا تايىنىپ، ئۇسكۇنىلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ ئېتىلىن، پولىئېستېردىن كېيىنكى مەسئۇلاتلارنى زور كۆچ بىلەن ئىشلەش ئارقىلىق ئومۇمىي كۆچنى ئاشۇرۇشى لازىم. 2. ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، نەزەر - دائىرىنى كېڭەيتىپ، تۇرلەرنى ياخشى تاللاش كېرەك. بۇنىڭدا ئادەم ئەۋرىتىش، تەكلىپ قىلىش چارىسىنى قوللىنىش، تېخنىكا مىقدارى يۇقىرى، قوشۇمچە قىممىتى يۇقىرى، باشلىنىش نۇقتىسى يۇقىرى مەسئۇلاتلارنى تاللاش، ئەڭ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشىش ئۈچۈن تىرىشىش كېرەك. 3. ئاپتونوم رايون بويىچە يۇقىرى - تۆۋەندىكىلەر زىچ ھەمكارلىشىپ، ئېتىلىن، پولىئېستېردىن كېيىن يەنە مەسئۇلات ئىشلەش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك.

بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

(بېشى 1- بەتتە)

مەسلىسىنى ئىستايىدىل ياخشى ھەل قىلىشى، «ھەققىي نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش، قەيەردە ۋەزىپە ئۆتىسە، شۇ يەردىكىلەرگە بەخت يارىتىپ بېرىش» نى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىگە مۇناسىپ ئىش قىلىپ بېرىشى كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھوجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشتا تۆپ ئاساسىنى تۇتۇش، مۇھىم نۇقتىغا ھۇجۇم قىلىش كېرەك. كونىلاردا «دۆلەت خەلقنى ئاساس قىلىدۇ، خەلق ئۇزۇقلۇق بىلەن ئۆرە تۇرىدۇ» دېگەن گەپ بار. ھاكىمىيەت يۇرگۈزگۈچىلەر ئۇچۇن ئېيتقاندا، خەلقنىڭ قورسىقىنى توينغۇزۇشتىنمۇ مۇھىم ئىش يوق. مۇشۇ مەنەدىن ئېيتقاندا، ئۇزۇقلىنىش مەسلىسى نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە 1 - دەرىجىلىك ۋەزىپە. نۆۋەتتە نامرات رايونلاردىكى ئاممىنىڭ ئەڭ جەددىي تەلىپى دېيىشكە بولىدۇ. شۇڭا نامرات رايونلار ئومۇمىي خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش جەھەتتە، رەھبەرلەر زېھنىي كۈچىنى ئىشلىتىش جەھەتتە، چەكلىك بايلىقنى تەقسىملەش جەھەتتە ئۇزۇقلىنىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇشى، چەكلىك ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچىنى مۇشۇ ئەڭ مۇھىم، ئەڭ جەددىي ئىشقا ئىشلىتىشى كېرەك.

بۇ ۋەزىپىنى ئوڭۇشلۇق ئورۇندىتىش ئۈچۈن ھەققىي ئاقىدىغان تەدبىرنى قوللىنىش، پوختا، ئۈنۈملۈك، ئەمەلىيەتكە ئۇيغۇن ۋاستىنى قوللىنىش كېرەك. ئەمەلىيەت ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ۋە ئېكولوگىيىلىك شارائىتىنى ياخشىلاش نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ ئۇزاق يىللىق ئۇلۇغۋار پىلانى ۋە تۆپ تەدبىرى ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. سۇ، توك، يول قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسىلەر قۇرۇلۇشىنى زور كۆچ بىلەن ئېلىپ بېرىپ، نامرات رايونلارنىڭ سۇ، توك، يول مەسىلىلىرىنى تېز ھەل قىلىش— ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش، تۇرمۇشنى ياخشىلاشقا پايدىلىق. نامراتلارغا پەن- تېخنىكا ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش نامراتلىقتىن قوتۇلۇش قەدىمىنى تېزلىتىشنىڭ تۆپ يولى. «نامراتلىقنى تۇغتىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن نادانلىقنى تۇغتىش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئالدى بىلەن قەتئىي ئىرادىگە كېلىش كېرەك.» ھەر خىل ئۆگىنىش كۈرسلىرىنى، تەربىيىلەش كۈرسلىرىنى ئېچىش ئارقىلىق پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، ئىدىيە ۋە قاراشنى يېڭىلاپ، دېھقانلارغا تېزدىن بىر، ئىككى پەن- تېخنىكىنى ئىگىلىتىپ، ھەر بىر نامرات ئائىلىدە بىردىن ئىككىگىچە ئۇقۇمۇشلۇق كىشىنى يېتىشتۇرگەندىلا، نامراتلىقتىن قوتۇلغىلى بولىدۇ. نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار- يۆلەك بولۇشنى پىلانلىق تۇغۇت بىلەن بىرلەشتۈرۈش — نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ تۆپ ۋاستىسى. نامرات جايلارنىڭ كۆپىنچىسىدە ئادەم كۆپ، يەر ئاز، ئۇنىڭ ئۈستىگە كىشىلەرنىڭ تۇغۇت قارىشى خۇراپىي، «نامراتلاشقانسېرى كۆپ تۇغۇش، كۆپ تۇغقانسېرى نامراتلىشىش» ئەھۋالى ئېغىر. پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتى ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ تۇغۇت قارىشىنى ئۆزگەرتىپ ئۇلارنى پىلانلىق تۇغۇتنى ئاڭلىق يولغا قويۇپ، تېخمۇ كۆپ پۇل ۋە ماددىي نەرسىنى كېڭەيتىلگەن تەكرار ئىشلەپچىقىرىشقا ئىشلىتىشكە يېتەكلەپ، نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇش پىلانىنى بالدۇرراق ئەمەلگە ئاشۇرۇش كېرەك. مۇشۇنداق ئۇنۇملۈك تەدبىر، ۋاستىلەرنى قوللىنىپ، تېخمۇ ياخشى تەجرىبىلەرنى ئۈنۈمىنىپ ۋە ئېينەك قىلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھوجۇم قىلىش جېڭىدە ئۈلارنىڭ رولىنى تېخمۇ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرۇپ، تېخمۇ زور ئۈنۈم، تېخمۇ كۆپ نەتىجە ھاسىل قىلىشىمىز كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە مۇھىم نۇقتىنى توغرا تاللاش— جەڭدە غەلبە قىلىشنىڭ مۇھىم شەرتى. ئومۇمىي جەھەتتىن قارىغاندا، شىنجاڭ يېرىم قۇرغاق رايون، ئۇچ تاغ، ئىككى ئويمانلىق جايلاشقان جۇغراپىيىلىك شارائىتىغا ئىگە، كۈن نۇرىنىڭ چۈشۈش ۋاقتى ئۇزۇن، ئەتىگەن بىلەن كەچنىڭ تېمپېراتۇرا پەرقى چوڭ، سۇ بايلىقى مول، ئۆزلەشتۈرگىلى بولىدىغان بوز يەر كۆپ، تەبىئىي شارائىتى يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ناھايىتى پاك كېلىدۇ. شۇڭا بىز نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستېھكامغا ھۇجۇم قىلىشنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يېزا ئىگىلىكىگە قويۇشمىز كېرەك. جايلارنىڭ ئەھۋالىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، نامرات رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا ياردەم بېرىشمىز، ئاشلىق، پاختا، قوغۇن - تاۋۇز، مېۋە- چېۋە، كۆكتات شۇنىڭدەك چىلان، ياڭاق، بادام قاتارلىق ئىقتسادىي قىممىتى بىر قەدەر يۇقىرى مېۋە - چېۋە ئىشلەپچىقىرىشنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇشىمىز كېرەك. يۇقىرى ھوسۇللۇق ئاشلىق تېرىقچىلىقىنى ئاساس قىلىپ، باقمىچىلىقنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ كالا، قوي ۋە ئۈي قۇشلىرىنى بېقىشغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ كىرىمىنى تېزرەك ئاشۇرۇش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۆز يېرىنىڭ بايلىقىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۈرۈش، سودا - سانائەت - يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش يولىدا ھېڭىپ، مىڭلىغان، ئون مىڭلىغان ئائىلىنىڭ ئورتاق رونىق تېپىشىغا تۈرتكە بولۇش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشتا نامرات كەنتلەرنى ئاساسىي جەڭ مەيدانى، نامرات ئائىلىلەرنى نۇقتىلىق ئوبيېكت قىلىش كېرەك. ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيىلەر ئۆز رايونىدىكى نامرات كەنتلەر، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى تېزدىن ئىگىلەپ ئاساسدا ئۇيۇسكا ئېسىپ كەنت ۋە ئائىلىلەرگە ياردەم بېرىش چارىسىنى ئومۇميۈزلۈك يولغا قويۇپ، كۆچلۈك، قابىل كادىرلارنى ئەۋەتىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە ئىستېھكامغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىش، رەھبەرلەر كەنتلەر بىلەن ئالاقە باغلاش، ساھەلەر بويىچە كەنتلەرگە ياردەم بېرىش پىلانىنى كەنتلەرگىچە چۈشۈرۈش، مەبلەغنى كەنتلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، يار - يۆلەك بولۇش تەدبىرىنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، تۇرلەرنى ئائىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، مەبلەغنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، نامرات ئائىلىلەرنى نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇشنى تۇتۇش ئارقىلىق كەنتلەرنى نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش، كەنت ئارقىلىق يېزىنى ئىلگىرى سۈرۈش، يېزا ئارقىلىق ناھىيىنى ئىلگىرى سۈرۈشتەك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋە نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش يولغا ھېڭىش كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانىنى يولغا قويۇشتا جايلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشى، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىشتەك ئىگىلىك پارتىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، پاسسىپلىق، قۇرقۇنچاقلىق، ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالماسلىق، ھەممە ئىشتا ھۆكۈمەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىنى كۈتۈپ تۇرۇش، دۆلەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇشىغا تايىنۇپلىش ئىدىيىسىنى قەتئىي توگىتىپ، نامراتلارغا روھىنى ئۇرغۇتۇپ ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇش، مۇستەقىل ياشاش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، دۆلەتنىڭ يار - يۆلەكتە بولۇشى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈپ، نامراتلىقتا تېزرەك خاتىمە بېرىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش ۋە ئۈلارنى يېتەكلەش كېرەك.

نېفت - خىمىيە ساناتىنى باش زاۋۇنى پولىتسىتر قۇرۇلۇشى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرلىك كارخانىلار ئۈلارغا تايىنىپ، ئۇسكۇنىلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ ئېشلىن، تىۋەندىكىلەر زىچ ھەمكارلىشىپ، ئېشلىن، پولىتسىتىردىن كېيىن يەنە مەسئۇلات ئىشلەش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلىتىش كېرەك.

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش جېڭىدە مۇھىم نۇقتىنى توغرا تاللاش- جەڭدە غەلبە قىلىشنىڭ مۇھىم شەرتى. ئومۇمىي جەھەتتىن كېرەك.

يار - يۆلەكتە بولۇشى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ياردىمىنى قولغا كەلتۈرۈپ، نامراتلىققا تېزرەك خاتىمە بېرىش توغرىسىدا تەرىبىيە بېرىش ۋە ئۇلارنى يېتەكلەش كېرەك.

(بېشى 3 - بەتتە)

ساتماي، غوجا كۆرسۈنگە ئىش قىلماي، جاۋ يۈيلۇ، كۆك فەنسېنغا ئوخشاش ئامما بىلەن جاپادىمۇ، ھالاۋەتىمۇ بىللە بولۇپ، پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن ئاتلىنىپ ئاممىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، جاپالىق، ئەمەلىي ئىشلەش لازىم.

بۇ يەردە ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەردىن شۇنىڭغا دىققەت قىلىشنى ئالاھىدە سورايمەنكى، چوقۇم راست گەپ قىلىش، ئەمەلىي گەپ قىلىش كېرەك. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش جەھەتتىكى ئېتىبار بېرىش سىياسىتىدىن بىر نەچچە يىل ئارتۇق بەھرىمەن بولۇشنى كۆزلەپ، نامراتلىق قالپىقىنى ئېلىۋېتىشنى خالىمايلا، يوشۇرۇپ مەلۇم قىلىدىغان ئىشنى قىلىشقا بولمايدۇ، مەسئۇلىيەت تۇيۇمى يولغا قويۇلدى دەپ، كۆپىتۈرمىچىلىك قىلىشقا، ساختا مەلۇم قىلىشقا ئېخىمۇ بولمايدۇ. بۇ بىر كەسكىن سىياسىي مەسىلە. خەلق ئاممىسىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسى بىلەن كارى بولماي، ساختىپەزلىك قىلغان، يۇقىرى - تۆۋەننى ئالدىغانلاردىن بىرى سەزمىسە، بىرىنى كەسكىن بىر تەرەپ قىلىش لازىم.

ئىككىنچى، پۈتۈن جەمئىيەتنى سەپەرۋەر قىلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش جېڭىنى بىر نىيەتتە ياخشى قىلىش لازىم

نامرات جايلاردىكى ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىۋېلىشقا يارەملىشىش پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى، شۇنداقلا پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ چوڭ ئىشى. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ۋاقىت قىس، ۋەزىپە ئېغىر. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك تارماقلار، ھەرقايسى ساھە، ھەرقايسى كەسىپنىڭ ئورتاق تىرىشىشغا توغرا كېلىدۇ. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر، تارماقلار، ساھە، كەسىپلەرنىڭ مۇشۇ ئىسرىنىڭ ئاخىرىنەچچە نامرات ئائىلىلەرنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشتا باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى بار. بارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، خەلق تەشكىلاتلىرى، دېموكراتىك پارتىيە- گۇرۇھلار، ئالىي مەكتەپلەر، پەن تەتقىقاتى ئورۇنلىرى، مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرى، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسملار، قوراللىق ساقچى قىسىم شۇنىڭدەك شارائىتى يار بېرىدىغان كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار ئۆز خىزمىتىنى مۇھاكىمە قىلغاندا ۋە ئورۇنلاشتۇرغاندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۆزگەن نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش پىلانىغا ئاساسەن، ئۆز خىزمەت ئۇسۇلۇكى ۋە خىزمەت ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۇرۇپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش ۋەزىپىسى ۋە تەسىرىنى بېكىتىشى كېرەك. بۇ، بۇ بەلگىلىمىلەرنى تەكتلەپ تۇرۇۋېلىپ، ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش پىلانى، سىياسىتىنىڭ ئۇنۇملۇك يولغا قويۇلۇشىنى تەسىرگە ۋە چەكلىمىگە ئۇچرىتماستىن، بەلكى مەركەزنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ تۇرلۇك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش تەدبىرلىرى ئىچىدە قايسىلىرىنىڭ ئۆز كەسپى بىلەن ئالاقىسى بارلىقىنى، قانداق قىلىپ ئۇنى 1 - ئورۇندىكى مۇھىم خىزمەت سۈپىتىدە دەل جايىدا ئەملىيلەشتۈرۈشنى مۇھاكىمە قىلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك.

بۇنىڭدىن باشقا، مالىيە كۇنجى، ماددىي كۇچ يار بېرىدىغانلار مالىيە كۇنجى، ماددىي كۇچ جەھەتتىن قوللىشى؛ مالىيە كۇنجى، ماددىي كۇنجى يار بېرمەيدىغانلار ئۆزلىرىنىڭ ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، نامراتلارغا ئەقلىي كۇچ، پەن - تېخنىكا ۋە ئىختىساس ئېگىلىرى جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇشتەك كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، نامرات جايلار ئۆچۈن ئەقىل كۆرسىتىشى كېرەك. ئاپتونوم رايون مەركەزنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن سىستېما بويىچە ياردەم بېرىش پائالىيىتىنى تېخىمۇ كەڭ كۆلەمدە تەشكىللەيدۇ. ياردەم بېرىش ۋەزىپىسى بار ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرى باشلاپچى بولۇپ، بۇ خىزمەتكە خىل كۇچلەرنى مەسئۇل قىلىپ، قاتتىق تەدبىر ۋە قاتتىق تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرمىچە ئالاقىنى ئۈزمەسلىكى كېرەك. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى قەرەللىك ھالدا تەكشۈرۈپ، باھالاپ ياخشىلىرىنى تەقدىرلىشى، تېپلارنى ئورغۇزۇشى؛ تاچارلىرىنى تەنقىدلەپ، مۇددەت بەلگىلەپ ياخشىلىشى لازىم. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولىدىغان نۇقتا قىلىپ بېكىتىلمىگەن ئورۇنلار نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش خىزمىتىگە پائال، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ماسلىشىپ، ئۆزىنىڭ كەسىپ ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ نامرات رايونلارنىڭ كەسىپ قۇرۇلۇشىنى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمىتىگە بولغان ياتقۇلۇقىنى كۈچەيتىپ، نامرات رايونلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىغا قۇربىنىڭ يېتىشىچە تۆھپە قوشۇشى لازىم. ئالاقىدار تارماقلار دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى كارخانىلار، كوللېكتىپ كارخانىلىرى، پۇقرالار باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلار ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇش، نامرات رايونلاردىكى ئاممىغا مېھرى- مۇھەببەت ۋە مېھرى- شەپقەت يەتكۈزۈشكە كەڭ سەپەرۋەر قىلىشى كېرەك. ئالدىن بېيىغانلارنىڭ بېيىمىغانلارغا يارەم بېرىش رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، بېيىغان ئائىلىلەرنى نامرات ئائىلىلەرگە يارەم بېرىش، يار - يۆلەك بولۇش، ئورتاق بېيىش يولىدا ھېكمەتلىك پائال رىغبەتلەندۇرۇش كېرەك. جامائەت پىكرى، تەشۋىقات تارماقلىرى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تەشۋىق قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، پۈتۈن جەمئىيەتنى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىش، كۆڭۈل بۆلۈش، مەدەت بېرىش، قاتنىششقا سەپەرۋەر قىلىشى؛ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىشنىڭ 1 - سېپىگە دائىم چوڭقۇر چۆكۈپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ ھېيىشنىڭ ياخشى تېپلىرىنى بايقاپ ۋە تونۇشتۇرۇپ، ئۇلاقە تىكلەپ، تەشۋىق قىلىش، يېتەكچىلىك قىلىش رولىنى ياخشى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. قىسقىسى، پۈتۈن جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنى نامرات جايلارنىڭ تەرەققىياتى ۋە قۇرۇلۇشىغا قاتنىششقا كەڭ سەپەرۋەر قىلىپ، يۇقىرى- تۆۋەن تەڭ كۈچ چىقىرىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش جېڭىنى بىرلىكتە ياخشى قىلىشقا تۆھپە قوشۇش ۋەزىپىتىنى تېرىشىپ يارىتىش كېرەك.

ئۈچىنچى، نامرات رايونلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش ئىگىلىك يارىتىش روھىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشى كېرەك

نامرات رايونلارنىڭ قىيابېتىنى ئۆزگەرتىشتە شۇبھىسىزكى، دۆلەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇشى ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەنىڭ ياردەم بېرىشى ناھايىتى مۇھىم. نامراتلىق، قالاقلىقتىن قۇتۇلۇش ئۆچۈن، تۇيۇقسىز ئېيتقاندا، شۇ جايدىكى كادىرلار ۋە ئاممىغا تايىنىپ، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، توختىماي ئىلگىرىلەش، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. نامرات رايونلاردىكى كادىرلار، ئامما پاسسىپلىق، قېيىنچىلىقتىن قورقۇش، ھېچ ئىشنى باشقا ئېلىپ چىقالماسلىق، كۆزىنى يۇقىرىغىلا تىكىپ تۇرۇشتەك كۈتۈپ تۇرۇش، يۆلىنىۋېلىش، تەلەپ قىلىش ئىدىيىسىنى تۈگىتىشى كېرەك. ئۆزى تىرىشچانلىق كۆرسىتىش نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشتىكى ھەل قىلغۇچ ئامىل ئىكەنلىكىنى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىنىڭ ئاساسىي كاپالىتى ئىكەنلىكىنى ھەقىقىي تونۇشى كېرەك. مەيلى قانداق جاي بولسۇن، شارائىت قانچە ناچار بولسۇن، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولى شۇ يەردىكىلەرنىڭ پۈتى ئاستىدا، چارىسى ئامما ئارىسىدا. مەركەزنىڭ روھىنى شۇ جايىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن بىرلەشتۇرۇشتە چىڭ تۇرۇپ، نامرات كۇن ئۆتكۈزۈشنى جاپالىق ئىشلەشكە ئۆزگەرتىپ، رەھبەرلەر، كادىرلار، ئاممانى ئوڭۇشلۇق ئۆزگەرتىش، يېلمۇ يىل جاپالىق ئىشلەيدىغانلا بولسا، نامرات قىيابېتىنى چوقۇم ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. ئەكسىچە، ھەمىشە ھۆكۈمەتنىڭ يار - يۆلەك بولۇشى، دۆلەتنىڭ مەبلەغ سېلىشىغىلا تايىنىۋېلىنسا، كادىرلار، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقى ۋە ئىجادچانلىقىغا تەسىر يېتىدۇ، ئاز ساندىكى كىشىلەردە ھورۇنلۇق ئىدىيىسى پەيدا بولىدۇ، قىممەتلىك ۋاقىت ۋە پۇرسەت قولدىن كېتىپ قالىدۇ، ھەرقانچە كۆپ يار - يۆلەك بولغان تەقدىردىمۇ تۆپ مەسلىنى ھەل قىلغىلى بولمايدۇ.

نامرات رايونلار نامراتلىقتىن، قالاق قىيابېتتىن ئىمكان قەدەر تېز قۇتۇلمەن دەيدىكەن، يەنە بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن بېجىرىش ئەنئەنىسىنى زور كۈچ بىلەن جارى قىلدۇرۇشى كېرەك. جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىش، دۆلەتنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن گۈللەندۇرۇش پارتىيەمىز، جۇڭخۇا مىللىتىمىزنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە شۇنداق ئورتاق تونۇش شەكىللەندۇرۇش كېرەككى، بىز ھازىر تېخى ئىگىلىك يارىتىش دەۋرىدە تۇرۇۋاتىمىز، شۇڭا جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، دۆلەتنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن گۈللەندۇرۇش، بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن بېجىرىش روھىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇشىمىز كېرەك. ئىقتىساد زور دەرىجىدە يۇكسەلگەندە، خەلقنىڭ تۇرمۇشى زور دەرىجىدە ياخشىلانغان تەقدىردىمۇ سۆلەتۋازلىق، ھەشىمەتچىلىك قىلىشقا، راھەت - پاراغەتكە بېرىلىشكە بولمايدۇ. بولۇپمۇ نامرات رايونلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما بارلىق ئىشلارنى تىرىشچانلىق - ئىقتىسادچىللىق بىلەن بېجىرىشنى تېخىمۇ تەشەببۇس قىلىشى، ھۆزۈپ - چېچىش، ئىسراپچىلىق قىلىشقا قەتئىي قارشى تۇرۇشى كېرەك. رەھبىرىي كادىرلار بۇ جەھەتتە ئۆلگە بولۇشى، ئاممىنى كۆڭلىگە پۈكۈشى، رېئاللىققا يۈزلىنىپ، يەنە نەتىجىنى ئۇرغۇن ئىقتىسادچىللىق كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنىڭ ھەل بولىشغا نلىقىنى، مالىيە ئەھۋالىمىزنىڭ يەنە ناھايىتى قىيىنلىقىنى، ھەر يىلى نۇرغۇن قىزىل رەقەم كۆرۈلۈپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى ھەر ۋاقىت ئېسىدىن چىقارماسلىقى كېرەك. دۆلەت مالىيىدە قىيىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدا بىزگە مەبلەغ ئاجرىتىپ يار - يۆلەك بولۇشتا نامرات رايونلارنىڭ قان ئىشلەش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇپ، خەلقنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش مەقسەت قىلىنغان، ھەرقانداق شەكىلدىكى ئىسراپچىلىق ھېنايەت ھېسابلىنىدۇ. نامرات رايونلار ئاپتونوم رايوننىڭ مالىيە - ئىقتىساد ئىنتىزامىنى چىڭىتىش، كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، چىقىمىنى تېجەش خىزمىتىنى قاتتىق تۇتۇشقا دائىر بارلىق بەلگىلىمىلىرىنى كەم- كۈتسىز ئىجرا قىلىشى لازىم، يۇقىرىقى بەلگىلىمىلەرگە خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش لازىم. يېزىلارنىڭ مەدەنىيەتلىك تۇرمۇش ئۇسۇلىنى تەشەببۇس قىلىش، دېھقانلارغا كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، ئىقتىسادچىللىق بىلەن ئائىلە باشقۇرۇش، تەستە تاپقان پۇلنى كۆپەرەك تەكرار ئىشلەپچىقىرىشقا ۋە پەن- تېخنىكا، مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ئىشلىتىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىش كېرەك. بولۇپمۇ كەسكىن تەدبىر قوللىنىپ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئومۇمىيۈزلۈك ساقلىنىۋاتقان توي - تۆكۈن، نەزىر - چىراغنى چوڭ ئۆتكۈزۈش، ئىسراپچىلىق قىلىش شاملىنى توسۇش كېرەك. بىر ئائىلە نەچچە يىل جاپالىق ئىشلەپ ئازراق پۇل يىغقان، تۇرمۇشى ئازراق ياخشىلانغان بولسىمۇ، لېكىن بىر كېلىن ئەكىلىش بىلەنلا قايتىدىن نامراتلىشىپ كېتىدىكەن. بۇنداق ئەھۋالنى چوقۇم ئۆزگەرتىش كېرەك. بېزىلاردىكى بارلىق پائالىيەتلەر نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۈم قىلىش ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇشىغا بويسۇنۇشى، بارلىق ئىشلار جۇملىدىن دىنىي پائالىيەتلەر ۋە ھەجگە بېرىش ئىشلىرىدا ئىقتىسادچىل بولۇش يەنىمۇ ئىقتىسادچىل بولۇش پرىنسىپى بويىچە ئىش كۆرۈش، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنى تېزلتىشقە پايدىلىق بولۇشى كېرەك. ئاممىنىڭ قورساق مەسلىسى تېخى ھەل بولمىسا، ئۇنى ئاز دەپ خەلقەت جاپا، مال - مۈلۈككە زىيان سالىدىغان ئىشلارنى قىلىپ، ئاۋارىچىلىك، قالايمىقانچىلىق پەيدا قىلىپ يۇرۇشكە قەتئىي بولمايدۇ. دېھقانلارغا تۇغۇت قارىشىنى تەدرىجىي ئۆزگەرتىش توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ، نامراتلاشقانسېرى كۆپ پەرزەنتلىك بولۇش، كۆپ پەرزەنتلىك بولغانسېرى نامراتلىشىشتەك يامان ئايلىنىشتىن قۇتۇلۇپ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىنى بىر - بىرىگە تۇرتكە بولىدىغان ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. يولداشلار، مۇشۇنىسىرنىڭ ئاخىرىنەچچە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش ھەم مۇشكۇل، ھەم شەرەپلىك ۋەزىپە. ئىشىنىمىزكى، ئاپتونوم رايوندا يۇقىرى- تۆۋەن ئىشەنچىنى چىڭىتىپ، بىر نىيەتتە كۈچ چىقىرىپ، جاسارەت بىلەن كۆرەش قىلىدىغانلا بولسا، بۇ ئۇلۇغ تارىخىي ۋەزىپىنى چوقۇم غەلبىلىك ئورۇندىغىلى بولىدۇ.

سىرتماق

(بىر پەردىلىك دراما)

مۇھەممەتئىمىن قۇربان

سەھنىدە بىر ئۇستەل بىلەن بىر ئورۇندۇق بار.

خاسىيەت: مەن كۈتۈپ تۇرغان مېھمانمۇ كېلىپ قالدى. (ئۆزىنى تۇزمىشتۇرۇپ تۇرىدۇ.)

جۇمە: (تەقەززالىق بىلەن ئالدىراپ كىرىدۇ) خاسىيەت!

خاسىيەت: (ھودۇقاندەك) ۋېيەي، بارمۇسىز؟

جۇمە: قانداق ئەھۋالىڭىز؟ سالامەتچىلىكمۇ؟

خاسىيەت: ئۆزىڭىزچۇ؟ سودا-سېتىق ئىشلىرىڭىز ياخشىدۇ؟

جۇمە: مەن قىلمۇاتقان ئىشلار ياخشى بولماي قالامتى؟ (خاسىيەتكە ئاچ كۆزلۈك بىلەن تىكىلىپ). پاھ، خاسىيەت، سىز تېخىمۇ چىرايلىقلىشىپ كېتىپسىز جۇمۇ!

خاسىيەت: ۋېيەي، ئادەمنى زادىلىق قىلمىڭا ئۇنداق. تېلېفوندا بىر سائەتتىن كېيىن بارىمەن دېۋېدىڭىز، 15 مىنۇت بۇرۇن كەلدىڭىز. قېنى ئولتۇرۇڭ.

جۇمە: شۇنداقمۇ؟ ماڭا يول بەك ئۇزاق بىلىنىپ كەتتى.

خاسىيەت: بۇ قېتىم قانداق سودا ئىشلىرى بىلەن كەلدىڭىز؟

جۇمە: سودا بىلەن كەلمىدىم. مەخسۇس سىز بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن كەلدىم. سىزنىڭ «ماقۇل» دەپ يېقىملىق جاۋاب بېرىشىڭىزنى ئاڭلاش ئۈچۈن كەلدىم.

خاسىيەت: (مىيغىدا كۈلۈپ قويىدۇ).

جۇمە: بىر ئاي ئىلگىرى گۈلجۇدىن تېلېفون بەرسەم، «ئويلىنىۋاتىمەن، تېخى بىر قارارغا كەلمىدىم» دەپ جاۋاب بەردىڭىز. بۈگۈن «ماقۇل» دېيىشىڭىزنى ئاڭلاش ئۈچۈنلا كەلدىم.

خاسىيەت: (جاۋاب يەرمەيدۇ)

جۇمە: سىز يەتتە- سەككىز يىل ئاشخانا ئېچىپ ئانچە-مۇنچە پۇل تاپتىڭىز. شۇنىڭ ئۈچۈن تۇرمۇشتا بىر ئەر كىشىنىڭ يار-يۆلەك بولۇشىغا موھتاج ئەمەسسىز. شۇنداقمۇ؟

خاسىيەت: ياق، ئۇنداق ئەمەس، بىر ئايال كىشىنىڭ ساناپ بولالمايدىغان پۇل-مېلىدىن ئىبارەت ئەمەس، ئەلۋەتتە، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆزىنىڭ ئىقتىسادىي مەنبەسى بولسا ئەلۋەتتە ياخشى. لېكىن مېنىڭ ئۇنداق ئىقتىسادىي مەنبەم يوق. ئەمما مەن ئۆزۈمنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن ھېچكىمگە مۇھتاج قىلمايمەن. ئۆزۈمنىڭ ئىقتىسادىي مەنبەسى بار.

جۇمە: ماڭا مەن ئۆزۈم ئېگە. سىزنىڭمۇ كۈنىگە 1000 يۈەن پايدىسى دەپ ئېس- تۇتەك، لازا-ئاچچىقسۇ پۇراقلىرى ئىچىدە پايپىتەك بولىدىغان ئازابلىق كۈنلىرىڭىز ئاخىرلىشىدۇ. پۇل دېگەن مانا. (ئالتۇن ھەللىك تاماكا قۇتىسىنى ئۇستەلگە تاراققىدە تاشلايدۇ.)

خاسىيەت: بۇ... بۇ نېمە؟

جۇمە: ئالتۇن دېگەن سېرىقنى تونۇمايدىغان ئوخشايسىز. بۇنداق پارچە-پۇرات ئالتۇنلاردىن قولۇمغا بىر كۈندە نەچچىسى كىرىپ، نەچچىسى چىقىپ تۇرىدۇ. (قۇتىنى يانچۇقىغا سېلىۋالىدۇ.)

دېھقان: (سىرتتىن كىرىپ خاسىيەتكە) خوجايىن خانىم، بىر گېپىم بارتى.

خاسىيەت: دەۋەسىلە. دەۋەسىلە.

دېھقان: تۇنۇگۈن بەش كويلۇق لەگمەن يېگەنتىم. سىلىگە ئون كوي بەردىم. بەش كوي يانداۋرۇپ ئالماي كېتىپ قاپتىمەن. يادىلىردا بولسا بەرسىلە. بولمىسا ئۆزۈمنىڭ شورى.

خاسىيەت: مانا. (دېھقانغا بەش يۈەن بېرىدۇ.)

دېھقان: رەھمەت، رەھمەت،كۆكلەپ كەتكەيلا. (چىقىپ كېتىدۇ.)

جۇمە: پولنى ئارتۇق بېرىپ قويىدىغانلار قانچە جىق بولسا شۇنچە ياخشى ئەمەسمۇ؟

خاسىيەت: ئەمسە، سىز قاچانكى مېنىڭ گېپىمگە ئىشىنىپ شەرتىمنى ئادا قىلمىشقا جۇرئەت قىلمىسىڭىز، شۇ چاغدا مەن توي قىلىش تەلىپىڭىزگە قوشۇلاي.

جۇمە: (كۆڭلىدىن بىر خىيالنى ئۆتكۈزۈپ) ئەمسە، سىزمۇ «پېچاقنى يۇرىكىمگە سانجىشقا ئۆزۈم زورلىدىم. ئۆلسەم ئەرزىم يوق» دەپ خەت يېزىپ بېرىڭ.

خاسىيەت: (ئۇنىڭدىن يىراقلىشىپ ئۆز-ئۆزىگە) گەپ يامان يەرگە تاقالدى. ساقچىلار نېمىشقا كەلمەيدىغاندۇ؟ (جۇمەگە) بولدىلا، سىز مېنىڭ شەرتىمنى ئورۇندىيالمىغان ئىكەنسىز، مەنمۇ سىزنى ئۇمىدسىز قالدۇرۇشقا ھەقلىمەن.

جۇمە: ماقۇل ئەمسە، ئۆزىڭىزنىڭ دېگىنىڭىزدەك قىلاي، (پېچاقنى خاسىيەتنىڭ كۆكسىگە ئۇدۇللاپ بىر قەدەم-بىرقەدەمدىن يېقىنلاشقاندا كۈلۈپ كەينىگە چېكىنىدۇ) توختاڭ، يەنەبىر ئېغىز گېپىم بار.

جۇمە: (ئاچچىق كۈلۈپ) مېنى يالغان سۆزلەپ ئالدىماقچىمۇ؟ ئەمدى ئالدىنىپ قالمايمەن. ئەمدى ئالدىنىپ قالسام ئۆزۈمنىڭ ئەقىلسىزلىقىدىن باشقا ھېچكىمنى ئەيىبلىمەيمەن. ئەمدى ئالدىنىپ قالسام ئۆزۈمنىڭ ئەقىلسىزلىقىدىن باشقا ھېچكىمنى ئەيىبلىمەيمەن.

جۇمە: ياق دېمەكچىمۇسىز؟ (سومكىسىدىن بىر بوتۇلكا ئالىدۇ.) ئەگەر ياق دېسىڭىز بۇ ئېھتىياجلىق ئۆيىڭىزگە چېچىپ ئوت قويىمەن. ئىشكىنىڭ سىرتىدىن قۇلۇپلا تاكسىغا ئولتۇرۇپ غايىپ بولىمەن. سىزگە ئوچۇقنى دەپ قويماي، مەن سىزنىڭ باشقا ئەرگە تەۋە بولۇپ كېتىشىڭىزگە ھەرگىز يول قويمايمەن! (چاقماقنى كۆز-كۆز قىلىدۇ.)

خاسىيەت: راستىنلا مەن بىلەن توي قىلماقچى بولسىڭىز بىر شەرتىم بار. ئورۇنداڭ.

جۇمە: ئورۇندايمەن، ئورۇندايمەن. چاققان دەڭا قېنى!

خاسىيەت: (ئۇستەلنىڭ تاتمىسىدىن بىر پىچاقنى ئېلىپ ئۆزىگە بېرىدۇ.) بۇ پىچاقنى يۈرىكىمگە سانجىڭ.

ساقچى B: جۆيلىمە. (سومكىسىنى قولىغا ئالىدۇ.)

ساقچى: (جۇمەنىڭ دەققىتى بۆلۈنگەن پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ ئۇنىڭ پىچاق تۇتقان قولىنى قايرىيدۇ. ئىككى ساقچى ئۇنىڭ قارشىلىقىنى يېڭىپ قولىغا ئىشكەل سالىدۇ ھەم يانچۇقلىرىنى ئاختۇرۇپ غلاپلىق پىچاق ۋە ئالتۇن ھەللىك تاماكا قۇتىسىنى ئالىدۇ.)

ساقچى A: (قۇتىنى ئېچىپ كۆرىدۇ) مانا بۇ خىروئىن.

خاسىيەت: ئاڭلاپ قوي جۇمە، ئۆلسەمۇ سەندەك ئىپلاس بىلەن توي قىلمايمەن!

جۇمە: سەن بىلەن توي قىلاي دېگىنىم جىنايەتمۇ؟ ماڭا نېمانچە ئۆچمەنلىك قىلسەن؟

خاسىيەت: سەن مېنىڭ ئېرىمنى ئۆلتۈرۈۋەتكەن ھۇسەين تايغانىنىڭ ئادىمى ئىكەنسەن. ئۇنىڭ ئۈستىگە گۈلجۇدا بىر خوتۇنۇڭ، شىنجىڭدا بىر خوتۇنۇڭ، شاڭخەيدە بىر خوتۇنۇڭ بارلىقىنى بىلمىسەمغۇ كاشكى!

جۇمە: سومكىدا 500 مىڭ يۈەن نەق پۇل بار. ئوچىگلار بۆلۈشۈپ ئېلىپ مېنى قويۇۋېتىڭلار.

ساقچى B: جۆيلىمە. (سومكىنى قولىغا ئالىدۇ.)

جۇمە: (ھاڭ-تاڭ قېلىپ) بۇ قانداق شەرت؟ مۇشۇنداقمۇ شەرت بولامدۇ؟ بۇ شەرتىڭىزنىڭ تېگىدە بىرەر ئويۇن بارمۇ نېمە؟

خاسىيەت: ئەمسە، سىز قاچانكى مېنىڭ گېپىمگە ئىشىنىپ شەرتىمنى ئادا قىلمىشقا جۇرئەت قىلمىسىڭىز، شۇ چاغدا مەن توي قىلىش تەلىپىڭىزگە قوشۇلاي.

جۇمە: (كۆڭلىدىن بىر خىيالنى ئۆتكۈزۈپ) ئەمسە، سىزمۇ «پېچاقنى يۈرىكىمگە سانجىشقا ئۆزۈم زورلىدىم. ئۆلسەم ئەرزىم يوق» دەپ خەت يېزىپ بېرىڭ.

خاسىيەت: (ئۇنىڭدىن يىراقلىشىپ ئۆز-ئۆزىگە) گەپ يامان يەرگە تاقالدى. ساقچىلار نېمىشقا كەلمەيدىغاندۇ؟ (جۇمەگە) بولدىلا، سىز مېنىڭ شەرتىمنى ئورۇندىيالمىغان ئىكەنسىز، مەنمۇ سىزنى ئۇمىدسىز قالدۇرۇشقا ھەقلىمەن.

جۇمە: ماقۇل ئەمسە، ئۆزىڭىزنىڭ دېگىنىڭىزدەك قىلاي، (پېچاقنى خاسىيەتنىڭ كۆكسىگە ئۇدۇللاپ بىر قەدەم-بىرقەدەمدىن يېقىنلاشقاندا كۈلۈپ كەينىگە چېكىنىدۇ) توختاڭ، يەنەبىر ئېغىز گېپىم بار.

جۇمە: (ئاچچىق كۈلۈپ) مېنى يالغان سۆزلەپ ئالدىماقچىمۇ؟ ئەمدى ئالدىنىپ قالمايمەن. ئەمدى ئالدىنىپ قالسام ئۆزۈمنىڭ ئەقىلسىزلىقىدىن باشقا ھېچكىمنى ئەيىبلىمەيمەن.

ئەمگەك قاينىمى

نۇردۇن ئابدۇسەمەت فوتوسى

ۋەتەن ھەققىدە رۇبائىيلار

ئابدۇسەمەت خەلىل

قەدرىمنى تاپقاچ مەن ئانا تۇپراقتا،
سېغىندىم ۋەتەننى يۇرۇپ يىراقتا.
بىر كۈنۈم بىر يىلدەك تۇيۇلۇپ ماڭا،
تۇرۇتەندى يۇرىكىم ئىشقى پىراقتا.

× ×

يۇرتۇمدىن ئايرىلىپ كەزدىم جاھانىنى،
يولۇمدا ئۇچراتتىم ياخشى-يامانىنى.
تۇغۇلغان ماكانىم-ئالتۇن بۆشۈكۈم،
چاقمايمەن ماڭا ئاش بەرگەن قازانىنى.

× ×

يات ئەلدە كۆپ ئىشنى ئۆتكۈزدۇم باشتىن،
مۇساپىر كۈنلىرى قاتتىقكەن تاشتىن.
چۈشەندىم ئانا يۇرت-ۋەتەن قەدرىنى،
كۆزۈمدىن تۆكۈلگەن ھەر تامچە ياشتىن.

ساماداا ئۇچۇشقا يەتتى قۇربىتىم،
شۇنىدىمۇ ئۆزۈمنى ھېس قىلدىم پېتىم.
ئۆزگىنىڭ يۇرتىدا يۈرۈپ سەرسانە،
يۇرىكىم سىقىلدى كۈندە مىڭ قېتىم.

× ×

يۇرتۇمغا كېتەي مەن پىيادە مېڭىپ،
يۇرتۇمنىڭ مېھرىنى يۈرەككە تېڭىپ.
دىلىمدا زەررىچە قالمىغاي ئارمان،
كەتسەم گەر شۇ ئەزىز تۇپراقتا سىڭىپ.

× ×

يۇرتۇمغا بېرىپ باغ-گۈلزارنى كۆرەي،
گۈلشەنگە بۇلبۇلدەك ئىشقىمنى بېرەي.
يۇرتۇمدا خۇش تىلەك قىز-ئوغلۇم بىلەن،
بىر ئۆمۈر ھاياتنىڭ پەيزىنى سۈرەي.

ياخشىلىق ئىزدە

(ناخشا تېكىستى)

ماخمۇت مۇھەممەت

خۇشپۇراق گۈللەرنى سۆيسەڭ،
ئىزدىگىن باغلارنى سەن.
ئوت يۈرەك پەرھاد ئىزىرسەن،
تۇزلىگىن تاغلارنى سەن.

بۇ ھايات مەرتلەرگە ئاشنا،
دىلارايا يار ئىز دېگىن.

ئاشىقى مەردانە بولساڭ،
دىلارايا يار ئىز دېگىن.

خاسىيەت: ياق، تۇنداق ئەمەس، بىر ئايال كىشىنىڭ ساناپ بولالمايدىغان پۇلى بولسىمۇ ساداقەتلىك ئېرى بولغىنىغا يەتمەيدۇ.

جۇمە: مەن ساداقەتمەنى تەكتلەپ تۇرسامۇ نېمىشقا توي قىلىش تەلىپىمگە ئېنىق ئىپادە بىلدۈرمەيسىز؟

خاسىيەت: رەھمەتلىك ئېرىمنىڭ روھى قوروئوپ قالمىدىكىن دەيمەن.

جۇمە: ئېرىڭىز تۇغۇپ كەتكىلى ئالتە يىل بولدى، ناۋادا سىز ئۆلۈپ كېتىپ ئېرىڭىز ھايات قالغان بولسا قىرىق نەزىرىڭىزگىچە ئۆلمىسىپ بولغان بولاتتى.

خاسىيەت: مېنىڭ ئېرىم سىز ئويلىغاندەك ئادەم ئەمەستى. (كۆز يېشى قىلىپ) ئۇنىڭ بىلەن بىللە ياشىغان بەختلىك يىللىرىم مەڭگۈ يادىمدىن چىقمايدۇ.

جۇمە: سىز ئۇنىڭغا پۇلى بار دەپ تەگكەن بولغىيدىڭىز؟

خاسىيەت: ئۇ نامرات يېگىت ئىدى. ئىككىمىز توي قىلغاندىن كېيىن تونۇش تىجارەتچىلەردىن قەرز ئېلىپ ئاشخانا ئاچقانىدۇق. ئېرىم ئاشخانىمىزدا زەھەرلىك چېكىملىك ئەتكەچىلىرىنىڭ سودا قىلۇاتقانلىقىنى بىلىپ قېلىپ ساقچىغا مەلۇم قىلغانلىقتىن سۈيقەستكە ئۇچراپ ئۆلۈپ كەتتى. (كۆز يېشى قىلدۇ.)

جۇمە: مەن سىزنى جېنىمدىن ئارتۇق

ئىككى شېئىر

ئۆمەر ئىسمائىل

مۇقام ئىلھامى

خەلقىمنىڭ بايىلىقى ھاياتى مۇقام،
سۆيگۈنى، شادلىقى، ئازابانى مۇقام،
كۆيلەرنىڭ تۇغمىسى بۇلاقى مۇقام،
مەردلەرنىڭ بەھىسابى دەرمانى مۇقام.

تۇغۇلۇپلا ئاڭا بولدۇق پەرۋانە،
يەتكۈزۈپ ئۇستازلار ئەلگە مەردانە،
زوقلاندى ئىستامبۇل، لوندون، پەرغانە،
سەنئەت ئاسمىنىنىڭ چولپانى مۇقام.

چىن ۋاپا، ئەقىدە چاقنىغاچ ئەبەد،
چاچار ئۇ دىللارغا شادلىق ۋە نۇسرەت،
ھەربىرى ئۆزگىچە بېغىشلاپ لەززەت،
بولۇپ كۆي، نەغمىلەر سۆلتانى مۇقام.

ئۇ شۇنداق بىباھا مۇھەببەتتەك ئەك،
چاقنايدۇ يۈلتۇزدەك ئالەم بىلەن تەك،
خەلقىمنىڭ قەلبىدىن ئورۇن ئېلىپ كەك،
بولدى ئۇ دىللارنىڭ ئارامى مۇقام.

ۋەتەن ئىسمى

تۇغمەس كۆيلىسەك داڭقى - تەرىپى،
قايىلدۇر جاھاننىڭ شەرق - غەربى،
ئۇ بىلەن ئاشماقتا ۋەتەن شۆھرىتى،
دەۋرىم سەنئىتىنىڭ گۈلتاجى مۇقام.

ۋەتەن قوشىقى

سۆيىمەن تۇغۇلۇپ ئۆسكەن يېرىمنى،
قوينىدا ھالال تەر تۆككەن يېرىمنى.
جاھاندا ھەممىدىن كۆرىمەن ئارتۇق،
چىن شادلىق پەيزىگە چۆمگەن يېرىمنى.

سۈرىمەن كۆزۈمگە قىلىپ تۇتىيا،
ئىشقىدا لاۋۇلداپ كۆيگەن يېرىمنى.
ئاتايىمەن بارىمنى گۈللىتىش ئۈچۈن،
قەلبىمنىڭ قېتىدىن سۆيگەن يېرىمنى.

ئىپتىخارلىنىمەن مەردلەر ئېلى دەپ،
پەرھادلار بەيگىگە چۈشكەن يېرىمنى.
كۆيلەيمەن ئىشقىدا بولۇپ غەزەلخان،
ھاياتىم بەختلىك ئۆتكەن يېرىمنى .

ئىككى شېئىر

ئابدۇللا ياقۇپ

نابۇت قىلما ئۆمرىڭنى

ۋاپا قىلسام مەن ساڭا ۋاپاسىزلىق قىلدىڭغۇ،
بىزار قىلىپ قاخشىتىپ نۇرغۇن جاپا قىلدىڭغۇ،
مىنۇتلىپ بوينۇمغا ئۈستەل - ساپا قىلدىڭغۇ،
بىر ھېشمغا مىڭلىغان كۆلپەت ئاتا قىلدىڭغۇ،
چقىپ تاپتىن - قىنىدىن شۇنچە خاپا قىلدىڭغۇ.

سېنى ئويدان چوڭ قىلىپ ئەتىۋارلاپ باققانتىم،
خۇشاللىقتىن لېۋىمنى پىشانەڭگە ياققانتىم،
پەخىرلىنىپ ئوغلۇم دەپ ئىللىق قۇچاق ئاچقانتىم،
ئۆزۈم يېمەي يېدۈرۈپ بار مېھرىمنى چاچقانتىم،
ئۇرۇپ يەرگە ئەجرىمنى ئېغىر گۇناھ قىلدىڭغۇ.

قىلسام پەندى - نەسىھەت يوق زەررىچە پەرۋايىڭ،
بىرنى دېسەم ئونىنى دەپ ئۇچار شۇئان ئەرۋايىڭ،
مۇش كۆتۈردىڭ نەچچە رەت ئۆرلىگەندە سەپرايىڭ،
بىنومۇسلۇق، لۇكچەكلىك بوپتۇ بېقىن ھەمراھىڭ،
قىلىپ شۇنداق تۆزكورلۇق دىلنى يارا قىلدىڭغۇ.

كىم ئۆگەتكەن بولغىيدى «ئاق» چېكىشنى، شۇملۇقنى،
ساتتىڭ ئەرزان ئوغرىلاپ بىساتىمدىن پۇللۇقنى،
بۇزۇپ - چېچىپ يوقاتتىڭ نەچچە ئون مىڭ كويلۇقنى،
كۆزلىرىمدىن ئاقتى ياش كۆرسەتمىدىڭ خوۋلۇقنى،
ئۆي ئىچمىنى قورۇغداپ جانغا جازا قىلدىڭغۇ.

تىرىلگەندەك قايتىدىن ئىپلاس جەمشىت لەيلۈەش،
قىمار ئويناپ ئۈتتۈرۇپ بولۇپ قالدىڭ خۇددى لەش،
جېدەل قىلىپ خەخ بىلەن نوچىلىقنى قىلدىڭ پەش،
بۇلغاپ ۋىجدان - نومۇسنى دىلغا ئەجەپ سالدىڭ غەش،
خورلاپ شۇنچە ئۆزۈڭنى ئۆتمەس ماتا قىلدىڭغۇ.

مەس يۈرىسەن ھەر كۈنى يۈزلىرىڭدە قېنىڭ يوق،
يىقىلىپسەن يۈندىغا پۈت - قولۇڭدا جېنىڭ يوق،

بۇ ھايات مەرتلەرگە ئاشنا،
ياشىغىن يالقۇن ئارا.
ئارزۇ دەريانىدا ئۆزگىن،
تاۋلىنىپ دولقۇن ئارا.

ياخشىلىق تاپاقچى بولسالا،
چىن ۋاپادار ئىز دىگىن.

رۇبائىيلار

ئوسمانجان ساۋۇت

ھەرلەر ھەسەلچۇن ھەمشە ھەلەك،
ھەربەدەك بولسام مەن مىك قېتىم مەلەك.
مەككارنىڭ ھىيلىسى ھېسابسىز بولسا،
مېنىڭكى بىر ئىرۇر: پەرۋايىم پەلەك.

★ ★

ئۆي - جايىنى قويۇڭلار، قوشنا ئالغۇم بار،
قوشنىچۇن كۆڭلۈمگە بىنا سالغۇم بار.
نەرسىنى كېرەكمەس جەڭگە جېدەلنىڭ،
سۆيگۈنىڭ سازىنى تازا چالغۇم بار.

ياخشىلارغا يامان كېسەل چاپلىشار ئەجەپ،
يامانلارغا چاپلاشمايدۇ ياخشىلىق نېچۈن؟
ۋاپالارغا جاپا يانار بىرىگە مىك دەپ،
ئۆتەرمىزمۇ قېلىپ دايىم ئۆمرىمىزنى خۇن؟

★ ★

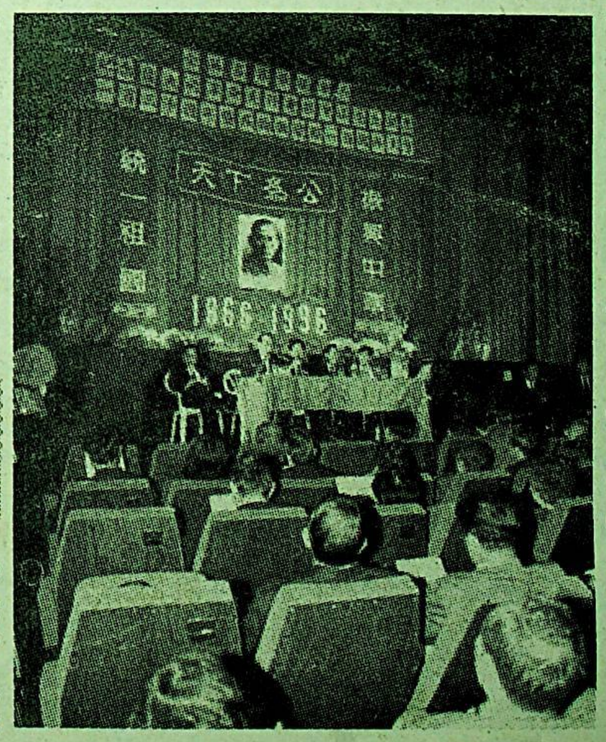
جەننەت دېگەن ئانا سىزنىڭ ئاياغىگىزدا،
ھېكمەت دېگەن تۇنقان ھاسا تاياقىگىزدا.
ئىبادەتكە كېلەر بولدى ئاسمانۇ زېمىن،
كۆرىستىگا قېنى قىبلە قاياقىگىزدا؟

جۇڭگو ۋەكىلى تىرىشىپ ياخشى خەلقئارا ئىقتىسادىي مۇھىت يارىتىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. مۇشۇ نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىنىڭ ئىككى كومىتېت (ئىقتىساد، مالىيە ئىشلىرى) يىغىنىغا قاتنىشۋاتقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ چۈن 28 - ئۆكتەبر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلقئارا جەمئىيەت، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر بۇرۇنىنىڭ ئۇچىنىلا كۆرۈش قىلمىشىنى ئۆزگەرتىپ، سىياسىي ئارزۇنى ئاساس قىلىپ، مەبلەغ، قەرز، سودا ۋە تېخنىكا قاتارلىق يادرولۇق ساھەلەردە بەرگەن ۋەدىسىنى ھەقىقىي تۇردە ئادا قىلىپ، تىرىشچانلىقنى تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەتلەرگە پايدىلىق تاشقى ئىقتىسادىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى كېرەك.

ۋاڭ چۈن مۇنداق دېدى: يېراق كەلگۈ سىدىن قارىغاندا، تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىيات يولىدىكى توسالغۇلارنى پەقەت ئىقتىسادىي يۇكسىلىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىلا يارىدەم بېرىش تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ مەنپەئىتىگە ئويغۇن، چۈنكى ئىقتىسادنىڭ يەر شارىلىشىش تېزلىشۋاتقان بۈگۈنكى كۈندە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر داۋاملىق، مۇقىم راۋاجلانمىسا، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ ۋە پۈتكۈل دۇنيانىڭ ئۇزاققىچە گۈللىنىشىدىن ئېغىز ئاچقىلى بولمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: پىقىنقى يىللاردىن بۇيان، بىر قىسىم تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئۆز تىرىشچانلىقىغا تايىنىپ، ئىقتىسادنىڭ تېز يۇكسىلىشىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ يۇكسىلىشىگە ئىجابىي تۆھپە قوشتى. بىراق، نۇرغۇن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات جەھەتتىكى چوڭقۇر قاتلاملىق مەسىلىسى يەنىلا ھەل بولمىدى، جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدىكى پەرق داۋاملىق كېڭەيمەكتە، ئافرىقا دۆلەتلىرى بىلەن ئەڭ تەرەققىي تاپمىغان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئىنتايىن ئوسال بولماقتا.

لوندوندىكى نەچچە يۈز جۇڭگو گولۇق، جۇڭگو مۇھاجىرى 27 - ئۆكتەبر لوندوندا يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، ئۇلۇغ ئىنقىلاب پىشۋاسى سۇن جۇڭشەن ئەپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 130 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. جۇڭگونىڭ ئەنگلىيىدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى جاڭ ئېنجو بۇ خاتىرىلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ب د ت خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراققا يارىدەم بېرىشىنى يەنە مۇراجىئەت قىلدى

قازاقستان، پاكستان زۇڭتۇڭلىرى ئافغانستان مەسىلىسىنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئالمۇتا، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. قازاقستان زۇڭتۇڭى نەزەربايېۋ بىلەن زىيارەتكە كەلگەن پاكستان زۇڭتۇڭى لېغارى ئافغانستاندىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ قوراللىق توقۇنۇشىنى توختىتىپ، مەسىلىنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

لېغارى مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: پاكستان ئافغانستانىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىدۇ، ئافغانستانىنىڭ ئىچكى توقۇنۇشىنى تىنچلىق شەكلى بىلەن ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلىدۇ. نەزەربايېۋ مۇنداق دېدى: ئافغانستاندىكى ئىچكى توقۇنۇشنىڭ ئۇزۇلۇكسىز كېڭىيىشى خەلقئارا جامائەتچىلىكنىڭ دىققىتىنى ۋە ئەندىشىسىنى قوزغىدى. ئۇرۇش ئوتى ئافغانستانىنىڭ شىمالىي چېگرىسىغىچە يامراپ، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكى دۆلەتلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە بۇ ئاستە تەھدىت سالىدىغان بولسا، مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىدىكىلەر كوللېكتىپ خەۋپسىزلىك شەرتنامىسىگە ئاساسەن تەدبىر قوللىنىپ، ئۇزلىرىنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداشقا ھوقۇقلۇق.

لېغارى نەزەربايېۋنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئۈچ كۈن رەسمىي زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قازاقستانغا كەلگەندى. شۇ كۈنى كەچتە ئىككى دۆلەت زۇڭتۇڭلىرى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى، رايون خەۋپسىزلىكى ئۈستىدە سۆھبەتلەشتى. سۆھبەتتىن كېيىن ئىككى تەرەپ «قازاقستان- پاكستان مۇناسىۋىتىنىڭ ئىستىقبالى توغرىسىدا بايانات» ئېلان قىلدى.

ئامېرىكا لوس - ئانژېلىس شەھىرىدىكى بىر مۇزېينىڭ فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسىگە مۇشۇ ئايىنىڭ 26 - كۈنىبىر پارچە سۈرەت قويۇلدى، ئۇنىڭدا ۋېيتنام ئۇرۇشىدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغۇچى جىن پۈتۈك تاتلىق ئۇخلاۋاتقان ئوغلىنى قۇچاقلاپ تۇرغانلىقى ئەكس ئەتتۈرۈلگەن، ئېنىق يېللاردا ئامېرىكا قوشۇنلىرىنىڭ كۆيدۈرگۈچ بومبىلىرىنىڭ ئۇنىڭ بەدىنىدە قالدۇرغان تارتۇقلىرىنى ئېنىق كۆرگىلى بولىدۇ. جىن پۇ سۈرەتنى كۆرگەندە ھەر خىل خىياللارغا چۆمدى، سۈرەتنىكى ئوغلىنى سىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

رۇاندا زۇڭتۇڭى رۇاندا بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. كىگالى خەۋىرى: رۇاندا زۇڭتۇڭى بىچمونگۇ 28 - ئۆكتەبر رۇاندا بىلەن جۇڭگونىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ مۇستەھكەملىنىشى ۋە راۋاجلاندۇرۇلۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

بىچمونگۇ ۋەزىپىسىدىن ئايرىلىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان جۇڭگونىڭ رۇاندادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى خۇاڭ شېجياۋ بىلەن كۆرۈشكەندە، رۇاندا قېيىن ئەھۋالدا تۇرغاندا جۇڭگو ئالدى بىلەن رۇاندانى چۇشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى ۋە قوللىدى، دېدى. ئۇ جۇڭگونىڭ رۇاندىغا خالىس ياردەم بەرگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈردى.

ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى ئەمگەكچىلەر ئۇچۇر توري بەرپا قىلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ ئادەم كۈچى بايلىقىنى ئېچىش خىزمىتى گۇرۇپپىسى بۈگۈن مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئادەم كۈچى بايلىقىنى تېخمۇ مۇۋاپىق، ئۇنۇملۇك ئېچىش ئۈچۈن، بۇ تەشكىلات 11 - ئاينىڭ ئاخىردا ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى دۆلەتلەرنى نوپۇس ۋە ياش ئايرىمىسى، ئەمگەكچىلەرنى تەربىيەلەش - يېتىشتۇرۇش، ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش، ئىشسىزلىق نىسبىتى، ئايلىق ئاساسىي ئىش ھەققى، ئەمگەك ۋاقتى ۋە خەلقئارا ئەمگەك تەقسىماتى قاتارلىقلارغا دائىر ئۇچۇر بىلەن تەمىنلەيدۇ ھەم ئالاقدار ئۇچۇرلارنى تەھلىل قىلىدۇ، رەتلەيدۇ. بۇ ئۇچۇرلار خەلقئارا ئالاقە توري ۋە مەتبەئە ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، ئاسىيا - تىنچ

ئامېرىكا بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدىكى جاسۇسلۇق ئۇرۇشى ئاخىرلاشمىدى

«يېرۇسالېم پوچتىسى» گېزىتىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكا ئاخبارات تارماقلىرىنىڭ ئەمەلدارى ئىسرائىلىيە جاسۇسلىرىنىڭ سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشىدىن كېيىنمۇ ئامېرىكىدا ھەرىكەتلىنىۋاتقانلىقىنى ھەم قوللىنى دۆلەت ئەيىبلىنىپ، ئامېرىكا ئەدلىيە ئورگانلىرى تەرىپىدىن ئۇمۇرلۇق قاماق جازاسىغا ھۆكۈم قىلىنغان. ئۇ نەچچە يىلدىن بۇيان ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى بىلەن ئامېرىكىدىكى يەھۇدىيلار تەشكىلاتى بىر نەچچە مىليون دوللار سەرپ قىلىپ، ھەر خىل يوللار ئارقىلىق بولاتنى قۇتقۇزماقچى بولغان. مەرھۇم زۇڭلى رابىن، سابىق زۇڭلى پېرىس ۋە ھازىرقى زۇڭلى نېتانىياخۇ دەرقەمەتە

ب د ت خەلقارا جەمئىيەتنىڭ ئىراقنى ئارقىدىم قىلىشنى پەتە مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ب د ت نىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى مىڭ شكاگ 28 - ئۆكتەبر بۈيەردە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئاچ - يالىڭاچ قېلىۋاتقان ئىراقلىقلارغا پۈل ئىئانە قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئۇ ب د ت يالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ ئىجرائىيە مۇدىرى برام بىلەن دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسىنىڭ ئىجرائىيە مۇدىرى بېرتېنى بىرلىشپ ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا ئىراق دۇچ كېلىۋاتقان ئېغىر ۋەزىيەتنى تونۇشتۇردى.

ئۇرۇش، ئىقتىسادىي جازا، پۈل پاخاللىقى، ئىشسىزلىق ۋە ئاشلىق ھوسۇلىنىڭ كۆپلەپ كېمىيىپ كېتىشى تۈپەيلىدىن ئىراقتا بىر قانچە مىليون كىشى ئاچارچىلىققا ئۇچرىدى، % 50 تەن كۆپرەك ئايالار، بالىلارنىڭ ئىسسىقلىق قوبۇل قىلىش مقدارى نورمال ئېھتىياجىنىڭ يېرىمىغمۇ يەتمەيدۇ، ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىك بەش ياشتىن تۆۋەن بالىلار ئارىسىدا يامراپ كېتىۋاتىدۇ. قىش پەسلىنىڭ يېتىپ كېلىشىگە ئەگىشىپ ئىراقنىڭ ۋەزىيىتى تېخىمۇ يامانلاشماقتا.

ب د ت 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىراققا 39 مىليون 900 مىڭ دوللار ئىئانە قىلىشنى مۇراجىئەت قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ھازىرغىچە ئاران 1 مىليون 600 مىڭ دوللار ئىئانە قىلىندى.

ئامېرىكا بىلەن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق قىسىملىرىنى سافلاپ قالماقچى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. «نيۇ - يورك ۋاقتى» گېزىتىنىڭ 10 - ئاينىڭ 26 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئامېرىكا بىلەن شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى كېلەر يىل بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا 15 مىڭدىن 30 مىڭ كىشىلىككىچە قىسمىنى داۋاملىق ساقلاپ قېلىشنى پىلانلىغان.

ئۆتكەن يىل 12 - ئايدا ئىمزالانغان بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا تىنچلىق كېلىشىمىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىناغا تەخمىنەن 60 مىڭ كىشىلىك تىنچلىق كېلىشىمىنى ئىجرا قىلغۇچى قىسىم ئەۋەتكەنىدى. بۇ قىسىم ئەسلىدە بۇ يىلنىڭ ئاخىرىدىن ئىلگىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىن چېقىپ كېتىشى كېرەك ئىدى. بىراق، ياۋروپا، ئامېرىكا ئەمەلدارلىرى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى قىسملىرى چېقىپ كەتكەندىن كېيىن، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنىڭ كاپالەتكە ئىگە بولالماسلىقىدىن ئەنسىرەپ، ئۇ جايدا داۋاملىق قىسىم تۇرغۇزۇش زۆرۈر، دەپ ھېسابلىدى.

ھازىر ئامېرىكىنىڭ تەخمىنەن 15 مىڭ كىشىلىك قوشۇنى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇۋاتىدۇ. ئامېرىكا ھۆكۈمىتى كېلەر يىل 3 - ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدىن ئىلگىرى ھەربىيلىرىنى پۈتۈنلەي ئېلىپ چېقىپ كېتىدىغانلىقىنى جاكارلىغانىدى. بىراق ياۋروپا دۆلەتلىرىنىڭ ئەمەلدارلىرى ئامېرىكا ئەسكەر چىقارمىسا، ئۆزلىرىنىڭمۇ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىناغا داۋاملىق ئەسكەر ئەۋەتمەيدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى ئەمەلدارلىرىنىڭ ئاشكارىلاپ قويۇشىچە، ئامېرىكىنىڭ كېلەر يىلى شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق قىسمىغا قاتناشتۇرۇش ئۈچۈن 5000 ئەسكەر ئەۋەتىش ئويى بار ئىكەن. بىراق، كلىنتون ھۆكۈمىتى بۇيىلانىنى زۇكتۇك سايلىمىدىن ئىلگىرى جاكارلاشنى خالىمىدى.

چىلىدىكى سانبىر نادو قۇياش ئېنېرگىيىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش پونكتىنىڭ تېخنىكىمى قۇياش ئېنېرگىيىسىلىك ئۇرۇق يېتىشتۇرۇش ساندۇقىنىڭ تۇزۇلۇشى ۋە ئىشلەش قائىدىلىرىنى تونۇشتۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

500 مىڭ مۇساپىر زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىدىن قېچىپ كەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىنشاسا خەۋىرى. بۇ جايدىكى ئاخبارات ۋاستىسىنىڭ 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىنىڭ ۋەزىيىتى جىددىيلىشىپ كەتكەچكە، بۇ يەردە پاناھلىنىۋاتقان رۋاندالىق ۋە بۇرۇندىلىق 500 مىڭ مۇساپىر قېچىپ كەتكەن.

يېقىنقى بىر مەزگىلدە زايىر ھۆكۈمىتە قوشۇنلىرى بىلەن زايىردىكى تۇتسىلار ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى ھەمشە جەنۇبىي ۋە شىمالدىكى كىتۇ رايوندا قوراللىق توقۇنۇشۇپ تۇرغانلىقتىن زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىنىڭ ۋەزىيىتى جىددىيلىشىپ كەتكەن. خەۋەرگە قارىغاندا، شىمالدىكى كىتۇ رايونى شەنبە كۈنى داۋاملىق قوراللىق ھۇجۇمغا ئۇچرىغاچقا، بۇ رايوندا تۇرۇۋاتقان رۋاندالىق 200 مىڭ مۇساپىر قېچىپ كەتكەن.

جەنۇبتىكى كىتۇ رايوندا زايىر ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى بىر ھەپتىدىن بۇيان تۇتسىلار ھۆكۈمەتكە قارشى قوراللىق كۈچلىرى بىلەن كۆپ قېتىم ئېلىشتى، بۇ رايوندىكى مۇساپىرلار لاگېرى كۆپ قېتىم ھۇجۇمغا ئۇچرىدى، شۇنىڭ بىلەن بۇ يەردە تۇرۇۋاتقان رۋاندالىق ۋە بۇرۇندىلىق 300 مىڭ مۇساپىر قېچىپ كەتتى.

زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىنىڭ ۋەزىيىتى تېز يامانلىشىپ كەتكەچكە ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بەرگۈچى بەزى تەشكىلاتلار ئۆز خادىملىرىنى ئېلىپ چېقىپ كەتتى. ئۇقۇشمىچە، ئوي - ماكانسز قالغان مۇساپىرلارنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ب د ت نىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مۇساپىرلار مەھكىمىسى بىلەن زايىر ھۆكۈمىتى ۋاقتلىق كۈتۈۋېلىش مەركىزى قۇرۇشنى قارار قىلغان.

ھامىلىدار ئاياللارنى ساقلاش ھەققىدە

ھامىلىدار ئاياللار ئۆزىنىڭ ۋە بالىسىنىڭ ساغلاملىقىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىشى كېرەك. ئۇلار ئۆز

شىنجاڭ گېزىتى

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: Z / 0002 — CN 65

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى

新疆日报

（维文）

1996 - يىل

نويابر

3

يەكشەنبە

(بۇ سان تۆت بەت)

سانجى شەھرىنىڭ يۈيشۈگۈ بازىرى مەنئۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى تەدبىر قوللاندى

«ئالتە تەربىيە» ئائىلىلەرگە سىغدۇرۇلدى ، يېزىدا مەدەنىيەت گۈللىرى ئېچىلدى

مەنئۇى مەدەنىيەت گۈللىرى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ياڭ يۈيۈن، جاڭ لىك** خەۋەر قىلىدۇ: بازار ئىگىلىكى تەرەققىي قىلىپ، ئىسلاھات چوڭقۇرلىشىۋاتقان يېڭى شارائىتتا يېزىلارنىڭ مەنئۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى قانداق كۈچەيتىش كېرەك؟ سانجى شەھرىنىڭ يۈيشۈگۈ بازىرى ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئائىلىلەردىن باشلاپ تۇتۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، پۇقرالارنىڭ ساپاسىنى ئۆمۈميۈزلۈك ئۆستۈرۈپ، «ئالتە تەربىيە»نى دېھقانلارنىڭ ئائىلىلىرىگە سىڭدۈرۈپ، مەنئۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى يولىنى ئاچتى.

«ئالتە تەربىيە»نى ئائىلىلەرگە سىڭدۈرۈشنىڭ كونكرېت مەزمۇنى: ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى، مەدەنىيەت مەشغۇلات تەربىيىسى، قانۇن تەربىيىسى، مەدەنىيەت بىلىمى تەربىيىسى، بالىلارنى ئىلمىي تەربىيىلەش تەربىيىسى، پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتى تەربىيىسىنى ئائىلىلەرگە سىڭدۈرۈشنى كۆرسىتىدۇ. بۇ بازاردا 21 كەنت بولۇپ، 60 ياشتىن ئاشقانلاردىن پەرزەنتلى بارلىرىنى ئۇسۇلىنى تەشەببۇس قىلىپ، ھەر ئائىلىدە بىردىن كىتاب جازىسى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئائىلىلەر بويىچە مەدەنىيەت، سەنئەت، تەنتەربىيە، لېكسىيە سۆزلەش پائالىيەتلىرىنى ئۆتكۈزۈپ تۇردى. بۇ پائالىيەتلەرگە قاتناشقان ئائىلە باشلىقى 500 ئادەم (قېتىم)دىن ئاشتى. بازار بويىچە كەنت دەرىجىلىك دېھقانلارنىڭ ناخشا ئېيتىش گۇرۇپپىسى 60 نەچچىگە يەتتى، 125 قارار قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش كۆرسى ئېچىلىپ، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش لېكسىيىسى سۆزلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى. تەربىيە ئالغانلار % 85 كە يەتتى.

بۇ بازار يەنە ئائىلە ئەزالىرىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، «ئەخلاق يۇلتۇزى»، «بېيىش يۇلتۇزى»، «يېڭى ئىستىل يۇلتۇزى» قاتارلىق ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە يارىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھازىر، بازار بويىچە «ئالتە تەربىيە»نى ئائىلىلەرگە سىڭدۈرگەن كەنت% 100 كە يەتتى، «يەتتە يۇلتۇز»دىن يۇقىرى مەدەنىيەتلىك ئائىلە 1205 كە يېتىپ، بۇ بازاردىكى ئومۇمىي ئائىلە سانىنىڭ 80 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جاڭ ۋېنيۇ ئىش ئورنىغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنتەق قىلدى، كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى يوقلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» مۇخبىرى يۈي بىن خەۋەر قىلىدۇ: ۋاڭ لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، جاڭ ۋېنيۇ قاتارلىق ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى 11-ئاينىڭ 1-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئايروپىلاندىن چۈشۈپلا، جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنى غەربكە ئۇزارتىش قۇرۇلۇشى ئىش ئورنىغا بېرىپ، تەكشۈرۈپ تەنتەق قىلدى ۋە 1-سەپتە كۆرەش قىلۋاتقان كادىرلار ۋە ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى يوقلىدى.

دۆلەتنىڭ 9-بەش يىللىق پىلانىدىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى - جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنىڭ كورلا - قەشقەر بۆلىكىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 974 كىلومېتر بولۇپ، ئۇنىڭغا جەمئىي 6 مىليارد يۈەن مەبلەغ سېلىندى، ئۇچ يېرىم يىلدا پۈتتۈرۈش پىلانلاندى. بۇ قۇرۇلۇش 9-ئاينىڭ 6-كۈنى باشلانغاندىن بۇيان قۇرۇلۇش ئورۇنلىرى ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، ھازىرغا قەدەر 1 مىليون 100 مىڭ كۇب مېتر توپا - تاش قۇرۇلۇشىنى تاماملىدى؛ كورلىنىڭ غەربىدىن مانچۇلۇققىچە بولغان 113 كىلومېتر يول ئۆلىدا ئومۇمىيۈزلۈك ئىش باشلاندى. 36 كۆۋرۈك ۋە 115 سۇڭگۇچمۇ جەددىي ياسالماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن قاتارلىق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى سانائەت 1-شىسىنىڭ 8-تۈەنى ئاساسىي جەھەتتىن پۈتتۈرگەن يول ئۆلى ئۇستىدە تۇرۇپ 100 نەچچە كىلومېتر يول ئۆلىنىڭ غەربكە ئۇزارغانلىقىنى، يولدا ئىشلەۋاتقان ئىشچىلارنىڭ ھەرىكىتىنى، توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنىڭ جەددىي ئىشلەۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئۇلار جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قۇرۇلۇشى قوماندانلىق شتابىنىڭ مۇئاۋىن قوماندانى جاۋېيەنمىڭغا: «سەككىز ئورۇندىن كەلگەن 3000 غا يېقىن ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىسى ھەربىرىكە كەپتۇ، قىسقىغىنە ۋاقىت ئىچىدە شۇنچىۋالا ئىشنى پۈتتۈرۈپتۇ، بۇ تەبرىكلەشكە ئەرزىيدىغان ئىش» دېدى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولى قوماندانلىق شتابىنىڭ باشلىقى لى بىننىڭ تونۇشتۇرۇشچە، ھازىرقى سۇرئەت بويىچە ئىشلىگەندە كېلەر يىلى يىل ئاخىرىدىن ئىلگىرى كۆرلىدىن كۇچا ناھىيىسىگىچە بولغان يول ئۆلى ۋە كۆۋرۈك، سۇڭگۇچ قۇرۇلۇشى پۈتۈنلەي تاماملىنىدىكەن.

ئاپتونوم رايونلۇق كېيىنكى ئەۋلادلارغا كۆڭۈل بۆلۈش كومىتېتى، شىنجاڭ 4-بىناكارلىق شىركىتىنىڭ جۇجىياڭ شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان «ياخشى كىتاب ئۇقۇش» پائالىيىتى 1996- يىل 6- ئاينىڭ 23- كۈنى باشلاندى.

سۈرەتتە: جاڭ جۇگيۈەن ھەر مىللەت ئۆسمۈر كىتابخانلار ئارىسىدا. لى چىڭخۇا فوتوسى

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

△ ئاقسۇ، بايىنغولىن، قۇمۇل، تۇرپان، تارباغاتاي، سانجى، بورتالا قاتارلىق ۋىلايەت، ئوبلاستلاردا 2 مىليون موغا يېقىن كېۋەزنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 110 كىلوگرامغا يېتىپ، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشتا مەملىكەت بويىچە رېكورت يارىتىلدى.

△ بىگتۆەن پارتكومنىڭ سۇڭ جۇن، ياڭ جىجيەنلەرگە «ئادالەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ھەربىيلەر بوز يەر ئۆزلەشتۇرۇش مۇھاپىزەتچىسى» دەپ شەرەپلىك نام بېرىش يىغىنى 10- ئاينىڭ 24- كۈنى ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى بىگتۆەن مەدەنىيەت مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلدى.

△ ئاپتونوم رايونلۇق 3- بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش مەسلىھەتچىلەر ئۆمىكى 10- ئاينىڭ 25- كۈنى قۇرۇلدى.

△ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1996- يىللىق قىش پەسىللىك ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى 11- ئاينىڭ 1- كۈنى باشلىنىپ، تۆت باسقۇچ بويىچە ئېلىپ بېرىلىپ، 12-

قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش چېپەيزە بوزىيەر ئۆزلەشتۇرۇش رايونلۇق ئەدلىيە ئىدارىسى 123 - تۈەن-مەيدانىدا قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىق پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئەدلىيە خادىملىرى 10- ئاينىڭ 16- كۈنى يامغۇرغا قارىماي تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتقان ۋە مەسلىھەت بېرىۋاتقان چاغدا.

21 كەنت بولۇپ، 60 باشتىن ئاشقانلاردىن پەرزەنتلىرىنى بارلىرىنى پەرزەنتلىرى باقىدۇ. پەرزەنتلىرى يوقلىرىنى كوللېكتىپ باقىدۇ. بۇ بازار مەدەنىيەتلىك، ساغلام، ئىلمىي تۈرمۇش

قارىيايى تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقاتقۇچى ۋە مەسئۇلىيەتچان مۇلازىملىق قىلدى.

يى جيەنجۇن فوتوسى

△ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئۈيغۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق دىنىي زاتلار ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكى 24 كىشى شاڭخەي، خاڭجۇ، بېيجىڭ شەھەرلىرىدە ئېكسكۇرسىيدە بولۇش ئۇچۇن 10- ئاينىڭ 19- كۈنى ئۇرۇمچىدىن يۇرۇپ كەتتى.

△ لوپ ناھىيىسىنىڭ بەشتوغراق يېزىسىغا 10- ئاينىڭ 25- كۈنى توك يەتكۈزۈلۈپ، بۇ يېزىدىكى 930 ئائىلىلىك دېھقان قارا چىراغ بىلەن خوشلاشتى.

△ ھەركىزىي كومىتېت بىرلىك سەپ بۆلۈمى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىرلىك سەپ بۆلۈمى ئۈيغۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق دىنىي زاتلار ئېكسكۇرسىيە ئۆمىكىدىكى 24 كىشى شاڭخەي، خاڭجۇ، بېيجىڭ شەھەرلىرىدە ئېكسكۇرسىيدە بولۇش ئۇچۇن 10- ئاينىڭ 19- كۈنى ئۇرۇمچىدىن يۇرۇپ كەتتى.

△ لوپ ناھىيىسىنىڭ بەشتوغراق يېزىسىغا 10- ئاينىڭ 25- كۈنى توك يەتكۈزۈلۈپ، بۇ يېزىدىكى 930 ئائىلىلىك دېھقان قارا چىراغ بىلەن خوشلاشتى.

قۇمۇل ۋىلايىتى يولغا قويغان قۇمۇل چوڭ چىلىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسى ۋە ئۇلگىلىك باغ بىنا قىلىش تۇرى ئاپتونوم رايونىنىڭ تەكشۈرۈپ تاپشۇرۇۋېلىشىدىن ئۆتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز يۇنۇس سادىق خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى يولغا قويغان قۇمۇل چوڭ چىلىنىڭ ئۇنۇمۇبرسال يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسى ۋە ئۇلگىلىك باغ بىنا قىلىش تۇرى يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق، ۋىلايەتلىك پەن- تېخنىكا كومىتېتلىرىنىڭ تەكشۈرۈپ، تاپشۇرۇۋېلىشىدىن ئۆتتى.

قۇمۇل ۋىلايىتى ئۆز جايىنىڭ تۇپراق، سۇ، كىلىمات ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، قۇمۇل چوڭ چىلىنىنى يېتىشتۇرۇش تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش، ئۇلگىلىك باغ بىنا قىلىش تۇرىنى يولغا قويغاندى. بۇ تۇرلەر 1994- يىلى دۆلەت پەن- تېخنىكا كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق پەن- تېخنىكا كومىتېتىنىڭ «ئۇچقۇن» پىلانى تۇرىگە كىرگۈزۈلگەنىدى. تۇرلەرنى ئەملىيلەشتۈرۈش پىلانىدا ئۇچ يىل ئىچىدە 1 مىليون 200 مىڭ تۇپ چىلان كۆچىتى يېتىشتۇرۇش، 500 مولۇق ئۇلگىلىك باغ بىنا قىلىش، ۋىلايەت سەپەرۋەرلىككە كېلىپ 30 مىڭ مو باغ بىنا قىلىش، ئالا سورتلۇق چىلان يېتىشتۇرۇش كۆلىمىنى 10- 15 موغا يەتكۈزۈش بەلگىلەنگەنىدى. بۇ ۋىلايەت بۇ ئىشقا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، يېتەرلىك مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىپ، ئىككى يىل ئىچىدە ئاساسىي ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈچلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىدى. ھازىرغىچە 4 مىليون 200 مىڭ تۇپ كۆچەت يېتىشتۇرۇلدى. بۇنىڭ ئىچىدە سۇپەتلىك چىلان كۆچىتى 1 مىليون 400 مىڭ تۇپقا يېتىپ، پىلان ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. ۋىلايەت بويىچە يېڭى قىلىنغان باغ كۆلىمى 28 مىڭ موغا يەتتى. ئەلا سورتلۇق چىلان يېتىشتۇرۇش كۆلىمى 15 موغا، توپلانغان ئەلا سورت 27 خىلغا يەتتى.

«يول راۋان، ئىش ئاسان» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش

تېز سۇرئەتلىك تاشيول زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم ئاساسىي مۇئەسسەسە ھېسابلىنىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا تېز سۇرئەتلىك تاشيول يوقلۇقتىن بارلىققا كېلىپ، تەدرىجىي تەرەققىي قىلماقتا. ھەر مىللەت خەلقىگە تېز سۇرئەتلىك تاشيولىنىڭ ئېقتىسادىي قۇرۇلۇشتىكى رولى ۋە ئورنىنى تونۇشتۇرۇش، تېز سۇرئەتلىك تاشيول سېپىدىكى كادىرلار، ئىشچىلارنىڭ خەلقتە بەخت يارىتىش، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش جەريانىدىكى نەتىجىسى، تەجرىبىسى، ئىش - پائالىيەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش مەقسىتىدە تەھرىر بۆلۈمىمىز ئاپتونوم رايونلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى بىلەن بىرلىكتە، بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 25 - كۈندىن كېيىن 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنىگىچە «يول راۋان، ئىش ئاسان» ناملىق مۇكاپاتلىق ماقالە قوبۇل قىلىش پائالىيىتىنى ئۇيۇشتۇردى. كەسپىي، ئىختىيارىي مۇخبىرلارنىڭ بۇ پائالىيەتكە قىزغىنلىق بىلەن قاتنىشىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

ماقالە قوبۇل قىلىشتا دۆنيادىكى، دۆلىتىمىزدىكى تېز سۇرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىيات ئەھۋالى، تېز سۇرئەتلىك تاشيولغا دائىر ساۋات، ئۇچۇر، تېز سۇرئەتلىك تاشيول قۇرۇلۇشىدىكى نەتىجە، تەجرىبە، ئىلغار ئىش - پائالىيەتلەر، ئىلغار تىپلار تونۇشتۇرۇلغان ھەر خىل ژانىردىكى ئاخبارات ئەسەرلىرى (تەرجىمە ماقالىلەرنىمۇ، خەنزۇچە يېزىلغان ماقالىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ)، فوتو سۇرەتلەر ئاساس قىلىنىدۇ.

ماقالە قوبۇل قىلىش ئايلاشقاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپتىن تەشكىللەنگەن باھالاش ھەيئىتى ئېلان قىلىنغان ماقالىلەرنى ئۇچ دەرىجە بويىچە باھالاپ مۇكاپاتلايدۇ.

ئەۋەتىلىدىغان ماقالىلەرنىك تېمىسى ئېنىق، قۇرۇلمىسى پۈختا، سۆز - جۈملىسى راۋان بولۇشى، ماقالە بېشىغا ۋە كونۇبرتقا «يول راۋان، ئىش ئاسان» ناملىق مەخسۇس ماقالە دەپ ئەسكەرتىپ قويۇلۇشى، ماقاللەر «شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر تەھرىر بۆلۈمىگە ئەۋەتىلىشى لازىم.

شىنجاڭ يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى
«شىنجاڭ گېزىتى» ئۇيغۇر گېزىت چىقىرىش بۆلۈمى

پارتىيە گېزىتىگە پائال مۇشتېرى بولايلى

باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتېرى توپلاش خىزمىتىنى پائال ياخشى ئىشلىمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز لى يۈك خەۋەر قىلىدۇ: باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستلىق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئوبلاستلىق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى 10- ئاينىڭ 16- كۈنى كورلا رايونى بويىچە گېزىت- ژۇرنال تارقىتىش پونكىتلىرىدىكى خادىملارنى تەقدىرلەش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ئوبلاستلىق پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئىسمائىل نىياز پارتىيە گېزىت- ژۇرنالىرىغا مۇشتېرى توپلاش خىزمىتىنى داغدۇغلىق تەشۋىق قىلىپ، «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق پارتىيە گېزىت- ژۇرنالىرىنى تارقىتىش خىزمىتىنى ھەققىي ئەھمىيەتكە ئۆتكۈرىغا قويدى.

1997- يىللىق پارتىيە گېزىت- ژۇرنالىرىنى تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئوبلاستلىق پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى مۇئاۋىنلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: گېزىت- ژۇرنالارغا مۇشتېرى توپلاش مەزگىلىدە مۇشتېرى توپلاش ئورۇنلىرىنى كۆپەيتىش، كۈن بويى مۇشتېرى توپلاش، تىجارەت ۋاقتىنى ئۇزارتىش كېرەك. كونا مۇشتېرىلارنى چۈشۈرۈپ قويماسلىق، يېڭى مۇشتېرىلارنى پائال كۆپەيتىش، پارچە سېتىۋالىدىغانلارنىڭ رەسمىيىتىنى ئالدىن بېجىرىپ بېرىش كېرەك. جەمئىيەتتىكى گېزىت- ژۇرنال تارقىتىش پونكىتى (خادىم) لىرىنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، خادىملارنى مەكتەپ، ئورگان، زاۋۇت، كانلارغا مۇشتېرى توپلاشقا ئەۋەتىپ، تېلېفون ئارقىلىق مۇشتېرى توپلاش، ئالدىن مۇشتېرى توپلاش، ساندىن ئاشۇرۇپ مۇشتېرى توپلاش قاتارلىق كەسىپلەرنى پائال قانات يايدۇرۇش كېرەك. پوچتالىيونلار جەمئىيەت بىلەن زىچ ھەمكارلىشىپ گېزىت- ژۇرنالارنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىش كېرەك.

قىزىلسۇ سەھەن مەكتەپنىڭ پېنسىيىگە چىققان ئوقۇتقۇچىسى نەبجان پازىل 21 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى بولدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئوبۇل خەۋەر قىلىدۇ: گېزىت- ژۇرنالارنى ئۆزىنىڭ ئايرىلماس دوستى قىلىپ كېلىۋاتقان قىزىلسۇ سەھەن مەكتەپنىڭ پېنسىيىگە چىققان ئوقۇتقۇچىسى نەبجان پازىل بۇ يىل يەنە ئۆز يېنىدىن 600 نەچچە يۈەن پۇل چىقىرىپ، 21 خىل گېزىت- ژۇرنالغا مۇشتېرى بولدى.

نەبجان پازىل 1950- يىلى باشلانغۇچ مەكتەپكە كىرىپ ساۋادىنى چىقارغاندىن تارتىپ «شىنجاڭ گېزىتى»نى ئوقۇشقا كىرىشكەن، 1961- يىلدىن بۇيان «شىنجاڭ گېزىتى»گە، «پايدىلىنىش خەۋەرلىرى» گېزىتىگە مۇشتېرى بولۇپ كەلگەن، «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى»، «شىنجاڭ مائارىپ گېزىتى»، «شىنجاڭ رادىئو- تېلېۋىزىيە گېزىتى» نەشر قىلىنغان كۈندىن بۇيان، بۇ گېزىتلەرگىمۇ مۇشتېرى بولۇپ كەلگەن.

ئۇ مائارىپ سېپىدە 32 يىل ئىشلەپ، 1992- يىلى پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىن، گېزىت- ژۇرنالغا مۇشتېرى بولۇش دائىرىسىنى يىلمۇ يىل كېڭەيتتى، 1993- يىلدىن باشلاپ بەش خىل گېزىت، سەككىز خىل ژۇرنالغا مۇشتېرى بولدى. 1996- يىلى ئۆز يېنىدىن 600 نەچچە يۈەن پۇل چىقىرىپ، «شىنجاڭ گېزىتى» قاتارلىق 17 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتېرى بولغاندىن سىرت، يەنە پەرزەنتلىرى ۋە ئىيالى ئۈچۈن «شىنجاڭ مائارىپى گېزىتى»گە، «شىنجاڭ ئىياللىرى»، «تارىم غۇنچىلىرى»، «شىنجاڭ ياشلىرى» ژۇرنىلىغا مۇشتېرى بولدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى بۇ يىل 650 نۇسخىدىن ئارتۇق ھەر خىل گېزىت- ژۇرنالغا مۇشتېرى بولۇپ، كادىر- ساقچىلارنىڭ گېزىت- ژۇرنال كۆرۈشىگە قولايلىق يارىتىپ بەرگەنىدى. بۇ سوت مەھكىمىسى ھازىر 1997- يىللىق گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتېرى بولۇشنىڭ تەبىارلىق خىزمەتلىرىنى جىددىي ئىشلىمەكتە.

سۈرەتتە: كادىر- ساقچىلار قىرائەتخانىدا گېزىت- ژۇرنال كۆرمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

مول مېۋە بايلىقىمىز ۋە پىششىقلاش سانائىتىمىز

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دۆلەت ئىچى - سىرتىدا «مېۋە ماكانى» دېگەن نامى بار. 1994 - يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالما، نەشپۈت، ئۈزۈم، شاپتۇل، ئۆرۈك، چىلىنى 10 مىليون 759مىڭ تونناىدىن، قوغۇن - تاۋۇزى 7 مىليون 751 مىڭ تونناىدىن ئېشىپ كەتتى، 1995 - يىلى تېخىمۇ كۆپ بولدى. ئەمما شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بىز خام ئەشيا مەنبەسىدىلا ئۇستۇنلۇككە ئېرىشىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشتىكى ئۇستۇنلۇكتىن قولغا كەلتۈرەلمەيۋاتىمىز، ياكى ناھايىتى ئاز ئۈنۈم كۆرۈۋاتىمىز. قانداق قىلغاندا ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشتا ئۇستۇنلۇككە ئېرىشەلەيمىز؟ بىردىنبىر يول - پەن - تېخنىكىغا، ئىلمىي ئۇسۇلغا تايىنىپ پىششىقلاش سانائىتىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا. مېۋە پىششىقلاشتا نۆۋەتتە ئەڭ ئىلغار تېخنىكا - ئەسلى مېۋىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن فىزىكىلىق، خىمىيىلىك ئۇسۇللار ياكى جانلىقلار ئىلمى ئارقىلىق (مېۋە پىگمېنتلىرى، چېرىتكۇچ باكتېرىيە قاتارلىقلارنىڭ پائالىيىتىنى چەكلەش، ئۆلتۈرۈش) بىر تەرەپ قىلىش ئۇسۇلى قوللىنىۋاتىدۇ. بۇ ئۇسۇل ئارقىلىق مېۋىلەرنى ئۇزاق ۋاقىت ساقلاپ ئىستېمال قىلىش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدا بۇ خىل ئۇسۇللار بىلەن مېۋە پىششىقلاش بىر ئاجىز نۇقتا بولۇپ تۇرماقتا. ھازىر نىسبەتەن كەڭرىك قوللىنىلۋاتقىنى: تېز توڭلىتىش، كونسېرۋالاشتۇرۇشتىن ئىبارەت ئىككى خىل.

1) تېز توڭلىتىش: ھۆل مېۋىلەرنىڭ تەركىبىدە سۇ قىسمى كۆپ بولىدىغانلىقى ھەممىگە ئايان. «تېز توڭلىتىش» دەل ئاشۇ سۇدىن پايدىلىنىشقا قارىتىلغان. مېۋە تەركىبىدىكى سۇنىڭ تېزدىن توڭلاپ قېلىشى بىلەن تەڭ مېۋىدىكى جانلىقلار ھەرىكىتى، ئۇلارنىڭ كۆپىيىشى چەكلىمىگە ئۇچرايدۇ - دە، مېۋىلەرنى ئۇزاق ساقلاش ئىمكانىيىتى يارىتىلىدۇ. تېز توڭلىتىلغان مېۋىلەرنىڭ ئەسلى رەڭگى، تەمى، پۇرىقى، ئۇزۇقلۇق تەركىبىي قاتارلىقلار تەسىرگە ئۇچرىمايدۇ.

2) كونسېرۋالاشتۇرۇش: ھۆل مېۋىلەرنى يۇقىرى گرادۇسلۇق ھارارەتتە باكتېرىيىسىزلەندۈرۈپ، ئاغزى ھەم ئېتىلىدىغان (ھاۋا كىرەلمەيدىغان) مەخسۇس قاچىلاردا ساقلاشنى كۆزدىتىدۇ. بۇ خىل ئۇسۇلدا زەخىلەنمىگەن مېۋىلەر تاللىنىدۇ، ئاندىن يۇيۇش، تاشقى پوستى، ئۇرۇقلىرىنى چقىرىۋېتىش، تەبيارلانغان قاچا ئىچىدىكى ھاۋانى چقىرىۋېتىش، قىزىتىپ باكتېرىيىسىزلەندۈرۈش قاتارلىق مەشغۇلات تەرتىپى ئورۇندىلىدۇ. كونسېرۋالاشتۇرۇشنىڭ تېخنىكىلىق باشقۇرۇلۇشى نىسبەتەن تاددىي، ئاسان، سېلىنىدىغان مەبلەغ ئاز. شۇڭا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مېۋە پىششىقلاش سانائىتىدە ئومۇملىشىۋاتقىنىمۇ مۇشۇ ئۇسۇل. بۇ ئۇسۇلنى باغۋەنلەر ئاسانلا ئومۇملاشتۇرۇش، تەشۋىقاتنى كۈچەيتىش كېرەك.

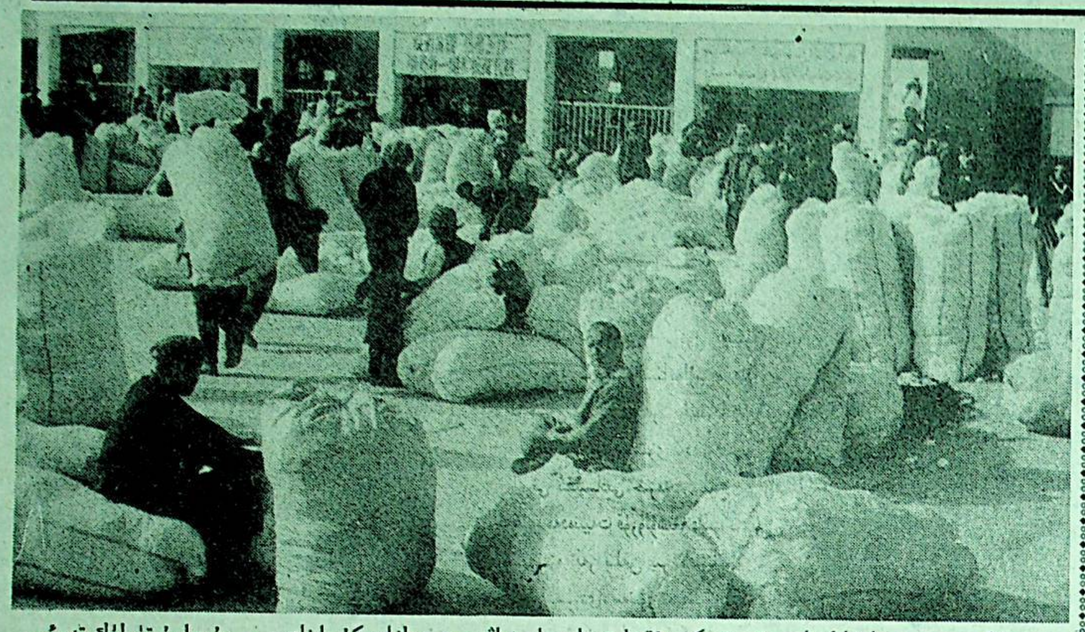
يۇقىرىقىلاردىن باشقا، پىششىقلاش سانائىتىمىزنىڭ تەرەققىياتى نىسبەتەن ئاستا بولۇۋاتقان بۇگۈنكى شارائىتتا، خەلقىمىز ئۆزى ئىجاد قىلغان قۇرۇتۇپ قاق قىلىش، قىياملاشتۇرۇش ئۇسۇللىرىدىنمۇ پايدىلىنىشقا بولىدۇ.

1) قاق قىلىش: تەبىئىيكى بۇ مېۋە تەركىبىدىكى سۇ مىقدارىنى ئازايتىش دېگەنلىكتۇر. ئەمما بۇ ئۇسۇلنى قوللانغاندا بەزى پېتەرسىزلىكلەر كۆرۈلىدۇ. قۇرت چۈشۈش، بۆزۈلۈش، توپا - چاڭ ئېچىدە قۇرۇش... قاتارلىقلار. بۇ پېتەرسىزلىكلەرنى ئازايتقىلى بولامدۇ - يوق؟ ئەلۋەتتە بولىدۇ. بۇنىڭ ئۈچۈن، قۇرۇتىلىدىغان مېۋىلەرنى ئاۋۋال مۇۋاپىق مىقداردىكى شۇلتا سۇيىكە چىلاش لازىم. شۇنداق قىلغاندا، مېۋىلەردىكى مىكرو جانلىقلارنى دېزىنفېكسىيىلىگىلى، توپا - لايلارنى پاكىزلىغىلى بولىدۇ. ئاندىن كېيىن پاكىز جايغا يېيىپ قۇرۇتۇش، يامغۇر - پېشىن بولغاندا ئۆستىنى يېپىش لازىم. قۇرۇتۇشتا يەنە ئىسلاش ئۇسۇلىمۇ بار.

2) قىياملاشتۇرۇش: بۇ تەننەرخى بىر قەدەر ئېشىپ كېتىدىغان بىر خىل ئۇسۇل بولۇپ، بۇ ئۇسۇلمۇ خەلقىمىز ئارىسىدا بىر قەدەر كەڭرى تارقالغان. ئەمما ئائىلىلەردە ئىسلاپ، ئىستېمال قىلىشقا باب كېلىدۇ، بۇنىڭدىمۇ مېۋىنى ئۇزاق ساقلاشقا بولىدۇ.

يۇقىرىدا ئېيتىلغان ئىككى خىل يەرلىك ئۇسۇل يىلىغا 10 مىليون تونناىلاپ ھۆل مېۋە ئىشلەپ چقىرىدىغان ئاپتونوم رايونىمىزغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىشتا يەنىلا ئەڭ ياخشى چارە ئەمەس. ئاپتونوم رايونىمىز يېنىك سانائىتىنىڭ 9 - بەش يىللىق ۋە 2010- يىللىق ئۇلۇغۋار پىلانىدا ئىلمىي ئۇسۇلدا يىللىق مېۋە كونسېرۋاسىي ئىشلەپچقىرىش مقدارىنى 100 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈش بەلگىلەندى. بۇ گەرچە ئاپتونوم رايونىمىزغا نىسبەتەن كىچىك سان بولسىمۇ، ئەمما 1995 - يىلدىكى پىششىقلانغان 25 مىڭ تونناغا سېلىشتۇرغاندا يەنىلا چوڭ.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش بىزنىڭ مېۋە پىششىقلاش سانائىتىمىزگىمۇ كەڭ تەرەققىيات پۇرسىتى يارىتىپ بەردى. بۇ جەھەتتە ئىلغار پىششىقلاش كارخانىلىرىنىڭ مەيدانغا كېلىشى مېۋە بايلىقىمىزنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇشنىڭ تەقەززاسى بولۇپ تۇرماقتا.

مەملىكەت بويىچە پاختا ئىشلەپچقىرىشتىكى نۆۋەتلىق ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولغان كۇچا ناھىيىسى بۇ يىلمۇ تۇرلۇك تەبىئىي ئاپەتلەرنى يېڭىپ كېڭەزدىن مول ھوسۇل ئالدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بەس - بەستە دۆلەتكە پاختا سېتىپ بەرمەكتە.

قەيۇم قادىر فوتوسى

يېڭسار ناھىيىسى پاختكارلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، ئۇلارنىڭ پاختا سېتىش قىزغىنلىقىغا مەدەت بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت** خەۋەر قىلدۇ: يېڭسار ناھىيىسى پاختا سېتىۋېلىشتىن بۇرۇنقى ۋە كېيىنكى تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، ئىتتىبار بېرىش سىياسىتىنى يولغا قويۇپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، پاختكارلارنىڭ پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقىغا مەدەت بەردى.

بۇ يىل يېڭسار ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىگە بولغان نازارەتچىلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتتى. ناھىيىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى ئاساسىي قاتلاملاردىكى پاختا سېتىۋېلىش نوقتىلىرىغا بېرىپ، پاختا سېتىۋېلىش جەريانىدا كۆرۈلگەن ئەمەلىي مەسىلىلەرنى نەق مەيدانىدا ھەل قىلدى. پاختا-چىگە شىركىتىمۇ پرىيومچىكلارغا بولغان ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، پاختىنى كەم جىگلايدىغان، دەرىجىسىنى ۋە باھاسىنى بېكىتىشتە ئادەمگە قاراپ مۇئامىلە قىلىدىغان ئەھۋاللارنىڭ ئالدىنى ئالدى. پاختا سېتىۋېلىش نۆۋەتلىرىدا دەم ئېلىش ئۆيى، ئولاغ، ھارۋا قويۇش ئورنى، چايخانا، داۋالاش ئورۇنلىرىنى قۇرۇپ ھەقسىز مۇلازىملىق قىلىپ، پاختكارلارغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى. «ئىككىدە ئاشكارا» بىردە مەھپىي» بولدى. پاختكارلارغا 10 كىلوگرام پاختا ساتسا بىر كىلوگرام سۇ مېيى، بىر دەن پاختا ساتسا 10 كىلوگرام كۇنجۇرىنى ئەرزان باھادا سېتىپ بەردى. ئاشخانىلاردا بازار باھاسىدىن بىر ھەسسە ئەرزان تاماق سېتىپ بېرىپ پاختكارلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلدى. پاختكارلارغا نەق پۇل بېرىشكە كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ناھىيىدە پاختكارلارنىڭ دۆلەتكە پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولدى. 9 - ئاينىك 17 - كۈنىدىن 10- ئاينىك 14 - كۈنگىچە ناھىيە بويىچە سېتىۋېلىنغان پاختا 50 مىڭ دەنگە يېتىپ 1- دەرىجىلىك پاختا 58.5 % نى، 2- دەرىجىلىك پاختا 35 % نى ئىگىلىدى.

چودا يېزىسىدا دېھقانلارنىڭ دۆلەتكە پاختا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى يۇقىرى بولماقتا

گۇما ناھىيىسىنىڭ چودا يېزىسىدا بۇ يىل 13 مىڭ مويەرگە سۇلياۋ پاختىسىنىڭ ئېچىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. دېھقانلار پەيتنى چىڭ

ساخاۋەتلىك باي

سۈرەتلىك خەۋەر

يوپۇرغا تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى ئىمىن تۆرەك ئۇزاق يىللاردىن بۇيان قەيەردە ئىشلىسە شۇ يەردە نەتىجە يارىتىپ، نۇرغۇن ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىپ كۆپ قېتىم تەقدىرلەنگەندى. ئۇ پېنسىيىگە چىققاندىن كېيىنمۇ يەنىلا يۇرتداشلىرى ئۈچۈن ئاز - تولا ئىش قىلىپ بېرىشنى ، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى ئويلىدى چقارمىدى.

ئىمىن تۆرەك 40 نەچچە يىللىق خىزمەت ستاژىغا ئىگە پىشقەدەم كادىر، ئۇ ئەترەت باشلىقى، كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، غۇلجا شەھىرىنىڭ يېزىلىق «فۇشك» تاشلاندۇق تۆمۈرلەرنى پىششىقلاش زاۋۇتى يىللىق مەھسۇلات قىممىتىنى 5 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، غۇلجا شەھىرىدىكى تايانچ كارخانىلاردىن بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئىشچىلار مەشغۇلات ئۇستىدە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت**

ئالاهده تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مەھەممەت** فوتوسى

ناشقورغان ناشيول ئۇچاستكىسى ئارخىپ باشقۇرۇشتا ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن 2- دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى

تاشقورغان ناشيول ئۇچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئارخىپ باشقۇرۇش، رەتلەش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، يېقىندائاپتونوم رايون تەرىپىدىن ئارخىپ باشقۇرۇشتا 2- دەرىجىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى.

تاشقورغان ناشيول ئۇچاستكىسى ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۇچۇن، ئارخىپ باشقۇرۇشقا مەخسۇس خادىم، ئۇيۇ ئاجرانتسى، 35 مىك يۇەن پۇل ئاجرىتىپ ئارخىپ ساقلاشقا لازىملىق ماتېرىيال، ئۇسكۇنىلەرنى تولۇقلىدى. ئۇلار يېقىندا يەنە ئىلگىرىكى ئارخىپلارنى رەتلەپ تۇرگە ئايرىش خىزمىتىنى تېزرەك تاماملاش ئۇچۇن، ئۇن كىشىنى بۇ خىزمەتكە يارەدەم بېرىشكە ئاجرانتسى. قەشقەر ۋىلايەتلىك ئارخىپ باشقارمىسى، ناھىيىلىك ئارخىپ ئىدارىسى، باش ئۇچاستكا قاتارلىق ئورۇنلاردىكى كەسپىي خادىملارنى ئارخىپ رەتلەش خىزمىتىگە يارەدەمگە تەكلىپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ ئۇچاستكىنىڭ ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىش بولدى. يېقىندا مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈپ نومۇر قويۇپ باھالىشى ئارقىلىق، بۇ ئۇچاستكا 95.5 نومۇرغا ئېرىشىپ، ناھىيە بويىچە ئارخىپ خىزمىتىدە ئاپتونوم رايونلۇق تەكشۈرۈپ ئۇتۇكۇرۇۋۇلۇشىغا ئېرىشكەن تۇنجى ئورۇن بولۇپ قالدى.

غوپۇر قاسىم، يۇسۇپجان ھۇسەين، ئەنۋەر ناسىر

خۇشا ناشيول ئۇچاستكىسى يول ئاسراش مەشغۇلاتىنى ماشىنلاشتۇرۇپ، ناشيول ئىشچىلىرىنىڭ ئەمگەك سىجللىقىنى يېنىكلەتتى

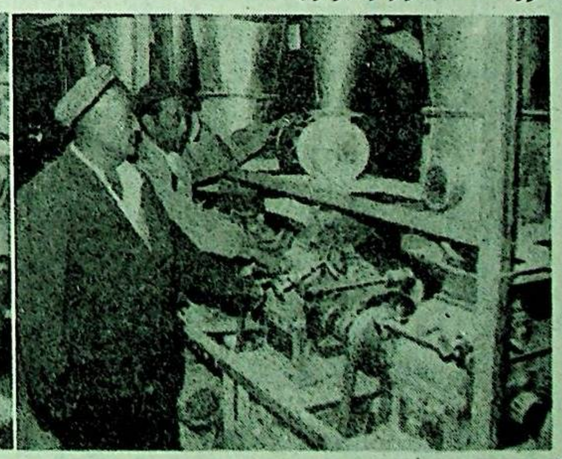
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نازىگۈل شېبراي** خەۋەر قىلىدۇ: ئورۇمچى ناشيول باش ئۇچاستكىسىغا قاراشلۇق خۇشا ناشيول ئۇچاستكىسى يول ئاسراشقا ئىشلىتىدىغان ماشىنىلارنى كۆپلەپ سېتىۋېلىپ، يول ئاسراش مەشغۇلاتىنى ماشىنلاشتۇرۇپ، ناشيول ئىشچىلىرىنىڭ ئەمگەك سىجللىقىنى كۆرۈنەرلىك يېنىكلەتتى.

خۇشا ناشيول ئۇچاستكىسى ئاسرايدىغان مۇساپە 201 كىلومېتر بولۇپ، بۇ يوللارنىڭ كۆپ قىسمى تاغ ئىچىدىكى شېغىل يوللار ئىدى، ماي ياقۇزۇلغان يوللارنىڭمۇ كونىرىشى ئېغىر بولغاچقا، ئايەتكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ئاجىز ئىدى. شۇڭا ناشيول ئىشچىلىرىنىڭ يول ئاسراش ۋەزىپىسى ئېغىر ھەم جاپالىق ئىدى. ئىلگىرى شېغىل تاسقاش، توشۇش، قاراماي قاينىتىش، قاراماي بىلەن شېغىلنى ئارىلاشتۇرۇش قاتارلىق مەشغۇلاتلار ئادەم كۈچى بىلەن ئىشلەنگەچكە، ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك سىجللىقى ئېغىر ئىدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ ئۇچاستكا باش ئۇچاستكا، ناشيول ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى قاتارلىق مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ قوللىشى ۋە يارىدەمدە 18 ماشىنا، تراكتور، توپا ئىتتىرىش، شېغىل تاسقاش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، ھەممە داۋاينەلەردە ماشىنا بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك سىجللىقى زور دەرىجىدە يېنىكلەپ، ئىش ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ يېڭىتام يېزىسى تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، دېھقانلارنىڭ كۆممىقوناق تېرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، يېزا بويىچە قوناق تېرىلغۇ كۆلىمى 22 مىك موغا يېتىپ، ئومۇمىي ھوسۇلى 13 مىك تونىدىن ئاشتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار قوناق خامىندا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

سۈرەتتە: ئىمىن تۇرەك ئۇن زاۋۇتىدا مەشغۇلات ئېلىپ بارماقتا.

سۈرەتتە: ئۇنىڭ سېمونت ماتېرىياللىرى زاۋۇتىدىن كۆرۈنۈش.

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **ئابلاجان ئەمەت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم** خەۋىرى ۋە فوتوسى.

گۈما ناھىيىسىنىڭ چودا يېزىسىدا بۇ يىل 13 مىك مويەرگە سۇلياۋ يېپىپ كېۋەز تېرىلغان بولۇپ، دېھقانلار پەن- تېخنىكا خادىملىرىنىڭ يېتەكچىلىكىدە كېۋەز پەرۋىشىنى باشتىن ئاخىر تۇجۇپلەپ پەرۋىش قىلغانلىقتىن، كېۋەز مايسىلىرى تەكشى ئۆسۈپ ۋە كۆپ غوزىلاپ، پاختىسىنىڭ ئېچىلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى. دېھقانلار پەيتنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇدۇللۇقتا ئېچىلغان پاختىلىرىنى ئۇدۇللۇقتا تېرىپ، 10- ئاينىڭ 10 - كۈنىگىچە دۆلەتكە 359 مىڭ 113 كىلوگرام پاختا سېتىپ بەردى.

مىرەخمەت سەيدەخمەت

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېزا ئىگىلىك 3 - شى 53- تۇمنى بۇ يىل يۇقىرىدىن چۇشۇرۇپ بېرىلگەن 13 مىك 400 مو كۆزگى بۇغداي تېرىش پىلانىنى 10 - ئاينىڭ بېشىغا قەدەر سۇپىەتلىك ئورۇنداپ بولدى.

ھەسەنجان قارى

△ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ خانىئېرىق بازىرى تاغارچى 6 - كەنتىدىكى ئابدۇرېشت توختى بۇ يىل يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكىنىڭ «سلوس ياساپ چارۋا مال بورداشتىكى ئىلغار شەخس» دېگەن شەرەپ گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى.

سابىرجان سېيىت

△ يۇپۇرغا ناھىيىسىدە دۆلەتنىڭ يارەدەم بېرىشى، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنىڭ تەڭ كۈچ چىقىرىشى بىلەن بۇ يىل 10 - ئايغا قەدەر سەككىز ئورۇندا سۇ مۇنارى، سەككىز سۇ زاۋۇتى، 13 ماشىنىلاشقان قۇدۇق قېزىلىپ، 153 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى ئاتقۇزۇلۇپ، 13 مىڭ 500 ئادەم، 28 مىڭ 300 تۇياق چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇيى ھەل قىلىندى.

ئەخمەتجان ئۆمەر

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ قاراسۇ يېزىسىدا بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 3000 مېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭىمىس ئېرىق - ئۆستىگى ياسالدى.

ئايۇپ چاۋا

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كاۋاك يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 652 تونىنا پاختا سېتىپ بەردى.

يۇسۇپجان ئۆمەر

△ خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 10- ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 870 مو بوز يەر ئېچىپ، سالالاشتۇردى.

سىدىقۇللا ئەخمەت

△ ئاۋات ناھىيىسىنىڭ تامتوغراق يېزىسىدىكى پاختكارلار بۇ يىل 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 25 مىڭ 580 دەن پاختا سېتىپ بەردى.

ھادى دانى

△ قاغلىق ناھىيىسىنىڭ چوپان يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 246 تونىنا گۈلە سېتىپ، 985 مىڭ يۇەن كىرىم قىلدى.

مۇساجان ياسىن

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككى قول قاتتىق بولۇش»تا چىڭ تۇرغاندىلا، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرغىلى بولىدۇ

ـ ئۈرۈمچى يېڭىشەھەر رايونىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرغانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەترەھىم

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ يېڭىشەھەر رايونى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» ئاڭچىنىدا چىڭ تۇرۇپ، «تونۇشنى ئۆسقۇرۇپ، نىشانىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئومۇمىي گەۋدە بويىچە ئىلگىرىلەپ، نۆۋەتا، لىنىيە، دائىرە بويىچە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تېخىمۇ يۇقىرى پەللىگە ئۆرلەش»تىن ئىبارەت «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ يېڭى تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ھەرقايسى جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇردى. 1995-يىلى سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 96 مىلون 680 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1994 - يىلدىكىدىن % 84.4، ئومۇمىي پايدا- باج سومىسى 22 مىلیون 110 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1994- يىلدىكىدىن % 103، چېگرا سودا ئىمپورت - ئېكسپورت سومىسى 2 مىلیون 920 مىڭ دوللارغا يېتىپ، ئون ھەسسە ئاشتى. رايونغا قاراشلىق ئالتە مەھەللە ئىش بېجىرىش ئورنىنىڭ مالىيە كىرىمى 1 مىلیون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلدى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ رايون «خەلق ئىشلىرى خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئۈلگىلىك ئورۇن»، «پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار كوللېكتىپ»، «مىيىلەر خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئىلغار رايون»، «مەللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئۈلگىلىك ئورۇن»لارغا ئېرىشىپ، «جەمئىيەت ئىلغار رايون»، «مەدەنىيەت بويىچە ئىلغار رايون» قاتارلىق ئونلىغان فەخرىي نام بېرىلدى. بۇ رايون بۈلتۈر «ئاپتونوم رايون» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ھەر خىل پائالىيەت بىلەن زىچ بىرلەشتۈردى. بۇ رايون جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ئۆز ئورنىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ياخشى پۈرسىتى دەپ قارىماي، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىتى. جاڭجياگاڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەجرىبىلىرىنى رەتلەپ تارقىتىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش، مۇھاكىمە قىلىش، سىلىشتۇرۇشقا ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق ئۆز رايونى، ئۆز ئورنىنىڭ جاڭجياگاڭ بىلەن بولغان پەرقىنى تېپىپ چىقتى، بۇ ئاساستا رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشنى ئومۇمىيلاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈردى. رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، بۇرۇسىتنى غەنىيمەت بىلىپ، ئومۇمىيلاشتۇرۇشقا دائىر بىر قاتار سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن رايوننىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادى تېز راۋاجلاندى. پەقەت بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە رايوننىڭ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 44.35، پايدا - باج سومىسى % 48.19، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى % 81، مالىيە كىرىمى % 39.93 ئاشتى.

ئاساس قىلغان شەھەر ئاھالىلىرىنى تەربىيىلەش مەركىزى، ئىش بېجىرىش ئورۇنلىرى ۋە تارماقلارنى ئاساس قىلغان شۆبە مەكتەپلىرىنى قۇرۇپ، ئاھالىلەرنى تەربىيىلىدى. مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش بويىچە تەربىيىلەنگەنلەر 200 مىڭ ئادەم، (قىسمى) غا يېتىپ، تەربىيىلىنىشكە تېگىشلىكلەرنىڭ 85 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن مەدەنىيەتلىك، ئەدەپلىك ئۈرۈمچى كىشىلىرىدىن بولۇش، ياخشى ئوبراز تۇرغۇزۇش بۇ رايوندىكىلەرنىڭ ئېڭىغا ھەرىكىتىگە ئايلاندى.

بۇ رايون مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ئىدىيە-ئەخلاق تەربىيىسىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى قىلىپ، چىڭ تۇتتى، ھەر خىل شەكىللەر ئارقىلىق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ماركسىزملىق مىللەت نەزەريىسى بىلەن تەربىيىلىدى. مىللەت نەزەريىسى بىلىملىرى مۇسابىقىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئاساسىي تېما قىلىنغان تەھەرىكەت مۇسابىقىسى، ھۆسن خەت، گۈزەل سەنئەت، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى ئېچىپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتتى. بۇ جەريانىدا ياش - ئۆسمۈرلەرنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئېلىپ بېرىشتىكى ئاساسلىق ئوبيېكت قىلىپ، ئۇلارغا دۆلەت ئەھۋالى، رايون ئەھۋالىنى بىلدۈرۈپ، ئۇلاردا توغرا مىللەت قارىشى تۇرغۇزدى. كادىرلارنى تەربىيىلەش، ئۆستۈرۈشە ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز تەۋەسىدىكى مەكتەپلەردىن قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىردىن ئوقۇش راسخوتى ئالماسلىق توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقاردى، ئۇيغۇ قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۆي قىينچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلى. يېڭىشەھەر رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت ئۆزىنگە قارىشلىق ۋە ئۆز تەۋەسىدىكى ئۇرۇنلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى خىزمىتىنى سېلىشتۇرۇش، باھالاش، تەپ تارتۇرۇشنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ رايوندا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى دوختۇرخانىسى، شىنجاڭ «جۇڭخې» ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئۈلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. رايون بويىچە يەتتە مەھەللە ئىش بېجىرىش ئورنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدە ئۈلگىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 256 ئورۇنغا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۈلغار ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. بۇ رايون بۈلتۈر «ئاپتونوم رايون» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ھەر خىل پائالىيەت بىلەن زىچ بىرلەشتۈردى. بۇ رايون جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ئۆز ئورنىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ياخشى پۈرسىتى دەپ قارىماي، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. جاڭجياگاڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەجرىبىلىرىنى رەتلەپ تارقىتىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش، مۇھاكىمە قىلىش، سىلىشتۇرۇشقا ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق ئۆز رايونى، ئۆز ئورنىنىڭ جاڭجياگاڭ بىلەن بولغان پەرقىنى تېپىپ چىقتى، بۇ ئاساستا رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشنى ئومۇمىيلاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈردى. رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، بۇرۇسىتنى غەنىيمەت بىلىپ، ئۇنىتسادنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر بىر قاتار سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن رايوننىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادى تېز راۋاجلاندى. پەقەت بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە رايوننىڭ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 44.35، پايدا - باج سومىسى % 48.19، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى % 81، مالىيە كىرىمى % 39.93 ئاشتى.

ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. بۇ رايون ئاممىنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار ئالدىدا «ئۈچ ئىزىم، ئۈچ قاراش، ئۈچ ئەخلاق» تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلاردا توغرا دۆلەت قارىشى تۇرغۇزدى. كادىرلارنى تەربىيىلەش، ئۆستۈرۈشنى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز تەۋەسىدىكى مەكتەپلەردىن قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىردىن ئوقۇش راسخوتى ئالماسلىق توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقاردى، ئۇيغۇ قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۆي قىينچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلى. يېڭىشەھەر رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت ئۆزىنگە قارىشلىق ۋە ئۆز تەۋەسىدىكى ئۇرۇنلارنىڭ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى خىزمىتىنى سېلىشتۇرۇش، باھالاش، تەپ تارتۇرۇشنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، بۇ رايوندا تۇرۇشلۇق ھاۋا ئارمىيىسى دوختۇرخانىسى، شىنجاڭ «جۇڭخې» ھەسسىدارلىق چەكلىك شىركىتى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدە مەملىكەت بويىچە ئۈلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى. رايون بويىچە يەتتە مەھەللە ئىش بېجىرىش ئورنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى خىزمىتىدە ئۈلگىلىك ئورۇن بولۇپ باھالاندى. 256 ئورۇنغا «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە ئۈلغار ئورۇن» دەپ نام بېرىلدى. بۇ رايون بۈلتۈر «ئاپتونوم رايون» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ھەر خىل پائالىيەت بىلەن زىچ بىرلەشتۈردى. بۇ رايون جاڭجياگاڭدىن ئۆگىنىشنى ئۆز ئورنىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ياخشى پۈرسىتى دەپ قارىماي، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. جاڭجياگاڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەجرىبىلىرىنى رەتلەپ تارقىتىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش، مۇھاكىمە قىلىش، سىلىشتۇرۇشقا ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق ئۆز رايونى، ئۆز ئورنىنىڭ جاڭجياگاڭ بىلەن بولغان پەرقىنى تېپىپ چىقتى، بۇ ئاساستا رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشنى ئومۇمىيلاشتۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈردى. رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ قىلىپ، ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، بۇرۇسىتنى غەنىيمەت بىلىپ، ئۇنىتسادنى راۋاجلاندۇرۇشقا دائىر بىر قاتار سىياسەت، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇنىڭ بىلەن رايوننىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادى تېز راۋاجلاندى. پەقەت بۇ يىل 1 - ئايدىن 7 - ئايغىچە رايوننىڭ ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن % 44.35، پايدا - باج سومىسى % 48.19، سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى % 81، مالىيە كىرىمى % 39.93 ئاشتى.

ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئاممىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. بۇ رايون ئاممىنىڭ ئىدىيە - ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتتى. پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلار ئالدىدا «ئۈچ ئىزىم، ئۈچ قاراش، ئۈچ ئەخلاق» تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلاردا توغرا دۆلەت قارىشى تۇرغۇزدى. كادىرلارنى تەربىيىلەش، ئۆستۈرۈشنى ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئۆز تەۋەسىدىكى مەكتەپلەردىن قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئوقۇغۇچىلىردىن ئوقۇش راسخوتى ئالماسلىق توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقاردى، ئۇيغۇ قىينچىلىقى بار ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى- خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۆي قىينچىلىقىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 200 مىڭ يۈەن ئاجرىتىلى. يېڭىشەھەر رايونلۇق پارتكوم، ھۆكۈمەت ئۆزىنگە قارىشلىق ۋە ئۆز تەۋەسىدىكى ئۇرۇنلارنىڭ مىللەتلەر

ئۈرۈمچى، 51 شەھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن، 199 رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن، ھەربىي، خەلق بىرلىكە مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش بويىچە 13 ئۇلغار كوللېكتىپ بارلىققا كەلدى.

شەھەر قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، مۇھتىي گۈزەللەشتۈردى. بۇ رايون رايوندىكى ھەر مىللەت خەلقىنى يېڭىشەھەرنى بىرلىكتە گۈللەندۇرۈشكە تەشكىلەپ، رايوننى پەيدىنپەي يېڭىچە، پاكىز، پىشىللىققا پۈركەلگەن سوتسىيالىستىك زامانۇي شەھەر رايونغا ئايلاندۇردى. بولۇپمۇ يېقىنقى ئىككى يىلدا تەرتىپكە سېلىش، ئۆزگەرتىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۇلۇچەمگە توشمايدىغان 5614 پارچە ۋەيرانە بولغان ئۆلۈچەملىك قىلىپ ياسىلاتقۇزدى، قانۇنغا خىلاپ سېلىنغان 850 ئىمارەتنى چاقتۇرۇۋەتتى، 40 مىڭ كۋادرات مېتردىن كۆپرەك تامنى ئاقارتتى. 167 مىڭ كۋادرات مېتردىن ئارتۇق يولنى يېڭىدىن ياسىدى. 3500 كۋادرات مېتر يولنى رېمونت قىلدى. مەھەللە يوللىرىنى ئاسفالتلاشتۇردى، 41 مىڭ 554 تۇپ كۆچەت تىكلىپ، كۆكەرتىلىش نىسبىتى % 33 كە يەتتى. كوچا دوقمۇشىدىكى ئۈچ گۈللۈكنى ئۆزگەرتتى، كوچا بويلىرىغا رەڭلىك چىراغ ئورنىتىپ، رايوننىڭ كېچىلىك مەنزىرىسىنى گۈزەللەشتۈردى، رايون بويىچە 40 نەچچە يول، 200 نەچچە ئورۇندا «ئىشك ئالدىدىكى ئۆچىنى ھۆددىگە ئېلىش» مەسئۇلىيەت ئۆزئىمى يولغا قويۇپ، ئىشك ئالدى تازىلىقى، يول تازىلىقى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلدى.

جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ياخشى ئىجتىمائىي تەرتىپ ئورناتتى. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشتا زەربە بېرىش بىلەن ئالدىنى ئېلىشنى بىرلەشتۈرۈپ، بۇ خىزمەت بويىچە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت ئۆزئىمى ئورناتتى. سودا بازارلىرىنىڭ ئامانلىقىنى باشقۇرۇش توغرىسىدا كونكرېت بەلگىلىمىلەرنى ئۆزۈپ چىقتى ھەمدە ئاساسلىق كوچىلارغا، سودا بازارلىرىغا ئامانلىق ساقلاش بوتكىسى تەسىس قىلدى، چارلاشنى كۈچەيتتى. ئاجىز ھالقىلارنى نۇقتىلىق تۇرمۇش ئۇچۇن، كۆچمە نوپۇسنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى، ج خ ئورۇنلىرىدا جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش، ئۇلارغا يېتىشۇلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كادىر - ساقچىلارنىڭ سىياسىي ئىدىيە ۋە كەسپىي ساپاسىنى ئۆستۈردى. بۇنىڭ بىلەن دېلو يۆز بېرىش نىسبىتى تۆۋەنلىدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ رايون جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدە شەھەر بويىچە ئۇدا يەتتە يىل ئۇلغار رايون بولۇپ باھالاندى. بۇ يىل يەنە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايون بويىچە ئۇلغار ئورۇن، دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

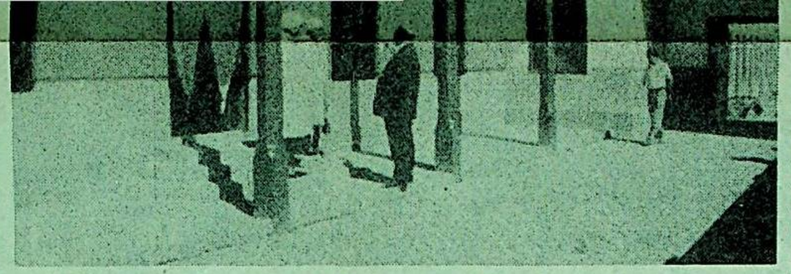
مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى سېلىنمىسىنى كۈچەيتتى. بۇ رايون يېقىنقى يىللاردىن بۇيان 75 مىليون مەبلەغ سېلىپ شەھەر رايونىنىڭ مۇنەۋۋەر سىلىرىنى ياخشىلدى.

تەۋرەنمەسلىك؛ ئۇ كۆڭۈلسىزلىقتا، تەنقىدكە ئۇچرىغاندىمۇ مەنسۇپ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۈتۈش ئۈچۈن ئۆزىنى بېرىدىسىدىن تەۋرەنمەسلىكتە چىڭ تۇردى. ھەر دەرىجىلىك 1 ـ قول رەھبىرلىرى كادىرلارنىڭ مەنسۇپ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيەتنى ئۆز ئۈستىگە ئېلىشى ئۈچۈن، «ئۇچنى كىرگۈزۈش» يەنى مەنسۇپ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەزىلىرىنىڭ ئومۇمىي خىزمەت پىلانىغا كىرگۈزۈش، پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ۋە ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ نىشانلىق باشقۇرۇش خىزمىتى نەتىجىسىنى تەكشۈرۈش، باھالاش ئېچىگە كىرگۈزۈش؛ ئورۇنلار، تارماقلارنىڭ 1 ـ قول باشلىقلىرىنىڭ كۈندىلىك خىزمەت كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشنى؛ «ئۇچ بولۇش»نى يەنى مەنسۇپ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئۈندىدىغانلار چوقۇم 1 ـ قول مەسئۇل كادىر بولۇش؛ مەنسۇپ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى % 100 كە يەتتى.

بۇ رايون شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، «مەدەنىيەتلىك، ئىدىيلىك ئورۇنچى كىشىلىرىدىن بولۇش، پىگىشەھەرلىكلەرنىڭ پىگى ئوبرازىنى يارىتىش» مەزمۇن قىلىنغان ئوبراز يارىتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇ پائالىيەت جەريانىدا مەدەنىيەتلىك بولۇش بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيسى ۋە مەدەنىيەتلىك بولۇشقا ئىدەتلىنىش تەربىيسىنى كۈچەيتىپ ھەمدە شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ مەدەنىيەتلىك بولۇش ئىدىمىسىگە رىئايە قىلىش، مەدەنىيەتلىك، ئىدىيلىك ئورۇنچىلىكلەردىن بولۇش بويىچە ئىمزا قويۇش پائالىيىتى، شەھەر ئاھالىلىرىنىڭ مەدەنىيەتلىك بولۇش ئىھتىياسى، قائىدىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. رايونلۇق پارتىيە مەكتىپىنى ئۆتكۈزۈش، ئاتوش شەھىرىگە قاراشلىق ئازاق يېزا تۆۋەن ئىشتاچى كەنتىدىكى كىرىمھاجى قاتارلىق يەككە تىجارەتچىلەر بىيىغاندا يۇرتىنى، يۇرتداشلىرىنى ئۇنتۇپ قالمىدى. ئۇلار 105 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ يېقىندا ئۆز كەنتىگە 250 كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى بىر شپاخانا قۇرۇپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ كېسەل كۆرسىتىشى ئاسانلاشتى.

سۈرەتتە: كەنت شپاخانىسى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىجات سابىت** فوتوسى

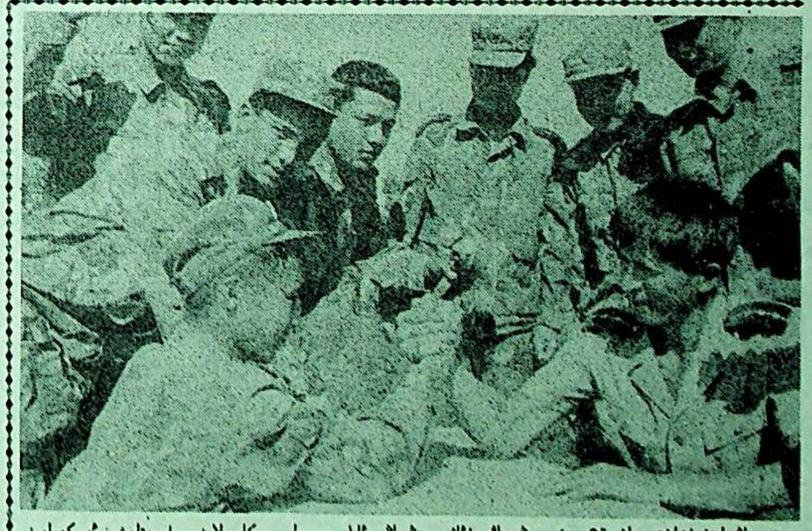

مەنسۇپ مەدەنىيەت گۈللىرى

سانجى شەھىرى شەھەر ـ بازارلاردىكى ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلاپ، ئۇلارنى تۇرمۇشتا خاتىرجەم قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىئاي ياقۇپ** خەۋەر قىلدۇ: سانجى شەھىرى شەھەر ـ بازارلاردىكى ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي شارائىتىنى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىغانلىق نەتىجىسى بىلەن يېقىندا ئېچىلغان ئىلپتونوم رايونلۇق ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇشى خىزمىتى بويىچە تەجرىبە ئالماشتۇرۇش يىغىندا تەجرىبە تونۇشتۇردى. ئۇلارنىڭ ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قىينىچىلىقىنى پۈتۈشتىكى ئاساسلىق ئۇسۇلى دۆلەت ئاجراتقان مەبلەغ ئاساسىدا شەھەر مالىيىسىدىن ئازراق چىقىرىش، مەكتەپلەر ئازراق چىقىرىش، ئۆي ئىگىلىرى مەبلەغ توپلاش يوللىرى ئارقىلىق مەبلەغ قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىشتىن ئىبارەت.

سانجى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك 88 مەكتەپتە 2592 ئوقۇنقۇچى، ئىشچى ـ خىزمەتچى بولۇپ، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر ـ بازارلاردىكى ئوقۇنقۇچى، ئىشچى ـ خىزمەتچى 780 گە يېتىدۇ. ئىلگىرى شەھەر ـ بازارلاردىكى ئوقۇنقۇچى، ئىشچى ـ خىزمەتچىلەر ئوتتۇرا ھېساب بىلەن ئالتە كۋادرات مېترلىق ئۆيدە ئولتۇرۇپ كېلىۋاتاتتى. شەھەرلىك پارتكوم ۋە شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بېرىشنى مائارىپنى ھەممىدىن ئاۋۋال راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىكى مۇھىم تەدبىر، دەپ قارىدى. ئۇلار كۆپ قېتىم يىغىن ئېچىپ، ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي مەسلىسىنى مەخسۇس مۇزاكىرە قىلدى ھەمدە ھەر يىلى مائارىپ ۋە ئوقۇنقۇچىلار ئۈچۈن ئەملىي ئىش قىلىپ بېرىش قارارىنى ئوتتۇرىغا قويدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي لايىھىسى، يېزا ـ قىشلاقلاردىكى ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇشىغا دائىر ئالاقدار ئىتتىبار بېرىش سىياسەتلىرىگە مۇناسىۋەتلىك مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلىپ بېكىتتى. ئالاقدار تارماقلارمۇ بىرلىكتە ماسلىشىپ، ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇشىنىڭ ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى. شەھەر ئىككى مۇئاۋىن شەھەر باشلىقى، ئالاقدار كومىتېت، ئىشخانا، ئىدارىلەرنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى قاتناشقان مەخسۇس «ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى»نى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتنى ئومۇمىيۈزلۈك لايىھىلەپ، قەدەم ـ باسقۇچقا بۆلۈپ ئېلىپ باردى. كۆپ يوللار ئارقىلىق مەبلەغ توپلاپ قۇرۇلۇش مەبلىغىنى ھەل قىلدى. 1987 ـ يىلدىن 1994 ـ يىلغىچە ئومۇمىي قۇرۇلۇش كۆلىمى 14 مىڭ 349 كۋادرات مېتر كېلىدىغان توقۇز يۇرۇش ئوقۇنقۇچىلار بىناسى سېلىندى. بۇنىڭغا دۆلەت 600 مىڭ يۇەن ئاجراتتى، شەھەر 824 مىڭ يۇەن، مەكتەپلەر 1 مىليون 602 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجراتتى، ئۆي ئىگىلىرى 3 مىليون 756 مىڭ يۇەن مەبلەغ توپلىدى. قالغىنىغا بانكىدىن قەرز ئېلىندى، 1995 ـ ۋە 1996 ـ يىللىرى 6917 كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئۇچ يۇرۇش ئوقۇنقۇچىلار بىناسى سېلىندى. نۆۋەتتە، شەھەر بويىچە شەھەر ـ بازارلاردىكى ئوقۇنقۇچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئولتۇراق ئۆيى 12 كۋادرات مېترغا يېتىپ، ئوقۇنقۇچىلارنىڭ ئۆي ئېھتىياجى ئاساسىي جەھەتتىن قاندۇرۇلدى.

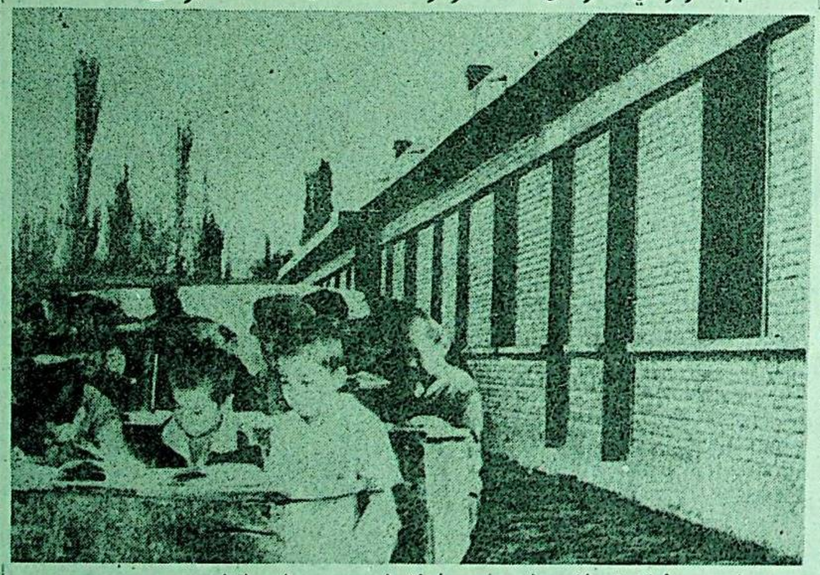
شىنجاڭدا ئۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىم 1 ـ يېڭىلىق مۇئاۋىن يېڭجاڭى ئابلىمىت ھاجى «كادىرلارنى مۇرەككەپلەشتۈرۈش» پائالىيىتى داۋامىدا ئوفېتسېر ـ ئەسكەرلەر بىلەن ئېچىلىق ـ ئاشقۇنلۇق بولۇپ، جەڭچىلەرنىڭ سىرداش دوستى بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئۇ (ئوڭدىكى كىشى) جەڭچىلەر بىلەن كۆچ سىناشماقتا. **دىلشات مۇھەممەتسىيت، يۇسۇپجان** فوتوسى

پەيزاۋات باش مەيدانىدا 700 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇچى «چېدىر دەرسخانىلار» بىلەن خوشلاشتى

سۈرەتلىك خەۋەر

3 ـ ئاينىڭ 19 ـ كۈنىدىكى يەر تەۋرەش ئاپىتىدىن كېيىن سىرتتا ئوقۇشقا مەجبۇر بولغان يېزا ئىگىلىك 3 ـ شىسىنىڭ پەيزاۋات باش مەيدانىدىكى 730 نەپەر باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى يېقىندا ئۆزلىرىگە تۈت ئاي دەرسخانا بولغان «چېدىر»لار بىلەن خوشلاشتى. خىش ۋە بېتون قۇرۇلمىلىق ئازادە ھەم يورۇق دەرسخانىلارغا كۆچۈپ كىردى. يەر تەۋرەش ئاپىتىدە بۇ مەيداندىكى يەتتە لەيدۇيىنى ئاساس قىلىپ قۇرۇلغان ئۇچ تارماق باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ بىر قىسىم دەرسخانىلىرى ئۆرۈلۈپ چۈشكەن ھەم چاك كېتىپ خەتەرلىك ھالەتكە كېلىپ قالغاچقا، بۇ مەكتەپلەردىكى 730 نەپەر ئوقۇغۇچى سىرتتا ئوقۇشقا مەجبۇر بولغانىدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن باش مەيدان پارتكومى جەددىي تەدبىر قوللىنىپ، سىرتتا قالغان ئوقۇغۇچىلارنى ۋاقتلىق چېدىر ئۆيلەرگە ئورۇنلاشتۇرۇپ ئوقۇشنى ئەسلىگە كەلتۈردى. يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ پائال قوللىشى ئارقىسىدا 900 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ توپلاپ 9 ـ ئاينىڭ باشلىرىغىچە ئۇچ تارماق مەكتەپكە ئومۇمىي كۆلىمى 1313 كۋادرات مېتر كېلىدىغان 18 ئېغىز دەرسخانا ۋە ئىشخانا سېلىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن ئوقۇغۇچىلار يورۇق ھەم ئازادە دەرسخانىلاردا خاتىرجەم ئوقۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولدى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار يېڭى دەرسخانىلاردا دەرس تىڭشىماقتا.
تۇرسۇنجان زۇنۇن فوتوسى ۋە خەۋىرى

سدىق موللا «قار لەيلىسى» باشلانغۇچ مەكتىپىگە 13 مىڭ يۈەن قىممىتىدە ماددىي بۇيۇم ئىئانە قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلدى: مەرىپەتپەرۋەر يەككە تىجارەتچى سدىق موللا ئۇرۇمچى سايياغ رايونىدىكى مەبلەغ سېلىشى بىلەن ئۇرۇمچى يامالىق تېغىدا قۇرۇلغان «قار لەيلىسى» باشلانغۇچ مەكتىپىگە يېقىندا 3300 يۈەن قىممىتىدىكى ئىككى ماشىنا كۆمۈر، 10 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى دەرىزە پەردىسى، قاتلىما ئورۇندۇق قاتارلىق ماددىي بۇيۇملارنى ئىئانە قىلىپ، ئۇلارنى ئىسسىنىش ۋە باشقا جەھەتتىكى غەمدىن خالاس قىلدى.

مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، گوۋۇيۈەننىڭ كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، يېڭى كەسىپ ئىستىلى تۇرغۇزۇش» بويىچە سۆھبەت يېغىنى ئاچتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، گوۋۇيۈەننىڭ كەسىپلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئىشخانىسى يېقىندا بېيجىڭدا «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، يېڭى كەسىپ ئىستىلى تۇرغۇزۇش» بويىچە سۆھبەت يېغىنى ئاچتى. يىغىن پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇنى ھەرتەرەپلىمە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە «كۆزنەك ساھەلەر»نىڭ باشقىلارنىڭ ئالدىدا ھېگىشنى ئوتتۇرىغا قويدى. سۆھبەتتە تۆمۈرىيول، خەلق ئاۋىئاتسىيىسى، تاشيول قاتنىشى، قۇرۇلۇش، پوچتا - تېلېگراف، ئېچكى سودا، پۇل مۇئامىلىسى، سەھىيە، ئېلېكتر ئېنېرگىيىسى، ج خ ساھەلىرى ۋە تارماقلارنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

كۆپچىلىك سۆھبەتتە مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ ئاچقۇچى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشتا. 6 - ئۇمۇمىي يىغىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئىنتايىن پايدىلىق شارائىت يارىتىپ بەردى. ھازىر، ھەممە ساھە بولۇپمۇ «كۆزنەك ساھەلەر»نىڭ رەھبەرلىرى چوقۇم ئىدىيىسىنى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش ئىشەنچى ۋە مەسئۇلىيەت تۇيغۇسىنى كۈچەيتىپ، كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ئۇمۇمىي يىغىن بەلگىلىگەن ۋەزىپىلەرنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك. سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن يۈكسەك بىرلىكنى ساقلاپ، خەلقنىڭ ئىشەنچسىنى قولغا كەلتۈرۈش، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇش، پارتىيىنىڭ ئويۇشۇشچانلىقىنى كۈچەيتىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى، تۈتۇشنىڭ مۇھىملىقىنى تولۇق تونۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى قەتئىي بوشاشماي تۇتۇشى كېرەك.

كۆپچىلىك مۇنۇلارنى بىلدۈردى: 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتا «كۆزنەك ساھەلەر» باشقىلارنىڭ ئالدىدا ھېگىشى كېرەك. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەرقايسى كەسىپ، ساھەلەر ۋە تارماقلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش جەھەتتە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلەپ، جەمئىيەتكە خېلى ياخشى تەسىر كۆرسەتتى. لېكىن، ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈۋاتقان ناتوغرا ئىستىل ھېلىھەم مەۋجۇت، «كۆزنەك ساھەلەر»ھەممىدىن ئاۋۋال ھەربىرىكەتكە كېلىپ باشلامچىلىق بىلەن 6 - ئۇمۇمىيىغىنىنىڭ «قارارى»دىكى تەلەپلەر بويىچە خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى مەقسەت قىلىپ، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى زورايتىپ، «خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، يېڭى كەسىپ ئىستىلى تۇرغۇزۇش» شوئارىنى ياقۇرتىپ، «يېڭى ئىستىل تۇرغۇزۇش»، «ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش»ئارقىلىق ساھەلەرنىڭ كەيپىياتىنى ئەنىمۇ ياخشىلىشى كېرەك.

مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ۋەزىپىگە تەيىنلىگەنلەر ۋە ۋەزىپىدىن قالدۇرۇلغانلارنىڭ تىزىملىكى

(1996-يىل 3-ئاينىڭ 4-كۈنى مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 18-يىغىنى قارار قىلىپ تەستىقلىغان)

ۋەزىپىگە تەيىنلەنگەنلەر:

ئابدۇرەھىم ئابدۇرىشىت - مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مەجلىس ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

ئابدۇرەھىم ئابدۇرىشىت - مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىشلار ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

ۋەزىپىدىن قالدۇرۇلغانلار:

ئابدۇرەھىم ئابدۇرىشىت - مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى مەجلىس ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

ئابدۇرەھىم ئابدۇرىشىت - مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئىشلار ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى

چېەن چېچېن خېنەننى كۆزدىن كۆچۈرگەندە ئىشىكنى سرتقا ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە سايا‌ھەتچىلىكنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇش كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جېڭجۇ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى چېەن چېچېن يېقىندا خېنەننى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق دېدى: سايا‌ھەتچىلىكنىڭ ئىشكنى سرتقا ئېچىۋېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، يەرلىك ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

مۇئاۋىن زۇڭلى چېەن چېچېن 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن 28 - كۈنىگىچە ئۆلكىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى لى چاڭچۈن قاتارلىق ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ ھەمراھلىقىدا جېڭجۇ، كەيفېك، لويانگ قاتارلىق جايلاردىكى بىر قىسىم قاتناش، سايا‌ھەت مۇئەسسەسلىرى ۋە سرتقا يۈزلىنىش تېپىدىكى كارخانىلارنى كۆزدىن كۆچۈردى، خېنەن ئۆلكىلىك پارتكوم، ئۆلكىلىك ھۆكۈمەتنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: نۆۋەتتە پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ، ئىزچىللاشتۇرۇش، ھەر دەرىجىلىك رەھبىرلىرى كادىرلار چوقۇم سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، پارتىيە ئىستىلى قۇرۇلۇشى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش بويىچە تىرىشچ پېگى ۋەزىيەت يارىتىش لازىم.

مۇئاۋىن زۇڭلى چېەن چېچېن مۇنداق دېدى: خېنەن ئوتتۇرا تۇزلەڭلىككە جايلاشقان، ئېلىمىزنىڭ شەرقىي قىسىم دېڭىز بويىدىكى رايونلىرى بىلەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلىرىنى تۇتاشتۇرىدىغان ئىشك، ھازىر تۆمۈرىيول، تاشيول ۋە ئاۋىئاتسىيە قاتارلىق قاتناش مۇئەسسەسلىرى جەھەتتە مۇئەييەن ئاساسقا ئىگە، رايون ئورنى ئۇستۇنلۇكىنى تىرىشچ ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە ئايلاندۇرۇپ، سرتتىن كىرگۈزۈپ، ئېچكى قىسمدا بىرلىشچ، ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ ئىشكىنى سرتقا ئېچىۋېتىشكى «كۆۋرۈك بېشى ئىستىكامى» بولۇشقا تىرىشىشى لازىم. مۇئاۋىن زۇڭلى چېەن‌چېچېن مۇنداق دېدى: خېنەن ئاساسلىق ئىشلەپ چىقىرىدىغان چوڭ ئۆلكە بولغانلىقى ئۈچۈن، ئاساسلىق ئىشلەپچىقىرىش، سېتىۋېلىش ۋە زاپاس ساقلاش خىزمىتىنى داۋاملىق ياخشى تۇتۇپ، مول ھوسۇلنى مول پېتى يىغىۋېلىشقا كاپالەتلىك قىلىشى، دېھقانلارغا «ئاق ھۆججەت» بەرمەسلىكى، ئاساسلىق ئوبوروت تۇرۇلمىسى ئىسلاھاتىنى يەنمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىشى لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا مال باھاسىنى باشقۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم.

مۇئاۋىن زۇڭلى چېەن چېچېن خېنەننى كۆزدىن كۆچۈرگەن مەزگىلىدە، جېڭجۇدا ئۇنتكۇزۇلگەن ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارنىڭ تاشقى ئىقتىساد - تېخنىكا ھەمكارلىقى بويىچە كېڭىشىش يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

ئۇدا ئۇچ يىل ھۆلچىلىك ئاپېتىگە ئۇچرىغان خوتەن ئۆلكىسىنىڭ خېڭشەن ناھىيىسىدە سۇ ۋەيران قىلىۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى رېمونت قىلىشنى مۇھىم نۇقتا قىلغان سۇ قۇرۇلۇشى دولقۇنى كۆتۈرۈلدى. بۇنىڭغا ئەمكەك كۈندىن 1 مىليون 100 مىڭ كۈن سەرپ قىلىنىپ، 830 مىڭ كۇب مېتر تاش - توپا

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ يېقىندا جېڭجۇدا ئېچىلغان خەلقئارا خوڭخې دەريا‌سىنى تىزگىنلىگەنلىكىنىڭ 50 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنىغا تەبرىك خېتى ئەۋەتتى.

● لى پېڭ زۇڭلى گوۋۇيۈەن يېقىندا ئاچقان سۆزلىق خىزمەتى يىغىنىدا مۇھىم سۆز قىلىپ: سۇ قۇرۇلۇشى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىيات ۋە خەلق تۇرمۇشىغا مۇناسىۋەتلىك زور مەسىلە، سۇ قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كەلگۈسى تەرەققىياتقا مۇناسىۋەتلىك ستراتېگىيىلىك تەدبىر، دەپ كۆرسەتتى.

● خۇجنتاۋ يېقىندا ئىياغلاشقان مەملىكەتلىك يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتى سۆھبەت يىغىنىدا يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى تۇمۇمىيۈزلۈك، چوڭقۇر، پوختا، ئۈزلۈكسىز ئېلىپ بېرىشنى تەكىتلىدى.

● گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى يېقىندا 1996 - يىللىق قىش پەسىللىك ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى توغرىسىدا پەرمان چىقىرىپ، جايلاردىن ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى.

● گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى ۋۇباڭگو يېقىندا «جۇڭگو ئىقتسادىي ئۇنۇم سەپىرى»تەشكىلىي ھەيئىتىگە ۋەكىل بېيجىڭ، چاڭچۈن شەھىرىدىكىلەرگە خەت يېزىپ، سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ تەسەۋۋۇرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىقتسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنىڭ يولى ۋە تەدبىرلىرى ئۈستىدە ئىزدىنىشنى تەلەپ قىلدى.

● گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىلىرى لى لەنچىڭ، جياڭ چۈنيۈن يېقىندا گوۋۇيۈەن ئىشخانىسى ئويۇشتۇرغان يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسى توغرىسىدىكى لېكسىيىنى ئاڭلىدى.

● دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، دۆلەت پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتىنىڭ مۇدىرى پېڭ پېييۈن يېقىندا گۈيياڭدا ئېچىلغان مەملىكەتلىك تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بىلەن پىلانلىق تۇغۇتنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى ئالماشتۇرۇش يىغىنىدا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: نامرات رايونلارنىڭ ئاھالە ۋە تەرەققىيات مەسلىسىدىكى مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلىرىنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى بىلەن تېخىمۇ ياخشى بىرلەشتۈرۈش كېرەك.

● گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە 1996 - يىللىق جۇڭگو خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە قاتنىشى كۆرگەزمىسى تەشكىلىي ھەيئىتىنىڭ مۇدىرى ۋۇباڭگو يېقىندا ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىغا مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە قاتنىشى كۆرگەزمىسى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى نامايان قىلدۇ.

● «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارار» ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدا كىتابچە قىلىپ نەشر قىلىندى.

● ئېچكى سودا مىنىستىرلىكى يېقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، جايلاردىن ھاراق بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى قوغداشنى تەلەپ قىلدى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى، مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى بىرلىكتە

ئۆلكە، مىنىستر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى

قالدۇرغانلارخلق ئىسملىكى

(1996 - يىل 10 - ئاينىك 29 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىك 22 - سانلىق يىغىندا ماقۇللاندى)

1. خۇاڭ چدۇڭ قوشۇمچە ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئەقلىي مۇلۇك ھوقۇقى سوت كوللېگىيىسىنىك باشلىقلىقىغا تەينىلەندى.

2. ياڭ جنچى، جياڭ جېپىيلەر ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى ئەقلىي مۇلۇك ھوقۇقى سوت كوللېگىيىسىنىك مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەينىلەندى.

3. شېن لياڭ، لىۋجۇيمېي (ئايال)، يۈي شاۋبەي (ئايال)، فۇجنلىيەن (ئايال)، جۇفەن، يۇ جېنئەن، كاۋ يۈيۈ (ئايال)، لو شاۋخۇا، دۇڭ ۋېنپۇ، شۇجىڭلەر ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىك سوتچىلىقىغا تەينىلەندى.

4. جاڭ خۇڭجۇن ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىك سوتچىلىقىدىن قالدۇرۇلدى.

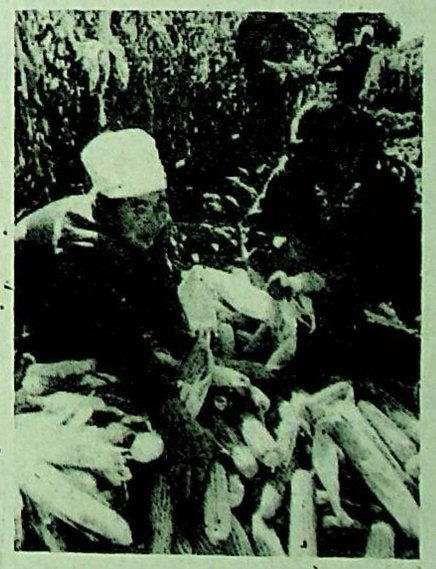
5. لى خەيۇبي، لاڭ يۈيلەن (ئايال)، لىۋياچاك (ئايال)، جاۋ فېڭشياڭ، لىيۇشۇيخۇڭ (ئايال)، جاڭ ۋېنساڭ، پەن جۇن (ئايال)، ياڭ جىخۇڭ، خاۋۋېي، ۋېي فۇجۇن، جىن چىرۇڭلار ئالىي خەلق تەپتىش مەھكىمىسىنىك تەپتىشلىكىگە تەينىلەندى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى)

ئالتە تارماق بىرلىكتە جۇڭگو ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەكشۈردىۋ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت ستاتىستىكا ئىدارىسى، ئەمگەك مىنىستىرلىكى، مەملىكەتلىك باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، سەھىيە مىنىستىرلىكى، جۇڭگو خەلق بانكىسى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان جۇڭگو ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى تەكشۈرۈش پائالىيىتى بۇ يىل 11 - ئايدىن 1997 - يىلى 2 - ئايغىچە مەملىكەت بويىچە 72 شەھەردە قانات يايدۇرۇلدۇ.

بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈشنىڭ مۇنداق ئۈچ مەقسىتى بار: 1. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشك ئېچىۋېتىلگەن 18 يىلدىن بۇيان ئېلىمىز ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلاشتا قولغا كەلتۈرۈلگەن زور نىسبەتتىكى نەتىجىلەرنى قوغداش، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىشنى تېخىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئۈچۈن ئاساس يارىتىش؛ 2. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىدىكى ئاساسلىق زىددىيەت ۋە مەسىلىلەرنى ئىگىلەش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى ياخشىلاشقا مۇۋاپىق سىياسەت تەدبىرلارنى ئوتتۇرىغا قويۇش؛ 3. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش ئەھۋالىنى ياخشىلاشنىڭ ئۇزۇن مۇددەتلىك ماكانىزمىنى بەرپا قىلىش.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاربىن خەۋىرى. مەملىكەتلىك بېيجىڭدىن كۆپەيتىلگەن ئولتۇراق تۈي قۇرۇلۇشىنى ئىشلىگەن شەھەرلەر خىزمىتى يىغىنى 10 - ئاينىڭ 14 - كۈنىدىن 15 - كۈنىگىچە خاربىندا ئۆتكۈزۈلدى. قۇرۇلۇش مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى خۇجىيې يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر تۇرالغۇ تۈي قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئىنتايىن ياخشى پەيتى، ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنى يولغا قويۇش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، تۇرالغۇ تۈي ئىسلاھاتى سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، دۆلىتىمىزنىڭ پۈتكۈل تۇرالغۇ تۈي قۇرۇلۇشى سەۋىيىسىنى يەنە بىر بالداق ئۆستۈرۈش كېرەك.

خۇجىيې مۇنداق دېدى: ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشك ئېچىۋېتىلگەندىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ تۇرالغۇ تۈي قۇرۇلۇشى ئۈچقانداق راۋاجلاندى. ئون نەچچە يىلدا سېلىنغان تۇرالغۇ تۈي كۆلىمى 12 مىليارد كۋادرات مېتردىن ئېشىپ، دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتتى، ھازىر دۆلىتىمىزنىڭ تۇرالغۇ تۈي قۇرۇلۇشى مەزگىلىنى ئەڭ ياخشى تەرەققىيات مەزگىلى دېيىشكە بولىدۇ. ھازىرقى گەپ تاۋار ئۆيلەرنىڭ باھاسىنى تېخىمۇ مۇۋاپىقلاشتۇرۇشتا، تۇرالغۇ تۈي سېتىۋېلىشقا قەرز پۇل بېرىشنى قوللاش ئىشىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە قالدى.

خۇجىيې مۇنۇلارنى ئالاھىدە كۆرسەتتى: ھازىر ئەمەلىي تۈي سېلىش تەننەرخى تۈي باھاسىنىڭ ئاران 50 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، قالغان 50% ھەر خىل باج پۇلىدىن ئىبارەت. ھازىر «ئۆينىڭ باھاسىنى چۈشۈرۈپ سېتىش» ھەققىدە گەپ - سۆز بولۇۋاتىدۇ، مۇنداق دېيىش توغرا ئەمەس، بۇنى «باھانى يېگىباشتىن تەكشۈرۈپ بېكىتىش» دېيىش كېرەك، چۈنكى، ھازىر تۈي باھاسىدا مۇۋاپىق بولمىغان نۇرغۇن تەرەپلەر بار، مۇۋاپىق بولمىغانلىرىنى چىقىرىۋېتىش كېرەك، ھېچبولمىغاندا 20 - 30 پىرسەنتىنى چىقىرىۋېتىش كېرەك. ئەگەر باھا 30% - 20 چۈشۈرۈلسە، ئۇنىڭغا تۈي سېتىۋېلىش رەنە قەرز پۇلى قوشۇلسا، تۈي سېلىش ۋە تۈي سېتىش ھالقىلىرى بىر - بىرىنگە ئۇلانسا، تۇرالغۇ تۈي قۇرۇلۇشى جانلىنىدۇ، قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، ھېتالچىلىق، ماشىنىسازلىق، توقۇمىچىلىق، خىمىيە سانائىتى، ئولچىگوچ ئەسۋابلار، تۈي سايمانلىرى قاتارلىق 50 تىن ئارتۇق كەسىپنىڭ تەرەققىياتى تېزلىشىپ، ئىقتىسادنىڭ يېگى ئىشىش نۇقتىسى شەكىللىنىدۇ.

خۇجىيې ئۆي باھاسىنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇشنى تەكتلىدى

ئولكە، مىنىستر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە مۇھاكىمە كۇرسى ئاچتى

دېڭ گۈەنگېن ئوقۇش باشلاش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي كومىتېت تەشكىلات بۆلۈمى، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە مەركىزىي پارتىيە مەكتىپى بىرلىكتە ئولكە، مىنىستر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە مەخسۇس تېمىدا ئاچقان مۇھاكىمە كۇرسىدا يېقىندا بېيجىڭدا ئوقۇش باشلاندى. بۇ قېتىمقى مۇھاكىمە كۇرسىدا كۇرسانتلار دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى يېتەكچى قىلىپ، 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ (قارارى)ۋە يولداش جياڭ زېمىننىڭ ئومۇمىي يىغىندا سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنى ئەستايىدىل ئوگىنىپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئاساسلىقى ئىدىيە، ئەخلاق ۋە، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇر مۇھاكىمە قىلدۇ. 6 - ئومۇمىي يىغىندا بەلگىلەنگەن ۋەزىپىلەرنى قانداق ئەمەلىيلەشتۇرۇش مەسىلىسىنى نۇقتىلىق مۇھاكىمە قىلدۇ.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى دېڭ گۈەنگېن ئوقۇش باشلاش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى پارتىيىنىڭ 14 - قۇرۇلتىيىنىڭ روھىنى ئارقىدىن 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ، 4 - ، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۇرگەندىن كېيىن ئومۇمىيەتكە مۇناسىۋەتلىك مۇھىم مەسىلە توغرىسىدا يەنە ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بارغان مۇھىم يىغىن؛ تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئايدىنلاشتۇرۇپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا سەپەرۋەر قىلىنغان مۇھىم يىغىن؛ پارتىيىمىز زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئومۇمىيەتنى ئاساس قىلىپ، يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى جىددىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرگەن مۇھىم يىغىن. ھازىر پۈتۈن پارتىيە ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئوگىنىشنى ئەستايىدىل ئۈيۇشتۇرۇۋاتىدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتەك مۇراسىم

شىنجاڭ گېزىتى

1996 - يىل
نويابر
4
دۈشەنبە

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

新疆日报
（维文）

تۇرپان ۋىلايىتى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆز خىراجىتى بىلەن پارتىيە گېزىتىگە مۇشتېرى بولۇشنى تەلەپ قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى ۋېيجېڭ خەۋەر قىلدۇ: تۇرپان ۋىلايىتى 1997-يىلدىكى پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلىغا مۇشتېرى بولۇش خىزمىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، يېزا، ناھىيىدىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆز خىراجىتى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى» ۋە پارتىيە ژۇرنىلىغا مۇشتېرى بولۇشنى ھۆججەت تارقىتىپ بەلگىلىدى ھەم ۋىلايەتلىك پارتكوم رەھبەرلىرىدىن باشلاپ بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

ۋىلايەتلىك پارتكوم يەنە 1996-يىللىق مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزالىرى، ئىشلەپچىقىرىش ئىلغارلىرى، ئىلغار خىزمەتچىلەرنى بىر سانىدىن «شىنجاڭ گېزىتى»گە مۇشتېرى قىلىپ مۇكاپاتلىدى. بۇنىڭدىن باشقا، پارتىيە گېزىتى، پارتىيە ژۇرنىلىغا مۇشتېرى بولۇشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىلغار ئورۇنلارنى باھالاش شەرتلىرىنىڭ بىرى قىلدى. ھەر دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇنلار، چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنى مەدەنىيەت جەھەتتە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇپ، نامرات يېزا، كەنتلەرنى «شىنجاڭ گېزىتى»، پارتىيە ژۇرنىلىغا مۇشتېرى قىلىشقا رىغبەتلەندۈردى ۋە دەۋەت قىلدى.

ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، تەدبىرنى كۈچەيتىپ، نامرات ئاممىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلايلى

- ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

(1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى)

نامرات ئاھاللەرنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىشتىن ئىبارەت. بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن، ۋاڭ لېچۈەن شۇجى مۇھىم سۆز قىلدى، مەن تامامەن قوشۇلىمەن. تۆۋەندە مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ (پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۈيۈەننىڭ يېزىلاردىكى نامرات ئاھالىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىش توغرىسىدىكى قارارى)نى ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدىكى «پىكرى» دىكى بەزى مۇھىم مەسىلىلەرگە بىرلەشتۈرۈپ، بىرنەچچە پىكرىمنى ئوتتۇرىغا قويۇپ ئۆتىمەن.

1. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق تونۇشىمىز لازىم

مەركەز بۇ قېتىمقى نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى يىغىنىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى، سىياسىي بيۇرونىڭ بېيجىڭدا تۇرۇۋاتقان بارلىق دائىمىي ئەزالىرى يىغىنغا قاتناشتى، جياڭ زېمىن، لى پېڭ، جۇرۇڭجى ۋە جياڭ چۈنيۈن قاتارلىق يولداشلار مۇھىم سۆز قىلدى، بۇ پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۈيۈەننىڭ نامرات جايلاردىكى ئامما بولغان سەمىمىي غەمخورلۇقىنى گەۋدىلەندۈرۈپلا قالماستىن، بەلكى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغىچە نامرات ئاھالىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش ئىرادىسىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىگە بۇنداق يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى شۇنىڭ ئۈچۈنكى:

بىرىنچىدىن، بۇنى پارتىيىمىزنىڭ تۇپ مەقسىتى ۋە سوتسىيالىزمنىڭ خاراكتېرى بەلگىلىگەن، جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى قۇرۇلغان كۈندىن باشلاپلا جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش تۇپ مەقسىتىنى ئۆزىنىڭ بايرىقىغا يازغان، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ تۈرمۇشى پەيدىنپەي ياخشىلاندى، شىنجاڭنىڭ قىياپىتىدە ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشلەر بولدى. لېكىن ئاساس، مۇھىت، ئىدىيىۋى كۆز قاراش، خىزمەت ئۇسۇلى قاتارلىق جەھەتتىكى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا يەنە بىر قىسىم ئاممىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى تېخى ھەل بولمىدى، مۇبادا مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان يېرىم ئەسىردىن كۆپرەك ۋاقىت ئۆتۈپ كەتكەندىمۇ بىر قىسىم ئامما يەنىلا تويغۇدەك تاماق يېيەلمىسە، ئىسسىنغۇدەك كىيىنەلمىسە، بۇ پارتىيىمىزنىڭ تۇپ مەقسىتىگە ۋە سوتسىيالىزمنىڭ خاراكتېرىگە ئۇيغۇن كەلمەيدۇ. بۇ ھەرگىزمۇ بىر كىچىك مەسىلە ئەمەس، بەلكى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئاممىسى ئالدىدىكى ئوبرازىغا، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ مۇستەھكەملىنىشى ۋە تەرەققىي قىلىشىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان چوڭ مەسىلە، مەن ھەر قېتىم ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، بىر قىسىم ئاممىنىڭ تۇرمۇشتا ئىنتايىن قىينىچىلىق تارتىۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىمدە بەكمۇ تىت - تىت بولىمەن. بىز ھەر بىر كومپارتىيە ئەزاسى ۋە رەھبىرىي كادىر ئاممىنىڭ دەردىگە دەرمان بولماسلىق، بېھرۇا يۇرسەك بولمايدۇ، ئەڭ زور تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، ئاممىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ياخشى ھەل قىلىشىمىز لازىم. بولمىسا بىز ھەر مىللەت خەلقىگە يۈز كېلەلمەيمىز.

ئىككىنچىدىن، بۇنى ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش بەلگىلىگەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات توغرىسىدىكى 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلىغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسىدا، مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنى 1980 - يىلدىكىدىن ئۈچ قاتلاپ، نامراتلىقنى ئاساسەن تۈگىتىپ، مەملىكىتىمىز بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش ئىنىق ئوتتۇرىغا قويۇلغان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زېمىنى كەڭ، تەبىئىي شارائىتىدا يەرلىق زور بولغاچقا، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىمىز خەلق تۇرمۇشىنى ياخشىلاش ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭ مۇھىم ئاساسى، خەلقنىڭ ئۆزۈقلىنىش مەسلىسى ھەممىدىن چوڭ ئىش، دېھقانلار بېيىسا، دۆلەت بېيىيدۇ، يېزىلار تىنچ بولسا، جاھان تىنچ بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات ئاھالە ئاساسەن ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان جايلارغا، جەنۇبىي شىنجاڭدىكى ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋە شىمالىي شىنجاڭدىكى چەت - ياقا چارۋىچىلىق رايونلىرىغا مەركەزلەشكەن، ئەگەر بىز نامرات ئاھالىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئۈزاقتىچە ھەل قىلالمىساق، پارتىيىمىزنىڭ ئىناۋىتىگە ۋە ئۈيۇشۇش كۈچىگە، سوتسىيالىزمنىڭ ئەۋزەللىكىنىڭ جارى قىلدۇرۇلۇشىغا، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىغا، ئىجتىمائىي مۇقىملىققا ۋە چېگرا مۇداپىئەسىنىڭ مۇستەھكەملىنىشىگە تەسىر يېتىدۇ، ئىقتىسادىمىز يۇكسىلىپ ئاممىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۆسسە، ھەر مىللەت خەلقى ئاندىن پارتىيىنى، سوتسىيالىزمنى، ۋەتەننى تېخىمۇ قىزغىن سۆيۈپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى ھەم ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى تېخىمۇ ئاڭلىق قوغدايدىغان بولىدۇ، شۇڭا نامرات ئاممىنىڭ كېسىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىش زور ئىقتىسادىي مەسىلە بولۇپلا قالماستىن، بەلكى زور سىياسىي مەسىلە، بىز نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۇم قىلىشنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى ستراتېگىيىلىك ۋە ئومۇمىيلىق يۆكسەكلىكىدە تولۇق تونۇپ، دۆلەتكە، خەلقە پايدىلىق بولغان بۇ ئىشنى ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم.

2. ئون يىلدىن بۇيانقى نامراتلارنى يۆلەش جەھەتتە ئىشلىگەن خىزمەتلىرىمىز ۋە ئاساسىي تەجرىبىلىرىمىز

ئاپتونوم رايونىمىزدا كەڭ كۆلەمدە نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى 1986 - يىلى باشلىنىپ، ھازىرغا قەدەر دەل ئون يىل بولدى، ئۇنى ئاساسەن مۇنداق ئىككى باسقۇچقا بۆلۈشكە بولىدۇ:

1986 - يىلدىن 1993 - يىلىغىچە بولغان مەزگىل 1 - باسقۇچ

ئۇنتىيارىي مۇخبىرىمىز لۇ شۇجى خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا سىستېمىسى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇردى. ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا كومىتېتى پارتكۇرۇپپىسى يېقىندا پارتكۇرۇپپا يىغىنى ئېچىپ 6-ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئۆگەنىدى ھەم پەن-تېخنىكا سېپىدە ھەنۇي ھەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى دەسلەپكى قەدەمدە ئورۇنلاشتۇردى.

كۆپچىلىك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئومۇمىي يىغىنىڭ «قارارى» بىز ئۇزاقتىن بۇيان تەقەززالىق بىلەن كۈتكەن پروگراما خاراكتېرلىك ھۆججەت، ئەملىيەت ھەنۇي ھەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلغان پەن-تېخنىكا، پەن تەتقىقات تارماقلىرىدا نەتىجە يارىتىش، ئىختىساس ئىگىلىرى كۆپلەپ مەيدانغا كېلىش، ئۇنۇم ھاسىل قىلىشتەك خۇشاللىنارلىق ۋەزىيەتنىڭ بارلىققا كەلگەنلىكىنى ئىپادىلىدى. بىز چوقۇم مەركىزىي كومىتېت قارارىنىڭ روھى ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇپ، ئىنتىپاقلىشىپ جاسارەت بىلەن ئىلگىرىلەپ، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىشنى تەشەببۇس قىلىپ، تېخنىكا كۈپ پەن-تېخنىكا نەتىجىسى ۋە پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى خەلقە تەدرىجلىك سىڭدۈرۈپ، ئاكادېمىيىسى پارتكومى مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى بارلىققا كەلتۈرۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئاساسىدا «ئون پىشقەدەم، ياش تۆھپىكار پەن-تېخنىكا لوكقىسى» ۋە «باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلارنىڭ خەلق چاكىرى لوكقىسى»نى تالىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشنى قارار قىلدى ھەم كونكرېت تۈلچەم تۈزۈپ چىقتى. شىنجاڭ چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسى پارتىيىلىك كادىرلار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، پارتىيىلىك كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشتە ئولگىلىك رول ئوينىشىنى تەلەپ قىلدى.

جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى شىنجاڭ شۆبىسى پارتكۇرۇپپىسى ۋە ھەرقايسى تەتقىقات ئورۇنلىرى، پونكىتلىرىنىڭ پارتكۇرۇپپىلىرى 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇشنى 1 - دەرىجىلىك چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتتى. فىزىكا تەتقىقاتى ئورنى ئىدىيە، ئەخلاق قاتارلىق تۆت جەھەتتە ئۆگىنىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ئۆگىنەيلى، ئىزچىللاشتۇرايلى

پەن - تېخنىكا سىستېمىسى 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات - سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتى «قارار»نى ئەستايىدىل ئۆگەندى

ئۇز مۇخبىرىمىز يەن رۇك خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى، ئاپتونوم رايونلۇق يازغۇچىلار جەمئىيىتى 10-ئاينىڭ 22-كۈنى بىرلىكتە پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «ئاخباراتى» ۋە «قارار»نى ئەستايىدىل ئۆگەندى، مۇزاكىرە قىلدى.

يازغۇچىلار مۇنداق دېيىشتى: ئالدى بىلەن ئىدىيىمىزنى «قارار» ئاساسدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئەدەبىيات- سەنئەتنى خەلق ئۈچۈن، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش يۆنىلىشتىدە چىڭ تۇرۇپ، نادىر ئەسەرلەر ئېگىنى تىكلەپ، ئامما ئارىسىغا، تۇرمۇشقا چوڭقۇر چۆكۈپ، پايدىلىق پۇرسەتنى تۇتۇپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش دولقۇنىغا قاتنىشىپ، ئىسسر ھالقىش ئالدىدا تۇرغان شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىغا كۈچ-ئۈل بۆلۈپ، ئىدىيىۋىلىكى بىلەن بەدىئىيلىكى بىر گەۋدىگە ئايلانغان، كۆچلۈك دەۋر تۇيغۇسى ۋە تەسىرلەندۇرۇش كۈچىگە ئىگە نادىر ئەسەرلەرنى تىرىشىپ ئىجاد قىلىشىمىز كېرەك. ساغلام، پايدىلىق ئەدەبىيات- سەنئەت ئومۇمىزچىلىقىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئاز سانلىق مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەت خادىملىرى بىلەن بولغان ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، خەلق ئامىمىسنىڭ كۆپ قاتلاملىق، كۆپ تەرەپلىك تەلىپىنى قاندۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ئەدەبىيات-سەنئەتنى گۈللەندۇرۇشكە ھەسسە قوشۇشىمىز لازىم.

ئاپتونوم رايون ئوبوروت كارخانىلرى ئىسلاھاتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى

سۆھبەت يىغىنىغا دەللىلەن مامقان قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى

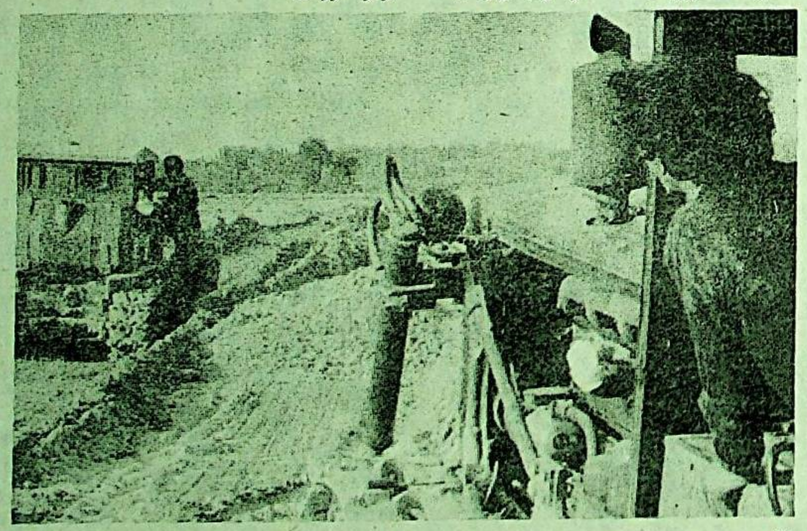
ئۇز مۇخبىرىمىز فالك يۇنجىلك خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايون 10-ئاينىڭ 24-كۈنى ئوبوروت كارخانىلرى ئىسلاھاتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى. يىغىندا ئاپتونوم رايونىنىڭ بىر قىسىم ئوبوروت تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ئوبوروت كارخانىلىرىنىڭ دىرېكتورلىرى ئوبوروت تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئوبوروت كارخانىلرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈستىدە ئورتاق كېڭەشتى.

يىغىندا دەللىلەن مامقان مۇنداق دېدى: ئوبوروت تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى يەنمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش كېرەك. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەردىكى تۇزۇلمە ئىسلاھاتى تارماقلىرى ۋە ئوبوروتقا مەسئۇل تارماقلار ئوبوروت كارخانىلرىنىڭ ئالاھىدىلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، زامانىۋى كارخانا تۇزۇمىنى نىشان قىلىپ، ھەر يەرنىڭ شەرت- شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ، پىلان تۇزۇشى، تۇرگە ئايرىپ بېتەكچىلىك قىلىشى، كۆپ خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، يۇرەكلىك ھالدا ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈشى لازىم. زور كۈچ سەرپ قىلىپ توپ سېتىش كارخانىلرىنىڭ ئىسلاھاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى كېرەك. ھازىر ئوبوروت توپ سېتىش كارخانىلرى ئىلگىرى كۆرۈلۈپ باقمىغان قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كېلىۋاتىدۇ. لېكىن ئوبوروت توپ سېتىش كارخانىلرى قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇش ئۈمىدىنى تاشقى مۇھىتنىڭ ياخشىلىنىشىغىلا باغلاپ قويىما بولمايدۇ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كارخانىنىڭ ئىچكى زىددىيەتلىرىنى ھەل قىلىشى كېرەك.

دەللىلەن مامقان مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دۆلەت كىچىك كارخانىلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنىڭ كۆپ خىل شەكىللىرى ئىچىدە پاي ھەمكارلىق تۈزۈمى شەكلى بىر قەدەر كۆچلۈك ھاياتىي كۈچىنى نامايان قىلماقتا. جايلاردىكى كىچىك ئوبوروت كارخانىلرى دۆلەت مۇلكىنىڭ ئېقىپ كەتمەسلىكىگە كاپالەتلىك قىلىش شەرتى بىلەن بۇ شەكىلنى دادىل قوللىنىشى كېرەك.

دەللىلەن مامقان مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: دۆلەت ئاشلىق تارماقلىرى بىر تەرەپتىن ئىجتىمائىي فۇنكسىيەلىك رولىنى ئۇستىگە ئېلىپ، ئاساسىي يوللۇق رولىنى جارى قىلدۇرۇشى، يەنە بىر تەرەپتىن رىقابەت داۋامىدا سودا خاراكتېرىدىكى تىجارەتنى ياخشى ئېلىپ بېرىشى، مادداي ئەشيا كارخانىلىرى مادداي ئەشيانى ۋەكالەتەن باشقۇرۇش تۈزۈمى ۋە تەقسىملەش-يوللاش تۈزۈمى ئىسلاھاتىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈشى، تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى ئاساسىي قاتلام تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ ئىسلاھاتىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، يېزا ئىگىلىكى ئۇچۇن مۇلازىملىق قىلىش ئۇقتىدارىنى كۈچەيتىشى لازىم.

يىغىندا بىر قىسىم ۋىلايەت، ساھە، كارخانىلارنىڭ ۋەكىللىرى ئوبوروت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇردى.

خوتەن ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئۇنۇم ھاسىل قىلىش» پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، بىيىدىن 26 مىڭ مو بوز يەرنى ئۆزلەشتۈردى.
شياۋجيافاڭ فوتوسى

شارائىتىدا پەرق زور بولغاچقا، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىمىز بەكمۇ تەكشى ئەمەس، ھازىر يەنە 30 نامرات ناھىيە بار، نامرات ھېسابلانمايدىغان ناھىيىلەردىمۇ يەنە 19 نامرات يېزا بار، يېزا - قىشلاق ئاھالىسىدىن ئالتىدىن بىر قىسمىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى تېخى ھەل بولمىدى، ئەگەر مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە بۇ ئامىمنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسىنى يەنىلا ھەل قىلالمىساق ۋە نامراتلىق ھالەتنى تۈگىتەلمىسەك، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 2 - باسقۇچلۇق ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتەلمەيمىز، مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىن ئېغىز ئېچىشىمىز تېخىمۇ مۇمكىن ئەمەس.

ئۇچىنچىدىن، بۇنى ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق ئومۇمىيلىقىنى قوغداش بەلگىلىگەن، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، تۇپ مەقسىتىنى ئۆزنىڭ بايرىقىغا يازغان، ئىنقىلابىي قۇربانلارنىڭ قان تۆكۈپ قۇربان بولۇپ، ئالدىنقىلارنىڭ ئىزىنى كېيىنكىلەر بېسىپ كۆرەش قىلىشىمۇ پۇقرالارنىڭ ياخشى كۈن كۆچۈرۈشى ۋە ئاخىرىدا كومپونزمنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلغان، بىزنىڭ سوتسىيالىزم بىلەن شۇغۇللىنىشىمىز ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىپ ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئېكسپىلاتاتسىيە ۋە نامراتلىقنى تۈگىتىپ، ئاخىردا بارلىق خەلقنىڭ ئورتاق بېيىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلدۇ، نامراتلىق سوتسىيالىزم ئەمەس. بىر قىسىم كىشىلەر بېيىپ كېتىپ، يەنە بىر قىسىم كىشىلەر ئۆزاققىچە نامرات ھالەتتە تۇرۇۋەرسە، بۇنىمۇ سوتسىيالىزم دېگىلى بولمايدۇ، ئازادلىقتىن كېيىن، بولۇپمۇ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادى تېز تەرەققىي قىلىپ، جەمئىيىتىمىز ئۆزلۇكسىز يۇكسىلىپ، خەلقىمىزنىڭ

1986 - يىلىدىن 1990 - يىلىغىچە بولغان مەزگىل 1 - باسقۇچ بولدى. 1986 - يىلى بىز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز، ئىشلەپچىقىرىش كۈچى سەۋىيىسى بىر قەدەر تۆۋەن بولۇشتەك ئەھۋالغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات ئاھالىنىڭ ئۆلچىمىنى دېھقانچىلىق رايونلىرىدا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 120 يۈەن، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 150 يۈەن (شىمالدىكى چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ھەر بىر كىشىنىڭ 180 يۈەن) قىلىپ بېكىتتۇق، مۇشۇ ئۆلچەم بويىچە بولغاندا ئاپتونوم رايونىمىزدا ئەينى ۋاقىتتا 353 مىڭ 700 نامرات ئائىلە، 1 مىليون 630 نەچچە مىڭ نامرات كىشى بار ئىدى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى ۋە زور كۈچ بىلەن قوللىشى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، تەدبىرنى كۈچەيتىپ، نامراتلىقنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئۇرتاق تىرىشىش ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلدى. 1992 - يىلىنىڭ ئاخىرى، دۆلەت ئەينى ۋاقىتتا بېكىتكەن يېزىلاردا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 200 يۈەنگە، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا 250 يۈەنگە يەتسە نامراتلىقتىن قۇتۇلغان بولىدۇ، دېگەن ئۆلچەم بويىچە ستاتىستىكا قىلغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدا 310 مىڭدىن ئارتۇق ئائىلە ۋە 1 مىليون 510 مىڭدىن ئارتۇق كىشىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل قىلىنىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نىسبىتى 93.3% كە يەتتى. 27 نامرات ناھىيىدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىم 565 يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلىدىكىدىن 271.6% ئېشىپ يىلىغا 13.3% تىن ئېشىپ باردى.

ئىككىنچى باسقۇچ 1994 - يىلىدىن تارتىپ باشلاندى، دۆلەتنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى. دۆلەت يىگىرمە بەكىتكەن نامرات ئاھالە ئۆلچىمىگە كۆرە ئاساسلانغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدا كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 300 يۈەنگە يەتسە نامراتلىقتىن قۇتۇلغان بولىدۇ، بۇ بىر قىسىم نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزرەك ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى «دۆلەتنىڭ 80 مىليون ئاھالىنى يەتتە يىلدا نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۆجۇم قىلىش پىلانى» دىكى تەلەپكە ئاساسەن، «مىليون ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش قۇرۇلۇشى پىلانى»نى تۈزدى ۋە ئۇنى يولغا قويۇشنى تەشكىللىدى، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش فاكتورىنى چىڭ تۇرۇپ، نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇردى. ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ، مالىيە كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدىكى كۈچلەرنى ئۈيۇشتۇرۇپ ۋە سەپەرۋەر قىلىپ، نامرات جايلاردىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنى بىلەن بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، تىرىشچىلىق كۆرسەتكەن نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش سۈرئىتىنى كۆرۈنەرلىك تېزلەتتى. بۇنىڭ بىلەن 1994 -، 1995 - يىللىرى جەمئىي 334 مىڭ نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى ھەل قىلىندى، نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىي خېلى تېز راۋاجلىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتى يەنمۇ ياخشىلاندى، تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلىرى ئومۇمىيۈزلۈك يۇكسەلدى.

ئون يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلدى. بۇ نەتىجىلەرنىڭ قولغا كېلىشى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ سەمىمىي غەمخورلۇقىنىڭ، دۆلەت ئالاقىدار تارماقلىرىنىڭ شۇنىڭدەك قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىغانلىقىنىڭ نەتىجىسى؛ نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ، پائال تەشەببۇسكار بولۇپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا ئۈدا مول ھوسۇل ئالدى. ستاتىستىكا قىلىنىشىچە، 1995-يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 30 نامرات ناھىيىنىڭ ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 1 مىليون 815 مىڭ تونناغا، كۆۋەز ئومۇمىي ھوسۇلى 150 مىڭ تونناغا، چارۋا ماللارنىڭ يىل ئاخىرىدىكى سانى 12 مىليون 548 مىڭ تۇياقتا، ئومۇمىي گۆش مىقدارى 153 مىڭ تونناغا، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 8 مىليارد 280 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1994-يىلىدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 2.1%، 9.3%، 3%، 20.9% ۋە 23.7% ئاشقان. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ، نامرات جايلاردىكى ئاممىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق ۋە كىرىمىمۇ كۆرۈنەرلىك ئاشقان.1995-يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 30 نامرات ناھىيىدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىم 759 يۈەنگە يېتىپ، 1994 - يىلىدىكىدىن 18.3% تىن كۆپرەك ئاشقان. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرغاندىلا، ھەم نامرات ئاھالىنىڭ تاماق مەسلىسىنى ئۈنۈملۈك ھەل قىلغىلى بولىدۇ، ھەم دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ، شۇنداقلا نامرات جايلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن زۆرۈر ماددىي ئاساس سالغىلى بولىدۇ.

ئۈچىنچى، ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇش - نامرات جايلارنىڭ ئۆزئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشتىكى ئاچقۇچلۇق تەدبىر. 1986-يىلىدىن بۇيان دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون سېلىنمىنى ئاشۇرۇش، سېلىقنى ئازايتىش، پايدىنى قايتۇرۇش، بايلىق ئېچىشقا رىغبەتلەندۇرۇش قاتارلىق جەھەتلەردە بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويدى. بولۇپمۇ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى «ئاپتونوم رايوننىڭ مىليون ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش قۇرۇلۇشى»نى تۈزگەندە، نامرات جايلارنىڭ ئەمەلىيەتنى ۋە بازار ئىگىلىكىگە ماسلىشىش ئېھتىياجىغا ئاساسەن، 1986-يىلىدىن بۇيانقى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزىتىپ ۋە تۆلۈقلاپ، كرېدىت، مالىيە، باج قاتارلىق جەھەتلەردىكى 21 ئېتىبار بېرىش سىياستىنى قايتىدىن ئايدىڭلاشتۇردى. جايلار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۇرۇش ئاساسىدا، ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، يەنە بەزى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزدى. تەكشۈرۈپ ئىگىلىشىمىزچە، خوتەن ۋىلايىتىدىلا 1995-يىلى نامرات ئائىلىلەردىن ئېلىنىدىغان 9 مىليون 600 مىڭ يۈەنلىك دېھقانچىلىق بېجى كەچۈرۈم قىلىنغان، 12 مىليون يۈەندىن كۆپرەك يۇقۇملۇق كېسەلنىڭ ئالدىنى ئېلىش ھەققى، ئوقۇش پۇلى ۋە پارچە-پۇرات خىراجىتى ئازايتىلغان ياكى كەچۈرۈم قىلىنغان. 110 مىڭ كىشىلۈك مەجبۇرىي ئەمگەك كەچۈرۈم قىلىنغان. ئاقسۇ ۋىلايىتىمۇ نامرات ئائىلىلەردىن ئېلىنىدىغان ئاز كەم 4 مىليون يۈەنلىك باجنى ئازايتقان ۋە كەچۈرۈم قىلغان. ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، نامرات ئائىلىلەرنىڭ سېلىقى يېتەكلەپ، ئۇلار ئۆزىنى ئوڭشۇلۇپلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولدى. نامرات ئاممىنىڭ تىرىشچىلىقى، ئۆزىنى ئوڭشۇلۇپلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولدى. نامرات ئاممىنىڭ تىرىشچىلىقى، ئۆزىنى ئوڭشۇلۇپلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولدى. نامرات ئاممىنىڭ تىرىشچىلىقى، ئۆزىنى ئوڭشۇلۇپلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولدى. نامرات ئاممىنىڭ تىرىشچىلىقى، نامرات جايلاردا 140 مىڭ مو يەرگە سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆممىقوناق تېرىلدى، بۇنىڭ ئىچىدە خوتەن ۋىلايىتىنىڭ 62 مىڭ مو يەردىكى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان كۆممىقونىقىدىن مو بېشىغا 657 كىلوگرامدىن ھوسۇل ئېلىنىپ، مو بېشى ھوسۇلى 165.7 كىلوگرام كۆپەيتىلگەن، قىممىتى 178.4 يۈەن ئاشقان؛ قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستىنىڭ 12 مىڭ مو سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىغان كۆممىقونىقىنىڭ بىرلىك ھوسۇلى 587.7 كىلوگرامغا يېتىپ، ئادەتتىكى ئۇسۇلدا تېرىلىدىغان كۆممىقوناقنىڭ ھوسۇلىدىن بىر ھەسسىگە يېقىن ئاشقان. ئەمەلىيەت ئارقىلىق، نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئاممانى پەن-تېخنىكىنىڭ بىرىنچى ئىشلەپچىقىرىش كۈچى ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇپ يەتكەن.

ئالتىنچى، پۈتۈن جەمئىيەتنى ساھە بويىچە ياردەم بېرىشكە ھەرىكەتلەندۈرۈش - نامراتلارنى يۆلەپ، قىينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنىڭ ياخشى شەكلى، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەنىڭ كۈچلىرىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئالاقىدار تارماقلار ۋە ئورۇنلارنى نامرات ناھىيە، شەھەرلەرگە سستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىشكە پائال ھەرىكەتلەندۈردى ۋە تەشكىللىدى. ھازىر ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 60 تارماق ۋە ئورۇن سستېمىلار بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىنى ئېلىپ بېرىۋاتىدۇ ھەمدە كۆپ ساندىكى ئورۇنلارنىڭ ئاساسلىق رەھبىرىي باشلامچىلىق بىلەن نامرات ناھىيە، يېزىلارغا بېرىپ شۇ جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما بىلەن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشنىڭ تەدبىرلىرى ھەققىدە بىرلىكتە مۇھاكىمە ئېلىپ بېرىپ، مەبلەغ، تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىلىرى، تۇر قاتارلىقلارنى كىرگۈزۈش جەھەتلەردە نۇرغۇن ئەمەلىي ئىشلارنى ئىشلەپ، نامرات جايلاردىكى ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. 1995-يىلى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم خوتەن ۋىلايىتىگە سستېما بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇشنى قارار قىلىپ، سستېما بويىچە ياردەم بېرىلىدىغان ئورۇننىڭ 16 دىن 24كە كۆپەيتتى. ۋەزىپىنى ئۈستىگە ئالغان كۆپ ساندىكى ئورۇنلار پائال ئاۋاز قوشۇپ، تېز ھەرىكەتلىنىپ، مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغىچە خوتەن خەلقىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن يېرىم مو تېرىلغۇ يەر كۆپەيتىپ بېرىش نىشانىنى چۆرىدەپ، ئۆزلىرىنىڭ ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇپ، نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىدى، بۇنىڭ بىلەن خوتەن ۋىلايىتىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش يولىغا مېڭىش قەدىمىنى تېزلەتتى. ئالاقىدار تارماقلار بىرلىكتە تەشكىللىگەن «شەرەپلىك ئىشلار»، «ئۈمىد قۇرۇلۇشى»، «بەخت قۇرۇلۇشى»، «باھالى غۇنچىسى پىلانى» يولغا قويۇلدى. ھەر ساھە ئاممىنىڭ ئۆزلۈكىدىن پۇل، مال ئىئانە قىلىش قىزغىنلىقى كۈنسايىن يۇقىرى ئۆرلىمەكتە، قاراقاش، لوپ، چىرا، قەشقەر كونىشەھەر، يېڭىسار، ئۇچتۇرپان قاتارلىق نامرات ناھىيىلەر پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاۋۋال بېيىغان دېھقان، چارۋىچىلارنى «نامرات تۇغقانلىرىنى تېپىش، نامراتلاردىن دوست تۇتۇش»قا ھەرىكەتلەندۈرۈپ، «بىر-بىرىگە ياردەم بېرىش، قەلبداش بولۇش»، «پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش»، يەرنى سۈغارغىلى بولىدۇ، بۇنىڭ ئۈنۈمى ئىنتايىن گەۋدىلىك.

3. ئىشانچنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، نامراتلارنى يۆلەشتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ۋاقتىدا ئورۇنداش كېرەك

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى قىيىن ئۈتكەلگە ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىغا كىردى. مەركەزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش نىشانى مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا-قىشلاقلىرىدىكى نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ بولۇشتىن ئىبارەت. دېمەك، ئاز ساندىكىيېتىم - يېسىر، تۆل، بويتاق، مېيىپ قاتارلىق ئەمگەك ئىقتىدارى يوقلار ۋە تەبىئىي ئاپەت قاتارلىق تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان ئامىللار تۇپەيلىدىن ۋاقتىنچە نامراتلاشقانلارنى ھېسابقا ئالمىغاندا، باشقا نامرات ئاھالىنىڭ ھەممىسىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك.

ئاپتونوم رايون بېكىتكەن كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش ئۆلچىمىگە ئاساسلانغاندا، 1995-يىلى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 530 يۈەندىن تۆۋەن بولغان نامرات دېھقان، چارۋىچىلار سانى 1 مىليون 430 مىڭغا يېتىدۇ. مۇشۇ بىرقىسىم ئاممىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش بىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەشنىڭ مۇستەھكەم ۋەزىپىسى. شۇڭا بۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى 300 مىڭ كىشىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىپ، قالغا نامراتلىقىش نىسبىتىنى بەش پىرسەنتتىن تۆۋەنرەك كونترول قىلىشمىزغا توغرا كېلىدۇ. 30 نامرات ناھىيە ۋە باشقا ناھىيىلەرنىڭ 19 نامرات يېزىسىدىكى نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى تۆت يىلدىن بەش يىلغىچە ئورۇنداپ بولۇش؛ باشقا ناھىيە، شەھەرلەرگە تارقاقلاشقان نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسىنى ئۈچ يىلدىن تۆت يىلغىچە ئورۇنداپ بولۇش كېرەك، نامراتلارنى يۆلەشنىڭ مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ۋاقتىدا ئورۇنداش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن، يېتەكچى ئىدىيىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم. بۇ قېتىمقى نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى يېغىنىدا نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى مەركەز قىلىش دېگەنلىك نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى مەركەز قىلىش دېگەنلىكتۇر، ئاممىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر ۋە تارماقلارنىڭ 1 - ئورۇندىكى ۋەزىپىسى قىلىش كېرەك، دەپ بېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. «دۆلەت خەلقنى ئاساس قىلىدۇ، خەلق بىيمەك-

شۇنىڭدەك قېرىنداش ئۇلكە، شەھەرلەرنىڭ زور كۆچ بىلەن قوللىغانلىقىنىڭ نەتىجىسى؛ نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما‌نىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلغانلىقىنىڭ نەتىجىسى؛ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى تارماقلارنىڭ ۋە جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقىنىڭ نەتىجىسى. مەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىگە ۋەكالىتەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشلىرى ئۈچۈن تۆھپە قوشقان ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىغا، جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە زاتلىرىغا چىن قەلبىمدىن رەھمەت ئېيتىمەن ۋە ئالىي ئېھتىرام بىلدۇرىمەن! نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىدە بېسىپ ئۆتكەن ئون يىللىق مۇساپىمىزنى ۋە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىمىزنى ئەسلەپ ئۆتسەك، مۇھىمى، نامرات جايلار قايتا-قايتا ئىزدىنىش ئارقىلىق، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە نوقۇل ھالدىكى قۇتقۇزۇش تېپىدىن ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش تېپىغا ئۆتۈش، تارماقلار يار-يۆلەك بولۇشتىن پۈتكۈل جەمئىيەت يار-يۆلەك بولۇشقا ئۆتۈش، يەككە تۈر بويىچە مەبلەغ سېلىشتىن ئومۇملاشتۇرۇپ مەبلەغ سېلىشنى يۇرۇشلەشتۇرۇشكە ئۆتۈش، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى ھەقسىز ئىشلىتىشتىن ھەقلىق ئىشلىتىشكە ئۆتۈشنى تەدرىجىي ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش ئاساسىدىكى نامراتلارنى يۆلەش، نامرات ئاھالىنىڭ كېيىنىش-تويۇنۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ مۇۋاپىقىيەتلىك يولىنى تېپىپ چىقتى. ئومۇملاشتۇرغاندا، تەجرىبىلەر ئاساسلىقى تۆۋەندىكى بىر قانچە جەھەتتە:

بىرىنچى، رەھبەرلىكىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى ـ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىپ، نامرات ئاھالىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىگە كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. 1986-يىلىدىن بۇيان نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى يېغىنلىرىنى چاقىرىپ، نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، نامرات ئاممىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېزرەك ھەل قىلىشقا دائىر خىزمەتلەرنى كونكرېت ئورۇنلاشتۇردى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىگە دائىر بىر قاتار ئاڭچېن، سىياسەتلىرىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ئىنتايىن مۇھىم ئىقتىسادىي خىزمەت ۋە سىياسىي ۋەزىپە قاتارىدا تۇتتى، خىزمەت ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، سېلىنمىنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتىپ، نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىشلىنىشىگە كاپالەتلىك قىلدى.

ئىككىنچى، يىرىك پىلان ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ـ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ بۆسۈش ئېنىزى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى خەلق ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا دېھقانچىلىقنى باشتىن ئاخىر ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ كەلدى. بولۇپمۇ نامرات جايلاردىن يىرىك پىلان ئىگىلىكىگە تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشنى تەلەپ قىلدى. نامرات جايلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر بۇ يېتەكچى ئىدىيىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى ياخشى تۇتۇش شەرتى ئاستىدا، تېرىقچىلىق قۇرۇلمىسىنى قويۇلغاندىن كېيىن، نامرات ئائىلىلەرنىڭ سېلىقى يېنىكلەپ، ئۇلار ئۆزىنى ئوڭشۇۋېلىش پۈرسىتىگە ئىگە بولدى. نامرات ئاممىنىڭ تىرىشچانلىقىنى قەتئىي قوللاپ، جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقىنى ئاكتىپلىقى قوزغىتىلىپ، نامرات جايلارنىڭ ئىچكى قىسمىدا «قان ھاسىل قىلىش» ئىقتىدارى ئېشىپ، ئۆزئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىدارى كۈچەيدى.

تۆتىنچى، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى تىرىشىپ ياخشىلاش ـ نامراتلىقنى تۈپتىن تۇگىتىشنىڭ زۆرۈر شەرتى، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ كۆپ مەدەت بېرىشى بىلەن، نامرات رايونلاردىكى ھەر مىللەت كادىر، ئامما پائال تىرىشىپ، سۇ، توك، يول قاتارلىق جەھەتتىكى ئۆل ئەسلىھەلەر قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىپ، نامرات رايونلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى ئۈنۈملۈك ياخشىلىدى. تولۇقسىز ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 8-بەش يىللىق پىلان مەزگىللىدە، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات رايونلارنىڭ ناھىيە، بېزىلىرىدا 2086 كىلومېتىرلىق شېغىل يول يېڭىدىن ياسالغان، ئۆزگەرتىپ ياسالغان، 2003 كىلومېتر يولغا قارامالى ياتقۇزۇلغان؛ ھازىر ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يۆلەۋاتقان 141 نامرات يېزا ئىچىدە يولغا قارامالى ياتقۇزۇلغان يېزا 104 كە، شېغىللاشتۇرۇلغان يېزا 26 گە يېتىپ، نامرات يېزا ئومۇمىي سانىنىڭ 92.2 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى؛ ھەر دەرىجىلىك سۇ سىگىمىس ئۆستەڭدىن 2290 كىلومېتر ياسالغان. كىچىك سۇ ئامبىرىدىن 12 سى يېڭىدىن ياسالغان،23 سۇ ئامبىرى ئۆزگەرتىلگەن ۋە كېڭەيتىلگەن، سۇغۇرىلىدىغان 299 مىك مو يەر يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن، 7 مىليون 176 مىك مو كۆلەم يەرنى سۇغۇرىش ئىشى ياخشىلانغان؛ 367 مىك ئادەم، 1 مىليون 270 مىك چارۋىنىڭ ئىچىدىغان سۇ قىينىچىلىقى ھەل قىلىنغان. توك يوق ناھىيەلەرنى تۇتاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئاساسەن ئورۇندالغان، بىر تۈركۈم كىچىك سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇلغان، نامرات يېزىلارنىڭ توك ئىشلىتىش مەسلىسىدىكى جىددىيلىك خېلى پەسەيدى. يېزىلاردا تېلېفون سىغىمچانلىقى 13 مىك 500 توچكا كۆپەيتىلىپ، 42 يېزىنىڭ ئالاقىلىشىش مەسلىسى ھەل قىلىنغان، نامرات ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ھەممىسىدە پروگراممىلىق تېلېفون ئورنىتىلغان، يېزىلارنىڭ ئالاقىلىشىش شارائىتىمۇ خېلى ياخشىلانغان. چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىلغان، مۇقىم ئولتۇراقلاشقان، يېرىم ئولتۇراقلاشقان چارۋىچىلار چارۋىچىلار ئومۇمىي ئائىلە سانىنىڭ 40 پىرسەنتىدىن ئاشقان. يېزا-بازار شېخانلىرى قۇرۇلۇشى ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالغان.

بەشىنچى، نامراتلارنى پەن-تېخنىكا، مائارىپ ئارقىلىق يۆلەش ـ نامراتلىقتىن تېز قۇتۇلۇشنىڭ ئۈنۈملۈك يولى، نامرات رايونلار يىرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى چۆرىدەپ دېھقان، چارۋىچىلارنى ئەمەلىي تېخنىكا يوبىچە تەربىيىلەشنى راسا كۈچەيتتى. 1995-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 30 نامرات ناھىيىدە 4868 قارار تۇرلۇك كۇرس ئېچىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلاردىن 1 مىليون 30 مىك ئادەم (قېتىم) تەربىيىلەندى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن ئۆگىنىش، پەننى ئىشلىتىش قىزغىنلىقى كۈنسايىن ئاشتى. قوناقنى سۈلياۋ بوپۇق بىپىپ ئۆستۇرۇش، ھوسۇللۇق كېۋەز يېتىشتۇرۇش ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش، كونا باغلارنى ئۆزگەرتىش، كالا-قويلارنى تېز بوردىش، شاخ-شۇمبىنى پىششىقلاپ ئىشلەش قاتارلىق ئەمەلىي تېخنىكىلار كەڭ كۆلەمدە كېڭەيتىلىپ قوللىنىلىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا كۆپ نەتىجە بەردى. 1995-يىلى شىنجاڭ بويىچە

تۆتۇش»قا ھەرىكەتلەندۈرۈپ، «بىر-بىرىگە ياردەم بېرىش، قەلبداش بولۇش»، «پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرى مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش»، «ئاۋۇال بېيىغانلار نامراتلارغا ياردەم بېرىش» پائالىيەتلىرىنى كەڭ - كۆلەمدە، قىزغىن، جانلىق قانات يايدۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. بۇلتۇر بىر يىلدىلا ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە ناھىيىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك نامراتلارغا ياردەم بېرىش تارماقلىرى نامرات جايلارغا بېۋاستە 50 مىليون يۈەن مەبلەغ سالدى. پۈتۈن جەمئىيەتنى نامراتلارغا ياردەم بېرىپ، قىينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشقا ھەرىكەتلەندۈرۈش نامرات جايلاردىكى كادىرلار، ئاممىغا پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ غەمخورلۇقى ھەمدە ۋەتەن چوڭ ئائىلىسىنىڭ ئىللىقلىقىنى ھېس قىلدۇرۇپلا قالماستىن، بەلكى پۈتۈن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئاشۇردى، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

يەتتىنچى، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش ـ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مەۋقەسى. ئون نەچچە يىلدىن بۇيان، كۆپ ساندىكى نامرات جايلار ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ساقلاپ تۇرماي، يۆلىنىۋالماي، توختىماي ئۆزىنى قۇدرەت تاپقۇزۇپ، جاپاغا چىداپ ئىگىلىك يارىتىپ، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى چەكلىك بولغان ئەھۋالدا، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ كېسىنىش، تويۇنۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، باي بولۇش يولىدا ماڭدى. خوتەن ۋىلايىتىنىڭ يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرى دۆلەت يۆلەيدىغان نامرات جايلار، ئۇلار تەبىئىي شارائىتى ئىنتايىن ناچار، ئۇل ئەسلىھەلىرى قالاق بولغان شارائىتتا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۈرەش قىلىش، ئىتتىپاقلىشىپ ئىلىشش، خالىس تۆھپە قوشۇشتەك خوتەن روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئامما‌نى ئەمگەك كۈچى چىقىرىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، جاپاغا چىداپ ئىجتىھات بىلەن كۈرەش قىلىپ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. ستاتىستىكا قىلىنىشچە، دۆلتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئىنتىز-ئىنتىز سۇ ئىنشائاتلىرى قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى 800 مىليون يۈەنگە يەتكەن، بۇنىڭ ئىچىدە دېھقانلار چىقارغان ئىش كۈنى ۋە توپلىغان مەبلىغى 435 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 54% نى ئىگىلىگەن؛ «ئۇچ شىمال» ئېھاتە ئورمانلىقىنىڭ 2-قېرە‌للىك قۇرۇلۇشىدا ئاممىا چىقارغان ئىش كۈنى ئومۇمىي سېلىنمىنىڭ 88.4 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن. بۇ خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، ھايات كەچۈرۈش شارائىتىنى ياخشىلاشقا بولغان قەيسەر ئىرادىسىنى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. تارباغاتاي ۋىلايىتى چاغانتوقاي ناھىيىسى جېڭىس يېزىسىنىڭ ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى قالاق بولۇپ، ئۇزاققىچە قۇرغاقچىلىق، سۇ يېتىشمەسلىك تەھدىتىگە ئۇچراپ كەلگەنلىكتىن، 1995-يىلى يېزا بۇيىچە كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم ئاران 308 يۈەن بولغان. ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى تېزدىن ياخشىلاش ئۈچۈن، بۇ يېزا مەبلەغ ئىنتايىن كەمچىل بولغان ئەھۋالدا ئامما‌نى ھەر بىر ئادەم 100 يۈەندىن يىغىش قىلىشقا سەپەرۋەر قىلىپ، سۇ باشلاش قۇرۇلۇشىنى ياسىغان. بۇ قۇرۇلۇشقا دېھقان، چارۋىچىلاردىن تەشكىللەنگەن خالىس ئەمگەك 19 مىك ئادەم(قېتىم)گە يەتكەن. ھازىر بۇ قۇرۇلۇش ئاخىرلىشىش ئالدىدا ئورماقتا. قۇرۇلۇش پۈتكەندىن كېيىن، چېگرا سىرتىغا ئېقىپ كېتىدىغان 4 مىليون كۇب مېتر سۇنى باشلاپ كېلىپ، 15 مىك مو تارماقلارنىڭ 1 - ئورۇندىكى ۋەزىپىسى قىلىش كېرەك، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. «دۆلەت خەلقنى ئاساس قىلىدۇ، خەلق بىيمەك- ئېچمەكنى ئەلا بىلىدۇ»، خەلق ئاممىسىنىڭ تويغىچە تاماق يېيىلمەي، ئىسسىق كىيىنىلمەي قېلىشى ھەر قانداق ئىشتىنمۇ مۇھىم ۋە جىددىي ئىش. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى، كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش نامرات جايلارنىڭ نۆۋەتتىكى ئەڭ جىددىي تەلىپى، شۇنداقلا نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىنى ئۇدا، ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم ئاساسى. شۇڭا نامرات جايلارنىڭ خىزمىتىدىكى نۇرغۇن ئىشلارنىڭ ئېچىدە كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش ئىشى 1 - ئورۇندا تۇرىدۇ. نامرات جايلار پۈتكۈل خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشتا، رەھبەرلىكنىڭ زېھنىي كۈچىنى ئىشقا سېلىشتا، چەكلىك بايلىقنى تەقسىم قىلىشتا ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى چۆرىدەپ، چەكلىك ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچ ۋە مالىيە كۈچىنى ھەقلىقي تۇرە مۇشۇ ئەڭ مۇھىم ۋە ئەڭ جىددىي مەسلىنى ھەل قىلىشقا سېلىشى لازىم. ئىككىنچىدىن، دەرىجە بويىچە مەسئۇل بولۇشنى يولغا قويۇش كېرەك. بىر تۈتاش پىلانلاش، دەرىجە بويىچە مەسئۇل بولۇش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش، تۈرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش پرىنسىپىغا ئاساسەن، نامرات ئاھالە مەركەزلەشكەن خوتەن، قىزىلسۇ، قەشقەردىن ئىبارەت ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاستنىڭ نامرات ناھىيىلىرىنى ئاپتونوم رايون نۇقتىلىق يۆلەيدۇ، ئىككى ۋىلايەت، بىر ئوبلاست ۋەزىپىنى ھەۋەدىگە ئېلىپ ئورۇندايدۇ؛ باشقا نامرات ناھىيىلەر ۋە نامرات ھىسابلانمايدىغان ناھىيىلەرنىڭ نامرات يېزىلىرىدىكى نامرات ئاھالىنى ئاپتونوم رايون داۋاملىق يۆلەيدۇ، ۋەزىپىنى شۇلار تۈرۈشلۇق ۋىلايەت، ئوبلاستلار مەسئۇل بولۇپ ئورۇندايدۇ؛ تارقاق باشقا شەھەر، ناھىيىلەرگە تارقالغان نامرات ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى شۇلار تۈرۈشلۇق ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)لەر مەسئۇل بولۇپ ھەل قىلىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش نىشانى ھەم ۋەزىپىسىنى ئايدىڭلاشتۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە يوزلەنگەن ۋەزىيەت ۋە ساقلىنىۋاتقان قېينىچىلىقلارنى سەگەكلىك بىلەن تونۇشىمىز كېرەك. بىرىنچىدىن، تەبىئىي ۋە ئىتنوگرافىك ئامىللارنىڭ چەكلىمىسى بار. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى ھەل بولمىغان نامرات ئاھالە، ئاساسلىقى، بايلىقى ئاز، قاتناش قولايسىز، چەت-ياقا، بېكىنمە، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتى بىر قەدەر ناچار جايلارغا تارقالغان، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ جايلاردا تەبىئىي ئاپەت كۆپ يۈز بېرىپ تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسى بىر قەدەر تۆۋەن، كۆز قارىشى قالاق. ئىككىنچىدىن، ۋاقىت تەلىپى جىددىي، ھازىر مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا ئاران بەش يىلغا يەتمەيدىغان ۋاقىت قالدى، ئەگەر پىقىنقى ئىككى يىلدا يىلىغا 180 مىك كىشىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش سۈرئىتى بويىچە ئىلگىرىلىسەك يەنە تەخمىنەن 540 مىك ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنى كېيىنكى ئەسىرگە قالدۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. يەنە كېلىپ، بىز ئالدىنقى يىللاردىكى نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىدە شارائىتى نىسبەتەن ياخشىراق، ھەل قىلىش ئاسانراق بولغان نامرات جايلارنىڭ نامراتلىق مەسلىسىنى ھەل

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

قىلدۇق، نامراتلارنى يوقلاش دائىرىسىنىڭ تارىيىشىغا ئەگىشىپ، بۇ خىزمەتنىڭ قىيىنلىق دەرىجىسى بارغانسېرى زورايماقتا. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالدىنقى يىللارداكىيمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇشنى ھەل قىلىش ئۆلچىمى تۆۋەنرەك بولدى. كىيىمى پۈتۈن ، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى ھەل بولۇپ بولغانلارنىڭ ئىش- ئۇقۇتى ۋە تۇرمۇشى يەنىلا ئانچە مۇقىم بولماي يەنە نامراتلىشىپ كەتكەنلەرنىڭ نىسبىتى خېلى يۇقىرى بولدى. شۇڭاقېپقالغان بۇ كىشىلەرنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئىنتايىن تەس. شۇڭا ۋەزىيەت ئىنتايىن جىددى، ۋەزىپە ئىنتايىن مۇشكۈل. لېكىن بىز ياخشى پۇرسەتكە دۇچ كېلىۋاتقانلىقىمىزنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەك. بىزدە يەنە نۇرغۇن پايدىلىق شارائىتلار بار. بىرىنچىدىن، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۈيۈەن نامراتلارنى يوقلاش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىگە تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، نىشان ۋە ۋەزىپىلەرنى يەنىمۇ ئايدىڭلاشتۇرۇپ، قىيىن ئۇتۇقلاقا ھۇجۇم قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، بىر قاتار كۈچلۈك سىياسەت، تەدبىرلەرنى تۇرۇپ چىقتى، بۇ بىزنىڭ نامراتلارنى يوقلاش بويىچە قىيىن ئۇتۇقلاقا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئىلگىرى سۈرۈپ بېرىشىمىز ئۈچۈن يوڭلىشىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىپ، ئىشەنچىمىزنى ئاشۇردى، نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئاممىغا زور دەرىجىدە ئىلھام بەردى. ئاپتونوم رايونىمۇ قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە نامرات ئاھالىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى جەزمەن ھەل قىلماقچى بولدى. ئىككىنچىدىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، يېرىك يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش، يېرىك يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ بېيىشتىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيەسىنى تېخىمۇ ئايدىڭلاشتۇردى ھەمدە بىر قاتار چوڭ-چوڭ ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بايلىق ئالاھىدىلىكىگە باپ كېلىدىغان يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك، ئۇنۇملۇك يېزا ئىگىلىكىنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، نامرات جايدىكىلەرنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى تېز ھەل قىلىشتا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئويناندى. ئۈچىنچىدىن، دۆلەت 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن باشلاپ ئوتتۇرا، غەربىي رايونلارغا ئېتىبار بېرىشتىن ئىبارەت تەرەققىيات ستراتېگىيەسىنى يولغا قويۇپ، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتىنى يۆلەش سالمىقىنى ئاشۇردى، بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، نامرات جايلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىدۇ. ئۈچىنچىدىن، ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشى ۋە ئۇنىۋېرسال ئىقتىسادىي كۈچنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارنى يۆلەشكە سالىدىغان سېلىنمىسى تېخىمۇ كۆپىيىدۇ، تۇرلۇك نامراتلارنى يۆلەش مەبلەغلىرى مەركەزلىك ھالدا نامرات جايدىكىلەرنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا ئىشلىتىلىپ، نامراتلارنى يۆلەشنىڭ قىيىن ئۇتۇقلىنىڭ ھۇجۇم قىلىش ئىشلىرى مەبلەغ جەھەتتە كۆچلۈك كاپالەتكە ئىگە قىلىنىدۇ. بەشىنچىدىن، نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش ئارزۇسى ۋە ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئۆز كۈچ-ۇشى، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش ئاكتىپلىقى ناھايىتى كۆچلۈك، نامرات جايلار ئون نەچچە يىل كۆرەش قىلىش ئارقىلىق ئۆز-ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش جەھەتتە مەلۇم ئىقتىدارغا ئىگە بولدى ھەمدە ئەمەلىيەت داۋاملىشىپ نۇرغۇن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى توپلاپ، بەزى ئۇنۇملۇك يوللارنى تاپتى. ئالتىنچىدىن، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈش ۋە مەدەت بېرىش ئاكتىپلىقى ئۆسۈپ يېتىلىپ، ئىجتىمائىي ئىلغار كۈچ-قۇدرەت ئىزچىل كۈچىيىپ، نامراتلارنى يۆلەش ئۈچۈن ئىنتايىن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت ھازىرلاندى. بۇ يىل 5-ئايدا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مول ئوت-چۆپ، يەم - خەشەك بايلىقىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، نامرات جايلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارنى «تېرىقچىلىق ئارقىلىق باقمىچىلىقنى يېتەكلەش، باقمىچىلىق ئارقىلىق تېرىقچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۇرۇش، ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش» يولىدا مېڭىشقا پائال يېتەكلەپ، چارۋىچىلىقنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇش لازىم. نامرات دېھقانلار ئاشلىقنىڭ مىقدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە تايىنىپ، باقمىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى، بولۇپمۇ چارۋا بورداق، ھەر بىر نامرات ئائىلىنى بىر قانچە كالا، قوي، بەزى ئۆي قوشلىرىنى بېقىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش كېرەك. نامرات چارۋىچىلار ئەنئەنىۋى ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، ئولتۇراقلىشىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، تەبىئىي ئوتلاقتىن مۇۋاپىق پايدىلىنىش ئاساسىدا، ھازىرقى ئۇل ئەسلىمەلەرنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ ، تېرىقچىلىقىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى تېزلىتىپ، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئوزۇقلۇق ئاشلىق ۋە ئوت-چۆپ، يەم-خەشەك جەھەتتە ئۆز ئېھتىياجىنى ئاساسەن قامداشقا تىرىشىپ، ئوتلاق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى سەۋىيىسى ۋە چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشى لازىم.

تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىقنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۆز جايىنىڭ بايلىقىدىن تولۇق پايدىلىنىپ دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش كەسپىنى زور كۆچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرى ۋە قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتىنى داۋاملىق ئاشۇرۇپ، دېھقانچىلىقنىڭ ئومۇمىي ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە پىششىقلاپ ئىشلەشنى يۇزۇشلەشتۇرۇش، سودا، سانائەت ۋە دېھقانچىلىقنى بىر گەۋدىگە ئايلاندۇرۇش يولىدا مېڭىش لازىم. باشلامچى پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئارقىلىق مىڭلىغان، ئونمىڭلىغان ئاممىنىڭ ئورتاق تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بازار خېتىم-خەتىرىگە تاقابىل تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە ئۇل كەسىپلەرنى تەدرىجي شەكىللەندۇرۇش لازىم. شارائىت يار بېرىدىغان جايلاردا يەنە مىللىي قول سانائىتى، كانچىلىق، سايامەتچىلىك ۋە بىناكارلىق ماتېرىياللىرى كەسىپنى پائال تەرەققىي قىلدۇرۇپ، نامرات ئاممىنىڭ كىرىمىنى زور دەرىجىدە ئاشۇرۇش كېرەك. بايلىقى نىسبەتەن كەمچىل، ئەمگەك كۆچى بىز قەدەر كۆپرەك جايلار ئەمگەك كۆچلىرىنى سىرتقا چىقىرىش ئارقىلىق ئاممىنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرسا بولىدۇ، قىسقىسى، جايلار ئۆز ئەھۋالىغا بىرلەشتۇرۇپ، ئۇدىيىنى ئازاد قىلىپ، ھېكمىنى ئىشقا سېلىپ، كەڭ يول ئېچىشى، ئىشلەپچىقىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشى لازىم. ئاساسلىق ھاياتلىق شارائىتى كەمچىل جايلاردا ھازىرقى سۇ، توپراقنى ئۆزلەشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۇرۇپ، ئاھالىنى پىلانلىق، تەشكىللىك يوسۇندا يۆتكەپ، باشقا جايلارنى ئېچىشقا بولىدۇ، بۇ تەبىئىي شارائىتى بەك ناچار جايلاردىكى نامرات ئاممىنىڭ كىيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشتىكى ئۇنۇملۇك چارە.

3) قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئويىبىكتىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، نامراتلارنى كەنت، ئائىلىلەرگىچە يۆلەش كېرەك

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى نامرات جايلارنىڭ ئەھۋالى خىلمۇ خىل، ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ئىنتايىن تەكشى ئەمەس، بىر نامرات ناھىيىدىمۇ ئوبدان تەرەققىي قىلغانلار يېزا - بازار، بىر نامرات يېزىدىمۇ ياخشىراق كەنت بار، بىر نامرات كەنتتىمۇ ھەممە ئائىلىنى نامرات، دەپ كەتكىلى بولمايدۇ. ئەگەر ئەھۋالنى پەرقلەندۇرمەي زېھنى كۆچ ۋە مەبلەغنى تەكشى ئىشلەتسەك، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغا بارغاندا نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشى مۇمكىن ئەمەس. مۇھىم نوقتا تۇتۇلمىسا، ئۇ «قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭى» بولماستىن، «ئۇزاققا سوزۇلغان جەڭ» كۆچنى خورىتىش جېڭى» بولۇپ قالىدۇ. شۇڭا، بىز مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان نامرات كەنتلەرنى قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئاساسىي جەڭ مەيدانى قىلىش، نامرات ئائىلىلەرنى نۇقتىلىق يارەم بېرىدىغان ئويىبىكت قىلىش فاكتىنى قەتئىي ئىزچىللاشتۇرۇپ، نامرات كەنت، نامرات ئائىلىدىن ئىبارەت نوقتىنى چەك تۇتۇپ، چەكلىك مالىيە كۆچى، ئادەم كۆچى ۋە ماددىي كۆچلەرنى مەركەزلەشتۇرۇپ، كەنتلەر بويىچە قىيىن ئۇتۇقلاقا ھۇجۇم قىلىشىمىز، ئائىلىلەر بويىچە يۆلىشىمىز لازىم.

نامراتلارنى ھەقىقىي تەدرىجە كەنت، ئائىلىلەرگىچە يۆلەش ئۈچۈن، ئائىلىلەرنى تەشكىللىشى كېرەك. ئۇلار باشچىلىق قىلىدىغان ئورۇنلاردىكى رەھبىرىي يولداشلارنىڭ باشچىلىقىدا، نامرات ناھىيىلەرگە چوڭقۇر چۆكۈپ، شۇ جايدىكى پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق ئىشچىلىقىدا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار، پەن تەتقىقات ئورۇنلىرى، ئالىي مەكتەپلەر، مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرى، شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسىملار ۋە دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھ قاتارلىق ئىجتىمائىي ساھەلەر «ئۇمىد قۇرۇلۇشى»، «بەخت قۇرۇلۇشى»، «باھار غۇنچىسى پىلانى» ۋە «نامراتلارنى مەدەنىيەت ئارقىلىق يۆلەش» قاتارلىق ھەر خىل پائالىيەتلەرنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، نامرات جايلارغا مېھر-مۇھەببەت ۋە ئىللىقلىق يەتكۈزۈپ تۆھپە قوشۇشى كېرەك. خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارنى ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنى «شەرىپلىك ئىشلار»نى پائال ئېلىپ بېرىشقا سەپەرۋەر قىلىش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى ۋە سىرتى، مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاممىۋى تەشكىلات، شەخس ۋە كارخانىلارنىڭ ياردىمىنى تېخىمۇ كەڭ كۆلەمدە قوبۇل قىلىپ، ئۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش ئىشلىرىغا ئىشلىتىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارنى يۆلەش فوند جەمئىيىتىنى تېزدىن قۇرۇش كېرەك. مەركەز شەندۇڭ ئۆلكىسىنى شىنجاڭغا سىستېمىلار بويىچە ياردەم قىلىدىغان ئۆلكە قىلىپ بېكىتتى. بىز سۈيىكتېپ پائالىيەتچانلىقىمىزنى جارى قىلدۇرۇپ، سىستېمىلار بويىچە نامراتلارنى يۆلەش ھەمكارلىقىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ياخشى يولغا قويۇپ، شەندۇڭ ئۆلكىسى بىلەن بولغان ئىقتىساد، تېخنىكا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىمىزنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇشىمىز كېرەك.

5) ئۇيغۇلۇقلا بويسۇنۇپ، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى

ئىنتېرنېت ئۇچۇرلىرىنى ئەركىن ئىشلەتمەڭ

هەمدە ئەھلىيەت داۋامدا ئوزغۇن مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەرنى توپلاپ، بەزى ئۇنۇملۇك يوللارنى تاپتى. ئالتىنچىدىن، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ نامراتلارنى يۆلەش ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلۈۋاتقانلىقى ۋە مەدەت بېرىش ئاكتىپلىقى بارغانسېرى يۇقىرى بولماقتا، ئاپتونوم رايۇن، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)لەر نۇقتا بېكىتىپ ياردەم بېرىش جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلىپ، رەھبەرلەر بىۋاسىتە تۈتۈش، پۈتۈن خەلق ھەركەتكە كېلىش، پۈتۈن جەمئىيەت ئورتاق قاتنىشىشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈپ، بۇنىڭدىن كېيىن قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن پايدىلىق ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش. بىر ۋەزىيەتنى چوقۇم ئېنىق تونۇپ، ئىشەنچنى مۇستەھكەملەپ، پۇرسەتنى چاق تۇتۇپ، قىينىچىلىقنى يېڭىپ، نامراتلارنى يۆلەشنىڭ قىيىن ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى مۇددەت ئىچىدە قەتئىي ئورۇندىشىمىز لازىم.

4. ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، نامراتلارنى يۆلەشنىڭ قىيىن ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم

مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئامىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، مەۋقەنى يېرىك بېكىتىپ ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا قويۇپ، تەرەققىي قىلدۇرۇش تېپىدىكى نامراتلارنى يۆلەش فاكتورىنىڭ چاق تۇرۇشىمىز، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتىنى ئۈزلۈكسىز ياخشىلاپ، پەن-ماتارىيقا تايىنىپ نامراتلارنى يۆلەشنى زور كۈچ بىلەن يولغا قويۇپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەتنى ھەرىكەتلەندۈرۈپ، نامراتلارنى يۆلەشنىڭ قىيىن ئۆتكىلىگە ھۇجۇم قىلىش جېڭىدە غەلبە قازىنىشىمىز لازىم.

1) يېرىك ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى چۆرىدەپ، نامراتلارنى يۆلەش ۋە نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىشلىرىنى كۆپ خىل شەكىلدە يولغا قويۇش لازىم.

شىنجاڭ ـ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىقتىسادى ـ ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىقتىسادىدىكى ئاساسىي گەۋدە، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتىكى ئەڭ مۇھىم مەنبە. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر، بولۇپمۇ نامرات جايلاردىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ نامراتلارنىڭ كىرىمى ئۈستىدىكى رولىنى توغرا چۈشىنىپ، ئاشلىق بازىسى، باغۋەنچىلىك بازىسى، چارۋا مەھسۇلاتلىرى بازىسى قاتارلىق بازا قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ، تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى لازىم. نامرات جايلار يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى جەزمەن 1-ئورۇنغا قويۇشى شەرت. بۇ نامرات ئامىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ جىددىي ئېھتىياجى. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى مۇقىملاشتۇرۇپ ۋە كېڭەيتىپ، ئېڭىز ئورۇنغا تېرىش، كىرىشتۇرۇپ تېرىش قاتارلىق يۇقىرى ھوسۇللۇق ئەندىزە بويىچە ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى ۋە سۈلياۋ يوپۇق يېپىش، ئىلمىي رېتسىپ بويىچە ئوغۇتلاش، ئەلا سورتلۇق تۇرلەرنى ئىشلىتىش قاتارلىق ئەمەلدە ئۈنۈم بېرىدىغان مەھسۇلات ئاشۇرۇش تېخنىكىلىرىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، كۆچمە مەركەزلەشتۈرۈپ ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزلارنى ئۆزگەرتىپ، بىر تۈركۈم تونىلىق ئاشلىق ئېتىزلىرىنى قۇرۇپ، ئاشلىق بىرلىك ھوسۇلىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، بىر، ئىككى يىل ئىچىدە دېھقانچىلىق رايونلىرىنىڭ ئاشلىقنا ئۆزىنى تەمىنلەپ ئېشىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، بىر

1) ئومۇملۇققا بويسۇنۇپ، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسىتىنى كەم-كۈتىسز ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىجرا قىلىش كېرەك

پارتىيىنىڭ نامراتلارنى يۆلەشكە دائىر بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسىتى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ نامرات جايلاردىكى ئامما بولغان غەمخورلۇقىنى، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە كېيىم پۈتۈن، قورساق توق بولۇش مەسلىسىنى ئاساسەن ھەل قىلىش ئىرادىسىنى ۋە خىزمەت سالمىقىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرۈپ بېرىدۇ. ئاپتونوم رايون ئىلگىرى تۈزۈلگەن سىياسەتلەرنى يېڭىچاقلىدى ۋە ئېنىقلاپ چىقتى ھەمدە بۇ قېتىم مەركىزىي كومىتېت ۋە گوۋۈيۈەن يېڭىدىن ئوتتۇرىغا چىقارغان بەش تۈرلۈك ئېتىبار بېرىش سىياسىتى بىلەن بىللە «ئىزچىللاشتۇرۇش پىكرى»دە ئۇنى يەنمۇ ئايدىڭلاشتۇردى ۋە قايتا تەكتلىدى. جايلار ۋە تارماقلار بۇ ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىگە قارىتا ئېنىق پوزىتسىيە ۋە توغرا تونۇشتا بولۇشى لازىم. ئىجرا قىلىش داۋامدا ئۆزگەرتىۋەتمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىپ، سىياسەتلەردىن تولۇق ۋە ياخشى پايدىلىنىپ، ئېتىبار بېرىش سىياستىنىڭ ئۇنۇمىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئومۇمىيلىق قارىشىنى تېكلەپ، قىسمەن مەنپەئەتنى ئومۇمىي مەنپەئەتكە بويسۇندۇرۇش كېرەك، مەلۇم بىر جاي ياكى بىر تارماقنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ، ئامما ئىنسىڭ دەردىگە ئېتىبارسىز قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ، تارماقنىڭ ھۆجىتى ۋە تۈرلۈك بەلگىلىمىلەرنى باھانە قىلىپ، ئىجرا قىلماسلىققا تېخىمۇ يول قويۇلمايدۇ. كىم بۇ جەھەتتە مەسىلە تۇغدۇرسا، كىم ئېتىبار بېرىش سىياستىنىڭ ئىجرا قىلىنىشىغا ۋە ئەمەلىيلىشىشىگە تەسىر يەتكۈزسە، شۇنىڭ جاۋابكارلىقى سۈرۈشتۈرۈلىدۇ، بۇ جەھەتتە ھەرگىز مۇجەللەك قىلىشقا بولمايدۇ. سىياسەت ئەمەلىيلەشمىسە، سىياسەت بولمىغانغا باراۋەر، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەتلەر، بولۇپمۇ ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش تارماقلىرى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنىڭ ئىزچىل ئىجرا قىلىنىشىنى ئىنتىزامنى چىڭىتىشنىڭ بىر مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە تۇتۇشى. تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياستىنىڭ ئىزچىل ئىجراسىنى دائىم نازارەت قىلىپ تەكشۈرۈپ، مەسئۇلىنى سەزگەن ھامان ۋاقتىدا تۈزىتىپ ھەل قىلىپ، تۇرلۇك ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق مالىيە، باج، ئاشلىق ۋە سۈچلىق قاتارلىق تارماقلار يېڭىدىن چىقىرىلغان ئالاقىدار سىياسەتلەر ئۈستىدە ھەقىقىي يۇرگۈزۈشكە بولىدىغان، قوللىنىشقا بولىدىغان يولغا قويۇش لايىھىسىنى تېزدىن تۈزۈپ چىقىشى كېرەك. نامرات ئائىلىلەرنىڭ دېھقانچىلىق بىجى، چارۋىچىلىق بىجى ۋە دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق ئالاھىدە مەھسۇلات بىجىنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. نامرات ناھىيەلەرنىڭ باجنى كېمەيتىش، كەچۈرۈم قىلىش سەۋەبىدىن ئازايغان مالىيە كىرىمىنى تولۇقلاپ بېرىش كېرەك؛ مالىيە نازارىتى ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىكتە كونكرېت تولۇقلاش چارىسىنى تېزدىن تۈزۈپ چىقىشى لازىم. ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت، ئوبلاستلىكى مالىيە تارماقلىرى بۇنىڭدىن كېيىنكى كۆپەيتىدىغان مالىيە كۈچىنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىمۇ نامرات ناھىيەلەرگە مايىل بولۇپ، نامرات ناھىيەلەرنىڭ مائاش تارقىتىشىغا ۋە ئاساسىي خىزمەت خراجىتىگە، نامرات ناھىيەلەردىكى تۇرلۇك ئىشلارنىڭ نورمال ئېلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى لازىم؛ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نامرات

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

مەركەزلەشتۈرۈپ، كەنتلەر بويىچە قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىشىمىز، ئاللىلەر بويىچە يۆلىشىمىز لازىم.

نامراتلارنى ھەقىقىي تۇردە كەنت، ئائىلىلەرگىچە يۆلەش ئۈچۈن، ۋىلايەت، ئوبلاست، ناھىيەلەر ئالدى بىلەن ئۆز جايلىرىدىكى نامرات يېزا، كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىق ئەھۋالى دەرىجىسى ۋە سەۋەبلىرىنى دەرھال تەكشۈرۈپ، نامراتلار يېزىدىكى ئومۇمىي ئاھالىنىڭ 25 پىرسەنتىدىن يۇقىرى بولغان يېزىلارنى نامراتلار ئومۇمىي ئاھالىنىڭ 30 % تىن يۇقىرى بولغان كەنتلەرنى ۋە كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش ئۆلچىمىدىن تۆۋەن نامرات ئائىلىلەرنى تىزىپ چىقىپ، ئارخىپ تۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش ئوبيېكتى قىلىشى لازىم. تاختاي ئېسىپ كەنت ۋە ئائىلىلەرگىچە يار ـ يۆلەك بولۇش چارىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇپ، قابىل كادىرلارنى نامرات كەنتلەرنىڭ بەنزىسىنى تۇتۇشقا ئەۋەتىپ، يول تېپىپ، تەرەققىيات تۇرىنى يولغا قويۇپ، كونكرېت يېتەكلەپ ۋە ياردەم بېرىپ، دۆلەتنىڭ ۋە جەمئىيەتتىكى ھەر ساھەنىڭ ياردىمىنى نامرات ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. رەھبەرلىك كەنتلەرگىچە ئالاقە باغلاش، سىستېمىلار كەنتلەرگىچە ياردەم بېرىش، پىلانىنى كەنتلەرگىچە بۆلۈش، مەبلەغنى كەنت ۋە ئائىلىلەرگىچە يەتكۈزۈش، يار ـ يۆلەك بولۇش تەدبىرىنى ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، تۇرلەرنى ئائىلىلەرگىچە تەسىر كۆرسىتىدىغان قىلىش، شۇنىڭ بىلەن نامراتلارنى ھەقىقىي تۇردە مەنپەئەتكە ئېرىشتۈرۈش كېرەك. دېمەك، ئائىلىنى تۆتۈش ئارقىلىق كەنتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، كەنت ئارقىلىق يېزىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، يېزا ئارقىلىق ناھىيىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان، تۆۋەندىن يۇقىرىغىچە بولغان نامراتلارنى تەرەققىيات ئارقىلىق يۆلەش يولىدا ھېچىشمىز كېرەك.

4) نامراتلارنى سىستېمىلار بويىچە يۆلەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ ھەرقايسى ساھەلىرىدىكى كۈچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇلارنى نامراتلارغا يار ـ يۆلەك بولۇش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىگە پائال قاتناشتۇرۇش كېرەك

مەركەزنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلارنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتى يېغىنىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان پۈتۈن جەمئىيەت نامراتلارنى يۆلەش، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى باشلامچى بولۇش تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىستېمىلار بويىچە نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارنى يۆلەش سالمىقىنى يەنمۇ ئاشۇرۇپ، ئىلگىرى ھېكىتىلگەن ئاپتونوم رايوننىڭ سىستېمىلار بويىچە نۇقتا بەلگىلەپ يار ـ بولدىغان ئورۇنلارنى تولۇقلاش ۋە تەڭشەشنى، نامرات جايلار ئۈچۈن پۈختا ئىشلەپ، ئەمەلىي ئىش قىلىپ ھېرەلەيدىغان كۈچلۈك ھەم ھۆددىسىدىن چىقالايدىغان بىر قىسىم ئورۇنلارنى تاللاپ، ئۇلارغا يار ـ يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسىنى يۈكلەپ قىلدىغان ئورۇننى بەلگىلىدى. يار ـ يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان ئورۇنلار تونۇشنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، بىر نەپەر رەھبەرنى بۇ خىزمەتنى مەخسۇس تۇتۇشقا مەسئۇل قىلىپ، مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، پىلان ـ تەدبىرلەرنى تۈزۈپ چىقىپ، يار ـ يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. ئاپتونوم رايوندىكى ئالاقىدار نازارەت، ئىدارىلەر ۋە ئورۇنلار تەجرىبىلىك، ئىقتىدارلىق ۋە كەسىپچانلىقى كۈچلۈك مۇنەۋۋەر كادىرلارنى تاللاپ، نۇقتا بەلگىلەپ يار ـ يۆلەك بولۇش بويىچە سەرخىل خىزمەت ئۆمىكى ۋە گۇرۇپپىلىرىنى

ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، تەدبىرنى كۈچەيتىپ، نامرات ئاممىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇشى مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلايلى

(بېشى 3 - بەتتە)

جايلارنىڭ سۇچىلىق، سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى ۋە يول قۇرۇلۇشى، شورلۇق ۋە قۇملۇقنى تىزگىنلەش، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرغاقچىلىققا قارشى تۇرۇش، شۇنىڭدەك مەدەنىيەت-مائارىپ، داۋالاش قاتارلىق جەھەتلەرنىڭمۇ مالىيە كۈچى جەھەتتە ئىمكان قەدەر تېخىمۇ كۆپەيتىپ بېرىش كېرەك. نامرات ئائىلىلەرنىڭ توختام بويىچە ئاشلىق سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلىش سىياسىتىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئوزۇقلۇق ئاشلىقى 200 كىلوگرامغا يەتمەيدىغان نامرات ئائىلىلەرنىڭ توختام بويىچە ئاشلىق سېتىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى كەچۈرۈم قىلىش كېرەك. مۇشۇ سەۋەبتىن پەيدا بولغان ئاشلىق تەمىنلەش بىلەن تەلەپ ئوتتۇرىسىدىكى يوچۇقنى «كېچىك رايونلار ئارا تەڭپۇڭلاشتۇرۇش» پرىنسىپى بويىچە، ئاۋۋال ناھىيە (شەھەر) ۋە ۋىلايەت (ئوبلاست) ئىچىدە تەڭپۇڭلاشتۇرۇپ ھەل قىلىش كېرەك. ھەققەتەن ھەل قىلغىلى بولمايدىغانلىرىنى ئاپتونوم رايونلۇق ئاشلىق تارمىقى بىر تۇتاش ئويلىنىپ، تەڭشەپ ھەل قىلىپ، نامرات ناھىيىلەردىكى شەھەر-بازار ئاھالىلىرىنىڭ ئاشلىق تەمىناتىغا كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك.

6) نامراتلارنى يۆلەش سېلىنمىسىنى ئاشۇرۇپ، نازارەتچىلىك ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئۇنۇمىنى تېرىشچە ئۆستۈرۈش كېرەك

بىر نەچچە يىلدىن بۇيان مەركەز نامراتلارنى يۆلەش سېلىنمىسىنى ئۈزلۈكسىز كۆپەيتتى، بۇ يىل ئومۇمىي سومما 10 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يەتتى. كېلەر يىلدىن باشلاپ، مەركەز مالىيىدىن ھەر يىلى يەنە 1 مىليارد 500 مىليون يۈەن كۆپەيتىپ بېرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يىلىغا نامراتلارنى يۆلەش بويىچە يەنە 3 مىليارد يۈەن قەرز پۇل كۆپەيتىپ بېرىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزمۇ قەتئىي نىيەتكە كېلىپ تېخىمۇ كۆپ مەبلەغنى نامرات رايونلارغا توپلاپ ئىشلىتىپ، نامراتلارنى يۆلەش سالمىقىنى يىلمۇ يىل ئاشۇرىدۇ. ۋىلايەت، ئوبلاست ۋە ناھىيىلەرمۇ ھەر خىل چارە- ئامالالارنى تېپىپ كىرىمىنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەپ، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى غەملىشى كېرەك.

نامراتلارنى يۆلەش داۋامىدا پۇل بولمىسا ئىش قىلالماسلىق، پۇل بولسىمۇ ئىشنى ياخشى قىلماسلىق مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش لازىم.

نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ سېلىنىشى ۋە ئىشلىتىلىشىنى ھەققىي ياخشى ئىگىلەش كېرەك. نامراتلارنى يۆلەشكە ئىشلىتىلىدىغان ھەر خىل مەبلەغنى تەڭ تەقسىم قىلىپ چاچماسلىق، ئۈنۈمى جايىغا ئىشلىتىش كېرەك، ئۈنۈمى چوقۇم مەركەزلىك ھالدا نامرات كەنت ۋە نامرات ئائىلىلەر ئۈچۈن ئىشلىتىش، ئۇلارنى ھەققىي تۇرمۇش ئۆنۈمىدىن مەنپەئەتلەندۈرۈش كېرەك. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەن جايلار تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق ۋە شۇ جايدىكى مەھسۇلاتلىرىنى خام ماتېرىيال قىلغان پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى چىك تۇتقان. بۇ كەسىپكە سېلىنىدىغان مەبلەغ ئاز، ئۈنۈمى تېز بولۇپ، ھەممە كىشى قىلالىغان ۋە نەپ ئالالىغان، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنى كۆپلەپ سانائەت تۈرىگە ئىشلىتىشكە بولمايدۇ، ھەشىمەتلىك بىنا، زال، مېھمانخانا، ساراي قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىش خاراكتېرىدە بولمىغان تۈرلەرگە ئىشلىتىشكە تېخىمۇ بولمايدۇ، بىر نامرات ناھىيىنىڭ نامراتلارنى يۆلەشكە ئىشلىتىلىدىغان بىر يىللىق مەبلىغى ئاران بىر قانچە مىليون يۈەن بولىدۇ، بىر، ئىككى سانائەت تۈرى قۇرۇلسا ياكى بىنا، زال، مېھمانخانا، ساراي سېلىنسا، مەبلەغنىڭ ھەممىسىنى يەپ كېتىشى مۇمكىن. ئىختىساسلىق خادىم، تېخنىكا باشقۇرۇش، بازار جەھەتلەردىكى سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇرۇن قۇرۇلغان نۇرغۇن سانائەت تۈرلىرىنىڭ ئۈنۈمى بولمىغانلىقى ئۈستىگە ياكى ۋەزىپىسىنى تۈۋۈنلىتىپ ئىشلىتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا-بازار دېھقانچىلىق تېخنىكا پونكىتى، مال دوختۇرلۇق پونكىتى، ئورمانچىلىق پونكىتى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق تارماقلارنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى يېزىلىق پارتكوم بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە ۋە تەشكىللىشى ئارقىسىدا، كەنتلەرگە، ئائىلىلەرگە چوقۇر چۆكۈپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى كونكرېت قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنى مەگگۈلۈك نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى قوشۇنىغا ئايلاندۇرۇش لازىم.

يېزا- قىشلاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۇرمۇكلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۇرمۇكلاشتۇرۇش ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتى ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۇرمۇكلاشتۇرۇش

باشقا ئىشقا ئىشلىتىۋېلىشقا ، ۋاقتىدا بەرمەسلىككە ۋە ئىگىلىۋېلىشقا تېخىمۇ يول قويۇلمايدۇ، بۇنىڭدىن كېيىن ھەر يىلى نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئەھۋالىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك تەپتىش قىلىش، مەسىلە بايقالسا جىددىي بىر تەرەپ قىلىش، جاۋابكارلىقنى سۈرۈشتە قىلىش، جىنايى ئىشلار قانۇنىغا چۈشىدىغانلارنى قانۇن بويىچە جازالاش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغىنىڭ ئىشلىتىلىش ئاشكارىلىقىنى ئاشۇرۇپ، مەمۇرىي جەھەتتىن نازارەت قىلىش، ئامما نازارەت قىلىش ۋە جامائەت پىكرى نازارەت قىلىشنى كۈچەيتىپ،ھەققىي يوسۇندا نامراتلارنى يۆلەشكە ئىشلىتىلىدىغان چەكلىك مەبلەغنى جايىدا ئىشلىتىپ ۋە باشقۇرۇپ، ئۇنىڭ تېگىشلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

رىغبەت مېخانىزمىنى ئورنىتىپ، نامرات ناھىيىلەرنىڭ نامراتلىق قالپىقىنى بەس-بەستە ئېلىپ تاشلىشىغا ئىلھام بېرىش كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بولغان ناھىيىلەرنى داغدۇغىلىق تەقدىرلەپلا قالماستىن، تۆت ئۆزگەرمەسلىك، يەنى يۆلەش ئوبيېكتلىرى ئۆزگەرمەسلىك، يۆلەش سىياسىتى ئۆزگەرمەسلىك، ياردەم بەرگۈچى ئورۇن ئۆزگەرمەسلىك، يۆلەش مەبلىغىنىڭ سانى ئۆزگەرمەسلىكتە چىڭ تۇرۇش لازىم. ئىلغارلارنى تەقدىرلەش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون ھەر يىلى مەلۇم نىسبەتتە نامراتلارنى يۆلەش مەبلىغى ئاجرىتىپ، كېيىم پۇتۇن، قورساق توق بولۇش مەسلىسىنى تېز ھەل قىلغان، خىزمەت ئۈنۈمى كۆرۈنەرلىك بولغان ناھىيە، يېزىلارغا ئېتىبار بېرىپ ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنىڭ تېخىمۇ ياخشى ئىشلىنىشىگە تۈرتكە بولىدۇ.

7) سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، نامراتلارنى پەن-مائارىپقا تايىنىپ يۆلەپ، نامرات جايلارنىڭ ئاھالە ساپاسىنى تېرىشچە ئۆستۈرۈش كېرەك

يېقىندا، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىدا سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا مەخسۇس قارار چىقىرىلدى. ئەمدىلا ئاخىرلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىدا روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىلىپ بېرىش توغرىسىدا مۇھاكىمە ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش ئىلىپ بېرىلدى. بىز بۇ ئىككى يىغىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىككىلا قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش قائىدىسىدا چىڭ تۇرۇپ، بىر قولدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى، يەنە بىر قولدا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۇتۇپ، نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش خىزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلىشىمىز لازىم.

نامرات جايلار پەن-تېخنىكا تەرەققىياتىغا تايىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ساپاسىنى ئاشۇرۇش يولىدا قەتئىي تەۋرەنمەي ھېڭىشى لازىم. يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ستراتېگىيىسى ۋە نامرات ئائىلىلەرنىڭ رېئال تەلىپىنى چۆرىدەپ، پەن- تېخنىكىنى كېڭەيتىش تورلىرىنى بەرپا قىلىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، پىشقان ئەمەلىي يېزا ئىگىلىك تېخنىكىسىنى تاللاپ، ئىشلەپچىقىرىشتا تېز قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارىنى زور ھەجمىدە ئاشۇرۇش لازىم. «پەن تېخنىكا قىشى» پائالىيىتىنى داۋاملىق زور كۆچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق پەن-تېخنىكا ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش لازىم. سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆمىسقوناق تۆستۈرۈش، كېۋەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش بويىچە ئۇنۇمبرسال يۇرۇشلەشتۈرۈش تېخنىكىسى، كونا

كۆچەيتىپ، پىلانلىق تۇغۇت يېتەكچىلىك مۇلازىمەت تورىنى ئورنىتىش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش، داۋالاش شارائىتىنى ئۆزلۈكسىز ياخشىلاش، تېخنىكا ۋاستىلىرىنى پەيدىنپەي مۇكەممەللەشتۈرۈپ، پىلانلىق تۇغۇت مۇلازىمىتىنىڭ سۈپىتىنى ئاشۇرۇش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، نامرات رايونلاردا داۋالاش، ساقلىقنى ساقلاش شارائىتىنى تېرىشچە ياخشىلاپ، يېزا - قىشلاقلاردا ھەمكارلىشىپ داۋالىنىشنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، ئاساسلىق داۋالىنىش ساقلىق ساقلاشنى كاپالەتلەتكە ئىگە قىلىش تۈزۈمىنى تەدرىجىي ئورنىتىپ ۋە مۇكەللەشتۈرۈپ، يەرلىك يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەپ، كېسەل سەۋەبىدىن نامراتلىشىپ كېتىش، نامراتلىق تۆپەيلىدىن كېسەل بولۇپ قېلىش ئەھۋالىنى تېرىشچە ئازايتىش لازىم.

نامرات جايلاردىكى كادىرلار ۋە ئامما ئىدىيىنى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، قاراشنى ئۆزگەرتىپ، جاسارەت بىلەن تېرىشچە ئىشلەپ، توختىماي ئالغا ئىلگىرىلەش روھىنى تۇرغۇزۇپ، قاراپ بېقىش، كۆتۈپ تۇرۇش، تايىنىۋېلىش، تەلەپ قىلىشتەك ھورۇنلۇق، قورقۇنچاقلىق ئىدىيىسىنى تۈگىتىپ، مۇشكۈل كۈن ئۆتكۈزۈشنى جاپالىق ئىشلەشكە ئۆزگەرتىش كېرەك. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ بولۇپمۇ نامرات جايلارنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەت ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلاپ، مەدەنىيەتنى يېزىلارغا يەتكۈزۈش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش لازىم. ئىلمىي، مەدەنىي، ساغلام تۇرمۇش ئۇسۇلىنى تەشەببۇس قىلىش، فېئودال خۇراپاتلىققا ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇپ، دىنىي ئىشلارنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. كونا ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ توي - تۆكۈن، ئۆلۈم - يېتىم ئىشلىرىنى ھەشىمەتلىك ئۆتكۈزۈشتەك كونا ئادەتلەرنى تۈگىتىش لازىم. بەزى قالاق، نادان، ساغلام بولمىغان نەرسىلەرنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسىنى ئىگىلىۋېلىشىغا يول قويماي، نامراتلارنى يۆلەشتە قىيىن ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىش لازىم.

8) تەشكىلىي رەھبەرلىكنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، نامراتلارنى يۆلەش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ھەققىي ياخشى قىلىش كېرەك

ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇشى مەسلىسىنى ھەل قىلىش نامرات جايلاردا ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان مەركىزىي ۋەزىپە. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، بولۇپمۇ نامرات جايلارنىڭ بىرىنچى باشلىقلىرى مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە، پارتىيە، ھۆكۈمەت بىرىنچى باشلىقلىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ھەققىي تۇرمۇنغا قويۇشى لازىم. مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە، بىرىنچىدىن، ئۆزلىرى بۇاستە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى يولداشلارغا باشلامچىلىق بىلەن نامرات يېزا- كەنتلەرگە چوڭقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشى، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ساداسغا قۇلاق سېلىپ ئاڭلاپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ دەردىنى ئىگىلەپ، نامراتلىق ئەھۋالى ۋە نامراتلارنى يۆلەش تەدبىرلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، مەسىلىنىڭ ئاچقۇچىنى ئېنىقلاپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەدبىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ، ئۆز جايىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش پىلانىنى ياخشى تەشكىللەپ يولغا قويۇشى لازىم. ئىككىنچىدىن، بۇاستە ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم. ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار

ياكى ۋەزىپىسىنى تۈۋۈنلىتىپ ئىشلىتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، يېزا-بازار دېھقانچىلىق تېخنىكا پونكىتى، مال دوختۇرلۇق پونكىتى، ئورمانچىلىق پونكىتى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپى قاتارلىق تارماقلارنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى يېزىلىق پارتكوم بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە ۋە تەشكىللىشى ئارقىسىدا، كەنتلەرگە، ئائىلىلەرگە چوقۇر چۆكۈپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى كونكرېت قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنى مەگگۈلۈك نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى قوشۇنىغا ئايلاندۇرۇش لازىم.

يېزا- قىشلاق ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۇرمۇكلاشتۇرۇش، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىش ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشىنى ھەققىي تۇرمۇكلاشتۇرۇش

ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇشى مەسلىسىنى ھەل قىلىش نامرات جايلاردا ھەممىنى بېسىپ چۈشىدىغان مەركىزىي ۋەزىپە. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى، بولۇپمۇ نامرات جايلارنىڭ بىرىنچى باشلىقلىرى مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە، پارتىيە، ھۆكۈمەت بىرىنچى باشلىقلىرىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتى مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنى ھەققىي تۇرمۇنغا قويۇشى لازىم. مەسئۇلىيەت تۈزۈملىرىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە، بىرىنچىدىن، ئۆزلىرى بۇاستە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى يولداشلارغا باشلامچىلىق بىلەن نامرات يېزا- كەنتلەرگە چوقۇر چۆكۈپ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىشى، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ساداسغا قۇلاق سېلىپ ئاڭلاپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ دەردىنى ئىگىلەپ، نامراتلىق ئەھۋالى ۋە نامراتلارنى يۆلەش تەدبىرلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىش ئەھۋالىنى ئىگىلەپ، مەسىلىنىڭ ئاچقۇچىنى ئېنىقلاپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەدبىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ، ئۆز جايىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش پىلانىنى ياخشى تەشكىللەپ يولغا قويۇشى لازىم. ئىككىنچىدىن، بۇاستە ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم. ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارنى يۆلەش، نامرات جايلار

بەرەوپێشچوونی خێرا لە بەرهەمهێنانی کشتوکاڵیدا

بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی لە ڕاگەیاندنێکدا ئاماژەی بە بەرهەمهێنانی ٤٢ هەزار تەن گەنم لە ساڵی ڕابردوودا کرد، کە ڕێژەی ٢٣ لە سەدی زیادکردووە بەراورد بە ساڵی پێشوو. هەروەها ڕایگەیاند کە ڕووبەری کشتکاڵی ئەمساڵ گەیشتووەتە ٩٨ هەزار هێکتار، کە ئەمەش ڕێژەی ١٧ لە سەدی زیادکردووە. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم بەرهەمهێنانە بەهۆی بەکارهێنانی تەکنیکی نوێ و بەکارهێنانی ٦٠ تۆن پەتاتە تۆوی باشکراو بووە.

ڕاگەیاندنەکە ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم ساڵ ٢٥ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٤٠ هەزار هێکتار زیادکراوە بۆ کشتکاڵی، هەروەها ٣٠ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٢٥ هەزار هێکتار بۆ باخداری تەرخانکراوە. بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی ڕایگەیاند کە ئەم زەوییانە بە ڕێژەی ٧٠ لە سەد بە ئاو دەکرێن و ڕێژەی ٣٠ لە سەدیان بە بارانە.

بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم ساڵ ٢٥ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٤٠ هەزار هێکتار زیادکراوە بۆ کشتکاڵی، هەروەها ٣٠ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٢٥ هەزار هێکتار بۆ باخداری تەرخانکراوە. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم زەوییانە بە ڕێژەی ٧٠ لە سەد بە ئاو دەکرێن و ڕێژەی ٣٠ لە سەدیان بە بارانە. بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی ڕایگەیاند کە ئەم بەرهەمهێنانە بەهۆی بەکارهێنانی تەکنیکی نوێ و بەکارهێنانی ٦٠ تۆن پەتاتە تۆوی باشکراو بووە.

ڕاگەیاندنەکە ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم ساڵ ٢٥ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٤٠ هەزار هێکتار زیادکراوە بۆ کشتکاڵی، هەروەها ٣٠ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٢٥ هەزار هێکتار بۆ باخداری تەرخانکراوە. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم زەوییانە بە ڕێژەی ٧٠ لە سەد بە ئاو دەکرێن و ڕێژەی ٣٠ لە سەدیان بە بارانە. بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی ڕایگەیاند کە ئەم بەرهەمهێنانە بەهۆی بەکارهێنانی تەکنیکی نوێ و بەکارهێنانی ٦٠ تۆن پەتاتە تۆوی باشکراو بووە.

ڕاگەیاندنەکە ئاماژەی بەوەشدا کە ئەم ساڵ ٢٥ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٤٠ هەزار هێکتار زیادکراوە بۆ کشتکاڵی، هەروەها ٣٠ هەزار هێکتار زەوی بە ڕووبەری ٢٥ هەزار هێکتار بۆ باخداری تەرخانکراوە. ئەو ڕایگەیاند کە ئەم زەوییانە بە ڕێژەی ٧٠ لە سەد بە ئاو دەکرێن و ڕێژەی ٣٠ لە سەدیان بە بارانە. بەڕێوەبەری گشتی بەرهەمهێنانی کشتوکاڵی ڕایگەیاند کە ئەم بەرهەمهێنانە بەهۆی بەکارهێنانی تەکنیکی نوێ و بەکارهێنانی ٦٠ تۆن پەتاتە تۆوی باشکراو بووە.

يېشىل مەدەنىيەت ۋە سىجىل تەرەققىيات

جۇ خۇلك

مسالى. ئىنسانلارنىڭ دەسلەپكى مەزگىللەردە يەردىن ناموۋاپىق پايدىلىنىشى، يەرنى ناموۋاپىق سۇغىرىشى تۇپەيلىدىن ئەسلىدە يېشىللىققا پۇركەنگەن يەرلەر قاقاسلىق، قۇملۇقلارغا ئايلىنىپ قالدى. بۇ، ئەنئەنۋى مەدەنىيەتنى ئۆزگەرتىش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى، يېشىل مەدەنىيەتنى ۋە زامانىمىزدىكى سىجىل يېزا ئىگىلىكىنى بارلىققا كەلتۈرۈشكە ئاساس سېلىپ بەردى.

19 - ئەسىردىكى سانائەت ئىنقىلابى ئىنسانىيەت تارىخىدا شانلىق يېڭى سەھىپە ئاچتى. لېكىن شۇنىڭغا ئەگىشىپ بايلىق كرىزىسى، مۇھىت كرىزىسىمۇ يۈز بەردى. ئوزۇن قاتلىمى يامغۇر بارلىققا كەلدى، ئورمان بايلىقى كۆپلەپ ۋەيران بولدى، سۇ، تۆپراق ئېغىر كەتتى، يەر قۇملاشتى، سۇ بايلىقى كرىزىسى كېلىپ چىقتى، ئەخلەتلەر ئايەتكە ئايلىنىپ، مۇھىت بۇلغاندى. شۇڭا 1972 - يىلىدىكى ئىنسانىيەتنىڭ تۇنجى مۇھىت يىغىنى ۋە 1992- يىلىدىكى رىئو دۇنيا مۇھىت ۋە تەرەققىيات يىغىنى ئېچىلدى. ئامېرىكا ئېكولوگى رېچىل كارسوننىڭ «جىمجىت باھار»دېگەن كىتابى ئاساسىدا دۇنيا مۇھىت ھەرىكىتى قوزغىتىلدى. بايلار بىلەن نامراتلار سوزلىشىدىغان، دۇنيا مۇھىتىنى قوغدايدىغان ھەر خىل تەشكىلاتلار قۇرۇلدى. ئەسلىدىكى تار مەنىدىكى يېشىل مەدەنىيەت تېخىمۇ ئىلغار بولغان ئېكولوگىيىلىك يېزا ئىگىلىك، سىجىل يېزا ئىگىلىك، كۆكەرتىش تېخنىكىسى، كۆكەرتىش كارخانىسى، كۆكەرتىش ئېكولوگىيە قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارغا راۋاجلاندى. مانا بۇلار ئىنسانلارنىڭ مەدەنىيەت سىستېمىسىدا مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ، ئۇ ئىنسانلارنىڭ يۇرتى ۋە تەقدىرىگە مۇناسىۋەتلىك. شۇڭا يېشىل مەدەنىيەتنى تەتقىق قىلىش ئىنسانىيەت مەدەنىيىتى تەتقىقاتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى، ئىنسانلار ئۆگىنىدىغان، يەكۈنلەيدىغان ۋە تەتقىق قىلىدىغان مۇھىم تېما.

ئېكولوگىيە شۇناسلىق نەزەرىيىسى ۋە ئۇنىڭ پرىنسىپى يېشىل مەدەنىيەتنىڭ جەۋھىرى. سىجىل تەرەققىيات نەزەرىيىسى يېشىل مەدەنىيەت تەتقىقاتىنىڭ يادروسى. يېشىل مەدەنىيەتنى تەتقىق قىلىشتا ئېكولوگىيە شۇناسلىقنى ئاساس قىلىش لازىم. تارىخ - ئىنسانلار تەرەققىياتىنىڭ ئەينىكى. يېشىل مەدەنىيەتنى تەتقىق قىلىشتا ئىنسانلارنىڭ پۈتكۈل مەدەنىيەت تارىخىنى، ئېكولوگىيىسىنى تەھلىل قىلىش، ئىنسانلارنىڭ بۈ جەھەتتىكى تەجرىبە - ساۋاقلىرىنى يەكۈنلەش، ئىنسانلار جەمئىيىتىدىكى جانلىقلارنى، ئىنسانلارنىڭ يەر شارىدىكى ماكانىنى تەتقىق قىلىش، كېيىنكى ئەۋلادلارنىڭ يېشىل مەدەنىيەتنى قوغداپ، سىجىل تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشىگە ئاساس سېلىش كېرەك.

(«پەن - تېخنىكا گېزىتى» دىن)

خىلمۇ خىل يېڭى ماتېرىياللار

ئابدۇرېشت ئابدۇللا

خەلقارادا ماتېرىيال، ئېنېرگىيە ۋە ئۇچۇر ھازىرقى زامان مەدەنىيىتىنىڭ ئۈچ چوڭ تۈرۈكى دەپ قارالماقتا. دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر يېڭى ماتېرىياللارنىڭ بارلىققا كېلىشىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى يۇقىرى تېخنىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ مۇھىم بەلگىسى قىلماقتا.

1. مېتال ماتېرىياللار

1886 - يىلى گېرمانىيىلىك سىيمونزى ئاددىي مەشىە پولات تاۋلاش تېخنىكىسىنى كەشپ قىلغاندىن بۇيان، مېتال ماتېرىياللار ماتېرىيال پادىشاھلىقىنىڭ «زومىگرى»بولۇپ كەلدى.

1) پولات - تۆمۈر. ئۇ بىر دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي كۈچىنى ئۆلچەشتىكى مۇھىم بەلگە، ئىگىلىنىشچە، پولات ماتېرىيالى دۇنيادىكى تۆزۈلمە ماتېرىياللارنىڭ 66 پرسەنتىنى ئىگىلەيدىكەن. ھازىر پولاتنىڭ سۈپىتى بارغانسېرى ياخشىلىنىماقتا. ھەر كۈنادىرات مىللىمېتىرى 189 - 280 كىلوگرام ئېغىرلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدىغان ھەم شەكلىنى ئۆزگەرتەيدىغان، يۇقىرى كۈچىنىشكە چىداملىق پولات ماتېرىياللار مەيدانغا كەلمەكتە.

2) رەڭلىك مېتاللار. ئىنسانلار ئەڭ دەسلەپنە مىستىن پايدىلانغان. كېيىن ئىشلەپچىقىرىش ئەھمىيىتى جەريانىدا ئارقا - ئارقىدىن ئاليومىن، قوغۇشۇن، سىنك، قەلەي، مانگان، نىكىل، سۇرمە قاتارلىق رەڭلىك مېتاللارنى بايقىدى ۋە ئىشلەتتى. مۇشۇ ئەسىر كىرگەندىن بۇيان ئىنسانلار سىنك، مېتال ماگنىي ۋە تىتان قاتارلىق يېڭى تېپىلغا رەڭلىك مېتاللارنى تاۋلىدى. شۇنىڭدىن بۇيان رەڭلىك مېتال ئالەم بوشلۇقى تېخنىكىسىدىن تارتىپ كۈندىلىك تۇرمۇش بۇيۇملىرىغىچە بولغان ھەممە ساھەدە كەڭ ئىشلىتىلمەكتە.

3) بىرىكمە ماتېرىياللار. ئىنسانلار ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېھتىياجىغا ئاساسەن نۇرغۇنلىغان يېڭى تېپىلغا بىرىكمە ماتېرىياللارنى ياساپ چىقتى. ئاليومىنغا ئار مقداردا مىس، ماگنىي، كرېمنى، سىنك قاتارلىق ئېلېمېنتلارنى قوشۇش ئارقىلىق تاۋلاپ چىقىلغان ئاليومىن بىرىكمىسى پولاتتىنمۇ مۇستەھكەم ۋە يېنىك. بۇنداق ماتېرىياللاردىن ماشىنىنىڭ بىخەتەرلىك دەستىسى، تانكا، برونېۋىك ۋە ھەربىي قورالارنى ياسىغىلى بولىدۇ. ۋولفرام، تانتال، تىتان، مولىبدىن قاتارلىق تەستە ئېرىيدىغان مېتاللار بىلەن خرۇم، مانگان، تۆمۈر قاتارلىق تۆمۈر ئالتىلىسىدىكى ئېلېمېنتلارنى قىزدۇرۇش، بىرىكتۈرۈپ تاۋلاش ئارقىلىق ياسالغان ئىسقىلىققا چىداملىق بىرىكمە ماتېرىياللارنىڭ قاتتىقلىق دەرىجىسى يۇقىرى بولغاچقا، ئۇلاردىن ئۇچراش ۋە چېرىشكە چىداملىق زاپچاسلار، قىرىش - يونۇش سايمانلىرى ئىشلەپ چىقىرىلىدۇ.

ئالتۇن، كادمى، مىس، ئاليومىن، مانگان، مىس، سىنك، مىس قەلەي قاتارلىق شەكلى ئۆزگىرىشچان ئېلېكترولىتلاردىن ياسالغان بىرىكمە ماتېرىياللار نورمال تېمپېراتۇرىدا شەكلى 500 قېتىم ئۆزگەرسىمۇ پارچىلىنىپ كەتمەيدۇ، شۇڭا ئۇلاردىن پايدىلىنىپ، سۈنئىي ھەمراھ، ئالەم كېمىسى ۋە بوشلۇق پونكتى ئانتېننىسىنىڭ زاپچاسلىرى ئىشلەپ چىقىرىلىدۇ. يېقىندا ئامېرىكىدا سۇدا ئېرىيدىغان ئاليومىن بىرىكمە ماتېرىيال تەتقىق قىلىنىپ ياسالدى.

4) يېقىلغۇ ماتېرىياللار. مېتاللارنى يېقىلغۇ قىلىش رېئاللىققا ئايلانىدى. مەسىلەن: U 235 ، U 233 قاتارلىق رادىئوئاكتىپ ئېلېمېنتلار ئاتوم قازىنىسىنىڭ ئېسىل يېقىلغۇسى ھېسابلىنىدۇ. يېقىن كەلگۈسىدە يېقىلغۇ ماتېرىياللار سۇ ئاستى كېمىسى، ئاۋئاماتكا، راكېتا، ئالەم كېمىسى قاتارلىقلارنى غايەت زور ئېنېرگىيە مەنبەسى بىلەن تەمىنلەيدۇ.

2. مېتاللوئىد ماتېرىياللار

مېتاللوئىدلارنى ئىنسانلار ئەڭ بالدۇر بايقىغان ۋە پايدىلانغان. ھازىر ئۇ تەرەققىي قىلىپ، ماتېرىيال سىستېمىسى بولۇپ شەكىللەندى. خىمىيۋى نۇقتىدىن قارىغاندا، سېمونت، ئەينەك، فار - فور بۇيۇملار ئوخشاش بولمىغان شەكىلدىكى ۋە تۈزۈلمىدىكى كرىستال كسلاتالىق (سىلكات)تۇزدۇر. سېمونتنىڭ تەركىبى كالتسىي ئوكسىدى ۋە كرىستال ئوكسىدىدىن ئىبارەت بولۇپ، كۆپىنچە قۇرۇلۇش ماتېرىيالى ئورنىدا ئىشلىتىلىدۇ. نۇۋەتتە، ℃ 1300تىن يۇقىرى ھارارەتكە بەرداشلىق بېرەلەيدىغان يۇقىرى ماگنېتلىق سېمونت، كسلاتاغا چىداملىق، سۇ سىڭىپ كرىشنى توسىيالايدىغان ھەمدە تېز قاتىدىغان سېمونت دۇنياغا كېلىش ئالدىدا تۇرماقتا. ئەينەكنىڭ ئاساسىي تەركىبى ناترىي سىلكات ۋە كالتسىي سىلكاتتىن ئىبارەت. ئۇنىڭغا قوغۇشۇن ئوكسىدى قوشۇلسا، ئېسىل ئۈينىك ئەينەك، گالوگېن قوشۇلسا، ئۆزگىرىشچان ئەينەك، ناترىي نىترات قوشۇلسا، كرىستال ئەينەك ياسىغىلى بولىدۇ. ئار مقدارداا ئالتۇن، كۈمۈش، مىس قاتارلىق مېتاللار قوشۇلسا، ℃ 1300 تىن يۇقىرى ھارارەتكە بەرداشلىق بېرەلەيدىغان، سۇركىلىشكە چىداملىق مىكرو كرىستاللىق ئەينەك، رادارقېپى ۋە ئالاھىدە شارىك ياسىغىلى بولىدۇ.

1960 - يىللاردىن باشلاپ ئالاھىدە خۇسۇسىيەتكە ئىگە نەپىس فار - فور (ساپال) ماتېرىياللىرى ياسالدى. بىرىنچى تۇرى ماگنىتلىق، يېرىم ئۆتكۈزگۈچلۈك فار - فور ماتېرىيالى بولۇپ، ئۇ زامانىۋىلاشقان سگنال سىستېمىسىدا قوللىنىلىدۇ. ئىككىنچى تۇرى يۇقىرى ھارارەت، يۇقىرى بېسىمغا، چىرىش ۋە سىلكىنىشكە چىداملىق ئالاھىدىلىككە ئىگە بولۇپ، ئاتوم ئېنېرگىيىسى سىستېمىسى ۋە گاز يېقىلغۇ قىلىندىغان ماتور، ئىسقىلىق ئۆتكۈزمەيدىغان دېزىل ماتور، راكېتا ۋە ئالەم ئايروپىلانى قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ. ئۈچىنچى تۇرى زەھەرسىز، راك كېسىلى پەيدا قىلمايدىغان ئالاھىدىلىككە ئىگە بولۇپ، ئۇنىڭدىن سۈنئىي بوغۇم ۋە سۈنئىي سۆڭەك ياسىغىلى بولىدۇ. ھەتتا ئۇنى فېرمېنتلارنىڭ تەسىردىن پايدىلىنىپ، تەبىئىي سۆڭەككە ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ.

3. ئورگانىك يۇقىرى مولېكۇلىلىق ماتېرىياللار

سۈلياۋ. ئۇ بىرىكمە سىمولا (يىلىم)نى ئاساس قىلغان، ئىلاستىكىلىقى يۇقىرى مولېكۇلىلىق ماتېرىيال بولۇپ، ئۇ ئېلېكترون سانائىتى، ماشىنىسازلىق، بىناكارلىق قۇرۇلۇشى، سۈنئىي تېرە ياساش ۋە پارنىك قاتارلىقلارنى ئىشلىتىلىدۇ.

رېزىنكا. ئىنسانلارنىڭ رېزىنكە ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتى ئىنتايىن تېز بولدى. يېقىنقى يېرىم ئەسىر ئىچىدىلا دۇنيانىڭ رېزىنكە مەھسۇلاتى 42 ھەسسە ئاشتى. تەبىئىي رېزىنكە يېنىشمگەيلىكتىن، كىشىلەر تېخىمۇ ياخشى بولغان بوتۇل بىنزوللۇق سۈنئىي بىرىكمە رېزىنكە ئىشلەپ چىقاردى.

4. مۇرەككەپ ماتېرىياللار

ئەينەك تالاسى مۇرەككەپ ماتېرىيالى. ئەينەك تالاسىدىن ياسالغان پولات ئەينەك ھەم قاتتىق، ھەم ئەۋرىشىم. يەڭگىل بولۇپ، ئېزولياتسىيىلىك خۇسۇسىيىتى ياخشى. ئۇ كېمىسازلىق، ماشىنىسازلىق، خىمىيە ساناتى، ئاۋئاتسىيە، ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى ساناتى، بىناكارلىق، قانداش - ترانسپورت قاتارلىق جەھەتلەردە كەڭ ئىشلىتىلىدۇ.

بورتالاسى مۇرەككەپ ماتېرىيالى. بورتالاسىنىڭ ئىلاستىكىلىقى ئەينەك تالاسىنىڭكىدىن خېلىلا يۇقىرى بولۇپ، بورتالاسىدىن پايدىلىنىپ كۆچەيتىلگەن ئاليومىن، تىتان، نىكىل قاتارلىق مېتاللار ℃ 1200 تېمپېراتۇرىغا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ. ئۇ ئايروپىلان ۋە پروپېللىر زاپچاسلىرىنى ياساشتا ئىشلىتىلىدۇ.

گېرمانىيىلىك ئىككى ئالىم ئون يىل تەتقىق قىلىش ئارقىلىق بىر خىل مىكرو كىر يۇيۇش قۇرۇلمىسىنى بازارغا سالدى. ئۇنىڭ بىلەن كىر يۇغاندا ۋاقىتنى ھەم ئېنېرگىيىنى تېجىگىلى بولىدۇ، ھەم بۇلغىنىش بولمايدۇ. ئوڭنى ئىشلىتىش ئاسان. يۇيىلىدىغان كىيىم بىلەن شارچىنى ئىلمان سۇ قۇيۇپ، كىر يۇيۇش قۇرۇلمىسىغا سېلىۋەتسە، كىيىمنى ئوزۇپ -

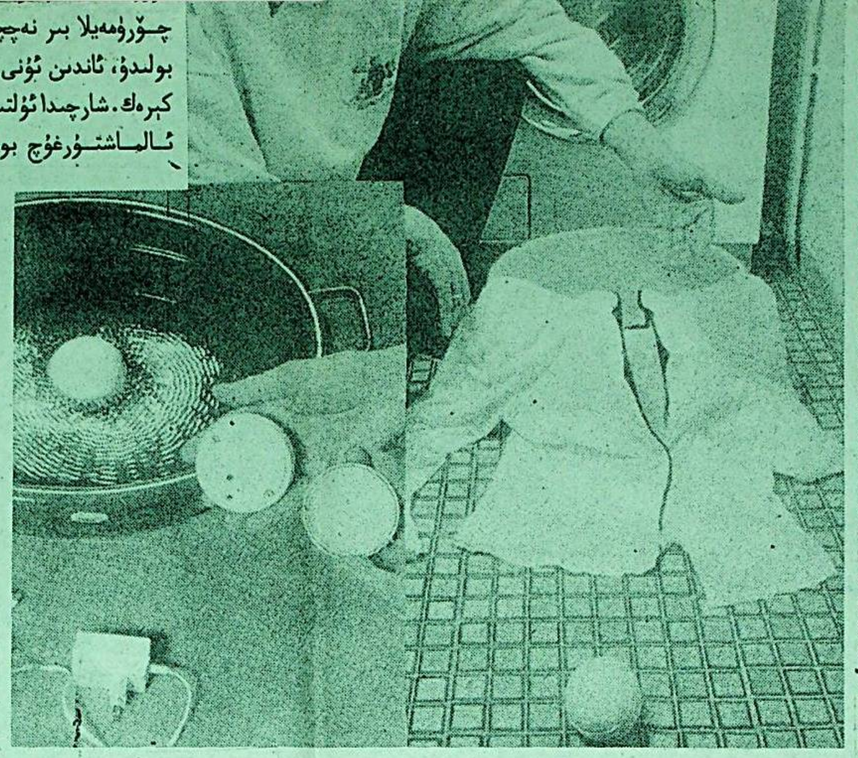
ئەھەلىيەتتە مەيلى تار مەنىدىكى، مەيلى كەڭ مەنىدىكى يېشل مەدەنىيەت بولسۇن، ئىنسانلارنىڭ مۇھىتقا ماسلىشىشىنى تەلەپ قىلىدۇ.

ئىنسانىيەت يارىتىلغان يېزا ئىگىلىك مەدەنىيىتى يەر شارىدا شانلىق قەدىمكى مەدەنىيەتنى بارلىققا كەلتۈردى. مەسىلەن: قەدىمكى بابىلون مەدەنىيىتى، ئوتتۇرا دېڭىزىدىكى مىنوس مەدەنىيىتى، مايامەدەنىيىتى، سەھرايى كەبىر مەدەنىيتى قاتارلىقلار بۇنىڭ ھاياتلىقنىڭ قوغدىشىچىسى ـ ئوزۇن

ئوزۇن خىمىيلىنىڭ خۇسۇسىيتى ئوكسىگېنغا ئاكتىپ بولغانلىقتىن ئەركىن ھالەتتىكى گاز بولۇپ، ئۇ يەر يۈزىدىن تەخمىنەن 25 مىڭ مېتر ئېگىزلىكتە مەلۇم قېلىنلىقتا يەر شارىنى ئوراپ تۇرىدۇ. بىر ئوزۇن مولېكۇلىسى ئۈچ ئوكسىگېن ئاتومىدىن تۇزۇلىدۇ، ئۇ ئوكسىگېننىڭ ئاللوتروپىك شەكلىدۇر.

ئوزۇن ئاساسەن قۇياش نۇرىدىكى ئۇلترا بىنەپشە نۇرنىڭ ۋە گۈلدۇرمۇل سىلىق يامغۇر ياغقاندا چېقىلغان چاقماقنىڭ ھاۋادىكى ئوكسىگېنغا تەسىر كۆرسىتىشىدىن پەيدا بولىدۇ. ئوزۇننىڭ تەركىبى ۋە مىقدارى گۈگۈرت (IV) ئوكسىدى، ھىدرو سولفىد، كاربون (II) ئوكسىدى ۋە ئورگانىك گازلارنىڭ بۇزغۇنچىلىقىغا ئۇچرىشىدىن كېمىيىپ كېتىدۇ.

ئوزۇن ئاتموسفېرانىڭ يۇقىرى قاتلىمىدا تورۇپ قۇياشتىن يەر شارىغا كەلگەن ئۇلترا بىنەپشە نۇرنىڭ 99 پىرسەنتىنى سۇمۇرۇۋېلىپ، يەر شارىدىكى جانلىقلار ۋە ئۆسۈملۈك لەرنىڭ ھايات‌ىنى قوغدايدۇ. ئەگەر ئاتموسفېرا قاتلىمىدىكى ئوزۇننىڭ مىقدارى بىر پىرسەنت ئازايسا، يەر يۈزىگە كېلىدىغان ئۇلترا بىنەپشە نۇر ئىككى پىرسەنت ئاشىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئىنسانلارنىڭ تېرە راكىغا گىرىپتار بولۇش نىسبىتى بەش پىرسەنت ئۆرلەيدۇ. ئوزۇن قەۋىتى يوتۇنلەي بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرايدىغان

چۆرۈمەيلا بىر نەچچە مىنۇتتا يوپيۇڭالغىلى بولىدۇ، ئاندىن ئۇنى سوزۇڭ سيۇدا چايقاش كېرەك. شارچىدا ئۇلترا دولقۇنلۇق ئېنېرگىيە ئالماشتۇرغۇچ بولۇپ، ئۇنىڭغا باتارىيە ئىشلىتىلىدۇ. ئۇنىڭ كىرنى چىقىرىۋېتىش قائىدىسى ئادەتتىكى كىرئالغۇنىڭكىگە ئوخشىمايدۇ. ئۇ نىڭدا كىر يۇغاندا كىيىملەر بىر - بىرىگە سۈركەلمەيدۇ.

سۆزەتتە: بۇ خىل كىر يۇيۇش قۇرۇلمىسى.

«دۇنيا بىر لمپلىرى رەسىمى لمك ژۇرنىلى» دىن.

تۇزنى كۆپ ئىستېمال قىلىش سالامەتلىككە زىيانلىقمۇ؟

ساۋۇت ھېكىم

سالامەت بولۇڭ

«باش جىنايەتچى» تۇزنىڭ ئاساسىي تەركىبى بولغان ناترىي ئىكەن. چۈنكى بۆرەك ناترىينى ئورگانىزم ئىچىدە مەلۇم مىقداردا ساقلايدۇ. ئەگەر ئادەم بەدىنىدە ناترىي كەمچىل بولسا، بۆرەك خىزمىتىنى جىددىيلەشتۈرۈپ ناترىينى قانغا ئۆتكۈزىدۇ. ناترىينىڭ مىقدارى ئېشىپ كەتسە، بۆرەك ئۇنى سرتقا چىقىرىۋېتىدۇ. ناترىينىڭ مىقدارى بەك كۆپ بولۇپ كەتسە، بۆرەك ئۇنى سرتقا چىقىرىشقا ئاجىزلىق قىلىدۇ. نەتىجىدە ناترىي قاندا ئۇزاق تۇرۇپ قېلىپ، سۇ بىلەن سۈيۇقلاندۇرۇشقا توغرا كېلىدۇ. بۇ، قاندىكى سۇ تەركىبىنىڭ زور مىقداردا كۆپىيىپ كېتىشىگە سەۋەب بولۇپ، قان بېسىمىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە يۈرەكمۇ ئوخشاش ۋاقىت ئىچىدە كۆپ مىقداردىكى قاننى پۈتۈن بەدەنگە توشۇيدۇ. شۇڭا يۈرەكنىڭ سوقۇش قېتىم سانىمۇ ئېشىپ كېتىدۇ، ھەددىدىن ئارتۇق ناترىي بەدەندە سۇلۇق ئىششىقنى پەيدا قىلىپلا قالماستىن يۈرەكنىڭ ئېغىرلاشتۇرۇپ، قان تولۇش خاراكتېرلىك يۈرەك زەئىپلىشىشنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. تەكشۈرۈش نەتىجىلىرىگە قارىغاندا، ئادەتتە تۇزنى كۆپ ئىستېمال قىلىدىغانلاردا يۇقىرى قان بېسىمى كېسەللىكىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى تۇزنى ئاز ئىستېمال قىلىدىغانلاردىن يۇقىرى بولىدىكەن.

ئېلىمىزنىڭ لىخاسا رايونىدىكى زاكۇزلارنىڭ يۇقىرى قان بېسىم كېسەللىكىگە گىرىپتار بولۇش نىسبىتى 17 % بولۇپ، مەملىكەت بويىچە بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدۇ. بۇ، شۇ جايدىكى زاكۇزلارنىڭ تۇزلۇق چاينى كۆپ ئىچىدىغانلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك. تەقسىماتلارغا قارىغاندا، يۇقىرى قان بېسىمى كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغانلار ھەر كۈنى بەش گرام ئەتراپىدا تۇز ئىستېمال قىلسا بولىدىكەن. بۇ، قان بېسىمنى چۈشۈرۈشكە پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن بۆرەكنى قوغداش رولىنىمۇ ئويناىدىكەن.

سالامەت بولۇڭ

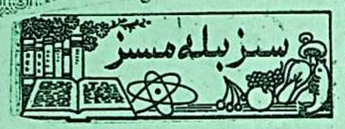
تۇز ئورگانىزمدا كەم بولسا بولمايدىغان، ئادەم بەدىنىنىڭ مادداسى ئالمىشىشى ئۈچۈن زۆرۈر بولغان مادداسى. ئەمما ئۇنى كۆپ ئىستېمال قىلسا زىيانلىق. تىببىي ئالىملار تۇز بەك كۆپ ئىستېمال قىلىنسا، يۇقىرى قان بېسىمى، يۈرەك كېسەللىكى ۋە بۆرەك يالۇغى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغانلىقىنى ئىسپاتلاپ چقتى. ئالىملارنىڭ كۆرسىتىشچە، بۇ كېسەللىكلەرنى كەلتۈرۈپ چقىرىدىغان ياشىشى ۋە تەرەققىي قىلىشى بىلەن يەر شارى مۇھىتىنى ھەمراھلىق مۇناسىۋەتكە ئىگە قىلغان يېشل مەدەنىيەت ھېسابلىنىدۇ.

يېشل مەدەنىيەت تەبىئىي مەدەنىيەت، مىللىي مەدەنىيەت، پەن-مەدەنىيەتتىن ئىبارەت تەرەققىيات جەريانىنى بېشىدىن كەچۈردى. شۇنداقلا ئىنسانىيەت ئومۇمىي مەدەنىيىتى قاتارىغا كىردى. ئۇ ئىنسانىيەتنىڭ كەڭ دائىرىدىكى

ئائىلىدە كۆلە ساقلاشتا دىققەت قىلىدىغان ئىشلار

تۇرسۇن ئوزبان

كۆلە (ئۇرۇق قېقى) ـ ئوزۇقلۇقى يۇقىرى، تەملىك يېمەكلىك. لېكىن ئۇ ئىسسىق بولىدىغان يازدا پەسلىدە پىشىدىغان ۋە قۇرۇتىلىدىغان بولغاچقا، ھەر خىل سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئاسانلا قۇرتنىڭ زىيىنغا ئۇچراپ، كىشىلەرگە ساقلاش ۋە توشۇش جەھەتتە قىيىنچىلىق ۋە زىيان كەلتۈرمەكتە. گۈلنى قۇرتىنىڭ زىيىندىن ساقلاپ، ئۇزاقتىچە ساقلاش مەقسىتىگە يېتىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى بىرقانچە نۇقتىغا دىققەت قىلىشقا لازىم.

(1) قۇرۇتۇلغان گۈلنى ئالدى بىلەن ياخشى تاللاپ، قۇرت چۈشكەن ۋە زەخمىلەنگەنلىرىنى ئېلىۋېتىش لازىم. ئاندىن بىر قېتىم سۇغا سېلىپ پاكىز يۇيۇپ، (سۇدا ئۇزاق ۋاقىت چىلاپ قويۇشقا بولمايدۇ) يەنەبىر قېتىم يېيىتىپ، شامالدىتىپ قۇرۇتقاندىن كېيىن ھاۋا ئوتۇشۇپ تۇرىدىغان لاتىدىن تىكىلگەن خالتىغا قاچىلاپ ساقلاش لازىم (سۇلياۋ خالتىلاردا ساقلاشقا بولمايدۇ). ئەڭ ياخشىسى ھاۋا ئوتۇشۇپ تۇرىدىغان سېۋەتلەرگە قاچىلاپ ساقلىسا تېخىمۇ ياخشى بولىدۇ.

(2) گۈلە ساقلايدىغان ئۆيلەرنىڭ تېمپېراتۇرىسى ۋە نەملىكى مۇۋاپىق بولۇشى، دىمىق، ئىسسىق بولماسلىقى كېرەك، ئىشك، دېرىزىلەرنى ئېچىپ قويۇپ شامالدىتىپ تۇرۇش لازىم. ھاۋا ئىسسىق كۆنلەردە گۈلنى ۋاقتى-ۋاقتىدا (ئادەتتە ھەر ھەپتىدە بىر - ئىككى قېتىم) يېيىتىپ شامالدىتىپ تۇرۇش ئارقىلىق نەملىشىپ، يۇمشاپ قېلىشتىن، قۇرت چۈشۈشتىن ساقلىنىش لازىم. شۇنىڭ بىلەن بىللە، قۇرت چۈشكەن گۈللەرنى ۋاقتىدا ئايرىپ چىقىرىۋېتىپ تۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش لازىم.

(3) گۈلە ئاساسەن مېغىز قۇرتىنىڭ زىيىنىغا كۆپرەك ئۇچرايدۇ. بەزى دېھقانلارنىڭ تەجرىبىسىگە ئاساسلانغاندا، گۈلە ئۈستىگە ئوت- چۆپ كۈلى (ئوتۇن كۈلى) يېيىۋېتىلسە، قۇرت چۈشۈشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدىكەن، گۈلە ئارىسىغا قىزىلمۇچ، تاماكا كۈلىنى كېچىك خالتىغا قاچىلاپ قويۇپ قويسىمۇ قۇرت چۈشۈشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدىكەن.

گاربون تالاسى مۇرەككەپ ماتېرىيالى. كاربون تالاسى ئارقىلىق چاقچۇق (فار - فور)-ماتېرىيالى كۆچەيتىلسە، چاقچۇقنىڭ چوڭقۇلۇقى ئۆزگىلەپ، يۇقىرى ھارارەتكە چىداملىقلىقى ئاشىدۇ. ئوتۇنىڭدىن ئىشلەنگەن ئايروپىلان تورىنىڭ پاراچىسى 1400 °C لۇق يۇقىرى تېمپېراتۇرىغا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ.

كاربون تالاسى كۆچەيتكۈچى قىلىنغان سۇلياۋمۇ ئالاقىلىشىش سۇنۇشى ھەمراھىنىڭ يۇقىرى چاستوتىلىق سىگرو دولقۇنلۇق ئالىنىنا ئوسكۇنىسىنى ياساشنىڭ ئېتىل ماتېرىيالى ھېسابلىنىدۇ.

5. ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ماتېرىياللار

ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ئۆتكۈزگۈچ ماتېرىياللار. بۆلار ئاساسلىقى تېز ئىنوۋلۇق چاقچۇق، توك ئۆتكۈزۈشچانلىقتا ئىگە سۇلياۋ، يەككە كرىستاللىق كرېمنى، گاللى، ئارسېنىد قاتارلىقلاردىن ئىبارەت بولۇپ، قۇياش ئېنېرگىيىسى باتارىيىسى، سىگرو ئېلېكترون تېخنىكىسى قاتارلىقلاردا كەڭ ئىشلىتىلىدۇ.

ئالاھىدە ئىقتىدارلىق فوتو ئېلېكترون ماتېرىيال. ئۇ، نۇر ۋە توك ئالماشتۇرۇش، لازېرلىق تەۋرىنىش ئەسۋابى، ئېنفرا نۇرلۇق سۈرەتلەش ماتېرىيالى ئىشلەش قاتارلىقلاردا قوللىنىلىدۇ.

ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ماگنىتلىق ماتېرىيال. نۇرغا قارشى ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ئەسۋاب ۋە ماگنىتلىق خاتىرىلەش، تىببىي داۋالاش، ۋاكۇئۇم بوشلۇق قاتارلىقلاردا ئىشلىتىلىدۇ. ئوتۇنىڭدىن باشقا، سۇنۇشى يۇت، سۇنۇشى يۇرەك، سېزىش ئالپاراتى قاتارلىقلارنى ياساشتىكى ئېسىل ماتېرىيال ھېسابلىنىدۇ.

ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ئوپتىك ئۆتكۈزۈشچانلىقتا ئىگە ماتېرىيال. ئوپتىك تالا ھازىرقى زامان ئالاقىلىشىش تېخنىكىسىنىڭ ھالقىلىق ماتېرىيالى. بىر تال ئوپتىك تالاغا 5700 لىنىيىلىك تېلېفون يولىنى ئورۇنلاشتۇرغىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە ئوپتىك تالادىن پايدىلىنىپ 100 - 50 كىلومېترلىق ئالاقىلىشىش تېخنىكىسى تەرەققىي قىلدۇرۇلماقتا.

تىببىي ساھەدە ئىشلىتىلىدىغان ئالاھىدە ئىقتىدارلىق ماتېرىيال. ئۇ كۆز، يۇرەك، جىگەر قاتارلىق سۇنۇشى ئەزالارنى ئىشلەشتە ئىشلىتىلىدۇ.

لى پېڭ ياپونىيە يېڭى ئىجادىيەت تىياتىر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى ھەم ئۇلارنىڭ ئويۇنىنى كۆردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن كەچتە ياپونىيە يېڭى ئىجادىيەت تىياتىر ئۆمىكىنىڭ باشلىقى جىڭشەن مېيباۋ بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگو بىلەن ياپونىيە يېقىن قوشنىلار، ئىككى دۆلەت خەلقلىرى ئەۋلادمۇ ئەۋلاد دوست ئۆتۈشى كېرەك، دېدى.

لى پېڭ ئىككى دۆلەت جەلقلىرى تىنچ مۇھىتتا ياشاشنى خالايدۇ، ئۆتكەنكى بەختسىز تارىخنىڭ تەكرارلىنىشىنى ئۈمىد قىلمايدۇ، دېدى.

لى پېڭ يېڭى ئىجادىيەت تىياتىر ئۆمىكىنىڭ ئارتىسلىرىنى تەنچلىق - دوستلۇق ئەلچىسى، دېدى. ئۇلارنىڭ جۇڭگو - ياپونىيە دوستلۇقىنى، تىنچلىق ۋە تەرەققىياتىنى كۆيلىگەنلىكىنى شۇنداقلا جۇڭگو - ياپونىيە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇقىنى كۆچەيتىش ئۈچۈن نۇرغۇن پايدىلىق خىزمەتلەرنى ئىشلىگەنلىكىنى مەدھىيىلىدى.

ياپونىيە يېڭى ئىجادىيەت تىياتىر ئۆمىكى جۇڭگولۇق تاماشىبىنلارغا ناتونۇش ئەمەس. بۇنىڭدىن كۆپ يىل ئىلگىرى بۇ ئۆمەك جۇڭگو خەلقىگە بولغان دوستلۇق مۇھەببىتى بىلەن جۇڭگوغا كېلىپ ئويۇن قويۇپ، تاماشىبىنلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشكەن. جۇ ئېنلەي زۇڭلى ئۇلارنى سەمىمىي قوبۇل قىلغان ھەم ماختىغان، ئىلھاملاندۇرغانىدى.

جىڭشەن مېيباۋ مۇنداق دېدى: «ياپونىيىدە يەزى كىشىلەر تارىخقا توغرا مۇئامىلە قىلالمايۋاتىدۇ، بۇنىڭدىن خەلق ناھايىتى غەزەپلەنمەكتە. ئۇلار بىزنىڭ جۇڭگوغا ئويۇن قويۇشقا كەلگەن پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ جۇڭگو خەلقىگە ياپونىيە - جۇڭگو دوستلۇقىنى قەدىرلەيدىغانلىقىنى، تىنچلىقنى قىزغىن سۆيىدىغان سەمىمىي كۆڭلىنى ئىزھار قىلىپ قويۇشىمىزنى ئۈمىد قىلدى».

كۆرۈشۈشتىن كېيىن، لى پېڭ زۇڭلى ۋەنئۇنىڭ رەپىقىسى جۇلىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى دېڭ گۈەنگىن، ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى لەنچىڭ قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلار يېڭى ئىجادىيەت تىياتىر ئۆمىكىنىڭ ئويۇنىنى كۆردى.

ئويۇن ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، لى پېڭ زۇڭلى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى ياپونىيىلىك سەنئەتكارلارغا گۈل سېۋەت تەقدىم قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ ئويۇنىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغانلىقىنى تەبرىكلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى لاتىن ئامېرىكىسىدىكى ئۈچ دۆلەتتە رەسمىي زىيارەتتە بولدۇ
دۇنيا ئاشلىق يىغىنىغا قاتنىشىدۇ ۋە ئىتالىيىدە زىيارەتتە بولىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 31 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. چىلى جۇمھۇرىيىتى، پىرازىلىيە فېدېراتسىيىسى جۇمھۇرىيىتى ۋە ۋېنېسۇئېلا جۇمھۇرىيىتى زۇڭتۇڭلىرىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، گوۋۈيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن باشلاپ يۇقىرىدىكى ئۈچ دۆلەتتە رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولىدۇ ھەم رىمغا بېرىپ، دۇنيا ئاشلىق باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىدۇ، يىغىندىن كېيىن ئىتالىيىدە زىيارەتتە بولىدۇ.

بۇنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانىاتچىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن ئۇتتۇرۇلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا جاكارلىدى.

شېن گوفاڭ لى پېڭ زۇڭلىنىڭ لاتىن ئامېرىكىسىدىكى ئۈچ دۆلەتتە زىيارەتتە بولۇشىنىڭ ئەھمىيىتى ئۇستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسى ئوتتۇرىسىدا قويۇق دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىككى تەرەپ يۇقىرى قاتلىمىدىكىلەرنىڭ ئالاقىسى كۆپەيدى، ئىقتىساد، سودا، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت، مائارىپ قاتارلىق ساھەلەردىكى ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز كېڭەيدى، جۇڭگو لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە كۈچەيتىشكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ ھەم جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ھەمكارلىقىنى جەنۇبتىكىلەر ھەمكارلىقىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى دەپ قارايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلى بۇ قېتىم لاتىن ئامېرىكىسىدا زىيارەتتە بولغاندا چىلى، برازىلىيە، ۋېنېسۇئېلانىڭ زۇڭتۇڭلىرى ھەم باشقا يۇقىرى قاتلام رەھبەرلىرى بىلەن سۆھبەتلىشىدۇ، كۆرۈشىدۇ، جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش، دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداشقا ئالاقدار چوڭ ئىشلار ئۈستىدە كېڭىشىدۇ. ئۇ يەنە لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ئىقتىساد، كارخانا ساھەسىدىكى ئەربابلار بىلەن كۆرۈشىدۇ، جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى يەنمۇ كۈچەيتىش يولى ۋە چارىلىرى ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇرىدۇ.

جۇڭگو ۋەكىلى «ئولتۇراقلىشىش كۈنتەرتىپى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا تۆت نۇقتىلىق پىكىر بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. 51 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى2 - كومىتېتى 29 - ئۆكتەبر يىغىن ئېچىپ، ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. يىغىنغا قاتناشقان جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن ۋەكىلى يۇچىڭتەي ب دت 2 - قېتىملىق ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى يىغىنىدا ماقۇللانغان «ئولتۇراقلىشىش كۈنتەرتىپى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا تۆت نۇقتىلىق قارىشىنى بايان قىلدى.

1. «ئولتۇراقلىشىش كۈنتەرتىپى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ھەرقايسى ئەللەرنىڭ ئەھۋالىغا تولۇق ھۆرمەت قىلىش كېرەك. ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا بىرلىككە كەلگەن بىرلا ئۆلچەم يېكى ئەندىزىنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس، ھەرقايسى ئەللەرنىڭ كونكرېت ئەھۋالىغا ئاساسەن، «كۈنتەرتىپ»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ھەم «كۈنتەرتىپ»كە ئاساسەن ئۆزلىرىنىڭ ئولتۇراقلىشىش رايونىغا دائىر سىياسەت ۋە نىشانلىرىنى ئۆز ئالدىغا بەلگىلىشى كېرەك.

2. ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايون مەسلىسى نوقۇل ھالدا ئاھالىلەرنىڭ ئۆي مەسلىسىنلا ھەل قىلىش ئەمەس، بەلكى ئۇ پۈتكۈل ئىنسانىيەت ئولتۇراقلىشىش رايونىنىڭ چوڭ مۇھىتىدىن ئىبارەت ئۇنىۋېرسال مەسىلىلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ، سەجىل تەرەققىي قىلدىغان ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى تەرەققىيات يولىغا ماڭغاندىلا، «ھەممە ئادەم مۇۋاپىق ئۆيدىن بەھرىمەن بولۇشى»نى ۋە «شەھەرلىشىش جەريانىدىكى ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى سەجىل ئەرەققىيات» نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

3. ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايونى يەر شارى ھەرىكىتى مەسلىسى بولۇپ، يەر شارى خاراكتېرلىك ھەرىكەت قوللىنىشقا موھتاج. تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئۆزىنىڭ ئىنسانىيەتنىڭ ئولتۇراقلىشىش رايون مەسلىسنى ھەل قىلىشتا مەسئۇلىيىتى بار، ئەلۋەتتە. لېكىن خەلقارا جەمئىيەت، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەرنىڭمۇ ئىنسانلار ئولتۇراقلىشىش رايوننىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پايدىلىق خەلقارا مۇھىت يارىتىش، تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەتلەرنى يېتەرلىك مەبلەغ ۋە تېخنىكا بىلەن تەمىنلەش مەسئۇلىيىتى ۋە مەجبۇرىيىتى بار.

4. «ئولتۇراقلىشىش كۈنتەرتىپى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ب د ت نىڭ ئۇنۇملۇك مېخانىزم ۋە ھەرىكىتىنى ھەقىقىي كاپالەتلەندۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. ئولتۇراقلىشىش توغرىسىدىكى 2 - قېتىملىق يىغىنىدا ئاھالىلەر كومىتېتى جەھەتتىكى رولى ۋە مەسئۇلىيىتى ئېنىق بەلگىلەندى، بۇ ئىككى چوڭ ئورگاننىڭ ئۆزىنىڭ فۇنكسىيىسىنى ھەقىقىي ئادا قىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز.

مۇستەقىل دۆلەتلەر بىرلەشمىسىگە ئەزا دۆلەتلەر دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىرى مۇدىرىيىتى يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 29 -

خەلقارا جەمئىيەت ئافغانىستان مەسلىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىشنى مۇزاكىرە قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 29 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. ئافغانىستان مەسلىسى توغرىسىدىكى رايون يىغىنىغا قاتناشقان بىر قىسىم ۋەكىللەر بۈگۈن ئافغانىستانىدىكى ئۇرۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنىڭ ئۇرۇشنى تېز توختىتىپ، تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىق كەڭ ئاساسقا ئىگە بىرلەشمە ھۆكۈمەت قۇرۇشنى مۇزاكىرە قىلدى.

تۈركمەنستاننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى شېيخ مۇرادوۋ يىغىندا مۇنداق دېدى: ئافغانىستاندىكى توقۇنۇشنىڭ كەسكىنلىشىپ كېتىشى ئۈنۈمگە قوشنىلىرىغا ۋە رايونلارغا يامان تەسىر كۆرسەتتى. تۈركمەنستان ئافغانىستان مەسلىسىنىڭ تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن خەلقارا جەمئىيەت ۋە ئالاقىدار دۆلەتلەر بىلەن ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ. تۈركمەنستان ب د ت باش كاتىپىنىڭ ئافغانىستان مەسلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى مىيدانىنى قوللايدۇ.

توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلغان ئىرانىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى ۋىلاياتى يىغىندا ئافغانىستان مەسلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدا ئۇچ نۇقتىلىق تەكلىپ بەردى، ئافغانىستاندا كەڭ ئاساسلا ئىگە ھەم ھەرقايسى گۇرۇھلار ۋە دىنىي تەشكىلاتلار قاتناشقان بىرلەشمە ھۆكۈمەت قۇرۇشنى مۇزاكىرە قىلدى. بىراق، ئۇ مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: نۆۋەتتە ئىران رايانى رەھبەرلىكىدىكى ھۆكۈمەتنىلا ئافغانىستاننىڭ بىردىنبىر قانۇنىي ھۆكۈمىتى دەپ ئېتىراپ قىلىدۇ.

ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى بېردۇان مۇنداق دېدى: ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتى ئافغانىستانىنىڭ تىنچلىقى ئۈچۈن كۈچ چىقىرىۋاتىدۇ، ئۇرۇشۇۋاتقان تەرەپلەرنى ئۇرۇشنى توختىتىش ۋە سۆزلىشىشكە تىرىشىپ ھەيدەكچىلىك قىلىۋاتىدۇ. ئۇ ئىسلام يىغىنى تەشكىلاتى ئافغانىستان مەسلىسىنى ھەربىي ۋاستىلەر ئارقىلىق ئەمەس، سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىشقا بولىدۇ

فرانسیه «ئەیدىز كېسەللىكىنى يوقىتىش» جەمئىيىتى 26- ئۆكتەبر پارىژدىكى رادىئانىس مەيدانىدا «قىزىل شار» پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ، ئەيدىز كېسەللىكىنىڭ زىيىنىنى تەشۋىق قىلدى ۋە كېسەللەرگە ئىئانە توپلىدى.

سۈرەتتە: جەمئىيەتنىڭ خىزمەتچىلىرى شار قويۇپ بېرىشكە تەييارلانماقتا. 45 مىڭ دانە شار ھاۋاغا قويۇپ بېرىلىدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

مىسر سودا مىنىستىرى مىسر - جۇڭگو سودا مۇناسىۋىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. مىسر تەمىنات ۋە ئىچكى سودا مىنىستىرى ئەخمەد گۈۋېل بۈگۈن بۇ يەردىكى ئاخبارات ئىلان قىلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: مىسىر بىلەن جۇڭگونىڭ سودا ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش بىلەن بىللە، جۇڭگونىڭ تېخنىكىسىنى، بولۇپمۇ توقۇمىچىلىق، دورا ھەم كۆن - خۇرۇم سانائىتى قاتارلىق جەھەتلەردىكى تېخنىكىسىنى مىسرغا كىرگۈزۈشنى ئۈمىد قىلىمىز.

گۈۋېل ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى تاشقى ئىقتىساد- سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇيىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو - مىسر ئىقتىساد - سودا ئارىلاشما كومىتېتىنىڭ بىر ھەپتە داۋام قىلغان 3 - قېتىملىق يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن كەلگەنىدى. يىغىنىدا ئىككى تەرەپ جۇڭگونىڭ سۇۋەيىش قانىلى ئەركىن رايونىدا جۇڭگو سانائەت رايونىنى قۇرۇشى مۇمكىنچىلىكىنى مۇزاكىرە قىلدى.

گۈۋېل مۇنداق دېدى: مىسر - جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ئارىلاشما كومىتېتىنىڭ 3 - سانلىق يىغىنى ھەم تۇنجى نۆۋەتلىك مىسر مەھسۇلاتلىرى كۆرگەزمىسى مىسر - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنى يېڭى باسقۇچقا كىرگۈزدى، مىسر- جۇڭگو ھەر خىل شەكىل قوللىنىپ ھەر جەھەتتىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى خالايدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو مىسرنىڭ مۇھىم سودا شېرىكى، مىسىر جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا شەرقتىكى سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇشدا مۇھىم كۆۋرۈك.

روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى سۇرىيىگە بېرىپ، ئوتتۇرا شەرق سەپىرىنى باشلىۋەتتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 28 - ئۆكتەبر تېلېگراممىسى. توختاپ قالغان ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى پورىسماكوۋ بۈگۈن سۇرىيىنىڭ پايتەختى دەمەشققە كېلىپ، ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى زىيارىتىنى باشلىۋەتتى.

پورىسماكوۋ بۇ يەرگە كەلگەندىن كېيىن سۇرىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى سالى بىلەن رەسمىي سۆھبەتلەشتى. ئىككى تەرەپ جەلقىتارلىق ۋەزىيەت، ئوتتۇرا شەرق رايونى ۋەزىيىتى ھەم ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنىڭ ئىستىقبالى قاتارلىق مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلدى. سۇرىيە ھۆكۈمەت دائىرىلىرى ۋە ئاخبارات ۋاستىسى سۆھبەت تەپسىلاتىنى ئاشكارىلىمىدى.

بىراق، پورىسماكوۋ دەمەشق ئايرودرومىغا كەلگەندە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: روسىيە- سۇرىيە ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتىدىن تاشقىرى، مەن سۇرىيە رەھبەرلىرى بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانى مەسىلىسىنى نۆۋەتلىق مۇزاكىرە قىلىمەن. ئۇ مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: روسىيە «ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىنى تەشەببۇس قىلغۇچىلارنىڭ بىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن بۇ جەريانىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن «تېخىمۇ ئاكتىپ رول ئوينايدۇ».

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چياۋشى 31 - ئۆكتەبر چوشتىن كېيىن «خەلق» ساريىدا سېررالىشونى خەلق پارتىيىسىنىڭ مۇئاۋىن داھىيىسى، دۆلەتنىڭ مۇئاۋىن ۋەزىتۇڭى ئەينىود دىگبى باشچىلىقىدىكى سېررالىشونى خەلق پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمسكى بىلەن كۆرۈشتى.

△ جۇڭگو - نېپال ھۆكۈمەتىنى خالىي • ھەمكارلىق مۇنبىرىنىڭ 1 - قېتىملىق يىغىنى 30- ئۆكتەبر كاتماندۇدا ئېچىلدى، جۇڭگو بىلەن نېپال كارخانىچىلىرى ئىككى كۈن داۋام قىلىدىغان يىغىندا ئىككى دۆلەتنىڭ سودا - سانائەت ساھەسىدىكى لەرنىڭ ھەمكارلىشىش مەسىلىسىنى مۇھاكىمە قىلدۇ.

△ كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ باش شۇجىسى دونا پولوگو 29 - ئۆكتەبر ئابىجاندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى شۇجىك باشچىلىقىدىكى جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمسكى بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئىنتىلىشچە يۇقىرى ئۆرلەش ۋە تىرىشچ خىزمەت قىلىش روھى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئوچۇن ئولگە تىكلەپ بەردى، دېدى.

△ پارىژدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى پورىسماكوۋ 29 - ئۆكتەبر مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: روسىيە مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنغا رىياسەتچىلىك قىلغان ئىككى دۆلەتنىڭ بىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق تەرەققىياتىدا تېخىمۇ ئاكتىپ رول ئوينىشى خالايدۇ.

△ روسىيە دۆلەت دۇمىسى (پارلامېنتنىڭ تۆۋەن پالاتاسى) نىڭ رەئىسى شېلىزنىئو 30 - ئۆكتەبر بايانات ئىلان قىلىپ، چوڭ‌ياسىنى روسىيە زۇڭتۇڭ ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرىلىق ۋەزىپىسىدىن ئىلىپ تاشلاشنى تەلەپ قىلدى ھەم چوڭ‌ياسىنى قاتناشقان كېڭىشىش كومىتېتىنىڭ تۇنجى قېتىملىق يىغىنغا قاتنىشىشنى رەت قىلدى.

△ گېرتسىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبىيە جۇمھۇرىيىتىنىڭ زۇڭتۇڭى بېلېيانا پراۋشېچ 29 - ئۆكتەبر سابىق بوسنىيە- گېرتسېگوۋىنا سېرب رەھبىرى كارادىچ بىلەن ھەرىكى ئىشلار رەھبىرى مۇرادىچ خەلقئارا سوتىنىڭ سوراق قىلىشىغا ناپشۇرۇپ بېرىلمەيدۇ، دېدى.

△ ئەنگلىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى 28 - ئۆكتەبر بىر ئاۋئاماتكىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان ئەنگلىيەدىكى ئارمىيىسى قىسىملىرىنىڭ پارس قولتۇقى رايونىدا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىغا قاتنىشىش ئوچۇن يۇرۇپ كەتكەنلىكىنى دەللىلىدى.

△ بۇلغارىيە مەركىزىي سايلام ھەيئىتى 29 - ئۆكتەبر كەچتە 27 - ئۆكتەبر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىغا قاتنىشىش ئۈچۈن ئەۋەتىلىدىغان ئەسكەرلەرنى ئەۋەتمەسلىك توغرىسىدا قوشما ئاخبارات ماقۇللىدى.

بۇ قېتىملىق يىغىنغا روسىيە، بېلورۇسىيە، ئۇكرائىنا، قازاقىستان، ئەرمېنىيە، گرۇزىيە، ئەزەربەيجان قىرغىزستان ۋە تاجىكستان قاتارلىق توققۇز دۆلەت ھەربىي تارماقلىرىنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى.

مىسىر پايتەختى قاھىرەنىڭ بېگى شەھەر رايونىدىكى 11 قەۋەتلىك بىر ئائىلىلىكلەر بىناسى 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى كەچتە ئوشتوموتۇت ئۆرۈلۈپ چۈشتى.

سۈرەتتە: قوتقۇر زۇش خادىملىرى ھايات قالغانلارنى ئىزدىمەكتە. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يائۇبجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئىلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

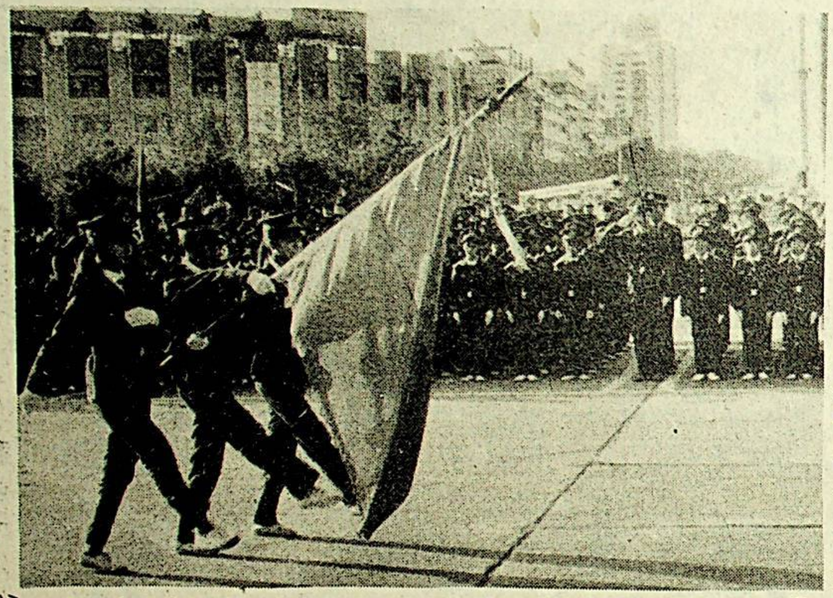
1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

جۇشېڭتاۋ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشى سۆھبەت يېغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى:

ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشى لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى ئۆتكۈزۈلگەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشى سۆھبەت يېغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىلىرى يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇنىنى قۇرۇپ چىقىشى، مۇھىمى، رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشى لازىم.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىشچىلار سىنىپىنىڭ چۈشىنىشى، قوللىشى ۋە قاتنىششىدىن ئايرىلالمايدۇ. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات تارماقلىرى ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنى ئۆستۇرۇش، سەپلەش ۋە باشقۇرۇش خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇشى كېرەك. ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنى ئۆستۇرۇش، ۋەزىپىگە قويۇشتا، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ «1 - قول» رەھبىرىنى ئوبدان تاللاپ سەپلەش كېرەك، بۇ رەھبەرلىك بەنزە قۇرۇلۇشنى ياخشىلاشنىڭ ئاچقۇچى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە تەشكىلات بۆلۈملىرى كادىرلارنى باشقۇرۇش بىلەن بېتىشتۇرۇشنى جانلىق بىرلەشتۈرۈپ، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنى، زاپاس كادىرلار ۋە ئىستىقبالى بار ياش كادىرلارنى بېتىشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئۇلارغا تېخىمۇ كۆپلىگەن ئۆگىنىش، بىلىم ئاشۇرۇش پۈرسىتى يارىتىپ بېرىش ئارقىلىق يۇقىرى ساپالىق ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرى قوشۇنىنى تىرىشىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك.

كۆيتۇڭ شەھىرىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەردە ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپى قۇردى، 800 دىن ئارتۇق ئۆسمۈر مۇنتىزم ھەربىي تەلىم-تەربىسىنى قوبۇل قىلدى.

سۈرەتتە: ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپىدىكى ئوقۇغۇچىلار شەھەر خەلقىگە دوكلات بېرىش يۇزىسىدىن ماھارەت كۆرسىتىۋاتقىنى. جاۋېيچېچاك فوتوسى

غەربىي شىمال رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى تەكشۈرۈش، ئېچىش سۆھبەت يىغىنى كورلىدا ئۆتكۈزۈلدى

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى بىلەن ئالتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون بىرلىكتە سۇ مەنبەلىرىنى تېپىش پىلانى ئوستىدە كېڭەشتى

يىغىنغا زۇجياخۇا، سۇك رۇيشياك، ۋاك لېچۈەن، ئابلەت ئابدۇرېشىت، چېن ياۋباك قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلدۇ: گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى ۋە شەنشى، گەنسۇ، نىڭشيا، چېڭخەي، شىنجاڭ، ئىچكى موڭغۇل خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىرلىكتە چاقىرغان غەربىي شىمال رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى تەكشۈرۈش، ئېچىش سۆھبەت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 3 - كۈنى كورلا شەھىردە ئۆتكۈزۈلدى.

بۇ قېتىمقى يىغىننىڭ ئاساسىي تېمىسى — سۇ بايلىقىنى ئېچىپ پايدىلىنىشنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرۇش، ئالتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايوننىڭ يەر ئاستى سۇيىنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشقا ئائىت مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىش، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە غەربىي شىمال رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى تەكشۈرۈش، ئېچىشقا دائىر فاكتىچىن، سىياسەتلەرنى مۇھاكىمە قىلىش، «غەربىي شىمال رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنىڭ ئالاھىدە پىلانى» توغرىسىدىكى ئاساسىي تەسەۋۋۇر ۋە ئومۇمىي تەسەۋۋۇرنى تونۇشتۇرۇش، مەملىكەتلىك نامرات ئارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنى ۋە مەملىكەتلىك سۇئېچىلىق خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى داۋاملىق يۆكسەلدۈرۈشنىڭ ستراتېگىيىلىك نىشانىغا قوشۇشتىن ئىبارەت.

يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇجياخۇا، گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى سۇك رۇيشياك، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاك لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت، دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى چېن ياۋباك قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى.

شەنشى، گەنسۇ، نىڭشيا، چېڭخەي، شىنجاڭ، ئىچكى موڭغۇلنىڭ يېرى كەڭ، تەبىئىي بايلىقى مول بولۇپ، مەملىكىتىمىز بويىچە زاپاس بايلىق يوشۇرۇن كۈچى ئەڭ چوڭ رايون. لېكىن غەربىي شىمال رايونىنىڭ ھاۋا كىلىماتى قۇرغاق، ھۆل - يېغىنى ئاز بولۇپ، غەربىي شىمال رايونى بويىچە سۇغىرىلىدىغان تېرىلغۇ يەر كۆلىمى ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ ئاران 40 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، سېرىق توپىلىق ئېگىزلىكتە ئاران 19% نى ئىگىلەيدۇ. يەرنىڭ قۇملىشىش كۆلىمى يىلىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 2000 كۋادرات كىلومېتر سۇرئىتە كېڭەيمەكتە، سۇ، توپىراقنىڭ ئېقىنىش كۆلىمى بارغانسېرى چوڭايماقتا، توپىراقنىڭ شورلىشىش ئىنتايىن ئېغىر، سۇ بايلىقى مەسىلىسى غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا داۋاملىق پايدىلىنىش ئىستراتېگىيىلىك نىشانىغا ئوخشاش پايدىلىنىش لازىم. بازار مېخانىزمى بىلەن ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، مەركەز، يەرلىك ئورۇنلار ۋە كارخانىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى جارى قىلدۇرۇپ، يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش، ئېچىش مېخانىزمىنى ئەنئەنىۋى پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىن تولۇق ئەگىلدىغان كۆپ مەنبەلىك، كۆپ يوللۇق، كۆپ قاتلاملىق سىلىنما تۈزۈلمىسكە ئۆزگەرتىش، ئېچىش ئۇسۇلىنى يېرىك تېپتىن توغۇپلەش تىپىغا ئۆزگەرتىش لازىم.

ئىجتىمائىي تەرەققىياتىدا ئەڭ چوڭ چەكلىگۈچى ئامىل، شۇنداقلا ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنى قوغداشتىن ئىبارەت ئومۇملۇقتىكى چوڭ ئىش بولۇپ قالدى. گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى مەركەزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرا ۋە غەربىي قىسىملىرىغا مايىل بولۇپ، غەربىي شىمال رايونىدا سۇ مەنبەسى تېپىشنى ستراتېگىيىلىك يۆكسەكلىككە قويۇپ تۇتۇپ، «غەربىي شىمالنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقى توغرىسىدا ئالاھىدە پلان» تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنى 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش خىزمىتى پىلانىدىكى نۇقتىلىق بۆسۈش تۈرى قىلدى. بۇنىڭدىن مەقسەت — غەربىي شىمال رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا پائال تەشەببۇسكارلىق بىلەن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى سۇك رۇيشياك يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: غەربىي شىمالنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقى يوشۇرۇن كۆچى چوڭ، ئۇنى رايونلار بويىچەبىتەكچىلىك قىلىپ ئىلمىي ئېچىش لازىم. مۇۋاپىق ئېچىش، تېجەپ پايدىلىنىش، ئونۇملۇك قوغداش فاكتىچىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، يەر ئاستى سۇيى بىلەن يەر ئاستى سۇيىنى بىرلىكتە ئېچىپ پايدىلىنىش يولىدا ماڭىپ، ئومۇمىيۈزلۈك

ليۇخېمەن بىلەن شى جۇمىڭ فوتو تېلېگراف ئاپپاراتىنى ئۆزگەرتىپ ئالاقىلىشىشتە مۇۋاپىقىيەتكە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئىلى يېقۇپ خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ نېفىت گېئولوگىيىلىك چارلاش باشقارمىسى پارتكوم ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى لىۇخېمەن بىلەن ئىشخانا خادىمى شى جۇمىڭ چەكلىك دائىرىدىكى فوتو تېلېگراف ئاپپاراتىنى ھەممىباب ئالاقىلىشىش ئاپپاراتىغا مۇۋاپىقىيەتلىك ئۆزگەرتتى.

بۇ باشقارمىنىڭ پارتكوم ئىشخانىسىدا بىر فوتو تېلېگراف ئاپپاراتى بولۇپ، باشقارمىدىكىلەر بۇ ئاپپاراتتا پوچتا - تېلېگراف لىنىيىسى ئارقىلىق شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مىكرو كومپيۇتېرى بىلەن ئالاقىلىشىپ كەلگەن، ئەمما چىقىم ئېشىپ بېيىڭلاش ئۆسۈلىنى قوللىنىپ، ۋاقىت ۋە مەبلەغنى تېجەپ، فوتو تېلېگراف ئاپپاراتىنى پوچتا - تېلېگراف لىنىيىسىنىڭ چەكلىك دائىرىسىدىن ھالقىپ ئۆتىدىغان، ئۆچۈر يەتكۈزۈشى تېز ھەم توغرا، ئۇنۇمى يۇقىرى سەۋىيىگە يەتكۈزدى. ئىسلىدە مۇنداق فوتو تېلېگراف ئاپپاراتىنى 25 مىڭ يۈەنگە

يولداش يەن جىسى ۋاپات بولدى

رەئىسى، 6-، 7 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن

يۈكسەلدۇرۇشنىڭ ستراتېگىيىلىك نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن ئەملىي ئىش ئارقىلىق تۆۋەندىكى مەسىلىسى غەربىي شىمال رايونىنىڭ ھازىرقى ۋە كەلگۈسىدىكى ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداشنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭغا بولغان بىر تۇتاش رەھبەرلىك ۋە ئېتەكچىلىكنى كۈچەيتىپ، پارتىيىنىڭ مىللىي، دىنىي سىياسىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنىلىك ئورۇن» بەرپا قىلىش، «مەدەنىيەتلىك خەلق، ساقچى بىلەن خەلق، بىكتۆمەن قىلىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ،
سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت بازىسىنى ئۇزلۇكسىز مۇستەھكەملىمەكتە

مەنسۇي مەدەنىيەت گۈللىرى

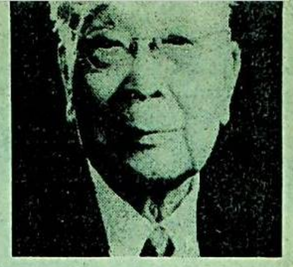
ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرسۇن ئىمىن خەۋىر قىلىدۇ: بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاكتورلۇق مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئاممىۋى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئارقىلىق ئاممىنىڭ مەنىۋى ساۋاتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئىلىم-پەن، مائارىپ، ساغلاملىق، مەدەنىيەت-سەنئەت، ساقچى، ئەدلىيە، ئىشلەپچىقىرىش، قۇرۇلۇش، ئىجتىمائىي مۇلازىمەت، ئىجتىمائىي باشقۇرۇش قاتارلىق ساھەلەردىكى ئاممىۋى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى ساۋاتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئاممىنىڭ مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇشتا ئاساسلىق ئورۇننى ئىگىلىدى.

خوتەن ۋىلايىتى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋىر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئوخشاشلا ئەھمىيەت بېرىپ، مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ ۋىلايەت مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسىنى ئۆگىنىش بىلەن بىرلەشتۈردى ۋە جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىسى ئارقىلىق مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغ نىشانغا يېتىش قىزغىنلىقىنى يەنمۇ ئۇرغۇتتى، ۋىلايەت بويىچە سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت تەربىيىسى ۋە لېكسىيە ھېكى، شۇي خۇڭگاڭ، ۋاڭ ۋېي، مالى، كېرىم ئىمىن قاتارلىق قەھرىمان - نەمۇنىچىلاردىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ روھىي قىياپىتىدە خۇشاللىنارلىق ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. مەدەنىيەتلىك شەھەر، مەدەنىيەتلىك ناھىيە بازىرى، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش، «ئون يۈلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە بولۇش» پائالىيىتىدە ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. ۋىلايەت بويىچە «ئۈچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش» ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش مۇسابىقە پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك 19 مەدەنىيەتلىك ئورۇن، ۋىلايەت دەرىجىلىك 130 مەدەنىيەتلىك ئورۇن، ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك 399 مەدەنىيەتلىك ئورۇن بارلىققا كەلدى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنىلىك ئورۇن بولۇش، ھەربىي، ساقچى، خەلق ئورتاق مەنسۇي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، بىكتۆمەن بىلەن يەرلىك ئورۇنلار ئورتاق مەنسۇي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلۇپ، ۋىلايەت بويىچە تۆت ناھىيە (شەھەر) مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنە ناھىيە (شەھەر) بولدى. ۋىلايەت دەرىجىلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنە ئورۇندىن 34 ى ، ناھىيە (شەھەر) دەرىجىلىك مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدا نەمۇنە ئورۇندىن 584 ى بارلىققا كەلدى. خوتەن شەھىرى «ئۈچتە نەمۇنە شەھەر» ۋە «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنە شەھەر»، گۇما ناھىيىسى «ئىككىدە نەمۇنە ناھىيە» بولدى.

مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى يولغا قويدى. يېزا- بازار، مەيدانلار ۋە مەھەللە ئىش ھەجرىش باشقارمىلىرى تەشكىلىي رەھبەرلىك ئاپپاراتلىرىنى قۇرۇپ، ئونى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈردى. ھازىر ئوبلاست بويىچە ئوبلاست، ناھىيە (شەھەر)، يېزا، كەنتتىن ئىبارەت تۆت دەرىجىلىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش تورى شەكىللەندى. جايلار مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ سىلىنمىنى كۆپەيتىپ، پىداكارلىق كۆرسەتكەنلەرنى مۇكاپاتلاش فوندى تەسىس قىلدى، يوللارنى رېمونت قىلىش، كۆكەرتىش ئارقىلىق مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈش، مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇش مەبلىغىگە كاپالەتلىك قىلدى. ھەر دەرىجىلىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى (ئىشخانا)لىرىمۇ سىستېما، تارماق، ئورۇنلار بىلەن ھەمكارلىشىش ئاساسىدا، تۇرلۇك ئەدەبىيات - سەنئەت، مەدەنىيەت - تەنتەربىيە، زېھىن سىناش، نۇتۇق سۆزلەش مۇسابىقە پائالىيەتلىرىنى ئۇيۇشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى. بۇ ئوبلاست مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداشنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئونىڭغا بولغان بىر تۇتاش رەھبەرلىك ۋە ئېتەكچىلىكنى كۈچەيتتى، پارتىيىنىڭ مىللىي، دىنىي سىياسىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە نەمۇنىلىك ئورۇن» بەرپا قىلىش، «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»، «مەدەنىيەتلىك كەنت» بەرپا قىلىش، ھەربىيلەر بىلەن خەلق، ساقچى بىلەن خەلق، بىكتۆمەن

شىنخۇا ئاگېنتلىقى ، بېيجىڭ، 3 - نويابر تېلېگراممىسى. «3- سېنتەبر» ئىلمىي جەمئىيىتى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ پەخرىي دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيېۋەنجاڭى، جۇڭگو پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىلمىي بۆلۈم ھەيئەت رىياسىتىنىڭ پەخرىي رەئىسى، جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيىسىنىڭ ئەزاسى يولداش يەن جىسى داۋالاش ئونۇم بەرمەي، 1996- يىل 11- ئاينىڭ 2- كۈنى سائەت 22 دىن بىر مىنۇت ئۆتكەندە، بېيجىڭدا 96 يېشىدا ۋاپات بولدى.

شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى يېغىن ئېچىپ، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5 - نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتى 1 - يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەھرىئاي ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 11- ئاينىڭ 4- كۈنى چۈشتىن كېيىن شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ ئۇرۇمچىدىكى مۇدىرىيەت ئەزالىرى ۋە ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرىنى چاقىرىپ يېغىن ئېچىپ، جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 5- نۆۋەتلىك مۇدىرىيىتى 1- يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

يىغىندا، شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن باتۇر ئابلىمىت، جاۋجيەنخۇا، سەي گېڭسۈنلەر يېغىن روھى ۋە مەركىزىي تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى دېڭ گۇەنگېنىنىڭ يېغىندا قىلغان مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى يەتكۈزدى.

يەتكۈزۈش ئايلاشقاندا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى شاۋچاڭ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۈنىڭدىن كېيىن ئاخباراتچىلىق خىزمىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش ئۈچۈن يولداش دېڭ گۇەنگېن ئېيتقاندەك، مۇنداق تۆت جەھەتتىكى خىزمەتكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك: بىرىنچى، سىياسىي ئاڭ، ئومۇمىيلىق ئېڭىنى كۈچەيتىش، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن قەتئىي بىردەك بولۇش كېرەك. ئىككىنچى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشنى زىچ چۆرىدەپ،پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئومۇمىيلىقى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئۈچىنچى، ئاممىۋى نۇقتىنىزەردە چىڭ تۇرۇپ، خىزمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلاپ، سۈپەتنى ئۆستۈرۈپ، ئاخبارات تەشۋىقاتىنىڭ جەلپ قىلىش كۈچى، تەسىرلەندۇرۇش - چاقىرىق قىلىش كۈچى ۋە قايىل قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك. تۆتىنچى، سىياسىي جەھەتتە كۆچلۈك، كەسىپتە پىشقان، ئىنتىزامچان، ئىستىلى توغرا، يۇقىرى ساپالىق ئاخبارات قوشۇنىنى تېرىشىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك.

ئاپتونوم رايونىمىزدىن خالمۇرات غوپۇر «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش»نىك بىرى بولۇپ باھالىنىپ، تەقدىرلەندى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەھرىئاي ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: 11- ئاينىڭ 4- كۈنى كەچتە، ئۇرۇمچى ئايرودرومىنىڭ كۈتۈۋېلىش زالى ئادەملەر بىلەن لىق تولغاندى. «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياشنىك بىرى خالمۇرات غوپۇرنى قىزغىن قارشى ئالىمىز!» دەپ ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە يېزىلغان لوزۇنكا ۋە تەخلەپ قويۇلغان دەستە-دەستە خۇش پۇراق گۈللەر بۇ يەردە بىر خىل داغدۇغلىق كەيپىيات پەيدا قىلغاندى.

دەل سائەت يەتتە بىلەن شاڭخەيدىن كەلگەن ئايروپىلان ئۇرۇمچى ئايرودرومىغا قوندى. مەيدىسىگە گۈل تاقىغان، بوينىغا ئاسما مېدال ئاسقان خالمۇرات ئايروپىلاندىن چۈشۈشىگە ئونىڭغا دەستە-دەستە گۈللەر سۇنۇلدى ۋە ياڭراق ئالقىش سادالىرى ياڭرىدى. قارشى ئېلىش ئۈچۈن ئونىك ئالدىنقا چىققان ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق سەھىيە نازارىتىنىڭ مەسئۇللىرى ئونى قىزغىن تەبرىكلىدى.

جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ياشلار بىرلەشمىسى 10- ئاينىڭ 31- كۈنى شاڭخەيدە داغدۇغلىق تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، 7- نۆۋەت باھالانغان «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش»نى تەقدىرلىدى. ئۇيغۇرلاردىن جۇڭگوچە داۋالاش بويىچە تونجى بولۇپ دوكتورلۇق ئونۋانىغا ئېرىشكەن خالمۇرات غوپۇر ئۆزىنىڭ ھەر جەھەتتىن قولغا كەلتۈرگەن زور نەتىجىلىرى بىلەن بۇ شان-شەرەپكە ئېرىشتى. تەبىبىي ئىلىم ساھەسىدە ئالاھىدە كۆزگە كۆرۈنگەن خالمۇرات ئىلگىرى يەنە شىنجاڭ بويىچە تونجى نۆۋەت تاللاپ چىقىلغان «ئون مۇنەۋۋەر ياش» نىك بىرى، «مەملىكەت بويىچە جۇڭگوچە داۋالاش ساھەسىدىكى مەشھۇر ياش»، ئاپتونوم رايون بويىچە «مۇنەۋۋەر مۇتەخەسسىس» قاتارلىق شان-شەرەپلەرگە ئېرىشكەنىدى.

مۇخبىر ئونى زىيارەت قىلغاندا، ئۇ ئۆزىنىڭ شان-شەرەپنى مەڭگۈ قەدىرلەپ، ئۆزىنىڭ بارلىقىنى تەبىبىي پەن ساھەسىگە بېغىشلاپ، ۋەتەن، خەلقە تېخىمۇ زور ئىلان - شەرەپ كەلتۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

كەلگەن، ئەما چىقىم ئېشىپ كەتكەنىدى. ئىشخانىدىكى لىۋخېمىن بىلەن شى جۇمىڭ ئىقتىسادىي چىقىمنى ئازايتىش ئۈچۈن سىرتقى ئۆچۈرلارنى قوبۇل قىلىشتا فوتو تېلېگراف لىنىيىسىنى پوچتا- تېلېگراف قۇرۇلمىسىغا ئولاپ ئىشلىتىش، شەھەر - ئىدارىنىڭ ئېچكى قىسمىدا ئۆچۈر قوبۇل قىلىشتا مىكرو كومپيۇتېر قۇرۇلمىسىنى ئىشلىتىشتىن ئىبارەت تېخنىكا تەسلىدە مۇنداق فوتو تېلېگراف ئاپپاراتىنى 25 مىك يۈەنگە سېتىۋالغىلى بولاتتى، ئۇلار 300 يۈەن سەرپ قىلىپلا، ھەر ئايلىق فوتو تېلېگراف مىكرو كومپيۇتېرلىق ئالاقلىشىش راسخوتىدىن 1500 يۈەندىن 2000 يۈەنگىچە پۇل تېجەپ قېلىپ، دالىدىكى نېفىت گېئولوگىيىلىك قىدىرىپ تەكشۈرۈش ئىشىدىكى ئالاقىلە ئىشىنىك راۋانلىقىغا تۆھپە قوشتى.

ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بارايلى

ئاقسۇ شەھرى بۇ يىللىق ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى كۆرسەتكۈچلىرىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئاشۇرۇپ ئورۇنداپ بولدى

ئۈزمۇخبىرىمىز **غەيرەت ئۆمەر** خەۋىر قىلىدۇ: ئاقسۇ شەھرى بۇ يىل ئېلىپ بېرىشنى پىلانلىغان ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى كۆرسەتكۈچلىرىنى مۇددەتتىن ئىككى ئاي ئىلگىرى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى . شەھەر بويىچە 9-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا جەمئىي 99مىليون 270مىڭ يۇەن مەبلەغ، 3مىليون 33مىڭ ئىش كۈنى سەرپ قىلىنىپ، 285كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتا ئۆلچەملىك سۇ سىڭىمىس ئۆستەكلەر ياسلىپ، پىلان % 14 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. يۇرۇشلەشتۇرۇلۇپ يالاڭلىغان سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىمەسى 569 غا يېتىپ، پىلان % 62 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى. يېڭىدىن چېپىلغان، رېمونت قىلىنغان سۇغىرىش ئېرىقى 819 كىلومېتىرغا، زەيكەش 226كىلومېترغا يەتتى. 89مىڭ مو يەر تۇزلىنىپ، پىلان % 28 ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى .

ئاقسۇ شەھرى بۇيىلقى ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا مۇھىم نۇقتىنى سېلىنمىنى كۆپەيتىشكە، ئېرىق - ئۆستەكلەرنى راۋانلاشتۇرۇپ، سۇغىرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە قاراتتى . شەھەر بويىچە دېھقانلارنىڭ ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىغا سالغان مەبلىغى 58مىليون 237مىڭ يۇەنگە يېتىپ، ئومۇمىي مەبلەغنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىدى. يېڭىدىن كۆپەيتىلگەن

كان يېزىسىدىكى دېھقانلار سۇغىرىش ئەسلىھەلىرىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇسىغا كاپالەتلىك قىلدى

چاپچال ناھىيىسىنىڭ كان يېزىسىدىكى «ياڭشۇزەن» ئۆستەڭنىڭ ئۈزۈنلۇقى سەككىز كىلومېتردىن ئارتۇق بولۇپ، بۇ ئۆستەڭدىن بۇ يېزىدىكى ئىككى كەنتنىڭ 10 مىڭ مودىن ئارتۇق يېرى سۇغىرىلىپ كەلگەنىدى. بۇ يىل يازدىكى كەلكۈن ئاپىتى بۇ ئۆستەڭنى پۈتۈنلەي ۋەيران قىلىۋەتكەنلىكتىن، بۇ ئىككى كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ كۈزگى بۇغداي تېرىش ئىشلىرى قېيىن ئەھۋالغا چۈشۈپ قالدى. يېزا ۋە بۇ ئىككى كەنت بۇ ئۆستەڭنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن ئىقتىسادىي ئەھۋال يار بەرمىگەن ئەھۋالدا جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، ئاممىنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئۆستەڭنى رېمونت قىلىپ، كۈزگى بۇغداي تېرىلغۇ پىلانىغا كاپالەتلىك قىلشقا سەپەرۋەر قىلدى. يېزا، كەنت مەسئۇللىرىنىڭ پىتەكلىشى ئارقىسىدا 1500دىن ئارتۇق دېھقان يەتتە كۈن جىددىي ئىشلەش ئارقىلىق بۇ ئۆستەڭنىڭ كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن قىسمىنى قايتىدىن چاپتى ھەمدە ئۆستەڭ ئىچىدە تىنىپ قالغان بىر يېرىم مېتر قېلىنلىقتىكى لاي - لاتقىنى تازىلىدى. سەككىز تومنى رېمونت قىلىپ، سۇنى راۋانلاشتۇرۇپ، 30,00 مو كۈزگى بۇغدايىنى ۋاقتىدا تېرىۋالدى.

ئىمام ھەسەن ھامۇت

توساللا يېزىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ئىنتەيچقېرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەينىسا تۇرسۇن** خەۋىر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ توساللا يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان سۇ، تۇپراق بايلىقىنى تېجەش قۇرۇلۇشىنى مەخسۇس پىلانغا كىرگۈزۈپ، 100 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 90 مىڭ ئادەم (قېتىم)نى سەپەرۋەر قىلىپ، 1300مو بوزيەر تېجەپ، 1000 مو كۆلەمدە يۇقىلىق بازىسى بىنا قىلدى. 150 مو يەردە شال تېرىشنى سىناق قىلىپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىپ، بۇ يىلدىن شال تېرىلماسلىققا خاتىمە بەردى. قالغان يەرلەرگە كۈزگى بۇغداي تېرىلدى. ئۇنىڭدىن باشقا يەنە 300 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 24 كىلومېتر غول ئۆستەڭنى سۇ سىڭدۈرىدىغان قىلىپ ياسىدى. 1500 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى سالالاشتۇردى.

كېرىيە ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئىدارىسى

كونا سېيالكىلارنى ئۆزگەرتىپ ياساشنا مۇۋەپپەقىيەت قازاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەركىن قۇربان** خەۋىر قىلىدۇ: كېرىيە ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئىدارىسى 12 - 14 تاپلىق سېيالكىلارنى 18 تاپلىق قىلىپ ئۆزگەرتىپ ياساپ مۇۋەپپەقىيەت قازاندى. ئىككى يىلدا مۇشۇ تۇردىنلا 500 مىڭ يۇەنگە يېقىن پۇل تېجەپ قالدى.

ئۆتكەن بىر نەچچە يىلدا بۇ ئىدارە 14 تاپلىق سېيالكىنىڭ ئىككى رەت دېسكىسىنى چىقىرىپ تاشلاپ، 12 تاپلىق ھالەتكە كەلتۈرۈپ، «55»تېپلىق تراكتور چېتىپ مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشنى سىناق قىلىپ كېگەيتىپ، تېرىلغۇ سۇپىتىنى ياخشىلىغان، سۇرئىتىنى تېزلەتكەندى. ئەمما، بۇ خىل مەشغۇلات ئۇسۇلىنىڭمۇ يېتەرسىزلىكلىرى، يەنى ئېنېرگىيە % 40 ئارتۇق سەرپ قىلىنىدىغانلىقى، تراكتورنىڭ چاقى تۆت رەت بۇغداي تېرىغىلى بولغىدەك يەرنى چىگدۈيتىدىغانلىقى يەنىلا باش ئاغرىقىغا ئايلاندى.

بۇ ئەھۋالنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، 1995-يىلىنىڭ بېشىدا ناھىيىلىك پارتكوم ۋە ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئىدارىسى رەھبەرلىكى جىددىي باش قاتۇردى. يېڭى سېيالكا سېتىۋېلىش ئۈچۈن 900 مىڭ يۇەن خەجلەشكە توغرا كېلەتتى، بۇنىڭغا ناھىيىنىڭ مالىيە ئەھۋالى يار بەرمەيتتى. ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئىدارىسى «تاشلاندۇق تۆمۈر»گە ئايلىنىش ئالدىدا تۇرغان 12 - 14 تېپلىق سېيالكىنى ئۆزگەرتىپ، ئۈچ قۇر ئارىلىقىغا ئىككى ئاق رەت قويالايدىغان 18 تېپلىق سېيالكا ياساش لايىھىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ناھىيىنىڭ قوللىشى بىلەن ئاخىرى تۆنجى 18 تاپلىق سېيالكا ياسلىپ، نەق مەيداندا مەشغۇلاتقا قاتناشتۇرۇلۇپ مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى. شۇنىڭدىن كېيىنكى ئىككى يىلغا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە بۇ ئىدارە 58 سېيالكىنى ئۆزگەرتىپ ياسىدى، 33 نى مۇشۇ لايىھە بويىچە سىرتقا ھاۋالە قىلىپ ياساتتى، بۇنىڭ بىلەن 18 تاپلىق سېيالكا 91 گە يەتتى، «تاشلاندۇق تۆمۈر»گە ئايلىنىش ئالدىدا تۇرغان كونا سېيالكىلارنىڭ ھەر بىرىگە 2200 يۇەن مەبلەغ سەرپ قىلىنىپلا مەسىلە ھەل بولدى. بۇ تۇردە ئەسلىدىكى يېڭى سېيالكا سېتىۋېلىشقا كېتەرلىك 900 مىڭ يۇەنىنىڭ 440 مىڭ يۇەنلا سەرپ قىلىندى، تېرىقچىلىققا سەرپ قىلىنىدىغان ۋاقىت ئىلگىرىكىدىن ئالتە كۈن ئالدىغا سۇرۇلدى.

كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى شىركىتى بازارغا يۈزلىنىپ كىرىمنى كۆپەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇنىرە مۇھەممەت** خەۋىر قىلىدۇ: كۇچا ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنلىرى شىركىتى بازارغا يۈزلىنىپ، قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدى.

بازار قويۇۋېتىلگەندىن بۇيان، يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى بازىرىدا رىقابەت كەسكىن بولدى. شىركەتنىڭ ئىقتىسادىدا چېكىنىش كۆرۈلۈشكە باشلىدى. بۇ ئەھۋالنى ئوگۇشاش ئۈچۈن، شىركەت رەھبەرلىكى ۋە بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەر چارە - تاۋال ئىزدىدى، مۇڭاپىق تەكلىپ - پىكىرلەرنى قويدى. ئورتاق كېڭىشىش نەتىجىسىدە، كىرا ئاپتوموبىللىرىنىڭ بازىرى ياخشى بولۇۋاتقانلىقتەك رېئاللىققا ئاساسەن، شىركەت رەھبەرلىكى خادىملارنى تەشكىللەپ، ئۈچ چاقلىق موتسىكلىتتىن 110 نى كىرگۈزۈپ بازارغا سالدى. 1 - ئايدىن 8 - ئايغىچە چوڭ، ئوتتۇرا تىپلىق تراكتوردىن 47 نى، كىچىك تۆت چاقلىق تراكتوردىن 106 نى كىرگۈزۈپ، ھەممىسىنى ساتتى. بۇلاردىن باشقا، كىچىك تىپتىكى تراكتورلارغا سەپلىنىدىغان دېھقانچىلىق سايمانلىرىدىن 228 نى، ماتورلۇق ئۈچ چاقلىق ئاپتوموبىلدىن 137 نى ۋە باشقا دېھقانچىلىق ئۈچۈن ئىشلىتىلىدىغان ئۈسكۇنە - سايمانلارنى كىرگۈزۈپ سېتىپ، كىرمىنى 10 مىليون 194 مىڭ يۇەنگە يەتكۈزدى.

تېرىم يېزىسى ئارىسال ۋاقتىنى سۇ سىڭمەيدىغان ئۆستەك ياساشقا قارىتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىمىنجان تۇرسۇن** خەۋىر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى تېرىم يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇيىل سۇسىڭمەيدىغان ئۆستەك ياساش قۇرۇلۇشىنىڭ پىلان - تەدبىرلىرىنى ئالدىن تۈزۈپ، يېزىدا يېزا باشلىقى، كەنتنى كەنت باشلىقى، مەھەللىدە مەھەللە باشلىقى بۇ خىزمەتنى بىۋاستە تۇتۇپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى ھەرقايسى كەنت، مەھەللە، ئائىلىلەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسىتىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدىن 10- ئاينىڭ 10 - كۈنىگە قەدەر ئۈچ تەرەپ 414 مىڭ 900 يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ، 53 مىڭ 800 ئادەم (قېتىم) ئىش كۈنى، 27 مىڭ 610 ھارۋا، تراكتور (قېتىم) ئىش كۈنى سەرپ قىلىپ، يېزىنىڭ 2 - ۋە 11 - كەنتلىرىگە سۇ باردىغان يەتتە كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتىكى غول ئۆستەڭنى چېپىپ، سۈلياۋ بېسىپ ئۈستىگە چىم يانقۇزدى، 8 -، 9 - كەنتلىرىگە سۇ باردىغان 5.3 كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتىكى غول ئۆستەڭگە بېتون تاختاي يانقۇزۇپ سۇ سىڭمەيدىغان قىلدى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ كورلا شەھەر شاڭخو يېزىلىق تەمىنات-سودا كوپېراتىپى يىل بېشىدىن ھازىرغىچە دېھقانلارنى 480 تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت، 45 تونىنا سۈلياۋ يوپۇق، 3470 كىلوگرام دېھقانچىلىق دورىسى بىلەن تەمىنلىدى.

ھەمراجان

△ قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىستېمالچىلارنى 12 مىڭ يۇەن قىممەتلىك ئىستېمال بۇيۇملىرى بىلەن تەمىنلىدى.

قەرز كوپېراتىپى 8-ئاينىڭ 19-كۈنىگىچە 4 مىليون 535 مىڭ يۇەن ئامانەتپۇل توپلاپ، يىللىق ۋەزنىنى مۇددەتتىن بۇرۇن 35 مىڭ يۇەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئايۇپ چاۋار

△ يېقىندا قاراقاش ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى كۈيا يېزىلىق سۇ ئامبىرى كەنتىگە 30 مىڭ يۇەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز پۇلى ھەل قىلىپ بەردى.

تۇردىمۇھەممەت سايىت

△ بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگىچە پوسكام ناھىيە گۇلباغ يېزا دېھقانلىرىنىڭ

مو كۆلەمدە ياڭاقلىق بازىسى بىنا قىلدى. 150 مو سالالاشتۇردى.

ئۇ ھېلىمۇ «ھايا‌تلىق چەكلەنگەن رايون»دا

ـ ئاپتونوم رايون بويىچە قاتناش سىپىدىكى ئىلغار شەخس ئىسمائىل باقى توغرىسىدا ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز بارات ئەمەت، سىدىق تۇردى

ئىسمائىل باقى ئالاھىدە قەھرىمان ئەمەس، بەلكى يىل بويى قار ـ مۇز بىلەن قاپلىنىپ تۇرىدىغان كوئىنلۇن تېغىدا جاپالىق شارائىتتا ھەققىي كومپۇنىستلارغا خاس قەيسەر روھ بىلەن، قۇرۇق گەپنى ئاز، ئەمەلىي ئىشنى كۆپ قىلىش بەدىلىگە تاشيول ئاسراش سېپىدە زور نەتىجىلەرنى يارىتىپ، ئىشداشلىرى تەرىپىدىن «گەپ ـ سۆزى ئاز، تۆھپىسى كۆپ ئادەم» دەپ تەرىپلىنىپ كېلىۋاتقان قاغلىق تاشيول باش ئۇچاستېكسى شەيدۇللا ئۇچاستېكسىنىڭ توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى شوپۇرى.

1978 ـ يىلى تاشيول ئاسراش سېپىگە كىرگەن ئىسمائىل باقى 18 يىللىق ياشلىق باھارىنى شىنجاڭ ـ شىزاڭ تاشيولىدىن ئىبارەت «ھايا‌تلىق چەكلەنگەن رايون»دا ئۆتكۈزدى. شەيدۇللا ئۇچاستېكسى قاتمۇقات تاغلار بىلەن ئورالغان، ھاۋاسى شالاڭ، پاياناسز چۆللۈكتە بولۇپ، مۇشۇنداق جاپالىق شارائىتتا ئىسمائىل باقى سەبداشلىرى بىلەن بىرگە شىنجاڭ ـ شىزاڭ تاشيولىدىن ئىبارەت دۆلەت مۇداپىئە تاشيولىنى ياخشى ئاسراش، يولدا جان پىدالىق بىلەن ئىشلەپ، ئۆچمەس تۆھپىلەرنى قوشتى. 1987ـ يىلى 7 ـ ئايدا ئىسمائىل باقى سەبداشلىرى بىلەن بىرگە يولغا ئاسفالت ياقۇزۇۋاتاتتى. باشقالارنىڭ سەۋەنلىكى تۆپەيلىدىن قاراماي قاينىتىش ئۇسكۇنىسىگە ئوت كەتتى. ئەھۋال ئىنتايىن خەتەرلىك بولۇپ، ئوت تېزلىكتە ئۆچۈرۈۋېلىنمىسا، ئىشچىلارنىڭ ھاياتىغا ۋە ماشىنا ـ ئۇسكۇنىلەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە زور خەۋپ يېتەتتى. مۇشۇنداق جەددىي پەيتتە، ئىسمائىل باقى ئۆز ھاياتى بىلەن قىلچە ھېسابلىشىپ ئولتۇرماي، كۆكرەك كېرىپ ئوتتۇرىغا چىقىپ، ھېچكىم ئۆچۈرۈۋېلىشقا جۈرئىتى قىلالمىغان ئوت بىلەن ئىككى سائەتكە يېقىن ئېلىشىپ، ئاخىرى بۇ رەھىمسىز «ئوت ئەجدىھاسى»نى بويسۇندۇردى، ئەمما شۇ قېتىمقى ئوت ئۆچۈرۈش جېڭىدە ئۇنىڭ يۈز-كۆزى، پۈت ـ قوللىرىنىڭ كۆپ قىسمى كۆيۈپ، ئېغىر دەرىجىدە زەخمىلەندى. ئۇ تېزلىكتە دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلغان بولسىمۇ، كۆيۈك يارىسى ئۇنىڭ يۈز- كۆزىدە ئۆمۈرلۈك ئىز قالدۇردى. 1995ـ يىلى 5 ـ ئايدا شەيدۇللا ئۇچاستېكسى ئاسراۋاتقان دۆلەت يولى 219ـ لىنىيىنىڭ 489 ـ، 503 ـ، 840ـ كىلومېتىرلىق قىسمى كەلكۈننىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچراپ، شىزاڭغا قاتنايدىغان ئاپتوموبىل لارنىڭ بىخەتەر قاتنىشىغا ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتتى. ئىسمائىل باقى ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن ئۆزى ھەيدەۋاتقان توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنى كېچىلەپ ئىش ئورنىغا ھەيدەپ كېلىپ، ئون نەچچە كۈن جاپالىق ئىشلەش ئارقىلىق، يولنى ئوڭشاپ، قاتناشنى تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە زور تۆھپە قوشتى. شۇ مەزگىلدە ئۇ ئۆزىنى ئونتۇغان ھالدا كۈنىگە ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 13 سائەت ئىشلىگەن بولسىمۇ قىلچە ۋايسىمدى. ئۇ ئومۇمنىڭ ئىشى ئۈچۈن ئەنە شۇنداق جان پىدالىق بىلەن ئىشلەيدىغان روھى بىلەن 18 يىلنى بىر كۈندەك ئوتكۈزۈپ، باش چۆكۈرۈپ ئون- تىنسز ھالدا، جاپا ـ مۇشەققەت، خېيىم- خەتەردىن قورقماي ئىشلەپ، ۋەزىپىسىنى ئون يىلدا 1800 ئىش كۈنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى. توپا ئىتتىرىش ماشىنىسىنىڭ چوڭ ـ كىچىك كاشىلىسىنى ئۆزى ئوڭشاپ، دۆلەتكە 11 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك راسخوت تېجەپ بەردى. ئۇ ئۆزىنىڭ يۇقىرىقىدەك زور نەتىجىلىرىگە ئاساسەن، 18 يىلدىن بۇيان ئۇدا باش ئوچاستكا بويىچە «ئىلغار ئىشلەپ چىقارغۇچى»، «خىزمەت ئىلغارى»، «ئىشچىلار ئۆيۈشما ئاكتىپى» بولۇپ باھالانىپ مۇكاپاتلانىپ كەلدى. ئۆتكەن يىلى 11 ـ ئايدا ئاپتونوم رايون بويىچە «قاتناش سىستېمىسىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالانىپ مۇكاپاتلاندى.

غۇلجا شەھرىگە قاراشلىق خەنبېك يېزىسىنىڭ يېڭىمەھەللە كەنتىدىكى دېھقانلار دېھقانچىلىقىنىڭ ئارسال ۋاقىتلىرىدىن پايدىلىنىپ 1500 مېتر ئۇزۇنلۇقتا بېتون ئېرىق ياساپ كەنتنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بېتون ئېرىق ياسىماقتا.

كامال جامال فوتوسى

خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشتىكى ئاساسلىق تەدبىرلەر

ئابلىز ياقۇپ

ئاپتونوم رايونىمىزدا خەمبېۋى ئوغۇت ئىشلىتىپ تېرىقچىلىق قىلۋاتقىنىمىزغا 30 يىلدىن ئاشقان بولسىمۇ، ھازىرغا قەدەر خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىمىز تۆۋەن بولۇۋاتىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزدا خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىمىزنىڭ تۆۋەن بولۇشىدا مۇنۇ بىر نەچچە سەۋەب بار: 1) تېرىلغۇ يەرلىرىمىزنىڭ تەركىبىدىكى ئوزۇقلۇق ئېلېمېنتلار بىلەن ھېسابلاشمايلا خەمبېۋى ئوغۇت ئىشلىتىپ، ئوغۇتنى ئىسراپ قىلىش؛ 2) خەمبېۋى ئوغۇت بىلەن ئورگانىك ئوغۇتنى ماسلاشتۇرۇپ ئىشلەتمەسلىك؛ 3) خەمبېۋى ئوغۇتنى ئىلمىي ئوسۇلدا ئىشلەتمەسلىك تۆپەيلىدىن پارغا ئايلىنىپ كېتىش، ئوغۇت دانىچىلىرى بىلەن زىرائەت يېلتىزلىرىنىڭ ئارلىقى يېراق بولۇپ قېلىش؛ 4) خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ 1 ـ، 2 ـ تۇرىكىلا ئېسىلۇپلىپ، مىكرو ئېلېمېنتلىق ئوغۇتلارنى ئىشلىتىشكە سەل قاراش.

خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ تولۇق پايدىلىنىش ئۈچۈن تۆۋەندىكى نۇقتىلارغا دىققەت قىلىش كېرەك: 1) زىرائەتلەر كاربون، ھىدروگېن، ئازوت، فوسفور، كالىي، كالتسىي، ماگنىي، گۇڭگۇرت، تۆمۈر، بور، مانگان، مىس، سىنك، خلور قاتارلىق ئېلېمېنتلارنى ھاۋادىن سۈمۈرۈپ ئالىدۇ. قالغانلىرىنى تۇپراقتىن قوبۇل قىلىدۇ. تۇپراقتا شۇ خىل ئېلېمېنتلار بولسا قوبۇل قىلىدۇ، بولمىسا بىز ئۇنى ئوغۇتلاش ئارقىلىق تولۇقلىشىمىز كېرەك. گەرچە ئورگانىك ئوغۇت تەركىبىدە ئوزۇقلۇق ئېلېمېنتلار بىر قەدەر تولۇق بولسىمۇ، مىقدارى ئىنتايىن ئاز، ئورگانىك ئوغۇتقىلا تايىنىپ مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇش مەقسىتىگە يەتكىلى بولمايدۇ. خەمبېۋى ئوغۇت ئارقىلىق زىرائەتلەرنىڭ ھەر خىل ئوزۇقلۇقتا بولغان ئېھتىياجى قاندۇرۇلىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، زىرائەتلەرنى قارىغۇلارچە ئوغۇتلىماستىن، ئالدى بىلەن تۇپراقنى ئانالىز قىلىپ، تۇپراق تەركىبىدە قايسى ئوزۇقلۇق ئېلېمېنت كەمچىل بولسا، شۇ خىل ئوزۇقلۇق ئېلېمېنتتىن ياسالغان ئوغۇتنى ئىشلىتىش كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا ئوغۇت ئىسراپچىلىقىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرگىلى بولىدۇ. 2)خەمبېۋى ئوغۇت داۋاملىق كۆپ مىقداردا ئىشلىتىلسە مەھسۇلاتنى ئاشۇرغىلى بولمايلا قالماستىن، تۇپراق قېتىپ كېتىدۇ. خەمبېۋى ئوغۇت، بولۇپمۇ فوسفورلۇق ئوغۇت ۋە ئازوت فوسفورلۇق بىرىكمە ئوغۇت تۇپراقتا ئاستا ئېرىيدۇ. ئېرىگەن قىسمىنى زىرائەتلەر تولۇق سۈمۈرۈپ ئالالمىسا، تۇپراقتا تۇراقلىنىپ تۇپراقنى قاتۇرۇپ قويىدۇ. ئورگانىك مادداردا تولۇق بولغان يەرلەردىكى خەمبېۋى ئوغۇت ئاسان تۇراقلىنىپ قالمايدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە، تۇپراقتىكى ئورگانىك مادداردا ھەر خىل ئوغۇتلارنىڭ تۇپراقتا تېزرەك ئېرىشىنى تېزلىتىدۇ. 3) خەمبېۋى ئوغۇت ئىشلىتىشتىن بۇرۇن ئىشلەتمەكچى بولغان خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ خۇسۇسىيىتى بىلەن تونۇشۇش لازىم. ھازىر كۆپلىگەن ئورۇنلاردا ئازوتلۇق ئوغۇتلارنى يەر ئۈستىگە چېچىپ بېرىش، يەرگە چېچىپ ئۈستىدىن سۇ بىلەن باسۇرۇش، ئېتىزغا سۇنى توشقۇزۇپ قويغاندىن كېيىن سۇ ئۈستىگە چېچىشتەك مۇۋاپىق بولمىغان ئۇسۇللار قوللىنىلىۋاتىدۇ. يۇقىرىقى ئۇسۇللاردا ئىشلەتكەن ئوغۇت تۇپراقتا ئېرىگەندىن كېيىن ئۇنىڭ بىر قىسمىنى زىرائەتلەر تۇپراق ئارقىلىق سۈمۈرۈۋالسىمۇ، يەنە بىر قىسمى پارغا ئايلىنىپ يوقايدۇ. سۇ بىلەن بىرلەشتۈرۈلۈپ ئىشلىتىلگەن ئوغۇتلارمۇ ئېرىگەندىن كېيىن بىر قىسمى سۇ بىلەن بىرگە تۇپراقتا سىڭىپ كەتسە يەنە بىر قىسمى پارغا ئايلىنىپ كېتىدۇ. بەزى جايلار فوسفورلۇق ئوغۇتنى قوشۇمچە ئوغۇت قىلىپ يەر ئۈستىگە چاچساۋ، يەنە بەزى جايلار ئاساسىي ئوغۇت قىلىپ ئىشلىتىپ يەر ئۈستىگە چېچىپ يەرنى ئاغدۇرۇۋاتىدۇ. ئازوتلۇق ئوغۇت ياكى فوسفورلۇق ئوغۇتلاش قاتارلىق ئۈسۈللارنى قوللانغاندا، خەمبېۋى ئوغۇتنىڭ پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ھەسسىلەپ ئۆستۈرگىلى بولىدۇ.

قىسقىسى، مەيلى كۆپ مىقدارلىق ئېلېمېنتلار بولسۇن ياكى مىكرو مىقدارلىق ئېلېمېنتلار بولسۇن، زىرائەتلەرگە قايسى خىل ئېلېمېنت كەمچىل بولسا، شۇ خىل ئېلېمېنتنى تولۇقلاش كېرەك. بۇنداق تولۇقلاش دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ سان، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپلا قالماستىن، ئىسنانلارنىڭ بەدىنىگە كېرەكلىك بولغان ئۇزۇقلۇق ئېلېمېنتلارنى تولۇقلاشقىمۇ پايدىلىق. شۇڭا، خەمبېۋى ئوغۇتنى پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، ئۇنى ئىشلىتىشنى بىلىش كېرەك.

ئاساسىي ئاساسلىق ئوزۇقلۇق ئېلېمېنتلار
دېھقانچىلىق نازارىتى مەھكىمىلاشتى

ئۇنۇمنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئۇرۇقنى قانداق تاللاش كېرەك؟

ئۇرۇقنى تاللاشتا ئالدى بىلەن ئۇرۇقنىڭ ساپلىقىغا دىققەت قىلىش كېرەك. ساپ ئۇرۇق دېگەن ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈملۈك تۈرى ۋە سورتى ئوخشاش بولۇپ، ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈش كۈچى كۈچلۈك، ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈش كۈچى ۋە ئۇنۇپ چىقىش نىسبىتى يۇقىرى بولىدۇ. ئۇرۇقنىڭ ساپلىقىنى ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈملۈك تۈرى ۋە سورتىنى ئاساس قىلىپ ئېنىقلىغىلى بولىدۇ. ئۇرۇقنىڭ ساپلىقىنى ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈملۈك تۈرى ۋە سورتىنى ئاساس قىلىپ ئېنىقلىغىلى بولىدۇ. ئۇرۇقنىڭ ساپلىقىنى ئۇرۇقنىڭ ئۆسۈملۈك تۈرى ۋە سورتىنى ئاساس قىلىپ ئېنىقلىغىلى بولىدۇ.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، يولۇچى ترانسپورتىنى جانلاندۇرۇش

- خوتەن ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش باش بېكىتىنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇپ، ئىقتسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

خوتەن ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش باش بېكىتى 300 دىن كۆپرەك ئىشچى - خىزمەتچى، 11 ئاساسىي قاتلام بېكەت، 45 بېلەت سېتىش ئورنىغا ئىگە، چېگىخەنى - شىزاڭ، خوتەن - چاقىلىق، خوتەن- غۇلجا، خوتەن - ئۈرۈمچى لىنىيىسىدىن ئىبارەت 3000 كىلومېترلىق مۇساپىدە يولۇچى توشۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان دۆلەت ئىگىلىكىدىكى ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانا.

بېكەت پارتىيە باش ياچېيكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 - ئومۇمىي يىغىنى، ئاپتونوم رايونلۇق 5 - نۆۋەتلىك پارتكوم 2- ئومۇمىي (كېڭەيتىلگەن) يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى. بۇنىڭدا ئۆز ئورنىنىڭ كەسپىي خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئاساسدا ئىشچىلار ئۈيۇشمىسى، ياشلار ئىتتىپاقى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، «ئۇچتە ئەلا، بىردىن ئۈگىنىش»، «بەش بولۇش، تۆت گۈزەل» مەزمۇن قىلىنغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى قاراتمىلقى بولغان ھالدا قانات يايدۇردى. بولۇپمۇ ئۆتكەن يىلدىن بۇيان جاڭجياگاڭ تەجرىبىلىرى ۋە روھىدىن ئۈگىنىش، جياۋيۈيلۇ، كۆڭ فەنسېن، ۋاڭ ۋېيلاردىن ئۈگىنىش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى خىزمەتكە ئۆزىنى بېغىشلاش، خالىس تۆھپە قوشۇش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنىڭ نەمۇنىچىلىردىن بولۇشقا پېتەكلەپ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىدا بۆسۈش خاراكتېرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. باش بېكەت ۋىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى ھەمدە ئاپتونوم رايون بويىچە «تازىلىقتا ئەڭ ياخشى ئورۇن»، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قاتناش سىستېمىسى بويىچە «سىياسىي، ئىدېئوى خىزمەتتە ئىلغار كارخانا»، «ئازمىيە- خەلق ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىلىك ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامларغا ئېرىشتى. بېكەت پارتىيە باش ياچېيكسى ۋىلايەت بويىچە «ئايالار ۋە ئىتتىپاق خىزمىتىنى قوللاشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، ئىتتىپاق ياچېيكسى مەدەنىيەتلىك ياشلار كوللېكتىپى بولۇپ تەقدىرلەندى. بۇ شان - شەرەپ، ئىلھاملاندۇرۇشلار ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ روھىنى ئۇزۇغلاتۇپ، ئۆز كارخانىسىنىڭ ئىقتسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشتىكى تەشەببۇسكارلىقىنى داۋاملاشتۇرۇپ «پارتىيە ئەزالىرىنى باھالاش تۈزۈمى»، «دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى تۈزۈمى»نى مۇكەممەللەشتۈردى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىش ئىزلىرىنى تىزىملاش دەپتىرى تۇرغۇزدى. 1994 - يىلدىن بۇيان پارتىيە ئەزالىرىنى نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى پارتىيىسىز بىر نەچچە ئىشچى - خىزمەتچى بىلەن ئالاقە ئورنىتىپ، سىياسىي، ئىدېيە، ئىشلەپچىقىرىش، خىزمەت، قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشتا ھەسسە چىقارماسلىقنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاممانى ئارىسىدىكى ئىناۋىتى ئۆسۈپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەردىن پارتىيەگە كىرىشنى ئارزۇ قىلىدىغانلار بارغانسېرى كۆپەيدى. ھازىرغا قەدەر پارتىيەگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلغانلار 21 گە، كۆزىتىش ئوبيېكتى 11 گە، يېگىدىن پارتىيەگە قوبۇل قىلىنغانلار 13 كە يەتتى.

باش بېكەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كۆپ قىسمى ياشلار بولغاچقا، بېكەت رەھبەرلىكى ئىتتىپاق ياچېيكسىنىڭ خىزمەتلىرىنى ئىزچىل كۈچەيتىپ بولدى. «مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش»، «ياش پىدائىيلار پائالىيىتى»، «ئەسىر ھالقىيدىغان ياشلار قۇرۇلۇشى»، «ئۈمىد قۇرۇلۇشى» قاتارلىق پائالىيەتلەر ئۇنۇملۈك ئېلىپ بېرىلدى. بېكەتتىكى ئىتتىپاق ئەزالىرى ياشلار ئارىسىدا غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان بولغان كوممۇنىستىك ئاڭغا ئىگە كىشىلەردىن بولۇش ئۈچۈن تىرىشىدىغان كەيپىيات شەكىللەندى.

ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر% 60 تىن كۆپرەكنى ئىگىلىگەچكە، بېكەت رەھبەرلىكى ئايال ئىشچى - خىزمەتچىلەر خىزمىتى كومىتېتى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خىزمەتلىرىنى كۆچەيتتى، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇشقا قاتنىشىش، بېكەت ئىشلىرىنى ئۆگىنىشىنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، ئايالارنىڭ ئاكتىپلىقى ھەقىقىي كۈچەيىپ، ئۇلار ئارىسىدا «خىزمەتتە ياخشى كادىر، ئائىلىدە ۋاپادار ئايال، كەسىپتە تىرىشچان ئايال» لار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ بىلەن «ئون يولتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشتىكى ئۈلگىلىك ئائىلە» ۋە تازىلىقتا ئەڭ ياخشى ئائىللەرنىڭ كۆپلەپ مەيدانغا كېلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

باش بېكەت پارتىيە باش ياچېيكسى يۇقىرىقىدەك ئەھمىلي خىزمەت نەتىجىلىرىگە ئاساسەن ئۇدا ئىككى قېتىم ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىلغار ئاساسي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتى»، بېكەت پارتىيە باش ياچېيكسىنىڭ شۇجىسى، باش بېكەت باشلىقى ئوبۇلھاشىم ۋىلايەت ۋە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئىشلىرى خىزمەتچىسى»، سەككىز كىشى «مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالاندى.

باش بېكەت ئىتتىپاق ياچېيكسى بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار ئىتتىپاق كومىتېتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئىلغار ئىتتىپاق ياچېيكسى»، «مەدەنىيەتلىك ياشلار كوللېكتىپى» بولۇپ تەقدىرلەندى. بېكەت ئىشچىلار ئۈيۇشمىسى، ئايالار خىزمىتى كومىتېتى، پىلانلىق تۇغۇت ھەيئىتمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن تەقدىرلەندى.

- مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە مۇقىملىق خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. باش بېكەت پارتىيە باش ياچېيكسى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە بولغان «ئىككى ئايرىلالماسلىق» تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا ئۆز ئارا كۆيۈنىدىغان، ياردەمدە بولىدىغان، ھۆرمەت قىلىدىغان، ئۆزئارا ئۆگىنىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقى بويىچە نۇرغۇن ياخشى ئىش، ياخشى ئادەم بارلىققا كەلدى. شۇڭا باش بېكەت ۋىلايەت ئۆگىنىشنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىلغانلىقتىن، ئايالارنىڭ ئاكتىپلىقى ھەقىقىي كۈچەيىپ، ئۇلار ئارىسىدا «خىزمەتتە ياخشى كادىر، ئائىلىدە ۋاپادار ئايال، كەسىپتە تىرىشچان ئايال» لار كۆپلەپ بارلىققا كەلدى. بۇنىڭ بىلەن «ئون يولتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «قانۇن - ئىنتىزامغا رىئايە قىلىشتىكى ئۈلگىلىك ئائىلە» ۋە تازىلىقتا ئەڭ ياخشى ئائىللەرنىڭ كۆپلەپ مەيدانغا كېلىشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

- مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ۋە مۇقىملىق خىزمىتىنى چىڭ تۇتتى. باش بېكەت پارتىيە باش ياچېيكسى ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىگە «ئىككى ئايرىلالماسلىق» تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا ئۆز ئارا كۆيۈنىدىغان، ياردەمدە بولىدىغان، ھۆرمەت قىلىدىغان، ئۆزئارا ئۆگىنىدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈردى. مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە - خەلق ئىتتىپاقلىقى بويىچە نۇرغۇن ياخشى ئىش، ياخشى ئادەم بارلىققا كەلدى. شۇڭا باش بېكەت ۋىلايەت

- ئىجتىمائىي ئەخلاق ۋە مۇلازىملىق سۈپىتىگە بولغان نازارەتنى كۈچەيتتى. باش بېكەت تۆت يىلدىن بۇيان «ئۇچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىقتا، تەرتىپتە، مۇھىتتا ئەلا، لېي فېڭدىن، ئىلغارلاردىن ئۆگىنىشنىڭ نەمۇنىچىلىرى توپلانغان مەدەنىيەتلىك قوشۇنغا، ئىسىل كەسىپ ئەخلاقىغا، زامانىۋى باشقۇرۇش سەۋىيىسىگە ئىگە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش ئۇچۇن، مۇھىتنى، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاش، مۇلازىملىق ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاشقا ئەھمىيەت بەردى. بۇنىڭدا ئاساسلىقى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «بېكەت مېنىڭ ئائىلەم، مۇلازىملىق مېنىڭ كەسپىم»، «ئەگەر مەن بىر يولۇچى بولسام» دېگەن تېمىلاردا مۇزاكىرىگە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ كارخانا ۋە كەسىپكە بولغان تونۇشىنى ئۇزلۇكسىز توغرىلىدى. بۇ ئاساستا سوتسىيالىستىك ئەمگەك مۇسابىقىسىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۆز ئورنىدا مەيدانغا كەلگەن ئىلغارلارنىڭ ئىش ئىزلىرىنى كەڭ تەشۋىق قىلدى. ئىشچى خىزمەتچىلەر مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش، مائارىپنى قوللاش،مەدەنىيەت- تەنتەربىيە ئىشلىرىغا ياردەم بېرىش چاقىرىقىغا قىزغىن ئاۋاز قوشۇپ، 60 مىڭ يۈەنگە يېقىن پۇل ئىئانە قىلىپ، جەمئىيەتتە ياخشى تەسىر قوزغىدى. بۇنىڭدىن باشقا باش بېكەت يەنە «يولۇچىلارنىڭ قېيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىش فوندى» تەسىس قىلدى. ئىلايەتلىك يېپەك توقۇمىچىلىق زاۋۇتىدىكى بىر ئىشچىنىڭ قىزى ئاق قان كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، ئورۇمچىگە داۋالىتىشقا ئېلىپ مېڭىلغاندا باش بېكەت «يولۇچىلارنىڭ قېيىن ئۆتكەلدىن ئۆتۈۋېلىش فوندى»دىن 500 يۈەن ياردەم بەردى ۋە ھەقسىز يولغا سېلىپ قويدى. باش بېكەتتىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر باشقىلار ئازدۇرۇپ ئېلىپ ماڭغان 20 ئۆسمۈرنى ۋاقتىدا سېزىۋېلىپ ئاتا - ئانىسىغا تاپشۇرۇپ بەردى. بېكەتتىكى مۇلازىملار يولۇچىلارنىڭ 500 يۈەن نەق پۇلى، ئىككى جۈپ ئالتۇن مۇنچىقى قاتارلىق نەرسىلەرنى تېپىۋېلىپ ئىگىسىگە تاپشۇرۇپ بېكەت رەھبەرلىكى مۇلازىملارنىڭ نام كارتۇچكىسىنى ئېسىپ مۇلازىملىق قىلىشنى تۈزۈمگە ئايلاندۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىش ئارقىلىق مۇلازىملىق سۈپىتىنى يۇقىرى كۆتۈردى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى بىلەن ھويلا- ئارامالارنى كۆكەرتىش خىزمىتىنى تەڭ تۇتۇپ، يولۇچىلارغا پاكىز، ئازادە مۇھىت يارىتىپ بەردى . باش بېكەت رەھبەرلىكى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۆز ئورنىنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك تازىلىق ھەرىكىتى بىلەن ھويلا- ئارامنى كۆكەرتىپ گۈزەللەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، تازىلىقتا ئۆلچەمگە يەتكەن مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش باش بېكەتتە زامانىۋى ھاجەتخانا ۋە ساقلىقنى ساقلاش ئورنى ياسىدى. 100 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ يولۇچىلار ئاپتوبۇس كۈتۈش زالىنىڭ مۇلازىملىق ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ، يولۇچىلارغا ياخشى ئارام ئېلىش مۇھىتى يارىتىپ بېرىشتىن تاشقىرى، زالغا چوڭ ئېكرانلىق تېلېۋىزور ئورنىتىپ، يولۇچىلارنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. باش بېكەت ۋە ئاساسىي قاتلاملاردا كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، گۈل - گىياھ ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. شۇڭا ئۇلار بۇ يىل 10 - ئايدا شىنجاڭ بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇنلارنى تەكشۈرۈپ باھالاش ئۆلچىمىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشتىكى تەشەببۇسكارلىقنى كۆچەيتتى. باش بېكەت ھۆددىگەرلىك تۇرۇمنى يولغا قويغان تۆت يىلدىن بۇيان يىللىق پايدا ۋەزىپىسىنى ھەر يىلى يەتتە - سەككىز ئايدىلا

شىنجاڭ سۇ ئىلېكتر ئۆلچەش - لايىھەلەش تەتقىقات يۇرتى
مەنزى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ سۇ ئىلېكتر ئۆلچەش - لايىھەلەش تەتقىقات يۇرتى پارتكومى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش»تا چىڭ تۇرۇپ، مەنزى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ئۇزلۇكسىز يۆكسەلدۈردى.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۇزۇلمىسىنىڭ بەرپا قىلىنىشىغا ئەگىشىپ بۇ تەتقىقات يۇرتى كەسىپىي ئورۇندىن كارخانا ئورنىغا ئۆزگەرتىلدى. لايىھەلەش يۇرتى پارتكومى ئىككى خىل تۇزۇلمە ئالمىشۇاتقان ھالقىلىق مەزگىلدە مەنزى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى بوشاشتۇرماي، تېخىمۇ چىڭ تۇتۇش لازىم، دەپ قارىدى ۋە كادىرلارنىڭ تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، پارتكوم شۇجىسى رەھبەرلىكىدىكى مەنزى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى ھەمدە پارتكوم، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئىتتىپاق تەشكىلاتى قاتارلىق تەشكىلاتلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى مەسئۇللۇقىدىكى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتى گۇرۇپپىسى، كەسىپ ئىستىلىنى تۇزىتىش گۇرۇپپىسى، ئومۇملاشتۇرۇپ تەرتىپكە سېلىش گۇرۇپپىسى، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك تارازلىق خىزمىتى گۇرۇپپىسى قاتارلىق گۇرۇپپىلارنى تەسىس قىلىپ ئىش تەقسىماتىنى ئايدىڭلاشتۇردى، مەنزى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر قائىدە تۈزۈم، ئىش ئورنى مەسئۇلىيەتنامىسى، تەكشۈرۈش ئۆلچىمى، مۇكاپاتلاش، جازالاش چارىسىنى تۇزۇپ چىقتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا سوتسىيالىزم تەربىيىسى، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە كوللېكتۇىزملىق تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر قوشۇننىڭ سىياسىي - ئىدىيىۋى ساپاسىنى، كەسىپىي سەۋىيىسىنى ۋە مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۇزلۇكسىز ئۆستۈردى. تەتقىقات يۇرتى بۇلتۇر ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولدى. ھازىر بۇ تەتقىقات يۇرتىدا خادىملار بەس- بەستە ئىلغارلىقنى تالىشىدىغان يېڭى كەيپىيات شەكىللەندى.

ئۆرۈمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسى يېقىندا كادىر - ساقچىلارنى تەشكىللەپ، يېتىم - يېسىرلارغا مېھىر - شەپقەت يەتكۈزۈش پائالىيىتى ئېلىپ باردى.

سۈرەتتە: مەھكىمە باشلىقى يەن يۇشياڭ ئۆرۈمچى يېتىم بالىلار پاراۋانلىق ئورنىدىكى بىر يېتىم بالا بىلەن بىللە.

ماموت بارات فوتوسى

ئونيار يېزىلىق يەر باشقۇرۇش پونكتى يەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرۇپ، تېرىلغۇ يەرنى قوغدىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋەر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيار يېزىلىق يەر باشقۇرۇش پونكتى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى» يولغا قويۇلغان ئون يىلدىن بۇيان تېرىلغۇ يەرنى قالايمىقان ئىشلىتىشنى قانۇنغا تايىنىپ توستى. پونكىت خادىملىرى 1989 - يىلدىن باشلاپ كەنتلەرگە بېرىپ يەرلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئۆلچەپ، ئىشەنچلىك ئاساس تۇرغۇزدى ھەمدە 1992 - يىلى يەر ئىشلىتىش پىلانىغا ۋە ھەرقايسى كەنتلەرنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، يەر چېگرىلىرىنى ئېنىق ئايرىپ، كۆپ يىللاردىن بۇيان ھەل بولماي، تالاش - تارتىشتا قالغان

مارالبېشى ناھىيىسى ئايال كادىرلارنى تەربىيەلەش، ئۆستۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپ مەمتىلى** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مارالبېشى ناھىيىسى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ تەلىپىگە ماسلىشىش ئۈچۈن، ئايال كادىرلارنى تەربىيەلەش، ئۆستۈرۈش خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ رولىنى جارى قىلدۇردى.

ھەر دەرىجىلىك تەشكىلات تارماقلىرى رەھبەرلىك بەنزىلىرىگە بەلگىلىك پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت سەۋىيىسىگە ئىگە قابىلىيەتلىك ئايال كادىرلارنى سەپلەشكە ئەھمىيەت بەردى. ئۇلارنى سىياسىي جەھەتتىن تەربىيەلەش، يېنەكلەش، يۇقىرى مەكتەپلەرگە ئوقۇنىشكە ئەۋەتىش، ئوز ئورنىدا تەربىيەلەش قاتارلىق ئۇسۇللار بىلەن تەربىيەلەپ، باشقۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆستۈردى. ناھىيە، يېزا، بازار، كان، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىدە ئايال رەھبىرى كادىرلار بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. يېقىنقى ئۇچ يىل ئىچىدە ناھىيە بويىچە 32 ئايال كادىر يېزا، بۆلۈم دەرىجىلىك، 24 ئايال مۇئاۋىن يېزا، مۇئاۋىن بۆلۈم دەرىجىلىك رەھبەرلىك ئورۇنلىرىغا قويۇلدى. 562 ئايال ھەرقايسى ئىدارە، مەكتەپ، كەنتلەردە ۋەزىپە ئۆتىندى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيە بويىچە ۋەزىپە ئۆتەۋاتقان ئايال كادىرلار ناھىيىدىكى ئومۇمىي كادىرنىڭ 24.7 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى

ئۇيغۇرچە ئۆگىنىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئۇيغۇرچە ئۆگىنىش ئىشلىرى يىغىلىشى چاقىرىلدى

ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئۇيغۇرچە ئۆگىنىش ئىشلىرى يىغىلىشى 1995 - يىلى 1 - ئاينىڭ 4 - كۈنى چاقىرىلدى. يىغىلىشتا ئۇيغۇرچە ئۆگىنىش ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئۆرۈمچى شەھىرىدە ئۇيغۇرچە ئۆگىنىش ئىشلىرى يىغىلىش

خۇجىنتاۋ 6 - ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا توختالغاندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:

نەزەرىيە ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى قانات يايدۇرۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنجىڭ، 1- نويابر تېلېگرامىمىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۈنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي پارتىيە مەكتىپىنىڭ مۇدىرى خۇجىنتاۋ تۇنۇگۈن ۋۇشىدا ئېچىلغان مەملىكەتلىك پارتىيە مەكتەپلىرى پەن تەتقىقات خىزمىتى يىغىنىدا سۆز قىلغاندا تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشىغا ئاساسلانغان نەزەرىيىسىنى پىتەكچى قىلىشتا باشتىن ئاخىر چىڭ تۇرۇش كېرەك. بۈ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمي يىغىنىنى تەكتلىگەن ئىنتايىن مۇھىم ئىدىيە. 6 - ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇشتە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش نەزەرىيىسىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش نەزەرىيىسى ماركسىزم - لېنىنىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى بىلەن زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە دەۋر ئالاھىدىلىكى ئۆزئارا بىرلەشتۈرگەنلىكىنىڭ مەھسۇلى، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ داۋامى ۋە راۋاجى، زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى، پارتىيىمىزنىڭ يېڭى دەۋردىكى تۇرلۇك خىزمەتلىرىنىڭ تۈپ قىلىنمىسى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ روناق تېپىشىدىكى قۇدرەتلىك مەنىۋى كۈچ. بىز مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ماركسىزملىق ئىلمىي نەزەرىيە ئاساقلىق پىتەكچىلىك قىلىشتا، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيىلەپ ئۇلارنىڭ چىنلىق، ياخشىلىق ۋە گۈزەللىك بىلەن يالغانچىلىق، يامانلىق ۋە رەزىللىكنى پەرق ئېتىش ئېتىدارىنى ئۆستۈرىدىغان، توغرا نەرسىلەردە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرۇپ، خاتا نەرسىلەرنى چەكلەپ ۋە ئۇنى توگىتىشتە چىڭ تۇرىدىغانلا بولساق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ توغرا يۆنىلىش بويىچە ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلالايمىز.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دېدى: دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى مەركىزىي مەزمۇن قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ نەزەرىيە ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش ۋە تەشۋىق قىلىشنى قانات يايدۇرۇش يېڭى دەۋردە پارتىيىنىڭ نەزەرىيە قۇرۇلۇشىنىڭ كۈرۈنەرلىك ئالغا باسقانلىقىنىڭ مۇھىم بەلگىسى. پارتىيىنىڭ 14- قۇرۇلتىيىدىن بۇيان بۇ نەزەرىيىنى ئۆگىنىش، تەتقىق قىلىش، تەشۋىق قىلىش پارتىيىنىڭ ئىدىيە، نەزەرىيە قۇرۇلۇشىدىكى ئاساسىي تېما بولدى. نەزەرىيە ئۆگىنىش، نەزەرىيىنى تەتقىق قىلىش، نەزەرىيىنى تەشۋىق قىلىش پارتىيىنىڭ نەزەرىيە قۇرۇلۇشىدا كەم بولسا بولمايدىغان مۇھىم تەرەپ. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، نەزەرىيە تەتقىقاتىنى كۈچەيتىش نەزەرىيە ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ۋە نەزەرىيە تەشۋىقاتىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشنىڭ ئاساسى، نەزەرىيە تەتقىقاتى خىزمىتى كۈچەيتىلگەن، تەتقىقات سەۋىيىسى ئۈستۈرۈلگەندە نەزەرىيە ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلۇققا يېتەكلىگىلى، نەزەرىيە تەشۋىقاتىنىڭ ئۇنۇمىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. بۇ بىر نەچچە يىلدا بۇ ئۇچ تەرەپنى زىچ بىرلەشتۈرۈشكە، ئۆزئارا ئىلگىرى سۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن نەزەرىيە قۇرۇلۇشىنىڭ سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز ئۆستى. شۇڭا بۇ مۇھىم تەجرىبىگە ئەھمىيەت بېرىش ۋە ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇش كېرەك.

خۇجىنتاۋ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىدىن ئۆزلىرىنىڭ زىممىسىدىكى مەسئۇلىيەتنى تولۇق تونۇپ، 6 - ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى يۇكسەك ئالقىلىق بىلەن پارتىيە مەكتەپلىرىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

- لى پېڭ يېنىك سانائەت سېپىدىكى مەملىكەتلىك ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى، ئىلغار خىزمەتچىلەر ۋە ئىلغار كوللېكتىپلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى
- لى پېڭ ئالتە دۆلەتنىڭ خىزمەتتىن ئايرىلغان باش ئەلچىلىرىنى قوبۇل قىلدى
- لىيۇ شاۋچىنى تەتقىق قىلىش ۋە ئۇنىڭ ھاياتىغا باھا بېرىش ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئېچىلدى
- شىنخۇا ئاگېنتلىقى «شياڭ گاڭلىقلار شياڭگاڭنى ئىدارە قىلىش»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ مۇھىم تەدبىرى - سايلاش كومىتېتىنىڭ بارلىققا كەلگەنلىكىنى تەبرىكلەيمىز» دېگەن سەرلەۋھىدە ئوبزورچى ماقالىسى ئېلان قىلدى
- جۇڭگو كومپارتىيەسىنىڭ ۋەكىللەر ئومىكى ئاسىيا، ئافرىقىدىكى ئۇچ دۆلەتتە قىلغان زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكەت بويىچە ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنى باشلاندى. سۈرەتتە: فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى خادىملىرى يېڭى ئەسكەرلەرنى قوبۇل قىلىۋاتقان كۆرۈنۈش. خەۋەرچى ۋاڭ جيەنخۇا سۈرەتكە تارتقان

شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ 6 - سانلىق ئومۇمي يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

چىەن چىچىن ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى، يىغىندا تۇنجى نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتنى سايلاش كومىتېتى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 1 - نويابر تېلېگرامىمىسى. شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ 6 - سانلىق ئومۇمي يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. بۇ قېتىمقى يىغىندا شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونى تۇنجى نۆۋەتلىك ھۆكۈمىتىنى سايلاش كومىتېتى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈلدۇ.

گوۋۈيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى چىەن چىچىن ئېچىش نۇتقى سۆزلىدى.

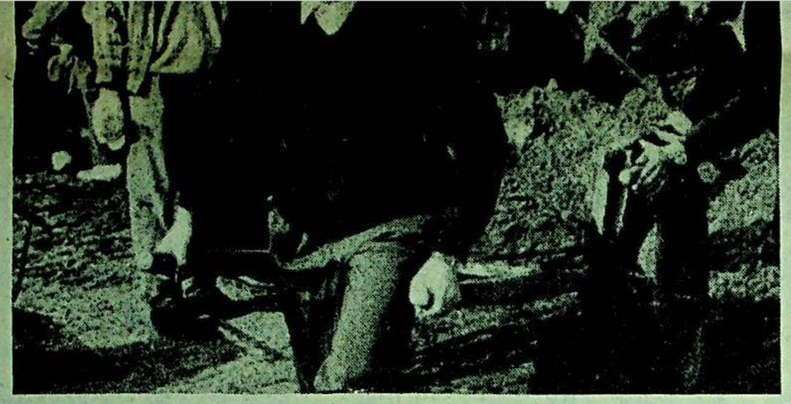
ئۇ مۇنداق دېدى: شياڭگاڭ جەمئىيىتى سايلاش كومىتېتىغا كىرىدىغان نامزاتلارنىڭ ئىسىملىكىنىڭ قانداق بارلىققا كەلتۈرۈلىدىغانلىقىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلمەكتە. تۇنۇگۈن چۈشتىن بۇرۇنقى مۇدىرلار يىغىنى ئۇنتۇرىغا قويغان سايلام كومىتېتىنىڭ 409 نەپەر نامزاتى ئالدىنقى قېتىملىق ئومۇمي يىغىن مەزگىلىدە كومىتېت ئەزالىرى ئۇنتۇرىغا قويغان تەكلىپ ئىسىملىك دائىرىسىدە بېكىتىلدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئىسىملىكلەر پۈتۈنلەي كومىتېت ئەزالىرى كۆرسەتكەن تەكلىپ نامزاتلارنى قانچىلىك ئاددەمنىڭ كۆرسەتكەنلىكىگە قاراپ بېكىتىلدى. ئەزالار كۆرسەتكەن تەكلىپ نامزاتلىرى ئومۇمەن ئېيتقاندا ھەرقايسى ساھەلەرنىڭ دائىرىسىدە بولۇپ، ئوخشاش بولمىغان تەرەپلەرنىڭ تەڭپۇڭلۇقىغا ئېتىبار بېرىلگەن. ئۇنىڭ قاپلاش دائىرىسى، ۋەكىللىك خاراكتېرى خېلى كەڭ. بىز بۇ قېتىمقى يىغىندا ئارتۇق نامزات كۆرسىتىش يولى بىلەن سايلام ئۆتكۈزمىز. يەنى 409 نەپەر نامزاتتىن 340 نى سايلايمىز. ئۇلار مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ شياڭگاڭ رايونىدىن بولغان 26 نەپەر ۋەكىلى ۋە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ شياڭگاڭ رايونىدىن بولغان 34 نەپەر ئەزاسى بىلەن بىرلىكتە شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك ھۆكۈمەتنى سايلاش كومىتېتىنى تەشكىل قىلدۇ.

بۇ قېتىمقى يىغىنىنىڭ يەنە بىر قارالمىسى «شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك ھۆكۈمىتىنى سايلاش كومىتېتى قائىدىسى (مۇزاكىرە نۇسخىسى)» نى قاراپ چىقىشتىن ئىبارەت. چىەن چىچىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سايلاش كومىتېتى بارلىققا كەلتۈرۈلۈش ئالدىدا بۇ قائىدە تۈزۈپ چىقىلىپ، سايلاش كومىتېتىنىڭ ھەربىكتى ئاساسقا ئىگە قىلىنىدى. سايلاش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرى شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىنىڭ تۇنجى مەمۇرىي ئەمەلدارىنىڭ نامزاتىنى كۆرسىتىش ۋە ۋاقىتلىق قانۇن چىقىرىش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىنى سايلاش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلغان، ئادىل، پاك بولۇپ، پارا بېرىش ئارقىلىق سايلىنىۋېلىشتەك ئەھۋاللارنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، سايلاش كومىتېتىنىڭ ئالاقىدار خىزمەتلىرىنىڭ ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىدۇ.

بۇگۈنكى يىغىنغا تەييارلىق كۆرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋاڭ خەنبىك رياسەتچىلىك قىلدى. يىغىندا يەنە مۇئاۋىن مۇدىر قوشۇمچە باش كاتىپ لۇۋېڭنىڭ سايلاش كومىتېتىنىڭ ئەزالىقىغا نامزات كۆرسىتىش ۋە سايلامغا ئالاقىدار ئىشلار توغرىسىدىكى ئىزاھاتى شۇنىڭدەك سايلاش كومىتېتىنىڭ قائىدىسى توغرىسىدىكى ئىزاھاتى ئاڭلاپ ئۆتۈلدى.

خېبېي ئۆلكىسىگە ۋە شىجياجۇاڭ شەھىرىگە بېۋاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئون مىڭچە خىزمەتچىسى 11- ئاينىڭ 3 - كۈنى ئەتىگەندە ئۆلكە ھۆكۈمىتى ئالدىدا يىغىلىپ، ئۆلكە ھۆكۈمىتىنىڭ ئەمەلدارلىرىنى ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش ھەرىكىتىگە قاتناشقان خىزمەتچىلەرگە ئىنتىزامىي جازا بېرىش قارارىنى ئاڭلىدى. ئۇلار ئۆلكە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش ھەرىكىتىنى ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ ئىلگىرى سۈرۈش، ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش ھەرىكىتىگە قاتناشقان خىزمەتچىلەرگە ئىنتىزامىي جازا بېرىش قارارىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرۈپ، ئۆلكە ھۆكۈمىتىنىڭ ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش ھەرىكىتىنى ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ ئىلگىرى سۈرۈشكە ئىشەنچ بىلدۈرگەن. سۈرەتتە: ئۆلكە ھۆكۈمىتىنىڭ باشلىقى شى لىنشەن (ئوتتۇرا) ئىسراپچىلىققا قارشى تۇرۇش ھەرىكىتىگە قاتناشقان خىزمەتچىلەرگە ئىنتىزامىي جازا بېرىش قارارىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ئۆز پىكرىنى بايان قىلماقتا. خەۋەرچى ۋاڭ جيەنخۇا سۈرەتكە تارتقان

خېبىي ئۆلكىسىگە ۋە شىجياجۇاڭ شەھىرىگە بۇاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ ئون مىڭچە خىزمەتچىسى 11-ئاينىڭ 2 - كۈنىدىكى دەم ئېلىش ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ، بۇ يىل ھۆلچىلىك ئاپىتىگە ئۇچرىغان لۇچۈەن شەھىرىدە خالىسانە ئەمگەك قىلىپ، شۇ جايدىكى دېھقانلارنىڭ كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن ئېتىز - ئېرىقلىرىنى ئوڭشىشىغا ياردەملەشتى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا ئۇلار چۈشتىن بۇرۇنقى يېرىم كۈن ۋاقىت ئىچىدىلا 350 مو يەرنى تۈزلىگەن.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكەت بويىچە ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنى باشلاندى. سۈرەتتە: فۇجيەن ئۆلكىسىنىڭ ئىگىدە شەھىردە يېشى توشقان 8000 دىن ئارتۇق يىگىت بەس - بەستە ئەسكەرلىككە تىزىلغانتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بورتالا موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت بازىسىنى ئۇزلۇكسىز مۇستەھكەملىمەكتە

(بېشى 1 - بەتتە)

بىلەن يەرلىك ئورۇنلار بىرلىشىپ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، «ئۈكتىنى ھىمايە قىلىشتىكى ئۇلغار ئورۇن»، «بەشتە ياخشى دىنىي پائالىيەت سورۇنى»، «بەشتە ياخشى دىنىي زات»لارنى باھالاش پائالىيەتلىرىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، بۇ جەھەتتە دۆلەت، ئاپتونوم رايون، ئوبلاست، ناھىيە(شەھەر)، يېزا، ئورۇن دەرىجىلىك ئۇلغار كوللېكتىپ، ئۇلغار شەخسلەرنى بارلىققا كەلتۈردى. يېزا - قىشلاقلاردىكى 96% كەنت-مەھەللىدە «ئون يۈلتۇزلۇق ئائىلە»، «قانۇن - تۈزۈمگە رىئايە قىلىشتىكى ئۆلكىلىك ئائىلە» قاتارلىقلارنى باھالاش، كەسىپلەر بويىچە «مەدەنىيەتلىك ئىشچى - خىزمەتچى»، «مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «ئەلگە ياخشى مۇلازىم»، «مەدەنىيەتلىك ئىشلەپ چىقارغۇچى» قاتارلىقلارنى سىلىشتۇرۇپ باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئىككى يىلدىن بۇيان ھەرقايسى ناھىيە (شەھەر)، يېزا، كەنت رەھبەرلىرى، كادىرلىرى ۋە ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلاردىن 480 نادەم (قېتىم) جانجىياگاك، سۈجۇ شەھىرى قاتارلىق جايلاردا ئېكسكۇرسىيە، زىيارەتتە بولدى، تەجرىبە ئۆگەندى، بۇ ئورۇنلارنىڭ ئۇلغار تەجرىبىلىرىنى ئۆز ئورۇنلىرىنىڭ ئەملىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ كېڭەيتىشكە يېتەكلەپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

ھازىر ئوبلاست بويىچە يېزا - قىشلاقلاردىكى ئامانلىق مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالغان ئائىلە 39 مىڭدىن ئاشتى. ئوبلاست بويىچە 90% تەبىئىي كەنتتە مەدەنىيەت ئۆيلىرى قۇرۇلدى. شەھەرلەردە سىملىق تېلېۋىزىيە ئومۇملاشتى. يېزىلاردا تېلېۋىزىيىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى 85% كە يېتىپ، ناھىيە (شەھەر)، يېزا- بازار (مەيدان)، كەنت (دۆي)لەردىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك مەدەنىيەت، رادىئو - تېلېۋىزىيە توري شەكىللىنىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشى بېيىتىلدى. بۇ يىل بورتالا شەھىرى مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە ئۇلغار شەھەر» بولۇپ باھالاندى.

(بېشى 1 - بەتتە)

ۋاڭ لېچۈەن سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى سۆھبەت يېڭىنىڭ شىنجاڭدا ئېچىلغانلىقى پارتىيە، دۆلەت ۋە قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ شىنجاڭدىكى ھەر مىللەت خەلقىگە بولغان غەمخورلۇقى ۋە ياردەمنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى. شىنجاڭنىڭ يېرى كەڭ، سۇ، تۇپراق قېزىلما بايلىقى، نۇر - ئېسسىقلىق بايلىقى مول، ئېچىش يوشۇرۇن كۆچى غايەت زور. لېكىن ئەتىيازدا يېزا ئېگىلىكىدە قۇرغاقچىلىق بولۇش، شەھەرلەردە سۇ يېتىشمەسلىك، سانائەتتە ئىشلىتىدىغان سۇ قىس بولۇش مەسىلىسى بارغانسېرى گەۋدىلىك بولماقتا، شىنجاڭ ئىنتايىن قۇرغاق، سۇ قىس ئاپتونوم رايون. شۇڭا، يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى ئېچىش سالمىقىنى زورايتىپ، يەر ئۈستى سۇيى بىلەن يەر ئاستى سۇيىنى ئۇنۇمبرسال ئېچىپ، قۇدۇق سۇيى ئارقىلىق سۇغىرىش بىلەن ئۆستەڭ سۇيى ئارقىلىق سۇغىرىشنى بىرلەشتۈرۈپ، قۇدۇق سۇيى ئارقىلىق سۇغىرىش بىلەن قۇدۇق ئارقىلىق زەي تارتىشنى بىرلەشتۈرۈپ، يەر ئاستى سۇيابايلىقىنى مۇۋاپىق، ئىلمىي ئېچىپ پايدىلىنىش - شىنجاڭدا سۇ يېتىشمەسلىكنى پەسەيتىشنىڭ رېئال يولى. ئۇ مۇنداق دېدى: گېئولوگىيە، ھىدروگېئولوگىيە شارائىتى مۇرەككەپ بولغان ۋە نازۇك ئېكولوگىيىلىك مۇھىتى ناچار شىنجاڭدا سۇ بايلىقىدىن سىجىل پايدىلىنىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون يولغا قويماقچى بولغان بايلىقنى ئېچىش ستراتېگىيىلىك نىشانىنى چۆرىدەپ، يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى تەكشۈرۈپ باھالاشنى تېزلىتىش، يەر ئاستى سۇيى بىلەن تەمىنلەش ئىستىقبالىنى باھالاپ چىقىش، يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش، پايدىلىنىشنى نازارەت قىلىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، يەر ئاستى سۇيىنى ئېچىش، پايدىلىنىش جەھەتتىكى قارىغۇلۇقنى قەتئىي چەكلەش، سۇ بايلىقىنى ئىسراپ قىلىش ۋە سۇ بايلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم. سۆز تەكشۈرۈش خىزمىتىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا بازىسى، ئاشلىق بازىسى، نېفت بازىسى، نېفت - خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇلۇشلىرى بىلەن بىرلەشتۈرۈش لازىم.

ۋاڭ لېچۈەن ئاخىرىدا مۇنداق دېدى: ئىشىنىمەنكى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ سەممىي غەمخورلۇقىدا، ئالاقىدار تارماقلارنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا، غەربىي شىمالدىكى ئالتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون جاپاغا چىداپ تىرىشىپ، ھەمكارلىشىپ جەڭ قىلسا، غەربىي شىمال رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى ئېچىشتا بۆسۈش خاراكتېرلىك نەتىجىنى قولغا كەلتۈرۈپ، ھەر مىللەت خەلقىگە بەخت كەلتۈرگىلى بولىدۇ.

يېغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۇ، گوۋۇيۈەننىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ۋە ئالتە ئۆلكە، ئاپتونوم رايون مەسئۇللىرىدىن جاڭ خۇگرېن، ۋاڭ شۈيىن، رېن چىشىڭ، غوپۇر ئابدۇللا، خۇجاۋاڭ، زۇجۇگجيەن، تاڭ بىگۈۋ قاتارلىق رەھبەرلەرمۇ قاتناشتى.

* * * * * * * * * * * * * *

ئۈقتۇرۇش

ئېلى:

مەھكىمىز دەۋاگەر گوجىنشيا، لىيۇرۇيىنىڭ ئورۇمچى شەھەرلىك تېلېگرافى ئىدارىسى، ئورۇمچى شەھەرلىك «1 - ئاۋغۇست»ئون زاۋۇتى ۋە سىز بىلەن بولغان تۆلەم ماجىراسى توغرىسىدىكى دېلونى قوبۇل قىلغانىدۇق. ھازىر نەدىلىكىڭىز ئېنىق بولمىغانلىقتىن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنى»نىڭ 84 - ماددىسىدىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن سىزگە ئەرزىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى ئۈقتۇرۇش ئارقىلىق يەتكۈزدۇق. مۇشۇ ئۈقتۇرۇش ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ 60 كۈندىن كېيىن ئۈقتۇرۇش يەتكۈزۈلۈپ بولدى دەپ قارىلىدۇ. ئۈقتۇرۇش يەتكەن كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە جاۋابنامە يازسىڭىز بولىدۇ. قەرەلدىن ئۆتۈپ كەتسە قانۇن بويىچە ھۆكۈم چىقىرىلىدۇ.

ئۇرۇمچى شەھىرى «تىيانشان» رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 23 - كۈنى

ھەر خىل شەكىل، ھەر خىل تاللاش

ئەگەر سىز موتسىكلىتقا ھەۋەس قىلسىڭىز ياكى سېتىۋالماقچى بولسىڭىز، كۆز ئالدىڭىزدا «ۋاڭجياڭ»دا ئىشلەپ چىقىرىلغان يېڭى تىپتىكى بىر يۈرۈش موتسىكلىتلار تۇرۇپتۇ، سىز چوقۇم ئۆزىڭىزگە ياققان موتسىكلىتنى تاپالايسىز.

- WJ 125 (لىڭمۇ ماتورى)
- WJ 125 (شاھزادىلەرگە خاس)
- WJ 125 (شاھزادىلەرگە خاس)
- WJ 90 AN 125 WJ 250

- WJ 100 GN 250

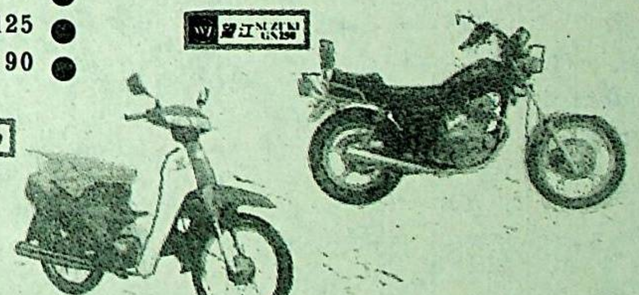
داڭلىق موتسىكلىت

ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان سېتىش، رېمونت قىلىش ئورۇنلىرى:

شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف موتسىكلىت شىركىتى تېلېفونى: 4843698

ئالاقىلەشكۈچى: لى جىڭپىڭ

شىنجاڭ ماشىنا - ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى باش شىركىتىنىڭ

موتسىكلىت شىركىتى تېلېفونى: 5855770

ئالاقىلەشكۈچى: ۋاڭ جىڭپ

شىنجاڭ موتسىكلىت سېتىش شىركىتى تېلېفونى: 5812313

ئالاقىلەشكۈچى: جاڭ جيەن

ئورۇمچى شەھەرلىك «خۇڭدا» موتسىكلىت تىجارەت شىركىتى تېلېفونى: 4848064

ئالاقىلەشكۈچى: ماشياۋبىك

ياسىغان ئورۇن: جۇڭگو قورال - ياراغ سانائىتى باش شىركىتى چۇڭچىك «ۋاڭجياڭ» ماشىنىسازلىق باش زاۋۇتى

ساتقۇچى ئورۇن: چۇڭچىك «ۋاڭجياڭ» موتسىكلىت سېتىش باش شىركىتى

كەسپىي ئالاقلىشىش تېلېفونى: 7862533 (0811)

ئىستېمالچىلارغا مەسلىھەت بېرىش تېلېفونى: 7862365 (0811)

خېرىدارلار خەت ساندۇقى: چۇڭچىك 16 - نومۇر فوتو

تېلېگراف : 7861783 (0811)

پوچتا نومۇرى: 630071

قىزىل مىڭ ئۆينىڭ بىناكارلىق سەنئىتى

بىناكارلىق مەدەنىيىتى

ئابلىز مۇھەممەت سايرامى

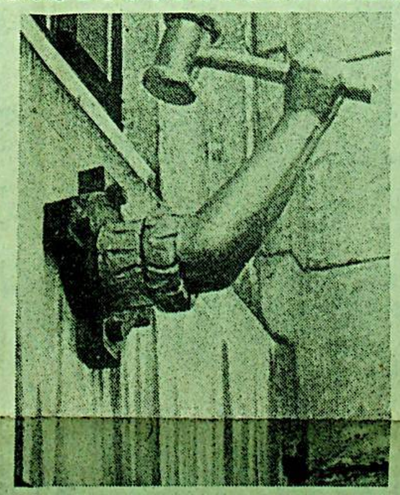
بىناكارلىق نەمۇنىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. چۈنكى 2200 يىلنىڭ ئالدىدىكى جەمئىيەت ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، بۇنداق قاتتىق تاغ جىنسلىرىنى تېشىپ، قېزىپ، ئۇيغۇر بوددىزمغا لايىق ئىمارەت شەكلىگە كەلتۈرۈش ئاسان ئەمەس ئىدى. قىزىل مىڭ ئۆيىنىڭ ئېغىرلىق كۆتۈرۈش ئىقتىدارى، مۇستەھكەملىكى قاتارلىق تېخنىكىلىق جەھەتلىرى كىشىنى ھەيران قالدۇرىدۇ.

ھۇجرىلارنىڭ بەزىلىرى سوزۇنچاق كېمىر شەكلىدە، بەزىلىرى تۆت بۇرجەك ياكى يۇمىلاق گۇمبەز ۋە ياكى قەپەز شەكلىدە قېزىپ ياسالغان. بۇلارنىڭ ئاساسىي قۇرۇلمىسى «n» شەكلىنى ھاسىل قىلغان. بىناكارلىقتا بۇنداق قۇرۇلمىلىق ئىمارەتنىڭ ئېغىرلىق كۆتۈرۈش ئىقتىدارى ۋە مۇستەھكەملىك دەرىجىسى يۇقىرى بولۇپلا قالماي، قىش پەسلىدە ئىسسىق، ياز پەسلىدە سالقىن بولىدىغان مۇھىم ئالاھىدىلىكىمۇ بار.

قىزىل مىڭ ئۆيىنىڭ بىناكارلىق قۇرۇلۇشى ۋە نەقىش-بېزەكلىرى ئۇيغۇرلارنىڭ قەدىمكى بىناكارلىق مەدەنىيىتى دائىرىسىدە ئىشلەنگەن بولۇپ، ئۇيغۇر بىناكارلىقىدا ئۇيغۇر ئىمارەتلەرگە چېقىرىلىدىغان قاتار تەكچە ۋە مېھرابلار؛ مازار- قەبرىلەردە ياسىلىدىغان گۈمبەز شەكىللىك نۇسخىلار؛ مەسچىت - مەدرىسلەردە چېقىرىلىدىغان ھەر خىل قىرلىق، بۇرجەكلىك شەكىللەر، ئۆيلەردە ياسىلىدىغان ئۈدۈل مورىلىق ئوچاقلار ۋە باشقا شەكىل - نۇسخىلار قىزىل مىڭ ئۆيىدە ھۇجرىلىرىدا ئۆز ئىپادىسىنى تاپقان. مىڭ ئۆي ھۇجرىلىرىدىكى نەقىش-بېزەكلەر ۋە زىننەت نۇسخىلىرى ئەينى زامانىدىكى يەرلىك خەلقلەر ـ كۆسەن ئۇيغۇرلىرى ئىجاد قىلغان شۇنداقلا ئەڭ ياخشى كۆرىدىغان شەكىللەردۇر. بۇنىڭ كۆپ سانىدىكىلىرى ئىسلام دىنى شارائىتىدىمۇ داۋاملىق قوللىنىلماقتا، بەزىلىرىنىڭ ئىسلاھ قىلىنغان شەكلى قوللىنىلماقتا.

قىزىل مىڭ ئۆيى ھۇجرىلىرىدىكى نەقىش- بېزەكلەر ۋە زىننەت نۇسخىلىرى بۇددىزم سۇرەتلىرىدە يارىتىلغان ئوبرازلارنىڭ ئىستېتىك تەسىرىنى كۆچەيتىش يەنى ئىجابىي ئوبرازلارنىڭ «گۈزەللىكى»نى ۋە سەلبىي ئوبرازلارنىڭ «قەبىھلىكى»نى تېخىمۇ ئېنىق گەۋدىلەندۈرۈشتە بەدئىي جەھەتتىن ۋە ئىستېتىك جەھەتتىن مۇھىم رول ئوينايدۇ. ھۇجرىلاردا نامايان بولغان بىناكارلىق شەكىللىرى، نەقىش - بېزەكلەر ۋە كۆركەم، ئەۋرىشىم نۇسخىلاردىن قەدىمكى كۆچا ئۇيغۇرلىرىنىڭ تەبىئەت دۇنياسىدىكى خىلمۇ خىل گۈل نۇسخىلار ئىچىدە قاندىقىنى «گۈزەل» دەپ ھېسابلايدىغانلىقىنى، ئۇلارنىڭ گۈزەللىكىنى چۈشىنىش، ئىپادىلەش ھېسسىياتىنى شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي مەدەنىيەت، ئىقتىسادىي تۇرمۇش ئەھۋالىنى چۈشەنگىلى بولىدۇ.

ئۇمۇمەن، يىراق قەدىمكى زامانلاردىلا نەپس، كۆركەم بىناكارلىق مەدەنىيىتىنىڭ ئىگە كۆچا ئاھالىلىرى ئۆزلىرىنىڭ يۈكسەك ئەقىل- پاراسىتىگە تايىنىپ قىزىل مىڭ ئۆيىدەك زور كۆلەملىك بىناكارلىق قۇرۇلۇشىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ۋۇجۇدقا چېقىرىپ، قەدىمكى زامان مىللىي بىناكارلىقىمىزنىڭ ئەڭ نادىر نەمۇنىسىنى يارىتقان. بۇ ئارقىلىق مىللىتىمىزنى دۇنياغا تونۇتقان ھەم بىزگە ئالەمشۇمۇل غورۇر بەخش ئەتكەن.

ياۋروپادىكى ئۇيۇسكىلارغا نەزەر

ماگىزىن، ئاشخانا، دۇكان قاتارلىق مۇلازىملىق ئورۇنلىرىنىڭ سىرتىغا ئېسىلغان ئۇيۇسكىلار سودىگەرلەرنىڭ سودا ياكى تاۋار تۇرىنىڭ بەلگىسى. ئۇ خېرىدارلارنى جەلپ قىلىشنى مەقسەت قىلىدۇ. ئەمما بۇ ياغاچ، مېتال ياكى چىداملىق ماتېرىياللاردىن ياسالغان ئۇيۇسكىلار سودا ئۇنۇمىدىن باشقا يەنە بىكىچە بېزەك رولىنى ئوينايدۇ. يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن ئاشكارا ئېسىلمۇاتقان ئۇيۇسكىلار بىر خىل مەدەنىيەت سۈپىتىدە كىشىلەرنى جەلپ قىلماقتا. ئۇ يەنە بىر دۆلەت، بىر مىللەتنىڭ سودا تەرەققىيات يولى ۋە ئېستېتىك ھەۋىسىنى مەلۇم دەرىجىدە ئەكس ئەتتۈرۈپ ببرىدۇ. ھازىر ياۋروپا دۆلەتلىرىدە ساقلىنىپ قالغان ئۇيۇسكىلار ناھايىتى كۆپ. بۇلارنىڭ ئىچىدە نەپىس، مودا ۋە قەدىمكى ئۇيۇسكىلار بار. ئۇلار دەۋر ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇسلۇبىنىمۇ نامايان قىلىدۇ.

دۇنياغا نەزەر

ئاپتوموبىل سانائىتى ـ دۇنيادا ئەڭ تېز تەرەققىي قىلىۋاتقان، يۇقىرى مەھسۇلاتلىق، يۇقىرى ئۇنۇملۇك سانائەت. ئۇ ئىقتىسادىۋاسالرنىگلا دىققىتىنى قوزغاپ قالماستىن، تەرەققىياتقا كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان بارلىق كىشىلەرنىڭمۇ دىققىتىنى قوزغىماقتا. تۆۋەندە دۇنياغا مەشھۇر ئون چوڭ ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتىنىڭ ئىقتىسادىي كۆرسىتكۈچلىرىنى تونۇشتۇرىمىز.

1. گامبېرىكىنىڭ «ھەممىباب ئاپتوموبىل شىركىتى» (GM شىركىتى). بۇ شىركەتنى دولاند دېگەن كىشى قۇرغان بولۇپ، ئۇ بۇرۇن ئات ھارۇسى ياساپ ساتقانىكەن. ئۇ ئاپتوموبىلنىڭ كەلگۈسى تەرەققىيات ئىستىقبالىنىڭ ياخشى بولىدىغانلىقىغا كۆزى يېتىپ، 1908- يىلى «ھەممىباب ئاپتوموبىل شىركىتى»نى قۇرغان. بۇ شىركەت يەر شارى ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، كىچىك ماشىنا ۋە يېنىك ماشىنا ئىشلەپچىقىرىشتىن ئىبارەت ئىگىلىك باشقۇرۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، تەدرىجىي تەرەققىي قىلىپ، بۇگۈنكى كۈندە ئامېرىكىدىكى ئەڭ چوڭ ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتىگە، دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ سانائەت كارخانىسىغا ئايلانغان.

«ھەممىباب ئاپتوموبىل شىركىتى» ئامېرىكىنىڭ 25 شتاتىدىكى 88 شەھەردە 136 زاۋۇت قۇرغان. ئۇنىڭ يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن شىركەتلىرى 30 مىڭدىن ئاشقان. 1993 - يىلى ئۇنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى 710 مىڭ 600گە، يىللىق ئىشلەپ چىقارغان ئاپتوموبىلى 5 مىليون 658 مىڭ (بۇ 1989 - يىلدىكى سان)غا يەتكەن. 1993- يىلدىكى سېتىش سومىمسى 133 مىليارد 600 مىليون دوللارغا، يىللىق ساپ پايدىسى 2 مىليارد 500 مىليون دوللارغا، ئومۇمىي مەبلىغى 188 مىليارد 200 مىليون دوللارغا يەتكەن. بۇ شىركەت ئىشلەتكەن ماتېرىياللار ئىچىدە پولات ماتېرىياللىرى ئامېرىكىنىڭ يىللىق ئىشلەپ چىقارغان پولات ماتېرىياللىرىنىڭ ئون پىرسەنتتىن كۆپرەكىنى، كاۋچۇك كاۋچۇك مەھسۇلاتىنىڭ 25% تىن كۆپرەكىنى، ئالپومىن ئالپومىن مەھسۇلاتىنىڭ ئالتە پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن.

«ھەممىباب ئاپتوموبىل شىركىتى» ئاساسلىق كۆچىنى داڭلىق يېنىك ئاپتوموبىللارنى ئىشلەپچىقىرىشقا قارىتىپ، «كادىلاك»، «ئۇكلاند» ۋە «پونتىئاك» قاتارلىق دۇنياغا تونۇلغان يېكلايلارنى ئىشلەپ چىقارغان. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئىگىلىكنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، ھەربىي قورال- ياراغ ئىشلەپچىقىرىش سانائىتى بىلەنمۇ شۇغۇللانغان. بۇ شىركەت 2 - دۇنيا ئۇرۇشى مەزگىلىدە ئامېرىكا قوشۇنلىرى قىلغان كارخانىلارنىڭ بىرى بولۇپ، 80 - يىللارنىڭ باشلىرىغا كەلگەندە يىللىق تىجارەت سومىمسى 20 مىليارد دوللارغا يېقىنلاشقان. 1993 - يىلىغا كەلگەندە ئومۇمىي مەبلىغى 43 مىليارد 800 مىليون دوللارغا، يىللىق تىجارەت سومىمسى 43 مىليارد 600 مىليون دوللارغا، ئىشچى- خىزمەتچىسى 128 مىڭغا يەتكەن. بۇ شىركەت ئىلمىز بىلەن ھەمكارلىشىپ پاي ھېسسىدارلىق شىركىتى قۇرۇپ، بېيجىڭ جىپ ماشىنىسىنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئۇنى كەڭ بازارغا ئېگە قىلدى.

4. ياپونىيىنىڭ «تويوتا ئاپتوموبىل شىركىتى». بۇ شىركەتنى 1937 - يىلى 8 - ئايدا تويكيو پادىشاھلىق داشۆسىنى پۈتتۈرگەن ماشىنا ھەۋەسكارى فىكىتيەن شىيلاڭ قۇرغان. «تويوتا ئاپتوموبىل شىركىتى»نىڭ ناھايىتى تېز روناق تېپىپ، بۈگۈنكى كۈندە دۇنياۋى ئون چوڭ ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ بىرىگە ئايلىنىشىدا ئۇنىڭ سابىق مۇئاۋىن باش ئىدارى داينە يىي چوڭ رول ئوينىغان. ئۇ «تولۇق بىلەت كارتوچكىسى» دېگەن ئۇچلىمە ئىشكەنى ئىشلەپچىقىرىش ئۇسۇلىنى يولغا قويۇپ، ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ئاقما لىنىيىسىنىڭ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، ئەمگەك كۈچىنىڭ ئىسراپ بولۇشى ۋە ماددىي ئەشيالارنىڭ بېسىلىپ قېلىش ھالىتىنى ئازايتىپ ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرگەن. ھازىر «تويوتا ئاپتوموبىل شىركىتى»نىڭ 109 مىڭ 300 ئىشچى - خىزمەتچىسى بار. ئومۇمىي مەبلىغى 88 مىليارد 200 مىليون دوللارغا، يىللىق سېتىش سومىمسى 85 مىليارد 300 مىليون دوللارغا، ساپ پايدىسى 1 مىليارد 500 مىليون دوللارغا يەتكەن. «خان تاجىسى» ماركىلىق پىكاپنى ئۇنىڭ ئەڭ داڭلىق ئاپتوموبىلى ھېسابلىنىدۇ.

5. ياپونىيىنىڭ «نسان ئاپتوموبىل شىركىتى». بۇ شىركەت 1933 - يىلى 12- ئايدا قۇرۇلغان بولۇپ، مەيلى ياپونىيىدە ياكى ئامېرىكا بولسۇن تەرەققىياتى ناھايىتى تېز بولغان، ئابروي تېز ئۆسكەن كارخانا بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا بويىچمۇ تەرەققىياتى تېز بولغان، يۇقىرى مەھسۇلات، يۇقىرى ئۇنۇم يارىتقان كاتتا كارخانا. ئۇ 1989 - يىلىغا كەلگەندە يىلىغا 2 مىليون 373 مىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش سۈپىتىسىنى يارىتىپ، دۇنيادىكى ئون چوڭ ئاپتوموبىل كارخانىسى ئىچىدە 7 - ئورۇننى، 1993 - يىلىغا كەلگەندە 5- ئورۇننى ئىگىلىگەن. ئۇنىڭ ئومۇمىي ئىشچى - خىزمەتچىسى 143 مىڭ 300گە، كاپىتالى 71 مىليارد 600 مىليون دوللارغا، تىجارەت سومىمسى 59 مىليارد 100 مىليون دوللار. بۇ كارخانا مەھسۇلاتىنىڭ داڭقىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن، كۆپلىگەن ئىلغار باشقۇرۇش تەدبىرلىرىنى قوللانغاندىن باشقا، ھەر يىلى 3 مىليارد مارکىتىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ، ئۇنى يەن تەتقىقاتىغا ۋە تېخنىكا يېڭىلاشقا سەرپ قىلماقتا.

8. فرانسىيىنىڭ «رېنائۇلت ئاپتوموبىل شىركىتى». بۇ شىركەت فرانسىيىنىڭ دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كاتتا ئاپتوموبىل شىركىتى بولۇپ، 70 - يىللاردىلا دۇنيا ئاپتوموبىل سانائىتى ساھەسىدە كۆزگە كۆرۈنۈپ، فرانسىيىنى «ئاپتوموبىل پادىشاھلىقى» دۆلىتى دېگەن نامغا ئېرىشتۈرگەن. 1977 - يىلى 1 مىليون 740 مىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپ چىقىرىپ دۇنيادىكى ئون چوڭ ئاپتوموبىل كارخانىسى ئىچىدە 8 - ئورۇننى ئىگىلىگەن بولۇپ، ھازىرغىچە مۇشۇ ئورۇننى ساقلاپ كەلمەكتە. 1993- يىلىدىكى مەلۇماتتىن قارىغاندا، شۇ يىلى بۇ شىركەتنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىسى 139 مىڭ 700 گە يەتكەن؛ ئومۇمىي مەبلىغى 35 مىليارد 900 مىليون دوللارغا، يىللىق تىجارەت سومىمسى 30 مىليارد دوللارغا، پاي چېكى سومىمسى 5 مىليارد 700 مىليون دوللارغا، يىللىق ساپ پايدىسى 200 مىليون دوللارغا يەتكەن.

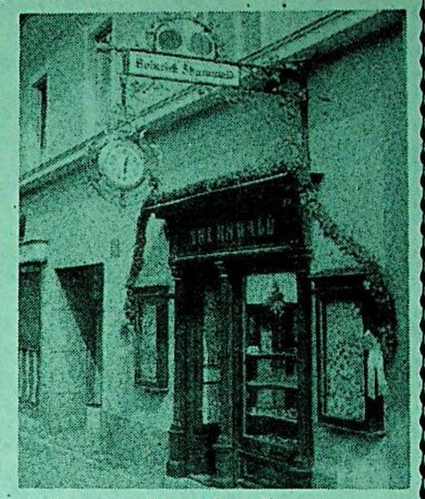
9. فرانسىيىنىڭ «پېئوگېئوت ـ ستروئېن ئاپتوموبىل شىركىتى» (PSA شىركىتى). بۇ شىركەت 1976 - يىلى «پېئوگېئوت ئاپتوموبىل شىركىتى» بىلەن «ستروئېن ئاپتوموبىل شىركىتى» نىڭ بىرلىشىشىدىن بارلىققا كەلگەن چوڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش كارخانىسى. ئۇ يەنمۇ ئىلگىرىلەپ، 1978 - يىلىغا كەلگەندە ئامېرىكىنىڭ «كېسلېر ئاپتوموبىل شىركىتى»نىڭ ياۋروپادىكى چوڭ تارماق شىركىتى (ئەنگلىيە، فرانسىيە، ئىسپانىيەدىكى)نى سېتىۋېلىپ، كارخانىنى تېخىمۇ كېڭەيتىپ قۇرۇپ، «ئاپتوموبىل پادىشاھلىقى» دۆلىتىنىڭ ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرغان. مۇشۇ مەزگىلگە كەلگەندە، بۇ كارخانىنىڭ يىللىق ئىشلەپ چىقارغان ئاپتوموبىلى 2 مىليون 300 مىڭدىن ئېشىپ، دۇنيا بويىچە 4 - ئورۇننى ئىگىلىگەن. بۇ كارخانا ئىشلەپ چىقارغان ئاپتوموبىللارنىڭ سۈپىتى ئالاھىدە ياخشى بولغاچقا، ناھايىتى تېزلا دۇنيادا داڭقى چىقارغان. بۇنداق بولۇشىدا بۇ كارخانا ئۈيۇشتۇرغان مۇنداق ئىككى قېتىملىق پائالىيەت مۇھىم رول ئوينىغان: بىرى ستروئېن شىركىتىنىڭ قۇرغۇچىسى ئاندىرى ستروئېن 1924 - يىلى ئافرىقىنى ئوتتۇرىدىن كېسىپ ئۆتكەنغان «قارا رەڭلىك سەپەر» پائالىيىتىنى ئۈيۇشتۇرۇپ، «ستروئېن» ماركىلىق ئاپتوموبىلىنى سىنغان. نەتىجىدە، بۇ قېتىملىق 10 مىڭ يولۇقى ئۇزۇن سەپەردە ئۇنىڭ ئاپتوموبىللىرىنى سىناقتىن ئوتكەنكەن؛ يەنە بىرى ئۇ يەنە 1931 - يىلى ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى كېسىپ ئۆتكەنغان «سېرىق رەڭلىك سەپەر»

دۇنيادىكى ئون چوڭ ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ ئىقتىسادىي كۆرسەتكۈلى مۇقايسىسە

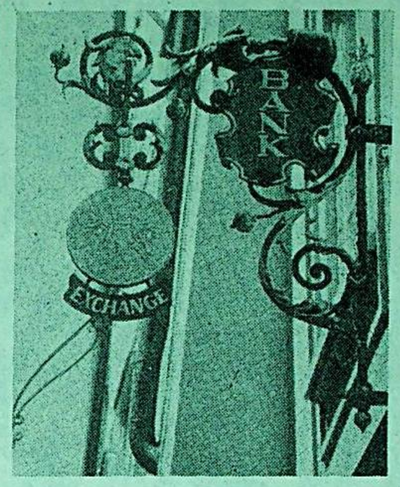
رەخمىتۇللا مۇھەممەت

دۆلەتلىرىدە ساقلىنىپ قالغان ۋۇشكىلار ناھايىتى كۆپ. بۇلارنىڭ ئىچىدە نەپىس، مودا ۋە قەدىمكى ۋۇشكىلار بار. ئۇلار دەۋر ئالاھىدىلىكى ۋە ئۇسلۇبىنىمۇ نامايان قىلىدۇ.

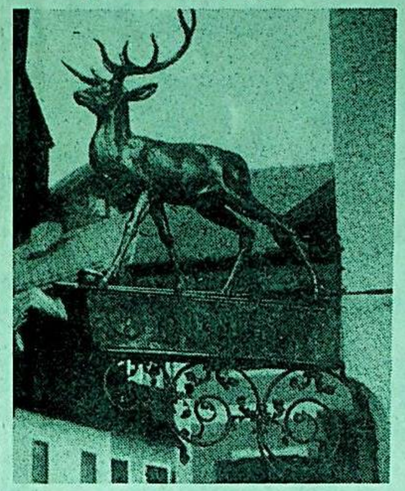
«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن ئېلىندى

سۈرەتتە: سائەت، كۆزىنەك دۆكىنىنىڭ ۋىتراژىسى

سۈرەتتە: بانكىنىڭ ۋىتراژىسى

سۈرەتتە: «ئالتۇنبۇغا» مېھمانخانىسىنىڭ ۋىتراژىسى

سۈرەتتە: زەرگەر دۆكىنىنىڭ ۋىتراژىسى

ئامېرىكىدىكى ئەڭ كاتتا خەلقارا مۇھىت مۇكاپاتى ـ «تايلېر مۇكاپاتى»

شېن يىڭ

بۇ يىل 3 ـ مايدا دانىيە كوپىنھاگېن داشۋىسىنىڭ پروفېسسورى ۋىل دانىنسگورد، فرانسىيە قۇتۇپ تەتقىقات ئورنىنىڭ باشلىقى كرود رۇلېس ۋە شۋېتسىيە بورنى داشۋىسىنىڭ پىنسىيىگە چىققان پەخرى پروفېسسورى ھانىېس ئېشكىگە 1996 ـ يىللىق «تايلېر مۇكاپاتى» بېرىلدى. بۇ ئۇچەيلەن بىر شارىنىڭ قەدىمكى كىلىمات ئۆزگىرىشىنى مۇستەقىل تەتقىق قىلغان ئالىملار ئىدى. ئۇلار دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ مۇز مەنبەسىنى بۇرغىلاپ تەكشۈرۈش ئارقىلىق زامانىۋى ئىلىم ـ پەنگە 150 مىڭ يىلدىن بۇيانقى بىر شارى كىلىماتىنىڭ ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى يەنى ئەڭ ئىشەنچلىك، ئەڭ مۇكەممەل ئۇچۇر ئەھۋالىنى يەتكۈزۈپ بەردى. ئۇلارنىڭ تەتقىقات نەتىجىسىنى ئىلىم ـ پەن ساھەسىدىكىلەر ئېتىراپ قىلىپ، ئون يىلدىن بۇيانقى ئەڭ چوڭ نەتىجە، دەپ قارىدى. شۇڭا ئۇلار بۇ شەرەپكە ئېرىشىشكە مۇناسىپ.

«تايلېر مۇكاپاتى» ـ «تايلېر مۇھىت نەتىجىسى مۇكاپاتى»دەپ ئاتىلىدۇ، بۇ مۇكاپاتنى جون. تايلېر ۋە ئېلىس. تايلېر 1773 ـ يىلى ئامېرىكىدا تەسىس قىلغان. بۇ مۇكاپاتنىڭ تەسىس قىلىنىشى تايلېر بىلەن تايلېر خانىمنىڭ تەبىئەت دۇنياسىنى سۆيۈش، ئىنسانلارنى قوغداش ۋە مۇھىت ئاسراش ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ.

جون تايلېر ياش چېغىدا دادىسغا ياللىنىپ ئىشلىگەن، ئۇنىڭ دادىسى بىر نەچچە سۇغۇرتا شىركىتىنى قۇرغان. جون. تايلېر دادىسىنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلسا تامامەن بولاتتى، لېكىن ئۇ 1928 ـ يىلى دېھقانچىلىق مەيدانى خوجايىنلىرى سۇغۇرتا شىركىتى گۇرۇھىنى قۇرغان. 25 يىل جەريانىدا ئۇ جاپاغا چىداپ شىركەتنى ئالدىنقى قاتارغا ئۆتكۈزگەن.

جون. تايلېر ئۆز نەتىجىسىدىن قانائەتلىنىپ قالمىغان. 1973 ـ يىلى تايلېر ۋە تايلېر خانىم ئەينى ۋاقىتتىكى كالىفورنىيە شتاتىنىڭ باشلىقى، سابىق ئامېرىكا زۇڭتۇڭى رونالد رېگاننىڭ ياردەمىدە «تايلېر مۇھىت نەتىجىسى مۇكاپاتى»نى تەسىس قىلغان. بۇ مۇكاپات مۇھىت ئاسراشتا كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقانلارغا بېرىلگەندىن باشقا، باللار سالامەتلىكى، تېببىي تەتقىقات، مائارىپ ۋە سەنئەت ئىشلىرىغىمۇ بېرىلىدۇ. ھازىر جون. تايلېر ئالەمدىن ئۆتتى، لېكىن ئەيلىس. تايلېر خانىم تىنچلىق ۋە مۇھىت ئىشلىرى يولىدا داۋاملىق تىرىشماقتا. «تايلېر مۇكاپاتى» ـ تەسىس قىلىنغاندىن بۇيان ئامېرىكىدا تارقىتىلىدىغان ئەڭ كاتتا مۇھىت مۇكاپاتى بولۇپ كەلدى. دۇنيامۇ بۇنى ئېتىراپ قىلدى. 20 نەچچە يىلدىن بۇيان لوس ئانژېلىستا ۋە ئاقسارايدا بولۇپ 39 كىشىگە ياكى ئاپپاراتقا بۇ مۇكاپات بېرىلدى. ب د ت نىڭ ئىنسانىيەت مۇھىت يىغىنى ئېچىلغانلىقىنىڭ ئون يىللىقىنى خاتىرىلەش پەيتىدە، ب د ت مۇھىت پىلان مەھكىمىسى تۈرۈشلۇق جاي ـ كېنىيىنىڭ پايتەختى نايروبىدا مۇكاپات تارقىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلدى. مۇھىتقا مۇناسىۋەتلىك ساھەلەر، كۆرۈنەرلىك تۆھپە قوشقان ئالىملار، رەھبەرلەر ۋە ئاپپاراتلار بۇ مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

1974 ـ يىلى تۇنجى قېتىم ئوچ كىشى مۇكاپاتلاندى. بۇنىڭ ئىچىدە ئاروبيان ھاگنىسمىت (دوكتور)تاماكا ئىسىنىڭ خىمىيىۋى خاراكتېرىنى بايقىغانلىقى؛ ئېفلىن خاچىنس (دوكتور، ئېكولوگ) ئانالىز خىمىيىسى، فىزىكا خىمىيە ۋە بىئو خىمىيىنى بىرلەشتۈرۈپ تەھلىل قىلغانلىقى؛ موررىس سترانت (1972 ـ يىلى شۋېتسىيەنىڭ ستوكھولىم شەھىرىدە ئېچىلغان ب د ت ئىنسانىيەت يىغىنىنىڭ ئىجرائىيە ئەمەلدارى) مۇھىت ئىشلىرىغا كۆڭۈل بۆلگەنلىكى ئۈچۈن مۇكاپاتلانغانلار ئىچىدە بەزى تەشكىلاتى قاتارلىقلارمۇ بار.

«تايلېر مۇكاپاتى» ھەر يىلى بىر قېتىم باھالىنىدۇ. 1979 ـ يىلىدىن 1981ـ يىلىغىچە مەلۇم سەۋەب بىلەن ئۇزۇلۇپ قالغان.

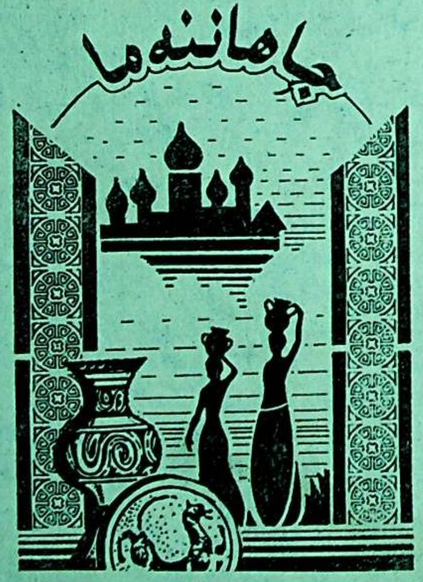
ئۇنىڭ ئۇزۇن سەپەرلىك ئوتنىڭ ئاپتوموبىللىرى سىناقتىن ئۆتكەن؛ يەنە بىرى ئۇ يەنە 1931 ـ يىلى ئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى كېسىپ ئۆتىدىغان «سېرىق رەڭلىك سەپەر» پائالىيىتىنى ئۈيۈشتۈرغان. نەتىجىدە، ئۇنىڭ ئاپتوموبىللىرى بۇ قېتىمىمۇ سىناقتىن ئۆتكەن. بۇ ئىككى قېتىملىق پائالىيەت بۇ شىركەت ئىشلەپچىقارغان ئاپتوموبىللار نىڭ ئابروينى ئۆستۈرۈپ، شۆھرىتىنى دۇنياغا تارقاتقان. ھازىر بۇ شىركەتنىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچىسى 143 مىڭ 700گە، ئومۇمىي مەبلىغى 21 مىليارد 400 مىليون دوللارغا، يىللىق سېتىش سوممىسى 25 مىليارد 700 مىليون دوللارغا يەتكەن.

10. ئىتالىيىنىڭ «فىيات ئاپتوموبىل شىركىتى».

بۇ شىركەت 1906 ـ يىلى ئانېبىل دېگەن كىشى تەرىپىدىن قۇرۇلغان. ئۇ 1946 ـ يىلى ئالەمدىن ئۆتكەچە بۇ شىركەتنى ئۆز قولىدا تۇتۇپ، بىر يۈرۈش باشقۇرۇش، خادىملارنى تەربىيىلەش، كەسپىنى جانلاندۇرۇش پرىنسىپلىرىنى يولغا قويغان. ئۇنىڭ پرىنسىپلىرى كېيىنكى مەزگىللەردە ۋارىسلىرى تەرىپىدىن مۇكەممەللەشتۈرۈلگەن. ئۇلار ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلىش، كېمىسازلىق، ئېنېرگىيە، پولات ـ تۆمۈر قاتارلىق كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش تەدبىرىنى يولغا قويۇپ، «فىيات ئاپتوموبىل شىركىتى»نى تەدرىجىي ئالدىنقى قاتاردىكى دۇنياۋى كاتتا كارخانىغا ئايلاندۇرغان. 1979 ـ يىلىغا كەلگەندە ئۇنىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچىسى 360 مىڭ تۇققۇزغا، تىجارەت سوممىسى 18 مىليارد 300 مىليون دوللارغا يېتىپ، دۇنيا بويىچە 5 ـ چوڭ كارخانىغا ئايلانغان. 1993 ـ يىلىغا كەلگەندە ئومۇمىي مەبلىغى 48 مىليارد 900 مىليون دوللارغا، يىللىق تىجارەت سوممىسى 34 مىليارد 700 مىليون دوللارغا، يىللىق پايدىسى 1 مىليارد 100 مىليون دوللارغا يېتىپ، دۇنيادىكى ئون چوڭ ئاپتوموبىل كارخانىسىنىڭ بىرىگە، ئىتالىيەدىكى ئەڭ چوڭ سانائەت كارخانىسىغا ئايلانغان.

6. گېرمانىيىنىڭ «ئاۋام ئاپتوموبىل شىركىتى». بۇ شىركەت گېرمانىيىنىڭ ئەڭ چوڭ ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتى بولۇپلا قالماستىن، ياۋروپا بويىچمۇ ئەڭ چوڭ، داڭلىق ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتى بولۇپ، 251 مىڭ 600 ئىشچى ـ خىزمەتچىسى بار. ئومۇمىي مەبلىغى 45 مىليارد 600 مىليون دوللار، يىللىق سېتىش سوممىسى 46 مىليارد 300 مىليون دوللار. «ئاۋام ئاپتوموبىل شىركىتى»نىڭ رونىاق تېپىشى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ كۈچ ـ قۇدرىتىگە ھەقىقىي تايانغانلىق بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. 1936 ـ يىلى ھۆكۈمەت بۇ شىركەتنىڭ كەڭ دائىرىلىك مەبلەغ توپلىشىنى پلانلىغاندا، ئىشچىلار «ئىشچىلار ماشىنىسى»نى ئىشلەپچىقىرىش ئۈچۈن مەبلەغ توپلاشقا چاقىرىلغان. شۇنىڭ بىلەن زاۋۇت تېزلىكتە كېڭەيتىپ قۇرۇلغان ۋە تۇنجى تۇرکۈم «قاسراقلىق قوڭغۇز» ماركىلىق يېنىك پىكاپ ئىشلەپ چىقىرىلغان. «سانتانا»، «ئاۋدى» ماركىلىق پىكاپلار بۇ ئاپتوموبىل شىركىتىنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتلىرىدۇر. «ئاۋام ئاپتوموبىل شىركىتى» ئىلمىز بىلەن كەڭ تۇرده ھەمكارلىشىپ ۋە بىرلىكتە مەبلەغ سېلىپ «سانتانا» ـ «ئاۋدى» ماركىلىق پىكاپلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئېلىمىزنىڭ ئاپتوموبىل سانائىتى تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە زور كۈچ چىقاردى.

7. گېرمانىيىنىڭ «دەيملېر ـ بېنس ئاپتوموبىل شىركىتى». بۇ شىركەتنى ئىككى كارخانىچى قۇرغان. ئۇلارنىڭ بىرى كارىل بېنس دېگەن كىشى بولۇپ، ئۇ ئوچ چاقلىق كىچىك ماشىنا كەشپ قىلغان. يەنە بىرى كاتلىن دەيملېر. ئۇ ماشىنا لايىھىلىگۈچى ئىنژېنېر بولۇپ، 1900 ـ يىلىغا كەلگەندە يېڭى تېپتىكى بىر خىل كىچىك ماشىنا لايىھىلەپ چىققان. بۇ خىل ماشىنىغا ئۆزىنىڭ ئەتىۋارلىق قىزى ھېسدىسنىڭ نامىنى بەرگەن. شۇنىڭدىن كېيىن «ھېسدىس ـ بېنس» دېگەن ماشىنا دۇنيادا داڭقى چىقارغان. ھازىر بۇ كارخانىنىڭ ئىشچى ـ خىزمەتچىسى 366 مىڭ 700 نەپەر، ئومۇمىي مەبلىغى 52 مىليارد 300 مىليون دوللار، يىللىق

لى پېڭ شۆبىتسىيە باش ۋەزىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 3- نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۈيۈەن ژۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا تۇنجى قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان شۆبىتسىيە باش ۋەزىرى يوللان فېرسۇن بىلەن سۆھبەتلەشكەندە، فېرسۇننىڭ بۇ قېتىمقى سەپىرىنىڭ جۇڭگو - شۆبىتسىيە دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ كۈچەيتىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

فېرسۇن جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇش پۈرسىتىگە ئىگە بولغانلىقىدىن ناھايىتى خۇشال ئىكەنلىكىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: دۆلىتىمىز جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىدۇ، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا ئىقتىساد، مائارىپ ساھەسىدىلا ئەمەس، ب د ت ئىشلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەلقئارا ئىشلاردىمۇ ئوبدان ھەمكارلاشتى، شۆبىتسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ يۇقىرى قاتلىمىدىكىلىرىنىڭ ئۆزئارا زىيارەتلىرى ئۆزئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ناھايىتى مۇھىم رول ئويناپدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: شۆبىتسىيە جۇڭگونىڭ شۆبىتسىيەنىڭ مۇشۇ نۆۋەتلىك ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە غەيرىي دائىمي ئەزا دۆلەتلىككە سايلانغانلىقىنى قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈردۇ ھەم خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە جۇڭگو بىلەن بولغان ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

فېرسۇن مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ناھايىتى تېز، سىياسىتى مۇقىم بولدى.جۇڭگو بىر قەدەر بىستېمىلىق قانۇن ۋە قائىدە - نىزام ئورناتتى، ئۇنىڭ چەتئەل مەبلىغىنى قوبۇل قىلىش شارائىتى ياخشى. ئۇ مۇنداق دېدى: شۆبىتسىيە بىلەن جۇڭگونىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئوڭۇشلۇق بولدى، بۇ قېتىم مەن بىلەن بىللە زىيارەتكە كەلگەن شۆبىتسىيىلىك نۇرغۇن مۇھىم كارخانىچىلار ئىچىدە ئاتاقلىق دۆلەت ھالقىغان شىركەت ۋەكىللىرىمۇ بار. ئۇلار توك ھاسىل قىلىش، ئاپتوموبىل ياساش، خەۋەرلىشىش، تىببىي دورا قاتارلىق بەزى ئىقتىسادىي ساھەدە ناھايىتى كۈچ ئارتۇقچىلىققا ئىگە ھەم جۇڭگو بىلەن ھەمكارلىقنى كېڭەيتىشنى خالايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: شۆبىتسىيە بېڭى جۇڭگو بىلەن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان تۇنجى غەرب دۆلىتى، ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان، ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىق ناھايىتى زور دەرىجىدە راۋاجلاندى. شۆبىتسىيە جۇڭگونىڭ شىمالىي ياۋروپادىكى ئەڭ چوڭ سودا شېرىكى، شۆبىتسىيىنىڭ جۇڭگودا مەبلەغ سالغان نۇرغۇن تۇرلىرى ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى. باش ۋەزىر جۇڭگودا زىيارەتتە بولغان مەزگىلدە ئىككى دۆلەتنىڭ كارخانا ساھەسىدىكىلەر بىر تۈركۈم مۇھىم توختام ياكى مۇددىئا خاراكتېرلىك كېلىشىم ئىمزالايدۇ، بۇ ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناپدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو شۆبىتسىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان غەربىي، شىمالىي ياۋروپادىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ، جۇڭگو غەربىي، شىمالىي ياۋروپا دۆلەتلىرىنى دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغدايدىغان مۇھىم كۈچ، دەپ قارايدۇ.

جۇڭگو شۇنى خۇشاللىق بىلەن كۆرمەكتىكى، شۆبىتسىيە مۇشۇ نۆۋەتلىك ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە غەيرىي دائىمي ئەزا دۆلەت بولۇپ سايلاندى، جۇڭگو شۆبىتسىيىنىڭ «بىر جۇڭگو» سىياسىتىدە چىڭ تۇرغانلىقىغا ھەم جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشىنى قوللىغانلىقىغا مىننەتدارلىق بىلدۈرىدۇ، شۆبىتسىيىنىڭ خەلقئارا ئىشلارغا داۋاملىق ئاكتىپ رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

سۆھبەتتە مېھمانلار بىلەن ساھبخانا يەنە ئورتاق قىزىقىدىغان رايون ۋە خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇرۇشتى.

سۆھبەتتىن كېيىن، جۇڭگو، شۆبىتسىيە قاتناش، پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى ھەمكارلىق توغرىسىدىكى چۈشىنىش ئەسلەتمىسى ۋە شۆبىتسىيىنىڭ شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىدىكى باش كونسۇلخانىسىنى ساقلاپ قېلىشى توغرىسىدا كېلىشىم ئىمزالىدى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى، لى پېڭ مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، فېرسۇن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قارشى ئالدى.

كەچتە لى پېڭ زۇڭلى زىياپەت ئۆتكۈزۈپ، باش ۋەزىر فېرسۇن ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كوتۇۋالدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ كوتبەدىۋا زۇڭتۇڭى ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

△ رۇڭ يىرېن سېررا لېئونىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

△ تايلاند مەلىكىسى شىلىتۇڭ ۋە زۇڭلىسى بەنخەن ۋالڭ جاۋگو بىلەن كۆرۈشتى

△ ئاۋستىرىيە فېدېراتسىيىسىنىڭ زۇڭلىسى زىلك جيەنخۇي بىلەن كۆرۈشتى

△ چى خاۋتيەن ۋېيتناملىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

قاتاردا بېڭى ئىچكى كابىنېت تەشكىل قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەبۇزەبى، خەۋىرى. بۇ يەردە ئېلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، قاتار ئەمىرى خاماد 30 - ئۆكتەبر دۇھادا پەرمان چىقىرىپ، بېڭىدىن تەيىنلەنگەن باش ۋەزىر ئابدۇللا تەشكىل قىلغان بېڭى ئىچكى كابىنېتنى تەستىقلىغان.

بېڭى ئىچكى كابىنېت 15 كىشىدىن تەركىب تاپتى، ئۇنىڭ ئىچىدە ئەمىر خامات قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە ۋەزىرى بولدى، باش ۋەزىر ئابدۇللا قوشۇمچە ئىچكى ئىشلار ۋەزىرى بولدى، خاماد بىن ھاشىم دىپلوماتىيە ۋەزىرلىكىدە قالدى. بۇ نۆۋەتلىك ئىچكى كابىنېتتا ئوردا دۆلەت ئىشلىرى ۋەزىرى ۋە دۆلەت مۇداپىئە ئىشلىرى بويىچە دۆلەت ئىشلىرى ۋەزىرى ۋەزىرلىكىدىن ھەم ئاخبارات- مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدى. بېڭى ھۆكۈمەتتە خەلق مۇلازىملىق ئىشلىرى — ئۆي مىنىستىرلىكى كۆپەيتىلدى.

بېڭى باش ۋەزىر ئابدۇللا ۋە ئۇنىڭ ئىچكى كابىنېت ئەزالىرى بۈگۈن قاتار پادىشاھ ئوردىسىدا ئەمىر خامادقا قەسەم بېرىپ ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالدى.

پارىژدا كۆپ قېتىم مۇكاپاتقا ئېرىشكەن لياۋنىڭ سېرىك ئۆمىكى تەكلىپكە بىنائەن ئويۇن قويۇش ئۈچۈن پارىژغا يەنە باردى، ئۇلار 11 ھەپتە ئىچىدە 105 مەيدان ئويۇن قويىدۇ، سۈرەتتە: تۇنجى مەيدان ئويۇندا «ۋېلىسىپىت ماھارىتى» كۆرسىتىلمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ۋەكىلى خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرىنى كۆپەيتىشنى تەكتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت خەۋىرى. جۇڭگونىڭ ب د ت دا دائىمي تۇرۇشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋالڭ شۆشيەن 30- ئۆكتەبر ب د ت يىغىندا سۆز قىلغاندا مۇنۇلارنى تەكتىلدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىسلاھاتىدا رايونلار ۋەكىللىرىنىڭ تەڭپۇڭسىزلىقىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن توڭتىش، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرى ئېغىر دەرىجىدە يېتەرسىز بولۇشىنى ھەل قىلىشى كېرەك، بۇ تەڭپۇڭسىزلىق داۋاملىق كېڭىيىپ كېتىۋېرسە ھەرگىز بولمايدۇ.

ۋالڭ شۆشيەن مۇنداق دېدى: خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ قوروللىمىسىدا ئۇزۇندىن بۇيان ئېغىر تەڭپۇڭسىزلىق ساقلىنىپ كەلدى، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ ئۈچتىن ئىككى قىسمىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىسىمۇ، ئۇلارنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىدىكى ۋەكىللىرى مۇشۇ رېئاللىقنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىشتىن يىراق تۇرماقتا.

ئۇ مۇنداق دېدى: تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرى ئېغىر دەرىجىدە يېتەرسىز بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلغىلى بولمىسا، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنى كېڭەيتىش ھەققىي مەنىدىكى ئىسلاھات خەۋپسىزلىك كېڭىشى بايلارنىڭ كۆلۈبى ئەمەس، شىركەت مۇدىرىيىتىمۇ ئەمەس، خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئەزالىرىنى كۆپەيتىشتە بىر دۆلەتنىڭ ب د ت مالىيىسىگە قوشقان تۆھپىسىنىڭ چوڭ-كىچىكلىكىگلا قاراشقا ھەرگىز بولمايدۇ، مۇھىمى، شۇ دۆلەتنىڭ ئۇرۇش ۋە تىنچلىق توغرىسىدا توغرا تارىخىي ۋە رېئال تونۇشقا ئىگە — ئىگە ئەمەسلىكىگە، ئۇنىڭ خەلقئارا تىنچلىق ۋە خەۋپسىزلىكنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇھىم ئامىل ياكى ئەمەسلىكىگە قاراش كېرەك. چۈنكى خەلقئارا تىنچلىق ۋە خەۋپسىزلىكنى قوغداش بۇنىڭدىن كېيىن ئىنسانلارنىڭ ئۇرۇش ۋە تاجاۋۇزچىلىقنىڭ ئازابىنى تارتىشىدىن ساقلىنىش ، ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش ب د ت نىڭ مەقسىتى شۇنداقلا خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى.

خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئەزالىرىنى كۆپەيتىش مەسىلىسىدە، ئامېرىكا ئەمەلىي كۈچى ۋە ب د ت مالىيىسىگە قوشقان تۆھپىسى بويىچە ئېيتقاندا، ياپونىيە بىلەن گېرمانىيە خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمي ئەزا دۆلەت بولۇشى كېرەك، دېگەنىنى ئۇنتۇرغىلى قويدى. لېكىن بۇ تەكلىپ ئۇنتۇرغىلا قويۇلۇشى بىلەنلا تەرەققىي

چىاۋشى زېمبابۋېي پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 2- نويابر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چىاۋشى ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى يۈۋېن بوگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا پارلامېنت باشلىقى شېلېر ئېندرىيەلەي باشچىلىقىدىكى زېمبابۋې پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

چىاۋشى مۇنداق دېدى: جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن زېمبابۋې پارلامېنتى ئوتتۇرىسىدا نورغۇن جەھەتلەردە ئالاقە بار، تەلەكداشلىق بىلدۈردى.

ئېندرىيەلەي مۇنداق دېدى: زېمبابۋې پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ جۇڭگودىكى زىيارىتىگە ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرىنىڭ ئالاقىسىگە يۇقىرى باھا بېرىدۇ، ئىككى دۆلەت قانۇن چىقىرىش ئاپپاراتلىرىنىڭ 21 - ئەسىردە تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىدۇ» ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز زېمبابۋېنىڭ تەۋەن ۋە كىشىلىك ھوقۇق قاتارلىق مەسىلىلەردە جۇڭگونى ئىزچىل قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىمىز».

دۆلەتلىرىنىڭ 21 - ئەسىردە تېخىمۇ تەرەققىي قىلدۇرغانلىقىغا ئىشىنىمىز. جۇڭگو بىلەن زېمبابۋې ئوتتۇرىسىدا ناھايىتى ئوبدان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار، مۇنداق دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى كېيىنكى ئەسىردە تېخىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشىدۇ» ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز زېمبابۋېنىڭ تەۋەن ۋە كىشىلىك ھوقۇق قاتارلىق مەسىلىلەردە جۇڭگونى ئىزچىل قوللاپ كەلگەنلىكىگە مىننەتدارلىق بىلدۈرىمىز».

ئوتتۇرىسىدا نۇرغۇن جەھەتلەردە ئالاقە بار، پارلامېنت باشلىقى ئېندرېيەسنىڭ بۇقېتىم ئۆمەك باشلاپ جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقى جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى بىلەن زىمبابۋې پارلامېنتىنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى يەنمۇ بۈلگىرى سۈرىدۇ. ئۇ ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ جۇڭگودىكى زىيارىتىنىڭ تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولۇشىغا جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا ئۇزاقتىن بۇيان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى بار، زىمبابۋې پارلامېنتى ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگودىكى زىيارىتى بۇنداق دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ يەنە بىر گەۋدىلىنىشى.

چېياۋشى مۇنداق دېدى: «دۇنيا 21 - ئەسرىنى كۆتۈۋاتقان، بىز ئاسىيا، ئافرىقا

جۇڭگو ۋەكىلى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ مۇساپىرلار مەسلىسىنى بىرلىكتە ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 1- نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىلى 1- نويابر 51- نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنىدا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ مەجبۇرىيەتنى ئۇستىگە ئېلىپ، مۇساپىرلار مەسلىسىنى تۈپتىن ھەل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

جۇڭگو ۋەكىلى ۋاڭ يۈخۇا ب د ت يىغىنى ئىجتىمائىي ئىشلار ھەم كىشىلىك ھوقۇق ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇساپىرلار مەسلىسى توغرىسىدىكى يىغىنىدا سۆز قىلغاندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر ب د ت مۇساپىرلار مەھكىمىسى كۆكۈل بۆلۈۋاتقان مۇساپىرلار سانى 26 مىليونغا يېتىدۇ، ئەسلىدىكى ئافغانىستان مۇساپىرلار مەسلىسى ئۇزاقتىن بۇيان ھەل بولماي كەلدى، يېقىندا ئافرىقىنىڭ داخۇ رايونىدىكى مۇساپىرلار مەسلىسى يەنە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئىنتايىن زور دىققىتىنى قوزغىدى، مۇساپىرلار مەسلىسى يەر شارىدا يەنىلا جىددىي مەسىلە بولماقتا.

ۋاڭ يۈخۇا يەنە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: قوراللىق توقۇنۇش، زېمىن تالاش - تارتىشى، ئىرقىي ۋە دىنىي توقۇنۇشلار، ئىقتىسادىي ئەھۋالنىڭ يامانلىشىپ كېتىشى ھەم كەڭ كۆلەملىك تەبىئىي ئاپەت مۇساپىرلىرىنىڭ ئاساسلىق سەۋەب، ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالاش ۋە قامال قىلىشمۇ بۇنىڭ سەل قارىشقا بولمايدىغان بىر سەۋەبى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ھۆكۈمىتى مۇساپىرلار مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا يىلتىزىدىن تۈگىتىش بىلەن خەلقئارا مۇھاپىزەت قىلىش، ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بېرىشتىن ئىبارەت ئىككى جەھەتتە تەڭ تۇتۇش قىلىشنى تەشەببۇس قىلىپ كەلدى. تالاش - تارتىشنى تىنچلىق ۋاستىسى بىلەن ھەل قىلىش ئۈچۈن، جۇڭگو ئادىل، مۇۋاپىق خەلقئارا

سىياسىي، ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىشنى تەشەببۇس قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: مۇساپىرلار مەسلىسىنى ھەل قىلىش خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئورتاق مەجبۇرىيىتى. ھازىر مۇساپىرلارنى قوبۇل قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ كۆپىنچىسى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر، ئۇلار بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان ئېغىر سېلىققا بەرداشلىق بېرىپ كېتەلمەيدۇ. خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئۇلارغا تېخنىكا كۆپ جەھەتتىن ياردەم بېرىش مەجبۇرىيىتى ۋە مەسئۇلىيىتى بار.

ۋاڭ يۈخۇا يەنە مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: مۇساپىرلار مەسلىسىنى ئۆز ئىختىيارى بىلەن قايتىش، شۇ جايغا سىڭىپ كېتىش ۋە يېڭىباشتىن ئورۇنلاشتۇرۇش چارىسى ئارقىلىق ھەل قىلىش كېرەك.

جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى توغرىسىدىكى سۆھبەت جەنۇبىدە ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جەنۇبىي، 1- نويابر تېلېگراممىسى. دۇنيا سودا تەشكىلاتى جۇڭگو خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ 2 - قېتىملىق يىغىنى 30 - ئۆكتەبردىن 1 - نويابرغىچە جەنۇبىدە ئۆتكۈزۈلدى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكى يىغىنغا قاتناشقان دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ 20 دىن ئارتۇق ئەزاسى بىلەن جۇڭگونىڭ بۇ تەشكىلاتقا قاتنىشىشى توغرىسىدىكى كېلىشىمنامىنىڭ لايىھىسى ۋە ئالتە قوشۇمچە ھۆججىتى توغرىسىدا چوڭقۇر مۇزاكىرىلەشتى. يىغىن جۇڭگو خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ 3 - سانلىق يىغىنىنى كېلەر يىلى 2- ئايدا چاقىرىشنى قارار قىلدى.

خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ بۇ قېتىمقى يىغىنىدىن ئىلگىرى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكى ئامېرىكا ۋە كانادا بىلەن ئىككى تەرەپلىك كېڭەشكەنىدى. 2- نويابردىن 7 - نويابرغىچە جۇڭگو يەنە ياۋروپا ئىتتىپاقى، ياپونىيە قاتارلىق دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ ئون ئەزاسى بىلەن كېلىشىمنامە ۋە بازارغا كىرىشكە رۇخسەت قىلىش مەسلىسى توغرىسىدا ئىككى تەرەپلىك كېڭىشىدۇ.

ئىراقسكى كورد ئىككى تەرەپ قوراللىق كۈچلىرى تىنچلىق سۆھبىتى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە خەۋىرى. ئىراق كورد دېموكراتلار پارتىيىسى بىلەن كوردىستان ۋەتەنپەرۋەرلەر ئىتتىپاقى 30 - ئۆكتەبر كۈنى ئەنقەرەدە ئىراقنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى رايونلاردا مۇقىملىق بىلەن خەۋپسىزلىكنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنى مەقسەت قىلىدىغان تىنچلىق سۆھبىتىنى باشلىۋەتتى.

تىنچلىق سۆھبىتىگە رياسەتچىلىك قىلغان ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا شەرق ئىشلىرىغا مەسئۇل ياردەمچى دۆلەت كاتىپى پىرىترو سۆز قىلىپ، ئامېرىكا ئىراقتىكى كوردلار گۇرۇھىنىڭ ئىراقنىڭ شىمالىي قىسمىدا مەڭگۈلۈك ئۇرۇش توختىتىشغا يارىدەم بېرىشنى خالايدۇ، دېدى.

كوردىستان ۋەتەنپەرۋەرلەر ئىتتىپاقى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى تەۋفىق بىلەن كورد دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرىدىن بىرى ئابدۇل راخمان ئۆز ۋەكىللەر ئۆمەكلىرىنى باشلاپ تىنچلىق سۆھبىتىگە قاتناشتى. تۈركىيە بىلەن ئەنگلىيەمۇ ئەھلدارلىرىنى كۆزەتكۈچى سۈپىتىدە تىنچلىق سۆھبىتىگە قاتناشتۇردى.

رۋاندا جىنايەتچىلىرىنى سوتلاش خەلقئارا سوتىنىڭ باشلىقى ئاندېنسكو ئادار (ئالدىنقى رەت ئوتتۇرىدىكى كىشى) رۋاندادا يۈز بەرگەن چوڭ قىرغىنچىلىق بىلەن مۇناسىۋەتلىك، دەپ گۇمان قىلىنغان جىنايەتچىلەرنى ئەيىبلىدى ۋە تۇنۇش بۇيرۇقى چىقاردى. بۇ سوت ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 1994- يىل 11- ئاينىڭ 8- كۈنىدىكى قارارىغا ئاساسەن قۇرۇلغان. 1994 - يىل 4- ئاينىڭ 6- كۈنى رۋاندانىڭ سابىق زۇڭتۇڭى خابياريمانا ئايروپىلان ھادىسىدە ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن، خوتۇتلار ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى ئېچىدىكى ئىنتايىن چېكىدىن ئاشقان ئۇنسۇرلار بىلەن خەلق ئەسكەرلىرى مەملىكەت مىقياسىدا ئۇرقىي قىرغىنچىلىق يۈرگۈزگەنىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاخبارات پېرسونالىرى

شۆبىتسىيە باش ۋەزىرى فېرسۇن

باشلاپ پارلامېنت يېزا ئىگىلىك كومىتېتىنىڭ رەئىسى، پارلامېنت سودا - سانائەت كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ۋە پارلامېنت ماليە - ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى بولغان. فېرسۇن 1993 - يىلدىن باشلاپ سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى بولغان، 1994 - يىلى ماليە ۋەزىرى بولغان، بۇ يىل 3- ئايدا سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەئىسى ۋە ھۆكۈمەتنىڭ باش ۋەزىرى بولدى.

باش ۋەزىر فېرسۇت مەملىكىتىمىزدە تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولدى.

فېرسۇن 1949 - يىلى 1- ئاينىڭ 20- كۈنى شۆبىتسىيەنىڭ ئوتتۇرا قىسمىدىكى جەنۇبىي مەنلان ئۆلكىسىدە تۇغۇلغان، ياشلىق دەۋردە سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ رەئىسى ۋە يەرلىك ھۆكۈمەت ئەزاسى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1979- يىلى دۆلەت مەجلىسىنىڭ ئەزالىقىغا سايلانغان. 1989- يىلدىن 1991- يىلغىچە ھۆكۈمەتنىڭ ماۋارىپ ۋەزىرى بولغان، 1991 - يىلدىن كېڭىشىنى كېچەيتىش مەقسىدىكى ئىلاھات بولالمايدۇ، پەقەت ئىلاھاتنىڭ مەغلۇبىيىتىلا بولىدۇ، خالاس. شۇڭا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنى چەتكە قاقمىدىغان ياكى كەمستىدىغان ھەرقانداق ئىلاھات لايىھىسىنى جۇڭگونى ئۆز ئىچىگە ئالغان ب د ت غا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكى قوبۇل قىلمايدۇ.

ئايرىم دۆلەتلەرنىڭ خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە دائىمى ئەزا دۆلەتلەرنى بەلگىلەشتە ئەمەلىي كۈچ ۋە مالىيە تۆھپىسىنى ئۆلچەم قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ۋاڭ شۆشىيەن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: لېكىن بۇ تەكلىپ ئوتتۇرىغا قويۇلۇشى بىلەنلا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ۋە قىسمەن غەرب دۆلەتلىرىنىڭ قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. كۆپ ساندىكى دۆلەتلەر خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا ھازىرقى بەش دۆلەت ئىچىدە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ پەقەت بىرلا ۋەكىلى بار، دەپ قارىدى. شۇڭا ئۇلار رايونلار ئارا تەڭپۇڭ بولۇش پرىنسىپىنى ئوتتۇرىغا قويدى ھەم تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىك خاراكتېرىنى كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى ھەم ئايرىم غەرب چوڭ دۆلىتىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ پىكرىنى قوبۇل قىلمىغانلىقىدىن نارازى بولدى.

پەلەستىن ئىسرائىلىيە بىلەن ھاسىل قىلغان كېلىشىمگە تۆۋەنلەش كىرگۈزۈشنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، خەۋىرى. پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىگە قاتناشقان پەلەستىنىڭ باش سۆھبەت ۋەكىلى ئېرىكات 10 - ئاينىڭ 29 - كۈنى مىسىر ئاخبارات ۋاستىسىگە پەلەستىن ئىسرائىلىيە بىلەن ئىمزالغان كېلىشىمگە تۆۋەنلەش كىرگۈزۈشنى رەت قىلدۇ، دېدى.

ئېرىكات مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە يېقىندا ھېبرون مەسلىسىدە ئوتتۇرىغا تىنچلىق سۆھبىتىدە ئىسرائىلىيە تەرەپ بەزى تەلەپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئىلگىرى ئىمزالغان كېلىشىمگە تۆۋەنلەش كىرگۈزۈشكە ئۇرۇندى، بىراق بۇنى پەلەستىن تەرەپ رەت قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ھازىر پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئوتتۇرىسىدا بەزى مەسىلىلەردە ئىختىلاپ مەۋجۇت، بۇ ئىختىلاپ ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ پەلەستىن كونترول‌لۇقىدىكى رايونلارغا كىرىپ پەلەستىنلىكلەرنى تۇنۇشۇغا رۇخسەت قىلىش - قىلماسلىق مەسلىسىنىڭ ئۇزۇن ئىچىگە ئالىدۇ.

ئېرىكات مۇنداق دېدى: پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە كېيىنكى نۆۋەتلىك تىنچلىق سۆھبىتىنىڭ ۋاقتى توغرىسىدا بىرلىككە كېلەلمىدى، بىراق پەلەستىن تەرەپ ئىككى تەرەپنىڭ كېيىنكى نۆۋەتلىك تىنچلىق سۆھبىتىدە ھېبرون مەسلىسىنى داۋاملىق مۇزاكىرە قىلىشىدىن باشقا ئىككى تەرەپكە ئالاقىدار باشقا مۇھىم مەسىلىلەرنىمۇ مۇزاكىرە قىلىشنى ئوتتۇرىغا قويدى.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (ۋەكالەتچى نومۇرى: 1 — 57)

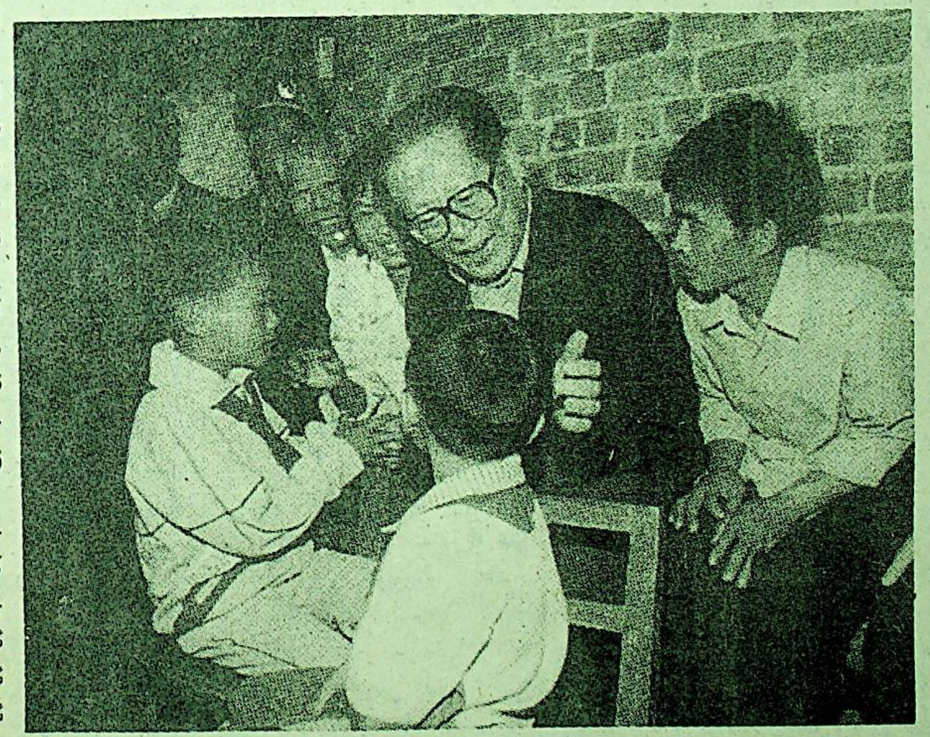
1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى (چارشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

شىنجاڭ ھەربىي رايونى يېڭى ئەسكەر قوبۇل قىلىش تۈزۈمى تۈزدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز كالك گىلك، شۇي بىلك خەۋەر قىلدۇ: ئەسكەر قوبۇل قىلدىغان ھەر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ سىياسىي مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتىش، ھەر بىر يېڭى ئەسكەرنى سىياسىي جەھەتتىن ۋە سالامەتلىك جەھەتتىن تەكشۈرۈش، ئەسكەرلەرنى بېكىتىش ئۆتكىلىنى چىڭ ئىگىلىشىگە ھەيدەكچىلىك قىلىش؛ شى، تۇمۇن ئورگىنىغا قاراشلىق كەسپىي تارماقلارنىڭ يېڭى ئەسكەرلەر قىسمىغا كەلگەندىن كېيىن ئۇلارنى سىياسىي جەھەتتىن تەكشۈرۈشكە، سالامەتلىكىنى قايتا تەكشۈرۈشكە ھەيدەكچىلىك قىلىش، بۇ يىللىق قوشۇلىدىغان ئەسكەر قوبۇل قىلىش ۋەزىپىسىنىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ ھەربىي ئىشلار تارماقلىرى «يېڭى ئەسكەرلەرنى ئۆتكۈزۈپ بېرىش - ئۆتكۈزۈۋېلىشنى قايتا تەكشۈرۈش مەسئۇلىيەتسىزلىكى» نى تۈزۈپ چىقتى. ئۇنىڭدا ھالقىلاردىكى ئۆتكۈزۈۋېلىش - ئۆتكۈزۈپ بېرىش رەسمىيەتلىرى ماددىمۇماددا ئايدىڭلاشتۇرۇلغان. قوبۇل قىلىش شەرتىگە توشمايدىغان يېڭى ئەسكەرلەر قىسمىغا كەلگەندىن كېيىن قايتا قاتتىق تەكشۈرۈلمەي قىسمىغا كىرىپ قالغان بولسا، ھەتتا دېلو، ۋەقە سادىر قىلغان ياكى ئامما تەرىپىدىن پاش قىلىنغان بولسا، قىسىم مۇشۇ مەسئۇلىيەتسىزلىكىگە ئاساسەن تەكشۈرىدۇ. ئاپتونوم رايون ئىجرە ھەربىي خىزمەت ئۆتكۈچى ئورگانلار تامغا باسقان ياكى ئىمزا قويغان بولسا، ئالاقىدار خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتى ئۈتىلىق سۈرۈشتۈرۈلىدۇ. باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىن قوبۇل قىلىنغانلارنى يوقىرىغا يوللىغان ئۆلكىلىك (ئاپتونوم رايونلۇق) ئەسكەر قوبۇل قىلىش ئىشخانىلىرى دەرىجىمۇدەرىجە تەكشۈرىدۇ. يېڭى ئەسكەرلەر سىياسىي جەھەتتىن ۋە سالامەتلىك جەھەتتىن قايتا تەكشۈرۈلگەندىن كېيىن، ھەر قايسى ئورۇنلار مەسئۇلىيەتسىزلىكى ئېلىپ باش سىياسىي بۇ تارقاتقان «ئەسكەرلەرنى تىزىملاش جەدۋىلى» نى تولدۇرىدۇ ۋە «مەسئۇلىيەتنامە» نى ھەربىي رايونىنىڭ ئارخىپىغا سالىدۇ.

جياڭ زېمىن گۈيجۇ، گۇاڭشىلاردا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە مۇنداق تەكتىلدى:

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش چېگىنى ياخشى قىلىپ، تولۇق غەلبە قىلىش ئۈچۈن تىرىشىش لازىم

☆ باش شۇجى جياڭ زېمىن 11 - ئاينىڭ 1- كۈنى ئىنقلابىي كونا ئازاد رايون گۇاڭشىنىڭ بەيسې ۋىلايىتى تەيئىياڭ ناھىيىسى ناپو بازىرىنىڭ يۇڭچاڭ كەنتىدىكى جۇاڭزۇ دېھقان سۇچىچۇەننىڭ ئۆيىگە كەلدى. جياڭ زېمىن ئىلگىرى يوقلىغان بۇ نامرات ئائىلىنىڭ ھازىر نامراتلىقتىن ئاساسىي جەھەتتىن قۇتۇلغانلىقىنى كۆرۈپ، خۇشال بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۈيلىن، 4 - نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن 10 - ئاينىڭ 25 - كۈنىدىن 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنىگىچە گۈيجۇ، گۇاڭشىلاردا نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى نۇقتىلىق تەكشۈردى. ئۇ تەكشۈرۈشتە مۇنداق دەپ تەكتىلدى: مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىغىچە ئېلىمىز يېزىلىرىدىكى نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەننىڭ مۇھىم ستراتېگىيىلىك نىشانى. بۇ نىشاننى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بىز ئەڭ ئالدى بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىپ، ئومۇمىي كۈچنى كۈچلۈك بولۇش ئۈستىدە زىچ مەركەزلەشتۈرۈشىمىز، ئىقتىساد

ئاخىرىنچىسىدىكى نامراتلار ئاھالىسىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى؛ شۇڭا نىشانىنى ئايدىنگلاشتۇرۇپ، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا مۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىپ، تولۇق غەلبە قىلىش ئۈچۈن تىرىشىشىمىز لازىم. پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار چوقۇم رۇھلىنىپ ئەملىيلەشتۈرۈشنىڭ چىك تۇتۇشى لازىم، ئەملىيلەشتۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى ئىدىيىۋى تونۇش، سىياسەت. تەدبىر ۋە كادىرلارنى تەشكىللەش، يېتەكلەش خىزمەتلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈشتە. جياڭ زېمىن ھەر دەرىجىلىك ئاساسلىق رەھبەرلەردىن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشنى، يولنى، تىپنى بۇاستە تۇتۇشنى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى دۇچ كەلگەن مۇھىم مەسىلىلەرنى بۇاستە ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

جياڭ زېمىن گۈيجۇننىڭ بېيجىڭ ۋە لیۇپەنشۇي رايونلىرىدا ئاز سانلىق مىللەتلەر كەتتلىرىگە باردى. بەزى دېھقانلارنىڭ ھازىرغا قەدەر كەپىلەردە قىلىنىپ، ئەستايىدىل يارەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى تېزدىن ھەل قىلىشى لازىم، تاغلىق رايوندىكى نامراتلار بىلەن ھېچكىمنىڭ كارى بولمىسا بولمايدۇ!

گۈيجاڭ شەھرى خۇاشى رايونىنىڭ چېنتاۋ يېزىسىدىكى چىلۇڭ كەنتى لاۋياشەن كەنت ئاھالە گۇرۇپپىسىدىكى 23 ئائىلىلىك مياۋزۇ بۇرۇن دېگىز يۈزىدىن 1500 مېتر ئېگىزلىكتىكى تەبىئىي شارائىتى ناچار تاغدا ياشايتتى، كۆپ ساندىكى ئائىلە كەپىلەردە ئولتۇراتتى. 1994 - يىلى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە كۆچۈرۈش قورۇلۇشى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن، ئاز سانلىق مىللەت يېڭى كەنتى - يېڭى لويى كەنتى بارلىققا كەلدى. جياڭ زېمىن 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى بۇ يەرگە كەلدى. مياۋزۇ ئاھالىلىرى ناخشا ئېيتىپ، ئۇسسۇل ئويناپ، باش شۇجىنى قارشى ئېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلغاندىن كېيىنكى خۇشاللىقىنى بىلدۈردى. جياڭ زېمىن كەنتتىكى يېڭى ئۆيلەرنى، ھەممە ئائىلىدە توك ۋە تورۇپا سۇيى بارلىقىنى، كەنتتە تېلېۋىزىيە نومۇرلىرىنى ئولاپ كۆرۈستىش پونكىتى قۇرۇلغانلىقىنى، ھەممە ئائىلىدە تېلېۋىزور بارلىقىنى كۆردى. جياڭ زېمىن خۇشال ھالدا ئاھالىلەر بىلەن بىرلىكتە مياۋزۇ ئۇسسۇلى ئويناپ بەرگەندىن كېيىن، ئۇلارنىڭ ھازىرقى تۇرمۇش ئەھۋالى ۋە كەلگۈسى ئىستىقبالى توغرىسىدا ئاكتىپ پىكىر ئالماشتۇردى. جياڭ زېمىن ئۇلارغا: ھازىرقى تۇرمۇشىڭلار ياخشى بولۇپ قالماسلىقى كېرەك، ئەمما ئالدىراپ قالماسلىقىڭلار كېرەك، ئۆزىڭلارنىڭ ئەقىل - پاراسىتى ۋە ئەمگىكىگە تايىنىپ، ئۆزىڭلارنىڭ ياخشى تۇرمۇشىنى يارىتىشىڭلار كېرەك، دېدى.

جياڭ زېمىن كۆزدىن كۆچۈرۈش داۋامىدا مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەكتلەپ مۇنداق دېدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» نى ئىزچىل ئەملىيلەشتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىشنىڭ ئاچقۇچى - ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلاردا؛ كۆپچىلىك ئىدىيىنى يەنمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەتنى بىرلىكتە تۇتۇش ئالقىلقىنى ئۆستۈرۈشى، بولۇپمۇ پارتىيىلىك كادىرلار قوشۇنىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە ئىستىل قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم. مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ساقلىنىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلەر ۋە كادىرلار، ئامما ئۇمۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى تېرشىپ ھەل قىلىش لازىم.

قىلدۇرۇپ: 11- ئاينىڭ 5- كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن قاتارلىقلار «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش» نىڭ بىرى بولۇپ باھالانغان خالمۇرات غوپۇر بىلەن كۆرۈشتى.

جۇشېڭتاۋ، چېن دېمىنلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومغا ۋەكالىتەن خالمۇراتنىڭ بۇ قېتىم «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش» نىڭ بىرى بولۇپ باھالانغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلىدى. جۇشېڭتاۋ مۇنداق دېدى: خالمۇراتنىڭ ئىش ئىزلىرى ئىنتايىن تەسىرلىك، ئۇنىڭ ۋەتەننى، خەلقنى، يۇرتىنى قىزغىن سۆيۈش روھى ئىنتايىن قىممەتلىك، ئۇ چەت ئەللەردىكى ۋىشۇنچە يۇقىرى ئىمتىيازلاردىن ۋاز كېچىپ، ئانا يۇرتىغا قايتىپ كېلىپ، ئۆگەنگەنلىرىنى ئەل- يۇرتقا تەقدىم قىلدى. ئۇ ئۆز ئەملىيىتى ئارقىلىق ۋەتەن ۋە خەلققە جاۋاب قايتۇردى. بۇ قېتىم يەنە «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش» نىڭ بىرى بولۇپ باھالانغان خالمۇرات غوپۇر بىلەن كۆرۈشتى.

جۇشېڭتاۋ، چېن دېمىنلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىغا ۋەكالىتەن خالمۇراتنىڭ بۇ قېتىم «مەملىكەت بويىچە ئون مۇنەۋۋەر ياش» نىڭ بىرى بولۇپ باھالانغانلىقىنى قىزغىن تەبرىكلەپ، ئۆز كەسپىدە تېخىمۇ ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلدى.

قۇمۇل ئۇلايىتىدە پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش دولقۇنى كۆتۈرۈلمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز يۇنۇس سادىق خەۋەر قىلدۇ: قۇمۇل ئۇلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار تۇرلۇك ئۇسۇللار ئارقىلىق ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئامما ئارىسىدا پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش دولقۇنىنى قوزغىۋەتتى.

6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى يېتىپ كېلىشى بىلەن تەڭلا ئۇلايەتلىك پارتكوم مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىدا سۆزلىگەن مۇھىم سۆزى، 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ ئاخباراتى ۋە «جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارار» نى ئۆز جايىنىڭ ئەملىيلەشتىگە بىرلەشتۈرگەن ئاساستا ئەستايىدىل ئۆگەندى ۋە مۇزاكىرە قىلدى.

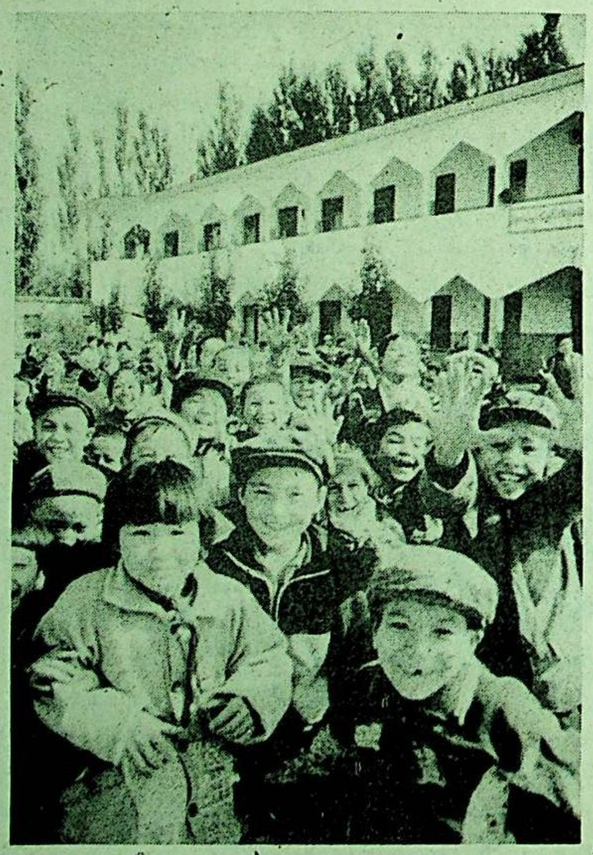
مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىدىكى يولداشلار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئۇمۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشتە زور رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە. يىغىندا ماقۇللانغان «قارار» دەل ۋاقتىدا چىقىرىلغان بولۇپ، ئۇنىڭدا سوتسىيالىستىك مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، خىزمەت فاكۇچىنى ۋە مۇھىم تەدبىرلىرى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلغان، بولۇپمۇ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئەتراپلىق ئورۇنلاشتۇرۇلغان، بىز ئۇنى ئۇلايىتىمىزنىڭ ئەملىيىتىگە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، باشلامچىلىق بىلەن ئۆگىنىپ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرىمىز. ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈش ئارقىلىق پەرقلەرنى تېپىپ، ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان قىزىق نۇقتىلارنى تېزدىن ھەل قىلىپ، ئۇلايىتىمىزنىڭ ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشىمىز. ئارقىدىنلا ئۇلايەتلىك پارتكوم 6- ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ھەققىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تارقاتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلايەتتىكى چوڭ سستېملار، ئاخبارات - تەشۋىقات ئورۇنلىرى، ناھىيە (شەھەر) لىك پارتكوم، كان - كارخانا، كەسپىي ئورۇنلار، قىسملار، مەكتەپلەر ۋە يېزىلىق پارتكوملار ئارقا - ئارقىدىن 6- ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش دولقۇنىنى قوزغىۋەتتى. ئۆگىنىش ئارقىلىق ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھى بويىچە ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنسۇي مەدەنىيەتنىڭ دىئالېكتىك مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇلايەتلىك پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازغىچە 6 - ئۇمۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۇلايەتلىك پارتكوم ئوتتۇرىغا قويغان ئون جەھەتتىكى مەسىلە بىلەن باغلاپ ئۆگىنىپ، مۇزاكىرىنى ئەستايىدىل قانات يايدۇرۇپ، ئاساسىي قاتلاملارنىڭ چەت- ياقا، نامرات يېزا، كەنتلەرنىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتىدىغانلىقىنى، ماتېرىيال سستېمىسىدىكى يولداشلار 6 - ئۇمۇمىي يىغىن روھىنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ھەر دەرىجىلىك مەكتەپلەرنىڭ دەرس مەزمۇنىغا كىرگۈزۈپ، ئۆز ئورنىنىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى تەجرىبىلىرى، مۇۋەپپەقىيەتلىرى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ياخشى مەكتەپ ئىستىلى، ياخشى مەكتەپ مۇھىتى، ياخشى مەكتەپ ئىنتىزامى يارىتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

خوشئوت ناھىيىسىدە جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە تۇنجى تېلېفونلاشقان كەنت بارلىققا كەلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆھەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: خوشئوت ناھىيىسىنىڭ تاغارچى يېزىسىغا قاراشلىق زۇلۇمسۇل كەنتى جەنۇبىي شىنجاڭ بويىچە تۇنجى بولۇپ پروگراممىلىق تېلېفون ئومۇملاشقان كەنت بولۇپ قالدى. بۇ كەنتتە 9-ئاينىڭ 19- كۈنگىچە تېلېفون ئورناتقان ئائىلە 181 گە، تېلېفونىنىڭ ئاھالىنى قاپلاش نىسبىتى% 88 كە يېتىپ، دېھقانلارنىڭ بازار ئۇچۇرى ۋە ھېيىشقا ئائىت ئۇچۇرلاردىن ۋاقتىدا خەۋەردار بولۇشى ئۇچۇن ياخشى شارائىت ھازىرلاندى.

228 ئائىلىلىك زۇلۇمسۇل كەنتى پارتىيىنىڭ يېزا سىياسەتلىرىنى ئەملىيلەشتۈرۈپ، دېھقانلارنى تۇرلۇك ئەملي قوللىنىلىدىغان تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيەلەپ بېيىش يولىغا يېتەكلىگەنلىكتىن، ئۇقتساد يوكسىلىپ، بۇلتۇر دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1252 يۈەنگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە ئالدىنى بېيىغان كەنتلەردىن بولۇپ قالدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ كەنتتىكى دېھقانلارنىڭ ھەر خىل ئۇچۇرغا بولغان ئېھتىياجى ۋە تەلىپى ئاشتى. ناھىيىلىك، يېزىلىق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ ئالاقلىشىشى، ماسلاشتۇرۇشى، مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ يارەم بېرىشى بىلەن 7 - ئاينىڭ 12 - كۈنى زۇلۇمسۇل كەنتىدە تېلېفون ئورنىتىش باشلانغانىدى، 67 كۈن ئىچىدە 6.2 كىلومېتر ئارلىقتا تېلېفون سىمى تارتىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئۆيلىرىگە تېلېفون ئورنىتىلدى. ناھىيىلىك پوچتا- تېلېگراف ئىدارىسى تېلېفون ئورنىتىش، تېلېفون ئىشلىتىش ھەققى جەھەتتە كۆرۈنەرلىك ئېتىبار بەرگەنلىكتىن، دېھقانلارنىڭ تېلېفون ئورنىتىش قىزغىنلىقى ئۇستۈن بولدى.

كورلا شەھرى تېكىچى يېزىسىنىڭ ئاقتاش كەنتىدە ھۆكۈمەت مەبلەغ چىقىرىش، كوللېكتىپ مەبلەغ توپلاش ئارقىلىق خىش - بېتون قۇرۇلمىلىق يېڭى مەكتەپ سېلىنغانلىقتىن كېيىن، كەنتتىكى ئوقۇش يېشىغا يەتكەن بالىلار ئازادە، يورۇق سىنىپلاردا ئوقۇيدىغان بولدى. بۇ مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىلىرى مۇخبىرلىق قىلىشقا كەلگەن مۇخبىرنى كۆرۈپ خۇشال بولۇپ كەتتى.

ئۆزۈ مۇخبىرىمىز د. زوركتاي فوتوسى

بوستان يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئي ئەۋزەللىكىنى بايلىققا ئايلاندۇرماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرلىرىمىز **سىدىق قاۋۇز، ئوبۇلقاسىم مەتنىياز**

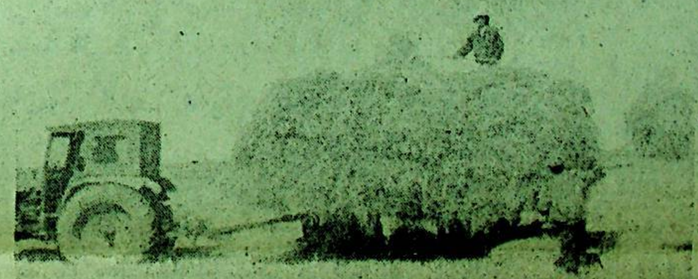
قارا قۇرۇم تېغىنىڭ جەنۇبىي بۆتىكىگە جايلاشقان چىرا ناھىيىسىنىڭ بوستان يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ تەبىئي ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ چارۋىچىلىقنى يۆكسەلدۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش قەدىمىنى تېزلەتمەكتە.

بوستان يېزىسى خوتەن ۋىلايىتىنىڭ مەركىزىدىن 250 كىلومېتر يىراقلىقتا، يەنى قاراقۇرۇم تاغ تىزمىسى باغرىغا جايلاشقان نامرات يېزا بولۇپ، 13 مەمۇرىي كەنتكە بۆلۈنگەن، ئاھالىلەرنىڭ ئولتۇراقلىشىش تارىقى، قاتناشى قولايسىز بولغانلىقى ئۈستىگە، سۇ قىس، قۇم-بوران ئاپىتىنىڭ تەھدىتى ئېغىر ئىدى. يېزا رەھبەرلىكى دېھقان، چارۋىچىلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، تېزرەك بېيىتىش، يېزىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، 1992-يىلدىن بۇيان ئۆز ئورنىنىڭ

ئاراتۇرۇك ناھىيىسىنىڭ نېرىنكىر چارۋىچىلىق مەيدانى چارۋا مالالرنى قىش ئۈچۈن ئەتىيازدىن بېخەتەر ئوتلاقلارغا يارەملەشتۈردى. بۇ يېزا يەنە چارۋا مالالرنىڭ مۇقىم ئېشىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كالا، قوي ئاساس قىلىنغان چىشى چارۋامالالرنى بېقىش، ئاسراشنى كۈچەيتتى، 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر 30 مىڭ تونىدىن كۆپرەك ئوت-چۆپ توپلاندى.

سۈرەتتە: چارۋىچىلار تراكتورغا ئوت-چۆپ باسماقتا.

تاھىر ئىسمائىل فوتوسى

چارۋىچىلىقنى يۆكسەلدۈرۈشكە باب كېلىشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، چارۋىچىلىقنى مۇھىم ئىش سۈپىتىدە تۇتتى. يېزىدا يېزا باشلىقى، كەنتلەردە بىردىن مۇدىر چارۋىچىلىقنى مۇقىم تۇتۇش ئىشقا ئاشۇرۇلدى. ھەر يىلى قىش ۋە ئەتىيازدىكى ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ ئىككى نۆۋەت كۆرىس ئېچىپ، چارۋىچىلىقتا ئەملي قوللىنىلىدىغان پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن ھەر يىلى ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 800 دىن 1000 غىچە دېھقان، چارۋىچىنى تەربىيىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئەتىنەنۇى ئۇسۇل بىلەن چارۋا مال باقىدىغان ئادەتنى ئۆزگەرتىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىشقا يۈزلەندى. يايلاقلار چارۋىچىلارغا ھۆددىگە بېرىلىپ ۋە پايدىلىنىش كىنىشكىسى تارقىتىپ بېرىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ چارۋا مال بېقىش ئاكتىپلىقى جارى قىلدۇرۇلدى. يېزا ھەر يىلى ئەتىياز ۋە كۈزدە يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتىدىن 13 نەپەر خادىمنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، چارۋىچىلارنىڭ تۆل ئېلىش، ئاپەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش، چارۋا مالالرنىڭ نەسلىنى ياخشىلاش، كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش ئىشلىرىغا يارەملەشتۈردى. بۇ يېزا يەنە چارۋا مالالرنىڭ مۇقىم ئېشىشقا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كالا، قوي ئاساس قىلىنغان چىشى چارۋامالالرنى بېقىش، ئاسراشنى كۈچەيتتى، يۇقىرىدىن چۆشۈرۈپ بەرگەن يەم-خەشەك ۋە يايلاقلارنىڭ ياخشىسىدا تۇغۇت بېشىدىكى چارۋا مالالرنى بېقىش، تۇغۇت بېشىدىكى چارۋامال كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاشنى كۈچەيتىش، تۇغۇت بېشىدىكى چارۋا مالالرنى ياخشى باقتان ۋە كۆپەيتكەنلەرنى ھەر جەھەتتىن قوللاش، مەجبۇرىيەت ئەمگەكلىرىدە ئالدىن ئېتىبار بېرىش تەدبىرىنى قوللاندى. ھەر يىلى ئىككى - ئۈچ قېتىم چارۋىچىلىق خىزمىتى يېغىنى ئېچىپ، تەجرىبىلەرنى كېڭەيتتى ۋە بۇ جەھەتتە نۆھپىسى ئالاھىدە بولغان ئىلغار كوللېكتىپ ۋە شەخسلەرنى مۇكاپاتلاپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ چارۋا مالالرنى كۆپەيتىش ۋە نەسلىنى ياخشىلاش ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە، بۇ يېزىدا خوتەن چوڭ قويرۇقلۇق قويى، «لىنكولن»، «ئالاي» قاتارلىق نەسىللەر كېڭەيتىلىپ، % 80 چارۋا مالنىڭ نەسلى ياخشىلىنىپ بولدى. ئېغىل-قوتانلار ئۆزگەرتىلىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىش ئومۇملاشتى. بۇز يەر ئېچىپ ئوتلاق كۆلىمى كېڭەيتىلدى. بۇ يىل 6-ئايغىچە يېزا بويىچە ئومۇمىي ئوتلاق كۆلىمى 898 مىڭ 365 موغا، چارۋا مال 86 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، چارۋا مالالر چارۋىچىلارغا ھۆددىگە بېرىلگەن 1984-يىلدىكىدىن ئىككى ھەسسىگە يېقىن، 1995-يىلدىكىدىن % 21.30 ئاشتى.

چارۋىچىلىقنىڭ يۆكسىلىشى دېھقانچىلىق تەرەققىياتىغا تۈرتكە بولدى. بۇلتۇر دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ئاشلىق 109 كىلوگرامدىن، يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى 537 يۈەندىن توغرا كەلدى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئەسلىدىكى ئاشلىق، خراجەت، كىيىم-كېچەك جەھەتتە دۆلەتنىڭ ياردىمىگە تايىنىپ تۇرمۇش كۆچۈرىدىغان غورىگىل ھالتىگە خاتىمە بېرىلىپ، ئۇلار «ئۇچتە ئۆزىنى تەمىنلىيەلەيدىغان» بولدى. بىر قىسىم ئائىلىلەر يېڭى ئۆي سېلىپ كۆچۈپ كىردى. ئون كەنتنىڭ ھەممىسىدە سىم يولى توغاشتۇرۇلۇپ، 1100 ئائىلە ئېلېكتر لەشتى. 418 ئائىلىدە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى ئومۇملاشتى. يېزىدىكى 970 نامرات ئائىلىنىڭ 500 ى نامراتلىقتىن ئۆزۈل-كېسىل قول ئۈزدى.

چارۋىچىلىقنىڭ يۆكسىلىشى يېزا كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتتى. يېزا 83 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، مەدەنىيەت پونكىتى، تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرىنى كۆچەيتىپ تارقىتىش

كۆيباغ يېزىسى جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، چارۋىچىلىقنى يۆكسەلدۈردى

كۆچا ناھىيىسىدە چارۋا مال تېز كۆپەيگەنلىكتىن، بازاردىكى گۆشنىڭ باھاسى ئالدىنقى يېرىم يىلدىكىدىن % 30 چۈشتى.

سۈرەتتە: گۆش بازىردىن كۆرۈنۈش.

تۇردى تاھىر فوتوسى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەمەت روزى** خەۋەر قىلدۇ: پوسكام ناھىيە سىنىڭ كۆيباغ يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، چارۋا مالالرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا بېقىش مەركەز قىلىنغان جانلىق تەدبىر قوللىنىپ، چارۋىچىلىقنى يۆكسەلدۈردى.

يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا كەنت، مەھەللە، گۇرۇپپىلاردا بىردىن ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش بويىچە توختام ئىمزالدى. ئالتە قارار كۆرس ئېچىپ، 1250 ئادەم (قېتىم)نى چارۋىچىلىق پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە تەربىيىلىدى. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر 95 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ 1250 ئۇسۇل ئىشلىتىلىدىغان ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسىنى ئالدى. ئېغىل-قوتانىنى يېڭىلىغاندىن باشقا، يۇرۇنقى 11 ئوت-چۆپ توغراش ماشىنىسىنى 51 گە يەتكۈزۈپ، 3400 تونىنا سىلوس باستى، كەنتلەردە بىردىن چارۋا مال دوختۇرى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، چارۋا مالالردا بولىدىغان ھەر خىل كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالدى. 50 تۇياقتىن ئارتۇق چارۋا مېلى بار ئائىلىلەرنىڭ يىللىق خالىسانە ئەمگەك كۈنىنى كەچۈرۈم قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بۇ يىزىدىكى دېھقانلارنىڭ چارۋا مال بېقىش قىزغىنلىقى يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، چارۋىچىلىق كۆرۈنەرلىك يۆكسەلدى. بۇ يىل يېزا بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال 26 مىڭ 850 تۇياقتا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن 1850 تۇياق ئاشتى.

ئىما يېزىسىدا چارۋا مال كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرسۇنگۇل سۇلايمان** خەۋەر قىلدۇ: پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئىما يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، چارۋا مال كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، دائىر تەشۋىقاتنى كۈچەيتتى. كەنت، مەھەللىلەر بىلەن چارۋا مال كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، داۋالاش بويىچە ھۆددىگەرلىك توختامنامىسى تۈزدى. بۇنىڭ بىلەن مال

شايار ناھىيىلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى ئىسلاھات داۋامىدا يول ئېچىپ ئىلگىرىلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن تۇردى** خەۋەر قىلدۇ: شايار ناھىيىلىك تەمىنات-سودا كوپېراتىپلار بىرلەشمىسى ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغاندىن بۇيان پائال ئىزدىنىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە دېھقان، چارۋىچىلار ئۇچۇن ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ، دېھقانلارنى بېيىتىپ، كوپېراتىپنى گۈللەندۈرۈشتىن ئىبارەت كوپېراتىپ قۇرۇش تۈپ يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا سىستېمىسى بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ قالدى.

بۇ كوپېراتىپ ھەرقايسى كەسىپ، تۈرلەر بويىچە نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمى ۋە «ئۇچىنى بېكىتىپ، بىرنى كاپالەتلەندۈرۈش» تىن ئىبارەت يۇرۇشلەشكەن مۇلازىملىقنى يولغا قويۇپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇردى. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ - تېخنىكا سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە يەنە، ياش، ئىقتىدارلىق كادىرلارنى ۋەزىپىگە قويدى. بۇنىڭ بىلەن كارخانا قىياپىتىدە زور ئۆزگىرىش بارلىققا كەلدى، تىجارەت كۆلىمى ئۆزلۈكسىز زورايدى، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈم زور ھەجمدە ئاشتى، ھازىر بۇ كوپېراتىپ 44 مىليون 450 مىڭ يۈەن مۇقىم مۇلۇككە، 363 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئايلانما مەبلەغكە ئىگە ئۈنۈمبرسال كارخانىغا ئايلاندى.

بۇ كوپېراتىپ يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، «ئۇچىنى بېكىتىپ، بىرنى كاپالەتلەندۈرۈش» مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، كوپېراتىپ تەۋەسىدە «ئۇچىنى بېكىتىپ، بىرنى كاپالەتلەندۈرۈش» تۈزۈمىنى يولغا قويغان شۆبە دۇكان، ۋەكالىتەن سېتىش دۇكىنى 102 گە، ئۇلارنىڭ سەرمايىسى 926 يۈەنگە يەتتى، پايدىسى 200 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتكەن تۆۋەندى، تارىم سودا كوپېراتىپلىرى بارلىققا كەلدى، بۇ كوپېراتىپ يەنە ئۆزىگە قاراشلىق ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپ ۋە شىركەتلەرنىڭ ئەسلىھە قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتتى. 1991-يىلى ئۇلار 167 مو يەر سېتىۋېلىپ، 580 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 1200 كۇادرات مېتىرلىق ئىككى قەۋەتلىك ئۈنۈمبرسال بىنا سېلىپ، خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلىدى، ئۇچۇرغا ئەھمىيەت بېرىپ، مال مەنبەسىنى پائال تەشكىللىدى، بۇنىڭ بىلەن بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا دېھقانلارنى تەمسىلگەن خىمىيۋى ئوغۇت 26 مىڭ 218 تونىنغا، سۇلياۋ يوپۇق 1670 تونىنغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن ئايرىم-ئايرىم ھالدا بىر پىرسەنت ۋە % 117.4 ئاشتى.

بۇ كوپېراتىپ پاختا سېتىش-سېتىۋېلىش قېيىن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ۋىلايەتلىك پاختا-چىگە شىركىتىدىن قەرز ئالغان ۋە ئۆزى تەبيارلىغان 24 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ بىلەن توۋېلودى، يېڭىمەھەللە، مازارغوجام پاختا چىقىرىش سېخلىرىنىڭ ئۈسكۇنىلىرىنى تولۇقلىدى، ناھىيىلىك 2-پاختا زاۋۇتى ۋە تارىم، قايلۇر، نۇرباغ، بوريقاي، قاراقۇم قاتارلىق 13 پاختا سېتىۋېلىش-پىششىقلاش زاۋۇتلىرىنى قۇردى ھەم تېخنىكا يېڭىلىدى. بۇنىڭ بىلەن پاختا سېتىۋېلىش-پىششىقلاش زاۋۇتلىرى 18گە يەتتى. بۇ كوپېراتىپ يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن ناھىيىنىڭ مەملىكەت بويىچە ئەلا سۈپەتلىك پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇشىغا تۆھپە قوشتى.

يۇقىرىقىدەك ئەتىجىلىرى بىلەن ناھىيىنىڭ مەملىكەت بويىچە ئالا سۈپەتلىك پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بولۇشىغا تۆھپە قوشتى.

بۇ كوپېراتىپ يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان، 6 مىليون 300 مىك يۇمەن مەبلەغ سېلىپ، قۇمباغ، يېڭىمەھەللە، راۋاب، گۈلباغ قاتارلىق جايلاردا 7810 مو بوز يەر ئېچىپ، كېۋەز تېرىدى، 3010 تۇياق قوي، 78 تۇياق كالا باقتى، بەش توپا ئىتتىرىش ماشىنىسى، بىر كېچىك تراكتور، ئالتە يۈرۈش ماشىنا-سايمانلارنى سېتىۋالدى، بەش جايغا قۇدۇق كولىدى. 7.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا يۇقىرى بېسىملىق توك سىمى تارتىپ، يېڭىمەھەللە، راۋاب، قۇمباغنى ئاساس قىلىپ، ئۇچ دېھقانچىلىق مەيدانى قۇردى. ھازىر كوپېراتىپ بويىچە تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، بورداقچىلىق، رېمونتچىلىق، ئاشخانا، ياغ تارتىش، كەشتىچىلىك قاتارلىق 52 تىجارەت تۈرىنى تەرتىپكە سېلىپ قۇردى، بۇ كەسىپ بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار 117 گە يەتتى.

هۆددىگەرلىك توختامنامىسى تۈزدى. بۇنىڭ بىلەن مال دوختۇرلىرى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ بىۋاسىتە مۇلازىمىلىق قىلىپ، بۇ يىل 10-ئايغا قەدەر 38 مىڭ 500 تۇياق چارۋا مالغا ھەر خىل كېسەللىكتىن مۇداپىئە كۆرۈش ۋاكسىنىسى ئۇرغاندىن باشقا، 15 مىڭ 400 تۇياق چارۋا مالنى قۇرتسىزلاندۇردى. 42 مىڭ 910 تۇياق چارۋا مالنى ۋاننا لىدى.

چارۋا مال كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، چارۋا مالالرنىڭ بەھۇدە چىقىم بولۇشىنىڭ ئۇنۇملۇك ئالدىنى ئالدى.

يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى ئۆتكەن يىللاردىكى تەجرىبە-ساۋاقلارغا ئاساسەن، بۇ يىل كىرىشى بىلەنلا تۇرلۇك تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ دېھقان، چارۋىچىلارغا چارۋا مال ۋە ئۆي قۇشلىرى كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىشقا

ساۋەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى شەخسىي ئامانەت پۇل قالدۇقىدا 300 مىليون يۈەنلىك ئۆتكەلدىن ئۆتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئازادگۈل ئابدۇرۇشىت**تىن

تەشۋىقات پائالىيىتىنى ئېلىپ بېرىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرغان. 1994-يىلى ئېلېكترونلۇق مېڭە ئامانىتى كەسپى تورلاشتۇرۇلغاندا، ئۇلار ناھىيە بويىچە ئاخبارات ئېلان قىلىش يېغىنى ئېچىپ، ناھىيە رەھبەرلىرى، يۇقىرى دەرىجىلىك بانكا رەھبەرلىرى ۋە يەرلىكتىكى ھەر ساھە كىشىلىرىنى تەكلىپ قىلىپ، تەسىر دائىرىسىنى كېڭەيتكەن. ئۆتكەن يىلى ناھىيىلىك ئىياللار بىرلەشمىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى بىلەن بىرلىكتە «يېزا ئىگىلىك بانكا لوكقىسى» مودا كىيىم مۇسابىقىسى ۋە «دۇنيا ئىياللار يىغىنى»نى كۈتۈۋېلىش مۇناسىۋىتى بىلەن زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈپ، يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ جەمئىيەتتىكى تەسىرىنى كۈچەيتكەن. بۇ يىل ئۇلار يەنە پۇل مۇئامىلىسىگە دائىر قانۇن-تۈزۈملەرنى تەشۋىق قىلىش پۇرستىدىن پايدىلىنىپ، 10 مىڭ نۇسخىدىن كۆپرەك تەشۋىقات ۋاراقى تارقاتقان. بۇنىڭ بىلەن جەمئىيەتتە يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ تەسىرى كېڭەيگەن.

2. رەھبەرلىك كۆڭۈل بۆلۈپ، مەسئۇلە يەتتى كىشى بېشىغا ئەمەلىيلەشتۈرگەن. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، مەبلەغ تەشكىللەش خىزمىتىنى 1 - قول رەھبەر ئۆزى بېۋاستە تۇتقان، ئاساسلىق باشقۇرغۇچى رەھبەر ئىزچىل چىڭ تۇتقان. يېڭى يىل كىرىشى بىلانلا شۇ يىللىق نىشان، مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى كىشى بېشىغچە ئەمەلىيلەشتۈرگەن. بۇنىڭ بىلەن بانكا بويىچە ھەممە بىردەك پۇل ئامانەت تويلاشقا ئەھمىيەت بېرىدىغان ۋەزىيەت شەكىللەنگەن. ھەر يىلى بايامقى پەسىل يېتىپ كېلىش ئالدىدا بۇ بانكا ئون نەچچە كەسىپي تايانچ كادىرنى ئاچرىتىپ، ئىككى مۇئاۋىن بانكا باشلىقىنىڭ مەسئۇللۇقىدا ئاساسىي قاتلامغا چۈشۈپ، خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرغان.

3. ئامانەت پۇل توپلاش بىلەن قەرز پۇل تارقىتىشنى ئۆز ئارا بىرلەشتۈرۈپ، قەرز پۇل ئارقىلىق ئامانەت پۇل جەلپ قىلغان. ئەتىيازدا دېھقانلار كۆپ مىقداردىكى سېلىنمىغا ئېھتىياجلىق بولغاندا، بۇ بانكا ئۇلارغا يېتەرلىك قەرز پۇل بەرگەن. كۈزدە دېھقانلار قەرز پۇلىنى قايتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئېشىنچا پۇللىرىنى يېزا ئىگىلىك بانكىسىغا ئامانەت قويغان. شۇڭا بۇ بانكىنىڭ جەلپ قىلغان ئامانەت پۇلى تېز ئاشقان. يېقىنقى بىر، ئىككى يىلدا، دېھقانلارنىڭ ئامانەت قويغان پۇلى ئاشقانلىقتىن، بۇ بانكا پۇل ئامانەت چېكىنى رەتلەپ بەرگەن. بۇ ئارقىلىق ھەم ئامانەت پۇل مۇقىم بولغان، ھەم قەرز پۇل بىخەتەر بولغان. ستاتىستىكىدىن قارىغاندا، بۇ يىل بۇ بانكىنىڭ ئامانەت پۇل چېكىنى رەتلەش ئېلىش ھېسابىدا تارقاتقان قەرز پۇلى يېزا ئىگىلىك قەرز پۇلىنىڭ 50 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن.

4. ئەلا مۇلازىملىق قىلىشنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ كەلگەن. بۇ بانكا مۇئامىلدارلارغا ئىللىق، قىزغىن، مەدەنىيەتلىك مۇئامىلە قىلىپ، ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىقنى 1 - ئورۇنغا قويغان. ئۇنىڭدىن باشقا ئۇلار يەنە «تۆتكە ئەھمىيەت بېرىش، ھەر مۇلازىملىق» پائالىيىتى ۋە «مەدەنىيەتلىك ياشلار» پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرغان.

* * *

ئارانۇرۇك ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ پىشقەدەم كادىرى ئىسراق ئىسمائىل خىزمەتكە قاتناشقان 35 يىلدىن بۇيان كەسىپكە زور ئىشتىياق باغلاپ مۇئامىلدارلارغا قىزغىن مۇئامىلە قىلىپ، ئاددىي خىزمەت ئورنىدا كۆزگە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى يارىتتى. شۇڭا ئۇ مەملىكەت بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، مەملىكەت بويىچە پۇل-مۇئامىلە سېپىدىكى ئەمگەك نەمۇنىچىسى ۋە ئىلگىرى-كېيىن 25 قېتىم ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيە بويىچە ئەمگەك نەمۇنىچىسى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى نەمۇنىچى، ئىلغار خىزمەتچى، ئىلغار ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى كادىرى دېگەن شەرەپلىك نامларغا ئېرىشتى.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **يۈنۈس سادىق** فوتوسى

ئاشلىق سېپىدىكى تۆھپىكار

ـ ئاقتۇ ناھىيە بۇلۇڭكۆل يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىنىڭ باشلىقى ئەل ئامان بەكتاي توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۆرەش ھاشىم**

ئاقتۇ ناھىيە بۇلۇڭكۆل يېزىلىق ئاشلىق پونكىتىنىڭ باشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى ئەل ئامان بەكتاي (قىرغىز) ئاشلىق خىزمىتى بىلەن 13 يىلدىن بۇيان يېزىدىكى ھەر مىللەت ئامما سىنى ئاشلىق بىلەن تەمىنلەش، چەت-يىراق چارۋىچىلىق نۇقتىلىرىغا ئاشلىق، يەم - بوغۇز يەتكۈزۈپ بېرىش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى.

بۇلۇڭكۆل يېزىسى ناھىيە بازىرىدىن 220 نەچچە كىلومېتر يىراقلىقتا بولۇپ، دېڭىز يۈزىدىن 4700 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان، ھاۋا كلىماتى سوغۇق، شارائىتى جاپالىق، بۇ يەردە بۇغداي، قوناق قاتارلىق ئاشلىق زىرائەتلىرى ياكى كۆكتات تېرىغىلى بولمايدۇ. ئەل ئامان بەكتاي مەسئۇللۇقىدىكى يېزىلىق ئاشلىق پونكىتى يېزىدىكى 6000 نوپۇس، 55 مىڭ چارۋا مالنى ئاشلىق، يەم-بوغۇز بىلەن تەمىنلەش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان. يېزىنىڭ چارۋىچىلىق نۇقتىلىرى تارقاق، ئارىلىقى يىراق بولغاچقا ئۇلارغا ئاشلىق، يەم-بوغۇز يەتكۈزۈپ بېرىش خىزمىتى جاپالىق ئىدى. بولۇپمۇ قىش كۈنلىرى، ئاپەت بولغان مەزگىللەردە ئاشلىق يەتكۈزۈپ بېرىش تېخىمۇ جاپالىق ئىدى.

بۇ يىل 4-ئاينىڭ ئاخىرلىرى ئەل ئامان بەكتاي ناھىيىدىن يېزىغا ئاشلىق يۆتكەپ كېتىۋاتقاندا ئاققۇرۇم دېگەن جايغا كەلگەندە قاتتىق قار يېغىپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە شۇئۇرغان چېقىپ يولنى پەرق ئېتىش، يول يۈرۈش مۇمكىن بولماي قالدۇ، ئەل ئامان بەكتاي ئاشۇنداق شارائىتتا ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپ يول ئاچىدۇ، بىر سوتكا جاپالىق ئېلىشىش ئارقىلىق ئاشلىق ئاخىرى چارۋىچىلارنىڭ قولىغا ئۆز ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىلدۇ، يەنە بىر قېتىم يېزىدىن 30 كىلومېتر يىراقلىقتىكى چارۋىچىلىق رايونىدا ئۇدا بىر نەچچە كۈن قار يېغىپ، يوللار توسۇلۇپ قالدۇ، چارۋىچىلارنىڭ ئاشلىقى، چارۋا مالالرنىڭ يەم-بوغۇزلىرى تۈگەپ كېتىدۇ، مۇشۇنداق پەيتتە ئەل ئامان بەكتاي بىر مېتر قېلىنلىقتىكى قاردىن يول ئېچىپ، ئۇلارغا ئاشلىق، يەم-بوغۇز يەتكۈزۈپ بېرىپ، چارۋىچىلارنى ۋە چارۋا مالالرنى قۇتقۇزۇپ قالدۇ.

ئەل ئامان بەكتاي مەسئۇللۇقىدىكى بۇ ئاشلىق پونكىتى كۆپ يىللاردىن بۇيان ھەر يىلى 600 مىڭ كىلوگرامدىن ئارتۇق ئاشلىق زاپىسى تەييارلاپ، ئۇنى قەرەللىك تەكشۈرۈش، ئاغدۇرۇش، شامالدىتىش ئېرقىلىق بىخەتەر ساقلاپ، ئۇبلاستلىق، ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىسى، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى. ئۇلار يەم-خەشەك پىششىقلاش، كېلىشىم باھالىق ئاشلىق بىلەن تەمىنلەش نۇقتىلىرىنى قۇردى، سودا دۆكانلىرى ئاچتى، كۆمۈر ئەكلىپ چارۋىچىلارنى تەمىنلىدى، بۇنىڭ بىلەن ھەم چارۋىچىلارغا قولايلىق يارىتىلدى، ھەم ئاشلىق پونكىتىنىڭ ئىقتىسادىي كىرىمى كۆپەيدى.

ئەل ئامان بەكتاي يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بىر تەرەپتىن، خىزمەتنى ياخشى ئىشلەپ ئاشلىق پونكىتىنىڭ، يېزىنىڭ تەرەققىياتىنى ئۆچۈن گەۋدىلىك تۆھپە قوشسا، يەنە بىر تەرەپتىن، بوش ۋاقىتلاردىن پايدىلىنىپ، ئۆزلۈكىدىن ئۇيغۇرچە-خەنزۇچە ئىككى تىلدا ئاشلىق ئىلمى ساۋاتىنى ئۆگىنىپ، بولتۇر ئالىي تېخنىكۇم پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشتى. ئەل ئامان بەكتاي خىزمەتتىكى ئالاھىدە زور تۆھپىلىرى بىلەن قىزىلسۇ ئوبلاستلىق، ئاقتۇ ناھىيىلىك ئاشلىق ئىدارىلىرى تەرىپىدىن ئۈدا يەتتە قېتىم مۇئەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

* * * *

سۈرەتتە: ئەل ئامان بەكتاي چارۋىچىلىق ئۇقتىلىرىنى قىشلىق ئاشلىق بىلەن تەمىنلەش پىلانىنى تۈزمەكتە.

ئابلەت ھۆسەين فوتوسى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

● جۇرۇڭجى سىچۈەندە تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلغاندا: نامرات رايونلار ئىممىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى خىزمەتلەردە 1 - ئورۇنغا قويۇش كېرەك، دېدى

● شياڭگاڭ ئالاھىدە مەمۇرىي رايونىغا تەيىارلىق كۆرۈش كومىتېتى ئىقتىساد كۆرۈپىسىنىڭ 7 - قېتىملىق يىغىنى 11 - ئاينىڭ 3 - كۈنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى

● دۆلەت پىلانى كومىتېتى يولۇچىلار بېلىتىگە مەجبۇرىي هالدا سۇغۇرتا پۇلى قوشۇپ ئېلىشنى قەتئىي چەكلەش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتىنىڭ 1996 - يىلى تۇنجى نۆۋەتلىك ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرىغا ئىمتىهان ئارقىلىق دۆلەت خىزمەتچىلىرى قوبۇل قىلىش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى

ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى قوبۇل قىلىش ۋاقتىلىق چارىسى»گە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى قاتارلىق 20 ئورۇننى تەشكىللەپ جەمئىيەتتىن رەھبەرلىك ۋەزىپىسى بولمىغان بۆلۈم مۇدىرىدىن تۆۋەن دەرىجىلىك دۆلەت خىزمەتچىسىدىن 94 نى ئىمتىهان ئېلىش ئارقىلىق ئاشكارا قوبۇل قىلماقچى. تۆۋەندە مۇناسىۋەتلىك ئىشلارنى ئۇقتۇرىمىز:

بىرىنچى، ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىش ئوبيېكتلىرى ۋە ئۇلارنىڭ شەرتلىرى

(1)ئىمتىهان ئېلىش ئوبيېكتلىرى: نوپۇسى ئۇرۇمچى شەھىرىدە بولغان، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلاردا ئىشلەيدىغان ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە باشقا رايونلاردىكى دۆلەت ۋە كوللېكتىپ ئىگىلىكىدىكى ئورۇنلارنىڭ ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرى بويىچە ئورۇمچىگە يۆتكىلىپ ئېلىش شەرتىگە ئىگە ئىشچى - خىزمەتچىلىرى.

(2) ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىنغانلارنىڭ تۇپ شەرتلىرى

1. جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ دۆلەت تەۋەلىكىدە بولۇش، پۇقرالارنىڭ سىياسىي ھوقۇقىغا ئىگە بولۇش؛

2. تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى چىڭ تۇرۇش، دۆلەتنىڭ بىرلىكى ۋە مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى قوغداش؛

3. قانۇن، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش، ئەخلاق پەزىلىتى ياخشى بولۇش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش روھى بولۇش؛

4. دۆلەت ئېتىراپ قىلغان ئالىي تېخنىكۇمدىن يۇقىرى ئوقۇش تارىخىغا ئىگە بولۇش؛

5. ئاساسىي قاتلاملاردا ئىككى يىلدىن كۆپ ئىشلىگەن بولۇش؛

6. تېنى ساغلام، يېشى 35 تىن تۆۋەن بولۇش.

(3) ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلىنىش ئوبيېكتلىرى يۇقىرىقى ئاساسىي شەرتلەرنى ھازىرلىغاندىن تاشقىرى، قوبۇل قىلىدىغان ئورۇن تەلەپ قىلغان باشقا شەرتلەرگىمۇ ئۇيغۇن بولۇش كېرەك.

ئىككىنچى، تىزىمغا ئېلىش ۋاقتى، ئورنى ۋە تەلەپلەر

تىزىمغا ئېلىش ۋاقتى: 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىن 18 - كۈنىگىچە (بېيجىڭ ۋاقتى ئىتگەن سائەت ئون بىرىمدىن كەچ سائەت 19 غىچە)

تىزىمغا ئېلىش ئورنى: ئۇرۇمچى شەھىرى «نەنمېن» تەنتەربىيە سارىيى («خەلق» يولىدىكى ئاپتونوم رايونلۇق تەنتەربىيە كومىتېتى قورۇسىدا)

تىزىملاتقۇچىلار سالاھىيەت كۆۋاھنامىسى، خىزمەت كىنىشكىسى، دۆلەت ئېتىراپ قىلغان ئوقۇش پۈتۈرۈش كۆۋاھنامىسىنى، بېقىندا ئالدۇرغاندا كادىرلارنى باشقۇرۇش ھوقۇق چېكى بويىچە ئۆزى تۇرۇشلۇق مەسئۇل تارماقنىڭ تىزىمغا ئېلىشقا قوشۇلغانلىقى ئىسپاتىنى كۆرسىتىشى لازىم.

2. باشقا رايونلاردىكى ئورۇمچىگە يۆتكەپ كېلىش شەرتىگە ئىگە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلارنى يۆتكەش تارمىقىنىڭ قوشۇلغانلىق ئىسپاتىنى ئېلىپ كېلىشى لازىم.

ئۈچىنچى، ئىمتىهان مەزمۇنى ۋە ۋاقتى

ئىمتىهان يېزىقچە ۋە ئېغىزچە ئېلىنىدۇ. يېزىقچە ئىمتىهانىڭ مەزمۇنى ئومۇمىي پەنلەر ۋە كەسپىي پەنلەرگە ئايرىلىدۇ. ئومۇمىي پەنلەر ئۇنىۋېرسال بىلىملەر ۋە مەمۇرىي، كەسپىي ئىقتىدارىنى سىناشنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

كەسپىي پەنلەر ئىمتىهانى ھەممىباپ كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

ئۇنىۋېرسال بىلىملەر ئىمتىهانى، مەمۇرىي، كەسپىي ئىقتىدارىنى سىناشتا مەملىكەت بويىچە بىر تۆتاش تۆزۈلگەن ئوقۇتۇش ماتېرىيالى ئۆلچەم قىلىنىدۇ (تىزىمغا ئالدۇرغاندا سېتىپ بېرىلىدۇ).

ئومۇمىي پەنلەر، ھەممىباپ كەسىپلەرنىڭ يېزىقچە ئىمتىهانىنى ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى بىر تۆتاش تەشكىللەيدۇ.

يېزىقچە ئىمتىهان ۋاقتى:

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 14 - كۈنى (شەنبە)

چۈشتىن بۇرۇن: ئۇنىۋېرسال بىلىملەر

چۈشتىن كېيىن: مەمۇرىي، كەسپىي ئىقتىدار

12 -ئاينىڭ 15 - كۈنى (يەكشەنبە)

چۈشتىن بۇرۇن؛ كەسپىي بىلىم

ئېغىزچە ئىمتىهان ۋاقتى ئايرىم ئۇقتۇرۇلىدۇ.

ئېغىزچە ئىمتىهاندىن كېيىن، ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇن ئىمتىهان بەرگۈچىلەرنىڭ ئەخلاق ۋە قابىلىيىتىنى سىناپ كۆرۈپ، قوبۇل قىلىش - قىلماسلىقنى بەلگىلەيدۇ.

تۆتىنچى، ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلغۇچى تارماق ۋە كەسىپلەر

(1) ئىمتىهان ئېلىپ قوبۇل قىلغۇچى تارماقلار

ئاپتونوم رايونلۇق تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ تاشقى ئىشلار ئىشخانىسى، مىللەت - دىن ئىشلىرى كومىتېتى، ئىقتىساد- سودا كومىتېتى، يەر باشقۇرۇش ئىدارىسى،ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق نازارىتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتى ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى،

(2) ئىمتىهان ئېلىنىدىغان كەسىپلەر تۆۋەندىكىچە:

1. ئىجتىمائىي پەنلەر

كاتىپلىق، سىياسىي ماۋارىپ، سىياسىي قانۇن.

بۇ كەسىپلەر: كاتىپلىق، جۇڭگو تىل - ئەدەبىياتى، خەنزۇ تىلى، تەشۋىقات، سىياسىي نەزەرىيە، سىياسىي ماۋارىپ، سىياسىي قانۇن، قانۇن قاتارلىق كونكرېت كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

2. مالىيە - ئىقتىساد كەسىپلىرى

مالىيە -ئىقتىساد، مالىيە بوغالتىرلىقى، ئەمگەك ئىقتىسادى. بۇ كەسىپلەر مالىيە بوغالتىرلىقى، مالىيە -ئىقتىساد، ستاتىستىكا، ئىقتىسادىي تەپتىش، پىلان ستاتىستىكىسى، ئەمگەك ئىش ھەققى قاتارلىق كونكرېت كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

3. سانائەت - قاتناش كەسىپلىرى

قاتناش -ترانسپورت، ئېلېكترون، ماشىنىسازلىق، گېئولوگىيە، توقۇمىچلىق، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى.

بۇ كەسىپلەر ترانسپورت ئىگىلىكى، ئاپتوموبىل ترانسپورتى، تاشيول - كۆۋرۈك، كومپيۇتېر، ئېلېكترون تېخنىكىسى، ماشىنىسازلىق، ھۇنەر - سەنئەت، لايىھەلەش، گېئولوگىيە، كان ئېچىش، بىناكارلىق ماتېرىياللىرى، پاختا توقۇمىچلىق قاتارلىق كونكرېت كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

4. دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق كەسىپلىرى

يەر، سۇچىلىق. بۇ كەسىپلەر يەر پىلانلاش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش، يەر باشقۇرۇش، سۇ قۇرۇلۇشى، دېھقانچىلىق سۇ ئىنشائاتلىرى، سۇ، تۇپراقنى ساقلاش، ھىدروگېئولوگىيە قاتارلىق كونكرېت كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

5. باشقۇرۇش كەسىپلىرى

خەلق ئىگىلىكىنى باشقۇرۇش، مەمۇرىي ئىشلارنى باشقۇرۇش. بۇ كەسىپلەر كارخانا باشقۇرۇش، ئىگىلىك باشقۇرۇش، پەن- تېخنىكا باشقۇرۇش، نازارەتچىلىك ۋە پىلان باشقۇرۇش، سىرتقا مەبلەغ سېلىشنى باشقۇرۇش ۋە چەكتە ئەمگەك كۈچى چىقىرىش، ئاساسىي قۇرۇلۇشنى باشقۇرۇش، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئىشلىرىنى باشقۇرۇش، كادىر باشقۇرۇش، ئىپپارات باشقۇرۇش قاتارلىق كونكرېت كەسىپلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

6. چەت ئەل تىلى ۋە تەرجىمە كەسىپلىرى

ئىنگلىز تىلى، رۇس تىلى، ياپون تىلى، تەرجىمانلىق.

تۆتىنچى، دۆلەت خىزمەتچىلىرىنى قوبۇل قىلىشقا ئائىت كونكرېت تەرتىپ، چارە، شۇنىڭدەك ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلار قوبۇل قىلماقچى بولغان كونكرېت خىزمەت ئورنى، ۋەزىپە ئەلپى قاتارلىق قەھۋالار «1996 - يىلى ئاپتونوم

پوچتا پۇل ئامانىتى بىلەن بانكا پۇل ئامانىتى قايسى جەھەتتە پەرقلىنىدۇ؟

زىبىۋۇللا ئابلىز

ساۋالات

پوچتا پۇل ئامانىتى كەسپى گەۋدىلىمۇن ۋە خەلق بانكىسىنىڭ تەستىقى بىلەن يولغا قويۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي مەقسىتى پوچتىنىڭ جەمئىيەتتىكى نۇقتىلىرى كۆپ، ئىناۋىتى يۇقىرى بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ، تېخىمۇ كۆپ مەبلەغ جۇغلاپ، دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشتىن ئىبارەت.

پوچتا پۇل ئامانىتى 1986 - يىلى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلق بانكىسىنىڭ قوللىشى، كۆڭۈل بۆلۈشى ئارقىسىدا، پوچتا پۇل ئامانەت قالدۇقى 100 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. بۇنى جەمئىيەتتىكى ھەر مىللەت ئابونتلىرىنىڭ پائال ماسلاشقانلىقىدىن، پوچتا خادىملىرىنىڭ مۇلازىملىق سۈپىتىنى تىرىشىپ ياخشىلىغانلىقىدىن ئايرىپ قارىغىلى بولمايدۇ. پوچتا پۇل ئامانىتىدە دۆلەتنىڭ بىر تۆتاش تۆۋەن ھېسابلاش بەلگىلىمىسىگە قاتتىق ئەمەل قىلىنىدۇ. دېمەك، پوچتا ئامانەت پۇلىنىڭ تۆۋەنمى بانكا تۆۋەنمى بىلەن ئوخشاش ھېسابلىنىدۇ. پوچتا پۇل ئامانىتىدە توپ قويۇپ توپ ئېلىش، پارچە قويۇپ توپ ئېلىش، دەسمايىنى قويۇپ تۆۋەنمى ئېلىش، قەرەللىك، قەرەلسىز قويۇش، كوللېكتىپ ئامانەت قويۇش، پۇل چېكىنى قوبۇل قىلىش، دۆلەت زايومىنى ۋەكالىتەن سېتىش، ئامانەت قويۇش، سۇغۇرتا كەسپىنى ۋەكالىتەن بېجىرىش قاتارلىق كەسىپلەردىن باشقا، پوچتا - تېلېگرافنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ماس كېلىدىغان تەبرىك سۆزىنتىنى ئامانەت قويۇش، پېرېۋوت قىلىنغان پۇلنى ئامانەت قويۇش، تېلېفون ھەقىنى ۋەكالىتەن يىغىش ۋە ھېسابلاش، پۇل ئامانەت قويۇشنى تېلېفون ئارقىلىق ئالدىن مەلۇم قىلغۇچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە بېرىپ ئىش بېجىرىش، پوچتا خاتىرە ماركىسىنى ئامانەت قويۇش، قەلەم ھەقىنى ئامانەت قويۇش ۋە مۇكاپاتلىق پۇل ئامانىتى قاتارلىق يېڭى كەسىپلەر يولغا قويۇلغان.

ئىش بېجىرىش، پوچتا خاتىرە ماركسىنى ئامانەت قويۇش، قەلەم ھەقىنى ئامانەت قويۇش ۋە مۇكاپاتلىق پۇل ئامانىتى قاتارلىق يېڭى كەسىپلەر يولغا قويۇلغان.

پوچتا پۇل ئامانىتىدە يەنە ھېيت - بايرام، دەم ئېلىش كۈنلىرى پۇل ئامانەت قويغۇچىلارنىڭ پۇتۇن ياكى پارچە پۇلى بولسۇن، پوچتا خادىملىرى ئامانەت قويۇپ بېرىدۇ. پۇل ئامانەت قويغۇچىلار ئۆچۈن ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش ۋە ئۇلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش پوچتا پۇل ئامانەت كەسپىنىڭ ئاساسىي مەقسىتى.

تىزىملاتقۇچىلار سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى، خىزمەت كىنىشكىسى، دۆلەت ئېتىراپ قىلغان ئوقۇش پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىسىنى، يېقىندا يالاڭباش چۈشكەن بىر سۈڭلۇق سۈرەتتىن ئىككىنى ئېلىپ كېلىش كېرەك.

تۆۋەندىكى خادىملار تىزىمغا ئالدۇرغاندا ئالاقىدار ئىسپاتلارنى كۆرسىتىشى لازىم:

1. ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇتقۇچىلىرى تىزىمغا ئىدارىسى،ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، تاشقى سودا - ئىقتىساد ھەمكارلىق نازارىتى، پەن - تېخنىكا كومىتېتى، پىناكارلىق ماتېرىياللىرى سانائىتى ئىدارىسى، قاتناش نازارىتى، مىللەتلەر تىل - يېزىق خىزمىتى كومىتېتى، توقۇمىچىلىق سانائىتى نازارىتى، ماشىنىسازلىق -ئېلېكترون سانائىتى نازارىتى، يېنىك سانائەت نازارىتى، ئورمانچىلىق نازارىتى، سۇچىلىق نازارىتى، ئەدلىيە نازارىتى، مۇھىت ئاسراش ئىدارىسى، خىمىيە سانائىتى نازارىتى، سىياسىي كېڭەش.

ئورۇنلار قويۇل قىلماقچى بولغان كونكرېت خىزمەت ئورنى، ۋەزىپە تەلىبى قاتارلىق ئەھۋاللار «1996 - يىلى ئاپتونوم رايونلىق ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك دۆلەت ئورگانلىرىغا ئىمتىھان ئارقىلىق دۆلەت خىزمەتچىلىرى قويۇل قىلىش قىسقىچە نىزامنامىسى»دە تەپسىلىي شەرھلەندى (بۇ ماتېرىيال تىزىمغا ئالدۇرغاندا سېتىپ بېرىلىدۇ).

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى
1996- يىل 11 - ئاينىك 5 - كۈنى

كارخانىلارنىڭ داڭۋازلىرىمىزنىڭ «جېننىس» دۇنيا رېكورتىنى بۇزۇشىغا ياردەم بېرىشىنى سورايمىز

كانادانىڭ دۇنياغا داڭلىق «پەلەك شاھزادىسى» جېيى كوكلون 1995-يىل 10-ئاينىڭ 28-كۈنى پولات ئارغامچىغا دەسسەپ، چاڭجيالڭ دەريياسىنىڭ سەنشيا بوغۇزىنى 53 مىنۇت ئون سېكۇنتتا توغرىسىغا كېسىپ ئۆتۈپ، جېننىس دۇنيا رېكورتى يارىتىپ، پۈتۈن دۇنيانى زىلزىلىگە سالدى.

كوكلون 40 يىلدىن بۇيان ئۆزى يارانقان رېكورتنى ئۆزى بۇزۇپ ئاشلاپ، بوشلۇقتا يۇرىدىغان «دۆلدۇل»دەك ئۆزگىچە رېكورت يارىتىپ كەلدى. ئۇنىڭغا جەڭ ئېلان قىلىدىغان ئادەم چىقمىدى.

شنجاڭ سېرىك ئۆمىكىنىڭ ياش ئارتىسى ئادىل ھوشۇر مۇنداق دېدى: «بىزنىڭ جۇڭگودا چەت ئەللىكلەر 1-بولۇپ جېننىس دۇنيا رېكورتىنى يارانتتى. مەن بۇنىڭدىن بىئارام بولۇۋاتىمەن»، «مەن بۇنىڭغا قايىل ئەمەس... مەن ئۇنىڭدىنمۇ ياخشى ماڭىمەن.» ئادىل كوكلون يارانقان «جېننىس دۇنيا رېكورتى»غا جەڭ ئېلان قىلىپ، چوقۇم ئۇنىڭدىن ئېشىپ چۈشۈشكە، جۇڭخۇا ئىللەتلىرى ئۈچۈن شان-شەرەپ قازىنىشقا بەل باغلىدى! بۇ نېمىدېگەن ئالىيجاناب ۋەتەنپەرۋەرلىك روھ، مىللىي غۇرۇر - ھە!

خېلى يۇقىرى نوپۇزغا ئىگە بىر مۇخبىر ئۇنىڭغا باھا بېرىپ مۇنداق دېدى: «كوكلون سەنشيادىن ئۆتتى، لېكىن ئۇ بۇ ئىشقا ناھايىتى كۆپ پۇل خەجلىگەن. ئۇنىڭ نامايان قىلغىنى يالغۇز جاسارەت ۋە ئەقىل- پاراسەتلا ئەمەس، بەلكى قۇدرەتلىك ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچ.»

داڭلىق تاۋار ماركىسى، داڭلىق ئالاھىدە مەھسۇلاتى بار، كىشىنى روھلاندۇرىدىغان نام-شۆھرەت قازانغان دۆكىنى بار كارخانىچىلار! ئادىلغا يارداەم قولۇڭلارنى سۇنۇڭلار، كۆڭلۈڭلارنى ئېپادىلەڭلار. داڭۋاز ئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈپ، جېننىس رېكورتىنى بۇزۇپ تاشلىشى ئۈچۈن بىر ئۇلۇش كۈچۈڭلارنى قوشۇڭلار، ئادىل بىلەن بىرلىكتە تارىخ سەھىپىسىدىن ئورۇن ئېلىشقا تىرىشىڭلار.

بىز يۇكسەك شان-شەرەپىمىز، كەلگۈسى ئېپادىلىرىمىز، قويۇق ئامىۋى مۇناسىۋىتىمىز ئارقىلىق كارخانالارنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە كارخانالارنىڭ ئوبرازىنى تىكلەشكە مەدەت بېرىمىز.

مەبلەغ تەۋپلاش ئۇسۇلى: 1. مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىغا داڭۋازئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى نەق مەيدانىدا خەۋەر قىلىش، بۇاستە كۆرسىتىش، سىنئالغۇغا ئېلىپ قويۇش ھوقۇقىنى سېتىلىدۇ.

2. نەق مەيدانىدا كۆرۈش، سەيلە-سايا‌ھەت گۇرۇپپا-ئۆمەكلىرىنى تەشكىللەش ۋەكالەتلىك ھوقۇقىنىڭ خېرىدارلىقى سېتىلىدۇ.

3. نەق مەيدانىدا كۆرۈش بېلىتىنى سېتىش ئارقىلىق مەبلەغ توپلىنىدۇ.

4. داڭۋاز ئادىلنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈش مۇناسىۋىتى بىلەن مەخسۇس ئىشلىنىدىغان مەھسۇلاتلارنىڭ بەلگىسىنى ئىشلىتىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ.

5. داڭۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتكەنلىكىنى تېلېۋىزوردا كۆرسىتىش، گېزىتتە خەۋەر قىلىش، رادىئودا ئاڭلىتىش ۋە نەق مەيدانغا لوزۇنكا ئېلانى ئېسىش خېرىدار چاقىرىپ سېتىلىدۇ (شنجاڭ لۈيگاڭ كىنو -تېلېۋىزىيە مەركىزىنىڭ ئېلان بۆلۈمى نەق مەيدانغا لوزۇنكا ئېلانى ئېسىش ھوقۇقىنى سېتىۋالدى).

6. «داڭۋازنىڭ سەرگۈزەشتىسى» ناملىق كىنو ياكى تېلېۋىزىيە فىلىمىنى ئىشلەش ھوقۇقى، كىنو لېنتىسىنى تارقىتىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ.

7. نەق مەيداندىكى باشقا شەكىلدىكى ئېلان ھوقۇقى خېرىدار چاقىرىپ سېتىلىدۇ.

8. داڭۋازنىڭ سەنشيادىن كېسىپ ئۆتكەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۇزارتىلغان، تەسىر پەيدا قىلغان باشقا سودا ھەرىكەتلىرىدىن پايدىلىنىش ھوقۇقى سېتىلىدۇ...

مەبلەغ توپلىغان، مەبلەغ چىقىرىپ ھەمكارلاشقان ئورۇن ۋە كارخانىلارغا جاۋاب قايتۇرۇش ئۇسۇلى:

جاۋاب قايتۇرۇش ئۇسۇلى جانلىق بولىدۇ، ئۇنى ئىككى تەرەپ كېڭىشىپ بېكىتىدۇ. ئاساسلىقى: ئاخبارات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ رەھمەت ئېيتىلىدۇ؛ نەق مەيداننى كۆرۈش بېلىتى ۋە خاتىرە بۇيۇملىرى تەقدىم قىلىنىدۇ؛ نەق مەيداندا ئېلان بېرىلىدۇ؛ شار، قاتتىق جىسىم مودېلى ئارقىلىق ئېلان بېرىشكە بولىدۇ؛ ئەھۋالغا قاراپ سەھنىدە ئولتۇرۇشقا، يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبەرلەر بىلەن كۆرۈشۈشكە ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ؛ ئادىل سەنشيادىن ئۆتۈش ئالدىدا ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈش، سۈرەتكە چۈشۈش، ئۇنى ئۇزىتىپ قويۇش، ئۇ سەنشيادىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئۆتكەندە ئالدىغا چىقىپ گۈل تۇتۇش، كۆرۈشۈش، قوچاقلىشىش، خاتىرە ئۇچۇن سۈرەتكە چۈشۈش، داڭۋاز ئۆز قولى بىلەن بايراق چىقىرىش قاتارلىقلار ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ. سەنشيادىن ئۆتۈش مۇۋەپپەقىيەتلىك بولغاندىن كېيىن، تېسىل تارىخىي خاراكتېرلىك ھۆججەتلىك سۈرەتلەر توپلىمى نەشر قىلىنىدۇ. ھەمكارلاشقان بارلىق ئورۇنلار بۇ سۈرەتلەر توپلىمىغا كىرگۈزۈلۈپ ئۇلارنىڭ ساقلىشى ئۈچۈن بېرىلىدۇ.

ئىككى ئىنتايىن ياخشى ئېلان پۇرستى - يەنە ئىككى تۇرلۇك «دۇنيا بويىچە ئەڭ» رېكورتى يارىتىش.

1. ئۇچار ئەجدىھاغا تەقلىد قىلىنغان، ئۇزۇنلۇقى 600 مېتر كېلىدىغان غايەت زور پلاكات ئېلان بوشلۇققا تارتىلىدۇ. بۇ يېڭى «دۇنيا بويىچە ئەڭ» بولىدۇ.

2. ھازىر دۇنيادا ئەڭ چوڭ ئېلانلىنىڭ 285 مېتر ئېگىزلىكتە ئىكەنلىكىنى، ھەر بىر خېتىنىڭ ھەجمىنىڭ 6.7 مېتر ئىكەنلىكىنى بىلمىز. سەنشيانىڭ جەنۇبىي قىرغىقىغا ئېسىلىدىغان تەخمىنەن 400 مېتر ئېگىزلىكتىكى غايەت زور ئاسما پلاكات ئېلانى شۇبھىسىزكى، يەنە بىر «دۇنيا بويىچە ئەڭ» بولىدۇ.

كارخانىلار، تاۋار ماركىلار، نامىلار دۇنيادىكى مۇجىزىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئادىلنىڭ سەنشيانى كېسىپ ئۆتۈشىگە مەدەت بولىدۇ، بۇ نېمىدېگەن تارىخىي ئەھمىيەتلىك ئىش-ھە! يۇقىرىدىكى ئىككى «دۇنيا بويىچە ئەڭ» ناملىق ئېلانىنى چىقىرىشقا خېرىدار چاقىرىلىدۇ. بۇ ناھايىتى كەم ئۇچرايدىغان ياخشى پۇرسەت. قېنى، كىم مۇشۇنداق كارامەتنى كۆرسىتىشكە جۇرئەت قىلالايدۇ!

مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن ياردەم مەبلىغى توپلاش باش ئورنى:

جۇڭگو شنجاڭ ئۇيغۇرچە شەھرى «قىزىل بايراق» يولى 113- نومۇرلۇق قورۇ «شەھەر رېستورانى»نىڭ 19- قەۋىتىدىكى مەجلىسخانا، پوچتا نومۇرى: 830002، تەپيارلىق كۆرۈش باشقارما ئىشخانىسىنىڭ تېلېفون نومۇرى 1921- 2309911، (0991)، فوتو تېلېگراف: 2301818 (0991)

ھېساب ئاچقان بانكا: ئۇرۇمچى شەھەرلىك پەن-تېخنىكا شەھىرى ئىناۋەتلىك قەرز كوپېراتىپى، بانكا نومۇرى 976، پۇل ئالغۇچى: ئورۇن: شنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

خەلق پۇلى ھېسابات نومۇرى: 42 - 247

جۇڭگو شنجاڭ داڭۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىگە تەپيارلىق كۆرۈش ئورنىنىڭ باش قوماندانى: مىجەت (شنجاڭ سېرىك ئۆمىكىنىڭ باشلىقى)

دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش قوماندان: جياڭ مىڭزۇ (سىچۇەن ئۆلكىسى ۋەنشەن شەھىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى)

دائىمىي ئىشلارغا مەسئۇل مۇئاۋىن باش قوماندان: نى جىڭچۇەن (شنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتىنىڭ باش جىڭلىسى)

جۇڭگو شنجاڭ داڭۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى ئۈيۇشتۇرغۇچى ئورۇن:

سىچۇەن ئۆلكىسى ۋەنشەن شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى، شنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

جۇڭگو شنجاڭ داڭۋازنىڭ سەنشيادىن ئۆتۈشىنى ئۇيۇشتۇرغان ئالغان ئورۇن: شنجاڭ سېرىك ئۆمىكى، ۋەنشەن شەھىرى فىڭجې ناھىيىلىك تەنتەربىيە كومىتېتى

جۇڭگو شنجاڭ داڭۋازنىڭ سەنشيادىن كېسىپ ئۆتۈشىگە ھەمكارلاشقان ئورۇنلار:

جۇڭگو خەلقئارا سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتىنىڭ شنجاڭ شۆبىسى

شنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق سودا- سانائەتچىلەر بىرلەشمىسى

ئۇرۇمچى ئىقتىساد رادىئو ئىستانسىسى

ئۇرۇمچى «شەھەر رېستورانى»

«ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى» ئىدارىسى

(مەملىكەت ئىچى- سىرتىدىن مەبلەغ چىقىرىپ ياردەملەشكەن ئورۇنلار ۋە كارخانىلار تىزىمغا ئېلىنىدۇ)

شنجاڭ سېرىك ئۆمىكى، شنجاڭ «جىشىن» يۇمشاق پەنلەر شىركىتى

باش لايىھىلىگۈچى: نى جىڭچۇەن

مەسلىھەتچى: مىجەت

بايانات: «مەزكۇر لايىھىنى لايىھىلىگۈچى ئەقلىي مۇلۇك ھوقۇقىغا ئىگە، ھەقلىق ئىجازەت ئالماي تۇرۇپ، ئۇنىڭ ھوقۇقىغا دەخلى-تەرۇز يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ. بۇ قېتىمقى سەنشيادىن ئۆتۈش پائالىيىتىنىڭ قانۇن مەسلىھەتچىسى: شنجاڭ سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش جەمئىيىتى «شىنلىيەن» قانۇن ئىشلىرى بۆلۈمىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، ئادۋوكات: فۇلېي.

شىنجاڭ مائارىپ نەشرىياتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى قىزغىن تەبرىكلەيمىز

(1956 —— 1996)

● 40 يىلدىن بۇيان، ھەر خىل دەرسلىك ۋە ئوقۇتۇشتا پايدىلىنىش ماتېرىياللىرىدىن 19.690 مىڭ خىل، 862 مىليون 810 مىڭ نۇسخا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە، ئاز سانلىق مىللەت يېزىقىدىكى دەرسلىك ماتېرىياللىرى 13.637 خىلغا يېتىپ، 69.25 پىرسەنتنى تەشكىل قىلدى. بېسىلىش سانى 342 مىليون 220 مىڭ نۇسخا بولۇپ، ئومۇمىي تراژنىك 40 پىرسەنتنى تەشكىل قىلدى.

● مەملىكەتلىك 1-، 2 - قېتىملىق مۇنەۋۋەر دەرسلىكلەرنى باھالاشتا 15 خىل دەرسلىك مۇكاپاتلاندى؛ غەربىي شىمال، غەربىي جەنۇبتىكى توققۇز ئۆلكە (رايون)نىك 1-، 2-، 3- قېتىملىق مۇنەۋۋەر تەلىم- تەربىيە كىتابلىرىنى باھالاشتا توققۇز خىل دەرسلىك مۇكاپاتلاندى؛ غەربىي رايون بويىچە 1-، 2 -، 3- نۆۋەتلىك مۇنەۋۋەر تەلىم - تەربىيە كىتابلىرىنى باھالاشتا 16 خىل دەرسلىك مۇكاپاتلاندى؛ غەربىي شىمال، غەربىي جەنۇبتىكى توققۇز ئۆلكە (رايون)بويىچە كىتاب مۇقاۋىلىرىنى لايىھەلەش سەنئىتىنى باھالاشتا 20 خىل دەرسلىك مۇقاۋىسى مۇكاپاتلاندى؛ سەككىز پارچە گەسەر مەملىكەتلىك 2- نۆۋەتلىك مۇقاۋا لايىھەلەش سەنئىتى ئىلمىي ماقالىلىرى ۋە تەتقىقات ماقالىلىرى قاتارلىرىدىن گۇرۇن ئالدى.

● 40 يىلدىن بۇيان، مۇشەققەتلىك خىزمەت شارائىتى، يۇقىرى تەلەپ ۋە جىددىي خىزمەت رېتىمى نۇرغۇن خىزمەت ئىلغارلىرى ۋە گەۋدىلىك نەتىجىلىرى ۋە تۆھپىلىرى بىلەن مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ماۋارىپ سىستېمىسى بويىچە تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى، ئۇلار شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتىنىڭ ئېتىبارى ۋە غۇرۇرى.

دەرسلىك قۇرۇلۇشىنىڭ بۆشۈكى — شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى

1996 - يىل 8 - ئاينىك 26 - كۈنى شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىق خاتىرە كۈنى. 40 يىلدىن بۇيان، پارتىيە مىللىي سىياسىتىنىڭ پارلاق نۇرىدا، رايونىمىزنىڭ مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىك قۇرۇلۇشى دەسلەپكى كۆلەمگە ئىگە بولدى، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەت تىل-يېزىقىدىكى ئوقۇتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكلىرىنى تۈزۈش، تەرجىمە قىلىش ۋە خەنزۇچە دەرسلىكلەرنىڭ نۇسخىسىنى ئىجارىگە تېلىپ نەشر قىلىش ۋەزىپىسى 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، بولۇپمۇ 18 يىل ئۆگۈشلۈق ئورۇندىلىپ، دەرىسىنى تىلىگىرى بىر ئوقۇغۇچىدا ببردىن دەرسلىك بولۇشى ئاساسىي جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە بولدى.

شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى بۇنىڭدىن 40 يىل ئىلگىرى، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىنىڭ دەرسلىك تۈزۈش ۋە تەرجىمە قىلىش بۆلۈمى ئاساسىدا قۇرۇلغان بولۇپ، شتاتى 70 كىشى ئىدى. 1962- يىلى 8 - ئايدا، يەنە قايتىدىن شىنجاڭ خەلق نەشرىياتىغا قوشۇۋېتىلىپ، يەنىلا دەرسلىك بۆلۈمى پېتىچە تۇرۇۋەردى، 1973 - يىلىغا كەلگەندە، قايتىدىن سابىق ماۋارىپ نازارىتى رەھبەرلىكىدىكى شىنجاڭ بويىچە بىردىنبىر ماۋارىپ كەسپىي نەشرىياتى بولۇپ قۇرۇلدى.

شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتىنىڭ خىزمىتى پۈتكۈل ئاپتونوم رايونىمىز ماۋارىپ ئىشلىرىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، ماۋارىپ نەشرىياتى تۈزۈشىگ 40 يىلدىن بۇيانقى تىرىشچانلىقى ئارقىلىق، پارتىيىنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر قىلىشنى قارار قىلدى. تىرىشىپ نەتىجىسە، 1982- يىلى ئەتىيازدىن باشلاپ، ئۇيغۇر، قازاق ۋە موڭغۇل تىل - يېزىقىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكلىرى بويىچە بىر تۇتاش دەرسلىكلەرگە ئۇتۇش ۋەزىپىسى غەلىبىلىك ئورۇندالدى.

شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، دۆلەت ماۋارىپ كومىتېتى تۈزگەن ئوقۇتۇش پىلانى ۋە پروگراممىسىغا ئاساسەن، رايونىمىزنىڭ مىللىي ئالاھىدىلىكى ۋە يەرلىك ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، تۈزىمىزگە كىرگەن ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل ۋە شىبە تىل - يېزىقىدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ دەرسلىكلىرىنىڭ ئوقۇتۇش پروگراممىسى، يۇرۇشلەشتۈرۈلگەن دەرسلىكلىرى ۋە مەخسۇس ئوقۇتۇشلۇقلار داۋاملىق نەشر قىلىندى. دەرسلىكلەرنىڭ تۇرى 1985- يىلىدىكى 758 خىلدىن 1326 خىلغا يېتىپ، %74.9 كۆپەيدى. تۈزىمىز تۈزگەن دەرسلىك، ئوقۇتۇشتا پايدىلىنىش قوللانمىسى ۋە مەخسۇس قوللانمىلىرى 215 خىلغا يەتتى. يېقىنقى يىللىرى يىلدا، دەرسلىكلەرنىڭ ئومۇمىي تۇرى 6340 خىلغا، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي تىل - يېزىقتىكىسى 4360 خىلغا يېتىپ، ئومۇمىي تۇرنىڭ 68.77 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. ئومۇمىي باسما تاۋاق سانى 93 مىليون 623 مىڭ 508 تاۋاق، بۇنىڭ ئىچىدە مىللىي تىل - يېزىقتىكىسى 47 مىليون 285 مىڭ 584 تاۋاق بولۇپ، 50.5 پىرسەنتنى ئىگىلىدى. ئىشلىتىلگەن قەغەز 33 مىڭ 345 تونىنغا يېتىدۇ. باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ تىل - ئەدەبىيات، ئىدىيە - ئەخلاق، ماتېماتىكا، تەبىئەت، گۈزەل سەنئەت، سىياسىي قاتارلىق 14 خىل دەرسلىكىنى 60 ۋە 70 گراملىق قەغەزدە رەڭلىك ۋە ئىككى خىل رەڭدە بېسىش نىبشانى ئىشقا ئاشۇرۇلدى. نۆۋەتتە، توققۇز يىللىق مەجبۇرىي ماۋارىپ بويىچە تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ھەر خىل دەرسلىكلىرىنىڭ %90 تىن كۆپرەكى شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى تەرجىمە قىلىش ۋە نەشر قىلىشقا مەسئۇل بولدى.

جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش روھىنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇپ، دەرسلىكلەرنى نەشر قىلىش خىزمىتىدە تېخىمۇ ياخشى نەتىجە يارىتايلى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق ئۇقۇتۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى، **تەمەت موللانۇرىدى**

بۇ يىل شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى قۇرۇلغانلىقىغا 40 يىل بولدى. بۇ قۇتلۇق كۈننى قىزغىن تەبرىكلەيمەن ۋە ئۇزاق يىللاردىن بېرى ماۋارىپ نەشرىياتىدا ئىشلەپ، دەرسلىك قۇرۇلۇشى ئۇچۇن ئۆچەپسىس تۆھپىلەرنى قوشقان بارلىق سەپداشلىرىمغا ئالىي ئېھتىرام بىلدۇرىمەن.

مەن 1962 - يىلى ماۋارىپ نەشرىياتىغا تەقسىم قىلىنىپ، 1962 - يىلدىن 1983 - يىلىغىچە 22 يىل ئىشلىدىم. مەن كەلگەن چاغدا، ماۋارىپ نەشرىياتى خەلق نەشرىياتىغا يېگىدىن قوشۇۋېتىلىپ، خەلق نەشرىياتى ئىچىدە دەرسلىك بۆلۈمى بولۇپ تەسىس قىلىنغانىكەن، دەرسلىك بۆلۈمىدە ئۇيغۇر، قازاق مىللەتلىدىن بولۇپ 20 نەچچە ئادەم بار ئىكەن، خىزمەت ئورنى ھازىرقى دوستلۇق كىنوخانىسى يېنىدىكى خەلق نەشرىياتىنىڭ ئائىلىلىكلەر چوڭ قورۇسىدا ئىكەن، يولداشلارنىڭ خىزمەت شارائىتى ئىنتايىن ناچار، تۇرمۇشىمۇ تولا غورىگىل ئىكەن. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي، يولداشلارنىڭ روھى بەك ئۇستۇن ئىدى. ئەينى ۋاقىتتا، بىز بىر قىسىم تەبىئىي پەن دەرسلىكلىرىنى قايتا نەشرگە تەييارلاپ، يەنە بىر قىسىم ئىجتىمائىي پەن دەرسلىكلىرىنىڭ تەرجىمە - تەھرىرلىكىنى قىلاتتۇق، شۇنداقتىمۇ خىزمەتلەر ئىنتايىن جىددىي ئىدى، دەرسلىكنىڭ ۋاقىت خاراكتېرى كۈچلۈك بولغاچقا، كېچە- كۈندۈز دېگۈدەك ئىشلەيتتۇق، نورمال ئىشلەر، تۇزۇملەر چىك ئىدى، لېكىن بىرەرسىمزمۇ خىزمەتنىڭ ھەجمىدىكى خەنزۇچە كىتابلارنىڭ باھاسىدىن % 30 تۆۋەن بېكىتىلەتتى، بۇنىڭدىن باشقا، يەنە چېگرا ناھىيىلەر بىلەن كەمبەغەل ناھىيىلەردىكى ئوقۇغۇچىلارغا دەرسلىك كىتابلارنى ھەقسىز تارقىتىپ بېرىش سىياسىتى يولغا قويۇلۇپ، كەلگەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ يۈكى يەڭگىللىتىلگەندى، مۇشۇنىڭ ئۈچۈنلا، ئاپتونوم رايون مالىيىدىن يىلىغا 1 مىليون 300 مىڭ يۈەن ئاجراتقاندى. پارتىيىمىزنىڭ مۇشۇ برقاتار سىياسەتلىرىنىڭ نۇرى ئاستىدا، ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ دەرسلىك قۇرۇلۇشى ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلدى، دەرسلىكلەر تەرجىمە- تەھرىرلىك قىلىش بىلەنلا چەكلەنمەي، شىنجاڭنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالغا ماس كېلىدىغان بىر قىسىم دەرسلىكلەر، مەسىلەن، تىل - ئەدەبىيات، گرامماتىكا، خەنزۇ تىلى دەرسلىكى ۋە قىسمەن يەرلىك دەرسلىكلەر ئادەم تەشكىللەپ تۈزۈلدى، شەرىياتچىلىق قوشۇنىمۇ تېز زورايدى.

يۇقىرىقدەك ئەۋزەل سىياسەتلەرنى قوللانغاندىن باشقا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يەنە دەرسلىك خىزمىتىمىزگە بېۋاستە ۋە ئىنتايىن كونكرېت يېتەكچىلىك قىلدى، خەلق ھۆكۈمىتى يەنە نەشرىيات، ماۋارىپ ئاتناش، پوچتا قاتارلىق تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرىدىن تەركىب تاپقان دەرسلىك رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇپ نەشر قىلىش، بېسىش، تارقىتىش ئىشلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، دەرسلىكلەرنىڭ ئۆز ۋاقتىدا ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ قولىغا تېگىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. بۇ گۇرۇپپىدىكى يولداشلار ھەر

ئىسلاھات داۋامدا ئىلگىرىلەپ، شىنجاڭنىڭ ماۋارىپ، نەشرىيات ئىشلىرى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشايلى

رەخىم تۆمەر

(شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتىنىڭ نەشرىيات باشلىقى)

شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتىغا بېۋاسىتە قاراشلىق ئاپتونوم رايون بويىچە بىردىنبىر ماۋارىپ كەسپى نەشرىياتى، ماۋارىپ نەشرىياتىنىڭ خىزمىتى ئاپتونوم رايونىمىز ماۋارىپ ئىشلىرىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، شۇنداقلا، ماۋارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش، ماۋارىپ سۇپىتىنى ئۆستۈرۈش ۋە ئۆلادلىرىمىزنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە مۇناسىۋەتلىك ئاساس قۇرۇلۇش، شىنجاڭ ماۋارىپ نەشرىياتى 1956 - يىل 8 - ئاينىڭ 26 - كۈنى قۇرۇلغاندىن تارتىپ تا بۈگۈنكى كۈنگە قەدەر 40 يىللىق شانلىق مۇساپىنى بېسىپ ئۆتتى، نەشرىيات قۇرۇلغان دەسلەپكى چاغدىكى خادىملىرى ئاز، شارائىتى ناچار، ئاز سانلىق مىللەت يېزىقدىكى جىددىي ئېھتىياجلىق دەرسلىكلەرنى قىسمەنلا ھەل قىلىپ بېرەلەيدىغان ھالەتتىن تەھرىر ۋە تەرجىمانلار قوشۇنى زورلايغان، ساپاسىز ئۇسكەن، شەرت - شارائىتى ياخشىلانغان، دەسلەپكى قەدەمدە كۆلەملەشكەن، ئۇنۇملۇك باشقۇرۇش سستېمىسى ۋە كۆپ تىللىق، كۆپ پەنلىك، ستېرېئولۇق، تۈزۈش- تەرجىمە قىلىش ۋە تەھرىرلەش سستېمىسى شەكىللەنگەن ۋەزىيەتكە قاراپ راۋاجلاندى. شۇنداقلا ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە قاتارلىق ئاز سانلىق مىللەت يېزىقدىكى دەرسلىكلەرنى تۈزۈش، تەرجىمە قىلىش، تەھرىرلەش ئۇمۇرىسى بىلەن خەنزۇچە دەرسلىكلەرنىڭ ستراتېگىيە ئۇيغۇرچە نەشرىنى ئۇيغۇرچە نەشرىگە ئايلاندۇرۇش ۋە ماۋارىپ سۇپىتىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساسىي ۋەزىپە قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە، ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ۋە رايون ئالاھىدىلىكىگە ئەڭ ئاساسلىنىپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدىكى ئوقۇتۇش پروگراممىسىغا ئاساسەن، رايونىمىزدىكى مىللەتلەرنىڭ ئالاھىدىلىكى ۋە رايون ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدا ئوقۇتۇلىدىغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلىرى، ئاساسەن ئۆزىمىز تۈزگەن دەرسلىكلەرنى ئىشلىتىش پروگراممىسىنى، يۇرۇشلەشكەن دەرسلىكلەرنى ۋە ھەر خىل دەرىجىلىك سىرتقى ئوقۇتۇشلۇقلارنى ئاساس قىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئالاھىدىلىكىمىزنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدا ئوقۇتۇلىدىغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلىرى، ئاساسەن ئۆزىمىز تۈزگەن دەرسلىكلەرنى ئىشلىتىش پروگراممىسىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. 1956 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە بولغان ئون يىلدا خەنزۇچە دەرسلىكلەردىن باشقا، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە يېزىقلىرىدىكى دەرسلىكتىن 1742 خىل تۈرۈلدى ۋە تەرجىمە قىلىندى. تراژى 22 مىليون 700 مىڭ نۇسخىغا يەتتى. ئون يىللىق ئالدىدىكىگە قارىغاندا، دەرسلىكلەرنىڭ تۈرى 3.7 ھەسسە، تراژى 1.6 ھەسسە ئېشىپ، مىللىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساس پەن دەرسلىكلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسەن قامدىدى. دەرسلىك يېتىشمەسلىك زىددىيىتى پەسەيدى، نەشرىياتنىڭ كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

مەملىكىتىمىز بويىچە بىر تۇتاش تۈزۈلگەن دەرسلىكلەرنىڭ نەشر قىلىنىشى رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلىرىنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرىنى ئىشەنچلىك ئاساس ۋە كاپالەت بىلەن تەمىن ئەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دەرسلىك قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى. دەرسلىكنىڭ تەلىم- تەربىيە، ئوقۇتۇش خىزمەتلىرىگە مۇھىم ئورنى ۋە ئەھمىيىتىنى تەكىتلەپ، ماۋارىپ، نەشرىيات، پىلان، مالىيە، بېنىك ساناقائەت، مال باھا ئورۇنلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، بىر مۇنەزىلەرنى راۋاجلاندۇرۇدى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ياشلار قىسمىدىكى نەشر قىلىش ئىشلىرىغا ماكرولۇق يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، رەھبەرلەرنى سالىنىقى ئاشۇرۇدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مىللىي تىل - يېزىقتىكى «ئەدەبىيات»، «تىل»، «ئوقۇتۇش»، «مۇزىكا»، «رەسىم»، «ئۇسسۇل» قاتارلىق شۇنداقلا بىر قىسىم يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنى ئاپتونوم [illegible] نەشر قىلىشتىن تاقىلىرى [illegible] باشقا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا مەسئۇل ئورۇنلارنى يېتەكلىدى. 1966 - يىلدىن 1976 - يىلغىچە بولغان ئون يىل ئىچىدە، ئاپتونوم رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرى ئېغىر زىيان تارتتى. 1976 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش يىغىنى چاقىرىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئالاھىدىلىكىمىزنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدا ئوقۇتۇلىدىغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلىرى، ئاساسەن ئۆزىمىز تۈزگەن دەرسلىكلەرنى ئىشلىتىش پروگراممىسىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. 1956 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە بولغان ئون يىلدا خەنزۇچە دەرسلىكلەردىن باشقا، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە يېزىقلىرىدىكى دەرسلىكتىن 1742 خىل تۈرۈلدى ۋە تەرجىمە قىلىندى. تراژى 22 مىليون 700 مىڭ نۇسخىغا يەتتى. ئون يىللىق ئالدىدىكىگە قارىغاندا، دەرسلىكلەرنىڭ تۈرى 3.7 ھەسسە، تراژى 1.6 ھەسسە ئېشىپ، مىللىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساس پەن دەرسلىكلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسەن قامدىدى. دەرسلىك يېتىشمەسلىك زىددىيىتى پەسەيدى، نەشرىياتنىڭ كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

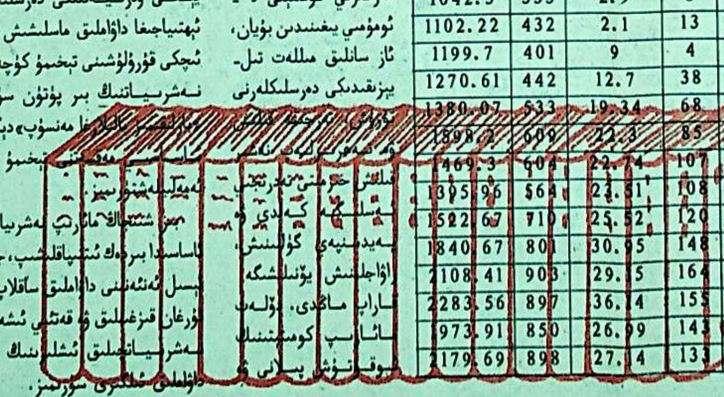
مەملىكىتىمىز بويىچە بىر تۇتاش تۈزۈلگەن دەرسلىكلەرنىڭ نەشر قىلىنىشى رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلىرىنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرىنى ئىشەنچلىك ئاساس ۋە كاپالەت بىلەن تەمىن ئەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دەرسلىك قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى. دەرسلىكنىڭ تەلىم- تەربىيە، ئوقۇتۇش خىزمەتلىرىگە مۇھىم ئورنى ۋە ئەھمىيىتىنى تەكىتلەپ، ماۋارىپ، نەشرىيات، پىلان، مالىيە، بېنىك ساناقائەت، مال باھا ئورۇنلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، بىر مۇنەزىلەرنى راۋاجلاندۇرۇدى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ياشلار قىسمىدىكى نەشر قىلىش ئىشلىرىغا ماكرولۇق يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، رەھبەرلەرنى سالىنىقى ئاشۇرۇدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مىللىي تىل - يېزىقتىكى «ئەدەبىيات»، «تىل»، «ئوقۇتۇش»، «مۇزىكا»، «رەسىم»، «ئۇسسۇل» قاتارلىق شۇنداقلا بىر قىسىم يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنى ئاپتونوم [illegible] نەشر قىلىشتىن تاقىلىرى [illegible] باشقا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا مەسئۇل ئورۇنلارنى يېتەكلىدى. 1966 - يىلدىن 1976 - يىلغىچە بولغان ئون يىل ئىچىدە، ئاپتونوم رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرى ئېغىر زىيان تارتتى. 1976 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش يىغىنى چاقىرىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئالاھىدىلىكىمىزنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدا ئوقۇتۇلىدىغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلىرى، ئاساسەن ئۆزىمىز تۈزگەن دەرسلىكلەرنى ئىشلىتىش پروگراممىسىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. 1956 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە بولغان ئون يىلدا خەنزۇچە دەرسلىكلەردىن باشقا، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە يېزىقلىرىدىكى دەرسلىكتىن 1742 خىل تۈرۈلدى ۋە تەرجىمە قىلىندى. تراژى 22 مىليون 700 مىڭ نۇسخىغا يەتتى. ئون يىللىق ئالدىدىكىگە قارىغاندا، دەرسلىكلەرنىڭ تۈرى 3.7 ھەسسە، تراژى 1.6 ھەسسە ئېشىپ، مىللىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساس پەن دەرسلىكلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسەن قامدىدى. دەرسلىك يېتىشمەسلىك زىددىيىتى پەسەيدى، نەشرىياتنىڭ كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنى نەشر قىلىش ئەھۋالى

1956 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە بولغان ئون يىلدا، بەش خىل تىل - يېزىقتىكى مىللىي دەرسلىك 1.742 خىلغا، تراژى 22 مىليون 700 مىڭ نۇسخىغا يەتتى. 1967 - يىلدىن 1975 - يىلغىچە بولغان ئاز بىلىنگەن سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن دەرسلىكلەرنىڭ تۈرى ۋە تراژى ئايرىم - ئايرىم ھالدا 2.8 ھەسسە ۋە 1.3 ھەسسە ئازبېيىپ كەتتى. 1975 - يىلدىن باشلاپ نورمال تەرەققىيات يۈزلىنىشىگە قاراپ ئىلگىرىلىدى.

1975 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە بولغان ئارىلىقتا مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنىڭ نەشر قىلىنىش ئەھۋالى تۆۋەندىكىچە:

يىل	ئۇيغۇرچە		قازاقچە		موڭغۇلچە		شىبەچە		قىرغىزچە		جەمئىي	
	تۈرى	تراژى (تۇمەن)	تۈرى	تراژى (تۇمەن)	تۈرى	تراژى (تۇمەن)	تۈرى	تراژى (تۇمەن)	تۈرى	تراژى (تۇمەن)	تۈرى	تراژى (تۇمەن)
1975	45	224	31	59.5	42	7.5					118	291
1976	78	337.8	56	83.8	50	9.6					184	431.2
1977	76	419.9	63	150	33	10.1					172	580
1978	106	628.2	86	144.8	27	8.5					219	781.5
1979	107	569.1	102	143	28	8.5					237	720.6
1980	135	802.8	125	198.1	42	8.85					302	1009.7
1981	122	596.3	107	157.3	41	7.3	4	1.2	2	0.7	276	762.8
1982	157	825	122	205.8	38	7.4	8	1.4	8	2.9	333	1042.5
1983	203	891.2	161	201.2	42	5.22	13	2.5	13	2.1	432	1102.22
1984	188	950.6	136	193.6	32	4.1	21	2.4	4	9	401	1199.7
1985	198	1033.8	154	219.58	30	2.53	22	1	38	12.7	442	1270.61
1986	228	1087.4	176	268.35	31	3.18	30	1.8	68	19.34	533	1380.07
1987	244	1295.3	211	271.4	28	5.8	41	3.4	85	22.3	609	1898.3
1988	218	1161.7	198	272.4	38	9.86	43	2.6	107	24.4	604	1469.3
1989	248	1076.41	198	277.6	72	17.55	28	0.9	108	23.51	564	1395.96
1990	252	1643.9	207	308.66	87	21.79	44	2.31	120	25.52	710	1522.67
1991	238	1413.29	240	373.13	98	22.49	42	0.81	148	30.95	801	1840.67
1992	[illegible]	[illegible]	275	416.19	108	22.[illegible]	29	1.09	164	29.5	903	2108.41
1993	310	[illegible]	276	[illegible]	123	26.36	33	2.02	155	36.14	897	2283.56
1994	303	1536.58	260	401.45	114	21.07	31	1.97	143	26.99	850	1973.91
1995	367	1776.39	281	358.54	100	15.99	27	1.63	133	27.4	898	2179.69

ئۇنىڭدىن باشقا، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە، ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ۋە رايون ئالاھىدىلىكىگە ئاساسلىنىپ، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە تىل- يېزىقلىرىدا ئوقۇتۇلىدىغان ئوتتۇرا مەكتەپلەرنىڭ ئۆزىمىزنىڭ ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە مۇتەخەسسىسلىرى، ئاساسەن ئۆزىمىز تۈزگەن دەرسلىكلەرنى ئىشلىتىش پروگراممىسىنى يولغا قويۇپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ كەلدى. 1956 - يىلدىن 1966 - يىلغىچە بولغان ئون يىلدا خەنزۇچە دەرسلىكلەردىن باشقا، ئۇيغۇر، قازاق، قىرغىز، موڭغۇل، شىبە يېزىقلىرىدىكى دەرسلىكتىن 1742 خىل تۈرۈلدى ۋە تەرجىمە قىلىندى. تراژى 22 مىليون 700 مىڭ نۇسخىغا يەتتى. ئون يىللىق ئالدىدىكىگە قارىغاندا، دەرسلىكلەرنىڭ تۈرى 3.7 ھەسسە، تراژى 1.6 ھەسسە ئېشىپ، مىللىي مەكتەپلەرنىڭ ئاساس پەن دەرسلىكلىرىنىڭ ئېھتىياجىنى ئاساسەن قامدىدى. دەرسلىك يېتىشمەسلىك زىددىيىتى پەسەيدى، نەشرىياتنىڭ كېيىنكى تەرەققىياتى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سېلىندى.

مەملىكىتىمىز بويىچە بىر تۇتاش تۈزۈلگەن دەرسلىكلەرنىڭ نەشر قىلىنىشى رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلىرىنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرىنى ئىشەنچلىك ئاساس ۋە كاپالەت بىلەن تەمىن ئەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى دەرسلىك قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بەردى. دەرسلىكنىڭ تەلىم- تەربىيە، ئوقۇتۇش خىزمەتلىرىگە مۇھىم ئورنى ۋە ئەھمىيىتىنى تەكىتلەپ، ماۋارىپ، نەشرىيات، پىلان، مالىيە، بېنىك ساناقائەت، مال باھا ئورۇنلىرىنى ماسلاشتۇرۇپ، بىر مۇنەزىلەرنى راۋاجلاندۇرۇدى. ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ياشلار قىسمىدىكى نەشر قىلىش ئىشلىرىغا ماكرولۇق يېتەكچىلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، رەھبەرلەرنى سالىنىقى ئاشۇرۇدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى مىللىي تىل - يېزىقتىكى «ئەدەبىيات»، «تىل»، «ئوقۇتۇش»، «مۇزىكا»، «رەسىم»، «ئۇسسۇل» قاتارلىق شۇنداقلا بىر قىسىم يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنى ئاپتونوم [illegible] نەشر قىلىشتىن تاقىلىرى [illegible] باشقا مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشتا مەسئۇل ئورۇنلارنى يېتەكلىدى. 1966 - يىلدىن 1976 - يىلغىچە بولغان ئون يىل ئىچىدە، ئاپتونوم رايونىمىز مىللىي تىل - يېزىقتىكى دەرسلىكلەرنىڭ تەرجىمە ۋە نەشر ئىشلىرى ئېغىر زىيان تارتتى. 1976 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش يىغىنى چاقىرىلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ ئىشلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئالاھىدىلىكىمىزنى ئاساس قىل

يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىشنى پارتىيىلىك كادىرلاردىن باشلاش كېرەك

يالقۇن تەنرۇك

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتەيلى

يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش مەركەزنىڭ ئىزچىل فاڭجېنى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جايلار مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ ھەم ئۇنى كۈچەيتىپ، دەسلەپكى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. ئەمما شۇنى ئېتىراپ قىلماي بولمايدۇكى، بەزى جايلاردا يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرى مەسئۇللىرى رەھبەرلىك قىلىش، ئۇلۇغ كۆرسىتىش رولىنى جارى قىلدۇرۇشقا دېققەندەك ئەھمىيەت بەرمەيۋاتىدۇ، يېزىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تايانچلىق رولى تولۇق جارى قىلدۇرۇلمايۋاتىدۇ.

يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسىنى ياخشى قۇرۇش، بولۇپمۇ بىرىنچى قول باشلىقلىرىنى ياخشى تاللاش يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاچقۇچى. يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشتا يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى، بولۇپمۇ بىرىنچى باشلىقلىرى قاتتىق سىناقتىن ئۆتەلەيدىغان بولۇشى كېرەك. بىرىنچى باشلىقلار شۇنداق بولسا، ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشقا، دادىل تۇتۇشقا، ھەم ئۇنىڭ ئۈنۈملۈنى ياخشىلاشقا بولىدۇ.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلغۇچى ئاۋۋال مەدەنىيەتلىك بولۇشى لازىم. يېزا، كەنت رەھبىرى كادىرلىرى - بايراق، ئۇلارنىڭ سۆز - ھەرىكىتى ئۇلكە كۆرسىتىش ئۈنۈمىگە ئىگە، ناۋادا ئۇلارنىڭ ئۆزىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت ياخشى بولمسا، ئامما تەسىر يەتكۈزىدۇ، ھەتتا پارتىيە ئىستىلى، ھۆكۈمەت ئىستىلى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغايدۇ. يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ بىرىنچى باشلىقلىرى يېزا، كەنت رەھبەرلىك قىلىش، ئۇلكە

ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغايدۇ. يېزا، كەنت پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ بىرىنچى باشلىقلىرى يېزا، كەنت خىزمەتلىرىنىڭ ئومۇملۇقىنى كونترول قىلغۇچىلار، يېزا، كەنت خىزمەتلىرىنى تەدبىر بىلگىلەيدىغان يادرو، ئۇلارنىڭ خىزمىتى ناھايىتى كۆچلۈك بېتەكچىلىك رولىغا ئىگە. ئۇلار توغرا ئۇسۇل تاللىيالمسا، يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى

ياخشى قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشنىڭ مۇھىم نۇقتىسى.

يېزىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرى دېھقانلارنىڭ يادروسى، يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ تايانچ كۈچى، ئۇلار دېھقانلار ئارىسىدا ياشايدۇ، ھەم يېزىلارنىڭ مەنىۋى

شەرتكە ئۇيغۇن دېھقانلارنى ۋاقتىدا پارتىيە ئەزالىرى قوشۇنىغا قوبۇل قىلىپ، يېزىلاردىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ يېزىلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، پارتىيە ئەزالىرى قوشۇننىنى يېزا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى جەڭگىۋار قوشۇنغا ئايلاندۇرۇش لازىم.

دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمى ـــ پارتىيىنىڭ تۈپ تەشكىلىي تۈزۈمى

ھۇسەن

دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمى ـــ پارتىيىمىزنىڭ تۈپ تەشكىلىي تۈزۈمى، ماركسىزملىق بىلىش نەزەريىسى ۋە ئامىنوي لۇشيەننىڭ پارتىيە تۈرمۈشى ۋە تەشكىلىي قۇرۇلۇشىدا گەۋدىلىنىشى ۋە تەتبىقلىنىشى. ئۇنى ئىزچىللاشتۇرۇشنىڭ ياخشى بولۇش ـ بولماسلىقى پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ كەلگۈسى ئىستىقبالى، جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى بىلەن بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك. دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرغاندىلا، پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرغىلى، پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ ئوگۇشلۇق راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولىدۇ. نۆۋەتتە دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش، پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئالدىغا قويۇلغان جىددىي ۋەزىپە بولۇپ قالدى. قانداق قىلغاندا دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرغىلى بولىدۇ؟

ـ ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيە ئەزالىرىغا، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىنى تەشۋىق قىلىش بولۇپمۇ يېڭىدىن رەھبەرلىك بەنزىگە كىرگەن ياش ۋە ئوتتۇرا ياش كادىرلارغا بولغان تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ دېموكراتىيە ـ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمى ئېڭىنى ئۆستۈرۈش، تۈزۈم بويىچە ئىش قىلىش قارىشىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش كېرەك. شۇنداقلا ئۇلارنى ئامىنوي كۆز قارىشى، ئومۇملۇق كۆز قارىشى، تەشكىلىي ئىنتىزام كۆز قارىشىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، شەخس بىلەن تەشكىلنىڭ، يۇقىرى بىلەن تۆۋەننىڭ، رەھبەرلىك بىلەن ئامما نىڭ، دېموكراتىيە بىلەن

مەركەزلەشتۇرۇشنىڭ، ئىنتىزام بىلەن ئەركىنلىكنىڭ، ھوقۇق بىلەن مەسئۇلىيەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى ماھىرلىق بىلەن توغرا بىر تەرەپ قىلالايدىغان قىلىش لازىم. شۇنداق قىلغاندا، دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇشنى ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇلسا، دېموكراتىيەمۇ بولغان، مەركەزلەشتۇرۇشمۇ بولغان، ئىنتىزاممۇ بولغان، ئەركىنلىكمۇ بولغان، ئىرادە بىرلىكمۇ، كۆڭۈل ئازادلىكمۇ بولغان جانلىق، تېتىك سىياسىي ۋەزىيەتنى قولغا كەلتۈرۈپ، پارتىيىمىزنىڭ جەڭگىۋارلىقى ۋە ئۈيۇشۇش كۈچىنى ئاشۇرغىلى بولىدۇ.

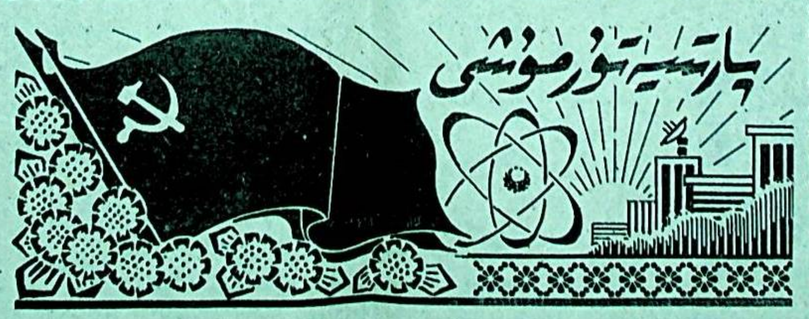
ـــ دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنىڭ زۆرۈرلۈكىگە بولغان تونۇشنى تېرىشىپ ئۆستۈرۈپ، دېموكراتىيە بىلەن مەركەزلەشتۇرۇشنىڭ دىئالېكتىك مۇناسىۋىتىنى توغرا تونۇپ ۋە ھەل قىلىپ، ئۇنىڭ ھەقىقىي ئىزچىللاشتۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرغاندىلا، پارتىيىنىڭ خاراكتېرىدە چىڭ تۇرغىلى، پارتىيىنى جەڭگىۋارلىقتا ئىگە قىلغىلى، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش ئىشلىرىمىزنىڭ رەھبەرلىك يادروسىغا ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ. ئۇنىڭدىن چەتنىگەندە پارتىيىمىز مۇقەررەر پارچىلىنىپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزۈش ئىقتىدارىدىن مەھرۇم بولىدۇ. دېمەك، دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇش- تۇرالماسلىق ھەربىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ پارتىيەنىڭ سالاھىيىتىنى باھالاشتىكى مۇھىم ئۆلچىمى. شۇڭا دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇشنى پارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئومۇملۇق نۇقتىسىدىن زەرىنى تېكىلەپ، جان ـ دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسى ۋە پارتىيەنىڭ

مەيدانىنى ئۆلچەشنىڭ ئۆلچىمى قىلىش لازىم.

ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى سىياسەت، تەدبىر بەلگىلەشتە دېموكراتىيىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇشقا، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ پىكرىنى ئاڭلاشقا، كوللېكتېنىك ئەقىل ـ پاراسىتىنى جارى قىلدۇرۇشقا ماھىر بولۇپ، ئۇنۇملۇك تەدبىر بەلگىلىشى كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، بەلگىلەنگەن سىياسەت، تەدبىرلەر پارتىيە ئەزالىرى ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلىنىپ، ھەر قايسى تەرەپنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق قوزغاشقا پايدىلىق بولىدۇ.

ـ پۈتۈن پارتىيە مەركەز بىلەن بولغان بىردەكلىكنى ساقلىشى لازىم. پارتىيە ئەزالىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئىدىيىۋى - سىياسىي جەھەتتە، تەشكىلىي جەھەتتە مەركەز بىلەن بىردەكلىكنى ساقلاش ۋە مەركىزىي كومىتېتنىڭ نوپۇزىنى قوغداشنى ئۆزلىرىنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەجبۇرىيىتى دەپ قارايدىغان قىلىش لازىم. پەقەت مۇشۇنداق قىلغاندىلا، پۈتۈن پارتىيىدە ئىراده ۋە ھەرىكەت بىرلىكنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ ئوگۇشلۇق راۋاجلىنىشىغا مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىنىڭ ئۈنۈملۈك ئىجرا قىلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

ـ پارتىيىنىڭ تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، پارتىيىنىڭ توغرا لۇشيەن، فاكتجېن، سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇش، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاكتىپلىقى، ئىجادچانلىقىنى قوزغاشتا ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە. تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، بولۇپمۇ پارتىيە ئىچىدىكى سايلام تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، پارتىيە قۇرۇلتىيى تۈزۈمى، پارتكومنىڭ خىزمەت تۈزۈمى، كادىرلارنى باھالاش، تەكشۈرۈش تۈزۈمى، تەدبىر بەلگىلەش تۈزۈمى، نازارەت قىلىش تۈزۈمى، پارتىيە قۇرۇلۇشىنى نىشانلىق باشقۇرۇش تۈزۈمى، پارتىيىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى دېموكراتىك تۇرمۇش يېغىنى تۈزۈمى، «ئۈچ يېغىن، بىر دەرس» تۈزۈمى قاتارلىق تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئارقىلىق دېموكراتىيە مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇشنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، تۈزۈمنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، دائىمىيلاشتۇرۇش لازىم. بولۇپمۇ نۆۋەتتىكى يېڭى تارىخىي ۋەزىيەتتە پارتىيە ئىچىدىكى نازارەتچىلىك تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تەشكىلىي نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش، دېموكراتىيە ـــ مەركەزلەشتۇرۇش تۈزۈمىنى ياخشى ئىجرا قىلغانلارنى تەقدىرلەش ۋە مۇكاپاتلاش لازىم.

كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ پەزىلىتى

مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش لازىم. شۇنداق قىلىش نەزەريىنى ئەمەلىيەت بىلەن بىرلەشتۈرگەنلىكتۇر.

پارتىيىمىزنىڭ ئامما بىلەن ئالاقە باغلاش ئىستىلى پارتىيىمىزنىڭ ئاممىۋى لۇشيەندە مېڭىشتىكى ئېسىل ئەنئەنىسى. ئاممىنىڭ مەنپەئىتى ۋە ئاممىنىڭ بەختى پارتىيىمىزنىڭ بارلىق خىزمەتلىرىنىڭ چىقىش نۇقتىسى، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئىجتىمائىي ئاساسىدۇر.

سۈرەتتە: ئۇ سەپەرگە چىقىش ئالدىدا.

مەمەتقۇربان روزى فوتوسى

خەلقنى بېيىتىش ئۈچۈن...

«پارتىيە ئەزاسى بولغان ئىكەنمەن، ھەر ۋاقىت خەلق مەنپەئىتىنى مۇھىم بىلىشىم، خەلقنى ئويلىشىم، ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقىنى ئۆزۈمنىڭ قىينىچىلىقى دەپ بىلىشىم، ئۆز كۆزۈمچىمگە چوغ تارتماسلىقىم كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، پارتىيە ئەزاسىغا لايىق ئىش قىلغان بولىمەن...» بۇ، ئاتۇش شەھىرى كاتتايلاق يېزا كۇيەك كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، پىشقەدەم پارتىيە ئەزاسى رەخمىتىللا توختىنىڭ يۈرەك سۆزى.

رەخمىتىللا توختى كەنت پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى بولغاندا، كەنتتىكى 460 تىن ئارتۇق ئائىلىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى 20 نەچچە يۈەندىن ئاشمايتتى. بۇنى ئاز دېگەندەك قالاق تېرىقچىلىق ئۇسۇلى، سۈنىك قىس بولۇشى، تۇپراقنىڭ قۇم، شورلىشىپ كېتىشى، يەر ئاز، ئادەمنىڭ كۆپ بولۇشى ئۇنى تېخىمۇ ئويغا سالاتتى: «قانداق قىلىش كېرەك؟ قانداق قىلغاندا خەلقنىڭ تۇرمۇشىنى ياخشىلغىلى بولىدۇ؟» ئۇ ئالدى بىلەن ياچېيكىدىكى بىر بەن ئادەمنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ، ئۇلاردا بىر ياقىدىن باش، بىر يەڭدىن قول چىقىرىپ، ئەمەلىي ئىشلەش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇش، ئاندىن كەنت خەلقىنى بېيىشقا يېتەكلەش كېرەكلىكىنى تونۇپ يەتتى. شۇ ئاساستا كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە كەنت كومىتېتىدىكى بىر بەن ئادەمنى يېتەكلەپ، كەنتنىڭ نامرات ھالىتىنى ئۆزگەرتىشكە ئائىت بىر يۇرۇش پىلان ـ تەدبىرلەرنى تۈزدى ھەم خەلقنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئىتتىز ـ ئېرىقلارنى يۇرۇشلەشتۇرۇش، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئىتتىزلارنى ئۆزگەرتىش، ئورمان بەرپا قىلىش ئىشلىرىنى ئىشلىدى.1990 ـ يىلىدىن بۇيان كەنتتە 30 كىلومېتر زەيكەش چېپىلدى؛ 30 كىلومېتر سۇغىرىش ئېرىقى راۋانلاشتۇرۇلدى؛ 25 كىلومېتر يول ياسىلىپ شېغىل يېتكۈزۈلدى؛ يۇلغۇن، جىگدە، توغراق بولۇپ 200 مىڭ تۇپتىن ئارتۇق كۆچەت تىكىلىپ، ئىتتىز ـ ئېرىق بويلىرى ئورمان بىلەن تورلاشتۇرۇلۇپ، يەرنىڭ قۇم، شورلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدى ئېلىندى؛ 1100 مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەر ئۆزگەرتىلدى. 1995ـ يىلى كەنتنىڭ مو بېشى ئاشلىق ھوسۇلى 250 كىلوگرامدىن ئاشتى. ئومۇمىي ئاشلىق ھوسۇلى 710 مىڭ 800 كىلوگرامغا، پاختا 667 مىڭ 110 كىلوگرامغا، چارۋا مال 2000 نەچچە تۇياقتا يەتتى، دېھقانلارنىڭ تۇرمۇشى ياخشىلىنىپ، قولى پۇل كۆردى. بېيىش يولىنى تاپقان كۇيەك كەنتىدىكى دېھقانلار رەخمىتىللا توختىنى: «بىزگە سوتسىيال لىزمنىڭ ئىللىقلىقىنى تونۇتتى، ئۇ بىزنىڭ ياخشى يول باشچىمىز» دەپ تەرىپلەشتى. يەرلەر مەھسۇلاتقا بىرلەشتۇرۇپ ھۆددىگە بېرىلگەندە، نوقۇل دېھقانچىلىققا تايىنىۋالغاندا نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بېيىغلى بولمايدىغانلىقىنى ھېس قىلغان رەخمىتىللا توختى دېھقانلارنى سودا ـ سېتىق، گىلەمچىلىك، ياغاچچىلىق، باقمىچىلىق كەسىپلىرى بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلىدى. مۇناسىۋەتلىك تارماقلاردىن 300 مىڭ يۈەن تۆۋەن ئۆسۈملۈك قەرز ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى تېزلىتىشىگە مەدەت بەردى. دېھقانلار يۇقىرىدا ئېيتىلغان كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللىنىپ، 200 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى. ھەرقانداق چوڭ مۇكاپات خەلق بەرگەن مۇكاپاتقا يەتمەيدۇ. رەخمىتىللا جاپالىق ئەجرىنىڭ بەدىلىگە دېھقانلارنىڭ ھۆرمىتىگە، تەشكىلنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى. ئۇ قىزىلسۇ قىرغىز ئاپتونوم ئوبلاستى، ئاتۇش شەھىرى ھەم يېزا تەرىپىدىن كۆپ قېتىم مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى، ئىلغار پارتىيە ياچېيكا شۇجىسى، ئاممىنى بېيىشقا يېتەكلەشنىڭ باشلامچىسى بولۇپ مۇكاپاتلاندى.

تۇرغۇن پەيزۇللا، ئىمىنجان توختى

جياڭ زېمىن شۆبىتسىيە باش ۋەزىرى ۋە زىمبابۋې پارلامېنت باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بۇ يەردە شۆبىتسىيە باش ۋەزىرى فېرسۇن بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن باش ۋەزىر فېرسۇننىڭ جۇڭگودا تۇنجى قېتىم زىيارەتتە بولغانلىقىنى قارشى ئالدى، ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن 1988 - يىلى دۆلىتىمىزلاردا زىيارەتتە بولغانىدىم، شۆبىتسىيە گۈزەل دۆلەت، ئىقتىسادىمۇ ناھايىتى تەرەققىي تاپقان بولۇپ، مېنىڭدە ناھايىتى چوڭقۇر تەسىرات قالدۇرغان». ئۇ باش ۋەزىر فېرسۇن جانابلىرىنىڭ بۇ قېتىمقى جۇڭگودىكى زىيارىتىنىڭ جۇڭگو، شۆبىتسىيە دوستلۇق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

فېرسۇن مۇنداق دېدى: شۆبىتسىيە جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىگە ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئۇزاق مەزگىلدىن بۇيان ئىككى دۆلەت نۇرغۇن ساھەدە زىچ ھەمكارلىشىپ، ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشتى، شۆبىتسىيە شۆبىتسىيە - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ داۋاملىق راۋاجلىنىشىنى، ئىككى تەرەپنىڭ ئىككى تەرەپلىك ھەمكارلىقىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىش بىلەن بىللە كۆپ ساھەدىكى ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ناھايىتى تېز تەرەققىي قىلغانلىقى مېنىڭدە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى، بۇنىڭدىن كېيىن جۇڭگو دۇنيا ئىقتىسادىدا ئەھمىيەتلىك سىياسىي جەھەتتىمۇ بارغانسېرى مۇھىم رول ئوينايدۇ.

كۆرۈشۈشتە جياڭ زېمىن شۆبىتسىيەلىك مېھمانلارغا جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى ھەم سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىش ئەھۋالىنى تونۇشتۇردى. ئۇ يەنە مېھمانلارنىڭ ئۆزىنىڭ پادىشاھ كارىل XVI گوستافقا يوللىغان سالىمىنى يەتكۈزۈپ قويۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بۇ يەردە زىمبابۋېنىڭ پارلامېنت باشلىقى شىلېر ئېندېبېلەي بىلەن كۆرۈشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: زىمبابۋې پارلامېنتى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن پائال تىرىشچانلىق كۆرسەتتى، ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرىنىڭ رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم ئۆز ئارا زىيارەتتە بولۇپ، جۇڭگو، زىمبابۋې دۆلەتلىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى پائال ئىلگىرى سۈردى. مەن ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرىنىڭ ئالماشتۇرۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئېندېبېلەي ئالدى بىلەن مۇگابېي زۇڭتۇڭنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سالىمىنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىم جۇڭگوغا قىلغان زىيارىتىم ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ئۇزاقتىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشنى مەقسەت قىلىدۇ. زىمبابۋې ئىككى دۆلەت قانۇن چىقىرىش ئورگانلىرىنىڭ مۇناسىۋىتىنى كۈچەيتىشكە ئىنتايىن قىزىقىدۇ. جۇڭگونىڭ ئىسلاھاتنىڭ نۇرغۇن تەجرىبىلىرى زىمبابۋېنىڭ ئۆگىنىشىگە ۋە ئەينەك قىلىشىغا ئەرزىيدۇ.

لى لەنچىڭ ئەنگلىيىدە ئوقۇۋاتقان جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار، جۇڭگولۇقلار ۋە مۇھاجىرلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 3 - نويابر تېلېگراممىسى. ئەنگلىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگونىڭ مۇئاۋىن ۋۇڭلىسى لى لەنچىڭ بۈگۈن بۇ يەردە جۇڭگولۇق ئوقۇغۇچىلار، ئەنگلىيىدە ئولتۇراقلىشىپ قالغان جۇڭگولۇقلار ۋە مۇھاجىرلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىرقانچە يىلدىن بۇيان دۆلىتىمىزدىن چەت ئەلگە ئوقۇشقا ئەۋەتىلگەن ئوقۇغۇچىلار كۆپەيدى، ئەمما ئوقۇش پۈتتۈرۈپ ۋەتەنگە قايتقانلار چەت ئەلگە ئوقۇشقا ئەۋەتىلگەنلەردىنمۇ كۆپ بولدى. كىشىنى خۇشاللاندۇرىدىغىنى بۇنداق ئۆزگىرىش چەت ئەلدە ئوقۇۋاتقان ئوقۇغۇچىلارنىڭ ۋەتەننىڭ تەرەققىياتىغا ۋە ئىستىقبالىغا تولۇق ئىشەنچى بارلىقىنى چۈشەندۈرىدۇ.

لى لەنچىڭ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: جۇڭگونىڭ چەت ئەلگە ئوقۇغۇچىلارنى تاللاپ ئەۋەتىش توغرىسىدىكى «ئوقۇغۇچىلارنىڭ چەت ئەلگە چىقىپ ئوقۇشىنى قوللاش، ۋەتەنگە قايتىپ كېلىشگە ئىلھام بېرىش، كېلىش - كېتىش ئەركىنلىكى بولۇش» فاڭجېنى ئۆرگەرمەيدۇ.

لى لەنچىڭ ئۇلارنىڭ بۇنىڭدىن كېيىن ۋەتەن بىلەن بولغان ئالاقە ۋە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشىنى ئۈمىد قىلدى ھەم ئۇلارنى ئۆز خىزمەت ئورنىدا جۇڭگو - ئەنگلىيە مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جۇڭخۇا مىللىتىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ۋەتەننىڭ ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تاكتىپ تۆھپە قوشۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

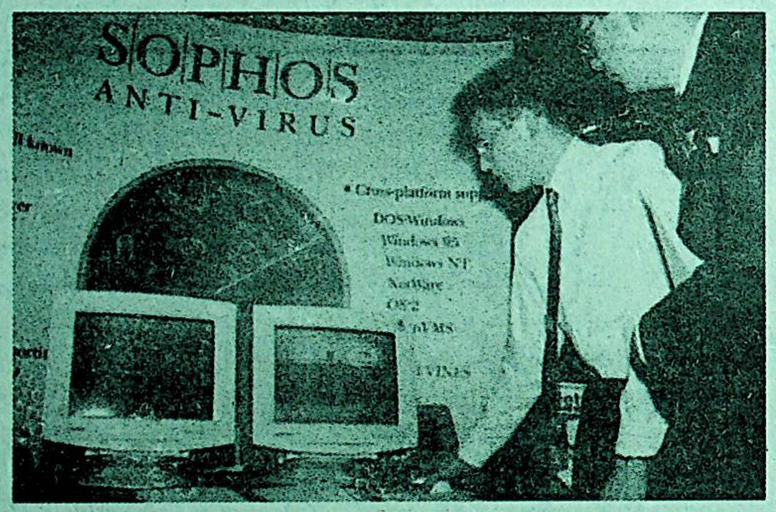
بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى جۇڭگو

چياۋشى ئاسىيادىكى بەش دۆلەتتە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن بېيجىڭدىن يولغا چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 4 - نويابر تېلېگراممىسى. تۈركىيە بويۇك خەلق پارلامېنتىنىڭ باشلىقى كالمىل، ئىئوردانىيە ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقى سۇلۇر، ئىران ئىسلام پارلامېنتىنىڭ باشلىقى نۇرى، ۋېيتنام دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى نۇڭ دېمبېك ۋەلائوس دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى ۋېياجىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيېۋەنجاڭى چياۋشى يۇقىرىقى بەش دۆلەتتە رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن، بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بېيجىڭدىن يولغا چىقتى.

چياۋشىنىڭ رەپىقىسى يۇۋېن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ باش كاتىپى ساۋجى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى مۇھاجىرلار كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ياڭ تەيفاڭ، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، بېيجىڭ شەھەرلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى جاڭ جيەنمىن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، جىلىن ئۆلكىلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى خې جۇكاڭ، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى تەن زېكپېي، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى سۈن جېگيۈمۇ چياۋشى ۋېيېۋەنجاڭ بىلەن بىللە زىيارەتكە ماڭدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ۋۇڭلىسى جۇرۇڭجى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيېۋەنجاڭلىرىدىن تەن جيۈەن، ۋاڭ خەنبىن، ۋاڭ گۈاڭيىك، ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئۇشخانىسىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ياڭ دېجۇڭ، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مىنىستىرى ۋۇيى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن باش كاتىپى ۋاڭ شۇمىڭ، فاڭ لەنمىڭ، دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى ۋاڭ يىنفەن ھەم يۇقىرىقى بەش دۆلەتنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىلىرى «خەلق» سارىيىغا بېرىپ، چياۋشى ۋېيېۋەنجاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى ئۇزىتىپ قويدى.

23- ئۆكتەبردىن 25 - ئۆكتەبرگىچە لوندوندائۇتكۇزۇلگەن 13- نۆۋەتلىك خەلقئارا كومپيۇتېر بىخەتەرلىكى يىغىنى كۆرگەزمىسىدە ئەنگلىيىنىڭ «سوفاس» سانلىق مەلۇمات بىخەتەرلىكى شىركىتى كۆرگەزمە قىلغان كومپيۇتېر ۋىرۇسىغا قارشى ئېلىش يېڭى يۇمشاق دېتال كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بۇنداق يۇمشاق دېتال كومپيۇتېردا بولىدىغان توققۇز يۇز نەچچە خىل ۋىرۇسنى بايقاپ ۋە تۇتۇشتۇپ، كومپيۇتېر ۋىرۇسىنىڭ زىيىنىنى زور دەرىجىدە ئازايتالايدۇ. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكى ئاسىيا، ئافرىقىدىكى ئۈچ دۆلەتكە قىلغان زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئابىجان، 2- نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تاشقى ئالاقە بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى شۇجىڭ باشچىلىقىدىكى ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكى ھىندونېزىيە، پېشىل ئۈمشۇق ۋە كوتېدىۋادىكى زىيارىتىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېيىن، 2 - نويابر كەچتە ئابىجاندىن مەملىكىتىمىزگە قايتتى.

كوتېدىۋا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى بىلەن جۇڭگونىڭ كوتېدىۋادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ئىككىسى ئايرىم - ئايرىم سۆھبەتلەشتى. ئۇلار ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتى ھەققىدە پىكىر ئالماشتۇردى.

لى شۇجىڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارەت چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، دوستلۇقنى راۋاجلاندۇرۇش، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، بىر-بىرىنى قوللاش ئۈچ دۆلەت خەلقىنىڭ دوستلۇقىنىڭ چوڭقۇر ئاساسقا ئىگە ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى.

لى شۇجىڭ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى زىيارەت چۈشىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، دوستلۇقنى راۋاجلاندۇرۇش، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش، بىر-بىرىنى قوللاش مەقسىتىگە يەتتى، زىيارەت تولۇق مۇۋەپپەقىيەتلىك بولدى. جۇڭگو كومموپىستىك پارتىيىسى بىلەن ئۈچ دۆلەتنىڭ ھاكىمىيەت ېبشىدىكى پارتىيىلىرىنىڭ، جۇڭگو خەلقى بىلەن ئۈچ دۆلەت خەلقلىرىنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى گۈزەل تەرەققىيات ئىستىقبالىغا ئىگە.

«تېھران خىتابنامىسى»دە ئافغانىستان كرىزىسىنى تىنچ يول بىلەن ھەل قىلىش مۇراجىئەت قىلىندى

بوسنیه ـ گېرتسېگوۋىنا هەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 2ـ نويابر تېلېگراممىسى. بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا هەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى ئېزەتبېگوۋىچ بۈگۈن مۇنداق دېدى: مەن جۇڭگونىڭ چوڭ دۆلەت سۈپىتىدە بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىق جەريانىغا ۋە ئىگىلىكىنى قايتا گۈللەندۈرۈشىگە ئاكتىپ قاتنىششىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ئۇ بۇ سۆزنى جۇڭگو دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ياۋروپا ـ ئاسىيا مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى لېيو گۇيچاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بىلەن كۆرۈشكەندە ئېيتتى.

لېيو گۇيچاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئىككى دۆلەت دېپلوماتىك مۇناسىۋىتە ئورناتقاندىن بۇيان بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا ئېلىپ بېرىلغان يۇقىرى قاتلامدىكى ئالماشتۇرۇشلارنى ئەسلەپ ئۆتتى. ئۇلار ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدا سودا ـ ئىقتىسادىي ساھەدە ئىككى تەرەپ ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە بولغانلىقىنى، ئىككى تەرەپنىڭ خەلقئارالىق ئىشلاردا ئوخشاش ياكى ئوخشاشقا يېقىن پوزىتسىيەدە تۇرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

دۆلەت دېپلوماتىك مۇناسىۋىتە ئورناتقاندىن بۇيان ھەر ساھەدىكى ھەمكارلىقنىڭ ياخشى تەرەققىي قىلىۋاتقانلىقىدىن مەمنۇنلۇق بىلدۈرگەن لېيو گۇيچاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسى ئېزەتبېگوۋىچ، ئۇنىڭ بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا ھەيئەت رىياستىنىڭ رەئىسلىكىگە سايلانغانلىقىنى تەبرىكلىدى ھەم بۇ خىزمەت ئورنىدا بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنانىڭ تىنچلىق جەريانىنى مۇستەھكەملەش ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىگە تىلەكداشلىق بىلدۈردى.

ئېزەتبېگوۋىچ مۇنداق دېدى: بوسنىيە ـ گېرتسېگوۋىنا جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا ئىنتايىن كۆڭۈل بۆلىدۇ، جۇڭگونىڭ قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىدىن خۇشال. مەن جۇڭگو خەلقىنىڭ ئۆزىنىڭ بەلگىلىگەن نىشانىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش جەھەتتە يېڭى مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرۈشىگە تىلەكداشلىق بىلدۈرىمەن.

دوستانە كۆرۈشۈش

يول بىلەن ھەل قىلىش مۇراجىئەت قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران خەۋىرى. ئىككى كۈن داۋام قىلغان ئافغانىستان مەسىلىسى توغرىسىدىكى يىغىن 30 ـ ئۆكتەبىر بۇ يەردە ئاخىرلاشتى. يىغىندا ماقۇللانغان «تېھران خاتىرىسى»دا ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئافغانىستان كرىزىسىنى تىنچلىق يولى بىلەن ھەل قىلىشى مۇراجىئەت قىلىندى.

خاتىرىنامىدە مۇنداق دېيىلدى: ئافغانىستاندىكى توقۇنۇشۇۋاتقان تەرەپلەر قورال كۈچى ئىشلىتىشنى توختىتىشى ھەم تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىق ئىختىلاپلارنى تۈگىتىپ، مىللىي يارىشىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشى كېرەك. خاتىرىنامىدە ئافغانىستاندا كەڭ ئاساسقا ئىگە يېڭى ھۆكۈمەت قۇرۇش مۇراجىئەت قىلىندى ھەم ئافغانىستاننىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشنى توختىتىش تەلەپ قىلىندى.

كوتبىدۈا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ رەھبىرى بىلەن جۇڭگونىڭ كوتبىدۈادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لېيو لىدې قاتارلىق كىشىلەر ئايرودرومغا چىقىپ ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكىنى ئۇزىتىپ قويدى.

لى شۈجىڭ يولغا چىقىشتىن ئىلگىرى ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىغا مۇنداق دېدى: ج ك پ ۋەكىللەر ئۆمىكى ئۇچ دۆلەتنىڭ ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيىلىرىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ئۇچ دۆلەتتە دوستانە زىيارەتتە بولدى، ھىندونېزىيە كەسپىي گۇرۇھىنىڭ 32 يىللىقىنى تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى، يېشىل تۈمشۇق دېموكراتىيىنى قولغا كەلتۈرۈش ھەرىكىتى بىلەن خىزمەت سۆھبىتى ئۆتكۈزدى ھەم كوتبىدۈا دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 10 ـ قۇرۇلتىيىغا قاتناشتى. ئۇچ دۆلەتنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ۋە كاتتا كۈتۈۋېلىشىغا ئېرىشتى، بۇ، جۇڭگو خەلقى بىلەن

چىلى لى پېڭ زۇڭلىنىڭ چىلىنى زىيارەت قىلىشى زور ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ قەلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتىياگو، 3 ـ نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۈيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ چىلىدە رەسمىي زىيارەتتە بولۇش مارېيسىدا، چىلى دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكى ئاخبارات ئېلان قىلىپ: چىلى بىلەن جۇڭگو دېپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان ئازكەم 26 يىلدىن بۇيان جۇڭگو زۇڭلىسىنىڭ تۇنجى قېتىم زىيارەتكە كېلىشى زور ئەھمىيەتكە ئىگە، دېدى. ئۇلار كۈتۈۋېلىش خىزمىتىنى تەرتىپ ياخشى ئىشلەپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى دوستلۇق ـ ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

چىلى دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئىنسۇرسا مۇنداق دېدى: چىلى ئاسىيا ـ تىنچ ئوكيان رايونىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بولغان مۇناسىۋەتكە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ، «جۇڭگو چىلىنىڭ ئاسىيادىكى مۇھىم شېرىكى، شۇڭا بىز لى پېڭ زۇڭلىنىڭ زىيارىتىگە يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىمىز».

15 دۆلەت گۇرۇھى 6 ـ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاراري، 3ـ نويابر تېلېگراممىسى. ئۇچ كۈن داۋام قىلىدىغان 15 دۆلەت گۇرۇھى 6 ـ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى 3ـ نويابر بۇ يەردە باشلاندى. يىغىندا دۇنيا سودا تەشكىلاتى قۇرۇلغاندىن كېيىن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تالدىدا تۇرۇۋاتقان پۈرسەت ۋە خىرىس، دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ يەر شارىلىشىشىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادىغا كەلتۈرگەن سەلبىي تەسىرى ھەم تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى سودىنى ئىلگىرى سۈرۈش، جەنۇبتىكىلەرنىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەر مۇزاكىرە قىلىنىدۇ.

بۇقېتىمقى يىغىنغا بۇ تەشكىلاتقا ئەزا دۆلەتلەردىن كەلگەن ئالتە نەپەر دۆلەت باشلىقى ۋەھۆكۈمەت باشلىقى، ئىككى مۇئاۋىن رۇئېسلىق ھەم باشقا ۋەكىللەر قاتناشتى. يىغىن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە ۋەكالىتەن پات ئاردا سىنگاپورداپېچىلدىغان دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ مىنىستىرلار يىغىنىغا دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ تەرەققىياتى

15 دۆلەت گۇرۇھىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى غەرب دۆلەتلىرىنىڭ دۇنيا سودا تەرتىپىنى بۇزغانلىقىنى تەنقىد قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خاراري، 3 ـ نويابر تېلېگراممىسى. 15 دۆلەت گۇرۇھىنىڭ 6 ـ نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنىغا قاتناشقان ئاسىيا، ئافرىقا، لاتىن ئامېرىكىسىدىكى تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى بۈگۈن يىغىندا قىلغان سۆزلىرىدە غەرب دۆلەتلىرى بىلەن دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ دۇنيا سودىسىنىڭ يېڭى تەرتىپلىرىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىنى ئارقا ـ ئارقىدىن تەنقىد قىلدى، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ جەنۇبتىكىلەرنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشنى، غەرب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان سۆھبەتلىشىش ئەھمىيلى كۆچىنى ئاشۇرۇشنى قاتتىق مۇراجىئەت قىلدى.

مالايسىيا زۇڭلىسى ماخاتىر سۆز قىلغاندا بەزى غەرب دۆلەتلىرىنىڭ ئومۇم ئېتىراپ قىلغان خەلقئارا مىزانغا پىسەنت قىلمايلا، يېڭى سىياسەتلەرنى تۇزۇپ چىقىش شەكلى بىلەن دۇنيا سودىسىنىڭ يېڭى تەرتىپلىرىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: غەرب دۆلەتلىرى سودىغا بىر مۇنچە شەرتلەرنى قوشتى، دۇنيا سودا ئېقىمىغا قوماندانلىق قىلىشقا ئۇرۇندى. ئۇ 15 دۆلەت گۇرۇھىغا ئەزا دۆلەتلەرنىڭ تېخىمۇ كەڭ ھەمكارلىشىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

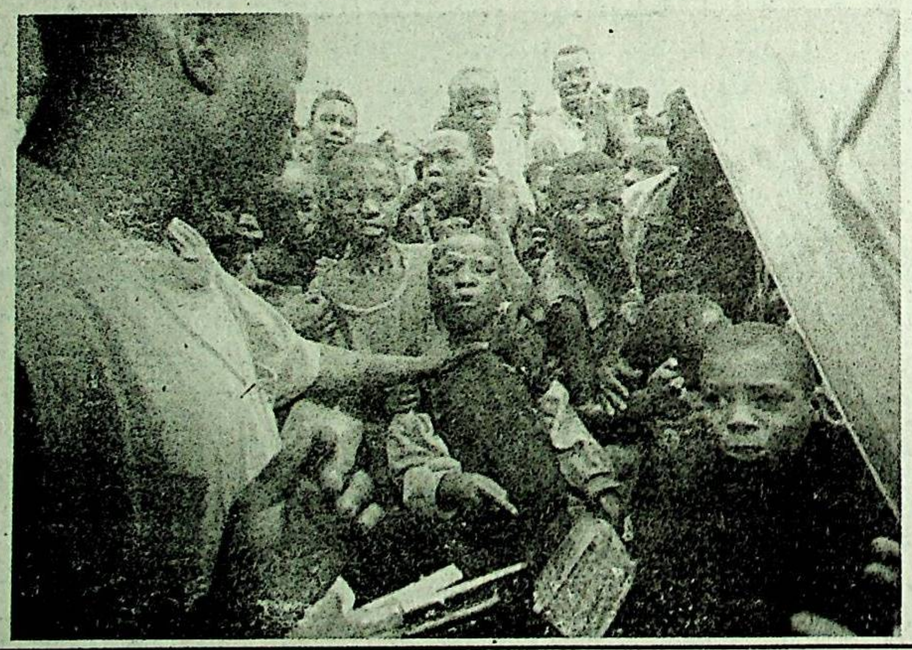
ھىندىستان زۇڭلىسى گاۋدا مۇنداق دېدى: كېيىنكى ئايدا سىنگاپوردا چاقىرىلىدىغان دۇنيا سودا تەشكىلاتى مىنىستىر دەرىجىلىكلەر يىغىنى ھازىرقى يەر شارى سودا مۇھىتىغا ئاساسەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشى كېرەك. بۇ قېتىمقى يىغىن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئورۇگۋاي ئوچۇرىشىنى كېلىشىمنى ئىجرا قىلىش جەھەتتە دۇچ كەلگەن قىيىنچىلىقلىرىنى نەزەرگە ئېلىشى كېرەك. ئۇ 15 دۆلەت گۇرۇھىنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ سودىنى ئەركىنلەشتۈرۈش مەسلىسىدىكى مەيدانىنىڭ قەتئىي بولۇشىنى، مۇرەسسە قىلماسلىقنى تەلەپ قىلدى.

باشقا سۆز قىلغۇچىلارمۇ بەزى باي دۆلەتلەرنىڭ خەلقئارا سودا مۇناسىۋىتىدە «رەزىل ۋاستە» لەرنى ئىشلىتىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مۇناسىۋىتىگە بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىنى تەنقىد قىلدى.

◇

29 ـ ئۆكتەبىر رۋاندالىق بىر توپ خوتۇ مۇساپىر زايىرنىڭ موگوشكا مۇسلىپرلار لاگېرىدىكى قۇتقۇزۇش چېدىرى ئالدىدا پىچىنە ئېلىش ئۈچۈن كۈتۈپ تۇرماقتا. موگوشكا مۇساپىرلار لاگېرىدا ھازىر 400 مىڭدىن كۆپرەك مۇساپىر بار، ئۇلارنى يېمەكلىك بىلەن تەمىنلەش ئىنتايىن قىس بولماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانتېجياڭ كوچىسى 1 ـ نومۇر، تېلېفون باش ئالپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (ۆەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 7 - كۈنى (پەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

تەكلىماكاننىڭ ئىچكىرىسىدىن ئىچىدىغان سۇ تېپىلدى

ئۆزمۇخبىرىمىز چېن يەن، «شنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى» مۇخبىرى **يۈي بىن** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى بىلەن تارىم نېفىت چارلاش- ئىچىش قومانداناڭلىق شتابى بىرلىكتە تەكشۈرۈش ئارقىلىق تەكلىماكان قۇملۇقىنىڭ ئوتتۇرىسىدىن ئىچىدىغان سۇ مەنبەسى تاپتى.

غەربىي شىمال رايونى بىلەن ئىچكى مۇڭغۇلىيانىڭ غەربىي قىسمى مەملىكەت زېمىنىنىڭ 38 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ، لېكىن سۇ بايلىقى مىقدارى مەملىكەت بويىچە ئومۇمىي سۇ بايلىقى مىقدارىنىڭ ئاران ئون پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ھازىر بۇ جايدا نەچچە يۈز نامرات ناھىيە بار، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتمۇ كۈندىن كۈنگە يامانلىشىپ كېتىۋاتىدۇ، بۇ ئاساسەن سۇ مەنبەسى بىلەن مۇناسىۋەتلىك.

گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار مىنىستىرلىكى گۇۋۇيۈەن رەھبەرلىرىنىڭ غەربىي شىمالدا سۇ مەنبەسىنى تېپىشنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۈچۈن، غەربىي شىمال رايونىدا يەر ئاستى سۇ مەنبەسىنى تەكشۈرۈش - ئېچىش خىزمىتىنى ئەسىر ھالقىدىغان قۇرۇلۇش سۈپىتىدە تۇتۇشنى قارار قىلدى ھەم «غەربىي شىمال رايونىدا يەر ئاستى سۇ مەنبەسىنى تېپىش ئالاھىدە پىلانى»نى تۈزۈپ چىقىپ، ئۇنى «گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش خىزمىتىنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010- يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى»غا كىرگۈزدى.

ئاپتونوم رايونىمىز «غەربىي شىمال رايونىدا يەر ئاستى سۇ مەنبەسىنى تېپىش ئالاھىدە پىلانى»نى يولغا قويغاندا پاختا، ئاشلىق بازىسى ۋە نېفىت، نېفىت- خىمىيە سانائىتى بازىسىنا ئېھتىياجلىق يەر ئاستى سۇ مەنبەسىنى تەكشۈرۈشنى ئالاھىدە گەۋدىلىك قىلىپ كۆرسىتىدۇ. بۇ ئىشنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ئىنتايىن زور دىققەت بۆلۈپ، ئىلمىي ئۇسۇل ۋە زامانىۋى تېخنىكا ۋاسىتىلىرىنى ئىشلىتىپ، ئىلمىي ئەستايىدىللىق بىلەن ئىشلەپ، ئىلمىي خىزمەت ئۇسۇلىنى ئىزچىل ئىزدىنى

نسبتی توقۇز پرسەنت ئەتراپىدا بولۇشى مۇمكىن. يېزائىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىنمىسىمۇ قالدى، بۇ يىل تۆۋەن تېمپېراتۇرا، كەلكۈن، مۆلدۈر، قۇرغاقچىلىق قاتارلىق ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەر يۈز بەرگەن پايدىسىز شارائىتتىمۇ، ئاپتونوم رايونىمىز ئاشلىق، كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى ئۆتكەن يىلىدىكىدىن كېڭەيتتى. شۇڭا ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 7 مىليون 800 مىڭ تونىنغا، پاختىنىڭ سېتىۋېلىنىش مىقدارى 1 مىليون 50مىڭ تونىنغا، چارۋا 47 مىليون تۇياقتا يېتىشتۇرۇش ئۈمىد بار. شۇنداق بولغاندا، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1350 يۈەنگە يېتىشى، ئۆتكەن يىلىدىكىدىن 200 يۈەندىن كۆپرەك ئېشىشى مۇمكىن. ئاپتونوم رايونىمىزدا 1 - ئايدىن 9 - ئايغىچە يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى سانائەتنىڭ مەھسۇلات قىممىتى ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 9.6 ئاشتى. مالىيە كىرىمىمۇ داۋاملىق ئاشتى، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى پەنسىۋ تۆۋەنلىدى، نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە ئىلگىرىلەش بولدى. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىقتىساد راۋاجلىنىۋاتىدۇ، مىللەتلەر ئىتتىپاق، جەمئىيەت مۇقىم.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇجىلى خۇا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن بىلەن ئاپتونوم رايوننىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىتنىڭ ھەمراھلىقىدا كورلا پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتىنى كۆزدىن كۆچۈردى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۈن فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق 4- قېتىملىق مۇھىت ئاسراش يىغىنى ئېچىلدى

مۇھىت ئاسراشنى قانۇن ئىزغا سېلىپ، مۇھىت ئاسراش بىلەن ئىقتىساد، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ماس قەدەمدە تېزلىتەيلى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق 4- قېتىملىق مۇھىت ئاسراش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 5- كۈنى ئۈرۈمچىدە ئېچىلدى. يىغىندا مەملىكەتلىك مۇھىت ئاسراش يىغىنىنىڭ روھى يەتكۈزۈلدى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى مۇھىت ئاسراش خىزمىتى خۇلاسلىنىپ، 9- بەش يىللىق پىلان ۋە 2010- يىلغىچە بولغان مەزگىلدىكى مۇھىت ئاسراش خىزمىتىنىڭ نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونىڭ مۇئاۋىن رەئىسى مىجىت ناسىر رىياسەتچىلىك قىلدى، ئاپتونوم رايونلۇق سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شېي فۇپىڭ، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ مۇئاۋىن سىلكىيۇەنى بوتاي، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار بۆلۈم، كومىتېت، ئىشخانا، نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ، مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق ئورۇنلىرىنىڭ رەھبەرلىرى بولۇپ 200 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

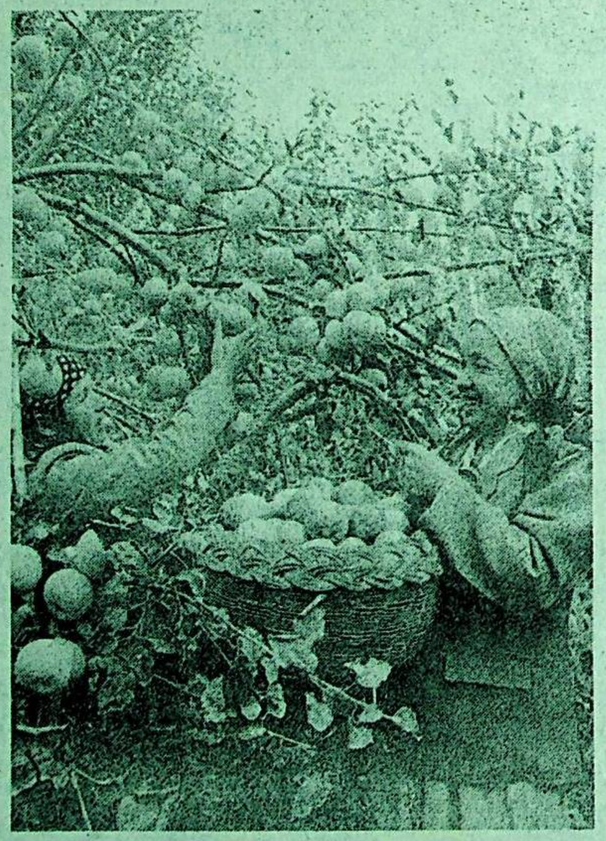
8- بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مۇھىت ئاسراش پىلانىدىكى ئاساسلىق كۆرسەتكۈچلەر ئاساسىي جەھەتتىن ئورۇندالدى، ئۇدا ئۈچ يىل مۇھىت ئاسراشقا دائىر قانۇن- نىزاملارنىڭ ئىجرا سىنى تەكشۈرۈش قانات يايدۇرۇلدى. ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە مۇھىت بۇلغىنىشنى تىزگىنلەش تۇرىدىن 1662 سى ئورۇندالدى. بەش يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ «ئۈچ كېرەكسىز» دىن ئۇنۇمۇرسال پايدىلىنىش مەھسۇلات قىممىتى 1 مىليارد 294 مىليون يۈەنگە، ئەمەلىي پايدىسى 66 مىليون 420 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، قاتتىق تاشلاندۇقلارنىڭ بۇلغىشى ئازايتىلدى. يېڭى قۇرۇلۇۋاتقان تۇرلەردە مۇھىت ئاسراشقا دائىر بەلگىلىمىلەر قاتتىق ئىجرا قىلىندى.

ئەمما مەركىزىي شەھەرلەردىكى مۇھىت بۇلغىنىش ۋە جەنۇبىي شىنجاڭدىكى قۇملۇشۇش، چۆللىشىش، شىمالىي شىنجاڭدىكى ئوتلاق چېكىنىپ كېتىش مەسىلىسى، شەھەردىن ئۆتىدىغان ئېقىن ۋە شەھەرگە يانداشقان كۆل، سۇ ئامبارلىرىغا سانائەتتىكى كېرەكسىز سۇ، يۇندى، ئەخلەتلەرنىڭ چىقىرىلىشى بىلەن سۇ سۈپىتىنىڭ بۇزۇلۇشى بارغانسېرى ئېغىرلاشماقتا. شۇڭا ئەسىر ھالقىدىغان «يېشىللىق پىلانى قۇرۇلۇشى»نى يولغا قويۇش ۋە مۇھىت ئاسراش نىشانىغا يېتىشتە ئۇنۇمۇبرسال تەدبىر بەلگىلەپ، «1311» مۇھىت ئاسراش ھەرىكىتىنى ياخشى يولغا قويۇش، مۇھىت ئاسراشنى قانۇن ئىزغا سېلىپ، مۇھىت ئاسراش بىلەن ئىقتىساد، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىنى ماس قەدەمدە تېزلىتىش لازىم.

"يىغىندا جانابىل، شېي فۇپىڭ سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق مۇھىت ئاسراش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئىن خۇيمىن خىزمەت دوكلاتى بەردى.

قاتناش نازارىتى تاشيوللاردىكى يولۇچىلار ترانسپورتىنى باشقۇرۇش ۋە ئەلا مۇلازىملىق قىلىش تىكى ئىلغار ئورۇن، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق قاتناش نازارىتى 10 - ئاينىڭ 28 - كۈنى قارار ماقۇللاپ، ئاپتونوم رايون بويىچە تاشيوللاردىكى يولۇچىلار ترانسپورت بازىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان، يولۇچىلار ترانسپورت بازىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە كۈچ چىقارغان ئۈرۈمچى شەھەرلىك ترانسپورت باش پونكتى، قەشقەر ۋىلايەتلىك ترانسپورت باش پونكتىسى، شىنجاڭ يولۇچىلار توشۇش شىركىتىنىڭ 5 - كالونى قاتارلىق 19 ئورۇننى، تەلئەت، نۇرلان، ئوبۇلھاشىم، دەي جىنشېڭ قاتارلىق 96 كىشىنى تەقدىرلىدى. تەقدىرلەنگەن بۇ ئىلغار ئورۇن ۋە ئىلغار شەخسلەر 1995 - يىلدىن ھازىرغىچە تاشيول ترانسپورت ساھەسىدە يولۇچىلار ترانسپورتىنى ياخشى باشقۇرۇپ، يولۇچىلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىپ كەلگەن.

خوتەن ناھىيىسى باغۋەنچىلىكتە يۇرۇشلەشكەن مۇلازىملىقنى يولغا قويۇپ، مېۋە سورتىنى ياخشىلاپ، باغ بەرپا قىلىپ، بۇ يىل مېۋە - چېۋىدىن يەنە مول ھوسۇل ئالدى.

شاۋجافاڭ

فوتوسى

بۇ ساقچىغا مەلۇم قىلىش سىستېمىسى ئامېرىكىدىن كىرگۈزۈلگەن. ئۇ تېلېفون توري ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن ساقچىغا مەلۇم قىلىش سىگنالى ۋە ئېلېكترونلۇق مېڭە ئارقىلىق باشقۇرۇش، ساقچىغا مەلۇم قىلىش سىگنالىدىن ئىبارەت رايون توري ساقچىغا مەلۇم قىلىش سىستېمىسى بولۇپ، ج خ ئىدارىسىنىڭ ساقچىغا مەلۇم قىلىش قوماندانلىق مەركىزى، رايونلۇق پەيچۇسو، جىنايى ئىشلار ساقچى ئەترىتى، ھەر قايسى مۇداپىئە كۆرۈش ئورۇنلىرى ۋە ئالاللەرنىڭ ساقچىغا مەلۇم قىلىشنى نۇقتاقىلىپ، ئۇچ دەرىجىلىك ساقچىغا مەلۇم قىلىش تورىنى شەكىللەندۈردۇ. ئىگىلىنىشچە، سايباغ رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسىگە قاراشلىق رايونلاردىكى 100 دىن ئارتۇق ئورۇنغا بۇ سىستېما ئورۇنلاشتۇرۇلغان، 600 دىن ئارتۇق مۇداپىئە رايونى قۇرۇلغان ۋە بۇ رايونلارپۈتۈنلەي بىرلەشتۇرۇلگەن، سايباغ رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسى مەخسۇس ساقچىغا مەلۇم قىلىش قوماندانلىق مەركىزى قۇرغان، خادىم ۋە قورال - جابدۇقلارنى ئەمەلىيلەشتۇرگەن.

ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، تىرىشىپ ئىشلەپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلايلى

ئاپتونوم رايونلۇق نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى بويىچە تەجربە ئالماشتۇرۇش ماتېرىياللىرىدىن تاللانمىلار

نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىتىش ئۈچۈن تىرىشىپ كۆرەش قىلىمىز

چۆگگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى خوتەن ئۇلايەتلىك كومىتېتى، خوتەن ئۇلايەتلىك مەمۇرىي مەھكىمە

خوتەن ئۇلايىتى چەت، يېراق، ئاز سانلىق مىللەتلەر توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايون بولۇپ، تارىخىي سەۋەب ۋە تەبىئىي شارائىتنىڭ چەكلىمىسى ۋە جەمئىيەتنىڭ يېتىلىشى ئاستا بولۇش، ئىقتىسادىي ئاساسى ئاجىز بولۇش سەۋەبى تۈپەيلىدىن، ئاپتونوم رايون بويىچە بىر - بىرىنگە تۇتىشىپ كەتكەن ئەڭ چوڭ نامرات رايون بولۇپ قالغان. 1995 - يىلى ئۇلايىتىمىزدىكى دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى ئاران 600 يۈەن بولغان، بۇ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى بولغان 1578 يۈەننىڭ 38 پىرسەنتىگە، پۈتۈن شىنجاڭنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسى بولغان 1136 يۈەننىڭ 52.8 پىرسەنتىگە باراۋەر كېلىدۇ.

ئۇنداق بولغاندا، خوتەن ئۇلايىتىدىكى ھەر مىللەت خەلقى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۇيۈەننىڭ سەمىمىي غەمخورلۇقى، قوللىشى ئارقىسىدا، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، «ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈش، جاپا - مۇشەققەتنىكە چىداپ كۆرەش قىلىش، ئىنتىپاقلىشىپ ئېلىشىش، خالىس تۆھپە قوشۇش» تەك خوتەن روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، قاتتىق ۋە چاپالىق ئىشلىگەنلىكى ئۈچۈن، خوتەن ئۇلايىتىنىڭ ئىقتىسادى يېتەرلىك دەرىجىدە تەرەققىي قىلدى، سۇ، توك، يول، خەۋەرلىشىش ئۇسكۇنىسى قاتارلىق ئاساسىي مۇئەسسەسلىرى كۆچەيدى، ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش شارائىتى ياخشىلاندى. 1995 - يىلى ئۇلايەت بويىچە ساناۋەت، يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد 290 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن % 436 ئاشتى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن توغرا كەلگەن كىرىمى 600 يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 474 يۈەن ئاشتى، يەرلىك مالىيە كىرىمى 81 مىليون 650 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1985 - يىلدىكىدىن 59 مىليون 240 مىڭ يۈەن كۆپەيىپ، % 264 ئاشتى. 1994 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە تۇرۇپ چىققان «ا مىليون ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش قۇرۇلۇشى» دا نامرات‌لىقتىن قوتۇلدۇرۇش بېكىتىلگەن 89 مىڭ 797 نامرات ئائىلە، 362 مىڭ نامرات ئاھالە ئىچىدىكى 28 مىڭ 30 ئائىلە، 111 مىڭ 375 ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسى دەسلەپكى قەدەمدە ھەل بولدى، تەبىئىي ئاپەت ئېغىر بولۇش، قايتىدىن نامراتلىشىش نىسبىتى يۇقىرى بولۇش ۋە دۆلەت، ئاپتونوم رايون بېكىتكەن قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش تۆلچىمى يىلدىن يىلغا يۇقىرى بولۇش تۈپەيلىدىن، 1995 - يىلىنىڭ ئاخىرىغا كەلگەندە، پۈتۈن ئۇلايەت بويىچە ئوتتۇرىچە كىرىتىلى 530 يۈەندىن تۆۋەن بولغان نامرات ئاھالىدىن يەنە 670 نەچچە مىڭى قالدى. شۇڭا بۈگۈندىن كېيىنكى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ۋەزىپىسى ئىنتايىن جىددىي، ۋەزىپە ئىنتايىن مۇشكۈل، ئالدىمىزدىكى قىيىنچىلىق ناھايىتى زور.

1. ئون يىللىق نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ قىسمەن يۇقىرى، بازىرى ئىنتىك داغلىق، ئالاھىدە مەھسۇلاتلارنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ ھەمدە ئۇنى كۆلەمگە ئىگە قىلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىش ئۈچۈن يول ئاچتۇق. شۇنىڭ بىلەن بىرگە چارۋىچىلىق زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇلدى، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىق بىرلەشتۈرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن ئۇلار بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈردى، يېپەكچىلىك، چارۋىچىلىق، باغۋەنچىلىك تىرىشىپ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇلۇپ، بىرىنك يېزا ئىگىلىكىدىكى ياخشى سۈپەتلىك ئايلىنىش تەرەققىيات يولىغا سېلىندى.

(3) پۈتكۈل جەمئىيەتتىكى كۆچلەرنى ھەرىكەتكە كەلتۈرۈپ، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش.

خوتەن ئۇلايىتىدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەرنىڭ ھەممىسى دۆلەت بويىچە نامرات ناھىيە قاتارىغا كىرگۈزۈلدى، نامراتلىقتىن قوتۇلدۇرۇش ئۈچۈن پۈتۈن پارتىيىنى ھەرىكەتكە كەلتۈرۈپ، ئومۇمىي خەلقنى سەپەرۋەر قىلىپ، پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ كۈچىگە تايىنىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىشقا تۇغرا كېلىدۇ.

بىرىنچى، نامراتلارغا ئارخىپ ۋە كارتوچكا تۇرغۇزۇپ، ۋىۋىسكا ئېسىپ يارىدم بەردۇق.

بىز نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا، نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئوخشاش بولمىغان ئەھۋالىغا ئاساسەن، ئارخىپ ۋە كارتوچكا تۇرغۇزۇش، ۋىۋىسكا ئېسىپ يارىدم بېرىش ئىشىنى قوللىنىپ، يار - يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرىدۇق. 1995 - يىلى ئۇلايەت، ناھىيە (شەھەر) يېزا - بازار، كەنت كادىرلىرى، پارتىيە ئەزالىرى، خەلق ئەسكەرلىرى، بېيجىڭ ئائىلىلەر 76 يېزىنى، 834 كەنتتىكى 33 مىڭ 932 ئائىلىنى، 145 مىڭ 149 ئاھالىنى ھۆددىگە ئالدى، يارىدم بېرىش، يار - يۆلەك بولۇش ئارقىلىق يارىدم بېرىش، يار - يۆلەك بولۇش ئوبيېكتلىرىنىڭ 60 پىرسەنتىنىڭ كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسلىسى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل بولدى.

ئىككىنچى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا دائىر تۇرلۇك ئېنىق بېرىش سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرىمىز.

(1) پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، تەرەققىياتنى تېزلەتتۇق.

ئۇلايەتلىك پارتىيە كومىتېتى، مەمۇرىي مەھكىمە مەركەزنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ قېتىمقى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئىشلەشتىكى ئومۇمىي تەلەپ ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، مۇھىم ئاساسىي ئاخىرغىچە ئىشكىلاتلىرىنىڭ ئۈنۈشۈش كۈچىنى ئاشۇرۇش يۈكىنى كۆتۈرۈپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئىشلەشنى ئاساسىي ئىش قىلى

نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمتىنى یاخشى ئىشلەش كارخانىلارنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى

شىنجاڭ ئېغىت ئىدارىسى

1996 - يىلى 10 - ئاي

نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمتىنى یاخشى ئىشلەش كارخانىلارنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى

شىنجاڭ ئېغىت ئىدارىسى

1996 - يىلى 10 - ئاي

قارامای نېفتلىكنىڭ قىدىرىپ تەكشۈرۈلۈۋاتقانلىقىغا ۋە ئېچىلىۋاتقانلىقىغا 40 يىل بولدى، نېفت ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئۇزۇلۇكسىز راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، ئىدارىمىز يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا تۆرتكە بولۇش ۋە يەرلىكنى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلىشقا يارىدەملىشىنى ئاشتىن ئاشقۇر ئۇزۇنىڭ باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيىتى دەپ قارايدۇ. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بېرى، ئىدارىمىز نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋە يەرلىك سىستېمىلار بويىچە يارىدەم بېرىش خزمىتىدە ئاساسلىقى تۆۋەندىكى بىر قانچە تۈرلۈك خزمەتنى تۇتتى.

1. رەھبەرلىك ئەھمىيىتى بېرىش ۋە تەشكىلىي ئىپادىلەشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنى یاخشى ئىشلەشنىڭ كاپالىتى

ئاپتونوم رايونىنىڭ نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش بويىچە قورغانغا ھۇجۇم قىلىش پىلانى ۋە «كەسىپ ئاساسىي كۆچىگە تايىنىش، ئىجتىمائىي ئاساسنى تايانچ قىلىش، بىر تۇتاش پىلانلاش، ئورتاق تەرەققىي قىلىش» قاتارلىق ئىزچىل ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۇچۇن، ئىدارىمىز كۆپ قېتىم پارتكوم يىغىنى ۋە ئىدارە ئىشلىرى يىغىنى ئېچىپ، يۇقىرىنىڭ نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىگە دائىر يولىيورۇقلىرىنى يەتكۈزۈپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈردى ھەمدە 1995- يىلى 6 - ئايدا رەھبەرلىكنى كۆچەيتىپ، نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنى ھەققىي ياخشى ئىشلەش پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. يىغىندىن كېيىن تارباغاتاي، سانجى، ئالتاي ۋە ئۇلارغا قاراشلىق شەھەر، ناھىيىلەرنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنى قارامايغا تەكلىپ قىلىپ سۆھبەت ئۆتكۈزۈپ، يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش پىلانى ئۇستىدە كېڭەشتى.

1996 - يىلى 6 - ئايدا باش شىركەتكە يارىدەملىشىپ بۇرۇلتوقاي، تولى ناھىيىسىگە سىستېمىلار بويىچە يارىدەم بېرىپ، نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، ئىدارە پارتكومى مەخسۇس يىغىن ئېچىپ، نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش ئەھۋالى توغرىسىدا قىلىنغان دوكلاتنى ئاڭلىدى، ئىدارىدە نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى قۇرۇلۇپ، ئۇنىڭ قارمىقىدا نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش ئىشخانىسى تەسىس قىلىنىپ قارار قىلدى ھەمدە باش ياش، قابلىيەتلىك كادىرنى بۇرۇلتوقاي، تولى، قاغىلىق ناھىيىسىگە ئەۋەتىپ، يەرلىكنىڭ نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنى قانات يايدۇرۇشىغا ھەمكارلاشتى، ھەبلەغ ئىنتايىن قىس بولۇۋاتقان ئەھۋالدا 1996 - يىلىدىن 1998- يىلغىچە ئۈچ يىل 10 مىليون يۈەن ئاجرىتىپ، ئۇنى نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش ۋە يەرلىك بىلەن ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئورنىتىش مەخسۇس پۇلى قىلىشنى قارار قىلدى، ھازىر بۇ ئىش تەشكىلىي جەھەتتىن ئەمەلىيلەشتى، ھەبلەغ دەل جايىغا يېتىپ بېرىۋاتىدۇ.

7 - ئايدىن بۇيان شۇجى شې جىچاڭ، ئىدارە باشلىقى دەي مىڭزى قاتارلىق شەھەر، ئىدارىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ئىشى ئالدىراش بولسىمۇ ۋاقىت چىقىرىپ، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ ئۈچ قېتىم ئالاقىدار تارماقلارنىڭ خادىملىرىنى باشلاپ سىستېمىلار بويىچە يار - يۆلەك بولىدىغان نامرات ناھىيىلەرگە بېرىپ نەق مەيدانىنى كۆزدىن كۆچۈردى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق شەھەر، ئىدارە پارتكومى مۇنداق قارار چىقاردى. (1) نېفت ئىدارىسىدىكى خەۋپلىرىشىش، مائارىپ، ساھىيە، تېلېۋىزىيە، تۇرمۇش تارماقلىرىنى سىستېما بويىچە يارىدەم بېرىدىغان ناھىيە، تارماقلار بىلەن قوشاق بولۇشقا تەشكىللەش، «بىرسى بىرىگە يارىدەم بېرىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ (2) شەھەر، ئىدارىدىكى مۇئاۋىن باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار ئىرسىدا ئوقۇشسىز قالغان بالىلارغا يارىدەم بېرىش بويىچە «بىر ئادەم بىر بالىنى ھۆددىگە ئېلىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ (3) نېفتلىكتىكى مەكتەپلەر بىلەن يەرلىك مەكتەپلىرى ئوتتۇرىسىدا «قولنى قولغا تۇتۇشۇش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ (4) ئىككى نېفت ئۆمىد باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش مۇئەسسەسلىرىنى يۇرۇشلەشتۇرۇش خزمىتىنى تېزدىن ياخشى ئىشلەپ، ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپىنى شۇ جايدىكى بىرىنچى قاتاردىكى مەكتەپ قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى قولغا كەلتۈرۈش؛ (5) نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى نامرات دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ قورسىقى توق، كېيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا قارىتىش؛ يېزا - قىشلاقلارنىڭ ئاساس مۇئەسسەسىلەر قورۇلۇشىنى كۆچەيتىش ۋە ياخشىلاش جەھەتتە يەرلىككە بەزى ئەمەلىي ئىشلارنى قىلىپ بېرىش.

2. مائارىپقا یارەدەم بېرىش — يەرلىكنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشغا یارەدەم بېرىشنىڭ تۈپ ئاساسى

ئىدارىمىز ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ تولى ناھىيىسىگە ئالىي تېخنىكۇم سەۋىيىسىگە ئىگە قىشلاق ئۇقۇتقۇچىسى، تىببىي خادىمدىن 66 نى، تېخنىك ئىشچىسىدىن ئونىنى ھەقسىز تەربىيىلەپ بەردى، قىسقا مۇددەتلىك كۇرسنا تۆت دوختۇر پېنسىئورۇپ بەردى، يۇنىگىغا 499 مىڭ يۈەن خراجەت كەتتى، شۇنىڭدەك 40 مىڭ يۈەن يارەدەم قىلىپ قىشلاق باشلانغۇچ مەكتىپى قۇرۇپ بەردى، بەيجاڭخې باشلانغۇچ مەكتىپىگە 50 مىڭ كىلوۋاتلىق گېنېراتورىدىن بىرنى بەردى، قىشلاق مەكتىپىگە نەچچە مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئوگىنىش، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە بۇيۇمى ۋە كىيىم - كېچەك ئۈنىنە قىلدى.

1995 - يىلى جۇگنو نېفت تەبىئىي گاز باش شىركىتى ئىدارىمىزنىڭ تولى، بۇرۇلتوقاي ناھىيىلىرىگە ھەمكارلىشىپ نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىنى ياخشى ئىشلىتىشنى ئېنىق بېكىتتى. ئىدارىمىز نامراتلارغا یار -یۆلەك بولۇشتا ئاۋۋال تۆپ - ئاساستىن یار - یۆلەك بولۇش، نامراتلىقنى تۈگىتىشتە ئاۋۋال نادائىلىقنى تۈگىتىش روھىي بويىچە نامرات ناھىيىلەرنىڭ مائارىپىغا بولغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، شەھەر - ئىدارە بويىچە «بىر ئادەم بىر بالىنى ھۆددىگە ئېلىش»، «قولنى قولغا تۇتۇشۇش» پائالىيىتىنى ئۇنۇملۇق راۋاجلاندۇرۇپ، يېزا ئاساسىي قاتلام ھاكىمىيىتىنى مۇستەھكەملەش، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئۇيۇشۇش كۈچىنى ئاشۇرۇش يۆكىسەكلىككە كۆتۈرۈپ، ئۇنىڭ نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇشتىكى تۈپ تەدبىر سۈپىتىدە تۇتماسلىق.

ئالتىنچى، پۈتۈن جەمئىيەتتىكى كۈچلەرنى نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇشقا سەپەرۋەر قىلماسلىق. ھەرقايسى ناھىيە، شەھەر ئۇمۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، كېيىمى پۈتۈن، قورسىقى توق بولۇش مەسىلىسى تېخىچە ھەل بولمىغان نامرات كەنت، نامرات ئائىلىلەرنى تاللاپ چىقىپ، ئارخىپ ۋە كارتوچكا تۈزۈغۇزۇپ، ئۇلارنى نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش ئوبيېكتى قىلىمىز.

يەتتىنچى، نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇش خزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى تېخىمۇ كۈچەيتىمىز.

* * * * * * * * * * * * *

قانات يايدۇرۇپ، نامراتلارغا مائاريېقا یارەدەم بېرىش يولى بىلەن یار- یۆلەك بولۇش خزمىتىنى يېڭى يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈپ، بىر قەدەم روشەن ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

3. ئاساسىي ھۆكۈمسىسىلەرنى ياخشىلاشقا یارەدەم بېرىش نامراتلارغا یار - یۆلەك بولۇشنىڭ ئاچقۇچى

يەرلىكنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئاساسىي ھۆكۈمسىسە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشى ۋە ياخشىلىشىغا ھەمكارلىشىپ، قان ئىشلەش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇپ، نامرات رايونلارنىڭ ئۆز - ئۆزىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئىقتىدارىنى ئۆزلۈكسىز ئاشۇرۇش ئىرادىمىز كۆپ يىللاردىن بۇيان چىڭ تۇرۇپ كەلگەن نامراتلارغا یار- یۆلەك بولۇش فائچىنى.

بىرىنچى، 1995 - يىلى باش شىركەت 5 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، مورى ناھىيىسى بىلەن بارىكۆل ناھىيىسى ئوتتۇرىسىدا 50 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا 3 - دەرىجىلىك ناشيول ياساپ، ئىككى ناھىيىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىشىنى تېزلىتىشى ئۈچۈن شارائىت ھازىرلاشنى قارا قىلدى. ھازىر بۇ يولدا قاتناش باشلىنىپ، قەدىمكى شىمالىي يېپەك يولى ئوينىشقا تېگىشلىك رولىنى ئوينىۋاتىدۇ.

ئىككىنچى، نامرات رايونلارنىڭ كارخانا قۇرۇشىغا، ناھىيە دەرىجىلىك ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشىغا یارەدەم بېرىش ئىدارىمىز كۆپ يىللاردىن بۇيان داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتقان ئاساسىي ئۇسۇل، 1995- يىلى ئىدارىمىز 1 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ قۇرغان تېخاگگو كۆمۈر كېنىنى تولى ناھىيىسىگە ھەقسىز ئۆتكۈزۈپ بەردى. ئىدارىمىز يەنە 18 مىليون 600 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئېرتىش دەرياسىنىڭ سۈيىنى بۇرۇلتوقايغا باشلاش ۋە بىر غول ئۆستەڭ ياساش قۇرۇلۇشىنى پۈتتۈردى. 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، بۇرۇلتوقاي ناھىيىسىنىڭ كۈنىگە 1000 تونىنا قىزىلچىنى بىر تەرەپ قىلالايدىغان شېكەر زاۋۇتىنى قۇرۇشىغا یارەدەم بەردى.

ئۈچىنچى، ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، خېيىم - خەتەردىن قۇتۇلدۇرۇشقا پائال یارەدەم بېرىپ، ئاپەت رايونىدىكى خەلقنى ئىشلەپچىقىرىشنى ئىمكان قەدەر تېز ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئىمكانىيىتىنى ئىگە قىلدۇق، بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ تارباغاتاي ئىلايىشىدىكى بەش ناھىيە، شەھەرنىڭ ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇپ، چارۋا مالالرنى ساقلاپ قېلىشىغا یارەدەم بېرىش ئۈچۈن، جەمئىي سالغان مەبلىغىمىز ۋە بەرگەن ماددىي ئىشيالىرىمىزنىڭ قىممىتى 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەككە يەتتى، ئالتاي شەھىرىگە كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتۇلدۇرۇش ئۈچۈن ئۈچ قېتىم 700 تونىنا بېنزىن ۋە قارامای بەدۈدۈ، جەنۇبىي شىنجاڭدا ئىككى قېتىم قاتتىق يەر تەۋرىگەندە ئىدارىمىز ۋاقتىدا 2 مىليون يۈەن قىممىتىدىكى پۈل ۋە ماددىي ئەشيا یارەدەم قىلدى. بۇ يىل شىمالىي شىنجاڭدا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندە ئىدارىمىز ئۇلگىرى - كېيىن بولۇپ فۇكاڭ، قۇتۇبغا 2 مىليون 700 مىڭ يۈەن قىممىتىدىكى ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش ماددىي ئەشيالىرى ۋە ئۇسكۇنىلەر بىلەن یارەدەم بەردى. 1992 - يىلىدىن بۇيان، ئىدارىمىزنىڭ غەربىي - جەنۇب تارىم قىدىرىپ تەكشۈرۈش تەرەققىيات شىركىتى قاغىلىق ناھىيىسىنى ھەر يىلى دېھقانچىلىققا ئۇشلىتىلىدىغان سەلياركا ۋە كىرسىن بىلەن ھەقسىز تەمىنلەش، 60 مىڭ كىلوۋات توك بىلەن تەمىنلەش ئۈچۈن يىلدا 231 مىڭ يۈەن خراجەت ئاجراتتى.

«ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېندا چىڭ تۇرۇپ، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈش

— ئۈرۈمچى شەھەرلىك «1 - ئاۋغۇست» ئۈن زاۋۇتىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئوخشاشلا كۆرۈنەرلىك نەتىجە يارىتىۋاتقانلىقى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت

ئۈرۈمچى شەھەرلىك «1 - ئاۋغۇست» ئۈن زاۋۇتى «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېندا چىڭ تۇرۇپ، زاۋۇتنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئويغۇن كېلىدىغان «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۇسۇلىنى ئىزدىنىپ، مەھسۇلات تۈرى ئارقىلىق راۋاجلىنىش، تېخنىكا ئارقىلىق ئىلگىرىلەش، سۈپەت ئارقىلىق ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش، بازار ئارقىلىق ئۈنۈمگە ئېرىشىشتەك ئىگىلىك باشقۇرۇش ئىدىيىسى ۋە ئوخشاش مالدا سۈپەت ئارقىلىق، ئوخشاش سۈپەتتە باھا ئارقىلىق، ئوخشاش باھادا ياخشى مۇلازىملىق ئارقىلىق ئۇستۇنلۇكنى ئىگىلەشتەك تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇردى.

بۇ زاۋۇتنىڭ «غەربىي يۈرت» ماركىلىق ئۈنى ئاپتونوم رايون، مىنىستىرلىك بويىچە ئەلا سۈپەتلىك مەھسۇلات، شىنجاڭنىڭ داڭلىق مەھسۇلاتى بولۇپ باھالىنىپ شۆھرەت قازاندى. زاۋۇت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە «ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتتە ئىلغار كارخانا»، ئۈدا ئۈچ يىل ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى. ئۇلارنىڭ تەجرىبىسى مۇنداق:

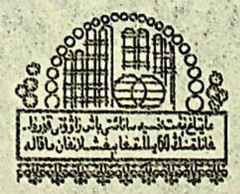
— ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە بولغان تەربىيىنى كۈچەيتتى. ئۇلار زاۋۇتتا «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى مەكتىپى» قۇرۇپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە «سوتسىيال لىستىك ئەخلاق» ۋە «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىلىرى بىلىملىرىدىن سوئال - جاۋاب» قاتارلىق كىتابلارنى تارقىتىپ، ئۇلارنىڭ ئۆگىنىش ئەھۋالىنى ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ تۇردى. ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ۋەتەننى سۆيۈش، شىنجاڭنى سۆيۈش، كارخانىنى سۆيۈش، ئىش ئورنىنى سۆيۈش تەربىيىسىنى، شۇخۇڭگاڭ، ماجىەنجۇن قاتارلىق قەھرىمانلاردىن ئۆگىنىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى نەمۇنىچىسى كۆڭۈل فەنىدىن ھېسابلاشماي، تۆھپە بىلەن ھېسابلىشىدىغان بىر تۈركۈم كومپارتىيە ئەزالىرى بارلىققا كەلدى. ئۇلار ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ كارخانىنىڭ گۈللىنىشى ۋە راۋاجلىنىشى ئۈچۈن ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشىغا تۈرتكە ۋە ئىلھام بولدى.

— جاڭجىياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشنى چىڭ تۇتتى.زاۋۇت پارتكومى جاڭجىياگاڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە دائىر تام گېزىتى مۇسابىقىسى ئۇيۇشتۇردى. ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە «جاڭجىياگاڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە دائىر سوئال - جاۋابلار» توپلىمىدىن 400 نۇسخا تارقىتىپ بېرىپ، تەشۋىقات دائىرىسىنى كېڭەيتىپ، ئۇلارنىڭ جاڭجىياگاڭ روھىدىن ئۆگىنىش ئىشەنچىسىنى، زاۋۇت خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئاكتىپلىقىنى كۈچەيتتى.

— جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى كۈچەيتتى. پارتكوم شۇجىسى، زاۋۇت باشلىقى، بۆلۈم باشلىقلىرىدىن تەركىب تاپقان 28 كىشىلىك ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش گۇرۇپپىسىنىڭ بىتەكچىلىكىدە بۆلۈملەر بىردەك ئۆز ئادەملىرىگە ئىگە بولۇش، ئۆز ئىشىكىگە ياخشى قاراش، ئۆز ئىشىنى پوختا قىلىشتەك خىزمەت ئىستىلىنى تۇرغۇزۇپ، زاۋۇتنىڭ ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى پوختا قەدەم بىلەن قانات يايدۇردى ھەمدە بىلەن بىللە، ج خ ئارمىلارنىڭ ھەمكارلىشىپ جەمئىيەتتىكى قانۇنسىز ئۇنسۇرلارغا ئاكتىپ زەربە بەردى. زاۋۇت 1993 -، 1994 - يىللىرى سايياغ رايونى تەرىپىدىن «جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشتىكى ئىلغار ئورۇن»، دېگەن نامغا ئۇچۇن زاۋۇت ئاھالىلەر كومىتېتى قۇردى. زاۋۇت رەھبەرلىكى ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ خىزمىتىنى قوللاپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي قىينىچىلىقلارنى يېڭىشىغا ياردەم بەردى. بۇ يىل زاۋۇتنىتا مەبلەغ قىس بولۇۋاتقان شارائىتتا زاۋۇت رەھبەرلىكى 350 مىڭ يۈەن پۇل ئاجرىتىپ كۆكەرتىش، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈش ئىشغا ئىشلەتتى. كۆپ يىللاردىن بۇيان ئاھالىلەر كومىتېتى «بەشتە ياخشى ئائىلە» بولۇش، «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى» بولۇش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇردى، ھازىر 291 «بەشتە ياخشى ئائىلە»، بەش «بەشتە ياخشى ئائىلە» ئۇلگىسى، 266 «مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى» ئارقا - ئارقىدىن مەيدانغا كەلدى.

— زاۋۇتنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ ياخشى ئوبراز تىكلەش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ ئەخلاقىنى ياخشىلىدى. پارتكوم تارماقلارنىڭ خىزمەت خاراكتېرىگە ئاساسەن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ ئەخلاقى ئۇلچىمىنى بېكىتىپ، ئۇلاردىن كارخانا روھىنىڭ خىزمەتچىلەر قەلبىدىكى ئوبرازى، «غەربىي يۈرت» ماركىلىق ئۇنۇنىڭ ئىستىمالچىلار قەلبىدىكى ئوبرازىنى تىكلەشنى ئەلەپ قىلدى. بۇ پائالىيەت ئارقىلىق ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ ئەخلاقىدا ئۆزگىرىش بولدى. بۇ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىۋى ساپاسىنىڭ ياخشىلىنىشىغا تۈرتكە بولدى.

گىلتاغ باغرىدا ئەتنەن

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇنى يېقىندا داغدۇغىلىق تەبرىكلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈپ، مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇنىي قۇرۇلغانلىقىنىڭ 60 يىللىقى ۋە ئېتىلېن زاۋۇنى ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەنلىكىنىڭ بىر يىللىقىنى خاتىرىلىدى.

خاتىرىلەش پائالىيىتىدە ھەرقايسى زاۋۇت، باشقارمىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئۆزلىرى تەييارلىغان مول مەزمۇنلۇق سەنئەت نومۇرلىرىنى كۆرسەتتى.چوڭ يېغىن ئېچىلىپ، پارات ئۆتكۈزۈلۈپ، زاۋۇتنىڭ 60 يىلدىن بۇيانقى نەتىجىلىرى كۆرسىتىلىدى، سالىۋتلار ئېتىلىپ، زاۋۇتنىڭ شانلىق مۇۋەپپەقىيىتىگە تەنتەنە قىلىندى.

تەبرىكلەش پائالىيىتىگە ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ۋاڭ لېچۈەن، فۇيىگياۋ، جاڭ يۈنچۈەن، ۋۇ دۈنغۇ، غوپۇر ئابدۇللا، شى جىچاڭلار قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، كونكرېت تەدبىر قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىپ، باشقۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، كونكرېت چارە - تەدبىرلەرنى تۈزۈپ ئەملىيلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى. بۇ كومىتېت 1992 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە «مەدەنىيەتلىك ئورگان»، 1993 - يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئالدىنقى ئورۇن ئالدى. 1994 - يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» دېگەن نامنى ساقلاپ كەلمەكتە.

بۇ كومىتېت مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان يىللىق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرغاندا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى مۇھىم خىزمەت قاتارىغا قويدى. ئورگان رەھبەرلىرى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پىلانىنى ئەستايىدىل تۈزۈپ، قىينىچىلىق ۋە دۈچ كەلگەن مەسىلىلەرنى بىرلىكتە ھەل قىلدى، ئىقتىسادىي جەھەتتە قىينىچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ ئاجراتتى. كادىرلارنى باھالىغاندا ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارى ۋە نەتىجىسىگە ئېتىبار بېرىپلا قالماي، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش قابىلىيىتى ۋە نەتىجىسىگىمۇ ئالاھىدە ئېتىبار بېرىدى. ئورگاندىكى كادىرلار، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئېلىكسىيە سۆزلەش، زېھىن سىناش، قارا دوسكا ئىشلەش پائالىيەتلىرىنى قانات يايدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۆستۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە رەھبەرلىك تىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئاپپاراتلارنى تولۇقلاپ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش خىزمىتىنى كۆچلۈك تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. دائىمىي ھەيئەتلەر يىغىنى تۈزۈمى؛ تازىلىقنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش تۈزۈمى؛ پاراۋانلىق چەمبىرىنى باشقۇرۇش تۈزۈمى؛ پىلانلىق تۇغۇت، داۋالىنىش خىراجىتىنى ئاتچوت قىلىش تۈزۈمىگە ئوخشاش ۋۇرۇر بەلگىلەرنى تۈزۈپ كونكرېت يولغا قويدى. ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش خىزمىتىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە بىرلەشتۈرۈپ 17 تۈرلۈك ئۇلچەم ۋە يەتتە تۈرلۈك تەكشۈرۈش ئۇلچىمى بويىچە بۆلۈملەر بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش توختامى ئىمزالدى. پارتىيە گۇرۇپپىلىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئورۇنلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش، تەھدىق قىلىش، تەدبىر بەلگىلەش، خۇلاسىلەش جەھەتلەردىكى مۇھىم رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى.

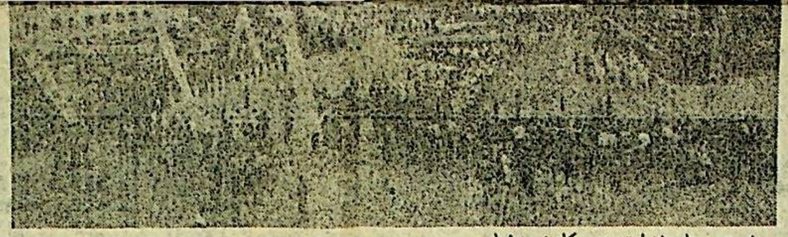
مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

موري ناھىيىسى ئىككى يىلدا 31 مىڭ ئادەمنى تۇرۇبا سۇيى ئىچىش شارائىتىغا ئىگە قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز ئابلىمىت قۇربان، جاۋمىن خەۋەر قىلىدۇ: موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش، يۇقۇملۇق كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، ئىككى يىلدا 31 مىڭ دېھقان، چارۋىچىنى تۇرۇبا سۇيى ئىچىش شارائىتىغا ئىگە قىلدى.

خىزمىتىنى كۆچەيتىشكە بىرلەشتۈرۈپ ئىچىدىغان سۇنى ئۆزگەرتىش قۇرۇلۇشىغىمۇ ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بۇ ناھىيە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا، دۆلەت ياردەم بېرىش، دېھقان، چارۋىچىلار مەبلەغ چىقىرىش، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق قىلىش، ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ئۆزئارا ماسلىشىپ ھەرىكەت قىلىش ئۇسۇلىنى ئىجاد قىلىپ، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى.

قەھرىمانلاردىن ئۆگىنىش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى نەمۇنچىسى كۆك فەسىندىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى، ۋەتەنپەرۋەرلىككە ئائىت سىنئالغۇ لېنتىلىرىنى قويۇش، تام گېزىتى، ئۇچۇر گېزىتى چىقىرىش ئارقىلىق تەربىيىنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن زاۋۇتتا مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار شەخس ھەم ئىلغار كوللېكتىپلار، پايدا - مەنپەئەت بىلەن

سۈرەتتە: داغدۇغلىق تەبرىكلەش مۇراسىمى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆركەش جاپپار فوتوسى، خەۋىرى

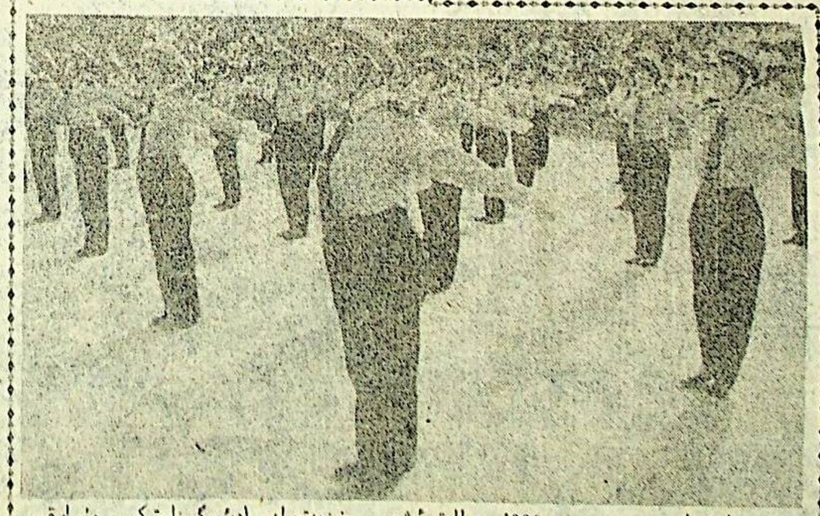
رايونى تەرىپىدىن «جەمئىيەت ئامانلىقىنى قوغداشتىكى ئىلغار ئورۇن، دېگەن نامغا ئېرىشتى.

— «ھۇجەيرە قۇرۇلۇشى»نى جانلاندۇرۇپ، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈردى. بۇ زاۋۇتتا 448 ئائىلە، 1729 كىشى بىر قورۇدا ئولتۇراقلاشقان. زاۋۇت ھەر مىللەت ئاھالىلىرىنى تەربىيەلەش ۋە باشقۇرۇش

بۈگۈر ناھىيىسى كەسپىي ماھارىتىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇپ، ئىگىلىك تەرەققىياتىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئۆمەرجان مۇھەممەت** خەۋىر قىلدۇ: بۈگۈر ناھىيىسى كەسپىي ماھارىتىنى جەمئىيەتنىڭ ئېھتىياجىغا ئويغۇنلاشتۇرۇپ، ئەسىر ھالقىيدىغان ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرۈش ئارقىلىق قالاق ناھىيىنىڭ قالاقلىقىنى قىيابىتىنى ئۆزگەرتىش يولغا مېڭىپ، ئىگىلىك تەرەققىياتىنى تېزلەتتى.

بۈگۈر ناھىيىسى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە يېزا ئىگىلىكىنى ئاساس قىلىدىغان نامرات ناھىيەلەرنىڭ بىرى بولۇپ، يېزا نوپۇسى ناھىيە ئومۇمىي نوپۇسىنىڭ 70% تىن كۆپرەكىنى تەشكىل قىلىدۇ. بۇ ناھىيە 1989- يىلىدىن باشلاپ ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا قارىتا كەسپىي ماھارىتىنى يولغا قويۇپ، ئۆز جايىنىڭ تەرەققىياتىغا ئېھتىياجلىق لايىقەتلىك ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەپ يېتىشتۈرۈپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي، ئىجتىمائىي تەرەققىياتىنى تېزلەتتى. كەسپىي ماھارىتىنى جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم ئامىلى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكىگە، يېزىلارغا ۋە دېھقان، چارۋىچىلارغا يۆزلەنگەن زور بىرتۈركۈم ئىختىساس ئىگىلىرىنى تەربىيەلەپ يېتىشتۈردى. يەتتە يىلدىن بۇيان بۇ ناھىيە تىككۈچىلىك، ئاشپەزلىك، باقمىچىلىق، ئۆسۈملۈك ئاسراش، باغۋەنچىلىك، يەم- خەشەك پىششىقلاش، پىلىمچىلىك، كۆكتات ئۆستۈرۈش، ھۆسن تۈزەش قاتارلىق 23 خىل كەسىپ بويىچە ھەر يىلى جەمئىيەت ئۈچۈن 100 نەچچىدىن ئىختىساس ئىگىسىنى تەربىيەلەپ يېتىشتۈرۈپ بەردى. تارىم نېفىتلىكىنى قىدىرىپ تەكشۈرۈش، ئېچىش ئېھتىياجىغا ئويغۇنلىشىش ئۈچۈن، 1993 - يىلىدىن ئۆتكەن يىلغىچە شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك داشۆسى بىلەن بىرلىشىپ، ماي ئايرىش، ئانالىز خىمىيە، مانتېيورلۇق قاتارلىق كەسپىلەر بويىچە تۆت سىنىپ ئېچىپ، 206 نەپەر ئوقۇغۇچىنى تەربىيەلەپ يېتىشتۈردى. ناھىيىلىك كەسپىي تېخنىكا ئوتتۇرا مەكتىپى يەتتە يىلدىن بۇيان ناھىيىگە 1221 نەپەر ئىختىساس ئىگىسىنى تەربىيەلەپ بەردى. بۇ ناھىيىنىڭ قاربىغ يېزىسىغا قاراشلىق قوشتۆگەمەن كەنتىدىكى دېھقان لېتىپ1994 - يىلى ناھىيىلىك كەسپىي تېخنىكا ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ باغۋەنچىلىك سىنىپىدا ئوقۇپ قايتقاندىن كېيىن، 75 مو يەرگە باغ بىنا قىلىپ، بۇلتۇر ساپ كىرىمىنى 100 مىڭ يۈەندىن كۆپرەككە يەتكۈزۈپ، يېزا، كەنت بويىچە ئالدىن بېيىغان باغۋەنلەردىن بولۇپ قالدى. يەنە بىر قىسىم يېزا ياشلىرى ئۆز ئالدىغا ئاشخانا ئېچىپ، ئىسمى جىسمىغا لايىق كىچىك خوجايىنلارغا ئايلاندى.

يېقىندا تۇرپان شەھىرى بويىچە 1996 - يىللىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر رادىئو گىمناستىكىسى مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلدى. مۇسابىقىگە شەھەرگە قاراشلىق ھەرقايسى ئىدارە - جەمئىيەتلەردىن تاللانغان توققۇز كومانda قاتناشتى.

سۈرەتتە: مۇسابىقىدىن كۆرۈنۈش. **ئالىم ئابلا** فوتوسى

كونىشەھەر ناھىيىسى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇغېنى ئابدۇراخمان** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا دوختۇرخانىلىرىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ داۋالىنىشىغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى.

بۇ ناھىيە 1992 - يىلىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۈچ يىلدىن بەش يىلغىچە ۋاقىت ئىچىدە يېزا - بازار دوختۇرخانىلىرىنىڭ «بىر بولماسلىق» (خەتەرلىك ئۆي)، «ئۈچ يۇرۇشلەشكەن» (تېخنىكا خادىملىرى، داۋالاش سايمانلىرى، دورا) بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، يېزا - بازار دوختۇرخانىلىرىنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلاش توغرىسىدىكى يوليورۇقىغا ئاساسەن، ناھىيە مالىيىسىدە بۇغىر قېتىنچىلىق بولۇۋاتقان ئەھۋالدىمۇ 5 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، دوختۇرخانىلارنىڭ داۋالاش شارائىتىنى ياخشىلىدى. ناھىيىدە بىر نەچەر مۇئاۋىن ھاكىم، يېزىلاردا بىردىن مۇئاۋىن يېزا باشلىقى بۇ خىزمەتكە كونكرېت مەسئۇل بولدى. بۇ ناھىيە ئىشنى ئالدى بىلەن دوختۇرخانىلارنىڭ خەتەرلىك، كونىراپ كەتكەن قۇرۇلۇشلىرىنى بېكىلاشتىن باشلاپ، بۇ يىلنىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە يېزا دوختۇرخانىلىرىنىڭ 13 مىڭ 698 كۋادرات مېتر كۆلەمدىكى ئامبولاتورىيە، كېسەلخانا بىنالىرىنى بېكىلاپ، كېسەل كارىۋاتىنى 603كە يەتكۈزۈپ، يېزا دوختۇرخانىلىرىدا خەتەرلىك ئۆي بولماسلىقنى ئاساسىي جەھەتتىن ئىشقا ئاشۇردى.

ھەر دەرىجىلىك دوختۇرخانا، شىپاخانىلار دوختۇر - سېستىرالارنى چوڭ، ئوتتۇرا تېپتىكى دوختۇرخانىلارغا، كەسپىي مەكتەپلەرگە بىلىم ئاشۇرۇشقا ئەۋەتىپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى. بۇ ناھىيە يەنە يېزىلاردا ھەمكارلىشىپ داۋالىنىش تۈرۈمىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش بىلەن بىللە، كەنت دوختۇرلىرىنى 235كە يەتكۈزۈپ، ئۇلارنى ھەر يىلى داۋالاش ۋە يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش تېخنىكىسى بويىچە تەربىيەلەشنى كۈچەيتىپ، ئادەتتىكى كېسەللىكلەرنى داۋالاش، دورا بېرىش، ئالدىنى ئېلىش بويىچە يېتىشتۈردى.

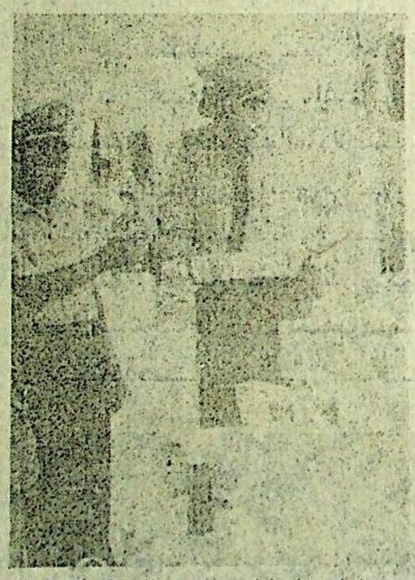
ناھىيىلىك سەھىيە ئىدارىسى ھەر يىلى ھەرقايسى يېزا دوختۇرخانىلىرى بىلەن، دوختۇرخانىلار ھەر بىر بۆلۈم، مەسئۇل دوختۇر- سېستىرالار بىلەن ئېش ئورنى مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى. دوختۇرخانىلار مۇ تىببىي ئەخلاق، پاك - دىيانەتلىك بولۇش جەھەتتە قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، تىببىي خادىملارنىڭ ئايلىق، پەسىللىك، يىللىق خىزمەت نەتىجىسىنى باھالاپ خۇلاسىلەپ، ئۇلارنىڭ مۇزىكىلىقىنى ئىلھام بەردى.

بۇ ناھىيە يەنە 200 مىڭ يۈەن مەبلەغ چىقىم قىلىپ، دوختۇرخانىلارغا كېرەكلىك تەكشۈرۈش، داۋالاش سايمانلىرىنى تولۇقلاپ بېرىپ، يېزا دوختۇرخانىلىردا سوقۇرۇتۇچەي، ئاشقازان، سۈيدۈك يولى كېسەللىكى، بۆرەكتە تاش پەيدا بولۇش، تۆشۈت ئوپېراتسىيىسى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى تەكشۈرۈپ توغرا دىئاگنوز قويالايدىغان، ئۆز ئورنىدا بىرتەرەپ قىلالايدىغان يۇقىرى ئۆزىيەتتىن شەكىللەن دۇردى.

103 ياشقا كىرگەن بۈۋاي

بېگسار ناھىيىسىنىڭ ئۈچار يېزا تۆۋەنكى ياۋاغ 22 - كەنت 3 - مەھەللىسىدە ئابدۇكېرىم ئورايىم ئىسىملىك بىر بۈۋاي بولۇپ، بۇ يىل 103 ياشقا كىردى. ئۇ 21 يېشىدا توي قىلىپ تۆرەسى، پەرزەنتلىك بولغان. ھازىر ئۇنىڭ تۆت نەۋرىسى، ئۈچ چەۋرىسى، بىر ئەۋرىسى بار. بۈۋاينىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتى يېخشى، ئاڭلاش، ئېستە تۇتۇش ئىقتىدارى نورمال بولۇپ، ئۆزىنىڭ ھاجىتىدىن ئۆزى چىقالايدۇ. بۈۋايىنىڭ تېيىتىشچە ئۇ ھازىرغا قەدەر ياشقىلار بىلەن بىر قېتىم ئاز ئالزىلا ياغمىغان، ئۆزىنى پاكىز، كۆڭلىنى خۇشال تۇتقان. ئۇ كۆندە ئەتىگەندە قايناق سۇ ئىچىشكە ئادەتلەنگەن. جىسمانىي ئەمگەكتىن ئايرىلىپ باقمىغان. **قادىر نىياز، ئەھمەتنىياز ساۋۇت**

قەشقەر ۋىلايىتى ئاماكا مونوپول تىجارىتىنى قانۇن ئىزىغا سېلىش قەدىرلىنى كۈچەيتتى

سۈرەتلىك خەۋەر

قەشقەر ۋىلايىتى «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاماكا مونوپول تىجارىتىنى قانۇنى»نى تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يالغان ماختا ئاۋار ئىشلەش، سېتىش قىلمىشلىرىغا زەربە بېرىشتە نەتىجە ھاسىل قىلدى. بۇ ۋىلايەتتىكى ھەر دەرىجىلىك ئاماكا مونوپول تىجارىتى ئىدارىلىرى ۋەسودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش، مال باھا، ئۆلچەم ئىدارىلىرى كۈچ بىرىكتۈرۈپ، ئاماكا تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇن، شەخسلەرنى تەكشۈرۈش ۋە نازارەت قىلىشقا ئەھمىيەت بەردى. ۋىلايەتلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ۋىلايەتلىك سودا ئىدارىسى بۇ يىل 12 خىل، 7083 قاپ يالغان، ساختا ئاماكىنى قولغا چۈشۈرۈپ، سېتىۋالغۇچىلارنى 248 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق زىيادىن ساقلاپ قالدى.

سۈرەتتە: بېگسار ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى ئۆلاجان (ئوگدىكى كىشى) بازارغا سېلىنغان ئاماكىلارنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت فوتوسى ۋە خەۋىرى

تۈزىتىش

گېزىتىمىزنىڭ 10 - ئايىنىڭ 21 - كۈنىدىكى سانىمىزدا بېرىلگەن «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ كۆمۈر قانۇنى»نىڭ 70 - ماددىسىدا «... ئەمگەك مەمۇرىي مەسئۇل تارمىقى» دېگەن سۆزدىن كېيىنكى «كۆمۈر باشقۇرۇش تارمىقى» دېگەن سۆزلەر چۈشۈپ قالغان، بۆلارنى قوشۇپ ئوقۇشۇڭلارنى سورايمىز.

«شىنجاڭ گېزىتى» ئۈيغۇر تەھرىر بۆلۈمىدىن

مول مەزمۇنلۇق ئاممىۋى مەدەنىيەت پائالىيىتى

«مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدە نەمۇنىلىك ناھىيە» مەكىت ناھىيىسىدىن كۆرۈنۈشلەر

← دېھقانلار مەدەنىيەت پائالىيىتى ۋە مەدەنىيەت ئۆگىنىشنىڭ پايدىسىنى كۆرگەچكە، ناھىيىنىڭ ھەممە يېزىلىرىدا مەدەنىيەت پائالىيىتى ئوملاشتى.

← مەكىت ناھىيىسىنىڭ يانتاق يېزىسىدا 25 - نۆۋەتلىك «دېھقانلار مەدەنىيەت بايرىمى» ئۆتكۈزۈلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز غەيرەت مەمتىمىن فوتوسى

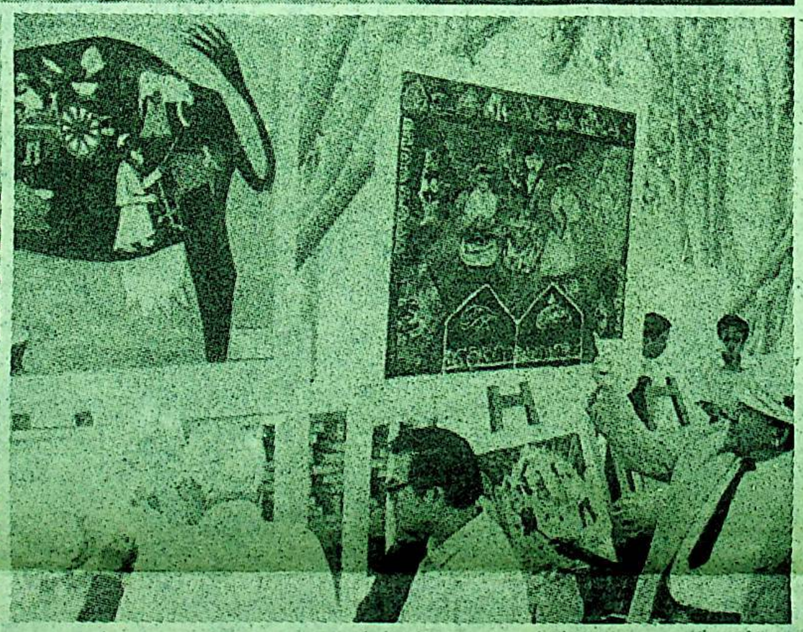

↑ مەكىت دېھقانلىرى ياخشى كۆرىدىغان ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە پائالىيىتى.

↑ بۇ ناھىيىدىكى ئايالىلار ئاممىۋى تەنتەربىيە پائالىيىتىگە قاتنىشىپ كېلىۋاتىدۇ.

سۈرەتتە: ئارغامچا تارتىشتىن بىر كۆرۈنۈش.

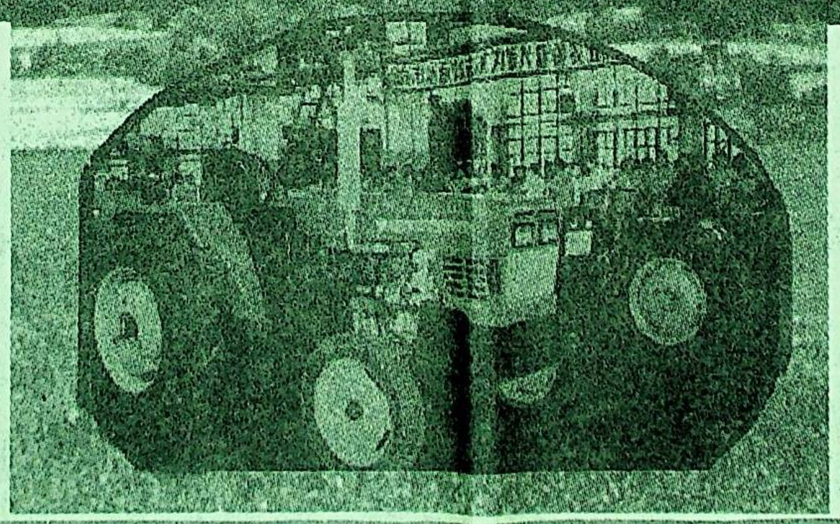
← «خەلق رەسساملىرى يۇرتى» دەپ نام ئالغان مەكىت ناھىيىسىنىڭ قۇمقىسار يېزىسىدىكى دېھقانلار سىزغان رەسىملەر كۆپلىگەن ھەۋەسكارلارنى جەلپ قىلدى.

پاتال قاتتىشىپ كېلىۋاتىدۇ.
سۈرەتتە: ئارغامچا تارتىشتىن بىر كۆرۈنۈش.

بېزىسىدىكى دېھقانلار سىزغان رەسىملەر كۆپلىگەن ھەۋەسكارلارنى جەلپ قىلدى.

ئاپتونوم رايوننىڭ تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن يەنە تۆھپە قوشايلى!

يېزا ئىگىلىكى باشتىن ئاخىر جۇغگونىڭ تۈۋرۈك كەسپى. ئىلغار زامانىۋى دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى يېزا ئىگىلىكىنىڭ تېز تەرەققىي قىلىشىنى مۇھىم كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

شىنجاڭ «ئۆكتەبر» تراكتور (گۇرۇھى) شىركىتى ئىلغار پەن-تېخنىكا مەھسۇلاتلىرى بىلەن يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى كۈچلۈك ھەربىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ بىلەن تەمىنلەشنى خالايدۇ.

شىنجاڭ «ئۆكتەبر» تراكتور (گۇرۇھى) خېرىدارلارنى تۆۋەندىكى يېڭى مەھسۇلاتلار بىلەن تەمىنلەيدۇ: «XJ-150»، «XJ-180»، «XJ-200»، «XJ-250»، «XJ-500»، «XJ-503H»، «XJ-500H»، «XJ-600»

شىنجاڭ «ئۆكتەبر» تراكتور(گۇرۇھى) شىركىتى شىنجاڭ ۋىلىسىپىت زاۋۇتىنى قوشۇۋىلىپ، قوشۇننى زورايتتى، ئەمەلىي كۈچىنى كۈچەيتتى، مەھسۇلات مىقدارىنى ئاشۇردى. مۇشۇ سەۋەبتىن بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازلىق يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا يەنە تۆھپە قوشۇش ئۈچۈن، تراكتورلارنى ئەرزان سېتىپ بېرىدۇ.

شىنجاڭ «ئۆكتەبر» تراكتور (گۇرۇھى) چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركىتى

باش مۇدىر، باش دىرېكتور: چىن يۈگاڭ مۇدىر، مۇتاۋىي باش دىرېكتورى: توختى ھوشۇر سېتىش باش شىركىتىنىڭ باش دىرېكتورى: لەي ۋېنجىي ئادرېسى: ئۇرۇمچى شەھىرى

تېلېفون نومۇرى: 5853022(0991) تېلېگراف نومۇرى: 0577 پوچتا نومۇرى: 830000

شىنجاڭدا ئالىي ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك كەسىپ مائارىپى بويىچە ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن 1997 - يىلى 4 - ئايدا ئىمتىھان ئېلىش ھەققىدىكى قىسقىچە نىزامنامە

I . ئىمتىھان ئېلىنىدىغان كەسىپلەر ۋە ئىمتىھان ئېلىشقا مەسئۇل مەكتەپلەر

(1) ئالىي مائارىپ بويىچە :

شىنجاڭ داشۆسى:

خەنزۇ تىل - ئەدەبىيات كەسپى (مەخسۇس كۇرس، تولۇق كۇرس) ؛

قانۇن كەسپى (مەخسۇس كۇرس، تولۇق كۇرس، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە) ؛

سىياسىي نەزەريە كەسپى (مەخسۇس كۇرس، قازاقچە)

ئاخباراتچىلىق كەسپى (مەخسۇس كۇرس، ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە، تولۇق كۇرس خەنزۇچە) ؛

ئۇيغۇر تىل ـ ئەدەبىيات كەسپى (مەخسۇس كۇرس، تولۇق كۇرس) ؛

قازاق تىل ـ ئەدەبىيات كەسپى (مەخسۇس كۇرس) ؛

خەنزۇ تىلى (تەرجىمانلىق) كەسپى (مەخسۇس كۇرس، تولۇق كۇرس) ؛

ئىنگلىز تىلى كەسپى (ئۇيغۇرچە مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە مەخسۇس كۇرس، تولۇق كۇرس) ؛

رۇس تىلى كەسپى (مەخسۇس كۇرس ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە) ؛

مەمۇرىي باشقۇرۇش كەسپى (مەخسۇس كۇرس ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە) ؛

سىياسىي باشقۇرۇش كەسپى (مەخبۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ئېلېكترونلۇق ئۇچۇر باشقۇرۇش (مەخسۇس كۇرس ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە) ؛

ئادۋوكاتلىق كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

شىنجاڭ سەۋەن داشۆسى:

كاتىباتلىق كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

شىنجاڭ مالىيە ئىقتىساد شۆيۈەنى:

سانائەت ئىگىلىكىنى باشقۇرۇش (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە) ؛

بوغالتىرلىق كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە، ئۇيغۇرچە، تولۇق كۇرس خەنزۇچە) ؛

ستاتىستىكا كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

بوغالتىرلىقنى ئېلېكترلەشتۈرۈش كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ئىگىلىك باشقۇرۇش كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ئىقتىسادىي ستاتىستىكا كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ماليە پۇل مۇئاملىسى كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ئىقتىسادىي باشقۇرۇش كەسپى (مەخسۇس كۇرس، خەنزۇچە) ؛

ئىقتىسادىي ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكتۇەننىك ھاۋالىسىگە ئاساسەن ئىمتىھان ئېلىنىدۇ.

يۇقىرىقى ھاۋالىگە ئاساسەن، ئىمتىھان ئېلىنىدىغان كەسىپلەرنىڭ تىزىملاش ئورنىدىكى ئوقۇغۇچىلار ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىقتىساد تۇردىدىكى كەسىپنىڭ مەخسۇس كۇرسىغا پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ.

3 - تۇردىكى ئوقۇغۇچىلار ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىقتىساد تۇردىدىكى كەسىپنىڭ مەخسۇس كۇرسىغا پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ.

4 - تۇردىكى ئوقۇغۇچىلار، ئالىي مەكتەپلەرنىڭ ئىقتىساد تۇرى بولمىغان كەسىپلەرنىڭ مەخسۇس كۇرسىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلارنى ۋە ئوتتۇرا دەرىجىلىك ئۇنۋانى بولغانلارنى كۆرسىتىدۇ).

(9) تۆۋەندىكى شەرتلەرگە ئۇيغۇن كەلگەنلەر «كومپيۇتېردا ئۇچۇر باشقۇرۇش» كەسپىنىڭ تولۇق كۇرس كەسپىگە تىزىملاتسا بولىدۇ.

(1) مەزكۇر كۇرسنىڭ مەخسۇس كۇرس ئىمتىھانىغا قاتناشقانلار؛

(2) دۆلەت ئېتىراپ قىلىدىغان «كومپيۇتېردا ئۇچۇر باشقۇرۇش كەسپى» بويىچە دىپلوم ئالغانلار ھەم «ئۇچۇر باشقۇرۇش نەزەريىسى» بىلەن تۆۋەندىكى ئۇچ ئىقتىساد پەنلىرىدىن خالىغان ئىككىسىنىڭ ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئېلىنىدىغان ئىمتىھانىنىڭ يەككە پەن گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشكەنلەر؛

«بوغالتىرلىق ئاساسى» ياكى «بوغالتىرىيە قائىدىسى»

«دۆلەت ئىقتىسادىي ستاتىستىكا نەزەريىسى» ياكى «ستاتىستىكا ئىلمى»

«ماليە پۇل مۇئاملىسى» ياكى «سانائەت كارخانىلىرىنى باشقۇرۇش»

(3) دۆلەت ئېتىراپ قىلىدىغان ئىقتىساد كەسپى بويىچە مەخسۇس كۇرس دىپلومغا ئېرىشكەنلەر ھەم «ئۇچۇر سىستېمىسىنى باشقۇرۇش» بىلەن كومپيۇتېر سىستېمىسى بويىچە تۆۋەندىكى تۆت پەن ئىچىدىن خالىغان ئىككى پەندە تۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئېلىنغان ئىمتىھاندا يەككە پەن گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشكەنلەر؛

«كومپيۇتېر نەزەريىسى» (ياكى «كومپيۇتېر نەزەريىسى ۋە سىستېما قۇرۇلمىسى»)

«كومپيۇتېرنى ئەملي قوللىنىش ئاساسى» (ياكى «كومپيۇتېر يۇمشاق ماتېرىيال ئاساسلىرى»)

«سىستېما لايىھىلەش»

«كومپيۇتېردا ئەملي قوللىنىلىدىغان ماتېرىيال»

(4) دۆلەت ئېتىراپ قىلىدىغان باشقا مەخسۇس كۇرس دىپلومغا ئېرىشكەنلەر ھەم يۇقىرىقى 2-، 3- ماددىدا كۆرسىتىلگەن بەش دەرسته تۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئېلىنىدىغان ئىمتىھانىنىڭ يەككە پەن گۇۋاھنامىسىگە ئېرىشكەنلەر يۇقىرىدا كۆرسىتىلگەن بەلگىلىمىلەر بويىچە مەخسۇس كۇرسنى پۈتتۈرگەنلىك دىپلومى ياكى ئوتتۇرا دەرىجىلىك كىنىشكىسىنى ئەكىلىپ تىزىملاتسا بولىدۇ. تۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئېلىنىدىغان ئىمتىھانغا قاتنىشىپ مەخسۇس كۇرسنى پۈتتۈرگەنلەر مەخسۇس كۇرس ۋە تولۇق كۇرس ئىمتىھانىغا تىزىملاتسا بولىدۇ. بىراق تولۇق كۇرس دىپلومنى ئېلىش ئۈچۈن ئالدى بىلەن مەخسۇس كۇرسنى پۈتتۈرگەنلىك دىپلومنى ئېلىش كېرەك.

3 . ئىمتىھان ئېلىش رەسمىيەتلىرى

قاتنىشىدىغانلار ۋىلايەت، شەھەرلىك ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىسىغا بىۋاسته تىزىمغا ئالدۇرىدۇ، تىزىمنى ۋىلايەتلىك، شەھەرلىك ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىلىرى 7- ئاينىك 10- كۈندىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونلۇق ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىسى ئىمتىھان ئىشلىرى بۆلۈمىگە يوللاپ بېرىدۇ.

5 . ئىمتىھان ئېلىش ئۇسۇلى

1. ئاپتونوم رايونلۇق ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىش كومىتېتى ئىشخانىسى ئىمتىھان ئېلىش پلانىدا بەلگىلەنگەن ئىمتىھان ئېلىنىدىغان پەنلەردىن بىر تۇتاش سوئال چىقىرىپ، بىر تۇتاش ئىمتىھان ئالدۇ، ھەر يىلى ئىككى قېتىم ئىمتىھانغا تەشكىللەيدۇ.

2. ئىمتىھان مەيدانى پرىنسىپ جەھەتته ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ۋە مەمۇرىي مەھكىمىلەر تۇرۇشلۇق ئورۇندا تەسىس قىلىنىدۇ. ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىلىرى ئىمتىھانغا تەشكىللەيدۇ.

3. ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئىمتىھان ئېلىشتا ئىمتىھان بېرگۈچىلەردىن يەككە پەن بويىچە ئىمتىھان ئېلىنىدۇ، نەتىجىسى نومۇرنى جەملەش ئۇسۇلى بويىچە ھېسابلىنىدۇ. 60 نومۇرغا ئېرىشكەنلەر لاياقەتلىك ھېسابلىنىدۇ ھەم يەككە پەنلەردىن نەتىجىسى لاياقەتلىك بولغانلارغا يەككە پەندىن كېيىنكى قېتىم ئەكرار ئېلىنىدىغان ئىمتىھانغا قاتناشسا بولىدۇ. ئىمتىھان نەتىجىسىنى ۋىلايەت، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك ئىمتىھان ئېلىش ئىشخانىلىرى ئۇقتۇرىدۇ. ئىمتىھان نومۇرى ئېلان قىلىنمايدۇ. ئىمتىھان قەغىزى بىر دەك قايتا تەكشۈرۈپ بېرىلمەيدۇ. ئىمتىھان پلانىدا بەلگىلەنگەن پەنلەرنىڭ ھەممىسىدە لاياقەتلىك بولغان، ئوقۇش نومۇرىنى جەملىگەندە بەلگىلىمىدىكى تەلەپكە يەتكەنلەرگە سىياسىي تەكشۈرۈشتىن ئۆتسە ئوقۇش پۈتتۈرگەنلىك شاھادەتنامىسى تارقىتىپ بېرىلىدۇ. دۆلەت ئۇلارنىڭ ئوقۇش تارىخىنى ئېتىراپ قىلىدۇ.

4 . «ئىنگلىز تىلىدىن ئاساس» (شۇي گوجاڭ تۆزگەن)، «رۇس تىلىدىن ئاساس» (خېلۇڭجياڭ داشۆسى رۇس تىلى فاكۇلتېتى تۆزگەن)، «خەنزۇ تىلى دەرسلىكى» (شىنجاڭ داشۆسى تۆزگەن) جەمئىي ئۆت كىتاب بولۇپ، 1-، 2- قىسمى مەخسۇس كۇرس، 3-، 4 - قىسمى تولۇق كۇرس ئۈچۈن) دىن ئىككى قېتىم ئىمتىھان ئېلىنىدۇ. ھەر قېتىملىق ئىمتىھاندا مۇشۇ پەن ئوقۇش نومۇرىنىڭ پىرسەنى بېرىلىدۇ.

5 . «ئىنگلىزچە ئومۇمىي ماھارەت»تىن ئىمتىھان بېرىشكە تىزىملىتىدىغانلار چوقۇم ئىنگلىز تىلىدىن ئاساس (1، 2) بىلەن ئىنگلىز تىلى گرامماتىكىسىدىن لايەقەتلىك بولغان بولۇشى كېرەك. «ئىنگلىزچە ئومۇمىي ماھارەت»تىن لاياقەتلىك بولغانلار (ئىنگلىزچە ئاگلاش، سۆزلەش) كە تىزىملاتسا بولىدۇ.

6 . ئومۇمەن دۆلەت ئوقۇش تارىخىنى ئېتىراپ قىلىدىغان، ھەر خىل مەكتەپلەرنى پۈتتۈرگەنلەر ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن ئېلىنىدىغان ئىمتىھانىنىڭ ئۆزىگە ماس كەسپىگە تىزىملاتماقچى بولسا ئاپتونوم رايونلۇق ئۆزلۈكىدىن ئۆگىنىڭچىلەردىن

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (دۈشەنبە)　(بۇ سان ئالته بەت)

سياسي كېڭەش ئاپتونوم رايونلۇق 7 - نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ دائىمي كومىتېتىنىڭ 15 - سانلىق يىغىنى يىپىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋىر قىلدۇ: «سياسي كېڭەش ئاپتونوم رايونلۇق 7-نۆۋەتلىك كومىتېتنىڭ دائىمي كومىتېتىنىڭ 15-سانلىق يىغىنى بەش كۈن داۋام قىلىپ 11-ئاينىڭ 9-كۈنى ئاخىرلاشتى.

بۇ قېتىمقى يىغىندا دائىمي كومىتېت ئەزالىرى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6-ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى. كۆپچىلىك ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىپ، كەڭ كۆشادە پىكىر بايان قىلىپ، قانداق قىلىپ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئىككى مەدەنىيەتنىڭ ماس تەرەققىي قىلىشىغا تۈرتكە بولۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈش، سىياسىي كېڭەشنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە نۇرغۇن پايدىلىق پىكىر- تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

بۇگۈنكى يىپىلىش مۇراسىمىغا سياسي كېڭەشنىڭ رەئىسى جانابىل رياسەتچىلىك قىلدى ھەم ئىككى يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا سۆز قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: سياسي كېڭەش ئەزالىرى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6-ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھەمكارلىشىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سياسي كېڭەشلەر، سياسىي كېڭەش تەركىبىدىكى ئورۇنلار، سياسي كېڭەش ۋىلايەتلىك خىزمەت كومىتېتلىرى ۋە بارلىق سياسي كېڭەش ئەزالىرى نىزامنامىدىكى تەلەپلەر بويىچە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، سياسي كېڭەشنىڭ ۋەزىپىسى، دېموكراتىك نازارەت قىلىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىغا قاتنىشىش، ھاكىمىيەت ئىشلىرىنى مۇھاكىمە قىلىشتىن ئىبارەت فۇنكسىيىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن چارە كۆرسىتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇپ ئونىڭغا ئەھمىيەت بېرىشى؛ «قارار»دا ئوتتۇرىغا قويۇلغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشغا دائىر تارىخىي خاراكتېرلىك ئۈچ تېمىنى چۆرىدىگەن ھالدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىشى، دېموكراتىك ئاساستا نازارەتچىلىك قىلىش سالمىقىنى زورايتىپ، ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ سوتسيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ۋە مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە ھەمكارلىشىشى؛ ھەقىقىي تۈتۈپ، ئەملي ئىشلەپ، ياخشى مەسلىھەتچى بولۇپ، پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ سوتسيال لىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماس قەدەمدە تەرەققىي قىلىشىنى تىرىشىپ ئىلگىرى سۈرۈشكە پائال ھەمكارلىشىشى لازىم. ئۆگىنىشكە، سياسىيغا، توغرا كەيپىياتقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىدىيىۋى- سىياسىي ساپانى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك سىياسىي كېڭەشلەرنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىش لازىم.

يىپىلىش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق سياسي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسلىرىدىن ئىبراھىم روزى، ماۋدېخۇا، دىيار قۇماش، ۋاڭ شىجىن، مىجىت قۇربان، سۇلايمان نىيەتقۇل، شي جىچياڭ، پاشا ئىشان ۋە باش كاتىپ قاسىم ھېمىت قاتناشتى.

شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈرۈشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋىر قىلدۇ: شىنجاڭ يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى سوتسيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئۆستۈرۈشنى بۆسۈش ئېغىزى سۆيىتىدە تۇنۇپ، ئۇلار ئاردىدا كەسپىي قىزغىن سۆيىدىغان، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىپ، بارلىقىنى پەن تەتقىقاتى ئىشلىرى ئۈچۈن بېغىشلايدىغان ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈردى.

ئۇلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كومىتېتى قۇرۇپ، تەتقىقات ئورۇنلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «مەدەنىيەتلىك تەتقىقات ئورنى»، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «مەدەنىيەتلىك شەخسى» بولۇش ھەرىكىتىنى ئىلىپ بېرىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىلىم- پەن ساھەسىدىكى ئىجادىيەت ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىلغار ئۈلگىسىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىل

(خەنزۇچە نەشرى) 10- ئايدا نەشر قىلىنىپ، يېقىندا تارقىتىلدى.

بۇ «قوللانما»نىڭ ئۇيغۇرچە نەشرى يېل ئاخىرىدىن ئىلگىرى نەشر قىلىنىپ تارقىتىلىشى مۇمكىن.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشت «قوللانما»غا بېغىشلىما يېزىپ بەردى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ رەئىسى شۇي پىڭ «قوللانما»غا كىرىش سۆزى يېزىپ بەردى.

بۇ «قوللانما»غا ئەمەلىيەتتە ئىسپاتلانغان، شىنجاڭدا يولغا قويۇشقا بولىدىغان ئەڭ يېڭى ئىلغار ئەمەلىي تېخنىكىلار تاللاپ كىرگۈزۈلدى. «قوللانما» ئىخچام، ئېنىق، ئامما‌باب، چۈشىنىشلىك بولۇپ، خېلى كۆچلۈك مەشغۇلات خاراكتېرىگە ئىگە.

«قوللانما» شىنجاڭنىڭ يېزا ئىگىلىكى توغرىسىدا ئومۇمي بايان، يېزا ئىگىلىكى، مول ھوسۇل ئېلىش، ئۆستۈرۈش تېخنىكىسى، باقمىچىلىق، دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە ساقلاش، توشۇش قاتارلىق يەتتە قىسمغا بۆلۈنگەن.

خېجىك خەلقى كۆپ خىل شەكىللەر بىلەن ئارمىينى ھمايە قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى.

سۈرەتتە: ھال سوراش ئۆمكى تەيانشان باغرىدىكى مەلۇم قىسمنىڭ مەشق نۆۋىتىسىغا بېرىپ، ئازادلىق ئارمىيە جەڭچىلىرى بىلەن بىللە كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى ئۆتكۈزمەكتە.

لى سۈجىيىك فوتوسى

ئۆلار مەنتىقى مەدەنىيەت فورۇلۇشنى كومپىتېن فورۇپ، تەقسىمات ئورۇنلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «مەدەنىيەتلىك تەنتەقىلەر ئورنى»، «ئون يولتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «مەدەنىيەتلىك شەخس» بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇ پائالىيەتنى قېلىپلاشتۇرۇش، سىستېمىلاشتۇرۇش مەقسىتىدە «يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىنىڭ مەدەنىيەتلىك بولۇش قائىدىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، مۇشۇ ئاساستا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ئون مۇنەۋۋەر ياش كادىر ۋە ئون مۇنەۋۋەر پىشقەدەم كادىر»نى باھالاشنى، رەھبەرلىك كادىرلار ئارىسىدا «خەلقنىڭ ياخشى چاكىرى»نى باھالاشنى يولغا قويدى.

ئۆلار مەنتىقى مەدەنىيەت فورۇلۇشنى كومپىتېن فورۇپ، تەقسىمات ئورۇنلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «مەدەنىيەتلىك تەنتەقىلەر ئورنى»، «ئون يولتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە»، «مەدەنىيەتلىك شەخس» بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇ پائالىيەتنى قېلىپلاشتۇرۇش، سىستېمىلاشتۇرۇش مەقسىتىدە «يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئىنىڭ مەدەنىيەتلىك بولۇش قائىدىسى»نى تۈزۈپ چىقتى، مۇشۇ ئاساستا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا «ئون مۇنەۋۋەر ياش كادىر ۋە ئون مۇنەۋۋەر پىشقەدەم كادىر»نى باھالاشنى، رەھبەرلىك كادىرلار ئارىسىدا «خەلقنىڭ ياخشى چاكىرى»نى باھالاشنى يولغا قويدى.

ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسى كەسپىي - تېخنىك خادىملارنى كەنت باشلىقلىقىغا تەينلەپ، كەنتلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش قەدىمنى تېزلتىشنىڭ يېڭى يولىنى ئاچتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئويۇل** خەۋەر قىلدۇ: ئاتۇش ناھىيىسىدە قاراشلىق ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسى 1993 - يىلدىن باشلاپ كەسپىي - تېخنىك خادىملاڭى كەنت باشلىقلىقىغا تەينلەپ، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، كەنتلەرنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش قەدىمنى تېزلتىشنىڭ يېڭى يولىنى ئاچتى.

يېزىلىق پارتكوم، يېزىلىق ھۆكۈمەت بىر نەچچە يىللىق خىزمەت ئەمەلىيىتىدىن پېزا ئىقتىسادىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا، كەنتلەردە ياخشى رەھبەرلىك بەنزىسى بولۇش بىلەن بىللە دېھقانلارنىڭ ئىلمي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشىغا يېتەكچىلىك قىلالايدىغان، پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ دېھقانلارنى بېيىشقا يېتەكلەيدىغان كەنت باشلىقى تاللاشنىڭ مۇھىملىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلدى ھەم ئاساسي قاتلام تەشكىلاتلىرىنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، 1993 - يىلى ئەتىيازدا يېزىلىق دېھقانچىلىق تېخنىكىسىنى كېڭەيتىش پونكتى، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى پونكتى، ئورمانچىلىق پونكتى، سۇ باشقۇرۇش پونكتى، مال دوختۇرلۇق پونكتى قاتارلىق كەسپىي ئورۇنلاردىن كەسىپتە ياخشى، مەلۇم باشقۇرۇش ئىقتىدارىغا ئىگە 15 نەپەر كەسپىي - تېخنىك خادىملارنى ھەرقايسى كەنتلەرگە پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل كەنت باشلىقى قىلىپ تەينىلىدى. ئۇلار كەنتلەرنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن دېھقانلارغا پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى ئېلىپ بېرىپ ۋە قىشلىق پەن - تېخنىكا پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ پەن - تېخنىكا ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، پەن - تېخنىكىنى قوللىنىش، كېڭەيتىش سالمقىنى ئاشۇردى. يولچىلار كەنتنىڭ پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل كەنت باشلىقى ئابدۇراخمان مۇسا ئۆز كەنتىدە يۈگوسلاۋىيىنىڭ «SC-704» كۆمىسقوناق سورتىنى 400 موغا كېڭەيتتى، سۇلياۋيوپۇق يېپىپ تېرىش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ ۋە ھەر مو يەرگە تېرىلىدىغان كۆمىسقوناقنى 1500 تۇپ كۆپەيتىپ، مو بېشى ھوسۇلىنى 1000 كىلوگرامغا يەتكۈزدى، بەزى ئېتىزلارنىڭ مو بېشى ھوسۇلىنى 1300 كىلوگرامغا يەتكۈزدى.

يېزىلىق پارتكوم، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل كەنت باشلىقلىرىنىڭ تەكلىپىنى قوبۇل قىلىپ، 1995 - يىلى يېزا بويىچە ياغلىق دان كۆلىمىنى 1993 - يىلىدىكىدىن 1000 مو كېمەيتكەن ئەھۋال ئاستىدا، ئىلمي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىپ، ياغلىق دان ھوسۇلىنى بىر ھەسسىدىن كۆپرەك ئاشۇردى. پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل كەنت باشلىقلىرى بىر كەنتتە ئۇستۇنلۇككە ئىگە بىر تۈرنى ئالدىن تەرەققىي قىلدۇرۇپ ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى. لەنگەر كەنتى چارۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا پايدىلىق شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، ئىلمي ئۇسۇلدا چارۋا بېقىپ، ئوتكەن يىلى چارۇچىلىق كىرىمىنى 600 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، 1993 - يىلىدىكىدىن 200 مىڭ يۈەن ئاشۇردى.

پەن - تېخنىكا خىزمىتىگە مەسئۇل كەنت باشلىقلىرىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، 1993 - يىلىدىن بۇيان يېزا بويىچە 38 تۇر پەن - تېخنىكا مۇڭۇپىيەقىبىتى كېڭەيتىلدى، 72 قارار ئەمەلي ئىشلىتىلىدىغان پەن - تېخنىكىنى ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىلىپ، 10 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان تەربىيىلەندى، پەن - تېخنىكا جەھەتتە 69 ئۇلۇغ كۆرسەتىش نۇقتىسى، 309 ئۇلۇغ كۆرسەتىش ئائىلىسى بارلىققا كەلدى. % 70 تىن كۆپرەك دېھقان بىردىن ئىككىگىچە ئەمەلي ئىشلىتىلىدىغان تېخنىكا ئىگىلىدى، بىر - تۇركۇم تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق كەسپىي ئائىللىرى مەيدانغا كەلدى.

ئۆتكەن يىلى بۇ يېزىنىڭ ئاشلىق ھوسۇلى 15 مىليون كىلوگرامغا يېتىپ، 1993 - يىلىدىكىدىن 2 مىليون 600 مىڭ كىلوگرام ئاشتى. ئومۇمي كىرىمى 1993 - يىلىدىكىدىن 7 مىليون يۈەندىن كۆپرەك ئېشىپ، پەن - تېخنىكىنىڭ دېھقانچىلىق چارۇچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىكى سالمقى % 60 نى ئىگىلىدى.

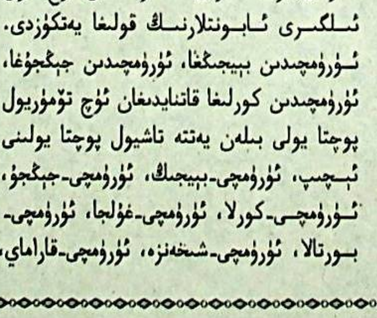

تاشقورغان تاشيول ئۇچاستىكى سىنىڭ خونجىراپ داۋېنى دېگىز يۈزىدىن 4700 مېتر ئېگىزلىككە جايلاشقان، بۇ يەرنىڭ ھاۋاسى شالاڭ ھەم سوغۇق، شارائىتى ئىنتايىن جاپالىق. بۇ داۋېندىكى ئىشچىلار بۇ يەردە پارنىك ياساپ كۆكتات تېرىپ، يېڭى كۆكتات بېيىلمەيدىغان ئەھۋالنى ئۆزگەرتتى.

سۈرەتتە: پارنىكتا ئۇستۇرۇلۇۋاتقان كۆكتاتلار.

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **ئابلاجان ئەمەت** ئۆتكۈنچىلىرى مۇخبىرىمىز **غوپۇر قاسىم** فوتوسى

شىنجاڭ پوچتا تىرانسپورت ئىدارىسى يوللانمىلارنىڭ ۋاقتىدا يەتكۈزۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلماقتا

ئۇيغۇر مۇخبىرىمىز **كېرەم ئەزىز** خەۋەر قىلدۇ: شىنجاڭ پوچتا تىرانسپورت ئىدارىسى تۇرلۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، پوچتا يوللانمىلارنىڭ ۋاقتىدا يەتكۈزۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلماقتا.

بۇ ئىدارە ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن ئىچكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۆلۈستە قاراشلىق شەھەرلەر ئوتتۇرىسىدا پوچتا يوللانمىلىرىنى توشۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، ئۇلار ۋەزىپىنى ياخشى ئورۇنداش ئۈچۈن قاتناش قوراللىرىنى پۈتۈنلەي يېڭىلىدى، ئۇرۇمچىدىن خوتەنگە، ئۇرۇمچىدىن غۇلجىغا، ئۇرۇمچىدىن تارباغاتايغا كېچە-كۈندۈز قاتنايدىغان تۆت پوچتا يولىنى ئېچىپ، گېزىت-ژۇرنال، خەت-چەك قاتارلىق يوللانمىلارنى ئىلگىرىكىدىن ئۇچ كۈن ئىلگىرى ئابونتلارنىڭ قولىغا يەتكۈزدى. ئۇرۇمچىدىن بېيجىڭغا، ئۇرۇمچىدىن جېڭجۇغا، ئۇرۇمچىدىن كورلىغا قاتنايدىغان ئۇچ تۆمۈرىيول پوچتا يولى بىلەن يەتتە ناھىيە پوچتا يولىنى ئېچىپ، ئۇرۇمچى-بېيجىڭ، ئۇرۇمچى-جېڭجۇ، ئۇرۇمچى-كورلا، ئۇرۇمچى-غۇلجا، ئۇرۇمچى-بورتالا، ئۇرۇمچى-شىخەنزە، ئۇرۇمچى-قاراماي، ئۇرۇمچى-كۇيتۇن، ئۇرۇمچى-ئالتاي، ئۇرۇمچى-موري ئارىلىقىدا توشۇلىدىغان پوچتا يوللانمىلىرىنىڭ مىقدارىنى ئاشۇردى. خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ۋاقتى، شىخو، شىخەنزە، كۇيتۇن، قاراماي قاتارلىق جايلاردا شوبۇر ۋە يوللانما خادىملارغا ياتاق، تېلېۋىزور، رادىئو قاتارلىقلارنى ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ سەپەر ئۈستىدىكى تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلىدى. بۇنىڭ بىلەن شوپۇرلار، پوچتا يوللانما خادىملىرى خىزمەتتە ئومۇمنىڭ ئىشنى ئويلايدىغان، يول ئۈستىدە ھادىسە چىقارمايدىغان، بىخەتەر ئىشلەيدىغان بولدى.

بۇ ئىدارە 1990-يىلدىن بۇيان ھەر ھەپتىنىڭ 1-، 3-، 5-كۈنلىرى چۈشتىن كېيىن ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سىياسىي ئەزمۇنىيە، كەسپىي ئۆگىنىش تۇزۇمىنى يولغا قويغاندىن تاشقىرى 35 قارار ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، سىنا-گۇرۇپپا مەسئۇلىدىن 36 كىشىنى نۆۋەت بىلەن ئىشلىتىپ، ئۇلارنىڭ كەسپىي سەۋىيىسىنى يەنمۇ ئۆستۈردى. بۇنىڭ بىلەن يوللانما توشۇيدىغان پوچتا ئاپتوموبىللىرىنىڭ ساق ئىشلەش نىسبىتى % 94.97 كە، نۇقتىلارغا يەتكۈزۈش نىسبىتى % 96.07 كە يەتكۈزۈلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ ئىدارە پوچتا تىرانسپورت ئىشلىرىنىڭ بىر يۈرۈش تەپسىلىي قائىدە-تۈزۈملىرىنى تۈزۈپ، پوچتا يوللانمىلىرىنىڭ توشۇلۇش ئۇنۇمىنى يەنمۇ ئۆستۈردى. بۇ يىل 7-ئايدا قۇمۇل، تۇرپان، خوتەگە قاتارلىق جايلاردا كەلكۈن ئاپىتى يۈز بېرىپ پوچتا ئالاقىسى ئۈزۈلۈپ قالغاندا، بۇ پوچتا تىرانسپورت ئىدارىسى جىددىي تەدبىر قوللىنىپ، قۇمۇل، تۇرپان، داخىيەن، ئۇرۇمچى قاتارلىق پوچتا ئورۇنلىرىدىن 137 ئاپتوموبىل (قېتىم) ئاجرىتىپ، خادىملارنى پويىزدا بېسىلىپ قالغان يوللانمىلارنى توشۇشقا ئۈيۈشتۈرۈپ، پوچتا ۋاگونلىرىدىكى 60 مىڭ 422 تاغار (بولاق)نى ئابونتلارنىڭ قولىغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈشكە كاپالەتلىك قىلدى.

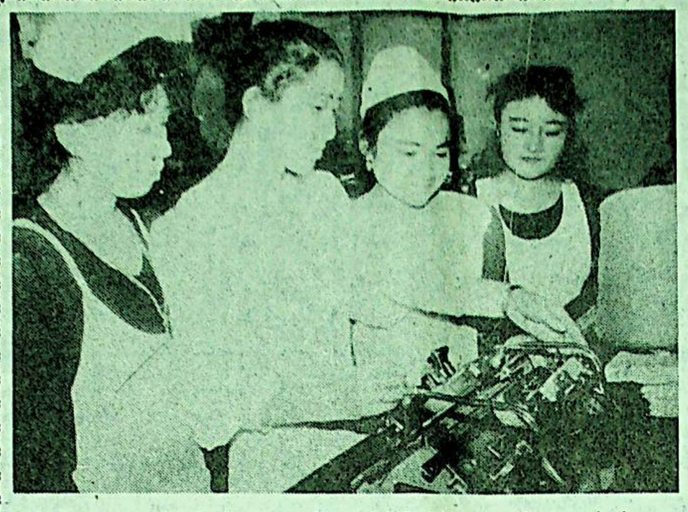
ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىلىك پوچتا-تېلېگراف ئىدارىسى 1997-يىللىق مۇشتېرى تونىلا خىزمىتىنى مۇددەتتىدىن بۇرۇن باشلىۋەتتى.

سۈرەتتە: پوچتالىيونلار يوللانمىلارنى تارقىتىش بىلەن بىللە مۇشتېرى توپلىماقتا.

ئابدۇسالام ئۇلۇغ فوتوسى

يېزا-بازار كارخانىلىرىنى داۋاملىق زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرايلى

كەسىپ قۇرۇلمىسى تەڭشىلىپ، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكتىن، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ماس قەدەمدە ئاشتى

ئىلى ۋىلايىتىدە بازار ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، يېزا-بازار كارخانىلىرى 32 مىڭ 581 گە يەتكەن بولسىمۇ، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە، سۈپەتكە ئەھمىيەت بېرىلمىگەنلىكتىن، بۇ كارخانىلار كەسكىن رىقابەتتە پۈت تىرەپ تۇرالمىدى. بۇ كارخانىلار يېقىنقى يىللاردىن بۇيان زور مىقداردا مەبلەغ سېلىپ تېخنىكا يېڭىلاشقا كىرىشتى.

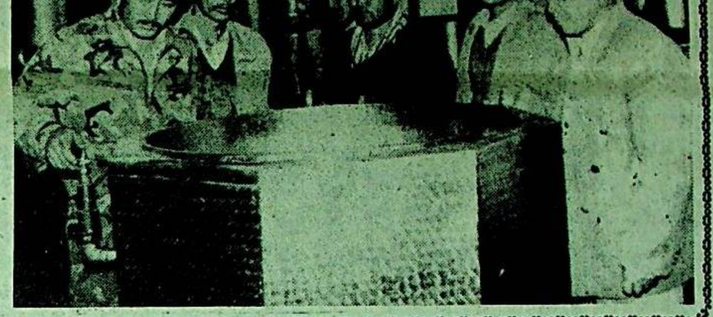
سۈرەتتە: پوپايكا زاۋۇتىدىكى ئىشچىلار يېڭىدىن كىرگۈزۈلگەن ماشىنىلارنى ئىشلىتىش ئۇسۇلىنى ئۆگەنمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مەھەممەت** فوتوسى

گۈما ناھىيىسىدە
يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېزلىتىلمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مىرەخمەت سەيدەخمەت** خەۋەر قىلدۇ: گۈما ناھىيىسىدە دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاش بىلەن سودا-سانائەت بىر گەۋدە قىلىنغان يېزا-بازار كارخانىلىرى تەرەققىياتى تېز بولماقتا.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ ناھىيە يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرىنىڭ سۈپىتىنى ياخشىلاشنى ئۇلارنىڭ بازار رىقابىتىدە ئۇستۇنلۇكىنى ئىگىلەشتىكى مۇھىم بۇسۇش ئېغىزى سۈپىتىدە تۇتۇنى ھەم ئۇلارنىڭ ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتە تۇرۇمىنىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشكە ياردەم بەردى. بىر قىسىم ئورۇنلار ۋە بېيغان شەخسلەرنى ئونتۇرا، كىچىك تېپتىكى يېزا- بازار كارخانىلىرىنى قۇرۇشقا، ھۆددىگە ئېلىشقا رىغبەتلەندۈردى. كارخانىلارغا تېخنىكا يېڭىلاش، بازار ئۇچۇرىغا ئاساسەن مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش بويىچە تەلەپنى قاتتىق قويدى. كارخانىلار ئىچكى قىسمدا سۈپەت بىلەن ئۇنۇم مۇكاپاتىنى ئىش ھەققىگە چېتىپ ھېسابلاپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، بۇ يىلنىڭ ئون ئېيىدا بۇ ناھىيىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرى تېز كۆپەيىپ 4674 گە يەتتى. ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئىشلەپچىقىرىش ۋە مۇلازىمەت ساھەسىدىكى كارخانىلار 3000 گە يېقىن بولۇپ، ئۇلار ئاساسەن ئاھالىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇشىغا مۇلازىمەت قىلىدىغان كارخانىلار

ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى يۇقىرى كۆتۈردى.

بۇ يىزا بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، يىزا- بازار كارخانىلىرىنى تېز تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن مەبلەغ ئاز كېتىدىغان، خام ئەشياسى ئۆز يېرىدىن چىقىدىغان، تېز ئۇنۇم بېرىدىغان كارخانىلارنى قۇرۇش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈستىدە ئىلمىي تەتقىق قىلىپ، ئىلغار تېخنىكا ۋە باشقۇرۇش ئۇسۇلىنى ئىگىلەش ئارقىلىق، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈش ئۈستىدە ئىزچىل

«ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇپ، نەتىجىگە ئېرىشىش

— ئۈرۈمچى شەھىرى شىمگو رايونىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش ئارقىلىق ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرگەنلىكى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل

ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ شىمگو رايونى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى زىچ چۆرىدەپ، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇش، «ئىككى قولدا تۇتۇش،هەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش»نى ھەققىي ئىشقا ئاشۇردى. مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك شەھەر رايونى قۇرۇش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھاللىرىدىن بولۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان كۆپ قاتلاملىق، كۆپ شەكىللىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك، ئىزچىل قانات يايدۇردى، ئەمەلىي ئىشلەش، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ چېقىش نۇقتىسى قىلىپ، ۋەزىپە، كۆرسەتكۈچلەرنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۆگىنىش، تەربىيەلەشنى چىڭ تۇتۇش، شۇنىڭدەك «ئىتتىپاقلىشىپ كۆرەش قىلىش، ئاچاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش، ئەمەلىي ئىشلەپ يېگىلىق يارىتىش، ئالدىنقى قاتارنى قولغا كەلتۈرۈش»تىن ئىبارەت شۇيمۇگو روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ۋە ئاممىنىڭ مەدەنىيەت ئېڭى، رىقابەت ئېڭىنى ئۆستۈرۈپ، ئۆز رايونىنىڭ ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىنىڭ تەرەققىياتىغا كۈچلۈك تۈرتكە بولدى. 1990- يىلىدىن ھازىرغا قەدەر بۇ رايوندىكى ئورۇنلار 76 تۈر بويىچە مەملىكەت ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇرۇلۇشى بۇ رايونىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىپ، رايون ئىگىلىكىنىڭ ئۈدا، تېز راۋاجلىنىشىدەك ياخشى ۋەزىيەتنى بارلىققا كەلتۈردى. رايون، مەھەللە-رنىڭ سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 1980 - يىلى 2 مىليون 690 مىڭ يۈەن بولغان بولسا، 1995 - يىلى 65 مىليون 510 مىڭ يۈەنگە يەتتى. مالىيە كىرىمى 1985 - يىلىدىكى 2 مىليون 453 مىڭ يۈەندىن 1995 - يىلى 20 مىليون 200 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

شىمگو رايونى بۇ نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتتى:

— 1- قېول رەھبەر مەسئۇل بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەل-لەشتۈردى. رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، مەھەللە-رايون - خەلق ئىتتىپاقلىقى، مەللەتلەر ئىتتىپاقلىقدىكى ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەكشۈرۈش، باھالاش ۋە مۇكاپاتلاش ئىشلىرىنى ياخشى ئورۇنلاپ، ئىلغار ۋە ئۈلگىلىك ئورۇنلارنى ۋاقتىدا ئىلغار قىلىپ كۆرسىتىپ، ئىلغار ۋە ئۈلگىلىك ئورۇنلارنى ئىلغار قىلىپ كۆرسىتىش ئارقىلىق، ئىلغار ۋە ئۈلگىلىك ئورۇنلارنىڭ ئىلغار ۋە ئۈلگىلىك بولۇشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى. 1992- يىلى 5 - ئايدا ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە تۇنجى بولۇپ «مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى ئەيسا مۇكاپاتى»نى تەسىس قىلىپ، ھازىرغا قەدەر مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقدىكى ئىلغار كوللېكتىپتىن 17 نى، ئىلغار شەخستىن 74 نى مۇكاپاتلاپ، تېخىمۇ كۆپ كىشىنى مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقدىكى نەمۇنىچىلاردىن بولۇشقا ئىلھاملاندۇردى. ھەربىي، ساقچى، خەلق ئورتاق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئىزچىل قانات يايدۇرۇپ، ئورتاق مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش نۇقتىسىنى 152 گە يەتكۈزدى. ھازىرغا قەدەر رايون تەۋەسىدىكى 68 ئورۇن، 18 ھەربىي قىسىم «ئىككىدە نەمۇنە» ئورۇن بولۇپ باھالاندى، 12 ئورۇن، ئىككى قىسىم دۆلەت، ئاپتونوم رايون ۋە لەنجۇ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ بولۇپ باھالاندى.

— قانۇن ئارقىلىق تۈزەشتە چىڭ تۇرۇپ، جەمئىيەت ھۇجەيرىلىرىنى ئومۇميۈزلۈك سەرخىللاشتۇردى. بۇ رايون ئۆز تەۋەسىدە ياخشى تەرتىپ ئورنىتىش ئۈچۈن، مەۋقەنى كىشىلەرنىڭ قانۇن - تۈزۈم قارىشىنى ئۆستۈرۈشكە قاراتتى.ئۆز رايونىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، «شۇيمۇگو رايونىنىڭ رايونىي قانۇن بويىچە تۈزۈش خىزمىتى پىلانى» ، 2 - بەش يىللىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش پىلانى»نى تۈزۈپ ۋە ئەستايىدىل يولغا قويۇپ كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق تەربىيەلەشنى چىڭ تۇتتى. قانۇن ئۆگىنىش كۆرسى ئېچىش، تەشۋىقات ماتېرىيالى تارقىتىش، جەمئىيەت ئاماللىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزۈش ئۆگىنىش كۆرسى ئېچىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش نىسبىتىنى 98% كە يەتكۈزدى. زەربە بېرىش بىلەن ئالدىنى ئېلىشقا تەڭ ئېتىبار بېرىپ، نۆۋەتمۇ نۆۋەت، دائىرە ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈلگەن ئاماللىقنى ياخشىلاش، ئالدىنى ئېلىش تورىنى شەكىللەندۈردى. رايون بويىچە بىرلەشمە مۇداپىئە قوماندانلىق پونكىتىدىن بەشنى، ساقچىغا مەلۇم قىلىش نۇقتىسىدىن تۆتنى، بىرلەشمە مۇداپىئە كېچىك 16 نى، بىرلەشمە مۇداپىئە كېچىك گۇرۇپپىسىدىن 159 نى قۇرۇپ، خادىملارنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، نۆۋەتنى، مەسئۇلىيەتنى ئېنىق بېكىتىپ، كېچە -كۈندۈز نۆۋەتچىلىك قىلىشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى زور دەرىجىدە ياخشىلىدى. بۇنىڭ بىلەن جىنايى ئىشلار دېلولىرىنىڭ يۈز بېرىش نىسبىتى ئۆتكەن يىلىغا سېلىشتۇرغاندا 20% تىن كۆپرەك تۆۋەنلەپ، ئاممىنىڭ بىخەتەرلىك تۇيغۇسى كۈچەيتىلدى. جەمئىيەتتىكى ھەر ساھە، ھەر كەسىپتىكىلەرنى مەنىۋى ئەخلەتلەرنى تازىلاش، قانۇنسىز ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىشكە ھەرىكەتلەندۈرۈپ مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساغلاملاشتۇردى. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىگەچكە بۇ رايون جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىنى باھالاشتا ئۈدا بەش يىل شەھەر بويىچە ئالدىنقى قاتاردا تۇردى. رايونلۇق ج خ شۆبە ئىدارىسى 1994- يىلى ج خ مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر ج خ ئىدارىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

سايباغ رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى «ئۇچ بىر» پائالىيىتى ئارقىلىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئۆز مۇخبىرىمىز رەخمىتۇللا ئابلا خەۋىر قىلدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ سايباغ رايونلۇق شۆبىسى ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا كومپۇنىستىك غايە تەلىكەش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى قىلبىنامە قىلىش، ئىگىلىك تەلىكەش روھىنى ئۆزچىللاشتۇرۇشتىن ئىبارەت «ئۇچ بىر» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، خادىملارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ياخشىلاپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈردى.

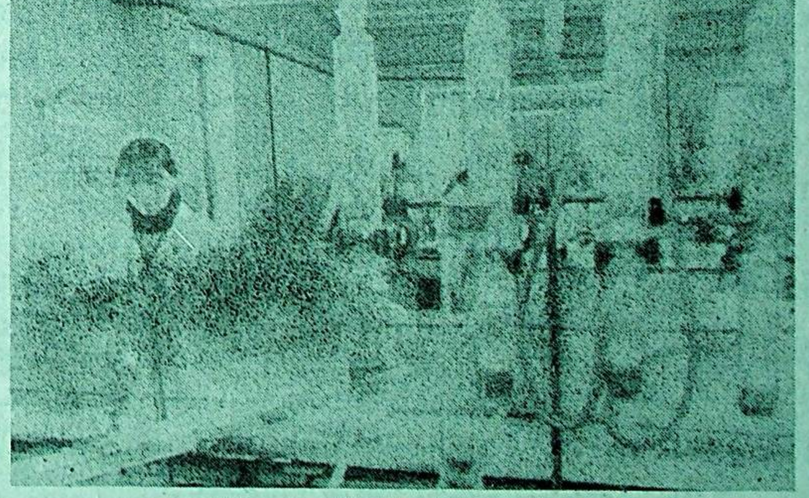
بۇ ئىدارە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتا ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئەلا مۇلازىملىق قىلىش، مەدەنىيەتلىك بولۇش بىلىملىرىنى ئۆگىنىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان «مەدەنىيەتلىك ئىشخانا»، «مەدەنىيەتلىك ئۆي ئىگىسى» قاتارلىق پائالىيەت شەكىللىرىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىدارە خادىملىرىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈ

ئاشۇرۇپ، باشقۇرۇش تۈزۈمىنى مۇكەممەللەشتۈردى. رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى شۇنىڭدەك رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتى ۋە رولىنى ئۇچتىمائىي ۋە ئۇقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسى يۈكسەكلىكىدە تونۇپ،بۇ خىزمەتنى باشتىن ئاخىر مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ چىك تۇتتى. يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1- قول رەھبىرى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇتۇپ، رايوننىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ يۇقىرى ئۇنۇملۇك قانات يايدۇرۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، ھەرقايسى تەرەپلەر بىرلىكتە ھەرىكەتكە كېلىش، ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ ھەمىسى پائالىيەت ئېلىپ بېرىشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى بارلىققا كەلتۈردى. شۇيمۇگۇ رايونى مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ 8 - بەش يىللىق پلانى، 9 - بەش يىللىق پلانى، «مەدەنىيەتلىك شەھەر رايونى بەرپا قىلىشنى يولغا قويۇش لايىھىسى»، جاپا- مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، ھەربىي - خەلق ئىستىپاقلىقى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، دېموكراتىيە، قانۇن- تۈزۈم تەربىيىسى قاتارلىق مەزمۇنلارنى مەدەنىيەتلىك، ئەدەپلىك ئۇرۇمچى كىشىلىرىدىن بولۇش تەربىيىسى بىلەن بىرلەشتۈرۈپ ئېلىپ بېرىپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ۋە ئامما‌بنىڭ مەدەنىيەت ئېڭى ۋە سوتسىيالىزمغا بولغان ئېتىقادىنى كۈچەيتتى. تۈرلۈك شەكىلدىكى نۇقتۇق سۆزلەش مۇسابىقىلىرىنى ئويۇشتۇرۇش، مۇنەۋۋەر كىنو - تېلېۋىزىيە فىلىملىرىنى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇرۇش، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بارىدىغان بازىلارنى بەرپا قىلىش، ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەردە دۆلەت بايرىقى چىقىرىش مۇراسىمى ئوتتكۈزۈش قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق كىشىلەرنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى ئۇرغۇتتى. مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىلىرى مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش نۇقتىسىنى 120 گە يەتكۈزدى. مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىلىرى خەت ئارقىلىق ئوقۇتۇش مەكتىپىنى ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە

بۇ زاۋۇت ئىختىساسلىقلار قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەردى

مايتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى ئىختىساسلىقلارنى يېتىشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا زور دەرىجىدە ئەھمىيەت بەردى. 1991- يىلىدىن ھازىرغا قەدەر مەملىكەت ئىچىدىكى ھەرقايسى ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم مەكتەپلىرىنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىلاردىن 2756 نەپەرنى ئىشقا قوبۇل قىلدى. 1987 - يىلىدىن 1990 - يىلغا قەدەر ھەر قايسى ئالىي مەكتەپلەرگە 2549 نەپەر كىشىنى ئوقۇشقا ئەۋەتىپ تەربىيىلىدى. ھازىر پۈتۈن زاۋۇتنىكى ئالىي مەلۇماتلىقلارنىڭ سانى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 48 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى.

سۈرەتتە: بۇ زاۋۇتنىڭ پەن تەتقىقات ئورنىدا ئىشلەۋاتقان ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى.
ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى، خەۋىرى

خوتەن ناھىيىسى بويىچە مەدەنىيەت خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن — لايقا يېزىلىق مەدەنىيەت پونكتى ھەر يىلى 1200 يۇەندىن كۆپرەك پۇل ئاجرىتىپ پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىنى ئاساس قىلغان ھالدا 15 خىل گېزىت، 41 خىل ژۇرنالغا مۇشتەرى بولۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنسۇي تۇرمۇشىنى بېيىتىپ كەلدى. ئۇلار بۇ يىلمۇ بالدۇر تۇتۇش قىلىپ پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇش ئېھتىياجىنى ياخشى ئىشلىدى.

سۈرەتتە: «شىنجاڭ گېزىتى»نىڭ تارقىتىش بۆلۈمىدىن كەلگەن يولداشلار مەدەنىيەت پونكتىنىڭ پارتىيە گېزىت- ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولۇش ئەھۋالىنى ئىگىلىمەكتە. ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

«مۆھلەت بەلگىلەپ يۆتكىۋېتىش» ئۇسۇلى توغرا ئەمەس

ئەنزە مسالى: جى X 1994 - يىلى 10 - ئايدا مەلۇم شىركەت بىلەن بەش يىللىق ئىمكەك توختامى تۈزگەن. جى X نىڭ خىزمىتىدە داۋاملىق كېچىكىش، خىزمەتتە بېھرۇاللىق قىلىش ئەھۋاللىرى سادىر بولۇپ تۇرغان، مەسىلەن: نەچچە قېتىم شىركەتنىڭ كەسپىي ئالدىراش ۋاقىتلىرىدا جى X «كېسەل بولۇپ قالدىم» دەپ رۇخسەت سورىغان، كېسەل دەم ئېلىشى ۋاقتىدا ئوغۇل دوستى بىلەن ماگىزىن ئارىلاپ، شىركەت كادىرلار بۆلۈمىدىكى يولداشلار تەرىپىدىن سېزىلىپ قالغان. شىركەت جى X نى خىزمەتە پاسسىپ، دەپ قارىغان، ئۇنىڭغا بىر ئاي ئىچىدە خىزمەت ئورنى تېپىۋېلىشنى، ئەگەر كەتمىسە، ئۆزلۈكىدىن خىزمەتتىن ئايرىلغان دەپ بىر تەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ئۇقتۇرغان. جى X قايىل بولمىغان. ئۇ ئۆزىنىڭ كېچىكىشىنى ئادەتتىكى ئەھمىيەتسىز ئىشلارغا خىلاپلىق قىلغانلىق، كېسەل بولۇپ قالغانلىقىم ئەھمىيەت، دوختۇرخانىنىڭ ئىسپاتى بار، ئوغۇل دوستۇم بىلەن سىرتقا چىقىشىم بولسا كېسەل كۆرسىتىپ بولۇپ، قاچىتىنا ماگىزىندىن دورا سېتىۋالغان ئىش. شىركەتنىڭ ئاغزاكى ئۇقتۇرۇش قىلىپ مۆھلەت بەلگىلەپ يۆتكۈۋېتىشى، ئەمەلىيەتتە بىر تەرەپلىملىك ھالدا چىقىرىلغان ئەمگەك توختامىنى بىكار قىلىش قارارى، بۇ بىر خىل توختامغا خىلاپلىق قىلغان قىلمىش دەپ قاراپ، يەرلىك ئەمگەك ماجىرالىرى كېسىم ھەيئىتىگە ئەرز قىلغان.

تەكشۈرۈشكە قارىغاندا، ا) شىركەتنىڭ جى X نىڭ مەسلىسىنى بىر تەرەپ قىلىشتىكى ئاساسى تولۇق ئەمەس، پاكىتى كەمچىل، جى X نىڭ ئادەتتىكى ئىپادىسى ئانچە ئاكتىپ ئەمەس، ئازراق ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشمۇ بار، بىراق ئەھۋال يېنىك، شۇڭا تەربىيىنى ئاساس قىلىش كېرەك. شىركەتنىڭ كەسپى ئالدىراش بولغان ئەھۋالدىمۇ جى X كېسەل بولۇپ قالغان بولسا، دوختۇرخانىنىڭ قانۇنلۇق دەم ئېلىش قەغىزى بولسىلا، دەم ئېلىشقا رۇخسەت قىلىش كېرەك. جى X كېسەل دەم ئېلىشى ۋاقتىدا ئوغۇل دوستى بىلەن دورا ئالغىلى چىققان.

2) شىركەتنىڭ جى X نى مۆھلەت بەلگىلەپ يۆتكۈۋېتىشى ئەمگەك توختامى تۈزۈمىدىكى ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك ھوقۇقىنى تارتىۋالغانلىق قىلمىش، شۇنداقلا توختامغا خىلاپ قىلمىش ھېسابلىنىدۇ. تەكشۈرۈش ئارقىلىق شىركەت جى X نىڭ خىزمىتىنى قايتىدىن ئورۇنلاشتۇردى. جى X مۇ بۇنىڭدىن كېيىن تىرىشىپ خىزمەت قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

تەھلىل: بۇ بىر «مۆھلەت بەلگىلەپ يۆتكۈۋېتىش ئۇسۇلى ئارقىلىق توختاملاشقان ئىشچىنى مەجبۇرىي ھەيدەپ، بىر تەرەپلىملىك ھالدا ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى بىكار قىلغان توختامغا خىلاپ قىلمىش. بۇ ئۇسۇلنىڭ ماھىيىتى مەمۇرىي ۋاسىتە ئارقىلىق ئىشچىلارنىڭ ئەمگەك ھوقۇقىنى تارتىۋالغانلىقتىن ئىبارەن قانۇنسىزقىلمىش، ئەمگەك توختامى تۈزۈمى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، بۇنداق ئەھۋال ھازىرغىچە بىرمۇنچە رايون ۋە ئورۇنلاردا يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. ئەمگەك توختامىدىكى مۇناسىۋەتلىك بەلگىلىمىلەرگە ئاساسلانغاندا، ئەگەر خىزمەتچىنىڭ راسىنلا ئىنتىزامغا خىلاپ قىلمىشى بولسا، ئەمگەك ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلىش بەلگىلىمىسىگە ئاساسەن، خىزمەتچىگە زۆرۈر جازا ۋە تەربىيە بېرىش كېرەك. خالىغانچە ئەمگەك توختامىدىكى ئىشچىنىڭ خىزمىتىنى توختىتىۋېتىشكە، مەجبۇرىي يۆتكۈۋېتىشكە، ئەمگەك ھوقۇقىنى تارتىۋېلىشقا بولمايدۇ. مەمۇرىي ۋاسىتە ئارقىلىق ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى ئاخىرلاشتۇرۇشقا مەجبۇرلاش بىر خىل شەكلى ئۆزگەرگەن ئەمگەك توختامىنى بىكار قىلدىغان خاتا ئۇسۇل، بىر خىل توختامغا خىلاپ قىلمىش. «ئەمگەك قانۇنى»دىكى مۇناسىۋەتلىك ئەمگەك توختامى بەلگىلىمىسىگە خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ تۆلەم تۆلەش چارىسى»گە ئاساسەن، مەزكۇر شىركەت جى X نىڭ زىيىنىنى تۆلەپ بېرىشى كېرەك.

ئەمگەك توختامى
مۇلازىملىق لىنىيىسى
ئاپتونوم رايونلۇق ئەمگەك ئارتىرى ھەمكارلاشتۇرۇش ئالقىلىش تېلېفونى: 230138

خېجلىك ناھىيىسى ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتىدە خۇشاللىنارلىق نەتىجىلەرگە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز ئۆمەرجان مۇھەممەت خەۋەر قىلىدۇ: خېجلىك ناھىيىسى ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش تەدبىرلىرىنى ھەقمقىي كۈچەيتىپ، ئورمانىنى قانۇنسىز كېسىش قىلمىشلىرىغا قاتتىق زەربە بەردى.

خېجلىك ناھىيىسى يېقىنقى تۆت يىلدىن بۇيان تەجرىبە- ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ئاساسىدا يۇقىرىنىڭ «ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش خىزمىتى ۋە بۇ جەريانىدا بارلىققا كەلگەن ئىلغار كوللېكتىپ، ئىلغار شەخسلەرنى تەقدىرلەش، چارە - تەدبىرلەرنى قاتلاممۇ قاتلام ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئۇستىدە مەخسۇس مۇھاكىمە ئېلىپ بارىدى. يېزا- بازار ۋە ئالاقىدار ئورۇنلاردا ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈشكە رەھبەرلىك قىلىش تەشكىلىي ئاپپاراتلىرىنى قۇردى. ئوت ئۆچۈرۈش ئەسلىھەلىرىنى تولۇقلاپ، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈشكە قوماندانلىق قىلىش شتابى قۇرۇپ، ئەزالىرىنى 221 نەپەرگە يەتكۈزدى. ناھىيە، يېزا (بازار)، كەنت باشلىقلىرى ھەرقايسى زاۋۇت، كان، كارخانىلارنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش بويىچە ئايرىم - ئايرىم ھالدا 308 پارچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاپ، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇل بولۇش، ئىجرا‌سىنى قەرەللىك تەكشۈرۈش، يىل ئاخىرىدا مۇكاپاتلاش، جازالاش تۈزۈمىنى يولغا قويدى.

بۇ ناھىيە يەنە «ئورمانچىلىق قانۇنى»، «ياۋايى ھايۋانلارنى قوغداش قانۇنى»، «ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش بەلگىلەمىسى»گە ئائىت تەشۋىقات - تەربىيىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئىلگىرى- ئاخىر بولۇپ ناھىيە ئىچى ۋە دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا بۇرغۇن قېتىم تەشۋىقات ئېلىپ بارىدى. مۇھىم قاتناش ئېغىزلىرىغا 31 تەشۋىقات تاختىسى، 4300 دىن ئارتۇق لوزۇنكا، پلاكات، ئېلان، شوئار ئاستى، چاپلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە ناھىيىلىك ئورمانچىلىق، ج خ، كان بايلىقلىرى ۋە يايلاق باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن زىچ ماسلىشىپ، تاغلىق رايونلاردىكى ئورمانلىقلاردا 40 نەچچە قېتىم تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، ئورمانلىقتىكى مۇناسىۋەتسىز ۋە تونۇشتۇرۇشسىز ئادەملەر، قانۇنسىز ئۇۋچىلار، ئورمان ئىچىدە قالايمىقان ئوت ياققۇچىلاردىن بولۇپ 3100 دىن ئارتۇق كىشىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلدى. ئورمانلىقلاردا چارۋا مال باققۇچى چارۋىچىلارغا ئورمان ئاسراش، ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈشنى ھۆددىگە بېرىش، ھەممە ئادەم بىردەك ئورمان باشقۇرغۇچى خادىملارنىڭ باشقۇرۇشىغا بويسۇنۇش، قۇرۇق ئوتۇن ۋە ياغاچ ماتېرىياللىرىنى كۆرسەتكەن ئورۇندىن ئېلىش، ھەر خىل ئوت مەنبەلىرىنى قاتتىق كونترول قىلىش، ئوت يېقىپ ئىسسىنىش ۋە چاي قاينىتىشنى قاتتىق مەنئى قىلىش قاتارلىق مەزمۇنلار بويىچە يەرلىك سىياسەت تۈزۈپ چىقىپ، قاتتىق ئىجرا قىلدى. تۆت يىلدىن بۇيان ناھىيە بويىچە تۈرلۈك ئەنزىدىن 178 پارچىسى تەكشۈرۈپ بىرتەرەپ قىلىنىپ، دۆلەتنىڭ 600 مىڭ يۇەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىيىنى ۋە قوغدىلىدىغان ئەتىۋارلىق ياۋايى ھايۋاندىن 168 ى قايتۇرۇۋېلىندى.

بۇ ناھىيە بۇ يىل 6 - ئايدا بايىنغولىن ئوبلاستى بويىچە «ئورمانلاردا ئۇدا ئۈچ يىل ئوت ئاپىتى سادىر قىلىنمىغان ئىلغار ئورۇن» بولۇپ تەقدىرلەندى.

5000 ساختا تاۋار ماركىسى، 6000 ساختا مال قېپىنى قولغا چۈشۈرگەن، ئالتە ساختا مال ياساش ئورگىنىنى بىست - چىت قىلىپ، 497 مىڭ 300 يۇەن نەق پۇل يىغىۋالغان.

مەنسۇي مەدەنىيەت گوللىرى

پارتىيە بىلەن خەلق ھەمنەپەس

شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى چېن يەن، جۇ دۈگجۇي

1990 - يىلىدىن 1996 - يىلى 6 - ئايغىچە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەن رەھبەرلىرى ئامېرىكا قاتارلىق دۆلەتلەردىن كەلگەن 5000 پارچىدىن ئارتۇق خەتكە بىۋاستە تەستىق سالدى، نۇرغۇن ئەھمىيەتلىك ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى، خەلق ئامېرىكا ئوچۇن نۇرغۇن ئەھمىيەتلىك مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ بەردى ۋە بۇ ھەقتە بىر قاتار چوڭ-چوڭ تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى.

(1)

ئەرزىيەت خىزمىتى پارتىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىم بىر مەزمۇنى.

1990 - يىلى 3 - ئايدا پارتىيە 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى «پارتىيە بىلەن خەلق ئامېرىكا ئالاقىسىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا قارار»نى ماقۇللىدى، قارارىدا «ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى ئامېرىكا ئەرزىيىتىگە ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك. ئامېرىكا ئىنكاس قىلغان ئەھۋاللارنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ ۋە تەھلىل قىلىپ، ئەھۋالغا قاراپ توغرا بىر تەرەپ قىلىشى، تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا تېگىشلىكلىرىنى ئالاقىدار ئورگانلارغا تاپشۇرۇشى ياكى ئۆلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا بۇيرۇشى كېرەك» دەپ تەكىتلەندى.

جىياڭ زېمىن، لى پېك، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇگجى، لىيۇخۇاچىك، خۇجىنتاۋ قاتارلىق مەركىز رەھبەرلىرى ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەكلەرنى ئاشلامچىلىق بىلەن ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلدى، شۇنىڭ بىلەن بىللە يېگى ۋەزىيەتتە ئەرزىيەت خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش توغرىسىدا مۇھىم يوليورۇق بەردى.

1989 - يىل 8 - ئاينىڭ 18 - كۈنى باش شۇجى جىياڭ زېمىن بىر ھۇججەتكە «ئەرزىيەت خىزمىتى پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ دېموكراتىيىنى جارى قىلدۇرۇش، خەلق ئەھۋالىنى ئىگىلەش، ئاساسلىق بىلەن ئالاقە باغلىشىدىكى مۇھىم يول. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتلەر ئەرزىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە ۋە قانۇنچىلىقنى كۈچەيتىش، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ خەلق ئامېرىكا بولغان مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرۇشنا ئوڭنىڭ تېخىمۇ زور رولىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك» دەپ يازدى. جىياڭ زېمىن خىزمىتى ھەر قانچە ئالدىراش بولسىمۇ خەلق ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېگراممىلارنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئالاقىدار ئورگانلارغا تاپشۇرۇشى ياكى ئۆلارنى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشقا بۇيرۇشى كېرەك» دەپ تەكىتلەندى.

جىياڭ زېمىن، لى پېك، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇگجى، لىيۇخۇاچىك، خۇجىنتاۋ قاتارلىق مەركىز رەھبەرلىرى ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېگراممىلارنى ئەھۋالغا قاراپ ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلىش، بەزىلىرىنى رەھبەرلىرى يوللاشارنىڭ ئوقوپ بىر تەرەپ قىلىشقا بىۋاستە يوللاپ بېرىش، بەزىلىرىنى يېغىنچاقلاپ «مەلۇمات»لىق قىلىپ، ئالاقىدار تارماقلار ۋە رەھبەرلىرى يوللاشارنىڭ پايدىلىنىشىغا سۇنۇش، بەزىلىرىنى ئالاقىدار مىنىستىرلىك، كومىتېتلارنىڭ مۇزاكىرە قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشقا يوللاپ بېرىش توغرىسىدا ئېنىق يوليورۇق بەردى.

مەركەزدىكى رەھبەرلىرى يوللاشارنىڭ غەمخورلۇقىدا، ئەرزىيەت خىزمىتى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجىغا ئۇيغۇنلىشىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، ئىجتىمائىي مۇقىملىق، خەلقنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشى قاتارلىق جەھەتلەردە مۇھىم رول ئوينىدى.

(2)

ئەرزىيەت خىزمىتى كۆڭۈلدىكىدەك ئوخشايدۇ، ئۇنىڭ بىر بېشى جۇغنەنخەيدە، يەنە بىر بېشى ئامېدا.

كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى دېگەندەك ياخشى بولمىغان ئەھۋالدا، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش جەھەتتىكى ماتېرىياللارنىڭ ئىنتايىن چەكلىك بولۇشى سەۋەبىدىن، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى مەركەز رەھبەرلىرىگە خەت يېزىپ ئەھۋالنى ئىنكاس قىلغان. يولداش جياڭ زېمىن ئامېرىكا دىن كەلگەن بۇ خەتنى ئوقوغاندىن كېيىن دەرھال مەسىلىنى تەكشۈرۈپ ھەل قىلىش توغرىسىدا تەستىقىي يوليورۇق بەردى. بۇ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى مەركەز رەھبەرلىرىگە خەت يېزىپ ئەھۋالنى ئىنكاس قىلغان. يولداش جياڭ زېمىن ئامېرىكا دىن كەلگەن بۇ خەتنى ئوقوغاندىن كېيىن دەرھال مەسىلىنى تەكشۈرۈپ ھەل قىلىش توغرىسىدا تەستىقىي يوليورۇق بەردى. ئاۋاب خەتتە سىزنىڭ باش شۇجى جياڭ زېمىنغا يازغان خېتىڭىزنى تاپشۇرۇۋالدۇق. باش شۇجى جياڭ زېمىن سىزگە تەشەككۈر ئېيتتى، دەپ يېزىلغان. 1992 - يىلى 12- ئايدا ئۇ يەنە جياڭ زېمىنغا بىر پارچە خەت يېزىپ، دېھقانلارنىڭ سېلىقىنىڭ ھەددىدىن زىيادە ئېغىرلىشىپ كەتكەنلىكىنى ئىنكاس قىلغان. ئاردىدىن بىر ھەپتە ئوتكەندىن كېيىن ئونىڭغا جاۋاب خەت كەلگەن. جاۋاب خەتتە: زەي يەرنى ئېچىش ۋە ئونىڭدىن پايدىلىنىش توغرىسىدا تەكلىپ بەرگەن. يېقىندا گوۋۈيۈەن تەرەققىيات ئىشخانىسى باشلامچى بولۇپ ئويۇشتۇرغان تەكشۈرۈش ئوسكى بېڭبۇغا بېرىپ، ئويمان، زەيكەش يەرنى ئېچىپ پايدىلىنىش لايىھىسىنى تەييارلاپ گوۋۈيۈەنگە سوندى.

1989 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا لى پېك زوڭلى جەنۇبتىكى مەلۇم ئوللكىنىڭ باشلانغوچ مەكتىپىنىڭ ئوقوغوچىسى يازغان خەتنى تاپشۇرۇۋالدى. خەتتە: قورۇقلوق ۋە سازلىقتا مەسسان قولۇلە پەيدا بولۇپ قالغانلىقتىن، بىزنىڭ بۇ يەر يېگى قان شورىغوچ قورت كېسەللىكى تارقىلىدىغان رايون بولۇپ قالدى، نەچچە ئون ساۋاقدىشىمىز بۇنىڭ تەسىرىگە ئوچرىدى. نۇرغۇن ساۋاقداشلار ئائىلىسىدە قىينىچىلىقى بولغانلىقتىن، ۋاقتىدا داۋالىنالمىدى، دەپ يېزىلغان. لى پېك خەتنى كۆرگەندىن كېيىن يەرلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرىغا: «ئەھۋالنى تەكشۈرۈپ ئېنىقلاپ بالىلارنىڭ قېينىچىلقىنى ھەل قىلۇبلىشىغا يارىدەم بېرىڭلار» دەپ تەستىقىي يوليورۇق بەردى. لى پېڭنىڭ سۇرۇشتۇرۇشى ئارقىسىدا بۇ ئوللكە ۋاقتىدا تەدبىر قوللىنىپ، بۇ مەكتەپنىڭ ئوقوغوچىلىرىنى ئوز ئىچىگە ئالغان ئامېرىكا كېسىلىنى تەكشۈرۈپ داۋالدى. لى پېك بۇ كېسەلگە گىرىپتار بولغان ئوقوغوچىلارنىڭ ساقىيىپ مەكتەپكە كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن خاتىرجەم بولدى.

ئامېرىكا دەردىگە دەرمان بولۇش، ئامما ئوچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بېرىش - جوڭگو كوممۇنىستلىرىنىڭ ئېسىل ئىستىلى.

(3)

يېقىندا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنى چوڭقۇر، ئوزاقنچە ئېلىپ بېرىشنى قارار قىلدى. خەلق ئامېرىكا دىن ئارقا - ئارقىدىن پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە گوۋۈيۈەنگە خەت يېزىپ، بۇنداق قىلىش جىنايەتچىلىكىگە زەربە بېرىش، ناتوغرا كەيپىياتلارنى توزىتىش، ئادالەتنى ئەوج ئالدۇرۇشنىڭ كۈچلۈك تەدبىرى، دەپ ھېسابلىدى ۋە بۇ كۆرەشنى ئوزاقنچەداۋام لاشتۇرۇشنى ئۇمىد قىلدى.

ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېگراممىلارنى ئوقوپ بىر تەرەپ قىلىشتا ئامېرىكا ساداسغا قولاق سېلىش، ئامېرىكا ئەقىل - پاراسىتىنى قوبوللىقلىش - پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۈيۈەنىڭ تەدبىر بەلگىلەش خىزمىتىدىكى ئىنتايىن مۇھىم بىر تەرەپ.

1991 - يىلى 12 - ئايدا جوڭگو سىياسىي-قانۇن داشۇسىنىڭ بىر نەچچە ئوقوغوچىسى مەركەز رەھبەرلىرىگە خەت يېزىپ، ھەر يىلى ئالىي مەكتەپ ئوقوغوچىلىرى بىلەن كۆرۈشۈشنى ۋە سوز قىلىشنى ئۇمىد قىلغانىدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن بۇ خەتنى كۆرگەندىن كېيىن دەرھال: «ھېنگچە، بۇ تەكلىپ ناھايىتى ياخشى، ئۇنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا دىققەت قىلىشكلارنى سورايمەن، مەن يېقىندا شياھېن داشۇسى، گوۋيجۇ مىللەتلەر شوۋيۇەنگە بېرىپ سوز قىلدىم» دەپ تەستىقىي يوليورۇق بەردى. ھازىر مەركەزدىكى رەھبەرلىرى يولداشلار ھەر يىلى شۇ نوۋەتلىك ئوقوش پوئتوردىغان ئالىي مەكتەپ ئوقوغوچىلىرى بىلەن سوھبەتلىشىشنى ئادەتكە ئايلاندۇردى.

1990 - يىلىنىڭ ئاخىرىدا لى پېك زوڭلى يوننەن ئوللكىسىدىكى مەلۇم بىر ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقوغوچىسىدىن كەلگەن خەتنى تاپشۇرۇۋالدى. خەتتە: زەھەرلىك چېكىملىكلەرنىڭ بۇ شەھەرگە كۆپلەپ ئېقىپ كىرىۋاتقانلىقى، زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچىلەرنىڭ بارغانسېرى كۆپىيىۋاتقانلىقى، ئۇنىڭ ساۋاقداشلىرىنىڭمۇ زەھەرلىك چېكىملىك چېكىشكە كىرىشىپ كەتكەنلىكى ئىنكاس قىلىنغان. لى پېك خەتنى كۆرگەندىن كېيىن دەرھال يوننەن ئوللكىسى زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش خىزمىتىنى تۇتىسا بولمايدىغان دەرىجىگە ئېرىپ يەتتى، ئامېرىكا قوزغاپ، ھەممە بىردەك زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلىشى كېرەك، دەپ تەستىقىي يوليورۇق بەردى. مەركەزنىڭ يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى ئارقىسىدا يېقىنقى يىللاردىن بۇيان دۆلىتىمىزدە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش خىزمىتىنىڭ سالمىقى ئۇزلۇكسىز زورايدى.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى كادىرلارنىڭ ئىدىيەۋى قۇرۇلۇشى، ئىستىل قۇرۇلۇشىدا ساقلانغان مەسىلىلەرنى نەزەردە تۇتۇپ، چىرىكلىششكە قارشى تۇرۇش كۇرىشىنى قانات يايدۇرۇش خىزمىتىنى ۋاقتىدا ئوتتۇرىغا قويدى ۋە ئورۇنلاشتۇردى. مەركەز ئوتتۇرىغا قويغان رەھبەرىي كادىرلارنىڭ پاك، ئىنتىزامچان بولۇشىغا ئالاقىدار بەلگىلىمىلەردە ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەكلەردە ئوتتۇرىغا قويۇلغان نۇرغۇن ياخشى پىكىر ۋە تەكلىپلەر قوبۇل قىلىندى.

مەركەزگە يېزىلغان خەت - چەكلەر، ئەۋەتىلگەن تېلېگراممىلارنىڭ بەزىلىرىدە ئىدىيەۋى - سىياسىي خىزمەتنى يەنمۇ كۈچەيتىش تەكلىپ قىلىنغان، بەزىلىرىدە خەلق ئارىسىدا قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەربىيىسىنى قانات يايدۇرۇش مۇراجىئەت قىلىنغان، بەزىلىرىدە دېھقانلارنىڭ سېلىقى مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىش ئۇمىد قىلىنغان، يەنە بەزىلىرىدە دۆلەت كارخانىلىرىنى جانلاندۇرۇش ئوچۇن چارە - تەدبىر كۆرسىتىلگەن... بۇلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ئەھمىيەت بېرىشىگە ئېرىشىپ، مەركەز ۋە ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ سىياسەت ئوزۇشى، تەدبىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇشىدىكى مۇھىم پايدىلىنىش ماتېرىيالى بولۇپ قالدى.

مەركەزدىكى رەھبەرىي يولداشلار باشلامچى بولۇپ ئەرزىيەت خىزمىتىنى خەلقنىڭ كەيپىياتىنى كۆزىتىش، ئاساسلىق بىلەن ئالاقە باغلاشنىڭ مۇھىم يولىغا ئايلاندۇردى. كىشىلەر ئامېرىكا دىن كەلگەن خەت - چەكلەرنى بىر تەرەپ قىلىش جەريانىدىن ئامېرىكا پارتىيىگە چەكسىز ئىشىنىدىغانلىقىنى، پارتىيە بىلەن خەلقنىڭ ھەمنەپەس ئىكەنلىكىنى كۆردى.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ تېلېگراممىسى)

ئالدىراش بولسۇمۇ خەلق ئامىمىزدىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېگراممىلارنى بىر تەرەپ قىلىشقا باشتىن ئاخىر ئەھمىيەت بەردى ۋە ئالاقىدار تارماقلاردىن خەلق ئامىمىزدىن كەلگەن خەت - چەك ۋە تېلېگراممىلارنىڭ ېجىرىلىشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشى ئەھۋالىنى دائىم تەكشۈرۈپ تۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

1992 - يىلى باھار بايرىمى مارپېسدا لى پېڭ زۇڭلى ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى، گووۋۇيۈەن ئىشخانىسى ئەرزىيەت ئىدارىسىگە بېرىپ، ئەرزىيەت خىزمىتى ئورنىدا

كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى دېگەندەك ياخشى بولماي تۇرمۇشتا قىينىلىپ قالغان خۇنەن ئۆلكىسى لەيياڭ شەھەرلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى زاۋۇتىنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرى باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ سەممىي غەمخورلۇقىدا ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلارنىڭ ئۇلارنىڭ قىينىچىلىقىنى قوتۇلۇپ كارخانىنى جانلاندۇرۇشىغا ياردەم بەرگەنلىكىنى ئۇنتۇپ قالغىنى يوق.

1992 - يىلى لەيياڭ شەھەرلىك قۇرۇلۇش

ئامىمدا.

ئۇيلىدىم» دەپ جاۋاب بەردى.

«جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىپ، خەلقنى قوغداش بىزنىڭ مۇقەددەس مەسئۇلىيىتىمىز»

سانجى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى چارلاش ساقچىلىرى، جىنايى ئىشلار ساقچىلىرى ۋە قاتناش ساقچىلىرى ئادەتتىكە بۇاستە تۇتۇشدىغان ئۇچ مەخسۇس لىنىيىلىك تېلېفون ئورنىتىپ، ئىدارە رەھبەرلىرى، بۆلۈم باشلىقلىرى باشلامچىلىق بىلەن دىجورنىلىق قىلىش تۇزۇمىنى يولغا قويغان. چارلاش ساقچىلىرى دادۇينىڭ خادىملىرى ۋە ئاپتوموبىللىرى 24 سائەت دىجورنىلىق قىلىش، ۋەزىپە ئۆتەش ھالىتىندە تۇرغان، نۆۋەتچىلىك قىلغان خەلق ساقچىلىرى كېچىدە ئارام ئالغاندا كىيىمىنى سالماي يېتىشنى ئادەت قىلغان ھەم يولىورۇق سوراش، دوكلات قىلىشتا تېز بولۇش، نەق مەيدانغا بېرىشتا تېز بولۇش، خىزمەت ئىشلەشتە تېز بولۇش، جىددىي ئەھۋالنىڭ بىر تەرەپ قىلىشتا تېز بولۇشنى يولغا قويغان. شۇڭا ئۇلار ئۆز ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، جىددىي ئەھۋال مەلۇم قىلىش تېلېفونىنى ئالغان ھامان دەرھال نەق مەيدانغا بېرىپ، جىددىي ئەھۋالنى جىددىيبر تەرەپ قىلىپ، ئامما ئارىسىدا خەلق ساقچىسىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى تىكلىدى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان سانجى شەھىرىدە يۈز بەرگەن جىنايى ئىشلار دېلولىرى، ئاماناتلىق ساقلاش دېلولىرىنىڭ

(بېشى 1 - بەتتە)

دىجورنىلىق قىلىش، ۋەزىپە ئىجرا قىلىشنى يولغا قويىدى، ئەترەتتىكى 39 كادىر - ساقچى ھەر كۈنى سەككىز سائەت ئىشلىگەنلىك سىرتىدا كېچىدىمۇ ئىشلىدى.

سانجى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ باشلىقى جاڭ شۇخۇا: «110» جىددىي ئەھۋالنى مەلۇم قىلىش مۇلازىملىق سۈپىسىدىكىلەر جان-دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى باشتىن ئاخىر ئىزچىللاشتۇرۇپ كەلدى، ئەگەر بىز مۇشۇ ئىشنى قىلالمىساق ساقچى بولۇپ نېمە قىلىمىز!» دېدى.

ساقچى سۆڭ لى بىزگە مۇنداق بىر تەسىرلىك ئىشنى سۆزلەپ بەردى: 8 - ئايىنىڭ 29 - كۈنى بىر قىز مۇھەببەتلەشكەن يىگىتىدىن ئازار يەپ، ئېغىر ئېلان تاختىسىنىڭ ئۈستىدىن ئۆزىنى تاشلاپ ئۆلۈۋالماقچى بولغان، بىرەيلەن «110»غا تېلېفون بەرگەندىن كېيىن ساقچى سۆڭ لى بىلەن تاھىر بۇ يەرگە يېتىپ كەلگەن، ئۇلار ھاياتىنىڭ خېيىم - خەتەرگە ئۇچرىشىغا قارىماي ئېلان تاختىسىغا چىقىپ ھېلىقى قىزنى قۇتقۇزۇۋالغان. نەق مەيداندىكى ئامما ئالقىش ياغدۇراتقان، سۆڭ لى يەنە بۇ قىزنى ئاچسىنىڭ ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ ئۇنىڭغا تەسەللىي بەرگەن.

بىز سۆڭ لىدىن سىز قىزچاقنى قۇتقۇزغاندا نېمىلەرنى ئويلىدىڭىز؟ دەپ سورىغىنىمىزدا سۆڭ لى بىزگە: «مەن خەلق ساقچىسى، خەلق ساقچىسى خەلق ئۈچۈن ئىشلىشى كېرەك، مەن خەلق ئامىسىنىڭ ياخشى ساقچىسى بولۇشنىلا

قىممەتلىك ۋەدە

% 60تىن كۆپرەكى «110»جىددىي ئەھۋالنى مەلۇم قىلىش تېلېفونىغا مەلۇم قىلىش ئارقىلىق ياش قىلىنغان. «110» كۇچكىكنە تېلېفون نومۇرى بولسىمۇ ئۇنىڭغا ج خ كادىر - ساقچىلىرىنىڭ جاپالىق قان - تەرى ۋە خەلق ئامىسىغا بولغان ساداقىتى مۇجەسسەملەشكەن.

«110» تېلېفونى ئورنىتىلغاندىن بۇيان سانجى شەھەرلىك ج خ ئىدارىسى 1240 قېتىم تېلېفون قوبۇل قىلىپ، جىددىي ئەھۋاللارنى بىر تەرەپ قىلغان، 283 ھەق تەلەپ ماجىراسىنى مۇرەسسە قىلغان، ئامىننى غەم - ئەندىشىدىن خالاس قىلغان، 62 ياخشى ئىش قىلغان، شۇڭا ئامما ئۇلارغا سەككىز لەۋھە تەقدىم قىپتۇ، 12 پارچە تەقدىرلەش خېتى يېزىپتۇ.

سانجى شەھىرىدە «110» مۇلازىملىق سۈپىسىنى بىلمەيدىغان كىشى يوق ئىكەن، بىز خەلق باغچىسىدا پېنسىيگە چىققان بىر پىشقەدەم ئىشچى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدۇق، ئۇ مۇنداق دېدى: «110» جىددىي ئەھۋالنى مەلۇم قىلىش مۇلازىملىق سۈپىسى سانجىدىكى بىرىڭى ئىش. «110» مەلۇم قىلىش سۈپىسى قۇرۇلغاندىن كېيىن ئامما بىخەتەرلىك تۇيغۇسىغا ئىگە بولدى، ج خ كادىر - ساقچىلىرى بىلەن مۇناسىۋەتسىز يېقىنلاشتى.

بۇ پىشقەدەم ئىشچىنىڭ سۆزى خەلقنىڭ يۈرەك ساداسى، بىز «110» جىددىي ئەھۋالنى مەلۇم قىلىش مۇلازىملىق سۈپىسىدىن ئىبارەت بۇ خۇش پۇراق گۈلنىڭ تېيانشاننىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدا پورەكلەپ ئېچىلىشىنى ئۈمىد قىلىمىز!

مالىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مەسئۇلى بۇ يىللىق باج، مالىيە، مال باھاسىنى ئۆمۈميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىنى قانات يايدۇرۇش توغرىسىدا مۇخبىرىمىز سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى.

بۇ يىللىق باج، مالىيە، مال باھاسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ئۇمۇميۈزلۈك قانات يېيىپ كەتتى، بۇ خىزمەتكە ئالاقىدار ئەھۋاللارنى ئۇقۇش ئۈچۈن ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرى بۇ خىزمەتكە مەسئۇل مەركىزىي ئىنىستىرلىكىدىكى ئىنتىزام تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى جىن لىيەنشۇنى زىيارەت قىلدى.

مۇخبىر: ھەر يىلى قانات يايدۇرۇلغان ئۇمۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە تەكشۈرۈپ چىقىلغان قانۇن ئىنتىزامغا خىلاپ پۇل يىلدىن يىلغا كۆپىيىۋاتىدۇ. بۇنىڭ ئاساسىي سەۋەبى نېمە؟

جىن لىيەنشۇ: 1985 - يىلى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان ھەر يىلى قانات يايدۇرۇلۇۋاتقان ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە تەكشۈرۈپ چىقىلغان قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ پۇل دېمىسىمۇ ئۆزلۈكسىز كۆپىيىۋاتىدۇ، بۇ بىر تەرەپتىن، ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئۇسۇلىنىڭ دۆلتىمىزنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىغا ئويغۇن ئىكەنلىكىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ بېرىدۇ، ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش كۆلىمىنىڭ ئۇزلۇكسىز كېڭىيىشىگە، تەكشۈرۈشكە قاتناشقانلارنىڭ ئۆزلۈكسىز كۆپىيىشىگە، تەكشۈرۈشتە ئۇزلۇكسىز تەجرىبە ھاسىل قىلىنىشىغا، تەكشۈرۈش سۈپىتىنىڭ ئۆزلۈكسىز ئۆسۈشىگە ئېگىشىپ، تەكشۈرۈش نەتىجىسىنى تەدرىجىي كېڭەيتىدۇ؛ يەنە بىر تەرەپتىن، ئىقتىساد ساھەسىدىكى قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەرنىڭ بىر قەدەر ئېغىر مەسىلىلەرنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە ۋەزىپىنىڭ ئېغىر، يولنىڭ يىراق ئىكەنلىكىنى، بۇنىڭدىن كېيىن مەلۇم ۋاقىت ئىچىدە ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇشنىڭ تولىمۇ زۆرۈر ئىكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ.

مۇخبىر: بۇ يىللىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش ۋە قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغان جاۋابكارلارنى جازالاش سالمىقىنى زورايتىش نېمە ئۈچۈن ئالاھىدە تەكتىلەندى؟

جىن لىيەنشۇ: قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىش دۆلىتىمىزنىڭ قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم پرىنسىپى، گووۋۇيۈەن بۇ يىللىق خام چوت سىرتىدىكى مەبلەغنى ئېنىقلاش، بوغالتىرلىق خىزمىتى تەرتىپىنى ياخشىلاش شۇنىڭدەك بۇ قېتىمقى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىشنى قايتا - قايتا تەكتىلىدى. بۇ يىل «گووۋۇيۈەننىڭ 1996 - يىللىق باج، مالىيە، مال باھاسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى»دا «ئورۇنلارنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلىقىنى تەكشۈرۈشنى شەخسلەرنىڭ ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغانلىقىنى تەكشۈرۈش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش كېرەك» دەپ تۇنجى قېتىم ئىنىق ئۇتتۇرىغا قويۇلدى. دېمەك، ئۇنىڭدا ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش خىزمىتىدە، قانۇننى ئىجرا قىلىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، بولۇپمۇ ئاساسلىق مەسئۇللارنى جازالاش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، قاتتىق تۇزۇمنى ھەقىقىي ئىشقا ئاشۇرۇش تەكتىلەندى. ھەقىقىي ھەرىكەت قوللىنىشقا، نوچىلارغا تېگىشكە جۇرئەت قىلىش، قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى جازالاش ۋە ئۇلارنىڭ جانىجان مەنپەئىتىگە ھەقىقىي تەگكۈزۈپ قويۇش ئارقىلىق ئۇلارغا قانۇننىڭ قۇدرەتلىك سوۋرىنى ھېس قىلدۇرۇش كېرەك. قانۇن - ئىنتىزامغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلىش قىلمىشىنى سادىر قىلغان ئورۇنلارنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى ۋە بىۋاستە جاۋابكارلارنى ئىقتىسادىي جەھەتتىن جازالىغاندىن سىرت بەلگىلىمە بويىچە پارتىيە ئىنتىزامى، مەمۇرىي ئىنتىزام بويىچە جازالاش، جىنايەت شەكىللەندۇرگەنلەرنىڭ جىنايى ئىشلار جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتۈرۈش كېرەك.

مۇخبىر: بۇ يىللىق ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشتە قايسى جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق ياخشى ئىشلەش كېرەك؟

جىن لىيەنشۇ: باج، مالىيە، مال باھاسىنى ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ھەر دەرىجىلىك مالىيە، باج، مال باھاسى، مۇپەتتىش قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار ئورتاق قاتنىشىدىغان ئۇنىۋېرسال خاراكتېرلىك خىزمەت، بۇ خىزمەتنىڭ چېتىلىش دائىرىسى كەڭ، سىياسەتچانلىقى كۈچلۈك، زىددىيەتلەر مەركەزلەشكەن، ئالاقىدار تارماقلار بىرىنچىدىن، زىچ ماسلىشىپ ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەرنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە خىزمەتلەرنى بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى، ھەرقايسى تەرەپلەردىكى كۈچلەرنى بىر تۇتاش ئۇيۇشتۇرۇپ ۋە ئاجرىتىپ، نۇقتىلىق تەكشۈرۈشنى قانات يايدۇرۇشى، تارماقلارنىڭ ئوخشاش بولمىغان پىكىرلىرىنى بىر تۇتاش ماسلاشتۇرۇشى، قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ بىر قەدەر ئېغىر مەسىلىلەرنى بىر تۇتاش مۇزاكىرە قىلىپ بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. ئومۇمىيلىقنى ئاساس قىلىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۆزئارا ئەھۋال ئالماشتۇرۇپ، ياخشى ھەمكارلىشىپ، قايتا - قايتا تەكشۈرۈشتىن ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ساقلىنىش، كارخانىلارنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىش كېرەك. ئىككىنچىدىن، يەرلىك ھەر دەرىجىلىك ئۆمۇميۈزلۈك تەكشۈرۈش ئىشخانىلىرى ھۆكۈمەتلەرنىڭ رەھبەرلىكىدە مالىيە، باج، مال باھاسى، مۇپەتتىش قاتارلىق تارماقلاردىن سىياسىي، كەسپىي ساپاسى بىر قەدەر ياخشى بولغان كەسپىي خادىملارنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە كۆپرەك ئاجرىتىپ، بىرلەشمە تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ، نۇقتىلىق تەكشۈرۈشى، چوڭقۇر تەكشۈرۈشى ۋە تەكشۈرۈپ چىقىلغان قانۇن - ئىنتىزامغا خىلاپ مەسىلىلەرنى قانۇن بويىچە قاتتىق بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. ئۇچىنچىدىن، جايلارنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، نۇقتىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈش، ھېسابات تەكشۈرۈش ۋە باشقا جايلارنى گىرەلەشتۇرۇپ تەكشۈرۈش ئۇسۇلىنى قوللىنىش كېرەك. يۇقىرى دەرىجىلىك تارماقلار تۆۋەن دەرىجىلىك تارماقلارنىڭ تەكشۈرۈش سۈپىتىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ، قايتا تەكشۈرۈپ، ئومۇميۈزلۈك تەكشۈرۈشنىڭ كەڭ، چوڭقۇر ئېلىپ بېرىلىشىغا ۋە ئۇنىڭ ئۇنۇمىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. بۇلاردىن باشقا، بوغالتىرلىق ئىشلىرى ئورنى، مۇپەتتىشلىك ئىشلىرى ئورنى قاتارلىق ئىجتىمائىي ۋاستىچى ئاپپاراتلارنىڭ رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، ئۇلارنى تەكشۈرۈش خىزمىتىگە قاتنىشىشقا پائال سەپەرۋەر قىلىش كېرەك.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى بۇلۇتلۇق بولۇپ ئازراق قار ياغىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 5- — ℃ 0 بولىدۇ. ئۇچ بال شامال چىقىدۇ.

كەلگۈسىدىگى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشتا مەنىلىش ۋە ئېھتىياج

لىن يىغۇ

جۇڭگونىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشى، تەمىنلەش ۋە ئېھتىياج، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشى، كىرىمنىڭ كۆپىيىشى، يەم-خەشەكلەرنى ئىشلىتىش ئۇنۇمى، ئاشلىق ئىمپورت قىلىش ياكى يەم - خەشەك ئىمپورت قىلىش، ھۆكۈمەتنىڭ يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقاتى ۋە سۇ ئىشلىرىغا سالدىغان سېلىنمىسى، دۇنيا ئاشلىق باھاسىنىڭ ئۆزگىرىشى قاتارلىق ئامىللارغا چېتىلىدۇ. ئېلىمىزنىڭ 1970- يىلىدىن 1992 - يىلىغىچە بولغان ئومۇمىي ئەھۋالغا ئاساسلانغاندا، 2020 - يىلى جۇڭگودا 43 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ.

بىرىنچىدىن، نوپۇسنىڭ كۆپىيىشىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، تېز كۆپىيىش ۋە ئاستا كۆپىيىش بولىدۇ. بۇ بىزنىڭ نوپۇس سىياسىتىمىز ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىمىزغا باغلىق. ھازىر جۇڭگودا نوپۇس ئۆتۈرا ھېساب بىلەن يىلغا 1.2 % كۆپەيمەكتە. ئەگەر يىلغا 0.6 % كۆپەيسە، 2020 - يىلى 9 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. نوپۇس 1.4 % - 1.5 % كۆپەيسە، 70 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ.

ئىككىنچىدىن، كىرىمنىڭ كۆپىيىشىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، كىرىم يىلغا ئالتە پىرسەنت كۆپەيسە، 2020- يىلغا بارغاندا ئاشلىق ئېشىپ قالىدۇ. ئەگەر كىرىم ئون پىرسەنت ياكى سەككىز - توققۇز پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 96 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ.

ئۈچىنچىدىن، يەم - خەشەك ئىشلىتىش ئۇنۇمىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، يىلىغا 0.25 % يەم - خەشەك ئاز ئىشلىتىلسە، 2020 - يىلى 56 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. ئەگەر يىلغا 0.25 % يەم - خەشەك كۆپ ئىشلىتىلسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 25 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. كەلگۈسىدە يىلغا ئون پىرسەنت يەم - خەشەك ياكى گۆش ئىمپورت قىلىنسا، 2020 - يىلغا بارغاندا 20 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ.

تۆتىنچىدىن، ھۆكۈمەتنىڭ ئېتىز-ئېرىق ئۆل قۇرۇلۇشلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىغا سالدىغان سېلىنمىسىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، سېلىنما مىللىي دارامەتنىڭ ئىككى پىرسەنتنى ئىگىلىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 106 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. سېلىنما ھازىرقىدىن (ھازىر ئۆچ پىرسەنت) ئۆچ-تۆت پىرسەنت كۆپەيتىلسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 30 مىليون تونна ئۆپچۆرسىدە ئاشلىق ئېشىپ قالىدۇ.

بەشىنچىدىن، ئاشلىق باھاسىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، باھا يىلغا ئىككى پىرسەنت تۆۋەنلىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا يىلغا 37 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئەگەر باھا بىر پىرسەنت تۆۋەنلىسە، 48 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ئالتىنچىدىن، تېرىلغۇ يەرلەر شورلىشىپ كېتىش، سۇ - تۇپراق ئېقىپ كېتىش ئەھۋالىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، ھازىرقى 0.5 % - 1 % شورلۇشۇپ ئېيتقاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن تەننەرخى ئۆزگەرمىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 15 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. تەننەرخ ئىككى پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 75 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ئۇنداق بولسا جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالامدۇ؟ چەت ئەللىكلەر جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالايدۇ، دېيىشى مۇمكىن. بۇنىڭدا ئۇلار تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازلىقى، نوپۇسنىڭ كۆپلۈكىنى سەۋەب قىلىپ كۆرسىتىدۇ. جۇڭگونىڭ نوپۇسى ئېتىقاندا، نوپۇس ھېسىمى يېقىنقى 10-20 يىلدىن بۇيانقى ئىش ئەمەس. 2 - 3 مىڭ يىلدىن بۇيان ئېلىمىزدە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يەر ياۋروپا، ئامېرىكا قىتئەلىرىنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان تېرىلغۇ يېرىدىن ئاز بولۇپ كەلگەن بولسىمۇ، چەت ئەل مۇتەخەسسىسلىرى مۆلچەرلىگەندەك ئاشلىق يېتىشەلمەسلىك ئەھۋالى كۆرۈلۈپ باققان ئەمەس. ئۇنىڭ ئۈستىگە ھازىر بىزدە پەن - تېخنىكا ۋاستىسى، ھۆكۈمەتنىڭ ئۇنۇملۇك تەشكىلاتچىلىقى بار. بىز ئۆزىمىزنى باقالاماسلىقىمىزدىن ئەنسىرىمەيمىز. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى كېڭەيتىش ئەھمىيەت بەرسەك، تەدبىرلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرسەك، ئاشلىق يېتىشمەسلىك مەسلىسىگە دۇچ كەلمەيمىز. بۇ يەردىكى ئەڭ مۇھىم مەسىلە سېلىشتۇرما ئۈستۈنلۈكنى جارى قىلدۇرۇشتا. جۇڭگونىڭ ئۈستۈنلۈكى-نوپۇس كۆپ. ئاجىزلىقى - يەر بايلىقى ئاز. جۇڭگو ئىقتىسادىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەمگەكنى بىر قەدەر كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشى، يەر بايلىقىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئاز بېتىقاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن تەننەرخى ئۆزگەرمىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 15 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. تەننەرخ ئىككى پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 75 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ئۇنداق بولسا جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالامدۇ؟ چەت ئەللىكلەر جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالايدۇ، دېيىشى مۇمكىن. بۇنىڭدا ئۇلار تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازلىقى، نوپۇسنىڭ كۆپلۈكىنى سەۋەب قىلىپ كۆرسىتىدۇ. جۇڭگونىڭ ئۈستۈنلۈكى-نوپۇس كۆپ. ئاجىزلىقى - يەر بايلىقى ئاز. جۇڭگو ئىقتىسادىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەمگەكنى بىر قەدەر كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشى، يەر بايلىقىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئاز بېتىقاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن تەننەرخى ئۆزگەرمىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 15 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. تەننەرخ ئىككى پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 75 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ئۇنداق بولسا جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالامدۇ؟ چەت ئەللىكلەر جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالايدۇ، دېيىشى مۇمكىن. بۇنىڭدا ئۇلار تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازلىقى، نوپۇسنىڭ كۆپلۈكىنى سەۋەب قىلىپ كۆرسىتىدۇ. جۇڭگونىڭ ئۈستۈنلۈكى-نوپۇس كۆپ. ئاجىزلىقى - يەر بايلىقى ئاز. جۇڭگو ئىقتىسادىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەمگەكنى بىر قەدەر كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشى، يەر بايلىقىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئاز بېتىقاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن تەننەرخى ئۆزگەرمىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 15 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. تەننەرخ ئىككى پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 75 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ئۇنداق بولسا جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالامدۇ؟ چەت ئەللىكلەر جۇڭگولۇقلار ئۆزىنى باقالايدۇ، دېيىشى مۇمكىن. بۇنىڭدا ئۇلار تېرىلغۇ يەرنىڭ ئازلىقى، نوپۇسنىڭ كۆپلۈكىنى سەۋەب قىلىپ كۆرسىتىدۇ. جۇڭگونىڭ ئۈستۈنلۈكى-نوپۇس كۆپ. ئاجىزلىقى - يەر بايلىقى ئاز. جۇڭگو ئىقتىسادىنى تېز راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئەمگەكنى بىر قەدەر كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىرىشى، يەر بايلىقىنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئاز بېتىقاندا، ئەمگەك كۈچلىرىنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشىدىن تەننەرخى ئۆزگەرمىسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 15 مىليون تونна ئاشلىق كەملەيدۇ. تەننەرخ ئىككى پىرسەنت كۆپەيسە، 2020 - يىلغا بارغاندا 75 مىليون تونна ئاشلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

ناھىر نكدىكى مەلۇم شىركەت ياساپ چىققان ۲۲۵۵۵ چوڭلىقتوچى تۆۋى ئىچى ناھىتىننىسنىك بۇرما شەكىلدىكى ئانتېننا تەۋسىتكۇچىسى بار بولۇپ، ئۇ بارلىق تۆۋجۇز يوللىرىنى ھەمدە ئېلېكترلىنىيە ئىستانسىلىرىنىڭ سىگنالىرىنى قوبۇل قىلالايدىكەن. ئۇنى ئېلېكترونىك ياكى سىترېتولۇق ئاۋاز ياكرا ئقۇنىڭ ئۇياستىگە پىكتىپ قويغاندا، سۈرەت ۋە ئاۋاز قوبۇل قىلىش ئۇنۇمى ياخشى بولىدىكەن.

(«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى»دىن)

ھازىرقى % 0.5 – % 1 شورلۇشۇپ كېتىش، سۇ، تۇپراق ئېقىپ كېتىش % 0.5 كە چۈشۈرۈلسە، 2020 - يىلىغا بارغاندا 21 مىليون تونناغا شلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئەگەر ئەھۋال ئېغىرلىشىپ، يەرنىك شورلىشىپ كېتىشى، سۇ - تۇپراقنىڭ ئېقىپ كېتىشى بىر پىرسەنتكە يەتسە، 2020 - يىلىغا بارغاندا 65 مىليون تونناغا شلىق ئىمپورت قىلىشقا توغرا كېلىدۇ.

يەتتىنچىدىن، ئىقتىسادنىڭ ئېشىشى، ئىش ھەققى كىرىمى جەھەتتىن ئېلىپ ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى ئاز ئىشلەپچىقىرىشى كېرەك. شۇنداقلا ئەمگەكنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى، سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى خەلقارا بازاردا يەرنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىغا ئالماشتۇرۇشى كېرەك. يېزا ئىگىلىكىدە ئاشلىق يەرنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان مەھسۇلات؛ كۆكتات، مېۋە، گۈل قاتارلىقلار يەرنى ئاز تەلەپ قىلىدىغان، ئەمگەكنى كۆپ تەلەپ قىلىدىغان مەھسۇلات ھېسابلىنىدۇ.

قاداقنى داۋالاشنىڭ ئاددىي ئۇسۇللىرى

رىزۋانگۈل تۇرسۇن

سىناپ كۆرۈڭ

قاداق كۆپ كۆرۈلىدىغان تېرە كېسەللىكلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، ۋاقتىدا داۋالاپ ساقايتمىسا، قاتتىق ئاغرىپ، كىشىنى بىئارام قىلىدۇ ھەم قاداق ئورنىدىكى قان ئايلىنىشىنى توسقۇنلۇقتا ئۇچرىتىدۇ. قاداقنى تۆۋەندىكى ئۇسۇللار بىلەن داۋالسا ئۇنۇمى ياخشى بولىدۇ.

1) پىياز پوستى ئارقىلىق قاداق داۋالاش: بىرگى پىيازنىڭ يىلتىزىغا بىرقىن قىسمىدىكى قاسراقلىق پايسىنىڭ ئەڭ سىرتقى قەۋىتىدىكى نېپىز پوستىنى سويۇپ ئېلىپ، قاداق ئۇستىگە چاپلاپ (چاپلاشتىن ئىلگىرى قاداق چىققان ئورۇننى ئىسسىق سۇ بىلەن پاكىز يۇيۇۋېتىش كېرەك)، ئاندىن پلاستىر بىلەن مۇقىملاشتۇرۇش كېرەك. بىر كېچە ئۆتكەندىن كېيىن قاداقنىڭ ئاغرىشى كۆرۈنەرلىك يەڭگىللەيدۇ ياكى يوقىلىدۇ. مۇشۇ ئۇسۇل ئۇزۇلدۈرمەي بىر قانچە قېتىم داۋاملاشتۇرۇلسا قاداقنىڭ ئەتراپىدىكى تېرە پەيدىنپەي ئاقرىپ، يۇمشاپ، ئەڭ ئاخىرىدا قاداق پۈتۈنلەي تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ. بۇنىڭ ئەكسى تەسىرى بولمايدۇ.

2) ئەمەن ياغىچى ئارقىلىق قاداق داۋالاش: ھەر كۈنى كەچتە قۇرۇق ئەمەن شېخىدىن بىر تالنى كۆيدۈرۈپ، ئۈنىگىدىن چىققان ئىسقا قاداقنى قاقلاش لازىم. بۇ ئۇسۇل ھەر كۈنى كەچتە بىر قېتىمدىن بەش كۈنگىچە داۋاملاشتۇرۇلسا ئۇنۇمى كۆرۈلىدۇ. ئەگەر ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولمىسا، يەنە بىر نەچچە قېتىم داۋاملاشتۇرۇلسا، ئاغرىق توختاپ، قاداق تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ.

سىرلانغان چوكا ئىشلىتىش زىيانلىق

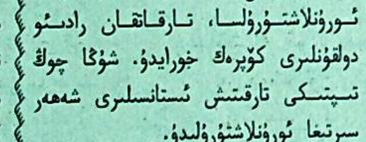
ئابدۇجاپپار ھامىدىن

ئادەتتە كىشىلەر سىرلانغان چوكىنى كۆپرەك ئىشلىتىدۇ. ئۇنىڭ بەدىنگە بولغان زىيىنىنى ئانچە بىلمەيدۇ. سىرلانغان چوكا بەدىنگە زىيانلىق بولۇپلا قالماي، بەزىدە سىرغا بولغان سەزگۈرلۈك ئېشىپ كېتىش رېئاكسىيىسىنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

چوكىغا سۈرتكەلگەن سىرلاردا قوغۇشۇن ماددىسى، نىرامىن، ئاممىياك ماددىلىرى بار. بۇنداق يۇقىرى مولېكۇللىق ماددىلار ئادەم بەدىنگە زىيانلىق. نىرامىن ئادەم بەدىنگە قوبۇل قىلىنغاندىن كېيىن، ئاممىياك ماددىسى بىلەن بىرىكىپ، نىتروس ئامىن ماددىسىنى ھاسىل قىلىدۇ. مۇتەخەسسىسلەر بۇ خىل ماددىنىڭ راك كېسىلىنى پەيدا قىلىش رولىنىڭ كۈچلۈكلۈكىنى ئېنىقلاپ چىققان. ئۇنىڭدىن باشقا، سىرلانغان چوكا ئۆزاق مۇددەت ئىشلىتىلسە، سىرى ئوڭاي چۈشىدىغان بولۇپ قالىدۇ. ئەگەر سىر تاماق بىلەن بىللە يەۋېتىلسە زىيىنى تېخىمۇ چوڭ بولىدۇ. شۇڭا ئەڭ ياخشىسى سىرلانمىغان چوكا ئىشلەتكەن ياخشى.

ھۇرۇم كېسىم - كېچەك تىككۈرۈشە نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك

مۇھەببەتئالى مۇسا

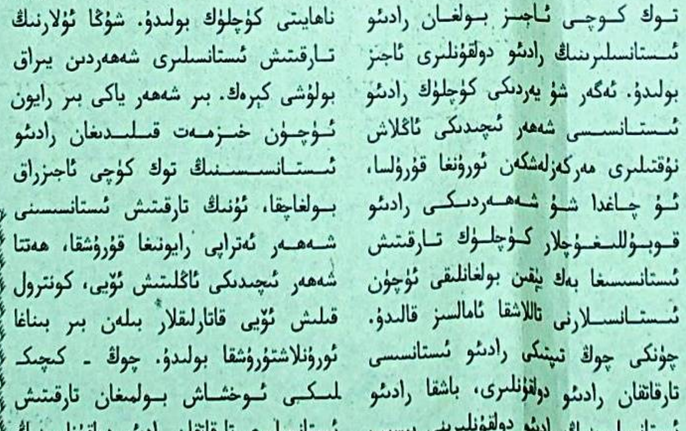

كىشىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، خۇرۇم كېسىم - كېچە كىلەرگە بولغان ئېھتىياج كۈنسېرى ئاشماقتا. بەزىلەر بازاردىكى تەييار خۇرۇم كېسىم - كېچەكلەرنى سېتىۋالسا، كۆپىنچە كىشىلەر خۇرۇم كېسىم - كېچەكلەرنى بۆيرۇتۇپ تىككۈزمەكتە. ئۇنداقتا خۇرۇم كېسىم - كېچەكلەرنى تىككۈزۈشتە نېمىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك؟

خۇرۇمنى ياخشى تاللاش كېرەك. خۇرۇم ياخشى تاللانمسا، خۇرۇم كېسىمنىڭ سۈپىتىگە تەسىر يېتىدۇ. خۇرۇم كېسىمگە ئىشلىتىدىغان خۇرۇملارنىڭ رەڭگى، قېلىن - نېپىزلىكى، ئىشلىنىش ئالاھىدىلىكى ئوخشاش بولۇشى لازىم.

پاسونىنى ياخشى تاللاش كېرەك. ھازىر خۇرۇم كېسىملەردىن بىر قەدەر ئومۇملىشىۋاتقىنى كۆرپە ياقىلىق بوغما خۇرۇم چاپان بىلەن ئايىغى تۆز ئۇزۇن خۇرۇم چاپان. ئايىغى تۆز خۇرۇم چاپاننىڭ ئۇزۇنلۇقى ئادەتتە كاستۇمنىڭ ئۇزۇنلۇقىدىن سەككىز - ئون سانتىمېتر غىچە ئۇزۇن بولسا بولىدۇ. كەڭلىكىدە ئاساسلىقى كۆكرەك ئايلانمىسى مەركەز قىلىنىدىغان بولۇپ، بوغىغا نورمال بوشلۇق بېرىلسە، كېسىم پۈتكەندە ئۆڭچەملىك بولىدۇ. بوغما خۇرۇم چاپان ياشلارنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشمەكتە. بۇ خىل خۇرۇم چاپان بىرقەدەر نېپىز، يۇمشاق خۇرۇمدىن تىكىلسە، سۈپەتلىك ھەم يارىشىملىق بولىدۇ. لېكىن بۇنداق خۇرۇم چاپاننىڭ ئۇزۇنلۇقى ئايىغى تۆز خۇرۇم چاپاندەك ئۇزۇن بولسا كۆركەم بولماي قالىدۇ. شۇڭا بوغما خۇرۇم چاپان ئادەتتە ئايىغى تۆز خۇرۇم چاپاندىن قىسقراق تىكىلىدۇ.

بەدەن قۇرۇلمىسى ئالاھىدە بولغان كىشىلەرگە ئالاھىدە ئۆلچەم قوللىنىشقا توغرا كېلىدۇ. ئەگەر خۇرۇم چاپان بەكلا ئۇزۇن ياكى كەڭ بولۇپ كەتسە، بەدەننىڭ ئەسلى نورمال ھالىتىگە تەسىر كۆرسىتىپ، ئادەمنى پاكار قىلىپ كۆرسىتىدۇ. شۇڭا خۇرۇم كېسىم - كېچەكلەرنى بۆيرىتىپ تىككۈزۈشتە، خۇرۇمنىڭ سۈپىتى، رەڭگى ۋە پاسونىنى تاللاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

دالىيەن شەھىرى شىنجەڭ بازارلىق يەن - تېخنىكا سارىيىنىڭ بىشوخمىيە ئىشخانىسى دېھقانلار ئۈچۈن ئېسىل سورتلۇق كۆكتات ئۇرۇقلىرىنى يېتىشتۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ قىزغىن ئالقىشىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇ ئىشخانىدىكى خادىملار خىزمەت ئۈستىدە.

«بۈگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلىدىن)

رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ تارقىتىش ئىستانسىلىرى نېمە ئۈچۈن شەھەر سىرتىغا قۇرۇلىدۇ؟

غوپۇر مويتۇل

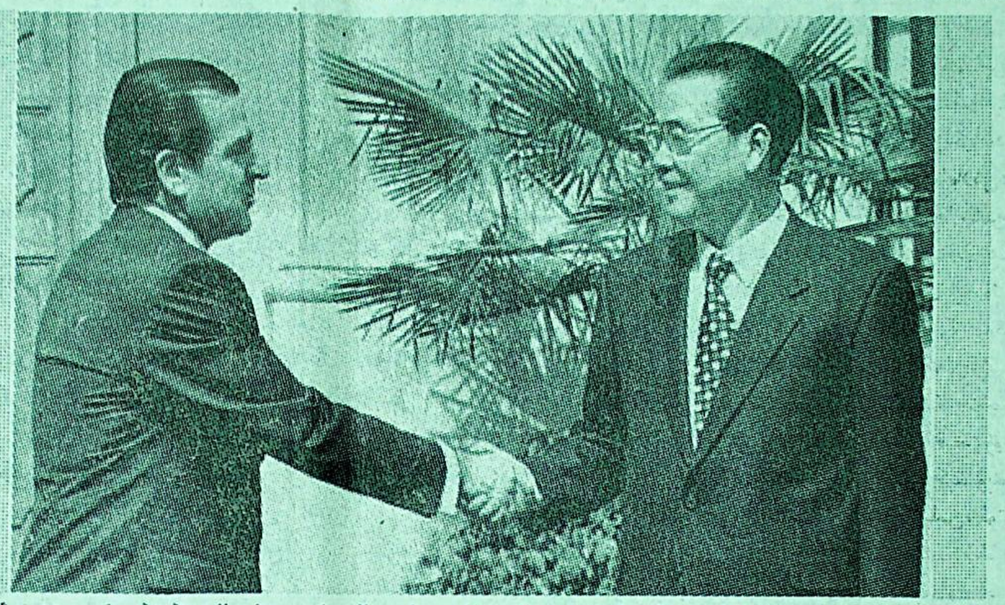

ئادەتتە رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ تارقىتىش ئىستانسىلىرى شەھەر سىرتىغا قۇرۇلىدۇ، بۇنىڭدا تارقىتىش ئىستانسىلىرىنىڭ ئېلېكتر قۇۋۋىتىنى بەك يۇقىرى بولغانلىقى ئۈچۈن، بىر تەرەپتىن. بىخەتەرلىك ئاساس قىلىنغان بولسا، يەنە بىر تەرەپتىن، رادىئو ئاڭلىغۇچىلار كۆزدە تۇتۇلغان. چۈنكى رادىئو ئاڭلىغۇچىلار بىر نەچچە رادىئو ئىستانسىسىنىڭ، قوشنا شەھەر ھەتتا يىراقراق شەھەرلەردىكى رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ پروگراممىلىرىنمۇ ئاڭلايدۇ. بۇ رادىئو ئىستانسىلىرى تارقاتقان رادىئو دولقۇنلىرىنىڭ يېتىپ كەلگەن ۋاقىتتىكى كۆچى ئوخشاش بولمايدۇ. يېقىن ئەتراپتىكى رادىئو ئىستانسىسىنىڭ ياكى كۆچلۈك رادىئو ئىستانسىسىنىڭ رادىئو دولقۇنلىرى كۆچلۈك بولىدۇ. يىراقتىكى رادىئو ئىستانسىلىرى ياكى توك كۆچى ئاجىز بولغان رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ رادىئو دولقۇنلىرى ئاجىز بولىدۇ. ئەگەر شۇ يەردىكى كۆچلۈك رادىئو ئىستانسىسى شەھەر ئىچىدىكى ئاڭلاش نۇقتىلىرى مەركەزلەشكەن ئورۇنغا قۇرۇلسا، ئۇ چاغدا شۇ شەھەردىكى رادىئو قوبۇللىغۇچىلار كۆچلۈك تارقىتىش ئىستانسىغا بەك يېقىن بولغانلىقى ئۈچۈن ئىستانسىلارنى تاللاشقا ئامالسىز قالىدۇ. چۈنكى چوڭ تېپتكى رادىئو ئىستانسىسى تارقاتقان رادىئو دولقۇنلىرى، باشقا رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ رادىئو دولقۇنلىرىنى بېسىپ كېتىدۇ، ھەتتا رادىئو قوبۇللىغۇچىنىڭ پۈتكۈل شكالىسىنى مۇشۇ بىرلا ئىستانسا ئىگىلىۋالىدۇ - دە، باشقا ئىستانسىلارنىڭ ئاڭلىنىشىنى ئاڭلىغىلى بولمايدۇ.

مەسىلەن: مەركەز ياكى ئۆلكە دەرىجىلىك رادىئو ئىستانسىلىرىنىڭ ئېلېكتر كۆچى ناھايىتى كۆچلۈك بولىدۇ. شۇڭا ئۇلارنىڭ تارقىتىش ئىستانسىلىرى شەھەردىن يىراق بولۇشى كېرەك. بىر شەھەر ياكى بىر رايون ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان رادىئو ئىستانسىسىنىڭ توك كۆچى ئاجىزراق بولغاچقا، ئۇنىڭ تارقىتىش ئىستانسىسىنى شەھەر ئەتراپى رايونغا قۇرۇشقا، ھەتتا شەھەر ئىچىدىكى ئاڭلىتىش ئۆيى، كونترول قىلىش ئۆيى قاتارلىقلار بىلەن بىر بىناغا ئورۇنلاشتۇرۇشقا بولىدۇ. چوڭ - كىچىك لىكى ئوخشاش بولمىغان تارقىتىش ئىستانسىلىرى تارقاتقان رادىئو دولقۇنلىرىنىڭ شەھەر ئىچىدىكى ھەرقايسى ئاڭلاش نۇقتىلىرىغا يېتىپ بارغان ۋاقتىدىكى كۆچىدە ئانچە چوڭ پەرق بولمايدۇ - دە، رادىئو قوبۇللىغۇچىلار ئوخشاش بولمىغان دولقۇندىكى رادىئو ئىستانسىلىرىنى تاللاشتىمۇ قىينالمايدۇ. تارقىتىش ئىستانسىسى بىنالار زىچ بولغان شەھەر ئىچىگە ئورۇنلاشتۇرۇلسا، تارقاتقان رادىئو دولقۇنلىرى كۆپرەك جورايدۇ. شۇڭا چوڭ تېپتكى تارقىتىش ئىستانسىلىرى شەھەر سىرتىغا ئورۇنلاشتۇرۇلىدۇ.

لى پېڭ زۇڭلى چىلى زۇڭتۇڭى فىرى بىلەن سۆھبەتلەشتى

چىلىدا زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بىلەن چىلىنىڭ زۇڭتۇڭى فىرى 11 - ئاينىڭ 6 - كۈنى سانتىياگودا كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتىياگو، 6 - نويابر تېلېگراممىسى. چىلى زۇڭتۇڭى فىرى 6 - نويابر كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ چىلىدا زىيارەتتەبولغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن كاتتا قارشى ئېلىش زىياپىتى تۆتكۈزدى. زىياپەتتە ئىككى رەھبەر قىزغىن سۆز قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى سۆزىدە مۇنداق دېدى: چىلى گۈزەل، باي دۆلەت، ئۇزاقتىن بۇيان چىلى خەلقى دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكىنى قوغداش، مىللىي ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشتى. يېقىنقى ئون نەچچە يىلدا چىلىنىڭ ئىقتىسادى داۋاملىق تېز يۈكسەلدى. يېقىندا چىلى ھۆكۈمىتى ئوتتۇراھال تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر قاتارىغا بالدۇراق ئۆتۈش ئۈچۈن يەنە يېڭى تەرەققىيات پىلانى تۈزۈپ چىقتى. چىلى رىئو - دې ژانېرو گۇرۇھىنىڭ ئەزاسى ۋە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە غەيرىي دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن خەلقارا ۋە رايون ئىشلىرىدا كۈندىن - كۈنگە مۇھىم رول ئوينىماقتا. بىز چىلى خەلقىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى چىن يۈكسەك مەدھىيىلەيمىز ھەم ئۇنىڭدىن چىن

ئالماشتۇرۇشى ۋە ھەمكارلىقى ئۈزلۈكسىز كۈچەيدى، ئىككى تەرەپ خەلقارا ۋە رايون خاراكتېرلىك تەشكىلاتلاردىمۇ ياخشى ھەمكارلىشىپ كېلىۋاتىدۇ. ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ قويۇقلاشتۇرۇش، جۇڭگو - چىلى دوستلۇقى- ھەمكارلىقىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش ئىككى دۆلەتنىڭ ۋە ئىككى مەملىكەت خەلقىنىڭ ئارزۇسى ۋە تۇپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

فىرى زۇڭتۇڭ قەدەھ سۆزىدە مۇنداق دېدى: زۇڭلى ئەپەندى، چىلىغا قىلغان زىيارىتىڭىز ھۆكۈمىتىمىزنى ئىنتايىن خۇشال قىلدى، ئۇ دۆلەتلىرىمىزنىڭ 1970 - يىلى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقاندىن بۇيان كۆڭۈل قويۇپ يېتىشتۇرگەن دوستلۇقنى سادىقلىق بىلەن گەۋدىلەندۈردى.

فىرى: «دۆلەتلىرىمىزنىڭ ئارىلىقى يىراق بولسىمۇ، سىياسىي ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتنى ئورتاق راۋاجلاندۇرۇش ئىرادىمىز ۋە ئارزۇيىمىزغا توسقۇن بولالمايدۇ» دېدى.

فىرى يەنە مۇنداق دېدى: «بۇگۈن ئۆتكۈزگەن

فىرى زۇڭتۇڭ لى پېڭ زۇڭلى شەرىپىگە زىياپەت بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتىياگو، 6 - نويابر تېلېگراممىسى. چىلى زۇڭتۇڭى فىرى 6 - نويابر كەچتە زۇڭتۇڭ مەھكىمىسىدە جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭنىڭ چىلىدا زىيارەتتەبولغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن كاتتا قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۆتكۈزدى. زىياپەتتە ئىككى رەھبەر قىزغىن سۆز قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلى سۆزىدە مۇنداق دېدى: چىلى گۈزەل، باي دۆلەت، ئۇزاقتىن بۇيان چىلى خەلقى دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىكىنى قوغداش، مىللىي ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە جەمئىيەت تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن بوشاشماي تىرىشتى. يېقىنقى ئون نەچچە يىلدا چىلىنىڭ ئىقتىسادى داۋاملىق تېز يۈكسەلدى. يېقىندا چىلى ھۆكۈمىتى ئوتتۇراھال تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەر قاتارىغا بالدۇراق ئۆتۈش ئۈچۈن يەنە يېڭى تەرەققىيات پىلانى تۈزۈپ چىقتى. چىلى رىئو - دې ژانېرو گۇرۇھىنىڭ ئەزاسى ۋە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە غەيرىي دائىمىي ئەزا دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن خەلقارا ۋە رايون ئىشلىرىدا كۈندىن - كۈنگە مۇھىم رول ئوينىماقتا. بىز چىلى خەلقىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى يۈكسەك مەدھىيىلەيمىز ھەم ئۇنىڭدىن چىن

چىاۋشى ئۆبىيۇەنجاڭ ئەنقەرەگە باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئەنقەرە، 6- نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئۆبىيۇەنجاڭى چىاۋشى ھەم ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بۈگۈن ئىستانبۇلدىن پايتەخت ئەنقەرەگە كېلىپ، تۈركىيەدىكى رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى داۋاملاشتۇردى.

تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتىنىڭ مۇئاۋىنقەت باشلىقى جۇركان قاتارلىقلار ئەنقەرەدىكى ئېسىنبوغا خەلقارا ئايرودرومىدا چىاۋشى ئۆبىيۇەنجاڭنى كۈتۈۋالدى.

چىاۋشى ئايرودرومدا مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: مېنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىم تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتىنىڭ باشلىقى كەرىمىلنىڭ بۇ يىل 8 - ئايدا جۇڭگوغا قىلغان زىيارىتىگە جاۋابەن زىيارەت بولۇپ، چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، دوستلۇقنى كۈچەيتىش، ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلىدۇ.

بۇگۈن كەچتە چىاۋشى ئۆبىيۇەنجاڭ جۇڭگونىڭ تۈركىيەدىكى باش ئەلچىخانىسىغا بېرىپ، ئەلچىخانا خىزمەتچىلىرىنى

* * * * * * * *

جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئۆبىيۇەنجاڭى چىاۋشى 11 - ئاينىڭ 6- كۈنى ئەنقەرەنىڭ ئەيسىنبوغا خەلقارا ئايرودرومىغا يېتىپ كەلدى، تۈركىيە بۈيۈك خەلق پارلامېنتىنىڭ مۇئاۋىنقەت باشلىقى جۇركان ئايرودرومىغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ۋە ئەنقەرەدىكى جۇڭگو مەبلەغ سېلىش ئاپپاراتلىرىنىڭ ۋەكىللىرىنى يوقلىدى.

چىاۋشى كۆپچىلىكنى تەرىشىپ ئىشلەپ، جۇڭگو بىلەن تۈركىيەنىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇشقا رىغبەتلەندۈردى.

بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئۆبىيۇەنجاڭى چىاۋشى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن تۈركىيەنىڭ دۆلەت ئاتىسى مۇستافا كامال ئاتاتۈركنىڭ قەبرىسىگە گۈل چەمبىرەك قويدى، ئاتا تۈرك مۇزىيىنىڭ سۆز قالدۇرۇش دەپتىرىگە بېغىشلىما يازدى. ئۇنىڭدىن كېيىن چىاۋشى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئاتاتۈرك مۇزېينى ئېكسكۇرسىيە قىلدى.

ماۋزۇ خەۋەر

رۇك بېرىن بىلەن جۇرۇكجى ئايرىم - ئايرىم ھالدا زىمبابۋېنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

بىلەن كۆرۈشۈپ، جۇڭگو بىلەن چىلىنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى مەدھىيىلىدى.

لى پېڭ زۇڭلى 6 - نويابر يەنە چىلى كېڭەش پالاتاسىنىڭ باشلىقى سېرشىئودېس بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى دۆلەت پارلامېنتلىرىنىڭ ئالاقىسىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىشنى ھەم ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى ئۈمىد قىلدى.

6 - نويابر چۈشتىن كېيىن، لى پېڭ چىلى دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى فىرىس ۋە پايتەخت قوررۇقلۇق ئارمىيىسى گارنىزونىنىڭ مۇۋەققەت قوماندانى، گېنېرال ئېمىرئونىڭ ھەمراھلىقىدا چىلىنى ئازاد قىلغۇچى گېنېرال ئوشكېنسىنىڭ خاتىرە مۇنارىغا گۈل چەمبىرەك قويدى.

ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇچۇشتىن بۇرۇنقى سۆزىدە، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ ئىراققا قارىتا ھەربىي ھەرىكەت قوللىنىشىنى قەتئىي ئەيىبلىدى. ئۇ ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ھەرىكىتى خەلقئارا ئەخلاق ۋە ئادالەت تۇيغۇسىغا خىلاپلىق قىلىپلا قالماستىن، يەنە خەلقئارا ئەمەلىيەتكە ئاساسەن ئىراقنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋالغانلىقىنى، ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنىڭ بۇ ھەرىكىتى ئىراقنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىنى ئاساسىي جەھەتتىن ئەكىس ئەتتۈرۈپ، ئىراق خەلقىنىڭ ئېغىر ئاپەت ئېلىپ كېلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: «چىلى جۇڭگو بىلەن خەلقئارا ئالاقىنى ئەڭ بۇرۇن قانات يايدۇرغان لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىنىڭ بىرى شۇنداقلا جۇڭگو بىلەن 1 - بولۇپ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان جەنۇبىي ئامېرىكا دۆلىتى. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 26 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن چىلىنىڭ دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى. بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد - سودا، مەدەنىيەت جەھەتلەردىكى ئىنىنساقتا. بىز چىلى خەلقىنىڭ مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى يۈكسەك مەدھىيىلەيمىز ھەم ئۇنىڭدىن چىن كۆڭلىمىزدىن خۇشال.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: «چىلى جۇڭگو بىلەن خەلقئارا ئالاقىنى ئەڭ بۇرۇن قانات يايدۇرغان لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرىنىڭ بىرى شۇنداقلا جۇڭگو بىلەن 1 - بولۇپ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان جەنۇبىي ئامېرىكا دۆلىتى. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 26 يىلدىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن چىلىنىڭ دوستلۇق- ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز راۋاجلاندى. بولۇپمۇ يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد - سودا، مەدەنىيەت جەھەتلەردىكى ئالماشتۇرۇش كۈنسايىن كۆپەيدى، سىياسىي جەھەتتىكى سۆزلىشىش ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن ياخشى كەيپىيات ھازىرلىدى، غەربىي ياۋروپا جۇڭگونىڭ مۇھىم سودا شېرىكى بولۇپ قالدى. 1995 - يىلى جۇڭگو بىلەن غەربىي ياۋروپانىڭ سودا ئومۇمىي سوممىسى 42 مىليارد دوللارغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 18% ئاشتى.

لى لەنچىڭ مۇنداق دېدى:جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ ئۈدا، مۇقىم، تېز، ساغلام راۋاجلانغانلىقى ۋە جۇڭگو بازىرىنىڭ غايەت زور يوشۇرۇن كۈچى جۇڭگونىڭ ئەنگلىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان ئىقتىساد- سودا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى ياخشى پۇرسەت بىلەن تەمىنلىدى، جۇڭگو بىلەن ئەنگلىيىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتىكى ئىنتايىن كۈچلۈك ئۆز ئارا تولۇقلاش خاراكتېرى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇشى ئۈچۈن پۇختا ئاساس سالدى.

جۇڭگو ئەنگلىيە كارخانىلىرىنىڭ جۇڭگو بازىرىدىكى رىقابەتكە ئاكتىپ قاتنىشىپ، جۇڭگو بازىرىدىكى ئۇلۇشنى كۆپەيتىشنى قارشى ئالىدۇ شۇنداقلا ئەنگلىيە كارخانىچىلىرىنىڭ جۇڭگوغا مەبلەغ سېلىشىنى قارشى ئالىدۇ.

لى لەنچىڭ جۇڭگو - ياۋروپا، جۇڭگو - ئەنگلىيە مۇناسىۋىتى ئۈستىدە توختالدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لوندون، 5 - نويابر تېلېگراممىسى. ئەنگلىيىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ مۇئاۋىن ۋەزىلىسى لى لەنچىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 5 - كۈنى ئەنگلىيە - جۇڭگو سودىسىغا ئالاقىدار 48 شىركەت گۇرۇھى ئۆتكۈزگەن كەچلىك زىياپەتتە سۆز قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇقىم خەلقئارا تىنچ مۇھىتنى قولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن، جۇڭگو ياۋروپانى ئۆز ئىچىگە ئالغان دۇنيا ئەللىرى بىلەن دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىدۇ. ئەنگلىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ياۋروپا دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش جۇڭگونىڭ تاشقى سىياسىتىدە مۇھىم ئورۇننى ئىگىلەيدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو - ياۋروپا مۇناسىۋىتىدە يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، بۇ يىل 3 - ئايدا مەنگۇدا ئۆتكۈزۈلگەن ئاسىيا - ياۋروپا يىغىنى ۋە يىغىندىن كېيىنكى ھەرىكەتلەر جۇڭگو - ياۋروپا ھەمكارلىقىغا ياخشى ئاساس سالدى. جۇڭگو بىلەن ياۋروپا دۆلەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئۆز ئارا زىيارىتى ھەم ھەر قايسى ساھەدىكى ئالماشتۇرۇش كۈنسايىن كۆپەيدى، سىياسىي جەھەتتىكى سۆزلىشىش ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقى ئۈچۈن ياخشى كەيپىيات ھازىرلىدى، غەربىي ياۋروپا جۇڭگونىڭ مۇھىم سودا شېرىكى بولۇپ قالدى. 1995 - يىلى جۇڭگو بىلەن غەربىي ياۋروپانىڭ سودا ئومۇمىي سوممىسى 42 مىليارد دوللارغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 18% ئاشتى.

ياپونىيىنىڭ دۇڭجىڭ شەھىرىدىكى شىنتيەن كىتابخانا كوچىسىدا 31 - ئۆكتەبىردىن باشلاپ 37 - نۆۋەتلىك شىنتيەن قەدىمكى كىتابلار كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلدى، كۆرگەزمىدە ياپونىيە ۋە باشقا ئون نەچچە دۆلەتتىن كەلگەن نەشرىيات سودىگەرلىرى ۋە كىتابخانىلار تەخمىنەن 1 مىليون پارچە قەدىمكى كىتابنى كۆرگەزمە قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چياۋېبن لوكتەيلاك ياپونىيىنىڭ باش ۋەزىرلىكىگە يەنە سايلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 7 - نويابر تېلېگراممىسى. ياپونىيە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىنىڭ زۇڭسەيى چياۋېبن لوكتەيلاك 7- نويابر كېچەش، ئاۋام پالاتالىرى بىرلا ۋاقتىتا ئۆتكۈزگەن باش ۋەزىر سايلىمىدا 50% تىن ئارتۇق ئاۋاز بىلەن ياپونىيە ئىچكى كابىنېتىنىڭ زۇڭلى ۋەزىرلىكىگە يەنە سايلاندى ۋە 2- نۆۋەتلىك چياۋېبن ئىچكى كابىنېتى تەشكىل قىلىشقا كىرىشىپ كەتتى.

ئاۋام پالاتاسى ئومۇمىي يىغىندا سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى ۋە پېشۋالار يېڭى پارتىيىسىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشكەن چياۋېبن لوكتەيلاك 1- نۆۋەتلىك ئاۋاز بېرىشتە 262 ئاۋاز (ئومۇمىي سانى 500 ئورۇن)نىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىگە ئېرىشتى. كېچەش پالاتاسى ئومۇمىي يىغىندىمۇ چياۋېبن 145 ئاۋاز (ئومۇمىي سان 250 ئورۇن)غا ئېرىشتى.

بۇگۈن چۈشتىن بۇرۇن ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسى، سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى ۋە پېشۋالار يېڭى پارتىيىسىدىن تەركىب تاپقان 1- نۆۋەتلىك چياۋېبن ئىچكى كابىنېتى ۋەزىرلىرىدىن ئومۇمىيۈزلۈك ئىستېپا بەرگەنلىكىنى جاكارلىدى. بۈگۈن ئۆتكۈزۈلگەن ياپونىيىنىڭ 138- نۆۋەتلىك ئالاھىدە دۆلەت مەجلىسىدە ئەركىن دېموكراتلار پارتىيىسىدىن يېتەك زۇڭيىلاك ئاۋام پالاتاسىنىڭ باشلىقلىقىغا، يېڭى تەرەققىيات پارتىيىسىدىن دۇبۇخىسەن مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا سايلاندى.

ھالدا زىمبابۋېنىڭ مۇئاۋىن رۇكنىگە بىلەن كۆرۈشتى

جۇڭگو ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش پرىنسىپىنى بىر تەرەپلىمە چوشەندۇرۇشنىڭ ئاقىۋىتى ئېغىر بولۇۋاتىدۇ، دەپ قارىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 5 - نويابر تېلېگراممىسى. ب د ت 3 - كومىتېتىنىڭ (ئىجتىمائىيەت، ئىنسانپەرۋەرلىك ۋە مەدەنىيەت) يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمىكىنىڭ ئەزاسى شېي بوخۇا 5 - نويابر سۆز قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش پرىنسىپىنى بىر تەرەپلىمە چوشەندۇرۇش، بولۇپمۇ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى دېگەن بىر نېمىنى سۈيئىستېمال قىلىپ بىر دۆلەتنىڭ زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ۋە بىرلىكىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىشنىڭ ئاقىۋىتى ئىنتايىن ئېغىر بولىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: مىللەتلەرنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئالدى بىلەن چەتئەل ھەرقانداق تاجاۋۇزى، ئارىلىشىشى ۋە كونترول قىلىشىغا قارشى تۇرۇپ، دۆلەتنىڭ مۇستەقىللىقى، ئىگىلىك ھوقۇقى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش، ئۆزىنىڭ سىياسىي ئىستىقبالى، ئىجتىمائىي تۈزۈمى ۋە تەرەققىيات يولىنى شۇ دۆلەت خەلقى بەلگىلەش دېگەنلىكتۇر، بۇ بىر دۆلەتنىڭ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىنىڭ ئاساسى شۇنداقلا خەلقئارا كىشىلىك ھوقۇق ۋە ئاساسىي ئەركىنلىكتىن تولۇق بەھرىمەن بولۇشنىڭ ئالدىنقى شەرتى.

جۇڭگو مۇنداق دەپ قارايدۇ: ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقى چەت ئەللەرنىڭ ھۆكۈمرانلىقى، مۇستەملىكىچىلىك ھۆكۈمرانلىقى ياكى چەت ئەللەرنىڭ ئىشغالىيىتى ئاستىدىكى خەلقلەر باب كېلىدۇ، ئۇنى ھوقۇق بېرىش ياكى ھەرقانداق ھەرىكەت قوللىنىش ئارقىلىق بىر دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە سىياسىي بىرلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك ياكى قىسمەن پارچىلاش ياكى ئۇنىڭغا دەخلى - تەرۇز قىلىشقا ھوقۇق بېرىش ياكى ئىلھاملاندۇرۇش، دەپ بۇرمىلاپ چوشەندۇرۇشكە بولمايدۇ. بۇنداق بولسا، مىللىي توقۇنۇش ۋە ئىجتىمائىي داۋالغۇش پەيدا قىلىدۇ ياكى ئۇنى ئېغىرلاشتۇرۇۋېتىدۇ، ھەتتا دۇنيا تىنچلىقى ۋە خەۋپسىزلىكىگە تەھدىت سالىدۇ.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ 24- ئۆكتەبىردىن 7 - نويابرغىچە جۇڭگونىڭ دىپلوماتىيە ۋە ھەربىي مۇتەخەسسىسلەر ۋەكىللەر ئۆمىكى موسكۋادا روسىيە، قازاقستان، قىرغىزستان، تاجىكستانلارنىڭ دىپلوماتىيە ۋە ھەربىي مۇتەخەسسىسلەر بىرلەشمە ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن جۇڭگونىڭ يۇقىرىدىكى تۆت دۆلەت بىلەن چېگرىلىنىدىغان رايونلىرىدىكى ھەربىي كۈچلەرنى قىسقارتىش مەسىلىسى توغرىسىدا 21 - قېتىملىق سۆھبەت ئېرىشتى.

△ يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى سېربىيە سوتسىيالىستلار پارتىيىسىنىڭ باياناتچىسى داچىچ 5 - نويابر ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى:3- نويابر ئۆتكۈزۈلگەن يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى پارلامېنتى گراژدانلار پالاتاسى سايلىمىدا ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە- سېربىيە سوتسىيالىستلار پارتىيىسى باشچىلىقىدىكى سولچىل ئىتتىپاقى بىلەن ھاكىمىيەت بېشىدىكى پارتىيە مونتېنېگرو سوتسىيال دېموكراتلار پارتىيىسى«كىشىنى قايىل قىلدىغان غەلبە»گە ئېرىشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051، گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 ــ CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57）

1996 - يىل
نويابر
12
سەيشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلىدىغان چوڭ ناھىيىنىڭ يېڭى تەپەككۇرى

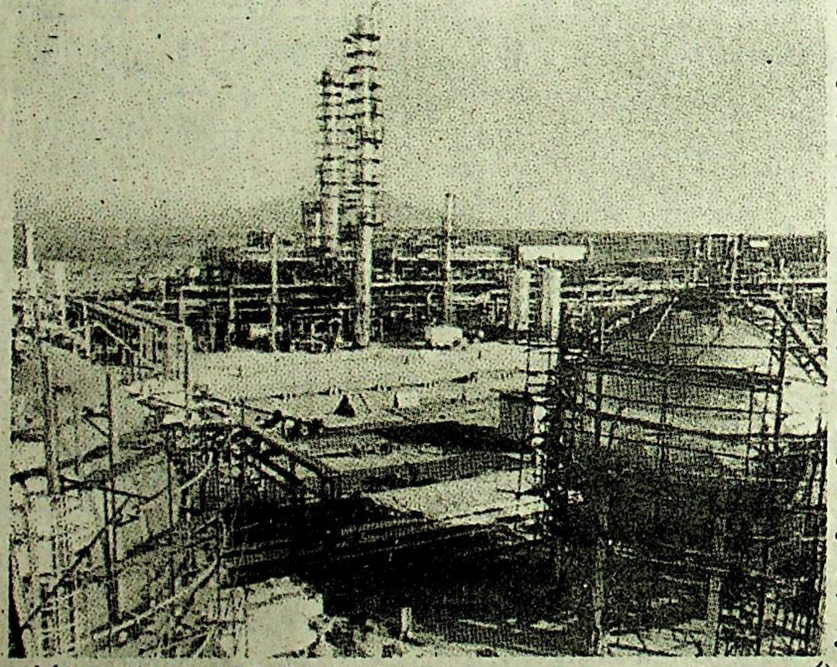
ـ ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ چارۋىچىلىقتا «يەنە بىر ئالتاي بەرپا قىلىش قۇرۇلۇشى» توغرىسىدا (2)

ئۇز مۇخبىرىمىز جاڭ جيايىن

ئالتاي ۋىلايىتىدىكى يەتتە ناھىيە، بىر شەھەر ئىچىدە كۆكتوقاي ناھىيىسى چارۋىچىلىقتا تېز يۈكسەلگەنلىكتىن چارۋىچىلىقتا «چوڭ ناھىيە» دەپ ئاتالىپ كەلگەندى. بۇنىڭ سەۋەبى سۈكى، بىرىنچىدىن، كۆكتوقاي ناھىيىسىدە چارۋا كۆپەيدى، كۆپ يىللاردىن بۇيان چارۋىلارنىڭ بېقىلىش سانى جەھەتتە بۇ ۋىلايەتتىكى ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كەلدى، بۇ يىل چارۋا سانى تېخىمۇ كۆپىيىپ 800 مىڭ تۇياقتىن ئېشىپ كەتتى؛ ئىككىنچىدىن، كالا، قوي گۆشىنىڭ مقدارى كۆپ، بولۇپ، 1995ـ يىلى 7800 تونىنغا يەتكەندى، بۇ يىل 8000 تونىندىن ئېشىپ كېتىشى مۇمكىن، باشقا گۆش تۇرلىرىنى قوشقاندا، ئومۇمىي گۆش مقدارى 10 مىڭ تونىنغا يېتىشى مۇمكىن؛ ئۈچىنچىدىن، كالا، قوي گۆشىنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى يۇقىرى، بازارغا قوشقان تۆھپىسى زور بولۇپ، «چوڭ گۆش ئىسكىلاتى» دەپ تەرىپلەندى.

مەن زىيارەت داۋامىدا ئۇچراشقان كادىرلار ئىنتايىن كەتەرلىك بىلەن مۇنداق دېيىشتى: تىك لىنىيە بويىچە سېلىشتۇرساق، نەتىجىمىز بار، توغرا لىنىيە بويىچە سېلىشتۇرساق كۆپ ئارقىدا تۇرمىز، شىنجاڭ بويىچە گۆش مقدارى 10 مىڭ تونىنداىن ئېشىپ كەتكەن ئوندىن ئارتۇق ناھىيە بار، كۆكتوقاي ناھىيىسىدە ھازىرغا قەدەر گۆشنىڭ ئومۇمىي مقدارى تېخى 10 مىڭ تونىنغا يەتمىدى، سۈرئەت جەھەتتىن ئېيتقاندا، 8ـ بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ناھىيە بويىچە چارۋىچىلىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنىڭ يىللىق ئېشىش نىسبىتى% 1.66 بولۇپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ % 12 لىك ئېشىش نىسبىتىدىن خېلىلا تۆۋەن؛ گۆش مقدارى بەش يىلدا ئاران % 19 ئاشتى، بۇ شىنجاڭ بويىچە % 53.8 لىك نىسبەتتىن تۆۋەن؛ 1995ـ يىلى چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 1111 يۈەنگە يەتتى، بۇ تۇرپان، ماناس قاتارلىق ئىلغار ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭكىدىن كۆپ تۆۋەن، يۇقىرىقى ئەھۋال «چارۋىچىلىقتا چوڭ ناھىيە» دېگەن نامىمىزغا ئانچە لايىق ئەمەس. كۆكتوقاي

（ئاخىرى 4 ـ بەتتە）

تەبئىي گازنى يېغىۋېلىپ بىر تەرەپ قىلىش قۇرۇلمىسى 11ـ ئاينىڭ ېشىدا تۇرپان-قۇمۇل نېفىتلىكىدە پۈتتى. بۇ قۇرۇلما ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشكەندىن كېيىن، نېفىتلىكتىن چىقىدىغان گازنى يېغىۋېلىپ، سۈيۇقلاندۇرۇپ ئۇرۇمچىگە يەتكۈزۈپ بېرىدۇ. بۇنىڭدىن يىلىغا 300 مىليون يۈەندىن ئارتۇق قىممەت يارىتىلى بولىدۇ.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەسئۇلىيەت ئىنتايىن ئېغىر

(1986 - يىل 10 - ئاينىڭ 13 - كۈنى)

جياڭ زېمىن

باياۋان يولداش لى شياۋخاڭ پۈتۈن شەھەرنىڭ بۈگۈنكى بىر يىل كىرگەندىن بۇيانقى ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتى ئەھۋالىنى تەھلىل قىلدى، ياخشىلاش پىكرى ۋە تەدبىرلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى، مەن بۇ پىكىرلەرگە تامامەن قوشۇلىمەن. تارماقلار ۋە كادىرلىرىمىزنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش خىزمىتىگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، شاڭخەيدە ئوت ئاپىتى ئالاھىدە كۆپەيىپ، زىيان بارغانسېرى ئېغىرلاشتى. مەلۇماتقا قارىغاندا، 1ـ ئايدىن 9ـ ئايغىچە بولغان تارىلىقتا يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتى ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن% 38.4 كۆپەيگەن، بىۋاستە ئىقتسادىي زىيان 7 مىليون 370 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئىككى ھەسسىدىن ئارتۇق كۆپەيگەن. بۇنداق ئەھۋال ئون نەچچە يىلدىن بۇيان ئاز ئۇچرىغان. ئىشلەپچىقىرىش كۆپرەك ئېشىۋېدى، ھەممىمىز خۇشال بولدۇق، لېكىن ئوت ئاپىتى كۆرۈلۈش نىسبىتىنىڭ ئۆرلەپ كېتىشىگە ھەرگىز يول قويۇشقا بولمايدۇ. بۇ يىل شاڭخەيدە يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتىدىن، بولۇپمۇ بۇ قېتىم 2ـ يېنىك سانائەت ئىدارىسىنىڭ ئىشخانا بىناسىدا يۈز بەرگەن ئوت ئاپىتىدىن بىز، شەھەر رەھبەرلىرى تولىمۇ بىئارام بولدۇق. بۇ جايدا ئاھالە بەك زىچ بولۇپ، بىنانىڭ ئارقىسىدىلا 100 نەچچە ئائىلە بار ئىكەن، ئۇلارمۇ كۆيۈپ كەتسە، ئاھالە ماكانسىز قالىدۇ ـ دە، بۇ مەسىلە ناھايىتى چوڭ مەسىلىگە ئايلىنىدۇ. «نەنجىك» يولدا ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، ئەتىسى شەھەرنىڭ جەنۇبىدىكى سۇ تۇرۇبىسى پېرىلىپ، سۇ تېشىپ كېتىپتۇ. تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بۇنى دەل ۋاقتىدا خەۋەر قىلىپتۇ. بىراق بۇ خەۋەرلەر شەھەر ئاھالىسىنى قاتتىق چۆچۈتۈش بىلەنلا قالماي، ئۇلارغا شاڭخەينىڭ ئۇل مۇئەسسەسىلىرىدە ھەقىقەتەن نۇرغۇن مەسىلە بارلىقىنى چۈشەندۈرسە ھەم بىزنىڭ ئۇنى پەيدىنپەي ياخشىلاۋاتقانلىقىمىزنى بىلدۈرسە تېخىمۇ ياخشى بولاتتى. شۇڭا كۆپچىلىككە چوقۇم ھوشيارلىقنى ئۆستۈرۈپ، ئوت ئاپىتىدىن مۇداپىئە كۆرۈش زۆرۈرلۇكىنى ئۇقتۇرۇپ تۇرۇشىمىز كېرەك. ئۇنداق قىلمايدىغان بولساق، ئوت ئاپىتى كۆرۈلۈپ قالسا، ئاقىۋەت تولىمۇ ئېغىر بولىدۇ. شاڭخەيدە مەۋجۇت مەسىلىلەر ھەققەتەن بىر قەدەر كۆپ، بىردەم ئوت ئاپىتى يۈز بېرىۋاتقان، بىردەم سۇ تۇرۇبىسى پېرىلىپ كېتىۋاتقان، بۇلاردىن تولىمۇ ئېچىنماقتىمىز. يېقىندا يەنە «ۋەنشىن» ناملىق پاراخوتقا ئوت كەتتى، پاراخوت شەھەرلىك ھۆكۈمەتنىڭ ئىشخانا بىناسىغا يېقىن يەردە بولغانلىقتىن، ئۇنىڭدىن كۆتۈرۈلگەن ئىس-تۈتەك ھۆكۈمەت بىناسىغا كىرىپ كەتتى. كەپشەرلەش ۋە كېسىشتىن پەيدا بولغان ئوت ئۇچقۇنىدىن كېلىپ چىققان ئوت ئاپەتلىرىمۇ ئاز ئەمەس، مەن ئالاقىدار تارماقلارغا كەپشەرلەشتە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەدبىرلىرىنى قوللىنىش، ئوت ئاپىتى يۈز بەرمەسلىككە كاپالەتلىك قىلىش توغرىسىدا قائىدە-تۈزۈم تۈزۈپ چىقىشنى كۆپ قېتىم ئېيتتىم. مەن ئېلېكتر ساھەسىدە ئىشلىگەن، ئېلېكتر تارماقلىرى بىر نەچچە يىللىق تارىخىي ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، ئېلېكتر ئۈسكۈنىلىرى بىلەن مەشغۇلات قىلغاندا خىزمەت ېېلىتى تۈزۈمىنى يولغا قويۇشنى بەلگىلىگەن؛ مەشغۇلات قىلغاندا يەنە ھەر ئېھتىمالغا تەييار تۇرىدىغان نازارەتچىلەرنى قويغانىدى. ھازىر ۋەقەلەرنىڭ مۇشۇنداق كۆپ تەكرارلىنىشى بىزنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ.

بۈگۈنكى يىغىنىڭ بارلىق شەھەر ئاھالىسىنىڭ، ھەممىدىن ئاۋۋال بارلىق رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ۋە بىخەتەرلىككە بولغان دىققىتىنى قوزغىشىنى ئۈمىد قىلىمەن. تۆۋەندە بىر نەچچە نۇقتىلىق پىكرىمنى سۆزلەپ ئوتتۇرىغا قويىمەن، ئۇنى مۇنداق ئۈچ جۈملە سۆزگە يىغىنچاقلاشقابولىدۇ: بىرىنچى، «يوشۇرۇن ئاپەت ئوتتىن خەتەرلىك»، ئىككىنچى، «ئالدىنى ئېلىش قۇنقۇزۇشتىن مۇھىم»، ئۈچىنچى، «مەسئۇلىيەت ئىنتايىن ئېغىر».

ئالدى بىلەن «يوشۇرۇن ئاپەت ئوتتىن خەتەرلىك» دېگەن مەسىلە ئۈستىدە توختىلىپ ئوتىمەن. بۇ ھەممىمىزنىڭ دىققىتىنى قوزغىشى كېرەك. ئاسان ئوت ئالدىغان ياكى ئاسان پارتلاش يۈز بېرىدىغان سورۇنلاردا ئوت چىقىدىغان مەشغۇلاتلاردىن كېلىپ چىققان ئوت ئاپەتلىرى خېلىلا كۆپىيىپ قالدى. ئىلگىرى «مەدەنىيەت» مايدانىدا يۈز بەرگەن چوڭ ئوت ئاپىتى مەشغۇلات قائىدىسىگە ئەمەل قىلمىغانلىقتىن بولغان. لېكىن مۇنداق ۋەقەلەرنىڭ يۈزبېرىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش قايتا-قايتا تەكىتلەنگەن بولسىمۇ، بىز تەجرىبە - ساۋاقلارنى قوبۇل قىلمىدۇق، ئالدىنى ئېلىشنىڭ ئەمەلىي ئۇنۇملۇك تەدبىرلىرىنىمۇ ھەقىقىي قوللانمىدۇق. بۇ بىر تەرەپ. ئەمدى باشقا بىر ئەھۋال ئۇستىدە توختىلىمەن، شاڭخەيدە ھازىر ئوت ئاپىتىگە سەۋەبچى بولىدىغان نۇرغۇن يوشۇرۇن مەنبە بار. بۇ يوشۇرۇن مەنبەلەرنىڭ خەتىرى ئوت چىقىرىلىدىغان مەشغۇلاتلارنىڭكىدىن تېخىمۇ زور. ج خ تارماقلىرى دۆلەت بايرىمى ھارپىسىدا 20 مىڭدىن ئارتۇق ئورۇننىڭ بىخەتەرلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ، 7900 دىن ئارتۇق يوشۇرۇن مەنبەنى بايقىغان. بۇ ئورۇنلارنىڭ خېلى بىر قىسمىدا ئىلگىرى ئوت ئاپىتى يۈز بەرگەن ياكى ئۇلارنى ج خ تارماقلىرى ئاگاھلاندۇرغان بولسىمۇ، ئۇلار بۇنى يەنىلا تۆگەتمىگەن، بۇ كەشىنى ئىنتايىن ئەندىشگە سالىدۇ. ئەگەر ۋەقە يۈز بەرگەندىن كېيىن تۈزىتىمىز، دېيىلىدىغان بولسا، كېچىككەن بولىمىز. بۇ قېتىمقى زەربىدارلىق بىلەن تەكشۈرۈشتە 7900 دىن ئارتۇق يوشۇرۇن ئاپەت مەنبەسى بايقالدى. بۇ ئەشۇ ئورۇنلاردىكىلەرنىڭ ۋە رەھبەرلەرنىڭ ئىدىيە جەھەتتىكى بىخوتلۇقىنى ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىدۇ. ئىدىيە جەھەتتىكى

（ئاخىرى 4 ـ بەتتە）

ئورۇمچىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقات كۈنى پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

جۇڭگو يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ شىنجاڭ شۆبىسى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى

ئەسقەبك كەرىمباي، دەلىلقان مامىقان قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

ئۇرۇمچىدە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقات كۈنى پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلدى

ئۆزمۇخبىرلىرىمىز **شى جۇڭ، ۋەي من** خەۋىرلەندى: 11-ئاينىڭ 9-كۈنى مەملىكەت بويىچە ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقات كۈنى، ئۇرۇمچى رايونىدا .بۇ تەشۋىقات كۈنى پائالىيىتى مول مەزمۇنلۇق ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى ۋە تىنچ ئوكيان ئىستراخوۋانىيە شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچى ئىش ھېجىرىش باشقارمىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش ساۋاتلىرى رەسىملىك كىتابى» تەقدىم قىلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. مۇراسىمدا ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى دۇجيەنشى مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ۋەتەننىڭ كېلەچىكى، ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش تەربىيىسىنى باللاردىن باشلاپ چىڭ تۇتۇش كېرەك. ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقات كۈندە كىتاب ئىئانە قىلىش پائالىيىتىنى ئۆتكۈزۈش ناھايىتى چوڭقۇر تەربىيەۋى ئەھمىيەتكە ئىگە.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتىن مۇداپىئە كۆرۈش ئىدارىسى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى «تەڭرىتاغ» تۇرلۇك ماللار سودا سارىيى، «قىزىلتاغ» سودا سارىيى، «دوستلۇق» سودا سارىيىغا ئاپىرىپ، ئامموۋى سورۇنلاردا تاماكا چېكىشنىڭ چەكلىمىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى؛ «تيانشان» رايونى، سايباغ رايونى، يېڭىشەھەر رايونىدىكى ئوت ئۆچۈرۈش تارماقلىرى پەۋقۇلاددە زور ئوت ئاپىتىگە دائىر فوتو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزدى؛ شنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق، شەھەرلىك ئوت ئۆچۈرۈش تارماقلىرى بىرلىكتە سەنئەت كېچىلىكى ئۆتكۈزدى. 11-ئاينىڭ 9-كۈنى كەچتە ئوت ئۆچۈرۈش تارماقلىرى يەنە ئۇرۇمچى رايونىدىكى كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرىدا ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش بويىچە بىخەتەرلىك تەكشۈرۈشى ئېلىپ باردى. .

قاراقاش ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە تىجارەتچىلەرگە مەدەنىيەتلىك تىجارەت قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشتا چىڭ تۇردى. بۇنىڭ بىلەن قاراقاش ناھىيىسىدىكى پىزا ئىگىلىك سودا بازىرى ئۇدا تۆت يىل ئاپتونوم رايون ۋە مەملىكەت بويىچە «مەدەنىيەتلىك بازار» بولۇپ باھالاندى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەمتىمىن** فوتوسى

خالمۇرات غوپۇرنىڭ ئىش - پائالىيەتلىرىدىن بېرلگەن دوكلات مالىيە - ئىقتىساد ئىنستىتۇتىنى زىلزىلگە سالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كالك پىلك** خەۋىرى: 11-ئاينىڭ 8-كۈنى چۈشتىن كېيىن شنجاڭ مالىيە-ئىقتىساد ئىنستىتۇتىنىڭ كۇلۇبى ئوقۇغۇچىلار بىلەن تولغانىدى. «جۇڭگودىكى ئون مەشھۇر ياش» نىڭ بىرى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشكەن پروفېسسور خالمۇرات غوپۇرنىڭ تۇنجى مەيدان دوكلات بېرىش يىغىنى بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلدى.

پروفېسسور خالمۇرات غوپۇر ئىككى سائەت داۋاملاشقان دوكلاتىدا ئۆزىنىڭ توختىماي ئىلگىرىلەشتەك كەچۈرمىشى ئارقىلىق ئۆزىنى قەدىرلەش، ئۆزىگە ئىشىنىش، ئىرادە تىكلەش، ئۆزىنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردىن ۋەتەنگە، شنجاڭغا، ھەر مىللەت خەلقىگە شان-شەرەپ كەلتۈرگەنلىكى، ياشلىق باھارىنى تەقدىم قىلغانلىقىدەك تەسىرلىك ئىش-پائالىيەتلىرىنى سۆزلەپ، سورۇننى زىلزىلگە سالدى.

بۇ قېتىمقى پائالىيەتنى ئۇيۇشتۇرغان ئاپتونوم رايونلۇق ئىتتىپاق كومىتېتى، ئاپتونوم رايونلۇق ماۋارىپ كومىتېتى ۋە تىنچ ئوكيان ئىستراخوۋانىيە شىركىتىنىڭ ئۇرۇمچى ئىش ھېجىرىش باشقارمىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش ساۋاتلىرى رەسىملىك كىتابى» تەقدىم قىلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. مۇراسىمدا ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ مۇئاۋىن نازىرى دۇجيەنشى مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرى ۋەتەننىڭ كېلەچىكى، ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش تەربىيىسىنى باللاردىن باشلاپ چىڭ تۇتۇش كېرەك. ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەشۋىقات كۈندە كىتاب ئىئانە قىلىش پائالىيىتىنى ئۆتكۈزۈش ناھايىتى چوڭقۇر تەربىيەۋى ئەھمىيەتكە ئىگە.

قىسقا خەۋەرلەر

● دۆلەت سۇ چىلىق مىنىستىرلىكى يېقىندا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سۇ چىلىق سىستېمىسى، شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى، شنجاڭ ھەربىي رايونىغا ئاپتوموبىل تەقدىم قىلدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **جاۋگۇاڭپىڭ**

● يېقىندا ئېچىلغان مەملىكەت بويىچە چېگرا ئىچىز لىرىنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا ئالاتاۋ چېگرا ئىچىزى «مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار چېگرا ئىچىزى» بولۇپ باھالىنىپ، تەقدىرلەندى.

گوجىڭبى

● شنجاڭدا پاتېنت ھوقۇقىغا ئىلتىماس قىلغۇچىلارنىڭ نىسبىتى زور دەرىجىدە ئاشتى.

(شنخۇا ئاگېنتلىقى)

جۇڭگو پىزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ شنجاڭ شۆبىسى ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى

ئەسقەت كەرىمباي، دەللاقان مامىقان قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت** خەۋىر قىلدۇ: جۇڭگو پىزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ شنجاڭ شۆبە بانكىسى مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى جۇڭگو پىزا ئىگىلىك بانكىسى، شاڭخەي شەھەرلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، شاڭخەي شەھەرلىك مەدەنىيەت تەرەققىيات باش شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار بىرلىشىپ ئىشلىگەن «ئالتۇن باشاق نەدە سىز؟» ناملىق تۆت قىسىملىق تېلېۋىزىيە تېياتىرىنى سۈرەتكە ئېلىشنى باشلاش مۇناسىۋىتى بىلەن ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنى ئاچتى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۆجىسى ئەسقەت كەرىمباي، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللاقان مامىقان قاتارلىق رەھبەرلەر قاتناشتى.

«ئالتۇن باشاق نەدە سىز؟» ناملىق تېلېۋىزىيە فىلىمى جۇڭگو پىزا ئىگىلىك بانكىسى شنجاڭ شۆبە بانكىسىنىڭ كادىرى يولداش جاڭ پېيىڭنىڭ شۆبە ئىزلىرىغا ئاساسەن ئىشلىنىدۇ. يولداش جاڭ پېيىڭ چېگرا رايوندا يىلتىز تارتىپ، پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغان، ئۆز مەنپەئىتى بىلەن ھېسابلاشماي، نامرات رايونلاردا باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ، بارلىققا شنجاڭنىڭ ئىقتسادىي قۇرۇلۇشى ئىشلىرىغا بېغىشلىغان كۈك فەنسىنچە ياخشى كادىر.

ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىدا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللاقان مامىقان سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: «يولداش جاڭ پېيىڭنىڭ ئىش ئىزلىرىغا ئاساسەن ئىشلەنگەن «ئالتۇن باشاق نەدە سىز؟» ناملىق تېلېۋىزىيە فىلىمىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا سۈرەتكە ئېلىنىشقا باشلىنىشى پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش بويىچە قىلىنغان بىر ياخشى ئىش، فىلىم ئىشلەش گۇرۇپپىسىدىكى يولداشلارنىڭ مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ يېقىندىن ياردەم بېرىشى بىلەن يولداش جاڭ پېيىڭنىڭ شانلىق ئوبرازىنى يارتىپ، ھەر مىللەت كادىرلىرىنىڭ يولداش جاڭ پېيىڭدىن ئۆگىنىپ ئىشچانلىقنىڭ ئىنكىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلىش روھىنى ئۇرغۇتۇش ئۈچۈن كۈچ چىقىرىشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۋاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 3- توختام بۆلۈكىدە يەنە يېڭى نەتىجە يارىتىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جاي - جايلىرىدا پەۋقۇلاددە زور كەلكۈن ئاپىتى يۈز بەرگەندىن كېيىن، تۇرپان - ئۇرۇمچى - داخۋاڭشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولىنىڭ 3 - توختام بۆلۈكىدىكى قۇرۇلۇشچىلار تېزدىن تەشكىللىنىپ كەلكۈنگە ناقابىل تۇرۇش، خەتەردىن قۇتقۇزۇشنىڭ 1 - سېپىدە جاپالىق كۈرەش قىلىپ، «312» دۆلەت تاشيولىنىڭ خۇگۇ بۆلۈكىدىكى كەلكۈن بۇزۇۋەتكەن جايلارنى جىددىي ياساپ، قاتناشنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشكە تۆھپە قوشقانىدى، شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇلار يەنە ۋاقتىنى چىڭ تۇتۇپ، تۇرپاندا تۇرۇشلۇق نازارەتچى ئىنژېنېرلار باشقارمىسى ۋە مۇشۇ بۆلەكتىكى نازارەتچى ئىنژېنېرلارنىڭ ماسلىشىشى بىلەن يېڭى جەڭگە ئاتلاندى.

بۇ بۆلەكتە ياسلىدىغان يولنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 13.29 كىلومېتر بولۇپ، ياسلىدىغان كۆۋرۈك، سۇڭگۇچ كۆپرەك ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە، بۇ جايىنىڭ تەبىئىي شارائىتى ناچار بولغاچقا قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە سۈرئىتىگە كاپالەتلىك قىلىش ئۈنچىۋالا ئاسانغا چۈشمەيتتى. بۇ توختام بۆلۈكىنىڭ مەسئۇللىرى 8 - ئاينىڭ 20-كۈندىن ئېتىبارەن «يۇقىرى - تۆۋەن تەڭ ھەرىكەتكە كېلىش، ھەممە ئادەم ئىش ئورنىغا چېقىپ ئىشلەش» شوئارىنى ئوتتۇرىغا قويۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، «100 كۈن زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەش» تە مۇسابىقىلىشىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇ پائالىيەت باشلانغاندىن كېيىن، ھەرقايسى قۇرۇلۇش ئەترەتلىرىنىڭ باشلىقلىرى، شۆجىلىرى، ئىشچىلار ئۈيۇشمىسىنىڭ رەئىسلىرى باشلامچىلىق بىلەن ئىش ئورنىدا يېتىپ - قوپۇپ باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ، پارتىيە، ئىتتىپاق ئەزالىرىمۇ ئۆزلىرىنىڭ نەمۇنىلىك، ئاۋانگاردلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئەڭ جاپالىق ئىش ھالقىلىرىدا ئىشلىدى. بۇ پۈتكۈل قۇرۇلۇشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. نەتىجىدە، 1 - قۇرۇلۇش سمېنا - گۇرۇپپىسىغا ئوخشاش ئۇچ قېتىم ئۇدا 30 سائەتتىن كۆپرەك زەربىدارلىق بىلەن ئىشلەيدىغان ئىلغار سمېنا - گۇرۇپپىلار كەينى - كەينىدىن مەيدانغا كېلىپ، قۇرۇلۇش سۈرئىتى سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىنغان ھالدا كۆرۈنەرلىك تېزلىتىلدى. ھازىرغا قەدەر بۇ بۆلەكتىكى ئاساسلىق بۆزۈۋۈتكەن جايلار ئاساسىي جەھەتتىن ئىسلىگە كەلتۈرۈلدى. 9 - ئايدىلا 6 مىليون 158 مىڭ 100 يۇەن قىممەتلىدىكى قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى تاماملىنىپ، قۇرۇلۇش باشلانغاندىن بۇيانقى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى.

بۇ بۆلەكتىكى نازارەتچى ئىنژېنېرلار قۇرۇلۇش سۈپىتى ۋە سۈرئىتىگە كاپالەتلىك قىلىش، قاچان چاقىرسا شۇ ھامان ئىش ئورنىغا بېرىش» تەك خىزمەت ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، «ھەسسىلەپ قىزغىن مۇلازىملىق قىلىش، چاقىرمىسمۇ ئۆزلۈكىدىن ئىش ئورنىغا بېرىپ نازارەتچىلىك قىلىش» ئۇسۇلى بويىچە ئىشلىدى. ھەر ۋاقىت ئىش ئۈستىدە نازارەتچىلىك قىلىپ، كۆرۈلگەن مەسىلە لەرنى ۋاقتىدا، دادىل بىر تەرەپ قىلىپ، قۇرۇلۇش سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلدى.

ھازىر بۇ توختام بۆلۈكىدىكى نازارەتچى ئىنژېنېرلار ۋە قۇرۇلۇشچىلار يەنىمۇ غەيرەت قىلىپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، كەلكۈن كەلتۈرگەن زىيانىنى تولۇقلاش، شنجاڭ خەلقىگە ئۆز قەرزىدە سۈپەتلىك، ئۈنۈملۈك يۇقىرى سۈرئەتلىك يول ياساپ بېرىش ئۈچۈن كېچە - كۈندۈز جاپالىق جەڭ قىلماقتا.

قەشقەر شەھەرلىك نەپىس ھۈنەر - سەنئەت شىركىتى مەھسۇلات سۈپىتىنى سەرخىللاشتۇرۇپ، بازار رىقابىتىدە ئۈستۈنلۈككە ئېرىشتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئۆمۈل** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان قەشقەر شەھەرلىك نەپىس ھۈنەر - سەنئەت شىركىتى تېخنىكا ئۆزگەرتىش ۋە ئىلغار ئۇسكۇنىلەرنى كىرگۈزۈشنى بۆسۈش ئېغىزى، مەھسۇلات سۈپىتىنى سەرخىللاشتۇرۇش، مىللىي ئالاھىدىلىك بىلەن زامانىۋىلىقنى بىرگەۋدىلەشتۈرۈش، ئىستېمالچىلارنىڭ تەلىپىگە ماس بولۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىش ئارقىلىق بىر تۈركۈم كۆزىر مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپ چىقىرىپ بازارغا سېلىپ، بازار رىقابىتىدە ئۈستۈنلۈككە ئېرىشتى. بۇ يىل يىل بېشىدىن 10-ئاينىڭ 20-كۈنىگىچە ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 4 مىليون يۈەنگە، سېتىش-تەممىسىنى 3 مىليون 700 مىڭ يۈەنگە، باج - پايدىنى 270 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ئالدىنقى يىللاردىكىدىن زور دەرىجىدە ئاشۇردى.

بۇ شىركەت مەملىكەت بويىچە ئازسانلىق مىللەتلەر ئالاھىدە ئېھتىياجلىق بۇيۇملارنى ئىشلەپ چىقىرىدىغان نۇقتىلىق كارخانىلارنىڭ بىرى بولۇپ، مىللىيچە كىيىم- كېچەك، ئالتۇن - كۈمۈش زىبۇزىننەت بۇيۇملىرى، مىللىيچە چالغۇ ئەسۋابلار، كەشتە بۇيۇملىرى، دوپپا، گىلەم، سايا‌ھەت خاتىرە بۇيۇملىرى قاتارلىق يەتتە تۈر، 500 خىلدىن ئارتۇق مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىراتتى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان بۇ شىركەت خام ئەشيا باھاسى ئۆرلەپ كېتىش، مەبلەغ قىس، تېخنىكا كۈچى ئاجىز بولۇش، ئۇنىۋېرسال مەھسۇلاتلار رەڭ، پاسۇن، سۈپەت جەھەتتە تېز ئۆزگىرىۋاتقان بازار ئېھتىياجىغا ئۈيغۇنلىشالماسلىق، مەھسۇلاتلار كۆپلەپ پېسلىپ قېلىش قاتارلىق قېينىچىلىققا دۇچ كەلدى. بۇنداق ئەھۋالدا بۇ شىركەت سۈپەت ئارقىلىق كارخانىنى روناق تاپقۇزۇش ستراتېگىيىسىنى تۇرغۇپ چقىپ، تېخنىكا يېڭىلاش، تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە زور كۈچ سەرپ قىلدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى مۇناسۋەتلىك تارماقلارنىڭ قوللىشى بىلەن 1 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ تەييارلاپ، پاپونىيەدىن ئېلىكتر مېڭىلىك كەشتە ئىشلەش ماشىنىسى، ئامېرىكىدىن خەلقئارا ئىلغار سەۋىيىگە ئىگە ئالتۇن - كۈمۈش زىبۇزىننەت بۇيۇملىرىنى ئىشلەش لىنىيىسى كىرگۈزۈپ، شاڭخەي، گۇاڭجۇ قاتارلىق جايلاردىكى ئۇخشاش كەسىپتىكى كارخانىلارغا ئادەم ئەۋەتىپ تەربىيىلەپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سۈپىتى ۋە ھۈنەر-سەنئىتىنى ياخشىلاپ، تەننەرخىنى تۆۋەنلەتتى، ئالتۇن زىبۇزىننەت بۇيۇملىرىنىڭ تۇرىنى ئىلگىرىكى ئون خىلدىن 55 خىلغا كۆپەيتىپ، سېتىش يوللىرىنى ئۇرۇمچى، كورلا، ئاقسۇ، خوتەن قاتارلىق جايلارغىچە كېڭەيتتى. شىركەت يېڭى مەھسۇلات، سۈپەتلىك مەھسۇلات يارىتىش، مەھسۇلاتلارنىڭ تۈرلىرىنى كۆپەيتىش ئارقىلىق ئۇخشاش كەسىپلەر بويىچە داڭلىق مەھسۇلاتلارنى بارلىققا كەلتۈردى. بۇ شىركەتنىڭ ھېيتكا جامەسى مەنزىرىسى، ئاپئاق خۇجا مەقبەرىسى مەنزىرىسى چوشۇرۇلگەن ئاسما گىلەم، ئالتۇن زىبۇزىننەت بۇيۇملىرى، نەپىس ئىشلەنگەن دوپپا، كەشتە بۇيۇملىرى، گىلەم، دۇتار، خۇشتار قاتارلىق چالغۇ ئەسۋابلىرى سۈپەت جەھەتتە شۆھرەت قازانسا، كارخانىنىڭ ئىناۋىتىنى زور دەرىجىدە يۇقىرى كۆتۈردى؛ بۇ يىل يىل بېشىدىن 10-ئاينىڭ 20-كۈنگىچە ئامېرىكا، گېرمانىيە، ياپونىيە، شياڭگاڭ قاتارلىق دۆلەت ۋە رايونلارغا 1100 كۆادرات مېتر گىلەم ئېكسپورت قىلىپ، خەلقئارا بازارغا كىرىشنىڭ تۇنجى قەدىمىنى باستى.

بۇ شىركەت يەنە كارخانىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلدى؛ ھەرقايسى تارماق، سېخلارنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق ئايرىپ، ئىش ھەققىنى مەھسۇلات مىقدارى، سۈپىتى، ئىقتىسادىي ئۈنۈم بىلەن بىرلەشتۈردى؛ قوش قاتلاملىق سۈپەت تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش مېخانىزمىنى تۇرغۇزۇپ، سۈپىتى ئىشەنچسىز مەھسۇلاتلارنىڭ زاۋۇتتىن چىقىرىلىشىنى چەكلىدى؛ كۇنتۇۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئورۇنلاشتۇرۇپ، بۇ يىل ئالدىنقى ئون ئايدا 50 مىڭدىن ئارتۇق چەت ئەللىك سايا‌ھەتچىنى كۈتۈۋېلىپ، ئۇلارغا 600 مىڭ يۈەنلىك سايا‌ھەت خاتىرە بۇيۇملىرى ساتتى. بۇنىڭ بىلەن شىركەت ھەم ئىقتسادىي جەھەتتە قەد كۆتۈردى، ھەم ياخشى ئىجتىمائىي ئۈنۈمنى قولغا كەلتۈردى. بۇ شىركەت بۇلتۇر ۋە بۇ يىل ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ جۇڭگو ئازسانلىق مىللەتلەر ئالاھىدە ئېھتىياجلىق بۇيۇملارنى ئىشلەپچىقىرىش جەمئىيىتى تەرىپىدىن «جۇڭگو ئازسانلىق مىللەتلەر ئالاھىدە ئېھتىياجلىق بۇيۇملار كەسپىدىكى مۇنەۋۋەر كارخانا»، قەشقەر ۋىلايىتى بويىچە ئىلغار بىرىنىڭ سانائەت كارخانىسى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى؛ قەشقەر شەھەرلىك ئىستېمالچىلار جەمئىيىتى تەرىپىدىن «ئىستېمالچىلار ئىشىنىدىغان، توختامغا ئەمەل قىلىدىغان ئورۇن» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

قاغىلىق ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى
پاختا سېتىۋېلىشقا زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىپ، پاختكارلارغا ئاق ھۇججەت بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇختار ئابدۇللا** خەۋىرى قىلىدۇ: قاغىلىق ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ئۇسۇللار بىلەن مەبلەغ توپلاپ، پاختكارلارغا ئاق ھۇججەت بېرىشنىڭ ئالدىنى ئالدى، بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىگە زور كۈچ بىلەن مەدەت بەردى.

بۇ يىل قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ پاختا پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پۇل ئامانەت توپلاشنى چىڭ تۇتتى. كونا قەرز پۇللارنى ۋە مۇددىتى توشقان قەرز پۇللارنى يىغىۋالدى، بۇ ئارقىلىق ئاساسلىق مەبلەغ كۆچمە پاختا سېتىۋېلىشقا قارىتتى. ھەرقايسى سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىغا بېرىپ، كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا مەخسۇس خادىم

پوسكام ناھىيىسىدە چىلان خورمىسى زاۋۇتى قۇرۇلۇپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلدى

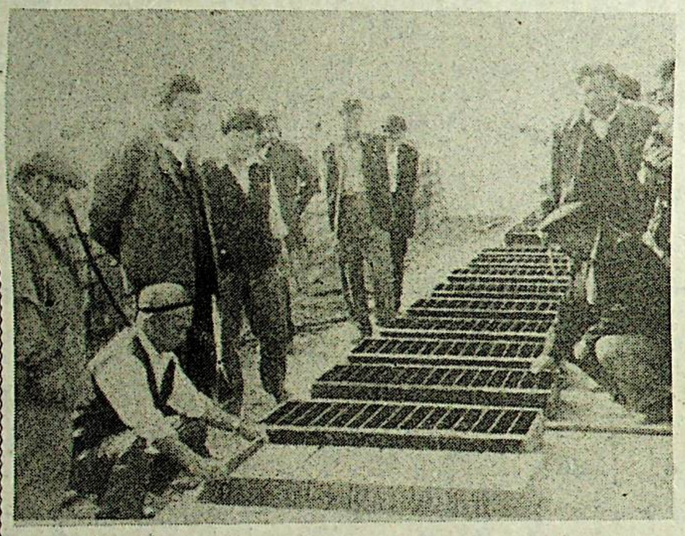
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇلايمان ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسى 1987-يىلىدىن بۇيان چىلانلىق باغ كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە ئەھمىيەت بېرىپ، چىلانلىق باغ كۆلىمىنى 5000 موغا يەتكۈزدى. بىراق سېتىش يوللىرى راۋان بولمىغانلىقتىن، دېھقانلار چىلاندىن ياخشى كىرىم قىلالمىدى. بۇ ئەھۋالغا قارىتا، ناھىيىلىك ئورمانچىلىق ئىدارىسى بۇ يىل 9-ئايدىن باشلاپ، 40 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، كىچىك تېپتىكى چىلان خورمىسى زاۋۇتى قۇردى ھەمدە ئىچكى ئۇلكىدىن بىر نەپەر تېخنىك تەكلىپ قىلىپ، 10-ئاينىڭ 15-كۈنىدىن باشلاپ زاۋۇتنى رەسمىي ئىشقا كىرىشتۈردى. بۇ زاۋۇت دەسلەپكى مەھسۇلاتنى مۇناسۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ تەكشۈرۈپ بېكىتىشىدىن ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، تۇرىكۇملەپ مەھسۇلات ئىشلەپ چىقارماقچى.

پىچان تاشيول ئۇچاستىكىسى
كەلكۈننى تىزگىنلەپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئالبالاجان ئەمەت** خەۋەر قىلىدۇ: پىچان تاشيول ئۇچاستىكىسىدىكى ئىشچىلار 10-ئاينىڭ 21-كۈنى قاتتىق يامغۇر يېغىش تۇپەيلىدىن كەلگەن كەلكۈننى سەككىز كۈندە تىزگىنلەپ، قاتناشنى راۋانلاشتۇردى.

بۇ يىل 10-ئاينىڭ 21-كۈنىدىن باشلاپ ئۇدا 18 سائەت قاتتىق يامغۇر يېغىپ، كەلكۈن كەلگەنلىكتىن پىچان تاشيول ئۇچاستىكىسى ئاسراۋاتقان دۆلەت يولى 312-لىنىيەسىنىڭ 148 كىلومېتر قىسمى بۇزۇلغاندى. ئۇچاستىكا رەھبەرلىرى ۋە ئىشچىلار يامغۇرغا قارىماي، سۇغا چۈشۈپ سۇ ئېلىپ كېتىش ئېھتىمالى بولغان جايلارنى مۇستەھكەملەندى، يان ئېرىقلارنى ئوڭشاپ، كەلكۈننى راۋانلاشتۇردى. دەسلەپكى ئىككى سائەت ئىچىدە يولنىڭ ئېغىر دەرىجىدە بۇزۇلغان قىسمىنى ياساپ بولمىسا، قاتناش توسۇلۇپ قالمىغانلىقىنى ھېس قىلغان ئىشچىلار تاماقتا بارماي قاتتىق نان يېدى، كۈنىگە ئون سائەتتىن ئىشلەپ، ئاخىرى كەلكۈننى تىزگىنلەپ يولنى راۋانلاشتۇردى.

* * * * * * * * *

يەنجى تاشيول ئۇچاستىكىسى يېڭىقۇدۇق داۋابەن قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىپ، شارائىتنى ياخشىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇردىگۈل ياسىن** خەۋەر قىلىدۇ: يەنجى تاشيول ئۇچاستىكىسى يېتەرلىك مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېڭىقۇدۇق داۋابەندىكى ئىشچىلارنىڭ تۇرمۇش، خىزمەت شارائىتىنى ياخشىلدى.

ئۇچاستىكا رەھبەرلىكى تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ داۋابەن قۇرۇلۇشى ئۇچۇن بەرگەن مەبلىغىگە يەنە ئازراق مەبلەغ قوشۇش ئارقىلىق بۇ يىل 7-ئايدىن 10-ئايغىچە يېڭىقۇدۇق داۋابەنىنىڭ ئۇچ كورپۇس ئاساسلىكلەر ئۈيلىرىنى رېمونت قىلدۇردى، ئۆيلەرگە تاختاي يانقۇزدى، ناملارنى ئاقارتىپ بەردى، ياتاقلارغا 23 كارىۋات، يېڭى يوتقان - كۆرپە، كىرلىكلەرنى سەپلەپ، بويتاق ئىشچىلارنى ئۇرۇنلاشتۇردى، ھەر بىر ياتاقتا بىردىن رەڭلىك تېلېۋىزور قويدى. داۋابەندىكى ئىشچىلار ئۇچۇنلا 80 مىڭ يۈەن خەجلەپ سۇ قېينىچىلىقىنى ھەل قىلدى. ھازىر بۇ داۋابەندە يول ئاسراش ماشىنا-سايمانلىرى، قاتناش قوراللىرى تولۇق بولدى، يۇيۇنۇش - تازىلىق ئۇسكۇنىلىرى، ۋاسكېتبول مەيدانى، بىلىيارتخانا، كۇتۇپخانا بار بولدى. ئۇنىڭدىن باشقا، كۆكتاتلىق، ئۇزۇم بارىگى بىنا قىلىندى.

بۇ يىل قاغلىق ناھىيىسىنىڭ پاختا سېتىۋېلىش پىلانى 320 مىڭ دەن بولۇپ، قەرز پۇل مەبلىغىگە بولغان ئېھتىياجى يۇقىرى ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە پاختىنىڭ باھاسى ئۆسكەنلىكى ئۈچۈن مەبلەغ كەمچىل بولۇش ئەھۋالى كۆرۈلدى. بۇ خىل ئەھۋالنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، دېھقانلارغا ئاق ھوججەت بېرىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، بۇ بانكا ھەر خىل تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ياخشى ئىشلىدى. ئەلا سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش ھەل قىلىشقا مەخسۇس خادىم بېكىتتى، ئۇچ ماشىنا، ئالتە ئادەم ئاجرىتىپ، نەق پۇل يەتكۈزۈپ بېرىشكە ۋە پۇللارنىڭ بىخەتەر يەتكۈزۈلۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن 9-ئاينىڭ ئوتتۇرىسىدىن 10-ئاينىڭ 15-كۈنىگىچە مەخسۇس پاختا سېتىۋېلىشقا 130 مىليون يۈەن قەرز پۇل تارقىتىلدى. بۇ پۇلغا 160 مىڭ 343 دەن سۈپەتلىك پاختا سېتىۋېلىندى.

گۈلار ھارۋا جابدۇقلىرى ياساپ كىرىمنى كۆپەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **جاپپار يۇنۇس** خەۋەر قىلىدۇ: قاراقاش ناھىيىسىنىڭ كۇيا يېزا بولجالىق كەنتىدىكى روزىباقى، ھەببۇللا قاتارلىق 21 دېھقان ھارۋا جابدۇقلىرى ياساپ سېتىپ كىرىمنى كۆپەيتتى.

بۇ كەنتتە يەر ئاز، نوپۇس كۆپ، بولغاچقا، دېھقانلارنىڭ كۆپىنچىسى غورىگىل تۇرمۇشتا ئۆتكەنىدى. 1990-يىلىدىن بۇيان دېھقانلار بېيىش، ھاللىق ھەۋىگە يېتىش ئۈچۈن بازارنى تەتقىق قىلىپ، ئۆز ئورنىنىڭ ئەھۋالىنى تەكشۈرۈپ، ئاخىرى قاراقاش ناھىيىسىدىلا 70 مىڭدىن كۆپرەك ئېشەك ھارۋىسى بارلىقىنى ئېنىقلىدى. شۇنىڭ بىلەن، كەنتنىڭ 4-، 6-مەھەللىسىدىكى روزىباقى ئاخۇن، ھەببۇللا ئاخۇن، غوجاتاۋدۇللا ئاخۇنلار ھارۋا جابدۇقى ياسايدىغان ئۈستىلارغا شاگىرتلىققا كىرىپ، 1990-يىلى 4-ئايدىن باشلاپ، ئېشەك ھارۋىسى ئۈچۈن جاۋەن، قوشقۇن، توقۇم قاتارلىق جابدۇقلارنى ياساپ سېتىشقا باشلىدى. شۇ يىلى سەككىز ئايدا ئۇلارنىڭ ھەربىرى 4000 يۈەندىن پايدا ئالدى. بۇ ھۇنەر بازار سىنىقىدىن ئۆتكەندىن كېيىن، نۇرغۇن دېھقانلار روزىباقى ئاخۇن قاتارلىق

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى (شەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

پېنسىيە سانائەت نازارىتى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جيالك لىرۈك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پېنسىيە سانائەت نازارىتى خوتەن شەھىرىنىڭ گۈجانباغ پېزىسىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش نۇقتىسى قىلىپ بېكىتكەندىن بۇيان، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش يولى ئۈستىدە ئىزدىنىپ، كۆرۈنەرلىك ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

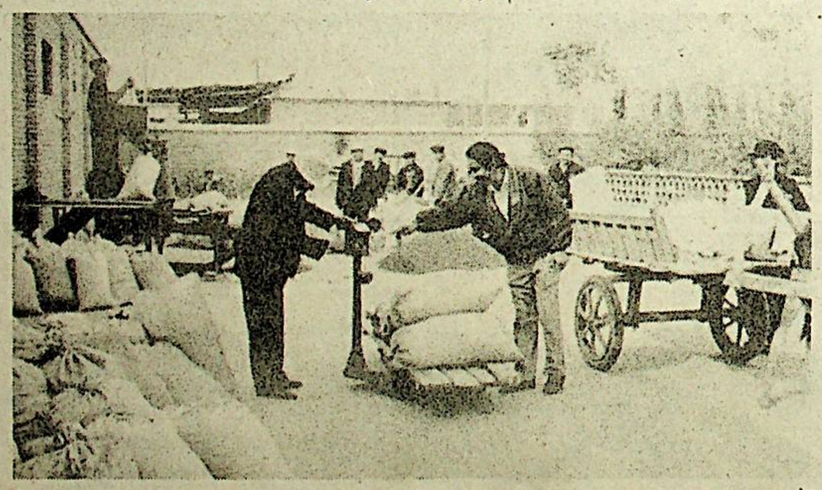
خوتەن شەھىرىنىڭ گۈجانباغ پېزىسىنىڭ ئادىمى كۆپ، يېرى ئاز، قاتنىشى قولايسىز بولۇپ، پېزا بويىچە 3400 نامرات كىشى بار ئىدى.

پېنسىيە سانائەت نازارىتى بۇ پېزىنىڭ نامراتلىق هالىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىش ئۈچۈن نامراتلارغا ئەقلىي جەھەتتىن يار-يۆلەك بولۇش تەدبىرىنى ئۆزۈپ چىقتى. ئۇلار تېخنىكا بىلدىغان، باشقۇرۇشقا ماهىر بىر كادىرنى خوتەن شەھىرىگە ۋەزىپە ئۆتەشكە هەم نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تۇتۇشقا ئەۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىللە باش ئىنژېنېردىن ئۇچىنى ئەۋەتىپ، 20 كۈن ئەملىي تەكشۈرۈش ئارقىلىق نامراتلارغا مۇناداق ئۇچ جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇشنى بەلگىلىدى:

بىرىنچى، ماتېرىپ جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇش. پېنسىيە سانائەت نازارىتى 40 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ گۈجانباغ پېزىسىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئۇچ سىنىپىنى كېڭەيتىپ سېلىپ بەردى هەم يەنە 20 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ مەيدان ۋە يوللارنى ياساپ بېرىدىغان بولدى. بۇ پېزىدىكى 157 ئالاهىدە قىينىچىلىقى بار ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ئوقۇغۇچىسىغا 5400 يۈەن ئىئانە قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا شىنجاڭ پېنسىيە سانائەت مەكتىپىنىڭ ئوقۇتۇش شارائىتىدىن پايدىلىنىپ، خوتەن شەھىرىگە هەر يىلى ئون ئوقۇغۇچىنى هەقسىز تەربىيەلەپ بېرىدىغان بولدى.

ئىككىنچى، ئائىلە قول هۈنەرۋەنچىلىكىگە يار - يۆلەك بولۇش. گۈجانباغ پېزىسىدىكى دېهقانلارنىڭ گىلەم توقۇش ۋە گىلەم تىجارىتىگە پىششىق بولۇشتەك ئارتۇقچىلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، دېهقانلارنىڭ ئائىلىدە گىلەم توقۇشغا يارىدەم بەردى. پېنسىيە سانائەت نازارىتى 80 مىڭ يۈەن سېرپ قىلىپ، 400 گىلەم توقۇش جاهازىسى ياساپ، 400 نامرات ئائىلىگە تارقىتىپ بەردى. گىلەم توقۇشنىڭ ئالدى - كەينىدىكى مۇلازىملىقنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، بۇ نازارەت گۈجانباغ پېزىلىق هۆكۈمەتكە «ئازاد» مارکىسلىق ئاپتوموبىلدىن بىرنى تەقدىم قىلدى.

ئۇچىنچى، دېهقانچىلىقتا ئىشلىتىلىدىغان سۈلياۋ يوپۇق جەھەتتىن يار - يۆلەك بولۇش. پېنسىيە سانائەت نازارىتى ئۈچ قېتىمدا 1 مىليون 270 مىڭ يۈەن پايدا ئۆتۈنۈپ بېرىپ، خوتەن شەھەرلىك سۈلياۋ زاۋۇتىنى سۈلياۋ يوپۇق خام ئەشياسى بىلەن تەمىنلەپ، دېهقانلارغا سۈلياۋ يوپۇق ئىشلەپ بېرىپ، دېهقانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ جددىي ئېهتىياجىنى قامدىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا سۈلياۋ زاۋۇتىنىڭ زىيانىدىن قۇتۇلۇشىغا يارىدەم بېرىشتە بەلگىلىك رول ئوينىدى. بۇنىڭدىن سىرت، پېنسىيە سانائەت نازارىتى گۈجانباغ پېزىسىنىڭ كۆكتات تېرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، تېخنىكا كۆپ دېهقانىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇشىغا يارىدەم بەردى.

پېچان ناهىيىسى ئۈزۈمدىن هەر يىلى مول هوسۇل ئالدى. بۇنىڭغا ئەگىشىپ قۇرۇق ئۈزۈمنى مەخسۇس سېتىۋالىدىغان، پىششىقلاپ ئىشلەيدىغان، توشۇپ ساتىدىغان بىر تۈركۈم دېهقان پەككە تىجارەتچىلەر بارلىققا كەلدى. ئۇلار قۇرۇق ئۈزۈمنى ئېچكى ئۆلكىلەرگە ئاپىرىپ ساتىپ، بەزىلىرى يەنە هىندىستان، پاكىستان قاتارلىق دۆلەتلەرگە ئېكسپورت قىلدى. ئۆز مۇخبىرىمىز ۋاڭ ۋېيجۇن فوتوسى

ئىسلاهاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مۇلازىملىقنى كۆچەيتەيلى

ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ 4- نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى داغدۇغلىق ئېچىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ 4- نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى 11- ئاينىڭ 15- كۈنى ئۈرۈمچىدە داغدۇغلىق ئېچىلدى. تەكرىتبغىنىڭ جەنۇبى ۋە شىمالىدىن كەلگەن 200 دىن كۆپرەك ۋەكىل بىر يەرگە جەم بولۇپ، يېڭى ۋەزىيەتتە تەمىنات- سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى ئىسلاهاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، تەمىنات -سودابىرلەشمە كوپېراتىپلىرىنىڭ ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈشنىڭ ئۈلۈغۋار پىلانى ئۈستىدە ئورتاق كېڭەشتى.

جۇڭخۇا مەملىكەتلىك باش تەمىنات- سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى ئىجرائىيە هەيئىتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ۋاڭ رۇجىن يىغىنىدىن ئالايىتەن كېلىپ قۇرۇلتاينى تەبرىكلىدى ۋە قىزغىن سۆز قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىدىن جانابىل، جاڭ ۋېنيۇ، ئەسقەت كەرىمي، ئابدۇرېهىم هامىد، شېي فۇيېك، جاڭ خېك، دەللىلقان مامساق قاتارلىقلار قۇرۇلتاينىڭ ئېچىلىش مۇراسىمغا قاتناشتى.

پارتىيە 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3- ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى هەر دەرىجىلىك تەمىنات- سودا بىرلەشمە كوپېراتىپلىرى يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش مەقسىتىدە چىك تۇرۇپ، دۆلەتنىڭ هاۋالىسى بويىچە پاختا، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى قاتارلىق مۇهىم تاۋارلارنى باشقۇرۇش ۋەزىپىسىنى خېلى ياخشى ئورۇندىداپ، يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش سستېمىسىنى بەرپا قىلىش، شەهەر، يېزىلارنىڭ ماددىي ئىشىا ئوبوروتىنى جانلاندۇرۇش، بازار تەمىناتىنى كاپالەتلەندۈرۈش، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئۇقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن ئۇدا مول هوسۇل ئېلىش، پارتىيە ۋە هۆكۈمەت بىلەن دېهقانلارنىڭ ئالاقىسىنى قويۇقلاشتۇرۇش قاتارلىق ئىشلارغا مۇهىم تۆھپە قوشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي هەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپلىرى قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلەرنى تولۇق ئۇقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇشقا مۇناسىۋەتلىك مۇهىم ئىش. شۇڭا هەر دەرىجىلىك تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپلىرى هەمدە پاختا-چىگە شىركىتى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر بۇ جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى چوقۇم يۇكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق بىلەن پۈختا ۋە ياخشى ئىشلىشى لازىم.

ئەسقەت كەرىمباي ئاخىردا تەكتلەپ مۇنداق دېدى: هەر دەرىجىلىك تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپلىرى ئۆز قۇرۇلۇشىنى هەقىقىي كۈچەيتىپ، يېڭى دەۋردىكى ئىسلاهات ۋە تەرەققىيات ئېهتىياجىغا تېخمۇ ياخشى ماسلىشىشى كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىز چوڭ دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى. نەچچە ئون يىللىق تەجرىبىلەر شۇنى ئىسپاتلىدىكى، دېهقانچىلىق، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىياتى تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىدىن ئايرىلالمايدۇ. بولۇپمۇ نۆۋەتتە يېزا ئىگىلىكىنى كەسىپلەشتۇرۇپ تەرەققىي قىلدۇرۇش داۋامىدا، شىنجاڭنى چوڭ يېزا ئىگىلىك رايونىدىن كۈچلۈك يېزا ئىگىلىك رايونىغا ئايلاندۇرۇش خىزمىتىدە تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى باشقىلار ئورنىغا دەسسىيەلمەيدىغان ئورۇن ۋە رولغا ئىگە. يېزا ئىگىلىكنىڭ ئاساسلىق ئورنىنى كۈچەيتىش، يېزا ئۇقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇش يۈكسەكلىكىنى چىقىش قىلىپ، تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى هەقىقىي كۈچەيتىپ، تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنى ئىسلاهات قىلىش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشنى مۇهىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئۇنى رەھبەرلىكى بولغان، تەشكىللىك، قەدەم-باسقۇچلۇق هالدا ئېلىپ بېرىش كېرەك.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ مۇدىرى، پارتكوم شۇجىسى ۋاڭ ئەيشەن ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات-سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ هاۋالىسى بىلەن يۇقۇرىلىنىپ قۇرۇلتايغا خىزمەت دوكلاتى بەردى.

«ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى» نەشر قىلىنغانلىقىنىڭ 45 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يېغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئاتۇش شەھرىدە ئۇنۇمۇپرسال ئىقتىسادىي كۆچى ئېشىۋاتقان كەنتلەر كۆپەيمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۇكۇر قاۋۇل خەۋەر قىلدۇ: ئاتۇش شەھرىگە قاراشلىق ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسى تاشپۇشقا كەنتىنىڭ بۇ يىل كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىمى 1050 يۈەنگە، كوللېكتىپ مەبلىغى 60 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ ئوبلاست بويىچە خېلى يۇقىرى سەۋىيە. بۇنىڭدىن ئاتۇش شەھرىدە ئۇنۇمۇپرسال ئىقتىسادىي كۆچنى ئاشۇرۇشقا يۇرۇش قىلغان كەنتلەرنىڭ كۆپلەپ بارلىققا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ.

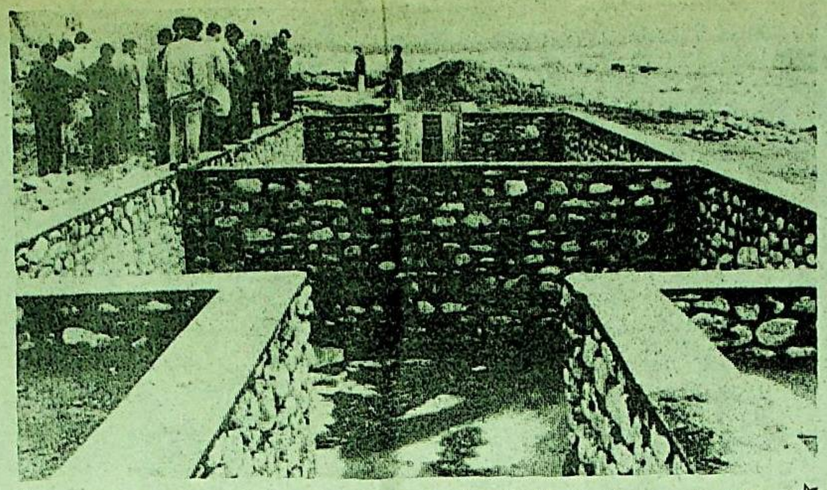
ئاتۇش شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يېزا - قىشلاقلاردا ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش بويىچە چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلىتىش، كوللېكتىپ ئىقتىسادىنى زورايتىشقا يېتەكلىدى. بۇ جەريانىدا ئۇلار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ،بىر قىسىم كەنتلەرنىڭ تەبىئىي بايلىقىنى ئىقتىسادىي ئۈستۈنلۈككە ئايلاندۇرۇشغا شارائىت يارىتىپ بەردى. بۇنىڭ بىلەن كۆپلىگەن كەنتلەر باغۋەنچىلىك، پاختىچىلىق، چارۋىچىلىق، كان ئېچىش، كۆكتات - قوشۇمچە يېمەكلىكلەر قۇرۇلۇشى قاتارلىق يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللاندى. سۈنتاغ يېزىسىنىڭ ئازغان، مەشىت كەنتلىرى، ئازاق يېزىسىنىڭ تىجەن، ئىشتاچى كەنتلىرى ئەنجۇر، مۇناقى ئۇزۇم قاتارلىق مېۋە سورتلىرىنى ئاساس قىلغان باغۋەنچىلىكنى، ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ تاشپۇشقا كەنتى كانچىلىقنى، كاتتايلاق يېزىسىنىڭ تىجەن كەنتى پاختىچىلىقنى، قارىجۇل ۋە تۆگۈرمىتى يېزىلىرىنىڭ پىچان ۋە قۇرامىلىق كەنتلىرى چارۋىچىلىقنى نۇقتىلىق تۇتتى. باشقا كەنتلەرمۇ ئۆز يېرىنىڭ شارائىتىغا قاراپ ئىش كۆرۈپ ئۇستۇنلۇككە ئىگە كەسىپلەر بىلەن شۇغۇللاندى. كەنتلەر «بىرنى چىڭ تۇتۇش، كۆپ خىل ئىگىلىكنى يولغا قويۇش»نى ئىشقا ئاشۇرغانلىقتىن، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن كىرىمى ۋە كوللېكتىپ ئىقتىسادى يىلمۇيىل ئاشتى. يېقىنقى تەكشۈرۈش نەتىجىسىدىن قارىغاندا، شەھەر بويىچە ئۇنۇمۇپرسال ئىقتىسادىي كۆچى بىر قەدەر زور، ئوبلاست ۋە شەھەر بويىچە كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىمى 700 يۈەندىن 1050 يۈەنگىچە، كوللېكتىپ مەبلىغى 10 مىڭ يۈەندىن 60 مىڭ يۈەنگىچە بولغان كەنت ئونغا يەتكەن.

ئۇرۇمچىدە ئۇدا نەچچە كۈن قار يېغىپ، ئامماننىڭ تۇرمۇشى ۋە خىزمىتىگە قولايسىزلىق تۇغدۇرغان. سۈرەتتە: ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ھەر مىللەت ھەربىي - خەلق كوچىلارغا چىقىپ قار تازىلاپ، قاتناشنىڭ راۋانلىقىغا كاپالەتلىك قىلماقتا.

سۈلۈك خۇەيجۇڭ فوتوسى

«ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى» نەشر قىلىنغانلىقىنىڭ 45 يىللىقىنى تەبرىكلەش مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت يېغىنى ئۆتكۈزۈلدى

165 - تۆمۈر - مەيدان دۆلەتنىڭ چارۋىچىلىق رايونلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بويىچە ئۇلۇغ كۆرسىتىش قىلىۋاتقان تۇرمۇشى مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ، ئون ئېغىل، ئون سلوس ياساش كۆلچىكى ۋە دورىلاپ يۇيۇش كۆلچىكى قاتارلىق ئەسلىھەلەرنى ياسىدى.

سۈرەتتە: يېڭىدىن ياسالغان سلوس ياساش كۆلچىكى. چىۋەڭجياڭ فوتوسى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئۆركەش جاپپار خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، «ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى»نەشر قىلىنغانلىقىنىڭ 45 يىللىقىنى تەبرىكلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسىنىڭ ئورگان گېزىتى بولغان «ئىشچىلار ۋاقىت گېزىتى» يولداش ۋاڭ جېننىڭ تەشەببۇسى ۋە كۆكۈل بۆلۈشى بىلەن 1951- يىلى نەشر قىلىنىشقا باشلىغان.

45 يىلدىن بۇيان، بۇ گېزىت پارتىيىنىڭ گېزىت چىقىرىش ئىدىيىسى ۋە گېزىت باشقۇرۇش يۆنىلىشىدە چىڭ تۇرۇپ، سىياسىي - ئىدىيە جەھەتتە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن بىردەكلىكنى ساقلاپ، پارتىيىنىڭ جان - دىل بىلەن ئىشچىلار سىنىپىغا تايىنىشتىن ئىبارەت يېتەكچى فاكىجىنىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئىجرا قىلىپ، خەۋەرچىلىكنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى ئاساسىي قاتلامدىكى ئەمگەكچى خەلققە قارىتىپ، ھەر مىللەت ئىشچى - خىزمەتچىلىرى، ھەر دەرىجىلىك ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى تەشكىلاتلىرى ۋە ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى كادىرلىرىنىڭ قىزغىن قوللىشىغا ۋە ماختىشىغا ئېرىشتى.

سۆھبەت يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى، باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، ئاخبارات - نەشرىيات ئىدارىسى، ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ بىر قىسىم مەسئۇللىرى، ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى خىزمىتى كادىرلىرى، ئەمگەك نەمۇنىچىلىرى، كارخانا ۋە كەسىپىي ئورۇنلارنىڭ، قېرىنداش ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ ۋەكىللىرى ۋە بىر قىسىم مۇنەۋۋەر ئىختىيارىي مۇخبىرلار قاتناشتى.

جەڭ تېخى ئايىغلاشمىدى

- ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى توغرىسىدا

ئۆز مۇخبىرىمىز خي شىخۇڭ، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز لى شۇسۇن

بۇ يىل ئەتىيازدىن بۇيان مەملىكەت بويىچە ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش دولقۇنى قوزغالدى. قانۇننىڭ كۈچ- قۇدرىتىنى نامايان قىلدىغان بۇ كۈرەش ئاپتونوم رايونىمىزدىمۇ قانات يايدۇرۇلدى. «چوڭ ئەنزىلەرنى پاش قىلىش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش، گۇرۇھ - شايكىلارغا زەربە بېرىش»نى ئاساس قىلىش، زوراۋانلىق، بۆلەكچىلىق، ئوغرىلىق قىلغان جىنايەتچىلەرگە، ئادەم ئۆلتۈرگەن قاتىللارغا، قورال - يارىغ بۆلغان جىنايەتچىلەرگە، گۇرۇھ - شايكا بولۇۋالغان جىنايەتچىلەرگە ۋە زەھەرلىك چېكىملىك ياسىغان، ساتقان ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش بۇ قېتىمقى كۈرەشنىڭ ئالاھىدىلىكى، ج خ كادىر - ساقچىلىرى روھىنى ئۇرغۇتۇپ، خېيىم - خەتەر، جاپادىن، قۇربان بېرىشتىن قورقماي، قاتتىق زەربە بېرىش بويىچە ئۆچ قېتىم بىر تۇتاش ھەرىكەت ئېلىپ بېرىپ، زور نەتىجىگە ئېرىشتى.

1. بىر تۈركۈم ئېغىر جىنايى قىلمىشقا يانداشقان، تەسىرى چوڭ دېلولار ئارقا - ئارقىدىن پاش قىلىندى. زەربە بېرىش ۋە ئەنزە پاش قىلىش سۈرئىتى تېز بولدى. 5 - ئايدا ئاقسۇ، قەشقەر ۋىلايىتى، ئۇرۇمچى شەھىرىدىكى ج خ ئورگانلىرى ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىنىڭ بىر تۇتاش ماسلاشتۇرۇشى ۋە قوماندانلىق قىلىشى بىلەن ئېغىر زوراۋانلىق دېلوسىدىن 15نى پاش قىلدى؛ ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى ج خ ئورگانلىرى 6-، 7 -، 8 - ئايلاردا يەنە بىر تۈركۈم چوڭ دېلونى ئارقا - ئارقىدىن پاش قىلىپ، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇردى.

2. جەمئىيەتكە ئېغىر دەرىجىدە زىيان يەتكۈزگەن جىنايەتچىلەر گۇرۇھى يوقىتىلدى. جايلاردىكى ج خ ئورگانلىرى ئۆزئارا ماسلىشىپ، ھەمكارلىشىپ جەڭ قىلىپ، پارتلىتىش، ئادەم ئۆلتۈرۈش، بۆلەكچىلىق قىلىش جىنايى ھەرىكەتلىرى بىلەن شۇغۇللانغان جىنايەتچىلەر گۇرۇھىنى پاش قىلىپ، 100 دىن ئارتۇق جىنايەتچىنى تۇتۇپ، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇردى.

3. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ ئۇزۇلۇكسىز چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ بىر تۈركۈم قاچقۇن جىنايەتچىلەر ئارقا - ئارقىدىن قانۇن تورىغا چۈشتى. ئاپتونوم رايون ئىچى ۋە سرتىدا قېچىپ يۈرۈۋاتقان 902 جىنايەتچى تۇتۇلدى. قېچىپ يۈرۈپ دېلو سادىر قىلغان ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە ئەجەللىك زەربە بېرىلدى.

ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن ئاپتونوم رايونىمىزدا قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە غايەت زور نەتىجىلەر قولغا كەلدى. تەشكىلىي رەھبەرلىك كۈچلۈك بولدى. مەملىكەت بويىچە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى باشلانغاندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لىچۈەن، سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى لى فېڭزى باشقا يەرگە خىزمەتكە بارىدىغان ۋاقتىنى كەينىگە سۈرۈپ، ج خ ئورگانلىرىنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئەستايىدىل ئاڭلىدى ۋە قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئومۇميۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇش توغرىسىدا مۇھىم بولیورۇق بەردى.

سىياسىي - قانۇن تارماقلىرى ئۆزلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىپ، دېلو بېجىرىش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، سوتلاش، ھۆكۈم ئېلان قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇپ تۇزمەش ھالقىلىرىنى چىڭ تۇتۇپ، قانۇننىڭ كۈچىنى نامايان قىلدى.

7 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگە قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى خەلق سوت مەھكىمىلىرى قاتتىق زەربە بېرىش دائىرىسىدىكى بىر تۈركۈم چوڭ- چوڭ جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنى سوتلاپ، جىنايىتى چېكىدىن ئاشقان جىنايەتچىلەرنى قاتتىق جازالىدى. بۇنىڭ بىلەن قانۇننىڭ نوپۇزى ھەقىقي نامايان قىلىندى. قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە خەلق ئاممىسى ئىنتايىن زور قىزغىنلىقىنى ئىپادىلىدى، جىنايەت يېپ ئۇچىنى مەلۇم قىلىپ، پاش قىلىپ، جىنايەتچىلەرگە قارشى تەشەببۇسكارلىق بىلەن كۆرەش قىلدى، ئاپتونوم رايون بويىچە 61 جىنايەتچىنى ئامما ج خ ئورگانلىرىغا ئاپىرىپ بەردى، 118 جىنايەتچى قاتتىق زەربە بېرىشنىڭ ھەيۋىسىدىن چۆچۈپ ئۆزىنى مەلۇم قىلدى.

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ تەرەققىياتى دېگەندەك تەكشى ئەمەس، بەزى جايلار ۋە ئورۇنلارنىڭ تونۇشى ۋە ئەمەلىي ھەرىكىتىدە تېخى پەرق مەۋجۇت، زەربە بېرىش بىلەن ئالدىنى ئېلىشتا يەنە «بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇش» ئەھۋالى مەۋجۇت.

قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىدە ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق، ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار ۋە ھۆكۈمەتلەر پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشىنى داۋاملىق ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئۇزاققىچە جەڭ قىلىش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇشى كېرەك.

ئەتىرگۈل قانداق ئېچىلدى؟

سەلىمە كامال (ئۆز مۇخبىرىمىز)

قاراڭغۇ كېچە، ئاسمان جىمىرلىغان يۇلتۇزلار بىلەن لىق تولغان. غۇلجا شەھەر قارادۆڭ يېزا بېڭىمايات مەھەللىسىدىكى ئاددىي دېھقان ئۆيىدە چىراغ ۋىللىدە يانىدى. 35 ياشلاردىكى قامەتلىك ئايال ئورنىدىن تۇرۇپ ئوغلىنىڭ يوتقىنىنى تۈزىدى. قىزىنىڭ قولىنى يايتى. ئۇ چۆچۈرىدەك باللىرىغا قاراپ يەنە خىيالغا چۆكتى: قولىمىزدىكى 50 يۈەن بىلەن يا بۇ قۇرۇق ھېيتنى تۈزۈك ئۆتكۈزگىلى بولمىسا، يا باللارنىڭ ئوستىنى پۈتۈن قىلغىلى بولمىسا... قانداق قىلارمىز!؟

ئۇنىڭ چوڭ -چوڭ قوي كۆزلىرىنى غەم باستى... ياق! 50 يۈەن بىلەن جان قېينىماقتىن باشقا ئىش ھەل بولمىغۇدەك، چېكىنمەي، پىلانىم بويىچە ھەرىكەت قىلاي...

تاڭ ئاتتى. ئۇ باللىرىنى مەكتەپكە ئۇزىتىپ، 50 يۈەن پۇلنى يانچۇقىغا سېلىپ ھېڭىشقا تەمشەلدى.

- پاتگۈل، نەگە بارىسىز، سوردىدى ئۇنىڭ يولدىشى ئېتىزغا بېرىشنىڭ تەرەددۇتىنى قىلۇۋاتىپ.

- سىزگە ئېيتقان پىلانىم بويىچە بۇگۈن بازارغا كىرىمەن. پاتگۈلنىڭ ھېڭىسى خىلمۇخىل چىگىش خىيالىلار، توقۇنۇش، ئەندىشىلەر بىلەن بىئارام ئىدى. لېكىن ئۇنىڭ ۋۇجۇدىنى شۇنداق زور بىر ئۈمىد چولغىۋالغان ئىدىكى، ئۇ مۇشۇ تۇنجى قەدىمىنىڭ ئۆز ھاياتىدا زور بۇرۇلۇش ياسايدىغان خاسىيەتلىك قەدەم بولۇپ قالىدىغانلىقىنى لەپىلدە كۆڭلىگە كەلتۈرگەنىدەك قەدەملىرىنى ئىشەنچ بىلەن باسماقتى...

شۇ كۈنى پاتگۈل بازاردىن پۇلىغا كېلىشچە باھاسى ئەرزان سىدام رەخت سېتىۋالدى، ئۆيگە دەرھال قايتىپ، ئانىسىدىن ئۆگىنىۋالغان رېشىلىيە ھۈنىرى بىلەن كېلىشتۈرۈپ بىر نەچچە ئايالچە ئىچ كۆڭلەك ئىشلىدى. ئاندىن تاشلەپكە بازىرىدىكى يايمىچىلارنىڭ يارىسى بىلەن ئۇنى سېتىپ يەنە رەخت ئېلىپ قايتتى. ئۇ كۆڭلەكلەرنى پۇختا، سۈپەتلىك ئىشلىدى، ساختىلىق ئېشىلمىدى. ئارىدىن بىر ئاي ئۆتۈپ ئاي، سېتىش ئىشلىرى ياخشى بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچ كۆڭلەك

ئۇنىڭ پۇلى تۆمەن يۆەندىن ئاشتى.

- پۇل خېلى ئاۋۇدى، ئېتىز-ئېرىقتىن سىز ئايرىلالمايدىكەنسىز، مەن ئېچكىرىگە بېرىپ رەخت ئېلىپ كەلسەم، تەننەرخ تېخىمۇ تۆۋەنلەيدىكەن، شۇنداق قىلمىزمۇ-يا؟ - پاتگۈل ئېرىگە مەسلىھەت سالدى.

- پىلانىڭ توغرا، ئەمما، ئەل-مەھەللە نېمە دەيدۇ؟

ئىككىلەن كۆپ ئويلاندى، نەچچە كېچىلەر تالاش - تارتىش بىلەن تاڭغا ئۇلاندى.

قىزىق ئىش، بەزى كىشىلەردە شۇنداق كونا ئادەت بار كى، ئۇلار ئايالالارنىڭ سەپەرگە چىقىپ، سودا-سېتىق قىلىشىنى خالىمايدۇ، كەمستەندۇ، ھەتتا ئۇستىدىن گەپ تاپىدۇ. ئاشۇ ۋەجدىن پاتگۈل خېلى كۆنلەر سەۋر تاقەت قىلدى، ئاخىر ئېرىنى قايىل قىلغان پاتگۈل «ئوچاق قولى» دىن ئازاد بولۇپ گۈاڭجۇغا ماڭدى.

تۇنجى سەپەردە، ئۇ ئويلىغاندىن كۆپرەك پايدا ئالدى. پايدا ئۇنىڭ يۈرىكىنى تېخىمۇ پۈتۈن قىلدى. ئۇ بىر نەچچە قېتىم رەخت ئېلىشقا باردى. ھەر بىر قېتىم مەھەللىگە كېلىپ، ئاپتوموبىلدىن يۈك چۈشۈرگىنىدە ياكى خېرىدارلىرىنى باشلاپ چىققىنىدا توپلاق يەردە پايپاق ياماپ ئولتۇرغان تەڭتۇش چوكانلار، يانپېشى ئېزىلىپ كەتكۈچە ھېسسىيات ئولتۇرۇپ قارتا ئويناۋاتقان ھىكايچى ئەركەكلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن:

- «پاتى شاڭخەي» كەپتۇ-دە!

- تووا، ئايال كىشىنىڭ ئېچكىرىگە بارغىنى نېمىسى!- دەپ ئۇنىڭغا ئاڭلىتىپ قويۇپ قىلىشاتتى، ئۇلار پەقەت ئاشۇ سېسىق گەپلىلا قىلىشاتتى، جېنى بىلەن ھېسابلاشماي، بىر تۇغۇم بەخ

كۆڭلىدە يەنە يېڭى پىلان تۇغۇلدى.

- كارخانا قۇرايلى، - دېدى ئۇ ئائىلىسىدىكىلەرگە، - ئىشسىز ئايالالار، قىزلاردىن ئوننى بولسىمۇ ئىشقا ئالايلى، سودا قىلغاندا پۇل ئىتتىك كۆپەيىدىكەن، كارخانىدا پايدا ئاز-ئازدىن جۇغلىنىدۇ، ئەمما، بىزلا بېيىساق ئەتراپتىكىلەرنىڭ بوينى قىسىلىپ قېلىۋېرسە بولمايدۇ-دە!

پاتىگۈل دېگىنىنى قىلدى. ئۇ كىچىك تېپتىكى كىيىم-كېچەك زاۋۇتى قۇردى، ئون قىز-چوكانى ئىشقا ئالدى، بەزىدە پايدا ئېلىپ، بەزىدە زىيان تارتىپ، تاپقانىنى ئىشچىلار بىلەن تەڭ كۆرۈپ ئىككى يىلنى ئۆتكۈزدى، ئاندىن زاۋۇتنىي كېڭەيتىش، تېخىمۇ نۇرغۇن قىز-چوكانلارنى ئىشقا ئېلىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئاشۇرۇش پلانىنى تۈزدى ھەمدە 100 مىڭ يۈەن دەسمايە يىغىپ، 10 يۈرۈش پوپايكا توقۇش ماشىنىسى سېتىۋالدى، شەھەرلىك پوپايكا زاۋۇتىدىن تېخنىك تەكلىپ قىلىپ، ئىشچى قوبۇل قىلىپ، زاۋۇتنى يۈرۈشلەشتۈردى، دەسلەپكى بىر يىلدا ئىشلەنگەن مەھسۇلات بىلەن زاۋۇتنى قامداپ، كەم ئۈسكۈنىلەرنى تولۇقلىدى، زاۋۇت كېچىكلىكتىن چوڭىيىشقا، ئاجىزلىقتىن كۈچىيىشكە يۈزلەندى...

ئەمما خۇشاللىققا قايغۇ، غەلىبىگە مەغلۇبىيەت ھەمراھ بولغىنىدەك، پاتىگۈلنىڭمۇ خۇشاللىقىغا قايغۇ قوشۇلدى. 1990-يىلىنىڭ كۈز كۈنلىرىدىن بىرى ئىدى. زاۋۇنقا كۆڭلىدىكى يېڭى پلانلىرى پىشقان، ئۈمىد-ئارزۇلىرى قاناتلانغان ھالدا كىرىپ كەلگەن پاتىگۈل سېخ بوسۇغىسىدا تۇرۇپ قالدى. سەختا تېخنىكمۇ، كۆپ ئەجىر بىلەن پىتىشتۇرگەن يەتتە نەپەر تايانچ ئىشچى قىزمۇ بوق ئىدى. يېڭى كەلگەن شاگىرت قىزلارلا ئادەمسىز قالغان ماشىنىلار ئالدىدا نېمە قىلارىنى بىلمەي قاراپ تۇرۇشاتتى.

بۇ مۇمكىنمۇ؟ ئۆمۈر مۇساپىسىدە چوڭ-كىچىك ئوگۇشسىزلىقلارغا ئۇچرىغان، يەنە ئورنىدىن تۇرغان، يەنە ئۇچرىغان، يەنە تىرىشقان، ئاخىر مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشكەن كىشىلەر ناھايىتى كۆپقۇا! كىم بىلىدۇ، بەلكى بۇ ئوگۇشسىزلىق مېنى مۇۋەپپەقىيەتكە باشلاپ بارار! باش تېخنىك تايانچلارنى ئېلىپ كەتكىنى بىلەن مۇقىم مۇلكىمىنى، ئىرادەمنى ئېلىپ كېتەلمىگىنى يوق. تېخنىك تەربىيىلەشكە پۇل تاپسامىلا ئىشىمنى يەنە يۇرۇشتۇرۇۋالىمەن، شۇنداق قىلىمەن.

پاتىگۈل شۇلارنى ئويلاپ ئورنىدىن تۇرۇپ، ساندۇقىنى ئاچتى.

ئۇ ساندۇقتىكى پۇللۇق نەرسىلىرىنى يىغىشتۇرۇپ، ئىككىنچى قېتىم بازارغا ماڭدى. ئۇ ئالدى بىلەن زەرگەرنىڭ ئالدىغا بېرىپ، بىر جۈپ ئالتۇن بىلەزۈكنى سىناتتى، ئاندىن بوپىسىدىكى ئوغلىنىڭ تويىغا ئاتاپ يىغقان كىيىم-كېچەك، رەختلەرنى ئېلىشىغا سېتىپ پۇلىغا قوشتى. دىتى بار يىاشلاردىن بىر نەچچىنى تاللاپ، ئۇگۇنىش ھەققىنى تۆلەپ، دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ كارخانىلارغا ئوقۇشقا ئەۋەتتى. ئىلگىرى توقۇلغان كىيىملەرنىڭ باھاسىنى ئەرزانلىتىپ سېتىپ بىراقلا تۆگىتۈۋېتىپ توقۇش ماشىنىسىنى 50 كە كۆپەيتتى، ئىشسىز قىز-چوكانلارنى، نامرات ئائىلە پەرزەنتلىرىنى، مېيىپلەرنى ئاساس قىلىپ ئىشچى ئالدى. ئىشچىلارنىڭ ھەر بىرىگە ۋەزىپە بەلگىلەپ، سۈپەت باشقۇرغۇچى خادىملارنى تەسىس قىلىپ، كۈندىلىك مەھسۇلاتنى شۇ كۈنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋالدى. مېيىپلەرگە ئالاھىدە ئېتىبار بېرىپ، نورمال ئىشچى بىر پوپايكىغا ياقا ئورناتسا 20 پۇلۇق، مېيىپلەرگە 30 پۇلۇق ئىش ھەققى بەلگىلىدى.

ئاساسەن بالىلار پوپايكىسى، كېچىك ئۇستىدىن ئەنە شۇنداق غالىپ كېلىپ، ئوگۇشسىزلىق ئىچىدىن ھەقىقەتەن مۇۋەپپەقىيەت يولىنى ئاچتى. 1994-يىلى مۇشۇ زاۋۇتتا ئىشلەنگەن بالىلار پوپايكىسىنىڭ ماركىسىنى كۆتۈرۈپ كەلگەن سودىگەرلەر بىلەن يىلىغا 100 مىڭ كىشىلىك بالىلار پوپايكىسى توقۇپ، قازاقستانغا ئېكسپورت قىلىش توختامى تۈزدى.

1995-يىلى شياڭگاڭلىق سودىگەر بۇيرۇتقان 6000 كىشىلىك ئەرلەرنىڭ تېشت پوپايكىسىنى ۋاقتىدا توقۇپ ماڭدۇردى. مال زاكاز قىلدىغانلار، توپ سېتىۋالىدىغانلارنىڭ ئايىغى ئۈزۈلمەيدىغان بولدى.

پاتىگۈل پۇل تاپتى، نامراتلارنىڭ پەرزەنتلىرىگە چىقىش يولى تېپىپ بېرىپ، ئەل ئىچىدە ئابرويمۇ تاپتى. پۇلى كۆپەيگەندە 6-باشلانغۇچ مەكتەپكە، ئۆسمۈرلەر ئىشتىن سىرتقى سەئەت مەكتىپىگە، كېپەكيۇزى، يېڭىھايات كەنتلىرىدىكى نامرات ئائىلىلەرگە جەمئىي 40 مىڭ يۈەن نەق پۇل ۋە كىيىم-كېچەك، ئۇن قاتارلىق مادىدىي بۇيۇملارنى ئىئانە قىلىپ، ئۇلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزدى.

1996-يىلىغا كەلگەندە ئۇنىڭ ئەسلىدىكى قول ھۈنەرۋەنچىلىك ئاساسىدا قۇرۇلغان كىچىك كارخانىسى كېڭىيىپ، ئايلانما مەبلىغى 1 مىليون يۈەندىن، مۇقىم مۇلكى 8 مىليون يۈەندىن ئاشقان، 300 ئىشچى-خىزمەتچىسى، چەت ئەلدە دائىملىق خېرىدارلىرى، ئۆز يۇرتىدا ماللىرىنىڭ بازىرى بار مەخسۇسلاشقان يېزا-بازار كارخانىسىغا ئايلاندى. ئىگىلىك كېڭەيدى، زاۋۇتنىڭ ئەسلى ئورنى تار كېلىپ قالدى. پاتىگۈل بۇ يىل مەھەللىسىگە ئۆمۈمىي كۆلىمى 16 مو، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلۇش كۆلىمى 3000 كۋادرات مېتر كېلىدىغان ئۈچ قەۋەتلىك زاۋۇت بىناسى سالدى.

ياز بويى زاۋۇت قورۇسىدا خىلمۇخىل رەڭدىكى ئەتىرگۈلله ھۆپپىدە ئېچىلىپ تۇردى، زاۋۇتنىڭ چىرايلىققىنا تۆمۈر رېشاتكىلىق دەرۋازىسىغا «ئەتىرگۈل پوپايكا زاۋۇتى» دەپ يېزىلغان ۋىۋىسكا ئېسىلدى. ئىلى دىيارىنىڭ ۋىجدانلىق دېھقان قىزى پاتىگۈل قۇربان ياشلىق باھارىنى ئاشۇ خۇشپۇراق ئەتىرگۈللىرى بىلەن قوشۇپ، يەرلىك سانائەتنىڭ گۈللىنىشى، ۋەتەن ئىقتىسادىنىڭ

ئەكلىماكان قۇملۇقىدا يېشىللىق قۇرۇلۇشى سىنىقى ئېلىپ بېرىلىپ، مۇۋەپپەقىيەت قازىنىلدى

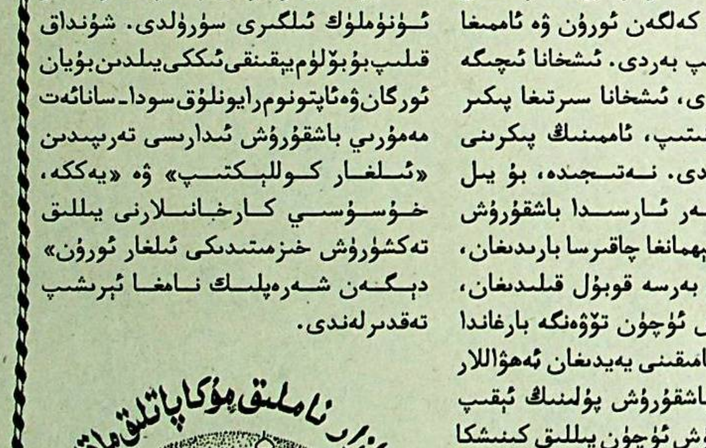
ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئىلاخۇن قۇربان** خەۋەر قىلىدۇ: ئەكلىماكان قۇملۇقى ئورمان بىنا قىلىشقا بولمايدىغان ئورۇن دەپ قارىلىپ مەملىكەتلىك «ئۈچ شىمال» ئېھتىياجى ئورمان بىنا قىلىش پىلانىغا كىرگۈزۈلمىگەنىدى. تارىم ئېغىتلىكىنى چارلاش-ئېچىش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشىغائەگىشىپ، قۇملۇق ئېغىتلىكىنىڭ مۇھىت قوغدىلىشى ئېغىت بازىسى بىنا قىلىش قوغدىلىشى پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. 1994-يىلى 4-ئايدىن باشلاپ تارىم ئېغىتلىكىنى چارلاش-ئېچىش ئىشلىرىغا 3000 كىلوگرام كۆكتات ئۇرۇقى تەييارلاپ بېرىلدى. ئۇرۇقلار ئېچىلىپ ئۈنۈپ چىققاندىن كېيىن، ئۇلارنى ئاپتوموبىل بىلەن ئىشلەتكىلى بولىدىغان ئاساسىي ئېغىت بازىسى بولغان ئاقتالغا توشۇپ بېرىپ، ئۇلارنى ئاپتوموبىل بىلەن ئېغىت بازىسى

شەھسلەرنىڭ ئىش تەقسىماتى ۋە مەسئۇلىيىتىنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ، ئىش بېجىرىشكە كەلگەن ئورۇن ۋە ئامىمغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئىشخانا ئىچىگە پىكىر دەپتىرى، ئىشخانا سىرتىغا پىكىر ساندۇقى ئورنىتىپ، ئاممىنىڭ پىكرىنى قوبۇل قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل بۆلۈمدىكىلەر ئارسىدا باشقۇرۇش ئوبيېكتلىرى مېھمانغا چاقىرسا باردىغان، سوۋغا - سالام بەرسە قوبۇل قىلىدىغان، ئىش بېجىرىش ئۈچۈن تۆۋەنگە بارغاندا شۇ ئورۇننىڭ تامىقىنى يەيدىغان ئەھۋاللار تۈگىتىلدى. باشقۇرۇش پۈلىنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى توسۇش ئۈچۈن يېللىق كىنىشكا تەكشۈرۈش ئىشلىرىغا بۆلۈم باشلىقلىرى ئەمزا قويىدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە كىنىشكا بېجىرگۈچى ئۆزى كەلمىسە قەتئىي بېجىرىپ بەرمەسلىك توغرىسىدا قەتئىي تەلەپ قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن

يىل تەكشۈرۈشكە قاتناشمىغان 115 شىركەتنى ئەمەلدىن قالدۇردى. بۇ يىلدىن باشلاپ ۋاقىتلىق كىنىشكا بېجىرىش ۋە تارقىتىش ھوقۇقىنى ئۆتكۈزۈۋېلىپ، كىنىشكا بېجىرىش ئىشلىرىنى تەرتىپكە سالدى. ھەر كۈنى ئەتىگىنى 10–15 مىنۇت يېغىن ئېچىشنى تۈزۈملەشتۈردى. كىنىشكا بېجىرىش باشقۇرۇش، پۇل ئىلىش جەھەتلەردە مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى ھەمدە مەدەنىيەتلىك ئىش بېجىرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، باشقۇرۇش ئوبيېكتلىرىغا قوپاللىق قىلغانلارنى ئورنىدىن ئالماشتۇردى. ئايدا تۆت قېتىم تەكشۈرۈپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى مەسئۇللۇقىدىكى تۆت كىشىلىك نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۆلۈم باشلىقى،

تۈز مۇخبىرىمىز **نىلۇپەر قاسىم** خەۋەر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بۆلۈمى بۇ يىل قانات يايدۇرۇلغان سودىدا ئالدىل بولۇش بويىچە قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى ۋە سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى پائالىيىتىدە قانۇننى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىپ، خىزمەتلەرنى ئۇنۇملۇك ئىلگىرى سۈردى.

بۇ بۆلۈم «ئىككى يىل» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا ئالدى بىلەن شىركەت قانۇننى ياخشى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى بۇ يىللىق كەسىپىي ئۆگىنىش ۋە خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ چىقىپ تۇرىدۇ. «ئون كۇنلۇك» قانۇننى ئىجرا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كىنىشكا ئاسمىغان 823 ئائىلىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇدا ئىككى

خوتەن ناھىيىسى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئۇلاپ سورتىنى ياخشىلاش ئارقىلىق، 26 مىڭ مو يەردە ئەلا سورتلۇق پاختا دەرىخى يېتىشتۇردى.

سۈرەتتە: تېخنىكا نازارەتچىلىكى ۋە يېزا ئىگىلىك تارماقلىرىنىڭ مەسئۇللىرى لايقا يېزىسىدىكى قەغەز پاختىنىڭ سۈپىتىنى باھالىماقتا.

تۈز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

مارالبېشى ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى ۋە ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى 10-ئاينىڭ 20- كۈنگىچە 124 مىليون 851 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاپ، پىلاننىڭ 89 پىرسەنتىنى ئورۇنداپ بولدى.

سۈرەتتە: بانكىدىكىلەر خىزمەت ئۇستىدە.

گەنۋەر خىزمەت فوتوسى

قاراقاش ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىللىق ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئاي بۇرۇن ئاشۇرۇپ تۇرۇنداندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلدۇ: قاراقاش ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى تىجارەت بۆلۈمى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، مۇلازىملىق سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ مۇئامىلىدار-لارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلدى، يىلنىڭ بېشىدا بانكا تەرىپىدىن چوشۇرۇپ بېرىلگەن 10 مىليون 529 مىڭ يۈەن ئامانەت توپلاش ۋەزىپىسىنى كىشى بېشىغىچە ئەمەلىيلەشتۈردى، بەلگىلىك قەرەلدە كۆپ ئىشلىگەنلەر بىلەن ئاز ئىشلىگەنلەرنى سېلىشتۇرۇپ باھالاش ئىشىغا ئەستايىدىل قارىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئاي بويى ئىشلەپ ئۈلگۈرەلمىگەن ئىشلارنى كېيىنكى ئايلارغا قالدۇرماي، ئاي ئاخىرىغىچە ئۈلگۈرۈپ ئىشلەپ بىتىرىدىغان قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئاي پىلانىنى ئاي ئاخىرىغىچە ئورۇنداپ بولدى.

ئۆتكەن يىلى 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە جەلپ قىلغان ئامانەت سوممىسىنى 13 مىليون 137 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزۈپ، ۋەزىپىنى مۇددەتتىن ئىككى ئاي بۇرۇن % 24 ئاشۇرۇپ تۇرۇنداندى.

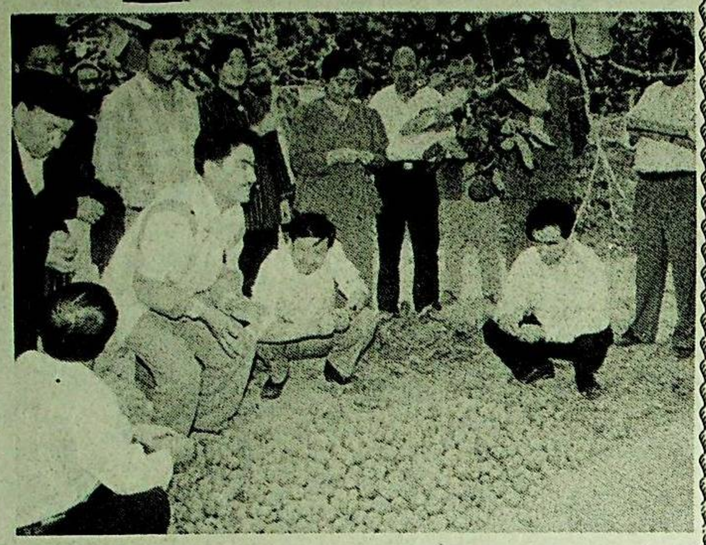
ئىلغار ئامىلىق مۇكاپاتلىق ماقالە

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى مەدەكالا ئىشى

ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بۆلۈمى «ئىككى يىل» پائالىيىتىدە خىزمەتلەرنى ئۇنۇملۇك ئىلگىرى سۈردى

تۈز مۇخبىرىمىز **نىلۇپەر قاسىم** خەۋەر قىلدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىك بۆلۈمى بۇ يىل قانات يايدۇرۇلغان سودىدا ئالدىل بولۇش بويىچە قانۇننى ئىجرا قىلىش يىلى ۋە سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى پائالىيىتىدە قانۇننى ئىجرا قىلىش سەۋىيىسىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ، كەسىپتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىپ، خىزمەتلەرنى ئۇنۇملۇك ئىلگىرى سۈردى.

بۇ بۆلۈم «ئىككى يىل» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا ئالدى بىلەن شىركەت قانۇننى ياخشى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى بۇ يىللىق كەسىپىي ئۆگىنىش ۋە خىزمەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىپ چىقىپ تۇرىدۇ. «ئون كۇنلۇك» قانۇننى ئىجرا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، كىنىشكا ئاسمىغان 823 ئائىلىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىپ، ئۇدا ئىككى يىل تەكشۈرۈشكە قاتناشمىغان 115 شىركەتنى ئەمەلدىن قالدۇردى. بۇ يىلدىن باشلاپ ۋاقىتلىق كىنىشكا بېجىرىش ۋە تارقىتىش ھوقۇقىنى ئۆتكۈزۈۋېلىپ، كىنىشكا بېجىرىش ئىشلىرىنى تەرتىپكە سالدى. ھەر كۈنى ئەتىگىنى 10–15 مىنۇت يېغىن ئېچىشنى تۈزۈملەشتۈردى. كىنىشكا بېجىرىش باشقۇرۇش، پۇل ئىلىش جەھەتلەردە مەسئۇلىيەتنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، مۇكاپات بىلەن جازانى ئەمەلدە كۆرسەتتى ھەمدە مەدەنىيەتلىك ئىش بېجىرىش تۈزۈمىنى يولغا قويۇپ، باشقۇرۇش ئوبيېكتلىرىغا قوپاللىق قىلغانلارنى ئورنىدىن ئالماشتۇردى. ئايدا تۆت قېتىم تەكشۈرۈپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. مۇئاۋىن بۆلۈم باشلىقى مەسئۇللۇقىدىكى تۆت كىشىلىك نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۆلۈم باشلىقى، شەھسلەرنىڭ ئىش تەقسىماتى ۋە مەسئۇلىيىتىنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ، ئىش بېجىرىشكە كەلگەن ئورۇن ۋە ئامىمغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئىشخانا ئىچىگە پىكىر دەپتىرى، ئىشخانا سىرتىغا پىكىر ساندۇقى ئورنىتىپ، ئاممىنىڭ پىكرىنى قوبۇل قىلدى. نەتىجىدە، بۇ يىل بۆلۈمدىكىلەر ئارسىدا باشقۇرۇش ئوبيېكتلىرى مېھمانغا چاقىرسا باردىغان، سوۋغا - سالام بەرسە قوبۇل قىلىدىغان، ئىش بېجىرىش ئۈچۈن تۆۋەنگە بارغاندا شۇ ئورۇننىڭ تامىقىنى يەيدىغان ئەھۋاللار تۈگىتىلدى. باشقۇرۇش پۇلىنىڭ ئېقىپ كېتىشىنى توسۇش ئۈچۈن يېللىق كىنىشكا تەكشۈرۈش ئىشلىرىغا بۆلۈم باشلىقلىرى ئەمزا قويىدىغان بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە كىنىشكا بېجىرگۈچى ئۆزى كەلمىسە قەتئىي بېجىرىپ بەرمەسلىك توغرىسىدا قەتئىي تەلەپ قويۇلدى. بۇنىڭ بىلەن خادىملارنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىق، كەسىپچانلىق تۇيغۇسى ئېشىپ، خىزمەتلەر ئۇنۇملۇك ئىلگىرى سۈرۈلدى. شۇنداق قىلىپ بۇ بۆلۈم يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان ئورگان ۋەتاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن «ئىلغار كوللېكتىپ» ۋە «يەككە، خۇسۇسىي كارخانىلارنى يېللىق تەكشۈرۈش خىزمىتىدىكى ئىلغار ئورۇن» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ تەقدىرلەندى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېڭسار ناھىيىسىنىڭ ساغان يېزىسىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 14 مىڭ مو يەرگە كۆزگى بۇغداي تېرىپ، يۇقىرىدىن چۈشۈرۈلگەن ۋەزىپىنى ئورۇندىداپ بولدى.

ئابدۇۋاسىت ئەخمەت

△ خوتەن ناھىيىسىنىڭ بوزاق يېزىسىدىكى پاختىكارلار بۇ يىل 10-ئاينىڭ 17-كۈنگە قەدەر دۆلەتكە 1200 دەن پاختا سېتىپ بەردى.

سدىقۇللا ئەخمەت

△ يەكەن ناھىيىسىنىڭ قاراسۇ يېزىسىدىكى دېھقانلار چارۋا مالىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن، 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 220 مىڭ تاغار سامان، 286 مىڭ باغ قومۇش، 214 مىڭ كىلوگرام كۈنجۈرە، 4000 تونىنا سلوس تەييارلىدى، 184 ئېغىل-قوتان سالدى ياكى ئوگشىدى.

ئايۈپ چاۋار

△ پوسكام ناھىيىسىنىڭ ژىما يېزىسىدا بۇ يىل 6-ئايدىن 10-ئاينىڭ 7-كۈنىگە قەدەر 21 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىگمەس ئوستەڭ، 12توما ياسالدى.

تۇرسۇنگۈل سۇلايمان

خوتەن شەھرى سوتسىيالستىك مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى قانداق قىلىپ تېز يۈكسەلدۈردى؟

تۇز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن

خوتەن شەھرى ئىككى يىلدىن بۇيان «ئىككى مەدەنىيەت»نى بىرلىكتە تۇتۇش پرىنسىپىدا چىڭ تۇرۇپ، جاڭجياگاڭ تەجرىبىسىنى تۇنجى قېتىم ئىجرا قىلىپ، «تۇنجى ئەلا، بىردىن تۇنجى» پائالىيىتىنى ئاساس مەزمۇن قىلغان مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى تېز يۈكسەلدۈرۈپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى.

خوتەن شەھرى ئاپتونوم رايون بويىچە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئارمىيە-خەلق ئىتتىپاقلىقى، بىكتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىتتىپاقلىقىدىكى «تۇنجى نەمۇنىچى شەھەر» ۋە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «ئىككىنى ھمايە قىلىشتىكى نەمۇنىچى شەھەر»، تۇنجىكەن يىلى دۆلەت مىللەتلەر ئىشلىرى كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە «مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا بېسىشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ»، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەنپەئەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار شەھەر»، «پاكىز شەھەر» دېگەن شەرەپلىك نامларغا ئېرىشتى.

تۇلارنىڭ مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى تېز يۈكسەلدۈرۈشتىكى ئاساسلىق تەجرىبىسى مۇنداق:

ـ شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ 1ـ قېتىملىق رەھبەرلىرى مەنپەئەت قۇرۇلۇشىغا ئومۇمىيۈزلۈك مەسئۇل بولۇشتا چىڭ تۇرۇپ، قاتلامۇقاتلام مەسئۇل بولۇش، مەسئۇلىيەتنى كىشى بېشىغچە ئەمەلىيلەشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئونۇمىنى كادىرلارنى تەكشۈرۈش، تاللاپ ئوستۇرۇش، ئىشلىتىشنىڭ مۇھىم ئاساسى قىلدى. شەھەرلىك پارتكوم قەرەللىك ھالدا دائىمى كومىتېت ئەزالىرى يىغىنى ۋە مەخسۇس يىغىن ئېچىپ مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى مەخسۇس مۇھاكىمە قىلدى. يېزا-بازار، كوچا ئىش ھېجىرىش ئورۇنلىرىمۇ مەدەنىيەتلىك تۇرۇن، مەدەنىيەتلىك كوچا، مەدەنىيەتلىك ئائىلە بەرپا قىلىش بويىچە ئولقۇن قوزغاپ ياخشى ئونۇمگە ئېرىشتى.

ـ مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرىپىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ «ئىككى ئايرىلماس سىستېما» ئىدىيىسىنى كىشىلەر قەلبىگە سىڭدۈردى. خوتەن شەھرى كۆپ مىللەت ئىنتىلىۋاقىلاشقان شەھەر، شۇنداقلا خوتەن ۋىلايىتىنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، تەرىپىسىنى، كۆڭۈل ئېچىش مۇھىتى ياخشىلىنىپ، ئىتتىپاقلىقنى مۇستەھكەملەپ ئامىمىۋى مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇلۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەت قۇرۇلۇشى جانلاندۇرۇلدى. يېزىلاردا قانات يايدۇرۇلغان «ئون يۈلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» پائالىيىتى ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى، كوللېكتىپنى سۆيۈش قىزغىنلىقى ئاشۇرۇلدى. تۇرلۇك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرى، ئەدەبىيات- سەنئەت، ناخشا-ئۇسسۇل كۆركى، قىشلىق پەن-تېخنىكا تەربىيسى پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى.

مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق خوتەن شەھرىنىڭ مادددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. تۇنجىكەن يىلى شەھەرنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 262 مىليون 841 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدىكى مالىيە كىرىمى 14 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يېتىپ يىللىق پىلانىنىڭ 51.49 پىرسەنتنى ئورۇندىلىپ، تۇنجىكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 13.71 ئاشتى. يازلىق ئاشلىق ھوسۇلى 1298.6 تونناغا يېتىپ تۇنجىكەن يىلدىكىدىن % 4.3 ئاشتى. كۇزلۇك ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشتا ئومۇمىي زور.

تازىلىنىپ، كۆڭۈل ئېچىش مۇھىتى ساغلاملاشتۇرۇلدى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 100 كىشىلىك ئىشتىن سىرتقى ناخشا-ئۇسسۇل ئومكى تەشكىللەپ، ئامىمىۋى سەنئەت پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئىككى يىلدىن بۇيان يېزا مەنپەئەت قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلۇپ، دېھقانلارنىڭ مەنپەئەت تۇرمۇشى جانلاندۇرۇلدى. يېزىلاردا قانات يايدۇرۇلغان «ئون يۈلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» پائالىيىتى ئارقىلىق دېھقانلارنىڭ ۋەتەننى، سوتسىيالىزمنى، كوللېكتىپنى سۆيۈش قىزغىنلىقى ئاشۇرۇلدى. تۇرلۇك تەنتەربىيە مۇسابىقىلىرى، ئەدەبىيات- سەنئەت، ناخشا-ئۇسسۇل كۆركى، قىشلىق پەن-تېخنىكا تەربىيسى پائالىيىتى كەڭ قانات يايدۇرۇلدى.

مەنپەئەت مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش ئارقىلىق خوتەن شەھرىنىڭ مادددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمۇ زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى. تۇنجىكەن يىلى شەھەرنىڭ سانائەت ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 262 مىليون 841 مىڭ يۈەنگە يەتتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمىدىكى مالىيە كىرىمى 14 مىليون 350 مىڭ يۈەنگە يېتىپ يىللىق پىلانىنىڭ 51.49 پىرسەنتنى ئورۇندىلىپ، تۇنجىكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن % 13.71 ئاشتى. يازلىق ئاشلىق ھوسۇلى 1298.6 تونناغا يېتىپ تۇنجىكەن يىلدىكىدىن % 4.3 ئاشتى. كۇزلۇك ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىشتا ئومۇمىي زور.

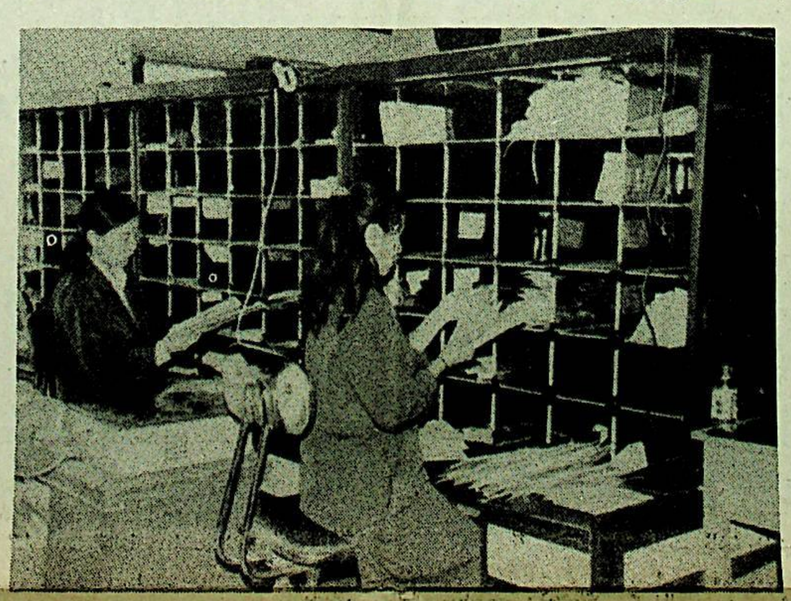
تۇتۇپ، «ئىككى ئايرىلماسلىق» ئىدىيىسىنى چوڭقۇرلاشتۇردى. مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش، ۋەتەننىڭ بىرلىكىنى قوغداش، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان ھەر خىل شەكىلدىكى مول مەزمۇنلۇق پائالىيەتلەرنى كەڭ قانات يايدۇرۇپ، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كىشىلەر قەلبىدىن چوڭقۇر ئورۇن ئالدۇردى. تولۇقسىز مەلۇماتقا قارىغاندا، شەھەر بويىچە 150 قېتىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەربىيسى ئاساس قىلىنغان ھەر خىل زېھىن سىناش مۇسابىقىسى، لېكسىيە سۆزلەش، دوكلات بېرىش، چاي سۆھبىتى قاتارلىق پائالىيەتلەر ئېلىپ بېرىلغان، 200 قېتىمدىن كۆپرەك قارا دوسكا، تام گېزىتى چىقىرىلغان، 60 قېتىم تەشۋىقات ۋاستىلىرى ئارقىلىق تەربىيە ئېلىپ بېرىلغان، تەشۋىقات-تەربىيىگە قاتناشقانلار شەھەر ئومۇمىي نوپوسىنىڭ % 90 تىن كۆپرەكىنى ئىگىلىگەن. بۇنىڭ بىلەن شەھەرنىڭ ئۇچ يېزا، بىر بازاردىكى ئۇيغۇر، خەنزۇ دېھقانلار ھەمكارلىشىپ تېخنىكا ئۆگىنىپ، شەھەرنىڭ كۆكتاتچىلىق قۇرۇلۇشىغا بىرلىكتە تۆھپە قوشۇپ ئىتتىپاقلىق كۈينى ياڭرىتتى.

ـ ئارمىيە-خەلق مەنپەئەت قۇرۇلۇشىغا بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى بىرلىكتە قانات يايدۇردى. خوتەن شەھرى مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى ئارمىيە بىلەن خەلق ئورتاق قۇرۇش، بىكتۇەن بىلەن يەرلىك ئورتاق قۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇپ ياخشى ئونۇمگە ئېرىشتى. قىسىم بىلەن بىكتۇەننى تەشەببۇسكارلىق بىلەن غەم-ئەندىشىدىن خالاس قىلدى. 450 تىن ئارتۇق ھەربىي ئائىلە تاۋابئاتلىرىنىڭ نوپۇس، ئاشلىق، خىزمەت مەسلىسىنى ھەل قىلىپ بەردى. مەلۇم قىسىم گۇما ناھىيىسىدىن خوتەن شەھىرىگە يۆتكىلىپ كەلگەندە شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى قىسمىنىڭ ئولتۇراقلىشىشىغا تەشەببۇسكارلىق بىلەن 500 مو يەر ئاجرىتىپ بەردى.

قىسىم بىلەن بىكتۇەن ھۆكۈمەتنى ھمايە قىلىپ خەلقنى سۆيۈش شەرەپلىك ئەنئەنىسىنى جارى قىلدۇرۇپ، خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش

ئوچۇن ئەمەلىي ئىش قىلىپ بەردى. يەرلىكنىڭ كۆچەت تىكىپ ئورمان بىنا قىلىش، كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش، زىرائەتلەردىكى ھاشارات ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، بوز يەر ئېچىش ۋە شەھەر قۇرۇلۇشى ئىشلىرىغا ئاكتىپ قاتناشتى. بولۇپمۇ بۇلتۇرقى غەربىي ئايلانما يول قۇرۇلۇشىدا شەھەردە تۇرۇشلۇق قىسمىلار 1000 (قېتىم) دىن ئارتۇق ئاپتوموبىل، 10 مىڭدىن كۆپرەك جەڭچى چىقىرىپ، بىر ئايدىن كۆپرەك كۆرەش قىلىپ، غەربىي ئايلانما يولىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش ۋەزىپىسىنى غەلىبىلىك ئاخىرلاشتۇرۇپ، يەرلىككە 6 مىليون يۈەنگە يېقىن پۇل ئىقتىساد قىلىپ بەردى. يېقىندا خوتەندىكى مەلۇم قىسىم 700 دىن ئارتۇق كوماندىر-جەڭچى چىقىرىپ تۇچ كۈن جاپالىق ئىشلەپ گاز ۋە سۇ ئامبىرىنىڭ كاشىللىرىنى رېمونت قىلدى. 15 ئاپتوموبىل (قېتىم)، 200 كوماندىر-جەڭچى چىقىرىپ بىر ھەپتە ئىشلەش ئارقىلىق كەلكۇندىن مۇداپىئە كۆرۈش توسمىسىنى پۈتكۈزۈپ، كەلكۇن پەسلىدىن بىخەتەر ئۆتۈشكە كاپالەتلىك قىلدى.

ـ «تۇنجى ئەلا، بىردىن تۇنجىنىش» پائالىيىتىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتتى. «تۇنجى ئەلا، بىردىن تۇنجىنىش» پائالىيىتى سوتسىيالىستىك مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى. ئىككى يىلدىن بۇيان خوتەن شەھىرىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى «مەدەنىيەتلىك ئورۇن قۇرۇش، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش يېڭى ئىستىلىنى بەرپا قىلىش»؛ سىياسىي قانۇن سىستېمىسى «جىنەن قاتناش ساقچىلىرىدىن تۇنجىنىش، قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىش، مەدەنىيەتلىك ساقچى ئىستىلىنى تىكلەش»؛ ھەر مىللەت ئايالىلىرى ئارىسىدا «تۇنجى تۇنجىنىش، تۇنجىتە بەسلىشىش، ئايالار تۆھپە يارىتىش»؛ بىرلىك سەپ، دىن ئىشلىرى تارماقلىرىدا «بەشتە ياخشى دىنىي زات، بەشتە ياخشى مەسچىت بەرپا قىلىش»؛ مەكتەپلەردە «مۇنەۋۋەر ياش-ئوسمۇرلەردىن بولۇش، مەدەنىيەتلىك سىنىپ بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك مەكتەپ قۇرۇش» پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى. شەھەرلىك ئىتتىپاق كومىتېتى ئوتتۇرا-كىچىك ئىلدىن باشلاپ شەھەر بويىچە «مەدەنىيەتلىك ياشلار» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ ياخشى ئىجتىمائىي ئونۇمگە ئېرىشتى. ھازىر يەتتە كۆزنەك مۇلازىملىق كەسپىي گۇرۇپپىسى «مەدەنىيەتلىك ياشلار» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش، پارتىيە ئىستىلى، پاك-دىيانەتلىك بولۇش قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، «تۇنچ قالايمقان»نى تۈزىتىپ، دېھقانلارنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىپ، «قىزىق نۇقتا، قېيىن نۇقتا» مەسىللىرىنى ھەل قىلدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى كېچىكلىكتىن زورىيىپ ھازىر سىملىق، سىمسىز ئىككى يۈرۈش تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى تارقىتىلىشقا باشلىدى. شورباغ يېزىسىدا 20 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىنىپ چاستوتسى تىزگىنلەنگەن رادىئو ئىستانسىسى قۇرۇلدى. رادىئونىڭ ئومۇملىشىشى% 95 تىن ئېشىپ، تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسى تېخىمۇ كۈچەيتىلدى. مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى، كىتاب، گېزىت- ژۇرنال، ئون-سىن بۇيۇملىرى بازارلىرى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈرۈپ

ياڭزىجياڭ يولى پەيچۇسوسى مەنپەئەت قۇرۇلۇشى ئارقىلىق كەسپىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردى

تۇز مۇخبىرىمىز **نۇرىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئورۇمچى شەھرى ياڭزىجياڭ يولى پەيچۇسوسى مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى كەسپىي خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىگە ئېرىشتى. بۇ پەيچۇسو 1992-يىلدىن بۇيان يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن 20 قېتىمدىن كۆپرەك مۇكاپاتلاندى. 1994-يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە مەنپەئەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن بولۇپ كەلمەكتە.

قىلمىدى. مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشنىڭ كونكرېت پىلان- تەدبىرلىرىنى تۈزۈش، ئۇنى ئەمەلىيلەشتۇرۇشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. كادىر-ساقچىلارنى باش شۇجى جياڭ زېمىنىڭ مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ 2-قېتىملىق يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزى، جەنەن قاتناش ساقچىلىرىنىڭ ئىش ئىزلىرىنى، جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشكە ئۈيۇشتۇرۇدى. 1995-يىلى 3-ئايدىن بۇيان ھەر دۈشەنبە كۈنى سەھەردە بايراق چىقىرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈپ، كادىر-ساقچىلار رىئايە

ۋىلايىتلىك سىياسىي كېڭەشىنىڭ مەدەنىيەت مەركىزى. شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى كادىرلار ۋە ئامما ئارىسىدا پارتىيەنىڭ مىللىي سىياسىتى ۋە ماركسىزملىق مىللەت نەزەريىسى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشنى بوشاشتۇرماي چىڭ

جارى قىلدۇرۇپ، خەلق توچون خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تىكلەپ يەرلىكنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا ئاكتىپ قاتناشتى. يەرلىكنىڭ جەددىي، قېينى، خەتەرلىك، ئېغىر ۋەزىپىلىرىنى ئۈستىگە ئېلىپ ئىشلەپ، ھەر مىللەت خەلقى

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك پوچتا ئىدارىسىنىڭ خەت-چەك ئايرىش بۆلۈمى خەت-چەك تەرجىمە قىلىش گۇرۇپپىسىغا قاتناشقۇرۇشنى كۆچەيتىپ، ئىش ئورنى مەسئۇلىيىتە تۈزۈمىنى چىڭىتىپ، خەت- چەكلەردىكى ئىسىم - فامىلە ۋە ئادرېسلارنىڭ ئېنىق، توغرا تەرجىمە قىلىنىشىغا ھەقىقىي تۈرده كاپالەتلىك قىلدى.

سۈرەتتە: خەت-چەك تەرجىمە بۆلۈمىدىكى خادىملار خەت-چەكلەرنى تەكشۈرمەكتە.

زىببۈللا ئابلىز فوتوسى

كورلا شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسى ئىسمىي ئەخلاق قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇپ، ئاممىنى رازى قىلدى

ئىختىسارىي مۇخبىرىمىز **پاتىمە كامىل** خەۋىر قىلىدۇ: كورلا شەھەرلىك خەلق دوختۇرخانىسى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى داۋامىدا «ئامبولاتورىيە خىزمىتىدە ئاممىنى رازى قىلىش، ياتاقتا يېتىپ داۋالىنىدىغان كېسەللەرنى رازى قىلىش، توختاملاشقان ئورۇنلارنى رازى قىلىش» تېما ئىبارەت «ئۈچ تەرەپنى رازى قىلىش» پائالىيىتىنى يولغا قويۇپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

«مەدەنىيەتلىك دوختۇرخانا» بەرپا قىلىش ئۈچۈن تىببىي خادىملارنىڭ كەسىپ ئىستىلىنى ياخشىلىماي بولمايدۇ. بۇ نۇقتىنى تونۇپ يەتكەن دوختۇرخانا رەھبەرلىكى ئىشنى داۋالاش خادىملىرىنىڭ كەسىپ ئەخلاقىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ، ئۇلارغا مەخسۇس ئارخىپ تۈرغۇزۇپ ئارخىپقا چوشكەن تەنقىد، پىكىرلەرنى دوختۇرلارنى مۇكاپاتلاش، جازالاشنىڭ ئۈنۈملىمى قىلدى. دوختۇر- سېستىرالارنىڭ ئىسىم كارتوچكىسى ئېسىپ خىزمەتكە چىقىشنى تۈزۈملەشتۈردى. دوختۇرخانا ئىچىدە 13 ئورۇندا جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىش ئورنى قۇرۇپ، 13 كىشىنى خالىسانە نازارەت قىلىشقا تەكلىپ قىلدى. نەتىجىدە دوختۇر- سېستىرالار ئارىسىدا مېھماندارچىلىقنى، سوۋغا- سالامنى، قىزىل بولاقنى رەت قىلىدىغان، خالىس تۆھپە قوشىدىغان تەسىرلىك ئىشلار كۆپەيىپ، ھەقىقىي ئىنسانپەرۋەرلىك روھ، ياخشى ئىستىل مەيدانغا كەلدى.

بۇ دوختۇرخانا يەنە ھەر بىر بۆلۈمگە پىكىر دەپتىرى ئېسىپ، كېسەل كۆرسىتىشكە كەلگەن ئاممىنىڭ دوختۇرخانا خىزمىتىگە، دوختۇر- سېستىرالارنىڭ مۇلازىمىتىگە قارىتا پىكىر- تەكلىپلىرىنى پىزىشىغا ئاساسلىق يارىتىپ بەردى. بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئايغىچە ئاممىدىن 14 پارچە رەھمەت خېتى، 30 نەچچە پارچە بايراق ۋە لەۋھە تاپشۇرۇۋالدى.

ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىجرا كوللېگىيىسى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئونۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، خىزمەت ئونۇمىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈپ، دېلولارنى «ئىجرا قىلىش قىيىن» بولۇش ھالىتىنى زور دەرىجىدە ئازايتىپ، داۋالاشقۇچىلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بىر قىسىم ئىجرا خادىملىرى دېلولار ئۈستىدە پىكىرلەشمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

قۇرۇلۇش بانكىسى ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىغا ياردەم بەردى

ھەر يىلقى بانكا ئۆسۈمىنىڭ بىر قىسمى مەملىكەتتىكى ھەرقايسى نۇقتىلىق ئالىي مەكتەپلەردە ئوقۇۋاتقان ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار، ئوقۇشى ياخشى ئوقۇغۇچىلارغا ياردەم بېرىشكە، يەنە بىر قىسمى نامرات رايونلار ياكى تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچرىغان رايونلاردا «ئۈمىد باشلانغۇچ مەكتىپى» قۇرۇشقا سەرپ قىلىنىدۇ. بۇ قېتىمقى ئىئانە قىلىش قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ «جەمئىيەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، دۆلەتنى گۈللەندۈرۈش» تەك كارخانا ئىقتىدارىنى گەۋدىلەندۈرىدۇ، شۇنداقلا قۇرۇلۇش بانكىسىدىكى بارلىق خىزمەتچى خادىملارنىڭ جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشتەك يۈكسەك ئالىيجانابلىق روھىنى نامايان قىلىدۇ.

ئوقۇغۇچىسىنىڭ ھەر بىرى قۇرۇلۇش بانكىسى مېھمىر - شەپقەت فوندىنى باشقۇرۇش ھەيئىتىنىڭ 1000 يۈەندىن ياردەم بېرىشىگە ئېرىشىپ، ئوقۇشىنى خاتىرجەم تاماملىشىشقا زور مەدەت بېرىلگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ مېھمىر - شەپقەت فوندى - مەملىكەت بويىچە قۇرۇلۇش بانكىسى سىستېمىسىدىكى 300 مىڭدىن ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىنىڭ تۆز ئىختىيارلىقى بىلەن بىر قېتىملىق ئىئانە قىلىشى ئارقىلىق قۇرۇلغان. بۇ فوندىنىڭ

كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ داۋالىنىشى مەزگىلىگە دائىر بەلگىلىمە

قوش لىنىيىلىك ئەمگەك تۈزۈمىدە دائىملىق ئىشچى بىلەن توختاملىق ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قالسا ياكى خىزمىتى ئىش بىلەن يارىلانغان بولسا، داۋالىنىش مەزگىلىدىكى تەمىناتى ئوخشاش بولمايدۇ. دائىملىق ئىشچى ئاغرىپ قېلىپ ياكى خىزمىتى ئىش بىلەن يارىلىنىپ خىزمەت توختىتىپ داۋالىنىش مەزگىلىدە خىزمەت توختىتىپ داۋالىنىش مەزگىللىرى تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولسا بولىدۇ، بۇ ھېيىپ بولغانلىقى بېكىتىلگەن ياكى ئۆلۈپ كەتكەنگە قەدەر بولىدۇ. لېكىن 1986 - يىل 10 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن كېيىن قوبۇل قىلىنغان ئەمگەك توختامى تۈزۈمىدىكى ئىشچىلارنىڭ ئاغرىپ قېلىپ ياكى خىزمىتى ئىش بىلەن يارىلىنىپ ئىشتىن توختاپ داۋالىنىش مەزگىلى 3 - 18 ئايغىچە بولىدۇ. داۋالىنىش مەزگىلى توشۇپ ئەسلىدىكى ئىشنى قىلالمىسا، كارخانا ئەمگەك توختامىنى بىكار قىلسا بولىدۇ ھەمدە كارخانا مەزكۇر كىشىنىڭ 3 - 6 ئايلىق ئۆلچەملىك ئىش ھەققىگە باراۋەر داۋالىنىش يارداىم پۇلى بېرىدۇ.

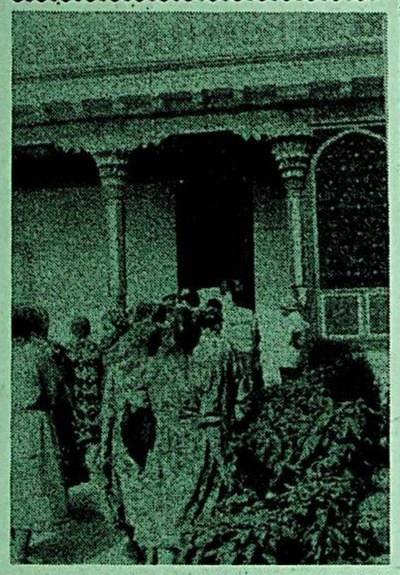
ئەمگەك توختامى تۈزۈمى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇلغاندىن كېيىن بىرلىككە كەلگەن ئەمگەك مۇناسىۋىتى ۋە ئەمگەك ئۆلچىمى بەرپا قىلىش ئۈچۈن، ئەمگەك مىنىستىرلىكى تۆۋەندىكى بىر نەچچە مەزمۇندىكى «كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى كېسەل بولغان ياكى خۇسۇسىي ئىش بىلەن يارىلانغان چاغدىكى داۋالىنىش مەزگىلىگە دائىر بەلگىلىمە»نى تۈزۈپ چىقتى.

1. كارخانا ئىشچى - خىزمەتچىلىرى ئاغرىپ قېلىپ ياكى خۇسۇسىي ئىش بىلەن يارىلىنىپ خىزمەت توختىتىپ داۋالىنىشقا توغرا كەلسە، مەزكۇر كىشى ئەملىي خىزمەت ۋاقتى ۋە مەزكۇر ئىدارىدىكى خىزمەت ستاژىغا ئاساسەن 3 - 24 ئايغىچە داۋالىنىش مەزگىلىدىن بەھرىمەن بولسا بولىدۇ، داۋالىنىش مەزگىلىدىكى ئىش ھەققى، كېسەلدىن قۇتقۇزۇش خراجىتى، داۋالىنىش تەمىناتى ئالاقدار بەلگىلىمە بويىچە بولىدۇ.

2. كارخانىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەر خۇسۇسىي ئىش بىلەن يارىلىنىپ ھېيىپ بولۇپ قالسا، دوختۇر يېكى داۋالاش ئورگانلىرى داۋالاپ ساقايتىش تەس، دەپ بېكىتسە، داۋالىنىش مەزگىلىدە داۋالاش توختىتىلغان ياكى داۋالىنىش مۇددىتى توشقاندىن كېيىن ئەسلىدىكى خىزمىتىنى قىلالمىسا، شۇنداقلا ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇن باشقا ئىشقا قويالمىسا، ئەمگەك باھالاپ بېكىتىش كومىتېتى تەرىپىدىن ئەمگەك ئىقتىدارى 1 - دىن 4- دەرىجىگىچە بېكىتىلگەنلەر ئەمگەك ئورنىدىن ئايرىلىپ ئەمگەك مۇناسىۋىتىنى توختىتىپ پېنسىيگە چىقىش، خىزمەتتىن چېكىنىش ئۆتەپ پېنسىيگە چىقىش، خىزمەتتىن چېكىنىش تەمىناتىدىن بەھرىمەن بولسا بولىدۇ.

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

قەشقەر كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ ئوپال يېزىسىدا 11-ئەسىردە ئۆتكەن ئۇلۇغ تىلشۇناس، ئالىم مەھمۇد قەشقەرىنىڭ مەقبەرىسى قايتا ياسىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەندىن بۇيان، دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىن كەلگەن ساياھەتچىلەر، تاۋاپ قىلغۇچىلارنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان بۇ يەرگە كەلگەنلەر نەچچە يۈز مىڭ كىشىدىن ئېشىپ كەتتى.

سۈرەتتە: مەھمۇد قەشقەرى قەبرىسىنى كۆرۈشكە كەلگەنلەر.

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېقىندا ئاقسۇ شەھەرلىك قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى زاۋۇتى مەملىكەتلىك خىش-كاھىش جەمئىيىتى، مەملىكەتلىك خىش-كاھىشى سۈپىتە تەكشۈرۈش مەركىزى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە «خىش - كاھىش ئەلا مەھسۇلات كارخانىسى» دېگەن نامغا ئېرىشتى.

ئۆمەرجان مۇھەممىدى

△ قۇمۇل شەھەرلىك ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇش ئىدارىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى شۇي يېجياڭ ئومۇمىنىڭ 5915.5 يۈەن پۇلىغا مۇراسىلىق ئۆتكۈزۈپ، كادىر- ساقچىلار رەئىيە قىلىشقا تېگىشلىك كەسىپ ئەخلاقى ئۆلچىمىنى يادقا ئوقۇشنى دائىملاشتۇردى، مەلۇم قىلىش، يارداەم قىلىش تاختىسى، پاش قىلىش تېلېفونىنى كۆپەيتىپ، ئاممىغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. كەسىپ ئىستىلىنى ياخشىلاشقا دائىر 12 تۈرلۈك بەلگىلىمىنى تۈزۈپ، ئۇنى قاتتىق ئىجرا قىلدى. ئىشك ئالدى قۇرۇلۇشىنى مەركەزلەشتۈرۈپ چىڭ تۇتۇپ، كۆزىنەك كەسىپلەر مۇلازىملىقى، مۇھىتنى گۈزەللەشتۈرۈش قاتارلىق جەھەتلەردىمۇ كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. پىلانلىق تۇغۇت ۋە مىللەتلەر ئىستېپاقلىقى خىزمىتىگە دائىر تەربىيىنى دائىملاشتۇردى.

يەپ- ئىچىپ، كۆڭۈل ئېچىپ پارتىيە ئىنتىزامىغا ئېغىر دەرىجىدە خىلاپلىق قىلغانلىقتىن، يېقىندا ئۇنىڭ پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسلىق ۋە مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقلىق ۋەزىپىسى ئېلىپ تاشلاندى.

قەيۇم بايا خۇن

△ يەنجى ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى يېقىندا پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىشتە بەلگىلىك نەتىجە قازانغان 2595 ئائىلىگە «ئون يۈلتۈزلۇق ھاللىق سەۋىيىگە يەتكەن مەدەنىيەتلىك ئائىلە» دەپ نام بېرىپ، گۈۋاھنامە تارقىتىپ بەردى.

ئەمەت راخمان

سوئىسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇشنىڭ تەخىرسىزلىكى توغرىسىدا

تەھەت تۇنيياز

يېقىندا چاقىرىلغان پارتىينىڭ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى»دا بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۆرۈش نىشانى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ نىشانىڭ بەلگىلىنىشى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەڭ تۇتۇش توغرىسىدىكى ستراتېگىيىلىك ئىدىيىسىنى يەنىمۇ گەۋدىلەندۈرۈپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماسلاشقان ھالدا راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق بولۇپلا قالماستىن، بەلكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۆپ مەقسىتىنى تېخىمۇ گەۋدىلەندۈرۈپ، ئومۇمىي جەھەتتىن پۈتۈن مەملىكەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنڭ ئۈزلۈكسىز تۈردە راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

1. ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار پىلاننى ئورۇنداشتا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۆرۈش نىشانىنى چوڭقۇر تونۇپ، ئۇنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»دا مۇنداق كۆرسىتىلگەن: «بىز ئېلىپ بېرىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى - ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى.» بۇ بىر ئابزاس سۆز ھەم ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكىنى نىسبەتەن مۇپەسسەل يىغىنچاقلاش، ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ كۆرۈش نىشانىنى تۈزۈپ چىقىشنىڭ ئاساسىي ئالدىنقى شەرتى ھېسابلىنىدۇ.

بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىل - جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىدا ئالدىنقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەر ئۈچۈن يول ئاچىدىغان ئاچقۇچلۇق مەزگىل. بۇ مەزگىلدە 2 - قەدەملىك ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش ئومۇمىيۈزلۈك ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ھاللىق سەۋىيە نىشانىغا يېتىپ، كېيىنكى ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا 3 - قەدەملىك ستراتېگىيىلىك نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن ياخشى ئاساس سېلىنىدۇ. ئەسىر ھالقىدىغان بۇ كۆرۈش نىشانىغا يېتىش ئۈچۈن، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى مەھكەم تۇتىلەپ، ئۇنىڭدىن تەۋرەنمەسلىك كېرەك، بۇلار ماددىي مەدەنىيەتنىڭلا زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشىنى تەلەپ قىلىپ قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭمۇ زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشىنى تەلەپ قىلىدۇ. چۈنكى ئىقتىسادنىڭ تەرەققىياتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ماسلىشىشى ۋە قوللىشىدىن ئايرىلالمايدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتتىمۇ غايەت زور ئەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپ، پۈتكۈل ئىجتىمائىي كەيپىيات ياخشىلىنىپ، كىشىلەرنىڭ روھىي قىياپىتى، تۇرمۇش شەكلى، ئىشقا ئورۇنلىشىش، ۋەزىپە ئۆتەش، دەم ئېلىش، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش، ئىستېمال ۋاستىلىرىگە ئىگە بولۇش شەكلى جەھەتلەردە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بولدى. ئىدىيۋى كاپالەت بىلەن تەمىن ئېتىدۇ.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت - سوتسىيالىزم جەمئىيىتىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى ۋە مۇھىم كاپالىتى. سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەتنى بەرپا قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەتنى بەرپا قىلىش ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار پىلاننى ئىشلىرىدا ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك. ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى يۈكسەلمىسە، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ھېسابلانمايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى يۈكسەلمىسە، ئوخشاشلا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ھېسابلانمايدۇ. شۇڭا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى تېزلەتكەنسېرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئېغىرلاشقانسېرى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ئەستىن چىقىرىپ قويماسلىق كېرەك.

پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئالەمشۇمۇل ئۆزگىرىشلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپلا قالماستىن، بەلكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتتىمۇ غايەت زور ئەتىجىلەر قولغا كەلتۈرۈلۈپ، پۈتكۈل ئىجتىمائىي كەيپىيات ياخشىلىنىپ، كىشىلەرنىڭ روھىي قىياپىتى، تۇرمۇش شەكلى، ئىشقا ئورۇنلىشىش، ۋەزىپە ئۆتەش، دەم ئېلىش، مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش، ئىستېمال ۋاستىلىرىگە ئىگە بولۇش شەكلى جەھەتلەردە غايەت زور ئۆزگىرىشلەر بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، پۈتۈن پارتىيەدە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق تەربىيىسى، سوتسىيالىزم تەربىيىسى كەڭ قانات يايدۇرۇلۇپ، ئىلغارلارنى گەۋدىلىك تەشۋىق قىلىپ، كىشىلەرنىڭ سوتسىيالىستىك ئاكتىپلىقى قوزغىتىلىپ، پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى، دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق تەربىيىسى كۈچەيتىلىپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، جەمئىيەتتىكى رەزىللىكلەرنى تۈگىتىش ۋە جىنايى ئىشلار جىنايى ھەرىكەتلىرىگە زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ سالمىقى كۈچەيتىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناندى. لېكىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان بۇگۈنكى كۈندە بەزى جايلار، تارماقلارنىڭ رەھبەرلىك خىزمىتىدە ئىدىيۋى تەربىيىگە، مەنىۋى مەدەنىيەتكە سەل قارايدىغان «بىر قول قاتتىقراق، بىر قول يۇمشاقراق بولىدىغان» مەسىلە تېخى ھەل بولمىدى. بەزى يولداشلار مادداۋ روھنى بەلگىلەيدۇ، ئالدى بىلەن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى يۈكسەلدۇرۇش كېرەك، ماددىي مەدەنىيەت بولغاندا، مەنىۋى مەدەنىيەت تەبىئىي ھالدا يۈكسىلىدۇ، دەپ قارايدۇ. بىز ماتېرىيالىزم چىلارمىز، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان ھەل قىلغۇچ رولىدا چىڭ تۇرۇشىمىز كېرەك، بىز دىئالېكتىكچىلارمىز، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان پائالىيەتچان ئەكس تەسىرىدە چىڭ تۇرۇپ ۋە ئۇنىڭغا ئەھمىيەت بېرىپ، ماددىنىڭ روھقا، روھنىڭ ماددىغا ئۆزگىرىدىغانلىقىغا ئىشىنىشىمىز كېرەك. سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت بىر - بىرىنى شەرت قىلىپ، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرسىمۇ، لېكىن بىرىنىڭ ئورنىغا بىرنى دەسستىشكە بولمايدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت ماددىي مەدەنىيەتنىڭ بېقىندىسى ئەمەس، ئۇ بەلگىلىك ئىقتىسادىي تۈزۈمنى ئورنىتىش - ئورنىتالماسلىقنىڭ ئالدىنقى شەرتىگە ئايلىنالايدۇ، ئۇ يەنە ئىقتىسادنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتى، تەرەققىيات يۆنىلىشى ۋە تۈپ خاراكتېرىنى بەلگىلەيدۇ. شۇنىڭغا ھوشيار بولۇش كېرەككى، ھەرقانداق ئەھۋال ئاستىدا مەنىۋى مەدەنىيەتنى قۇربان قىلىش ھېسابىغا ئىقتىسادنىڭ بىر مەھەل راۋاجلىنىشىنى قولغا كەلتۈرۈشكە بولمايدۇ. ھازىر پۈتۈن پارتىيەدە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش بېتەكچى ئىدىيىسى ئۇمۇمىيۈزلۈك تۈرغۇزۇلدى، مەلۇم مەندىن ئېيتقاندا، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ قول بىر قەدەر قاتتىق بولدى، دېيىشكە بولىدۇ. لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ قولنى قانداق قىلغاندا ھەقىقىي قاتتىق قىلىش پۈتۈن پارتىيەدىكى يولداشلار ۋە ئاممىدىن زور كۈچ سەرپ قىلىشىنى تەلەپ قىلىدۇ. شۇڭا ئومۇمىي پىلان جەھەتتە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسىنىڭ يۈكسىلدۇرۇش كېرەك؛ كونكرېت خىزمەت جەھەتتە، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى تۇتقانغا ئوخشاش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ياخشى تۇتۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى يەنمۇ يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش كېرەك. شۇنداق قىلغاندا ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار پىلاننى ئورۇنداشقا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

2. سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىلدۈرۈپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك.

«قارار»دا: «ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئاساسىي ۋەزىپىدۇر. بىز «قارار»نىڭ روھى بويىچە جەمئىيەتتىكى ھەر بىر كىشىنىڭ مەنىۋى قىياپىتىنى تىرىشىپ ئۆستۈرۈپ، سوتسىيالىستىك، كومۇنىستىك غايىنى پۇختا تۇرغۇزاندىلا، سوتسىيالىستىك ئەخلاقنى ئەمەلىيەتتىن ئۆتكۈزۈش، پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆزلۇكسىز ئۆستۈرۈش، ئىجتىمائىي ئىنتىزامغا ئالقىلىق رىئايە قىلىش، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم ئېلىپ بېرىشنى ئۆزلۇكسىز ئالغا ئىلگىرىلىتىشنى پۈتۈن خەلقنىڭ ئالقىلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلىنىشىنى ئىنتايىن زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈپلا قالماستىن، بەلكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا نىسبەتەن ئاكتىپ تەسىرلەرنى ئېلىپ كېلىدى. لېكىن ئۇنىڭ ئەكس تەسىرىمۇ كۆرۈلدى، بۇنىڭ بىلەن بەزى پاسسىپ، چىرىك ھادىسىلەر پەيدا بولۇپ، ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇزغۇنچىلىق قىلىپ، كىشىلەرنىڭ قەلبىنى زەھەرلەپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ئېغىر دەرىجىدە تەسىر يەتكۈزدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، تارىختىن قېپقالغان بەزى كونا قائىدە - يوسۇن، قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەر، قالاق ھادىسىلەر باش كۆتۈرۈپ مىللىي مەدەنىيەتنىڭ يۈكسىلىشىگە، پەن - مەدەنىيەتنى ئۆڭۈنىش ۋە ئۇمۇملاشتۇرۇشقا توسقۇنلۇق قىلدى. بۇ ئەھۋاللار ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرىدىن يۈكسەك دەرىجىدە ھوشيار بولۇپ، ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىپ، جەمئىيەتتىكى رەزىل ھادىسىلەرنى تۈگىتىپ ۋە ئۇنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت بۇ ساھەنى سوتسىيالىستىك ئىدىيە بىلەن قورالاندۇرۇشنى تەلەپ قىلىدۇ.

3. سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىك مېخانىزمىنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. «قارار»دا پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ رەھبەرلىك بەنزىسى ۋە ئاساسلىق رەھبىرلىك كادىرلىرىنى تەكشۈرگەندە ۋە ئولارغا باھا بەرگەندە، ئولارنىڭ ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش نەتىجىسى ۋە قابىلىيىتىگىلا قارىماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەت

«قارار» نى ئۆگىنىشتىن تەسىرات

پرىنسىپنا چىڭ تۇرۇش كېرەك

ياسىن ھاشىم

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، يولداش دېك شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدە، پارتىيىمىزنىڭ ستراتېگىيىلىك نىشانى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. ئىككىنچىسى، ئىلمىيلىقى، ئىنقىلابىي پرىنسىپ - كومۇنىستلارنىڭ شەيئىلەر تەرەققىياتىنىڭ نەزەرىيىۋى پرىنسىپلارنىڭ يېتەكچىلىكىدە بولۇشى قولغا كەلتۈرگىلى بولغاندىلا يېڭى بۆسۈشنى قولغا كەلتۈرگىلى، يېڭى تەرەققىياتنى بەرپا قىلغىلى بولىدۇ. ئەگەر ئىدىيەدە، نەزەرىيەدە ئاساسلىق خاتالىق كۆرۈلسە، ئىشلار ئالدىغا ئىلگىرىلىمەيدۇ، ھەتتا ئارقىغا چېكىنىپ كېتىدۇ. ئۇنداق بولغاندا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ساقلاش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى قاتارلىقلار ئەمەلىيەتتە ئىنكار قىلىنغان بولىدۇ. ئۇنداق بولغاندا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ساقلاش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلىيەتتە ئىنكار قىلىنغان بولىدۇ. ئۇنداق بولغاندا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ساقلاش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلىيەتتە ئىنكار قىلىنغان بولىدۇ. ئۇنداق بولغاندا، ئىسلاھات ۋە ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش، تۆت ئاساسىي پرىنسىپنى ساقلاش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشتا چىڭ تۇرۇش ئاساسىدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىدىغان، ئۆز دۆلىتىمىزنى ئاساس قىلىپ دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلىيەتتە ئىنكار قىلىنغان بولىدۇ.

ئەدەبیات

ئەدەبیاتی ئۆزبەکستان

ئەدەبیاتی ئۆزبەکستان لە سەدەی ١٥ەوە دەستی پێکردووە.

سەن گۈۋاھ، دېنار دەريا سى...

(تەدەسسى ئاخبارات)

باغراش

(بېشى تۆنۈگۈنكى 5 - بەتتە)

توختى نۇر چوپاقنى سۆيدى، زېمىن ئۈنىڭ ئەجرىگە تېگىشلىك جاۋاب بەردى. توختى نۇر دېھقانىنى سۆيدى. دېھقانلار ئۈنىڭغا پۇتۇن ئىشەنچ - ئۈمىدىنى باغلاپ ئەگەشتى. پايانسىز چۆپاق دالاسىدا ئۈنىڭ مەڭگۈ كۆمۈلمەس ئىزى قالدى. توختى نۇر چۆپاقتىن ئايرىلىدىغان چاغدا ئۈنىڭغا قىيمغان هالدا بويىنى قىسىپ ئۈنىڭ يېزىلىق هۆكۈمەت ئىشخانىسىدىن چېقىپ ئۈنى ئالغىلى كەلگەن ماشىنا تەرەپكە كېتىۋاتقىنىغا قارىشىپ تۇرۇشقان دېھقانلارنىڭ كۆز ئالدىدىن 1984-يىلى چۆپاق ئۆستىگىنى يار ئېلىپ كېتىپ ئۆستەڭنى ۋەيران قىلىۋېتىش خەۋپى تۇغۇلغاندا توختى نۇرنىڭ ئەمگەك قوشۇننىنىڭ ئەڭ ئالدىدا تۇرۇپ تىز كېچە مەيدىسىگىچە سۇ كېچىپ ئېلىشىپ، سۇغا شاخ- شۇمبا بېسىپ، شېغىل قاچىلانغان تاغارنى يۇدۇپ خەۋپ تۇتىكىتىلگىچە بىر تال تاماكىمۇ چېكەلمەي ئىشلىگىنى، چۆپاقتا كېلىدىغان كەلگۈن خەۋپنى تەلتۆكۈس تۇتكىتىش ئۈچۈن ئېشەك منىپ، پىيادە يۈرۈپ، نەدە كەچ بولسا شۇ يەردە يېتىپ، قۇرۇق نان غاجاپ كەلگۈن يولىنى تەكشۈرۈپ يېزىنىڭ شىمالغا بىر چوڭ مۇداپىئە ئېقىنى قازدۇرغىنى... سائي تەرەپتە بىر باغ ياساپ باغنىڭ ئوتتۇرىسىغا بېغىشلىغان قەبرى- چۆرىلەر ئۈچۈن ساناتوريىە سالدۇرۇپ بەرگەنلىكى، يېزا بازىرىدىكى بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەرمۇ 1-سەپكە ئالتلاندۇرۇلدى. ناهىيە تەۋەسىدىكى ئىشقا يارايدىغان هايۋان، ماشىنا- تراكتورلار ئىشقا سېلىندى. بۇ قۇرۇلۇش سەۋەبى بىلەن ناهىيىنىڭ دائىملىق ئىشلەپچىقىرىشىغا تەسىر يېتىپ قالماسلىقى ئۈچۈن ئىش تەرتىپلىمىنىڭ ئارىسال ۋاقىتلىرىغا، يەنى قىش پەسلى بىلەن يازلىق يىغىمدىن كېيىنكى چاغلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. شۇڭا بۇ قۇرۇلۇش قەھرىتان سوغۇق ۋە كۆيدۈرگۈ ئىسسىقتا ئېلىپ بېرىلدى. شۇ مەيداندىكى 10 مىڭلىغان ئادەم ئاساسەن دېگۈدەك ئوچۇق دالادا يېتىپ- قوپۇپ ئىشلىدى. بۇنچىۋالا كۆپ ئادەمنىڭ ياتاق- تامىقىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئالاهىدە بىر مەسىلە ئىدى. توختى نۇر ئەڭ ئۈششاق ئىشلارغىچە باش قاتۇرۇپ ئىدىتلىق پىلان تۈزدى. قۇرۇلۇش تاماملانغىچە ئىش مەيدانىدىن ئايرىلمىدى. هەم ئىشتا دېھقانلار بىلەن بىللە بولدى. ئۇلار بىلەن بىللە تاش تەردى، تاش تىزدى، بىللە تاماق يېدى. ئىككى ئاي ئىچىدە ئىككى قېتىم ئاياغ يەڭگۈشلەپ بولدى. ئادەم كۆپ بولغاچقا تازىلىقنا مەسىلە كۆرۈلۈپ يۇقۇملۇق كېسەل تارقاپ كېتىشىدىن ئەندىشە قىلىپ، هەر بىر ئىش مەيدانغا ئايرىم- ئايرىم هاجەتخانا ياسالتى، ئۇ يەر- بۇ يەردە پەيدا بولغان قوغۇن -تاۋۇز، مېۋە- چېۋە ساتىدىغان ساتمىلارنى بىر يەرگە يېغىپ ياتاق ۋە ئىش رايونىدىن ئايرىلىپ تۇرىدىغان ۋاقىتلىق بازار ئورۇنلاشتۇردى. ئىش مەيدانىدا كۆرۈلگەن هەر خىل زىددىيەتلەرنى ۋاقتىدا ۋە مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ئىش ئورنىنىڭ ئىجتىمائىي كەيپىياتىنىڭ نورماللىقىنى ساقلاشقا ئالاهىدە ئەھمىيەت بەردى. ساقلىق ساقلاش، تەشۋىقات، ئەمگەك مۇسابىقىسى، كۆڭۈل ئېچىش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىش مەيدانىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

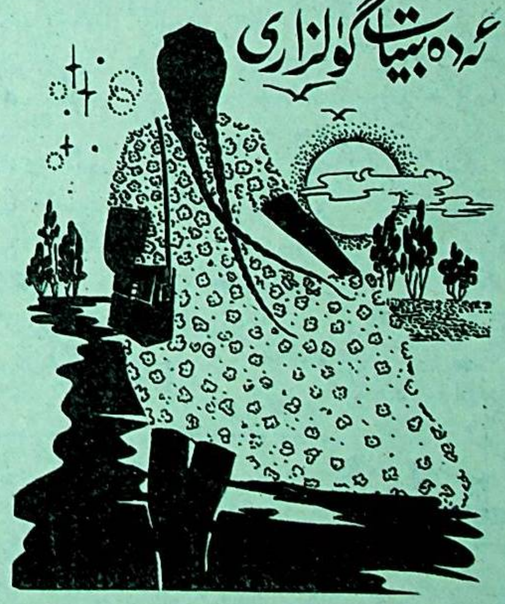
بىر قېتىم ئۇشتۇمتۇت كەلگۈن كېلىپ قۇرۇق ئېقىندا تاش تېرىۋاتقان، تاش بېسىۋاتقان، تاش توشۇۋاتقان يەتتە - سەككىز يۈز ئادەم، نەچچە ئون تراكتور شىددەت بىلەن باستۇرۇپ كەلگەن كەلگۈن خەۋپىدە قالدى. ئادەملەرنىڭ كۆپ قىسمى قاشقا قېچىپ نەچچە رەت تەكشۈردى. بەزىدە تاغ ئۆڭكۈرلىرىدە، بەزىدە ئوچۇقچىلىقتا قونۇپ قالدى، ئاخىرى ئۆزى توپلىغان بىرنەچچى قول ماتېرىيالغا ئاساسەن بىر لايىھە تەييارلاپ چىقتى. ئاخىرى بۇ لايىھە ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈپ، تاغنى تېشىپ 800 مېتىرلىق تونىل ياساپ كەلگۈن سۇيى باشلاغا كىرگۈزۈلدى. نەتىجىدە باش ئۆستەڭگە باشلايدىغان قىلدى، نەتىجىدە غەربىي بەش يېزا دېھقانلىرى تارىختىن بۇگۈنگىچە داۋام قىلغان دېنار دەريا سىغا شاخ بېسىپ سۇ باشلاش هاشاسىدىن تەلتۆكۈس ئازاد بولدى هەم سۇدىن پايدىلىنىش شارائىتى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى. كەلگۈندىن پايدىلىنىش نىسبىتى 70 % - 80 % كە يەتتى. بۇ قۇرۇلۇش كۆلىمى زور، كېتىدىغان مەبلەغ كۆپ قۇرۇلۇش بولۇپ، بۇگۈردە 30- 40 يىلدىن بۇيان ئېلىپ بېرىلغان ئەڭ زور ۋە جاپالىق قۇرۇلۇش ئىدى. بۇ قۇرۇلۇشقا پۈتكۈل ناهىيە سەپەرۋەر قىلىندى. ناهىيە بازىرىدىكى بارلىق ئىشچى- خىزمەتچىلەرمۇ 1-سەپكە ئالتلاندۇرۇلدى. ناهىيە تەۋەسىدىكى ئىشقا يارايدىغان هايۋان، ماشىنا- تراكتورلار ئىشقا سېلىندى. بۇ قۇرۇلۇش سەۋەبى بىلەن ناهىيىنىڭ دائىملىق ئىشلەپچىقىرىشىغا تەسىر يېتىپ قالماسلىقى ئۈچۈن ئىش تەرتىپلىمىنىڭ ئارىسال ۋاقىتلىرىغا، يەنى قىش پەسلى بىلەن يازلىق يىغىمدىن كېيىنكى چاغلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلدى. شۇڭا بۇ قۇرۇلۇش قەھرىتان سوغۇق ۋە كۆيدۈرگۈ ئىسسىقتا ئېلىپ بېرىلدى. شۇ مەيداندىكى 10 مىڭلىغان ئادەم ئاساسەن دېگۈدەك ئوچۇق دالادا يېتىپ- قوپۇپ ئىشلىدى. بۇنچىۋالا كۆپ ئادەمنىڭ ياتاق- تامىقىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئالاهىدە بىر مەسىلە ئىدى. توختى نۇر ئەڭ ئۈششاق ئىشلارغىچە باش قاتۇرۇپ ئىدىتلىق پىلان تۈزدى. قۇرۇلۇش تاماملانغىچە ئىش مەيدانىدىن ئايرىلمىدى. هەم ئىشتا دېھقانلار بىلەن بىللە بولدى. ئۇلار بىلەن بىللە تاش تەردى، تاش تىزدى، بىللە تاماق يېدى. ئىككى ئاي ئىچىدە ئىككى قېتىم ئاياغ يەڭگۈشلەپ بولدى. ئادەم كۆپ بولغاچقا تازىلىقنا مەسىلە كۆرۈلۈپ يۇقۇملۇق كېسەل تارقاپ كېتىشىدىن ئەندىشە قىلىپ، هەر بىر ئىش مەيدانغا ئايرىم- ئايرىم هاجەتخانا ياسالتى، ئۇ يەر- بۇ يەردە پەيدا بولغان قوغۇن -تاۋۇز، مېۋە- چېۋە ساتىدىغان ساتمىلارنى بىر يەرگە يېغىپ ياتاق ۋە ئىش رايونىدىن ئايرىلىپ تۇرىدىغان ۋاقىتلىق بازار ئورۇنلاشتۇردى. ئىش مەيدانىدا كۆرۈلگەن هەر خىل زىددىيەتلەرنى ۋاقتىدا ۋە مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىپ، ئىش ئورنىنىڭ ئىجتىمائىي كەيپىياتىنىڭ نورماللىقىنى ساقلاشقا ئالاهىدە ئەھمىيەت بەردى. ساقلىق ساقلاش، تەشۋىقات، ئەمگەك مۇسابىقىسى، كۆڭۈل ئېچىش، تەنتەربىيە پائالىيەتلىرىنى مەخسۇس ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىش مەيدانىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

بىر قېتىم ئۇشتۇمتۇت كەلگۈن كېلىپ قۇرۇق ئېقىندا تاش تېرىۋاتقان، تاش بېسىۋاتقان، تاش توشۇۋاتقان يەتتە - سەككىز يۈز ئادەم، نەچچە ئون تراكتور شىددەت بىلەن باستۇرۇپ كەلگەن كەلگۈن خەۋپىدە قالدى. ئادەملەرنىڭ كۆپ قىسمى قاشقا قېچىپ نەچچە رەت تەكشۈردى. بەزىدە تاغ ئۆڭكۈرلىرىدە، بەزىدە ئوچۇقچىلىقتا قونۇپ قالدى، ئاخىرى ئۆزى توپلىغان بىرنە

بۇگۈر خەقلى بولمىغان بولاتتى...

لېكىن دېڭار دەرياسى تولمۇ بەگباش ۋە بېخىل دەريا ئىدى. يازدا كەلگۈن مەزگىلىدە يېزىلارغا ئاپەت كەلتۈرەتتى، تازا لازىم بولغاندا سۇنۇك 70 پىرسەنتى سايغا، چۆلگە ئېقىپ كېتەتتى. سۇغا تەشنا دېھقانلار بەگباش دېڭار دەرياسىغا ئامال قىلالماي، بىكار ئېقىپ كېتىۋاتقان دېڭارنىڭ سۈيىگە تەشنالىقتىن يېرىلغان لەۋلىرىنى يالاپ، قاتتىق ئۆكۈنۈش ۋە ھەسرەت ئىچىدە تەلمۈرۈپ قالاتتى. شاخ-شۇمبا بىلەن ئايرىۋالغان ئازراقتىنە سۇغا تايىنىپ تىرىكچىلىك قىلاتتى. ئەتىيازدا بولسا، دېڭار دەرياسىدا سۇ ئازلاپ كېتىپ قۇرغاقچىلىق بولاتتى. قىشتا سۇ توختاپ كېتەتتى. نەتىجىدە بۇگۈر خەلقىنىڭ پۈتۈن تىرىكچىلىك پىلانى بەربات بولاتتى. بۇگۈر خەلقىنىڭ نامراتلىقىنىڭ مەنبەسى، تۆپ ئاساسىدىن ئېنىقاندا «سۇ نامراتلىقى» ئىدى! سۇنۇك قىسلىقى، بۇگۈرنىڭ پۈتكۈل ئۇنۇمۇبرسال ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتىنى قاتتىق چەكلەپ تۇراتتى. شۇڭا بۇگۈر خەلقى خۇددى رىۋايەتلەردىكى پەرھاتتەك بىر قەھرىمانمىكى، بىر يۈرت ئوغلىنىڭ مەيدانغا چىقىپ، ئۆزلىرىنىڭ پىشانىسىگە پۈتۈلۈپ كەتكەن دېڭار دەرياسىغا شاخ- شۇمبا بېسىپ سۇ ئوتۇشى قىسمىتىدىن، تارىختىن بۇيان ئۇلارنى قىيناپ كەلگەن سۇ تەشنالىقىدىن قوتقۇزۇشىنى، «سۇ! سۇ! سۇ!» دەپ قاغجىراپ، قاقشاپ ياتقان بۇگۈر زېمىنىنى دېڭار دەرياسىنىڭ سۈيى بىلەن قانداۋۇشىنى كېچە- كۈندۈز ئارمان قىلاتتى... بۇگۈر خەلقىنىڭ تىلىكى ئىجاۋەت بولۇپ بىر ئەل ئوغلى ئۇلارغا باش بولدى. بۇگۈرنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى تارىخىدا بىر قېتىملىق چوڭ سەكرەش بولدى. بىر تارىخىي پۇرسەت ۋە ئەل بېشىنىڭ جاسارىتى ھەمدە 100 مىڭلىغان بۇگۈر خەلقىنىڭ ئىرادىسى بىلەن بەگباش دېڭار دەرياسى تىزگىنلىنىپ بۇگۈر زېمىنى ياشناش پەسلىگە قەدەم قويدى.

بۇ ئوغۇل – توختى نۇر ئىدى. توختى نۇرمۇ بۇگۈر پەرزەنتى بولغاچقا، بۇگۈر خەلقىنىڭ يۇرىكىدە نۇرغان ھېلىقى گۈزەل ئارمانلار ئۇنىڭ يۇرىكىدىمۇ ھەرقاچان كۆۋەجەپ تۇراتتى. ھاكىملىق ئۇنىڭغا پۇرسەت، ئىمكان، سەھنە بەردى. ئۇ ھاكىملىق ۋەزىپىسىگە ئولتۇرۇپلا ئۆزىنىڭ كۆڭلىدە چوڭقۇر يىلتىز تارتقان ھېلىقى ئارمانىنى

يۇز ئادەم، نەچچە ئون تراكتور شىددەت بىلەن باستۇرۇپ كەلگەن كەلگۈن خەۋپىدە قالدى. ئادەملەرنىڭ كۆپ قىسمى قاشقا قېچىپ چىقىۋالغان بولسىمۇ 60 نەچچە ئادەمنى كەلگۈن ئېقىتىپ كەتتى. 40 - 50 تراكتورمۇ كەلگۈندە قېلىپ ئۆرۈلگىنى ئۆرۈلۈپ، ئېقىپ كەتكىنى ئېقىپ كەتتى. مۇشۇنداق جەددىي پەيتتە توختى نۇر يېقىن ئەتراپتىكى يېزىلاردىن كارغا كېلىدىغان ئاتلارنى يىغدۇرۇپ كەلگۈندە ئېقىپ كەتكەن ئادەملەرنى قۇتقۇزۇشقا ئاتلاندى. پەقەت بىر سائەتلا داۋام قىلغان دەھشەتلىك كەلگۈن ئادەم ۋە تراكتورلارنى بىر نەچچە كىلومېتر نېرىغا ئېقىتىپ كەتكەندى. ھە دېمەيلا قارا ئىگىز چۈشۈپ كەتتى. قۇتقۇزۇش ئىشى تېخىمۇ قىينىلاشتى. لېكىن توختى نۇر ئادەملەرنى باشلاپ، ئۆزى سەپنىك ئالدىدا مېڭىپ تەرەپ-تەرەپتىن قىدىرىپ ئىزدەپ ئادەملەرنى بىر-بىرلەپ قۇتقۇزدى. كەلگۈن ئېقىتىپ كەتكەنلەر قۇتقۇزۇۋېلىنغان بولسىمۇ ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسىنىڭ ئاغزى، بۇرنى، ئۆڭىكە- قارنىغا قۇم تىقىلىپ، بەزىلىرىنىڭ پۇت- قوللىرى سۇنۇپ، كاللا -باشلىرى يېرىلىپ بەھۇش، يېرىم بەھۇش بولۇپ قالغانىدى. جەددىي ئوتۇلغانلىقتىن ئادەملەر بىر-بىرلەپ قۇتقۇزۇپ قېلىندى، توختى نۇر ئەڭ ئاخىرقى بىر ئادەم قۇتقۇزۇلغىچە ئېقىن ئىچىدىن چىقمىدى. پاتقاق كېچىپ ھەر بىر تاش، ھەر بىر تۆپ چاتقال تۇۋىنى ئاقتۇرۇپ ئادەم ئىزدىدى. يەنە بىر تەرەپتىن، قۇتقۇزۇپ قېلىنغانلارنى ئىش مەيدانىدىكى ساقلىق ساقلاش پونكىتىنىڭ تېببىي يارىدەمگە ئورۇنلاشتۇرسا، ئەھۋالى ئېغىرراق 15- 16 ئادەمنى دەرھال ناھىيىلىك دوختۇرخانىغا ماڭغۇزدى. (ئۇلار ئۇ يەردە بىر ئايدىن ئارتۇقراق يېتىپ ھەقسىز داۋالاندى) جەمى ئادەم ۋە تراكتور قۇتقۇزۇلۇپ بولغاندا تاڭ يورۇدى. توختى نۇر پەقەت شۇ چاغدىلا ئېقىندىن چىقتى. ھارغىنلىرى يېقىلىپ قالايلا دەپ قالغان توختى نۇر يەنە دەم ئالماستىن قوم ئاستىدا قالغان دېھقانلارنىڭ تراكتورلىرىنى سۈغۇرتا ئىدارىسىگە مەلۇم قىلىش ۋە ئۇلارغا تۆلەم ھەل قىلىپ بېرىش ئىشلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا كىرىشىپ كەتتى. شۇ قېتىم شۇنچە زور كەلگۈندە بىرمۇ ئادەم چېقىم بولمىدى. دېھقانلارنىڭ تارتقان زىيىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە مۇۋاپىق تولدۇرۇپ بېرىلگىنى ئۈچۈن ئىش مەيدانىنىڭ نورمال تەرتىپى ۋە كەيپىياتى ساقلاپ قېلىندى. ئىشنىڭ سۈرئىتى ۋە سۈپىتى تەسىرگە ئۇچرىمىدى. بۇ چوڭ قۇرۇلۇش توختى نۇرنىڭ تەشەببۇسى بىلەن ئىش ھۆددىگەرلىرىگە ھۆددىگە بېرىلمەي دېھقانلارنىڭ ئۆزلىرى ئۈستا، ئۆزلىرى «مەدىكار» بولۇپ ئىشلىگىنى ئۈچۈن، ئىشنىڭ سۈپىتى ئالاھىدە ياخشى بولۇپلا قالماي 2- 3 مىليون يۈەن تېجىلىپ قالدى. دېھقانلار ئەمەلىي مەشغۇلات ئارقىلىق تېخنىكا جەھەتتىن پىشقان ئۇستىلارغا ئايلاندى.

— چىدىرىدىمۇ، ئوخشاشلا ئەتىيازدا قاتتىق قۇرغاقچىلىق بولۇپ، ياز ئوتتۇرىسىدا بۇلسا كەلگۈن كېلىپ، ئۆستەكلەر ۋەيران بولۇپ ئىككى ئايغىچە سۇ ئاقمايتتى. كەلگۈن دەل-دەرەخ، زىرائەتلەرنى توپ-يىلتىزىدىن قومۇرۇپ ئېقىپ كېتەتتى. نۇرغۇن پۇل خەجلىنىپ توسما سېلىنغان بولسىمۇ بىر يىلغا پايلىمايتتى. توختى نۇرھاكىم مەسلىنى يىلتىزىدىن ھەل قىلىش ئۈچۈن چىدىر تېغىنىڭ «بۆرە ئېغىزى» دېگەن يېرىنى ئۆزى بىۋاستە

ناھايىتى تېزلا ئۆستەكنى قۇرۇلۇشنىڭ سۇرئىتى تېزلەشتى، سۈپىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى ھەمدە دېھقانلار مۇشەققەتلىك چام چېپىشتىن قۇتۇلۇپ قالدى. بۇ ئۆستەكنى يۇتكەندىن كېيىن سوخونىڭ ئۇنۇمۇبرسال ئىگىلىكى قايتىدىن گۈللەندى. ئۆستەڭنىڭ ئىككى تەرىپىدىن 30 - 40 مىڭ مو يەر ئېچىلىپ، بۇگۈرنىڭ تېرىلغۇ يەر قىسى بولۇش ھالىتىدە مۇنەييەن ياخشىلىنىش بولدى.

— يېڭىسار يېزىسىنىڭ «بوستان» كەنتى يېزىغا يېراق، ھېشى ساي، ئايىغى زەي، يىل بويى قۇرغاقچىلىقتىن قوتۇلالمايدىغان، بوران چىقسا يەرنىڭ يۈزىنى سويۇپ، زىرائەتلەرنى سۈپۈرۈپ كېتىدىغان، ئېچىدىغان سۇيى ئاچچىق، توك بولمىغاچ دېھقانلار قارا چىراغ ياقىدىغان بىر كەنت ئىدى. بۇ كەنتنىڭ ئۇلگىرىكى ئەھۋالىنى ھەممە كىشى بىلسىمۇ، بۇ كەنتكە غەمخورلۇق قىلىدىغان بىر ئادەم چىقمىغانىدى. توختى نۇر ھاكىم بۇ كەنتنى بىر قانچە قېتىم كۆزدىن كۆچۈرگەندىن كېيىن، كەنت دېھقانلىرىنى سەپەرۋەر قىلىپ ئۆزۈنلۇقى 4000 مېتر، كەڭلىكى 2000 مېتر كېلىدىغان تاشلاندۇق ئېتىزغا 140 مىڭ تۇپ كۆچەت قويدۇردى (چىقمىنىڭ 30 پىرسەنتىنى ناھىيە چقاردى). كۆچەتلەرنى دېھقانلارغا بۆلۈپ بەردى ۋە كىم تىكسە شۇ ئىگە دەپ ئېلان قىلدى. نەتىجىدە باشقۇرۇش ۋە پەرۋىش ياخشىلىنىپ كۆچەتلەر تۇتاش ئەي بولدى. قۇم- بوران تىزگىنلىنىپ، يەرنىڭ نەملىكى ساقلاندى. زىرائەتلەر بورانىنىڭ ھۇجۇمىغا ئۇچرىمايدىغان بولدى. كەنت دېھقانلىرى ئۇزاق يىللاردىن بۇيان بىر چوڭ زەيكەش بولسىدى، دەپ ئارزۇ قىلىپ كەلمەكتە ئىدى، لېكىن قۇرىبتى يەتمىگەچكە ئۇ پەقەت قۇرۇق ئارزۇ بولۇپ قېلىۋېرگەنىدى. توختى نۇر ھاكىم دېھقانلارنىڭ پىكىرـ تەلىپىنى توغرا تاپتى ۋە ئۆزى پىلانلاپ، ئۆزى قوماندانلىق قىلىپ 12 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا، ئالتە مېتر چوڭقۇرلۇقتا، 2.5 مېتر كەڭلىكتە بىر زەيكەش چاپتۇردى، نەتىجىدە تۇپراق يېخشىلىنىپ ھوسۇل ئاشتى، دېھقانلارنىڭ كىرىمى كۆپەيدى. توختى نۇر يەنە ناھىيىدىن پۇل چقىرىپ بىر ماتور ھەل قىلىپ بەردى. دېھقانلار تېلېۋىزور كۆرەلەيدىغان بولدى. ئىلگىرى بۇ كەنتتىكىلەر قىش كۆنلىرى ئېچىدىغان سۇيى بولمىغاچقا، ئىياغ تەرەپتىكى زەيلىكنىڭ مۇزىنى ئېرىتىپ ئىچەتتى. توختى نۇر ھاكىم بۇ ئەھۋالنى ئۇققاندىن كېيىن، ئۇ سۇنى ئۆزى ئىچىپ باقتى ۋە سۇدىن بوتۇلكىغا قاچىلاپ كورلىغا ئاپىرىپ خىمىيىلىك ئانالىز قىلغۇزدى. نەتىجىدە بۇ سۇنىڭ ئادەم ۋە ھايۋانلارنىڭ سالامەتلىكىگە زىيانلىق ئىكەنلىكى ئىسپاتلاندى. توختى نۇر ھاكىم بۇ ئىسپاتنى كۆتۈرۈپ ناھىيىدە جەددىي يىغىن چاقىرىپ، ناھىيە مالىيىسىدىن 183 مىڭ يۈەن پۇل ھەل قىلدى، كەنت 7000 يۈەن چقاردى. بۇ پۇلغا قۇدۇق قازدۇرۇپ دېھقان ئۆيلىرىگە 4000 مېتر تورۇبا كۆمۈپ بەردى، شۇنىڭدىن ئېتىبارەن بۇ كەنت دېھقان، چارۋىچىلىرى ۋە ئولاغ-قارىلىرى تاتلىق سۇ ئىچىدىغان بولۇشتى. مەن مۇشۇ ئىش توغرۇلۇق سۆز ئېچىۋېدىم، ھېنى ئوراپ ئىولتۇرغان بىر توپ دېھقان بەس-بەس بىلەن: «توختى نۇر ھاكىم بالدۇراق تۇغۇلغان بولسا بوپتىكەن! بالدۇراق تۇغۇلغان بولسا ئاتا-بوۋىلىرىمىز شۇ كۆلچەتلەرنى تارتماس ئىدى. توك، زەيكەش، ئىچىدىغان سۇ، بوراندىن ساقلايدىغان ئورمان، يول... بىزنىڭ ئارمىنىمىز ئىدى. توختى نۇر ھاكىم بىزنى شۇ ئارمىنىمىزغا

ناھىيىدىكى ئالاقىدار ئورۇنلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئالاھىدە ماشىنا ئايرىپ بەردى. ئۇ ئادەم ئەۋەتىپ ئۆيىدىكى ئىشلارنى ئۈرۈمچىدە ئوقۇۋاتقان ئوغلى ۋە قىزىغا ئۇقتۇرۇپ، ئۆزى ئۈچ كۈن ئىچىدە ئۈرۈمچىگە يېتىپ كەلدى. ئۇ ئاپتوموبىلدىن چۈشۈپلا ئاۋال ئىشخانىسىغا كىرمەي، بىۋاستە ئىشخانا ئالدىدىكى ئۇچۇر تاختىسىغا يېقىن بېرىپ، ئۇنىڭدا يېڭى ئېلان قىلىنغان ئىمتىھان نەتىجىسىنى كۆرۈپ چىقتى. ئۇ ئىمتىھان نەتىجىسىنى كۆرۈپ بولغاندىن كېيىن، ئاندىن ئىشخانىسىغا كىرىپ ئىشلەشكە باشلىدى.

ئۇ ئۆزىنىڭ ئىشخانىسىغا كىرىپ ئولتۇرۇپ، ئالدىدىكى ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىپ بولغاندىن كېيىن، ئاندىن ئۆزىنىڭ ئوغلى ۋە قىزىغا تېلېفون قىلدى. ئۇ ئالدى بىلەن ئوغلىغا تېلېفون قىلىپ، ئۇنىڭدىن ئىمتىھان نەتىجىسىنى سورىدى. ئوغلى ئۇنىڭغا ئىمتىھان نەتىجىسىنى دوكلات قىلغاندىن كېيىن، ئۇ ئوغلىغا ئۆزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى تاپىلىدى. ئاندىن ئۇ قىزىغا تېلېفون قىلىپ، ئۇنىڭدىن ئىمتىھان نەتىجىسىنى سورىدى. قىزى ئۇنىڭغا ئىمتىھان نەتىجىسىنى دوكلات قىلغاندىن كېيىن، ئۇ قىزىغا ئۆزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى تاپىلىدى. ئاندىن ئۇ ئىشخانىسىدىن چىقىپ، ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.

ئۇ ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئۆيىدىكىلەر ئۇنىڭدىن ئۇنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى سورىدى. ئۇ ئۆيىدىكىلەرگە ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى تاپىلىدى. ئۇنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسى ئۇنىڭ ئۆيىدىكىلەرنى ئىنتايىن خۇشال قىلىۋەتتى. ئۇ ئۆيىدىكىلەرگە ئۇنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ قويۇشنى تاپىلىدى. ئۇنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسى ئۇنىڭ ئۆيىدىكىلەرنى ئىنتايىن خۇشال قىلىۋەتتى. ئۇ ئۆيىدىكىلەرگە ئۇنىڭ ئوغلى ۋە قىزىنىڭ ئىمتىھان نەتىجىسىنى ئۇقتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئاندىن

جياڭ زېمىن تاغرانىيە بىرلەشمە جۇمھۇرىيىتى زاڭزىبار ئىقتىلابىي ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭتۇڭى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13-نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى «خەلق» سارىيىدا تانزانىيە بىرلەشمە جۇمھۇرىيىتى زانزىبار ئىنقىلابىي ھۆكۈمىتىنىڭ زۇڭتۇڭى سەرمېن ئامۇر بىلەن كۆرۈشكەندە ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنىڭ ئۇزلۇكسىز كۈچىيىشىنى ئۈمىد قىلىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

جياڭ زېمىن سەرمېن زۇڭتۇڭنىڭ جۈگىوغا يەنە بىر قېتىم زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۈگىو بىلەن تانزانىيەنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقىنى ئىككى دۆلەتنىڭ پىشقەدەم رەھبەرلىرى ئورنىتقان. بۇ دوستلۇق يېڭى رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقىدا ئۇزلۇكسىز راۋاجلانماقتا ۋە كۈچەيمەكتە. دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتىلغاندىن بۇيان ئىككى دۆلەت قويۇق ئالاقلىشىپ ۋە ئۆچرىشىپ كەلدى، سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردە ئاجايىپ، ئۇنۇملۇك ھەمكارلاشتى، خەلقئارا ئىشلاردا بىر-بىرىنى قوللىدى ۋە ھەمكارلاشتى. جۈگىو ھۆكۈمىتى تانزانىيە ھۆكۈمىتى بىلەن ئورتاق تىرىشىپ، ئىككى تەرەپنىڭ ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى ھەمكارلىقىنىڭ يېڭى يوللىرى ۋە يېڭى ساھەلىرى ئۈستىدە پائال ئىزدىنىپ، ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى دوستلۇق-ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئۇزلۇكسىز مۇستەھكەملەشنى ۋە كۈچەيتىشنى خالايدۇ.

سەرمېن تانزانىيە بىلەن جۈگىونىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورنىتقان 32 يىلدىن بۇيانقى ھەمكارلىقتىن مەمنۇن بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مېنىڭ جۈگىونى زىيارەت قىلىشتىكى مەقسىتىم تانزانىيە بىلەن جۈگىونىڭ قېرىنداشلارچە دوستلۇقىنى مۇستەھكەملەش ۋە كۈچەيتىش، ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش جەھەتتىكى تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇشتىن ئىبارەت. سەرمېن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: تانزانىيە بىلەن جۈگىونىڭ دوستلۇقى چوڭقۇر، تانزانىيە ھۆكۈمىتى «بىر جۈگىو» سىياسىتىنى قەتئىي ئىجرا قىلىدۇ.

ئىران زۇڭتۇڭى چياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 13-نويابر تېلېگراممىسى. ئىران زۇڭتۇڭى رافسانجانى بۈگۈن زۇڭتۇڭ مەكتىمىسىدە زىيارەتكە كەلگەن جۈگىو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چياۋشى بىلەن كۆرۈشتى، ئىككى تەرەپ بىردەك ئىككى دۆلەت 21-ئەسىر يېتىپ كېلىش ئالدىدا ئىككى تەرەپنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشى كېرەك، دەپ قارىدى.

كۆرۈشۈشتە رافسانجانى ئالدى بىلەن چياۋشىنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا سالام ئېيتىپ قويۇشىنى ئۆتۈندى، تېھراندا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كۆرۈشۈش پۈرسىتىگە ئېگە بولۇشنى ئۈمىد قىلدى.

رافسانجانى مۇنداق دېدى: «مەن 1985-ۋە 1992-يىلى دۆلىتىمىزنى زىيارەت قىلغان ھەم 1992-يىلى زىيارەتتە بولغاندا ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ يېڭى ئاساسىنى ئورناتقانىدىم. شۇنىڭدىن كېيىن ئىككى دۆلەت ناھايىتى ئوبدان ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى ۋە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشى قاتارلىق ساھەلەردە ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى. بۈگۈن ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى يەنە بىر قېتىم كۆرۈشۈپ، ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشكە ئورتاق قارار قىلدى. بۇ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تارىخىدا مۇھىم ئورۇنغا ئىگە بولىدۇ. مەن ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ ئورتاق تونۇشى بولۇپ، ئۇلار بىلەن ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈش ھەققىدە ئورتاق تەكلىپكە ئېرىشتىم. مەن بۇ تەكلىپنى ئىنتايىن يۇقىرى قىممەت قارىتىدىغانلىقىمنى ئېيتتى.

رافسانجانى ئۆزىنىڭ ۋە ئىران ھۆكۈمىتىنىڭ جۈگىو خەلقىگە ئەڭ ياخشى تىلەكلىرىنى يەتكۈزۈشنى ئىلتىماس قىلدى.

چياۋشى مۇنداق دېدى: «يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشچانلىقى بىلەن ئىران-جۈگىو مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز راۋاجلىنىپ كەلدى، سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەندى. بىز ئىراننىڭ ئۆتتۇرا شەرق، پارس قولتۇقى رايونىدىكى مۇھىم ئورنىغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىمىز، ئىران بىلەن بولغان ئۇزاق، مۇقىم مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇش دۆلىتىمىزنىڭ بەلگىلەنگەن سىياسىتى، بىز دۆلىتىگلار بىلەن يۇقىرى قاتلامدىكىلەرنىڭ ئالاقىسىنى ساقلاپ قېلىشنى، باراۋەرلىك، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدىكى ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىقىنى پائال قانات يايدۇرۇشنى، خەلقئارا ساھەدىكى ئۆز ئارا ماسلىشىش ۋە قوللاشنى كۈچەيتىشنى، تىنچلىقنى بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى قاتارلىق ئۇزۇن مۇددەتلىك ۋە مۇقىم دۆلەت سىياسىتىنى ئىزچىل يولغا قويىدۇ. ئىران ھۆكۈمىتى جۈگىو ھۆكۈمىتى بىلەن بىرلىكتە ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى ئۈزلۈكسىز مۇستەھكەملەش ئۈچۈن تىرىشىپ، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى ھەر خىل ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى كېڭەيتىپ، ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ مەنپەئەتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئورتاق تەرەققىيات يولىنى ئىزدەشكە تەييار.

لى پېڭ زۇڭلى برازىلىيىگە قىلغان زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ ۋېنېسۇئېلاغا باردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كاراكاس، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. ۋېنېسۇئېلا زۇڭتۇڭى رافېر كادىرانىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۈگىو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بۇ يەرگە كېلىپ، ۋېنېسۇئېلاغا قىلىدىغان ئۈچ كۈنلۈك رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى باشلىدى.

ۋېنېسۇئېلانىڭ ئېچكى ئىشلار مىنىستىرى خوسې جىرىلمو ئاندۇئىسا، ۋېنېرگىيە ۋە كانچىلىق مىنىستىرى ئېلۇئېن ئارىرتا، جۈگىونىڭ ۋېنېسۇئېلادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇن يەنخىك قاتارلىقلار ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى، ئاندۇئىسا كادىرا زۇڭتۇڭنىڭ تاپشۇرۇقىغا بىنائەن تەنتەنىلىك قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. ئۇ ئالدى بىلەن كادىرا زۇڭتۇڭ، ۋېنېسۇئېلا ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىگە ۋەكالىتەن لى پېڭ زۇڭلىسىنىڭ زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ۋېنېسۇئېلا بىلەن جۈگىو دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 22 يىلدىن بۇيان ھەر ساھەدە ئاجايىپ ئۇنۇملۇك ھەمكارلاشتى، سىياسىي جەھەتتە يۇقىرى قاتلامدىكى لەرنىڭ ئۆز ئارا زىيارىتىنى ئەمەلگە ئاشۇردى ۋە نۇرغۇن ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى. بۇ، ۋېنېسۇئېلا بىلەن جۈگىونىڭ ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، سەمىمىي بولۇش پرىنسىپى ئاساسىدا سۆزلىشىشى ۋە دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاساسىي بولۇپ قالدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: زىيارىتىم جۈگىو بىلەن ۋېنېسۇئېلانىڭ ئۆزئارا چۈشىنىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىش، ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشنى مەقسەت قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن زىيارەت مەزگىلىدە كادىرا زۇڭتۇڭ بىلەن ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان خەلقئارا مەسىلىلەر ۋە ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى تىنوغرىسىدا سۆھبەتلىشىمەن. ئۇ بۇ قېتىمقى بولۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. جۈگىو ھۆكۈمىتىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى، تاشقى ئىقتىساد - سودا مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى لىيۇشەن مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى بۇ يەردە مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جۈگىو ھۆكۈمىتى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق مۇساپىسىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈشنى قوللايدۇ، ئوتتۇرا شەرق ۋە شىمالىي ئافرىقا رايونىدىكى دۆلەتلەرنىڭ رايون ئىقتىسادىي ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقلىرىنى قوللايدۇ. باراۋەرلىك، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا بۇ رايونىدىكى دۆلەتلەر بىلەن 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىدىغان دوستلۇقى، ئۇزاق مۇددەتلىك ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشكە تەييار. ئۇ ئۆتتۈرىدە ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسلىق يولى ئىنچىكە سۆزلىشىش ئارقىلىق ئادىل ۋە مۇقىم تىنچلىق ئورنىتىش ئىكەنلىكىنى، ئىسرائىلىيە توقۇنۇشنى تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىق ھەل قىلىش - بىردىنبىر تاللاش، بۇ رايونىدىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئۇ ئوتتۇرا شەرقتىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىلىق. ئالاقىدار تەرەپلەر مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنىنىڭ رامكىسىغا ئاساسەن خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرى ئاساسىدا «يەر يەدىلىگە تىنچلىقلا ئېگە بولۇش» ئۈستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: جۈگىو ھۆكۈمىتى شۇنداق ھېسابلايدۇكى، ئەرەب-ئىسرائىلىيە توقۇنۇشىنى تىنچلىق سۆھبىتى ئارقىلىق ھەل قىلىش - بىردىنبىر تاللاش، بۇ رايونىدىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ ئورتاق ئارزۇسى، ئۇ ئوتتۇرا شەرقتىكى ھەرقايسى ئەل خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغا پايدىلىق. ئالاقىدار تەرەپلەر مادرىد ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق يىغىنىنىڭ رامكىسىغا ئاساسەن خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرى ئاساسىدا بۇ رايونىدىكى دۆلەتلەر بىلەن 21 - ئەسىرگە يۈزلىنىدىغان دوستلۇقى، ئۇزاق مۇددەتلىك ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىشكە تەييار. ئۇ ئوتتۇرىدا شەرق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ ئاساسلىق يولى ئىنچىكە سۆزلىشىش ئارقىلىق ئادىل ۋە مۇقىم تىنچلىق ئورنىتىش ئىكەنلىكىنى، ئىسرائىلىيە توقۇنۇش

مۇناسىۋەتنىڭ يېڭى ئاساسىنى بورىناتقاندىم. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇككى دۆلەت ئاھايىتى ئوبدان دوستلۇق-ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كەلدى. ئۇككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ئۆزلۈكسىز راۋاجلىنىۋاتىدۇ، خەلقئارا ساھەدىكى ئوز تارا ماسلىشىش ۋە قوللاشنى كۈچەيتىشنى، تىنچلىقنا بىللە تۇرۇش يېش پرىنسىپى ئاساسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئۆزلۈكسىز يۈكسەلدۈرۈشنى خالايمىز.

پارتۇ شەھەرلىك پارلامېنتىنىڭ ئەزالىرى فرۇن ئېپەندى (سولدىن 1-كىشى) 11-ئاينىڭ 7-كۈنى پارتۇ شەھىرىنىڭ باشلىقىغا ۋەكالىتەن فرانسىيەدە ئولتۇراقلىشىپ قالغان ئوچ نەپەر جۇڭگو مۇھاجىرىغا جۇڭگو-فرانسىيە مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇشىغا قوشقان تۆھپىسىنى تەقدىرلەش ئۈچۈن پارتۇ شەھىرىنىڭ 1-دەرىجىلىك مەدەنىيەت ئوردېنى بەردى.ئوردېنىغا ئېرىشكەنلەر يېۋروپا-جۇڭگو مەدەنىيەت ئالماشتۇرۇش جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى يۇي جيەن (سولدىن 2-كىشى) لۇئېين كىتابخانىسىنىڭ باشلىقى چېنيەي (سولدىن 3-كىشى) ۋە يېۋروپا گۇاڭدۇڭ تىياتىرى بىرلەشمىسىنىڭ باشلىقى پېك يۈيدىن ئىدى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ب د ت يىغىنى يەنە بىر قېتىم قارار ماقۇللاپ، ئامېرىكىدىن كۇبانا قاراتقان قامالنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12-نويابر تېلېگراممىسى. ب د ت يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى كوچ ئاۋازىنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن قارار ماقۇللاپ، ئامېرىكىدىن كۇبانا قاراتقان ئىقتىساد، سودا ۋە پۇل مۇئامىلە قامالىنى بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

بۇ قارارداد ئامېرىكىدىن زۆرۈر تەدبىر قوللىنىپ، كۇبانى قامال قىلىشنى مەقسەت قىلغان ئالاقدار قانۇن ياكى بەلگىلىمىلەرنى تېزدىن بىكار قىلىش تەلەپ قىلىنىدى. قارارداد يەنە ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتلەر باياراۋەر بولۇش، باشقا دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، شۇنىڭدەك خەلقئارا سودا ۋە دېڭىز قاتنىشى ئەركىنلىكى قاتارلىقلارغا دائىر تۆۋ پرىنسىپلار تەكىتلەندى.

كۇبا دۆلەت ئىشلىرى كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى كارلوس راخ يىغىندا سۆز قىلىپ، «خېلمس - بېرتون قانۇنى»نى خەلقئارا قانۇن ۋە «ب د ت نىزامنامىسى» غا خىلاپ، دەپ ئەيىبلىدى. ئامېرىكا ھۆكۈمىتىنى كۇبانا قاراتقان ھازىرقى سىياسىتىنى ئۆزگەرتىشكە دەۋەت قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ نەچچە ئون يىلدىن بۇيان يۈرگۈزۈپ كەلگەن قامال قىلىش سىياسىتى كۇبانا 60 مىليارد دوللاردىن كوپ ئىقتىسادىي زىيان كەلتۈردى، بۇ كۇبانىڭ ھازىرقى تاشقى قەرزىنىڭ بەش ھەسسىسگە باراۋەر كېلىدۇ.

مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنىدىكى يىغىنىدا جەمئىي 31 دۆلەتنىڭ ۋەكىلى سۆزگە چىقتى. مۇتلەق كوپ ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ ۋەكىللىرى ئامېرىكىنىڭ كۇبانى ئۆزاقتىن بۇيان قامال قىلىپ كېلىۋاتقانلىقىنى سۆكتى. ئامېرىكىنىڭ بۇ يىل 3-ئايدا ماقۇللىغان «خېلمس-بېرتون قانۇنى»نى تەنقىد قىلدى.

4-نويابر ياپونىيەدە بىر قانچە مىڭ كىشى داڤىن ناھىيىسىنىڭ جىيىجۇ يېزىسىدا يىغىلىش ئۆتكۈزۈپ، شۇ كۈنى باشلانغان ئۇككى ھەپتە داۋام قىلىدىغان ياپونىيە-ئامېرىكا بىرلەشمە ھەربىي مانېۋىرىغا نارازىلىق بىلدۈردى ھەم ھۆكۈمەتنىڭ ئامېرىكىنىڭ ياپونىيەدە تەسىس قىلغان ھەربىي بازىلىرىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ب د ت نىڭ ئىراق مەسىلىسى توغرىسىدىكى قارارىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 10 - نويابر تېلېگراممىسى. روسىيە دىپلوماتىيە مىنىستىرى پوررىماكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنى روسىيە ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ ئىراق توغرىسىدىكى بارلىق قارارلىرىنى قوللايدۇ، دېدى ھەم بۇ قارارلار ئىجرا قىلىنغاندىن كېيىن ئىراققا يۈرگۈزۈلگەن خەلقئارا جازانى دەرھال ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋەرلىشىچە، پوررىماكوۋ زىيارىتىگە كەلگەن ئىراقنىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى ئەزىز بىلەن ئوتتۇرىغا سوۋېتىنى ئايلاشتۇرغاندىن كېيىن مۇنداق دېگەن: ئىراقنىڭ ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ 986 - نومۇرلۇق قارارىنى ئىجرا قىلىشدا سۈپەتكىتوروشكە قارشى تۇرىدۇ. ئۇ قارارنى ئىجرا قىلىشقا دائىر تېخنىكىلىق مەسىلىلەر ۋە نېفت باھاسى توغرىسىدا تېزدىن كېلىشىم ھاسىل قىلىشنى مۇراجىئەت قىلدى.

ئەزىز روسىيەدە ئوچ كۈن خىزمەت زىيارىتىدە بولۇش ئوچۇن مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى موسكۋاغا كەلگەنىدى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ يانۋاردىدا 12 - نويابر ئىلىنغان خەۋەرگە قارىغاندا، ئون نەچچەدۆلەتنىڭ ھەربىيلىرىدىن تەشكىل قىلىنغان تەخمىنەن 8000 كىشىلىك كوپ دۆلەت قىسمى 1 مىليوندىن كوپرەك مۇساپىرغا ياردەم بېرىش ئوچۇن يېقىندا زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىغا كىرىدىكەن.

△ يېقىنقى كۇنلەردىن بۇيان، ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىنىڭ تىنچلىق سۆھبەت ۋەكىللىرى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ئىئوردانىيە دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى ھېبرون شەھىرىدىن چېقىپ كېتىشى توغرىسىدا تېزرەك كېلىشىم ھاسىل قىلىش ئوچۇن داۋاملىق سۆھبەتلەشتى.

△ ياپونىيە دىپلوماتىيە ۋەزىرى چىتيەن شىگېيەن يېقىندا ياپونىيە مۇخبىرلىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، ياپونىيە جۇڭگو مۇناسىۋىتى ۋە ياپونىيە - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ئوخشاشلا ئەڭ مۇھىم ئورۇندا تۇرىدىغان ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەت، شۇنداقلا ياپونىيىنىڭ ھايات - ماماتىغا مۇناسىۋەتلىك ئەڭ مۇھىم دىپلوماتىيە مەسىلىسى، دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل
نويابر
17
يەكشەنبە

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان تۆت بەت）

شىنجاڭ «ئۆكتەبر» （گۈرۈھى） شىركىتى شىنجاڭ ۋېلىسپىت زاۋۇتىنى قوشۇۋالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **رېھان دېلىك** خەۋىر قىلدۇ: ئىككى تەرەپنىڭ ئۇزاق ۋاقىت كېڭىشىشى ۋە ئىككى تەرەپ ئىشچى - خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ قارارى چىقىپ ماقۇللىشى ئارقىلىق شىنجاڭ «ئۆكتەبر» （گۈرۈھى） شىركىتى بىلەن شىنجاڭ ۋېلىسپىت زاۋۇتىنى قوشۇۋالدى.

شىنجاڭ ۋېلىسپىت زاۋۇتى چەت - ياقىغا جايلاشقانلىقى تۇپەيلىدىن يېقىنقى يىللاردىن بۇيان تاقىلىپ قالاي دەپ قالغانىدى. شىنجاڭ «ئۆكتەبر» （گۈرۈھى） شىركىتىنىڭ خېلى زور تېخنىكا كۈچى ۋە مەبلەغ كۈچى بولۇپ، بۇ يىل 1- ئايدىن 4- ئايغىچە كېچىك تراكتوردىن 13 مىڭ 500 نى ئىشلەپ چىقىرىپ، ئۆتكەن يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 48.9 % ئاشۇرغان، ئۇنىۋېرسال ئىقتىسادىي ئۇنۇمى جەھەتتە پۈتۈن مەملىكەتتىكى تراكتور زاۋۇتى ساھەسى بويىچە 8- ئورۇنغا ئۆتكەندى.

لېكىن شىنجاڭ «ئۆكتەبر» （گۈرۈھى） شىركىتىنىڭ زور دەرىجىدە تەرەققىي قىلىشى ئۈچۈن تېخنىكا ئۆزگەرتىش مەبلىغى ۋە بېڭى مەھسۇلات ئىشلەش ئىقتىدارى كەملىك قىلاتتى. ھالبۇكى شىنجاڭ ۋېلىسپىت زاۋۇتىنىڭ تېخى ئەملىيلەشمىگەن 29 مىليون 790 مىڭ يۈەن كۆچۈش بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 25 % ئاشتى.

مۇلازىملىق مەركىزى يولۇچىلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلىش جەريانىدا، قىيىنچىلىقى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ۋە يولۇچىلارغا ياردەم قىلىنى سۈنۈپ، ئۇلارنىڭ دەردىگە دەرمان بولدى. بۇ يىل 5 - ئايدا ئىشچى بازاقان ئۆلۈپ كېتىپ، ئائىلىسىدىكىلەر قىيىن ئەھۋالدا قالغاندا، ئىشچى - خىزمەتچىلەر 1000 يۈەن يىغىش قىلىپ بازاقانىنىڭ ئائىلىسىنى يوقلىدى. شىنجاڭ يولۇچىلار توشۇش شىركىتىنىڭ بۈرچىن ناھىيىسىگە قاتناۋاتقان بىر يولۇچىلار ئاپتوبۇسى يولدا ئۆرۈلۈپ كېتىپ ئىككى يولۇچى ئېغىر يارىلانغاندا، مۇلازىملىق مەركىزىدىكىلەر ئەھۋالدىن خەۋەر تېپىپ، دەرھال ياردىمىنى دوختۇرخانىغا ئېلىپ كېلىپ داۋالاتتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، 1995 - يىلدىن ھازىرغىچە ئالتاي ۋىلايەتلىك يولۇچىلار تىرانسپورت مۇلازىملىق مەركىزى يولدا ئۆرۈلۈپ كەتكەن، سوقۇلۇپ كەتكەن ئاپتوبۇس، مىنىبۇستىن 20 دىن كۆپرەكىگە ئادەم ئاجرىتىپ، قۇتقۇزۇش ئىشلىرىغا ياردەملەشكەن، يولۇچىلاردىن 60 پارچىدىن كۆپرەك ماختاش خېتى ۋە رەھمەت خېتى تاپشۇرۇۋالغان.

بىر ئورۇننىڭ «ئۇلاق» بولۇپ تىكلىنىشى كۆپ ئەجرىنىڭ بەدىلىگە كېلىدۇ. ئالتاي ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش مۇلازىملىق مەركىزى بىكەت مۇھتىنى گۈزەللەشتۈرۈپ يولۇچىلارغا ئازادە مۇھىت يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن «كۆكەرتىش، گۈزەللەشتۈرۈش، قاتتىقلاشتۇرۇش» قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ئاپتوبۇس توختاش مەيدانلىرىنى ئاسفالتلاشتۇردى، بىكەت ئەتراپى، ئىشخانا ئەتراپى قاتارلىق ئورۇنلارنى كۆكەرتىشنى ياخشى ئىشلەپ، بىكەتنىڭ تازلىقىنى قاتتىق تەلەپ بويىچە باشقۇردى، بىكەت رايونىنى بىر قانچە كىچىك تازلىق رايونىغا بۆلۈپ باشقۇرۇپ، يولۇچىلارغا ئازادە مۇھىت يارىتىپ بەردى. مۇلازىملىق مەركىزى 1994 - يىللا باغچا تۇسى ئالغان ئورۇنغا ئايلىنىپ، ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «تازىلىقى ئەلا ياخشى ئۈزۈن يوللۇق يولۇچى توشۇش بىكىتى» بولۇپ باھالاندى. مۇلازىملىق مەركىزى بىكەت مۇھىتىنى ياخشىلاش، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە بىرلەشتۈرۈپ كەسىپ باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى. بىكەتنى، ئاپتوبۇسنى ئايرىپ باشقۇرۇش، «بىر ئورۇن بىلەت سېتىش بىلەن مۇلازىملىقنى تەڭ باشقۇرۇش، كۆپ ئورۇن تىرانسپورت تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش ئارقىلىق جەمئىيەتكە يۈزلىنىش» پرىنسىپىنى ئىزچىللاشتۇردى، ئامىۋى بىكەتتە باراۋەر رەقابەتنى يولغا قويدى. ئاتاش تەرتىپىنى نورمالىلاشتۇرۇپ، بولۇچىلارنىڭ قانۇنلۇق مەنپەئىتىنى قوغدىدى. ئوخشاش بىر لىنىيىدە قاتناۋاتقان ئاپتوبۇسلارغا

ئالتاي ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش مۇلازىملىق مەركىزى 1990 - يىلدىن بۇيان ئۇچ قېتىم قاتناش مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن «مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەتلىك بىكەت» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى. بۇ يىل 3- ئايدا يەنە ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى. مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىشتا مول تەجرىبىگە ئىگە بۇ كونا تىپ قاتناش بازىرى قويۇۋېتىلگەن، يولۇچى توشۇش بازىرىدا رىقابەت كەسكىنلەشكەن، ئاپتونوم رايونىمىزدا خېلى كۆپ ساندىكى يولۇچى توشۇش ئورۇنلىرى زىيان تارتىۋاتقان ئەھۋالدا يولۇچىلارغا ئەلا مۇلازىملىق قىلىشنى ئىزچىل داۋاملاشتۇرۇپ، ئۇلارغا بىكەتنىڭ ئىللىقلىقىنى ھېس قىلدۇردى. مۇلازىملىق مەركىزى زىيان تارتىشنىڭ ئورنىغا يىلمۇ يىل پايدا ئېلىپ كەلدى.

بۇلتۇر 3 - ئايدا يولۇچى توشۇش بازىرى قويۇۋېتىلگەندىن كېيىن، ئالتاي ۋىلايىتىدە يولۇچىلارنى توشۇش تەرتىپى بىر مەھەل قالايمىقانلىشىپ كەتتى. بىكەتلەر يولۇچى ئازلاپ كېتىش، تىجارەت كىرىمى تۆۋەنلەپ كېتىش خەۋىپىگە دۇچ كەلدى. يولۇچى توشۇش بازىرى تەرتىپكە سېلىنىپ بۇ ئەھۋالنىڭ ئالدى ئېلىنمىسا، مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ ئىناۋىتىگە تەسىر يېتىپلا قالماي، كارخانا ئۆزىنى باقالماي ۋەيران بولاتتى. يولۇچى توشۇش شىركەتلىرى بىلەن خۇسۇسىي، يەككە تىرانسپورت كەسىپى ئائىلىلىرى يولۇچى تالىشىۋاتقان، يولۇچىلار تاللاش باسقۇچىدا تۇرۇۋاتقان پەيتتە، مۇئاۋىن جىڭلى ئەن نىڭ يولۇچىلارنى بىكەتكە جەلپ قىلىشنىڭ ئاچقۇچى ئالدى بىلەن بىكەتنىڭ مۇھىتىنى ياخشىلاش، مۇلازىملارنىڭ مۇلازىملىق سۈپىتىنى ۋە سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ يولۇچىلارنى بىكەتتىن رازى قىلىش، يولۇچى توشۇش بازىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، شوپۇرلار ئارىسىدا ئەلا مۇلازىملىق قىلىش تەرىبىسى ئېلىپ بېرىش، «قىزىلبايراقدار شوپۇر» لارنى باھالاش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇشتا ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ تەۋە ئۇن بىكەت ئالتاي ۋىلايىتىدىكى ئالتە ناھىيە، بىر شەھەر، ئىككى بازارغا جايلاشقان بولۇپ، 228 ئىشچى - خىزمەتچىسى بار ئىدى. يولۇچى توشۇش بازىرى قويۇۋېتىلگەندىن كېيىن مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ مەسئۇللىرى كۆپ قېتىم مۇزاكىرە قىلىشتى. ئىشچى- خىزمەتچىلەر ئارىسىدا قانداق قىلىپ كارخانىنى رونەق تاپقۇزۇش توغرىسىدىكى پىكىر- مۇلازىمرىنى باشلىۋېتتى. كۆپچىلىكنىڭ ئورتاق قارىشى «سىياسەتكە تايىنىش، ئەۋزەللىككە تايىنىش، توغرا تەدبىرگە تايىنىش» تىن ئىبارەت «ئۈچكە تايىنىش»قا مەركەزلەشتى. مۇلازىملىق مەركىزى

كونا تېپىنىڭ ئۆبرازى تېخىمۇ نۇرلاندى

- ئالتاي ۋىلايەتلىك يولۇچى توشۇش مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت

كىرگۈزۈش، ئۇن پىرسەنت بىكەتنى ۋىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» قاتارىغا كىرگۈزۈش، بەش يىلدا 10 -20 پىرسەنت بىكەتنى ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» قاتارىغا كىرگۈزۈش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. بۇلتۇر يىل ئاخىرىغا كەلگەندە بۇ نىشان تولۇق ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، ئىككى بىكەت ۋىلايەت دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى، بىر بىكەت ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بولۇپ باھالاندى.

مۇلازىملىق مەركىزى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يولۇچى توشۇش ساھەسىدە ئەلا مۇلازىملىقنى قانات يايدۇرۇپ، ياخشى كەسىپ ئىستىلى يېتىلدۇرۇشكە بىرلەشتۈرۈپ چىڭ تۇتتى. مۇلازىملار ئارىسىدا «ئۈچتە ئەلا، بىردىن ئۆگىنىش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىق كەسپىدە رەقابەت مېخانىزمىنى يولغا قويدى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى كەسىپ - تېخنىكا بىلىملىرى بىلەن تەربىيەلەپ، ئۇلارنىڭ مۇلازىملىق سۈپىتىنى ۋە سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئۆلچەملەشكەن، قېلىپلاشقان مۇلازىملىق يولغا ماڭدى، ھازىر مۇلازىملىق مەركىزىدە يولۇچىلارغا سلىق مۇئامىلە قىلىش، ياشانغان، كېسەل، مېيىپ يولۇچىلارغا قولايلىق يارىتىپ بېرىش ئىشقا ئاشۇرۇلۇپ، مۇلازىملار بەلگە ئېسىپ خىزمەت قىلىش، بىر - بىرىنى نازارەت قىلىش ۋە يولۇچىلار نازارەت قىلىش تۈزۈمى مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، مۇلازىملىق مەركىزى بىلەت سېتىش نۇقتىسى ۋە بىلەت سېتىش ۋاقتىنى ئۇزارتىپ يولۇچىلارغا قولايلىق يارىتىپ بەردى. ئۇلار بىكەتنىڭ قاتناش كەسپىنى جەمئىيەتكە يۈزلەندۈرۈشتىكى «روجەك» ئىكەنلىكىنى تولۇق تونۇپ، مۇلازىملىق دائىرىسىنى ئۈزلۈكسىز كېڭەيتتى. يولۇچىلار تىرانسپورتىنى چەت - ياقا، تاغلىق رايونلارغا يۈزلەندۈرۈپ، ئىلگىرىكى يولۇچىلارنى بىكەتتىنلا توشۇشنى ھازىرقى يېزا - قىشلاقلارغا بېرىپ توشۇشقا ئۆزگەرتتى. ھازىر ۋىلايەت بويىچە 11 ئورۇندا يېگىندىن يېزا دەرىجىلىك ۋەكالىتەن بىلەت سېتىپ يولۇچى توشۇش بىكىتى قۇرۇلۇپ، چەت - ياقىغا ماكانلاشقان دېھقان، چارۋىچىلار يول يۈرۈشتىن ئەندىشە قىلمايدىغان بولدى. مۇلازىملىق مەركىزى يەنە چەت - ياقا، تاغلىق رايونغا قاتنايدىغان ئاپتوبۇس، مىنىبۇسلارغا قارىتا خېيىم - خەتەر تەكشەش فوندى تەسىس قىلىپ، يولۇچىلارنىڭ ئاپتوبۇستا ئولتۇرۇش نىسبىتى تۆۋەن بولغان ئەھۋالدا تىرانسپورت بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ زىيىنىنى تولۇقلاپ بېرىپ، چەت - ياقا، تاغلىق رايونلارغا مەھەللە ئاقىتا ئاپتوبۇس قاتناشىنى ئاچتى. ئۇلار يەنە ئاپتوبۇس ئىچىدا ئاپتوبۇس ئىچىدا ئاپتوبۇس ئىچىدا

«بسياسەتكە تايىنىش، ئەۋزەللىككە تايىنىش، توغرا تەدبىرگە تايىنىش» تىن ئىبارەت «ئۇچكە تايىنىش»قا مەركەزلەشتى. مۇلازىملىق مەركىزى ئالدى بىلەن قاتناش مىنىستىرلىكى ئېلان قىلغان مەدەنىيەتلىك بېكەتلەرنىڭ ئۆلچىمى بىلەن ئاپتونوم رايون تۆزگەن مەدەنىيەتلىك ئورۇن بولۇشنىڭ ئۇن مالدىسلىق ئۆلچىمىنى ئاساس قىلىپ،«مەدەنىيەتلىك بېكەت»، «مەدەنىيەتلىك سېخنا- گۈرۈپپا»لارنى باھالاشنىڭ شەرتلىرىنى تۆزۈپ چىقىپ، بېكەتلەرگە تارقاتتى. مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلانىنى تۆزۈپ چىقىپ، 1990 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە ھەر يىلى % 20 بېكەتنى ناھىيە (شەھەر)دەرىجىلىك «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»قا تارتىغا

بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ زىيىنىنى تولۇقلاپ بېرىپ، چەت - ياقا، تاغلىق رايونلارغا ھەمدە ۋاقىتتا ئاپتوبۇس قاتناش شارائىتى يارىتىپ بەردى. ھېيت- بايرام ۋە ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ تەتىل مەزگىلىدە ئاپتوبۇسلارنى كۆپەيتىش، يول يۈرۈش قېتىم سانىنى كۆپەيتىش، خىزمەتچى خادىملارنىڭ ئىشلەش ۋاقتىنى ئوزارتىش قاتارلىق ئوسۇللارنى قوللىنىپ، خىزمەت ئۇنۇمى ۋە بېكەتنىڭ تىجارەت كىرىمىنى ئاشۇردى. بۇلتۇر مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ يىللىق تىجارەت كىرىمى 3 مىليون 170 مىڭ يۈەنگە، پايدا - باج سومىسى 52 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1994 - يىلدىكىدىن % 20 ۋە % 26 ئاشتى. بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا تىجارەت كىرىمى 1 مىليون 750 مىڭ يۈەنگە يېتىپ،

مەنپەئىتىنى قوغدىدى. ئوخشاش بىر لىنىيىدە قاتناۋاتقان ئاپتوبۇسلارغا نىسبەتەن يولۇچىلارغا ئاپتوبۇس قېتىم سانى، قوزغىلىش ۋاقتىنى ۋاقتى- ۋاقتىدا ئېلان قىلىپ تۇردى. قايسى ئاپتوبۇستا ئولتۇرۇشنى يولۇچىلارنىڭ تالالىشغا قويىدى. رەھبەرلىك بەنزىسىدىكىلەر ئۆزلىرىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، ناتوغرا ئىستاللارنى توزەتتى. ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئاپتوبۇس سېتىۋېلىپ تررانسپورت بىلەن شۇغۇللىنىشىنى قاتتىق چەكلىدى. بۇنىڭ بىلەن مۇلازىملىق مەركىزىنىڭ ئىناۋىتى ئۆستى، يولۇچىلارنى توشۇشتا ئادىل، باراۋەر رەقابەت يولغا قويۇلۇپ، كونا تىپنىڭ ئوبرازى تېخىمۇ نۇرلاندى.

ئاگلىلقىنى ئىلۆستۇردى.

● ئۇرۇمچى شەھەرلىك خەلق تەپتىش مەھكىمىسى ئىككى ئاي ئىچىدە، ساختىپەزلىك قىلىپ قوشۇلما قىممەت بېجى تالونى كېسىپ جىنايەت ئۆتكۈزۈشكە دائىر بىر چوڭ دېلونى پاش قىلدى، بۇنىڭ بىلەن دۆلەت 2 مىليون 380 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قېلىندى. ھازىر بۇ دېلو تەكشۈرۈلۈاتىدۇ.

جالا نىيەنچۇن ، كالا گېن

خەن گەيمەن

● شىنجاڭ تىببىي دورىگەرلىك ساھەسىدە داڭلىق دورىلارنى ئىشلەپچىقىرىش ستراتېگىيىسى يولغا قويۇلدى، تۇنجى تۇركۈمدە رەقابەتكە سېلىنىدىغان ئون خىل داڭلىق دورا تونۇشتۇرۇلدى.

شىن شاۋ

پروفېسسور ھوشۇر ئىسلام دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ 2- دەرىجىلىك تۆھپە يارىتىش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى

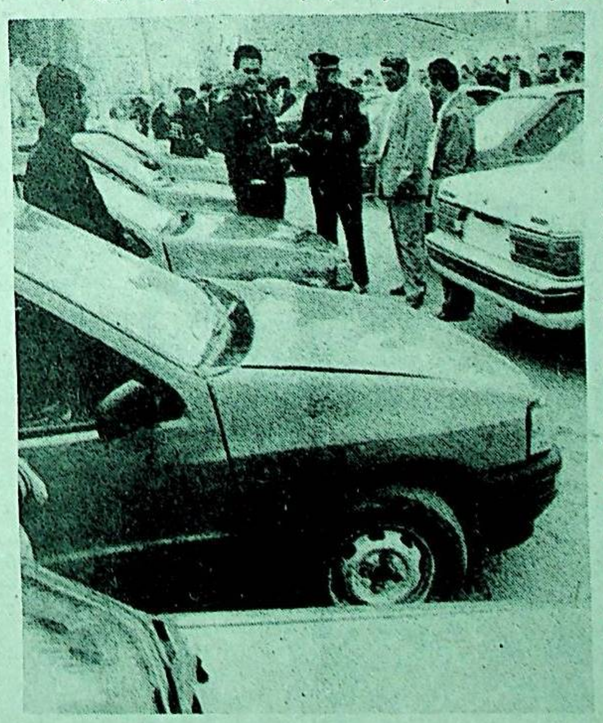
ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ داشۇسى كومپيۇتېر فاكۇلتېتىنىڭ پروفېسسورى ھوشۇر ئىسلام دۆلەتنىڭ «863» يۇقىرى پەن - تېخنىكا تەتقىقات پلانىغا كىرگۈزۈلگەن بىر تەتقىقات تۇرىدە قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىسى بىلەن يېقىندا دۆلەت پەن- تېخنىكا كومىتېتىنىڭ 2- دەرىجىلىك تۆھپە يارىتىش مۇكاپاتىغا ئېرىشتى.

ئۇقتۇرالىق ماشىنا تەتقىقاتى دائىرىسىدىكى نۆۋەتلىق تەتقىقات تۇرى - «ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ئاۋاز، رەسىم، يېزىق بىرلەشتۈرۈلگەن ئىشخانا ئىشلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇرۇش سىستېمىسى»نى تەتقىق قىلىش 1990- يىلى 450 مىليون يۈەن تەتقىقات خىراجىتى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزغا چۇشۇرۇپ بېرىلگەنىدى. پروفېسسور ھوشۇر ئىسلام يېتەكچىلىكىدىكى كومپيۇتېر فاكۇلتېتى، ئېلېكترون فاكۇلتېتىدىكى بىر قىسىم تەتقىقات خادىملىرى ۋە ئوقۇغۇچىلاردىن تەشكىللەنگەن تەتقىقات گۇرۇپپىسى، ئۇچ يىلدىن ئارتۇق جاپالىق ئىزدىنىش، تەتقىق قىلىش ئارقىلىق بۇ تەتقىقات تېمىسىدا نەتىجە قازاندى. ئۇ يېتەكچىلىك قىلغان بۇ تۈردىكى كومپيۇتېرنى ئۇيغۇرچە ئاۋازلىق تونۇپ، يېزىق ئارقىلىق چىقىرىش مەشغۇلات سىستېمىسى، كۆپ خىل يېزىقلىق (ئۇيغۇرچە، قازاقچە، قىرغىزچە، خەنزۇچە) يۇقىرى نۇسخىلىق DOS مەشغۇلات سىستېمىسى ۋە يېزىق بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى، كۆپ خىل يېزىقلىق سانلىق مەلۇمات ئامبىرىنى ئاپتوماتىك شەكىللەندۈرۈش سىستېمىسى، كۆپ خىل يېزىقلىق رەسىم، جەدۋەللەرنى ئاپتوماتىك بىر تەرەپ قىلىش سىستېمىسى قاتارلىق تېخنىكىلارنىڭ ھەممىسى مەملىكەت بويىچە ئالدىنقى قاتاردىكى ئىلغار سەۋىيىگە، بەزى تېخنىكىلار خەلقئارادىكى ئىلغار سەۋىيىگە يېتىپ، 1994 - يىلى دۆلەت پەن - تېخنىكا كومىتېتىنىڭ تەكشۈرۈپ باھالىشدىن ئۆتتى. شۇ يىلى بۇ تۈر يەنە دۆلەتنىڭ «863» يۇقىرى پەن - تېخنىكا پىلانىغا كىرگۈزۈلدى. ھوشۇر ئىسلام يۇقىرىقى سىستېمىلارنى مۇكەممەللەشتۈرۈش ئاساسىدا يەنمۇ ئىلگىرلەپ، ئىقتىدارى يەنمۇ كۈچلۈك بولغان ئەڭ ئىلغار سىستېما - ئۇيغۇرچە، خەنزۇچە ، ئىنگلىزچە كۆپ خىل يېزىقنى بىر تەرەپ قىلالايدىغان «WINDOWS» مەشغۇلات سىستېمىسىنى ۋە كۆپ خىل يېزىقلىق چاقىرغۇ سىستېمىسىنى تەتقىق قىلىپ چىقتى. نۆۋەتتە بۇ تەتقىقات تۈرى ئەمەلىي ئىشلىتىلىپ ئومۇملاشتۇرۇلماقتا.

شىنجاڭدا تۇنجى قۇرۇلغان تېلېفون زاۋۇتى تورغا كىرىش ئىجازەتنامىسىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئابلىز ھاجى ۋاجىدى، زىببۈلا ئابلىز** خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ تېلېگراف ھەسسىدارلىق شىركىتى ئىشلەپ چىقارغان 9001 - HA ۋە 5 - 9001 - HA تېپلىق تېلېفون ئاپپاراتى يېقىندا دۆلەت تېلېفون سۈپىتىنى تەكشۈرۈش مەركىزىنىڭ باھالاپ بېكىتىشىدىن ئۆتتى ھەم پوچتا- تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ شىنجاڭ رايونى ئۈچۈن تارقاتقان تۇنجى قېتىملىق تېلېفون ئاپپاراتىنىڭ تورغا كىرىش ئىجازەتنامىسىگە ئېرىشىپ، شىنجاڭ پوچتا- تېلېگراف سانائىتىدىكى بىر بوشلۇقنى تولدۇردى.

شىنجاڭ تېلېگراف ھەسسىدارلىق شىركىتى شىنجاڭ پوچتا - تېلېگراف سودا - سانائەت باش شىركىتى بىلەن شىنجېن «شېكو تېيفىك» ئېلېكترون شىركىتى شېرىكلىشىپ قۇرغان كارخانا بولۇپ، بۇ كارخانا تېلېفون ئاپپاراتى قاتارلىق ئالاقىلىشىش ئۇسكۇنىلىرىنى ئىشلەپ چىقىرىدۇ. بۇ كارخانا 1994 - يىلى 4- ئايدا شىنجاڭ يۇقىرى تېخنىكا تەرەققىيات رايونىدا رويخەتكە ئالدۇرۇلغانىدى. ھازىر بۇ كارخانا يىلىغا 120 مىڭ تېلېفون ئىشلەپ چىقىرالايدۇ. مەسۇلاتلىرى ئاساسەن شىنجاڭ، غەربىي شىمال رايونى، قوشنا دۆلەتلەر ۋە ئوتتۇرا ئاسىيا رايونىدا سېتىلىدۇ.

قاراقاش ناھىيىسىدە ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، شەھىرىمىزنىڭ ماشىنا ئېھتىياجى ئاشقۇرۇشنى كۆچەيتكەن لىكتىن قاتناش ۋەقەلىرى ئۆزلۈكسىز ئازايدى. شۇڭا بۇ ئەترەت ئۇدا توت يىل ۋىلايەت بويىچە ئىلغار ئورۇن بولۇپ باھالاندى، ھەم ئاپتونوم رايون بويىچە ئۆلچەملەشتۈرۈلگەن قاتناش ساقچىلىرى ئەترىتى ۋە ياكلىق قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار ئورۇن، دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **غەيرەت مەھمىن** فوتوسى

بورتالا ئوبلاستىنىڭ يېزا، قىشلاقلىرىدىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىشنىڭ كۈچلۈك تەشكىللىگۈچىلىرىدىن بولۇپ قالدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋىر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىنىڭ 20 يېزا- بازار، مەيدان پارتكومى (خىزمەت كومىتېتى) قارىمىقىدىكى 292 مەمۇرىي كەنت (مەھەللە)نىڭ پارتىيە تەشكىلاتلىرى ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش قۇرۇلۇشىنىڭ كۈچلۈك تەشكىللىگۈچىلىرىدىن بولۇپ قالدى.

بۇ يىل بۇ ئوبلاست ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش بويىچە ئۇلكە كۆرسەتكۈچى يېزا - كەنتلەرنىڭ قۇرۇلۇش قەدىمىنى تېزلەتتى. جۈملىدىن يېزا - بازارلاردىكى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى پارتىيىلىك كادىرلار، دېھقان، چارۋىچىلارنى 891 قېتىم ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان مۇھاكىمىگە ئويۇشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى چۈشەنچىسىنى ئايدىڭلاشتۇردى. پارتىيە تەشكىلاتلىرى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ يېتەكلىشى بىلەن ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش ئامما سىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلاندى. 7- ئايدىن بۇيان ئامما خالسانە 318 مىڭ ئەمگەك كۈنى چىقىرىپ، 331.2 كىلوۋېتر ئۇزۇنلۇقتا كەنت، مەھەللە يولىنى رېمونت قىلدى، 266.1 كىلوۋېتر ئۇزۇنلۇقتا قورۇ تامنى ياسىدى، 3 مىليون 654 مىڭ تۇپ كۆچەت تىكتى، بۇلارغا سىلىنغان مەبلەغ 102 مىليون يۈەنگە يەتتى. يېقىندا ئوبلاستلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تەقدىرلەش يىغىنى ئېچىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۇرۇش قىلىش قۇرۇلۇشىدا ئالاھىدە تۆھپە ياراتقان يەتتە

قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ خانئېرىق بازىرىدا 200دىن ئارتۇق دېھقان پارتىيىگە كىرىش ئىلتىماسى يازدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرەشىت** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيىسىنىڭ خانئېرىق بازارلىق پارتكومى ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەپ، پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئىناۋىتىنى يۇقىرى كۆتۈرگەنلىكتىن، بۇ يىل بۇ بازاردا پارتىيىگە كىرىشنى تەلەپ قىلىپ ئىلتىماس يازغان دېھقانلار 200 دىن ئېشىپ كەتتى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، خانئېرىق بازارلىق پارتكوم ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتتى، بىر تۈركۈم ئىدىيىدە ئىلغار، ناچار خاھىش، ھەرىكەتلەر بىلەن كۈرەش قىلالايدىغان پارتىيە ئەزالىرىنى ئاساسىي قاتلام پارتىيە ياچېيكىلىرىنىڭ رەھبەرلىك ئەنزىلىرىگە قويۇپ، پارتىيە ئاساسىي قاتلام تەشكىلات قۇرۇلۇشى ۋە كادىرلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كەنت پارتىيە ياچېيكىلىرىدا «بىر قېتىملىق ۋەزىپە ئۈتىگەنده، بىر قېتىم بەخت يارىتىش» مۇسابىقە پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇردى، قەرەللىك ھالدا مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزالىرىنى تەقدىرلەش چوڭ يىغىنى ئېچىپ تۇردى. بۇ بازارلىق پارتكوم يەنە 400 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سەرپ قىلىپ، 22 كەنتتە «ئۇچ ئىشخانا، بىر مەيدان» بولۇشىنى ئىشقا ئاشۇردى، بۇنىڭ بىلەن پارتىيە ئەزالىرى ئاڭلىق ھالدا قانۇن- تۈزۈم، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىپ ئۈلگىلىك رول ئويناندى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ باشلامچىلىق بىلەن قىلغان ياخشى ئىش، ياخشى ھەرىكەتلەردىن تەسىرلەنگەن دېھقانلار ئۈلارغا تېخىمۇ يېقىن ئەگىشىپ، ئارقا - ئارقىدىن پارتىيىگە كىرىشنى ئىلتىماس قىلدى.

ئىلغار كەنت، مەھەللىنى تەقدىرلىدى.

نۆۋەتتە ئوبلاست بويىچە ئۈلگە كۆرسەتكۈچى 12 كەنت ئاساسەن ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يەتتى، يەنە % 30 كەنت 1997 - يىلى ھاللىق سەۋىيە ئۆلچىمىگە يېتىش ئۈچۈن تىرىشماقتا.

پارتىيە قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتەيلى

چىرا ئاھىيىسى چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلاپ، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەمەتجان ماموت** خەۋەر قىلىدۇ: چىرا ناھىيىسى چارۋا ماللارنىڭ نەسلىنى ياخشىلاشنى مەركەز قىلىپ، ئېغىل - قوتان ئۆزگەرتىش، ئوت- چۆپ مەنبەسىنى كېڭەيتىش، ئوت- چۆپ، يەم - خەشەك پىششىقلاش قاتارلىق ئىشلارنى ياخشىلاپ، چارۋىچىلىقنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈردى.

ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى چارۋا مال نەسلىنى ياخشىلىغاندىلا چارۋا ماللارنىڭ گۆش، يۇڭ نىسبىتىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشكىلى بولىدىغانلىقىنى كەڭ تەشۋىق قىلىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئەنئەنىۋى ئۇسۇلدا چارۋا مال بېقىش ئادىتىگە خاتىمە بەردى. لىنكولن، ئالەي قاتارلىق نەسىللىك قوچقارلارنى سېتىۋېلىپ، يەرلىك قويلارنىڭ نەسلىنى ياخشىلىدى. توقلىتىلغان ئىسپىرما كەلتۈرۈپ، ناھىيە بويىچە 11 نەسىلەندۈرۈش نۇقتىسىدا يەرلىك ئىنەكلەرنى ئۇرۇقلاندۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلار ئۇچۇن 15 مىليون يۈەندىن ئارتۇق ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ بەردى. ھەر يىلى 10 مىڭ موغا يېقىن بېدە تېرىپ، ئومۇمىي بېدە كۆلىمىنى 42 مىڭ موغا يەتكۈزدى. 200 گە يېقىن ئوت - چۆپ توغراش ماشىنىسى سېتىۋېلىپ، ھەر بىر مەھەللىدە بىردىن ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. ئوتتۇرىچە ھەر يىلى 30 مىڭ تونىنىدىن ئارتۇق سىلوس ياساپ، چارۋا ماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئۆتكۈزۈشكە كاپالەتلىك قىلدى، نەتىجىدە، بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 10- ئاينىڭ ئاخىرىغىچە % 45 بۇغىل - قوتان ئولچەملىك ياسالدى، 150 مىڭ تۇياق چارۋا مال تاۋارلاشتۇرۇلدى، 3500 تونىنا گۆش، 925 تونىنا سۈت، 415 تونىنا تۇخۇم ئىشلەپ چىقىرىلدى. ناھىيە بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال 478 مىڭ تۇياققا يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 8.8 ئاشتى. دېھقان، چارۋىچىلار 82 مىڭ 213 تۇياق چارۋا مال بورداپ سېتىپ، 2 مىليون 466 مىڭ يۈەن پايدا ئالدى.

ئۇرتالا ئوبلاستىنىڭ يېزىلىرىدا بېقىلغۇچىلار چارۋا مال يىلنىغا تىز سۈرئەت بىلەن كۆپەيدى

ئۈز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا ئوبلاستىنىڭ يېزىلىرى شاخ- شۇمبا كۆپ بولۇش ئۇسۇلىنى ئۇدىمىلىنىپ چارۋا ماللارنى ھەر يىلى% 2.3 لىك سۈرئەت بىلەن كۆپەيتمەكتە.

بورتالا ئوبلاستىنىڭ يېزىلىرىدا ھەر يىلى نەچچە 100 مىڭ تونىنا شاخ - شۇمبا چىقاتتى. بۇ، يېزا ھازىر 909 غا كۆپەيدى. بۇنىڭ بىلەن يېزىلاردىن ھەر يىلى بازارغا 300 مىڭ تۇياق بورداق تاۋار چارۋا مال، 1500 تونىنا تۇخۇم، 200 تونىنىدىن كۆپرەك ئۇي قۇشلىرى گۆشى كىرىپ بازار مولاشتى، ئوبوروت تېزلەشتى. ئاريىشاق ناھىيىسىنىڭ تاشئۆ يېزا سۇبولدا دېھقانچىلىق كەنتى 4 - مەھەللىسىدە 63 ئۆيلۈك دېھقان «چارۋا ئۆلۈمىنى ئازايتىش ۋە ئۇنى كونترول قىلىش» تېخنىكىسىنى ئىگىلەپ، ئۇنى ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئۆلۈم نىسبىتىنى ئازايتىپ، ئۇنىڭ ئاساسىدا چارۋا مال سانىنى كۆپەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈپ، ئۆزىنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ياخشىلىدى. ئۇ 1995 - يىلى 1000 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ بەردى.

شىنجاڭ «شىنىمىڭ» شېكىر زاۋۇتى قىزىلچىنى نەق پۇلغا سېتىۋېلىشنى يولغا قويغانلىقتىن، دېھقانلارنىڭ بۇ زاۋۇتقا قىزىلچا سېتىپ بېرىش قىزغىنلىقى ئاشتى. 11 - ئايغىچە ئۇلار بۇ زاۋۇتقا 70 مىڭ تونىنىدىن ئارتۇق قىزىلچا سېتىپ بەردى.
سۈرەتتە: دېھقانلار ماشىنىدىن قىزىلچا چۈشۈرمەكتە.
تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئاتۇش شەھىرىدىكى يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوسمانجان نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئون يىلدىن بۇيان ئاتۇش شەھىرىدىكى يېزا- بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز بولدى. بۇ يىل 6 - ئايغىچە شەھەردىكى يېزا - بازار كارخانىلىرى 82 گە يەتتى. ئۇلارنىڭ ئومۇمىي كىرىمى 117 مىليون 766 مىڭ يۈەنگە، دۆلەتكە تاپشۇرغان بېجى 5 مىليون 389 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، 1986 - يىلىدىكىدىن % 268 ۋە % 357 ئاشتى.

شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 80 - يىللارنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن باشلاپ ئاممىنى يېزا - بازار كارخانىلىرىنى قۇرۇش، تىجارەت، سودا قىلىش ئارقىلىق بېيىشقا يېتەكلىدى. يېزا - بازار كارخانىسى قۇرغۇچىلارغا سىياسەت، مەبلەغ، رەسمىيەت جەھەتلەردە ئېتىبار بەردى، قوللىدى، ئۇلارنى ئۆز يېرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە باپ كېلىدىغان كارخانا قۇرۇش ئۈچۈرى بىلەن تەمىنلىدى. نەتىجىدە، 1990 - يىلىدىن باشلاپ يېزا - بازار كارخانىلىرى ئىزچىل كۆپەيدى. ئۇلار شەھەرنىڭ ئىقتىسادىي ھاياتىدا مۇھىم ئورۇن ئىگىلىدى. ئۇستۇن ئاتۇش شەھەرلىك ئىقتىسادىنىڭ 1/3 نى ئىگىلىدى. ئۇلار يېزىسىدا ئۆرۈك مول بولغاچقا، ئۇلار مۇشۇ ئالاھىدىلىكنى چىڭ تۇتۇپ، مېۋە - چېۋە پىششىقلاش زاۋۇتىدىن تۆتىنى قۇردى. ئازاق، سۇنتاغ يېزىلىرى شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئالاھىدىلىكىدىن پايدىلىنىپ، ئوتتۇرا تېپتىكى خىش زاۋۇتىدىن يەتتىنى قۇردى. بىناكارلىق ئەترەتلىرىنى قۇرۇپ، قۇرۇلۇش كەسپىنى يولغا قويدى. ئۇلار يەنە كۆپ خىل كەسپ بىلەن تەڭ شۇغۇللىنىپ، كۆلەملىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ ماڭدى. ئازاق يېزىسىدىكى دېھقان كېرىم ھاجى ئەسلىدە تىجارەتچى ئىدى. ئۇ كېيىن بىر رومال زاۋۇتى، توخۇ فېرمىسى قۇردى، 100 مو بوز يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، باغۋەنچىلىكنى تەڭ تۇتۇپ، يىللىق كىرىمىنى 1 مىليون يۈەندىن ئاشۇردى. ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسىدىكى دىلشات ئۆرۈك پىششىقلاش زاۋۇتى قۇرۇپ يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 4 مىليون يۈەنگە يەتكۈزدى. ئۇستۇن ئاتۇش شەھەرلىك كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىي قىلىشى پۈتۈن شەھەرنىڭ ئىقتىسادىنى جانلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش قەدىمىنى تېزلەشتۈرۈشتە زور رول ئويناندى. ئون يىلدىن بۇيان بۇ كارخانىلارغا نامرات ئائىلىلەرنىڭ 1500 دىن ئارتۇق پەرزەنتى ئورۇنلاشتى، كارخانا قۇرۇپ، ئالدىن بېيىغان ئون ئائىلىلىك دېھقان ئۆز ئىختىيارىي بىلەن نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش، ئومىد قۇرۇلۇشى، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى، ئاپەتتىن قوتقۇزۇش قاتارلىق ئىشلارغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلدى.

تارىم نەپتلىكىنى ئېچىش قوماندانلىق شتابى 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان كۆچا- دۆڭقوتان تاشيولى 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى پۇتۇپ رەسمىي قاتناش باشلاندى. بۇ يولنىڭ پۈتتۈرۈلۈشى، يول بويىدىكى توت يېزا، مەيداندىكى 50 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدە مۇھىم رول ئويناپدۇ.

ئەگرى كەنتىدىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان بىر قىسىم دېھقان، چارۋىچىلار يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مەخسۇت ھۇسەن** خەۋەر قىلىدۇ: توقسۇن ناھىيىسىنىڭ كۆرجەي بازىرىغا قاراشلىق ئەگرى كەنتىدىكى كەلكۇن ئاپىتىگە ئۇچرىغان دېھقان، چارۋىچى ئائىلىلىرىنىڭ 116 ى يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى.

بۇ يىل 7 - ئاينىڭ ئاخىرى يۇز بەرگەن زور كەلكۇن ئاپىتى بۇ كەنتنى ئېغىر ھالدا ۋەيرانچىلىققا ئۇچراتتى. بۇ يۇرتتىكى نۇرغۇنلىغان دېھقان، چارۋىچىلار ئۇي - ماكانلىرىدىن ئايرىلىپ نېمە قىلارىنى بىلەلمەي قالدى. ئاپەت يۈز بەرگەندىن كېيىن، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى تېزدىن ھەرىكەتكە كېلىپ، ھەر مىللەت خەلقىنى ئاپەتنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈرۈشكە سەپەرۋەر قىلدى. رەھبىرىي كادىرلار بىر تەرەپتىن، ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلىلەرنى ئالدىن ۋاقتىلىق ئورۇنلاشتۇرۇش ئىشلىرىغا پېتەكچىلىك قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇلارنىڭ يېمەك - ئىچمەك، تۇرمۇش ئىشلىرىنى مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنى خاتىرجەم قىلدى، بۇ كەنتنىڭ ئاپەت ئەھۋالىنى تەپسىلىي ئىگىلەپ، مۇناسىۋەتلىك تارماقلار بىلەن قايتا - قايتا كېڭىشىش، مۇزاكىرە قىلىش ۋە دەللىلەش ئارقىلىق ئاپەتكە ئۇچرىغان ئاھالىلەرنى غولبۇيى يېزا، قارابۇلاق كەنتىنىڭ شەرقىگە يېڭى مەھەللە تەسىس قىلىپ، شۇ جايغا كۆچۈرۈپ كېلىشنى قارار قىلدى، ئۇي- ماكانلىرىدىن ئايرىلىپ قالغان 155 ئائىلە ئايرىم - ئايرىم ھالدا 6000 يۈەندىن كۆپرەكتىن ياردەم پۇلىدىن بەھرىمەن قىلىندى ھەمدە ئۇلار 8- ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ ئارقا- ئارقىدىن «يېڭى مەھەللە» قۇرۇلۇش رايونىغا كېلىپ ئۇي - ماكانلىرىنى قايتا قۇرۇشقا ئاتلاندى. ناھىيە قۇرۇلۇشىنىڭ تاش، خىش، سېمونت قاتارلىق زۇرۇر ماتېرىياللىرىنى جايلار ۋە تارماقلار بىلەن ئالاقىلىشىپ، ئېتىبار باھادا ھەل قىلىپ بېرىپ، قۇرۇلۇشنى مادىدىي ئاساسقا ئىگە قىلدى. ناھىيە يەنە ئىقتىسادىي قىينىچىلىقى ئېغىر، ئۆزى مۇستەقىل قۇرۇلۇش قىلىشقا قۇربى يەتمەيدىغان 51 ئائىلىنى ئېنقلاپ چىقىپ، ئىدارە، جەمئىيەتلەرنىڭ ئۇلارنىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، قۇرۇلۇش قەدىمىنى كۆرۈنەرلىك تېزلەتتى. بۇنىڭ بىلەن، 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنىگىچە بۇ كەنتتىكى ئاپەتكە ئۇچرىغان ئائىلىلەردىن 115 نىڭ ئۆيى پۈتۈپ، كۆچۈپ كىردى.

كۇيباغ يېزىسى تەبىئىي ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سەمەت روزى** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيە سىنىڭ كۇيباغ يېزىسى ئۆز يېرىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئەۋزەللىكىدىن ئۈنۈملۈك پايدىلىنىپ باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇردى.

بۇ يېزا باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك تەرەققىيات پىلانىنى تۈزۈپ، ھەرقايسى كەنت، مەھەللە ۋە ئائىلىلەرگىچە ئومۇمىي ئورۇنلاشتۇرۇپ، مۇھىم ئۇقتىنى مېۋىلىك باغلىرىنى ئاساسىي قىلغان ھالدا، ئۇزۇن مۇددەتلىك پىلان بىلەن يىللىق پىلاننى بىرلەشتۈرۈپ، ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، ئۆلۈم نىسبىتىنى ئازايتىپ، ئۇنىڭ ئاساسىدا باغ كۆلىمىنى كېڭەيتىپ، ئومۇمىي مېۋە مىقدارىنى ئاشۇردى. ئۇستۇن ئاتۇش شەھەرلىك ئىقتىسادىنى جانلاندۇرۇش، نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىش قەدىمىنى تېزلەشتۈرۈشتە زور رول ئويناندى. ئون يىلدىن بۇيان بۇ كارخانىلارغا نامرات ئائىلىلەرنىڭ 1500 دىن ئارتۇق پەرزەنتى ئورۇنلاشتى، كارخانا قۇرۇپ، ئالدىن بېيىغان ئون ئائىلىلىك دېھقان ئۆز ئىختىيارىي بىلەن نامراتلارغا يار- يۆلەك بولۇش، ئومىد قۇرۇلۇشى، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى، ئاپەتتىن قوتقۇزۇش قاتارلىق ئىشلارغا 1 مىليون 500 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل ئىئانە قىلدى.

تارىم نەپتلىكىنى ئېچىش قوماندانلىق شتابى 10 مىليون يۈەن مەبلەغ سالغان كۆچا- دۆڭقوتان تاشيولى 10 - ئاينىڭ 30 - كۈنى پۇتۇپ رەسمىي قاتناش باشلاندى. بۇ يولنىڭ پۈتتۈرۈلۈشى، يول بويىدىكى توت يېزا، مەيداندىكى 50 مىڭدىن ئارتۇق ھەر مىللەت ئاممىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشىدە مۇھىم رول ئويناپدۇ.

چاروڅچلىقىنى راۋاجلاندۇرۇشقا مادەتي ئاساس يارىتىپ بەردى. يېزىلاردا بېقىلۇاتقان چارۋا مال 1985 - يىلىدىن بۇيان يىلىغا % 2.3 لىك سۈرئەت بىلەن كۆپەيىپ، ھازىر 293 مىڭ 300 تۇياقتا يەتتى. چارۋىچىلىق كەسىپىي ئائىلىلىرى ئون نەچچىدىن مال بېقىشنىڭ ئاۋارىچىلىكى تولا» دېگەن قاراشنىڭ ئاساسىدىن قوتۇلۇپ، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىقنى بىر گەۋدىلەشتۇرۇش يولىغا ماڭدى. ھازىر بۇ مەھەللىدىكى ھەر بىر دېھقان ئائىلىسىگە 20 تۇياقتىن چارۋا مال توغرا كەلدى.

ئۇرۇمچى يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەتراھىم** خەۋەر قىلدۇ: ئۇرۇمچى يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاپ، بازار باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغدىدى.

يېڭىشەھەر رايونلۇق سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئۆز ئورنىدىكى خادىملار ئارىسىدا جىنەن سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ خىزمەت ئىستىلىدىن ئۆگىنىش پائالىيىتىنى ئۆزىگە قاراشلىق بازارلاردا «ئىش بولسا سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرىنى ئىزدەش»، «تىجارەتچىلەر ئەخلاقا رىئايە قىلىش»، «ھەمسە دۆكاندا ساختا مال بولماسلىق» مەزمۇن قىلىنغان خېرىدارلارنى رازى قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈردى، پاش قىلىش، مەلۇم قىلىش تېلېفونى، ساندۇقى ئورنىتىپ، يالغان، ساختا، ناچار، ۋاقتى ئۆتكەن تاۋارلارغا بولغان نازارەتنى كۈچەيتتى. ھارام پايدا ئېلىشقا قارشى تۇرۇش بويىچە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، قانۇنغا خىلاپ قىلمىشلارنى ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلدى. بازارغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىش ئۈچۈن «بەشنى بىرلەشتۈرۈش»، يەنى تارقاق تەكشۈرۈش بىرلەشتۈرۈش؛ بىلەن مەركەزلىك تەكشۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش؛ ئادەتتىكى چاغلاردىكى تەكشۈرۈش بىلەن ھېيت - بايراملاردا تەكشۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش؛ پەسسالىك تەكشۈرۈش بىلەن زەربىدارلىق بىلەن تەكشۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈش؛ ئادەتتىكى چاغلاردىكى قانۇنىنى ئىجرا قىلىش بىلەن قاتتىق زەربە بېرىشنى بىرلەشتۈرۈشتە چىڭ تۇردى. يېقىنقى ئىككى يىلدىن بۇيان بۇ ئىدارە قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش ئەنزىسىدىن 4756 نى تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلدى، قانۇنغا خىلاپ 22 مىڭ يۈەن تاپاۋەت سومىسىنى قانۇن بويىچە مۇسادىرە قىلدى.

چاقلىق ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، ئۆلچەم تېخنىكا نازارەتچىلىكى ئىدارىسى قاتارلىق ئورۇنلار بازارنىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغداپ، ئىستېمالچىلارنىڭ مەنپەئىتىنى كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن يېقىندا كۆكتات ۋە قوشۇمچە يېمەكلىكلەر باھاسىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەكشۈردى، بەلگىلىمگە خىلاپلىق قىلغانلارغا تەربىيە بەردى ۋە جەرىمانە قويدى.

سۆرەتتە: ئۇلار بازاردا تەكشۈرۈش ئېلىپ بارماقتا.

ئۈردى ھاشىم فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېڭىشەھەر ناھىيە ياپچان بازارلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە يىللىق سېتىش ۋەزىپىسىنى 5 مىليون 654 مىڭ 596 يۈەنگە يەتكۈزۈپ، سېتىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن توت كۈن بۇرۇن 700 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

سابىرجان سېيىت

△ يېڭسار ناھىيە ئۇچار يېزىلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 8 - ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە بۇ يېزىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنى 2 مىليون 150 مىڭ كىلوگرام ھەر خىل خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلىدى. بۇ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 800 تونىنا كۆپ.

ئابلاجان مامۇت

△ خوتەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىڭ بوزاق يېزىلىق تىجارەت پونكىتى ھازىرغىچە دېھقانلارنىڭ سۈلياۋ يوپۇق، خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىسى، ئۇرۇقلۇق ۋە يېزا ئىگىلىك ماشىنا - سايمانلىرى قاتارلىقلارنى سېتىۋېلىشىغا 2 مىليون 176 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى. بۇ ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن % 19.4 كۆپ.

سىدىقۇللا ئەخمەت

△ بۇ يىل پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاقتام يېزىسىدا 13 مىڭ 400 مو يەرگە كېۋەز تېرىش ۋە ئۇنى پەرۋىش قىلىش، 8000 مو يەردىكى كۆزگى بۇغدايىنى ئورۇش - يېغىش، 6500 مو ئېگىز قوناقى تېرىش ھەم پەرۋىش قىلىش مەشغۇلاتىنىڭ 98 پىرسەنتى ماشىنا ئارقىلىق ئېلىپ بېرىلىپ، دېھقانلارنىڭ ئەمگەك سەجىللىقى زور دەرىجىدە يېنىكلىدى.

تۇرسۇن راخمان

ساموپۇل يېزىسى بۇ يىل 1000 مو بوز يەر ئېچىپ بۇغداي تېرىدى

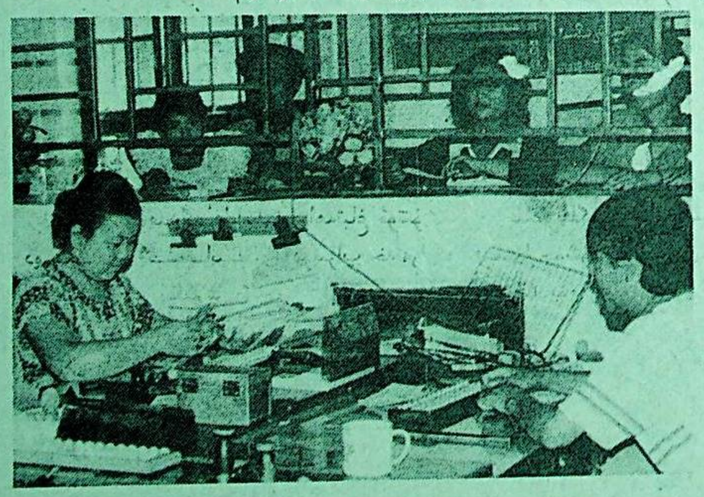
لوپ ناھىيىسىنىڭ ساموپۇل يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئارىسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ دېھقانلارنى بوز يەر ئېچىپ تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە يېتەكلىدى. ئۇلار قارا يانتاق، ئايدىڭكۆل قاتارلىق كەنتلەردىكى ئېچىپ پايدىلىنىشقا بولىدىغان تاشلاندۇق يەرلەرنى كەلكۈن سۈيىدىن پايدىلىنىپ لاي ئېقىتىش قاتارلىق ئۇسۇللاردىن پايدىلىنىپ 1000 مو بوز يەر ئېچىپ، كۈزگى بۇغداي تېرىدى.

ئوبۇلھەسەن ئەيسا

باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى 34 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، ناھىيىنىڭ ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىشىغا كاپالەتلىك قىلدى

ئۇختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋەلى، ئەزىز كەنجان ھەسەن** خەۋەر قىلدۇ: باي ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى 34 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ، ناھىيىنىڭ بۇ يىللىق ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا ئەھلىي ھەرىكىتى بىلەن كاپالەتلىك قىلدى. بۇ بانكا ئاشلىق، ياغلىق دان سېتىۋېلىش باشلىنىشى بىلەنلا ھەرقايسى سېتىۋېلىش نۇقتىلىرىدا ئەلا مۇلازىملىقنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت دېھقانلىرىنىڭ مول ھوسۇل ئالغاندا دۆلەتنى ئۇنتۇمايى سۈيەتلىك ئاشلىق، ياغلىق دانلىرىنى دۆلەتكە قىزغىنلىق بىلەن سېتىپ بېرىشكە ئىلھاملاندۇردى. 10- ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ناھىيە بويىچە دېھقانلار دۆلەتكە سېتىپ بەرگەن بۇغداي 16 مىليون 359 مىڭ كىلوگرامغا، ياغلىق دان 2 مىليون 125 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، سېتىۋېلىش ۋەزىپىسى ئايرىم - ئايرىم % 116.9، % 85 ئورۇندالدى، سېتىۋېلىنغان قوناق 1 مىليون 419 مىڭ كىلوگرامغا يەتتى. قوناق سېتىۋېلىش ھېلىمۇ داۋام قىلماقتا.

قۇمۇل شەھەرلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى راھەتباغ يېزىلىق بانكا تىجارەت پونكىتى بۇ يىل 8 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر دېھقان، چارۋىچىلارغا 1 مىليون 400 مىڭ يۈەن قەرز تارقىتىپ، ئۇلارنىڭ دېھقانچىلىقىنى تېز مول ھوسۇل ئېلىشىغا كۈچلۈك مەدەت بەردى.

سۆرەتتە: بانكىدىكىلەر ئامانەت توپلىماقتا.

ئەكبەر ئىسھاق، سادەتگۈل ھەمدۇل فوتوسى

ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنى قانۇن بويىچە يەنمۇ كۈچەيتەيلى ۋە ئىجتىمائىيلاشتۇرايلى

ئىمىن ئۆمەر

ھەر يىلى 11 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاپىتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش تەشۋىقات كۈنى. مۇشۇ تەشۋىقات كۈنى مۇناسىۋىتى بىلەن ئاپىتونوم رايونىمىزنىڭ ئون نەچچە يىللىق ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىگە نەزەر تاشلايدىغان بولساق، بۇ جەھەتتە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەر كىشىنى تېخىمۇ خۇشال قىلىدۇ، كىشىگە ئىلھام بېغىشلايدۇ. لېكىن بۇ جەھەتتە يۈز بەرگەن، شىنجاڭ ئازاد بولغاندىن بېرى يۈز بېرىپ باقمىغان بەزى پەۋقۇلئاددە زور ئۇت ئاپەتلىرى ھەر مىللەت خەلقىنى قاتتىق ئېچىندۇرىدۇ.

1985 - يىلدىن 1995 - يىلى 10 - ئايغىچە شىنجاڭدا جەمئىي 12 مىڭ 805 قېتىم ئۇت ئاپىتى يۈز بېرىپ، 909 ئادەم ئۆلدى، 954 ئادەم يارىلاندى، بىۋاستە ئىقتسادىي زىيان 167 مىليون 800 مىڭ يۈەنگە يەتتى. 1990- يىلىدىن 1995 - يىلىغىچە ئۇت ئاپىتىدىن بولغان زىيان ھەر يىلى ئۆتتۇرا ھېساب بىلەن 18.6 % كۆپەيدى. بازار ئىگىلىكى يەنە بىر مەنىدىن ئېيتقاندا قانۇن - تۈزۈم ئىگىلىكى ھېسابلىنىدۇ، قانۇن - تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىشنى ئىجتىمائىيلاشتۇرۇش، قانۇنغا تايىنىپ ئۇت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تەبىئىي ھالدا بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى شارائىتىدا ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىشنىڭ تەرىشىش نىشانى ھېسابلىنىدۇ.

ئۇن نەچچە يىلدىن بۇيان ئاپىتونوم رايونىمىزدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار ۋە ئۇت ئۆچۈرۈش، ئۇت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش تارماقلىرى ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش جەھەتتە زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. 1990- يىلى ئاپىتونوم رايون «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ ئۇت ئۆچۈرۈش، ئۇت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، باشقۇرۇش قانۇنى»نى ئېلان قىلدى. 1992- يىلى ئاپتونوم رايون ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدە قارار ماقۇللىدى. 1993- يىلى ئاپتونوم رايون ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدە يىغىن چاقىرىپ، ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدە قارار ماقۇللىدى. 1994- يىلى ئاپتونوم رايون ئۇت ئاپىتىدىن مۇداپىئەلىنىش خىزمىتىنى كۈچەيتىش ھەققىدە قارارنى ئىجرا قىلىش ھەققىدە يىغىن چاقىرىپ،

سۈرەتتە: ئۇ ئوكۇل سۈيۇقلۇقنى تەڭشىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن كەنجى** فوتوسى، خەۋىرى

گۇما ناھىيىسىدە «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋىر قىلدۇ: گۇما ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان «مەدەنىيەتلىك ئورۇن»، «مەدەنىيەتلىك كەنت»، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ روھىي قىياپىتىدە يېڭى ئۆزگىرىشلەرنى بارلىققا كەلتۈردى.

بۇ ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمەتلىرى بىر قولدا ماددىي مەدەنىيەتنى، بىر قولدا مەنىۋى مەدەنىيەتنى چىڭ تۇتۇپ، يېزا - قىشلاقلاردا «مەدەنىيەتلىك كەنت، مەدەنىيەتلىك ئائىلە» قۇرۇش پائالىيىتىنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى ھەم «مەدەنىيەتلىك ئورۇن، مەدەنىيەتلىك ئائىلە» لەرنىڭ ئۆلچىمى، شەرتى، پلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ چىقىپ ئەملىيلەشتۈردى. يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە بۇ خىزمەتنى تۇتىدىغان ئورۇن، باشقۇرىدىغان ئادەم بولۇشنى ئىشقا ئاشۇردى. بۇ خىزمەتكە مەسئۇل ئورۇن ۋە كىشىلەر مۇشۇ شەرتلەر بويىچە قەرەللىك ھالدا تەكشۈرۈش، سىلىشتۇرۇپ باھالاش ئېلىپ باردى.

تەكشۈرۈش نەتىجىسىدە بۇ يىل 1 - ئايدىن 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە ۋىلايەت دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن تۆتىنى، ناھىيە دەرىجىلىك مەدەنىيەتلىك ئورۇندىن 19ى، مەدەنىيەتلىك كەنتتىن 32سى بارلىققا كەلدى. ناھىيە بويىچە 5500 ئائىلە «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» ئۆلچىمىگە يېتىپ، ئومۇمىي ئائىلىنىڭ 16 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. 17 مىڭ 500 دىن ئارتۇق ئائىلە يەش يۇلتۇزدىن توققۇز يۇلتۇزغىچە «مەدەنىيەتلىك ئائىلە» ئۆلچىمىگە يېتىپ، ناھىيە بويىچە ئومۇمىي ئائىلىنىڭ 59 پىرسەنتىنى ئىگىلىدى. «مەدەنىيەتلىك ئورۇن» بەرپا قىلىش پائالىيىتى بۇ ناھىيىنىڭ تۇرلۇك خىزمەتلىرىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاكتىپ رول ئويناندى.

سۆگەت يېزىسىدا تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قۇرۇلدى

يېڭسار ناھىيىسىنىڭ سۆگەت يېزىسى ناھىيە مەركىزىدىن 17 كىلومېتر يىراقلىقتا جايلاشقان بولۇپ، بۇ يېزىدىكى 2300دىن ئارتۇق ئائىلە تېلېۋىزور سېتىۋالغان بولسىمۇ، ئۇنىڭدىن تولۇق پايدىلىنىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە بولالمىغاندى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى خەلق ئامما‌سىنىڭ مەنىۋى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، بۇ يىل 6- ئايدا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ يارىدەمى بىلەن 135 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ تۆپلاپ، ئىلغار ئۇسكۇنىلەرنى سېتىۋېلىپ تېلېۋىزىيە ئۇلاپ تارقىتىش ئىستانسىسى قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇنى ئىشلىتىشنى ئۆگىنىۋالغان بولسىمۇ، ئۇنى ئىشلىتىشنى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تولۇق ئۆگىتىپ، ئۇنىڭ ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ كەلمەكتە.

نىلقا ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئەنۋەر تۇرسۇن** خەۋەر قىلدۇ: نىلقا ناھىيىلىك قاتناش ئىدارىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان قاتناش سىستېمىسىدا كەسىپ ئەخلاقىنى ياخشىلاپ، مۇلازىملىق سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش يېتەكچى ئىدىيەسىنى تۇرغۇزۇپ، ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشقا يېتەكلىمەكتە.

بۇ ئىدارە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ھەر كۈنى بىر سائەتتىن ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، پارتىيەنىڭ ئالاقىدار فاكىتى- سىياسەتلىرىنى، كۇلۇك فەنسىن قاتارلىق ئىلغار شەخسلەرنىڭ ئىش ئىزلىرىنى ئۆگىنىشنى تۇرغۇزۇپ، ئىدارىدىن تارتىپ ھەرقايسى شىركەت، بېكەت، ئەترەت رەھبەرلىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈش، ئۆز مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىش، بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىش، مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق قىلىش، ئىتتىپاقلىشىپ ئالغا ئىلگىرىلەش» پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى تولۇق ئۇرغۇتتى.

ئالدىنقى يېرىم يىلدا بۇ ئىدارە قۇجۇرتا يېزا 1- كەنتىنى ئۆزلىرىنىڭ يارىدەم بېرىش ئوبيېكتى قىلىپ، بۇ كەنتكە سۇلياۋ يوبۇق پېپىر قوناق تېرىش ماشىنىسى ئېلىپ بەردى. كونىراپ كەتكەن ئۆستەكلەرنى رېمونت قىلىپ بەردى؛ كۆكخوتخور يېزىسىنىڭ دۆڭمەھەللە كەنتىدىكى دېھقانلارنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىغانلىق ئەھۋالىدىن خەۋەر تېپىپ، سۇ ئاپىتىنىڭ زىيىنىغا ئۇچرىغان دېھقانلارغا 700 يۈەندىن ئارتۇق نەق پۇل ئىئانە قىلدى؛ ناھىيىلىك يول ئاسراش ئەترىتىگە يارەملىشىپ، كەلكۇن بوزۇۋەتكەن 25 كىلومېتردىن ئارتۇق يولنى رېمونت قىلىپ بەردى؛ نىلقىدىن ئۇرۇمچىگە قاتنايدىغان مەخسۇس لىنىيە ئېچىپ، يولۇچىلارغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى؛ بېكەت ئىچىگە ھىيىلەر ۋە ياشانغانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىدىغان مەخسۇس خادىملارنى قويۇپ، ئۇلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزدى.

لەنجۇ ھەربىي رايونى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم تەقدىرلەنگەن شىنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم قىسىم رازۋېتكا شۆبە ئەترىتى ئەملىي جەڭنىڭ ئېھتىياجىنى چىقىش قىلىپ، مەشقىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئېلىپ بېرىشتا چىڭ تۇرۇپ، يېڭى مەشق تۇرلىرىنىڭ يېڭى پروگراما بويىچە ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغانلىقتىن، ھازىرغا قەدەر ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ بۇ ئەترەتتىن 150 تەلىم ئۇلكىسى يېتىشىپ چىقتى. 20 ئادەم يۇقىرى دەرىجىلىك ئورۇنلار تەرىپىدىن خىزمەت كۆرسەتتى، دەپ ئەنگە ئېلىندى، 15 ئادەم كادىرلىققا ئۆستۈرۈلدى.

سۈرەتتە: جەڭچىلەر تەن ساپاسىنى ئاشۇرۇش مەشقىدە.

دىلشات مۇھەممەتسېيت فوتوسى

قۇمۇل شەھرىگە قاراشلىق راھەتباغ ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ ئىلگىرى خام كېسەكتە سېلىنغان دەرسخانا، ئىشخانىلىرى كونىراپ خەتەرلىك ئەھۋالغا چۈشۈپ قالغاندى. بۇ مەكتەپنىڭ قۇرۇلۇشلىرىنى يېڭىلاش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايون 500 مىڭ يۈەن، قۇمۇل ۋىلايىتى 500 مىڭ يۈەن، قۇمۇل شەھرى 200 مىڭ يۈەن پۇل ئاجراتتى. يېقىندا بۇ مەكتەپنىڭ دەرسخانا، ئىشخانىلىرىنى يېڭىلاش قۇرۇلۇشى ئومۇميۈزلۈك تاماملىنىپ، ئوقۇغۇچىلار يورۇق، ئازادە دەرسخانىلاردا خاتىرجەم ئوقۇيدىغان بولدى.

سۈرەتتە: يېڭى ئوقۇتۇش بىناسىنىڭ سىرتقى كۆرۈنۈشى.

ئىبراھىم زاكىر، ئەركىن زاكىر فوتوسى

مەنسۇبى مەدەنىيەت گۈللىرى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش - باشقۇرۇش چارىسى

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش - باشقۇرۇش چارىسى» 1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن تەستىقلاندى، ھازىر ئېلان قىلىنىپ يولغا قويۇلدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 26 - كۈنى

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش - باشقۇرۇش چارىسى»نى تەستىقلىدى، ئۇنى شىنجاڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلار نازارىتى ئېلان قىلىپ يولغا قويىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى

1996 - يىل 7 - ئاينىڭ 8 - كۈنى

1 - باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش-باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، چارلاش ئۇنۇمى ۋە چارلاش خىزمىتىنىڭ ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي، مۇھىت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ قېزىلما بايلىقلار قانۇنىنى يولغا قويۇش تەپسىلىي قائىدىسى» ۋە «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ سۇچىلىق قانۇنى»نى يولغا قويۇش چارىسى» قاتارلىق ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈلۈپ، بۇ چارە تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي رايون دائىرىسىدە يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش بىلەن شۇغۇللانغۇچىلارنىڭ ھەممىسى بۇ چارىگە ئەمەل قىلىشى كېرەك.

يەر ئىستىقلىقى ۋە مىنېرال سۇ بايلىقىنى چارلاش، باشقۇرۇشمۇ مۇشۇ چارە بويىچە ئىجرا قىلىنىدۇ.

3 - ماددا يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشتا ساھە بويىچە باشقۇرۇش يولغا قويۇلىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشنى ساھە بويىچە باشقۇرىدىغان تارماق بولۇپ، يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشنى تىزىملاش، چارلاش ئىجازەتنامىسى بېرىش، چارلاش خىزمىتىنى نازارەت قىلىش - باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولىدۇ.

4 - ماددا يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش سۇ بايلىقىنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشتىكى مۇھىم ئاساس خىزمىتى، سۇ بايلىقىنى ئېچىش، ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش ۋە ئۇنى باشقۇرۇش ئۈچۈن مۇۋاپىق قىلىش پرىنسىپىدا چېگرا تۇرۇش كېرەك.

يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشتا بىر تۇتاش پىلانلاش، مۇۋاپىق ئورۇنلاشتۇرۇش، ئۇنۇمبرسال باھالاش فاكتورىنى يولغا قويۇلۇپ، رايون - بۆلەكلەر بويىچە تىزىملاپ باشقۇرۇش تەدرىجىي يولغا قويۇلىدۇ. ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە-قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى يەر ئاستى سۇ بايلىقىنى پىلانلىق چارلاش پىلانىنى تۈزۈشكە مەسئۇل بولىدۇ، ئاپتونوم رايونلۇق پىلان مەمۇرىي باشقۇرۇش تارمىقى تەستىقلىغاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

2 - باب چارلاشنى تىزىملاش ۋە باشقۇرۇش

7 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولسا، ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى چارلاشنى توختىتىپ تۇرۇش قارارى چىقىرىدۇ:

(1) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىيالمىغان ياكى ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(2) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(3) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(4) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(5) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(6) يەر ئاستى سۇنى ھالىتىنى كۆزىتىش-ئۆلچەش تۈرى قۇرۇش ۋە كېگەيتىپ قۇرۇش؛

(7) يەر ئاستى سۇ بايلىقى بىلەن مۇناسىۋەتلىك مۇھىتنى گىدروگېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش ياكى چارلاش؛

(8) ئايرىم تۇرغۇزۇلغان تۈرنىك گىدروگېئولوگىيىلىك ئەھۋالىنى فىزىكىلىق، خىمىيىلىك تەكشۈرۈش ۋە تېلېتېخنىكىلىق چارلاش؛

(9) چارلاپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشقا تېگىشلىك يەر ئاستى سۇ بايلىقىغا ئائىت پەن - تەتقىقات تۈرى؛

(10) قانۇن، نىزام ۋە قائىدىلەردە چارلاشنى تىزىملىتىش بەلگىلەنگەن باشقا تۈرلەر.

8 - ماددا چارلاشنى تىزىملاش رەسمىيىتىنى بېجىرگەندە چارلىغۇچى ئورۇن ياكى ئۇنى باشقۇرغۇچى تارماق تۆۋەندىكى ھۆججەت ۋە ماتېرىياللارنى سۇنۇشى كېرەك:

1. باشقۇرغۇچى تارماق تەستىقلىغان چارلاش پىلانى ياكى ھۆددىگەرلىك توختامى قاتارلىق ئالاقىدار ھۆججەتلەر؛

2. چارلاشنى تىزىملىتىش ئىلتىماسى؛

3. چارلاش خىزمىتى رايونى دائىرىسىنىڭ مېرىدىئان، پارالللىل كوردىناتلىرى ۋە رايون، بۆلەك نومۇرلىرى چۈشۈرۈلگەن خەرىتىسى؛

4. چارلىغۇچى ئورۇننىڭ چارلاش سالاھىيەتنامىسى.

9 - ماددا ئاپتونوم رايونىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، ئىلتىماس ماتېرىيالىنى تولۇق ئىكەنلىكىنى جەزملەشتۈرگەندىن كېيىن، ئۇنى ئىككى كۈن ئىچىدە جاۋاب قايتۇرۇشى كېرەك.

21 - ماددا قېزىلما بايلىقلار زاپىسىنى چارلاش - تەستىقلاش ئورگانلىرىنىڭ تەستىقىنى ئالمىغان چارلاش دوكلاتىنى قۇرۇلۇش تۈرى سۈپىتىدە تۇر تۇرغۇزۇش ۋە لايىھەلەش ئاساسى قىلىشقا بولمايدۇ.

22 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن چارلاش خىزمىتىنى ئاياغلاشتۇرغاندىن كېيىن، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن چارلاش دوكلاتى ۋە مۇناسىۋەتلىك ماتېرىياللارنى توپلاپ، ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيىلىك ماتېرىياللارنى باشقۇرۇش ئورگىنىغا يوللىشى كېرەك.

23 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقىغا چارلاش ئىشلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ھەققىدە ئىلتىماس سۇنىدۇ.

3 - باب چارلاشقا رۇخسەت قىلىش

10 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن چارلاش ئىلتىماسىنى سۇنغاندىن كېيىن، قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن 30 كۈن ئىچىدە ئىلتىماسنى تەكشۈرۈپ بولۇپ، ئىلتىماسنى قوبۇل قىلىش ياكى رەت قىلىش قارارىنى چىقىرىدۇ.

11 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن چارلاش ئىلتىماسىنى سۇنغاندا تۆۋەندىكى ماتېرىياللارنى تەمىنلىشى كېرەك:

(1) چارلاش ئىجازەتنامىسى ئالماي تۇرۇپ، ئۆز ئالدىغا چارلاش ئېلىپ بارسا؛

(2) ئالاقىدار ئەھۋاللارنى بەلگىلىمە بويىچە دوكلات قىلمىسا ياكى يالغان دوكلات قىلسا، يوشۇرۇپ قالسا؛

(3) تىزىملاتقان چارلاش تۈرلىرىدە ئالتە ئاي توشۇپ يەنە ئىش باشلىمىسا ياكى ئىش باشلىغاندىن كېيىن سەۋەبسىز ئالتە ئاي ئىش توختىتىپ قويسا؛

(4) بۇ چارىنىڭ 14 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋالنىڭ بىرى كۆرۈلۈپ، ئۆزگىرىش ئەھۋالنى تىزىملاش رەسمىيىتىنى بېجىرمىسە؛

(5) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(6) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(7) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(8) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(9) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(10) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان.

12 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن ئىلتىماسىنى سۇنغاندا تۆۋەندىكى ماتېرىياللارنى تەمىنلىشى كېرەك:

(1) چارلاش خىزمىتىنىڭ ئالماي تۇرۇپ، ئۆز ئالدىغا چارلاش ئېلىپ بارسا؛

(2) ئالاقىدار ئەھۋاللارنى بەلگىلىمە بويىچە دوكلات قىلمىسا ياكى يالغان دوكلات قىلسا، يوشۇرۇپ قالسا؛

(3) تىزىملاتقان چارلاش تۈرلىرىدە ئالتە ئاي توشۇپ يەنە ئىش باشلىمىسا ياكى ئىش باشلىغاندىن كېيىن سەۋەبسىز ئالتە ئاي ئىش توختىتىپ قويسا؛

(4) بۇ چارىنىڭ 14 - ماددىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋالنىڭ بىرى كۆرۈلۈپ، ئۆزگىرىش ئەھۋالنى تىزىملاش رەسمىيىتىنى بېجىرمىسە؛

(5) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(6) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(7) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(8) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(9) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان؛

(10) ئاساسىي ئىجتىمائىي ئېھتىياجنى قامدىغاندىن كېيىن ئارتۇقچە بولغان.

13 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن تىزىملاتقان چارلاش تۈرىنى ئالدۇرغان تۈرنى مەلۇم سەۋەب تۈپەيلىدىن بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلسا ياكى چارلاش ۋەزىپىسىنى تاماملىسا ئاپتونوم رايونىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارماقلىرىغا تۈرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش سەۋەبىنى دوكلات قىلىپ ياكى تۈر ئورۇنداپ بولغانلىق دوكلاتى يوللاپ، تىزىمدىن ئۆچۈرۈش رەسمىيىتى بېجىرىشى كېرەك.

14 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن تەستىقلانغان چارلاش تۈرىنى ئۆزگەرتمەكچى بولۇپ، تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى كۆرۈلسە، ئاپتونوم رايونىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقىغا بېرىپ، چارلاش تۈرىنى ئۆزگەرتىپ تىزىملاش رەسمىيىتى ئۆتەپ، چارلاش ئىجازەتنامىسىنى ئالماشتۇرۇۋېلىشى كېرەك:

(1) چارلاش خىزمىتىنىڭ دائىرىسىنى ئۆزگەرتىدىغانلار؛

(2) چارلاش خىزمىتىنىڭ مەزمۇنىنى ئۆزگەرتىدىغانلار؛

(3) چارلاش خىزمىتىنىڭ باسقۇچىنى ئۆزگەرتىدىغانلار.

15 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن تىزىمغا ئالدۇرغان تۈرنى مەلۇم سەۋەب تۈپەيلىدىن بىكار قىلىشنى تەلەپ قىلسا ياكى چارلاش ۋەزىپىسىنى تاماملىسا ئاپتونوم رايونىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارماقلىرىغا تۈرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش سەۋەبىنى دوكلات قىلىپ ياكى تۈر ئورۇنداپ بولغانلىق دوكلاتى يوللاپ، تىزىمدىن ئۆچۈرۈش رەسمىيىتى بېجىرىشى كېرەك.

باشقۇرۇش تارمىقى تەستىقلىغاندىن كېيىن يولغا قويىدۇ.

2 - باب چارلاشنى تىزىملاش ۋە باشقۇرۇش

5 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن بەلگىلىمە بويىچە چارلاش سالاھىيىتىنى تەستىقلىتىش ۋەسمىيىتىنى بېجىرىش كېرەك، چارلاش سالاھىيەتنامىسى ئالغاندىن كېيىن مۇناسىپ بەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىش سالاھىيىتىگە ئىگە بولىدۇ.

6 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن بۇ چاردىكى بەلگىلىمەر بويىچە ئىلتىماس قىلىپ، تىزىملاش ۋەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك. تەكشۈرۈش ئىجازەتنامىسى ئالغاندىن كېيىن بەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاش پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللانسا بولىدۇ.

دۆلەت گېئولوگىيىلىك تەكشۈرۈش پىلانىدىكى 1 -، 2 - خىل چارلاش تۈرلىرى ۋە جۇڭگو-چەت ئەل شېرىكلەشكەن (ھەمكارلاشقان) تۈرلەرنى تىزىملىتىش ئىلتىماسىنى ئاپتونوم رايونلۇق قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى دەسلەپكى قەدەمدە قاراپ چىقىدۇ، گۇۋۇيۈەننىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ تەكشۈرۈپ ئىجازەتنامە بېرىشىگە يوللايدۇ. بەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشقا دائىر باشقا تۈرلەرنى تىزىملاش، تەكشۈرۈش ۋە ئىجازەتنامە بېرىشنى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى مەسئۇل بولۇپ بېجىرىدۇ. تەستىقلانغان ھۆججەتنىڭ كۆچۈرۈلمىسى شۇ تۈر ئىشلىنىدىغان جايدىكى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى ۋە باشقا ئالاقىدار باشقۇرغۇچى تارماقلارغا يوللاپ بېرىلىشى كېرەك.

7 - ماددا بەر ئاستى سۇ بايلىقىنى چارلاشتا تۆۋەندىكى تۈرلەردە تىزىملاش ۋەسمىيىتىنى بېجىرىش كېرەك:

(1) رايون دائىرىلىك گېئولوگىيىلىك ئومۇمىي تەكشۈرۈش؛

(2) شەھەر، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىنى سۇ بىلەن تەمىنلەش پىلانى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان گېئولوگىيىلىك چارلاش؛

(3) شەھەر - بازار، زاۋۇت - كان، ئېتىز، چارۋىچىلىق بازىلىرىنىڭ سۇ مەنبەلىرىنى گىدروگېئولوگىيىلىك چارلاش؛

(4) شورلۇق توپىنى ياخشىلاش، قۇملىشىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى تىزگىنلەش بويىچە گىدروگېئولوگىيىلىك چارلاش؛

(5) ئايرىم تۈر تۈرغۇزۇلغان كان رايونىدا گىدروگېئولوگىيىلىك چارلاش؛

بولغانلىق دوكلاتى يوللاپ، تىزىمدىن ئۆچۈرۈش ۋەسمىيىتى بېجىرىشى كېرەك.

3 - باب قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشنى نازارەت قىلىش ۋە باشقۇرۇش

16 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇنلىنىڭ قانۇن بويىچە قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، ھەرقانداق ئورۇن ياكى شەخسنىڭ ئولارنىڭ نورمال مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشىغا ئارىلىشىشى ياكى پاراكەندىچىلىك سېلىشىغا بولمايدۇ.

ھەرقانداق ئورۇن ۋە شەخسنىڭ چارلاش مەزگىلىدە قۇرۇلغان، چارلاش ئاياغلاشقاندىن كېيىن ساقلاپ قېلىنغان بەر ئاستى سۇيى ھالىتىنى كۆزىتىش، ئۆلچەش مۇئەسسەسىلىرى ۋە گىدروگېئولوگىيىلىك كۆزىتىش، ئۆلچەش مۇئەسسەسىلىرىنى ئىگىلىۋېلىشى ياكى بۇزۇۋېتىشىگە بولمايدۇ.

17 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن ئاپتونوم رايونلىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى ۋە چارلاش مەشغۇلات رايونىدىكى گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقىنىڭ نازارىتى ۋە باشقۇرۇشىنى قوبۇل قىلىشى شەرت.

18 - ماددا بەر ئاستى سۇيى بايلىقىنى چارلاش جەريانىدا سۇ بايلىقىنى قوغداش، بەر ئاستى سۇيىنىڭ بۇلغىنىشى ياكى سۇ سۇيىتىنىڭ ناچارلىشىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش كېرەك.

19 - ماددا بەر ئاستى سۇيى بايلىقىنى چارلاش جەريانىدا باشقا قېزىلما بايلىقلار بايقالسا، ئۇنى قوغداش ھەم گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقىغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلىشى كېرەك.

4 - باب چارلاش نەتىجىلىرىنى باشقۇرۇش

20 - ماددا چوڭ تېپتىكى سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشىغا كېرەكلىك چارلاش دوكلاتىنى گۇۋۇيۈەننىڭ قېزىلما بايلىقلار زاپىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئورگىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلايدۇ.

ئوتتۇرا ۋە كىچىك تېپتىكى سۇ مەنبەسى قۇرۇلۇشىغا كېرەكلىك چارلاش دوكلاتىنى ئاپتونوم رايونلىنىڭ قېزىلما بايلىقلار زاپىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئورگىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلايدۇ. قېزىلما بايلىقلار زاپىسىنى تەكشۈرۈپ تەستىقلاش ئورگىنى چارلاش دوكلاتىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن تارتىپ سالاھىيەتنامىسى.

9 - ماددا ئاپتونوم رايونلىنىڭ گېئولوگىيە- قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرغۇچى تارمىقى تىزىملاشنى ئىلتىماس قىلغان چارلاش تۈرلىرىنى بۇ چاردىكى بەلگىلىمەر بويىچە تەكشۈرىدۇ ۋە تىزىملىتىش ئىلتىماسىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن تارتىپ 40 كۈن ئىچىدە تىزىملاش ياكى تىزىملىماسلىق توغرىسىدا قارار چىقىرىدۇ.

10 - ماددا ئىككى ياكى ئىككىدىن ئارتۇق ئورۇن بىر رايوندىكى ئوخشاش بىر خىزمەتنى ئىشلەشنى ئىلتىماس قىلسا، ئاپتونوم رايونلىنىڭ گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى تۆۋەندىكى پرىنسىپلارغا ئاساسەن تەكشۈرۈپ، ياخشىسىنى تاللاپ يۇقىرىغا مەلۇم قىلىشى ياكى تىزىمغا ئېلىشى كېرەك، لېكىن توغرا لىنىيىلىك بىرلەشكەن ياكى ھەمكارلاشقان تۈرلەر بۇنىڭ سىرتىدا؛

(1) گېئولوگىيە خىزمىتىدە دۆلەت زاكاز قىلىدىغان بازاردىكى 1 -، 2 - خىلدىكى تۈرلەرگە ئىتىبار بېرىلىدۇ؛

(2) ئىلگىرى شۇ رايوندا چارلاش ئېلىپ بېرىپ، خېلى كۆپ ئەمەلىي ماتېرىيال ئىگىلىگەن، چوڭقۇر تەتقىقات ئېلىپ بارغانلار؛

(3) چارلاش لايىھىسى بىر قەدەر مۇۋاپىق، مەبلەغ ئاز كېتىدىغان، كۆتۈلگەن ئۈنۈمى ياخشىلار؛

(4) چارلاش سالاھىيەتنامىسىنىڭ دەرىجىسى يۇقىرىلار؛

(5) تىزىملاشنى ئاۋۋال ئىلتىماس قىلغانلار.

11 - ماددا تىزىملاشنى ئىلتىماس قىلغان چارلاش تۈرلىرىدە ئوخشاش چارلاش باسقۇچىنى ئىشلەپ بولغان ياكى ئوخشاش ماسشتاب بويىچە ئىشلىگەنلەر يېڭى تونۇش ۋە ئىلمىي ئاساسنى ئوتتۇرىغا قويۇشى ياكى يېڭى تېخنىكا ئۈسۈلى قوللىنىشى ھەم چارلاش دەرىجىسىنى ئۆستۈرەلىشى كېرەك.

12 - ماددا چارلاش تۈرلىرىنىڭ خىزمەت مەزمۇنى، دەرىجىسى چارلىغۇچى ئورۇنلىنىڭ سالاھىيەت دەرىجىسىگە ماس كېلىشى كېرەك.

13 - ماددا چارلىغۇچى ئورۇن چارلاش ئىجازەتنامىسى ئالغاندىن كېيىنكى ئالتە ئاي ئىچىدە چارلاش مەشغۇلاتىنى باشلىشى ھەم ئىش باشلاش ئەھۋالىنى ئاپتونوم رايونلىنىڭ

ئۆزگىرىش ئەھۋالىنى تىزىملاش ۋەسمىيىتىنى بېجىرمەسە؛

(5) چارلاش ئىجازەتنامىسىنىڭ مۇددىتى توشۇپ، مۇددىتىنى ئۇزارتىشنى تىزىملىتىش ۋەسمىيىتىنى بېجىرمەي ئىشنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە؛

چارلاش دوكلاتى بىلەن ئالاقىدار ماتېرىياللارنى بەلگىلىمىگە ئاساسەن توپلاپ يوللىمىسا، ئالدىنقى تارماقتىكى بەلگىلىمە بويىچە ئاگاھلاندۇرۇش بەرگەندىن باشقا ئۇنىڭغا قوشۇپ 10 مىڭ يۈەندىن تۆۋەن جەرىمانە قويسا بولىدۇ.

25 - ماددا دەۋالاشقۇچى مەمۇرىي جازا قارارىغا قابىل بولمىسا، جازالاش ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە جازالاش قارارى چىقارغان ئورگاندىن بىر دەرىجە يۇقىرى ئورگانغا مەمۇرىي جەھەتتىن قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ، جازالاش قارارى توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ 15 كۈن ئىچىدە خەلق سوت مەھكىمىسىگە بۇيرۇتقا ئەرز قىلسىمۇ بولىدۇ.

دەۋالاشقۇچى بەلگىلەنگەن مۇددەتتە قايتا قاراپ چىقىشنى ئىلتىماس قىلمىسا، خەلق سوت مەھكىمىسىگىمۇ ئەرز قىلمىسا، شۇنداقلا مەمۇرىي جازالاش قارارىنى ئىجرا قىلمىسا، جازالاش قارارى چىقارغان ئورگان خەلق سوت مەھكىمىسىگە قارارنى مەجبۇرىي ئىجرا قىلدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

26 - ماددا گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىچىلىرى خىزمەتتە مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلسا، ھوقۇقىنى قالايمىقان ئىشلەتسە، شەخسىي مەنپەئىتىنى دەپ كۆز بويامچىلىق قىلسا، چارلىغۇچى ئورۇن ياكى شەخسلەر پاش قىلىش ۋە ئىنكاس قىلىشقا ھوقۇقلۇق، شۇ خىزمەتچى تۇرۇشلۇق ئورۇن ياكى يۇقىرى دەرىجىلىك باشقۇرغۇچى ئورگان ئۇنىڭغا مەمۇرىي جازا بېرىدۇ، جىنايەت شەكىللەندۈرگەن بولسا، جىنايى ئىشلار جاۋابكارلىقى قانۇن بويىچە سۈرۈشتۈرۈلىدۇ.

6 - باب قوشۇمچە پرىنسىپ

27 - ماددا بۇ چارنى ئەمەلىي تەتبىقلاش جەريانىدا كۆرۈلگەن مەسىلىلەرنى ئاپتونوم رايونلۇق گېئولوگىيە - قېزىلما بايلىقلارنى باشقۇرۇش تارمىقى ئىزاھلايدۇ.

28 - ماددا بۇ چارە تەستىقلىنىپ ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z ⁄ 0002 — CN 65
(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل
نويابر
18
دۈشەنبە

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇقتۇرۇش چىقاردى

6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشنى يەنمۇ كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

«ئۇقتۇرۇش »تا مۇنداق دېيىلىدۇ:

ھازىردىن باشلاپ كېلەر يىلى پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيى ئېچىلغانغا قەدەر، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئىدىيە - تەشۋىقات خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىش لازىم. جايلار، ئورۇنلار مەركىزىي كومىتېتى تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسىنىڭ ئۇقتۇرۇشى بويىچە ئۆزىنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرۇشى، ھەققىي ئاقىدىغان ئۆگىنىش پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشى، شۇنداقلا ئۇنى تېز ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۆگىنىش دولقۇنى قوزغىشى لازىم.

«ئۇقتۇرۇش»تا مۇنداق دېيىلىدۇ: ھەرقايسى ئورۇنلاردىكى پارتىيە تەشكىلاتلىرىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى بۇ خىزمەتنى بىۋاستە سۈرۈشتۈرۈشى ۋە ئۇنىڭغا بىۋاستە قاتنىششى لازىم. ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرىي كادىرلار ئۆگىنىشنى نۇقتىلىق تۇتۇشى لازىم. ئاپتونوم رايون ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، نازارەت، ئىدارە دەرىجىلىك ئاساسىي رەھبەرلەرنى مۇددەت، تۈركۈمگە بۆلۈپ نۆۋەت بىلەن تەربىيىلىگەندىن سىرت، جايلار ۋە ھەرقايسى سىستېمىلارمۇ ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىپ، ناھىيە (باشقارما) دەرىجىلىك كادىرلار ۋە نەزەرىيە تايانچىلىرىنى يېغىپ تەربىيىلىشى لازىم. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئۆگىنىشىنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئۆگىنىشىنى ئەستايىدىل ياخشى تەشكىللەش، ئۆگىنىشنى قىلچىمۇ بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق لازىم. پارتكوم مەركىزىي گۇرۇپپىسى، ئۆزى ئۆگىنىش ۋە كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىش، قىسقا مۇددەتلىك كىتاب ئۇقۇش كۇرسى ئېچىش، مۇھاكىمە يىغىنى، دوكلات يىغىنى ئېچىش، مەخسۇس تېمىدا كونسۇلتاتسىيە قىلىش قاتارلىق خىلمۇ خىل ئۇسۇل - چارىلەرنى قولىنىشقا بولىدۇ، شەرت - شارائىتى يار بېرىدىغان ئورۇنلار ئېلېكترونلۇق ئۇقۇتۇشتىن پايدىلانسىمۇ بولىدۇ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە نەزەرىيە تايانچىلىرى لېكسىيىنى ئوبدان سۆزلىشى، جايلاردىكى لېكتورلار ئۆمەكلىرىمۇ ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، سەييارە كونسۇلتاتسىيە قىلىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرى ۋە نەزەرىيە تەشۋىقاتى تەتقىقات تارماقلىرى بىر تۈركۈم سۆپىتى يۇقىرى، قايىل قىلىش كۇچىگە ئىگە ماقالە ۋە نەزەرىيە ماقالىلىرىنى يېزىپ چىقىش ۋە ئېلان قىلىشنى پائال. تەشكىللىشى ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەر ۋە نەتىجىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ ۋە خەۋەر قىلىپ، بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلارنى تۇرغۇزۇپ ئۆگىنىشنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. «قارار»نىڭ روھىي ماھىيىتىنى توغرا، ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلەپ ئۇنىڭدىكى ئاساسىي نۇقتىنى ئەزمەرلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، بولۇپمۇ «قارار» دائىر تۇتۇرىغا قويۇلغان يېڭى ئىدىيە، يېڭى تەجرىبە، يېڭى لاھىيە ۋە يېڭى نەزەرىيە ئۇقۇملىرىنى ئىگىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ ئىدىيىسىنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونىمىز ئىچكى ئۆلكە، رايونلار بىلەن توغرا لىنىيىلىك ئىقتىسادىي بىرلىشىشنى يولغا قويۇشنىڭ ئۇنۇمىنى كۆردى

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنىڭ يېڭى سەھىپىسى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەتنىڭ ئېچىش سىياسىتىنىڭ ئوتتۇرا، غەربىي قىسىم رايونلارغا مايىل بولۇشىدەك پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، مول بايلىق ئۇستۇنلۇكى ۋە ئەۋزەل شارائىتىغا تايىنىپ مەبلەغ سېلىش مۇھىتىنى ياخشىلىدى. ئىچكى ئۆلكە، رايونلار بىلەن توغرا لىنىيىلىك ئىقتىسادىي بىرلىشىشنى يولغا قويۇپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

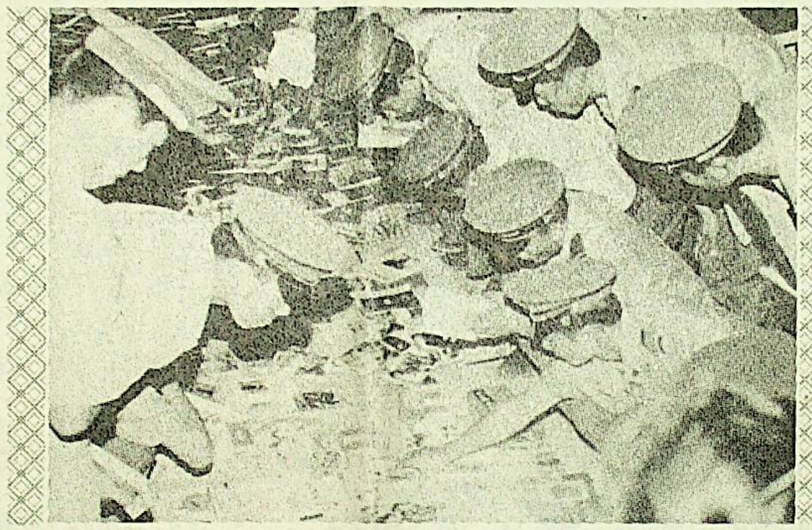
بۇ يىل توققۇز ئاي ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىز ئىچكى ئۆلكە، رايونلار بىلەن 200 پارچە توختام ئىمزالىدى، 9-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئىچكى جەھەتتە بىرلىشىش تۈرلىرىنىڭ ئوتتۇرىچە كۆلىمى 10 مىليون يۈەندىن كۆپىرەكتەك يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 37.5% ئاشتى. ئىچرا قىلىنىۋاتقان تۈرلەرنىڭ سوممىسىمۇ كۆرۈنەرلىك ئاشتى. بۇ يىل توققۇز ئاي ئىچىدە ئىچرا قىلىنغان توختام 148 پارچە بولۇپ، بۇنىڭ ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 470 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئىچرا قىلىنىۋاتقان توختاملاردا ئىچكى ئۆلكە، رايونلارنىڭ مەبلىغى 771 مىليون يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 45.8% ئاشتى. ئاپتونوم رايونىمىز نۆۋەتتە شەندۇڭ، شاڭخەي، جياڭسۇ، تېيەنجىن قاتارلىق ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن ساھەلەر بويىچە ياردەم بېرىش مۇناسىۋىتى ئورنىتىپ، بىر يۈرۈش ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ، شىنجاڭغا كېلىپ مەبلەغ سالغۇچىلارغا «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەرمەكتە. شۇنىڭ بىلەن ئىچكى ئۆلكە، رايونلار ئاپتونوم رايونىمىز بىلەن كۆپ خىل شەكىلدىكى توغرا لىنىيىلىك ئىقتىسادىي بىرلىشىشنى يولغا قويۇپ، مەبلەغ كۆلىمىنى داۋاملىق ئاشۇرماقتا.

ئاپتونوم رايونىمىزدا پۇل مۇئامىلىسى تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى ئوڭۇشلۇق بولماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت**، پراكتىكانت مۇخبىر **قەيسەر قېيۇم** خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىز پۇل مۇئامىلىسى ئاپپاراتلىرىنىڭ ئىچكى مېخانىزمىنى كۈچەيتىش، كەسىپلەرگە ئايرىپ تىجارەت قىلىش، قوشۇۋېتىش، ئەمەلدىن قالدۇرۇش شەكىللىرى ئارقىلىق پۇل مۇئامىلىسى تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ قەدىمىنى تېزلەتمەكتە. بانكىلارنىڭ كەسپىداشلار ئۆتنە-يېرىم بازىرى بىلەن تورلار بويىچە بىرلەشتۈردى، كەسىپكە ئايرىپ تىجارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىش ئۈچۈن، خەلق بانكىسى ھەيدەكچىلىك قىلىپ «جىنشىن» ئىناۋەتلىك ھاۋالە مەبلەغ سېلىش شىركىتىنىڭ ھوقۇقىنى ئۆتۈنۈپ بېرىش ۋە شىنجاڭ ئاكسىيە شىركىتىنى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق

ئۆگىنىشنى ئەستايىدىل ياخشى تەشكىللەش، ئۆگىنىشنى قىلچىمۇ بوشاشتۇرۇپ قويماسلىق لازىم. پارتكوم مەركىزىي گۇرۇپپىسى، ئۆزى ئۆگىنىش ۋە كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىش، قىسقا مۇددەتلىك كىتاب ئۇقۇش كۇرسى ئېچىش، مۇھاكىمە يىغىنى، دوكلات يىغىنى ئېچىش، مەخسۇس تېمىدا كونسۇلتاتسىيە قىلىش قاتارلىق خىلمۇ خىل ئۇسۇل - چارىلەرنى قولىنىشقا بولىدۇ، شەرت - شارائىتى يار بېرىدىغان ئورۇنلار ئېلېكترونلۇق ئۇقۇتۇشتىن پايدىلانسىمۇ بولىدۇ، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە نەزەرىيە تايانچىلىرى لېكسىيىنى ئوبدان سۆزلىشى، جايلاردىكى لېكتورلار ئۆمەكلىرىمۇ ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ، سەييارە كونسۇلتاتسىيە قىلىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرى ۋە نەزەرىيە تەشۋىقاتى تەتقىقات تارماقلىرى بىر تۈركۈم سۆپىتى يۇقىرى، قايىل قىلىش كۇچىگە ئىگە ماقالە ۋە نەزەرىيە ماقالىلىرىنى يېزىپ چىقىش ۋە ئېلان قىلىشنى پائال. تەشكىللىشى ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر مۇۋەپپەقىيەتلىك تەجرىبىلەر ۋە نەتىجىلەرنى ۋاقتىدا يەكۈنلەپ ۋە خەۋەر قىلىپ، بىر تۈركۈم ئىلغار تىپلارنى تۇرغۇزۇپ ئۆگىنىشنى ئۇزلۇكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇش لازىم. «قارار»نىڭ روھىي ماھىيىتىنى توغرا، ئومۇمىيۈزلۈك ئىگىلەپ ئۇنىڭدىكى ئاساسىي نۇقتىنى ئەزمەرلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، بولۇپمۇ «قارار» دائىر تۇتۇرىغا قويۇلغان يېڭى ئىدىيە، يېڭى تەجرىبە، يېڭى لاھىيە ۋە يېڭى نەزەرىيە ئۇقۇملىرىنى ئىگىلەشكە ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنىڭ ئىدىيىسىنى پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

شىخەنزە شەھەرلىك شىنخۇا كىتابخانىسى ھەر ئايدا مەخسۇس ئاپتوموبىل ئاجرىتىپ، 200 كىلومېتردىن ئارتۇق يول يۈرۈپ، ساغلام مەزمۇندىكى كىتابلارنى ئاغلىق رايوندىكى مەلۇم قىسىم گازارمىسغا يەتكۈزۈپ تۇرۇۋاتىدۇ. سۈرەتتە: بۇ قىسمنىڭ كوماندىرى جەڭچىلىرى قىسمنىڭ «مەدەنىيەت كەچلىك بازىرى»دا كىتاب سېتىۋالماقتا.

ۋاڭ يەنشياڭ، تېيەن روك فوتوسى

قەشقەر ۋىلايىتىدە كۆزگى بۇغداي تېرىش پىلانى تولۇق ئورۇندالدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل** خەۋىر قىلدۇ: يېزا ئىگىلىكىگە مۇلازىملىق قىلىدىغان فۇنكسىيىلىك تارماقلار ۋە ناھىيە، يېزىلارنىڭ ئۆزئارا زىچ ماسلىشىپ، كۆلەمنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، پۈتۈن كۈچ بىلەن تېرىلغۇ سۈرۈشنى تېزلىتىش ئارقىسىدا قەشقەر ۋىلايىتىدە بۇ يىللىق كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسى ئۇقۇشلۇق تۈپلەپ بېرىلىپ، ئومۇمىيۈزلۈك ئاخىرلاشتى. 11-ئاينىڭ 10-كۈنىگىچە ۋىلايەت بويىچە 2 مىليون 199 مىڭ 300 مو يەرگە كۆزگى بۇغداي تېرىلىپ، 2 مىليون 200 مىڭ مو يەرگە بۇغداي تېرىش پىلانى (16 مىڭ مو يازغى بۇغداي تېرىشنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ) ئاشۇرۇپ ئورۇندالدى.

قەشقەر ۋىلايىتى بۇ يىل تارىختا ئاز كۆرۈلگەن ناچار ھاۋا كىلىماتىنىڭ زەربىسىگە ئۇچراپ، يېزا ئىگىلىكى پايدىسىز تەسىر كۆرسەتتى. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە ۋەزىپە، پىلان- كۆرسەتكۈچلەرنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، جايلاردىن پايدىسىز ئامىللارنىڭ تەسىرىنى ئىمكان قەدەر ئازايتىپ، تېرىلغۇ سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، پىلاننىڭ تولۇق ئورۇندىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى؛ تېرىلغۇ باشلىنىشى بىلەنلا يېڭسار ناھىيىسىدە نەق مەيدان يېغىنى ئېچىپ، تېخنىكىلىق تەلەپلەرنى بىرلىككە كەلتۈردى؛ ۋىلايەت رەھبەرلىرى كۆپ قېتىم ئاساسىي قاتلاملارغا بېرىپ، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، تېرىلغۇ سۈرئىتىنى تېزلىتىشكە ھەيدەكچىلىك قىلدى. پۈل مۇئامىلە، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى، يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكا تارماقلىرى كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنىڭ ۋاقتىدا، سۈپەتلىك تاماملىنىشىغا

قەشقەر ۋىلايىتى بۇ يىل تارىختا ئاز كۆرۈلگەن ناچار ھاۋا كلىماتىنىڭ زەربىسىگە ئۇچراپ، يېزا ئىگىلىكى ئىشلەپچىقىرىشى بۇغىر زىيانغا ئۇچرىدى، ئەتىياز ۋە يازدىكى تۆۋەن تېمپېراتۇرا تۆپەيلىدىن كېۋەزنىڭ ئېچىلىش ۋاقتى ۋە قونىقانىڭ پىشىش ۋاقتى كېچىكىپ، كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنى ۋاقتىدا ئېلىپ بېرىشقا پەن- تېخنىكا تارماقلىرى كۆزگى بۇغداي تېرىلغۇسىنىڭ ۋاقتىدا، سۈپەتلىك ئاماللىنىشىغا يېقىندىن ماسلاشتى. ناھىيە، يېزىلار ئۆز جايىنىڭ ھاۋا كلىماتى ۋە تۇپراق شارائىتىنى ئاساس قىلىپ، تېرىلغۇنى سان، سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ئېلىپ باردى.

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

● ئاپتونوم رايونلۇق شىنخۇا كىتابخانىسىنىڭ كىتاب ساقلاش-يۆتكەش بىناسىنىڭ قۇرۇلۇشى 11-ئاينىڭ 6-كۈنى باشلاندى.

شىن ۋېن

● توقسۇن ناھىيىسىنىڭ خېدوق يېزىسىدىكى بىر كۆمۈر كاندا 11-ئاينىڭ 11-كۈنى بۇغىر ئوت ئاپىتى يۈز بېرىپ، ئۇچ كىشى ئۆلدى، تۆت كىشى بۇغىر يارىلاندى.

جىي شېك

● يېقىندا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەتلىك 6-نۆۋەتلىك چولپانلار مۇكاپاتى ئىشتىن سىرتقى ئۇسسۇل مۇسابىقىسىدە ئاقسۇ ۋىلايىتىنىڭ «دېھقانلار شادلىقى» ناملىق ئۇسسۇلى 2-دەرىجەلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

تاك شىگگەي

● قوراللىق ساقچى قىسىم شىنجاڭ زۇڭدۇيىنىڭ تۈنجى تۈركۈمدىكى ھەربىي مەجبۇرىيەت ئۆتەش ۋاقتى توشقان 754 جەڭچىسى 11-ئاينىڭ 12-كۈنى ھەربىي سەپتىن ئايرىلىپ يۇرتىغا قايتتى.

لیۇشۇپىك

تولى ناھىيىسىدىكى 20 دىن ئارتۇق قازاق چارۋىچى ئون يىل ئىلگىرى قاراماي نېفتلىكىگە يېقىن جايىدىكى تاغقا كېلىپ تاش قېزىش بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىش يولىغا ماڭغانىدى. ئون يىلدىن كېيىن تاش قازغۇچىلار 100 ئائىلىگە يەتتى. ھەر بىر ئائىلىنىڭ كىرىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ كەتتى.

. سۆزەتتە: چارۋىچى كۆلەش خوشال ھالدا ھازىرقى تۇرمۇشىنى سۆزلەپ بەرمەكتە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات-سودا كوپېراتىپى پىكىر يولىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكى، يېزىلار، دېھقانلار ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلماقتا

تەمنات - سودا لوڭقىسى
مۇكاپاتلىق ماقالە

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **تۇرغۇن قاسىم، خاۋجېنيۇي** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىنقى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات-سودا كوپېراتىپى يېزا ئىگىلىكى، يېزىلار، دېھقانلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسىتىنى زىچ چۆرىدەپ، ئىدىينى يەنمۇ ئازاد قىلىپ، كۆزقاراشنى ئۆزگەرتىپ، تەمنات-سودا كوپېراتىپىنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات پىكىر يولىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى ئۈتتۈرىغا قويۇپ، بوشاشماي تىرىشىش ۋە پائال ئىزدىنىش ئارقىلىق كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، تەمنات-سودا كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزىلار، دېھقانلار ئۈچۈن خىزمەت قىلىشىنى يەنمۇ كۈچەيتتى.

1. ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات-سودا كوپېراتىپى مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈپ، ئاساسىي قاتلام تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، «بەش يۈەنلىك قۇرۇلمىدا چىڭ تۇرۇش، مۇلازىمەت ئىقتىدارىنى ياخشىلاش»تىن ئىبارەت ئىسلاھات تەسەۋۋۇرىنى ئوتتۇرىغا قويىدى ھەم ئەستايىدىل يولغا قويىدى، ئۇنىڭ كونكرېت مەزمۇنى مۇنداق: خىمىيىۋى ئوغۇت، سۈلياۋ يوپۇق، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بويىچە سىستېمىلاشقان مۇلازىملىق سىستېمىسى؛ پاختىنى ئاساسىي گەۋدە قىلغان يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش مۇلازىملىق سىستېمىسى؛ پەن-تېخنىكىدا ئۇلۇغ كۆرسىتىشنى نىشان قىلغان «ئىككى كەسىپنى گۈللەندۈرۈش»؛ بازارنى مېخانىزىم قىلغان سانائەت بۇيۇملىرىنى «ئەۋرىشكە ئېلىپ تىجارەت قىلىش» ۋە دېموكراتىك كوپېراتىپ باشقۇرۇشتا چىڭ تۇرۇش.

بىر نەچچە يىل جاپالىق تىرىشىش ئارقىلىق، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى 586 ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىدا «زىرائەت دوختۇرخانىسى»، كەنت دەرىجىلىك مۇلازىملىق پونكتىلىرى قۇرۇلدى. كېۋەز تېرىلغۇسىنىڭ ئالدى-كەينىدىكى مۇلازىملىق داۋامىدا نۇرغۇن چوڭ-چوڭ تېخنىكا تەدبىرلىرى ئاساسىي قاتلام تەمنات كوپېراتىپلىرى ئارقىلىق ئەمەلىيلەشتۇرۇلدۇ، ئۇلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختىدىن مۇقىم، يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشىغا تېگىشلىك تۆھپە قوشتى. ھازىر ئاپتونوم

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۇرۇمچى «دوستلۇق» پاي چەكلىك ھەسسىدارلىق شىركىنى بىر نەچچە يىلدىن بۇيان ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ئىزچىل ياخشى تۇتۇپ، ئۇرۇمچى شەھىرى ۋە سايباغ رايونىدىكى ئالاقىدار تارماقلار تەرىپىدىن كۆپ قېتىم «ئوت ئاپىتىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتىكى ئىلغار كوللېكتىپ» دېگەن شەرەپكە ئېرىشتى.

سۆزەتتە: ئوت ئۆچۈرۈش خادىملىرى بۇ شىركەتكە قاراشلىق سودا سارايلىرىنىڭ ئوت ئۆچۈرۈش ئەسلىھەلىرىنى تەكشۈرمەكتە.

ماموت بارات فوتوسى

جۇڭگو، پاكىستان، قازاقستان، قىرغىزىستانىنىڭ چېگرا ترانسپورتى سىناق تەرىقىسىدە رەسمىي باشلاندى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مەمتىمىن ئوبۇل** خەۋەر قىلىدۇ: پاكىستاندىن قازاقستانغا قاراپ يولغا چىققان پاكىستاننىڭ 11 يۈك ئاپتوموبىلى ۋە ئوت لاۋازىمەت ئاپتوموبىللىرىدىن تەركىب تاپقان ئاپتوموبىل كالونى 11-ئاينىڭ 8-كۈنى خونجىراپ بۇغزى ئارقىلىق جۇڭگو تەۋەلىكىگە كىرىپ، 11-ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتە قەشقەرگە يېتىپ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن جۇڭگو، پاكىستان، قازاقستان، قىرغىزىستاننىڭ چېگرا ترانسپورتى سىناق تەرىقىسىدە رەسمىي باشلاندى.

تاشقى ئىقتىساد-سودا جەھەتتىكى ئالماشتۇرۇش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، ئوت دۆلەت خەلقلىرىنىڭ دوستانە ئالاقىسىگە قولايلىق يارىتىش ئۈچۈن، جۇڭگو، پاكىستان، قازاقستان، قىرغىزستان ھۆكۈمەتلىرى كۆپ قېتىم تەكشۈرۈش، دەللەش ۋە كېڭىشىش ئارقىلىق، بۇلتۇر 3-ئايدا «جۇڭگو، پاكىستان، قازاقستان، قىرغىزستان ھۆكۈمەتلىرىنىڭ چېگرا ترانسپورتى كېلىشىمى» ئىمزالغان ھەم بۇ كېلىشىمنى بۇ يىل 1-ئايدىن باشلاپ يولغا قويۇشنى بېكىتكەنىدى، بۇ يىل 10-ئايدا ئوت دۆلەت ۋەكىللىرى يەنە شىنجاڭدا كېلىشىمنىڭ «تەپسىلىي پرىنسىپلىرى»نى مۇزاكىرە قىلىپ ئىمزالدى. كېلىشىم بويىچە ئوت دۆلەت ترانسپورت ئاپتوموبىللىرى يۈك توشۇشتا بىۋاستە چېگرا ھالقىپ قاتنىيالايدۇ. پاكىستاننىڭ ترانسپورت ئاپتوموبىللىرىمۇ ئوخشاشلا يۇقىرىقى ئوت دۆلەت تەۋەسىدە چېگرا ھالقىپ كۆزلىگەن مەنزىلگە يېتىپ بارالايدۇ. بۇنىڭ بىلەن يۇقىرىقى ئوت دۆلەتتىكى چېگرا سودىسى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئىقتىسادىي گەۋدىلەر ۋە شەخسلەر مال يۆتكەشتە ھەر بىر دۆلەتتە بىر قېتىم مال چۈشۈرۈپ، قايتا كىرا قىلىشتەك ئاۋارىچىلىكتىن قۇتۇلۇپ، كۆپ تەرەپلىمە قولايلىقلا ئىگە بولىدۇ.

11-ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتىن كېيىن جۇڭگو تەرەپ قەشقەر چىنەباغ مېھمانخانىسىدا داغدۇغىلىق مۇراسىم ئوتتۇرىغا چىقىپ، پاكىستان ئاپتوموبىل كالونىنىڭ بۇ لىنىيىدە تۇنجى بولۇپ سىناق تەرىقىسىدە قاتناش باشلاپ قەشقەرگە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

پاكىستان ئاپتوموبىل كالونى 11-نويابىر قىرغىزىستانغا قاراپ يولغا چىقتى. ئۇلار تورغات ئېغىزىدىن چىقىپ، قىرغىزىستان ئارقىلىق قازاقستانغا باردۇ.

مۇتەخەسسىلەر يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاشنى مۇراجىئەت قىلماقتا

ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنىڭ بۇلغىنىشى كىشىنى چۆچۈتمەكتە

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدا خىمىيىۋى ئوغۇت، دېھقانچىلىق دورىلىرى ۋە سۈلياۋ يوپۇقنى كۆپلەپ ئىشلىتىش، بۇلغانغان سۇ بىلەن دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى سۇغىرىش تۈپەيلىدىن يېزا ئىگىلىك مۇھىتى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغانماقتا. يېزا ئىگىلىك مۇتەخەسسىسلىرى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ، يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاشقا مۇراجىئەت قىلدى.

كۆپ يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز تالان - تاراج خارەكتېرىدىكى ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشنى چەكلەپ، يېزا ئىگىلىك ئېكولوگىيىلىك مۇھىتىنىڭ ياخشى دەۋر قىلىشىغا پۇختا ئاساس سالدى. ئەمما، ئاپتونوم رايونىمىزدا تۈپراقتىكى فوسفور ۋە ئازوت مىقدارى ئومۇمىيۈزلۈك كەمچىل بولغاچقا، ئۇزاققىچە خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن دېھقانچىلىق دورىلىرىنى ئىشلىتىۋېرىش نەتىجىسىدە تۈپراق قېتۇالدى ھەم يەرنىڭ قۇۋۋىتى ئاجىزلاپ كەتتى. بولۇپمۇ ئىلمىي ئوغۇتلاش ئۇسۇلىنىڭ يېتەرسىزلىكى، بىر خىل ئوغۇتنى كۆپ مىقدارda ئىشلىتىش، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى نورمىدىن ئاشۇرۇپ ئىشلىتىش ھەم قالايمىقان ئىشلىتىش، ئېتىزلىقلاردىكى سۈلياۋ يوپۇق قالدۇقلىرىنى تولۇق يىغماسلىق سەۋەبىدىن تۈپراق قۇرۇلمىسى بۇزۇلدى، تۈپراق تەركىبىدىكى ئورگانىك ماددىنىڭ مىقدارى ئازىيىپ، قايتا شورلىشىش ئېغىرلاشتى. مەلۇماتقا قارىغاندا، نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە قايتا شورلاشقان يەر كۆلىمى 18 مىليون موغا يېتىپ، ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 35 پىرسەنتىدىن كۆپرەكىنى ئىگىلىگەن، تۈپراق تەركىبىدىكى ئورگانىك ماددىلارنىڭ ئوتتۇرىچە مىقدارى بىر پىرسەنت بولۇپ، دۇنيا بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىدىن ئىككى، ئۈچ پىرسەنت تۆۋەن بولغان. سۇ سۈپىتىنىڭ بۇلغىنىشى ئېغىرلىشىپ، بۇلغانغان سۇ بىلەن سۇغىرىلىدىغان يەر كۆلىمى 1 مىليون 359 مىڭ موغا يەتكەن.

يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنىڭ بۇلغىنىش مەسلىسى يېزا ئىگىلىك مۇتەخەسسىسلىرىنىڭ كۆچلۈك دىققەت - ئېتىبارىنى قوزغىدى. يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق 4 - قېتىملىق مۇھىت ئاسراش يىغىنىنىڭ گۇرۇپپا مۇزاكىرىسىدە مۇتەخەسسىسلەر بەس - بەستە سۆز قىلىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى جەريانىدىكى مۇھىت بۇلغىنىش مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا بىرىنچىدىن، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى بىخەتەر ئىشلىتىش، يەرنى ئىلمىي ئۇسۇلدا ئوغۇتلاش ھەققىدىكى تەشۋىقاتنى كۈچەيتىپ، دېھقانلارنىڭ تېخنىكا سەۋىيىسى ۋە مۇھىت ئاسراش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش؛ ئىككىنچىدىن، دېھقانچىلىق دورىلىرىنى مۇۋاپىق ئىشلىتىش، ئۇنۇمۇبرسال ئالدىنى ئېلىش ۋە يوقتىشنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىپ، كېسەللىك، زىيانداش ھاشاراتلارنى بىئولوگىيىلىك ئۇسۇلدا يوقتىش تېخنىكىسىنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىش؛ ئۈچىنچىدىن، يەرنى ئالماشتۇرۇپ تېرىشنى يولغا قويۇپ، مەھەللىۋى ئوغۇت مىقدارىنى كۆپەيتىش، پىشىل ئوغۇتلۇق ئۆسۈملۈكلەرنى كۆپلەپ تېرىش، شاخ - شۇمبىلارنى ئېتىزغا قايتۇرۇش ئارقىلىق يەرنىڭ مۇنبەتلىكىنى ئاشۇرۇش؛ توتنىچىدىن، «ئاق بۇلغىنىش» نى ئازايتىشتا ھەرقايسى ئورۇنلار ئەملىي ئەھۋالغا ئاساسەن، دېھقانلارنى رىغبەتلەندۈرۈش تەدبىرلىرىنى تۆزۈپ، دېھقانلارنىڭ سۈلياۋ قالدۇقلىرىنى يىغۇۋېلىش ئاكتىپلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش؛ بەشىنچىدىن، يېزا - بازارلار يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي گەۋدە پىلانى ۋە يەردىن پايدىلىنىش لايىھىسىنى ياخشى تۈزۈپ، سۇغا ئاساسەن يەر ئېچىش، مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشنى ئاساس قىلغان ھالدا ئېكولوگىيىلىك سىناق ئۇقتۇسىنى كېڭەيتىش؛ ئالتىنچىدىن، بۇلغانغان سۇ بىلەن يەر سۇغىرىشنى تىزگىنلەپ، بۇلغانغان سۇنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى يوق كارخانىلارنى ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىش، پېڭدىن تۇر تۇرغۇزغاندا مۇھىت مەسلىسىنى ئاۋۋال ئويلىشىش، تۇرمۇشتىن چىقىدىغان پاسكىنا سۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش؛ يەتتىنچىدىن، مۇھىت ئاسراشقا دائىر قانۇن-نىزاملارنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى كۆزىتىشنى كۈچەيتىش لازىم، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى ھەم مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنى يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۇچۇن كۆپرەك كۈچ چىقىرىشقا دەۋەت قىلدى.

يەكەن ناھىيىسى پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈشتە مەملىكەت بويىچە ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيە بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇللا ئابدۇرېشت** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىسى يېقىندا، ئورمانچىلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن پەن - تېخنىكا ئارقىلىق ئورمانچىلىقنى گۈللەندۈرۈشتىكى ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيىلەر قاتارىغا كىرگۈزۈلۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدا تۇنجى قېتىم مەملىكەت بويىچە ئورمانچىلىقنى پەن - تېخنىكا ئارقىلىق گۈللەندۈرۈشته ئۈلگە كۆرسىتىدىغان ناھىيىلەرنىڭ بىرى بولۇپ قالدى.

يەكەن ناھىيىسىنىڭ بادام ئىشلەپچىقىرىشى 1000 يىلدىن ئارتۇق تارىخقا ئىگە. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بادامدىن كۆلەملىك ئىقتىسادىي نەپ ئالغانلىقى ئۈچۈن، بادام دەرەخلىرىنى كۆپلەپ كۆچۈرۈش، بادام باغلىرىنى ئاسراش ۋە ئۇنى ئىلمىي باشقۇرۇش ئىشلىرىغا زور كۈچ چىقىرىپ، بادام ئىشلەپچىقىرىشىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ كەلدى. 1995 - يىلى ناھىيىلىك بادام ئىشلەپچىقىرىشى 1000 يىلدىن ئارتۇق تارىخقا ئىگە. ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بادامدىن كۆلەملىك ئىقتىسادىي نەپ ئالغانلىقى ئۈچۈن، بادام دەرەخلىرىنى كۆپلەپ كۆچۈرۈش، بادام باغلىرىنى ئاسراش ۋە ئۇنى ئىلمىي باشقۇرۇش ئىشلىرىغا زور كۈچ چىقىرىپ، بادام ئىشلەپچىقىرىشىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇرۇپ كەلدى. 1995 - يىلى ناھىيىلىك بادام ئىشلەپچىقىرىشى 1000 تونناغا يەتكەن. ئۇنىڭ ئىچىدە ئۇرۇمچى، شاخ - شۇمبىلارنى ئېتىزغا قايتۇرۇش ئارقىلىق يەرنىڭ مۇنبەتلىكىنى ئاشۇرۇش؛ توتنىچىدىن، «ئاق بۇلغىنىش» نى ئازايتىشتا ھەرقايسى ئورۇنلار ئەملىي ئەھۋالغا ئاساسەن، دېھقانلارنى رىغبەتلەندۈرۈش تەدبىرلىرىنى تۆزۈپ، دېھقانلارنىڭ سۈلياۋ قالدۇقلىرىنى يىغۇۋېلىش ئاكتىپلىقىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش؛ بەشىنچىدىن، يېزا - بازارلار يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي گەۋدە پىلانى ۋە يەردىن پايدىلىنىش لايىھىسىنى ياخشى تۈزۈپ، سۇغا ئاساسەن يەر ئېچىش، مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىشنى ئاساس قىلغان ھالدا ئېكولوگىيىلىك سىناق ئۇقتۇسىنى كېڭەيتىش؛ ئالتىنچىدىن، بۇلغانغان سۇ بىلەن يەر سۇغىرىشنى تىزگىنلەپ، بۇلغانغان سۇنى بىر تەرەپ قىلىش ئىقتىدارى يوق كارخانىلارنى ئېنىقلاپ تەرتىپكە سېلىش، پېڭدىن تۇر تۇرغۇزغاندا مۇھىت مەسلىسىنى ئاۋۋال ئويلىشىش، تۇرمۇشتىن چىقىدىغان پاسكىنا سۇنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش؛ يەتتىنچىدىن، مۇھىت ئاسراشقا دائىر قانۇن-نىزاملارنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى كۆزىتىشنى كۈچەيتىش لازىم، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى ھەم مۇناسىۋەتلىك تارماقلارنى يېزا ئىگىلىك مۇھىتىنى ياخشىلاش ئۇچۇن كۆپرەك كۈچ چىقىرىشقا دەۋەت قىلدى.

كۆرسىتىدىغان سىناق نۇقتىسى قىلىپ، ئۈلگە يارىتتى. ئورمانچىلىق تارماقلىرى مەملىكەت ئىچى ۋە سىرتىدىن بادامچىلىق مۇتەخەسسىسلىرى، تەتقىقات ئورۇنلىرى، بىلىم يۇرتلىرى بىلەن بىرلەشمە مۇناسىۋەت ئورناتتى ۋە سورت كىرگۈزۈش، ئۇلىمە-پەن ئالماشتۇرۇش، مۇھاكىمە ئۇيۇشتۇرۇش ئارقىلىق، دېھقانلارنى بادام ئىشلەپچىقىرىشىدا ئەمەلىي قوللىنىلىدىغان پەن - تېخنىكا بىلەن قوراللاندۇردى.

يېڭى پەن - تېخنىكا مول مېۋە بەردى. ناھىيە بويىچە 200 مولۇق بادام سورتىنى يېتىشتۇرۇش ئۈچۈن ئاپتونوم رايونلۇق، 46 خىل ئۇلا سورت

بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازدا كۆمۈر باھاسى مۇقىم، تەمىنلەش يېتەرلىك بولىدىكەن

9- ئاينىڭ ئوتتۇرىدىن كېيىن، سەنشىنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى كۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش رايونلىرى يەنە نورمال ئىشلەپچىقىرىش مەزگىلىگە كىرگەن، پۈتۈن يىللىق خام كۆمۈر تەخمىنەن 345 مىليون تونناغا يېتىپ، بۇلتۇرقىدىن ئازراق ئېشىشى مۇمكىنكەن. ئۇلكە بويىچە ئالدىنقى ئالتە ئايلىق تاشيول تاشقى ترانسپورت مىقدارى 18 مىليون 500 مىڭ تونىنا بولۇپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن مەلۇم دەرىجىدە ئاشقان. تۆمۈر يوللارنىڭ ئاپەتكە ئۇچرىشىغا ئەگىشىپ، تاشيوللارنىڭ داۋاملىق رېمونت قىلىنىپ، كۆمۈر تاشقى ترانسپورتىنىڭ تەدرىجىي ئەسلىگە كېلىپ نورماللىشىشى سەنشىنىڭ پۈتۈن مەملىكەتنى كۆمۈر بىلەن تەمىنلىشىگە نىسبەتەن چوڭ تەسىر كۆرسىتەلمەيدىكەن.

شاڭخەي ئۇچۇر تارقىتىش پورتىنىڭ ئەمەلي يولغا قويۇش پىلانى

شاڭخەي ئۇچۇر پورتىنىڭ قۇرۇلۇش نىشانى مۇنداق: 1. يۇقىرى سۈرئەتلىك، سىغىمچانلىقى زور ئۇچۇر يەتكۈزۈش سۇپىسى قۇرۇلىدۇ. بۇ قۇرۇلۇش شاڭخەي ئۇچۇر ئالماشتۇرۇش تورى (SHII)، شاڭخەي ئىجتىمائىي كاپالەتلەندۈرۈش تورى (SSS)، شاڭخەي خەلقارا سودا ئېلېكترونلۇق سانلىق مەلۇماتلار ئالماشتۇرۇش تورى (EDI)، ئىجتىمائىي مۇلازىملىق تورى (SCS)، پۇل كارتوچكىسى ۋە سودا قوشۇلما قىممىتى تورى (G C POS)نى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. 2. پۈتۈن شەھەردىكى ھەرقايسى كەسىپىي ئۇچۇر مەنبەسى بايلىقى ۋە ئۇچۇر مۇلازىملىقى تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلىدۇ.

شاڭخەي ئۇچۇر پورتىنىڭ قۇرۇلۇش سۈرئىتى نىشانى: 1996 - يىلى ئۇچۇر پورتى قۇرۇلۇشىنىڭ ئاچقۇچ خاراكتېرلىك ئەمەلي ئىشلىتىلىدىغان ۋە غول قۇرۇلۇشىدا ئومۇمىيۈزلۈك ئىش باشلىنىدۇ، 1997 - يىلى غول قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا باسقۇچ خاراكتېرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلىدۇ؛ 2000- يىلى شاڭخەي ئۇچۇر پورتى قۇرۇلۇشىنىڭ قۇرۇلما جازىسى ئاساسەن تاماملىنىدۇ؛ 2010- يىلى شاڭخەي ئۇچۇر پورتى پۈتتۈرۈلىدۇ، ئۇچۇرلاشتۇرۇلۇش ئەمەلىي ئىقتىدارى ۋە ئومۇمىي سەۋىيىسى سىنگاپور ۋە شياڭگاڭ نىڭكىدىن ئېشىپ، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىكى شەھەرلەرنىڭ سەۋىيىسىگە يېقىنلاشتۇرۇلىدۇ.

خۇنەندە ھەسەل مەنبەسى قىس بولغانلىقتىن، باھاسى تېز ئۆرلەپ كەتتى

خۇنەننىڭ ھەرقايسى جايلىرىدا ھەسەل مەنبەسى كۈنسېرى جىددىي كەمچىل بولغانلىقتىن، بازاردا تەمىنلەش تەلەپنى قاندۇرالماي، باھاسى كۈندىن كۈنگە ئۆرلەپ كەتكەن، ھازىر ھەر كىلوگرامىنىڭ سېتىۋېلىش باھاسى بەش يۈەندىن ئالتە يۈەنگىچە بولۇپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش تۇرغاندا، خۇنەننىڭ ھەرقايسى جايلىرى كۆپ قېتىم سوغۇق ھاۋا ئېقىمنىڭ ھوجۇمىغا ئۇچراپ، ھۆل - يېغىن كۆپ‌يىپ كېتىپ، ھەسەل ھەرىلىرىنىڭ شىرنا يىغىشغا ئېغىر تەسىر كۆرسەتكەن. ھەسەل يىمەكلىك بولۇپلا قالماي، دورا ساياش قاتارلىق سانائەت تارماقلىرىنىڭ

پوسكام ناهيىلىك پاختا - چىگە شىركىتىنىڭ ئاختام پاختا زاۋۇتى مۇلازىملىق سۈپىتىنى ياخشىلاش بىلەن بىللە، پاختا سېتىپ بەرگەن دېھقانلارغا نەق پۇل بېرگەنلىكتىن، 10 - ئاينىك 23- كۇنىگىچە دېھقانلار پۇ زاۋۇتقا 35 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى.

سۈرەتتە: دېھقانلار پاختا ساتماقتا.

تۇرسۇن راخمان فوتوسى

* * *

قۇمۇل شەھىرىدىكى پاختكارلار 255 مىڭ يۈەن تۆلەم پۇلغا ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئابدۇۋايىت ئىساق، تۇرسۇنجان سەمەت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل ئەتىياز قۇمۇل شەھىرىدىكى پاختكارلارنىڭ كۆچلۈك نارازلىقىنى قوزغىغان كېچىمز ئۇرۇقلۇقى تولۇق ئۇنۇمەسلىك ۋەقەسى يېقىندا ئادىل بىر تەرەپ قىلىندى، زىيانغا ئۇچرىغان پاختكارلارغا 255 مىڭ 596 يۈەن تۆلەم پۇلى بېرىلدى.

بۇ يىل ئەتىياز قۇمۇل شەھىرىدىكى بىر قىسىم يېزىلاردا ۋىلايەتلىك ئۇرۇقچىلىق شىركىتىدىن سېتىۋالغان كېچىمز ئۇرۇقلۇقى تولۇق ئۇنۇمەسلىك ئەھۋالى كۆرۈلدى، بۇ چاغدا پاختكارلار كېچىمزدىن ھوسۇل ئېلىش ئىشەنچىسىنى يوقىتىپ، قانداق قىلارنى بىلمەي قالدى. بۇ ئىش يۈز بەرگەندىن كېيىن، قۇمۇل شەھەرلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ۋە ۋىلايەتلىك تېخنىكا نازارەتچىلىك باشقارمىسى كېچىمز ئۇرۇقلۇقىنىڭ سۈپىتىنى تېخنىكا جەھەتتىن تەكشۈرۈپ دەللەلەش ئارقىلىق، بۇ ئۇرۇقلۇقنىڭ سۈپىتىدە ئۆزگىرىش ياكى ساختىلىق يوقلۇقىنى، مەسىلە ئۇرۇقلۇقنى تېخنىكىلىق بىر تەرەپ قىلىش ئۆلچىمىلىك بولمىغانلىقىنى، ئۇرۇقچىلىق شىركىتىنىڭ خىزمەت ھالقىلىرىدىكى سەۋەنلىك ئىكەنلىكىنى بېكىتتى. شەھەرلىك ئالاقىدار ئورۇنلار، ۋىلايەتلىك دېھقانچىلىق باشقارمىسى بۇ ئىشقا ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلۈپ، دېھقانلارنى زىيانغا ئۇچراتماسلىق ئۇچۇن، مۇتەخەسسىسلەرنى تەكلىپ قىلىپ، تەكشۈرۈش ئارقىلىق، جەمئىي 4000 مو يەردە زىيان كۆرۈلگەنلىكى، بۇ خىل كېچىمز ئۇرۇقلۇقىنىڭ ئۇنۇش نىسبىتى بەزى ئېتىزلاردا % 20 تىن 40 پىر-سەنتكىچە، بەزى ئېتىزلاردا % 60 تىن 80 پىرسەنتكىچە بولغانلىقىنى ئېنىقلىدى. بۇنىڭ ئۈچىدە پاختكارلار قايتا تېرىغان كېچىمز 121 موغا يەتكەن. ئۇرۇقچىلىق شىركىتى كېچىمز تېرىش مەزگىلىدە زىيانغا ئۇچرىغان پاختكارلارغا كېچىمزنى تولۇقلاپ تېرىش ئۇچۇن ئون تونىا (40 مىڭ يۈەن قىممىتىدە) سۈپەتلىك كېچىمز ئۇرۇقلۇقىنى ھەقسىز بەردى.

ۋىلايەتتىكى ئالاقىدار تارماقلار-نىڭ بېكىتىشى بىلەن يېقىندا ئۇرۇقچىلىق شىركىتى پاختكارلار-نىڭ ئۇرۇقلۇق پۇلى، سۇلياۋ يوپۇق پۇلى ۋە ماشىنا ھەققى، ئەمگەك كۆچىنى قوشۇپ ھېسابلاپ، زىيان ئەھۋالىغا قاراپ ھەر مو يەرگە 40 يۈەندىن 100 يۈەنگىچە تۆلەم پۇلى بەردى. ئۇرۇقچىلىق شىركىتى بۇ ئاچچىق ساۋاقتىن ئىبرەت ئېلىپ، تېخنىكا جەھەتتىكى سەۋەنلىكتىن ساقلىنىش ئۇچۇن، 200 مىڭ يۈەن پۇل چىقىرىپ كېچىمز ئۇرۇقلۇقى پىششىقلاپ ئىشلەش زاۋۇتىنىڭ ئۇسكۇنىلىرىنى ئاپتوماتلاشتۇر-دى.

ئوتتۇبۇلاق يېزىسى سۇ قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون يۈەندىن كۆپرەك مەبلەغ سالدى

ئۇز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: بورتالا شەھىرىنىڭ ئوتتۇبۇلاق يېزىسى بۇ يىل سۇ قۇرۇلۇشىغا 2 مىليون 614 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سۇ قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ سېلىشتا يېزا تارىخدا ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە ياراتتى.

بورتالا دەرياسىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىغا جايلاشقان ئوتتۇبۇلاق يېزىسى ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ يېزا ئىگىلىكىنى ئىزچىل تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى مۇھىم رولىنى چوڭقۇر تونۇپ يېتىپ، بۇ يىل ئەتىيازدا پارتىيە ياچەيكىلىرى، كەنت ئاھالىلەر كومىتېتلىرى بىلەن سۇ سىڭمەس ئېرىق- ئۆستەڭ ياساش بويىچە نىشانلىق ياشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىغان ھەمدە يىل ئاخىرىغا قەدەر 50 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق - ئۆستەڭ ياساشتىن ئىبارەت كۆرەش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. كەنتلەر بۇنىڭغا پائال ئاۋاز قوشۇپ ئادەم كۆچى ۋە ماددىي كۈچ ئۇيۇشتۇردى. يېزىدىكى سۇغا مەسئۇل مۇئاۋىن يېزا باشلىقى ۋە ئىككى تېخنىك قۇرۇلۇش ئورنىدا ئىزچىل تۇرۇپ ئۆلچەش، چېرتىيوژ سىزىش، ئورۇن بەلگىلەش، نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش ئىشلىرىنى ئىشلىدى. 10- ئاينىك ئاخىرىدا يېزا بويىچە 41.85 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئېرىق - ئۆستەڭ ياساشلدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇلار 5- ئايدىن باشلاپ، بۇلاق سۇيى كېلىدىغان ئېرىقلارنى راۋانلاشتۇردى، كەلكۈندىن مۇداپىئە كۆرۈش كۆۋرۈكلىرىنى كېڭەيتىپ سالدى،«قەزىلىۋلتۇز» تارماق ئۆستىگى بويلىرىنى رېمونت قىلدى، جىلغىلاردا توما ياساپ، كەلكۈننىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇ قۇرۇلۇشلارغا 681 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىندى. بۇ سۇ قۇرۇلۇشلىرى پۈتكەندىن كېيىن، بۇ يېزىنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى 768 ئائىلە، 16 مىڭ 900 مو تېرىلغۇ يەر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىمايدىغان بولدى.

ۋاششەرى يېزىسىدا سۇ تېجەش قۇرۇلۇشى چىڭ تۇتۇلدى

يوپۇرغا ناھىيىسى 7 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئوبۇل سابىر، ئەخمەتجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: يوپۇرغا ناھىيىسى بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئىچىدىغان سۇنى،ياخشلاش پىلان - تەدبىرلىرىنى تۈزۈپ، يېزا - بازار، مەيدانلارغىچە ئەمەلىيلەشتۇردى. يەتتە كىشىلىك ئىچىدىغان سۇنى ياخشلاشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. ئىچىدىغان سۇنى ياخشلاش توغرىسىدىكى تەشۋىق - تەربىيىنى قانات يايدۇرۇپ، ئاممىنىڭ ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاشىنىڭ ئەھمىيتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۇردى. 10 - ئاينىك 20- كۈنىگىچە دۆلەت، كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر بىر ئازدىن چىقىرىش يولى بىلەن 7 مىليون 423 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ توپلاپ 13 ئورۇنغا سەككىز سۇ پومپىسى ياساپ، ماشىنلاشقان قۇدۇقتىن 13 نى قازدى. 153 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى كۆمدى. ئەشمە يېزىسى 3 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىپ، ئىككى سۇ پومپىسى ياساپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۇرۇپ، بۇ يېزىدىكى 8624 ئائىلىلىك، 10 مىڭ تۇياقتىن كۆپرەك چارۋا مالنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ھەل قىلدى.

سۈرەتلىك خەۋەر

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپجان مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: چاقلىق ناھىيىسىدىن 80 كىلومېتر يىراقلىقتىكى ۋاششەرى يېزىسىدا بۇ يىل سۇ تېجەش قۇرۇلۇشى بويىچە دولقۇن كۆتۈرۈلدى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى 2 مىليون يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، پىلان - كۆرسەتكۈچلەرنى ئالدىن تۈزۈپ، كەنت، مەھەللەرگىچە ئەمەلىيلەشتۈردى. نەتىجىدە، سۇ قۇرۇلۇشى ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىپ 10 - ئاينىك ئاخىرىغا قەدەر 8200 مېتر سۇ سىڭمەيدىغان ئۆستەڭ ياسىلىپ بولدى.

سۈرەتتە: دېھقانلار ئۆستەڭگە سېمونت تاختا ياتقۇزماقتا.

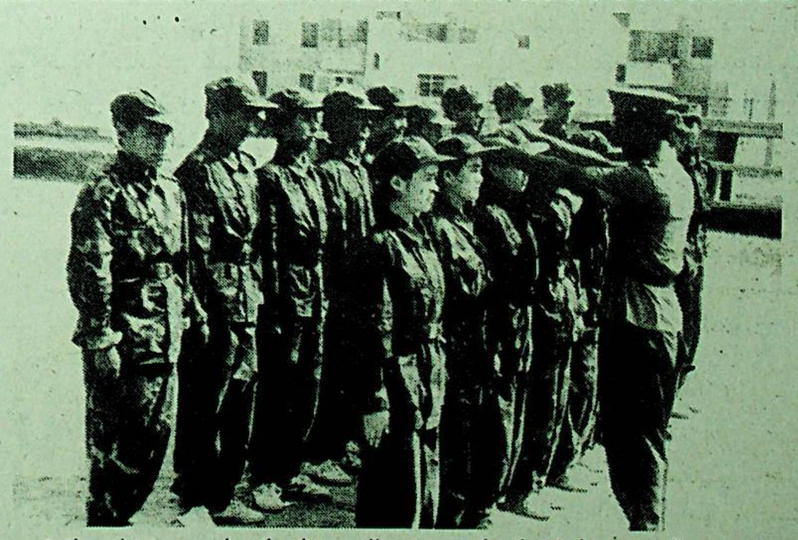
ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە بولغان پەن - تېخنىكا تەربىيىسىنى كۈچەيتتى

پەن - تېخنىكا بىرىنچى لىنىيەچىلىرىنى كۈچى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇل ھەمدۇل** خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا جەمئىيەتلىرى بەش يىلدىن بۇيان ھەر مىللەت ياشلار - ئۆسمۈرلىرىگە بولغان پەن - تېخنىكا تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، يېڭى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەر بۆلۈمى ۋە ئالاقىدار تارماقلار بىرلىشىپ ئاپتونوم رايون بويىچە ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ بىئولوگىيە بىلىملىرى بويىچە «ئون تۆر» پائالىيىتى، يود ماددىسى كەم بولۇش كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش تەشۋىقاتى، ياشلار - ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا ئەسەرلىرى كۆرگەزمىسى، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىلىم- پەننى سۆيۈش ئېڭىنى ئۆستۈرۈش ۋە ياشلار- ئۆسمۈرلەرنىڭ كومپيۇتېر، ماتېماتىكا، خىمىيە، فىزىكا پەنلىرى، ياۋايى ھايۋانلارنى مۇھاپىزەت قىلىش قاتارلىق ھەر خىل پائالىيەت ۋە مۇسابىقىلەرنى قانات يايدۇردى. بۇ ئارقىلىق ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى كىچىكىدىن باشلاپ ئىلىم- پەن بىلىملىرىنى ئۆگىنىش پۇرستىگە ئىگە قىلدى ۋە ئۇلارنى ئىلىم - پەن بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە قاتنىشىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلدى. بۇ برقاتار پائالىيەتلەر ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىلىم - پەننى سۆيۈش، ئىلىم - پەننى قوللىنىش قىزغىنلىقىنى، ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ئۇلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە ئاكتىپ رول ئويناندى.

بەش يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ياشلار - ئۆسمۈرلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى- سىرتى ۋە خەلقئارادا ئوتكۈزۈلگەن ھەر خىل پائالىيەتلەرگە قاتنىشىش جەريانىدا 92 تۈرده 100 ئادەم (قېتىم) مۇكاپاتلاندى. ئاپتونوم رايونلۇق پەن - تېخنىكا جەمئىيىتى، ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى قاتارلىق ئالاقىدار تارماقلار بىلەن بىرلىشىپ 300 قېتىم ياشلار - ئۆسمۈرلەر پەن - تېخنىكا پائالىيەتلەر كېچىلرىنى تەربىيەلەش پائالىيىتى ئېلىپ باردى. 17 قېتىم ياشلار- ئۆسمۈرلەرنى يازلىق لاگېر پائالىيىتىگە تەشكىللىدى. بۇنىڭغا ياشلار- ئۆسمۈرلەردىن 13 مىڭ 634 ئادەم (قېتىم) قاتناشتى.

جەنۇبىي شىنجاڭ نېفىت تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يەكەن ناھىيىسىدە تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسىمدىن ھەر يىلى يېتەكچى تەكلىپ قىلىپ، يېگىدىن قوبۇل قىلىنغان ئوقۇغۇچىلارغا ھەربىي تەلىم - تەربىيە بېرىشنى ئۈزچىل چېگە تۇتۇپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: ئوقۇغۇچىلار ھەربىي مەشق ئۇسسۇنى ئۆگىنىۋاتقان كۆرۈنۈش. ئىمىنجان سادىق فوتوسى

چىندىل يېزىسى مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى ۋە سىنىپلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى چېگە تۇتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرسۇن ئىمىن** خەۋىر قىلدۇ: بورتالا شەھرى چىندىل يېزىسى دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت- تېخنىكا مەكتىپى ۋە كەنت مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرىنى تەسىس قىلىپ ۋە ياخشى باشقۇرۇپ يېزا - قىشلاق ئاھالىلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى «پەن - تېخنىكا، ماارىپقا تايىنىپ يېزىلارنى گۈللەندۈرۈش» ستراتېگىيىسىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش قەدىمىنى تېزلىتىشتىكى مۇھىم تەدبىر قاتاردا چېگە تۇتتى.

1993 - يىلدىن بۇيان بۇ يېزا ھەر مىللەت خەلقىنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، يېزىلىق دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى ۋە كەنتلەردىن مەبلەغ توپلاش يولى بىلەن ئەسلىدىكى يېزىلىق خەلق قوراللىق بۆلۈمى ئورنىنى 32 مىڭ يۆەنگە سېتىۋېلىپ، ئۈچ مو يەر ئاجرىتىپ، يېزىلىق دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت مەكتىپى ۋە سىنىپلىرىنى پايدىلىنىپ، ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلارنى پەن- تېخنىكا، مەدەنىيەت ئوگۇشلۇق تەجرىبە ئېلىپ بېرىشى ئۈچۈن، مەكتەپكە 25 مو تەجرىبە ئېتىزى بازىسى ئاجرىتىپ بەردى. يېزىلىق ھۆكۈمەت يەنە ھەرقايسى كەنتلەردە مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرىنى تەرەققىي قلدۇرۇشقا ئەھمىيەت بەردى. ھازىرغا قەدەر يېزىدىكى 21 دېھقانچىلىق كەنتىنىڭ ھەممىسىدە مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرى تەسىس قىلىندى- گەنت مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرىدا مەدەنىيەت ئوپىي، كىتاب، ماتېرىياللار، كۆگۈل ئېچىش ئەسلىمەلىرى ۋە تەشۋىقات قوراللىرى تولۇق بولۇش ئىشقا ئاشتى. پەن - تېخنىكىغا تايىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشتە نەتىجە ياراتقان ئىلغار ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى پائال تەشۋىق قىلىپ، ئاممىنىڭ مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرىنىڭ كەنت ئىقتىسادىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ۋە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئاچقۇچلۇق رول ئويناۋاتقانلىقى ھەققىدىكى تونۇشىنى ئۆستۈردى. بۇ يېزا 1993 - يىلدىن بۇيان يېزىلىق دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپى ۋە كەنت مەدەنىيەت- تېخنىكا سىنىپلىرىدىن پايدىلىنىپ، ياش، ئوتتۇرا ياشلىقلارنى پەن- تېخنىكا، مەدەنىيەت ئوگۇشلۇق تەجرىبە ئېلىپ بېرىشى ئۈچۈن، مەكتەپكە 25 مو تەجرىبە ئېتىزى بازىسى ئاجرىتىپ بەردى. يېزىلىق ھۆكۈمەت يەنە ھەرقايسى كەنتلەردە مەدەنىيەت - تېخنىكا سىنىپلىرىنى قۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئىلغار ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى پائال تەشۋىق قىلىپ، پۈتۈن يېزىنىڭ پەن - تېخنىكا ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە

يېڭىئاۋات يېزىسى مائارىپ خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلمەكتە

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز،** ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **قەمبەرنسا نۇرمۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېڭىئاۋات يېزىسى مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، ئوقۇتۇش- ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئۆزلۈكسىز ياخشىلاپ، ئوقۇتقۇچى - ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

يېڭىئاۋات يېزىسى چەت، نامرات يېزىلارنىڭ بىرى. بىرقانچە يىلدىن بېرى بۇ يېزىدىكى بىر قىسىم كىشىلەردە «ئوقۇشۇنىڭ كېرىكى يوق» دېگەن خاتا ئۇقۇم پەيدا بولۇپ باللىرىنى ئوقۇشتىن چېكىندۈرۈۋېلىپ ھۈنەرگە بېرىدىغان، دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا سالىدىغان ئەھۋاللار كۆپىيىپ قالغانىدى. بۇ ھال ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوگىنىش قىزغىنلىقىغا، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ دەرس ئۆتۈشىگە توسالغۇ پەيدا قىلىپ، يېزىنىڭ ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنىڭ ئوگۈشلۈق يۈرۈشۈشىگە كاشىلا بولغانىدى. 1994- يىلىدىن باشلاپ يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مائارىپ خىزمىتىنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار قاتارىغا كىرگۈزۈپ، مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتتى. يىللىق خىزمەتلەرنى خۇلاسىلىگەندە، كادىرلارنى باھالىغاندا مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى مۇھىم شەرت قىلدى. يېزا رەھبەرلىرى تۆۋەنگە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈشكە بارغاندا، مەكتەپلەرگە كىرىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى.

يېڭىئاۋات يېزىسى چەت، نامرات يېزىلارنىڭ بىرى. بىرقانچە يىلدىن بېرى بۇ يېزىدىكى بىر قىسىم كىشىلەردە «ئوقۇشۇنىڭ كېرىكى يوق» دېگەن خاتا ئۇقۇم پەيدا بولۇپ باللىرىنى ئوقۇشتىن چېكىندۈرۈۋېلىپ ھۈنەرگە بېرىدىغان، دېھقانچىلىق ئىشلىرىغا سالىدىغان ئەھۋاللار كۆپىيىپ قالغانىدى. بۇ ھال ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوگىنىش قىزغىنلىقىغا، ئوقۇتقۇچىلارنىڭ دەرس ئۆتۈشىگە توسالغۇ پەيدا قىلىپ، يېزىنىڭ ئوقۇتۇش - ئوقۇتۇش ئىشلىرىنىڭ ئوگۈشلۈق يۈرۈشۈشىگە كاشىلا بولغانىدى. 1994- يىلىدىن باشلاپ يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى مائارىپ خىزمىتىنى كۈندىلىك مۇھىم ئىشلار قاتارىغا كىرگۈزۈپ، مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتتى. يىللىق خىزمەتلەرنى خۇلاسىلىگەندە، كادىرلارنى باھالىغاندا مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى مۇھىم شەرت قىلدى. يېزا رەھبەرلىرى تۆۋەنگە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈشكە بارغاندا، مەكتەپلەرگە كىرىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتتى. يىللىق خىزمەتلەرنى خۇلاسىلىگەندە، كادىرلارنى باھالىغاندا مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى مۇھىم شەرت قىلدى. يېزا رەھبەرلىرى تۆۋەنگە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈشكە بارغاندا، مەكتەپلەرگە كىرىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كەچۈرۈپ، مائارىپ خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقى توغرىسىدىكى تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتتى. يىللىق خىزمەتلەرنى خۇلاسىلىگەندە، كادىرلارنى باھالىغاندا مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بەرگەن - بەرمىگەنلىكىنى مۇھىم شەرت قىلدى. يېزا رەھبەرلىرى تۆۋەنگە خىزمەتلەرنى تەكشۈرۈشكە بارغاندا، مەكتەپلەرگە كىرىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن

مۇخبىرىمىز شادلىق قۇربانى مەتنى يوللىدى.

ھاۋا ئارمىيىسى ئۇرۇمچى باش دوختۇرخانىسى يېقىندا ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە دوختۇر - مىستېرالارنى ئەۋەتىپ، بۇ مەھكىمىدىكى 180 دىن ئارتۇق كادىر- ساقچىنىڭ سالامەتلىكىنى ھەقسىز تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

سۈرەتتە: دوختۇرلار كادىر - ساقچىلارنىڭ سالامەتلىكىنى تەكشۈرمەكتە. **مامۇت بارات** فوتوسى

باشقۇرۇش كۈچلۈك بولسا، ئۇنۇم زور بولىدۇ

- پوسكام ناھىيىسىنىڭ يېزا باشقۇرۇش خىزمىتىنى تەكشۈرۈش

سۇلايمان ئۆمەر، ياسىن ئوسمان

پوسكام ناھىيىسىدە 12 يېزا - بازار، تۆت مەيدان، 142 كەنت، 141 مىڭدىن ئارتۇق نوپۇس بار. 1990 - يىلىدىن بۇيان بۇ ناھىيە «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يېزا باشقۇرۇش قانۇنى»، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا باشقۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدىكى يولىيورۇق ۋە بەلگىلىمىلىرىنى ئىستايىدىل ئىجرا قىلىپ، يېزا باشقۇرۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، دېھقانچىلىق ئېنىزلىرىنى قوغداش نىسبىتىنى% 84 كە، تېرىلغۇ يەرلەردىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى % 99 كە يەتكۈزدى. ئاپتونوم رايون بويىچە سۈ - تۆپراقنى ئۆزلەشتۈرۈش، بۇزۇلغان يەرلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش خىزمىتىدە ئۇلگە يارىتتى. بۇ ناھىيە يۇقىرىقىدەك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشتە تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىگەن.

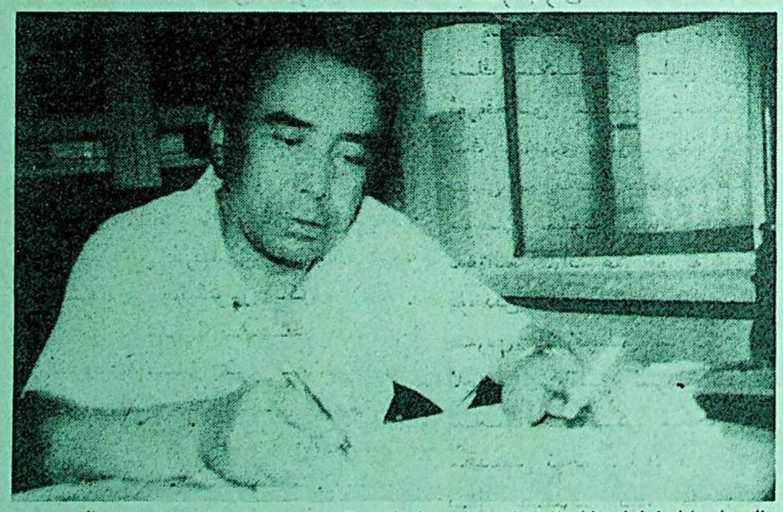
1) يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتكەن. ناھىيىدە مۇناسىۋەتلىك ئىدارە- ئورگانلارنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ناھىيىدىكى ئاساسلىق رەھبەرلەردىن تەركىب تاپقان 11 كىشىلىك يەر باشقۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرغاندىن باشقا، ھەر نەپەر مۇئاۋىن ھاكىمنى بۇ خىزمەتكە مۇقىم مەسئۇل قىلغان. ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدانلارنىڭ 1 - قول مەسئۇلمۇ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنى ئۆزى بۈاسىتە تۇتقان. ناھىيە بويىچە 356 كىشىدىن تەركىب تاپقان ئوچ دەرىجىلىك يەر باشقۇرۇش تورى شەكىللەنگەن.

2) تەشۋىقات- تەربىيىنى كۈچەيتىپ، كەڭ ئاممىنىڭ يەر باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھمىيىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۈرگەن. 14 قارار كۇرس ئېچىپ، يەر باشقۇرۇش قانۇنىدىكى كەسپىي خادىملار ۋە دېھقان ياشلىردىن 545 كىشىنى يەر باشقۇرۇش بلىملىرى بىلەن تەربىيىلىگەن. ھەر يىلى « تەشۋىقات ئېيى» پائالىيىتى ۋە چوڭ- كىچىك يىغىنلاردىن پايدىلىنىپ ئاممىغا «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ يەر باشقۇرۇش قانۇنى»نى قايتا- قايتا تەشۋىق قىلغان. تەشۋىقات ماتېرىيالى، ئۇن ئالغۇ لېنتىسى ئىشلەپ، ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدان ۋە بىرقىسىم كەنتلەرگىچە تارقاتقان، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يەنە ناھىيىنىڭ قۇم- شېغىل ۋە تۆپراقنى باشقۇرۇش، دېھقانچىلىق ئېنىزلىرىنى قوغداش توغرىسىدا مەخسۇس ھۆججەت چىقىرىپ، ئۇنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى ۋاقتى - ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ تۇرغان.

3) مۇكەممەل بولغان قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، يەرلەرنى قانۇن بويىچە باشقۇرغان. بۇ ناھىيە ئاساسىي دېھقانچىلىق ئېنىزلىرى ۋە قوغداش رايونلىرىغا مەخسۇس ئارخىپ-تۇرغۇزۇپ يىلدا بىر قېتىم تەكشۈرۈپ تەزىملاش چارىسىنى قوللىنىپ، ساقلانغان مەسىلەرنى ۋاقتىدا تۈزەتكەن. ناھىيە بويىچە 20 مىڭدىن كۆپرەك دېھقان ئائىلىسىگە شەخسىي ئۆي ئورنى، ھويلا - ئارام، باغ يېرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان يەر ئىشلىتىش كارتوچكىسى تۇرغۇزۇپ ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىپ بەرگەندىن سىرت، شەھەر- بازارلاردىكى دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرلەرنى تەكشۈرۈش، يەر ئىشلىتىشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلارنى تەستىملاش ۋە گۇۋاھنامە تارقىتىش خىزمىتىنىمۇ مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاپ، 2100 كوللېكتىپ ئورۇن ۋە شەخسكە قانۇنلۇق يەر ئىشلىتىش گۇۋاھنامىسى بېجىرىپ بەرگەن. كوللېكتىپ ۋە شەخسلەر ۋاقتىلىق ئىشلىتىپ تۇرۇۋاتقان دۆلەت ئىگىلىكىدىكى يەرلەردىن 110 مىڭ كۋادرات مېتر يەرنى تەكشۈرۈپ ئارخىپلاشتۇرغان، بىرقىسىم كادىر، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ بەگلىمىدىن ئارتۇق ئۆي سېلىش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، بەگلىمىدىن ئارتۇق سېلىنغان 17 مو يەرنى قايتۇرۇۋالغان.

4) تۆپراق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، يەردىن پايدىلىنىش ئۈنۈمىنى ئۆزلۈكسىز ئۆستۈرگەن. بۇ ناھىيە مەخسۇس تۆزۈم ئورنىتىپ بىر قىسىم كىشىلەرنىڭ ئۆنۈن - يېغاچ، دورا ئۈسۈملۈكى ئورنىغا ئۇزۇن مۇددەتلىك كۆپ يىللىق ئوزۇقلۇق ئۆسۈملۈك تېرىشىنى تەشكىللەپ، ئۇزۇن مۇددەتلىك ئىگىلىك ئېلىپ بېرىشنى ئىلگىرى سۈرگەن. ھازىر ناھىيە بويىچە 1599 مېيىپ ياشنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىنى كاپالەتكە ئىگە قىلدى.

مېيىپلار خىزمىتى ئۆچۈرلىرى

ئاقتو ناھىيىلىك ئەمگەك - كادىرلار ئىدارىسى پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجىسى، ئىدارە باشلىقى يۈسۈپ ئىمىن كۆپ يىللاردىن بۇيان كەسىپ ئەخلاقىغا ئائىلىق رېئىيە قىلىش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، پرىنسىپتا چىك تۇرۇشتەك خىزمەت ئىستىلى بىلەن ئاممىنىڭ ئىشەنچىسىگە ئېرىشتى ھەم ئاپتونوم رايونلۇق كادىرلار نازارىتى، قىزىلسۇ ئوبلاستى ۋە ئاقتو ناھىيىسى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: يۈسۈپ ئىمىن خىزمەت ئۈستىدە. **ئابلەت ھوسەين، ئەنۋەر ھاشىم** فوتوسى

ئۆسۈملۈكلىرى ۋە قۇم - شېغىل كولاش قاتارلىق شەكىللەر بىلەن، تۆپراقنى بۇزغۇنچىلىققا ئۇچرىتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا ناھىيە بويىچە تاشلاندۇق يەرلەردىن پايدىلىنىش ۋە ئۆزلەشتۈرۈشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك پىلان - تەسەۋۋۇرىنى تۈزۈپ چىقىپ ئەملىيلەشتۈرگەن. دېھقانلارنى بىنەم ئېچىپ، تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە، شورلۇق، جاڭگاللىق ۋە دەريا ساھىللىرىدا ئوتلاق ۋە ئورمان بىنا قىلىپ، مۇھىتنىڭ ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاش، كەلكۈننىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە چارۋىچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا سەپەرۋەر قىلىنىش ئارقىلىق 30 مىڭ 510 مو بىنەم ئاچقان، 29 مىڭ مو سالا ئوسۇملۇقنى ئاسراپ قوغدىغان.

باش شۇجى يۇڭچاڭ كەنتنى يەنە زىيارەت قىلدى

خەلق گېزىتى مۇخبىرلىرى خي جياجيك، لوچاڭئېي، شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرى خي پىڭ

گۇاڭشىنىڭ جەنۇبىدىكى تاغلىق رايوندا ياشاپ كەلگەن يۇڭچاڭلىقلار باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ ئالتە يىلدىن كېيىن نەچچە چاقىرىم يول يۈرۈپ بۇ تاغلىق كەنتكە يەنە زىيارەتكە كېلىدىغانلىقىنى ئويلاپمۇ باقمىغانىدى.

11- ئاينىڭ 1- كۈنى چۈشتىن بۇرۇن بۇ خەۋەر يېتىپ كەلگەندە تىمتاس تاغلىق كەنت قاينام - تاشقىنلىققا چۆمدى. جياڭ زېمىن كۇلۇمبۇسىرىگەن ھالدا پىكاپتىن چۈشۈپ يۇرتداشلارنىڭ ئالدىغا كەلدى، خۇشاللىقتا چۆمگەن كەنت ئاھالىسى باش شۇجىنى قىزغىن قارشى ئالدى.

يۇڭچاڭ كەنتىدىكى جۇاڭزۇلار جياڭ زېمىننىڭ بۇنىڭدىن ئالتە يىل بۇرۇن ئۆزلىرىنىڭ كەنتىگە كەلگەن چاغدىكى ئەھۋالىنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ.

ئۇ چاغ دەل 1990 - يىل 11- ئاينىڭ 21- كۈنى ئىدى. ئىنقلابىي كونا ئازاد رايوندا خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرۈشكە كەلگەن جياڭ زېمىن جۇاڭزۇلار توپلىشىپ ئولتۇراق لاشقان بۇ كەنتكە كېلىپ، بۇ جاينىڭ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئەھۋالىنى ئىگىلىگەن، جياڭ زېمىن ئۆيمۇ ئۆي يۈرۈپ، كەنتتىكىلەر بىلەن سىردىشىپ، ئۇلاردىن ئەھۋال سورىغان، تاغلىق رايوندىكى ئاز سانلىق مىللەت خەلقىنىڭ جاپالىق تۇرمۇشىنى كۆرۈپ، كۆڭلى ئىنتايىن يېرىم بولغان، قايتىدىغان چاغدا ئۆزىگە ھەمراھ بولغان گۇاڭشىدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىگە: «نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋەزىپىلىرىنى ئالدىنقى قاتاردا تۇرۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈڭلار» دەپ تاپشۇرۇق بەرگەن ئىدى.

ھازىر يۇڭچاڭ كەنتىنىڭ قىياپىتى يېڭىلاندى، تاغ ئارىسىغا يېڭى ئۆيلەر سېلىنغان بولۇپ، ئىلگىرىكى پاكار، ئاددىي كەپىلەر قالمىغاندى. جياڭ زېمىن ماشىنىدىن چۈشۈپلا، بۇنىڭدىن ئالتە يىل ئىلگىرى ئۆزى زىيارەت قىلغان جۇاڭزۇ دېھقان سۇچىچۇەننىڭ ئۆيىگە كىردى. ئەينى ۋاقىتتا، سۇچىچۇەننىڭ ئائىلىسىدىكى تۆت جان كەپىدە تۇراتتى، تۇرۇككىنە ئائىلە بىساتمۇ يوق ئىدى، ھازىر يېڭى ئۆي سېلىۋاپتۇ.

باش شۇجى جياڭ زېمىن 11- ئاينىڭ 1- كۈنى گۇاڭشىنىڭ بەيسى ۋىلايىتى تېخنىكا ناھىيىسىنىڭ يۇڭچاڭ كەنتىدە ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپىدىكى بالىلار بىلەن بىللە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جياڭ زېمىن سۇچىچۇەننىڭ يېڭى ئۆيىنى كۆرۈپ ئىنتايىن خوشال بولدى. تېخنىكا ناھىيىلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى جاڭ تىڭدېڭ جياڭ زېمىنغا مۇنداق دېدى: سىز يۇڭچاڭ كەنتتىكە كېلىپ كەتكەندىن بۇيان كەنتتە زور ئۆزگىرىش بولدى. دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئىلگىرىكى 200 يۈەندىن 1000 يۈەنگە يەتتى. 58 ئائىلىنىڭ 28 ى يېڭى ئۆيگە كۆچۈۋالدى، يەنە 16 ئائىلە يېڭى ئۆي سېلىۋاتىدۇ.

جياڭ زېمىن بۇ گەپلەرنى ئاڭلاپ ھاياجانلانغان ھالدا مۇنداق دېدى: «مېنىڭچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا ئەڭ مۇھىمى نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش فاكتورىنى چىڭ تۇرۇش، ئۆز جايىنىڭ شارائىتىغا يارىشا ئىش كۆرۈش، جاپالىق ئىشلەشكە تايىنىش كېرەك. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا، ھەممىدىن ئاۋۋال ئىراده بولۇش لازىم. ئۆزۈڭلار تىرىشمىغان بولساڭلار، بۇگۈنكىدەك تەرەققىياتنىڭ بولۇشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇڭا، يەنىلا جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشنى تەكتىلەش لازىم، ئۇنىڭغا دۆلەتنىڭ يۆلىشى، جەمئىيەتنىڭ يارىدىمى قوشۇلسا، نامراتلىقنى جەزمەن ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ.»

جياڭ زېمىن سۇچىچۇەننىڭ ئۆيىدىن چىقىپ، كەنتتىكى ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپىگە باردى، كەنت كادىرلىرى جياڭ زېمىنغا بۇ ئۇمىد باشلانغۇچ مەكتىپىنىڭ گۈڭشى ھەربىي رايونىنىڭ 480 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىشى بىلەن سېلىنىپ، بۇ يىل 3- ئايدا پۈتكەنلىكىنى، ھازىر كەنتتىكى ئوقۇش يېشىغا يەتكەن بالىلارنىڭ مەكتەپكە كىرىش نىسبىتى ۋە ئوتتۇرا مەكتەپكە چىقىش ۋە ئوقۇش پۈتتۈرۈش نىسبىتىنىڭ % 100كە يەتكەنلىكىنى ئېيتىپ بەردى.

جياڭ زېمىن پاكىز، ئازادە، چىرايلىق سىنىپلارنى، رەتلىك كېينىگەن ساغلام، تېتىك بالىلارنى كۆرۈپ: «يارايدۇ، يارايدۇ» دېدى. بالىلار ئۇنىڭغا گالستۇك چىگىپ قويدى. گۈل توتتى، ئاندىن ئۇنى ئارىغا ئېلىپ سۈرەتكە چۈشتى.

جياڭ زېمىن قاتارلىق پارتىيە، دۆلەت رەھبەرلىرى ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىگە بېغىشلىما يېزىپ بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت ئۆلچەش - سىزىش ئىدارىسى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقى ھارپىسىدا جياڭ زېمىن، لى پىڭ، لىيۇخۇاچىڭ قاتارلىق پارتىيە، دۆلەت رەھبەرلىرى ئېلىمىزنىڭ ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىگە بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ بېغىشلىمىسى: ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، جۇغراپىيىلىك ئۇچۇر كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

لى پىڭ زۇڭلىنىڭ بېغىشلىمىسى: ئۆلچەش - سىزىش ئىشلىرىنىڭ ئۇلۇغ ۋە سەركىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش لازىم.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لىيۇ خۇاچىڭنىڭ بېغىشلىمىسى: زېمىننى ئۆلچەپ، زېمىن خەرىتىسىنى سىزىپ چقايلى.

زۇجياخۇا، جياڭ چۈنيۈن، سۇڭ جيەن، چېن جۇنشىڭ قاتارلىق رەھبەرلەرمۇ بېغىشلىما يېزىپ بەردى.

جۇڭگو خەلقئارا ئىقتىساد مۇنبىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى جۇرۇڭجى مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنى ئېچىلغان جۇڭگوچە خەلقئارا ئىقتىساد مۇنبىرىنىڭ 1996 - يىللىق يىغىنىدا مۇنداق دېدى: بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان جۇڭگونىڭ ماكرولۇق ئىقتىساد مۇھىتى يەنمۇ ياخشىلاندى. ئىقتىسادنىڭ قۇرۇلما خاراكتېرلىك تەڭشىلىشى داۋاملىق كۆچەيدى، پۇل پاخاللىقى ئۇنۇملۇك تىزگىنلەندى. ئەھۋال مۆلچەرلەنگەندىن ياخشى بولماقتا.

جۇرۇڭجى مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ بۇ يىللىق مىللىي ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتىنىڭ ئېشىش سۈرئىتىنىڭ ئون پرسەنت چامىسىدا بولىدىغانلىقى، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنىڭ % 6.5 چامىسىدا تىزگىنلىنىدىغانلىقى، يىل ئاخىرىدا تاشقى پېرىۋوت زاپىسىنىڭ 100 مىليارد دوللاردىن ئاشىدىغانلىقى مۆلچەرلەنمەكتە.

جۇڭگو خەلقئارا ئىقتىساد مۇنبىرىنىڭ ئۈچ كۈن داۋام قىلىدىغان 1996 - يىللىق يىغىنىنى دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى ۋە «خەلقئارا پىشۋا مونبىرى گېزىتى» بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئاساسىي تېمىسى «21- ئەسىرگە يۈزلەنگەن جۇڭگو ۋە دۇنيا ئىقتىسادىنى ئورتاق گۈللەندۈرۈش» تىن ئىبارەت. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پىڭ يىغىنغا بازما تەبرىك سۆزى

دۆلەت مائارىپ كومىتېتى قاتارلىق ئالتە تارماق 100 ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسىغا نام بەردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت مائارىپ كومىتېتى، خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى، مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، دۆلەت مەدەنىيەت يادىكارلىقلىرى ئىدارىسى، كومموئۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى ماقۇللىدى. بۇ پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىز ئۆچۈن چوڭ ئىش، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن جەمئىيەت پارتىيە 14- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ

ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، يېزا ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئىتتىپاق مەركىزىي كومىتېتى بۈگۈن پارتىيە قۇرۇلۇشىغا بىرلەشتۈرۈپ يېزا ئاساسىي قاتلام ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى كۈچەيتىش يۈزىسىدىن سۆھبەت يىغىنى ئېچىپ، داۋامىدا يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك. ئۇ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: ھەر دەرىجىلىك ئىتتىپاق تەشكىلاتلىرى پارتكومىلارنىڭ رەھبەرلىك قىلىشى، ئەھمىيەت بېرىشى ۋە

كومپارتىيەسىنىڭ ياشلار ئىتتىپاقى مەركىزىي كومىتېتى، ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى بۆگۈن «خەلق» سارىيىدا مەملىكەت بويىچە 100 ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسغا نام بېرىش يىغىنى ئاچتى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى لى لەنچىڭ يازما سۆزىنى ۋەتەنپەرۋەرلىك روھىنى، بازىلارنىڭ ئادەم تەربىيىلەش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتەننى قىزغىن سۆيىدىغان يېڭى ئەۋلادلارنى تەربىيىلەشنى تەكتلىدى. 100 ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى تېخنىكىمېن مەيدانى، جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش خاتىرە سارىيى، لیۇ خۇلەن خاتىرە سارىيى، جۇڭشەن قەبرىسى، نەنجاڭ «1- ئاۋغۇست» قوزغىلىڭى خاتىرە سارىيى، چۈڭچىڭ قىزىل قىيا ئىنقىلابىي خاتىرە سارىيى، شەرقىي جۇڭگو ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقى، دۇڭخۇاڭ مۇزاۋ ئوڭكۇرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

لى لەنچىڭ يازما سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بېقىندا ئاياغلاشقان ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6- ئومۇمىي يىغىنى «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئوقۇشنى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى كېرەك.

لى لەنچىڭ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ياشلار- ئۆسمۈرلەر ۋەتەننىڭ كېلەچىكى ۋە ئۈمىدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشىمىزدىكى مۇھىم نۇقتا. ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ياخشى تەربىيىلەش ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر شۇنىڭدەك پۈتۈن جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلۈشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىلىرى قىممەتلىك مەنىۋى بايلىقىمىز، بۇ قېتىم نام بېرىلگەن 100 «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى» مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە ياخشى تەربىيىلىنىش مۇھىتى يارىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە چوڭقۇر رېئال ۋە تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە، شۇنداقلا ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە قارىتىلغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى.

لى لەنچىڭ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ياشلار- ئۆسمۈرلەر ۋەتەننىڭ كېلەچىكى ۋە ئۈمىدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشىمىزدىكى مۇھىم نۇقتا. ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ياخشى تەربىيىلەش ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر شۇنىڭدەك پۈتۈن جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلۈشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىلىرى قىممەتلىك مەنىۋى بايلىقىمىز، بۇ قېتىم نام بېرىلگەن 100 «ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى» مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە ياخشى تەربىيىلىنىش مۇھىتى يارىتىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ۋە پەن - مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە چوڭقۇر رېئال ۋە تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە، شۇنداقلا ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە قارىتىلغان ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم تەدبىرى.

لى لەنچىڭ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ياشلار- ئۆسمۈرلەر ۋەتەننىڭ كېلەچىكى ۋە ئۈمىدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشىمىزدىكى مۇھىم نۇقتا. ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ياخشى تەربىيىلەش ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر شۇنىڭدەك پۈتۈن جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلۈشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى تېخنىكىمېن مەيدانى، جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش خاتىرە سارىيى، لیۇ خۇلەن خاتىرە سارىيى، جۇڭشەن قەبرىسى، نەنجاڭ «1- ئاۋغۇست» قوزغىلىڭى خاتىرە سارىيى، چۈڭچىڭ قىزىل قىيا ئىنقىلابىي خاتىرە سارىيى، شەرقىي جۇڭگو ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقى، دۇڭخۇاڭ مۇزاۋ ئوڭكۇرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

لى لەنچىڭ يازما سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بېقىندا ئاياغلاشقان ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئوقۇشنى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى كېرەك.

لى لەنچىڭ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ياشلار- ئۆسمۈرلەر ۋەتەننىڭ كېلەچىكى ۋە ئۈمىدى. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى ئېلىپ بېرىشىمىزدىكى مۇھىم نۇقتا. ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ياخشى تەربىيىلەش ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر شۇنىڭدەك پۈتۈن جەمئىيەت كۆڭۈل بۆلۈشكە تېگىشلىك چوڭ ئىش. ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى بازىسى تېخنىكىمېن مەيدانى، جۇڭگو خەلقىنىڭ ياپون باسقۇنچىلىرىغا قارشى ئۇرۇش خاتىرە سارىيى، لیۇ خۇلەن خاتىرە سارىيى، جۇڭشەن قەبرىسى، نەنجاڭ «1- ئاۋغۇست» قوزغىلىڭى خاتىرە سارىيى، چۈڭچىڭ قىزىل قىيا ئىنقىلابىي خاتىرە سارىيى، شەرقىي جۇڭگو ئىنقىلابىي قۇربانلار قەبرىستانلىقى، دۇڭخۇاڭ مۇزاۋ ئوڭكۇرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن.

لى لەنچىڭ يازما سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بېقىندا ئاياغلاشقان ج ك پ 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر مەركىزىي كومىتېت 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئوقۇشنى ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئارقىلىق سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشى كېرەك.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئۇقتۇرۇش چىقاردى

(بېشى 1 - بەتتە)

ئاساسدا بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىشەنچىسى ۋە مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتىش لازىم.

«ئۇقتۇرۇش»تا مۇنداق دېيىلدۇ: ئۆگىنىشتە شەكىلەۋازلىقتىن ساقلىنىپ، ئەمەلىي ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. شەخسلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئەمەلىي ھەرىكەت بىلەن بىرلەشتۈرۈش، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن بىرلەشتۈرۈش لازىم. ھەرقايسى ئورۇنلار 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»ى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ «پىكرى»دىكى تەلەپلەرگە ئاساسەن ئەمەلىيەتكە زىچ بىرلەشتۈرۈپ، يولغا قويۇش پىكرى ۋە كونكرېت تەدبىرنى تۈزۈپ چىقىپ، ھازىرقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ساقلىنىۋاتقان ئاجىز ھالقىلار ۋە كادىرلار، ئامما، ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى قەتئى نىيەتكە كېلىپ ياخشى ھەل قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي ئەملىيلەشتۈرۈشى لازىم. ئۆگىنىش ئارقىلىق جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇرتاق غايە ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرىدىغان قەتئىي ئېتىقادىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، پۈقرالارنىڭ سىياسىي، ئىجتىمائىي، مەدەنىيەت، تۇرمۇش سۈپىتى ۋە شەھەر، يېزىلارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات-سودا كوپېراتىپى پىكىر يولىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىكى، يېزىلار، دېھقانلار ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

رايونىمىزدىكى ئاساسىي قاتلام تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ ئەمەلىي كۈچى ئېشىپ، زىيان تارتمايدىغان، پۇلى كەم بولمايدىغان، يۈكى يوق، قەرزى يوق، سانائىتە بۆيۈملىرى ئامبارىدا بېسىلىپ قالمايدىغان ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى بارلىققا كەلدى. ئاساسىي قاتلام كوپېراتىپلىرى راۋاجلانسا دۆلەتنىڭ باج كىرىمىنى كۆپەيتىدۇ، كارخانا، شەخسلەرنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىدۇ، بىر مۇنچە يېزا-بازارلاردا ئەمەلىي كۈچى كۈچلۈك، مۇئەسسەسلىرى ياخشى، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت كەيپىياتى يۇقىرى بولغان ئورۇنلار ئېچىدە تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرى ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ.

2. تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ تەشكىلىي قۇرۇلمىسى ئىسلاھاتى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرۈلدى.

3. مۇلۇك ھوقۇقى تۈزۈمى ئىسلاھاتى ئۈستىدە پائال، مۇۋاپىق ئىزدىنىش بولدى. تەمنات-سودا كوپېراتىپى كارخانا بىلەن ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مۇناسىۋىتىنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاش ئۈچۈن، جايلاردىكى تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرى كوپېراتىپنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئويغۇن كېلىدىغان مۇلۇك ھوقۇقى تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىش يوللىرى ئۈستىدە ئىزدىنىۋاتىدۇ. ھەر دەرىجىلىك تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرى كارخانىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ، مەبلەغ سېلىش سۈبيېكتى كۆپ مەنبەلەشكەن چەكلىك مەسئۇلىيەت شىركەتلىرى ۋە پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىدىكى شىركەتلەرنى قۇرۇپ، دېموكراتىك باشقۇرۇش، دېموكراتىك تەدبىر بەلگىلەش، كارخانىنىڭ قانۇنىي ئىگىسىنى دېموكراتىك سايلاشنى يولغا قويۇپ، ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

4. ئىگىلىك باشقۇرۇش تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتى قەدىمى تېزلىتىلدى، يېقىنقى بىر نەچچە يىلدا ھەر دەرىجىلىك تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرى كارخانىنىڭ ئىگىلىك باشقۇرۇش قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاپ، ئوبوروت ساھەسىدىكى تىجارەت خىزمىتىگە ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئالدى-كەينىدىكى مۇلازىملىق خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە ئەھمىيەت بېرىپلا قالماستىن، بەلكى تىجارەت يۆنىلىشىنى يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش، تەرەققىيات ئارقىلىق نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش، پەن-تېخنىكا، سانائەت تەرەققىياتى قاتارلىق ساھەلەرگە كېڭەيتتى. بۇ يىل 6-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر پۈتۈن سىستېما بويىچە ئاچقان، ھۆددىگە ئالغان پەن-تېخنىكا جەھەتتە ئۇلگە كۆرسىتىش بازىسى 148 مىڭ مۇغا يەتتى، بوردالغان كالا، قوينىڭ قوتاندىكى سانى 120 مىڭ تۇياقتا يەتتى. مۇشۇ بىر تۈردىلا پۈتۈن يىللىق ئىشلەپچىقىرىش قىممىتى 60 مىليون يۈەندىن ئېشىپ، پايدا 20 مىليون يۈەنگە يېتىشى مۇمكىن. تىجارەت قىلىش رايونلىرىدا ئىلگىرىكى ئەنئەنىۋى پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىكى ئۆز جايىدىكى كىچىك بازارلار بىلەنلا چەكلىنىپ قېلىشتەك ئەھۋاللار ئۆزگەرتىلىپ، نەزەر دائىرىسى ۋە تىجارەت دائىرىسى تېخىمۇ كېڭەيتىلىپ، ئىچكى ئۆلكىلەرگە، ھەتتا مەملىكەت سىرتىدىكى چوڭ بازارلارغا يۈزلىنىلدى. تىجارەت ئۇسۇلى جەھەتتە ئىلگىرىكى سېتىۋېلىش- سېتىشتىن ئىبارەت ئەنئەنىۋى ئۇسۇل ئۆزگەرتىلىپ، زەنجىرسىمان تىجارەت قىلىش، ۋەكالىتەن بېجىرىش، ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش، سېتىشنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش، سودا - سانائەت، يېزا ئىگىلىكىنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش يۆنىلىشىگە قاراپ يۈرۈش قىلىندى، ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تەمنات-سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىدا قۇرۇلغان يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن ھەر تەرەپلىمە، ئومۇمىيۈزلۈك ئىقتىساد، تېخنىكا مۇلازىملىقى قىلىشنى مەقسەت قىلغان ھەر خىل كەسپىي كوپېراتىپ 44 كە يەتتى.

5. كارخانىنىڭ ئىچكى ئىسلاھاتى چىڭ تۇتۇلدى. تۈرلۈك ئىسلاھات تەدبىرلىرى ئۈزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇلغانلىقتىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك تەمنات-سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى ئۈچۈن خىزمەت قىلىش رولى ئۈزلۈكسىز كۈچەيدى، كارخانىنىڭ پايدىسىمۇ ئۈزلۈكسىز ئاشتى. 1995-يىلى پۈتكۈل سىستېما بويىچە پايدا ئومۇمىي سوممىسى (باجدىن كېيىن) 138 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئاپتونوم رايونلۇق تەمنات-سودا كوپېراتىپىغا بۇ ئاستە قاراشلىق توققۇز شىركەت ئۈچدە 1994-يىلى تۆتى زىيان تارتقاندى، 1995-يىلغا كەلگەندە چاي، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرى شىركىتى سىياسەت خاراكتېرلىك زىيان تارتقاندىن باشقا، قالغان شىركەتلەرنىڭ ھەممىسى زىيانىنى تۈگىتىپ پايدا ئالدى.

راكنى داۋالايدىغان يېڭى قورال - نېيترون پىچاق

سۈن خەنچىك

راك - ئىنسانلارنىڭ ئەڭ دەھشەتلىك دۈشمنى. ئۇنىڭ ھەر يىلى راك كېسەللىكىگە گىرىپتار بولغۇچىلار 1 مىليون 300 مىڭ كىشىگە يېتىدۇ. پۈتۈن دۇنيادىكى سان جەھەتتىن ئالغاندا ھەر سېكۇنتتا بىر كىشى راك كېسىلىگە گىرىپتار بولماقتا. راكنى داۋالاش پروبلېمىسى ھازىرقى زامان تېبابەت ئىلمىدىكى ئەڭ زور دەرىجىدە تازىلاپ، ئۇنىڭ ساغلام توقۇلمىغا يەتكۈزىدىغان زىيىنىنى ئەڭ زور دەرىجىدە ئازايتىشتىن ئىبارەت. راكنى داۋالاشتا دائىم قوللىنىلىدىغان ئۇسۇللار تاشقى كېسەللىكلەر ئوپېراتسىيىسى، نۇر بىلەن داۋالاش ۋە خىمىيىلىك داۋالاشتىن ئىبارەت. ئۇلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئارتۇقچىلىقلىرىمۇ، يېتەرسىزلىكلىرىمۇ بار، تاشقى كېسەللىكلەر ئوپېراتسىيىسى قىلغاندا قان بېرىشكە توغرا كېلىدۇ. ئاغرىق يەك ئازايمىنىدۇ، بەدەنتىك بەزى ئەزالىرىنى تېخى ئوپېراتسىيە قىلغىلى بولمايدۇ. ئوپېراتسىيە قىلىنغان تەقدىردىمۇ راك ھۈجەيرىلىرىنىڭ قالدۇقلىرى قېلىپ، راك كېسەللىكى قايتا قوزغىلىپ قالىدۇ؛ خىمىيىلىك داۋالاشتا دائىم زەھەرلىك دورا ئىشلىتىلىدۇ، ھەتتا قان ئالماشتۇرۇلىدۇ. ئاغرىقنىڭ سالامەتلىكى ناھايىتى زور زىيانغا ئۇچرايدۇ؛ نۇر بىلەن داۋالىغاندا دائىم x نۇرى، y نۇرى ياكى ئېلېكترون نۇر ئىشلىتىلىدۇ. بۇمۇ ساغلام ھۈجەيرىلەرنى زور دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىتىدۇ. لېكىن راك ھۈجەيرىلىرىنى تولۇق يوقىتالمايۋ، راك كېسەللىكىنىڭ قايتا قوزغىلىشىنى ياكى ئەگەشمە كېسەللىكلەرنى پەيدا قىلىدۇ. بۇمەلىيەتتە كىلىنىكىلىق داۋالاشتا بىر خىل داۋالاش ئۇسۇلى ئاساس قىلىنىدۇ. يەنە بىر خىلى ئۇنىڭغا قوشۇمچە قىلىنىپ، قوللىنىلىدۇ؛ مەسىلەن: ئاشقازان كېسەللىكلىرى ئوپېراتسىيىسى قىلىنىشىدىن ئىلگىرى قوشۇمچە نۇر بىلەن داۋالىنىدۇ، ياكى نۇر بىلەن داۋالىغاندىن كېيىن قوشۇمچە خىمىيىلىك يول بىلەن داۋالىنىدۇ ۋە باشقىلار. لېكىن ھەممىسىگلا ئۇنۇملۇك كۈچلۈك بىر خىل ئۇسۇل يوق. ھازىرغىچە ئىنسانلار ئىچىدە ئەڭ كۆپ ئۇچرايدىغان راك كېسىلى ئاشقازان راكى بولۇپ، ئۇنىڭ ئۈستىدىكى داۋالاش ئۇسۇلى ئوپېراتسىيە قىلىش بولۇپ، ئاشقازان راكىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ ئېلىۋېتىش ئارقىلىق ئۇنى داۋالىغىلى بولىدۇ. ئەمما ئاشقازان راكىنى ئوپېراتسىيە قىلىپ ئېلىۋېتىش ئۈچۈن ئاشقازاننىڭ 80 - 90 پىرسەنتىنى كېسىۋېتىش كېرەك. بۇ ئاشقازاننىڭ ئاساسلىق قىسمىنى كېسىۋېتىش بىلەن باراۋەر. بۇ ئاشقازان راكىنى داۋالاشتا ئەڭ ئاساسلىق ئۇسۇل بولۇپ، ئاشقازان راكىنى داۋالاشتا ئوپېراتسىيە قىلىنغان بىمارلارنىڭ 5 يىللىق ياشاش نىسبىتى 50 پىرسەنتتىن ئاشمايدۇ.

ئۇرمچىك سالامەتلىككە پايدىلىق

ئۇرمچىك كالتسىينىڭ ئاساسىي مەنبەسى. سۈت ۋە سۈت بىمەك لىكلىرىنىڭ تەركىبىدە كالتسي كۆپ. سۈت بىمەكلىكلىرىدىكى كالتسىينىڭ 80 ـ 85 پىرسەنتى بەدەنگە قوبۇل قىلىنىدۇ. ئۆسۈملۈكتىكى كالتسىينىڭ 20 پىرسەنتىلا قوبۇل قىلىنىدۇ. سۈت ئاقسىلىنىڭ كالتسىينى سۈمۈرۈش ئىقتىدارى بار. شۇڭا ئايالار سۆگەك شالاڭلىشىش كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن سۈت بىمەكلىكلىرى ۋە ئۇرمچىكلەرنى كۆپرەك يېيىشى كېرەك.

خام سۈتتىن ئىشلەنگەن ئۇرمچىك زىيانلىق. چۈنكى ئۇنىڭدا كېسەللىكلەرنى پەيدا قىلىدىغان مىكروبلار بار.

ئۇرمچىك راك كېسەللىكىنىڭ ئالدىنى ئالىدۇ. يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى تەقىق قىلىشقا قارىغاندا، ئۇرمچىككە ئامراق كىشىلەر بەزى راك كېسەللىكلىرىگە گىرىپتار بولمايدىكەن. ئامېرىكا مەملىكەتلىك راك تەتقىقات ئورنى يېقىندا ئېلىپ بارغان تەكشۈرۈش ئۇرمچىك يەپ تۇرىدىغانلار بىلەن تاماكا چەكمەيدىغانلارنىڭ ئۆپكە راكىغا گىرىپتار بولغۇچىلار ناھايىتى ئاز ئىكەن. چۈنكى ئېچىتىلغاندىن كېيىن ھاسىل بولغان سۈت ئاقسىلى ئادەمنىڭ ئىممۇنىتېت سىستېمىسىنىڭ ئىقتىدارىنى كۈچەيتىدىكەن. تەجرىبخانىدا ئېلىپ بېرىلغان تەجرىبىلەر سۈت ئاقسىلىنىڭ لىمفا ھۈجەيرىسىنى غىدىقلاپ، توسالغۇ ماددا ۋە ئاق ھۈجەيرە ماددىسىنى ھاسىل قىلىدىغانلىقىنى، سۈت ئاقسىلىنىڭ ئادەم تېنىنىڭ راكقا قارشى تۇرۇش ئىقتىدارىنى ئاشۇرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ بەردى.

«بىلىم كۈچ» ژۇرنىلىدىن

ئالىملارنىڭ 21 ـ ئەسىر توغرىسىدىكى تەسەۋۋۇرى

ئالىملار 21 ـ ئەسىرده ھايۋانلار بىلەن پىكىر ئالماشتۇرۇشتا بۆسۈش ھاسىل قىلىشنى، كىتابا دۇنيانىڭ تارىخىنى سۆزلىتىشنى تەسەۋۋۇر قىلماقتا.

21 ـ ئەسرده كومپيۇتېردا تەرتىپ تۈزۈش ئەھمىيەتسىز بولۇپ قالىدۇ. چۈنكى تەبىئىي تىل دىئالوگلىرى بار يۇمشاق دېتاللار ئاۋازنى بۇاستە رول ئويناتقۇزىدۇ. كومپيۇتېرنىڭ «قوپال مېھمان» لىرى «نازاكەتلىك مېھمان» لارغا ئورۇن بېرىدۇ. «نازاكەتلىك مېھمان» لار «دانىشمەن» دېتالىنى ئىشلەپ چىقىرىدۇ. ئۇ كېسەللىكلەرنىڭ 95 پىرسەنتىگە دىئاگنوز قويالايدۇ، ئىشەنچلىك دەرىجىسى % 98 بولىدۇ. ئامېرىكا تىببىي جەمئىيىتىنىڭ «DOXRVs» مۇ ئۇنىڭ بىلەن رىقابەتلىشەلمەيدۇ.

ئەقلىي ئىقتىدار جاۋابكارلىقىنى سۈرۈشتە قىلىش دەۋاسى تۇنجى قېتىم بارلىققا كېلىپ، كومپيۇتېرغا «ھۆكۈم قىلىش ئىقتىدارى يوق ئىكەن» لىك جىنايىتى ئارتىلىدۇ.

تۇنجى سۈنئىي ئەقلىي ئىقتىدارغا ئىگە ماتارىپ سىستېمىسى سىنىپلارغا مۇستەقبل دەرس ئۆتىدۇ.

تۇنجى تۇركۈمدىكى 100 مىليون بېرىش، يەنى نېيترون نۇر مەنبەسىنى بەدەن سىرتىغا ئورۇنلاشتۇرۇپ، نېيترون نۇرىنى چوڭقۇر قاتلامدىكى راك ھۈجەيرىلىرىگە بېرىش. ئىككىنچى، كانايى، ئاشقازان، ئۇچەي يوللىرىدىكى راكنى داۋالاشتا نېيترون قۇرۇلمىسىنى راك رايونىغا كىرگۈزۈپ، يېقىن ئارىلىقتىن نۇر بېرىش، نېيترون كۆيۈكچىسىنى سىرتتىن بېرىش ئارقىلىق داۋالاش. بۇ ھېچ راكىنى داۋالاشتىلا ئىشلىتىلىدۇ. ھازىر دۇنيادا ماشىنا ئادەم ئامېرىكىدىكى ئەمگەكچىلەر قوشۇنىغا كىرىدۇ.

ھاياۋانلار ئىنسانلار بىلەن بولغان بارلىق ئالاقىسىنى ئۈزۈپ، ئۆزلىرىگە يەنە قانداق تەلەپ قويۇلىدىغانلىقىنى كۆتىدۇ.

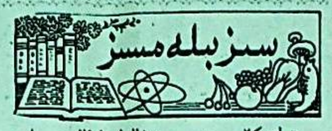
يېڭى زەررىچە «تارتىش كۈچى زەررىچىسى» بايقىلىدۇ. فىزىكا ئالىملىرى تارتىش كۈچىنىڭ تىزگىنلەش كۈچىنى ئىسپاتلايدۇ.

بروست ئىسملىك كىت «دېڭىز سىمفونىيىسى»نى ئىجاد قىلىدۇ. يەنە بىر كىت دۇنيادىكى ئەڭ ئۇلۇغ كومپيۇتېرنىڭ بىرى، دەپ قارىلىدۇ. ئۇنىڭ نامى باخ، بېتخوۋېن ۋە بروست بىلەن تەڭ ئورۇنغا قويۇلىدۇ.

(«بىلىم كۈچ» ژۇرنىلىدىن)

توك كۆرپىسنى ئىشلەتكەندە...

سىدىق يۈسۈپ

توك كۆرپىسنى سېتىۋالغاندا ئالدى بىلەن ئۇنىڭ تىكلىش سۈپىتىنىڭ قانداقلىقىغا دىققەت قىلىش كېرەك. ئەگەر تىكلىشى قوپال، يىرتىلىپ كەتكەن جايلىرى بولسا، ئالماسلىق كېرەك. چۈنكى بۇنداق توك كۆرپىلەرنى ئىشلەتكەندە ئادەمنى ئاسانلا توك سوقۇۋېتىدۇ.

توك كۆرپىسنى ئىشلىتىشتىن بۇرۇن ئۇنىڭ چۈشەندۈرۈشنامىسىنى ئوقۇپ، نورمىلىق توك بېسىمنىڭ قانچە ئىكەنلىكىنى ۋە ئىشلىتىش قائىدىسىنى ئېنىق بىلىۋېلىش لازىم. ھازىر سېتىلىۋاتقان توك كۆرپىلىرىنىڭ توك بېسىمى 220 ۋولت، 34 ۋولت ۋە 24 ۋولت بولۇپ، توك مەنبەسىگە ئۇلاشتا 24 ۋە 34 ۋولتلىق توك كۆرپىسىنىڭ توك چاتقۇچىنى 220 ۋولتلىق توك مەنبەسىگە ئۇلىماسلىق لازىم.

توك كۆرپىسنى ئىشلەتكەندە، كارىۋاتقا ياكى كاڭگا تۆپتۈز سېلىپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بىر قەۋەت نېيلىز ياكى سېلىنغان كۆرپە سېلىش لازىم. بىر قەۋەت ئەدىيال سېلىپ قويۇشقا بولمايدۇ. توك كۆرپىسىنى ئىشلىتىۋاتقاندا، يەنى توك ئۆتۈشۈۋاتقاندا ئۇنى قاتلىماسلىق لازىم. ئەگەر قاتلاپ قويۇلسا، بەك قىزىپ كېتىپ كۆرپىنى كۆيدۈرۈۋېتىدۇ. ئادەتتىمۇ توك كۆرپىسنى ئىمكان قەدەر ئاز قاتلاش لازىم.

توك كۆرپىسىنىڭ ئۈستىدە كىيىم ـ كېچەك، يوتقان ـ كۆرپە تىكمەسلىك كېرەك. چۈنكى بۇنداق توك كۆرپىلەرنى ئىشلەتكەندە ئادەمنى ئاسانلا توك سوقۇۋېتىدۇ.

توك كۆرپىسى كېچىك بالىلارنىڭ سىيىپ قويۇشىدىن بەك قورقىدۇ، چۈنكى سۈيدۈك توك كۆرپىسىنىڭ فىزىئولوگىيىلىك ئىشلىتىدارىنى بۇزۇۋېتىدۇ. كۆرپىنى قاتلاپ قۇرۇتقاندىن كېيىنمۇ شورلۇق ماددىلار قېتىپلىپ، توك سىمىنى چىرىتىپ، توك كۆرپىسىنىڭ ئۆمرىنى قىسقارتىۋېتىدۇ. ئادەم توك كۆرپىسىدە ئۇخلاپ قالسا، بەدەنىنىڭ بەزى قىسىملىرى بېسىلىپ قېلىپ، ئىسسىقلىق يىغىلۇپلىپ، بەدەن بەك قىزىپ كەتكەندەك سېزىم پەيدا بولىدۇ. بۇ چاغدا بەدەننى قىسىرلاتسىلا ياكى ئۆرۈلسىلا بۇنداق سېزىم يوقىلىدۇ.

ياشلار توك كۆرپىسىنى ئۇزۇن مۇددەت ئىشلەتمەسلىكى كېرەك. ئۇزۇن مۇددەت ئىشلەتكەندە بەدەنىنىڭ سوغۇقتا بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى ئاجىزلىشىپ، كېسەللىككە قارشى تۇرۇش كۈچى تۆۋەنلەپ كېتىدۇ. ھامىلدار ئاياللارمۇ توك كۆرپىسىنى ئىشلەتمەسلىكى كېرەك.

پېنتسللىن رېئاكسىيىسى كۆرۈلگەن كېسەللەرنى داۋالاش

نۇربىيەم نۇرمۇھەممەتجان

پېنتسللىن ئوكۇلىنىڭ كېسەللىكلەرنى داۋالاش ئۈنۈمى يۇقىرى، ئىشلىتىلىش دائىرىسى كەڭ بولۇپ، ئۇ ھەر خىل جىددىي ئېغىر كېسەللىكلەر، يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنى داۋالاش ۋە ئۇنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۈچۈن ئىشلىتىلىدۇ.

پېنتسللىن تەركىبى مۇرەككەپ، كۆچلۈك ۋە تېز تەسىر قىلىش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە بولغانلىقى ئۈچۈن، ئىشلىتىشتىن بۇرۇن كېسەل كىشىدەسىناق قىلىنىدۇ. بەزى كېسەللەرگە پېنتسللىن ئوكۇلى رېئاكسىيە قىلىدۇ. ئەگەر رېئاكسىيە ئېغىر بولسا، ۋاقتىدا قوتقۇزۇۋېلىنمىسا، ھاياتقا خەۋپ يېتىدۇ. شۇڭا پېنتسللىن ئوكۇلىنى سىناق قىلماي ئىشلەتىشكە ياكى خاتا سىناق قىلىپ قويۇشقا بولمايدۇ.

پېنتسللىن ئوكۇلى رېئاكسىيە قىلىدىغان كېسەللەردە سىناق ئوكۇلى ئورۇلغاندىن كېيىن(ئوكۇل ئورۇلۇپ بىر سائەت ئىچىدە) كېكىردەك ئىشىش، تارتىشىش، نەپەس ئېلىش قىيىنلىشىش، نەپەس بوغۇلۇپ كۆكۈرۈشتەك ئالامەتلەر كۆرۈلىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا قان ئايلىنىش سىستېمىسىدا ئۆزگىرىش بولۇپ، سوغۇق تەرلەش، پۈت ـ قوللىرى مۇزلاش، تومۇر ئاجىزلىشىش، قان بېسىمى تۆۋەنلەپ ھوشسىزلىنىش، چوڭ ـ كىچىك تەرىتىنى تۇتالماسلىق، ئايلىنىپ كېتىش ئەھۋاللىرىمۇ كۆرۈلىدۇ. مۇنداق ئەھۋالدا دەرھال كېسەل كىشىنىڭ تېرە ئاستىغا ئادرىنالىن ئوكۇلىنى ئۇرۇش (چوڭلارغا 0.5 ـ 1 مىللىلېتر، بالىلارغا 0.5 مىللىلېترغىچە) لازىم. كېسەلنىڭ ئەھۋالى يەنىلا ياخشىلانمىسا، كۆك تومۇرغا ياكى يۇرەككە ئوكۇل قىلىش، كېسەل ھوشىغا كېلىپ خەتەرلىك ئەھۋالدىن ئۆتكىچە ھەر 20 ـ 30 مىنۇت ئارىلىقتا بىر قېتىم تېرە ئاستىغا ياكى كۆك تومۇرغا 0.5 لىك ئادرىنالىن ئوكۇلىنى ئۇرۇش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە كۆك تومۇردىن ھورمۇنلۇق دورىلارنى گلۇكوزا بىلەن قوشۇپ تامچىلىتىپ ئوكۇل قىلىش لازىم. ئەگەر كېسەلنىڭ تېنى ئاجىز بولسا، كىسلورود پۇرىتىش، كېسەلنىڭ خەتەرلىك دەۋرى ئۆتۈپ كەتكىچە باشقا جايغا يۆتكىمەسلىك كېرەك.

فىتورسىز توڭلاتقۇنى قانداق تاللاش كېرەك؟

يېشىل بەلگىلىك، زىيانسىز، فىتورسىز توڭلاتقۇنى ئىشلەپچىقىرىش ھازىرقى دۇنيادىكى ئالىمىي ئېلىپبەرنىڭ سايمانلىرى سانائىتى تەرەققىياتىنىڭ ئومۇمىي يۆزلىنىشى، فىتورنى چەكلەش ئاخىرقى مۇھلىتىنىڭ يېقىنلىشىشىغا ئەگىشىپ، جايلاردىكى توڭلاتقۇ زاۋۇتلىرى ھەر خىل ماركىلىق فىتورسىز توڭلاتقۇلارنى ئارقا ـ ئارقىدىن ئىشلەپ چىقارماقتا. لېكىن بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئوخشاش دېگىلى بولمايدۇ.

فىرئونىي فىتور ئورنىغا ئىشلىتىش يېڭى يۇقىرى ئېخنىكا بولغانلىقتىن، ئۇنىڭغا كۆپلەپ مەبلەغ سېلىشقا توغرا كېلىدۇ. ئۇنىڭدىن قويۇلدىغان ئېخنىكلىق تەلەپمۇ يۇقىرى. ئېلىمىزنىڭ توڭلاتقۇ ساھەسى ئېخنىكلىق قورالىلار جەھەتتە دۇنيادىكى تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىن خېلىلا ئارقىدا. ھازىر % 50 لىك فىرئونلۇق توڭلاتقۇمۇ ئېلىمىزدە يېشىل بەلگىلىك توڭلاتقۇ دەپ قارىلىدۇ. لېكىن ئۇ يەنىلا ئۆتكۈنچى مەھسۇلات. ھەرگىزمۇ دۇنيا ئېتىراپ قىلغان يېشىل بەلگىلىك فىتورسىز توڭلاتقۇ ئەمەس.

ھەقىقى فىتورسىز يېشىل بەلگىلىك توڭلاتقۇنىڭ توڭلىتىش سۈيۈقلۇقى ۋە كۆلچەك چقىرىش سۈيۈقلۇقىغا % 100 لىك فىرئون ئىشلىتىلىدۇ، ئۇنىڭ ئۇرۇن كوئېفىتسېنتى 0 بولىدۇ.

بۇنداق توڭلاتقۇنىڭ بۇلغىنىشسىز، ئەۋرەل بولىدىغانلىقىدا گەپ يوق. شۇڭا پېشىل بەلگىلىك فىتورسىز توڭلاتقۇنى تاللاشتا، بىرىنچىدىن، جۇغگومۇھەت بەلگىسى مەھسۇلاتنىڭ دەللىلەش ھەيئىتى تارقاتقان پېشىل تاغ، سۈپسۈزۈك سۇ، قۇياش ۋە ئون خىل مۇھىتتىن تەركىب تاپقان بەلگىسى بار ـ يوقلۇقىغا قاراش كېرەك. ئىككىنچىدىن، مەھسۇلات چۈشەندۈرۈشى ۋە ئىقتىدارى بەلگىسىدىكى كۆزۈك چقىرىش سۈيۈقلۇقى ۋە توڭلىتىش سۈيۈقلۇقىنىڭ تەركىبىگە قاراش كېرەك. سكلوپېنتان $R134a$ بەلگىلىك توڭلىتىش سۈيۈقلۇقى بولغانلىرى ئەڭ ياخشى پېشىل بەلگىلىك، فىتورسىز مەھسۇلات بولىدۇ. چۈنكى ئۇ دۇنيا ئېتىراپ قىلغان ئەڭ كۆڭۈلدىكىدەك مەھسۇلات.

ۋېنېسۇئېلا زۇڭتۇڭى لى پېڭ زۇڭلى شەرىپىگە زىيادەت بەردى
لى پېڭ زۇڭلى مىننەتدارلىق بىلدۇرۇش يۇزىسىدىن كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كاراكاس، 13 - نويابر تېلېگراممىسى. ۋېنېسۇئېلا زۇڭتۇڭى كالدېرا بۈگۈن چۈشتە بۇ يەردە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ شەرىپىگە تەنتەنىلىك قارشى ئېلىش زىياپىتى ئۆتكۈزدى، شۇنداقلا زىياپەتتىن ئىلگىرى لى پېڭ زۇڭلىغا ۋېنېسۇئېلانىڭ ئالىي ئوردىنى - ۋېنېسۇئېلا «ئازاد قىلغۇچىلار» ئوردىنى بەردى.

كالدېرا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى ۋە باشقا ھەرقايسى ساھەدە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەتلىرى دۇنيانىڭ تىنچلىقى ۋە تەرەققىياتى ئۈچۈن مۇھىم تۆھپە. ئۇ مۇنداق دېدى: مەن بۈگۈن لى پېڭ زۇڭلىغا بەرگەن ئوردېن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە دۇنيا تىنچلىقى، شۇنىڭدەك ۋېنېسۇئېلا خەلقىنىڭ جۇڭگوغا بولغان ھۆرمىتى ۋە دوستلۇق مۇھەببىتىنىڭ سىمۋولى. ئۇ مۇنداق دېدى: لى پېڭ زۇڭلىنىڭ لاتىن ئامېرىكىسىغا قىلغان سەپىرى لاتىن ئامېرىكىسى بىلەن جۇڭگونىڭ مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ۋېنېسۇئېلا بىلەن جۇڭگو خەلقىنىڭ دوستلۇقىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا مۇھىم رول ئوينىغۇسى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: مەن زۇڭتۇڭ جانابلىرىنىڭ ماڭا ۋېنېسۇئېلانىڭ «ئازاد قىلغۇچىلار» ئوردېنى بەرگەنلىكىدىن ئىنتايىن مىننەتدارمەن. ئۇ مۇنداق دېدى: «بۇ مېنىڭلا شەرىپىم ئەمەس، تېخىمۇ مۇھىمى ئۇ ۋېنېسۇئېلا خەلقىنىڭ جۇڭگو خەلقىگە بولغان سەمىمىي مۇھەببىتىنى ئىپادىلەيدۇ.» لى پېڭ مۇنداق دېدى: مەن زۇڭتۇڭ جانابلىرى بىلەن «كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر ھەم نەتىجىلىك» سۆھبەتلەشتىم، ئىككى تەرەپ يەنە ھەمكارلىق توغرىسىدا بەزى مۇھىم ھۆججەتلەرنى ئىمزالىدى، بۇ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يۇكسەلدۇرۇشتە مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

كەچتە لى پېڭ زۇڭلى مىننەتدارلىق بىلدۇرۇش يۇزىسىدىن كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى. ئۇ سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: مەن زۇڭتۇڭ جانابلىرى ۋە ۋېنېسۇئېلادىكى ھەرساھە ئەربابلىرىنىڭ كۈتۈۋېلىش يىغىنىغا قاتناشقانلىقىغا ئىنتايىن رەھمەت ئېيتىمەن. ئۇ ئۆزىنىڭ بۇ قېتىمقى زىيارىتىنىڭ ئىككى دۆلەتنىڭ دوستانە ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىجابىي رول ئوينايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ جۇڭگو بىلەن ۋېنېسۇئېلانىڭ ھەرقايسى ساھەدىكى ياخشى ئالماشتۇرۇش ۋە ھەمكارلىقىنىڭ داۋاملىشىشىنى ئۈمىد قىلدى.

لى پېڭ زۇڭلىنىڭ رەپىقىسى جولىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن ۋېنېسۇئېلا بالىلار مۇزېيىدا ۋېنېسۇئېلا زۇڭتۇڭى كالدېرانىڭ رەپىقىسى ئالىيسىيا كالدېرا بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

جولىن بىلەن كالدېرا خانىم ئۆز دۆلەتلىرىنىڭ بالىلار خىزمىتى ئەھۋالى ۋە تەجرىبىلىرىنى تونۇشتۇرۇشتى.

جولىن ۋېنېسۇئېلا بالىلار فوندى جەمئىيىتىگە ھەدىيە قىلىنغان 200 يۇرۇش بالىلار پوپكىسى، 200 دانە ھېسابلىغۇچ، 200 دانە كىچىك ئۇنىتالىغۇ ۋە 40 دانە بالىلار ۋېلىسىپىتىنى زۇڭتۇڭ خانىمىغا ئۆتكۈزۈپ بەردى.

جولىن زۇڭتۇڭ خانىمىنىڭ ھەمراھلىقىدا بالىلار مۇزېيىدا خۇشال - خۇرام ھالدا جانلىقلار مۇزېيى ۋە ئاۋىئاتسىيە سارىيىنى تېكسكۇرسىيە قىلىپ، خىزمەتچى خادىملار ۋە بالىلارنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

شاڭزۇكاڭ جۇڭگو قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنانى ئومۇمىيۈزلۈك مەنئى قىلىشقا قارشى تۇرىدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ھەربىي تەبىيارلىقلارنى قىسقارتىش بويىچە باش ئەلچىسى شاڭزۇكاڭ مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى ب د ت يىغىنى 1 - كومىتېتى (سىياسىي ۋە خەۋپسىزلىك)دا سۆزگە چىقىپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنانى ئومۇمىيۈزلۈك مەنئى قىلىشقا قارشى تۇرىدۇ. بۇ مەسىلىدە ئىنسانىپەرۋەرلىك بىلەن نورمال ئۆزئىنى قوغداش ئېھتىياجىغا تەڭ ئېتىبار بېرىپ، بۇ ئىككىسىنىڭ مۇناسىۋىتىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش لازىم، دەپ قارايدۇ.

شاڭزۇكاڭ مۇنداق دېدى: مىنا ئۇرۇش مالىمانچىلىقىدا تۇرۇۋاتقان ۋە ئۇرۇشتىن كېيىن يۇرتىنى قايتا گۈللەندۈرۈۋاتقان پۈقرالارغا ناھايىتى چوڭ زىيانلارنى كەلتۈرۈشى مۇمكىن، لېكىن بۇ خىل ئەھۋالدىن ساقلىنىشنىڭ چارىسى كەلسە - كەلمەس ئىشلىتىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش،شۇنداقلا مىنا تازىلاش بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش بولۇشى كېرەك.

ب د ت 1 - كومىتېتى مۇشۇ ئاينىڭ 12- كۈنى 65 دۆلەتنىڭ قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنا توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى مۇزاكىرە قىلىشقا كىرىشتى. بۇ لايىھىدە ھەرقايسى ئەللەرنىڭ قانۇنىي چەكلەش كۈچىگە ئىگە خەلقئارا كېلىشىم ھاسىل قىلىپ، قىرغىن قىلىش خاراكتېرىدىكى مىنانى ئىشلىتىش، ساقلاش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئۆتۈنۈپ بېرىشنى مەنئى قىلىشى دەۋەت قىلىنغان.

◇

11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى ئىببېرىيە 6 - نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى چىلىنىڭ پايتەختى سانتىياگودا ئېچىلدى. ياۋروپا ھەم لاتىن ئامېرىكىسى رايونىدىكى ئىسپان تىلىدا ئۆە پورتۇگال تىلىدا سۆزلىشىدىغان دۆلەتلەرنىڭ 23 دۆلەت باشلىقى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقى يىغىنىنىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

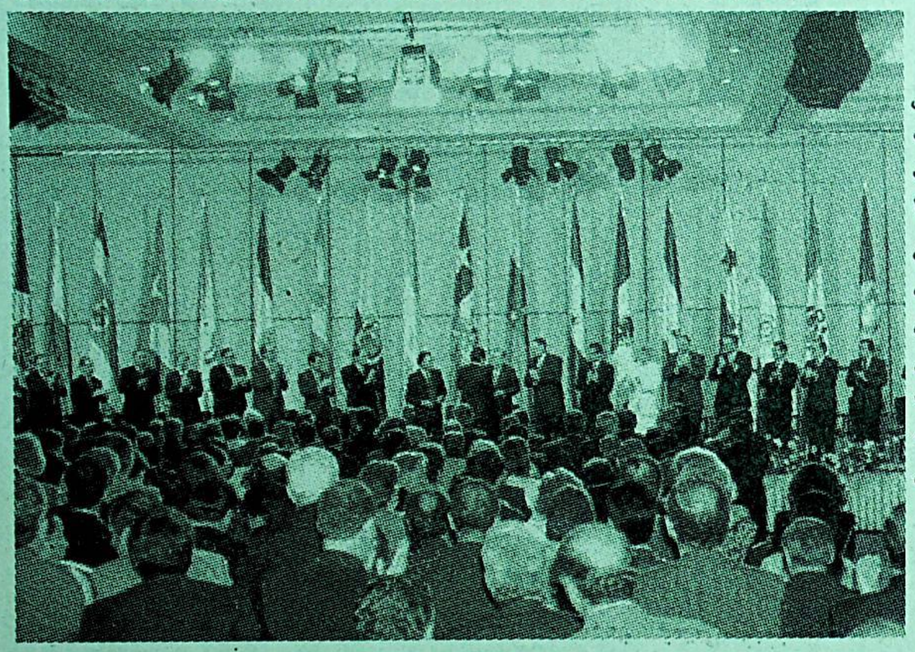
△ جياڭ زېمىن ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى كېڭەش پالاتاسى ئەزالىرى ئۈمىكى بىلەن كۆرۈشتى

△ چى خاۋتېيەن ئامېرىكا كېڭەش پالاتاسى ۋەكىللەر ئۈمىكى بىلەن كۆرۈشتى

△ بۇلغارىيە زۇڭلىسى لى لەنچىك بىلەن كۆرۈشتى

△ ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئايالالار كۆچى بايلىقىنى ئېچىش يىغىنى خاتىرجەملىك ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىببېرىيە ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ 6-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتىياگو، 10-نويابر تېلېگراممىسى. دېموكراتىيە ۋە تەرەققىياتنى مەركىزىي مۇھاكىمە تېمىسى قىلغان ئىببېرىيە ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ 6-نۆۋەتلىك باشلىقلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى، بۇ قېتىمقى يىغىنغا لاتىن ئامېرىكىسى ۋە ئىسپانىيە، پورتۇگالىيەدىن كەلگەن 23 دۆلەت باشلىقى ياكى ھۆكۈمەت باشلىقى قاتناشتى.

ساھىبخانا - چىلىنىڭ زۇڭتۇڭى فرې ئېچىلىش مۇراسىمىدا دېموكراتىك سىياسەتنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز دېموكراتىيە ۋە تەرەققىياتقا موھتاج بولغان تارىخىي مەزگىلگە قەدەم قويدۇق.» ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «دېموكراتىيىنى كۈچەيتىش ئىقتىسادىنىڭ ئېشىشى، مەبلەغ سېلىشنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىشنى راۋاجلاندۇرۇش ۋە بىزنىڭ ئىقتىساد، پۇل مۇئامىلىسى يەر شارىلاشقان دۇنيادا مۇۋاپىق تۇرۇنغا ئىگە بولۇشىمىز

◇

11 - ئاينىڭ 11 - كۈنى

دۇنيا ئاشلىق باشلىقلار يىغىنى رەسمىدا ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 13 - نويابر تېلېگراممىسى. دۇنيا ئاشلىق باشلىقلار يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئىتالىيىنىڭ پايتەختى رىمدىكى ب د ت ئاشلىق- يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ باش شتابىدا ئېچىلدى. يىغىنغا 170 نەچچە دۆلەتتىن كەلگەن دۆلەت باشلىقلىرى، ھۆكۈمەت باشلىقلىرى ياكى ئۇلارنىڭ ۋەكىللىرى قاتناشتى.

يىغىننىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا ئاشلىق - يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ باش ئىشى بېجىرگۈچىسى ياك دىئوف رياسەتچىلىك قىلدى. ئىتالىيە زۇڭتۇڭى سكالفارو، ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالى ۋە دىئوف ئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى.

دېدى: ئاشلىق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى دۇنياۋى مۇھىم يىغىنلار كۈنتەرتىپىدە 1 - ئورۇنغا قويۇش، دۇنيادا قەھەتچىلىكنى، نامراتلىقنى تۈگىتىشنى، ھەربىر ئائىلىنى ۋە شەخسنى قەھەتچىلىكتىن خالى قىلىشنى، ھەممە كىشىنىڭ يەيدىغان تامىقى بولۇشىنى رېئاللىققا ئايلاندۇرۇش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن، ئۇ دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرىنىڭ «كوللېكتىپ ھەرىكەت قوللىنىپ، قەھەتچىلىك قاتارلىق ناچار ھادىسىلەرگە خاتىمە بېرىشى»نى مۇراجىئەت قىلدى.

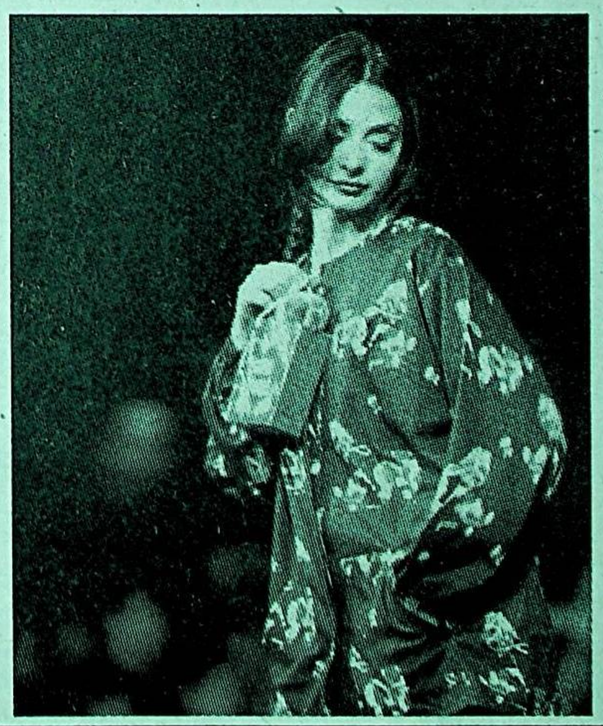
دىئوف سۆزىدە مۇنداق دېدى: ئاشلىقنى سىياسىي، ئىقتىسادىي جەھەتتە بېسىم ئىشلىتىشنىڭ ۋاستىسى قىلىۋالماسلىق كېرەك،

كاسپى دېڭىزى بويىدىكى بەش دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى كاسپى دېڭىزىنىڭ قانۇنىي ئورنى مەسىلىسى توغرىسىدا ئۇچراشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. روسىيە، ئىران، تۈركمەنىستان، قازاقستان ۋە ئەزەربەيجاندىن ئىبارەت بەش دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى ئاشخابادتا ئىمزالغان بىر قوشما ئاخباراتتا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: كاسپى دېڭىزى بويىدىكى دۆلەتلەر ئۆزئارا كېڭىشىش ئاساسىدا كاسپى دېڭىزىنىڭ قانۇنىي ئورنى مەسىلىسى توغرىسىدا تېزدىن بىر خەلقئارا ئەھدىنامە تۈزۈشى كېرەك.

روسىيەئاگېنتلىقى-ت ئاس س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، بەش دۆلەتنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى بىر دائىمىي خىزمەت گۇرۇپپىسى قۇرۇپ، ئۇنىڭ بۇ خەلقئارا ئەھدىنامىنى تۈزۈشنىڭ تەييارلىق خىزمەتلىرى بىلەن مەخسۇس شۇغۇللىنىشقا قويۇشنى قارار قىلغان. خىزمەت گۇرۇپپىسىنىڭ تۇنجى قېتىملىق يىغىنى بۇ يىل 12 - ئايدا قازاقستاننىڭ پايتەختى ئالمۇتىدا ئۆتكۈزۈلىدىكەن.

مىسىر پايتەختى قاھىرەدە يېقىندا 1997-يىللىق قىشلىق مودا كىيىم كۆرگەزمىسى ئۆتكۈزۈلۈپ، مىسىر كىيىم - كېچەك زاۋۇتلىرىدا تىكىلگەن ئەڭ يېڭى پاسوندىكى قىشلىق كىيىم - كېچەكلەر كۆرگەزمە قىلىندى.

سۈرەتتە: ئەرەبچە كىيىم - كېچەك كىيگەن مودېل قىز.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى مۇسۇلمانلار بىلەن سېرېلار ئارىسىدا قاتتىق توقۇنۇش بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سارايېۋو، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. بۇ يەردىكى ئاخبارات ۋاسىتىلىرىنىڭ خەۋىرلىرىگە قارىغاندا، بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى سېرېلار بىلەن مۇسۇلمانلار مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى شەرقىي شىمالدىكى گائىۋى كەنتىدە توقۇنۇشۇپ قالدى.

گائىۋى ئەسلىدە مۇسۇلمانلارنىڭ كەنتى ئىدى. ھازىر بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادىكى «ئايرۇپلانلىگەن رايون»دىكى سېربنىيە جۇمھۇرىيىتى تەرىپىدە، مۇشۇ ئاينىڭ 11 - كۈنى بىر نەچچە يۈز مۇسۇلمان گائىۋى كەنتىگە تۇيۇقسىز كىرگەن ۋە ئەترапتىكى سېرب ئاھاللىرى بىلەن ئېنىشتا بىر سېرب يارلانغان.

مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى تەخمىنەن 300 سېرب ھەربىي ۋە ساقچى گائىۋى كەنتىگە ھۇجۇم قىلىپ، مۇسۇلمانلارنى قوغلۇنكەن. ئۇچ سائەت داۋام قىلغان توقۇنۇشتا ئىككى سېرب يارلانغان.

خەۋىرگە قارىغاندا، شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتىنىڭ قىسملىرى بۇ توقۇنۇشقا ئارىلاشمغان.

شىمالىي ئاتلانتىك ئەھدى تەشكىلاتى قىسملىرىنىڭ سارايېۋودىكى باش شتابىنىڭ باياناتچىسى مۇشۇ ئاينىڭ 12-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى گائىۋى كەنتىدىن ملىتىق ئاۋازى ۋە پارتلاش ئاۋازى ئاڭلانغانلىقىنى دەللىلدى، ئەمما ئۇ سېرب قوراللىق كۈچلىرىنىڭ ھۇجۇم قىلغانلىقىنى جەزملەشتۇرەلمەيدىغانلىقىنى ئېيتتى.

ئىراق بىلەن تۈركىيە ئىختىلاپنى تىنچ يوسۇندا ھەل قىلىشقا قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. زىيارەتكە كەلگەن ئىراقنىڭ مۇئاۋىن ۋەزىرلىسى ئەزىز ۋە تۈركىيىنىڭ مۇئاۋىن ۋەزىرلىسى چىللەر مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى سۆھبەتتىن كېيىن ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا، ئىككى دۆلەتنىڭ بىرلىكتە تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا ئىختىلاپلارنى تۈگىتىدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

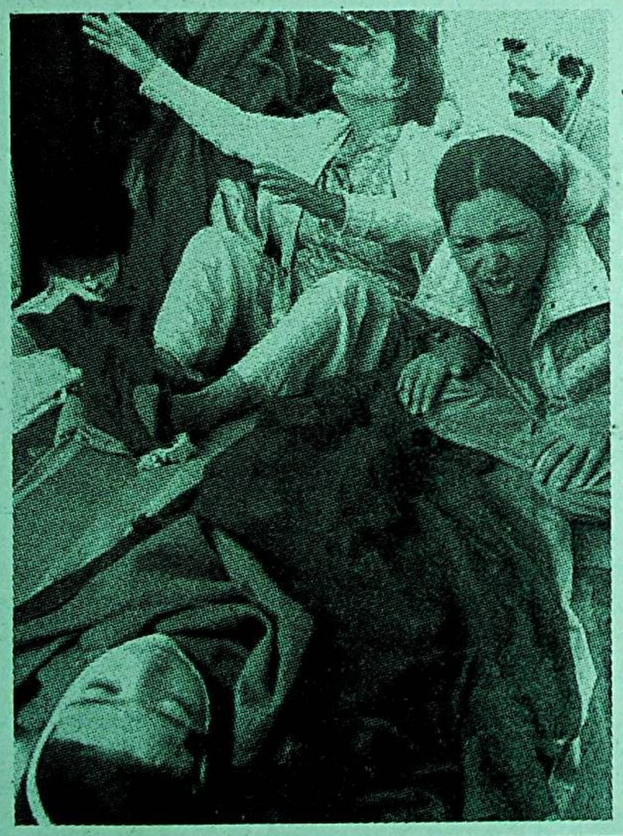
ئەزىز ھېنىڭ چىللەر بىلەن ئۆتكۈزگەن سۆھبىتىم «پايدىلىق» بولدى، دېدى. چىللەر بولسا «ئىككى دۆلەت سۆزلىشىش ئارقىلىق پىكىر ئىختىلاپىنى تۈگىتىشى لازىم» دېدى.

تۈركىيە زۇڭلىسى ئەرباقان ئەزىز بىلەن كۆرۈشۈشتىن ئىلگىرى مۇخبىرلارغا بايانات قىلىپ، ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ساھەدە ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشى كېرەكلىكىنى ئېيتقان.

مۇبارەك تىنچلىق - ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنىڭ كاپالىتى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە، 12 - نويابر تېلېگراممىسى. مىسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك مۇشۇ ئاينىڭ 12 - كۈنى بۇ يەردە ئاگېنتلىقىمىز مۇخبىرىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇميۈزلۈك، مۇقىم تىنچلىق ئورنىتىلمىسا، ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولمايدۇ.

مۇبارەك ئوتتۇرا شەرق رايونىدا تىنچلىق ۋە بىخەتەرلىكنىڭ بارلىققا كېلىشى ئۈچۈن، پەلەستىن - ئىسرائىلىيە، سۈرىيە - ئىسرائىلىيە ۋە لۇئان - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىنىڭ تېزدىن ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىشىنى ئۈمىد قىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئىستىقبالى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك.

ئافغانىستان ھۆكۈمەت قوشۇنلىرى بىلەن ئوقۇغۇچىلار ھەربكنى قوراللىق كۈچلىرى تالىبان پايتەخت كابۇلنى تالىشىش ئۈچۈن ئېلىپ بارغان زەمبىرەك ئۇرۇشىدا ھۆ- كۈمەت قوشۇنلىرىنىڭ ئىككى پاي زەمبىرەك ئوقى كابۇل شەھىرىدىكى ئاھاللەر رايونىغا چۈشتى، ئۇچ بالا ئۆلدى.

سۈرەتتە: قازا قىلغان بىر بالىنىڭ ئانىسى بالىنىڭ جەسىتىگە ئۆزىنى ئېتىپ ئۇن سېلىپ يىغلىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۇسۇل ئارقىلىق ئۇرۇش

ئۇسۇل ئارقىلىق ئۇرۇش ئۇسۇلى ئادەتتە ئىككى تەرەپ ئارىسىدا ئېلىپ بېرىلىدىغان ئۇرۇش ھەرىكىتىنى كۆرسىتىدۇ.

شىنجاڭ گېزىتى

报 日 疆 新
（ 维 文 ）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى (سەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ،

جايلاردىن 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش داۋامىدا ئاممىا كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ئېتىبار بىلەن ھەل قىلىشنى تەلەپ قىلدى

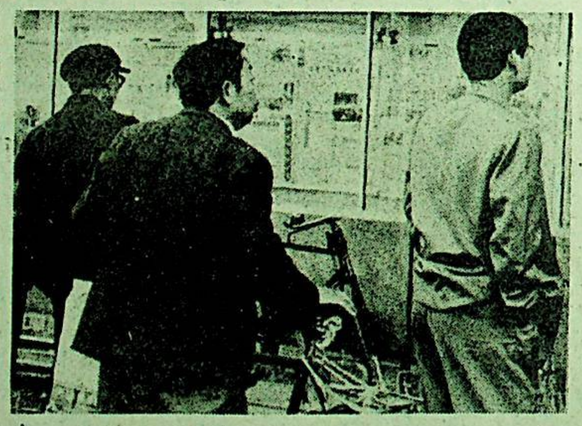
ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئىشخانىسى 11 - ئاينىڭ 13 - كۈنى «6-ئومۇمىي يىغىنىڭ، ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىڭ روھىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش» چىقاردى.

«ئۇقتۇرۇش»تا مۇنۇلار تەكىتلەندى: 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىڭ روھىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ھەربىر كەلىش، مۇھىمى ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك. جايلار

بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا پاختىدىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىندى، 1 مىليون 50 مىڭ تونىنا پاختا سېتىۋېلىنىشى مۇمكىن. 11- ئاينىڭ 10- كۈنگىچە ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە 483 مىڭ تونىنا پاختا سېتىۋېلىندى. بۇ يىللىق پاختا سېتىۋېلىش - سېتىش ۋەزىپىسىنى سۈپەت ۋە مىقدارغا كاپالەتلىك قىلغان ئاساسىدا ئورۇنداش ئۈچۈن دەللالغان مامىقان مۇنۇلارنى ئالاھىدە تەكتىلىدى: ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى ئوتتۇرا، كىچىنكى مەزگىللىك پاختا سېتىۋېلىش خىزمىتىنى تېزلىتىپ، دۆلەتنىڭ ئالاقىدار سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، پاختا سۇيۇقىنى توتۇشنى كۈچەيتىپ، شىنجاڭ پاختىسىنىڭ ياخشى شان- شەرىپىنى ھەقىقىي ساقلىشى كېرەك. پاختىغا بولغان تەمىنات، ئېھتىياج ۋەزىيىتىنىڭ ئۆزگىرىشىگە ماسلىشىپ، پاختا يۆتكەپ سېتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ھەر دەرىجىلىك تەمىنات- سودا كوپېراتىپلىرى كېلەر يىللىق ئەتىيازلىق تېرىلغۇغا كېرەكلىك دېھقانچىلىق مادديي ئەشيالىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ھەممە تەرەپ ئورتاق تىرىشىپ، بالدۇر ھەربىرىكە كېلىپ، خىمىيىۋى ئوغۇت يۆتكەش، تەخلەش خىزمىتىنى تېزلىتىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى، يېزا ئىقتىسادىنىڭ گۈللەپ ياشنىشى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئېشىشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى كېرەك.

ۋە تارماقلاردىكى پارتكوملار (پارتكورۇپپىلار) مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقىقىي كۈچەيتىشى، بولۇپمۇ بۇ ئىشنى پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ 1 - قول باشلىقلىرى تۇتۇشى، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتىنى ئۈستىگە ئېلىشى، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ھەقىقىي، پۈختا، چىڭ تۇتۇشى كېرەك. 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە خەلق ئاممىسىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بولۇۋاتقان مەسىلىلەرنى ئېتىبار بىلەن ھەل قىلىشى كېرەك. ھەر خىل شەكىللەرنى قوللىنىپ، دائىرىسى كەڭ، تەسىرى كۈچلۈك پائالىيەتلەرنى نۇقتىلىق، قاراتمىلىقى بولغان ھالدا تەشكىللىك قانات يايدۇرۇشى، خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ ھەل قىلىشىنى ئۈمىد قىلىۋاتقان مەسىلىلەرنى ئالدى بىلەن ھەل قىلىپ، ئاممىنى روھلاندۇرۇشى كېرەك. ئۇنۇملۇك خىزمەت ئىشلەپ، 6 - ئومۇمىي يىغىنى روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇلۇشى ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈلۈشىگە ئەگىشىپ، خەلقتە خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان نۇرغۇن مەسىلىلەرنىڭ ھەل بولۇۋاتقانلىقىنى، بەزى مەسىلىلەرنىڭ خېلى ياخشى ھەل بولغانلىقىنى بىلدۈرۈش كېرەك.

«ئۇقتۇرۇش» تا مۇنۇلار تەلەپ قىلىندى: جايلار ۋە تارماقلار 6 - ئومۇمىي يىغىن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش داۋامىدا نازارەتچىلىك، تەكشۈرۈش ۋە ئۇچۇر - ئىنكاسلارغا ئەھمىيەت بېرىشى لازىم. خادىملارنى 6 - ئومۇمىي يىغىن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈش ئەھۋالىنى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش، تەنقىد قىلىشقا ئۈيۇشتۇرۇپ، ئاممىا ئەمەلىيەت جەريانىدا يارانقان ياخشى تەجرىبىلەرنى، ياخشى ئۇسۇللارنى يەكۈنلەپ ۋە كېڭەيتىپ، ئەمەلىيلەشمىگەن مەسىلىلەرنى ئىگىلەپ ۋە ھەل قىلىپ، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنىڭ تېخىمۇ يۇقىرى سەۋىيىدە راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولۇشى لازىم.

خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ دۆلەت ئىچى-سىرتىدىكى، ئاپتونوم رايون ئىچى-سىرتىدىكى چوڭ ئىشلارغا كۆڭۈل بۆلىدىغان، گېزىت ئوقۇيدىغان كىشىلەر بارغانسېرى كۆپەيدى.

سۈرەتتە: كىشىلەر ئۇرۇمچى شەھىرى كوچىلىرىدىكى گېزىت جاھازىسىدىن گېزىت ئوقۇماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **لى پېيفېك** فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى مۇۋەپپەقىيەتلىك يېپىلدى

قۇرۇلتاي ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ ئالاقىدار قارارلىرى ۋە دوكلاتنى ماقۇللىدى، يېڭى رەھبەرلىك ئاپپاراتنى سايلاپ چىقتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **جۇشىلىك، يالك فەن** خەۋەر قىلدىۋ: ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە جۇڭخۇا تەمىنات - سودا ھەمكارلىق باش كوپېراتىپىنىڭ زور كۈچ بىلەن قوللىشى ۋە كۆڭۈل بۆلۈشى بىلەن كۈنتەرتىپىنى ئوگۇشلۇق ئورۇنداپ، 11 - ئاينىڭ 17 - كۈنى چۈشتىن بۇرۇن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتى.

قۇرۇلتايدا ئالدى بىلەن يېڭىدىن سايلاپ چىقىلغان بۇ نۆۋەتلىك تەمىنات - سودا بىرلەشمىسى مۇدىرىيىتى، نازارەت قىلىش كومىتېتىنىڭ ئەزالىرىنىڭ ئومۇمىلىكى ئۈستىلىك ئۈستىدە؛ ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ «ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مۇلازىملىقنى ياخشىلاپ، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىقتىسادىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن تىرىشچان كۆرەش قىلايلى» سەرلەۋھىلىك خىزمەت دوكلاتى، «مالىيە خىزمىتى دوكلاتى» ۋە «ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ نىزامنامىسى» ئوقۇپ ئۆتۈلدى ۋە ماقۇللاندى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەننىڭ مۇئاۋىن سىلكىيۇەنى جۇچىيەنفەن قاتارلىقلار قاتناشتى.

يىغىندا ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دەللىلان مامقان ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ زور كۈچ بىلەن چوڭقۇرلاشتۇرۇشى ۋە نۆۋەتتە چىڭ تۇتۇشقا تېگىشلىك بىر نەچچە خىزمەت توغرىسىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشتا تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنى ھەقىقىي تۈردە دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىق ئىقتىسادىي تەشكىلاتى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش، يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش، ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى قۇرۇلۇشىنى گەۋدىلىك ئىنورۇنغا قويۇش، تەشكىلىي تۈزۈلمىنى راۋاجلاشتۇرۇپ، مۇلازىملىق ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، نازارەت قىلىش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ۋە قوغداپ، يار - يۆلەك بولۇشنى ياخشى تۇتۇپ، ئاخىردا تۆت جەھەتتىكى ئىسلاھات تەرەققىيات نىشانىغا يېتىش لازىم: بىرىنچىدىن، تەمىنات- سودا كوپېراتىپىنىڭ تەشكىلىي جەھەتتىكى ئاممىۋىلىقى، باشقۇرۇش جەھەتتىكى دېموكراتچىللىقى، ئىگىلىك باشقۇرۇش جەھەتتىكى جانلىلىقىنى تېرىشىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈپ ۋە كۈچەيتىپ، ئۇنى دېھقانلار ئاممىسىنىڭ ھەقىقىي ھەمكارلىق ئىقتىسادىي تەشكىلاتىغا ئايلاندۇرۇش لازىم؛ ئىككىنچىدىن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئىجتىمائىيلاشقان مۇلازىملىق سىستېمىسى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، تېرىشىپ ئۇنى يېزىلاردىكى ئۇنۇمۇبرسال مۇلازىملىق تەشكىلاتىغا ئايلاندۇرۇش كېرەك؛ ئۈچىنچىدىن، تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنى يېزا ئىگىلىكىدە مەھسۇلاتنى ئاشۇرۇشنى قوللاش، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشقا يارەملىشىش، يېزىلارنىڭ گۈللىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئاساسىدا راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلار بىلەن ئىقتىسادىي مەنپەئىتى بىردەك بولغان ھەقىقىي ئورتاق گەۋدىنى ئايلاندۇرۇش لازىم؛ تۆتىنچىدىن، دۆلەت تاپشۇرغان مۇھىم يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى ۋە يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرى تىجارىتى ۋەزىپىسىنى زىممىسىگە ئېلىش، پارتىيە ۋە ھۆكۈمەتنىڭ يېزا ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا ئالاقىدار فاكتورنى، سىياسەتلىرىنى تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، دېھقانلار ئاممىسىنىڭ پىكىر- تەلەپلىرىنى يەتكۈزۈش ئارقىلىق پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ دېھقانلار بىلەن ئالاقىلىشىدىغان كۆۋرۈك ۋە بەلۋاغ رولىنى ئويناش لازىم.

ج ك پ مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسى پارتىيە

ج ك پ مەركزي كومىتېت ئىشخانىسى پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسىنى ياساش، ئىشلىتىش بەلگىلىمىسىنى بېسىپ تارقاتتى

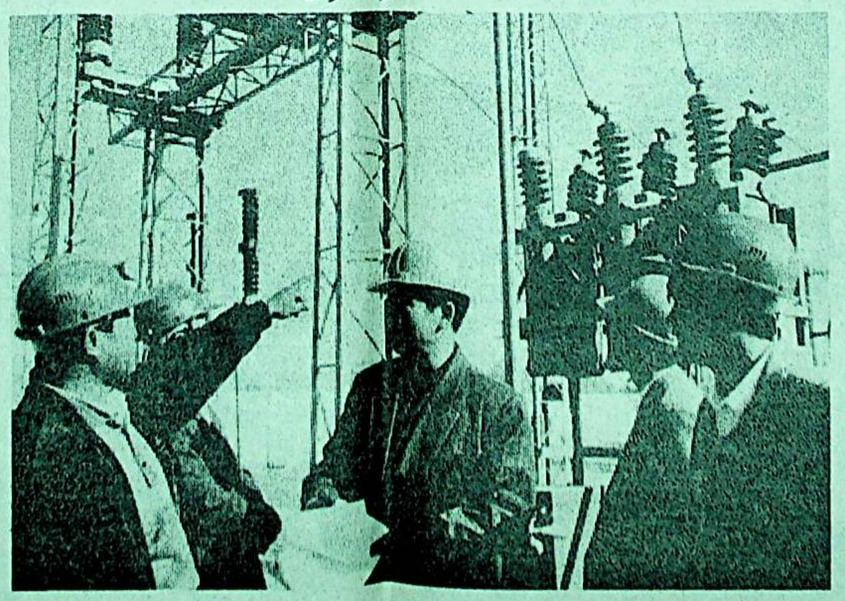
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 13 - نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزي كومىتېتى ئىشخانىسى يېقىندا ج ك پ مەركىزي كومىتېتىنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكەن «جۇڭگو كومموئىستىك پارتىيەسىنىڭ پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىش توغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمە» نى بېسىپ تارقىتىپ، جايلار ۋە تارماقلارنىڭ شۇ بويىچە ئىجرا قىلىشىنى تەلەپ قىلدى (تولۇق تېكىستى گېزىتىمىزنىڭ 4 - بېتىگە بېرىلدى). پارتىيە ئەزالىرى ۋاپات بولغاندىن كېيىن ئۇنىڭ جەسىتى ۋە جەسىت كۈلى قۇتىسى ئۇستىگە پارتىيە بايرىقىنى يېپىش مەسلىسى توغرىسىدا، ج ك پ مەركىزي كومىتېتى تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ ئالاقدار بەلگىلىمىسى بويىچە ئىش كۆرۈشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى چەت ئەلدىكى زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ قايتىپ كەلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **لۇۋاڭخاۋ، ۋاڭ خۇەيلىن** خەۋىرى قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ھامىدىن نىياز باشچىلىقىدىكى شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى روسىيە فېدېراتسىيەسىنىڭ ناكارمىك ئاپتونوم جۇمھۇرىيىتى، قازاقستان، قىرغىزستاندىكى زىيارىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتۇرۇپ، 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنى ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىرىدىن شې فۇپىڭ، يۈسۈپ مۇھەممىدى، ئاپتونوم رايونلىق مۇئاۋىن رەئىسى دەللىقان مامىقان ۋە ئالاقدار تەرەپلەرنىڭ مەسئۇللىرى ئايرودرومغا چىقىپ كۈتۈۋالدى.

خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى ۋەكىللەر ئۆمىكى زىيارەت مەزگىلىدە بۇ ئۈچ دۆلەت پارلامېنتلىرىنىڭ رەئىسلىرى، مۇئاۋىن زۇڭلىلىرى ۋە ئالاقدار تەرەپنىڭ مەسئۇللىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، ئىككى تەرەپ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەر ئۈستىدە پىكىر ئالماشتۇردى. ۋەكىللەر ئۆمىكى روسىيە فېدېراتسىيەسىنىڭ ناكارمىك ئاپتونوم جۇمھۇرىيىتىدە زىيارەتتە بولغاندا ھامىدىن نىياز ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋەزىيىتى، خەلق قۇرۇلتىيى تۈزۈمى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە - قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا شۇ يەردىكى مۇخبىرلارنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىپ، ئۇلارنىڭ سوئاللىرىغا جاۋاب بەردى.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى پارا ئېلىشقا دائىر ئالتە دېلونى سوتلاش نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى

پايتەخت پولات - تۆمۈر باش شىركىتىنىڭ سابىق يارداملىق باش دىرېكتورى جۇبېيفاڭ قاتارلىق ئالتە جىنايەتچى قانۇن بويىچە جازالاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى 14 - نويابر بېيجىڭ شەھەرلىك خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ پايتەخت پولات - تۆمۈر باش شىركىتىنىڭ سابىق يارداملىق باش دىرېكتورى جۇبېيفاڭ قاتارلىق كىشىلەرنىڭ پارا ئالغانلىقىغا دائىر ئالتە دېلو ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىش نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى: جۇبېيفاڭ پارا ئېلىش، پارا بېرىش جىنايىتى ئۆتكۈزگەنلىكى ئۈچۈن ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنىپ، ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىنىدىغان بولدى؛ لى مىن، چېن جىيەن، خې شېپىڭ، جاڭ لوپىڭ، جۇ ئەيجۈن قاتارلىق بەش جىنايەتچىگە قانۇن بويىچە جازا بېرىلدى.

خەلق سوت مەھكىمىسى بېكىتكەن پاكىتلارغا قارىغاندا، بۇ يىل 43 ياشقا كىرگەن جۇبېيفاڭ پايتەخت پولات - تۆمۈر باش شىركىتىنىڭ يارداملىق باش دىرېكتورى، پايتەخت پولات - تۆمۈر باش شىركىتى خەلقئارا سودا قۇرۇلۇش شىركىتىنىڭ مۇئاۋىن باش مۇدىرى، باش دىرېكتورى ئىدى. ئۇ 1993 - يىلى 6 - ئايدىن 1994 - يىلى 4 - ئايغىچە خىزمەتتىكى قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ تۆت قېتىمدا 9 مىليون 282 مىڭ يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) پارا ئالغان. ئايالى بىلەن قىزىنى شياڭگاڭدا ئولتۇراقلاشتۇرۇش ئۈچۈن، لى مىن، چېن جىيەن، خې شېپىڭ قاتارلىقلارغا 1 مىليون 200 مىڭ يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) پارا بەرگەن. ئۇنىڭ قىلمىشى پارا ئېلىش، پارا بېرىش جىنايىتىنى شەكىللەندۈرگەن. ئۇنىڭ قىلمىشى ئىنتايىن قەبىھ بولغانلىقتىن قانۇن بويىچە جازالىنىشقا تېگىشلىك ئىدى. سوت مەھكىمىسى تەپتىش ئورگىنى ئۇنىڭ پاراخورلۇق قىلمىشلىرىنى تەكشۈرۈۋاتقان مەزگىلدە، ئۇنىڭ ئەدلىيە ئورگىنى تېخى ئېگىلمىگەن جىنايى پاكىتلارنى ئۆزلۈكسىدىن ئىقرار قىلىپ تاپشۇرۇپ ھەم زاڭ پۇلىنى ئاكتىپلىق بىلەن قايتۇرۇپ، ئۆزگىرىش ئىپادىسىدە بولغانلىقىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئۇنىڭغا ئۆلۈم جازاسى بېرىپ ئىككى يىل كېچىكتۈرۈپ ئىجرا قىلىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش، بارلىق مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش جازاسى بېرىش توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى؛

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئۈرۈمچى شەھەرلىك ئىلېكتر - ئېنېرگىيە تارماقلىرىنىڭ زور كۆچ بىلەن قوللىشى ئارقىسىدا، ئۈرۈمچى ناھىيىسىنىڭ 108 مەمۇرىي كەنتىنىڭ ھەممىسىدە توك بار بولدى.

سۈرەتتە: 3 مىليون 426 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ياسالغان، تۆز- كۆلدىن داۋاۋان چىگىنچە بولغان 35 كىلوۋولتلىق توك يەتكۈزۈش- بېكىتى ئۈزگەر- تىش قۇرۇلۇش- دىن كۆرۈنۈش. ئۆز مۇخبىر رىمىز **فەن خاۋ** فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش يېتەكچىلىرى كۇرسى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **شى خۇلۇك** خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى 11 - ئاينىڭ 11 - كۈنىدىن 15 - كۈنىگىچە، پارتىيە 14 - ئۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش يېتەكچىلىرى كۇرسى ئېچىپ، نەزەرىيە، تەشۋىقات تايانچىلىرىنى تەربىيىلىدى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈملىرى، لېكتورلار ئۆمىكىدىن كەلگەن ئالاقدار رەھبەرلەر ۋە تەشۋىقات، مەدەنىيەت سىستېمىسىغا قاراشلىق نازارەت، ئىدارىلەرنىڭ ئالاقدار مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 60 نەچچە كىشى ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتى.

بۇ قېتىمقى تەربىيىلەش كۇرسىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى ھۇججەتلەرنى ئۆگىنىپ، روھىنى ئۆزلەشتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەخسۇس تېمىلار بويىچە مۇزاكىرە قىلىپ، ۋەزىپىنى ئايدىنگلاشتۇرۇپ، ئىشەنچىنى كۈچەيتىپ، تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇپ، قارارنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت بولدى.

يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك گۈللەندۈرۈش ئۈچۈن كۈرەش قىلايلى

- ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپى 4 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىينىڭ يىپلىغانلىقىنى تەبرىكلەيمىز

باش ماقالە

ئۈچ كۈن داۋاملاشقان ئاپتونوم رايونلۇق تەمىنات - سودا بىرلەشمە كوپېراتىپىنىڭ 4 - نۆۋەتلىك قۇرۇلتىيى كۆنتەرتىپلىرىنى تامامىلىغاندىن كېيىن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاخىرلاشتى. بۇ قېتىمقى قۇرۇلتايىنىڭ چاقىرىلغانلىقى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي تۇرمۇشىدىكى زور ئىش، شۇنداقلا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىشلىرىنى تەرەققىياتى تارىخىدىكى ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىلەرگە يول ئېچىشتىكى مۇھىم نامايانده، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىشلىرىنى گۈللەندۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، بىز يىغىننى قىزغىن تەبرىكلەيمىز.

يىقىنقى بىرنەچچە يىلدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىنىڭ يىللىق تاۋار سېتىۋېلىش - سېتىش سوممىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سودا ساھەسىدىكى سېتىۋېلىش - سېتىش ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 20 پىرسەنتىدىن كۆپرەكنى ئىگىلەپ كەلدى، جۇملىدىن يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش سوممىسى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنى سېتىش سوممىسى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى سېتىۋېلىش- سېتىش ئومۇمىي سوممىسىنىڭ 70 پىرسەنتىدىن كۆپرەكنى ئىگىلىدى، تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدە تۇتقان ئورنى ۋە ئوينىغان رولىغا باشقا ئىقتىسادىي تەشكىلاتلار ۋەكىللىك قىلالمايدۇ. بىز تەمىنات- سودا كوپېراتىپلىرى سىستېمىسىدا تىرىشىپ خىزمەت قىلىۋاتقان 70 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچىگە ئالىي ئېھتىرام بىلدۈرىمىز.

ئەمەلىيەت تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش مۇددىئاسىدا ئىزچىل چىك تۇرۇشى كېرەكلىكىنى ئىسپاتلىدى. ئاپتونوم رايونىمىز دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقنى ئاساس قىلغان چوڭ رايون، نەچچەئون يىلدىن بۇيان تەمىنات- سودا كوپېراتىپى بىلەن يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئارىسىدا قان بىلەن گۆشتەك قويۇق ئالاقە ئورنىتىلدى. يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىش مۇددىئاسىدىن چەتنىسە، تەمىنات - سودا ھەمكارلىق كوپېراتىپى مەۋجۇت بولۇپ تۇرالمايدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«ئون»نىڭ بىرى - رەشىدەم

(ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز) **مىرزەخمەت مۇھەممەت**

رەشىدەم 1985-يىلى شىخەنزە يېزا ئىگىلىك شۆيۈەنىنىڭ باغۋەنچىلىك فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرۈپ، ئانا يۇرتى غۇلجا شەھرىگە قايتىپ كەلدى ۋە شەھەرلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسىنىڭ تېخنىكا كېڭەيتىش پونكتىغا تەقسىم قىلىنىدى. ئۇ بىر مەزگىل ئىشخانىنىڭ ئۇششاق-چۈششەك ئىشلىرىنى قىلىپ يۈردى. بىر مۇنچە ۋاقتىنى گىزىت-ژۇرنال كۆرۈش بىلەن ئۆتكۈزدى. ئۇ «خىزمەت دېگەن شۇمىدۇ؟ مەن بۇنداق بىكار ئولتۇرۇسام ئۆگەنگەن بىلىملىرىمنى ئۇنتۇپ قالىدىغان ئوخشىمامدىمەن» دەپ ئويلىدى-ھەمدە ئىدارە رەھبەرلىكىگە ئۆزىنى كەسپىي خىزمەتكە قويۇش توغرىسىدا ئىلتىماس يازدى. ئىدارە رەھبەرلىكى ئۇنى غۇلجا شەھىرىنىڭ باغۋەنچىلىك تېخنىكىسى قىلىپ بەلگىلىدى. بۇ چاغ غۇلجا شەھىرىنىڭ 16 مىڭ مو مېۋىلىك بېغىدىن 13 مىڭ موسىنىڭ ئالما كۆچەتلىرى ئۈششۈپ نابۇت بولغان مەزگىل ئىدى. رەشىدەم شۇ كۈندىن باشلاپ ۋېلىسىپىت بىلەن غۇلجا شەھىرىنىڭ باغلىرىنى بىرمۇبىر ئايلاپ چىقىپ، مېۋە سورتلىرىنى تەكشۈردى، ئالما سورتلىرىنىڭ چېكىنىش ئەھۋالى ئېغىر بولغاچقا، نۇرغۇن دېھقانلار باغىدىن تۈزۈكرەك ھوسۇل ئالالمىغىدى. شۇڭا رەشىدەم جىددىي تەدبىر قوللىنىش توغرىسىدا يۇقىرىغا دوكلات يازدى. شەھەر بۇ مەسىلىنى مەخسۇس مۇزاكىرە قىلدى.

شۇ يىلى غۇلجا شەھىرىگە يېغىلغان باغۋەنچىلىك مۇتەخەسسىسلىرى غۇلجا شەھىرىنىڭ جۇغراپىيىلىك ئەھۋالىغا ئاساسەن، دېڭىز يۈزىدىن 850 مېتر ئېگىزلىكتىكى تەتۇر تېمپېراتۇرىلىق رايونلاردا باغ بىنا قىلىش پلانىنى ئىشتۇرىغا قويىدى. شەھەردە بۇنداق تەلەپكە ئۇيغۇن كېلىدىغان يەر پەقەت بايانداي بازىرىنىڭ سۇلۇق ئالمۇتا كەنتى بولۇپ، بۇ كەنت دېڭىز يۈزىدىن 1100 مېتر ئېگىز ئىدى. شەھەرلىك ئەمەس ئىدى. شەھەرلىك دېھقانچىلىق ئىدارىسى كەنتنە ئالدى بىلەن 60 مو يەردە باغ بىنا قىلىشنى ئورۇنلاشتۇردى ھەمدە بۇ ئىشقا تېخنىكا جەھەتتىن يېتەكچىلىك قىلىشقا رەشىدەمنى بەلگىلىدى. رەشىدەم ئالدى بىلەن 60 مو يەرنىڭ خەرىتىسىنى سىزىپ چىقتى، ئاندىن چارۋىچىلارغا بولغان تەشۋىق- تەربىيىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئورەك كولاپ، ياپونىيىنىڭ ئەلا سورتلۇق «فۇشى»، «مارشال» قاتارلىق ئالما كۆچەتلىرىنى تىكىشگە يېتەكچىلىك قىلدى. بۇ كەنتتىكى قازاق چارۋىچىلارنىڭ ئورەكنى تەلەپكە لايىق كولىيالماسلىقى، تەلەپكە لايىق تىكەلمەسلىكى رەشىدەمنى تەمتىرىتىپ قويدى. ئۇ ھەر بىر ئورەكنى كولاش ۋە كۆچەت تىكىشنى ئالدى بىلەن ئۆزى ئىشلەپ، ئۇلارغا بىرمۇبىر چۈشەندۈردى، شۇنداقلا ئۆزى ئۇلار بىلەن تەڭ ئىشلىدى. رەشىدەم ئالما سورتلىرىنىڭ ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ھەر مو يەرگە 20 تۇپ كۆچەت تىكىشتەك ئەنئەنىۋى ئۇسۇلنى ئۆزگەرتىپ، ھەر مو يەرگە 44 تۇپ كۆچەت تىكىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، كۆچەتلەرنى قوي قىغى بىلەن ئوغۇتلىدى. رەشىدەمنىڭ جاپالىق ئەجىر سىڭدۈرۈشى نەتىجىسىدە شۇ يىلى تىكىلگەن كۆچەتلەرنىڭ 95 % تىن كۆپرەكى تۇتتى. بۇ جەرياندا رەشىدەم ئېتىز بېشىدا قۇرۇق نان يەپ، كەچتە چارۋىچىلارنىڭ ئۆيىدە يېتىپ بىر يازنى ئۆتكۈزدى.

1989-يىلى قىش، كۆچەتلەرنى قىشلىق چاتاش زۆرۈر ئىدى. بۇ چاغدا رەشىدەم ئۆنجى بالىسىنى تۇغقاندى. بالا ھەم كۆچەتلەرنى پەرۋىش قىلىش خىزمىتى بىرلا ۋاقىتقا توغرا كېلىپ قالغاچقا، رەشىدەم تىنتىتىلىق ئېچىدە بىئارام بولدى: كۆچەتلەر قىشلىق چاتالمىسا، كېلەر يىلى مېۋىنگە كىرمەيدۇ، بۇۋاق ياخشى كۈتۈلمىسە، ئانىسىدىن ئايرىلىپ قالسا تېخىمۇ بولمايدۇ. قانداق قىلىش كېرەك؟ رەشىدەم ھەر ئىككىلا ئىشنى تەڭ قىلىش ئىپادىسىگە كەلدى. ئۇ كۆمۈر ئوشۇيدىغان ئاپتوموبىلغا ئولتۇرۇپ، ھەمراھ قىلىپ، ئۇلارغا ئۆزىنىڭ تەجرىبىسىنى بىرمۇبىر سۆزلەپ ۋە ئەملىي مەشغۇلات ئېلىپ بېرىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ بۇ جەھەتتىكى سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، بۇ بازارنىڭ تېخنىك مەسلىسىنى ھەل قىلدى.

رەشىدەمنىڭ زور كۈچ چىقىرىشى ئارقىسىدا سۇلۇق ئالمۇتا كەنتىنىڭ باغۋەنچىلىكى تېز تەرەققىي قىلىپ، كەنتتىكىلەرمۇ كۆرۈنەرلىك نەپكە ئېرىشتى. ئۇلار رەھبەرلىكتىن رەشىدەمنىڭ بۇ كەنتنىڭ باغ كۆلىمىنى كېڭەيتىشكە يېتەكچىلىك قىلىش ئۈچۈن يەنە بىر مەزگىل تۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. رەشىدەم يەنە بۇ كەنتتە بىر مەزگىل تۇرۇپ، ھەر يىلى 200 مو يەرگە مېۋىلىك كۆچەت تىكىپ باغ بىنا قىلىشقا يېتەكچىلىك قىلدى. 1995-يىلغا كەلگەندە بۇ كەنتنىڭ ئومۇمىي باغ كۆلىمى 1080 موغا يېتىپ، كۆچەتلەرنىڭ كۆپ قىسمى مېۋىگە كىردى.

سۇلۇق ئالمۇتا كەنتىنىڭ تەتۇر تېمپېراتۇرىلىق مېۋىلىك باغ قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسى ئورۇندىلىپ بولغاندىن كېيىن، رەشىدەمگە رەھبەرلىك يەنە غۇلجا شەھىرىنىڭ خەنبىك يېزىسىدا 720 مو باغ بىنا قىلىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش ۋەزىپىسىنى تاپشۇردى. ئۇ بۇ يەردە «خۇاگۈەن»، «سېرىق مارشال» قاتارلىق ئالما سورتىنى 30 مو يەردە ئۆستۈرۈپ، ئۇچ يىل تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق بۇ سورتلارنىڭ مېۋىلىشى تېز، مەھسۇلاتى يۇقىرى، سوغۇققا چىداملىق ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلىدى. بۇ سورتلار غۇلجا شەھىرىدە كېڭەيتىلىدىغان مۇھىم مېۋە سورتلىرىنىڭ بىرى قىلىپ بېكىتىلدى.

رەشىدەم 1993-يىلى بايانداي بازىرىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا تەينىلەندى. رەشىدەم بۇ يەردە يابونىيىنىڭ «زانە»، «فۇشى»، «فەنلولى»، «يالىك» قاتارلىق ئۈزۈم سورتلىرىنى تىكىپ، سىناق قىلىش ئارقىلىق «فەنلولى» بىلەن «زانە» ئۈزۈم سورتىنىڭ غۇلجىنىڭ تەبىئىي شارائىتىغا ماس كېلىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى. 1995-يىلى ئۇ يېتىشتۇرگەن ئون مو يەردىكى ئۈزۈمدىن ۋىلايەت بويىچە ئەڭ يۇقىرى ھوسۇل ئېلىنىپ، 30 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىنىدى.

رەشىدەمنىڭ ئون نەچچە يىللىق ياشلىق باھارى كۆچەت تىكىش، يېڭى مېۋە سورتلىرىنى تەجرىبە قىلىش، كېڭەيتىش بىلەن ئۆتتى. ئۇنىڭ «ئەلا سۈپەتلىك ئالما كۆچىتىنى تېز يېتىشتۇرۇش» تۈرى 1988-يىلى ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتى

بۇيلۇق تاجىك يېزىسى سۇ قۇرۇلۇشى مەركەز قىلىنغان «بەشتە ياخشى» يېزا قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىدى

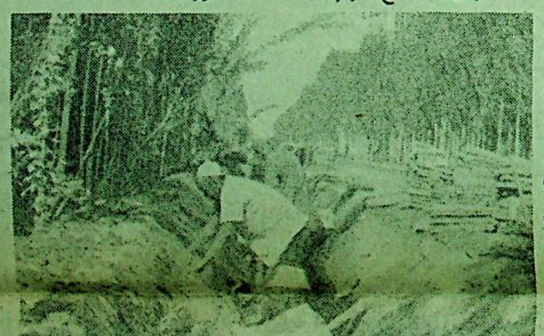

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت يولۋاس، تۇرسۇنجان تاش** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسىنىڭ بۇيلۇق تاجىك يېزىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئېتىزلارنى سالالاشتۇرۇش، ئېرىق- ئۆستەڭلەرنى يۇرۇشلەشتۇرۇش ۋە يەر ئاستى سۈيىدىن پايدىلىنىشنى ئىشلەپچىقىرىش تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنىڭ مۇھىم تەدبىرى سۈپىتىدە چاك تۇتتى. 38 مىڭ 780 ئىش كۈنى، 670 سائەت تراكتور سەرپ قىلىپ، 470 مو يەرنى سالالاشتۇردى، سۇغىرىش ئېرىقلىرىنى يۇرۇشلەشتۇردى، تاشلاندۇق يەرلەرنى تۈزلەپ 120 مو يەر ئۆزلەشتۇردى؛ دۇنيا بانكىسى بەرگەن قەرز پۇلدىن 290 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، يېزا بويىچە تۆت كىلومېتر ئۈزۈنلۇقتا بېتون قۇرۇلمىلىق سۇ سىڭىمىس ئېرىق، ئىككى كىلومېتر سۇ سىڭىمىس غول ئۆستەڭ، 65 ئورۇنغا تۇما ياسىدى؛ يەنە 120 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ ئىككى ئورۇنغا ماشىنىلاشقان قۇدۇق قازدى.

يەكەن ناھىيىلىك تۇرۇبا سۇيى شىركىتى سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىپ، شەھەر ئاھالىلىرىنى تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنياز قادىر** خەۋەر قىلىدۇ: يەكەن ناھىيىلىك تۇرۇبا سۇيى شىركىتى بۇلتۇردىن بۇيان سۇ مەنبەسىنى كۆپەيتىپ، شەھەر ئاھالىلىرىنى تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلاپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

بۇ شىركەت شەھەر ئاھالىلىرىنى تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەش پلانىنى تولۇق ئورۇندىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، شىركەتنىڭ قائىدە- تۈزۈملىرىنى ئىسلاھ قىلىپ، بىر يۇرۇش مۇكەممەل ئىش ئورنى مەسئۇلىيەت تۈزۈمى ئورنىتىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. تۇرۇبا سۇيى مەنبەلىرىنىڭ بېسىم كۈچى تۆۋەن بولۇش ھالىتىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، 2 مىليون 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىپ، سەككىز كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا غول تۇرۇبا كۆمدى؛ ئىككى ئورۇندا قۇدۇق قېزىپ ئەسلىدىكى ئۈچ قۇدۇقنى بەشكە يەتكۈزدى ۋە سۇ مۇنارى ياساپ، سۇنىڭ بېسىمىنى كۆچەيتتى. سۇنىڭ سۈپىتى دەرىجىسىنى ئۆلچەيدىغان لابوراتورىيىلىك تەكشۈرۈش ئۇسكۇنىسى سېتىۋېلىپ ئىشقا كىرىشتۇرۇپ، سۇنىڭ پاكىزلىقىغا كاپالەتلىك قىلدى. ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى قەرەللىك ھالدا تەشكىللەپ، تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەنگۈچى ئائىلىلەرنىڭ سۇ تۇرۇبىسى ۋە جۇمەكلىرىنى ھەقسىز رېمونت قىلىپ بەردى. شىركەت بۇنىڭدىن باشقا يەنە گۈلباغ يېزىسىنىڭ شەھەر ئەتراپىغا جايلاشقان توققۇز كەنتتىكى دېھقانلارنى تۇرۇبا سۇيى بىلەن تەمىنلەش نىسبىتىنى 80 % كە يەتكۈزدى.

خوتەن دېھقانچىلىق مەيدانلىرىنى باشقۇرۇش ئىدارىسىگە قاراشلىق گۈما دېھقانچىلىق مەيدانى بۇ يىل 9-ئاينىڭ 20-كۈنىگىچە 1

سۆلۈق ئالمۇتا كەنتى بولۇپ، بۇ كەنت دېڭىز يۈزىدىن 1100 مېتر ئېگىز ئىدى. شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يەردە 1000 مو باغ بىنا قىلىش پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بۇ كەنت بىلەن شەھەرنىڭ ئارىلىقى 20 كىلومېتردىن ئارتۇق بولۇپ، قاتنىشى قولايسىز ئىدى، بۇ ئاساسەن قازاق چارۋىچىلار ئولتۇراقلاشقان كەنت بولۇپ، كەنتتە بىرمۇ تۆپىمۇ ھۆلۈك دەرەخ يوق ئىدى. ھەر يىلى ئەتىيازدا تىكلىگەن كۆچەتلەر كېيىنكى يىلىغىچە چارۋامال غاجىلاپ ئوتۇنغا ئايلىناتتى، يېڭ بىنا قىلىش قازاق چارۋىچىلارنىڭ ئادىتى

ئۆزىدىن ئۆلچەملىك ئانار بازىسى ـ گۈما ناھىيىسىنىڭ پىيالما يېزىسى تۆۋەن تېمپېراتۇرا، قۇرغاقچىلىق قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەر ئۈستىدىن غەلبە قىلىپ، 3000 مو يەردىكى ئانارلىرىدىن مول ھوسۇل ئالدى. ئانارلىرىنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 128 مىڭ كىلوگرامغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن 11 مىڭ كىلوگرام ئاشتى.

سۈرەتتە: خوتەن ۋىلايىتى ۋە گۈما ناھىيىسىنىڭ مەسئۇللىرى كادىرلار ۋە ئانارچىلىق كەسپىي ئالىملىرىدىن ئىبارەت ھوسۇلنى ئاشۇرۇش تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلىمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

باشلەنگەر يېزىسىدىكى دېھقانلار ئۆرۈك تېقىدىن 14 مىليون يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىمىت مۇھەممەت** خەۋىر قىلدۇ: گۈما ناھىيىسىنىڭ باشلەنگەر يېزىسىدا باغۋەنچىلىك تەرەققىي قىلىپ مېۋىلىك باغ كۆلىمى 5,212 موغا، مېۋىگە كىرگەن باغ كۆلىمى 2721 موغا يەتتى. شۇڭا بۇ يىللىق ئۆرۈك 357 مىڭ 300 كىلوگرامغا يەتتى. دېھقانلار ئۆرۈك تېقىدىن 14 مىليون 649 مىڭ 300 يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ ھەر بىر نوپۇسقا 407 يۈەندىن توغرا كەلدى.

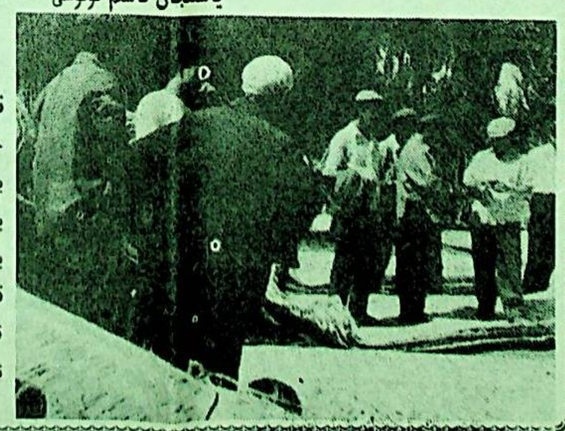
ماموت قاسىم باغۋەنچىلىكتىن نەپ ئالدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نۇردۇن ھەسەن**نىڭ خەۋىر قىلىشچە، يەكەن ناھىيىسى قوشراپ يېزا لەڭگەر كەنتىدىكى مامۇت قاسىم 1994-يىلىدىن باشلاپ ھۆددە ئالغان يەرلىرىگە مېۋىلىك كۆچەت تىكىپ، باغ بىنا قىلغان ھەمدە مېۋە كۆچەتلىرىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا تۇجۇپلەپ پەرۋىش قىلغاچقا، مېۋىلىك كۆچەتلەر ئۆتكەن يىلدىن باشلاپ مېۋىگە كىرگەن، بۇ يىل ئۇ 9-ئاينىڭ 30-كۈنىگە قەدەر، 70 تۇپ ئالما كۆچىتىدىن تۆت تونىدىن ئارتۇق ئالما ئالدى.

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئونيار يۇزى يېزىسى ھىدلىيۇزى كەنتىدىكى دېھقانلار ئۆز جايىنىڭ قومۇش كۆپ بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، بورىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىپ، ناھىيە ئەترايىدىكى دېھقانلارنىڭ بورىغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇردى ۋە ئائىلە كىرىمىنى كۆپەيتتى.

سۈرەتتە: دېھقانلار بورا ساتماقتا.

ياسىنجان قاسىم فوتوسى

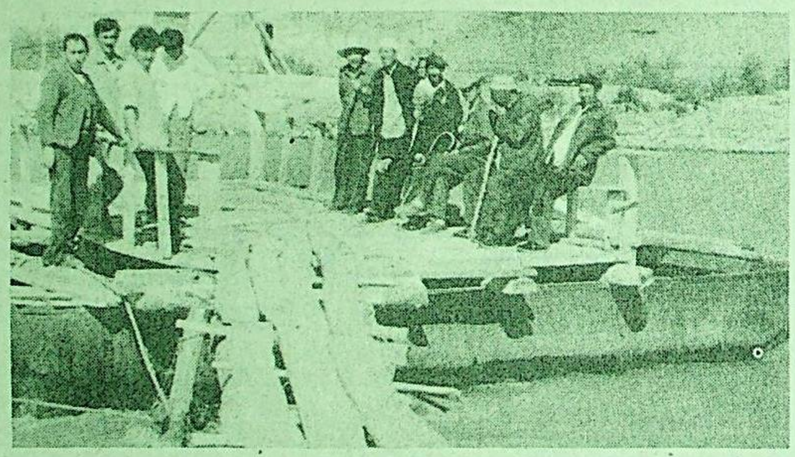

ئۇلار قوغۇن، تاۋۇزدىن 500 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى

يەكەن ناھىيىسىدىكى خاڭدى بازىرى تاغارچى ۋە كۆتەككۆۋرۈك كەنتى قاتارلىق 15 كەنتتىكى ئېخىت راخمان، مۇھەممەت سادىق قاتارلىق 100 ئائىلىلىك دېھقان بۇيىل 2-ئايدىن 5-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر 75 مىڭ 850 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، 505 موبوز يەر ئېچىپ، قوغۇن، تاۋۇز تېرىغاندى. باشقۇرۇش ۋە تورلۇق پېرۇشى ئىشلىرىنى تۇجۇپلەپ ئىشلىگەنلىكتىن، ئۇلارنىڭ قوغۇن، تاۋۇزى ئوبدان ئوخشىدى.

نەتىجىدە ئۇلار 10-ئاينىڭ بېشىغا قەدەر قوغۇن، تاۋۇزدىن 580 مىڭ 500 يۈەن كىرىم قىلىپ، 504 مىڭ 650 يۈەن ساپ پايدىغا ئېرىشتى.

ئابدۇراخمان نۇرمەمەت

تېكەس ناھىيىلىك تەبىئىي توقايلىقلارنى قوغداش پونكتى 20 مىڭ يۈەن تاجرىتىپ تېكەس دەريالىسىغا كېمە سېلىپ، دەريانىڭ جەنۇبىدىكى مېڭۈلاق كەنتى، ناھىيىلىك ئورۇقلۇق يېتىشتۇرۇش مەيدانىدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ناھىيە بازىرىغا كىرىش قىينچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

سۈرەتتە: دېھقانلار كېمە ئارقىلىق دەريادىن ئۆتمەكتە.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مىرزەخمەت مۇھەممەت** فوتوسى

گۈجەنباغ يېزا دېھقانلىرى كۆكتاتتىن 2 مىليون يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرۇپ توختى** خەۋىر قىلدۇ: خوتەن شەھرىنىڭ گۈجەنباغ يېزىسىدا 9 مىليون 500 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 500 مو يەردە كۆكتاتلىق بازىسى بەرپا قىلىنغان، سۇلياۋ يوپۇق پېپىر، 25 خىلدىن ئارتۇق كۆكتات تېرىلغاندى. بۇ يېزا ئۆتكەن يىلى ۋە بۇ يىل شەھەر خەلقىنى يېگى كۆكتات بىلەن تەمىنلەندى. بۇ يىل باشقا، بازارنى 6000 تونا كۆكتات بىلەن تەمىنلەپ، 2 مىليون 112 مىڭ 500 يۈەن كىرىم قىلدى.

تازغۇن يېزىسىدا 13 مىڭ مو يەرنىڭ سۇغىرىش شارائىتى ياخشىلاندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سابىرجان سېيىت** خەۋىر قىلدۇ: قەشقەر يېگانە ناھىيىسىنىڭ تازغۇن يېزىسى ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىشنىڭ تۇرلۇك پىلان- تەدبىرلىرىنى تۇزۇپ چىقىپ، ۋەزىپىلەرنى كەنت، مەھەللە- رگىچە ئەمەلىيلەشتۈرگەچكە، ئېتىز- ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى، يېزا بويىچە 6.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستەك ياسالدى، 56 ئورۇنغا توما- تاقاق، 24 ئورۇنغا كۆۋرۈك سېلىنىپ، 13 مىڭ مو تېرىلغۇ يەرنىڭ سۇغىرىلىش شارائىتى ياخشىلاندى.

قىسقا خەۋەرلەر

△ يېقىندا لوپ ناھىيىسىدە 13 مىڭ 374 نامرات ئائىلىنىڭ 1 مىليون 169 مىڭ يۈەن دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق ۋە يېزا ئىگىلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجى كەچۈرۈم قىلىندى.

نۇرمۇھەممەت مەخمۇت

△ قورغاس غەربىي ئېغىز شۆبە باج ئىدارىسى 9-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 11 مىليون 236 مىڭ يۈەن باج يىغىۋېلىپ، بۇ يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئىككى يېرىم ئاي بۇرۇن، 160 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

يۈسۈپ مەمتىلى

2 مىليون يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

ئابدۇرېھىم ئىسمائىل

△ توققۇزتارا ناھىيىلىك بېزا ئىگىلىك بانكىسى بۇ يىل پائال مەبلەغ توپلاپ، ئاشلىق سېتىۋېلىشقا 16 مىليون 900 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقاتتى.

شۆھرەت ماھمۇت

△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ سېرىقبۇيا بازارلىق دۆلەت باج پونكتى 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىغىچە 660 مىڭ يۈەن باج يىغىۋېلىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئىككى يېرىم ئاي بۇرۇن، 160 مىڭ يۈەن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

يۈسۈپ مەمتىلى

كورلا شەھرى كەسىپ- تېخنىكا مائارىنىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، تېخنىك ئىشچىلارنى كۆپلەپ يېتىشتۇرمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپجان ئېلى** خەۋەر قىلىدۇ: كورلا شەھرى ئاساسىي مائارىنىڭ تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىللە كەسىپ - تېخنىكا مائارىنىنى راۋاجلاندۇرۇشقا زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئۇنى مۇنەييەن كۆلەمگە ئىگە قىلدى.

1994 - يىلى كورلا شەھەرلىك پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى كەسىپى مائارىنىڭ كۆلەم جەھەتتىن رەتكە سالدى، ئۇنىڭ باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، شەھەرلىك 1-، 2 - كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپىنى بىرلەشتۈرۈپ، شەھەرلىك كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ قىلىپ باشقۇرۇشنى قارار قىلدى. ئىككى مەكتەپنىڭ ئادەم كۈچى، ماددىي كۈچى ۋە مالىيە كۈچى بىرلەشتۈرۈلۈپ، ھەر ئىككىسنىڭ ئارتۇقچىلىقى جارى قىلدۇرۇلدى. تەڭشەلگەندىن كېيىن، بۇ مەكتەپ مائارىپ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مائارىپ سۈپىتى ۋە مەكتەپ باشقۇرۇش ئۇنۇمىنى ئۆستۈردى.

كورلا شەھەرلىك پارتكوم كەسىپى مائارىنىنى مۇنەييەن كۆلەمگە ئىگە قىلىش، كەسىپى مەكتەپلەردە مۇنەييەن ئالاھىدىلىك يارىتىش، مۇنەييەن تەسىر پەيدا قىلىش، ئومۇمىي جەھەتتىن كۆپ ئىقتىدارلىق مىللىيلار بىلەن خەنزۇلار بىرلەشكەن كەسىپى مەكتەپ بەرپا قىلىش ئۈچۈن، كەسىپى مائارىنىڭ كۆرۈش نىشانىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، كەسىپ- تېخنىكا مائارىنىڭ تەرەققىياتىغا ياخشى مۇھىت يارىتىپ بەردى. نەتىجىدە 1995 - يىلى 7 - ئايدا ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن كورلا شەھەرلىك كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ نامى كورلا شەھەرلىك كەسىپى تېخنىكۇمغا ئۆزگەرتىلدى. 1996- يىلى 7 - ئايدا دۆلەتلىك مائارىپ كومىتېتى تەرىپىدىن مەملىكەت بويىچە نۆۋەتلىق كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 472 گە يەتتى. مەكتەپ پراكتىكا بازىلىرىدىن ئۆلچەملىك پايدىلاندى. نەتىجىدە دەرسخانىدىكى نەزەرىيە ئوگىنىشى بىلەن پراكتىكا بازىسىدىكى ئەمەلىي مەشغۇلاتنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، كەسىپى مائارىپ سۈپىتى ئۆستى. ئىككى يىلدىن بۇيان شەھەرلىك كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتە 850 نەپەر ئوقۇغۇچى ئوقۇش پۈتتۈرۈپ، كۆپ قىسمى ئىشقا ئورۇنلاشتى. ئۇلار ئۆز ئىش ئورۇنلىرىدا تالانتى ۋە ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرماقتا.

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سۇلايمان ئۆمەر** خەۋەر قىلىدۇ: پوسكام ناھىيىسى پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، تەدبىرلەرنى تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرگەنلىكتىن، ئاممىنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش ئاڭلىقلىقى ئېشىپ، ناھىيىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلدى.

بۇ ناھىيەدىكى ئاساسلىق مەسئۇل كادىرلارنىڭ ھەممىسى يېزىلارنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە مەسئۇل بولدى. يېزىلاردا بۇ خىزمەتنى پارتكوم شۇجىلىرى ۋە يېزا - مەيدان باشلىقلىرى بۇاستە تۇتتى. 16 يېزا، بازارنىڭ ھەممىسىدە پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىگە پىتەكچىلىك قىلىش جەمئىيىتى قۇرۇلدى. كەنتلەردە بىردىن ئىككىگىچە پىلانلىق تۇغۇت تەشۋىقاتچىسى ۋە دورا تارقاتقۇچى سەپلەندى. مەھەللىدە ئۇچۇر يەتكۈزگۈچى بولۇش ئىشقا ئاشورۇلدى ھەمدە مەخسۇس ئىشخانا ۋە دورا سايمانلار تولۇقلاپ بېرىلدى. نوپۇسنى نىشانلىق باشقۇرۇش چارىسى قوللىنىلىپ، ناھىيە بىلەن ھەرقايسى يېزا - بازار- مەيدانلار، يېزا - بازار، مەيدانلار بىلەن كەنتلەر، كەنتلەر بىلەن مەھەللە ۋە ئائىلىلەر ئوزئارا پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش بويىچە مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالىدى. ئاما ئارىسدا پارتىيىنىڭ پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش خىزمىتىگە ئائىت سىياسەت - بەلگىلىمىلىرىنىڭ روھىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ناھىيە بويىچە «پىلانسىز پەرزەنت كۆرۈشتىن خالى يېزا - كەنت» قۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ئىلغار ئورۇنلارنىڭ تەجرىبىلىرىنى ۋاقتىدا كېڭەيتتى، ھەر يىلى پىلانلىق تۇغۇت بىلىملىرى ھازىر مەكتەپتە ئوقۇۋاتقان كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ ئوقۇغۇچىسى 472 گە يەتتى. مەكتەپ پراكتىكا بازىلىرىدىن ئۆلچەملىك پايدىلاندى. نەتىجىدە دەرسخانىدىكى نەزەرىيە ئوگىنىشى بىلەن پراكتىكا بازىسىدىكى ئەمەلىي مەشغۇلاتنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈش ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، كەسىپى مائارىپ سۈپىتى ئۆستى. ئىككى يىلدىن بۇيان شەھەرلىك كەسىپى تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپتە 850 نەپەر ئوقۇغۇچى ئوقۇش پۈتتۈرۈپ، كۆپ قىسمى ئىشقا ئورۇنلاشتى. ئۇلار ئۆز ئىش ئورۇنلىرىدا تالانتى ۋە ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرماقتا.

ئاھالىلەر كومىتېتى كادىرلىرىنىڭ ياخشى ئۈلگىسى

ئەنۋەر خالىق

ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ جەنۇبىي «ئازادلىق» يولى كېڭگىر مەسچىت كوچىسى ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ھەمراخان ئاپچىنىڭ نامى تىلغا ئېلىنسىلا، شۇ جايدا ئولتۇرۇشلۇق ھەر مىللەت ئاھالىسىنىڭ دىلى سۆيۈنىدۇ.

بۇ يىل 56 ياشقا كىرگەن ھەمراخان ئاچا ئىلگىرى مەھەللە ئاھالىلەر كۆرۈپىسىنىڭ باشلىقى، جەنۇبىي «ئازادلىق» دوختۇرخانىغا ئېلىپ بارىدۇ، ئۇ ئۆز يېنىدىن 2000 يۈەن چىقىرىپ داۋالاش ھەققى تاپشۇرىدۇ ھەمدە ئۆزى ئىگىسى خەتەردىن قۇتۇلغانغا قەدەر ئىككى كېچە- كۈندۈز يېنىدىن ئايرىلماي قارايدۇ.

يەنە بىر قېتىم ئالتە نەپەر ئادەم سودىگىرى 14 ياشلىق پاتگۇل ئىسىملىك بىر قىزچاقنى ئالداپ تۇرپاندىن ئۈرۈمچىگە ئېلىپ كېلىدۇ. ھەمراخان ئاچا ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ ئادەملىرى بىلەن بىرلىكتە ئۇلارنى تېپىپ چىقىپ، قىزچاقنى ئۆز ئاتا- ئانىسىغا قايتۇرۇپ بېرىدۇ. ئۇ ئۆز ئۆيىدە ئىككى قېتىم ئوغرىلىق قىلغان ئوغرىنى تۇتۇۋېلىپ، ئۇنى ساقچى ئورنىغا ئاپىرىپ بېرىدۇ.

ھەمراخان ئاچا ئاھالىلەر كومىتېتىنىڭ ھەر يىلى شەھەر تەرىپىدىن «3 - دەرىجىلىك ئاھالىلەر كومىتېتى» ۋە «بەشتە ياخشى» ئاھالىلەر كومىتېتى دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشىپ كەلدى.

رەھبەرلىك كۈچەپتىلىپ، تەدبىرلەر تولۇق ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەنلىكتىن، پوسكام ناھىيىسىنىڭ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ياخشى نەتىجىلەر قولغا كەلدى

باي ناھىيىسىدە ئوقۇشسىز قالغان ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش بويىچە خەلق پۇل ئامانىتىگە قاتنىشىش تەشۋىقات پائالىيىتى ياخشى ئېلىپ بېرىلماقتا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھەسەن ئابدۇۋېلى** خەۋەر قىلىدۇ: باي ناھىيىسىدە ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك بانكىسى بىلەن ياشلار - ئۆسمۈرلەر تەرەققىيات فوندى جەمئىيىتى بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان ئوقۇشسىز قالغان ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش بويىچە خەلق پۇل ئامانىتىگە قاتنىشىش تەشۋىقات پائالىيىتى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇلماقتا.

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىزمەتكە مەخسۇس رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنى قۇرۇپ، خادىملىرىنى تولۇقلاپ، مەخسۇس ئىشخانا تەسىس قىلدى، يېزا ئىگىلىك بانكىسى، ئىتتىپاق كومىتېتى قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ مەسئۇللىرىنى كونكرېت پىتەكچىلىك قىلىشقا ئاجراتتى، مەخسۇس ئۇقتۇرۇش تارقىتىپ، شەھەر ۋە يېزا ئاھالىسىنى بۇ پائالىيەتكە ئاكتىپ قاتنىشىشقا سەپەرۋەر قىلدى.

مۇددەتى بىر يىل بولىدىغان، دەسمايىسى 50 يۈەندىن يۇقىرى بولۇپ، بىر قېتىمدىلا بانكىغا قويۇلىدىغان، ئۆسۈمى ئىنائەن قىلىنىدىغان مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش پۇل ئامانىتى يېزا ئىگىلىك بانكىسىدا بېجىرىلىپ، ئۆسۈمى ياشلار- ئۆسمۈرلەر فوندى جەمئىيىتىگە تاپشۇرۇلىدۇ.

بۇ ناھىيىدىكى ھەرقايسى يېزا - بازار، مەيدان ۋە ناھىيىگە بۇاستە قاراشلىق ئورۇنلار بويىچە زېھن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈشنى داۋاملاشتۇردى. پىلانسىز پەرزەنت كۆرگۈچىلەردىن ئىلىنغان جەرىمانە پۇللارنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەخسۇس پۇلنى مەخسۇس ئورۇنغا ئىشلىتىش ئارقىلىق ئاممىنىڭ بۇ خىزمەتنىڭ ئەھمىيىتى ۋە مۇھىملىقىغا بولغان ئىشەنچىسىنى ئۆستۈردى. 1993 - يىلى مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى ۋە دۆلەتلىك پىلانلىق تۇغۇت كومىتېتى بۇ ناھىيىگە مەملىكەت بويىچە «پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش خىزمىتىدىكى ئىلغار ناھىيە»دەپ نام بەرگەندىن كېيىن، بۇ ناھىيە بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، 1994 - ۋە 1995 - يىللىرىمۇ پىلانلىق تۇغۇت خىزمىتىدە ئىلايەت ھەم ئاپتونوم رايون بويىچە ئىلغار ناھىيە بولدى.

بۇ يىل10 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىغىچە ناھىيە بويىچە پىلانلىق پەرزەنت كۆرۈش نىسبىتى 99.34 % كە يەتتى. ھەر خىل تۇغۇت چەكلەش تەدبىرى قوللانغان ئاياللار 17 مىڭ 474 كە يېتىپ، تۇغۇت چەكلەش نىسبىتى 61.27 % كە يېتىپ، ئالدىنقى يىلنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 4.21 % يۇقىرى بولدى. دورا- سايمانلاردىن پايدىلىنىش نىسبىتى 74.26 % كە يەتتى.

ئاتۇش شەھرى ئوقۇتقۇچىلار قوشۇنى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، مەملىكەت، ئاپتونوم رايون، ئوبلاست دەرىجىلىك زور بىر تۇركۈم «باغۋەن»لەر بارلىققا كەلدى.

سۈرەتتە: ئۇستۇن ئاتۇش پېزىسىنىڭ ئىكساق كەنتىدە «ھۇسەينىيە» مەكتىپى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 110 يىللىقىنى خاتىرىلەش مەرىكىسىدە پارتتىن ئۆتۈۋاتقان ئىلغار ئوقۇتقۇچىلار ۋەكىللىرى.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل** فوتوسى

قانتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى بوشاشمای، ئۇزاق مەزگىل ئېلىپ بارغاندىلا، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا، خەلق ئاممىسىنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ

گۈرۈپپىسىنىڭ باشلىقى، جەنۇبىي «ئازادلىق» يولى شەھەر باشقۇرۇش ئىشخانىسىنىڭ تازىلىق نازارەتچىسى بولۇپ ئىشلىدى. 1982- يىلى تەشكىل ئۇنى كېڭىگىر مەسچىت كوچىسى ئاھاللەر كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرلىقىغا بەلگىلىدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايدا ئارانلا بىرقانچە ئون يۇەن تۇرمۇش راسخوتى بېرىلىدىغان، جاپالىق . بۇ خىزمەتنى ئۈستىگە ئالدى. ھەمراخان ئاچا شۇنىڭدىن باشلاپ ھاردىم - تالدىم دېمەي 20 يىلغا يېقىن ئىشلەپ، بۇ ئاھاللەر رايونىدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى بىلەن چوڭقۇر دوستلۇق ئورناتتى ھەم ئامما ئارىسىدا مەلۇم ئىناۋەتكە ئىگە بولدى.

ئۆتكەن يىلى ئەتىيازنىڭ مەلۇم بىر كۈنى كېڭىگىر مەسچىت كوچىسىدا ئولتۇرۇشلۇق ئاھاللەردىن بىرەيلەن كېچىدە مەشكە ئوت قالاپ ئۇخلاپ قالدۇ ھەمدە مەشتىن چىققان كۆمۈر گازىدىن زەھەرلىنىپ ھاياتى خەتەر ئىچىدە قالدۇ. قولۇم - قوشنىلار بۇ ھادىسىنى بايقىغاندىن كېيىن تېزلىكتە ھەمراخان ئاچىنى ئىزدەپ تاپىدۇ. ھەمراخان ئاچا شۇ ھامان يېتىپ كېلىدۇ ھەم دېرىزە ئەينىكىنى چېقىپ ئۆيگە كىرىدۇ. ئۇ باشقىلارنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇيۇ ئىگىسىنى

مارالبېشى ناھىيىسى بىلەن شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن «مارالبېشى» ناملىق ئۇنىۋېرسال بەدىئىي سەنئەت فىلىمى سۈرەتكە ئېلىش گۇرۇپپىسىدىكى خادىملارنىڭ ئىككى ئايغا يېقىن جاپالىق ئىشلىشى، ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئارقىسىدا يېقىندا سۈرەتكە ئېلىنىپ بولدى. بۇ فىلىم يېڭى يىل بايرىمىدا تاماشىبىنلار بىلەن يۈز كۆرۈشىدۇ.

سۈرەتتە: ئارتىسلار نوموۇر ئورۇنداماقتا.

قۇددۇس تۇراق، ئەنۋەر خىزمەت فوتوسى

ئاممىنىڭ خاتىرجەم تىرىكچىلىك قىلىشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ

فېردۇن يەتتار

پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە تۆت ئايدىن كۆيرەك ۋاقىت ئېلىپ بېرىلغان قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى كۆرۈنەرلىك ئۇنۇمگە ئېرىشتى. جۈملىدىن ئاپتونوم رايونىمىزدا پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئاكتىپ قاتنىشىشى، سىياسىي قانۇن، ج خ ئورگانلىرىنىڭ جاپالىق ئىشلىشى ئارقىسىدا كۆرەش داغدۇغىلىق، غەلىبىلىك ئېلىپ بېرىلدى. بىر قىسىم چوڭ دېلولار ئارقا-ئارقىدىن پاش قىلىنىپ، گەۋدىلىك ئامانلىق مەسىللىرى تۈزەلدى. جەمئىيەتنىڭ ئامانلىق تەرتىپى ئومۇمىيۈزلۈك ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى. خەلق ئاممىسىنىڭ بىخەتەرلىك تۇيغۇسىمۇ كۆرۈنەرلىك ئۆستى.

ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، بۇ قېتىملىق قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى دەل ۋاقتىدا، ئۇنۇملۇك ئېلىپ بېرىلدى. جىنايى ھەرىكەتلەر ھەددىدىن ئاشقان، ئامانلىق مەسىللىرى كۆپەيگەن ئەھۋالدا، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ بىر قېتىملىق قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشى ئېلىپ بېرىش پارتىيىمىز ئىزچىل چىڭ تۇرۇپ كېلىۋاتقان فاڭجېن. شۇنداقلا يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ «ئىككى قولدا تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇش» ئىدىيىسىنىڭ جانلىق ئىپادىسى. مۇشۇنداق قىلغانداىلا، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى چۈشۈرۈپ، خەلق ئاممىسىدا جەمئىيەت ئامانلىقىغا ئىشەنچ تۇرغۇزغىلى بولىدۇ.

لېكىن شۇنىمۇ ئېيتىپ ئۆتۈش كېرەككى، چوڭ ۋەزىيەت ياخشىلانغىنى بىلەن ئايرىم مەسىللەر يەنىلا مەۋجۇت. بەزى جىنايەتچىلەر يەنىلا جىنايەت ئۆتكۈزۈۋاتىدۇ. بىر قىسىم جايلاردىكى گەۋدىلىك ئامانلىق مەسىللىرى تېخى تەلتۆكۈس ھەل بولمىدى. چوڭ دېلولارنى پاش قىلىش، قاچقان جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇش، جىنايەتچىلەر گۇرۇھىغا زەربە بېرىش ۋەزىپىسى يەنىلا قېيىن بولماقتا. شۇڭا ھەر دەرىجىلىك سىياسىي قانۇن، سوت، تەپتىش ۋە ج خ ئورگانلىرى چوقۇم يەنىمۇ ئىلگىرىلىگەن ھالدا ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنى چوڭقۇر، ئۈزاق، مەزگىل داۋاملاشتۇرۇپ، تېخىمۇ زور ئۇنۇمنى قولغا كەلتۈرۈشى كېرەك. بۇ مەركەزنىڭ تەلىپى بولۇپلا قالماي خەلق ئاممىسىنىڭ ئۈمىدى ۋە جەمئىيەت ئامانلىقى ۋەزىيىتىنىڭ ئېھتىياجى.

قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنىڭ غەلبە ھۆسنىنى قوغداپ، كۆرەشنى تېخىمۇ چوڭقۇر، ئۇزاق مەزگىل داۋاملاشتۇرۇش. ئۇچۇن، تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى چىڭ تۇتۇپ ئىشلەش كېرەك:

1. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەرنىڭ يۇكىنى دەرىجىدە كۆڭۈل بۆلۈشى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشنىڭ مۇھىم كاپالىتى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر قاتتىق زەربە بېرىشنى داۋاملىق مۇھىم خىزمەت قاتارىغا قويۇپ ئۇنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى تۇتقانغا ئوخشاش ھەقىقىي چىڭ تۇتۇشى كېرەك. قاتتىق زەربە بېرىشكە بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، مەركەزلىك، بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەت ئېلىپ بېرىش كېرەك. باشتىن ئاخىر قاتتىق زەربە بېرىشنىڭ نوپۇزىنى ساقلاپ، جىنايەتچىلەرگە ئارام ئېلىۋېلىش پۇرسىتى بەرمەي، خەلق ئاممىسىنىڭ بىخەتەرلىك تۇيغۇسىنى داۋاملىق ئۆستۈرۈپ، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە خەلق ئاممىسى ئۈچۈن ياخشى ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتىپ بېرىشى لازىم.

2. ھەر دەرىجىلىك ج خ ئورۇنلىرى ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىپ، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىش بىلەن بىللە مەركەزلىك، بىرلىككە كەلگەن ھەرىكەت ئېلىپ بېرىپ، مەخسۇس كۈرەش بىلەن داۋاملىق زەربە بېرىش خىزمىتىنى ئورگانىك بىرلەشتۈرۈپ، جىنايى دېلولارنىڭ قايتىلىنىشىدىن ساقلىنىشى كېرەك. جىنايەتچى ئۇنسۇرلار شامالغا قاراپ ھەرىكەت قىلىدۇ. ئۇلار بىزنىڭ 2 - قەدەمنى قانداق بېسىشىمىزغا قارايدۇ. زەربە ئاجىز، يۈزەكى بولۇپ قالسا، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسى ئۆسۈپ قالىدۇ، خەلقىمۇ رازى بولمايدۇ. شۇڭا ج خ ئورگانلىرى قاتتىق زەربە بېرىشنىڭ ئالدىنقى سېپىدە قەتئىي بوشاشماي كۈرەش قىلىشى لازىم.

3. قاتتىق زەربە بېرىشتە ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش كېرەك. ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش ئاممىغا ئېلىپ بېرىلغان بىر قېتىملىق قانۇن تەربىيىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ. ئاممىنى سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ جىنايەتچىلەر بىلەن كۈرەش قىلىش ئاكتىپچانلىقىنى جارى قىلدۇرغىلى، جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىشتە ئاسماندا تور، يەردە قاپقان قورۇشنى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە كۆچلۈك تەشۋىقات داغدۇغىسى قوزغاپ، مەركەزنىڭ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى داۋاملىق، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش توغرىسىدىكى كۆرسەتمىسىنى ھەر بىر ئائىللەرگىچە يەتكۈزۈش كېرەك.

4. قاتتىق زەربە بېرىش جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنىڭ مۇھىم ھالقىسى. جەمئىيەت ئامانلىقى مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈزاق مەزگىللىك ۋەزىپە. يەقەت قاتتىق زەربە بېرىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرغاندىلا، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاشنىڭ تۈرلۈك تەدبىرلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەملىيلەشتۈرگىلى بولىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن قاتتىق زەربە بېرىشنى داۋاملىق ئېلىپ بېرىش بىلەن بىر ۋاقىتتا تۈرلۈك بەلگىلىمە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، بىخەتەرلىكنى قوغداش تەدبىرلىرىنى ھەقىقىي كۆچەيتىپ، زەربە بېرىش بىلەن ئالدىنى ئېلىش، جازالاش بىلەن ئېگىزدىن تۈزىشنى بىللە ئېلىپ بېرىش كېرەك. ھەرقايسى تەرەپلەر ئورتاق ھەمكارلىشىپ، قاتتىق زەربە بېرىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، كۆرەشنى بوشاشماي، ئۈزاق مەزگىل داۋاملاشتۇرسلا، تىنچ، خاتىرجەم بولغان جەمئىيەت مۇھىتىنى يارىتقىلى ۋە ئۇنىڭغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

يېقىندا ئاقتو ناھىيىلىك قوراللىق بۆلۈمى خەلق ئەسكەرلىرىگە 45 كۈن داۋاملاشقان قارىغا ئېتىش، دالا يۇرۇش، چامباشچىلىق قاتارلىق مەزمۇنلاردا تەلىم - تەربىيە ئېلىپ بېرىپ، ئۇلارنىڭ ماھارىتىنى ئۆستۈردى.

سۈرەتتە: خەلق ئەسكەرلىرى مەشق قىلماقتا. **ئابلەت ھۈسەين** فوتوسى

گۇما ناھىيىسى پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋەر قىلىدۇ: بۇ يىل گۇما ناھىيىلىك پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى بىلەن ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى ئۆزئارا ماسلىشىپ، پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىدى.

ئۆتكەن يىل ناھىيىلىك پوچتا - تېلېگراف ئىدارىسى بۇ ناھىيىدىكى ھەرقايسى يېزا - بازارلىق پوچتا - تېلېگراف پونكىتلىرى بىلەن گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش بويىچە ماسلاشقان ئاساسىدا بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، 1997- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا تېخىمۇ كۆپ مۇشتەرى توپلاش، ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىتىش ئۈچۈن، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى كەڭ تۈردە ئېلىپ بارماقتا.

مەخسۇس ئادەم ئاجرىتىپ ئائىللەرگىچە بېرىپ مۇشتەرى قوبۇل قىلدى، سەييارە مۇلازىملىق قىلىپ، پەسىللىك، يېرىم يىللىق، يىللىق مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ئەتراپلىق قانات يايدۇرۇپ، ئابونتلارغا ئاسانلىق يارىتىپ بەردى. نۆۋەتتە ناھىيىلىك ۋە يېزا - بازارلىق پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى ئالدىنقى يىللاردىكى تەجرىبە- ساۋاقلارنى يەكۈنلەش ئاساسىدا بالدۇر ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بېرىپ، 1997- يىللىق پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا تېخىمۇ كۆپ مۇشتەرى توپلاش، ۋەزىپىنى ئاشۇرۇپ ئورۇنداش ئۈچۈن، تەشۋىقات - تەربىيە خىزمىتىنى كەڭ تۈردە ئېلىپ بارماقتا.

پايتەختتە يىغىلىش ئۆتكۈزۈلۈپ، يولداش ۋاڭ رۇفېي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقى خاتىرىلەندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى پارتىيە تارىخى تەتقىقات ئىشخانىسى مۇشۇ ئاينىڭ 13 - كۈنى «خەلق» سارىيىدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئۇزاق سانالاردىن ئۆتكەن پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى، كۆزگە كۆرۈنگەن سىياسىي پائالىيەتچى، كوممۇنىزمنىڭ سادىق جەڭچىسى يولداش ۋاڭ رۇفېي تۇغۇلغانلىقىنىڭ 100 يىللىقىنى خاتىرىلىدى، ۋاڭ رۇفېينىڭ شانلىق ئەتىجىلىرىنى چوڭقۇر ياد ئەتتى.

سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن قاتناشتى. يىغىندا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ سۆز قىلدى.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دېدى: بىز بۈگۈن يولداش ۋاڭ رۇفېينى خاتىرىلەۋاتىمىز، بىز ئۇنىڭ ھەقىقەتكە ئىنتىلىشتەك قەتئىي ئېتىقادى، بوشاشماي كۆرەش قىلىشتەك ئىنقىلابىي روھىنى؛ ئامما بىلەن زىچ ئالاقە باغلايدىغان، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەشتە چىڭ تۇرىدىغان، جان - دىل بىلەن خەلق مەنپەئىتىنى كۆزلەيدىغان ئېسىل ئىستىلىنى؛ پارتىيەۋىلىكنى، پرىنسىپنى تەكتىلەيدىغان، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويىدىغان ئېسىل پەزىلىتىنى؛ ئومۇمىيىلىقنى ئەلا بىلىپ، دۆلەت ۋە مىللەتنىڭ مەنپەئىتىنى ئاساس قىلىپ، ئىتتىپاقلىشىشقا بولىدىغان بارلىق كۈچلەر بىلەن ئىتتىپاقلىشالايدىغان روھىنى ئۆگىنىشىمىز لازىم. يولداش ۋاڭ رۇفېيدىن، ئىنقىلابىي ئەجدادلاردىن ۋە ئىنقىلابىي قۇربانلاردىن ئۆگىنىش ئارقىلىق، جۇڭخۇا ئېلىنى گۈللەندۈرۈش ئۈلۈغ غايىسىنى تىكلەپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتەك ئالىيجاناب پەزىلەت يېتىشتۇرۇپ، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىلمىي پوزىتسىيەسىدە چىڭ تۇرۇپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىشتەك ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، تىرىشىپ يۇقىرى ساپالىق كادىرلار قوشۇننىنى قۇرۇپ چىقىشىمىز، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزامچان سوتسىيالىزم پۇقرالىرىنى يېتىشتۇرۇپ چىقىشىمىز كېرەك.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى 11 - ئاينىڭ 8 - كۈنى بېيجىڭدا 19 - سانلىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي سىياسىي- قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتىنىڭ مۇدىرى رېن جېيەنشىن يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتى ياخشى ئىشلەنسە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش زۆرۈر ئالدىنقى شەرتكە ۋە ئىشەنچلىك كاپالەتكە ئىگە بولىدۇ. 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» نى ئەستايىدىل ئىزچىلاشتۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتىنى چوڭقۇر ئىلىپ بېرىش ھەر دەرىجىلىك جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتلىرى ۋە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى.

رېن جېيەنشىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ يىلنىڭ ئالدىنقى يېرىمدا پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ۋەزىيەتنىڭ ئۆمۈچىياجىغا ئاساسەن، قاتتىق زەربە بېرىش بويىچە مەركەزلىك بىر تۇتاش ھەرىكەت ئىلىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، جىنايى ئىشلار جىنايەتلىرىنىڭ كۆپىيىپ كېتىشىنى كۆچلۈك توسۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ داۋاملىق مۇقىم بولۇشىنى قوغداپ، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ بىردەك ھمايىسىگە ئېرىشتى.

بىز جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا ئاساسەن، ۋاقتىدا ئونۇملۇك ئۇسۇللارنى قوللىنىپ قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئىلىپ بېرىشىمىز كېرەك. ھازىر، «چوڭ دېلولارنى پاش قىلىش، قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى تۇتۇش، گۇرۇھ - شايكىلارغا زەربە بېرىش» ئىشىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇش بىلەن بىللە، جامائەت بىخەتەرلىكىگە، خەلق ئىمىمىسىنىڭ جانجان مەنپەئىتىگە بىۋاستە زىيان يەتكۈزگەن بۆلاڭچىلىق، ئوغرىلىق، لوكچەكلىك قاتارلىق جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىش، ئامانلىقى ياخشى بولمىغان رايونلار ۋە قاتناش لىنىيىلىرىنى ۋاقتىدا تۈزەش، مەنىۋى ئەخلەتلەرنى تازىلاش، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش قاتارلىق ئىجتىمائىي رەزىل ھادىسىلەرنى قەتئىي سۈپۈرۈپ تاشلاش كېرەك. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى ئەتىجىلىرىنى مۇستەھكەملەش، جەمئىيەت ئامانلىقىنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشىنى ساقلاش كېرەك.

رېن جېيەنشىن جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش بويىچە ئاساسىي قاتلام ئۆل قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق كۈچەيتىش، بىخەتەر، مەدەنىيەتلىك كىچىك رايون قۇرۇش پائالىيىتىنى كەڭ قانات يايدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

رېن جېيەنشىن مۇنۇلارنى تەكتىلىدى: قانۇن - تۈزۈم تەشۋىقات - تەربىيىسىنى يەنىمۇ كۈچەيتىش، بولۇپمۇ ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ جىنايەت ئۆتكۈزۈشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن بىرىنچى، زۆرۈر شەكىللەرنى قوللىنىپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرگە قانۇن بىلىملىرىنى سىڭدۈرۈش كېرەك؛ ئىككىنچى، نۇقتىلىق ئوبيېكتلارنى يېتەكلەش، ياردەم بېرىش، تەربىيىلەشنى كۈچەيتىش كېرەك؛ ئۈچىنچى، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ئېنىقلاپ ۋە تەرتىپكە سېلىپ، مەنىۋى ئەخلەتلەرنى سۈپۈرۈپ تاشلاش كېرەك؛ تۆتىنچى، كوممۇنىستىك ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ ياشلار - ئۆسمۈرلەرنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇش ۋە يېتەكلەشتىكى مۇھىم رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ياشلار - ئۆسمۈرلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش كېرەك.

مەركىزىي جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش كومىتېتى 19 - سانلىق ئومۇمىي يىغىن ئۆتكۈزدى

يىغىندا رېن جېيەنشىن قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە ئىلىپ بېرىشنى تەكتىلىدى

جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسى ياساش ۋە ئىشلىتىشكە دائىر بىر قانچە بەلگىلىمە

(ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى ئىشخانىسى 1996 - يىل 9 - ئاينىڭ 21 - كۈنى بېسىپ تارقاتتى)

1 - ماددا بۇ بەلگىلىمە جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسىنىڭ ئىزچىلىق قوغداش، پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسىنى ياساش، ئىشلىتىشنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسى جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ سىمۋولى ۋە ئالامىتى.

پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى ۋە ھەر بىر پارتىيە ئەزاسى پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ھۆرمەت قىلىشى ۋە ئاسرىشى كېرەك.

3 - ماددا جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بايرىقى - بايراق يۈزىگە پارتىيە بەلگىسىنىڭ سېرىق نۇسخىسى چۈشۈرۈلگەن قىزىل بايراق. جۇڭگو كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بەلگىسى — ئوغاق ئىچىگە سېرىق رەڭدە بەش بۇلۇڭلۇق يۇلتۇز ۋە بىر داس بىلەن بىر ئورغاقنىڭ بىرىكمىسى سىمۋول قىلىنغان شەكىلدىكى نەقىش.

4 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىشتە قاتتىق ئۇسۇل ۋە قائىدىلەرگە ئەمەل قىلىش كېرەك.

5 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىش ئىشلىرى ئۈستىدىن ئىزچىل كۈچلۈك نازارەت قىلىپ تۇرۇش كېرەك.

6 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىش ئىشلىرىنى ئىزچىل ئىسلاھ قىلىپ، ئۇنىڭ ئىلمىي، ئىلغار، ئەنئەنىۋى ۋە مىللىي ئالاھىدىلىكىنى ئىپادىلەيدىغان ئۇسلۇبىنى ئىزچىل ساقلاپ، ئۇنى ئۈزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈرۈپ بېرىش كېرەك.

7 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىش ئىشلىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇش ۋە باشقۇرۇش ۋەزىپىسى ئاساسەن مۇنداق بولىدۇ:

(1) پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام قۇرۇلتىيى ئېچىلغاندا، يېڭى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيەگە كىرىش قەسىمى بېرىش مۇراسىمى ئېلىپ بېرىلىدۇ.

(2) پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيى، ۋەكىللەر يىغىنى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك قۇرۇلتايلىرى، ۋەكىللەر يىغىنى ئېچىلغاندا پارتىيە بەلگىسى ئىشلىتىلىدۇ. ۋەكىللەر يىغىنى ۋە پارتىيە بەلگىسىنىڭ ئىككى تەرىپىگە بەشتىن قىزىل بايراق قويۇلۇشى كېرەك؛

(3) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى تارقاتقان تەقدىرنامە، گۇۋاھنامە ۋە باشقا شەرەپ كىلىشكىلىرى، گۇۋاھنامىلىرىگە پارتىيە بەلگىسى بېسىلىدۇ؛

(4) پارتىيىنىڭ ئېچكى مەتبۇئات بۆيۇملىرىغا پارتىيە بەلگىسى بېسىلىدۇ.

يۇقىرىدا ئېيتىلغانلاردىن باشقا ئەھۋالدا پارتىيە بەلگىسى ۋە ئۇنىڭ نۇسخىسىنى ئىشلىتىشتە پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كومىتېتىنىڭ تەشكىلات بۆلۈمىگە تەستىقلىتىش كېرەك.

8 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ياساش ۋە ئىشلىتىش ئىشلىرىنى ئىزچىل كۈچلۈك نازارەت قىلىپ تۇرۇش كېرەك. ئۇنىڭ ئىچىدە:

(1) پارتىيىنىڭ ئاساسىي قاتلام قۇرۇلتىيى ئېچىلغاندا، يېڭى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيەگە كىرىش قەسىمى بېرىش مۇراسىمى ئېلىپ بېرىلىدۇ.

(2) پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك قۇرۇلتىيى، ۋەكىللەر يىغىنى ۋە يەرلىك ھەر دەرىجىلىك قۇرۇلتايلىرى، ۋەكىللەر يىغىنى ئېچىلغاندا پارتىيە بەلگىسى ئىشلىتىلىدۇ. ۋەكىللەر يىغىنى ۋە پارتىيە بەلگىسىنىڭ ئىككى تەرىپىگە بەشتىن قىزىل بايراق قويۇلۇشى كېرەك؛

(3) پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى تارقاتقان تەقدىرنامە، گۇۋاھنامىلىرىگە پارتىيە بەلگىسى بېسىلىدۇ؛

(4) پارتىيىنىڭ ئېچكى مەتبۇئات بۆيۇملىرىغا پارتىيە بەلگىسى بېسىلىدۇ.

يۇقىرىدا ئېيتىلغانلاردىن باشقا ئەھۋالدا پارتىيە بەلگىسى ۋە ئۇنىڭ نۇسخىسىنى ئىشلىتىشتە پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىك ۋە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كومىتېتىنىڭ تەشكىلات بۆلۈمىگە تەستىقلىتىش كېرەك.

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى پارا ئېلىشقا دائىر ئالتە دېلونى سوتلاش نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى

(بېشى 1 - بەتتە)

بېيجىڭ شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن ئىدارە باشلىقى دەرىجىلىك كادىرى لى من 1993 - يىلى 6 - ئايدىن 1994 - يىلى 5 - ئايغىچە خىزمەتتىكى قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، جۇبېيفاڭنىڭ ئايالى بىلەن قىزىغا شياڭگاڭدا ئولتۇراقلىشىش رەسمىيىتىنى بېجىرىپ بېرىش جەريانىدا جۇبېيفاڭدىن ئىككى قېتىمدا 800 مىڭ يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) پارا ئالغان. بۇنىڭدىن باشقا ئۇ يەنە قول ئاستىدىكى كارخانىلاردىن 84 مىڭ يۈەن قىممەتتىدە پۇل - پوچەك پارا ئالغان. ئۇنىڭ پارا ئېلىش جىنايىتىنىڭ خاراكتېرى قەبىھ، قىلمىشى ئىنتايىن ئېغىر بولغانلىقى قەرز پۇل ئېلىپ بېرىش جەريانىدا 30 مىڭ ئامېرىكا دوللىرى پارا ئالغان. ئۇنىڭ پارا ئېلىش جىنايى قىلمىشى ئىنتايىن ئېغىر بولۇپ، قانۇن بويىچە قاتتىق جازالاش كېرەك ئىدى. سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭ بىر قىسىم جىنايى پاكىتلارنى ئىقرار قىلغانلىقىنى، باشقىلارنىڭ جىنايىتىنى پاش قىلىپ، باشقىلارنىڭ قانۇنغا خىلاپ جىنايى قىلمىشلىرىغا دائىر يىپ ئۇچى بىلەن تەمىنلەپ، خىزمەت كۆرسىتىش ئىپادىسىدە بولغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، قانۇن بويىچە جازانى يېنىكلىتىپ، ئۇنىڭغا 15 يىل مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈچ يىل مەھرۇم قىلىش، بىر قىسىم مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش جازاسى بېرىش توغرىسىدا

كومۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ پارتىيە بەلگىسى — ئورغاق بىلەن بولقىدىن تەركىب تاپقان.

4 - ماددا پارتىيە بايرىقىنىڭ ئومۇميۈزلۈك قوللىنىلىدىغان ئۆلچىمى تۆۋەندىكىدەك بەش خىل بولىدۇ:

(1) ئۇزۇنلۇقى 288 سانتىمېتر، كەڭلىكى 192 سانتىمېتر؛

(2) ئۇزۇنلۇقى 240 سانتىمېتر، كەڭلىكى 160 سانتىمېتر؛

(3) ئۇزۇنلۇقى 192 سانتىمېتر، كەڭلىكى 128 سانتىمېتر؛

(4) ئۇزۇنلۇقى 144 سانتىمېتر، كەڭلىكى 96 سانتىمېتر؛

(5) ئۇزۇنلۇقى 96 سانتىمېتر، كەڭلىكى 64 سانتىمېتر.

ئالاھىدە سورۇنلاردا ئومۇميۈزلۈك قوللىنىلىدىغان ئۆلچەمدىن باشقا ئۆلچەمدىكى پارتىيە بايرىقىنى ئىشلىتىشكە توغرا كەلسە، پارتىيىنىڭ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كومىتېتىنىڭ تەشكىلات بۆلۈمىگە تەستىقلىتىش كېرەك.

پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پارتىيىگە كىرىش قەسىمى بېرىش مۇراسىمى ئۆتكۈزۈلگەندە؛

(2) پارتىيە ئىچىدە زور تەبرىكلەش، خاتىرىلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلگەندە، پارتىيە كۇنى پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلگەندە؛

(3) پارتىيە كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ خىزمەت تارماقلىرى، پارتىيىنىڭ مەركىزىي كومىتېتى ۋە يەرلىك كومىتېتلىرى ئەۋەتكەن ۋەكالەت ئورگانلىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەت تارماقلىرى، پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرىنىڭ يىغىن زالىغا پارتىيە بايرىقى ئېسىلسا بولىدۇ.

دۆلەت بايرىقى قانۇنىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن دۆلەت بايرىقى چىقىرىلىدىغان سورۇنلاردا ئادەتتە پارتىيە بايرىقى بىللە ئېسىلمايدۇ.

7 - ماددا پارتىيە بەلگىسىنىڭ ئىشلىتىلىش دائىرىسى:

(1) پارتىيە كومىتېتى ۋە ئۇنىڭ خىزمەت تارماقلىرى، پارتىيىنىڭ مەركىزىي كومىتېتى ۋە يەرلىك كومىتېتلىرى ئەۋەتكەن ۋەكالەت ئورگانلىرى ۋە ئۇلارنىڭ خىزمەت تارماقلىرى، پارتىيىنىڭ ئىنتىزام تەكشۈرۈش ئورگانلىرى ۋە پارتكۇرۇپپىلارنىڭ تامغىسى ئوتتۇرىسىغا پارتىيە بەلگىسى ئويۇلۇشى كېرەك؛

تەشكىلات بۆلۈمگە تەستىقلىتىش كېرەك.

8 - ماددا پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى كۆزگە كۆرۈنىدىغان جايغا ئېسىش كېرەك. پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسى ۋە ئۇلارنىڭ نۇسخىسىنى ئىشلىتىشكە ئەستايىدىل، جىددىي مۇئامىلە قىلىش كېرەك.

9 - ماددا يىرتىلىپ كەتكەن، كىر بولۇپ كەتكەن، ئۆڭۈپ كەتكەن ياكى ياساش بەلگىلىمىسىگە ئويغۇن بولمىغان پارتىيە بايرىقى ۋە پارتىيە بەلگىسىنى ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

10 - ماددا پارتىيە بايرىقى، پارتىيە بەلگىسى ۋە ئۇنىڭ نۇسخىسىنى تاۋار ماركىسى ۋە ئېلان ئورنىدا ئىشلىتىشكە بولمايدۇ.

11 - ماددا پارتىيىنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى بۇ بەلگىلىمىنىڭ ئىجرا قىلىنىش ئەھۋالىنى دائىم نازارەت قىلىپ، تەكشۈرۈپ تۇرۇشى، بۇ بەلگىلىمىگە خىلاپلىق قىلغان پارتىيە تەشكىلاتى ۋە پارتىيە ئەزالىرىغا تەنقىد - تەربىيە بېرىشى، قىلمىشى ئېغىر بولغانلارغا پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆرۈشى كېرەك.

12 - ماددا بۇ بەلگىلىمە ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

(بېشى 1 - بەتتە)

ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ تەرەققىيات پۈرسىتى ناھايىتى ياخشى: بىرىنچىدىن، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايون تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ خىزمىتىگە ناھايىتى ئەھمىيەت بېرىۋاتىدۇ. تەمىنات - سودا كوپېراتىپىغا مۇھىم ۋەزىپىلەرنى يۈكلەۋاتىدۇ. ئىككىنچىدىن، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون 9 - بەش يىللىق پىلاندا ئاپتونوم رايونىمىزنى ئېلىمىزدىكى ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا بازىرى، ئاشلىق بازىرى ۋە ئاساسلىق شېكەر بازىرى، سۈپەتلىك مېۋە بازىرى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشنى ئېنىق بەلگىلىدى. بۇنىڭ ئۈچۈن دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىق ئىقتىسادىي تەشكىلاتى بولغان تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ دېھقانلارنى ئىشلەپچىقىرىش ئالدىدا، ئىشلەپچىقىرىش ئۇتتۇرىسىدا، ئىشلەپچىقىرىشتىن كېيىنكى مۇلازىملىق بىلەن تەمىنلىشىدە، نەچچە ئون مىڭلىغان ئائىلىنىڭ تارماق ئىشلەپچىقىرىش بازارىنى زىچ بىرلەشتۈرۈشىگە توغرا كېلىدۇ، بۇ تەمىنات - سودا كوپېراتىپى سىستېمىسىدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە نى - نى ئىشلارنى قىلىش ئۈچۈن بېپايان زېمىن ھازىرلاپ بېرىدۇ.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى كەسىپلىشىشكە قاراپ ئىلگىرىلەۋاتقان يېڭى ۋەزىيەتتە تەمىنات - سودا كوپېراتىپى يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشنى ياخشى ئىشلىشى، ئالدى بىلەن تەمىنات - سودا كوپېراتىپىنىڭ ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇشى، تەمىنات- سودا كوپېراتىپىنى دېھقانلارنىڭ ھەمكارلىق ئىقتىسادىي تەشكىلاتى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشتىن ئىبارەت بۇ تۈپ نىشاننى دەۋر قىلغان ھالدا تەشكىلىي تۈزۈلمىنى راۋاڭلاشتۇرۇش، مۇلازىملىق ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش، ئىگىلىك باشقۇرۇش مېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈش، نازارەتچىلىك، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە قوغداش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قاتارلىق بەش ئاساسىي ھالقىنى چاك تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشنىڭ ئەڭ ئالدىنقى سېپىدە تۇرۇۋاتقان ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق ئاساسىي قاتلام تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ ئىقتىسادىي كۈچى ۋە مۇلازىملىق ئىقتىدارىنى كۈچەيتىپ، ئۇنى ئىقتىدارى ۋە رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىش كېرەك.

يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلىشتا تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكىگە، يېزىغا، دېھقانلارغا يېقىنلىشىش ئالاھىدىلىكى ۋە ھەرلىشىپ ھەمكارلىشىش ئۇستۇنلۇكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنى يۆلەك قىلىپ پاختا، يەل - يېمىش، كۆكتات قاتارلىق تېرىقچىلىق ۋە باقمىچىلىق كەسىپىنى دەۋر قىلىپ، ھەر خىل شەكىلدىكى كەسىپي ھەمكارلىق كوپېراتىپى ياكى كەسىپي ھەمكارلىق جەمئىيەتلىرى قاتارلىق مۇلازىملىق تەشكىلاتلىرىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش، دېھقانلار بىلەن ئىقتىسادىي مۇناسىۋەت ئورناتقان، دېھقانلار ئېھتىياجىنى مەنپەئەت ئورتاق گەۋدىسى ئورنىتىش، دېھقانلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا تەشكىللەش، ھەر تەرەپلىمە مۇلازىملىق قىلىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ كەسىپلىشىش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك. يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشنى ئاساس قىلغان كوپېراتىپ سانائەتلىرىنى زور كۆچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇپ، باشلامچى كارخانىلارنى ئاكتىپ قۇرۇپ، بازارنى باشلامچى قىلغان كەسىپلەرنى قۇرۇش، باشلامچى كەسىپلەر بازىلارنى يېتەكلەش، بازىلار دېھقانلارنىڭ ئائىلىسىگە چېتىلىدىغان تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق، پىششىقلاپ ئىشلەش، ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىش، سودا، سانائەت، يېزا ئىگىلىكى بىر گەۋدىلەشتۈرۈلگەن ئىگىلىك باشقۇرۇش سىستېمىسى ئورنىتىپ، دېھقانلارنى بازارغا كىرىشكە يېتەكلەش كېرەك. مۇلازىملىق سەۋىيىسىنى تىرىشچ ئۆستۈرۈپ، مۇلازىملىق ساھەسىنى كېڭەيتىپ، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشنى ئەنئەنىۋى سودا- سېتىقتىن ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشنىڭ ھەممە تەرەپلىرىگىچە كېڭەيتىش كېرەك.

پاختا خىزمىتى ۋە يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەش خىزمىتى ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرىنىڭ يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن بىۋاستە مۇلازىملىق قىلىشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى. ھەر دەرىجىلىك تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى، پاختا - چىگە، يېزا ئىگىلىك ماددىي ئەشيالىرى شىركەتلىرىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەر يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىقى بىلەن دۆلەت تاپشۇرۇغان بۇ ئىككى زور ھەم مۇھىم تاۋار تىجارىتى كەسپىنى ئەستايىدىل ياخشى ئورۇندىشى كېرەك. يېڭى ۋەزىيەتتە تەمىنات- سودا كوپېراتىپلىرى شەرەپلىك ھەم مۇشكۈل ۋەزىپىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ. تەمىنات - سودا كوپېراتىپلىرى سىستېمىسىدىكى كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، روھنى ئۇرغۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكى، يېزا، دېھقانلار ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىشنى بۇرچىمىز دەپ قاراپ، تەمىنات - سودا ھەمكارلىق ئىشلىرىنى ئومۇميۈزلۈك جانلاندۇرۇپ، يېڭى قىياپەتتە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن يېڭى، تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشنى ئۈمىد قىلىمىز.

مۇئاۋىنە قىلىش جازاسى بېرىش توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى؛

بېيجىڭ شەھەرلىك مالىيە ئىدارىسى باشلىقىنىڭ سابىق ياردەمچىسى، قوشۇمچە خام چوت باشقارمىسىنىڭ سابىق باشلىقى، 3 - شۆبە ئىدارىنىڭ سابىق باشلىقى جاڭ لوپىڭ 1994 - يىلى 9 - ئايدىن 12 - ئايغىچە بېيجىڭ شەھىرىنىڭ سابىق مۇئاۋىن باشلىقى ۋاڭ باۋسىننىڭ يولغانلىقىغا ئاساسەن ئىككى قېتىم مەلۇم شىركەتكە قەرز پۇل ئېلىپ بېرىش جەريانىدا 50 مىڭ يۈەن پارا ئالغان. سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭ جىنايىتىگە تۆۋە قىلىش ئېغىرلاشتۇرۇش سەۋەبلىك ۋە زاڭ پۇلىنى ئاكتىپلىق بىلەن قايتۇرغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، قانۇن بويىچە جازانى يېنىكلىتىپ ئۇنىڭغا بەش يىللىق مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىش توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى؛

بۇ يىل 46 ياشقا كىرگەن جۇنئەيچۇن لى مىننىڭ ئايالى. ئۇ 1993 - يىلىنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن تارتىپ 1994 - يىلى 4 -ئايغىچە ئېرى لى مىننىڭ جۇبېيفاڭنىڭ ئىشىنى بېجىرىپ بېرىپ پارا ئالغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇپمۇ، زاڭ پۇلىنى بانكىغا ئاپىرىپ ئامانەت قويغان ھەم لى مىن بىلەن بىرلىكتە بۇ پۇللارنىڭ كېلىش مەنبەسىنى ئويدۇرۇپ، باشقىلارغا ساقلاتقان ھەم زاڭ پۇلىنىڭ بىر قىسمىغا ئۆزى سېتىۋالغان، ئۇنىڭ قىلمىشى زاڭ مالىنى يوشۇرۇش جنايىتىنى شەكىللەندۇرگەن. سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭ ئۇزۇن يىللىق جازاسىدا ئېغىر جازالاشقا تېگىشلىك ئىدى. سوت مەھكىمىسى ئۇنىڭ جىنايىي پاكىتلىرىنى تاپشۇرغانلىقىنى، ئەدلىيە ئورگانلىرىنىڭ ئەنزىنى پاش قىلىشىنى مۇھىم يېپ ئۇچى بىلەن تەمىنلىگەنلىكىنى، پارا ئالغان پۇل - پۇچەكنى تولۇق تاپشۇرغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، قانۇن بويىچە جازانى يېنىكلىتىپ، ئۇنىڭغا مۇددەتسىز قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۆمۈرۋايەت مەھرۇم قىلىش، بارلىق مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى؛

بېيجىڭ شەھىرى شۇنجىن ئالاقىلىشىش تەرەققىيات شىركىتىنىڭ سابىق دىرېكتورى خې شىپىڭ 1993 - يىلى 6 - ئايدىن 9 - ئايغىچە لى مىن، چېن جېەن قاتارلىقلار بىلەن بىرلىكتە جۇبېيفاڭنىڭ ئايالى بىلەن قىزىغا شياڭگاڭدا ئولتۇراقلىشىش رەسمىيەتىنى بېجىرىپ بېرىش جەريانىدا، جۇبېيفاڭدىن 200 مىڭ يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) پارا ئالغان. ئۇ مەبلەغ قەرز بېرىش ۋە باشقىلارنى خىزمەتكە ئورۇنلاشتۇرۇپ قويۇش جەريانىدا يەنە 94 مىڭ يۈەن پارا ئالغان؛ شىركەتكە ئاپتوموبىل سېتىۋېلىش جەريانىدا مال پۇلىنى كۆپ بېرىش ئارقىلىق 2000 دوللار ھۆكۈمەت پۇلىنى ئوزۇنىڭ قىلمىشلىرى پارا ئېلىش، خىيانەت قىلىش جنايىتىنى شەكىللەندۇرگەن. سوت مەھكىمىسى خې شىپىڭنىڭ تەكشۈرۈش مەزگىلىدە تەپتىش ئورگىنى تېخى ئىگىلىمىگەن باشقا پارا ئېلىش، خىيانەت قىلىش جنايىي پاكىتلىرىنى تاپشۇرغانلىقىنى ۋە زاڭ پۇلىنى تولۇق قايتۇرغانلىقىنى كۆزدە تۇتۇپ، ئۇنىڭغا 16 يىللىق مۇددەتلىك قاماق جازاسى بېرىش، سىياسىي ھوقۇقىدىن ئۈچ يىل مەھرۇم قىلىش، بىر قىسىم مال - مۈلكىنى مۇسادىرە قىلىش جازاسى بېرىش توغرىسىدا ھۆكۈم چىقاردى؛

بۇ يىل 39 ياشقا كىرگەن چېن جېەن بېيجىڭ شەھەرلىك پارتكوم ئىشخانىسىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مۇدىرى ئىدى. ئۇ 1993 - يىلى 6- ئايدىن 9 - ئايغىچە لى مىن، خې شىپىڭلار بىلەن بىرلىكتە، خىزمەتتىكى قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، جۇبېيفاڭنىڭ ئايالى بىلەن قىزىغا شياڭگاڭدا ئولتۇراقلىشىش رەسمىيەتىنى بېجىرىپ بېرىش جەريانىدا، جۇبېيفاڭدىن 200 مىڭ يۈەن (شياڭگاڭ پۇلى) پارا ئالغان. ئۇ يەنە خىزمەتتىكى قولايلىق شارائىتتىن پايدىلىنىپ، مەلۇم بىر شىركەتكە

* * * * * * *

ئېلان

ئاپتونوم رايونلۇق ج خ نازارىتىدىن بېرىلگەن 140830616 - نومۇرلۇق مەھەم جەتئىلى مەتنىياز نامىدىكى پاسپورتنى يوقاتتىم.

چەت ئەللىكلەرنىڭ نەزىرىدىكى ئۇزۇن سەپەر

ياڭ دۈك

بۇنىڭدىن 60 يىل ئىلگىرىكى جۇڭگو ئىشچى-دېھقانلار قىزىل ئارمىيىسىنىڭ ئۇزۇن سەپىرى دۇنيانى زىلزىلىگە كەلتۈرۈپ، چەت ئەللىكلەرنىڭ دىققىتىنى تارتقانىدى.

ئۇزۇن سەپەرنى دۇنيا خەلقىگە ئەڭ بالدۇر تەپسىلىي تونۇشتۇرغان كىشى ئامېرىكىلىق ئېدگار سنودون ئىدى. سنو بولۇپ، ئۇ جۇڭگو ئىنقىلابىغا بەك قىزىقاتتى. شۇڭا ئۇ 1936 - يىلى 6 - ئايدا گومىنداڭنىڭ قاتمۇ قات توسالغۇلىرىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، نۇرغۇن قىينىچىلىقلارنى بېشىپ، جاپالىق مۇساپىلەرنى بېسىپ، قىزىل يولتۇز چاقناپ تۇرغان جاي - يەنئەنگە كېلىپ، پارتىيىمىزنىڭ رەھبەرلىرى، قىزىل ئارمىيىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى بىلەن كەڭ كۆلەمدە ئۇچرىشىپ، قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپىرىگە دائىر نۇرغۇن ئاساسلىق ماتېرىياللارنى توپلاپ، دۇنيادا زىلزىلە پەيدا قىلغان «غەربكە سەپەر خاتىرىسى»نى يېزىپ چىقتى. بۇ كىتابتا ئۇ قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپىرىگە «تەۋەككۈلچىلىك ۋە ئىزدىنىش، بايقاش؛ باتۇرلۇق ۋە قورقۇش؛ غەلبە، شاتلىق ۋە جاپا - مۇشەققەت؛ باتۇرلۇق بىلەن قۇربان بېرىش، ساداقەت»نىڭ سىمۋولى دەپ يۇقىرى باھا بەردى. كىتابتا يەنە: «مېڭلىغان، ئونمىڭلىغان بۇ ياشلار ئۇزۇگەرمەس قىزغىنلىقى، ئۈمىدى ۋەكىشىنى ھەيران قالدۇرىدىغان ئىنقىلابىي ئىمىدۋارلىق كەيپىياتىنى يالقۇندا تاۋلاپ، ھەممىگە سىڭدۈردى؛ ئۇلار كىشىلەر ئالدىدا، تەبىئەت ئالدىدا، ئۆلۈم ئالدىدا تەن بەرمىدى؛ ئۇلار ھەتتا بۇنىڭدىنمۇ كۆپ نەرسىلەرنى مىسلىسىز ئۇزۇن سەپەر تارىخىدا گەۋدىلەندۇرىدى» دەپ يازدى. ئۇ قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپىرىنى: «كىشىنى تەسىرلەندۇرىدىغان تارىخىي داستان»، «تارىختىكى ئەڭ كاتتا قوراللىق سەيياھەت»، «تارىخىي مۆجىزە» دەپ تەرىپلىدى. سنو ئۇلۇغ تۆھپە قوشتى. خۇددى سۇڭ چىڭلىڭنىڭ «ئىدىئارد. سنونى خاتىرلەيمىز» دېگەن ماقالىسىدە ئېيتىلغاندەك «تىنچ ئوكيانىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكى ئەۋلادلار سنودىن ئىلھام ئالىدۇ، چۈنكى ئۇ قالدۇرغان مىراس بىزنىڭ جۇڭگو تارىخىنى تەڭقىد قىلىشىمىزغا پايدىلىق».

سنو ئەينى ۋاقتىتكى شارائىتىنىڭ چەكلىمىسى تۈپەيلىدىن بولسا كېرەك، ئۇزۇن سەپەرنى دېگەندەك مۇكەممەل شەرھلىيەلمىدى، بۇنىڭ كېيىنكى ئەۋلادلارغا قالدى. سنو ئۇزىمۇ: «ھامان بىر كۈنى بەزىلەر بۇ تەسىرلىك ئۇزۇن سەپەر تارىخىنى تولۇق يېزىپ چىقىدۇ» دەپ ئىشەنگەنىدى.

ئارىدىن 40 يىل ئۆتتى. راستىنلا ئامېرىكىلىق مەشھۇر مۇخبىر، يازغۇچى خالسېن. سورسېبلى «سنو ئورۇنداپ بولالمىغان ئىشنى ئورۇندىشى سەمىمىي ئۇمىد قىلىپ» 75 ياشقا كىرگەن چېغىدا 70 ياشلىق ئايالى شاروتنى ۋە ئاغىنىسى شېۋسنى باشلاپ، ئەينى يىللاردا قىزىل ئارمىيە بېسىپ ئۆتكەن يولنى بويلاپ 74 كۈنلۈك «ئۇزۇن سەپەر» قىلىپ، «ئۇزۇن سەپەر - مىسلىسىز ۋەقە» دېگەن ئەسەرنى يېزىپ چىقتى. ئۇ ۋەقەلىكلەر ۋە شەخسلەرنىڭ كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىنى بايان قىلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، ئۇزۇن سەپەر مۇساپىسىنى تەسىرلىك تارىخىي داستان قىلىپ تەسۋىرلەپ بەردى، ئۇ ئەسەرگە ئاپتورنىڭ جۇڭگو ئىنقىلابى ۋە ئۇزۇن سەپەر روھىغا بولغان ھۆرمىتى سىڭدۈرۈلدى. ئاپتور يەنە ئۆزىنىڭ كۆز قارىشى بويىچە نۇرغۇن ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىپ، ئۇزۇن سەپەر داۋامىدا يۈز بەرگەن ۋەقەلەرنى ۋە ئۇزۇن سەپەرگە قاتناشقان ھەر خىل شەخسلەرنى ئوچۇق - يورۇق تەھلىل قىلىپ، جۇڭگو خەلقىنىڭ باتۇرلۇقى، قىينىچىلىقلارغا بەرداشلىق بېرىش روھى ۋە مۇۋەپپەقىيىتىنى قىزغىن مەدھىيىلىدى. بۇ كىتاب 1985 - يىلى 10 - ئايدا نەشر قىلىنىپ، ئامېرىكا جامائەتچىلىكى ئارىسىدا زىلزىلە پەيدا قىلدى، شۇنداقلا ياۋروپا، ئاسىيادىكى بىر مۇنچە دۆلەتتە تەرجىمە قىلىنىپ نەشر قىلىندى. بۇ كىتابتا ئاپتور: «سنونىڭ قىزىل ئارمىيىنىڭ ئۇزۇن سەپىرى توغرىسىدىكى كاتتا تارىخىي داستانىنى ئىلگىرى ئوقۇپ كۆرمىگەنلەر ھازىر بۇ كىتابنى ئوقۇسا جۇڭگونىڭ ئىنقىلابىي ئىشلىرى يولىدا قۇربان بېرىشتىن باش تارتمىغان ئەر - ئاياللارنىڭ خسلىتىنى چۈشىنىدۇ. بۇ ئارقىلىق يازما خاتىرە بارلىققا كەلگەندىن بۇيانقى كىشىنى ئەڭ ئىلھاملاندۇرىدىغان باتۇرلارنىڭ ئىش - ئىزلىرىنى بىلىدۇ» دەپ يازدى. سورسېبلى ئۇزۇن سەپەرنى تېخىمۇ چوڭقۇر چۈشىنىپ: «راستىنى ئېيتقاندا، ئۇزۇن سەپەر ئىلگىرى كىشىلەرنى تەسىرلەندۈرگەنىدى، ھازىر دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرى ئۇنىڭغا يەنىلا ئاپىرىن ئوقۇماقتا، ئۇنىڭدىن تەسىرلەنمەكتە. ھېنىڭچە، ئۇ ئىنسانىيەتنىڭ قەدىمكى قەبرە - يادىكارلىقلار بىلەن ئېيتقاندا ئەڭ ئۇلۇغ ئەسەر» دېگەن ئىدى.

ئۇ ئۆزىنىڭ ئەسىرىدە ئۇزۇن سەپەرنى ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئەڭ ئۇلۇغ ئىنسانلار بىلەن سېلىشتۇرۇپ: «ئۇلار ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئەڭ ئۇلۇغ ئىنسانلار بىلەن بىر قاتاردا تۇرىدۇ» دېگەن ئىدى.

ئامېرىكا ئاپتورى ئېدگار سنو ئۇزۇن سەپەرنى ئەسلىگەندە ئۇنىڭ ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئەڭ ئۇلۇغ ئىنسانلار بىلەن بىر قاتاردا تۇرىدىغانلىقىنى ئېيتقان ئىدى. ئۇنىڭ بۇ سۆزى ئۇزۇن سەپەرنىڭ ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئورنىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەرگەن ئىدى.

ئۇزۇن سەپەر ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئەڭ ئۇلۇغ ئىنسانلار بىلەن بىر قاتاردا تۇرىدىغانلىقىنى ئېيتقان ئىدى. ئۇنىڭ بۇ سۆزى ئۇزۇن سەپەرنىڭ ئىنسانىيەت تارىخىدىكى ئورنىنى ئېنىق كۆرسىتىپ بەرگەن ئىدى.

سنودىن سورسېبلىگىچە نۇرغۇن چەت ئەللىكلەر ئۇزۇن سەپەرگە ھۆرمەت بىلدۈردى، ئۇنى ئىنسانلارنىڭ دۆلەت، مىللەت چېگرىسىدىن ھالقىغان باتۇرلۇقى، قەھرىمانلىقىنىڭ سىمۋولى، جۇڭگونىڭ گۈللىنىشىدىكى مۇھىم تارىخىي ئامىل دەپ قارىدى، كىشىنى چوڭقۇر ئويلاندۇرىدىغان

ئىپتىدائىي مېڭە ئوپېراتسىيىسىگە دائىر مەلۇماتلار ۋە ئۇنىڭ تەتقىق قىلىنىشى

تايلىر مۇھەممەت سايرامى

ئالدىنقى ئەسىرنىڭ كېيىنكى يېرىمىدىن بۇتسبارەن دۇنيادىكى تارىخشۇناسلار، ئىنسانشۇناسلار ۋە ئارخېئولوگلار دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن قەدىمكى تاش قورالالار دەۋرىدە تاش، سۆڭەكتىن ياسالغان قورالالار بىلەن تېشىلگەن ئادەمنىڭ باش سۆڭەكلىرىنى تاپقانىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئالىملار تاش قورالالار دەۋرىدىكى ئەڭ ئىپتىدائىي ئۇسۇللار بىلەن قىلىنغان مېڭە ئوپېراتسىيىسى ئۇستىدە تەتقىقات ئېلىپ باردى. لېكىن ئالىملارنىڭ بۇ خىل ئىپتىدائىي ئوپېراتسىيە تېخنىكىسى ئۇستىدىكى تەتقىقاتىنىڭ مەزمۇنى، يەكۈنى ۋە كۆزقاراشلىرى ئوخشاش بولمىدى. بەزى ئالىملار كونا تاش قورالالار دەۋرىدىلا دۇنيانىڭ بەزى جايلىرىدىكى ئادەملەر مۇھتەمال دىنىي مۇتەئەسسىۋىدىن تاش قورالالار بىلەن ماگلاي سۆڭىكى، قولاق ئۇستى سۆڭىكى ۋە باشنىڭ ئارقا تەرىپىدىن تۆشۈك ئاچقانلىغىنى، باش ئاغرىقى قاتارلىقلار «ئادەم مېڭىسى ئىچىدە جىن - شاياتۇنلارنىڭ قوللانغان دېسە، بەزى ئالىملار مۇھتەمال ئىپتىدائىي تىببىي پائالىيەتلەر جەريانىدا ئادەملەر باش ئاغرىقى، مېڭە ئاغرىقى ۋە باشقا كېسەللىكلەرنى داۋالاش ئۈچۈن ئادەم بېشىدىن تۆشۈك ئېچىپ (ئوپېراتسىيە قىلىپ) داۋالاش ئۇسۇلىنى قوللانغان بولسا كېرەك، دەپ قارىدى.

مۇشۇ ئەسىردە دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى قەدىمكى قەبرە - يادىكارلىقلار بىلەن ئىپتىدائىي شەھەر - قەلئە خارابىلىرىدىن تېپىلغان باش سۆڭەكلەردىن شۇ دەۋر ئادەملىرىنىڭ ئادەم بېشىدىن تۆشۈك ئېچىپ كېسەل داۋالىغانلىقى ئارقا - ئارقىدىن بايقالدى ھەم بۇ ھەقتىكى تەتقىقاتمۇ خېلى چوڭقۇرلاشتى. مەسىلەن: ئامېرىكا قىتئەسىدىكى ھىندىئانلاردا مىلادىنىڭ ئالدى- كەينىدە باش ئاغرىقىنى داۋالاش ئۇچۇن باشنى تېشىدىغان ئەھۋال خېلى كۆپ ئۇچرىغان. ئۇلار ئاساسەن باشنىڭ كەينىنى تېشىپ داۋالاش ئېلىپ بارغان. داۋالاش تېخنىكىسى خېلى يۇقىرى بولغاچقا، بىمار ئۆلۈشتىن قورقمىغان. ئىلمىي خادىملار بۇ خىل داۋالاشنى تەتقىق قىلىش ئارقىلىق بۇ، مەلۇم دىنىي جەھەتتىكى داۋالاش ئۇسۇلى بولۇپ، زەھەرلىك گازلارنى چىقىرىپ تاشلاپ ئادەمنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، دەپ يەكۈن چىقارغان. بولۇنىيە، ملودى، پەسمەي ئارىلى، تاجىكستان تاغلىق رايونى، يۇگوسلاۋىيە دىكى قارا تاغ رايونى تىنچ ئوكيانىدىكى ملانىزىيە قاتارلىق جايلاردا ئىپتىدائىي ئۇسۇل بىلەن باشنى تېشىپ داۋالاشتىن ئىبارەت قەدىمكى ئەنئەنە ھېلىھەم داۋاملىشىپ كېلىۋاتىدۇ. مالاي تاقىم ئارىلىدىكى ئىپتىدائىي ئادەملەر نېرۋا ئاغرىقى، باش ئاغرىقى قاتارلىقلار «ئادەم مېڭىسى ئىچىدە جن - شاياتۇنلارنىڭ قوللانغان دېسە» دەپ قارىغاچقا، ئۇلار ئارىسىدا ئۆتكۈر تاش قورالالار بىلەن بىمارنىڭ بېشىنى تېشىپ «جن - شاياتۇنلارنى قوغلاپ چىقىرىدىغان» ئەھۋال ھېلىمۇ مەۋجۇت ئىكەن.

م. ئۇ. كوسۇتن «ئىپتىدائىي مەدەنىيەت تارىخى» دېگەن ئەسىردە: «بەزى قەبىلىلەر ئۆلگىرى باش سۆڭىكىنى تېشىپ، شەقىقىنى داۋالاپ ساقايتقان» دېگەن بىگى تەتقىقات نەتىجىسىنى ئېلان قىلدى. روس ئالىمى باۋىيۇ ئوتۇرا قازاقستاندىن تېپىلغان قەدىمكى ئادەملەرنىڭ تېشىلگەن باش سۆڭىكىنى تەتقىق قىلىش ئارقىلىق: «پىل چىشىغا ئوخشاش ئۆتكۈر ئەسۋاب ياكى ھېتال تەشكۈچ بىلەن ئوپېراتسىيە قىلىنغان، بۇ - ئىپتىدائىي تىببىي تېخنىكىنىڭ مەھسۇلى، لېكىن بۇنداق قەدىمكى زامان ئىپتىدائىي ئوپېراتسىيىسى، يەنى چوڭ نېرۋىغا چېتىشلىق بولغان، كۆپ قان چىقىپ كېتىشنى كەلتۈرۈپ چىقارغان بۇ خىلدىكى پىشانە، ماگلايدىن ئېچىلغان يۇسلاق تۆشۈكلەر بىمارغا ئېچىنىشلىق ئاقىۋەت كەلتۈرگەن. ئىپتىدائىي ئەسۋابلار بىلەن ئوپېراتسىيە قىلىپ داۋالايدىغان بۇنداق ئۇسۇللار ئانچە ياخشى ئۇنۇم بەرمىگەن...» دېگەن خۇلاسىنى ئوتتۇرىغا قويىدى. شىنجاڭ، گەنسۇ، چىڭخەي قاتارلىق جايلاردىن تېپىلغان قەدىمكى زامان ئادەملىرىنىڭ باش سۆڭەكلىرىدە باش ئوپېراتسىيە قىلىنىپ ساقايغاندىن كېيىنكى تارتۇقلار ساقلىنىپ قالغان. مەسىلەن: شىنجاڭدىكى سايۇوپۇ قاتارلىق جايلاردىن ۋە چىڭخەي لېيۇۋەندىكى M895 — نومۇرلۇق قەبرىدىن تېپىلغان باش سۆڭەكلىرىدىن مەلۇم بولۇشچە، ئۆز دەۋرىدە ئىپتىدائىي ئەسۋابلار بىلەن ئوپېراتسىيە قىلىنغان (تېشىلگەن) باشتىكى تۆشۈك كېيىنچە پۈتكەن، شۇنىڭدەك قىسمەن تاتۇق ئىزلىرى ساقلىنىپ قالغان.

ئارخېئولوگلار دۇنيانىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن تاپقان قەدىمكى زامان مېڭە ئوپېراتسىيىسىگە ئائىت ماددىي مەنبەلەرگە ئاساسەن، شۇ زامان «دوختۇرلىرى»نىڭ ئىپتىدائىي ئەسۋابلار بىلەن ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە مېڭە ئوپېراتسىيىسى قىلىپ، شەقىقە، غالجىر كېسەللىكى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى ھەمدە ساراڭلىق، تۇتاقلاقلىقنى داۋالىغانلىقىنى جەزملەشتۈردى، شۇنداقلا ئۇلار باش سۆڭەك ئوپېراتسىيىسىدە ئىشلەتكەن ئىپتىدائىي ئەسۋابلارنى تېپىپ ئىسپات كۆرسەتتى. شۇنداقتىمۇ ئارخېئولوگلار، ئالىملار تەتقىقاتنى يەنىمۇ چوڭقۇرلاشتۇرۇش يولىدا داۋاملىق ئىزدەنمەكتە.

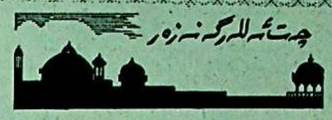
سۈرىيە ئايال كوماندىرلار مەكتىبى

گورىسۇك

جەبرۇئىل جۇڭۇبي سۈرىيە ئايال كوماندىرلار مەكتىپىنىڭ مەشق مەيدانىدا بىر توپ ئايال كوماندىرلارنى ئوغرىلىقچە ئاڭلاشنى مەقسەت قىلغان). مەمۇرىي كەسىپ ئۆگىنىدىغانلار خەۋەرلىرىنى ئوغرىلىقچە ئاڭلاشنى مەقسەت قىلغان). مەمۇرىي كەسىپ ئۆگىنىدىغانلار ئۇنتۇرىغا قويغاچقا، بۇ مەكتەپكە كىرىشكە تىزىملاتقانلار يىلدىن يىلغا كۆپەيمەكتە.

ئىقتىسادى ئۇچقاندەك راۋاجلىنىۋاتقان چىلى

چىلى ـ شىمالدىكى ئارىكادىن جەنۇبتىكى خودۇدارلىغىچە سوزۇلغان، جايلىشىشى تار، ئۇزۇن دۆلەت. بۇ دۆلەت زېمىنىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 4200 كىلومېتر، كەڭلىكىنىڭ ئەڭ كەڭ يېرى 360 كىلومېتر، ئەڭ تار يېرى 96.8 كىلومېتر كېلىدۇ، ئۇ خۇددى تىنچ ئوكيانىنىڭ شەرقىي قىرغىقىدىكى رەڭلىك لېنتىغا ئوخشايدۇ. ھەيۋەتلىك ئانديس تېغى پۈتكۈل جەنۇبىي ئامېرىكا قىتئەسىنى ئىگىلىگەن بولۇپ، ئۇنىڭ چىلىغا كىرگەن قىسمى ماگىلون بوغۇزىغىچە يېتىپ بارىدۇ.

450 يىلدىن ئارتۇق تارىخقا ئىگە بولغان جەنۇبىي ئامېرىكىدىكى 4 ـ چوڭ شەھەر سانتىياگونىڭ ئاھالىسى 5 مىليوندىن ئاشىدۇ. بۇ شەھەرنىڭ قۇرۇلۇشلىرى رەتلىك، كوچىلىرى ئازادە، دەرەخلىرى بۈك ـ باراقسان بولۇپ، شەھەرنىڭ سودا ئىشلىرى ناھايىتى رونىق تاپقان. بەزى ھەشەمەتلىك مال سېتىۋېلىش مەركەزلىرى پارىژ، نيۇ يورکتىكى بازارلاردىن قېلىشمايدۇ. بۇ دۆلەتنىڭ كىشلىرى رەتلىك كىينىگەن، ئۇلار كىشلەرگە ئەدەبلىك مۇئامىلە قىلىدۇ.

كىشىدە ئەڭ چوڭقۇر تەسىر قالدۇرىدىغىنى شۇكى، چىلىنىڭ ئۇنۇملۈك ئېلىپ بېرىلغان ئىقتىسادىي ئىسلاھاتى ئىقتىسادنى سىجىل يۆكسەلدۈرىدى، بۇ جەھەتتە ئۇ لاتىن ئامېرىكىسى دۆلەتلىرى ئىچىدە ئالدىنقى ئورۇندا تۇرىدۇ. 1984ـ يىلىدىن بۇيان چىلى ئۇدا ئون نەچچە يىل مۇقىم راۋاجلاندى. يىللىق ئېشىش نىسبىتى 6.5 % ئۆپچۆرسىدە بولدى. بۇلتۇر مىكسىكىنىڭ پۈل مۇئامىلە كرىزىسى لاتىن ئامېرىكىسىدىكى بىر مۇنچە دۆلەتكە تەسىر كۆرسەتكەندە، چىلى پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ قىسقا مۇددەتلىك مەبلەغ سېلىشنىڭ بالدۇراق ئالدىنى ئالغاچقا، تەسىرگە ئۇچرىمای ئىقتىسادنىڭ ئېشىش نىسبىتىنى 8.2 % كە يەتكۈزدى، 1983 ـ يىلىدىكىدىن ئۇچ پۈتۈنىتتىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ، لاتىن ئامېرىكىسى بويىچە ئالدىنقى يېرىمىدىمۇ بۇلتۇرنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 7.9 % ئاشۇردى. بۇنىڭدىن باشقا، چىلى پۇل پاخاللىقىنىمۇ يىلدىن ـ يىلغا تۆۋەنلەتتى (1990 ـ يىلىدىكى 27.4 % تىن سەككىز پىرسەنتكىچە چۈشۈردى). چىلىنىڭ بۇلتۇرقى تاشقى سودا سوممىسى 30 مىليارد 600 مىليون دوللارغا؛ ئوك پەرقى 1 مىليارد 400 مىليون دوللار بولۇپ، تاشقى پىرېۋوت زاپىسى 14 مىليارد 200 مىليون دوللارغا يەتتى. كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مىللىي دارامەت 1973 ـ يىلىدىكى 1715 دوللاردىن بۇلتۇر 4700 دوللارغا يېتىپ، 2000 ـ يىلى يەتمەكچى بولغان 4400 دوللارلىق نىشانىدىن ئېشىپ كەتتى. بۇنداق نەتىجە 13 مىليوندىن ئارتۇق نوپۇسى بار دۆلەت ئۈچۈن ئېيتقاندا مۆجىزە ھېسابلىنىدۇ.

چىلى ئىقتىسادىنىڭ بۇنداق تېز راۋاجلىنىشىدىكى سەۋەب:

1. چىلىنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى كۆپ يىللاردىن بۇيان مۇقىم بولدى. فىرى زۇكتۇك ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەندىن بۇيان، دېموكراتىيلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ھەرقايسى سىياسىي كۈچلەر ئوتتۇرىسىدىكى سۆزلىشىش، يارىشىش ۋە ئىتتىپاقلىقنى تەكتلەپ، ھاكىمىيەت يۈرگۈزگۈچى ئىتتىپاق ئىچىدىكى ئىتتىپاقلىقنى قوغداپ، ئۆكتىچى گۇرۇھلارنىڭ مەلۇم دەرىجىدە ھەمكارلىقىنى قولغا كەلتۈردى.

2. قانۇن ـ تۈزۈمى خېلى ساغلام بولدى، ئىقتىسادىي پائالىيەتتە تايىنىدىغان قانۇن بولدى. دۆلەت ماكرو ئىگىلىكنى قاتتىق تىزگىنلەپ، جامائەت چىقىمىنى چەكلەپ، مالىيە كىرىم ـ چىقىمىنى تەڭپۇڭلاشتۇردى. باج تۈزۈمىنى ئىسلاھ قىلىپ، مالىيە كىرىمىنى ئاشۇردى. مەركىزىي بانكا پۈل قىممىتىنى نىسپىي ھالدا مۇقىملاشتۇرۇپ، پۈل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشتە رول ئويناندى.

3. چىلى ئىشكىنى ھەممە تەرەپكە ئېچىۋېتىش تاشقى سىياسىتىنى قوللىنىپ، ھەرقايسى دۆلەتلەر، رايونلار، ئىقتىسادىي گۇرۇھلار بىلەن بولغان قوش تەرەپلىك ياكى كۆپ تەرەپلىك ئىقتىساد ـ سودا مۇناسىۋىتىنى پائال راۋاجلاندۇرۇپ، مەھسۇلات ئېكسپورتىنى كۆپ خىللاشتۇرۇپ، خەلقئارا بازاردىكى جىددىي رىقابەتتە بايلىقلارنى يېگىباشتىن ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىش قۇرۇلمىسىنى باشقىدىن تەڭشەپ، ئىشلەپچىقىرىش رېتىم ئۇنۇمدارلىقى ۋە رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇردى.

چىلى جۇڭگو بىلەن بولغان سىياسىي، ئىقتىساد، مەدەنىيەت مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى، بىسپايان تىنچ ئوكيان ئىككى دۆلەت خەلقئارا دوستانە بېرىش ـ كېلىشىگە توسقۇن بولالمىدى. چىلى ـ جەنۇبىي ئامېرىكا قىتئەسىدىكى جۇڭگو بىلەن ئەڭ بالدۇر دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان دۆلەت. ئىككى دۆلەت دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان 26 يىلدىن بۇيان ئىككى تەرەپنىڭ مۇناسىۋىتى ئىزچىل ئۆگۈشلۈق راۋاجلاندى. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىككى تەرەپنىڭ يۇقىرى قاتلامدىكىلىرى كۆپ قېتىم ئۆز ئارا زىيارەتتە بولدى، ئىككى تەرەپنىڭ سودا سوممىسى ئۈزلۈكسىز كۆپەيدى. چىلى جۇڭگونىڭ لاتىن ئامېرىكىسىدىكى 3 ـ چوڭ سودا شېرىكىگە ئايلىنىپ، بۇلتۇرقى سودا سوممىسى 640 مىليون دوللارغا يېتىپ، 1994ـ يىلىدىكىدىن 30 % تىن كۆپرەك ئېشىپ، تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيىگە يەتتى. چىلى دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى تەمىنلىگەن ماتېرىيالدىن قارىغاندا، بۇ يىل 1 ـ ئايدىن 7 ـ ئايغىچە ئىككى تەرەپنىڭ سودا سوممىسى 495 مىليون دوللارغا يېتىپ، بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 54 % ئاشقان. چىلىنىڭ ھۆكۈمەت ساھەسى ۋە كارخانا ساھەسىدىكى زاتلار: جۇڭگو ـ ئىقتىسادى يۇقىرى سۈرئەتتە راۋاجلىنىۋاتقان دۆلەت، بازار يوشۇرۇن كۈچى زور، ئىككى تەرەپ ھەمكارلىقىنىڭ ئىستىقبالى پارلاق، دەپ قاراپ، جۇڭگو بىلەن بولغان ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقى مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈرمەكتە. چىلى ھۆكۈمىتى ۋە خەلقى لى پېڭ زۇڭلى چىلىدا رەسمىي دوستانە زىيارەتتە بولغان پۈرسەتتىن پايدىلىنىپ، ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى سەمىمىي ئۈمىد قىلماقتا.

مەكتەپنىڭ مەشق مەيدانىدا بىر توپ ئايال كومانداىرنى مەشق قىلدۇرماقتا؛ ئۇنىڭ ئۇزۇن، قارا ئۆرۈم چاچلىرى شامالدا تىنمسىز ئويناماقتا؛ زىل ئاۋازدىكى كەسكىن بۇيرۇقلىرى تالاي سەھەر ئاسمىنىدا ئەكس سادا چىقارماقتا. ئەجەبلىنەرلىكى شۇكى، يېشىل ھەربىي كىيىم كىيگەن بۇ ئايال مەشقاۋۇل لۇڭكە لەۋ سۈرۈغ سۈركۈالغان، تىرنىقىغا لاك يېقىۋالغان، بىلكىگىمۇ ۋاللداپ تۇرغان ئالتۇن بىلەيزۈك سېلىۋالغاندى. ئۇ ھەمشە: «ئايالار ھەربىي بولدۇم دەپ، ئايالارغا خاس ئالاھىدىلىكىدىن ۋاز كەچسە بولمايدۇ»، دەيدۇ.

بۇنداق ياسىنىپ، تارىنىپ، مەشق قىلىدىغان ئەھۋال ھېچقانداق جايدىكى ھەربىي مەكتەپتە يوق، ئەرەب دۆلەتلىرىدە تېخىمۇ يوق.

دەمەشقىنىڭ جەنۇبىغا جايلاشقان، سۈرىيە 18 ـ قۇرۇقلۇق ئارمىيە مەشق مەركىزىنىڭ بىرى بولغان ئايال كومانداىرلار مەكتىپى 1981 ـ يىلى قۇرۇلغان. شۇنىڭدىن باشلاپ ھەر يىلى بۇ يەردە 75 ئايال ئۇچ يىللىق مەشقنى بېشىدىن كەچۈرمەكتە. ئۇلار ئوقۇش پۈتتۈرگەندىن كېيىن، سۈرىيە ئارمىيىسىدە ئېلىكترون ۋە ئالاقىلىشىش خادىمى ياكى مەمۇرىي خىزمەتچى بولۇپ ئىشلەپ، ئەر كومانداىرلارنىڭ جەڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇندىشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىدۇ. بۇ مەكتەپ قىزلارنىڭ ئائىلىدىن چىقىپ، جەمئىيەتكە قەدەم قويۇشىغا ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بېرىدۇ، شۇنىڭدەك ئوقۇغۇچى

دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىدا لى پېڭ مۇھىم سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 15-نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو ۋەكىللەر ئۆمكىنىڭ باشلىقى، گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بۇ يەردە ئۆتكۈزۈلگەن دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىدا «جۇڭگو - دۇنيا ئاشلىق خەۋپسىزلىكىنى قوغدايدىغان مۇھىم كۆچ» دېگەن تېمىدا سۆز قىلىپ، جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ دۇنيا ئاشلىق خەۋپسىزلىكىگە ھەققانىي كاپالەتلىك قىلىش، ئاچارچىلىق ۋە ئوزۇقلۇق يېتىشمەسلىكنى تۈگىتىش مەسلىسى جەھەتتىكى مەيدانىنى ئومۇميۈزلۈك شەرھلىدى. شۇنداقلا جۇڭگو ئۆزىنىڭ تاماق مەسلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشقا قادىر، دەپ تەكىتلىدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: «جۇڭگو 1 مىليارد 200 مىليوندىن ئارتۇق ئاھالىگە ئىگە، ھەم ئاشلىق ئىشلەپ چىقىرىدىغان، ھەم ئاشلىق ئىستېمال قىلىدىغان چوڭ دۆلەت. مەۋقەنى مەملىكەتنىڭ بايلىقىغا قارىتىپ، ئاشلىقتا ئۆزىنى تەمىنلەش، جۇڭگونىڭ ئاشلىق مەسلىسىنى ھەل قىلىشتىكى ئاساسىي فاكتېنى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: 100 نەچچە يىلدىن بۇيان، ئاچارچىلىق ۋە نامراتلىق جۇڭگو خەلقىنى قىيناپ كەلگەن چوڭ مەسىلە ئىدى. 1949-يىلى جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى قۇرۇلغاندىن كېيىن پۈتۈن مەملىكەت خەلقى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، ئاشلىق ۋە يىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنى راۋاجلاندۇرۇشتا مەبلەغ ۋە تېخنىكا جەھەتتىن يارەدەم بېرىشتە باش تارتىپ بولمايدىغان مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئېلىش؛ ئاشلىق ۋە يىزا ئىگىلىك ساھەسىدىكى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىپ، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش، ئۆز ئارا تولۇقلاش ۋە ئورتاق راۋاجلىنىشنى ئىشقا ئاشۇرۇش؛ ماددىي بايلىق ۋە مۇھىتنى قوغداپ، ئاشلىق ۋە يىزا ئىگىلىكىنىڭ سىجىل تەرەققىياتىنى ئىشقا ئاشۇرۇش».

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: «جۇڭگو-دۇنيانىڭ ئاشلىق خەۋپسىزلىكىنى قوغدايدىغان مۇھىم كۈچ، كىشىلەر شۇنىڭغا تامامەن ئىشەنسۇنكى، جۇڭگو خەلقى كەلگۈسىدە ئۆزىنىڭ كۈچىگە تايىنىپ كېسىم-كېچەك، ئوزۇق-تۆلۈك مول بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا قادىر بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا ئاشلىق خەۋپسىزلىكى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشىدۇ».

لى پېڭ زۇڭلى 11-ئاينىڭ 16-كۈنى رىمدىكى زۇڭتۇڭلۇق مەكتىمىسىدە ئىتالىيىنىڭ زۇڭتۇڭى سكارفارو بىلەن كۆرۈشتى. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

لى پېڭ زۇڭلى دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىدا مۇھىم سۆز قىلماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

لى پېڭ زۇڭلى لاتىن ئامېرىكىسىدىكى سەپىرىنى ئايىغىلاشتۇردى
دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن مۇشۇ ئايىنىڭ 15-كۈنى رىمغا كەلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كاراكاس، 14-نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو گوۋۇيۈەنىنىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ لاتىن ئامېرىكىسىدىكى ئۈچ دۆلەتكە قىلغان زىيارىتىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايىغىلاشتۇرۇپ، بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېنېسۇئېلانىڭ پايتەختى كاراكاستىن، ھەم جۇڭگو ئەلچىخانىسىدىكى خىزمەتچىلەر بىلەن قول ئېلىشىپ كۆرۈشۈپ خوشلاشتى.

بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن، لى پېڭ كاراكاستىكى لاتىن ئامېرىكىسى ئىقتىسادىي سىستېمىسىنىڭ باش شتابىدا «جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسىنىڭ ھەمكارلىقىنى كۈچەيتىش» ناملىق نۇتۇق سۆزلىدى. ئۇ نۇتۇقىدا جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسى ئارىسىدىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنىڭ ئەھمىيىتى ھەققىدە توختالدى.

لى پېڭ نۇتۇقىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن لاتىن ئامېرىكىسى ئارىسىدىكى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئۇزۇن تارىخقا ئىگە. ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشتە كەڭ كېلەچەككە ئىگە. ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشتە ئوخشاش ئىستراتېگىيىلىك مەنپەئەتكە ئىگە. ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشتە ئوخشاش ئىستراتېگىيىلىك مەنپەئەتكە ئىگە. ئىككى تەرەپ ئىقتىسادىي ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشتە ئوخشاش ئىستراتېگىيىلىك مەنپەئەتكە ئىگە.

لى پېڭ ئاشلىق، يىزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ باش ئىش بېجىرگۈچىسى ۋە باشقا ئەمەلدارلىرى بىلەن كۆرۈشتى

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ رىمدا دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان لى پېڭ زۇڭلى مۇشۇ ئاينىڭ 15- ۋە 16-كۈنلىرى ئىتالىيەنىڭ زۇڭلىسى بروتون، كورىيە زۇڭلىسى لى شۆچېك، بېلگىيە باش ۋەزىرى دېئانا، ئىرانىنىڭ 1-مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى ھەببە، نېپالنىڭ باش ۋەزىرى دىئوبا، ھىندىستان زۇڭلىسى دېۋگاۋدا، ئىسپانىيە باش ۋەزىرى ئاسنار ۋە گابون زۇڭتۇڭى بانگو بىلەن كۆرۈشتى.

△ جۇڭگو، ئىتالىيە زۇڭلىرى سۆھبەتلەشتى

△ لى پېڭ لاتىن ئامېرىكىسى ئىقتىساد سىستېمىسىنىڭ دائىمى ئىشلارغا مەسئۇل كاتىبى ۋە ۋېنېسۇئېلا دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەھبىرى بىلەن كۆرۈشتى

△ چىياۋشى ۋېيىۋەنجاڭ دىبەيگە باردى

△ جۇرۇڭجى برتان بىلەن كۆرۈشتى

△ رۇك يېرېن ساچىرخانىم ۋە ئۇگاندالىق مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو خەلقئارا ئىقتىساد مۇنبىرىنىڭ 1996-يىللىق يىغىنى يېپىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 14-نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو خەلقئارا ئىقتىساد مۇنبىرىنىڭ 1996-يىللىق يىغىنى ئىككى كۈن داۋام قىلىپ، جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك يىغىن قاتناشچىلىرى ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەن نۇرغۇن مەسلىدە كەڭ دائىرىلىك ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلىش ئاساسىدا ئۈگۈن مۇۋەپپەقىيەتلىك ياپىلاقتى.

مەۋجۇتلۇقى ئادالەتسىزلىك بولۇپلا قالماي، مۇقەمسىزلىقنىڭمۇ مۇھىم ئامىلىدۇر. يەر شارىدا ئىقتىسادنىڭ تەڭپۇڭ، ماس راۋاجلىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، نامرات نوپۇس مەسلىسىنى تېرىشچان ھەل قىلىش دۇنيا ئەللىرىنىڭ ئورتاق مەسئۇلىيىتى.

تۆتىنچىدىن، نۇرغۇن دۆلەت ۋە رايونلىنىڭ ئىقتىسادىنىڭ ئورتاق

ئايالغالشتۇرۇپ، بۇگۈن چۈشتىن كېيىن ۋېنېسۇئېلانىڭ پايتەختى كاراكاستىن، دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىش ھەم ئېتالىيىدە زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن رىمغا يولرۇپ كەتتى.

ۋېنېسۇئېلا ھۆكۈمىتى لى پېڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۈچۈن كاراكاس خەلقئارا ئايرودرومىدا داغدۇغىلىق ئۇزىتىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى. دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ مۇئاۋىن مىنىستىرى مىروس ئاركال كالدىرا زۇكتۇڭغا ۋەكالىتەن ئايرودرومغا چىقىپ لى پېڭ زۇڭلىنى ئۇزىتىپ قويدى. لى پېڭ ئاركالنىڭ ھەمراھلىقىدا ھۇرمەت قاراۋۇلىنى كۆزدىن كۆچۈردى. لى پېڭ ئۇزىتىشقا چىققان ۋېنېسۇئېلا ھۆكۈمىتىنىڭ باشقا يۇقىرى دەرىجىلىك ئەمەلدارلىرى ۋە جۇڭگونىڭ ۋېنېسۇئېلادا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى سۇن يەنخىڭ قاتارلىقلار بار.

چىاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ خېنىيغا بارىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنىي، 17-نويابر تېلېگراممىسى. ۋېيتنام دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى نۇڭ رېمېڭنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چىاۋشى بۇگۈن كەچتە مەخسۇس ئايروپىلان بىلەن خېنىيغا كېلىپ، ۋېيتنامدىكى رەسمىي دوستانە زىيارەتنى باشلىۋەتتى.

ۋېيتنام دۆلەت مەجلىسىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى دېڭ جۇنرۇي رەئىس نۇڭ دېمېڭغا ۋەكالىتەن ئايرودرومغا چىقىپ چىاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

جۇڭگونىڭ ۋېيتنامدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى جياجۇڭ ئەلچىخانىسىدىكى بارلىق خىزمەتچى خادىملارنى باشلاپ ئايرودرومغا چىقىپ، چىاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى كۈتۈۋالدى.

چىاۋشى ۋېيىۋەنجاڭ ئايرودرومدا يازما سۆزقىلدى. ئۇ مۇنداق دېدى: «مەن ۋېيتنام دۆلەت مەجلىسىنىڭ رەئىسى يولداش نۇڭ دېمېڭنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن ۋېيتنام سوتسىيالىستىك جۇمھۇرىيىتىنى رەسمىي دوستانە زىيارەت قىلىشقا كەلگەنلىكىمدىن ئىنتايىن خۇشالمەن. مۇشۇ پۇرسەتتىن پايدىلىنىپ، مەن ۋېيتنام خەلقىگە ئەڭ سەمىمىي سالام يوللايمەن ۋە ئەڭ ياخشى تىلەك بىلدۈرىمەن.»

چىاۋشى مۇنداق دېدى: «جۇڭگو بىلەن ۋېيتنامنىڭ تاغ-دەريالىرى تۇتىشىپ تۇرىدۇ، ئىككى دۆلەت خەلقىنىڭ دوستلۇقى تۇزاق تارىخقا ئىگە. بىز شۇنى خۇشال ھالدا كۆردۇقكى، بېقىنقى يىللاردىن بۇيان، جۇڭگو بىلەن ۋېيتنام ئىككى پارتىيە، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ تۇرتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا، ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي، ئىقتىساد، پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت قاتارلىق ساھەلەردىكى ئالاقىسى ۋە ھەمكارلىقى ئۇچقاندەك راۋاجلاندى، ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ ئەنئەنىۋى دوستلۇقى يەنمۇ مۇستەھكەملەندى. جۇڭگو بىلەن ۋېيتنامنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتى يېڭى تەرەققىيات مەزگىلىگە قەدەم قويدى.

چىاۋشى ئىرانلىق رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېھران، 15-نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى چىاۋشى بۇگۈن ئىرانلىق رەسمىي دوستانە زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرۇپ، ۋېيتنامدا زىيارەتتە بولۇش ئۈچۈن تېھراندىن يولرۇپ كەتتى، ئۇ يول ئۈستىدە ئەرەب بىرلەشمە خەلىپىلىكىنىڭ دۇبەي شەھىرىدە قىسقا ۋاقىت توختايدۇ. ئىران ئىسلام پارلامېنتىنىڭ باشلىقى نۇرى ئايرودرومغا چىقىپ ئۇنى ئۇزىتىپ قويدى.

ئايرودرومغا ئۇزىتىشقا چىققانلاردىن يەنە جۇڭگونىڭ ئىراندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ۋاڭ شىجې ھەم جۇڭگونىڭ ئىراندىكى ئورگانلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بار.

ئىككى دېچىرگۈچىسى ۋە باشقا ئەمەلدارلىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 15-نويابر تېلېگراممىسى. رىمدا دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 15-كۈنى چۈشتىن كېيىن بۇ يەردە ب د ت ئاشلىق، يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنىڭ باش ئىش بېجىرگۈچىسى ياك دىئوف بىلەن كۆرۈشكەندە، جۇڭگو دۇنياغا «ئاشلىق تەھدىتى پەيدا قىلدۇ» دېگەن سۆز بىمەنە سەپسەتە، دېدى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ ئاھالىسى كۆپ، باشقا تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرگە ياردەم بېرىدىغان بېتەرلىك ئىقتىدارغا ئىگە ئەمەس، بىراق شۇنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە بولىدۇكى، جۇڭگونىڭ ئاشلىق ئېھتىياجى ھەر يىلى ئېشىپ بېرىۋاتقان بولسىمۇ، «بىز ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ، مەۋقەنى مەملىكەت ئىچىگە قارىتىپ، ئاشلىقنى ئۆزىمىزنى تەمىنلەش ئىشەنچىمىز بار. مۇشۇنىڭ ئۈزلا دۇنيا ئاشلىق، يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنى قوللىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 16-نويابر تېلېگراممىسى. بۈ يەردە دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 16-كۈنى دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسىنىڭ ئىش بېجىرگۈچىسى كېسرىن بېردىنى خانىم ۋە خەلقئارا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندىنىڭ زۇڭسەيى فاچ خامات سۆلتان بىلەن كۆرۈشتى.

يېزا ئىگىلىك ئىشلىرىغا قوشۇلغان تۆھپە بولدۇ».

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئاشلىق-يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى بىلەن ئوبدان ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ساقلاپ كېلىۋاتىدۇ، ئاشلىق-يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى جۇڭگودا يولغا قويغان بەزى ھەمكارلىشىش تۈرلىرىمۇ ئۈنۈملۈك بولدى.

كۆرۈشۈشتە، دىئوف لى پېڭنىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 15-كۈنى چۈشتىن كېيىن دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىدا قىلغان سۆزىگە يۇقىرى باھا بەردى.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئاشلىق مەسلىسىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ھەل قىلماقتا، بۇ، دۇنيا ئاشلىق خەۋپسىزلىكىگە قوشقان غايەت زور تۆھپە، دىئوف جۇڭگونىڭ ئاشلىق، يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتىنى قوللىغانلىقىغا رەھمەت ئېيتتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، رىم، 16-نويابر تېلېگراممىسى. بۈ يەردە دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى توغرىسىدىكى باشلىقلار يىغىنىغا قاتنىشىۋاتقان جۇڭگو گوۋۇيۈەننىڭ زۇڭلىسى لى پېڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 16-كۈنى دۇنيا ئاشلىق پىلان مەھكىمىسىنىڭ ئىش بېجىرگۈچىسى كېسرىن بېردىنى خانىم ۋە خەلقئارا يېزا ئىگىلىك تەرەققىيات فوندىنىڭ زۇڭسەيى فاچ خامات سۆلتان بىلەن كۆرۈشتى.

دائىرىلىك ئۇرتاق تونۇش ھاسىل قىلىش ئاساسىدا بۇگۈن مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايالاشتى.

مۇنبەرنىڭ بۇ قېتىمقى يىللىق يىغىنى «21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن جۇڭگو ھەم دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئۇرتاق گۈللىنىشى»نى ئاساسىي تېما قىلىپ، كەڭ دائىرىدە مۇزاكىرىلىشىپ ۋە پىكىر ئالماشتۇرۇپ، ئۇرتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان نۇرغۇن مەسىلىدە كەڭ دائىرىلىك ئۇرتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

بىرىنچىدىن، دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ۋە خەلقلىرى تىنچ، بەختىيار، گۈزەل دۇنيانى يېڭى ئەسىرگە ئېلىپ كىرىشنى ئۈمىد قىلىدۇ ھەم شۇنىڭ ئۈچۈن تىرىشىۋاتىدۇ. دۆلەت ھالقىيدىغان تىجارەتنىڭ كۈندىن كۈنگە ئۇمۇملىشىشغا ئەگىشىپ، ئىقتىسادنىڭ يەر شارىلىشىش دەرىجىسى يەنمۇ كۈچەيىدۇ، ھەرقايسى دۆلەتنىڭ بىر-بىرىگە تايىنىپ ياشىشى يەنمۇ چوڭقۇرلىشىدۇ.

ئىككىنچىدىن، «سىجىل تەرەققىيات» دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئۇرتاق نىشانى ۋە ۋەزىپىسىدۇر، ھەرقايسى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرى ئومۇمىيۈزلۈك ھالدا نوپۇس، مۇھىت، ماتارىپ، پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى قاتارلىق مەسىلىلەرنى ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىككە كۆتۈرۈپ تونۇپ، سىجىل تەرەققىيات داۋامىدا كەڭ دائىرىدە ھەمكارلىشىش كېرەكلىكىنى ھېس قىلماقتا.

ئۇچىنچىدىن، ئوخشاشمىغان دۆلەتلەر رايونلار ئارىسىدىكى ئىقتىسادىي تەرەققىيات جەھەتتىكى تەگىپۇگسىزلىق ۋە نامرات نوپۇسنىڭ تۆتىنچىدىن، نۇرغۇن دۆلەت ۋە رايونلىنىڭ تەرەققىياتى دۇنيا ئىقتىسادىنىڭ ئۇرتاق گۈللىنىشىگە ئىجابىي تۆھپە قوشقىنىغا ئوخشاش، جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى ۋە كۆچىيىشىمۇ، ھەر قانداق باشقا دۆلەت ۋە رايونغا تەھدىت پەيدا قىلمايدۇ، بەلكى دۇنيانىڭ تىنچلىقى، تەرەققىياتى ۋە گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا مۇھىم كۈچ بولۇپ قالىدۇ. جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى دۇنيادىن ئايرىلالمايدۇ، دۇنيانىڭ تەرەققىياتى جۇڭگودىن ئايرىلالمايدۇ. جۇڭگو ۋە نۇرغۇن دۆلەت ۋە رايونلاردىكى دوستلار جۇڭگونى دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ سىرتىدا قالدۇرۇش ئادالەتسىزلىك، بۇنداق ھالەتنى تېزدىن ئۆزگەرتىش كېرەك، دەپ قارايدۇ.

بەشىنچىدىن، شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشى، گۈللىنىشى دۇنياۋى ئورتاق گۈللىنىشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. 1997-يىل 7-ئايىنىڭ 1-كۈنى جۇڭگو شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى يۈرگۈزىدۇ، بۇ پۈتۈن دۇنيادىكىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغايدىغان چوڭ ئىش. جۇڭگو ۋە چەت ئەللىك دوستلار جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ شياڭگاڭغا «بىر دۆلەتە ئىككى خىل ئۇزۇم بولۇش» تەدبىرىنى يولغا قويغانلىقىنى؛ شياڭگاڭنىڭ ئۇزاققىچە مۇقىم بولۇشى ۋە گۈللىنىشى جۇڭگونىڭلا بەختى بولماستىن، دۇنيانىڭمۇ بەختى ئىكەنلىكىنى تونۇۋالدى.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ب د ت ئاشلىق - يېزا ئىگىلىك تەشكىلاتى 12 - نويابر بۈ يەردە ئېلان قىلغان بىر ھۆججەتتە مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: جۇڭگو يېزا ئىگىلىك ھېخانىزمىنى ئۆزگەرتىش، يېزا ئىگىلىك سىلىنمىسىنى كۆپەيتىش، يېزا ئىگىلىك يېڭى تېخنىكىسىنى پائال تەتقىق قىلىش ۋە كېڭەيتىش تەدبىرلىرى ئارقىلىق، نوپۇس ئۆزلۈكسىز ئېشىۋاتقان ئەھۋالدا ئاشلىق بىخەتەرلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك مۇۋەپپەقىيەتلىك ئىشقا ئاشۇردى.

△ ئىككى كۈنلۈك ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ 2 - قېتىملىق پەن - تېخنىكا مىنىستىرلىرى يىغىنى 13 - نويابر «خەنچىك خىتابنامىسى» نى ئېلان قىلغاندىن كېيىن يېپىلدى. خىتابنامىدە يىغىنغا قاتناشقان ھەرقايسى دۆلەتنىڭ پەن - تېخنىكا ئىختىساسلىقلىرىنى يېتىشتۇرۇش ۋە ئالماشتۇرۇشنى پائال قانات يايدۇرۇش، شۇنداقلا ياش پەن - تېخنىكا خادىملىرىنى تەربىيىلەشكە ئەھمىيەت بېرىش مۇراجىئەت قىلىنىدى.

△ يانۇندىكى تارقىتىش ۋاستىلىرىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، كانادا ئارمىيىسىدىن تەشكىل قىلىنغان كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ ئالدىنى ئەۋەتىلگەن ئەترىتى كۆپ دۆلەت قىسىملىرىنىڭ يارىدەم بېرىش پىلانىنى يولغا قويۇشىغا يارىدەم بېرىش ئۈچۈن مۇشۇ ئايىنىڭ 14 - كۈنى زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىغا بارغان.

△ مىسىرنىڭ ب د ت دا دائىمىي ئورۇشلۇق ۋەكىلى نابىل ئارابىي مۇشۇ ئايىنىڭ 13 - كۈنى ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە غالىنى كېيىنكى نۆۋەتلىك ب د ت باش كاتىپى نامزاتلىقىغا كۆرسەتتى.

△ ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى سەلىم مۇشۇ ئايىنىڭ 13 - كۈنى ئەددىس - ئەبەبەدە ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا، جەنۇبىي ئافرىقا، ئېفىئوپىيە، ئىرىترىيە، كونگو، كامېرون ۋە سېنېگاللارنىڭ زايىرنىڭ شەرقىي قىسىم رايونىغا ئورۇنلاشتۇرۇلىدىغان كۆپ دۆلەت تىنچلىق ساقلاش قىسىملىرىغا ئەسكەر ئەۋەتىشكە قوشۇلغانلىقىنى جاكارلىدى.

△ ئامېرىكا، ئەنگلىيە ھۆكۈمەتلىرى مۇشۇ ئايىنىڭ 13 - كۈنى خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى 1 مىليوندىن كۆپ مۇساپىرغا يارىدەم بېرىش بىرلەشمە ھەرىكىتىگە قاتناشتۇرۇش ئۈچۈن قوشۇن ئەۋەتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانگزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى (چارشەنبە)　(بۇ سان ئالتە بەت)

جۇشېڭتاۋ ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى ئاچقان ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش يېغىندا تەكتلەپ مۇنداق كۆرسەتتى:

پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا قاتنىشىش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **مېھرىنىاي ياقۇپ، مېھرىگۈل تۇردى** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ مۇشۇ ئاينىڭ 19-كۈنى ئاپتونوم رايون ئاچقان ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش يېغىندا تەكتلەپ مۇنداق كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار ۋە پۈتكۈل جەمئىيەت پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، نۇقتا بەلگىلەپ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ئاكتىپ قاتنىشىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمتى 1986-يىلىدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئورگانلارنى نۇقتا بەلگىلەپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قاتنىشىشقا پىلانلىق ھالدا تەشكىللەپ، مەلۇم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. لېكىن ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسى يەنىلا ئېغىر، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا 310 مىڭ ئائىلە، 1 مىليون 430 مىڭ كىشىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمتى 1986-يىلدىن باشلاپ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئورگانلارنى نۇقتا بەلگىلەپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە قاتنىشىشقا پىلانلىق ھالدا تەشكىللەپ، مەلۇم نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى. لېكىن ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ۋەزىپىسى يەنىلا ئېغىر، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدا ئاپتونوم رايونىمىزدا 310 مىڭ ئائىلە، 1 مىليون 430 مىڭ كىشىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسىلىسىنى ئاساسىي جەھەتتىن ھەل قىلىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمتى بىرلىكتە ئاچقان ساھەلەر بويىچە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا سەپەرۋەر قىلىش يېغىندا، مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئامما‌نى سەپەرۋەر قىلىش، پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ كۈچلەرنى نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا ئۈيۇشتۇرۇش، تۆۋەنگە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمەت ئۆمىكى ئەۋەتىش نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى قىلىشنىڭ ئوبدان شەكلى، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە ھەققىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن ھەم پۈل ۋە ماددىي ئەشيا بېرىش، تېخمۇ مۇھىمى ياخشى پارتىيە ياچېيكىسى قۇرۇپ بېرىش كېرەك. بۇنىڭ ئۈچۈن نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشنى پارتىيە قۇرۇلۇشى بىلەن، نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

تارىم ئويمانلىقىدا ئاممىۋى خاراكتېرلىك سۇ قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلىپ، يېزا ئىگىلىكىدىن مول ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلىندى.

سۈرەتتە: يەكەن ناھىيە سىدىكى دېھقانلار سۇ سىڭمەس ئۈستەڭنى رېمونت قىلماقتا.

شىنخۇا ئا

ئۈرۈمچى شەھىرىدە مەدەنىيەتلىك ئۆرۈن بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇشقا تىرىشىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئۆتكۈزۈلدى

ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ باشلامچىسى بولۇشقا تىرىشايلى

يېغىندا جۇشېڭتاۋ، ۋۇدۇنفۇ سۆز قىلدى، يېغىنغا مەمتىمىن زاكىر رىياسەتچىلىك قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **خەن ئەيمەن** خەۋەر قىلىدۇ: ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى مەدەنىيەتلىك ئۆرۈن بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇشقا تىرىشىش بويىچە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئېچىپ، ھەر مىللەت شەھەر ئاھالىسىنى جىددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، مەدەنىيەتلىك ئۆرۈن بەرپا قىلىش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش ئۈچۈن تىرىشىپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تىرىشىپ يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنى شىنجاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ھەقىقىي باشلامچىسى قىلىش ئۈچۈن تىرىشىشقا چاقىردى.

يېغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشېڭتاۋ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋۇدۇنفۇ قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى. يېغىنغا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ باشلىقى مەمتىمىن زاكىر رىياسەتچىلىك قىلدى.

جۇشېڭتاۋ يېغىندا قىلغان سۆزىدە، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ بىقىنقى بىر نەچچە يىللىق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئۈرۈمچى شەھىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەركىزى. ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ خىزمەت ئەھۋالىنىڭ قانداق بولۇشى پۈتكۈل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئومۇمىي ۋەزىيىتىگە بىۋاستە مۇناسىۋەتلىك. بىز بۇ مۇھىم ئورۇنىمىز ۋە رولىمىزنى تېخمۇ ئېنىق تونۇپ، ئىلگارلار بىلەن بەسلىشىش، ئەلا نەتىجە يارىتىش ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ تىپىك نەمۇنىلىك رولى ۋە باشلامچىلىق رولىنى ئىلگىرىكىدەكلا ياخشى جارى قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ جەھەتتە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمتى ئۈرۈمچى شەھىرىدىن زور ئۈمىد كۈتمەكتە، ئاپتونوم رايونىمىز خەلقىمۇ بۇنىڭغا ناھايىتى زور دەرىجىدە كۆڭۈل بۆلمەكتە.

جۇشېڭتاۋ ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ دەۋرىنىڭ مۇھىم تاپشۇرۇقى ۋە خەلقنىڭ ئۈمىدىنى يەردە قويماي، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى داۋاملىق ئالغا ئىلگىرىلىتىش توغرىسىدا تۆۋەندىكى بەش تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: 1) ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، شەھىرىمىز دىكى كادىرلار ۋە ئاممىغا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ مۇھىملىقى ۋە جىددىيلىكىنى تولۇق تونۇتۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتۇشتىكى ئۆزىگە ئىشىنىش تۇيغۇسى ۋە جاۋابكارلىق تۇيغۇسىنى ئاشۇرۇش كېرەك؛ 2) 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى پىكرىنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ خىزمەت ئەھۋالىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پىلانىنى ياخشى تۈزۈش ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈش كېرەك؛ 3) ھەم كەلگۈسى نىشاننى تۇتۇش، ھەم ھازىرقى خىزمەتنى تۇتۇش، مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش ئۈچۈن تىرىشىش پائالىيىتىدىكى جامائەتچىلىك كۈچىنى بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ياخشى ھەل قىلىش كېرەك؛ 4) شەكىل ۋە مەزمۇنىنىڭ بىردەك بولۇشىغا ئەھمىيەت بېرىپ، ئىلگىرى ئۈنۈم بەرگەن قۇرۇلۇش، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش قاتارلىق جەھەتلەردە ئالدىدا مېڭىپلا قالماستىن، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىمۇ باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇشى كېرەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ رەئىسى ئابلەت ئابدۇرېشىت قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلار يېقىندا ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا مۇھىم يولبورۇق بەردى، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى جەھەتتە زور ھەرىكەتكە كېلىشىنى، بولۇپمۇ ئامما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش جەھەتتە تېخمۇ زور كۈچ سەرپ قىلىپ، كۆچلۈك داغدۇغا قوزغاپ، ئاپتونوم رايون بويىچە 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئۆگىنىشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تۈرتكە بولۇشنى تەلەپ قىلدى.

ۋۇدۇنفۇ ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، ھەر مىللەت كادىرلىرى ۋە ئاممىدىن چوقۇم يۈكسەك مەسئۇلىيەتچانلىق ۋە كۆچلۈك بۇرچ تۇيغۇسى بىلەن دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، 6-ئومۇمىي يىغىنى ۋە ئاپتونوم رايون ئاچقان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىجىللاشتۇرۇشتەك پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، روھىنى تېخمۇ ئۇزۇقتۇرۇپ، خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلەپ، جەمئىيەتتە مەدەنىيەتلىك ئۆرۈن، مەدەنىيەتلىك شەھەر بولۇشقا قاتنىشىش ھەرىكىتىنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى يېڭى باسقۇچقا كۆتۈرۈپ، ئۈرۈمچى شەھىرىنى شىنجاڭنىڭ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ھەقىقىي باشلامچىسى قىلىش ئۈچۈن تىرىشىشقا چاقىردى.

جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنىڭ كورلىدىن ئەشمىگىچە بولغان 88 كىلومېتىرلىق بۆلىكىدە ئومۇمىيۈزلۈك ئىش باشلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەت رەھىم** خەۋەر قىلىدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈرىيولىنىڭ كورلا - قەشقەر بۆلىكىدە 9 - ئاينىڭ 6 - كۈنى رەسمىي ئىش باشلانغاندىن ئۈسكۈنە، تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكى 3 - لايىھىلەش ئورنىنىڭ تۆمۈرىيول قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى تەكشۈرگۈچى خادىملىرى قۇرۇلۇش ئورنىغا

شىنخۇا ئىلى گېنتلىقى مۇخبىرى **ۋۇچۇەنجيەن** فوتوسى

ۋەھەم خەۋىرى قىلدۇ: جەنۇبىي شىنجاڭنى تۆمۈرىولىنىڭ كورلا ـ قەشقەر بۆلىكىدە 9 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى رەسمىي ئىش باشلانغاندىن بۇيان، كورلىدىن ئىشمىگىچە بولغان 88 كىلومېتىرلىق بۆلەكتە ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ زىچ ھەمكارلىشىشى بىلەن تۆمۈرىيولۇك ئىش باشلاندى.

تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ 1 ـ لايىھىلەش ئورنىدىكى تېخنىك خادىملار، ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىكىتۈەننىڭ سانائەت 1 ـ شىسىدىكى سەككىز ئورۇن يول ئۇلى ۋە بىر قىسىم كۆۋرۈك، سۇئىگۈچ ياساش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغانىدى. تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ 1 ـ قۇرۇلۇش ئىدارىسىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا ۋە بىر قىسىم كىچىك كۆۋرۈكلەرنى ياساش، رېلىس ياتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان 400 دىن ئارتۇق كىشى ۋە 100 گە يېقىن ماشىنا ـ ئۇسكۇنىلەر تۆمۈرىيولنىڭ كورلا ـ قەشقەر بۆلىكىدىكى 1 ـ لايىھىلەش ئورنىدىكى تېخنىك خادىملار، ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىكىتۈەننىڭ سانائەت 1 ـ شىسىدىكى سەككىز ئورۇن يول ئۇلى ۋە بىر قىسىم كۆۋرۈك، سۇئىگۈچ ياساش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغانىدى. تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ 1 ـ قۇرۇلۇش ئىدارىسىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا ۋە بىر قىسىم كۆۋرۈك، تۇنېلىس ياتقۇزۇش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان 400 دىن ئارتۇق كىشى ۋە 100 گە يېقىن ماشىنا ـ ئۇسكۇنىلەر تۆمۈرىيولنىڭ كورلا ـ قەشقەر بۆلىكىدە 9 ـ ئاينىڭ 6 ـ كۈنى رەسمىي ئىش باشلانغاندىن بۇيان، كورلىدىن ئىشمىگىچە بولغان 88 كىلومېتىرلىق بۆلەكتە ھەر قايسى تەرەپلەرنىڭ زىچ ھەمكارلىشىشى بىلەن تۆمۈرىيولۇك ئىش باشلاندى.

تۆمۈرىيول مىنىستىرلىكىنىڭ

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش چارىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

62 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش- باشقۇرۇش چارىسى» ئېلان قىلىندى، ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

*ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى **ئابلەت ئابدۇرېشىت***

1996 - يىل 10 - ئاينىڭ 31 - كۈنى

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ چارە نىكاھلىنىشتا ئەركىن بولۇش، بىر ئەر بىر خوتۇنلۇق بولۇش، ئەر - ئايال باراۋەر بولۇش قاتارلىق نىكاھ تۈزۈمىنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا كاپالەتلىك قىلىش، نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، نىكاھ ئىشلىرىغا بۇزاستە ئالاقىدارلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇقى- مەنپەئىتىنى قوغداش، قانۇنغا خىلاپ نىكاھ قىلمىشلىرىنى قانۇن بويىچە بىر تەرەپ قىلىش مەقسىتىدە، «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ نىكاھ قانۇنى» ۋە «نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش نىزامى»غا ئاساسەن، ئاپتونوم رايوننىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا جۇڭگو پۇقرالىرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەمۇرىي رايون تەۋەسىدە نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملىتىشتا شۇنىڭدەك نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇشتا بۇ چارە تەتبىقلىنىدۇ.

نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاتقۇچى بىر تەرەپ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسمىلارنىڭ كادىرى، پىدائىي ئەسكەر، ھۆكۈمەت ئىشلىرى ياكى ئوقۇش ئۇچۇن چەت ئەلگە چىققان خادىملار، شياڭگاڭ، ئاۋمېن، تەيۋەن رايونىدىكى ئاھالە، شۇنىڭدەك جۇڭگو مۇھاجىرى، چەت ئەللىك بولسا، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايوننىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئەمەل قىلىدۇ.

3 - ماددا قانۇن بويىچە نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاتقۇچى ئالاقىدارلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتى قانۇن تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ.

دىنىي ئېتىقادى ياكى مىللىتى ئوخشاش بولمىغان ئالاقىدار ئەر - ئايال قانۇن بويىچە ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلسا، ھەرقانداق تەشكىلات ۋە شەخسنىڭ قانۇنسىز ئارىلىشىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

دىن قاتارلىق شەكىللەر ئارقىلىق نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاشقا ئارىلىشىش ۋە چات كىرىۋېلىش مەنئى قىلىنىدۇ.

4 - ماددا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى تارمىقى ئاپتونوم رايون بويىچە نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ؛ ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايون تەۋەسىدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىگە ۋە ئارخىپ خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش؛

5) نىكاھقا ئائىت قانۇن، نىزام، قائىدە ۋە سىياسەتلەرنى تەشۋىق قىلىش، نىكاھقا دائىر قانۇن مەسلىھەتچىلىكى مۇلازىمىتىنى يولغا قويۇش؛

6) نىكاھ ئىشلىرى بويىچە تونۇشتۇرۇش ساھەسىگە پېتەكچىلىك قىلىش،نازارەت قىلىش ۋە ئۇنى باشقۇرۇش؛

7) نىكاھلىنىش ئالدىدىكى سالامەتلىك تەكشۈرۈشنى يولغا قويغان جايلاردا، سەھىيە تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە نىكاھلىنىش ئالدىدىكى سالامەتلىكنى تەكشۈرىدىغان داۋالاش - ساقلىقنى ساقلاش ئىپارات‌لىرىنى بېكىتىش ھەمدە نازارەت قىلىشقا ھەمكارلىشىش.

9 - ماددا ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى تەۋەسىدىكى ئاھالە نىسبىتىگە ئاساسەن، كەسپىي نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچى ئاھالە نىسبىتىگە ئاساسەن، كەسپىي نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچىلارنى قويۇشى كېرەك؛ يېزىلىق، بازارلىق نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى شۇ جايىنىڭ ئەھۋالىغا ئاساسەن، كەسپىي نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچىلارنى قويۇشى ياكى بۇ ۋەزىپىنى خەلق ئىشلىرى ياردەمچىسى قوشۇمچە ئۆتىشى كېرەك.

10 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچىلار ناھىيە (شەھەر، رايون) دەرىجىلىكتىن يۇقىرى خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ كەسپىي جەھەتتىن يېتىشتۇرۇشىگە قاتنىششى كېرەك، ئىمتىھاندىن ئۆتۈپ «نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچىلار گۇۋاھنامىسى» ئالغاندىن كېيىن، ئاندىن ئىشقا چۈشۈشكە بولىدۇ. سالاھىيەت گۇۋاھنامىسىگە ئىگە بولمىغانلارنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش باشقۇرۇش خىزمىتى بىلەن شۇغۇللىنىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

11 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچىلار تۆۋەندىكىلەرنى ئورۇندىشى شەرت:

1) نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇشقا دائىر قانۇن، نىزام، قائىدە ۋە سىياسەتلەرگە رىئايە قىلىش؛

2) كەسپىگە سادىق بولۇش، ئىشنى ئادىل ھېجىرىش، ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتماسلىق؛

3) مەدەنىيەتلىك ۋە ئەدەبلىك بولۇش، قىزغىن ۋە ئەتراپلىق مۇلازىمەت قىلىش؛

4) نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاشتا ھەق ئېلىش ئۆلچىمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىش، نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاشتىن پايدىلىنىپ مۇناسىۋەتسىز باشقا ھەق ئالماسلىق؛

5) ئۆزى ياكى بۇزاستە ئۇرۇق - تۇغقانلىرى ئۈچۈن نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملىماسلىق.

ئۈچىنچى باب نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش

12 - ماددا نىكاھلىنىشنى ئىلتىماس قىلغۇچى ئالاقىدار ئىككى تەرەپ بىر تەرەپنىڭ نوپۇسى بار جايدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرىغا بىرلىكتە كېلىپ ئىلتىماس قىلىدۇ.

13 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى نىكاھلىنىشنى ئىلتىماس قىلغۇچىلارنىڭ ئىسپاتلىرىنى تەكشۈرۈپ، ئۇلارنىڭ نىكاھلىنىش شەرتلىرىگە ماس كېلىدىغانلىقىنى جەزملەشتۈرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسى تولدۇرۇپ بېرىدۇ.

14 - ماددا نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسىنى تولدۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسى ۋە ئىسپاتلىرىنى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرىغا تاپشۇرۇپ بېرىدۇ.

15 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسىنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسىنى تولدۇرۇپ بولغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈن ئىچىدە نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسىنى ئېلان قىلىدۇ.

16 - ماددا نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ ئۈچ كۈن ئىچىدە ھېچكىم ئىتىراز بىلدۈرمىگەندە، نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى نىكاھلىنىش ئىلتىماسنامىسىنى قوبۇل قىلىدۇ.

17 - ماددا نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسىنى ئالاقىدار ئىككى تەرەپ ئۆزى ئېلىشى كېرەك، بىر تەرەپنىڭ ئېلىشىغا ياكى باشقا كىشىنى ھاۋالە قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

ئالاقىدار نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسىنى ئالغان كۈندىن باشلاپ رەسمىي ئەر - خوتۇن بولىدۇ.

18 - ماددا ئەر - ئايال ئىككى تەرەپ ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئاجراشماقچى بولسا ھەمدە پەرزەنت، مال - مۈلۈكنى بىر تەرەپ قىلىشتا كېلىشىم ھاسىل قىلغان بولسا، ئىككى تەرەپ بىر تەرەپنىڭ نوپۇسى بار جايدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانىغا بىرىپ ئاجرىشىشنى تىزىملا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشى ھەمدە نىكاھ قانۇنى، ئېتىكا، ئەخلاق، ئائىلە مۇناسىۋىتى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان تەربىيىنى قوبۇل قىلىشى شەرت.

19 - ماددا ئاجرىشىشنى تىزىملا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشتا، تۆۋەندىكى ئىسپات، گۇۋاھنامىلەر بولۇشى كېرەك:

1) نوپۇس ئىسپاتى؛ 2) ئاھالە سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى؛ 3) ئارخىپى تۇرۇشلۇق ئورۇن ياكى نوپۇسى تۇرۇشلۇق كەنت (ئاھالە) كومىتېتى بېرىپ بەرگەن تونۇشتۇرۇش خېتى؛ 4) «نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسى» ياكى «ئەر - خوتۇنلۇق ئىسپاتى»؛ 5) ئۇچ نۇسخا ئاجرىشىش كېلىشىمى؛ 6) ھەر ئىككى تەرەپنىڭ ئىككى پارچىدىن بىر سۈرەتلۇق باشتاق سۈرىتى.

20 - ماددا ئاجرىشىش كېلىشىمنامىسىگە ئالاقىدار ئىككى تەرەپنىڭ ئاجرىشىش غەرىزى، پەرزەنتلەرنى بېقىش، ئەر - ئايال بىر تەرەپنىڭ تۇرمۇش قىينىچىلىقىغا ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش، مال - مۈلۈك شۇنىڭدەك قەرز ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش قاتارلىق كېلىشىم ئىشلىرى ئېنىق يېزىلغان بولۇشى لازىم. كېلىشىم مەزمۇنى ئايالار ۋە بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا پايدىلىق بولۇشى شەرت.

توشمىغان، ئاز سانلىق مىللەت ئەرنىڭ يېشى 20 گە توشمىغان، ئايالنىڭ يېشى 18 گە توشمىغان بولسا؛

2) ئەر - ئايال ئىككى تەرەپ ياكى بىر تەرەپ ئىختىيار قىلمىغان بولسا؛

3) ئەر - ئايال ئىككى تەرەپنىڭ ياكى بىر تەرەپنىڭ جورىسى بولغان بولسا؛

4) بۇاستە قانداشلىق ئۇرۇق - تۇغقانلىق ياكى ئۇچ ئەۋلاد ئىچىدە شەرەم تۇغقانلىق مۇناسىۋىتى بولغان بولسا؛

5) قانۇندا بەلگىلەنگەن نىكاھلىنىش مەنئى قىلىنغان كېسەللەرگە ياكى نىكاھلىنىش كېچىكتۇرۇلدىغان كېسەلگە گىرىپتار بولغان بولسا؛

6) بىر تەرەپ كەلمىگەن ياكى گۇۋاھلىقى تولۇق بولمىغان ياكى ئاجرىشىش ھۆكۈمى تېخى كۈچكە ئىگە بولمىغان بولسا؛

7) شۇ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى تەۋەسىدە بولمىغان بولسا.

21 - ماددا نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسىگە ئالاقىدار ئىككى تەرەپنىڭ ئۆزى ئېلىشى كېرەك، بىر تەرەپنىڭ ئېلىشىغا ياكى باشقا كىشىنى ھاۋالە قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

ئالاقىدار نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسىنى ئالغان كۈندىن باشلاپ رەسمىي ئەر - خوتۇن بولىدۇ.

22 - ماددا ئەر - ئايال ئىككى تەرەپ ئۆز ئىختىيارلىقى بىلەن ئاجراشماقچى بولسا ھەمدە پەرزەنت، مال - مۈلۈكنى بىر تەرەپ قىلىشتا كېلىشىم ھاسىل قىلغان بولسا، ئىككى تەرەپ بىر تەرەپنىڭ نوپۇسى بار جايدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانىغا بىرىپ ئاجرىشىشنى تىزىملا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشى ھەمدە نىكاھ قانۇنى، ئېتىكا، ئەخلاق، ئائىلە مۇناسىۋىتى ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان تەربىيىنى قوبۇل قىلىشى شەرت.

23 - ماددا ئاجرىشىشنى تىزىملا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشتا، تۆۋەندىكى ئىسپات، گۇۋاھنامىلەر بولۇشى كېرەك:

1) نوپۇس ئىسپاتى؛ 2) ئاھالە سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى؛ 3) ئارخىپى تۇرۇشلۇق ئورۇن ياكى نوپۇسى تۇرۇشلۇق كەنت (ئاھالە) كومىتېتى بېرىپ بەرگەن تونۇشتۇرۇش خېتى؛ 4) «نىكاھلىنىش گۇۋاھنامىسى» ياكى «ئەر - خوتۇنلۇق ئىسپاتى»؛ 5) ئۇچ نۇسخا ئاجرىشىش كېلىشىمى؛ 6) ھەر ئىككى تەرەپنىڭ ئىككى پارچىدىن بىر سۈرەتلۇق باشتاق سۈرىتى.

24 - ماددا ئاجرىشىش كېلىشىمنامىسىگە ئالاقىدار ئىككى تەرەپنىڭ ئاجرىشىش غەرىزى، پەرزەنتلەرنى بېقىش، ئەر - ئايال بىر تەرەپنىڭ تۇرمۇش قىينىچىلىقىغا ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش، مال - مۈلۈك شۇنىڭدەك قەرز ئىشلىرىنى بىر تەرەپ قىلىش قاتارلىق كېلىشىم ئىشلىرى ئېنىق يېزىلغان بولۇشى لازىم. كېلىشىم مەزمۇنى ئايالار ۋە بالىلارنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا پايدىلىق بولۇشى شەرت.

خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ياكى مەھەللە ئىش باشقارمىسىنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش تامغىسى (قىزىل) بېسىلىشى لازىم.

بىگانىۋەنگە قاراشلىق تۇمەن - مەيداندىكى خادىملارنىڭ نىكاھ ئەھۋالى ئىسپاتىنى شۇ كىشى تۇرۇشلۇق لېۋەندۇي يېزىپ بېرىدۇ.ئالاقىدارلار تۇمەن - مەيدانلاردا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملا ئالدۇرمىغان بولسا، ئۇلارنىڭ نىكاھ ئىشلىرى ئىسپاتىغا ئۆزى تۇرۇشلۇق جايدىكى ناھىيىلىك، (شەھەرلىك، رايونلۇق) نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنىنىڭ تامغىسى بېسىلىشى لازىم.

تۆتىنچى باب ھەربىي خىزمەت ئۆتەۋاتقان ھەربىيلەر ۋە ئالاھىدە بەلگىلىمە چىقىرىلغان خادىملارنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش

26 - ماددا ئارمىيەدىكى كادىرلار نىكاھلىنىشنى تىزىملا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشتا، ئۆزى تۇرۇشلۇق قىسمىنىڭ تۇمەن دەرىجىلىكتىن يۇقىرى سىياسىي ئورگانىنىڭ يېزىپ بەرگەن نىكاھ ئەھۋالى ئىسپاتى بولۇشى كېرەك؛ مۇددەتتىن ئاشۇرۇپ ھەربىي خىزمەت ئۆتەۋاتقان ئەسكەرلەر ياكى پىدائىي ئەسكەرلەر ئاتېپوسكا مەزگىلىدە نىكاھلىنىشنى ئىلتىماس قىلغانلىقى سەۋەبىدىن ئەسلىدىكى قىسمىنىڭ ئىسپاتىنى ئالمىغان بولسا، شۇ جايدىكى ناھىيىلىك (شەھەرلىك،رايونلۇق) خەلق قوراللىق بۆلۈملىرى ئالاقىدار ئىسپاتلارنى يېزىپ بەرسە بولىدۇ. ئىككى تەرەپ بىر تەرەپنىڭ نوپۇسى بار جايدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش- باشقۇرۇش ئورگىنىغا بىرىپ نىكاھلىنىشنى تىزىملا ئالدۇرىدۇ.

27 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاپ باشقۇرغۇچى ئۆزى ياكى بۇاستە ئۇرۇق - تۇغقانلىرىنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملا ئالدۇرماقچى بولسا، باشقىلار ياكى ئۆزى بىر دەرىجە يۇقىرى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنىغا بىرىپ رەسمىيەت بېجىرىشى لازىم.

28 - ماددا جازا ئۆتۈۋاتقان قاملىۋاتقان ياكى داۋالاش ئۈچۈن كېپىللىككە بېرىلگەن، جازاسى تۇرمە سىرتىدا ئىجرا قىلىنىۋاتقان مەزگىلدە نىكاھلىنىشنى تىزىملاش رەسمىيىتى بېجىرىپ بېرىلمەيدۇ.

جازا مۇددىتى كېچىكتۇرۇلگەنلەر، رېجىمدىكىلەر، شۇنىڭدەك ئەمگەك بىلەن تەربىيىلىنىۋاتقانلار بۇ چارىدىكى بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن نىكاھلىنىشنى تىزىملا ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

يۇقىرىقىلار ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلسا، خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلىشى لازىم.

بەشىنچى باب نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش ئارخىپى ۋە نىكاھ مۇناسىۋىتى ئىسپاتلىرىنى يېزىپ بېرىش

29 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش ئارخىپىنى تۇرغۇزۇشى، دۆلەتنىك «ئارخىپ قانۇنى» ۋە خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن،ئۇنى ئۆزلۇكسىز تەشەببۇس ساقلاپ باشقۇرۇشى لازىم.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن تۆۋەن نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش

ۋىلايەتلىك، ئوبلاستلىق، شەھەرلىك، ناھىيىلىك خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى ئۆز مەمۇرىي رايون تەۋەسىدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئالاقىدار تارماقلىرى ئۆز مەسئۇلىيىتىگە ئاساسەن، خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىنىڭ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش خىزمىتىگە ماسلىشىدۇ، ھەمكارلىشىدۇ.

5 - ماددا ئورگانلار، تەشكىلاتلار، كارخانا، كەسىپىي ئورۇنلار، مەھەللە ئىتتىپاقلىرى ۋە كەنت (ئاھالە كومىتېتلىرى) ئۆز ئورنى تەۋەسىدىكى خادىملارغا نىكاھ ئەھۋالى ئىسپاتىنى ئەينەن يېزىپ بېرىشى لازىم، ھەر قانداق باھانىلەر بىلەن ئىسپات يېزىپ بېرىشنى رەت قىلىشقا يول قويۇلمايدۇ.

ئىككىنچى باب نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى

6 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى شەھەرلەردە شەھەرگە قاراشلىق رايون، رايونسىز شەھەر ۋە ناھىيىلىك خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ خەلق ئىشلىرى تارمىقى ياكى مەھەللە ئىش باشقارمىلىرىنى كۆرسىتىدۇ؛يېزىلاردا يېزىلىق (بازارلىق) خەلق ھۆكۈمەتلىرىنى كۆرسىتىدۇ.ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ئىشلىرى تارمقىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە يېغىپ تىزىملاش شەرتىگە ئۇيغۇن كەلگەنلەردە،ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق ئىشلىرى تارماقلىرى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاشنى يېغىپ بېجىرسە بولىدۇ.

12 - ماددا تىكاھلىنىشنى ئىلتىماس قىلغۇچى ئالاقىدار ئىككى تەرەپ بىر تەرەپنىڭ نوپۇسى بار جايىدىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش-باشقۇرۇش ئورگىنىغا بىرىپ تىزىمغا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشى ھەمدە نىكاھ ئىشلىرىغا ئائىت قانۇن، نىزام ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان نىكاھلىنىش ئالدىدىكى تەربىينى قوبۇل قىلىشى شەرت.

13 - ماددا نىكاھلىنىشنى تىزىمغا ئالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىشتا، تۆۋەندىكى ئىسپات ۋە گۇۋاھنامىلەر بولۇشى شەرت:

1) نوپۇس ئىسپاتى؛

2) ئاھالە سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى؛

3) ئارخىپى تۇرۇشلۇق ئورۇن ياكى نوپۇسى تۇرۇشلۇق كەنت (ئاھالە) كومىتېتى يېزىپ بەرگەن نىكاھ ئەھۋالى ئىسپاتى؛

4) نىكاھلىنىش ئالدىدىكى سالامەتلىك تەكشۈرۈشنى يولغا قويغان جايلارنىڭ نىكاھلىنىش ئالدىدىكى سالامەتلىك تەكشۈرگەنلىك ئىسپاتى ياكى نىكاھلىنىش ئالدىدىكى تىببىي باھالاش ئىسپاتى؛

5) قايتا نىكاھلىنىدىغانلاردا قانۇنىي كۆچكە ئىگە بولغان ئاجراشقانلىق ئىسپاتى ياكى جورىسىنىڭ ئۆلۈپ كەتكەنلىك ئىسپاتى بولۇشى؛

6) ئەر - ئايال ئىككى تەرەپنىڭ بىقىندا بىللە ياشتاق چۈشكەن ئىككى سۈگلۈق ئۈچ پارچە سۈرىتى، يالغۇز ياشتاق چۈشكەن بىر سۈگلۈق سۈرىتىدىن بىر پارچە بولۇشى.

14 - ماددا نىكاھلىنىشنى ئىلتىماس قىلغان ئالاقىدار ئورۇن ياكى ياشقا كېشىلەرنىڭ ئاريلىشىشى سەۋەبىدىن زورلۇق ئىسپاتلارنى

ئاساسەن،ئۇنى ئۇزاقتىچە ساقلاپ ياشقۇرۇشى لازىم.

ناھىيە دەرىجىلىكتىن تۆۋەن نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگانلىرى ۋە نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ۋەكالەت ئاپپاراتلىرى بەلگىلىمە بويىچە نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش ئارخىپلىرىنى رەتلەپ ۋە تۈپلەپ، قەرەللىك ھالدا ناھىيىلىك (شەھەرلىك، رايونلۇق) خەلق ئىشلىرى تارماقلىرىغا يوللاپ ساقلىشى لازىم.

30 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى تۆۋەندىكى نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش ماتېرىياللىرىنى ئارخىپقا سېلىشى لازىم:

1. نىكاھلىنىشنى تىزىملاش ئارخىپىغا سېلىنىدىغان ئاساسلىق ماتېرىياللار:

1) نىكاھلىنىشنى تىزىمغا ئالدۇرۇش ئىلتىماسى؛

2) نىكاھلىنىش ئەھۋالى ئىسپاتى؛

3) نىكاھلىنىش ئالدىدىكى سالامەتلىك تەكشۈرۈش ئىسپاتى؛

4) ئاجراشقانلىق ئىسپاتى ياكى جورىسى ئۆلۈپ كەتكەنلىك ئىسپاتىنىڭ كۆچەيتىلگەن نۇسخىسى؛

5) نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنىنىڭ تەستىقى پىكرى.

2. ئاجرىشىنى تىزىملاش ئارخىپىغا سېلىنىدىغان ئاساسلىق ماتېرىياللار:

1) ئاجرىشىنى تىزىمغا ئالدۇرۇش ئىلتىماسى؛

2) ئاجرىشىش كېلىشىمى؛

ئىشى ئېزىلغان بولۇشى لازىم. كېلىشىم مەزمۇنى تاياللار ۋە باشلانمىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداشقا پايدىلىق بولۇشى شەرت.

21 - ماددا ئاجرىشىشنى ئىلتىماس قىلغان ئالاقىدارلاردا تۆۋەندىكى ئەھۋاللارنىڭ بىرى بولسا، نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى ئاجرىشىش ئىلتىماسىنى قوبۇل قىلمايدۇ:

1) بىر تەرەپ ئاجرىشىشنى ئىلتىماس قىلغان بولسا؛

2) بالاغەتكە يەتمىگەن پەرزەنتلىرىنى بېقىش، ئەر - ئايال بىر تەرەپنىڭ تۇرمۇش قىيىنچىلىقىغا ئىقتسادىي ياردەم بېرىش، مال - مۈلۈك ۋە قەرز ئىشلىرى قاتارلىقلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا كېلىشىم ھاسىل قىلىنمىغان بولسا؛

3) ئەدلىيىلىك باھالاشتا بىر تەرەپنىڭ ياكى ئىككى تەرەپنىڭ ھەق تەلەپ ھەرىكەت ئىقتىدارى چەكلىك ياكى ھەق تەلەپ ھەرىكەت ئىقتىدارى يوق دەپ قارالغان بولسا؛

4) نىكاھلىنىشنى تىزىمغا ئالدۇرمىغان بولسا؛

5) ئايال تەرەپ ھامىلىدار بولغان مەزگىلدە ۋە تۇغقاندىن كېيىن بىر يىل ئىچىدە ئايال تەرەپ ئۆزى ئاجرىشىشنى تەلەپ قىلمىغان بولسا؛

6) شۇ نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى تەۋەسىدە بولمىغان بولسا.

22 - ماددا نىكاھ ئىشلىرىنى تىزىملاش - باشقۇرۇش ئورگىنى ئاجرىشىش ئىلتىماسىنى تەكشۈرۈشى ۋە مۇرەسسە قىلىشى لازىم. ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ بىر ئاي ئىچىدە،

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 21 - كۈنى (پەيشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ۋاڭ لېچۈەن ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىدىن بېرىلگەن دوكلاتنى ئاڭلىغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى:

قىسىملارغا مۇنەۋۋەر، لاياقەتلىك ئەسكەرلەرنى ئەۋەتىپ بېرىش كېرەك

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ۋەن زۈگلىن، جاڭ يىنچۈن** خەۋەر قىلىدۇ: ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتى سىياسىي سالاھىيىتى ۋە تەن سالامەتلىكىنى تەكشۈرىدىغان ئاچقۇچلۇق باسقۇچقا كىردى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى، قوشۇمچە شىنجاڭ ھەربىي رايونى پارتكومىنىڭ 1 - شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 11 - ئاينىڭ 15- كۈنى چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ بۇ يىل قىش پەسلىلىك ئەسكەر قوبۇل قىلىشنىڭ 1 - باسقۇچلۇق خىزمەتلىرى توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىغاندىن كېيىن) ھەر دەرىجىلىك ئورۇنلارنىڭ قىسىملارغا مۇنەۋۋەر، لاياقەتلىك ئەسكەرلەرنى ئەۋەتىشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەكىتلىدى.

ۋاڭ لېچۈەن مۇنداق ئۇچ تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى: 1) ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار، ھۆكۈمەتلەر ۋە ھەربىي خىزمەتكە مەسئۇل ئورگانلار ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، سۈپەت ئېگىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈپ، ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى 6 - ئومۇمىي يىغىن روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشتىكى ئاچقۇچ ــ ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشتا. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى سىستېما، نازارەت، ئىدارىلەردىكى پارتىيە كومىتېتلىرى (پارتكۇرۇپپىلىرى) ۋە ئاساسلىق رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىنى چوقۇم 6-ئومۇمىي يىغىننىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈشى لازىم. ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشنىڭ مۇھىملىقىنى سىياسىيغا ئەھمىيەت بېرىش، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى بىلەن بىردەك بولۇش، خەلقنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈش، پارتىيىنىڭ ئامما بىلەن بولغان ئالاقىسىنى قوۋۇقلاشتۇرۇش، پارتىيىنىڭ جەلپ قىلىش كۈچىنى ئاشۇرۇش، ئەسىر ھالقىدىغان ئۇلۇغۋار نىشاننى ئىشقا ئاشۇرۇش ئاساسىدا شىنجاڭنى 21-ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ تولۇق تونۇشى لازىم.

ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ باشلامچىلىق بىلەن ھەربىر كەسىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشى مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ئىگە. بۇ پۈتۈن شىنجاڭنى، پۈتۈن جەمئىيەتكە ناھايىتى زور تەسىر كۆرسىتىدۇ، شۇنداقلا بۇ ئورگانلارنىڭ ئۆز قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشىنىڭ ئېھتىياجى.

نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلاردا ساقلانغان بىر قىسىم مەسىلىلەر، مەسىلەن: ئاممىنىڭ ئىنكاسى

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلارنى سەپەرۋەر قىلىش يىغنى ئاچتى

خەلقنىڭ چاكىرى بولۇپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلايلى

يىغىندا جۇشبېگىتاۋ سەپەرۋەرلىك سۆزى سۆزلىدى، ئەسقەت كەرىمباي يىغىنغا رياسەتچىلىك قىلدى

ھامىدىن نىياز، جانابىل، چېن دېمىن، ۋۇدۇنفۇ قاتارلىقلار يىغىنغا قاتناشتى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت، مېھرىگۈل** 2) كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش يادرو قىلىنغان مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى **تۈرىدى، مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مۇشۇ ئاينىڭ 20-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلارنى كەسىپ ئەخلاقىنى كۈچەيتىشنى يادرو قىلىپ، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش بويىچە سەپەرۋەر قىلىش يىغنى ئاچتى.

يىغىنغا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى ئەسقەت كەرىمباي رياسەتچىلىك قىلدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جۇشبېگىتاۋ «باشلامچىلىق بىلەن ھەربىرىمىزنى ئېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇپ، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلايلى» دېگەن تېمىدا مۇھىم سۆز قىلدى.

يىغىنغا ھامىدىن نىياز، جانابىل، چېن دېمىن، ۋۇدۇنفۇ قاتارلىق ئاپتونوم رايون رەھبەرلىرى ۋە ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلار، ھەرقايسى تارماقلارنىڭ مەسئۇللىرى بولۇپ 500 ئەتراپىدا كىشى قاتناشتى.

جۇشبېگىتاۋنىڭ سۆزى مۇنداق تۆت قىسىمغا بۆلۈنىدۇ: 1) ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلاردىكى ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە كەڭ كومپارتىيە ئەزالىرى باشلامچىلىق بىلەن ھەربىرىكەتكە كېلىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، خىزمەت ئۇسۇلىنى يېڭىلاپ، پۈتكۈل جەمئىيەتكە ئۈلگە بولۇشى كېرەك.

2) كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش يادرو قىلىنغان مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى چۈشىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ئاساس قىلىپ، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى چوڭقۇر پۇختا ئېلىپ بېرىش لازىم.

جۇشبېگىتاۋ مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى سەپەرۋەرلىك يىغىنىنى ئېچىشتىكى مەقسەت ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلاردىكى ھەر دەرىجىلىك پارتىيە تەشكىلاتلىرى، كەڭ پارتىيە ئەزالىرى ۋە كادىرلارنى پائال ھەرىكەتكە كېلىپ، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئورگان خىزمەتچىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، مەسلىنىڭ دەل نۇقتىسىنى توغرا تاللاپ، ئاجىز ھالقىلارنى چىڭ تۇتۇپ، كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، ئاپتونوم رايونغا بۈگۈنگە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە تۈرلۈك خىزمەتلىرىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈشكە سەپەرۋەر قىلىش ۋە ئۈيۇشتۇرۇشتىن ئىبارەت.

جۇشبېگىتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پارتىيە 14-نۆۋەتلىك

ئىلى ۋىلايىتىدە 10 مىڭ كادىر نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا ئاتلاندى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇ بېيې خەۋەر قىلىدۇ: نامراتلىق سەۋەبىنى تەھلىل قىلىشقا، بېيىش مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرىدۇ، ئورگانلارنىڭ

ئۇرۇمچى شەھەر سايباغ رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى بېقىندا ئادەم تەشكىللەپ، شىنجاڭ

قىسىملارغا مۇنەۋۋەر، لاياقەتلىك ئەسكەرلەرنى ئەۋەتىپ بېرىش كېرەك

كۈنكرېت ھەرىكەتكە ئايلاندۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئەسكەرلەرنىڭ سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىدىغان كونكرېت تەدبىرلەرنى ئەستايىدىل تەتقىق قىلىپ تۈزۈپ چىقىشى، خىزمەتلەرنى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىشى كېرەك. 2) خەلق قوراللىق كۈچ تارماقلىرى فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئۆز ۋەزىپىسىنى ياخشى ئادا قىلىشى كېرەك. 3) ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىرلىكى ئەسكەر قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى كۆچەيتىش كېرەك.

لى فېڭزى ھەققانىيەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەنلەرنى مۇكاپاتلاش يىغىندا مۇنداق تەكتلىدى:

ھەققانىيەت پىداكارلىرى ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۆزەش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرىمىز **نۇربىيە ئىمامنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايون 11-ئاينىڭ 20-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۆرۈمچى «خەلق» تىياتىر خانىسىدا مۇكاپاتلاش يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، ھەققانىيەت يولىدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن ئىنقلابىي قۇربان رەمەت موللامەتنى 20 مىڭ يۈەن بىلەن مۇكاپاتلىدى. يىغىنغا ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن لى فېڭزى، يۈسۈپ ئەيسا، مىجىت قۇربان، ۋاڭ خەندۇ قاتارلىقلار قاتناشتى. مۇكاپاتلاش يىغىنىغا ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى ماسۇنلياڭ رياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، سىياسىي - قانۇن كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، ھەققانىيەت پىداكارلىرى فوند جەمئىيىتىنىڭ باشلىقى لى فېڭزى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۆزەش خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرۈلگەن نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈرگەندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ھەققانىيەت پىداكارلىرى ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۆزەش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۆزەش بىر تۈرلۈك ئىجتىمائىي سىستېما قۇرۇلۇشى. چوقۇم تۈرلۈك ۋاستىلەرنى قوللىنىپ جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى كۈچلەرنى ھەرىكەتلەندۇرۇپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئامما سەپەرۋەر قىلىپ، جەمئىيەت ئامانلىقى خىزمىتىنى ئورتاق باشقۇرىدىغان ۋەزىيەتنى شەكىللەندۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىز سىياسىي مۇقىملىقىنى قوغداش لازىم.

لى فېڭزى مۇنداق دېدى: تەشۋىقات سالمىقىنى زورايتىپ، ھەققانىيەت پىداكارلىرىنىڭ روھىنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش ۋە جارى قىلدۇرۇش لازىم.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خوتەن ئايرودرومىنىڭ ھاۋا قاتنىشى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ئايرودرومىنىڭ ھاۋا قاتنىشى 11-ئاينىڭ 15 - كۈنى ئەسلىگە كەلگەنلىكى مۇناسىۋىتى بىلەن

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇ بىبىي خەۋەر قىلىدۇ: قىش كىرگەندىن بۇيان، ئىلى ۋىلايىتىدە 10 مىڭ كادىر نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش قۇرۇلۇشىنىڭ باشلىنىشىغا ئەگىشىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئۇچۇن چەت- ياقا يېزا- قىشلاقلارغا يۇرۇپ كەتتى. ئۇلار يېزا، كەنت كادىرلىرىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاپ، يۇزەكى كۆزىتىش بىلەن قانائەتلىنىپ قالمىدى. ھەر بىر كادىر بىر نامرات ئائىلە بىلەن دوستلۇق ئورناتتى. ئۇلار نامرات ئائىلىلەرگە بېرىپ، نامرات ئائىلىلەرنىڭ نامراتلىق سەۋەبىنى تەھلىل قىلىشىغا، بېيىش يولىنى تېپىشىغا ياردەم بەردى.

ۋىلايەتلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى جاڭ گۇلياڭ مۇخبىرغا ئەھۋال تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: «بىز تۆۋەنگە چۈشكەن كادىرلارنىڭ نامرات دېھقان، چارۋىچىلار بىلەن ئىچقويۇن- تاشقويۇن بولۇشىنى تەكىتلىدۇق. نامرات ئائىلىلەردە يېتىپ - قوپقاندا، تاماق يېگەندە، شەرت - شارائىت ناچارراق بولسىمۇ بۇ پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى، كادىرلار بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇردۇ، ئورگانلارنىڭ خىزمەت ئۇسۇلىنى ياخشىلايدۇ، ۋىلايىتىمىزدىكى 10 مىڭ 615 ئائىلىلىك نامرات دېھقان، چارۋىچىنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ، بەيىشى ئۇچۇن پايدىلىق بولدۇ».

ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە بۇ ۋىلايەتتە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ئىشلەشكە چۈشكەن 10 مىڭ كادىرغا ۋۇئىسكا ئېسىپ باشقۇرۇش يولغا قويۇلدۇ. ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئىشخانىسى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ۋۇئىسكىسىنى بىر تۇتاش ياسايدۇ، ۋۇئىسكىغا نامرات ئائىلە باشلىقىنىڭ ئىسىم فامىلىسى ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولغۇچى كادىرنىڭ ئىسىم فامىلىسى ۋە ئىدارىسى يېزىلىدۇ. ۋۇئىسكا نامرات ئائىلىنىڭ ئىشكىگە ئېسىلدۇ، ئىككى تەرەپ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇش يىل چېكىنى ئورتاق كېڭىشىپ بېكىتىدۇ، نامراتلىقتىن قۇتۇلماي تۇرۇپ ۋۇئىسكىنى ئالمايدۇ.

يولداش ژاڭ خېنىڭ ژاپات بولدى

ئۆز خەۋىرىمىز. 6 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ ۋەكىلى، شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ سابىق مۇئاۋىن مۇدىرى، ئىلمىزنىڭ مەشھۇر سۇ ئىنشائاتى مۇتەخەسسىسى يولداش ژاڭ خېنىڭ كېسەل سەۋەبىدىن داۋالاش ئۇنۇم بەرمەي، 1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 18 - كۈنى سائەت 14 تىن 15 مىنۇت ئۆتكەندە، ئۇرۇمچىدە 86 يېشىدا ژاپات بولدى.

يولداش ژاڭ خېنىڭنىڭ جەستى بىلەن ۋىدالىشىش مۇراسىمى 11 - ئاينىڭ 22 - كۈنى سائەت ئوندا ئۇرۇمچى ئۇلانباي دەپنە ساراىيدا ئۆتكۈزۈلىدۇ.

ئالتاي كۆن-خۇرۇم گۈرۈھى چەكلىك شىركىتى بۇ يىل 10 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ «ئاشەن» خۇرۇم چاپىنى ئىشلەپچىقىرىش لىنىيىسىنى كېڭەيتتى. ئومۇمىي كۆلىمى 4500 كۋادرات مېتر كېلىدىغان يېڭى سېخ پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى.

جاڭ جيەنفېڭ فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى، ج خ نازارىتى ۋە سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى

ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق سورۇنلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقاردى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئاپتونوم رايونلۇق مەدەنىيەت نازارىتى، ج خ نازارىتى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىقىندا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق سورۇنلىرىنى تەرتىپكە سېلىش، مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دېيىلدى: مەدەنىيەت مىنىستىرلىكى، ج خ مىنىستىرلىكى، دۆلەت سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ «ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق سورۇنلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش، مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇش توغرىسىدىكى ئۇقتۇرۇشى»نىڭ روھىغا ئاساسەن، 1996 - يىلى 11 - ئايدىن باشلاپ ئىككى ئايغىچە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق سورۇنلىرىنى ئېنىقلاش ۋە تەرتىپكە سېلىش قارار قىلىندى. ئالاقىدار ئىشلار تۆۋەندىكىچە ئىشلىنىدۇ:

1. بۇ ئۇقتۇرۇش ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ 12 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق سورۇنلىرى ئومۇمىيۈزلۈك ئېنىقلاپ چىقىلىدۇ ۋە تەرتىپكە سېلىنىدۇ. تەرتىپكە سېلىنىۋاتقان مەزگىلدە ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش رەسمىيىتىنى بېجىرىش ۋاقتىنچە توختىتىلىدۇ.

2. مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق ئويناش قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ. يۇل قايتۇرۇش، مۇكاپات بېلىتى قايتۇرۇش خاراكتېرلىك ئىكە، ئېكراندا نومۇر خاتىرىلەپ پۇل، ماددىي مۇكاپات بېرىلىدىغان، ئىچكى ئىستېمال (كارتوچكا، رەقەملىك ئويۇنچۇق كارتوچكىسىمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) مۇكاپاتىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان مۇكاپاتلىق ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتى ئېگىلىرى 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنىدىن ئېلگىرى مۇئەسسەسلىرىنى بۇزۇۋېتىشى كېرەك. 12 - ئاينىڭ 1 - كۈندىن باشلاپ ھەرقانداق ياھانە - سەۋەب بىلەن، ھەرقانداق شەكىلدە مۇكاپاتلىق تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا بولمايدۇ، تىجارىتىنى داۋاملاشتۇرغانلار بايقالسا، قىمار ئويىنغانلار قاتارىدا بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

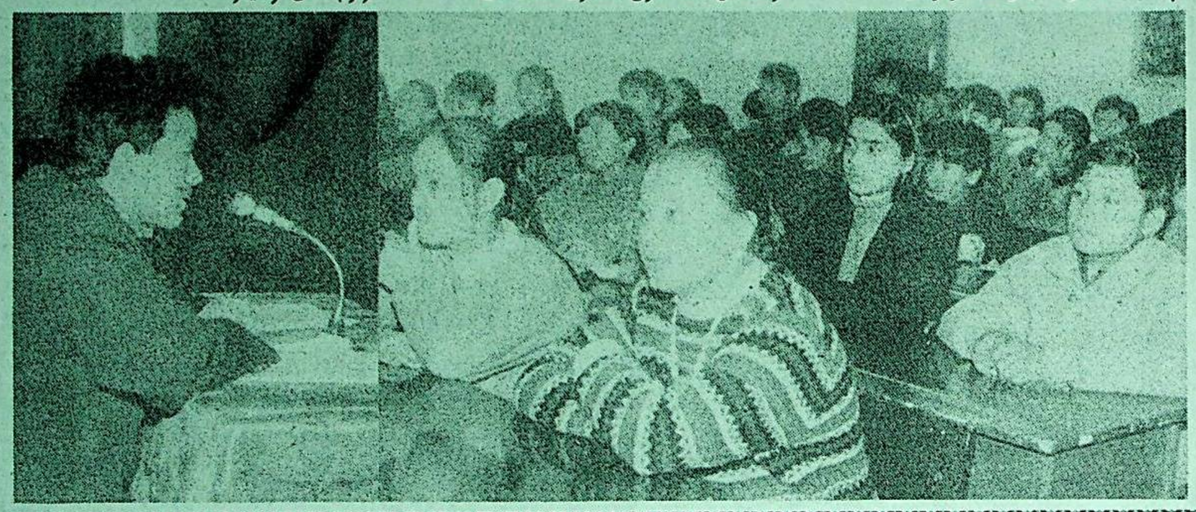
3. كومپيۇتېردىن پايدىلىنىپ ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىش مەنئى قىلىنىدۇ. ئەكسىيەتچىل، شەھۋانىي، ئېپپەت - نومۇسسىز سېتىش، تېررورلۇق قاتارلىق سۆرەتلەر ئېلىنغان ئېلېكترونلۇق تاختىلار مۇسادىرە قىلىنىپ كۆيدۈرۈلىدۇ.

4. ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقتىن پايدىلىنىپ قىمار ئويناش ياكى بالاغەتكە يەتمىگەنلەرنى قىمار ئويناشقا قىزىقتۇرۇشتەك قانۇنغا خىلاپ ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىلىدۇ. ئىشلىتىش مەنئى قىلىنغان قىمار خاراكتېرىدىكى ھەر خىل ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقلار، قىمار سايمانلىرى بىردەك يوقىتىلىنىپ كۆيدۈرۈلىدۇ.

5. ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇق تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان ئورۇنلار 12 - ئاينىڭ ئاخىرىدىن بۇرۇن «تىجارەت ئىجازەتنامىسى»ۋە «بىخەتەرلىك لايىقەتلىك گۇۋاھنامىسى»نى ئېلىپ مەدەنىيەت تارماقلىرى، مەمۇرىي تارماقلار ۋە ج خ ئورگانلىرىغا بېرىپ قايتا تەكشۈرۈش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى ھەم سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئورۇنلىرىغا بېرىپ تىزىملىتىپ، ئەنگە ئالدۇرۇش رەسمىيىتىنى بېجىرىشى كېرەك. ۋاقتىدا بېجىرمىگەنلەر ئالاقىدار بەلگىلىمىلەر بويىچە بىر تەرەپ قىلىنىدۇ.

مۇشۇ ئاينىڭ 15 - كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى خوتەن خەلقى خوتەن ھاۋا قاتناشچىنىڭ ئەسلىگە كەلتۈرۈلگەنلىكىنى قىزغىن تەبرىكلىدى.

قۇرۇلغىنىغا 32 يىلدىن ئاشقان خوتەن ئايرودرومىنىڭ ئۇچۇش - قونۇش يولى كونراپ، بىخەتەرلىك ئۆلچىمىدىن تۆۋەنلەپ كەتكەچكە، بۇ يىل 6 - ئايدا ھاۋا قاتنىشى توختاپ قالغانىدى. بەش ئاي داۋام قىلغان رېمونت قىلىش قۇرۇلۇشى 11 - ئاينىڭ 7 - كۈنى مۇددەتتىن يەتتە كۈن ئىلگىرى تاماملاندى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جياڭ يۈنچۈەن ۋەشنجاڭ ئاۋىئاتسىيە ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى مۇراسىمغا قاتناشتى ھەم لېنتا كەستى.

ھاۋا قاتنىشى ئەسلىگە كەلگەندىن كېيىن ھەر ھەپتىسىدە ئىككى نۆۋەت ئايروپىلان قاتنايدۇ. ھەپتىنىڭ 1-، 5- كۈنلىرى «تۇ- 154» بەلگىلىك ئايروپىلان ئۆچۈش ۋەزىپىسىنى ئۆتەيدۇ.

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشتىن ئالغان بىر نەچچە تەسىراتىم

دىلىك گۈەنگېن

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئېلىمىزنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئالدىنقىلارغا ۋارىسلىق قىلىپ كېيىنكىلەرگە يول ئېچىشنىڭ مۇھىم مەزگىللىرىدە تۇرغاندا ئېچىلدى، 9 - بەش يىللىق پىلان باشلانغان يىلدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە تۇرلۇك ئېشىلار چوڭقۇر راۋاجلانغان ۋەزىيەتتە ئېچىلدى. بۇ قېتىمقى يىغىن يولداش جيالڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى 14 - قۇرۇلتايىنىڭ روھىنى چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇپ 3-، 4 -، 5 - ئومۇمىي يىغىنلىرىدىن كېيىن، ئومۇمىيلىققا مۇناسىۋەتلىك چوڭ - چوڭ مەسىلىلەر ئۈستىدە يەنە بىر قېتىم ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇش ئېلىپ بارغان مۇھىم يىغىن، تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، روھىنى ئۇرغۇتۇپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن مەملىكەت خەلقىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشقا سەپەرۋەر قىلغان مۇھىم يىغىن؛ پارتىيىمىز مەۋقەئى زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئومۇمىيلىققا قويۇپ، يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى بىر قاتار جىددىي مەسىلىلەرنى ئىستايىدىل ھەل قىلىپ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇھىم يىغىن. بۇ يىغىن يولداش جيالڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىككىلا قول تۇتۇش، ئىككىلا قول قاتتىق بولۇشتەك ستراتېگىيىلىك ئىدىيىسىنى تولۇق گەۋدىلەندۈردى، پارتىيىمىزنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئىشلىرىنىڭ قانۇنىيىتىگە بولغان تونۇشنىڭ چوڭقۇرلاشقانلىقىنى، تېخىمۇ كۈچلۈك رەھبەرلىك قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسىتىپ بەردى.

ئومۇمىي يىغىن ماقۇللىغان «سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدا قارار»دا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشپەندە چىڭ تۇرۇلۇپ، ۋەزىيەت ئىلمىي تەھلىل قىلىندى. تەجرىبىلەر ئىستايىدىل يەكۈنلەندى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى، نىشانى، ۋەزىپىسى، ئاساسىي فاكتورى ۋە مۇھىم تەدبىرلەر ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلدى. «قارار» پۈتۈن پارتىيىنىڭ ئەقىل - پاراسىتىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، خەلقنىڭ ئارزۇسىنى ئەكس ئەتتۈردى، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ھەرىكەت پروگراممىسى. يولداش جيالڭ زېمىن ئومۇمىي يىغىندا قىلغان مۇھىم سۆزىدە «قارار» نىڭ ئاساسىي روھى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى بىر قانچە مۇھىم مەسىلىنى مۇكەممەل بايان قىلدى. ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىستايىدىل ئۆگىنىپ، تىرىشىپ ئىزچىللاشتۇرىدىغان بولساق، چوقۇم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇلۇغ ئىشلىرىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرەلەيمىز.

ئىگىلىك تۈزۈلمىسىدىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىشقا ئۆتۈش، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، خەلقنىڭ تۇرمۇشى ۋە ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۈچىنى بىر بالداق ئۆرلەتتۇق، بۇ ھەممەيلەن كۆرگەن، خەلقئارا ئېتىراپ قىلغان پاكىت. بۇلارنىڭ ھەممىسى پارتىيىمىزنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىدىكى تارىخىي سەكرەشتىن ۋە مىللىتىمىزنىڭ روھىي ھالىتىدىكى چوڭقۇر ئۆزگىرىشتىن ئايرىلمايدۇ. پارتىيىمىز 18 يىل داۋامىدا جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشپەننى شەكىللەندۈردى، ئىدىيىنى ئازاد قىلىش، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەش ئىدىيىۋى لۈشپەننى يېڭىباشتىن تەكلەپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەيدىغان، ئاممىنىڭ ئىجادچانلىق روھىنى ئۇرغۇتۇپ، جاسارەت بىلەن كۆچىنىپ ئىشلەيدىغان، مىللىتىمىزنىڭ ئۆز كۈچىگە تايىنىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنى كۈچلۈك نەزەرىيىۋى يېتەكچىلىكى، مەنىۋى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ ۋە ئىدىيىۋى كاپالەت بىلەن تەمىن ئەتتى. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىپىتىنى مۆلچەرلىگەندە بۇ ئاساسىي ئېقىمنى تولۇق تونۇش كېرەك. ئەگەر بىز مەسىلىنى مۇشۇنداق كۆزەتمىسەك، 11- نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان پارتىيىمىز رەھبەرلىك قىلغان ئىدىيىنى ئازاد قىلىش ھەرىكىتىنىڭ مۇھىم ئەھمىيىتىنى تولۇق چۈشىنەلمەيمىز، قالايمىقانچىلىقنى ئوڭشاش ۋە ئومۇمىيۈزلۈك ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشنىڭ تارىخىي ئورنىنى توغرا چۈشىنەلمەيمىز، ئېلىمىزنىڭ ئىقتىساد، سىياسىي، مەدەنىيەت تەرەققىياتىدىكى غايەت زور ئىلگىرىلەشنى ئىلمىي يوسۇندا ئىزاھلاپ بېرەلمەيمىز.

ئەمەلىي خىزمەتتىن قارىغاندا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىلگىرىلەۋاتىدۇ، تەرەققىي قىلىۋاتىدۇ. ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلۇش بىلەنلا، يولداش دېڭ شياۋپىڭ يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇش ستراتېگىيىلىك فاكتورىنى تەكتىلەپ، پۈتۈن پارتىيىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا دائىر ھەر تەرەپلىمە خىزمەتنى قانات يايدۇرۇشقا يېتەكلىدى. لېكىن ئىجرا قىلىش داۋامىدا ئىزچىل بولالماسلىق، بىرقول قاتتىقراق، بىر قول يۇمشاقراق بولۇش ئەھۋالى كۆرۈلدى. 13 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 4 - ئومۇمىي يىغىنىدىن كېيىن، يولداش جيالڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەر تەرەپتىن كۈچەيتىش يولىدا ئۈنۈملۈك ئىجابىي تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جەنۇبىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزى ۋە پارتىيىنىڭ مەملىكەت 14 - قۇرۇلتىيى ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ يېڭى باسقۇچىنى ئېچىپ بەردى، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتى چوڭ - چوڭ تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش خىزمەت سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىجابىي ئىلگىرىلەش ۋە كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم ھاسىل قىلدى، بۇ، ئىسلاھات، تەرەققىيات، مۇقىملىقنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ئېقىمىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىجتىمائىي مەنىۋى تۈرمۇش جەھەتتە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى كۆزلەشكە تېخىمۇ بولمايدۇ.

شۇنىسى كۆرۈش كېرەككى، مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان خەلقئارا ۋەزىيەتتە بىز غەربتىكى كاپىتالىستىك دۆلەتلەرنىڭ بىزگە يۈرگۈزۈۋاتقان «غەربلەشتۈرۈش»، «پارچىلاش» بېسىمىغا تاقابىل تۇرۇش چىرىك ئىدىيە - مەدەنىيەتنىڭ سىڭىپ كىرىشىنى چەكلەپ، بۈرژۇئاچە ئەركىنلەشتۈرۈشكە قارشى تۇرۇپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش مەركەز قىلىنغان تۆت ئاساسىي پرىنسىپ ۋە ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتە چىڭ تۇرىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، ئېسىل ئەنئەنىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئۇنىڭ جارى قىلدۇرۇپ ھەم دەۋر روھىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدىغان، مەۋقەنى ئۆز دۆلىتىمىزگە قويۇپ، يەنە دۇنياغا يۈزلىنىدىغان مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش، بۇ، خېلى ئۇزاق تارىخىي جەريان، قەتئىي بوشاشماي تىرىشچ كۆرەش قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ.

شۇنى كۆرۈش كېرەككى، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ يۇقىرى تەلەپ قويىدى. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا ئۇزاققىچە ئىزدىنىشكە، ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈشكە توغرا كېلىدۇ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتىمۇ ئۇزاققىچە ئىزدىنىشكە، ئەمەلىيەت ئۆتكۈزۈشكە توغرا كېلىدۇ. بازار ئىگىلىكى قانچىكى راۋاجلانغانسېرى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنمۇ شۇنچە كۈچەيتىش كېرەك؛ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى قانچىكى كۈچەيسە، بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا شۇنچە پايدىلىق بولىدۇ.

شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئوخشىمايدىغان ئالاھىدىلىككە ئىگە. توغرا ئىدىيە تەكلەش، ئالىيجاناپ روھ يارىتىش، گۈزەل ئەخلاق يېتىلدۈرۈش، ياخشى كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش نۇرغۇن ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشىگە، تەرتىپلىك تەدرىجىي ئىلگىرىلەشكە موھتاج، بىز نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىگەن بولساقمۇ، يەنە نۇرغۇن خىزمەت ئىشلىشىمىزگە توغرا كېلىدۇ. شۇڭا ھەم تەخىرسىزلىك تۇيغۇسىنى كۈچەيتىشىمىز، ھەم ئۇزاققىچە كۆرەش قىلىش ئىدىيىسىنى تەكلىشمىز كېرەك. بوشاشماي ئەستايىدىل تۇنغاندىلا، چارە تېپىلىدۇ؛ قەتئىي داۋاملاشتۇرغان، دائىم بوشاشماي تۇنغاندىلا، ئۇنۇم ھاسىل قىلغىلى بولىدۇ.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۈپ قىبلىنامىسى قىلىشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان ۋە ئىشىك سىرتقا ئېچىۋېتىلگەن شارائىتتا، سوتسىيالىستىك مەنىۋي مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئىجادي ئىش. شۇڭا توغرا يېتەكچى ئىدىيىنى تەكلەش مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم. «قارار»دا ئېنىق قىلىپ مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ماركسىزم - لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى يېتەكچى قىلىنىدۇ. بۇ ئىنتايىن مۇھىم. ئەگەر بىز ئىدىيىۋى ساھەدە ئىزچىل بولالماي، ئىدىيىۋى ساھەدە ئىزچىل بولالماي، ئىدىيىۋى ساھەدە ئىزچىل بولالماي،

ئومۇمىۋزلۇك ئىلكىرى سۈرەلەيمىز.

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ۋەزىيىتىنى ئىككى ئومۇميلىق يۈكسەلدىكىدە تۇرۇپ، ئومۇميۇزلۇك، تارىخىي قاراش، تەرەققىيات قارىشى بويىچە كۆزىتىش كېرەك

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولىغا قويۇلغاندىن بۇيانقى ۋەزىيىتىنى توغرا تونۇش، يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ مۇھىملىقى، جىددىيلىكى، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى، مۇرەككەپلىكى، مۇشكۈللۈكىنى توغرا تونۇش ـ 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشتە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مۇھىم مەسىلە. «قارار»دا مۇنداق دەپ تەكىتلەندى: مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇميۇزلۇك، تارىخىي، تەرەققىيات نۇقتىسىنەزىردە چىڭ تۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇشتىن ئىبارەت پۈتكۈل ئىش ئومۇميلىقىغا قويۇپ كۆزىتىش، پۈتكۈل دۇنيا ئومۇميلىقىغا قويۇپ كۆزىتىش كېرەك. بۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا تونۇۋېلىشتا بىزنى ئىلمىي پىكىر قىلىش ئۇسۇلى بىلەن تەمىن ئېتىدۇ. ئومۇميۇزلۇك، تارىخىي، تەرەققىيات نۇقتىسىنەزىرى ـ دىئالېكتىك ماتېرىيالىزملىق ۋە تارىخىي ماتېرىيالىزملىق تۇپ نۇقتىسىنەزىرى، ۋەزىيەتنى ئىككى ئومۇميلىق يۈكسەكلىكىدە تۇرۇپ كۆزىتىش مۇشۇنداق نۇقتىسىنەزەرنىڭ كونكرېت قوللىنىلىشى بولىدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىلمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئومۇميلىقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ يۆنىلىشى ۋە تەرەققىيات جەريانىنى بەلگىلىگەن. جۇڭگونىڭ تەرەققىياتى دۇنيادىن ئايرىلالمايدۇ، دۇنيانىڭ ئومۇميلىقى ـ ئىلمىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشنىڭ تاشقى مۇھىتى، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا سەل قارىغىلى بولمايدىغان تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئىلمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى پۈرسەت ۋە خىرىس، نەتىجە ۋە مەسىلە، ھازىرقى ئەھۋال ۋە كەلگۈسى ئەھۋاللارنىڭ ھەممىسى ئىككى چوڭ ئومۇميلىق بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك، بۇنى ئايرىۋېتىشقا بولمايدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ۋەزىيىتىنى ئىككى چوڭ ئومۇميلىق قويۇپ، بىر تەرەپلىمە ئەمەس،بەلكى ئومۇميۇزلۇك، خيالىي ئەمەس،بەلكى تارىخىي يوسۇندا، توختاپ قالغان ھالەتتە ئەمەس، بەلكى تەرەققىيات نۇقتىسىنەزەرى بىلەن كۆزەتكەندىلا، ھەقىقەتنى ئەمەلىيەتتىن ئىزدەپ، ماھىيەتنى تۇتۇپ، مۇھىم بىلەن مۇھىم ئەمەسلىرنى پەرقلەندۇرۇپ، ۋەزىيەتنى ئىگىلەپ توغرا يەكۈن چىقارغىلى بولىدۇ.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولىغا قويۇلغان 18 يىللىق ئەمەلىيەت ئىلمىزنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنىڭ ئازاد بولۇشى ۋە تەرەققىياتنىڭ كىشىلەرنىڭ ئىدىيىسىنىڭ ئازاد بولۇشى بىلەن زىچ باغلانغانلىقىنى تولۇق كۆرسىتىپ بەردى. «قارار»دا 11-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنىڭ 3 ـ ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان پارتىيىمىز ۋە دۆلىتىمىزنىڭ «ئىككى ئۇلۇغ جەريان»نى بېسىپ ئۆتكەنلىكى ئوتتۇرىغا قويۇلدى. بۇ ئىككى جەريانىدا بىز سىنىپىي كۈرەشنى تۇنجا قىلىشتىن ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشقا بۇرۇلدۇق، بېكىنمىچىلىكتىن ئېچىۋېتىشكە، كونا قائىدە ـ يوسۇنلاردا چىڭ تۇرۇۋېلىشتىن ھەر تەرەپلىمە ئىسلاھات ئىلىپ بېرىشقا، پىلانلىق مۇئەييەنلەشتۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىجتىمائىي مەنىۋى تۇرمۇش جەھەتتە يەنە بىرمۇنچە مەسلىنىڭمۇ مەۋجۇت ئىكەنلىكىنى، بەزىلىرىنىڭ خېلىلا ئېغىر ئىكەنلىكىنى كۆرۈشىمىز كېرەك. بۇ بىزنىڭ يۈكسەك دەققەت ـ ئېتىبارىمىزنى قوزغىشى كېرەك. زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى جەريانىدا ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشنى يولغا قويۇش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا، ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا غايەت زور جۇشقۇن ھاياتىي كۈچ ئېلىپ كەلدى. بۇ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا پايدىلىق، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۇنداق ياكى مۇنداق مەسىلىلەرمۇ كېلىپ چىقىشى مۇمكىن، گەپ كاللىنى سەگەك تۇتۇپ، توغرا مۇئامىلە قىلىپ، ئەستايىدىل ھەل قىلىشتا. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىشتىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەنىدىن تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. بىز پايدىلىق ئىشلارنى يولغا قويۇپ، زىيانلىق ئىشلارنى يوقىتىپ، تەرىبىنى كۈچەيتىپ، قانۇنچىلىقنى مۇكەممەللەشتۈرۈشىمىز لازىم. قائىدە مەسىلە بولسا، شۇ مەسىلىنى ھەل قىلىشىمىز، قەتئىي بوشاشماي تۇتۇشىمىز كېرەك. مەسىلىنى ھەل قىلىشنىڭ جەريانى خىزمەتتە ئالغا بېسىش جەريانى بولىدۇ. «قارار»دا مۇنداق دېيىلدى: 18 يىلدىن بۇيانقى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئاساسىي ئۇقىمنى كۆرمەسەك ئىشەنچىمىزنى يوقىتىپ قويىمىز، بۇ خاتا؛ مەسىلىنىڭ ئېغىرلىقى ۋە جىددىيلىكىنى كۆرمەسەك، ھوشيارلىقىمىزنى يوقىتىپ قويىمىز،بۇ خەۋىلىك. بىز تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشقا بولغان ئىشەنچىمىزنى، مەسئۇلىيەتچانلىقىمىزنى كۈچەيتىشىمىز كېرەك.

«قارار»دا ۋەزىيەت تەھلىل قىلىنغان ئاساستا مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى، مۇرەككەپلىكى، مۇشكۈللۈكى چوڭقۇر شەرھىلەنگەن، «قارار»دا «ئۈچ تۈپەيلىدىن» دېگەن سۆز قوللىنىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاق مۇددەتلىك، مۇرەككەپ ئىجتىمائىي تارىخىي سەۋەبلىرى يېغىنچاقلانغان، «ئۈچ قانداق» دېگەن سۆز بىلەن پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلارنىڭ ئالدىغا قويۇلغان مۇھىم سىناق ئېنىق كۆرسىتىپ بېرىلگەن. بۇ، پارتىيىمىزنىڭ ئومۇميلىقىنى تولۇق كۆزىتىپ، كەلگۈسىگە يۈزلىنىپ، چوڭقۇر پىكىر يۈرگۈزگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى ھەم بۇنىڭدىن كېيىنكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئەستايىدىل ھەل قىلىشقا تېگىشلىك تارىخىي مەسىلە.

شۇنى كۆرۈش كېرەككى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىش مۇھىم ستراتېگىيىلىك ۋەزىپە. ماددىي مەدەنىيەت ئاساس، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى مەھكەم ئىگىلەش، قىلچە تەۋرەنمەسلىك كېرەك، لېكىن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ياخشى ئىشلەنمىسە، ماددىي مەدەنىيەتمۇ بۈزغۇنچىلىققا ئۇچرايدۇ، ھەتتا جەمئىيەتنىڭ سۈپىتى ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىپ، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخمۇ ياخشى ئىلىپ بېرىش بىلەن بىللە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي يوسۇندا تېخمۇ گەۋدىلىك ئوتۇرۇنغا قويۇش ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلاننى ئومۇميۇزلۇك ئىشقا ئاشۇرۇشقا، ئىلمىز سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللەپ ياشنىشىغا مۇناسىۋەتلىك. ماددىي مەدەنىيەتنىلا تۇتۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتماسلىق بولمايدۇ، ئالدىدا ماددىي مەدەنىيەتنى تۇتۇپ، كېيىن مەنىۋى مەدەنىيەتنى تۇتساقمۇ بولمايدۇ، مەنىۋى مەدەنىيەتنى قوربان قىلىش بەدىلىگە بىردەملىك ماۋزىدۇك ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەنى ۋە ئاساسىي فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش، ماتېرىيال، پەن، مەدەنىيەتنى راۋاجلاندۇرۇش، كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە ئارقىلىق قورالاندۇرۇش، توغرا جامائەت پىكرى ئارقىلىق يېتەكلەش، ئىلھاملاندۇرۇش، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق بولغان سوتسىيالىستىك پۇقرالارنى يېتىشتۇرۇپ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ھەر مىللەت خەلقىنى ئىنتېتىپاقلاشتۇرۇپ، سەپەرۋەر قىلىپ،ئىلمىزنى قۇدرەتلىك، باي، دېموكراتىك، مەدەنىيەتلىك، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش لازىم. بۇ بايان مۇنداق تۆت جەھەتتىكى مەزمۇننى يەنى نەزەرىيىۋى ئاساس، لۇشىيەن ـ فاڭجېن، ئاساسىي ۋەزىپە، تۇپ نىشاننى ئۆز ئىچىگە ئالغان. بۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ باش يېتەكچى ئىدىيىسى، شۇنداقلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ ئومۇمىي تەلىپى.

بۇ يېتەكچى ئىدىيىدە چىڭ تۇرۇشتا، ئەڭ مۇھىمى، ئەڭ يادرولۇقى ـ دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى تۇپ قىلىنامە قىلىپ، دېڭ شياۋپىڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىدىيىسىنى ئەستايىدىل ئەملىيلەشتۇرۇش. دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسى ـ ماركسىزم ـ لېنىنىزمنىڭ ئاساسىي قائىدىسىنى زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ئەمەلىيىتى ۋە دەۋرىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن بىرلەشتۈرۈشنىڭ مەھسۇلى، ماۋزىدۇڭ ئىدىيىسىنىڭ داۋامى ۋە راۋاجى، زامانىمىزدىكى جۇڭگونىڭ ماركسىزمى، پارتىيىمىزنىڭ يېڭى دەۋردىكى تۇرلۇك خىزمەتلىرىنىڭ تۇپ قىبلىنامىسى ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنى روناق تاپقۇزۇشنىڭ قۇدرەتلىك مەنىۋى تۆۋرۈكى، يولداش جياڭ زېمىن: زامانىمىزدىكى جۇڭگودا دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدە چىڭ تۇرغانلىق ماركسىزم ـ لېنىنىزم، ماۋزىدۇڭ ئىدىيىسىدە ھەقىقىي چىڭ تۇرغانلىق ۋە ئۇنى راۋاجلاندۇرغانلىق بولىدۇ، بۇ نەزەرىيە بىزنىڭ «يۆلەنچۈكسىز»، دەپ كۆرسەتتى. ئەمەلىيەت ئىسپاتلىدىكى، مۇشۇنداق «يۆلەنچۈك» بولغانلىقى ئۈچۈنلا، بىز جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش يولىنى ئېچىپ، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئالەمشۇمۇل ئۇلۇغ مۇۋەپپەقىيەتلەرنى قولغا كەلتۈرەلىدۇق؛ مۇشۇنداق «يۆلەنچۈك» بولغانلىقى ئۈچۈنلا، بىز ئېچىكى ـ تاشقى بوران ـ چاپقۇنلارنىڭ سىنىقىغا بەرداشلىق بېرىپ، خەلقئارا سوتسىيالىزم ھەرىكىتى ئىغىر ئوگۈشسىزلىققا ئۇچرىغان ئەھۋالدىمۇ مەزمۇت پۇت تىرەپ تۇرالىدۇق، خەلقئارادىكى ئورنىمىز كۇندىن كۇنگە ئۆستى؛ مۇشۇنداق «يۆلەنچۈك» بولغانلىقى ئۈچۈنلا، پۈتكۈل دۆلىتىمىز جۇشقۇن ھاياتىي كۈچكە تولۇپ، ئىقتىساد راۋاجلانغان، سىياسىي ۋەزىيەت مۇقىم بولغان، مىللەتلەر ئىتتىپاقلاشقان، جەمئىيەت تەرەققىي قىلغان ياخشى ۋەزىيەت بارلىققا كەلدى. بۇ ئۇلۇغ بايراقنى ئېگىز كۆتۈرۈش بىزنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىزنىڭ تۇپ كاپالىتى.

دېڭ شياۋپىڭنىڭ نەزەرىيىسىنى مەزمۇنى مول ھەم چوڭقۇر، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى ئىنتايىن مۇكەممەل ئىدىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا ئەڭ كۆپ، ئەڭ مېغىزلىق سۆزلىگەن، ئۇنىڭ ئاددىي سۆزلىرىگە چوڭقۇر

قىسقىمالا ئىلتورۇش كېرەك

5 ـ ئومۇمىي يىغىندا بەلگىلەنگەن بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىلدىن 15 يىلغىچە بولغان خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات پىلانىغا ماسلاشتۇرۇپ، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق يېڭى كىشىلەرنى يېتىشتۇرۇش تۇپ ۋەزىپە تەلىپىنى گەۋدىلەندۇرۇپ، خەلق ئاممىسى كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان جىددىي مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ كۆرەش نىشانىنى ئېنىق بېكىتىش ـ بۇ قېتىمقى 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روشەن ئالاھىدىلىكى.

ئومۇمىي يىغىن ئوتتۇرىغا قويغان ئىلمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ بۇنىڭدىن كېيىنكى 15 يىللىق ئاساسىي نىشانى مۇنداق: پۈتۈن مىللەتتە جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئۇرتاق غايىسىنى مۇستەھكەم تىكلەش، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەنىدە تەۋرەنمەي چىڭ تۇرىدىغان قەتئىي ئېتىقادنى مۇستەھكەم تىكلەش؛ ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتە تەربىيىلىنىش، پەن، ماتېرىپ سەۋىيىسى، دېموكراتىيە ـ قانۇنچىلىق كۆز قارىشىنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ ئومۇمىي خەلقنىڭ ساپاسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش، ئىجابىي، ساغلام، مول مەزمۇنلۇق خەلق ئۇچۇن خىزمەت قىلىش ئايلىنى تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدىغان مەدەنىي تۇرمۇش ساپاسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش، ئىجتىمائىي كەيپىيات، ئاممىۋى تەرتىپ، تۇرمۇش مۇھىتى ئاساسىي بەلگە قىلىنغان شەھەر ـ يېزا مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش؛ پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماسلىشىپ راۋاجلىنىدىغان ياخشى ۋەزىيەت يارىتىش. «قارار»دا بۇ ئاساسىي نىشانغا يېتىش ئۈچۈن قۇرۇلۇشقا ئەھمىيەت بېرىش فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇپ، بۇنىڭدىن كېيىنكى بەش يىللىق خىزمەتنى ھەقىقىي ياخشى تۇتۇش تەكىتلەنگەن، كادىرلار، ئامما ئومۇميۇزلۇك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى ۋە كادىرلار قوشۇنىدا ساقلىنىۋاتقان پاسسىپ، چىرىك ئەھۋاللارنى قەتئىي چەكلەش؛ ئاممىنىڭ مەنپەئىتىگە زىيان يەتكۈزۈۋاتقان ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىلنى قەتئىي تۈزىتىش، يالغان، ساختا، ناچار نەرسىلەرگە، ئالدامچىلىق ھەرىكەتلىرىنى چەكلەش؛ مەنىۋى ئەخلەتلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك ئەكەسچىلىكى قاتارلىق ئىجتىمائىي رەزىللىكلەرنى قەتئىي تازىلاش، فېئودال خۇراپاتلىق ھەرىكەتلىرىگە قارشى تۇرۇش؛ مەدەنىيەت ئەخلەتلىرىنى ياساش، تارقىتىش قىلمىشلىرىنى قەتئىي چەكلەش؛ بەزى جايلاردىكى جەمئىيەت ئامانلىقى ياخشى بولماسلىق ۋە مۇھىت مەينەت، قالايمىقان، ناچار بولۇش ئەھۋاللىرىنى قەتئىي تۈزىمش ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلغان. **يۇقىرىدا ئېيتىلغانلارنى «غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق يېڭى كىشىلەرنى تەربىيىلەش»، «ئىككىنى مۇستەھكەم تىكلەش»، «ئۈچىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈش»، «بىر ياخشى ۋەزىيەت يارىتىش»، «بەش قەتئىي»گە يېغىنچاقلاشقا بولىدۇ. بۇ يىراق كەلگۈسى پىلان بىلەن يېقىن مەزگىلدىكى ۋەزىپىنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشنى ئومۇميۇزلۇك كۆچەيتىش بىلەن ئۇقتىلق ئىلگىرى سۈرۈشنى بىرلەشتۈرۈشنى گەۋدىلەندۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ يىراق كەلگۈسى، ئوتتۇرا مەزگىللىك، يېقىن مەزگىللىك نىشان سىستېمىسىنى شەكىللەندۈرگەن.**

(ئاخىرى 3 ـ بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

ئومۇمي يېغىن بەلگىلىگەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ نىشانىدا ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي تەرەپلىرى ئومۇمىيۈزلۈك ئوتتۇرىغا قويۇلغان، ھەم نۆۋەتتە خەلق ئاممىسى ئالگ كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان، ئەستايىدىل ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مۇھىم مەسىلىلەر گەۋدىلەندۈرۈلگەن، ھەم ھەققەت ئەمەلىيەتتىن ئۈزىلىپ، ئەمەلىيەتكە ئۆيغۇن بولغان، ھەم يۇقىرى ئۆلچەم قويۇلغان، جاپالىق تىرىشچانلىق كۆرسەتسىلا ئەمەلگە ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىستىقبالى، ھەم باسقۇچلۇق خاراكتېرى كۆرسىتىلگەن. بۇ نىشاندا زۆرۈرىيەت بىلەن ئىمكانىيەتنى ئۆزئارا بىرلەشتۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىلگەن نىشاننى كۆرگىلى بولىدۇ. مۇھىم نۇقتا ئېنىق، ئىدىيە روشەن، بۇ ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە ھۆكۈمەتلەرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى پىلانلاپ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا، تەكشۈرۈپ ھەيدەكچىلىك قىلىشىغا پايدىلىق؛ ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئېنىق تونۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ۋەزىپىسىنى ھەققەي ئۈستىگە ئېلىشىغا پايدىلىق؛ كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ روھىنى ئۇرغۇتۇپ، ھەممەيلەن تەڭ كۈچ چىقىرىپ، ئەقىل كۆرسىتىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق.

پۈتكۈل جەمئىيەتنە ياخشى ئىدىيە، ئەخلاقنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك

ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىدا پۈتكۈل مىللەتنىڭ مەنىۋى تۈۋرۈكى ۋە مەنىۋى ھەربىكەتلەندۈرگۈچى كۈچى مەسىلىسى ھەل قىلىنىدۇ، بۇ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ. «قارار»دا ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى ئېنىق ئوتتۇرىغا قويۇلۇپ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى سستېمىسىنىڭ رامكىسى دەسلەپكى قەدەمدە شەكىللەندۈرۈلگەن، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى جەھەتتىكى ئاساسىي خىزمەتلەر نۇقتىلىق ئورۇنلاشتۇرۇلغان. بۇ، ئومۇمي يېغىننىڭ مۇھىم نەتىجىسى.

ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى سستېمىسىنىڭ رامكىسى مۇنداق بىر نەچچە تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ: 1. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ نەزەرىيە ئاساسى: ماركسزم، لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىدە چېڭ تۇرۇش. بۇ، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ تۈۋرۈكى ۋە جېنى، بۈنىڭدىن ھەرقانداق ۋاقىتتا تەۋرىنىشكە بولمايدۇ. **2. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ پرىنسىپى تەلىپى:** ئىلغارلىق تەلىپىنى كەڭ دائىرىلىك تەلەپ بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، دېموكراتىيە پرىنسىپىنى ۋە ئىجابىي جەھەتتىن يېتەكلەش فاكتېرىنى ئىزچىللاشتۇرۇش لازىم. بىز ھازىر قۇرۇۋاتقان ۋە راۋاجلاندۇرۇۋاتقان جۈگگوچە سوتسىيالىزمنىڭ ئاخىرقى مەقسەت - كومۇنىزمنى ئىشقا ئاشۇرۇش، شۇڭا پۈتكۈل جەمئىيەتنە سوتسىيالىزم، كومۇنىزملىق ئىدىيە، ئەخلاقنى ئەستايىدىل تەشەببۇس قىلىش، ئىلغارلارنى ئىلھاملاندۇرۇش، كۆپ سانلىقلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىش، يۈز مىليونلىغان خەلقنى ئاكتىپ يۇقىرى ئۆرلەشكە يېتەكلەش كېرەك. **3. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي مەزمۇنى:** ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم توغرىسىدا تەربىيە ئېلىپ بېرىشتا چېڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپىي ئەخلاق، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، توغرا توغرا كەيپىياتقا مەدەت بېرىپ ناچار كەيپىياتلارنى تۇگىتىدىغان، ياخشى كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، رەزىللىكنى جازالايدىغان ئىجتىمائىي كەيپىيات شەكىللەندۈرگىلى بولىدۇ. بىز ئومۇمي خەلق ئارىسىدا ئاساسىي قانۇنغا ۋە قانۇنلارغا رىئايە قىلىش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇپ، كىشىلەرنى دېموكراتىيە، قانۇنچىلىق قارىشىنى كۈچەيتىپ، قانۇن بويىچە ئىش قىلىدىغان، ئۆزىنى قانۇن بويىچە چەكلەپ تۇرىدىغان قىلىشىمىز كېرەك. ئالاقىدار قانۇن، نىزام ۋە تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئىجتىمائىي تۇرمۇشنىڭ ھەرقايسى تەرەپلىرىدىكى باشقۇرۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىپ، جەمئىيەتكە زىيان يەتكۈزىدىغان قانۇنسىز قىلمىشلارنى جازالىشىمىز ۋە ئۇنىڭغا زەربە بېرىشىمىز كېرەك. قانۇن بولغانىكەن ئۇنىڭغا تايىنىش، جەزمەن قانۇن بويىچە ئىش قىلىش، قانۇننى ئىجرا قىلىشتا قاتتىق بولۇش، قانۇنغا خىلاپلىق قىلغانلارنىڭ جاۋابكارلىقىنى جەزمەن سۈرۈشتۈرۈش كېرەك. مۇكەممەل قانۇن ۋە قانۇننى ئىجرا قىلىشنىڭ كۈچلۈك كاپالىتى بولمسا، جەمئىيەتنىڭ نورمال تەرتىپىنى قوغدىغىلى بولمايدۇ، ياخشى ئەخلاق - پەزىلەتنىڭ شەكىللىنىشى، مۇستەھكەملىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىدىن تېخىمۇ سۆز ئاچقىلى بولمايدۇ.

ئالگ ياخشى مەنىۋى ئۇزۇقنى خالىققە تەقدىم قىلىش كېرەك

مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، تېخىمۇ ياخشى مەنىۋى مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنى تېرىشىپ ئىجاد قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ كۆندۈم-كۈنىگە ئېشىۋاتقان مەنىۋى مەدەنىيەت تەلىپىنى قاندۇرۇش — مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى. ئومۇمي يېغىن مەدەنىيەت خىزمىتىنىڭ ئىلھامات، ئېچىۋېتىشتىن بۇيانقى تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنى ئۆستۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلىپ، تۇرلۇك مەدەنىيەت ئىشلىرىغا ئاساسەن، ئەدەبىيات-سەنئەت، ئاخبارات-نەشرىياتچىلىق، پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن ساھەلىرىگە ئېنىق تەلەپ قويدى.

بىرىنچى، پارتىيىنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتى فاكتېنى، پرىنسىپلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىل ئىجرا قىلىپ، سوتسىيالىستىك مەدەنىيەت تەرەققىياتىنىڭ توغرا يۆنىلىشىگە كاپالەتلىك قىلىش لازىم. پارتىيىنىڭ مەدەنىيەت خىزمىتى فاكتېنى، پرىنسىپلىرى: ماركسزم- لېنىنزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۈگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسىنى يېتەكچى قىلىش؛ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، سوتسىيالىزم ئۈچۈن خىزمەت قىلىشتا چېڭ تۇرۇش؛ ھەممە گۈللەر تەكشى ئېچىلىش، ھەممە ئېقىملار بەس - بەستە سايراش، قەدىمكىنى ھازىرقى ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش، چەت ئەللەرنىڭكىنى جۈگگو ئۈچۈن خىزمەت قىلدۇرۇش، كونىلىرىنى چىقىرىپ تاشلاپ يېڭىلىرىنى يارىتىشتا چېڭ تۇرۇش؛ قۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش، تەكلەشنى ئاساس قىلىشتا چېڭ تۇرۇش؛ ئاساسىي مىلودىيىنى ياڭرىتىش، كۆپ خىل بولۇشنى تەشەببۇس قىلىشتا چېڭ تۇرۇش؛ تۇرمۇشقا، ئەمەلىيەتكە چۆكۈپ خەلق ئاممىسى بىلەن زىچ ئالاقە باغلاشتا چېڭ تۇرۇش؛ ئىجتىمائىي ئۇنۇمنى 1 - ئورۇنغا قويۇش، ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن ئىجتىمائىي ئۇنۇمنىڭ بىرلىكىنى قولغا كەلتۈرۈشتە چېڭ تۇرۇش؛ بىر قولدا گۈللەندۈرۈشنى تۇتۇش، يەنە بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇشتا چېڭ تۇرۇش. ئەسلىھات، ئېچىۋېتىشنى ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئىلغار ئەنئەنىلەرنى ئىلھاملاندۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئىلغار ئۈرپ-ئادەتلەرنى يېتەكلەپ، ئىجتىمائىي ئىلغار ئەخلاقنى ئۆستۈرۈپ، ئىجتىمائىي ئىلغار ئۇسلۇبنى يارىتىش كېرەك.

ئىككىنچى، «نادىر ئەسەرلەر ستراتېگىيىسى»نى يولغا قويۇپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك گۈللىنىشىگە تۈرتكە بولۇش كېرەك. نادىر ئەسەرلەر دۆلەتنىڭ مەدەنىيەت تەرەققىياتى سەۋىيىسىنى ئەكس ئەتتۈرىدۇ، مەدەنىيەتنىڭ گۈللىنىش يۆنىلىشىگە ۋەكىللىك قىلىدۇ. بىر نادىر ئەسەرنىڭ تەسىرى كۆپ ھاللاردا نەچچە ئون ھەتتا نەچچە يۈز ئادەتتىكى ئەسەرنىڭكىدىن ئېشىپ كېتىدۇ. سۈپىتى يۇقىرى، نادىر ئەسەر كۆپ بولسا، ئاممىنى تارتقىلى، بازارنى ئىگىلىگىلى بولىدۇ. ئىسلاھات،ئېچىۋېتىشتىن بۇيان ئېلىمىزنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىدا ناھايىتى زور تەرەققىيات بولدى. كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەر قولغا كەلدى. مەنىۋى مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سانى كۆپەيدى، لېكىن سۈپىتىنى يەنمۇ ئۆستۈرۈشكە توغرا كېلىدۇ. «قارار»دا نادىر ئەسەرلەر ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش توغرىسىدا تەدبىر بەلگىلىنىپ، مەدەنىيەتنى گۈللەندۈرۈشنىڭ ئاچقۇچى تۇتۇلدى.

نادىر ئەسەرلەر ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇشتا پلانلاشنى كۈچەيتىش، مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا «بەش بىر قۇرۇلۇشى»نى ئەستايىدىل ئۇيۇشتۇرۇپ كىنوچىلىقتا «9550 قۇرۇلۇشى»نى ۋە جۈگگو تۈسمۇرلەر كارتون فىلىمىدە «5155 قۇرۇلۇشى»نى ئەستايىدىل يولغا قويۇپ، 9 - بەش يىللىق پىلاندىكى نۇقتىلىق نەشىر قىلىش پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، 9 - بەش يىللىق پىلاندىكى پەلسەپە، ئىجتىمائىي پەن تەتقىقات پىلانىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىدىيەۋىلىكى، بەدئىيلىكى بىرلىككە كەلگەن، كۆچلۈك جەلپ قىلىش كۈچىگە، تەسىرلەندۈرۈش كۈچىگە ئىگە، ئاممىنىڭ قىزغىن قارشى ئېلىشىغا ئېرىشكەن زور بىر تۈركۈم مۇنەۋۋەر ئەسەرلەرنى يارىتىشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك. نادىر ئەسەرلەرنى يارىتىش ئومۇمىيۈزلۈك گۈللىنىشكە تۈرتكە بولىدۇ، ئومۇمىيۈزلۈك گۈللىنىش نادىر ئەسەرلەرنى يارىتىشقا ئاساس بولىدۇ. رەھبەر نادىر ئەسەرلەرنى كۆپلەپ بارلىققا كەلتۈرسەك ئاندىن ئۇلۇغ دەۋرىمىزگە، ئۇلۇغ خەلقىمىزگە مۇناسىپ ئىش قىلغان بولىمىز.

ئۈچىنچى، بىر قولدا گۈللىنىشنى يەنە بىر قولدا باشقۇرۇشنى تۇتۇپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. مەنىۋى مەھسۇلاتلارنى يارىتىش ۋە مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش - مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشى، ساغلام راۋاجلىنىشىنىڭ كاپالىتى، بىزنىڭ يېقىنقى يىللاردىن بۇيانقى تەشۇقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت خىزمىتىمىزنىڭ پائال ئىلگىرىلىشىدىكى مۇھىم تەجرىبە، ئالاقىدار سىياسەت، نىزاملارنى تۈزۈپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ساغلام مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىغا زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىپ مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش ۋە مەدەنىيەت ئىستېمالىنى توغرا يېتەكلەش لازىم. مەدەنىيەت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى پائال يېتىلدۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ساغلام مەدەنىيەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ مەدەنىيەت بازارلىرىدا يېتەكچى ئورۇننى ئىگىلىشىگە ئىمكانىيەت يارىتىش كېرەك. مەنىۋى ئەخلاقنى تازىلاش، قانۇنسىز ھەربىكەتلەرگە زەربە بېرىش، ئەتكەسچىلىككە، نەشىر ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىش قىلمىشىغا زەربە بېرىش ھەرىكىتىنى قەتئىي بوشاشماي قانات يايدۇرۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئاخبارات-نەشرىياتچىلىقتا كۆلىمىنى كېڭەيتىش، سانىنى كۆپەيتىشنى ئاساس قىلىپ، سۈپىتىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىش، ئىلغار ئەنئەنىلەرنى ئىلھاملاندۇرۇپ، ئىلغار ئۈرپ-ئادەتلەرنى يېتەكلەپ، ئىلغار ئەخلاقنى ئۆستۈرۈپ، ئىلغار ئۇسلۇبنى يارىتىش كېرەك.

ئەخلاق، كەسپىي ئەخلاق، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تەكلەش كېرەك. سوتسىيالىستىك ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىشقا ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقلا، دۆلەتنىڭ بىرلىكى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى، جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقلا، چىنلىق، ياخشىلىق، گۈزەللىككە ئىنتىلىشكە، سەختىلىق، رەزىللىك، سەتچىلىكنى چەكلەشكە، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇشقا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقلا، پۇقرالارنىڭ ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا، ھالال ئەمگەكچە تاپىنىپ گۈزەل تۇرمۇش بەرپا قىلىشقا پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقلا ئىلھام بېرىش، مەدەت بېرىش كېرەك. ۋەتەننى سۆيۈش، خەلقنى سۆيۈش، ئەمگەكنى سۆيۈش، پەننى سۆيۈش، سوتسىيالىزمنى سۆيۈشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك.

4. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي يولى: ھەم تەربىيەگە، ھەم قانۇنچىلىققا تايىنىش كېرەك. بۇ ئىككى تەرەپنى زىچ بىرلەشتۈرۈش كېرەك. **5. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ نۇقتىلىق ئوبيېكتى:** رەھبىرىي كادىرلار بىلەن ياشلار- تۆسمۇرلەر. رەھبىرىي كادىرلار ئىشلىرىنىڭ مۇۋەپپەقىيىتە قازىنىشى ياكى مەغلۇب بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك، ياشلار، تۆسمۇرلەر ۋەتىنىمىزنىڭ كەلگۈسىگە مۇناسىۋەتلىك. رەھبىرىي كادىرلار ۋە ياشلار، تۆسمۇرلەرنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى ياخشى ئېلىپ بېرىلسا، سوتسىيالىزم ئىشلىرىمىز گۈللەپ ياشنايدۇ، ئىشلىرىمىزغا ۋارىسلىق قىلىدىغان كىشىلەر بار بولىدۇ. **6. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي مەقسىتى:** كىشىلەرنى جۇغلاشقا سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى تىكلەشكە يېتەكلەپ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش قارىشىنى كۈچەيتىپ، جاپالىق ئىگىلىك يارىتىش روھىنى جارى قىلدۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ۋەتىنىمىزنى گۈللەندۇرۇش ۋە قوغداشقا بارلىق كۈچىنى تۆھپە قىلىشنى ئەلگە چوڭ شەرەپ دەپ بىلدىغان، دۆلەتنىڭ مەنپەئىتىنى ۋە دۆلەتنىڭ ئىززىتى- ھۆرمىتىگە زىيان يەتكۈزۈشنى ئەڭ چوڭ نومۇس، دەپ بىلدىغان دەۋر پەزىلىتىنى شەكىللەندۈرۈش، ئىتتىپاقلىشىپ ئۆزئارا ياردەملىشىدىغان، باراۋەر، دوست بولۇپ ئۆتىدىغان، ئورتاق ئالغا باسىدىغان كىشىلىك مۇناسىۋەتنى شەكىللەندۈرۈش. بۇ سىستېما رامكىسىدا ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنىڭ ئاساسىي تەجرىبىسى يەكۈنلەنگەن، بۇ ئېلىمىز سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىنىڭ ئوبيېكتىپ ئەمەلىيىتىگە ۋە تەرەققىيات يۈزلىنىشىگە ئۈيغۇن، بۇ سىستېما رامكىسى بويىچە ھەر جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرساق، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى پۈختا ئالغا سلجىتالايمىز.

نۆۋەتتە مۇنداق ئۈچ جەھەتتىكى خىزمەتنى ئېتىبار بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك:

بىرىنچى، دېلك شياۋېڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى بىلەن پۈتۈن پارتىيىنى قورالاندۇرۇش، كادىرلار ۋە خەلقنى تەربىيەلەشتە چېلك تۇرۇپ، ۋەتەنپەرۋەرلىك ۋە جاپالىق ئىگىلىك يارىتىش روھى تەربىيىسىنى ئۈزلۇقسىز چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش كېرەك. بىر دۆلەت، بىر مىللەتتە مەنىۋى كۈچ بولمىسا بولمايدۇ. ئەگەر بىز دېلك شياۋېلك نەزەريىسىنىڭ يېتەكچىلىكىدىن ئايرىلىپ قالساق، ۋەتەنپەرۋەرلىك بايرىقىدىن ۋاز كەچسەك، جاپالىق ئىگىلىك يارىتىش روھىنى يوقىتىپ قويساق، نامراتلىق، قالاقلىقتىن قۇتۇلالمايمىز، ئۇنىۋېرسال دۆلەت كۆچمەن ئاشۇرالمايمىز، زامانىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرالمايمىز، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى مۇستەھكەملىيەلمەيمىز، دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى قوغدىيالمايمىز، دۇنيادىكى مىللەتلەر قاتارىدىن ئورۇن ئالالمايمىز.

ئۇلۇغ ئىشلارنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن، ھەم ئالدى بىلەن ئۆزىمىزنى ياخشى باشقۇرۇشىمىز، ئۆزىمىزنى ياخشى تەربىيەلىشىمىز، ئۆزىمىزنى ياخشى تەرەققىي قىلدۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ چەتئەلدىكى ئىلغار ئىلىم- تېخنىكا، ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشىمىزگە پايدىلىق بولىدۇ. ئەلۋەتتە، بىز ئۆزىمىزنى ياخشى باشقۇرۇش، ياخشى تەربىيەلەش جەريانىدا، ئەلۋەتتە ئۆزىمىزنىڭ ئەسلى ئاساسىي ئىشلىرىمىزنى ياخشى ئىشلەشكە ئالاھىدە دىققەت قىلىشىمىز كېرەك. ئۇنداق بولمىغاندا، ئەسلى ئاساسىي ئىشلىرىمىزنى ياخشى ئىشلىمىگەندە، ئۆزىمىزنى ياخشى باشقۇرالمىغاندا، ئۆزىمىزنى ياخشى تەربىيەلىيەلمىگەندە، ئۆزىمىزنى ياخشى تەرەققىي قىلدۇرالمىغاندا، ئۇنداق ئەھۋالدا ئۆزىمىزنىڭ ئىلغار ئىلىم- تېخنىكا، ئىلغار باشقۇرۇش تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىشىمىز ئاساسىي ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىمىزغا ئەسلا پايدىلىق بولمايدۇ.

ئۇچىنچى، ھەم تەربىيەگە ئەھمىيەت بېرىش، ھەم قانۇنچىلىقنى كۈچەيتىش كېرەك. ياخشى بازار ئىگىلىكى تەرتىپى ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش تەرتىپى شەكىللەندۈرۈپ، پاسسىپ، چېرىك نەرسىلەرنىڭ تەسىرىنى ئازنۇملۇك تۆگىتىش ئۈچۈن، پارتىيىنىڭ ئىسىل ئەنئەنىسى ۋە سىياسىي ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇش، تەربىيەگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئىدىيەۋى- سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىشكىلا بولىدۇكى، ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىدا تەربىيىگىلا تايانغان بىلەن مەسلىنى تولۇق ھەل قىلغىلى بولمايدىغانلىقىنى، يەنە قانۇنچىلىققا تايىنىش لازىملىقىنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەك. ئۆزىنى ئۆزى چەكلەش بىلەن ياشقىلار چەكلەپ تۇرۇشنى، تەشەببۇس قىلىش بىلەن مەنتى قىلىشنى، يۇمشاق ۋاستىلىك چەكلەش بىلەن قاتتىق ۋاستىلىك چەكلەشنى بىرلەشتۈرگەندىلا، ئاندىن ياخشى ھەرىكەت ئادىتى يېتىلدۇرۇپ، مەدەنىيەتسىز قىلمىشلارنى چەكلەپ، ئۇنى ئۇخشىمىغان شەكىلدە ئىپادىلىگىلى بولىدۇ. قىلچىمۇ ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلىمەي، باشقىلارنىگلا مەنپەئىتىنى كۆزلەش، خالىس تۆھپە قوشۇشنىك ئۆزى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغانلىق؛ قايسى كەسىپنى ئىشلىسە شۇ كەسىپكە ئىشتياق باغلاپ، ئۆز خىزمىتىنى قېتىرقىنىپ ياخشى ئىشلەشنىك ئۆزى خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغانلىق؛ يولداشلار ئارا بىر - بىرىگە كۆيۈنۈپ، ئۆزئارا غەمخورلۇق قىلىپ، ئۆزئارا ياردەملەشىش خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغانلىق؛ ئومۇمغا مەنپەئەتلىك ئىشلارغا كۆيۈنۈش، باشقىلارغا ياردەم قىلىشنى خۇشاللىق دەپ بىلىش، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش، قىينىچىلىقى بارلارغا ياردەم قىلىش، مېيىپ - مەجرۇھلارغا ياردەم قىلىشنىك ئۆزىمۇ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلغانلىق. جەمئىيتىمىزدە قانداق خىزمەت ئورنىدا بولۇشىمىز، قابىلىيىتىمىزنىك قانچىلىك بولۇشى، ۋەزىپىمىزنىك يۇقىرى- تۆۋەن بولۇشىدىن قەتئىنەزەر، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئەخلاقنى ئەمەلگە ئاشۇرالايمىز، بەلكى ئەمەلگە ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى راۋاجلاندۇرۇلۇۋاتقان شارائىتتا كىشىلەر نورمال قانۇنىي مەنپەئەتكە ئېرىشىش جەريانىدا، كىشىلەرنىڭ ئۆزئارا ياخشى مۇلازىملىق قىلىشى تەلەپ قىلىنىدۇ، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان ئەخلاق قارىشىنى تېخىمۇ زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك. بۇ كىشىلەرنىڭ رىقابەت بىلەن ھەمكارلىشىش، ئۆزىگە خوجا بولۇش بىلەن نازارەت قىلىش، ئۇنۇم بىلەن ئادىللىق، ئاۋۋال ھېيىش بىلەن ئورتاق ھېيىش، ئىقتىسادىي ئۇنۇم بىلەن ئىجتىمائىي ئۇنۇم قاتارلىق مۇناسىۋەتلەرنى ياخشى بىر تەرەپ قىلىشقا يېتەكلەپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق؛ پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئەخلاق ساپاسىنى ئۆستۈرۈپ، پايدىنى كۆرگەندە ئىنسانىيەت ئۇنتۇيدىغان، باشقىلارنى زىيانغا ئۇچرىتىپ ئۆزى پايدا ئالدىغان ئەخلاقسىزلىق قىلمىشىنى توگىتىشكە پايدىلىق؛ دۆلەت ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى بىرىنچى ئورۇنغا قويىدىغان ھەم پۈقرالارنىڭ شەخسىي قانۇنلۇق مەنپەئىتىنى تولۇق ھۆرمەت قىلىدىغان سوتسىيالىستىك مەنپەئەت قارىشىنى تەكلەشكە پايدىلىق. بىز خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى ئاكتىپ تەشەببۇس قىلىپ، ئۇنى پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئەۋج ئالدۇرۇپ، سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئەۋزەللىكىنى نامايان قىلىدىغان، كاپىتالىزم جەمئىيىتى تەڭ كېلەلمەيدىغان ياخشى ئەخلاق - پەزىلەت يارىتىشىمىز كېرەك.

ئۇچىنچى، ھەم تەربىيەگە ئەھمىيەت بېرىش، ھەم قانۇنچىلىقنى كۈچەيتىش كېرەك. ياخشى بازار ئىگىلىكى تەرتىپى ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇش تەرتىپى شەكىللەندۈرۈپ، پاسسىپ، چېرىك نەرسىلەرنىڭ تەسىرىنى ئازنۇملۇك تۆگىتىش ئۈچۈن، پارتىيىنىڭ ئىسىل ئەنئەنىسى ۋە سىياسىي ئەۋزەللىكىنى جارى قىلدۇرۇش، تەربىيەگە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. ئىدىيەۋى- سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىشكىلا بولىدۇكى، ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىدا تەربىيىگىلا تايانغان بىلەن مەسلىنى تولۇق ھەل قىلغىلى بولمايدىغانلىقىنى، يەنە قانۇنچىلىققا تايىنىش لازىملىقىنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەك. ئۆزىنى ئۆزى چەكلەش بىلەن ياشقىلار چەكلەپ تۇرۇشنى، تەشەببۇس قىلىش بىلەن مەنتى قىلىشنى، يۇمشاق ۋاستىلىك چەكلەش بىلەن قاتتىق ۋاستىلىك چەكلەشنى بىرلەشتۈرگەندىلا، ئاندىن ياخشى ھەرىكەت ئادىتى يېتىلدۇرۇپ، مەدەنىيەتسىز قىلمىشلارنى چەكلەپ،

بازارلىرىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئاخبارات- نەشرىياتچىلىقتا كۆلىمىنى كېڭەيتىش، سانىنى كۆپەيتىشنى ئاساس قىلىشتىن سۈپىتىنى، ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشنى ئاساس قىلىشقا بۇرۇلۇشنى تېزلىشتۇرۇپ، ئۇمۇمىي مىقدارى زىيادە كۆپ بولۇش، قۇرۇلمىسى تەڭپۇڭسىز بولۇش، تەكرار قۇرۇش، سۈپىتىگە سەل قاراش قاتارلىق مەسىلىلەرنى كۈچلۈك تەدبىر قوللىنىپ ئەستايىدىل ھەل قىلىش لازىم.

مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىدە قەتئىي داۋاملاشتۇرۇش، شەكىلۋازلىقتىن قاتتىق ساقلىنىش ئەڭ قىممەتلىك

مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتى- خەلق ئاممىسىنىڭ كونا ئۇرۇپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، جەمئىيەتنى ئۆزگەرتىش يولىدىكى ئۇلۇغ ئىجادىيىتى، پارتىيىنىڭ ئاممىۋى لۇشىيەنىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى جانلىق ئىپادىسى. بۇ قېتىمقى ئومۇمىي يىغىن مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئاممىۋى پائالىيىتىنىڭ نەتىجىلىرى ۋە تەجرىبىلىرىنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈپ، ئۈچ تۈرلۈك پائالىيەتنى قانات يايدۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويدى: شەھەر خەلقىنىڭ ساپاسىنى ۋە شەھەرنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى نىشان قىلغان مەدەنىيەتلىك شەھەر بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ دېھقانلارنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈش، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىش ۋە سوتسىيالىستىك يېڭى يېزا قۇرۇشنى نىشان قىلغان مەدەنىيەتلىك كەنت - بازار بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش؛ خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە تۆھپە قوشۇشنى مەقسەت قىلغان مەدەنىيەتلىك ساھە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش.

مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى خەلق ئاممىسى ئومۇمىيۈزلۈك كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىش بىلەن زىچ بىرلەشتۈرۈش لازىم. ئاممىۋى نۇقتىنەزەرنى مۇستەھكەم تىكلەپ، ئاممىنىڭ ئارزۇسىنى چوڭقۇر چۈشىنىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ نىشان ۋەزىپىسىنى خەلق ئاممىسىنىڭ مەنپەئىتىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش بىلەن بىرلەشتۈرگەندىلا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كۆچلۈك ئاممىۋى ئاساسقا ئىگە بولىدۇ. جۇشقۇن ھاياتىي كۈچىنى ساقلاپ قالالايدۇ. خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى كۆزلەش، ئاممانىڭ تۇرمۇش قىلىش ئىستىل تىكلەش بىلەن بىرلەشتۈرۈش كېرەك، شۇنداق قىلغاندىلا، «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى تېخىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېت 6 - ئومۇمي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشتىن ئالغان بىر نەچچە تەسىراتىم

(بېشى 3 - بەتتە)

مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى ئۇزاقچە داۋاملاشتۇرۇش، ئەمەلي ئۇنۇمنى كۆزلەش، شەكىلۋازلىقتا قارشى تۇرۇش كېرەك. ئەمەلي ئۇنۇمنى تەكتىلىمەي قول ئۇچىدىلا ئىشلەيدىغان، بىردەملىك شامال سۈپىتىدەئۆتكۈزۈۋېتىدىغان قىلىقلارنى قەتئىي تۈگىتىش كېرەك. ياخشى ئىشنى پۈختا ئىشلىگەن، ئەمەلي ئىشنى ياخشى ئىشلىگەندىلا، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى خەلق ئاممىسى ئاڭلىق قاتنىشىدىغان، ئۆزىنى تۆزى تەربىيىلەيدىغان، ئۇزۇلكىسىز ئالغا باسىدىغان جانلىق ھەرىكەت جەريانىغا ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ.

مەنۇى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىدە

«قارار»دا مادديي مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچى پارتىيىدە، مەنۇى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئاچقۇچمۇ پارتىيىدە، دەپ تەكتىلەندى. بۇ ھۆكۈم پارتىيىنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاشنىڭ ئىنتايىن مۇھىملىقىنى كۆرسىتىپ بەردى. **ئاچقۇچ پارتىيىدە دېگەننىڭ ماھىيىتى مۇنداق ئىككى جەھەتتە ئىپادىلىنىدۇ: بىرى، پارتكومنىڭ رەھبەرلىك يادروسلىق رولى؛ يەنە بىرى، كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولى.**

پارتىيىنىڭ رەھبەرلىكى - مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ داۋاملىق، ساغلام راۋاجلىنىشىنىڭ تۆپ كاپالىتى. «قارار»دا ئېنىق قىلىپ مۇنۇلار ئوتتۇرىغا قويۇلدى: پارتكوم بىر تۇتاش رەھبەرلىك قىلىدىغان، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ ئاساسىي رەھبەرلىرى ئۆزى ئوتتىدىغان، ھەرقايسى تەرەپ خىزمەت تەقسىم قىلىۋېلىپ مەسئۇل بولىدىغان رەھبەرلىك تۈزۈلمىسى ۋە خىزمەت مېخانىزمى ئورنىتىش كېرەك. ئىككى مەدەنىيەتنى بىر تۇتاش كۆرەش نىشانى قىلىپ، تەڭ ئورۇنلاشتۇرۇش، تەڭ ئەمەلىيلەشتۈرۈش، تەڭ تەكشۈرۈش كېرەك. پارتكومنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە، پارتىيە، ھۆكۈمەت تارماقلىرى ۋە ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى، كومسومۇلسىتنىك ياشلار ئىتتىپاقى، ئايالار بىرلەشمىسى قاتارلىق ئاممىۋى تەشكىلاتلار تەڭ تۇتۇپ، بىللە باشقۇرۇشى، بىرىكمە كۈچ شەكىللەندۈرۈشى كېرەك. ئىشچىلار سىنىپىنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئاساسىي قوشۇنلۇق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ئازادلىق ئارمىيە ۋە قوراللىق ساقچى قىسىملىرى مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى مۇھىم كۈچ، ئۇلار پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئالدىنقى قاتاردا مېڭىشى كېرەك. پىشقەدەم يولداشلارنىڭ رولىنى ناھايىتى ياخشى جارى قىلدۇرۇش، دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ رولىغا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىش لازىم. تەشۋىقات، مەدەنىيەت خىزمىتى تارماقلىرىغا، ئورۇنلىرىغا بولغان رەھبەرلىكنى ھەقلىقي كۈچەيتىپ، سىياسىي جەھەتتە كۆچلۈك، كەسپىكە پىششىق، ئىستىل دۇرۇس بولۇش تەلىپى بويىچە يۇقىرى ساپالىق تەشۋىقات، ئىدىيە، مەدەنىيەت، مائارىپ قوشۇنى بەرپا قىلىش كېرەك، تەشۋىقات، جامائەت پىكرى بازىسى چوقۇم پارتىيىنىڭ قولىدا بولۇشى كېرەك. بۇ تەلەپلەر ئەمەلي تەجرىبىنىڭ يەكۈنى بولۇپ، ئىنتايىن مۇھىم، ئۇنى چوقۇم ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش كېرەك.

جەمئىيەتنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ھەل قىلغۇچ ئەھمىيەتكە ئىگە. «قارار»دا كومپارتىيە ئەزالىرىنىڭ پۈتكۈل جەمئىيەتتە ئۈلگىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى، پارتىيىنىڭ رەھبىرلىك كادىرلىرىنىڭ پۈتۈن پارتىيىدە ئۈلگىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇشى تەكتىلەنگەن. ھازىر پۈتۈن پارتىيىنىڭ نەزەريە ئۆگىنىش، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۆگىنىش پائالىيىتىدە ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى رەھبىرلىك كادىرلارغا بىر قېتىم ئۆگىنىشنى، سىياسىينى، توغرا كەيپىياتىنى تەكتىلەش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان پارتىيەئېلىك، پارتىيە ئىستىلى تەربىيىسى ئېلىپ بېرىپ، غايە، ئېتىقاد ۋە ئىدىيە، ئىستىل جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلىلەرنى نۆۋەتلىق ھەل قىلىش قارار قىلىندى. رەھبىرلىك كادىر بولغان كىشى دېگى شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى قەتئىي تەۋرەنمەي بارلىق خىزمەتنىڭ تۆپ قىلىنمىسى قىلىشنى چوقۇم ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەندە قەتئىي تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇشى كېرەك. ئىدىيە، سىياسىي جەھەتتە، ھەرىكەتتە يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزي كومىتېتى بىلەن بىردەك بولۇشنى چوقۇم ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، ئومۇملۇقنى مۇھىم بىلىپ، مەركەزنىڭ ئەمر - پەرمانلىرىنىڭ راۋان بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلىشى، دېموكراتىيە - مەركەزلەشتۈرۈش تۈزۈمىنى، پارتىيىنىڭ ئىتتىپاقلىقىنى ئاڭلىق قوغدىشى، پارتىيە ئىنتىزامىغا ئاڭلىق رىئايە قىلىشى، پارتىيە ئالدىدا سەممىي، سادىق بولۇپ، سۆز - ھەرىكەتتە بىردەك بولۇشى، قىل دېگەننى قىلىشى، قىلما دېگەننى قىلماسلىقى كېرەك. سىياسىينى تەكتىلەشنى چوقۇم ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، سىياسىي مەسىلىلەردە مېڭىسىنى سەگەك تۇتۇشى، پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇشى، بايرىقى روشەن بولۇشى، چوڭ - چوڭ مەسىلىلەردە ھەق - ناھەق چېگرىسىنى ئېنىق ئايرىشقا ئەھمىيەت بېرىپ، خاتا ئىدىيەۋى خاھىشلارنىڭ كاشىلىسىنى ۋاقتىدا توڭگىتىشى كېرەك. پارتىيەۋىلىك جەھەتتە چېنىقىشنى كۈچەيتىشنى چوقۇم ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، ئوبيېكتىپ دۇنيانى ئۆزگەرتىش بىلەن بىللە، سۇبيېكتىپ دۇنياسىنى تىرىشىپ ئۆزگەرتىشى، ئوچۇق - يورۇق، ئادىل - دۇرۇس ئادەم بولۇشى كېرەك؛ ئۆزى ئۈلگە كۆرسىتىپ، ئۆزىگە قاتتىق تەلەپ قويۇپ، نام - مەنپەئەتكە بېرىلمەي، ناچار ئىللەتلەرنى بىخ ھالىتىدىلا تۈگىتىپ، ئۆزىنى قەدىرلەپ، ئۆزىنى تەكشۈرۈپ، ئۆزىگە ئاگاھ بولۇپ، ئۆزىنى رىغبەتلەندۈرۈپ، پارتىيىنىڭ ياخشى ئوبرازىنى ئۆزىنىڭ نەمۇنىلىك ھەرىكىتى ئارقىلىق قوغدىشى كېرەك؛ پارتىيە تەشكىلاتىنىڭ قاتتىق تەلىپىنى، قاتتىق باشقۇرۇشىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى، پارتىيە ۋە خەلق ئاممىسىنىڭ قاتتىق نازارىتىنى ئاڭلىق قوبۇل قىلىشى كېرەك. ئۆزىنىڭ شەرەپلىك كومپارتىيە ئەزاسى ئىكەنلىكىنى، خەلقنىڭ چاكىرى ئىكەنلىكىنى چوقۇم ئېسىدە چىڭ تۇتۇپ، جان - دىلى بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، خەلقنى، دۆلەتنى، پارتىيە ئىشلىرىنى ھەر ۋاقىت قەلبىدە ساقلىشى كېرەك؛ ۋەزىپىسى قانچە يۇقىرى، ھوقۇقى قانچە چوڭ، مەسئۇلىيىتى قانچىكى ئېغىر بولغانسېرى پارتىيە ئىشلىرىنى، خەلق مەنپەئىتىنى 1 - ئورۇنغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، سۆز - ھەرىكەتتە ئۈلگىلىك رول ئوينىشى كېرەك.

پارتىيىنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى رەھبەرلىك ئورنى ئالماشتۇرغىلى بولمايدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى رەھبەرلىك ئورنىنى ئالماشتۇرغىلى بولمايدۇ. بۇ ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن بەلگىلىنىدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن ئىنسانلارنىڭ روھىي دۇنياسىنى ئىگىلەيدۇ، ئىنسانلارنىڭ ئەقىدە - ئېتىقادىنى شەكىللەندۈرىدۇ، ئىنسانلارنىڭ ئەخلاقىي ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ، ئىنسانلارنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق، ئىستىل جەھەتتىكى ئىلغار تەرەققىيات يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن ئىلغار مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن ئىلغار مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلغار كۈچلىرىنى ئۇيۇشتۇرىدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن ئىلغار مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلغار ئەمەلىيلەشتۈرۈش كۈچىنى ئۇيۇشتۇرىدۇ. پارتىيە ئۆزىنىڭ ئالاھىدىلىكى بىلەن ئىلغار مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئىلغار تەكش

پارتىينى قاتتىق تۈزەش، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئاۋانگارتلىق، نەمۇنىلىك رولىنى جارى قىلدۇرۇش پۈتكۈل

(بېشى 1 - بەتتە)

بىر قەدەر گەۋدىلىك بولغان ئىشكتىن كىرىش تەس، ئۇچۇق چىراينى كۆرۈش تەس، ئىش بېجىرىش تەس بولۇش مەسىلىسى؛ خىزمەتتە سۈرەلمەسلىك قىلىش، ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بەرمەسلىك، ئۆزئارا تارتىشاق ئۈيناش، بيۇروكراتلىق ئېغىر بولۇش مەسىلىسى؛ يېيىش، ئىچىش، قىسىش، تەمە قىلىش، نەپ بەرمەسە ئىش بېجىرمەسلىك، نەپ بەرسە كەلسە- كەلمەس ئىش بېجىرىش، ھوقۇقدىن پايدىلىنىپ كۆمىچىگە چوغ تارتىش، ھوقۇق، پۇل سودىسى قىلىش، ھەتتا خىيانەت قىلىش، پارا ئېلىشقا ئوخشاش مەسىلىلەر ئۈستىدە توختىلىپ جۇشېڭتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئورگان خىزمىتىنىڭ ئاساسلىق فۇنكسىيىسى مۇلازىملىق قىلىش، تارماقلار ئوچۇن، ئاساسىي قاتلام ئوچۇن مۇلازىملىق قىلىش، بۇ ئارقىلىق خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىشنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش. بىز كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش يادرو قىلىنغان خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق يۇقىرىقى مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشىمىز، ئورگان خىزمەتچى خادىملىرىنىڭ جان-دىل بىلەن خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىش ئېڭىنى كۈچەيتىپ، كەسىپتىكى ئاتوغرا ئىستىللارنى توزىتىپ، بيۇروكراتلىققا قارشى ئۇرۇپ، خىزمەت ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئىش ېجىرىش ئونۇمىنى ئوستۇرۇشىمىز لازىم.

جۇشېڭتاۋ ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ كەسىپ ئەخلاق ئوڭلىشىنى قېلىپلاشتۇرۇشنىڭ ئاساسىي تەلىپىنى ئوز خىزمىتىنى ئادا قىلىش، ئىش ېجىرىشتە ئادىل بولۇش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئامىنغا خىزمەت قىلىش، جەمئىيەتكە ئوھىە قوشۇش، دەپ كۆرسەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە جۇشېڭتاۋ يەنە بۇ پائالىيەتنى ياخشى قانات يايدۇرۇشتا چوقۇم گەۋدىلەندۇرۇشكە تېگىشلىك بەش ھالقىنى ئوتتۇرىغا قويدى: بىرىنچىدىن، تەربىيىنى كۈچەيتىپ، توغرا كەسىپ ئەخلاقى قارىشىنى تۇرغۇزۇش لازىم. ئىككىنچىدىن، ئاساسىي تەلەپنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋېلىش لازىم. ئوچىنچىدىن، كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشى جەھەتتە ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنى توغرا تېپىپ، پائالىيەتنى نىشانلىق ئېلىپ بېرىش كېرەك. تۇتنىچىدىن، قائىدە - تۈزۈملەرنى تۈزۈپ، بىر يۈرۈش مۇناسىپ قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىش كېرەك. بەشىنچىدىن، خەلق چاكىرىغا خاس خسلەت يېتىلدۇرۇش كېرەك. جۇشېڭتاۋ ئاخىردا مۇنداق دېدى: ئاممىنىڭ پىكرى ئەڭ كۈچ مەسىلىلەرنى كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنىڭ بۇسۇشى ئېغىزى قىلىپ، خەلقنىڭ ئىشەنچىسىنى قولغا كەلتۈرۈپ، پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ خەلق ئوچۇن خىزمەت قىلىشتىن ئىبارەت ئاساسىي مەقسىتىنى ئەمەلىي ھەرىكىتىمىز ئارقىلىق نامايان قىلىشىمىز كېرەك.

جۇشېڭتاۋ مۇنداق دېدى: نۆۋەتتە، ئاپتونوم رايونغا بۇاستە قاراشلىق ئورگانلار كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشنى چىڭ تۇتۇشنى يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى، پارتىيە نىزامنامىسىنى ئۈگىنىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشى؛ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشى؛ مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشى؛ ساھەلەردىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش بىلەن بىرلەشتۈرۈشى؛ ئۈرۈمچى شەھىردە قانات يايدۇرۇلغان مەدەنىيەتلىك شەھەر ئاھالىسى بولۇش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشى لازىم.

جۇشېڭتاۋ مۇنداق كۆرسەتتى: يېقىنقى مەزگىلدە قىمار، سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەر ۋە زەھەرلىك چېكىملىكلەرنى چەكلەش مەسىلىسى ۋە ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، تىۋي - تۆۋكۈن، نەزىر - چىراغلاردىكى ئىسراپچىلىق، ھەشەمەتچىلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنى بۇسۇش ئېغىزى قىلىشىمىز لازىم. بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدا قىمار ئويناشنى چەكلەش بويىچە داغدۇغىلىق ھەرىكەت قوزغاپ، توپلىشىپ قىمار ئويناش شاملىنىڭ يامراپ كېتىشىنى قەتئىي توسۇش، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، پۇتۇن شىنجاڭ بويىچە بىر تۇتاش ھەرىكەتكە كېلىپ، ناچار ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش، توي-تۆكۈن، نەزىر- چىراغلاردىكى ئىسراپچىلىق، ھەشەمەتچىلىكنى چەكلەش لازىم. بىز بۇ ئىككى ئىشتا خۇددى بۇلتۇر ھۆكۈمەت پۇلنغا يەپ- ئىچىش شاملىنى قاتتىق توسقانغا ئوخشاش، بىرنى بايقىساق، بىرنى بىر تەرەپ قىلىشىمىز، ھەرگىز ئارسالدى بولماسلىقىمىز، يۇمشاق قوللۇق قىلماسلىقىمىز، چوقۇم نەتىجە يارىتىپ خەلق ئامىسىنى رازى قىلىشىمىز لازىم.

ئاخىردا جۇشېڭتاۋ مۇنۇلارنى تەلەپ قىلدى: نازارەت، ئىدارىلەردىكى پارتىيە، مەمۇرىيەتنىڭ 1 - قول رەھبەرلىرى كەسىپ ئەخلاقى قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشنى يادرو قىلىپ، خەلقنىڭ چاكىرى بولۇش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى بۇاستە يولغا قويۇشتا چىڭ تۇرۇپ، پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، خەلق ئوچۇن ھۆكۈمەت ئىشىنى تىرىشىپ ئىشلەپ، يۇكسەك ئېغىرنى كۆتۈرۈپ، خالىس تۆھپە قوشۇپ، كوممۇنىستلارنىڭ ئىلغارلىقىنى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن نامايان قىلىشى لازىم.

ھەققانىيەت پىداكارلىرى ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۈزەش خىزمىتىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

(بېشى 1 - بەتتە)

ھەققانىيەت پىداكارلىرىنىڭ روھى ۋە ئىش ئىزلىرى كىشىلەرگە ئىلھام بېرىدىغان ۋە ئۇلارنى روھلاندۇرۇپ ئالغا ئىلگىرىلىتىدىغان مەنىۋى كۈچ. بىز پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەريە ئارقىلىق قوراللاندۇرۇشتا چىڭ تۇرۇپ، ئالىيجاناب روھ ئارقىلىق تەربىيىلەپ، پۈتۈن مىللەتنىڭ سىياسىي ئىدىيە، ئەخلاق ۋە پەن-مەدەنىيەت ساپاسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز كېرەك. بېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدا بىر تۈركۈم ھەققانىيەت يولدا پىداكارلىق كۆرسەتكەن قەھرىمانلار مەيدانغا كەلدى. ئۇلارنىڭ ئىدىيىسى، ھەرىكىتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم بايلىقى. قەھرىمان-نەمۇنىچىلارنىڭ بېتەكچىلىك قىلىش، ئۇلۇغ كۆرسىتىش رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئالىيجاناب روھى ئارقىلىق ئوبراز يارىتىش، ئالىيجاناب پەزىلىتى ئارقىلىق ئادەم تەربىيىلەشتىكى مۇھىم ھالقا ئۇلارنىڭ نەمۇنىلىك ئىش-ئىزلىرىنى چوڭقۇر تەشۋىق قىلىشتا. شۇڭا تەشۋىقات ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، قەھرىمان- نەمۇنىچىلارنىڭ باتۇرلۇق بىلەن پىداكارلىق كۆرسىتىش روھىنى كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئۇنى جەنەن قاتاش ساقچىلىرىدىن ئۆگىنىش، كۆڭ فەنسىيدىن ئۆگىنىشكە بىرلەشتۈرۈشىمىز لازىم.

لى فېڭزى مۇنداق دېدى: بۈگۈنكى يىغىنغا ھەربىي رايون، بىڭتۈەن، تۆمۈرىيول ئىدارىسى، نازارەت، ئىدارىلەر، چوڭ، ئوتتۇرا كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىرى قاتناشتى ۋە نەق مەيدانda ھەققانىيەت پىداكارلىرى فوند جەمئىيىتىگە پۇل ئىئانە قىلدى. بۇ ئۇلارنىڭ ھەققانىيەت پىداكارلىرى ئىشلىرىنى قوللىغانلىقىنى، شۇنداقلا ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە ھەر ساھە، كەسىپلەرنىڭ ھەققانىيەت پىداكارلىرى خىزمىتىگە يۈكسەك ئەھمىيەت بەرگەنلىكىنىڭ ئەمەلىي ئىپادىسى، جايلار ھەققانىيەت پىداكارلىرى فوند جەمئىيىتىنىڭ خىزمەتلىرىنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، پىداكارلارنى مۇكاپاتلاش بەلگىلىمىسىنى تۈزۈپ چىقىپ، ھەققانىيەت پىداكارلىرىنىڭ كېيىنكى ئىشلىرىنى ياخشى ھەل قىلىشى لازىم.

مۇكاپاتلاش يىغىنىغا رەھبەرلىرى مولالامەتنىڭ ئايالى ھاۋاخان ئابلىزمۇ قاتناشتى.

ئېلان

شىنجاڭ رادىئو سىفەن داشۆسى 1996-يىلى 2-ئايدا بەرگەن 1900938-، 1900939-، 1900942-، 1900944-، 1900946-، 1900947-، 1900950-، 1900951-، 1900958-، 1901106-، 1901190-، 1901191-، 1901193-، 1901246-، 1901348-، 1901349-، 1901351-دىن 1901356-غىچە، 1901440-دىن 1901446-غىچە، 1901460-دىن 1901462-غىچە، 1901522-، 1901555-، 1901556-، 1901561-، 1901564-، 1901570-، 1901571-، 1901573-دىن 1901576-غىچە، 1901585-نومۇرلۇق ئالىي تېخنىكۇمنى پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىلىرى ۋە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق مائارىپ كومىتېتى 1996-يىلى 9-ئايدا بەرگەن 96242030-، 96242031-، 96242033-، 96242036-دىن 96242041-غىچە، 96242046-دىن 96242050-غىچە، 96242052-دىن 96242054- غىچە، 96242056-دىن 96242060-غىچە، 96242062-، 96242076-، 96242078-، 96242079-نومۇرلۇق ئوتتۇرا تېخنىكۇمنى پۈتتۈرۈش گۇۋاھنامىلىرى يوقىلىپ كەتتى. گېزىتتە ئېلان بېرىلگەن كۈندىن ئېتىبارەن ئىناۋەتسىز.

قاغىلىق ناھىيىلىك مائارىپ ئىدارىسى

1996-يىل 10-ئاينىڭ 24-كۈنى

ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇش - ئېلىمىز سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش

تۇر ھېلىم

دۆلىتىمىزنى سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشقان دۆلەت قىلىپ قۇرۇپ چىقىش پارتىيىمىزنىڭ ئىزچىل تەشەببۇسى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ باش پېتەكچى ئىدىيىسى ۋە ئومۇمىي تەلىپى.پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارار»ىدا:«سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت - سوتسىيالىزم جەمئىيىتىنىڭ مۇھىم ئالاھىدىلىكى، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم نىشانى ۋە مۇھىم كاپالىتى.» دەپ كۆرسىتىلدى. بۇنىڭدىن سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنىڭ ئەسىر ھالقىيدىغان ئۇلۇغۋار پىلانىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىشاقا، ئېلىمىزنىڭ سوتسىيالىزم ئىشلىرىنىڭ گۈللىنىشىگە مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش ئىكەنلىكىنى، شۇنداقلا پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەنىدە چىڭ تۇرۇپ سوتسىيالىزم تۈزۈمىنىڭ ئۆزىگىلىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش ۋە جۇڭخۇا مىللەتلىرىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك گۈللىنىشىنى ئىشقا ئاشۇرۇشقا كاپالەتلىك قىلىشتا مۇھىم رېئال ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە ئىكەنلىكىنى كۆرۈۋالغىلى بولىدۇ. ئىككى مەدەنىيەتنى بەرپا قىلىش قارىشى نېمىنىڭ سوتسىيالىزم، سوتسىيالىزمنى قانداق تونۇش ھەققىدىكى بىلىشىمىزدىكى مۇھىم بىر تەرەققىيات ھېسابلىنىدۇ. چۈنكى ئىككى مەدەنىيەتنىڭ مۇناسىۋىتى بىر - بىرىگە بېقىنىدىغان، بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان مۇناسىۋەتتۇر. ماددىي مەدەنىيەت ئاساس. ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى قىلىچە بوشاشماي، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش، زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمنى تېزلىتىشتە چىڭ تۇرۇش، شۇنىڭ بىلەن بىللە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي تۇرىدە گەۋدىلىك ئورۇنغا قويۇش - نۆۋەتتىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بېيجىڭ ۋەزىيەت يارىتىشنىڭ تەقەززاسى ۋە تەلىپىدۇر.

يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «بىز قۇرماقچى بولغان سوتسىيالىستىك دۆلەت يۈكسەك ماددىي مەدەنىيەتكىلا ئەمەس، يۈكسەك مەنىۋى مەدەنىيەتكمۇ ئىگە بولۇشى كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت دېگىنىمىز، ماۋارىپ، ئىلىم - پەن، مەدەنىيەت (بۇ ساھەلەر تامامەن زۆرۈر) نىلا ئەمەس، كوممۇنىستىك ئىدىيە، غايە، ئېتىقاد، ئەخلاق، ئىنتىزام، ئىنقىلابىي مەيدان ۋە پرىنسىپنى، ئادەم بىلەن ئادەم ئوتتۇرىسىدىكى يولداشلارچە مۇناسىۋەتنى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاشلارنىمۇ كۆرسىتىدۇ ... مۇنداق مەنىۋى مەدەنىيەت، كوممۇنىستىك ئىدىيە، كوممۇنىستىك ئەخلاق بولمىسا، سوتسىيالزمنى قانداقمۇ قۇرغىلى بولسۇن؟ پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت تۇرلۇك ئۇقتسادىي ئىسلاھاتلارنى ۋە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سىياسىتىنى قانچە كەڭ يولغا قويسا، پارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ پارتىيىنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك مەسئۇل كادىرلىرى كوممۇنىستىك ئىدىيىگە ۋە كوممۇنىستىك ئەخلاقىغا شۇنچە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىشى، ئۇنى ئۆز ئەمەلىيىتىدە شۇنچە كۆرسىتىشى كېرەك.» شۇڭا بىز كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئۇقتسادىنى راۋاجلاندۇرۇپ، ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا چىڭ تۇرۇشىمىز ھەم مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ماسلاشتۇرۇپ ئورتاق راۋاجلاندۇرۇشىمىز لازىم. يېڭى ۋەزىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش دېگىنىمىز، ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىش شەرتى ئاستىدا ماددىي مەدەنىيەت بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى بىر - بىرىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان قىلىپ ماسلاشتۇرۇپ راۋاجلاندۇرۇپ، بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، ئىسلاھات چوڭقۇرلاشتۇرۇلۇۋاتقان، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىنىۋاتقان شارائىتتا سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشغا پايدىلىق بولغان ئورتاق غايە، قىممەت قارىشى ۋە ئەخلاق قارىشىنى تۇرغۇزۇپ، چىرىك ئىدىيە ۋە رەزىللىكلەرنىڭ باش كۆتۈرۈشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى چەكلەش ھېخانىزمىنى كۈچەيتىپ، دۇشمەن كۈچلەرنىڭ ئېلىمىزنى «غەربلەشتۇرۇش»، «پارچىلاش» سۇيىقەستىگە تاقابىل تۇرۇپ، جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش ئورتاق غايىسىنى مۇستەھكەم تۇرغۇزۇپ، ئىدىيە، ئەخلاق جەھەتتىكى تەربىيىلىنىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان، ئىجابىي، ساغلام، مول مەزمۇنلۇق مەدەنىيەت تۇرمۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇش ئارقىلىق مەملىكەت دائىرىسىدە ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ماس راۋاجلانغان ياخشى ۋەزىيەتنى شەكىللەندۇرۇشتىن ئىبارەت.

سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى بىلەن مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت ئىككى مەزمۇننى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇنىڭ ئىچىدە ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ جېنى بولۇپ، ئۇ مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى بەلگىلەيدۇ. «قارار»دا كۆرسىتىلگەندەك «بىر مەزگىل ئىچىدە پۈلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، ئۇچىغا چىققان شەخسىيەتچىلىكنىڭ باش كۆتۈرۈشى، بەزى چېرىكلىك، رەزىللىك ھەرىنىڭ قايتىدىن پەيدا بولۇشى مەملىكىتىمىزنىڭ ھازىرقى باسقۇچىدىكى ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۈچلۈك بىر گەۋدىلىك قىزىق نۇقتا بولۇپ، بەزىلىرى خېلىلا ئېغىر، بەزى ساھەلەردە ئەخلاق بۇزۇلدى، فېئودال خۇراپاتلىق ھەرىكەتلىرى، شەھۋانە نەرسىلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش، سېتىش قاتارلىق رەزىللىكلەر قايتا باش كۆتۈردى، يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلار، ئالدامچىلىق ھەرىكەتلىرى ئىجتىمائىي ئاپەتكە ئايلىنىپ قالدى، مەدەنىيەت ئىشلىرى پاسسىپ ئامىللارنىڭ ئېغىر تەسىرىگە ئۇچرىدى، ياش -ئۆسمۈرلەرنىڭ ساغلام ئۆسۈشىگە زىيان يەتكۈزىدىغان نەرسىلەر قايتا - قايتا چەكلەنگەن بولسىمۇ، تېخى تۇگىتىلمىدى، چېرىكلىشىش بەزى جايلاردا يامراپ پارتىيە ئىستىلى، ھۆكۈمەت ئىستىلىنى ئېغىر زىيانغا ئۇچراتتى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ۋەزىيىتىنى مۇلچەرلىگەندە، بۇنداق مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىپ تۇرۇشىغا ھەرگىز سەل قاراشقا بولمايدۇ.» شۇنىسى ئېنىقكى، سوتسىيالىستىك ئىدىيە، ئەخلاق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۇرۇپ، جەمئىيەتنىڭ سىياسىي، ئۇقتسادىي تەرەققىياتىدا غايەت زور تۇرتكىلىك رول ئويناىدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ پۈتكۈل جەريانىدا ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىستىك تەربىيىدە چىڭ تۇرۇپ، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسپىي ئەخلاق، ئائىلە ئەخلاقى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، كىشىلەرنى جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسى ۋە توغرا دۇنيا قارىشى، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تۇرغۇزۇشقا بېتەكلەپ، ئىجتىمائىي ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا، دۆلەتنىڭ بىرلىكى، مىللەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا، چىنلىق، ياخشىلىق، گۈزەللىككە ئىنتىلىدىغان، ساختىلىق، رەزىللىكلەرنى چەكلەپ توغرا كەيپىياتنى جارى قىلدۇرۇشقا، پۇقرالىق ھوقۇقى ۋە مەجبۇرىيىتىنى ئادا قىلىشقا، سەممىي ئەمگىكى بىلەن گۈزەل تۇرمۇشنى قولغا كەلتۈرۈشكە پايدىلىق بولغان بارلىق ئىدىيە، ئەخلاقتا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىپ، خەلقنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق سەۋىيىسىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈشىمىز كېرەك.

چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش - پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەننى ئىزچىل ئىجرا قىلىشنىڭ تەلىپى، كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئىگىلىكنى يۇكسەلدۈرۈشنىڭ مۇھىم كاپالىتى، شۇنداقلا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنىڭ مۇھىم مەزمۇندۇر.

پارتىيىنىڭ، دۆلەت ئورگانلىرىنىڭ ئاساسىي ئېقىمى ياخشى، زور كۆپ سانلىق پارتىيىلىك كادىرلار پاك - دىيانەتلىك، لېكىن پارتىيە ئىچىدە، دۆلەت ئورگانلىرى ئىچىدە ھەقىقەتەنمۇ بەزى چېرىكلىك ھادىسىلىرى مەۋجۇت. بۇ گەرچە قىسمەنلىك بولسىمۇ، زىيىنى ئىنتايىن چوڭ، ئۇلار پارتىيە ئىستىلىغا داغ تەگكۈزۈش، ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغاش بىلەنلا قالماستىن، بەلكى پارتىيىنىڭ ئوبرازىغا قاتتىق زىيان يەتكۈزۈپ، خەلقنىڭ قاتتىق نارازىلىقىنى قوزغىدى. بۇنداق چېرىكلىكلەرگە سەل قاراپ ئۇنىڭ يامراپ كېتىشىنى توسمىغاندا ۋە قانۇن بويىچە زەربە بەرمىگەندە ئۇ، پارتىيەممزنى، خەلق ھاكىمىيىتىمىزنى، سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشمىزنى نابۇت قىلىۋېتىدۇ. نۆۋەتتە پارتىيە ئىستىلىنى توغرىلاش، پارتىيە ئىچىدىكى چېرىكلىكلەرنى تۈگتىش بىردەممۇ كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان ئىش بولۇپ قالدى. پارتىيە ئىستىلىنى توغرىلاش ئىجتىمائىي كەيپىياتنى ياخشىلاشنىڭ ئاچقۇچىدۇر. 1992- يىلى يولداش دېڭ شياۋپىڭ جەنۇبنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىلغان سۆزىدە چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش كېرەكلىكىنى يەنە بىر قېتىم تەكىتلىدى ھەمدە ئىسلاھات، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنىڭ پۈتۈن جەريانىدا چېرىكلىككە قارشى تۇرۇش لازىملىقىنى، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چوڭ ئىش قاتاردا تۇتۇش لازىملىقىنى كۆرسەتتى. شۇڭا پارتىيە ئىستىلى ۋە ھۆكۈمەت ئىشدا پاك بولۇش قۇرۇلۇشىنى قەتئىي بوشاشماي كۈچەيتىپ، كومپارتىيە ئەزالىرى، بولۇپمۇ پارتىيىلىك رەھبىرى كادىرلارغا كوممۇنىزم ئېتىقادىنى تېخىمۇ چىڭىتىش، كوممۇنىستىك ئەخلاققا ئەمەل قىلىش، قىلچىمۇ ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلىمەي پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، ئومۇمىيەتكە بوي سۇنۇپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىپ، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش ئىدىيىسىنى تۇرغۇزۇش توغرىسىدىكى تەربىيىنى كۈچەيتىشىمىز لازىم.

سوتسىيالزم جەمئىيىتىنىڭ ئەتراپلىق ئالغا ئىلگىرىلىشى جەمئىيەت مەدەنىيىتىنىڭ ئەتراپلىق تەرەققىي قىلىشىنى ئۆزىگە نىشان قىلىدۇ. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش ئىشى مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىتقا موھتاج. يولداش دېڭ شياۋپىڭ مۇنداق دەپ كۆرسەتكەنىدى: «ئىككى تەرەپتىن ئىش كۆرۈشىمىز كېرەك. ئۇنىڭ بىرى، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش، ئىچكى جەھەتتە ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇش؛ يەنە بىرى، ئۇقتسادىي ساھەدىكى جىنايى ھەرىكەتلەرگە قەتئىي زەربە بېرىش ئۇقتسادىي جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بېرىلمىسە ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سىياسىتى جەزمەن مەغلۇب بولۇش بىلەنلا قالماي، ئىچكى جەھەتتە ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش ئىشلىرى توغرا يۆنىلىش بويىچە ماڭىدۇ» سىياسىتىمۇ جەزمەن مەغلۇب بولىدۇ. ئۇقتسادىي ساھەدىكى جىنايى ھەرىكەتلەرگە زەربە بەرگەندىلا ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سىياسىتى، ئىچكى جەھەتتە ئىگىلىكنى جانلاندۇرۇش ئىشلىرى توغرا يۆنىلىش بويىچە ماڭىدۇ.» شۇڭا بىز دېكتاتۇرلۇكنى كۈچەيتىپ تولۇق پايدىلىنىپ ئۇقتسادىي قۇرۇلۇشنى تۇتۇش بىلەن بىللە ھەر خىل جىنايى ھەرىكەتلەرگە قاتتىق زەربە بېرىپ، تۇرلۇك رەزىللىكلەرنى تۇگەتكەندىلا، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۇچۇن مۇقىم ئىجتىمائىي مۇھىت يارىتالايمىز.

«قارار»نى ئۆگىنىشنىڭ تەسىرات

بازار ئىگىلىكى شارائىتىدىكى كىشىلەر ئېڭىدىكى بەزى ئۆزگىرىشلەر

ئىسمائىل تۆمۈرى

«بازار ئىگىلىكى» سىياسىي ئۇقتىسادقا دائىر ئۇقۇم بولۇپ، ئۇنىڭدا پەقەتلا بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن ئىشلەپ چىقىرىلىدىغان ۋە بازار سودىسى ئارقىلىق ئالماشتۇرۇلىدىغان تاۋار ئىگىلىكى كۆزدە تۇتۇلىدۇ. تاۋار مەۋجۇد بولغانلىكى يەردە، بازار ئىگىلىكى مۇقەررەر مەۋجۇت بولىدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى ـ سوتسىيالىزم شارائىتىدا بازاردىكى تەمىنلەش بىلەن تەلەپ، ياكى بىلەن رىقابەت ھېخانىزمغا تايىنىپ، ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي پائالىيەتلەرنى تەشكىللەيدىغان ۋە بايلىقلارنى ئورۇنلاشتۇرىدىغان بىر خىل ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ياكى شەكىلدۇر.

بازار ئىگىلىكى تاۋار سودا بازىرى، ئەمگەك ـ تېخنىكا كۆچى بازىرى، ئۇچۇ ـ جاي تۇرالغۇ بازىرى، پاي چېكى بازىرى، ئۇچۇر ـ مۇلازىملىق بازىرى قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

بەزى كىشىلەر «بازار ئىگىلىكى»نى ئادىدىي ھالدا «پۇل تېپىش»، «تىجارەت قىلىش» ۋە «پايدا ئېلىش»دەپ قارايدۇ. سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئىلمىزنىڭ ئىقتىسادىي تۈزۈلمە ئىسلاھاتىدىكى بىر مۇھىم بۆسۈش بولۇپ، ئۇ پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسىنى ئىسلاھ قىلىشنىڭ مۇھىم ئىپادىسى. ئۇ بازار ئىگىلىكى قانۇنىيىتى ۋە قىممەت قانۇنىيىتىنىڭ رولى ئاستىدا پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تىجارەت ۋە ئىستېمال ئەھۋالىنى بازار ئېھتىياجىغا ئاساسەن تەڭشەپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، پۈتكۈل ئىجتىمائىي ئىگىلىكنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ.

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن جەمئىيەت تۈزۈلمىسى ۋەكىشىلەر تەپەككۇرىدا بىرقانچە تەرەپلەردە ئۆزگىرىشلەر كۆرۈلدى: (1) ئىلگىرى پىلانلىق ئىگىلىك شارائىتىدا كارخانىلار، ئىشلەپچىقىرىش ئەترەتلىرى گەۋدىلەندۈرۈلۈپ، كوللېكتىۋىزملىق روھ ۋە كوللېكتىپ مەنپەئەت ئاساسلىق تەكتلىنەتتى. ھازىر كارخانىلار ھەر خىل شەكىللەر بىلەن كۆتۈرۈڭە بېرىلىپ، پايدا ـ زىيانغا ئۆزى ئىگە بولۇش گەۋدىلىك ئورۇنغا ئۆتتى، يەرلەر شەخسلەرگە بۆلۈپ بېرىلىپ، يەككە ئىگىلىك گەۋدىلىرى شەكىللىنىپ، شەخسلەرنىڭ ئىجادچانلىقى، ئاكتىپلىقى قوزغىتىلدى. (2) بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى يولغا قويۇلغاندىن كېيىن مەمۇرىيەت بىلەن كارخانىلار ئايرىشىپلىپ، كارخانىلار ئۆز كارخانىسىنىڭ تىجارەت يۆنىلىشىنى ئۆزلىرى بەلگىلەش ھوقۇقىغا ئىگە بولدى. بۇنىڭ بىلەن دۆلەتنىڭ مەمۇرىي يوكى يەڭگىللىدى. (3) ئىلگىرى كىشىلەردە ھوقۇق ـ ئىستىيازغا چوقۇنۇش قارىشى ئېغىر ئىدى. ھازىرقى شارائىتتا بۇنداق قاراشتا ئۆزگىرىش بولدى. (4) جۇغگودا تارىختىن بۇيان ئەدەب ـ ئەخلاق، دىيانەتكە ئېتىبار بىلەن قاراپ، پۇل ـ بايلىققا ئىنتىلىشنى نومۇس دەيدىغان چۈشەنچە تەكتلىنەتتى. بۈگۈنكى كۈندە كىشىلەر ھالال ئەمگىكى ئارقىلىق بېيىپ پۇل ـ بايلىققا ئېرىشىشنى شەرەپ ھېسابلايدىغان بولدى. ماركس ئىنسانىيەتنىڭ ھوقۇق ـ ئىستىيازغا چوقۇنۇشتىن پۈتۈنلەي ـ بايلىققا چوقۇنۇشقا يۈزلەنگەنلىكىنى جەمئىيەت تەرەققىيات تارىخىدىكى زور بۇرۇلۇش دەپ ئېيتقانىدى. بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كىشىلەردە بۇ خىل ھالەت گەۋدىلىك بولدى. (5) كىشىلەر بۇرۇن بىر خىللا تۇرمۇش، بىر خىللا تەپەككۇر شەكلىدە ياشاپ كەلگەچكە، «داشقازان تامىقى»، «تۆمۈر تاۋاق» كىشىلەردە تاينىۋىلىش، يۆلىنۈىلىش، ھورۇنلۇق، بىخارامانلىق، لايغەزەللىك ئادەتلىرىنى يېتىلدۈرۈپ قويغانىدى. بۈگۈنكى بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا كىشىلەر بىكىنمىچىلىكتىن، كونا تەپەككۇر شەكلىدىن، بىر خىل تۇرمۇش رېتىمىدىن تەدرىجىي قۇتۇلۇپ، ئەركىن تەپەككۇر قىلىشقا، ئەركىن رىقابەتلىشىشكە يۈزلىنىپ، ئۆزىنىڭ جەمئانىي ۋە ئەقلىي قۇۋۋىتىنى، ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشقا تىرىشتى. شۇنى ئېنىق تونۇش كېرەككى، زامان، دەۋر ھامان تەرەققىي قىلىدۇ، ئۆزگىرىدۇ. بىر زامان، بىر ماكانغا تەئەللۇق ئادەملەر، بولۇپمۇ ئىسلاھات دەۋرىدە ياشاۋاتقان ھەرقانداق كىشى دەۋر ئۆزگىرىشلىرىنى ۋاقتى ـ ۋاقتىدا كۆزىتىپ يېڭىلىق، ئۆزگىرىشلەرگە يېقىندىن ماسلىشىپ مېڭىشى كېرەك.

بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ ھەرقايسى قاتلام ۋە ساھەلىردە ھەر خىل يېڭىلىقلار، ئۆزگىرىشلەر يۈز بەرگەن بولسىمۇ، ئوخشاش ئەمەس. بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىك ساھەسى ۋە دېھقانلارنىڭ ئەھۋالى ھازىر كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مەسىلە بولۇپ قالدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن: «يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى ھەم ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭ ئاساسى، بۇ ئاساسنىڭ سۇيىبېكتى دېھقانلار. شۇنىڭ ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنا دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قوزغاش لازىم» دەپ كۆرسەتسە، يېزا ئىگىلىكىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئورنى ۋە يېزىق جەھەتتە ئاكتىپلىقنى قوزغاشنىڭ مۇھىملىقىنى تەكتلىگەن بولسىمۇ، دېھقانلارنىڭ ئەھۋالى، دېيانەتكە ئېتىبار بىلەن قاراپ، ئەركىن رىقابەتلىشىشكە يۈزلىنىپ، ئۆزىنىڭ جەمئانىي ۋە ئەقلىي قۇۋۋىتىنى، ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇشقا تىرىشتى. شۇنى ئېنىق تونۇش كېرەككى، زامان، دەۋر ھامان تەرەققىي قىلىدۇ، ئۆزگىرىدۇ. بىر زامان، بىر ماكانغا تەئەللۇق ئادەملەر، بولۇپمۇ ئىسلاھات دەۋرىدە ياشاۋاتقان ھەرقانداق كىشى دەۋر ئۆزگىرىشلىرىنى ۋاقتى ـ ۋاقتىدا كۆزىتىپ يېڭىلىق، ئۆزگىرىشلەرگە يېقىندىن ماسلىشىپ مېڭىشى كېرەك.

بازار ئىگىلىكى شارائىتىدا ئېلىمىزنىڭ ھەرقايسى قاتلام ۋە ساھەلىردە ھەر خىل يېڭىلىقلار، ئۆزگىرىشلەر يۈز بەرگەن بولسىمۇ، ئوخشاش ئەمەس. بولۇپمۇ يېزا ئىگىلىك ساھەسى ۋە دېھقانلارنىڭ ئەھۋالى ھازىر كىشىلەرنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مەسىلە بولۇپ قالدى. باش شۇجى جياڭ زېمىن: «يېزا ئىگىلىكى خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئاساسى ھەم ئىجتىمائىي مۇقىملىقنىڭ ئاساسى، بۇ ئاساسنىڭ سۇيىبېكتى دېھقانلار. شۇنىڭ ئۈچۈن، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنا دېھقانلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى ئەڭ زور دەرىجىدە قوزغاش لازىم» دەپ كۆرسىتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى ئورنى ۋە يېزىق جەھەتتە بەلگىلىك قىيىنچىلىققا ئۇچرىماقتا.

بىز ھازىر ئىسلاھات دەۋرىدە ياشاۋاتىمىز، بازار ئىگىلىكى باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىمىز. رىقابەت مېخانىزمى ھەممە ساھەگە بۆسۈپ كىرمەكتە ۋە تەسىر كۈرسەتمەكتە. بۇ كىشىلەردە رىقابەت ئېڭىنى يېتىلدۈرۈشكە پايدىلىق. سوتسىيالىزم تۈزۈمى بارلىققا كەلگەندىن كېيىن، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلىشتىن بۇرۇن، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىدە ئۇزۇن مۇددەت ئىچىدە ئىجتىمائىي ئىگىلىك ئاساسەن ئىقتىسادىي ئىگىلىك شەكلىدە بولدى. ئىقتىسادىي ئىگىلىك ئاساسەن ئىقتىسادىي ئىگىلىك شەكلىدە بولغاندا، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىدە ئىقتىسادىي ئىگىلىك ئاساسىي ئورۇننى ئىگىلەيدۇ

رەئىس جياڭ زېمىن گېرمانىيە زۇڭتۇڭى بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا گېرمانىيە زۇڭتۇڭى رومان خېلزوك بىلەن دوستانە سۆھبەتلەشتى، جياڭ زېمىن سۆھبەتتە مۇنداق دېدى: ئىككى تەرەپ بىرلىكتە تىرىشىپ-تالاشقاندا، جۇڭگو - گېرمانىيە مۇناسىۋىتى كەڭ ئىستىقبالغا ئىگە بولىدۇ، نى - نى ئىشلارنى قىلغىلى بولىدۇ.

جياڭ زېمىن خېلزوكنىڭ جۇڭگوغا زىيارىتىگە كەلگەنلىكىنى قىزغىن قارشى ئالىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: زۇڭتۇڭ ئەپەندى ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن جۇڭگو، گېرمانىيە دۆلەتلىرى مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشقا بۇاستە كۆڭۈل بۆلدى، شۇنداقلا جۇڭگو - گېرمانىيە مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن زور تىرىشچانلىق كۆرسەتتى، مەن زۇڭتۇڭ ئەپەندىنىڭ بۇ قېتىم جۇڭگوغا قىلغان زىيارىتىنىڭ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرىدىغانلىقىغا ئىشىنىمەن.»

خېلزوك زۇڭتۇڭ: مەن جۇڭگو تارىخىنى تەتقىق قىلىشنى ناھايىتى بۇرۇنلا باشلىغان، جۇڭگو مەدەنىيىتىگە ناھايىتى قىزىقىمەن، دېدى.

ئۇ جۇڭگونىڭ 21 - ئەسىردە مۇھىم چوڭ دۆلەت بولۇپ قالىدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى، بۇ ئۈنىڭ جۇڭگوغا زىيارىتىگە كېلىشىدىكى سەۋەب ئىكەنلىكىنى ئېيتتى.

سۆھبەتتىن كېيىن، جياڭ زېمىن ۋە خېلزوك جۇڭگو بىلەن گېرمانىيىنىڭ ياردەم بېرىش - ھەمكارلىشىش كېلىشىمىگە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى. شۇنىڭدىن كېيىن ئىككىيلەن گېرمانىيە ۋەكىللىرى ئۈچۈن ئالاھىدە تەكلىپ قىلغان مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى جياڭ زېمىن مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ، گېرمانىيە زۇڭتۇڭى ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى قارشى ئالدى.

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بېيجىڭ «خەلق» سارىيىدا مۇراسىمغا رىياسەتچىلىك قىلىپ، زىيارەتكە كەلگەن گېرمانىيە زۇڭتۇڭى خېلزوكنى قارشى ئالدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چياۋشى خۇجمىننىڭ قەبرىسگە گۈل چەمبىرەك قويدى

دۆلىتىمىزنىڭ ئۇيغۇرشۇناسلىق ئەلچىخانىسىدىكى خادىملار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، خېنيې، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. بۈگۈن ئەتىگەن سائەت 10 دە، جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چى خاۋتيەن، ۋېي جيەنشەن، لى رۇيخۇەن، ۋاڭ جياروي، جياڭ چىڭلىن، ۋېن جياباۋ، جۇ رۇڭجى، جياڭ زېمىن، لى لەنچىڭ، ۋۇ بانگاۋ

40 ۋەكىل بىلەن كۆرۈشتى.

كۆرۈشۈشتە لى رۇيخۇەن ئۇچ مەسىلىنى تەكىتلىدى:

1) دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى ئىنسانىيەتنىڭ ھاياتلىقى ۋە تەرەققىياتىدا ئىنتايىن مۇھىم. ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭىز ئوكيان يەر شارى يۈزى كۆلىمىنىڭ 70 % تىن كۆپرەكىنى ئىگىلەيدۇ، ئىنسانىيەتنى ئوز ئىچىگە ئالغان يەر شارىدىكى ھاياتلىقنى بېقىش سىستېمىسىنىڭ ئاساسىي تەشكىلىي قىسمى؛

دېڭىز - ئوكيان - بايلىق ئامبىرى. نەچچە ئون مىليون يىلدىن بۇيان ئىنسانىيەت سەرپ قىلىپ كەلگەن ئاقسىلىنىڭ كۆپ قىسمى دېڭىز - ئوكيانىدىن كەلگەن، ئىنسانىيەتنىڭ تەبىئىي بايلىقىغا بولغان ئېھتىياجىنىڭ كېڭىيىشى ۋە قۇرۇقلۇق بايلىقىنىڭ كۇندىن كۇنگە ئازىيىشىغا ئەگىشىپ، ھازىرقى زامان جەمئىيىتى بارغانسېرى دەققەت قىلىدىغان مۇھىم مەسىلىگە ئايلاندى. ئوكيانلار ئىنسانىيەت ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم بولغان ئوكسىگېن مەنبەسى، ئىسسىقلىق ۋە سۇ ئايلىنىشىنى كونترول قىلىدىغان ئاساسىي سىستېما، ئوكيان ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، يەرقەلەرنى ساقلاپ قالساقلا، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتى ساغلام راۋاجلىنالايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى بىر مەزگىلدىن ئېتىبارەن، ئوكيان ئىشلىرى خەلقئارا مۇناسىۋەتلەردە تېخىمۇ مۇھىم ئورۇن ئىگىلىدى. ئوكيان ئىشلىرىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن ئوكيان ئىلمىنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئوكيان ئىقتىسادىنى راۋاجلاندۇرۇش، ئوكيان مۇھىتىنى قوغداش ۋە ئوكيان ئىشلىرى ساھەسىدە خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش لازىم.

2) دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى ياخشىلاش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو 18 مىڭ كىلومېتردىن ئارتۇق دېڭىز قىرغىقى لىنىيىسىگە ئىگە، بىر قانچە مىليون كۋادرات كىلومېتر كۆك ئاسمان تەۋەلىكىگە ئىگە، دۇنيادىكى دېڭىز - ئوكيانىنى ئەڭ بۇرۇن ئاچقان ۋە ئوڭدىن پايدىلانغان دۆلەتلەرنىڭ بىرى. ئىسلاھات ئېلىپ بېرىلغان، ئىشىك ئېچىۋېتىلگەن بۇيان دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى جۇش ئۇرۇپ راۋاجلاندى. لېكىن بىز شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشمىز كېرەككى، جۇڭگونىڭ دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى بويىچە ھازىرقى ھالىتى جۇڭگونىڭ دېڭىز - ئوكيان چوڭ دۆلىتى بولۇش سالاھىيىتىگە بەكمۇ ماس كەلمەيدۇ. جۇڭگولۇقلار جۇڭگونىڭ دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرىنى تېخىمۇ ياخشى ئىشلىشى لازىم ھەم شۇنداق دېگەندە دۇنيانىڭ دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشى لازىم ھەم قوشالايدۇ.

3) دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنى پائال قانات يايدۇرۇش لازىم. ئۇ مۇنداق دېدى: دېڭىز - ئوكيانىنىڭ تەبىئىي جەھەتتە تېخى ئازراقلا، تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەردىن ئوڭشىشكە توغرا كېلىدۇ. كۆپ يىللاردىن بۇيان جۇڭگو ھۆكۈمىتى ھەر قايسى دۆلەت ۋە خەلقئارا تەشكىلاتلار بىلەن دېڭىز - ئوكيان ساھەسىدە ھەمكارلىشىشقا ئەھمىيەت بەردى ۋە پائال ھەمكارلاشتى. جۇڭگو ھۆكۈمىتى داۋاملىق تىرىشىپ، دېڭىز - ئوكيان ئىشلىرى بويىچە خەلقئارا ھەمكارلىقنىڭ چوڭقۇر ۋە كەڭ دائىرىدە راۋاجلىنىشىغا تۈرتكە بولۇشنى خالايدۇ.

11 - ئاينىڭ 15 - كۈنى ئېچىلغان بۇ نۆۋەتلىك يىغىنىنى جۇڭگو دۆلەت دېڭىز - ئوكيان ئىدارىسى ئۈتكۈزگەن. تۆت كۈندىن بۇيان جۇڭگو، كانادا، ئامېرىكا، ياپونىيە قاتارلىق 20 نەچچە دۆلەت ۋە رايوندىن كەلگەن 150 نەچچە جامائەت ئەربابى، قانۇنشۇناس، دېڭىز - ئوكيان ئالىملىرى بۇنۇۋەتلىك يىغىنىنىڭ دېڭىز - ئوكيان باشقۇرۇشى ۋە 21 - ئەسىر دېگەن ئاساسىي تېمىسىنى چۈرىدەپ، يەر شارىدىكى دېڭىز - ئوكيانلار دۇچ كېلىۋاتقان قانۇن، بايلىق، مۇھىت ۋە باشقۇرۇش قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئومۇميۈزلۈك مۇزاكىرە قىلدى.

رامۇس ئاسىيا تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق يىغىنى فىلىپپىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. فىلىپپىن زۇڭتۇڭى رامۇس بۈگۈن مۇنداق دېدى: كېلەر ھەپتىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق يىغىنى فىلىپپىن ئىقتىسادىنىڭ داۋاملىق راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ.

رامۇس بۈ سۆزنى كۈيسۇن شەھىردە ئۆتكۈزۈلگەن فىلىپپىن دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرلىكى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 57 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىندا قىلدى.

رامۇس مۇنداق دېدى: ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق يىغىنى ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان چاق بولۇپ قالدۇ، ئۇ ئەزا دۆلەتلەر ئېكسپورتىنىڭ ئېشىشىغا ۋە مەبلەغ سېلىشنىڭ كۆپىيىشىگە تۈرتكە بولىدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: فىلىپپىن ئىقتىسادىنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش ئۈچۈن، فىلىپپىن ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق يىغىنىغا ساھىبخانا دۆلەت بولۇش سالاھىيىتى بىلەن يىغىنغا قاتناشقان ئەزالارغا فىلىپپىنىڭ مەھسۇلاتلىرى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىيات نەتىجىلىرىنى نامايان قىلدۇ.

شۇنىڭ بىلەن بىللە، ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر قوللانغان ئېچىۋېتىش ۋە ئەركىن سودا سىياسىتى فىلىپپىنغا تېخىمۇ كۆپ چەت ئەل مەبلىغى ئېلىپ كېلىدۇ.

مەجىت سۇرىيىنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىق جەريانىدىكى مۇھىم رولىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق، 17 - نويابر تېلېگراممىسى. سۇرىيە ھۆكۈمەت تەرەپنىڭ «قايتا گۈللەندۈرۈش گېزىتى» مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىپى مەجىتنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: سۇرىيە پائال قاتناشمىسا ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى جەريانىدا كۆزلەنگەن مەقسەتكە يەتكىلى بولمايدۇ.

مەجىت مۇنداق دېدى: سۇرىيە ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئادىل ۋە ئومۇميۈزلۈك تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش توغرىسىدا مۇۋاپىق تەلەپنى ئوتتۇرىغا قويدى، شۇنداقلا ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ قانۇنىي ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداشقا كۈچ چىقاردى، شۇڭا سۇرىيە ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى جەريانىدا تېخىمۇ مۇھىم رول ئوينىشى لازىم.

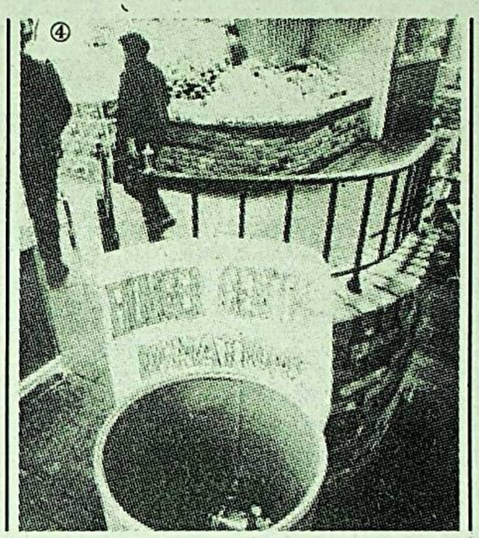
ئۇ مۇنداق دېدى: سۇرىيىنىڭ مەيدانى ئەرەب دۆلەتلىرى ئوتتۇرىسىدىكى ئىجابىي ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈردى، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ھەمكارلىقى ۋە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ تىرىشىشى - ئوتتۇرا شەرقتە ئادىل ۋە ئومۇميۈزلۈك تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنىڭ زۆرۈر شەرتى.

مەجىت مۇنداق دېدى: نىتانياخۇ رەھبەرلىكىدىكى ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتى «يەر بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپىغا خىلاپلىق قىلدى، بۇنى ئەرەب دۆلەتلىرى قوبۇل قىلالمايدۇ.

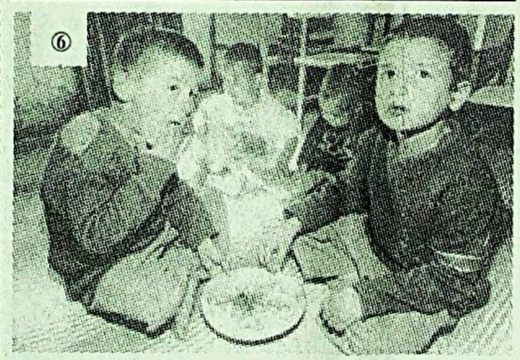

①

②

③

④

⑤

⑥

⑦

تاچارچىلىقتا قالغان كىشىلەرنى ئۇنتۇمائىلى

(1) بۇلغارىيىنىڭ پايتەختى سوفىيەدىكى ياشانغانلار ياشانغانلار ۋە نامرانلارغا بېرىلىدىغان چۈشلۈك قوتقۇزۇش ناشقى ئېلىش ئۈچۈن ئۈچرىتىلە تۇرماقتا.

(2) سۈمالىنىڭ بېرونا شتاندا ئاچ قالغان بىر ياش ھەمشىنى ئۇنتۇغان ھالدا ئوماج ئىچمەكتە.

(3) زامبىيىنىڭ گۇما مۇساپىرلار لاگېرىدا ئېچىرقاپ كەتكەن بالىلار يىمەكلىك تارقىتىۋاتقان خىزمەتچى خادىمنى كۈرىۋالدى.

(4) ئامېرىكىنىڭ ئوھىئو شتاتىنىڭ كلېۋېلاند شەھىرىدىكى مەلۇم دەرىجىدىن ناشقىرى بازاردا ئاچارچىلىقتا قالغان نامرانلارنى قوتقۇزۇش مەقسىتىدە سەدىقە بېرىش ساندۇقى تەسىس قىلىندى.

(5) زامبىيىنىڭ غەربىي جەنۇبىي قىسمىدىكى بىرلىلماشىنگۇس دېگەن يېرىدە ئىككى ئوقۇغۇچى ياۋا ھېۋە بىلەن ناشتا قىلماقتا.

(6) ئافغانىستاننىڭ پايتەختى كابۇلدىكى مەلۇم دارلىشىنامدا بىر تەخسە ناماقنى ئىككى بالا يىمەكتە.

(7) ۋېنېسۇئېلانىڭ كاراكاس شەھىردە پېنسىيە چىققانلار ۋە بالىلار چىركاۋنىڭ سىرتىدا بىر ۋاقلىق ھەقسىز ناماق ئۈچۈن ئۈچرەت تۇرماقتا. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z / 0002 ــ CN 65

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

نويابر

22

جۈمە

ۋىلايەت، ئوبلاستلار يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بەرگەنلىكتىن، جايلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ياخشى كەيپىيات بارلىققا كەلدى

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇتۇك خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى بىرلەشمە تەكشۈرۈش ئۆمىكى يېقىندا جەنۇبىي ۋە شىمالىي شىنجاڭنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈشىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئاياغلاشتۇردى. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈش ۋە باھالاش - سىلىشتۇرۇشنىڭ نەتىجىسىدىن مەلۇم بولدىكى، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئورۇنغا قويغان، ئاپتونوم رايون بويىچە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۇرۇشكە ئورتاق ئەھمىيەت بەرگەن. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر دېگۈدەك شياۋپىڭنىڭ جۇگگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى يېتەكچى قىلىپ، كادىرلار ۋە ئاممىنى مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىگە ئاكتىپ قاتناشتۇرۇشنى ئاساس، پۈتكۈل مىللەتنىڭ ئىدىيە، ئەخلاق ساپاسى ۋە پەن، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مەقسەت، غايىلىك، ئەخلاقلىق، مەدەنىيەتلىك، ئىنتىزاملىق سوتسىيالىستىك يېڭى كىشىلەرنى يېتىشتۈرۈشنى نىشان قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتىنى داغدۇغىلىق ۋە جانلىق قانات يايدۇرۇپ، جاسارەت بىلەن يۇقىرى ئۆرلەيدىغان، پائال ئالغا ئىلگىرىلەيدىغان ياخشى كەيپىياتنى شەكىللەندۈرگەن.

ئاپتونوم رايونلۇق مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى 11 - 15 - كۈنى مۇخبىرنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: تەكشۈرۈش ئۆمىكى دىكىللەر تەكشۈرۈش مەزگىللىرىدە ئاڭلاش، تەكشۈرۈش، سوراش، كۆرۈش، مۇلاھىزە قىلىش قاتارلىق ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، 12 ۋىلايەت، ئوبلاست، 17 شەھەر، 20 ناھىيىدىكى 2000 دىن ئارتۇق ئورۇن ۋە جامائەت سورۇنىنى ئارلاپ تەكشۈردى ۋە يوشۇرۇن تەكشۈردى. بۇ قېتىمقى تەكشۈرۈش ۋە باھالاش - سىلىشتۇرۇش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىز مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇنداق بىر نەچچە روشەن ئالاھىدىلىك بارلىققا كەلگەن:

- ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا تېخىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، «1 - قول باشلىق ئىككى قولدا تۇتۇش»نى ئۈمۈمىيۈزلۈك يولغا قويغان.

چەرچەن ناھىيىلىك 1- ئوتتۇرا مەكتەپنىڭ (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ) يېقىنقى بەش يىلدىن

سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى بويىچە ئېرىق - ئۆستەڭلەر ئاساسەن سۇ سىغىمىغا قىلىپ ياسىلىپ بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋگواڭپىڭ خەۋەر قىلدۇ: سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستى سۇ تېجەش تېخنىكىسىنى دېھقانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، بۇ يىلقى ئېتىز-ئېرىق ئاساسىي سېلىنمىسىنى ھەر جەھەتتىن كۆپەيتىپ، سۇ سىغىمىغا ئېرىق-ئۆستەڭ قۇرۇلۇشىنى كەڭ تۈردە ئېلىپ بېرىپ، 843.83 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا ئېرىق-ئۆستەڭنى سۇ سىغىمىغا قىلىپ ياساپ، سۇ سىغىمىغا ئېرىق-ئۆستەڭلەرنىڭ نىسبىتىنى 91.04% كە يەتكۈزۈپ، بۇ جەھەتتە ئاپتونوم رايون بويىچە باشلامچى بولدى.

قۇرغاق، سۇ كەمچىل بولۇش - بۇ ئوبلاستنىڭ يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتىنى چەكلەپ تۇرىدىغان ئاساسلىق ئامىل ئىدى. بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئوبلاستلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1996-يىلى چارە-تەدبىر قوللىنىپ، ئېرىق-ئۆستەڭلەرنى پۈتۈنلەي سۇ سىغىمىغا قىلىپ ياساپ بولۇشنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى، ۋەزىپە ئېغىر، دۆلەتنىڭ سالغان مەبلىغى يېتەرلىك بولمىغان ئەھۋالدا، ھەرقايسى شەھەر، ناھىيىلەر سۇ قۇرۇلۇشىغا مەبلەغ توپلاش تۈزۈمىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈپ، دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخستىن ئىبارەت كۆپ قاتلاملىق، كۆپ مەنبەلىك مەبلەغ سېلىش سىستېمىسىنى ئورناتتى ھەم سۇ سىغىمىغا ئېرىق-ئۆستەڭ قۇرۇلۇشى بويىچە مۇكاپاتلاش، جازالاش توختامى تۈزۈش ئارقىلىق مەبلەغنى زور دەرىجىدە كۆپەيتىپ ئاممىنى بەس-بەس بىلەن مەبلەغ سېلىش، ئەمگەك كۈچى چىقىرىشقا ئىلھاملاندۇرۇپ، جەمئىيەت سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتەك يېڭى يولنى تاپتى. ستاتىستىكىغا قارىغاندا، بۇ يىل ئوبلاست بويىچە سۇ قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلگەن ئومۇمىي مەبلەغ 141 مىليون 300 مىڭ يۈەن بولغان. بۇنىڭ ئىچىدە ئامما توپلىغان مەبلەغ 107 مىليون 300 مىڭ يۈەن بولۇپ، ئومۇمىي مەبلەغنىڭ 74.4 پىرسەنتىنى ئىگىلەپ، ھەل قىلغۇچ رول ئوينىغان. تەدبىر كۈچلۈك بولغانلىقتىن، بۇ يىل بۇ ئوبلاستتا يېڭىدىن ياسالغان سۇ سىغىمىغا ئېرىق-ئۆستەڭ پىلانلىق پلاندىكىدىن 68.77% ئېشىپ كەتكەن. مالىيە قىيىنچىلىقى بار موري قازاق ئاپتونوم ناھىيىسىمۇ 135 كىلومېتر سۇپەتلىك سۇ سىغىمىغا ئۆستەڭ ياسىغان.

بۇ ئوبلاستتىكى ئالاقىدار رەھبەرلەر خۇشال ھالدا مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ئېرىق-ئۆستەڭلەرنىڭ سۇ سىغىمىغا قىلىپ ياسىلىشى پۈتۈنلەي ئاممىنىڭ پۈتۈنلەي ئېرىق - ئۆستەڭلەرنىڭ پايدىلىنىش كۈنىپەتسىپىنى بۆلۈتۈرقى 0.56 دىن ھازىرقى 0.6 گە، يىللىق سۇ تېجىلىش مىقدارى 250 مىليون كۇب مېترغا يېتىپ، 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈشكە ياخشى ئاساس سېلىندى.

پۈتۈن جەمئىيەت سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللانغان ياخشى

تەھرىردىن

سۇنى تېجەپ سۆغرىش تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش، بولۇپمۇ سۇ سىغىمىغا ئېرىق-ئۆستەڭ ياساش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى سۇ تېجەش تېپىدىكى دېھقانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم ۋەزىپە. 9-بەش يىللىق پىلانىنىڭ تۇنجى يىلدا ئاساسىي بىر قەدەر ياخشى بولغان سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ئاممىا 100 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ توپلاپ، سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، ئېرىق-ئۆستەڭلەرنى پۈتۈنلەي سۇ سىغىمىغا قىلىپ ياسىدى. بۇ نەتىجىلەر سۇ قۇرۇلۇشىدا ئاممىنى لۇشيەندە مېڭىپ، خەلق ئاممىسىنى بۇ ئىشقا پائال ئىلھاملاندۇرۇپ، جەمئىيەت سۇ قۇرۇلۇشى بىلەن شۇغۇللىنىش يولىدا مېڭىش لازىملىقىنى ئىسپاتلىدى. بىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىدىكى سۇ تېجەپ، تېرىلغۇ يەرنى كۆپەيتىش نىشانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىزدا ۋەزىپە ئېغىر، يول يىراق، دۆلەتنىڭ مالىيە كۈچى چەكلىك بولغانلىقتىن، جايلار يەنىلا ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈپ، جاپالىق كۈرەش قىلىشى، ئاممىنىڭ چۈشىنىشى، قوللىشى ۋە قاتنىشىشقا تايىنىشى لازىم. شارائىتى بار جايلار جەمئىيەتتىكى ئىشلىتىلمەي تۇرۇپ قالغان مەبلەغنى جەلپ قىلىشقا، ھەتتا چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىپ سۇ قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، ئورتاق مەنپەئەتلەنسە بولىدۇ.

تەشۋىقات سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ياخشى كەيپىيات يارىتايلى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتى بويىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى

ئۆز مۇخبىرىمىز جاۋ خۇيچىك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتى بويىچە مۇھاكىمە يىغىنى ئاچتى.

يىغىنغا يىللاردىن بۇيان، ئورۇنلىرى ئىقتىسادىي تەشۋىقاتنى قولچە بوشاشتۇرماسلىق بىلەن بىر ۋاقىتتا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، خېلى ياخشى ئۇنۇم ھاسىل قىلدى. لېكىن سان كۆپ، نادىر ئەھۋالدىن باشقا، ئومۇمىي جەھەتتە ئېيتقاندا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتى ئىقتىسادىي تەشۋىقاتقا يېتەرلىك ئەھمىيەت بېرىلمەسلىك، يۇقىرى بولماسلىق ئەھۋالى مەۋجۇت.

يىغىن قاتناشچىلىرى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى تەشۋىقاتنىڭ سۈپىتىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن يۇقىرى ساپالىق، پىشقان ئاخباراتچىلار قوشۇنىنى يېتىشتۈرۈپ چىقىش كېرەك، ئۆزلىرىنىڭ ئىلمىي ماقالىسىنى ئوقۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەشۋىقاتىنى ياخشىلاش توغرىسىدا پايدىلىق ئىزدىنىشلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى. مۇھاكىمە يىغىنىغا ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئاخبارات ئورۇنلىرىنىڭ مەسئۇللىرى ۋە ئىلمىي ماقالە ئاپتورلىردىن بولۇپ

چەرچەن ناهىيلىك 1- ئوتتۇرا مەكتىپىدە (مىللىي ئوتتۇرا مەكتەپ) يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان، تولۇق ئوتتۇرا سىنىپ ئوقۇغۇچىسىدىن 594 ى ئوقۇش پۈتتۈردى. بۇلارنىڭ ئىچىدە 280 ئوقۇغۇچى مەملىكەت بويىچە ئالىي تېخنىكومدىن يوقىرى مەكتەپلەرگە كىردى. بۇ مەكتەپ ئاز سانلىق مىللەت ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۈرىدىغان بۆشۈك بولۇپ قالدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز لى ياڭ فوتوسى

يېـــنـــقـــى يـــىـــلـــلاردىن بۇيان، ئـــاپـــتـــونـــوم رايـــونـــدىكى ئـــاخـــبـــارات كـــۆپ، نـــادىـــر ئـــەســـەرلەر ئـــاز بـــولـــۇش، ئـــومـــۇمـــي ســـەۋىـــيە يـــېـــتـــىـــشـــتـــۇرۇپ چـــىـــقـــىـــش كـــېـــرەك، ئـــىـــلـــمـــي ماقالە ئاپتورلىرىدىن بولۇپ 30 دىن ئارتۇق كىشى قاتناشتى.

شىنجاڭ «ئاخبارات مۇكاپاتى» بويىچە 1996 - يىللىق ئاخبارات سۈرەتلىرى ۋە گېزىت - ژۇرناللارنىڭ سۈرەت ئىشلىتىش ئەھۋالى باھالاپ چىقىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز سادىق ئىمىر خەۋىر قىلىدۇ: شىنجاڭ «ئاخبارات مۇكاپاتى» بويىچە ئاخبارات سۈرەتلىرى ۋە گېزىت - ژۇرناللارنىڭ سۈرەت ئىشلىتىش ئەھۋالىنى باھالاش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 11 - كۈنىدىن 15 - كۈنىگىچە شىخەنزە شەھىرىدە ئۆتكۈزۈلدى. باھالاشقا 300 نەچچە پارچە ئاخبارات سۈرىتى (مەخسۇس تېمىدىكى سۈرەت، گۈرۈپپا سۈرەت، يالغۇز سۈرەت) ۋە ئۇيغۇر، خەنزۇ، قازاق يېزىقلىرىدىكى 40 خىل گېزىت- ژۇرنال (ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللار، ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر دەرىجىلىك گېزىت - ژۇرناللار، كەسپىي گېزىت- ژۇرناللار، كارخانا گېزىت- ژۇرناللىرى) قاتناشتۇرۇلدى.

باھالاشتا ئاخبارات سۈرەتلىرى بويىچە مۇخبىرىمىز لى ياڭ بىلەن «شىنجاڭ بىگى ھايات گېزىتى» مۇخبىرى جاڭ جۇڭگې تارتقان «يەر تەۋرەش ئاپىتىدىن كېيىنكى تۇنجى قۇربان ھېيت» دېگەن تېمىدىكى گۈرۈپپىلىق سۈرەت، «شىنجاڭ ھەربىي بوز يەر ئۆزلەشتۈرگۈچىلەر گېزىتى» مۇخبىرى ياڭ كېچىن تارتقان «كەلكۈنگە تاقابىل تۇرۇپ، ئاپەتتىن قۇتقۇزۇش جەريانىدا ھەربىيلەر روھىنى يارىتىش» دېگەن تېمىدىكى گۈرۈپپىلىق سۈرەت ئىيرم ۱- دەرىجىلىك مۇكاپاتقا: گېزىت - ژۇرناللارنىڭ سۈرەت ئىشلىتىشى بويىچە «شىنجاڭ ھەربىي بوز يەر ئۆزلەشتۈرگۈچىلەر گېزىتى»، «شىنجاڭ بېيتۈن گېزىتى»، «شىنجاڭ بىگى ھايات گېزىتى»، «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى» (ئۇيغۇرچىسى)، «شىنجاڭ سۈرەتلىك ژۇرنىلى» ئىيرم- ئىيرم ۱ - لىككە ئېرىشتى. ئۇيغۇرچە «شىنجاڭ گېزىتى» 2 - لىككە ئېرىشتى.

بۇ قېتىمقى باھالاش يىغىنىنى شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى بىلەن شىنجاڭ ئاخبارات فوتوگرافىيسى ئىلمىي جەمئىيىتى برلىكتە ئۇيۇشتۇردى، «شەخەنزە گېزىتى» ئىدارىسى باھالاش يىغىنىنى ئېچىشقا ھەمكارلاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سەككىز تۆرلۈك پەن - تېخنىكا نەتىجىسى 1996 - يىللىق يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋىر قىلىدۇ: يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتىنىڭ سەككىز تۆرلۈك پەن-تېخنىكا نەتىجىسى يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى پەن-تېخنىكا مۇكاپاتىنى تەكشۈرۈپ باھالاش كومىتېتىنىڭ باھالىشىدىن ئۆتۈپ، 1996-يىللىق يېزا ئىگىلىك مىنىستىرلىكى دەرىجىلىك مۇكاپاتقا ئېرىشتى.

مۇكاپاتقا ئېرىشكەن بۇ سەككىز تۆر ئىچىدە شىنجاڭ ئۇزۇم، ھۆپە-چېۋىلەرنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى تەقىق قىلىش مەركىزى ئىشلىگەن بالدۇر پىشار تاۋۇزنىڭ ئەلا سۈپەتلىك يېگى سورتى «شىنجاڭ ئەلا»نى تاللاپ قولدا تۆتۈش»نى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويغان. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئىدىيە ۋە تونۇشنى تۇغرىلاپ تەشكىللي رەھبەرلىكنى، خىزمەت تەدبىرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرگەن.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

جاڭ خېڭ ئاپتونوم رايونلۇق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى سۆھبەت يىغىندا مۇنۇلارنى تەكتىلدى:

پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىش كېرەك

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جاۋشۇ، جاۋ يۈي خەۋىر قىلىدۇ: 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنى ئاخىرلاشقان ئاپتونوم رايونلۇق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى سۆھبەت يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېلەر يىللىق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى، يىغىنغا قاتناشقان ئاپتونوم رايونىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ ئاپتونوم رايون چۈشۈرگەن ۋەزىپىنى ياخشى ئورۇندىماي، ئۆز رايونىنىڭ پىلانىنى ئەستايىدىل تۈرۈپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ھەقىقىي چىڭ تۇتۇپ، پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى-خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېلەر يىللىق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىدىكى ۋەزىپىسى مۇنداق: 12 مىليون 900 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىش، 1996 - يىلىدىكىدىن 993 مىڭ مو يەرگە كۆپ تېرىپ، % 7.7 ئاشۇرۇش؛ ئومۇمىي ھوسۇلنى 1 مىليون 150 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈش، 1996 - يىلىدىكىدىن 100 مىڭ تونىنا ئاشۇرۇپ، % 9.5 ئاشۇرۇش؛ مو بېشى ھوسۇلنى 89.2 كىلوگراممغا يەتكۈزۈپ، 1996- يىلىدىكىدىن 1.5 كىلوگرام ئاشۇرۇش، 1 مىليون مو بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش؛ 1 مىليون 200 مىڭ مو ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ياخشىلاش، كېلەر يىلى يەرلىك ئورۇنلار 1 مىليارد 650 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىشى، بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا زور مەبلەغ سېلىش بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

ئاپتونوم رايونىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېڭ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى تەۋرى يولغا قويۇلغان رايونلاردىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە ئالاقىدار تارماقلاردىن ئۆز پىرىنسىپ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون چۈشۈرگەن ۋەزىپىنى ئەستايىدىل ياخشى ئورۇندىاپ، ئۆز رايونىنىڭ پىلانىنى تۈزۈپ، پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىغا سېلىنغان مەبلەغنى ھەقىقىي ياخشى باشقۇرۇپ، ياخشى ئىشلىتىپ، كېلەر يىللىق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئىلىپ بېرىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇ يەنە ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىكىگە ئالاقىدار تارماقلارنىڭ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىرى ئۆز تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە ئۆز ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىپ، ھەمكارلىشىپ، كېلەر يىللىق پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنىڭ ئورۇندىلىشىغا ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئوبزورچىمىز جى گۇاڭنەن

پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يارىدوسى، دەپ ئوتتۇرىغا قويغانىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ شۇجىسى يولداش ۋاڭ لېچۈەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن، «مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك» دەپ ئېنىق كۆرسەتتى.

«مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش» ھەم نەزەرىيەۋى نوقتىنەزەر، ھەم رېئال ھۆكۈم، بۇنىڭدا مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ يادروسى ۋە ماھىيىتى تۇتۇلغان. بىزگە ئايانكى، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشى مەنۇى مەدەنىيەتنىڭ خاراكتېرى ۋە يۆنىلىشىنى مەركەزلىك گەۋدىلەندۈرىدۇ، پۈتكۈل مىللەتنىڭ مەنۇى تۇرمۇشىغا ھەر خىل ئوڭ تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇنىڭ ئىجابىي تەسىرى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا ئوخشاشلا ئىنتايىن زور. ئەگەر بىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىلىپ بارغاندا مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىسەك، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاققا بارمايدىغانلىقى ئېنىق. ئەگەر بىز مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىسەك، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاققا بارمايدىغانلىقى ئېنىق. ئەگەر بىز مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىسەك، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاققا بارمايدىغانلىقى ئېنىق. ئەگەر بىز مەنۇى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىسەك، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنىڭ ئۇزاققا بارمايدىغانلىقى ئېنىق.

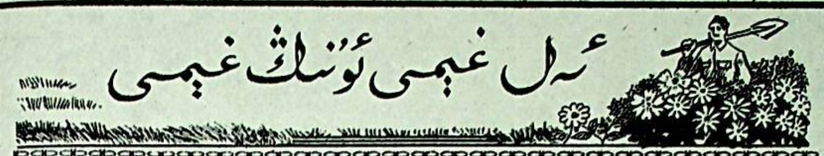
(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ماياتاغ نېفىت - خەمىيە باش زاۋۇتىنىڭ ئېتىلېن زاۋۇتى ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش بويىچە بىخەتەرلىك مۇئەسسەسلىرى قۇرۇلۇشىنى تاماملاپ، زاۋۇت دائىرىسىدە زىل مانۇبلاشقان ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش بىخەتەرلىك سىستېمىسىنى قۇرۇپ چىقتى.

سۈرەتتە: بىخەتەرلىكنى تەكشۈرگۈچى خادىم ئوتتۇن مۇداپىئە كۆرۈش مۇئەسسەسسىگە ۋۇسكا ئاساقتا.

جاڭ تەيتاڭ فوتوسى

ئەل غېمى ئۈنىڭ غېمى

مۇيەسسەرجان قۇربانىنياز

ـ مەن بۇ ئۆيدىن خويمۇ تويدۇم، سىلىنىڭ كۆڭۈللىرىدە ئۆي، بالا دېگەن خىيالمۇ يوق. بۇنداق ئادەمگە ئۆي، بالىنىڭ نېمە كېرىكى، ـ دەپ كايىپ كەتتى تونۇر بېشىدا نان يېقۇاتقان توختىسان ئەمدىلا تالادىن كىرگەن ئېرىگە قاراپ.

ـ كايىماڭلار خوتۇن، مەنمۇ بېكار يۈرمىدىمغۇ. تۇنۇگۈندىن بېرى قوم تۇغ تۇتتۇق، ئىش ئوڭرىندا ئۆزۈم تۇرمسام بولمايدۇ، سومكامغا بىر نەچچە نان سېلىپ قويۇڭلار ـ دېگىنىچە ئۇ ئىچكىرىكى ئۆيگە يېپىنچا ئالغىلى كىرىپ كەتتى.

ـ سىزگە نان يوق، ـ دېدى نان يېقۇاتقان چوڭ ئانىسىنىڭ يېنىدا «توقاچ» ياساپ ئوينىۋاتقان ئارزۇلۇق نەۋرىسى مەلىكە.

قاسىم جۈمە ئەتىدىن كەچكىچە ئائىلە ئىشلىرىنىڭ ھەممىسىنى كۆچلىكىدە بولۇپ، چېچىنىڭ تېگىدىن تولىسى ئاقىرىپ كەتكەن ئايالىغا قاراپ:

ـ خاپا بولماڭلار ئانىسى، سىلىمۇ كۆپ چاپا تارتىۋاتىسىلە، ھاۋا، جاھان كۆندىن كۆنگە ئىسسىۋاتىدۇ، چېچەك سۇيىنىڭ كېلىدىغان ۋاقتىمۇ بولۇپ قالدى. سۇ جەدىۋىلىكى بىر ئاز پەسەيسە، ئائىلە ئىشلىرىنى ئۆزۈم قىلىمەن ـ دېدى.

ـ ئۇي ئىشلىرىنغۇ چامانىڭ يېتىشچە قىلىمەن، ئۆزۈلرىنى كۆپرەك ئارىسىلا بولاتتى. مانا نەچچە كۈن بولدى ئۆيگە كېلىپ بىر پىيالە قىزىق چايىنۇ ئىچمىدىلە، رەڭگىلىرىمۇ تاتىرىپ كېتىپتۇ! سالامەتلىكلىرى ياخشى ئەمەس، ياشمۇ بىر يەرگە بېرىپ قالغاندا تالا ـ تۈزدە دۇم يېتىپ، دۇم قوپۇپ يۈرسىلە ئەنسىرەيدىكەنمەن، ھېچ بولمىسمۇ باللار ئۈچۈن ساق تۇرۇپ بەرسىلە ـ دېدى توختىغان ياش ئەگىگەن كۆزلىرىنى چىملىدىتىپ.

ـ يەرلەر بىر قېتىم سۇغىرىلىپ بولغاندىن كېيىن، قولۇم بىز ئاز بوشايدۇ، شۇ چاغدا ياخشىراق ئارام ئالمەن ئانىسى، ـ دېدى قاسىم جۈمە قۇچقىدىكى نەۋرىسىنى يەرگە قويۇپ ـ يېپىنچا چاپىنى بىلەن بىر نەچچە نان سېلىنغان سومكىنى كۆتۈرگەن ھالدا چىقىپ كەتتى.

قاسىم جۈمە 50 ياشلار چامىسىدىكى ئېگىز بوي، گەۋدىلىك كەلگەن خۇش پېچىم ئادەم. ئۇ خوتەن، قاراقاش ناھىيىلىرىنىڭ تۆۋەن ئېقىنىدىكى يېزا ـ مەيدانلارغا سۇ تەقسىم قىلىش يولداشلارغا ياشلامچى بولۇپ، بوش ۋاقىتلاردا يولداشلارنى تەشكىللەپ، 100 مو دىن ئارتۇق يەر ئېچىپ، پونكىت ئىشخانىسى سالدى، مېۋىلىك باغ ۋە ئورمان بىنا قىلىپ، ئۇنىڭدىن قىلغان كىرىم بىلەن قاتناش مەسلىسىنى ھەل قىلدى.

خوتەن دەريا سېسى ھاسىل قىلغان غوللۇق ئېقىنىنىڭ بېرى بولغان قاراقاش دەريا سىدا ئىككى قىرغاقتىكى خوتەن، قاراقاش ناھىيىلىرىنىڭ 800 مىڭ مودىن ئارتۇق تېرىلغۇ يېرى سۇغىرىلدۇ. دەريانىڭ يۇقىرى ئېقىن قىسمىغا قۇرۇلغان ئېلېكترىك ئىستانسىسى ئارقىلىق ئومۇمىي تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ سەككىزدىن يەتتە قىسمى سۇغىرىلدۇ. بىر قىسمى خوتەن، قاراقاش ناھىيىلىرىنىڭ تۆۋەن ئېغىزىدىكى ئېلېكترىك ئارىلىقىدىكى دەريا ئېقىنىدىن سىزىپ چىققان سۇلار بىلەن سۇغىرىلدۇ. يېڭىيەردىن تۇزلۇقتۇتامغىچە بولغان 85 كىلومېتر ئارىلىقتىكى دەريا سۇيىنىڭ خوتەن ۋە قاراقاش ناھىيىلىرىگە بەلگىلەنگەن نىسبەتتىگە ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، كېچە ـ كۈندۈز سۇ ئۆلچەپ تۇرۇشقا توغرا كېلەتتى. ئات، ئېشەكتىن باشقا قاتناش قورالى بۇ يەرنىڭ شارائىتىغا ماس كەلمەيتتى. شۇنىڭ ئۈچۈنمۇ باشقارمىدىكىلەر ـ نىڭ نەزىرىدە بۇيەردە خىزمەت قىلىش ئەڭ جاپالىق دەپ قارىلاتتى. قاسىم جۈمە كۆپ ئىزدىنىش، سۆھبەتلىشىش ئارقىلىق ئەسلىدىكى 11 سۇ ئېغىزىنى توققۇز ئورۇنغا يېغىنچاقلىدى. سۇ ئۆلچەش ۋاقتى، سۇ ئۆلچەش ئۇسۇلىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، سۇ تەقسىماتىنىڭ ئېنىقلىق دەرىجىسىنى ئاشۇردى. بۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى سۇ ئايرىش ئېغىزلىرىدا سۇ تەقسىماتىنىڭ مۇۋاپىق بولماسلىق سەۋەبىدىن يۈز بېرىدىغان جېدەل ـ ماجىرالار كۆرۈنەرلىك ئازايدى.

قاسىم جۈمە خىزمەت شارائىتى شۇنچە ناچار ئورۇندا ۋايسىماي، تەشكىلگە ئارتۇقچە شەرت قويماي، ئۆن ـ تىنسىز باش چۆكۈرۈپ ئىشلەپ كەلدى. ئۇ ئاشقازان يارىلىغى، رېماتىزم قاتارلىق كېسەللەرگە گىرىپتار بولۇپ قالغان بولسىمۇ، شەھەرگە بارغاندا دوختۇرخانىلاردىن سېتىۋالغان دورىلىرىنى يەپ خىزمەتىنى داۋاملاشتۇرۇۋەردى. چۈنكى ئەل غېمى ئۈنىڭ غېمى. بۇ غەم ئۇنى ھەتارام قىلىپ، ئارامخۇدا بىرمۇ كۆن ئۇيقىسىدە دەم ئېلىشقا قويمىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى

قەرز پۇل تارقىتىش نىشانىنى توغرا تاللاپ، چوڭ كارخانا، نۇقتىلىق كەسىپلەرنىڭ تەرەققىياتىغا «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەۋلان سابىت خەۋەر قىلدىۋ: جۇڭگو قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق شۆبىسى قەرز پۇل تارقىتىشتا نىشانىنى توغرا تاللاپ، قەرز پۇل مەبلىغىنى دۆلەتنىڭ چوڭ كارخانىلىرى، نۇقتىلىق كەسىپلەرگە يۆزلەندۇرۇپ، چوڭ تۇرلەرنىڭ يولغا قويۇلۇشىغا، مەبلەغ ئۇنۇمىنى ئۆستۇرۇشكە «يېشىل چىراغ» يېقىپ بەردى. 10 ـ ئايغا قەدەر قۇرۇلۇش بانكىسىنىڭ نېفىت خىمىيە، ئېلېكتر ئېنېرگىيە، پولات ـ تۆمۈر، تۆمۈر يول قاتارلىق كارخانىلارغا تارقاتقان ئومۇمىي قەرز پۇل مەبلىغى 15 مىليارد 963 مىليون يۈەنگە يەتتى.

ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى بۇ يىل دۆلەت دەرىجىلىك بىر تۈركۈم نۇقتىلىق تۈرلەرنىڭ ئاپتونوم رايونىمىزدا يولغا قويۇلۇشقا باشلىغانلىقىدەك پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، مەبلەغ كۆلىمى ۋە قەرز پۇل تارقىتىش دائىرىسىنى كېڭەيتتى. كەسىپ، كارخانا تەۋەلىكى بويىچە چوڭ كارخانا، نۇقتىلىق كەسىپلەر ئۈستىدە تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ، نېفىت خىمىيە، تۆمۈرىيول، ئېلېكتر ئېنېرگىيە، پوچتا ـ تېلېگراف، مېتاللورگىيە قاتارلىق بەش چوڭ ساھە ۋە ئۇرۇمچى نېفىت خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى قاتارلىق سەككىز چوڭ كارخانىنى قەرز پۇل تارقىتىش نىشانى قىلىپ بېكىتتى، دۆلەتنىڭ 60 نۇقتىلىق ياردەم بېرىلىدىغان چوڭ كارخانىسى بىلەن بانكا ـ كارخانا ھەمكارلىق كېلىشىمنامىسى ئىمزالدى، 40 چوڭ تۈرگە 314 مىليون يۈەن ۋاقىتلىق ئوبوروت قەرز پۇل مەبلىغى تارقىتىپ، يەرلىكنىڭ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرىنىڭ ئوگۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىغا پۈختا ئاساس سالدى. نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونلۇق قۇرۇلۇش بانكىسى مايتاغ ئېتىلىپ زاۋۇتى، تۈرپان ـ قۇمۇل نېفىتلىكى، شىنجاڭ نېفىتلىكى، تارىم نېفىتلىكى، ئۇرۇمچى پولى ئىستىر زاۋۇتى، ماناس ئېلېكتر ئىستانسىسى، «1 ـ ئاۋغۇست» پولات ـ تۆمۈر باش زاۋۇتى، ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى، شىنجاڭ سىمونت زاۋۇتى، قۇمۇل ساپ شۇلتا زاۋۇتى قاتارلىق ئون كارخانىغا تارقاتقان قەرز پۇل قۇرۇلۇش بانكىسى تارقاتقان ئومۇمىي قەرز پۇل سوممىسىنىڭ 42.85 پرسەنتىنى ئىگىلىدى. ھازىر قۇرۇلۇش بانكىسى مەبلەغ ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بانكىلارنىڭ ئالدىنقى قاتارىغا ئۆتتى. بۇ يىل يېڭىدىن كۆپەيگەن ئامانەت پۇل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بانكىلارنىڭ يېڭىدىن كۆپەيگەن ئامانەت پۇل سوممىسىنىڭ 46.88 پرسەنتىنى ئىگىلەپ، 1 ـ ئورۇندا تۇردى.

* * * * *

غۇلجا شەھەرلىك قۇرۇلۇش بانكىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ھەر خىل ئېنىيار بېرىش ئامانەت تۈرلىرىنى يولغا قويۇپ، مۇئاملىدارلارنى ھەسسىلەپ كۆپەيتتى.

سۈرەتتە: بانكىدىكىلەر تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقاتماقتا.

كامال جامال فوتوسى

چوپان يېزىسىدا 32 مىڭ 650 تۇياق چارۋامال ۋاقىنىغا سېلىنىپ، كېسەل ئىگەرچى بازىرىدىكى دېھقانلار پاختىدىن ئۈمىدان كېرىم قىلدى

رېشىت رۇسۇل بۇ يىللىق ئائىلە كرېسىنى 30 مىڭ يۈەندىن ئاشۇردى

ئېقىندىكى يېزا - مەيدانلارغا سۈ تەقسىم قىلىش ئورنىدا ئىشلەيدۇ. ئۇ خىزمەتكە قاتناشقان 35 يىلدىن بۇيان، دېھقانچىلىق، سۇ باشقۇرۇش، سۇ تەقسىملەش ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىپ قارشى قىرغاقتىكى خوتەن ناھىيىسىنىڭ يېزا- مەيدانلىرى بىلەن داۋاملىق سۇ جەدىلى بولۇپ تۇراتتى. يېڭىدىن سۇ پونكىتىغا مەسئۇل بولۇپ تەينىلەنگەن قاسىم

كورلا شەھرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلرى ئىدارىسى ماشىنا بىلەن سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش تېخنىكىسىنى تۇنۇشنى كۆرسى ئاچتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كېرەم ئىياز** خەۋەر قىلدى: كورلا شەھرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى يېقىندا يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش تېخنىكا مەكتىپىدە ئىككى قارار تۈگىنىش كۆرسى ئېچىپ، ماشىنا بىلەن سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش تايانچىلىرىدىن 99 نى تەربىيىلىدى.

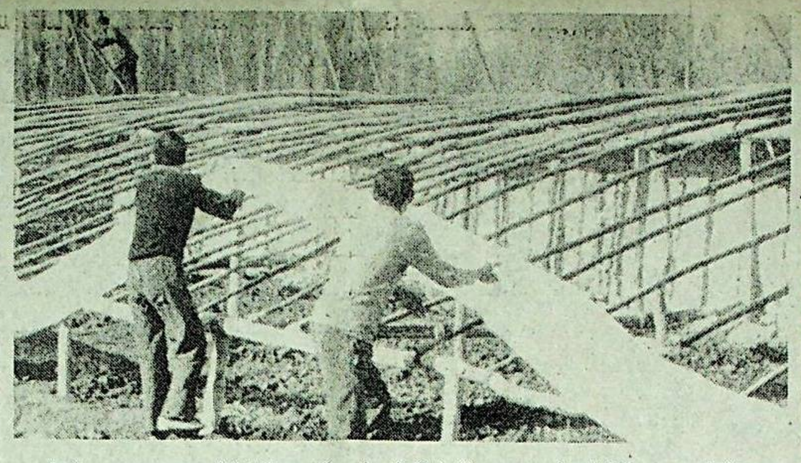
كورلا شەھرى بۇ يىل يېگىشەھەر، قوشئېرىق، ئاۋات يېزىلىرىدا 30 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىپ سىناق قىلغاندا، ئۇنىڭ ئەڭ يۇقىرى بىرلىك ھوسۇلى 586 كىلوگرامغا، ئەڭ تۆۋەن بىرلىك ھوسۇلى 513 كىلوگرامغا يەتكەنىدى. كورلا شەھرى ھوسۇلنى ئاشۇرۇش ئۇنۇمى زور بولغان. بۇ يېڭى تېخنىكىنى يەنمۇ كېڭەيتىش ئۈچۈن، 1997- يىلى سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلىدىغان بۇغداي تېرىلغۇ كۆلىمىنى 60 مىڭ موغا كېڭەيتىشنى ئورۇنلاشتۇردى. كورلا شەھرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى ئىدارىسى بۇ پىلاننى تېخنىكا تەلىپى بويىچە سان- سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ئورۇندىتىش ئۈچۈن، ئىدارىگە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى كەسپىي- تېخنىكا خادىملار ۋە يېزا - مەيدانلاردىكى يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى مۇلازىملىق پونكىتلىرىنىڭ مەسئۇللىرىدىن بولۇپ 99 خادىمنى نەزەرىيىنى ئەملىيەتكە بىرلەشتۈرگەن ھالدا ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇردى. كورسانتلار ماشىنا- سايمانلارنى قۇراشتۇرۇش، تېرىش، تەڭشەشنى نەق مەيدانda ئۆگىنىش ئارقىلىق يېڭى تېپتېكى سېيالكىنى ئىشلىتىش تېخنىكىسىنى ئۆگىنىشكە ئالدى. كورلا شەھرلىك يېزا ئىگىلىك ماشىنا سايمانلىرىنى رېمونت قىلىش، ياساش زاۋۇتىنى دېھقانلارنىڭ سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ بۇغداي تېرىش سېيالكىغا بولغان ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن، بالدۇر تۇتۇش قىلىپ 300 سېيالكا قۇراشتۇرماقتا.

پوسكام ناھىيىسىنىڭ ئاختام يېزىسى 11-ئاينىك 4-كۇنىكىچە 100 مو يەرگە سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆزگى بۇغداي تېرىدى.

سۆزەتتە: توزاقچى كەنتىدىكى دېھقانلار سۈلياۋ يوپۇق يېپىپ كۆزگى بۇغداي تېرىماقتا.

تۇرسۇن راخمان فوتوسى

غۇلجا شەھەر تاشكۆۋرۈك يېزىسىنىڭ كۆكتاتچىلىق كەنتى كۆزلۈك يېغىم - تېرىم ئىشلىرى ئىياغلاشقاندىن كېيىن، يېڭىدىن 70 مو يەردە كۆكتات پارنىكى ياساپ، ئومۇمىي پارنىك كۆلىمىنى 400 موغا يەتكۈزدى.

سۆزەتتە: دېھقانلار پارنىك ياسماقتا.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئابدۇقادىر قاۋۇل دېھقانچىلىقتىن ئوبدان نەپ ئالدى

قاغىلىق ناھىيىلىك ئورمانچىلىق مەيدانىدىكى ياش دېھقان ئابدۇقادىر قاۋۇل 1995-يىلى ئۆزىنىڭ بەش مو يېرىنى ئوبدان باشقۇرغاندىن سىرت، 27 مو ئاق يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، ئۇنىڭغا بۇغداي، قوناق، تاۋۇز ۋە ھەر خىل كۆكتاتلارنى تېرىپ، 20 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. **ئامىنەم توختى**

ھېلىم قۇربان باغۋەنچىلىكتىن 20 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى

مارالبېشى ناھىيە ئاۋات بازار 1- كەنت 2- مەھەللىدىكى ھېلىم قۇربان 1988- يىلىدىن باشلاپ، باغۋەنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ كەلدى. ئۇ يەتتە مو يەردە ئۆزۈك، ئالما، ئامۇت قاتارلىق 12 خىلدىن ئارتۇق سورتلۇق مېۋىلىك كۆچەت يېتىشتۇرۇپ، پەن- تېخنىكىغا تايىنىپ، ياخشى پەرۋىش قىلغانلىقتىن، مېۋە ھوسۇلى يىلسېرى ئاشتى، ئۇ بۇ يىل باغۋەنچىلىكتىن 20 مىڭ 700 يۈەن كىرىم قىلدى.

مۇھەممەت ھۈسەين

ئۇ ئۆزۈمچىلىكتىك پايدىسىنى كۆردى

يېگىسار ناھىيە ئوچار يېزا 11-كەنت 3-مەھەللىدىكى مۇھەممەت ئىبراھىمنىڭ 1991-يىلى 3 مو يەرگە تىككەن ئالا سورتلۇق ئۈزۈم تېلى بۇلتۇردىن باشلاپ مېۋىگە كىردى. ئۇ بۇلتۇر 5240 يۈەنگە ئۈزۈم ساتقان بولسا، بۇ يىل 6300 كىلوگرام ئۈزۈم سېتىپ، 6850 يۈەن كىرىم قىلدى.

قادىر نىياز

ۋاننىغا سېلىنىپ، كېسەل لىكتىك ئالدى ئېلىندى

قاغىلىق ناھىيە چوپان يېزىلىق پارتكوم، جەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل چارۋاماللارنى ۋاننا قىلىش ئىشىنى مۇھىم ئىشلار قاتارىدا چىڭ تۇتتى. ھەر قايسى كەنتلەرمۇ بىردىن مۇئاۋىن كەنت باشلىقىنى بۇ ئىشقا مەسئۇل قىلدى. يېزىلىق مال دوختۇرلۇق پونكىتى كەسپىي خادىملارنى ھەر قايسى رايونلاردىكى ۋاننا قىلىش نۇقتىلىرىغا ئەۋەتىپ، مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتتى. بۇنىڭ بىلەن 10- ئاينىك 31- كۈنىگە قەدەر 32 مىڭ تۆياق قوي- ئۆچكە ۋاننا قىلىنىپ، چارۋا ماللاردىكى قورۇت، پىت كېسەللىكىنىڭ ئالدى ئېلىندى.

مۇساجان ياسىن

قويدان كىرىم قىلدى

يەكەن ناھىيىسىنىڭ ئىگەرچى بازىرىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 35 مىڭ مو يەرگە كېۋەز تېرىپ، پەرۋىشنى ياخشى ئىشلىگەنلىكتىن، كېۋەز مايسىلىرى كۆپ غوزىلاپ، بالدۇر ئېچىلىشقا باشلىدى. بۇنىڭدىن سۆيۈنگەن پاختكارلار پۈرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئەمگەك كۈچلىرىنى مۇۋاپىق تەشكىللەپ، پاختىلارنى تېز يىغىۋالدى. ھەمدە 9 - ئاينىك 20 - كۈنىدىن 11- ئاينىك 10- كۈنىگە قەدەر دۆلەتكە 32 مىڭ دەن پاختا سېتىپ بەردى. پاختا سېتىپ 30 مىڭ يۈەندىن كىرىم قىلغان ئائىلە 23 كە يەتتى.

تۇرسۇن مۇھەممەت

يۈەندىن ئاشۇرۇم

مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئاۋات بازىرىدىكى رېشت رۇسۇل تۇمۇرچىلىك بىلەن شوغۇللانغان ئون يىلدىن بۇيان، كەسپىنى پۇختا ئىگىلەپ، خېرىدارلارغا ئىللىق مۇئامىلىدە بولۇپ كەلدى. شۇڭا ئۇنىڭ خېرىدارلىرى كۆندىن- كۈنگە كۆپەيىپ، تىجارىتى روناق تاپتى، ئۇ يەنە بازارنىڭ 1- كەنتىدىن 20 مو بوز يەر ئېچىپ، ئون مو يەرنى ھۆددىگە ئېلىپ، 30 مو يەرگە كېۋەز تېرىدى. 5300 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، خىمىيىۋى ئوغۇت، مەھەللىۋى ئوغۇت سېتىۋېلىپ، پەرۋىشنى كۈچەيتتى. نەتىجىدە، ئۇ بۇ يىل كېۋەز ۋە تۇمۇرچىلىكتىنلا 30 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق كىرىم قىلدى.

مۇھەممەت ھۈسەين

ئاچچىق يېزىسىدا بېلىقتىن 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىندى

يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ ئاچچىق يېزىسىدا 1994 - يىلى 10- ئايدا 75 مىڭ يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، بېلىقچىلىق كەسپى يولغا قويۇلغانىدى. ئامبارغا سېلىنغان بېلىجانلار چوڭىيىپ ساتقىدەك بولدى. ئۇلار بۇ يىل 10- ئاينىك 5- كۈنىدىن ھازىرغا قەدەر بېلىق سېتىپ، 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

ئەركىنجان ئۆمەر

سانجى شەھىرى لېۋگۈك يېزىلىق يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى باشقۇرۇش پونكىتىنىڭ يەم - خەشەك زاۋۇتى بېلىق، توخۇ، ئۆردەك، غاز ۋەباشقا ئۆي ھايۋانلىرىنى باققىلى بولىدىغان يۇقىرى ئوزۇقلۇق قىممىتىگە ئىگە يەم - خەشەك ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق پايدىنى 60مىڭ يۈەنگەيەتكۈزدى.

سۆزەتتە: سىرتقا يۆتكىلىش ئالدىدا ئوزغان يەم- خەشەك.

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 4-شى 64-تۈەن -مەيدانى مۇقىم ئولتۇراقلاشقان 300 ئائىلىلىك چارۋىچىغا 2000 مو تېرىلغۇ يەر، 300 مىڭ مو ئوتلاق ئاجراتتى ۋە توك، ئېچىدىغان سۇ قېينچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى.

سۆزەتتە: چارۋىچىلار باسما قوندۇقتىن سۇ ئالماقتا. **كامال جامال** فوتوسى

تۇرپان ئۇلايىتىنى مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى

ئۆز مۇخبىرىمىز **ساتتار رېھىم** خەۋەر قىلدى: تۇرپان ئۇلايىتى مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇشقا ئاساس سالدى.

بۇ ئۇلايەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى مەنپەئەتى مەدەنىيەتنى ساغلام راۋاجلاندۇرۇشنىڭ كاپالىتى سۈپىتىدە تۇتۇپ، مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش مېخانىزمىنى شەكىللەندۈردى، قاتلامىغا قاتلام مەدەنىيەت بازارلىرىنى باشقۇرۇش، نازارەت قىلىش ئورگانلىرىنى قۇرۇپ ۋە مەخسۇس كىشىلەرنى ئاجرىتىپ، بىر تۇتاش باشقۇرۇش، ماسلاشتۇرۇش، تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىش خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ساغلام بولمىغان مەدەنىي پائالىيەتلەرنى ۋاقتىدا بىرتەرەپ قىلدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىدىن ھازىرغىچە ئىككى قېتىم كەڭ كۆلەملىك سېرىق مەزمۇندىكى نەرسىلەرنى تازىلاش جېڭى ئېلىپ بېرىپ، 127 مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش سورۇنىنى تەكشۈرۈپ قانۇنسىز نەشىر قىلىنغان سىنئالغۇ لېنتىسىدىن 119نى،قويۇش رۇخسىتى يوق سىنئالغۇ لېنتىسىدىن 33 نى، بىر تۇركۈم ئۇنئالغۇ لېنتىسى ۋە سېرىق مەزمۇندىكى كىتاب، ژۇرنالدىن 7797 پارچىنى يىغىۋالدى، بىر قسىم «ئۇچمە ھەمراھ» بولۇشقا يول قويغان كارOK زالى، تانسىخانا، ئېلېكترونلۇق ئويۇنچۇقخانا قاتارلىقلارنى ئېنىقلاپ، جەرىمانە قويدى، بەزىلىرىنى تاقىۋەتتى.

جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلارغىمۇ ئەھمىيەت بېرىلىشى كېرەك

ئايدۇۋۇەلى ماموت

ئىقتىسادنىڭ تەرەققىي قىلىشى، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشى ۋە كىشىلەرنىڭ مەدەنىيەت ئېھتىياجىنىڭ ئۆسۈشىگە ئەگىشىپ، تۇرمۇشىمىزدا ئىقتىسادىي ئېلانلا ئەمەس، جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار بولغان ئېلانلارمۇ ناھايىتى ئېھتىياجلىق بولۇۋاتىدۇ. جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلار جەمئىيەت، جامائەتچىلىك ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىدىغان، تىجارەت تۈسىنى ئالمىغان ئېلانلار بولۇپ، بۇنداق ئېلانلار كىشىلەرنى ئەنئەنىۋى گۈزەل ئەخلاق ۋە ئېسىل پەزىلەتنى داۋاملىق جارى قىلدۇرۇشقا چاقىرىش، يېتەكلەش رولىنى ئويناپىدۇ. جامائەت ئۈچۈن مۇلازىملىق قىلىدۇ.

جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلار ئىخچام، جانلىق، تەسىرلىك بولۇش ئالاھىدە لىكى بىلەن كىشىلەرنىڭ مەنپەئىتى تۇرمۇشىغا يېقىن تۇس بېرىدۇ، خەلق تۇرمۇشىنى گۈزەل لەشتۈرىدۇ، كىشىلەرگە غايەت زور ھاياتىي كۈچ، غەيرەت،خۇشاللىق، ئىشەنچ، ئۈمىد بېغىشلايدۇ. ئۇ يەنە كىشىلەرنى ئىجتىمائىي ئەخلاق ئېڭىنى يېتىلدۈرۈشكە يېتەكلەپ، جەمئىيەت ئۈچۈن قىزغىن مۇلازىملىق قىلىشقا چاقىرىدۇ، ناچار ئىللەتلەرنى تەنقىد قىلىدۇ؛ توغرا قىممەت قارىشىنى تېكلەشكە يېتەكلەيدۇ؛ جەمئىيەت ئۈچۈن پەن - مەدەنىيەت بىلىملىرىنى تارقىتىدۇ. توغرا ئىجتىمائىي ئەخلاق قارىشىنى ۋە قانۇن، نىزاملارنى تەشۋىق قىلىدۇ. كىشىلەرنىڭ تۇرمۇشىغا قولايلىق يارىتىپ بېرىدۇ.

خىلمۇ خىل سودا ئېلانلىرى تۇرمۇشىمىزنىڭ ھەممىلا قاتلىمىغا سېڭىپ كىرىپ بولدى. ئۇ گېزىت - ژۇرنال، رادىئو - تېلېۋىزىيە، ھەر خىل شەكىلدىكى ۋەرەقلەر ۋە باشقا شەكىللەر بىلەن كىشىلەر ئالدىدا ناماياں بولۇۋاتىدۇ. كىشىلەر ھازىر تازا ئەۋجىگە چىقىۋاتقان بىر مەيدان «ئېلان قىزغىنلىقى» مۇھىتىدا ياشاۋاتىدۇ. ئېلان كەسپىنىڭ تەرەققىياتى كارخانا، ئىستېمالچىلار ئۈچۈن زور پايدا ۋە قولايلىقلارنى ئېلىپ كەلدى. بىراق ھازىرقى «ئېلان دۇنياسى»غا دىققەت بىلەن قارايدىغان بولساق جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلارنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى ناھايىتى ئاز. بۇ، مەنپۇئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ئېھتىياجى، كىشىلەرنىڭ كۈندىن كۈنگە ئۆسۈۋاتقان تۇرمۇش سەۋىيىسى بىلەن ماسلىشالمايۋاتىدۇ. شۇڭا جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلارنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلار ئاخبارات ۋاستىلىرى، كوچا تاختىلىرى ۋە باشقا ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ، تەشۋىقات ئېلىپ بارىدىغان بىر خىل ئېلان بولۇپ، بۇ، مەنپۇئى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ سۈرئىتىنى تېزلىتىدۇ. شۇڭا رادىئو، تېلېۋىزىيە، گېزىت - ژۇرنال ۋە باشقا ۋاستىلەردىن پايدىلىنىپ، جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلار ئېلان مۇلازىملىقىغا ئالاقىدار ئېلانلارنىڭمۇ بولۇشىنى تەلەپ قىلىۋاتىدۇ. مەسىلەن، ئوت ئۆچۈرۈش ئەترىتى، جىددىي كېسەللەرنى قۇتقۇزۇش مەركىزى، جىنايى ئىشلار دېلولىرىنى مەلۇم قىلىش ئورنى قاتارلىقلارنىڭ تېلېفون نومۇرى مەسىلىسى. ئوت ئۆچۈرۈشكە ئالاقىدار ئىشلارنى مەلۇم قىلىدىغان تېلېفون نومۇرىنى خېلى بىرقسىم كىشىلەر بىلىپ بولدى. بۇ جەھەتتىكى تەشۋىقات خىزمىتىمۇ ياخشى ئىشلىنىۋاتىدۇ. بىراق، چوڭ - چوڭ دوختۇرخانىلارغا جىددىي كېسەللەرنى مەلۇم قىلىدىغان تېلېفون نومۇرلىرى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش كىشىلەر تۇرمۇشتا بىلىۋېلىشقا تېگىشلىك بولغان تېلېفون نومۇرلىرىنى خېلى بىرقسىم ئادەملەر بىلمەيدۇ. شۇڭا، مۇناسىپ سورۇنلارغا خەلق تۇرمۇشى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك بولغان ئورۇنلارنىڭ تېلېفون نومۇرى، ئادرېسى تۇغرىسىدىكى ئېلانلارنى بېرىپ، خەلقتە قولايلىق يارىتىپ بېرىش لازىم. كارخانىلارمۇ ئۆزىنىڭ تاۋار ئېلانلىرىنى تارقاتقاندا ئۇنى جامائەت ئىشلىرىغا ئالاقىدار ئېلانلار بىلەن بىرلەشتۇرۇپ تارقاتسا، بۇنىڭ ئۇنۇمى تېخىمۇ چوڭ بولىدۇ.

تۇرغۇنجان ماخمۇت فوتوسى (16 - سان)

«ماۋسۇبىنىڭ ئۆزىنى كۆرسىتىشى»دىن ئويلىغانلىرىم

مەمتىلى دانى

ئىنسانىيەت تارىخىدا ئۆزىنى كۆرسىتىش ئىنسانلارنىڭ ئورتاق ئېھتىياجى بولۇپ، ئۇ ھەر خىل شەكىل ۋە ئۇسۇللاردا ئىپادىلىنىدۇ. ئۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ ئاددىي ۋە ئەڭ ئاممىۋى بولغىنى سۆز ئارقىلىق ئۆزىنى كۆرسىتىش بولۇپ، ئۇ ئىنسانلار ئارىسىدا ئەڭ كەڭ قوللىنىلىدىغان ئۇسۇل ھېسابلىنىدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، ئىنسانلار ئۆزىنى كۆرسىتىشنىڭ يەنە بىر خىل ئۇسۇلى بولغان يېزىق ئارقىلىق ئۆزىنى كۆرسىتىش ئۇسۇلىنى ئىشلىت

ئېلىمىزنىڭ قەدىمكى تارىخىي مەنبەلىرىدە مۇنداق بىر ۋەقەلىك خاتىرىلەنگەن:

ماۋسۇي تۇسىلىك بىر كىشى بولۇپ، ئۇ جاۋ پادىشاھلىقىغا ئەلچى بولۇپ بارغاندا، جاۋ پادىشاھى ئۇنىڭ ئىلتىماسىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئون مىڭ ئەسكەر بېرىپ ئۇنى ياردەمگە ئەۋەتىپتۇ. ماۋسۇي ئەسكەرنى باشلاپ كېلىۋېتىپ، ئۇ ئۆزى ياخشى كۆرىدىغان بىر جايغا كەلگەندە، ئۇ يەرنى تاشلاپ كېتىشكە كۆزى قىيماي، ئۇ يەرگە ئۆي سېلىپ ئولتۇراقلىشىپ قالغان. ئۇ يەردە ئۇ ئون يىل ياشىغان. ئۇ ئون يىل ئىچىدە ئۇ يەرنى ئۆزىنىڭ ۋەتىنىدەك ياخشى كۆرۈپ قالغان. ئۇ ئۆلگەندە ئۇ يەرگە دەپنە قىلىنغان.

ماۋسۇي چۆ بېگىنى قوشۇلۇشقا مەجبۇر قىلىدۇ. شۇنداق قىلىپ چۆ بەگلىكى ئەسكەر چقىرىشقا ماقۇل بولىدۇ. پگىيۇەن بېگى ۋەزىبىنى ئورۇنداپ قايتىپ بارغاندىن كېيىن ماۋسۇينى ئالاھىدە مېھمان قىلىدۇ ۋە «مەن بۇنىڭدىن كېيىن باشقىلارنىڭ قابىلىيەتلىك ياكى قابىلىيەتسىز ئىكەنلىكىنى ئاسانلا بىلمۇالالايمەن، دەپ يۇرەكسەم بولغۇدەك» دەيدۇ.

بۇ ھېكايىنىڭ خېلىلا تېپكىلىكى بولغانلىقتىن، ئۇنى خەنزۇ زىيالىيلىرىنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك بىلىدۇ.

بۇ ھېكايىدىن مۇنداق ئىككى مەسىلىنى چۈشىنۈۋېلىش مۇمكىن: بىرى، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىكىنىڭ قابىلىيەتلىكلەرنى بايقاش ۋە ئۇلارنى ئىشقا قويۇشقا ماھىر بولۇشىنىڭ زۆرۈرلۈكى؛ يەنە بىرى، كىشىلەرنىڭ ھەرقانداق ئىشتا تەشەببۇسكار بولۇپ، رەھبەرلىككە يېقىندىن ماسلىشىپ، ئۆز ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرالايدىغان شارائىتنى ھازىرلاشقا پائال تىرىشىشنىڭ مۇھىملىقى.

ئادەتتە كىشىلەر ئۆز ئىرسىدىكى بىرەر كىشىنىڭ قاندىق ئارتۇقچىلىق، يېتىشسىزلىكلىرى ۋە قانداق ئىقتىدارلىرىنىڭ بارلىقىنى بىر مەزگىلدىن كېيىن ئاساسەن بىلىۋالالايدۇ، رەھبەرلىكىمۇ شۇنداق، لېكىن گاھىدا بىر مەزگىللىك، بىر - ئىككى يىللىق، ھەتتا ئۇچ - تۆت يىللىق كۆزىتىشلەردىن كېيىنمۇ بىر ئادەمنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالىغا ۋە ئۇنىڭدا قانچىلىك ئىقتىدارنىڭ بارلىقىغا ئۆزۈل - كېسىل ھۆكۈم قىلىش ناھايىتى قىيىنغا چۈشىدۇ، ئالدىراپ باھا بېرىش كۆپىنچە ھاللاردا بىر تەرەپلىمىلىكنى كەلتۈرۈپ چقىرىدۇ. ئادەتتە بىر كىشىنىڭ ئۆزىنىڭ بارلىق ئىقتىدارلىرىنى كىشىلەرگە تولۇق نامايان قىلىشى ئۇچۇن مۇئەييەن مەزگىل كېتىدۇ. شۇڭا ئۇ كىشى ئۆز ئىقتىدارىنى ئىشقا سالىدىغان شارائىت ۋە پەيتنى كۈتىدۇ، ئەگەر شۇنداق شارائىت ۋە پەيت ھازىرلانمىسا، ئۇ كىشىدىكى ئاجايىپ قابىلىيەت ھەتتا كۆمۈلۈپمۇ قالىدۇ. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىككە نسبەتەن ئېيتساق، «بىگىزنى خالتىغا سېلىش»قا يەنى قول ئاستىدىكىلەرنى ئەملىي خىزمەت داۋامىدا سىناشقا كۆڭۈل بۆلۈش ئىنتايىن مۇھىم. دەرۋەقە، بىگىزلەر ئېچىدە پولاتتىن ئىشلەنگەنلىرى ياكى تۆمۈردىن ئىشلەنگەنلىرى بولۇشى مۇمكىن. بىراق شۇنىسى ئېنىقكى، ياخشى پولاتتىن ئىشلەنگەن بىگىزلەرمۇ خالتىغا سېلىنمىسا، ئۇنىڭ قانداقراق بىگىز ئىكەنلىكىنى كىشىلەر ئۇقالماي قالىدۇ، ھەتتا ئۇ بىگىز ئىشلىتىلمىگەنلىكتىن داتلىشىپ كېتىشى مۇمكىن. جەمئىيەتتە بەزىلەر ئىقتىدارلىق ياكى ئۈمىدلىك كىشىلەرنى سان گۈشكە ئوخشىتىدۇ. ئۇلار: بۇنداق گۈشنى ۋاقتىدا يېمىسە شۇنداق مەززىلىك ۋە قۇۋۋەتلىك. بىراق ۋاقتىدا يېمەي ئاشخانىنىڭ بىر بۇلۇڭىغا تاشلاپ قويۇپ كارى بولمىسا، سۈيىتى ئۆزگىرىپ بۆزۈلۈپ كېتىدۇ، دېيىشىدۇ. ئۇلارنىڭ بۇ خىل ئوخشىتىشى ربئاللىققا خېلىلا ئۇيغۇن.

كىشىلەر خىزمەت، ئۆگىنىش ۋە تۇرمۇشتا تەشەببۇسكار روھنى يېتىلدۈرۈشى كېرەك. بۇنداق روھ ھەرقانداق ئادەمنىڭ ھەرقانداق ۋاقىتتا قارشى ئېلىشىغا ئېرىشىدۇ، رەھبەرلىكمۇ ئەلۋەتتە شۇنىڭ ئىچىدە. رەھبەر بولغان كىشى ھامان قول ئاستىدىكى زېرەك، خىزمەتنى بېرىلىپ ھەتتا تالىشىپ ئىشلەيدىغان، ئەستايىدىل، مەسئۇلىيەتچان، ۋەزىپىنىڭ ھۆددىسىدىن ياخشى چقىدىغان كىشىلەردىن سۆيۈندۇ. رەھبەر دەماللىقا مەلۇم بىر كىشىنىڭ ئىقتىدارىنى تازا بىلىپ كېتەلمىگەچكە، مۇھىم خىزمەتلەرنى تاپشۇرۇشقا ئىشەنچ قىلالمايدىغان بولسا، ئۇ كىشى ئۆز ئەملىيتى ۋە تىرىشچانلىقى ئارقىلىق ئۇ رەھبەردە ئۆزىگە نسبەتەن ئۈمىد ۋە ئىشەنچ تۇرغۇزۇشى، ھەتتا زۆرۈر تېپىلغاندا ئۆزىنى، جۈملىدىن، ئۆزىدىكى ئىقتىدار ۋە ئالاھىدىلىكلەرنى تونۇشتۇرۇشى كېرەك. ئېنىقكى ئىدىيىۋى ئاساسلىتىلەرنىڭ تېخى ئۆزۈل - كېسىل يوقاپ كەتمىگەنلىكى ھەمدە بىزدىكى دېموكراتىك ئانىڭ بىر قەدەر ئاجىزلىقى تۈپەيلىدىن كىشىلەر ئادەتتە مۇنداق قىلىشقا جۇرئەت قىلالمايدۇ، باشقىلار ئۈنى - بۇنى دەرمىكىن، مەسخىرە قىلارمىكىن، دەپ

سەبىي بالىلار غەيرەت ئابدۇرېشت فوتوسى

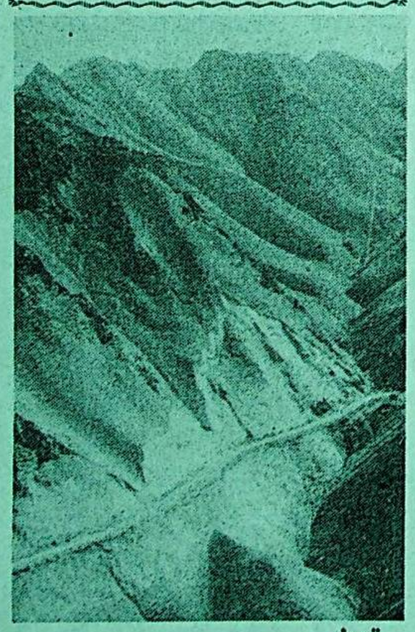
چىقىرالايدىغانلىقىنىڭ بىشارىتى. بىر كىشىنىڭ ئۆزىنى مۇۋاپىق كۆرسىتەلىشى شۇ كىشىنىڭ ئۆزىگىلا ئەمەس، بەلكى ئۆزى تۇرۇۋاتقان ئورۇنلىرىنىڭ خىزمەتلىرى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق. چۈنكى ئۇ بۇ چاغدا ئۆزىدىكى بارلىق قابىلىيەت ۋە يوشۇرۇن كۈچلەرنى ئىشقا سېلىش بۇرسىتىگە ئىگە بولىدۇ-دە، روھىي ئازادلىك ۋە كۆتۈرەڭگۈ روھ بىلەن تىرىشىپ ياخشى ئىشلەيدۇ. بىراق، ئۆزىنى ئۆزى كۆرسىتىش ۋە ئۇنى ئەملىگە ئاشۇرۇشى بىر قانچە تەرىپنى ئۆزىگە شەرت قىلىدۇ. ئۇنىڭ بىرى، ھەقىقىي قابىلىيەت. ئەگەر ھەقىقىي بىلىم ۋە ئىقتىدار بولمىسا، ئۆزىنى ھەرقانچە كۆرسەتكەن بىلەنمۇ بىكار. ئىككىنچىسى، ئېھتىياج ۋە پۇرسەت. ئوبيېكتىپ ئېھتىياجنى كۆزىتىش، پۇرسەتنى تۇتۇشقا ماھىر بولۇش ناھايىتى مۇھىم. ماۋسۇي بىلەن ئاس ھەر ئىككىسى ئاشۇ خىل قابىلىيەتتىكى كىشىلەر. ئۇلار تازا ئېھتىياجلىق بولۇۋاتقان يەيتە پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ ئوتتۇرىغا چققان. ئەگەر بىر كىشى مەلۇم بىر ئورۇندا شۇ خىل ئېھتىياج بولمىغان شارائىتتا ياكى شۇ خىل ئېھتىياج مەزگىلى ئۆتۈپ كەتكەن شارائىتتا ئوتتۇرىغا چىقسا كۆڭۈلدىكىدەك مۇۋەپپەقىيەتكە ئېرىشەلمەسلىكى مۇمكىن. ئۆچىنچىسى، ئىشەنچ ۋە جاسارەت. قابىلىيەت بولسىمۇ ۋە پۇرسەت كۆز ئالدىدا تۇرسىمۇ ئۆزىنگە ئىشەنچ قىلالماسلىق ياكى جۈرئەت قىلالماسلىق يەنىلا كىشىنى مۇۋەپپەقىيەتتىن مەھرۇم قىلىدۇ. رېكاننىڭ ئارزۇسىنى ئىشقا ئاشۇرۇشىدىكى مۇھىم بىر سەۋەب ئۇنىڭ ئۆزىگە ئىشەنگەنلىكى ۋە شىجائەت بىلەن ئۆز ئىقتىدارىنى ناماياں قىلغانلىقىدا.

ئۆزۈنگۈنى بىلەرمەن كۆرسىتىپ ھەدەپ سۆزلەۋەرمەك. بىرەيلەن سۆزلەۋاتقاندا، ئۇنىڭ سۆزىنى بۆلۈپ، ئارىسىغا سۆز قىستۇرماك. ئۇ كىشى سۆزىنى تۈگەتكەندىن كېيىن، زۆرۈر بولسا، سۆھبەتداشلارنىڭ روخسىتى بىلەن ئاستا ۋە مۇلايىم قىلىپ سۆزلەك. ھەددىدىن زىيادە كۆپ سۆزلەپ، ئەزىلىك قىلىپ تۇرماك، سۆزىگىز قىسقا، مەنىلىك بولسۇن، بولمىسا مېھمانلار زېرىكىپ قالىدۇ. ھەر قانداق كىشىنىڭ غەيۋىتىنى قىلماك، غەيۋەت سۆزلەرگىمۇ قۇلاق سالماك. سۆزلەۋاتقان چېغىدا باشقىلارنى زاكىلىق قىلۋاتقاندەك، كۆرسەتكۈچ بارمىقىڭ بىلەن جۇنۇپ تۇرۇپ سۆزلىمەك، سۆھبەتداشلىرىڭنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىگە تەگمەك، ئۇلارنىڭ دىلىنى ئاغرىتماك. بىر كىشىنىڭ سۆزلىگەن سۆزىگە ناراز بولساڭ بىلدۈرمەكچى ياكى ئۇنىڭ سۆزىگە قوشۇمچە قىلماقچى بولسىڭىز، ئەدەب - ئەخلاق دائىرىسىدە سۆزلەك.

ھەممە نەرسىگە قاقاقلاپ كۈلۈۋەرمەك. سۆھبەتداشلارنى زاكىلىق قىلماك. ئۇلارنى لەقەملىرى بىلەن چاقىرماك. بولمىسا، ئاخىرىدا كۆڭۈلسىزلىك يۈز بېرىشى مۇمكىن. باشقىلارنىڭ قېشىدا يېنىڭىزدىكى كىشى بىلەن پىچىرلىشىپ سۆزلەشمەك. بۇنداق قىلسىڭىز باشقىلارنىڭ كۆڭلىدە گۇمان تۇغۇلۇشى مۇمكىن.

رەتلىگۈچى: **مۇھەممەتتۇرسۇن باھاۋۇددىن**

تومۇر ئابدۇللا ئابدۇرېشت فوتوسى

گووۋيۈەن يىغىندا مەدەنىيەت، ئىقتىسادقا دائىر سىياسەتلەرنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈشنى قارار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گووۋيۈەن يىغىندا چىقارغان «مەدەنىيەت، ئىقتىسادقا دائىر سىياسەتلەرنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش توغرىسىدا بىر قانچە بەلگىلىمە» دە مەدەنىيەت ئىشلىرىغا مەبلەغ سېلىش يوللىرىنى كېڭەيتىپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان مەبلەغ توپلاش مېخانىزمى ۋە كۆپ يول ئارقىلىق سېلىنما سېلىش تۈزۈلمىسىنى پەيدىنپەي شەكىللەندۈرۈش قارار قىلىندى.

1. مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى خراجىتى ئېلىندۇ

مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى يېتەكلەش ۋە تەشەببۇس- تىرىشچانلىقنى ئۇچۇن 1997 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ مەملىكەت بويىچە مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتى (يەرلىك ئېلىپ بولغان بولسا تەكرار ئالماسلىق كېرەك) ئېلىنىدۇ.

(1) ھەر خىل تىجارەت خاراكتېرلىك غەزەلخانىلار، تانسىخانىلار، كارائوكى تانسىخانىلىرى، مۇزىكىلىق چايخانىلار ۋە گولف توپ، بىلىيارت، باۋلىڭ توپى قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش سورۇنلىرى تىجارەت كۆلىمىنىڭ ئۇچ پرسەنتى بويىچە مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى خراجىتى تاپشۇرىدۇ. رادىئو ئىستانسىسى، تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى ۋە گېزىت- ژۇرنال قاتارلىق ئېلان ۋاستىسى ئورۇنلىرى، شۇنىڭدەك ئۇلاردىن باشقا ئېلان تىجارىتى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان ئورۇنلار تىجارەت كىرىمىنىڭ ئۇچ پرسەنتى بويىچە مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتى تاپشۇرىدۇ.

(2) مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتىنى يەرلىك باج ئورگانلىرى كۆڭۈل ئېچىش، ئېلان تىجارىتى بېجى ئالغاندا قوشۇپ ئالىدۇ. مەركەز ۋە دۆلەت ئورگانلىرىغا قاراشلىق ئورۇنلار تاپشۇرغان مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتىنى يەرلىك باج ئورگانلىرى ئالغاندىن كېيىن مەركەز خەزىنىسىگە تولۇق تاپشۇرىدۇ. يەرلىك تاپشۇرغان مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتىنى تۆلۈك دەرىجىلىك خەزىنىگە تولۇق تاپشۇرىدۇ.

(3) مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشى راسخوتى مالىيە خام چوتىنى باشقۇرۇشقا كىرگۈزۈلىدۇ، مەركەز ۋە تۆلۈك دەرىجىسى بويىچە مەخسۇس تۇردىكى مەبلەغ تەسىس قىلىنىپ، مەدەنىيەت ئىشلىرى قۇرۇلۇشىغا ئىشلىتىلىدۇ.

2. مەدەنىيەت ئىشلىرىغا پۇل ئىئانە قىلىشقا ئىلھاملاندۇرۇلىدۇ

ئىجتىمائىي كۆچىلەنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىغا مەبلەغ يارىدەم بېرىشىگە ئىلھام بېرىش ئۈچۈن باج تاپشۇرغۇچىلار مەدەنىيەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى ياكى تەستىق بىلەن قۇرۇلغان غەيرىي پايدا ئېلىش خاراكتېرىدىكى جامائىتكە پايدىلىق تەشكىلاتلار ئارقىلىق تۆۋەندىكى مەدەنىيەت ئىشلىرىغا قىلغان ئىئانىنىڭ يىللىق تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك تاپاۋەت سوممىسىنىڭ ئۈچ پرسەنت ئېچىدىكى قىسمىنى مەسئۇل باج ئورگانلىرى تەكشۈرگەندىن كېيىن تاپشۇرۇشقا تېگىشلىك باج تاپاۋەت سوممىسىنى ھېسابلىغاندا ئوتتۇپ قېلىنىدۇ.

(1) دۆلەتنىڭ نۆقتىلىق سىمفونىيە ئۆمىكى، بالېت تىياتىر ئۆمىكى، ئوپېرا ئۆمىكى ۋە چاڭچىلە ئۆمىكى شۇنىڭدەك باشقا مىللىي سەنئەت ئۆمەكلىرىگە قىلىنغان ئىئانە.

(2) جامائەتكە پايدىلىق كۈتۈپخانا، مۇزېيخانا، پەن - تېخنىكا سارىيى، گۈزەل سەنئەت سارىيى، ئىنقىلابىي تارىخىي خاتىرە سارايلىرىغا قىلىنغان ئىئانە.

(3) نۆۋەتلىق مەدەنىيەت يادىكارلىقلارنى قوغداش ئورۇنلىرىغا قىلىنغان ئىئانە

3. مالىيە ۋە باجدا ئېتىبار بېرىش سىياسىتى داۋاملىق يولغا قويۇلىدۇ

ئىقتىسادنىڭ راۋاجلىنىشى ۋە مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، مەدەنىيەت ئىشلىرىغا سېلىنىدىغان سېلىنما پەيدىنپەي كۆپەيتىلىدۇ. تەدبىر قوللىنىپ چەت - يىراق رايونلارنىڭ ۋە ئاز سانلىق مىللەت رايونلىرىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشىغا مەدەت بېرىلىدۇ.

4. مەخسۇس تۇردىكى مەبلەغ تۆزۈمى ئورنىتىلىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلىدۇ

تەشۋىقات، مەدەنىيەت ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش، تەگىشىش - تىزگىنلەش ئىقتىدارىنى كۈچەيتىش، نۆۋەتلىق ئېھتىياجغا كاپالەتلىك قىلىش، مەبلەغ باشقۇرۇشنى قېلىپلاشتۇرۇش ئۈچۈن مەركەز ۋە ئۆلكىلەردە مەخسۇس تۇردىكى مەبلەغ تۆزۈمى ئورنىتىلىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈلىدۇ.

گۈاڭشى ئۆلكىسىنىڭ نەننىڭ شەھىرىدىكى ئەمگەك كۆچلىرى بازىرى قۇرۇلغان توقۇز يىلدىن بۇيان، ئىشتىن توختاپ قالغان ئىشچى - خىزمەتچىدىن 160 نەچچە مىڭنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى. 90 نەچچە مىڭ ئەمگەك كۆچىنى سىرتقا چىقاردى. بۇنىڭ بىلەن ئادەم ئىشلىتىدىغان ئورۇنلار بىلەن ئىش كۈتۈپ تۇرغۇچىلار تارىسىدا كۆۋرۈك بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئىش كۈتۈپ تۇرغۇچىلار ئەمگەك كۆچلىرى بازىرىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن مەسلىھەت سورىماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

زېلىك چىگىخۇك مەركەزگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا ئالدىدا مېڭىش. لازىم، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. مەركەزگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يېغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلدى. مەركەزگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتىنىڭ شۇجىسى، مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسىنىڭ مۇدىرى زېلىك چىگىخۇك يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەركەزگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئىش بېجىرىش ئورگانلىرى بولۇپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىغا، ئاساسىي قاتلاملارغا، خەلق ئاممىسىغا خىزمەت قىلىش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان، پۈتۈن پارتىيىنىڭ ۋە پۈتكۈل جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇھىم مەسئۇلىيىتى بار. شۇڭا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىشتا ئالدىدا مېڭىپ، پۈتۈن پارتىيەگە، پۈتكۈل جەمئىيەتكە ئۈلگە بولۇشى لازىم.

زېلىك چىگىخۇك مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مەركەزگە بۇۋاستە قاراشلىق ئورگانلار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا مۇنداق بەش تەرەپنى نۆۋەتلىق چىڭ تۇتۇشى كېرەك: 1. ئىدىيىۋى قۇرۇلۇشنى قەتئىي بوشاشماي چىڭ تۇتۇشى لازىم؛ 2. خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىشنى يادرو قىلغان سوتسىيالىستىك ئەخلاق قۇرۇلۇشنى زور كۈچ بىلەن كۈچەيتىشى لازىم؛ 3. پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشى لازىم؛ 4. ئورگان مۇھىتى، تەرتىپى قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بېرىشى لازىم؛ 5. ئورگان مەدەنىيەت قۇرۇلۇشنى ھەققىي كۈچەيتىشى لازىم.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ لیۇخۇاچىڭ شياڭگاڭدا تۇرۇشلۇق قىسملارنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە كوماندىر- جەڭچىلەردىن جەسۇر، مەدەنىيەتلىك ئوبراز تىكلەشنى تەلەپ قىلدى

△ جاڭ جېن شەنشىدە تۇرۇشلۇق قىسملارنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە قىسملارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تۈتۈشنى تەكتىلىدى

△ چى خاۋتيەن خەلق ھاۋا مۇداپىئە قۇرۇلۇشنى قانۇن بويىچە كۈچەيتىشنى تەكتىلىدى

△ لى تيېيىڭ جۇڭگو خەلقئارا ئىقتىسادمۇنبىرىنىڭ يىللىق يىغىندا ئىقتىسادنى مۇۋاپىقلاشتۇرۇش ھالدا گۈللەندۈرۈۋاتقان جۇڭگونىڭ دۇنياغا يېڭى تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى تەكتىلىدى

△ ج خ مىنىستىرلىكى جياڭ زېمىننىڭ «مەسئۇلىيەت ئېغىر» دېگەن مۇھىم سۆزىنى ئۆگىنىش، ئىزچىللاشتۇرۇش بويىچە سۆھبەت يېغىنى ئاچتى

△ 10 - ئايدا تاشقى سودىدا ئېكسپورت كۆپەيدى، ئىمپورت ئازايدى

△ مەملىكەت بويىچە بىر قىسىم شەھەرلەرنىڭ مەھەللە پارتىيە تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى نەزەرىيە مۇھاكىمە يېغىنى تېخىنىدە ئۆتكۈزۈلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ سۆز قەلبىمىزنى يورۇتتى. ئەمەلىيەتتە پارتىيىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدىكى نەزەرىيىسى مۇشۇ «ھەقىقىي ئۇستۇنلۇك» ئاساسىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان. باش شۇجى جياڭ زېمىن «كىشىلەرنى ئالىيجاناب روھ بىلەن يېتىلدۇرۇش» دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويدى ھەم «64 خەتلىك» ئىگىلىك تىكلەش روھىنى تەشەببۇس قىلدى. 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشتىكى ئاچقۇچ- «ھەقىقىي ئۇستۇنلۇكمىز» نى جارى قىلدۇرۇپ، كىشىلەرنى ئالىيجاناب روھ بىلەن يېتىلدۇرۇشمىزدە.

«مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ يېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش» شىنجاڭدا رېئال قاراتملىققا ۋە تەخىرسىزلىككە ئىگە. دەپ ھېسابلايدۇ، خىزمەتتە تۆۋەن ئۆلچەم، تۆۋەن تەلەپ قويىدۇ، «قەدىممىز چوڭ بولمىسمۇ، يىلمۇيىل ئالغا ئىلگىرىلەۋاتىمىز، نەتىجىمىز زور بولمىسمۇ، ھەر يىلى ئازتولا نەتىجە يارىتىۋاتىمىز» دەپ ھازىرقىغا قانائەتلىنىپ، ئارقىدا قېلىشقا تەن بېرىپ كۆن ئۆتكۈزۈشنىڭ كويىدا بولىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېڭىز ياقىسىدىكى ئىلغار رايونلار بىلەن بولغان روشەن پەرقى شۇكى، روھىي ھالتىمىز ئۈلارنىڭكىگە يەتمەيدۇ، بۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىۋاتقان مۇھىم سەۋەب. روھ يېتىلدۇرۇش، روھىي ھالەتنى ياخشىلاش ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن جىددىي ۋەزىپە بولۇپ قالدى. روھىي قىياپەت كىشىنىڭ ئاكتىپلىقىنىڭ بۇۋاستە ئىپادىسى. ئىدىيىۋى- سىياسىي خىزمەت تەجرىبىسىدە ھەققىي، ياخشى ھەل قىلىشتا، مۇھىمى، جاپاغا چىداپ كۆرەش قىلىش، خالىس تۆھپە قوشۇش روھىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك.

روھ يېتىلدۇرۇشتە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزم ۋە سوتسىيالىستىك تەربىيىنى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىش، ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى ۋە ئائىلە ئەخلاقى تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش كېرەك. ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلىش ۋە راۋاجلاندۇرۇشقا پايدىلىق ئىدىيە ۋە روھنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك؛ ۋەتەننىڭ بىرلىكى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى، ئىجتىمائىي تەرەققىيات، خەلقنە بەخت يارىتىشقا پايدىلىق ئىدىيە ۋە روھنى زور كۈچ بىلەن تەشەببۇس قىلىش كېرەك؛ ھەقىقىي گۈزەللىككە ئىنتىلىدىغان، ساختىلىق، رەزىللىكنى چەكلەيدىغان، توغرا كەيپىياتنى جارى

تېز سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ ئارتۇقچىلىقلىرى

يولبولدى تاش

ئېلىمىزدە تېز سۈرئەتلىك تاشيول 80- يىللاردىن باشلاپ ياسالدى. ئۇيغۇرچە كۆيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى تۇنجى تېز سۈرئەتلىك تۇنجى تاشيول سۈيىتىدە قۇرۇلۇش ئالدىدا تۇرىدۇ. يۇقىرى سۈرئەتلىك تاشيولنى ئادەتتىكى تاشيوللار بىلەن سېلىشتۇرغاندا، ئۇنىڭ مۇنداق ئارتۇقچىلىقلىرى بار: 1. تېز سۈرئەتلىك تاشيولدا ئاپتوموبىللارنىڭ يۈرۈش سۈرئىتى تېز بولىدۇ. نۇرغۇن تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيوللىرىنىڭ لايىھىدىكى سۈرئىتى سائىتىگە 100- 120 كىلومېتر بولۇپ، ئاستا ياكى ئوتتۇرا سۈرئەتلىك ماتورلۇق قاتناش ۋاسىتىلىرى، ماتورسىز قاتناش ۋاسىتىلىرى ۋە پىيادىلەرنىڭ بۇ يوللاردا يۈرۈشىگە قەتئىي يول قويۇلمايدۇ. تېز سۈرئەتلىك تاشيولدا تېز سۈرئەتلىك ئاپتوموبىللارنىڭ ئۇقتدارىنى ئەڭ زور دەرىجىدە جارى قىلدۇرغىلى بولىدۇ. ھازىر تېز سۈرئەتلىك تاشيوللاردىكى ئاپتوموبىللارنىڭ سائەتلىك ئوتتۇرىچە سۈرئىتى ئۆلچىمى: ئاھىرىكىنىڭ 97 كىلومېتر، ياپونىيەنىڭ 89 كىلومېتر، غەربىي ياۋروپادىكى دۆلەتلەرنىڭ 100 كىلومېترغا يېقىنلاشىدۇ، دېمەك بۇلار ئېلىمىزنىڭ ئاستا، ئوتتۇرا سۈرئەتلىك ئارىلاش قاتناۋاتقان ئاپتوموبىللارنىڭ سائەتلىك ئوتتۇرىچە سۈرئىتىدىن بىر- ئۈچ ھەسىسىگىچە يۇقىرى، ھازىر مەملىكىتىمىزدە 5 مىليوندىن ئارتۇق ئاپتوموبىل بار. ئەگەر بۇ ئاپتوموبىللارنىڭ سائەتلىك ئوتتۇرىچە سۈرئىتى 30 كىلومېتردىن 60 كىلومېترغا يەتكۈزۈلسە، ئېقتىسادىي ئۇنۇمنى ھەسسىلەپ ئاشۇرغىلى بولىدۇ؛ 2. ئۆتكۈزۈش ئىقتىدارى كۆچلۈك بولىدۇ. تېز سۈرئەتلىك تاشيوللار ئادەتتىكى تاشيوللارنىڭ نەچچە ھەسسىسگە توغرا كېلىدىغان قاتناش مقدارىنى ئۈستىگە ئالالايدۇ. ياپونىيىدە تېز سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ ئومۇمىي تاشيول مۇساپىسى ئېچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى ئاران% 0.27 بولسىمۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئالغان قاتناش مقدارى ئومۇمىي قاتناش مقدارىنىڭ ئالتە پىرسەنتىنى، قاتناش - ترانسپورتىدىكى يۈك توشۇش ئوبوروت مقدارىنىڭ 26 پىرسەنتىنى ئ ئىگىلەيدۇ. ئامېرىكىدىكى تېز سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ ئومۇمىي تاشيول ئېچىدە ئىگىلىگەن نىسبىتى ئاران بىر پىرسەنت بولسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭدىكى قاتناش مقدارى ئومۇمىي قاتناش مىقدارىنىڭ 20 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئېلىمىزدە شېنياڭدىن دالىيەنگىچە بولغان تېز سۈرئەتلىك تاشيول پۈتكەندىن كېيىن، دالىيەن پورتىنىڭ مال ئوتكۈزۈش مقدارى 10 مليون تونىنىدىن ئېشىپ كېتىتى. بۈرۈن شېنياڭدىن دالىيەنگە ھەر كۈنى ئۈزۈن يوللۇق ئاپتوبۇستىن 20 سىلا قاتنايتتى. ھازىر 370 ى قاتنايدىغان بولدى. نەتىجىدە توڭرىيولغا بولغان بېسىمنى ئازايدى؛ 3. قاتناش ھادىسىسى ئاز بولىدۇ. ياپونىيىدە ھەر 100 مليون ئاپتوموبىل - كىلومېتر مۇساپىدە پەيدا بولىدىغان قاتناش ھادىسىسى ئادەتتىكى تاشيوللاردا195 قېتىم بولسا، تېز سۈرئەتلىك تاشيولدا 27 قېتىم بولغان. ئامېرىكا ۋە غەربىي ياۋروپادىكى تېز سۈرئەتلىك تاشيوللاردا يۈز بېرىدىغان قاتناش ھادىسىسى ئادەتتىكى تاشيوللاردا يۈز بېرىدىغان قاتناش ھادىسىلىرىنىڭ ئايرىم - ئايرىم ئۇچتىن بىرى ۋە ئىككىدىن بىرىنى ئىگىلەيدۇ. شېنياڭ - دالىيەن تېز سۈرئەتلىك تاشيولىنىڭ شېنياڭ باشقۇرۇش ئورنىنىڭ 50 كىلومېتر بولكىسىدە ئۆلگەن، يارىلانغان ئادەم سانى ئايرىم- ئايرىم % 83 ۋە % 54 تۆۋەنلىگەن؛ 4. ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى يۇقىرى كۆتۈرگىلى بولىدۇ. بۇنىڭ بىۋاسىتە ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى مۇنداق بىر نەچچە جەھەتتىن كۆرۈۋېلىشقا بولىدۇ؛ ترانسپورت ۋاقتىنى قىسقارتقىلى، يېقىلغۇ سەرپىياتىنى تۆۋەنلەتكىلى، ماشىنا- مېخانىزملارنىڭ سۈركىلىپ ئۇپرىشىنى ئازايتقىلى، ئاپتوموبىللارنىڭ ئۆمرىنى ئۇزارتقىلى، توشۇش تەننەرخىنى زور دەرىجىدە تۆۋەنلەتكىلى بولىدۇ. تېز سۈرئەتلىك تاشيولنىڭ پۈتۈش باھاسى قىممەت بولسىمۇ، لېكىن مەبلەغنى 10 - 20 يىل ئىچىدىلا قايتۇرۇۋالغىلى بولىدۇ. ئامېرىكىدا 67 مىڭ كىلومېتر تېز سۈرئەتلىك تاشيولنى ياساشقا 70 مىليارد دوللار سەرپ قىلىنغان بولسىمۇ، يول پۈتكەندىن كېيىن ئون يىلدىلا 107 مليارد دوللار يېغۋېلىنغان. ئېلىمىزنىڭ ھازىرقى تاشيول ترانسپورت تەننەرخى ۋە يېقىلغۇ سەرپىياتى سەۋىيىسى بويىچە يىللىق توشۇش مقدارى 15 مىليون تونىنا بولغان يول بۆلۈكىدىكى ئەھۋالىنى ئېلىپ ئېيتساق، 100 كىلومېتر تېز سۈرئەتلىك يولدا ھەر يىلى 75 مىليون يۈەن توشۇش راسخوتىنى ۋە 2100 تونىنا يېقىلغۇنى تېجەپ قالغىلى بولىدۇ، ئەگەر ئاپتوموبىللارنىڭ تونناژىنى ئاشۇرۇپ ئۇنى پرىتسېپلىق ئاپتوموبىل، يۈك ساندۇقلۇق ئاپتوموبىلغا ئۆزگەرتكەندە، ئۇنۇمنى تېخىمۇ زور دەرىجىدە ئاشۇرغىلى بولىدۇ. ئىختىمائىي ئۇنۇمىمۇ ياخشى ھەم كۆپ تەرەپلىمىلىك بولىدۇ. مەسىلەن: تاشيول بويلىرىدىكى جايلارنىڭ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرغىلى، مەبلەغ سېلىش شارائىتىنى ياخشىلىغىلى بولۇپلا قالماستىن، ئۇزاق مۇددەتلىك ئۇنۇمىمۇ مۆلچەرلىگۈسىز دەرىجىدە يۇقىرى بولىدۇ. نۇرغۇن دۆلەتلەر، بولۇپمۇ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر مەبلەغ قىس ئەھۋالدىمۇ، ئامال قىلىپ تېز سۈرئەتلىك تاشيول ياساۋاتىدۇ، ئېلىمىزمۇ مەبلەغ كەمچىل بولۇۋاتقان ئەھۋالدا، قەرز ئېلىش ئۇسۇلى ۋە باشقا يوللاردىن پايدىلىنىپ مەبلەغ توپلاپ، تېز سۈرئەتلىك تاشيول ياسىماقتا. ئاپتونوم رايونىمىزدا بىر قىسىم مەبلەغ دۇنيا بانكىسىدىن قەرز ئېلىنىپ، تۇرپان- ئۈرۈمچى- داخۇشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولى ياسىلىۋاتىدۇ ھەم ئۈرۈمچى - كۆيتۇڭ تېز سۈرئەتلىك تاشيولىنى ياساشنىڭ تەييارلىقى ئىشلىنىۋاتىدۇ. ئىشىنىمىزكى، بۇ يوللار پۈتۈپ قاتناش باشلانغاندىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ئۈچقاندەك ئىلگىرىلەيدۇ.

ساۋات

(بېشى 1 - بەتتە)

- ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى سالمىقى زورايتىلغان. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە ھەر مىللەت ئامما‌سىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇش، تەربىيىلەشتە باشتىن ئاخىر بوشاشماي چىڭ تۇرۇپ، «كىشىلەرنى ئىلمىي نەزەرىيە بىلەن قوراللاندۇرۇش» ۋەزىپىسىنى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم ۋەزىپىسى سۈپىتىدە تۇتۇپ، تۇزۇم ئارقىلىق كاپالەتلىك قىلىشتا چىڭ تۇرغان. ھەر دەرىجىلىك مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىلىرىنى باشلامچى، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە مەكتەپلىرىنى بازا قىلىپ، نەزەرىيە ئۆگىنىش ۋە ئەملىيەتكە يېتەكچىلىك قىلىشنى داۋاملاشتۇرغان. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر جاڭجياگاڭنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە كېڭەيتىش پائالىيىتىنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرغان. ئامما‌نى سەپەرۋەر قىلىش، قاتناشتۇرۇش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ قېتىمقى تەشۋىقات پائالىيىتىنىڭ دائىرىسى كەڭ، قاتناشقان ئادەم كۆپ، تەشۋىقات داغدۇغىسى زور بولغان. ئۇلار ھەممە ئىشنى قىيىن دېگۈدەك ئىشلەپ چىقىدىغان روھ بېتىلدۇرۇشكە ئەھمىيەت بېرىش، شىنجاڭدا رېئال قاراتمىلىققا ۋە تەخىرسىزلىككە ئىگە.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمىزدا ئالەمشۇمۇل مۇۋەپپەقىيەتلەر قولغا كەلدى، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىمىزدىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەشلەر بولدى. لېكىن شۇنىڭغا سەل قارىماسلىقىمىز كېرەككى، بەزىلەر غايە، ئېتىقاد جەھەتتە تەۋرىنىپ قالدى، دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىدا مەسىلە چىقتى. پۇلپەرەسلىك، راھەتپەرەسلىك، شەخسىيەتچىلىك ئەۋج ئالدى، ئەپلەپ - سەپلەپ كۆن ئۆتكۈزۈش پەلسەپىسى، پراگماتىزم نۇرغۇن كىشىلەرنى چىرمىتتى. 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىدا تەھلىل قىلىنغان مەسىلىلەر ئاپتونوم رايونىمىزدا ئوخشاشمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت. ئۇنىڭدىن باشقا، ئاپتونوم رايونىمىزدا يەنە بىر قىسىم گەۋدىلىك مەسىلىلەرمۇ مەۋجۇت، ئۇ بولسىمۇ يولداش ۋاڭ لېچۈەن ئىلگىرى كەسكىن ئوتتۇرىغا قويغاندەك ناھايىتى زور بىر قىسىم كىشىنىڭ روھىي ھالىتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ زور تەرەققىيات، زور ھالقىش، يۇقىرى پەللىگە ئۆرلەش ۋەزىيىتىنىڭ تەلىپىگە ماس كەلمەيۋاتىدۇ، بەزىلەر غايىسىز، روھسىز، ئۆزىنى تولىمۇ تۆۋەن چاغلايدۇ، ئۇلاردا «كۆتۈش، يۆلىنىۋېلىش، تەمەخورلۇق» ئىدىيىسى ئېغىر، ئۇلار ھەممە ئىشنى قىيىن ئاكتىپلىقىنىڭ بۇزۇلۇشى، شۇنداقلا ئىدىيىۋى- سىياسىي خىزمەت تەجرىبىسىدىن قارىغاندا، رايون قانچىكى ئارقىدا قالغان بولسا، شارائىتى شۇنچە جاپالىق بولىدۇ. شۇڭا ئىگىلىك يارىتىش مەزگىلىدە روھنىڭ رولىنى جارى قىلدۇرۇشنى شۇنچە تەكتىلەشكە توغرا كېلىدۇ. شارائىتى مۇشكۇل، ئارقىدا قالغان، يەنىلا ئىگىلىك يارىتىش مەزگىلىدە ئۇرۇۋاتقان ئاپتونوم رايونىمىز ئۈچۈن ئېيتقاندا، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا بىر خىل روھ بېتىلدۇرۇشنى گەۋدىلەندۇرۇپ، پائال يۇقىرىغا ئۆرلەش روھىنى جارى قىلدۇرۇش لازىم.

روھ بېتىلدۇرۇشتە مۇھىمى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار، ھەر مىللەت خەلقىنى دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەرىيىسى بىلەن قوراللاندۇرۇش، تەربىيىلەش كېرەك. نەزەرىيە ئۆگىنىشنى ئىدىيە ئەملىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، دۇنيا قاراش مەسىلىسىنى ھەقىقىي، ياخشى ھەل قىلىش، مۇھىمى، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش ئېتىقادىنى مۇستەھكەملەش كېرەك؛ كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى مەسىلىسىنى ھەقىقىي، ياخشى ھەل قىلىشتا، مۇھىمى، جان - دىل بىلەن خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش مەقسەتىدە چىڭ تۇرۇش كېرەك؛ قىممەت قارىشى مەسىلىسىنى ھەرىكەتلەندۈرگۈچ كۈچ يارىتايلى.

ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر «بىر خىل روھنى جارى قىلدۇرۇش، بىر خىل ئوبراز يارىتىش، بىر خىل كەيپىيات شەكىللەندۈرۈش»تىن ئىبارەت ئاساسىي تېمىنى تۇتۇپ، ئۆز يېرىنىڭ روھىنى روشەن گەۋدىلەندۈرگەن، بىر تۈركۈم تېپىك شەخسلەرنى تىكلىگەن. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر يەنە ئىدىيە، مەدەنىيەت بازىسى قۇرۇلۇشغا ئومۇمىيۈزلۈك ئەھمىيەت بەرگەن ھەم ئاخبارات ۋاستىلىرىدىن تولۇق پايدىلىنىپ، «كىشىلەرنى توغرا جامائەت پىكرى ئارقىلىق يېتەكلەش»تە چىڭ تۇرغان.

- ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئاممىۋى پائالىيىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، ئۆزگىچە ئالاھىدىلىككە ئىگە تەربىيىلەش، مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش، باھالاش ۋە تەكلەشتىن ئىبارەت ئۈچ چوڭ سستېما شەكىللەندۈرگەن.

- كەسپىتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش ئارقىلىق ئوبراز يارىتىش خىزمىتى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى يېڭى قىزىق نۇقتا قۇرۇلۇشى بولۇپ قالغان. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرى چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇپ، پاكلىنىشى تەشەببۇس قىلغان، خەلقنىڭ چاكىرلىق ئوبرازىنى تىكلەشكە ئەھمىيەت بەرگەن. ھەر ساھە، ھەر كەسىپلەر كەسپىتىكى ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىپ، سۈپەتلىك مۇلازىملىق قىلىش، پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغان. ئاچچىقلاش، سوغۇق مۇئامىلە قىلىش، زىتىغا تېگىش، گەپ تالىشىپ قېلىشتەك ئەھۋاللار كۆرۈلمىگەن.

- ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر شەھەر قۇرۇلۇشى قەدىمىنى تېزلىتىپ، زور كۈچ سەرپ قىلىپ، ئېچىدىغان سۇ بېيول، ئوبرالغۇ ئۆڭى، توك، بۇلغىنىشنى تۈگىتىش، ھاجەتخانا تېپىش تەس بولۇشتەك ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا زىچ مۇناسىۋەتلىك ئەملىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلغان. ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەر «پاسكىنا، قالايمىقان، ناچار بولۇش»نى تۈزۈشنى بۈسۈش ئېغىزى قىلىپ، شەھەر، بازارلارنى كۆركەرتىش، گۈزەللەشتۈرۈش ۋە مۇھىتنى ساپلاشتۇرۇش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، شەھەر ئاھالىسىگە ئازادە، گۈزەل، پاكىز تۇرمۇش مۇھىتى يارىتىپ بەرگەن.

چىجۆ

ماۋزېدۇڭ

(لۇشۈن تۇغۇلغانلىقىنىڭ 80 يىللىقىنى خاتىرلەپ)

1

پولات يەڭلىغ ئىرادە سۈنمىدى ئالەمشۇمۇل غەيرەت،
قىلىچ ـ خەنجەر① سېلىپ سايە ساماغا چقسىمۇ ھەيۋەت.
قان ئىچكەن شۇ كېچە لۇڭ خۇا② پەقەت سىز ئۈيقىدىن بىدار،
كېچىك نەزمە③ بىلەن سازدا ئايان بولدى جىمى نەپرەت.

2

جيەنخۇ، يۈتەي④ يۈرتىنىڭىزدىن چقتى مەرتلەر يانمۇيان،
ئەل ئۈچۈن كۆڭلىدە ئارمان چەكتى ھەسرەت بەردى قان.
بىرسى جەن نەن⑤ كۆيىگە كۆز سەلكىنى⑥ نى ئولسا،
سىزدىكى سۆيگۈ⑦ شېئىر بوستانىغا كىرگۈزدى جان.

1961ـيىل

ئىزاھات:

① قىلىچ ـ خەنجەر ـ يولداش ماۋزېدۇڭ 30ـيىللاردا مەدەنىيەت سېپىدە مەۋجۇت بولۇپ تۇرغان «قورشاش» ۋە «قورشاش»قا قارشى تۇرۇشتىن ئىبارەت قانلىق، ئۆتكۈر كۈرەشنى ئارقا كۆرۈنۈش قىلىپ، لۇشۈن ئەپەندىنىڭ ئالىيجاناب، ئۇلۇغۋار پەزىلىتىنى ھەمدە ئۇنىڭ شېئىرلىرىنى گەۋدىلىك ھالدا تىلغا ئالدۇ.

② لۇڭ خۇا ـ «سول قانات يازغۇچىلار ئىتتىپاقى»دىكى ياش يازغۇچىلاردىن رۇشى، خويپېپىن، لى ۋېيسىن، بەي ماڭ ۋە فېك كېڭ قاتارلىق بەش كىشى 1931ـيىل 2ـئاينىڭ 7ـكۈنى كېچىدە شاڭخەيدىكى لۇڭ خۇا گارنىزون سىلىگجۇسىدا گومىنداڭ ئەكسىيەتچىلىرى تەرىپىدىن مەخپىي ئۆلتۈرۈلگەنىدى.

③ كېچىك نەزمە ـ پۈتۈن جۇڭگونى تېررورلۇق قاپلىغان زۇلمەتلىك كۈنلەردە پرولېتارىياتنىڭ ئىنقلابىي يازغۇچىسى لۇشۈن ئەپەندى تولۇپ تاشقان قىزغىنلىق ۋە غەزەپ ـ نەپرەت ئىچىدە «جۇڭگو پرولېتارىيات ئىنقلابىي ئەدەبىياتى ۋە پېشۋالارنىڭ قېنى»، «زۇلمەت ئىچىدىكى جۇڭگو ئەدەبىيات ـ سەنئىتىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالى»، «ئۇنتۇش ئۇچۇن ئەسلەش» قاتارلىق ماقالىلەرنى ۋە شېئىرلارنى يازغاندى.

④ جيەنخۇ، يۈتەي ـ يۈرت ئىسمى، بۇ يەردە لۇشۈننىڭ يۈرتى شاۇشىڭ كۆزدە تۇتۇلدۇ.

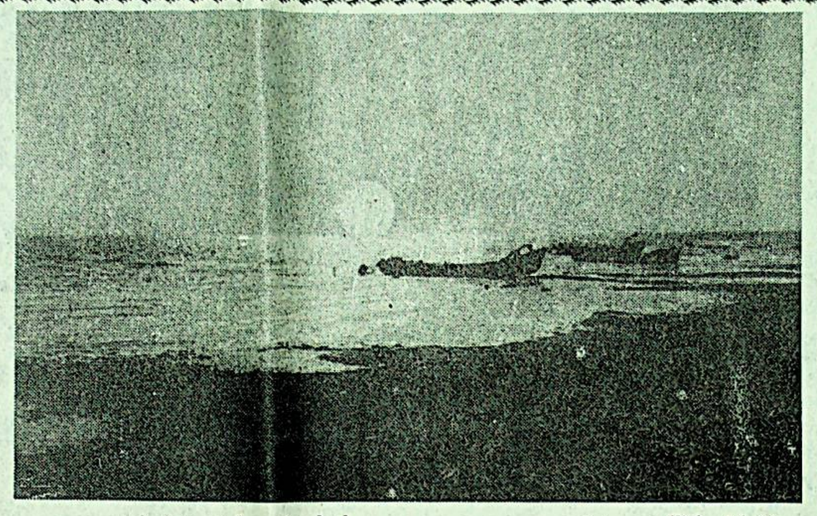
⑤ جەن نەن كۈيى ـ بۇ جەنۇبىي سۇڭ سۇلالىسى دەۋرىدە ياشىغان داڭلىق ۋەتەنپەرۋەر شائىر لۇيۇ (1125ـيىلدىن 1210ـيىلغىچە)نىڭ شېئىرلىرىنى كۆرسىتىدۇ. لۇيۇ بۇگۈنكى جېجياڭ ئۆلكىسىنىڭ شەنسىن دېگەن يېرىدە تۇغۇلغاندى.

⑥ كۆز سەلكىنى ـ بۇ چىڭ سۇلالىسىنىڭ ئاخىرقى مەزگىلىدە ياشىغان ئايال ئىنقلابچى

چيۈجىننىڭ شېئىرلىرىنى كۆرسىتىدۇ. چيۈجىن 1875ـيىلى جېجياڭ ئۆلكىسىنىڭ شەن يىن دېگەن يېردە تۇغۇلغان. 1907ـيىلى شۈي شىلىن باشچىلىقىدىكى قوزغىلاڭغا قاتنىشىپ قولغا ئېلىنغان ۋە شۇ يىلى ئۆلتۈرۈلگەنىدى.

⑦ سىزدىكى سۆيگۈ ـ بۇ يۇقىرىدىكى شائىرلارنىڭ خەلقە، ۋەتەنگە بولغان مۇھەببىتىنى جۈملىدىن لۇشۈن شېئىرلىرىدىكى پاساھەتنى ۋە ئۆزگىچىلىكنى كۆزدە تۇتىدۇ.

ئىمىن ئەھمىدى تەرجىمىسى

باغراش كۆلىدە سەھەر — يۈسۈپجان مۇھەممەت فوتوسى

شېئىرىي ئىلھام نەدىن كېلىدۇ

تۇرسۇنئاي ھوسەيىن

ئىجادىيەت تەجرىبىسى

شائىر شېئىرنى تۇرمۇشتىن ئالىدۇ. نۇرغۇن تۇرمۇش ھادىسىلىرىنى، شەيئىلەرنى ھەممە ئادەم كۆرىدۇ، تەسىرلىنىدۇ، ھاياجانلىنىدۇ، ھەتتا كۆزلىرىگە ياش ئالىدۇ ۋە كۆزقاراشلىرىنى بايان قىلىدۇ، لېكىن ھەممە ئادەم شائىر ئەمەس، شېئىر ھەممە قەلبتىن چقىۋەرمەيدۇ، تۇرمۇشتىكى شېئىرىيەتنى پەقەت شائىرنىڭ كۆزى كۆرەلەيدۇ.

شائىرنىڭ قەلبى دۆتارغا ئوخشايدۇ. ئۇ تۇرمۇش زەخمىكىگە ئۇرۇلغان ھامان جاراڭلىغان سادالار چىقىرىدۇ، شائىر مەيلى ئۆز قەلبىنى يازسۇن، ياكى تۇرمۇشتا كۆرگەن، ئاڭلىغان ۋەقە، ھادىسىلەرنى يازسۇن، ئىلھامنى تۇرمۇشتىن ئالىدۇ، بەزىدە ھەركۆرگەن ۋە ئاڭلىغان نەرسىلەر، بەزىدە بولسا ئۆزاق مەزگىللىك تۇرمۇش تەجرىبىلىرى ئىلھامغا سەۋەب بولىدۇ.

شېئىر چوڭقۇر ھېسىياتنىڭ مەھسۇلى. شائىر قەلبىدە ئىنسانغا، ھاياتقا مۇھەببەت بولغاندىلا ئاندىن ئاجايىپ ھېسىياتلىق، مۇزىكىدەك يېقىملىق، گۈزەل رەڭدار شېئىرلارنى يازالايدۇ، شائىر ئۆز قەلبىدىكى ئىنسانىي تۇيغۇلار بىلەن ئۆز شېئىرلىرىنى سۇغىرىشى كېرەك.

شائىر كۆزىتىشكە، تەسەۋۋۇرغا باي بولۇشى كېرەك، شائىرنىڭ كۆزى تۇرمۇشتا ھەممە ئادەم كۆرۈپ يۈرگەن، لېكىن ھېچكىم سەزمىگەن نەرسىنى بايقاشقا ماھىر بولۇشى كېرەك.

شېئىرىي ئىلھامنىڭ ئۆزى شېئىر ئەمەس، ئىلھامغا ماھارەت قوشۇلغاندا شېئىر ۋۇجۇدقا كېلىدۇ. شېئىرىي ئىلھام، كاللىغا شېئىرىي پىكىرنىڭ كەلگەلىكىدۇر، ئۇنى ئوبرازلىق، جانلىق، گۈزەل تىل بىلەن ئىپادىلەگەندىن كېيىن شېئىر بولىدۇ.

بالىلىقتىكى تۇمەن دەريالىرى، ئۇنىڭ گۈزەل قىرغاقلىرى، ئۇنىڭ قىزغۇچ سۇيى، قىرغاقتىكى تاللارنىڭ ئۇنىڭغا ئىگىلىپ سايە تاشلاشلىرى لېرىك قەھرىمان «مەن»نىڭ تۇمەننىڭ سۇيىدە يۈزىنى يۇغانلىرىنى...»، تەسۋىرلىدىم.

چىرايلىق تەسۋىرلەر، قايناق ھېسىيات خېلى ياخشى بىر شېئىرنى پەيدا قىلغانىدى. شېئىرنى ئاققا كۆچۈرۈۋېتىپ كۆڭلۈم قانائەت تاپمىدى، بىر نېمىسى كەمدەك تۇيۇلدى، خىيال سۈرىدۇم، شۇ چاغدا كۆڭۈل ئېكرانىمدا، پەن ـ مەرپەتنىڭ قەدىمكى ئوچقى بولغان يۈرتۇم، ئۇنى قوغداش، گۈللەش يولىدا قان ـ تەر ئاققۇزغان باتۇر ئاتا ـ بۇۋىلىرىمنىڭ سىياسى پەيدا بولدى.

مەن مەخمۇت قەشقىرى، يۈسۈپ خاس ھاجىپتەك ئىلىم ـ پەن يۇلتۇزلىرى، ئابدۇرېھىم نىزارىنىڭ رابىيە ۋە سەئىدىن ئۇچۇن كۆز ياش تۆككەنلىرى، نۇزۇگۇمنىڭ كويلىرىدە باغرى قان خەلقىنىڭ دىل ئازارى ئەكس ئەتكەنلىكىنى يازدىم،

سەھنە ۋە ئېكران

△ گۈيۇ: بۇ يىل 53 ياشتا. ئۇنىڭ چىرايى شەكلى، نەقلى ـ تۇرقى، جۇغى ماۋ زېدۇڭغا بەك ئوخشايدۇ. ئۇ، 1949ـ يىلى ئارمىيىگە قاتناشقان، قىسمدا ئەدەبىيات ـ سەنئەت خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. رەسىم سىزىش ۋە سۆرەت تارتىشقا ماھىر. 1980ـ يىلى كۇنمىڭ ھەربىي رايونىدىن ا ـ ئاۋغۇست كىنو ستۇدىيىسىگە يۆتكەلگەن بولۇپ، ئىلگىرى ـ كېيىن «شىنەن ۋەقەسى»، «چىشۇي دەرياسىدىن توت قېتىم ئۆتتۇش»، «دۆلەت قۇرۇش مۇراسىمى»، «بۇيۇك ھەل قىلغۇچ جەڭ» قاتارلىق فىلىملەردە بىرنەچچە تارىخىي دەۋرلەردىكى ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان. 1990ـ يىلى 3ـ نۆۋەتلىك «بارچە گۈللەر مۇكاپاتى»دا ئەڭ ياخشى ئەر باش رولچى مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن.

△ جاڭ كېياۋ: 50 ـ يىللاردا غەربىي شىمال سەنئەت ئىنستىتۇتىنىڭ دراما فاكۇلتېتىنى پۈتتۈرگەن. ھازىر شىئەن دراما ـ تېياتىرخانىسىنىڭ باشلىقى بولۇپ ئىشلەۋاتىدۇ. ئۇ «بوران ـ چاپقۇندىكى جۇگشەن تېغى»، «ھەيۋەتلىك كوتىن لۇن»، «جۇنبىلەي» قاتارلىق فىلىملەردە ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان. ئۇنىڭ تاشقى قىياپىتى گۈيۈگە ئوخشىمىسىمۇ، يۈرۈش ـ تۇرۇشى، گەپ قىلىشى، ھەركىتى ماۋ زېدۇڭغا بەكمۇ ئوخشايدۇ، ئۇنىڭ ئۇستىگە داھىغا خاس سالاپىتى بار.

△ ۋاڭ رېن: دەم ئېلىشقا چقىشنىڭ ئالدىدا ھاۋا ئارمىيە سىياسىي بۆسى دراما ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن ئۆمەك باشلىقى بولغان. 1947ـ يىلىدىن باشلاپ ئارتىس بولغان ۋە رېژىسسورلۇق قىلغان. 1980ـ يىلى دراما «13ـ سېنتەبىر»دە ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان، كېيىن يەنە «ئانا يۈرتقا سەپەر» قاتارلىق تېلېۋىزىيە فىلىمى ۋە «ماۋ زېدۇڭ ۋە ئۇنىڭ ئوغۇللىرى» دېگەن فىلىمدە ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان.

△ ۋاڭ يىك: «مىسلى كۆرۈلمىگەن يېڭى دەۋر» فىلىمىدە ياش ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان. بۇ يىل 35 ياشتا، ئۇ ھازىر مەركىزىي تەجرىبە دراما تېياتىرخانىسىنىڭ ئارتىسى.

△ خەن شى: شېنياڭ ھەربىي رايونى «ئالغا» ناخشا ـ ئۇسۇل ئۆمىكىنىڭ ئارتىسى. «دادۇخىي دەرياسى» دېگەن كىنو فىلىمىدە ماۋ زېدۇڭنىڭ رولىنى ئالغان.

△ يۇ شىجى: بېيجىڭ «خەلق سەنئىتى» تېياتىرىنىڭ ئاتاقلىق ئارتىسى. 1978ـ يىلى ئىشلەڭگەن «ئەزىم دەريانىڭ شىددەتلىك ئېقىمى» دېگەن كىنو فىلىمىدە ماۋ زېدۇڭ ئوبرازىنى مۇۋەپپەقىيەتلىك يارىتقان.

△ ۋۇگاڭ: يېقىندا «ماۋ زېدۇڭ ۋە ئۇنىڭ ھېكايىسى» دېگەن كىنو فىلىمىدە ماۋ زېدۇڭنىڭ ياش ۋاقتىدىكى رولىنى ئېلىپ، مەملىكىتىمىزنىڭ كىنو ئېكرانىدا 7ـ ماۋزېدۇڭ بولۇپ قالدى.

تۇرسۇن پىداقۇل (ت)

ئېكراندىكى يەتتە «ماۋزېدۇڭ»

ئەدەبىيات ـ سەنئەتكە دائىر تەرمىلەر

△ بىزگە مەلۇم، ماھىر باغۋەن ھەمىشە ئارتۇق غۇنچىلارنى چاتىۋېتىپ ئىككى ـ ئۈچ تالا غۇنچىنى قويىدۇ، شۇنىڭ بىلەن چوڭ ـ چوڭ گۈللەرنى ۋايىغا يەتكۈزۈپ ئېچىلدۇرالايدۇ. بۇ ئوخشتىش ئىجادىيەت جەريانىدا چاتۇۋېتىشنىڭ زۆرۈرلۇكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەلىشى مۇمكىن.

ـ ماۋدۇن

△ بىز تەسۋىرلەۋاتقان پېرسوناژلار ھەرگىزمۇ بىزگە ئىنائىت قىلمايدۇ. ئۇلارنىڭ ئېچىدە ھەتتا بىزگە قوشۇلمايدىغان، بىزنىڭ پىكرىمىزنى قوللاشنى رەت قىلىدىغان ئەشەددىي جاھىللارمۇ بولىدۇ، ماڭا شۇنىسى ئايانكى، مېنىڭ يەنىي پېرسوناژلىرىم ئەسەبىي دىنىي ھوقۇق تەرەپدارلىرىغا تامامەن قارشى تۇرىدۇ، خەلقنىڭ دىل ئازارى ئەكس ئەتكەنلىكىنى يازدىم،

△ شېئىر، پەقەت شېئىرلا كېشىلەرنىڭ تۇرمۇش تەجرىبىلىرىنى تەسۋىرلەپ بېرەلەيدىغان زۆرۈر ماھارەتنى ھازىرلىغان.

ـ سىيېرىت

△ شېئىر ـ سۆز ـ جۈملىلەرگە ئورالغان گۈزەللىك ۋە گۈزەللىككە ئورالغان سۆز ـ جۈملىدۇر.

ـ سىيېرىت

△ شېئىر مۇتلەق رېئاللىققا ئەڭ يېقىن تەشنالىق، ئەڭ يېقىن چۈشەنچە.

ـ ساينىت. جون پېرىس

△ مەن ھېكايە يازغاندا، كۆپىنچە ئويلۇۋېلىش ياكى ئۆچكۈزمەي قويمايمەن. بۇنداق

ئالدۇ، بەزىدە بىركۆركەن ۋە ئاڭلىغان نەرسىلەر، دېگەن يېرىدە توغۇلۇنداندى.

تەپەككۇر جەۋھەرلىرى

△ شەرەپ ئەقىل بىلەن ھۈنەردىن، ئۇلۇغلۇق ئىلىم بىلەن پاراسەتتىن ھاسىل بولىدۇ.

△ ئالەمدە ئىلىمدىن ئارتۇق لەززەتلىك نەرسە يوق.

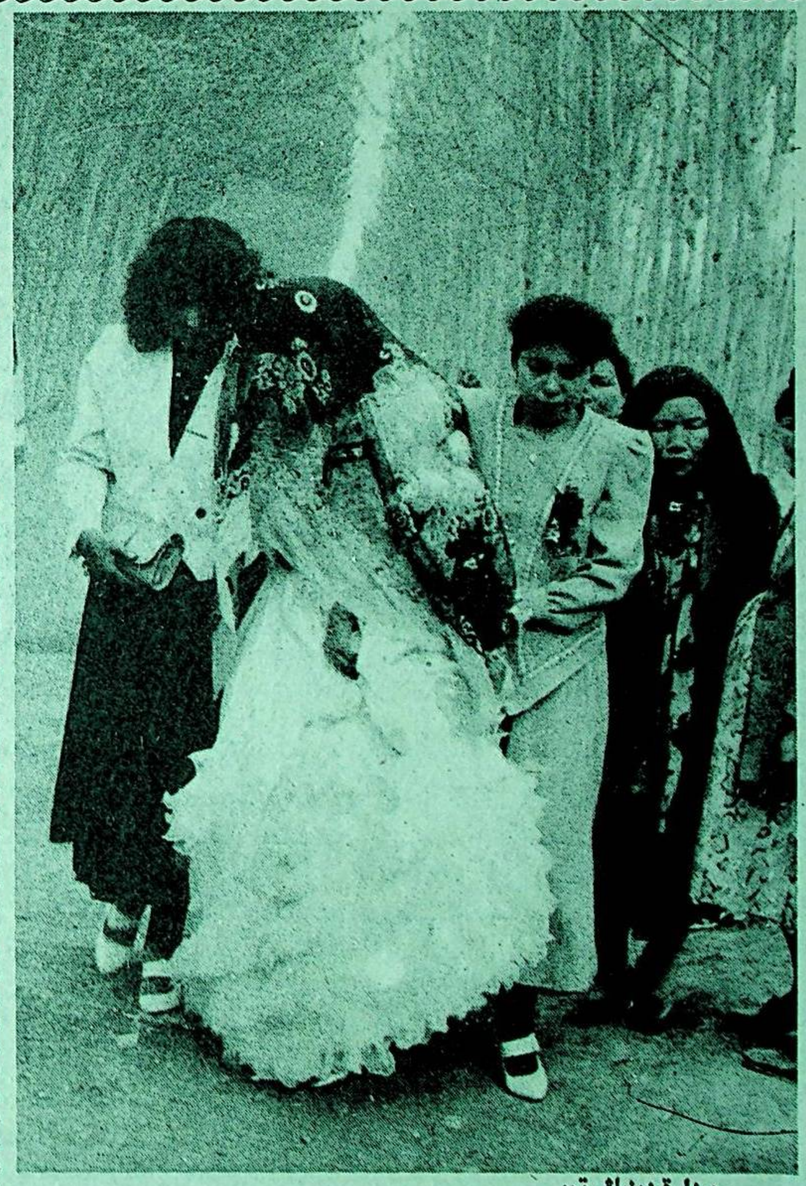
△ ئەقىللىق ئۇقالايدۇ، بىلىملىك بىلەلەيدۇ، ئەقىللىق ۋە بىلىملىك كىشىلەر تىلىكىگە يېتەلەيدۇ.

△ ئىلىم ئوگىنىش ئۈچۈن پۈتۈن ئۆمرۈڭنى سەرپ قىلغىن.

△ ئىلىم - مال - مۈلكى يوق كىشىگە ئوگىمەس بايلىق، نەسەبسىزگە ئۆزۈلمەس نەسەبتۇر.

△ ئىلىم بىلەن ئاق بۈيۈك يۈكسەك لىككە چىققىلى، ئاسمانىنىڭ قەھرىدىن تارتىپ زېمىنىنىڭ تەكتىگىچە سەيرقىلغىلى بولىدۇ.

ئەلا يۈۋ توپلىغان

يېزا قىزىنىڭ توپى

ئابدۇكېرىم قادىر فوتوسى

جانلىق، گۈزەل تىل بىلەن ئىپادىلگەندىن كېيىن شېئىر بولىدۇ.

يۇقىرىدا، بەزىدە بىر كۆرگەن نەرسە شېئىرغا ئاساس بولىدۇ، دېگەندىم، «چىغىر يول» ناملىق شېئىرىم ئەنە شۇنىڭ مىسالى.

بىز ئولتۇرىدىغان بىنانىڭ يېنىدىن ھەر كۈنى كەچ بىر يېگىت ئۆتەتتى ۋە قايسىدۇر بىر دېرىزىگە تەلمۈرەتتى. بۇ ھال كۆڭلۈمدە بىر شېئىر يېزىش ئىستىكىنى تۇغدۇردى-دە، مەن مۇنداق خىيال قىلدىم: بىر دېھقان يېگىت ھەر كەچتە كۆرۈنۈلۈقى مەھەللىسىدىكى چىرايلىق قىزنىڭ بېغىنىڭ يېنىدىن ئۆتىدۇ، قىز قەلبىدىمۇ ئۇ يېگىتكە نىسبەتەن ئوتلۇق ھېسسىيات پەيدا بولىدۇ.

بۇ شېئىرنى كىشىلەرگە ياقتى، خەنزۇچىغا تەرجىمە قىلىنىپ ژۇرناللاردا ئېلان قىلىندى.

بەزىدە بولسا ئۇزاق مۇددەتلىك ھايات تەجرىبىسى ئىلھامنىڭ مەنبەسى بولىدۇ؛ بەزىدە ئەسلەش، تەسەۋۋۇر قىلىشلارمۇ شائىرغا شېئىرىي ئىلھام بېرىدۇ.

1980-يىلى يېگى يىل مۇناسىۋىتى بىلەن بىر مۇشائىرە يېغىنى بولىدىغانلىقى ۋە مېنىڭ شېئىر ئوقۇيدىغانلىقىم ئوقتۇرۇلدى. يېگى يىلنىڭ يېگى غەلبىلەر ئېلىپ كېلىدىغانلىقى ھەققىدە نۇرغۇن شېئىرلار يېزىلىپ كەتتى، بۇنى تەكرارلىغۇم كەلمىدى، نېمىنى يېزىشنى ئويلاپ ئىككى كۈننى ئوتكۈزۈۋەتتىم، يېغىنغا بىر كۈنلا ۋاقىت قالدى، جىددىيىچىلىكتە ئولتۇرسام بىرەيلەن قەشقەردىن دادامنىڭ سالامىنى ۋە خەت-خالتىسىنى ئېلىپ كەلدى ۋە «دادىلىرى ھەم قەشقەردىكىلەر سىلىگە چوڭقۇر سالام ئېيتتى، ئۇلار سىلىنى بەك سېغىنىپتۇ» دېدى. بۇ قەشقەرگە بارمىغىنىمغا تۆت يىل بولغان ۋە تۇغۇلغان يۇرتۇم، دادام، ئۇرۇق - تۇغقانلىرىمنى تازا سېغىنغان چاغلىرىم ئىدى. يۇرتۇمنىڭ باغۇبوستانلىرى، توپىلاڭ بوللىرى، ئاق كۆڭۈل كىشىلىرى كۆز ئالدىمغا كېلىۋالدى. مېھمانىنى يولغا سېلىپلا قولۇمغا قەلەم ئالدىم. نېمىنى يازاي، باغلارنى-مۇ، يەل - يېمىشلەرنىمۇ؟

بىردىنلا يۇرتۇمنىڭ ئوتتۇرىسىدىن ئېقىپ ئۆتىدىغان تۇمەن دەريا سىئىمگە كەلدى ۋە شېئىرنىڭ ماۋزۇسى بولدى، شېئىرنىمدا تۆككەنلىرى، نۇزۇگۇمنىڭ كۆيلىرىدە باغرى قان خەلقنىڭ دىل ئازارى ئەكس ئەتكەنلىكىنى يازدىم، ئاخىرىدا يۇرتۇمغا بولغان ئېتىخار، سۆيۈنۈچ، غورۇر ۋە ئۇنىڭ كەلگۈسىگە بولغان ئارزۇ-ئارمانلىرىمنى ئىپادىلىدىم.

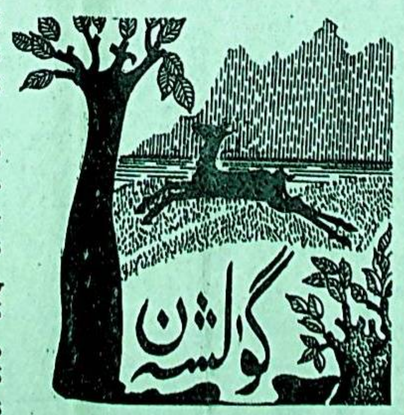
شېئىر ئىجادىيىتىدە شېئىرنى مۇزىكىدەك بېقىملىق، سۆرەتتەك گۈزەل قىلىدىغان نەرسە ئۇنىڭ تىلىدۇر. شۇڭا تىلغا كۆپ ئىشلەش كېرەك.

ئالتۇنمۇ سۇرتكەنسېرى پارقىرايدۇ، شېئىرمۇ خۇددى شۇنداق.

ئادەتتە شېئىرنى يېزىپ بولۇپ تاشلاپ قويۇمەن. بەزى شېئىرلار يېزىلىپ بولغاندىن كېيىن ئۆزگەكە ئەرزىمەيدۇ. ئۇنى ھېچبىر تارتىشماي تاشلىۋېتىمەن. بۇنىڭغا قايتا ئىشلەپ ئاۋارە بولمايمەن. بەزىبىر شېئىرلىرىمنى تۆزىتىشكە تۇغرا كەلسە قاچان ياخشىراق سۆز تاپسام شۇ چاغدا تۆزىتىمەن، ئاققا كۆچۈرۈۋېتىپمۇ يەنە تۆزىتىمەن.

ئاتاقلىق شائىر تېيچان ئېلىيۇپنىڭ «تۇرسۇنئاينىڭ خېلى كۆپ شېئىرلىرىدا دەۋرىمىز ئايالىرىنىڭ روھىي قىياپىتى خېلىلا تەسىرلىك، روشەن ئىپادىسىنى تاپقان. شۇنداقلا ئۇنىڭ لىرىكىلىرىدا ئايالالارغا خاس نازۇك ھېسسىياتمۇ گەۋدىلىك» دەپ يازغىنىدەك، شېئىرلىرىمدا تۇرمۇشنىڭ خىلمۇ خىل تەرەپلىرى بولۇپمۇ قىز-ئايالالارنىڭ تۇرمۇشىدىكى خىلمۇ خىل ۋەقە، ھادىسىلەرنى قىزىقارلىق بەدىئىي دېتال، ئوبرازلىق تەپەككۇر، گۈزەل بەدىئىي تىل ئارقىلىق ئىپادىلەشكە تىرىشىمەن، ئۇلارنىڭ ئەمگەك، تۇرمۇشى، خىزمىتى، سۆيگۈ - مۇھەببىتى، ئارزۇ - ئىستەكلىرى، گۈزەل ۋە نازۇك روھىي دۇنياسى ھېنىڭ يېزىش ئوبيېكتىمدۇر.

«ھايات» ناملىق شېئىرىمدا بىر ئانىنىڭ تەۋەللۇت پەيتىدىكى ھايات - ماماتلىق ئېلىشىشى، بالا تۇغۇلغاندىن كېيىن بالىنىڭ تۇنجى ئىگىسىنى ئاڭلىغان ئانىنىڭ روھىي دۇنياسى ناھايىتى ئىنچىكە، ئوبرازلىق ئىپادىلەنگەن. شېئىرلىرىمنىڭ تىلىغا ئىشلەيمەن ۋە سۆزلەرنى تاۋلاپ دەل جايىدا ئىشلىتىشكە تىرىشىمەن، شېئىرلىرىمدا پېرسونا ئاڭلار ئوبرازىنى ۋە ئۇنىڭ روھىي دۇنياسىنى ئىنچىكىلىك بىلەن تەسۋىرلەشكە كۈچ سەرپ قىلىمەن.

699 - سان

△ مەن ھېكايە يازغاندا، كۆپىنچە ئويلىنىپ باشقۇچىنى ئۆتكۈزمەي قويمايمەن. بۇنداق ئويلىنىپ ئۇسۇلى ھەم پايدىلىق، ھەم ئاۋارىچىلىك بىر ئىش، لېكىن ئادەتلىنىپ كەتكەندە قىلچە ئاۋارىچىلىك بىلىنمەيدىكەن...

- ماۋدۇن

△ ھېكايىنىڭ سىيۇژىتى قەھرىمانىنىڭ پائالىيىتىدىن قوزۇلىدۇ. شۇڭا سىيۇژىت مەقسەت ئەمەس. سىيۇژىتنى ئورۇنلاشتۇرۇشتىكى مەقسەت پېرسوناژنى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئىپادىلەش ۋە شۇ ئارقىلىق ھېكايىنىڭ مەركىزىي ئىدىيىسىنى تېخىمۇ روشەن يورىتىپ بېرىش، پېرسوناژنى مۇۋاپىق مۇھىتقا قويۇپ، ئۇنىڭ تىپىك ئالاھىدىلىكلىرىنى ئەڭ تولۇق، ئەڭ روشەن ئىپادىلەش. نەسىر خۇددى تۇرمۇش مۇزىيخانىسىغا ئوخشايدۇ. ئۇنىڭغا قويۇلغىنى بىرمەر تال جابدۇق، ئەسۋاب، بىرمەر پارچە قەغەز، فارفور بۇيۇم ۋە پارچە - پۇرات نەرسىلەر بولسىمۇ، چوقۇم ئىجتىمائىي مەزمۇننى چۈشەندۈرمەي قالمايدۇ.

- گې لىك

△ ياخشى نەسىر شېئىردۇر.

- ياك سۇ

△ دراما جەددىي ۋە بەكمۇ تەسىرچان بولۇشى كېرەك. ئەنە شۇنداق بولغاندىلا، ئۇ بىز ئۇچۇن ئىنتايىن زۆرۈر بولغان ئاكتىئورلۇق ھېس - تۇيغۇلارنى قوزغاتقۇچى بولۇپ خىزمەت قىلالايدۇ.

- گوركى

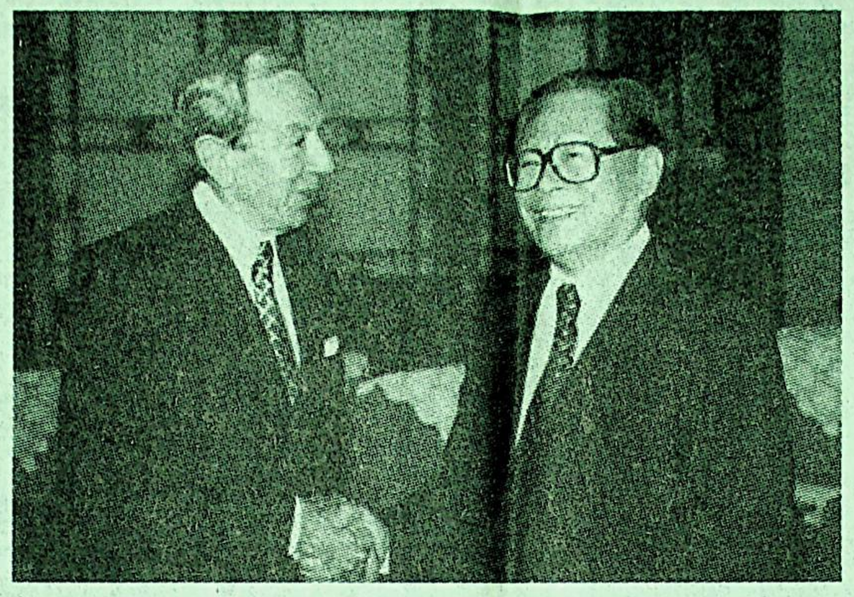
ئېزىزجان خۇدابەردى تەييارلىغان

يېپ ئىگىرىش

ئابلىز ئابدۇللا فوتوسى

جياڭ زېمىن، لى پېڭ ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى بىلەن كۆرۈشتى

رەئىس جياڭ زېمىن 11 - ئاينىڭ 20 - كۈنى بېيجىڭ «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن كۆرۈشتى. شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا زىيارەتكە كەلگەن ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدا ئىجابىي ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش تامامەن مۇمكىن، ئۇ كىلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ قايتا ۋەزىپە ئۆتىگەن مەزگىلدە، جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى يېڭىلىشى ۋە راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلدى.

كرىستوف جياڭ زېمىنغا كلىنتون زۇڭتۇڭنىڭ سالىمىنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: كلىنتون زۇڭتۇڭ مانىلادا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن ئۇچرىشىشنى كۈتمەكتە. ئامېرىكا - جۇڭگو ئوتتۇرىسىدىكى مۇقىم ۋە ئۇنۇملۇك ھەمكارلىق پۈتكۈل خەلقنارا جەمئىيەتنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى، ئىقتىسادىي تەرەققىيات سەۋىيىسى، تارىخىي ئارقا كۆرۈنۈشى ۋە قىممەت قارىشىنىڭ ئوخشاش بولماسلىقى نورمال ئەھۋال. جۇڭگو پۈتكۈل ئىنسانىيەت ھەمكارلىقى ۋە تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان تارىخىي يۆكسەكلىكتە تۇرۇپ 21 - ئەسىرگە نەزەر سېلىپ، دۆلەتلەر ئارا ئۆزئارا چۈشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، نورمال مۇناسىۋەت ئورنىتىش دۇنيا تىنچلىقىنى قوغداش ۋە دۇنيانىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئىنتايىن مۇھىم، دەپ قارايدۇ.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بۇنى ئىشقا ئاشۇرۇش ئۈچۈن سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى تەپەككۇرىنى چۆرۈپ تاشلاپ، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر سۆزلىشىش، ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىپ، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇناسىۋەتنى سوغۇققانلىق، ئوبيېكتىپ، ئەمەلىيەتچىل بولۇش ئاساسىدا بىر تەرەپ قىلىش لازىم. مۇشۇ مەسىلىنى ئوبدان ھەل قىلساقلا نىشاندىن ئادىشىپ قالمايمىز، تۇرلۇك كاشىلىلارنى توقۇنتۇپ، زېھنىمىزنى مەركەزلەشتۈرۈپ، دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى مۇھىم ئورتاق مەنپەئەتنى قوغدىيالايمىز.

ئۇ مۇنداق دېدى: «ساغلام، ياخشى جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش - جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭ تۈپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن ھەم بىزنىڭ بىرلىكتە تىنچ، مۇقىم، گۈللەنگەن، گۈزەل 21 - ئەسىر يارىتىشىمىزغا پايدىلىق.»

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا ئامېرىكا دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ئۆزئارا ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكىگە ھۆرمەت قىلىش ۋە بىر - بىرىنىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلاشماسلىق، باراۋەرلىكتە ئۆزئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش قاتارلىق مۇھىم پرىنسىپلار ئاساسىدا يەنمۇ ياخشىلىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىنى ئۈمىد قىلدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو - ئامېرىكا ئارىسىدا بەزى چوڭ ئىختىلاپلار بار، لېكىن بۇ جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ نورمال مۇناسىۋىتىگە توسقۇن بولماسلىقى لازىم.

كرىستوف لى پېڭ زۇڭلى بىلەن يەنە بىر قېتىم كۆرۈشكەنلىكىدىن خۇشال بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا جۇڭگونىڭ ئۆتكەن ئون نەچچە يىلدا قولغا كەلتۈرگەن كىشىنىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان مۇۋەپپەقىيەتلىرىگە ئەھمىيەت بېرىدۇ، جۇڭگو خەلقىنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىش ئىرادىسى ۋە تىرىشچانلىقىغا ھۆرمەت قىلىدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: دۇنيا گۈللەنگەن، ئېچىۋېتىلگەن، مۇقىم ۋە بىخەتەر جۇڭگونىڭ بولۇشىغا موھتاج.

كرىستوف جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى ئامېرىكىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگونىڭ كۆپ تەرەپ سوداتۈزۈلمىسىنى قوغداش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشقا قاتناشقانلىقىنى ئۈمىد قىلدۇ، جۇڭگو تەرەپ بىلەن سۆھبەتنى كۆچەيتىپ، بالدۇراق كېلىشىم ھاسىل قىلىشنى قولغا كەلتۈرۈشنى خالايدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشكە ئىجابىي پوزىتسىيە تۇتۇپ كەلدى، جۇڭگو ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشنى يولغا قويدى، جۇڭگو خەلقارا بازار رىقابىتىگە قاتناشقانلىقىنى خالايدۇ.

جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىش مەسىلىسى ئۇزۇندىن بۇيان ھەل بولماي كەلدى، بۇنورمال، ئادىل ئىش ئەمەس، جۇڭگو ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ئالدىغا قاراش پوزىتسىيەسىنى قوللىنىپ، قىينىچىلىقلارنى تۇغدۇرماسلىقى، بۇ مەسىلىنى بالدۇراق ھەل قىلىشنى ئۈمىد قىلدۇ.

كرىستوف جۇڭگونىڭ مۇھىت ئاسراش جەھەتتە كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقىنى مەدھىيىلىدى، ئۇ مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەت يۇقىرى قاتلامدىكىلىرىنىڭ ئالاقىسى ئىككى دۆلەتنىڭ مۇھىت ئاسراش قاتارلىق ساھەدىكى كونكرېت ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرىدۇ، ئامېرىكا تەرەپ بۇنىڭغا ئىنتايىن ئەھمىيەت بېرىدۇ.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ جياڭ زېمىن ۋە لى پېڭ روسىيە دىپلوماتىيە مىنستىرى بىلەن كۆرۈشتى
△ چياۋ شى فەن ۋېنتوگنى يوقلىدى
△ چياۋ شى ۋېيىۋەنجاڭ خېنېي توقۇمىچلىق شىركىتىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى
△ چياۋ شى دۇمبي بىلەن كۆرۈشتى
△ خۇ جىنتاۋ، رۇئ يېرېن ياپونىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى
△ جۇ رۇڭجى گېرمانىيە بېتاسمان گۇرۇھى شىركىتىنىڭ مۇدىرى بىلەن كۆرۈشتى
△ ۋۇ باڭگو چاۋشيەنلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى
△ روسىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنستىرى يۇي جىڭۋۇ شاڭجياڭ بىلەن كۆرۈشتى
△ كونستانتىنسكو رۇمىنىيىنىڭ يېڭى بىر نۆۋەتلىك زۇڭتۇڭلۇقىغا سايلاندى
△ كورىيە زۇڭتۇڭى جن يۇڭسەن ۋېيتنام، فىلىپپىن ۋە مالايسىيالاردا زىيارەتتە بولىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

چەن چىچىن پرىماكوۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنستىرى چەن چىچىن بۈگۈن بۇ يەردە زىيارەتكە كەلگەن روسىيە دىپلوماتىيە مىنستىرى پرىماكوۋ بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئىككى تەرەپ بىردەك 21 - ئەسىرگە يۆزلىنىدىغان ستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق شېرىكلىك مۇناسىۋىتىنى تىرىشىپ ئورنىتىدىغانلىقى ۋە راۋاجلاندۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

پرىماكوۋ مۇنداق دېدى: مەن ئەمدىلا شاڭخەينى زىيارەت قىلىپ كەلدىم، شاڭخەينىڭ تەرەققىياتى مەندە چوڭقۇر تەسىرات قالدۇردى. ئۇ جۇڭگونىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا قولغا كەلتۈرگەن زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تەبرىكلىدى ھەمدە جۇڭگو قانچىكى قۇدرەت تاپسا، مەزكۇر رايونىنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا شۇنچە پايدىلىق، دېدى.

چەن چىچىن مۇنداق دېدى: بۇ يىل 4- ئايدا ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى جۇڭگو بىلەن روسىيە ئارىسىدا ستراتېگىيىلىك ھەمكارلىق - شېرىكلىك مۇناسىۋىتى ئورنىتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى، بۇ خەلقئارادا ئىجابىي ئىنكاس پەيدا قىلدى. جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ بىر - بىرىگە ياخشى دوست، ياخشى شېرىك، ياخشى قوشنا ئورنىدا مۇئامىلە قىلىپ، ھەمكارلىقنى ھاسىل قىلدى.

ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى توغرىسىدا چەن چىچىن مۇنداق دېدى: بۇ يىل 4 - ئايدا ئىككى دۆلەتنىڭ ئالىي رەھبەرلىرى كۆرۈشكەندە، ئىقتىساد - سودا مۇناسىۋىتى مەسلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى. شۇنداقلا مۇشۇ ئەسرىنىڭ ئاخىرىدا جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ سودا سوممىسىنى ئاز دېگەندە 20 مىليارد دوللارغا يەتكۈزۈش توغرىسىدا ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى.

چەن چىچىن چېگرا مەسلىسى توغرىسىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن روسىيە 4300 كىلومېتردىن ئارتۇق ئورتاق چېگرىغا ئىگە، ئىككى تەرەپنىڭ كۆپ يىل تىرىشىشى ئارقىلىق جۇڭگو - روسىيە چېگرا مەسىلىسى توغرىسىدىكى سۆھبىتى ۋە چېگرا ئۆلچەش خىزمىتى مۇھىم نەتىجىگە ئېرىشتى . شەرقىي- غەربىي بۆلەك چېگرا كېلىشىمىنىڭ ئىمزالانغانلىقى ۋە كۆچەك ئىگە بولغانلىقى ئارقىسىدا ئىككى دۆلەت چېگرىسىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى قانۇنىي شەكىل بىلەن مۇئەييەنلەشتۈرۈلدى. بىز روسىيە زۇڭتۇڭىنىڭ بېقىندا روسىيە چېگرا سىياسىتىنىڭ تۈپ پرىنسىپىنى تەستىقلىغانلىقىغا دىققەت قىلدۇق، بىز روسىيە تەرەپنىڭ تۈپ پرىنسىپ جۇڭگو بىلەن روسىيىنىڭ چېگرا سۆھبىتى ۋە چېگرا

تايلاندتىكى بەش پارتىيە يېڭى ھۆكۈمەت قۇرۇش ئۇسۇلىنى كېڭەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، مەنگۇ، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. تايلاند قارانچوق

يەنىقى يىللاردىن بۇيان پاكستان يېزا ئىگىلىكىنى ماشىنلاشتۇرۇشنا زور ئىلگىرىلەشكە ئېرىشتى.
سۈرەتتە: دېھقانلار ماشىنا بىلەن خامان تەپىۋاتقىنى.
«خالىق گېزىتى»دىن

تايلاند قارانچۇق تېلېگراممىسى. تايلاند قارانچۇق ھۆكۈمىتىگە قاتناشقان تايلاند پارتىيىسى بىلەن ئومۇمىي پارتىيىسى، سوتسيال ھەرىكەت پارتىيىسى، تايلاند ئاۋام پارتىيىسى ۋە خەلق پارتىيىسى مۇشۇ ئايدىكى 17 - كۈنى كەچتە بىرلىكتە بىلەن ھۆكۈمەت تەشكىل قىلىش ئۈستىدە كېڭىشىشكە باشلىدى ھەم بۇگۈن بىلەن ھۆكۈمەت قۇرۇش مەسلىسى توغرىسىدا داۋاملىق كېڭەشتى.

تايلاند ئىچكى ئىشلار مىنىستىرلىكى بۇگۈن مۇشۇ ئايدىكى 17 - كۈنى

جۇڭگو - ئامېرىكا بىرلەشمە ئىقتىساد كومىتېتىدىكى 9 - قېتىملىق يىغىنى ئايا غلاشتى

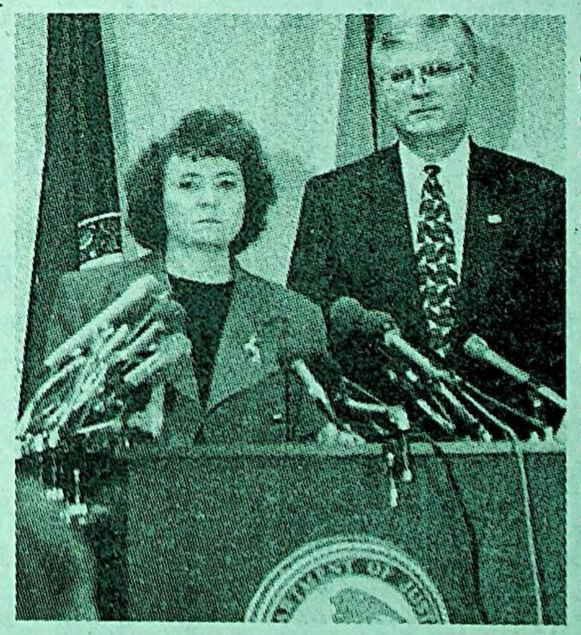
شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 19 - نويابىر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ مالىيە مىنىستىرى لىيۇ جۇڭلى بىلەن ئامېرىكىنىڭ مالىيە مىنىستىرى رۇببن بىرلىكتە رىياسەتچىلىك قىلغان جۇڭگو - ئامېرىكا بىرلەشمە ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ 9 - قېتىملىق يىغىنى مۇشۇ ئايدىكى 19 - كۈنى ۋاشىنگتوندا مۇۋەپپەقىيەتلىك ئايا غلاشتى، ئىككى تەرەپ يىغىنىڭ نەتىجىسىگە ئىجابىي باھا بەردى.

يىغىن ئايا غلاشقاندىن كېيىن، ئىككى تەرەپ بىرلىكتە ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلار ئىنى كۆتۈۋېلىش يىغىنىدا لىيۇ جۇڭلى مۇنداق دېدى: بۇ قېتىمقى يىغىندا ئىككى تەرەپ ھەمكارلىشىش روھىغا ئاساسەن تولۇق كېڭىشىش ئاساسىدا مەسىلەرنى كەڭ دائىرىدە مۇزاكىرە قىلىپ، بىر - بىرىنىڭ مەيدانىنى چۈشەندى، يىغىن جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا ئارىسىدا ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن كېلىدىغان ئىقتىساد - سودا ھەمكارلىقىنى يەنمۇ قانات يايدۇرۇشقا پايدىلىق. ئارقىدىنلا لىيۇ جۇڭلى يەنە جۇڭگو مۇخبىرلىرى زىيارىتىنى قوبۇل قىلىپ مۇنداق دېدى: بۇ «ئىجابىي، ئەمەلىي يىغىن بولدى»، «ھەمكارلىشىش روھى گەۋدىلەندۇرۇلدى».

رۇببىن مۇنداق دېدى: بۇ «ئىنتايىن ئەھمىيەتلىك يىغىن» بولدى، بۇ ئىككى تەرەپنىڭ بىر - بىرىنىڭ ئىقتىسادىي قارىشىلىرىنى يەنمۇ چۈشىنىشى «تېپىلغۇسىز پۇرسەت» بىلەن تەمىن ئەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: ئىككى دۆلەتنىڭ ھەر ساھەدىكى ئەمەلدارلىرىنىڭ مۇشۇنداق يىغىنى دائىم ئۆتكۈزۈپ تۇرۇشى ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىغا «ئىنتايىن پايدىلىق».

ئىككى تەرەپ بىرلەشمە ئىقتىساد كومىتېتىنىڭ كېلەر نۆۋەتلىك يىغىنىنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈشكە قوشۇلدى.

لىيۇ جۇڭلى يىغىن ئايا غلاشقاندىن كېيىن جۇڭگو مۇخبىرلىرىغا ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن زۇڭتۇڭى گورلىنىڭ مۇشۇ ئايدىكى 18 - كۈنى ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكەنلىكى ئەھۋالىنى تونۇشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: كۆرۈشۈش ئەمەلىي، دوستانە كەيپىياتتا ئۆتتى، ئىككى تەرەپ سىجىل تەرەققىيات، مۇھىم ئاسراش، سودا ھەم ئىقتىسادىي ھەمكارلىق قاتارلىق مەسىلەلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلەشتى.

ئامېرىكا فېدېراتسىيە دائىرىلىرى 11 - ئايدىكى 18 - كۈنى ئامېرىكا مەركىزىي ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ ئەمەلدارى نىككېلسونىنىڭ روسىيە ئاخبارات ئىلپاراتىنى مەخپىي ئاخبارات بىلەن تەسلىگەنلىكى ۋە تەسلىشكە ئۇرۇنغانلىقى سەۋەبلىك قولغا ئېلىنغانلىقى ۋە ئەيىبلىنگەن لىكسى جاكارلىدى.
سۈرەتتە: ۋېرگىنىيە شىرقىي قىسىم يەرلىك تەپتىش مەكىمىسىنىڭ ئەمەلدارى فېيى (سولدا) فېدېراتسىيە سوت مەكىمىسىدە ئۇنىجى قېتىم نىككېلسون سوراق قىلىنغاندىن كېيىن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنى ئۆتكۈزدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

11-ئاينىڭ 16-كۈنى زايىرنىڭ گوما شەھىرىدە بىر قىسىم رۋاندا مۇساپىرلىرى يۇرتىغا قايتىش ئۈچۈن يۇك ئاپتوموبىلىغا چىقتى. مۇشۇ ئاينىڭ 15-كۈندىن ئېتىبارەن ئىككى كۈن ئىچىدە تەخمىنەن 200 مىڭ رۋاندالىق خوتۇن مۇساپىر زايىردىن رۋاندىغا قايتى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن ھېيروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسلىسى توغرىسىدا قايتا سۆھبەتلىشىشكە باشلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 18 - نويابىر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاگلىتىشىغا قارىغاندا، ئىسرائىلىيە، پەلەستىن ۋەكىللىرى مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى كەچتە ئىئوردان دەرياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى جېرىكو شەھىرىدە ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھېيروندىن چېقىپ كېتىشى توغرىسىدا يېڭىباشتىن سۆھبەتلىشىشكە باشلىغان. ئىسرائىلىيە تەرەپ ھېيروندا گۇمانلىق جىنايەتچىنى قوغلاپ تۇتۇش ھوقۇقىغا ئىگە بولۇشنى تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالغانلىقتىن، بۇ قېتىمقى سۆھبەتتە ھېچقانداق ئىلگىرىلەش بولمىغان.

ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى مودىكاي شۇ كۈنى سۆز قىلىپ، ئىسرائىلىيە تەرەپ ھېبرونىنى پەلەستىن ھاكىمىيىتىگە تۇتكۈزۈپ بەرگەندىن كېيىنمۇ يەنىلا «ھەرىكەت ئەركىنلىكى»دىن بەھرىمەن بولۇشى كېرەك، دېگەن، ئەمما بۇ تەشەببۇس پەلەستىن تەرەپنىڭ قەتئىي قارشى تۇرۇشىغا ئۇچرىغان.

خەۋەرلەرگە قارىغاندا، پەلەستىن - ئىسرائىلىيە سۆھبىتىدە يەھۇدىيلار توپلىشىپ ئولتۇراقلاشقان رايوندىكى شوخادا كوچىسىنى قايتا ئېچىۋېتىش مەسلىسىمۇ مۇزاكىرە قىلىنغان. ئىسرائىلىيە تەرەپ بىخەتەرلىككە كاپالەتلىك قىلىش ئاساسىدا پەلەستىنلىكلەرگە بۇ كوچىنى ئېچىۋېتىشكە قوشۇلغان. بۇ ھەقتە پەلەستىن تەرەپ ئىسرائىلىيە تەرەپتىن بۇ كوچىنى ئېچىۋېتىش ۋاقىت جەدۋىلىنى بەلگىلەشنى تەلەپ قىلغان.

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، ياڭزىجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش

نومۇرى: Z/ 0002 ــ CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 ــ 57)

1996 ـ يىل 11 ـ ئاينىڭ 23 ـ كۈنى (شەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ئۇرۇمچى شەھىرىدە كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشنى سىناق قىلىش لايىھىسى يولغا قويۇلۇشقا باشلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز لى جىڭسۇڭ خەۋىر قىلدى: 11ـ ئاينىڭ 8ـ كۈنى ئېچىلغان ئۇرۇمچى شەھىرىنىڭ كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشنى سىناق قىلىش خىزمىتى يىغىندا، ئۇرۇمچى شەھىرىدە كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشنى سىناق قىلىش لايىھىسىنىڭ رەسمىي يولغا قويۇلغانلىقى جاكارلاندى.

ئۇرۇمچى شەھىرى 1996ـ يىلى گوۋۇيۇەننىڭ قوشۇلۇشى بىلەن مەملىكەت بويىچە كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش سىناق قىلىنىدىغان 58 شەھەرنىڭ بىرى قىلىندى. «كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش» ــ شەھەرنىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋە ئۇنۇمۇبرسال ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، كارخانىنى پۈتكۈل ماكرولۇق ئىقتىساد ئىچىگە قويۇپ، مېخانىزمنى ئۆزگەرتىش، ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ئارقىلىق كارخانا ئىسلاھاتى بىلەن بىرلەشتۈرۈشتىن ئىبارەت. مەملىكەت بويىچە 18 شەھەرنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاش ــ كارخانىلارنىڭ قەرز نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىش، كارخانىلارنى يۈكتىن قۇتۇلدۇرۇش، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەمەلىي كۈچىنى كۈچەيتىش قاتارلىق جەھەتلەردە ياخشى ئۈنۈم بېرىپ، دۆلەت بىلەن كارخانىلارنىڭ قېينىچىلىقتىن قۇتۇلۇشتا ماگىدىغان يولى دەپ قارالماقتا.

سىناق لايىھىسىدە بىرىكىش تېپىدىكى ئىقتىسادىي ئەندىزە ئاساسىدا ھازىرقى قاتمۇقات قۇرۇلۇش قىلىش ۋەزىيىتىنى بۇزۇپ تاشلاشنى قولغا كەلتۈرۈش، مەركەز، ئاپتونوم رايون، بىكتۇەن، شەھەرگە قاراشلىق كارخانىلارنىڭ مەمۇرىي تەۋەلىك مۇناسىۋىتىنى بۇزۇپ تاشلاشقا ئىلھام بېرىش، ئۆز ئارا پايدا قاتنىشىش، ئۆز ئارا قوشۇلۇش ياكى گۇرۇھلاشقان تىجارەتنى يولغا قويۇش، بىرىكمە ئىقتىسادىي قۇرۇلمىنى شەكىللەندۈرۈپ، رايون ئىقتىسادىي ئەۋزەللىكىنى پېتىلدۈرۈش ئوتتۇرىغا قويۇلدى.

سىناق لايىھىسىدە 1996ـ يىلى تۇنجى تۇركۈمدە توققۇز كارخانىدا زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىش سىنىقى ئېلىپ بېرىش پىلانلاندى، «شىركەت قانۇنى» بويىچە ھەربىر شىركەت قېلىپلاشتۇرۇلدى، «چوڭ كارخانىلارنى تۇتۇش، كىچىك كارخانىلارنى قويۇۋېتىش» پرىنسىپى بويىچە، 1996ـ، 1997ـ يىللىرى شىنجاڭ پولات-تۆمۈر گۇرۇھى قاتارلىق 20 كارخانا گۇرۇھىغا نۇقتىلىق مەدەت بېرىلىدۇ، قوشۇۋېتىش، شېرىك مەبلەغ سېلىش، ھەمكارلىشىش قاتارلىق شەكىللەرنى قوللىنىش ئارقىلىق دۆلەتنىڭ بىر تۇركۈم كىچىك كارخانىلىرى ئۆزگەرتىپ قۇرۇلىدۇ.

يېقىندا ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى غوپۇر ئابدۇللا سۆز قىلىپ ھەرقايسى تارماقلارنىڭ چوڭ تەڭشەش ئىسلاھات ئېڭىنى تۇرغۇزۇپ، ئۆز تارمىقىنىڭ مەنپەئىتىنى دەپ سىناق خىزمىتىگە توسقۇنلۇق قىلماسلىقنى، مەۋقەنى دۆلەت، ئاپتونوم رايون ۋە ئۇرۇمچى شەھىرى چىقارغان بىر قاتار سىياسەتلەرنى ئەستايىدىل ئىجرا قىلىپ، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ كاپىتال قۇرۇلمىسىنى ياخشىلاشنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

«دېڭ شياۋپىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا» ۋە «ج ك پ 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 ـ ئومۇمىي يىغىن ھۆججەتلىرىدىن ئوقۇشلۇق»نىڭ ئۇيغۇرچە، قازاقچىسى نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى

ئۆز خەۋىرىمىز. ج ك پ مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ كۆڭۈل بۆلۈشى، قوللىشى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئالاقىدار تارماقلارنىڭ تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى بىلەن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى «دېڭ شياۋپىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى توغرىسىدا» ۋە «ج ك پ 14ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6ـ ئومۇمىي يىغىنى ھۆججەتلىرىدىن ئوقۇشلۇق» دېگەن ئىككى كىتابنىڭ ئۇيغۇرچە، قازاقچە نۇسخىسىنى تەرجىمگە ئۈيۈشتۇردى، شىنجاڭ خەلق نەشرىياتى رەسمىي تەشكىللەپ نەشر قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئۇزاقتىن بۇيان ئاز سانلىق مىللەتلەر يېزىقىدىكى نەزەريە ئۆگىنىش كىتابلىرى خەنزۇچە يېزىقتىكى كىتابلار بىلەن تەڭ نەشر قىلىنماي، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىنىڭ ئۆگىنىشگە ئېغىر تەسىر يېتىپ كەلگەنىدى. 6ـ ئومۇمىي يىغىن روھىنى تېخىمۇ ياخشى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش، ئاز سانلىق مىللەت كادىرلىرىغا ئۆگىنىش كىتابلىرىنى ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىش ئۈچۈن، مەركىزىي كومىتېت تەشۋىقات بۆلۈمى يۇقىرىقى ئىككى كىتابنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ تەرجىمە ۋە نەشرىگە بىۋاستە ئۈيۈشتۇرۇشىنى ئالاھىدە تەستىقلىدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى سەۋىيىسى بىر قەدەر يۇقىرى تەرجىمانلارنى تەرجىمگە ئۈيۈشتۇردى. بۇ خىزمەتكە تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ ئىككى مۇئاۋىن باشلىقى رىياسەتچىلىك قىلدى، تەرجىمانلار ۋە ئالاقىدار كەسپىي خادىملار جاپالىق ئىشلەپ، ناھايىتى قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا تەرجىمە ۋەزىپىسىنى تاماملىدى.

ھازىر بۇ ئىككى كىتابنىڭ ئۇيغۇرچە، قازاقچە نۇسخىسى خەنزۇچە يېزىقتىكى كىتاب بىلەن تەڭلا نەشر قىلىنىپ تارقىتىلدى.

ئاپتونوم رايون ئاچقان يېزا ئىقتىسادىنى تەھلىل قىلىش يىغىنى كېلەر يىللىق يېزا ئىگىلىكى خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى:

ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرايلى

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت، نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋىر قىلدى: ئاپتونوم رايونلىق 1996ـ يىللىق يېزا ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىنى تەھلىل قىلىش يىغىنى مۇشۇ ئاينىڭ 20ـ كۈندىن 22ـ كۈنگىچە، ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسىنىڭ پەن-تېخنىكا نەتىجىلىرىنى ئالماشتۇرۇش سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلارنىڭ يېزا-ئىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىگە مەسئۇل رەھبەرلىرى، ھەرقايسى ۋىلايەت، ئوبلاستلىق پارتكومنىڭ يېزا خىزمىتى بۆلۈمى ۋە دېھقانچىلىق باشقارمىسى (ئىدارىسى) سۇ ئىشلىرى باشقارمىسى (ئىدارىسى) چارۋىچىلىق باشقارمىسى (ئىدارىسى)لىرىنىڭ باشلىقلىرى، ئاپتونوم رايوندىكى مۇناسىۋەتلىك نازارەت، ئىدارە ۋە بىكتۇەن يېزا ئىگىلىك ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىرى بولۇپ جەمئىي 110 كىشى يىغىنغا قاتناشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ، ئاپتونوم رايوننىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېك يىغىنغا قاتناشتى ۋە سۆز قىلدى.

جاڭ خېك سۆزىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997ـ يىللىق يېزا ئىگىلىك خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە خىزمەت ۋەزىپىسىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ مۇنداق دېدى: كېلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىك خىزمىتىنىڭ يېتەكچى ئىدىيىسى يەنىلا «ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش» ، يېزا ئىگىلىك ئىقتىسادىدا بىرىنچىدىن، چارۋىچىلىقنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىش، ئىككىنچىدىن، يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىشنى گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. كونكرېت نىشان مۇنداق: يېزا ئىگىلىك ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتىنى 24 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈش، ئاشلىق ھوسۇلىنى 200ـ300 مىڭ تونىنا ئاشۇرۇش؛ پاختا ھوسۇلىنى 100 مىڭ تونىنا ئاشۇرۇش؛ دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ساپ كىرىمىنى 150ـ200 يۈەن ئاشۇرۇش.

جاڭ خېك مۇنداق تەكىتلىدى: يۇقىرىقى نىشانغا يېتىش ئۈچۈن 1997ـ يىلى تۆۋەندىكى بىر قانچە جەھەتتىكى خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق چىڭ تۇتۇش كېرەك:

1. ئاشلىق، پاختا ھوسۇلىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئاشۇرۇش كېرەك. ناھىيىنى بىرلىك قىلىپ، ئاشلىق، پاختا ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش تەدبىرلىرىنى چىڭ تۇتۇپ ئەملىيلەشتۈرۈپ، ئاشلىق، پاختا ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىش لازىم. ئاپتونوم رايونىڭ ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى 24 مىليون مو ئەتراپىدا كونترول قىلىش كېرەك. كۆممىقوناق ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشنى بۆسۈش ئېغىزى قىلىپ، سۇلياۋ يوپۇق يىپىپ تېرىلغان كۆممىقوناق كۆلىمىنى بۇ يىلقى 2 مىليون 113 مىڭ مودىن 3 مىليون 300 مىڭ موغا يەتكۈزۈش؛ ئېگىزلىگى تېرىلىدىغان كۆممىقوناق كۆلىمىنى بۇ يىلقىدىن بىر ھەسسە كېڭەيتىپ، 2 مىليون 150 مىڭ موغا يەتكۈزۈش، كۆممىقوناقنىڭ بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇش ئارقىلىق، ئاشلىق ھوسۇلىنى 250 مىڭ تونىنا ئاشۇرۇشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك؛ كېلەر يىلى سۇلياۋ يوپۇق يىپىپ تېرىلىدىغان بۇغداي كۆلىمىنى 1 مىليون موغا كېڭەيتىش كېرەك. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىنى 13 مىليون موغا يەتكۈزۈشكە كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئەندىزىسى بويىچە پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسىنى پائال يولغا قويۇپ، كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يىپىپ تېرىلىدىغان كېۋەز كۆلىمىنى 6 مىليون موغا يەتكۈزۈپ، ئۇنىڭ ئومۇمىي كېۋەز تېرىلغۇ كۆلىمىدە ئىگىلىگەن نىسبىتىنى % 76 تىن ئاشۇرۇش لازىم.

(ئاخىرى 4 ـ بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۈيۈشمىسى 7 ـ نۆۋەتلىك دائىمىي كومىتېتنىڭ 8 ـ سانلىق يىغىنىنى ئۆتكۈزۈپ، «ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچى ـ خىزمەتچىلەرنىڭ كەسپىي ئەخلاق

شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى پارتىيە ئىستىلى ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئوبۇل خەۋىر قىلدى: شىنجاڭ يولۇچى توشۇش تۈزۈملەرنى تۈزۈپ يولغا قويۇش بىلەن بىللە، رەھبىرى كادىرلارنىڭ كىرىمىنى،

«ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىك كەسپىي ئەخلاق قۇرۇلۇشى توغرىسىدا پىكىر»نى ماقۇللىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز كالك پىلك خەۋىر قىلىدۇ: ئاپتوموم رايونلۇق باش ئىشچىلار ئۇيۇشمىسى 11-ئايىنىك 21-كۈنى 7-نۆۋەتلىك دائىمىي كومىتېتىنىك 8-سانلىق يىغىنىنى ئۆتكۈزۈپ، «ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا كەسپىي ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدا پىكىر»نى قاراپ چىقتى ۋە ماقۇللىدى.

بۇ «پىكىر»نىك ئاساسىي مەزمۇنى مۇنداق: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى ئارىسىدا جاپاغا چىداپ ئىگىلىك تىكلەش خالىس تۆھپە قوشۇش، خىزمەت ئورنىنى سۆيۈش، كەسپىنى قەدىرلەش، لەۋزىدە تۇرۇش، ئىنتىپاقلىشىش، ئۆز ئارا ياردەم بېرىشتەك بەش خىل روھنى تەشەببۇس قىلىش ۋە تىكلەش، ھەر مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرىنى ئىنتىپاقلاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك ماددىي مەدەنىيەت ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشقا سەپەرۋەر قىلىشتىن ئىبارەت.

ئۆمەرجان ھېمىت زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچىلەرنى يەل گۈمپىسى بىلەن داۋالاپ، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى

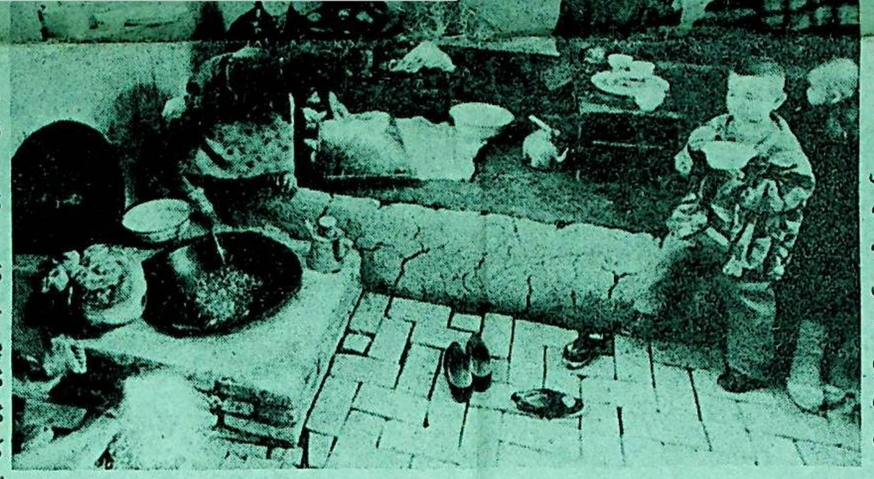
ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىئاي ياقۇپ خەۋىر قىلىدۇ: يېقىندىن بۇيان ئالاھىدە ئىقتىدارغا ئىگە ئۆمەرجان ھېمىت ئۇرۇمچىدە زەھەرلىك چېكىملىككە ئۆگىنىپ قالغان بىر قىسىم ياشلارنى يەل گۈمپىسى ئارقىلىق داۋالاپ، ياخشى ئىجتىمائىي ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

بىرنەچچە يىل ئىلگىرى ئۆمەرجاندا باشقىلارغا ئوخشىمايدىغان بىر خىل ئالاھىدە ئىقتىدارنىك بارلىقى بايقالغان، 1995-يىلى دۆلەت ئاناتوميە پەنلىرى خىزمىتى گۇرۇپپىسى ۋە دۆلەت تەنتەربىيە كومىتېتىنىك چامباشچىلىق تەتقىقاتى ئاكادېمىيسى تەكشۈرۈش ئارقىلىق ئۇنىڭدا ھەققەتەن بىر قەدەر كۆچلۈك، ئالاھىدە ئىقتىدارنىك بارلىقىنى تەكشۈرۈپ ئىسپاتلىغاندى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۆمەرجان نۇرغۇنلىغان كېسەللەرنى يەل گۈمپىسى ئارقىلىق داۋالاپ ساقايتىپ، جەمئىيەتتە تونۇلۇشقا باشلىغاندى. يېقىندىن بۇيان ئۇ جەمئىيەتتىكى يولدىن ئېزىپ، زەھەرلىك چېكىملىك چېكىش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۆزىنى نابۇت قىلىپ، ئاتا-ئانىسىنى زار-زار قاقشىتىپ، جەمئىيەت كەيپىياتىنى بۇزۇۋاتقان بىر قىسىم ياشلارنى يەل گۈمپىسى ئارقىلىق داۋالاپ، ئۇلارنى قوتقۇزۇۋېلىشنى كۆڭلىگە پۈكتى ۋە سىناق تەرىقىسىدە داۋالاپ، ئۇنۇم قازاندى، شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ ئۆز ئۆيىنى داۋالاش ئورنى قىلىپ، زەھەرلىك چېكىملىك چەككۈچىلەرنى رەسمىي داۋالاشقا كىرىشتى. مۇخبىر ئۆمەرجاننىك ئۆيىگە داۋالىنىش ئۈچۈن كەلگەن زەھەرلىك چېكىملىك چېكىشكە ئۆگىنىپ قالغان بىر قىسىم ياشلارنى ۋە ئۇلارنىك ئاتا-ئانىلىرىنى زىيارەت قىلغاندا، ئۇلار كۆزلىرىگە ياش ئالغان ھالدا ئۆمەرجاننىك تەرىپىنى قىلىشىپ كەتتى. ئوغلىنى داۋالىتىۋاتقىلى 18 كۈن بولغان بىر ئاياللىنىك ئېيتىشچە، ئۇنىك ئوغلى بۇ يىل 18 ياشنا بولۇپ، زەھەرلىك چېكىملىككە ئۆگىنىپ قالغىنىغا خېلى مەزگىل بولۇپ قالغان، ئۇلار ئوغلىنى بۇ يولدىن توسۇش ۋە ئۇنىك سالامەتلىكىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ئۈچۈن نۇرغۇن پۇل خەجلەپ، تۇرلۇك ئامالларنى قوللانغان بولسىمۇ، ھېچقايسىسىنىك ئۇنۇمى بولمىغان. كېيىن ئۆمەرجاننىك يېنىغا بېلىپ كەلگەن. ئۆمەرجان بۇ بالىنى يەل گۈمپىسى ئارقىلىق داۋالاشقا باشلىغان، داۋالاش جەريانىدا ئۆمەرجان بۇ بالىنى جىسمانىي جەھەتتىلا ئەمەس، روھىي جەھەتتىن داۋالاشقىمۇ ئەھمىيەت بەرگەن، نەتىجىدە ئىككى ھەپتە ئۆتكەندىن كېيىن بالىنىك سالامەتلىكى بارا-بارا ئەسلىگە كېلىپ، چىرايىغا قان يۈگۈرۈپ، تاماقتىمۇ كىرىشىپ قالغان ۋە زەھەرلىك چېكىملىكنى خۇمار قىلمايدىغان بولغان.

مۇخبىر ئۆمەرجاننى زىيارەت قىلغاندا ئۇ مۇنداق دېدى: بىر قىسىم ياشلىرىمىز زەھەرلىك چېكىملىك چېكىپ، روھىي جەھەتتە زەخمىلىنىپ، ياشلىق باھارىنى بىكارغا نابۇت قىلىۋاتىدۇ. بۇنداق يامان ئىللەتنى تۈگىتىشتە پۈتۈن جەمئىيەتنىك، جۈملىدىن ھەر بىر پۇقرانىك ئورتاق مەسئۇلىيىتى بار، مەن ئۆزۈمدىكى ئالاھىدە ئىقتىدارغا ئىگە زەھەرلىك چېكىملىك چېكىپ ئۆزىنى نابۇت قىلىۋاتقان ياشلارنى قوتقۇزۇۋېلىش ئۈچۈن ئۇلارنى ھەقسىز داۋالاۋاتىمەن. بۇ مېنىك جەمئىيەت ئۈچۈن قوشقان ئازراق تۆھپەم بولۇپ قالسا دەيمەن. ئەگەر مەن قانچە كۆپ ئادەمنى زەھەرلىك چېكىملىكتىن ئىبارەت ئالۋاستىنىك قولىدىن قوتۇلدۇرۇپ ئالالىسام، بۇ مەن ئۈچۈن شۇنچىلىك زور خۇشاللىق بولىدۇ.

سۈرەتتە: ئۆمەرجان ھېمىت زەھەرلىك چېكىملىك چېكىشكە ئۆگىنىپ قالغان مەلۇم بىر ياشنى يەل گۈمپىسى بىلەن داۋالىماقتا ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەت نىياز فوتوسى

توقسۇن ناھىيىسىدىكى ئىغىر كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان جايلارنى قايتا كۆللەندۈرۈش خىزمىتىنىك تەرەققىياتى تېز بولدى. قىش كىرىشتىن ئىلگىرى ئاپەتكە ئۇچرىغان 83% ئامما يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى.

سۈرەتتە: غولبويى يېزىسىنىك ئويمان كارىز كەنتىدىكى ئەخمەت سەپەر ھۆكۈمەت ياردەم قىلغان 6000 يۈەن پۇلغا تۆت ئىغىزلىق ئۆي سېلىۋالدى.

ئۆز مۇخبىرىمىز ياۋ شىنشېك فوتوسى

شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى «ئۇيغۇر 12 مۇقامى»نى ئالىي مەكتەپلەر سەھنىسىدە ياڭرىتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئامىنە ئابدۇرېشىت خەۋىر قىلىدۇ: «ئۇيغۇر 12 مۇقامى»نىك شان-شۆھرىتىنى نامايان قىلىپ، ئۇنى ئەۋلادلارغا چوڭقۇر چۈشەندۈرۈش، تەشۋىق قىلىش، ئۆزلەشتۈرۈش ئۈچۈن، شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى ئۇرۇمچىدىكى ھەرقايسى ئالىي مەكتەپ، تېخنىكۇملارغا بېرىپ، مۇقام ساداسىنى ئالىي مەكتەپلەر سەھنىسىدە ياڭرىتىپ، ئوقۇغۇچىلارنىك ئالقىشىغا ئېرىشتى.

ئۆتكەن يىلى ئۇرۇمچىدىكى ھەرقايسى ئالىي مەكتەپلەرگە بېرىپ، ئون مەيدان ھەقسىز ئويۇن قويغان شىنجاڭ مۇقام ئانسامبلى بۇ يىلقى تۇنجى مەيدان ئويۇنىنى شىنجاڭ پېداگوگىكا ئىنىستىتۇتىدا كۆرسەتتى. 10-ئايىنىك 28-كۈنى بۇ مەكتەپنىك زالىدا «چەمبىيات مۇقامى» ئورۇندالغاندا، ئوقۇغۇچىلار گۈلدۇراس ئالقىش ياڭرىتتى.

سۈرەتلىك خەۋەر

تۇرپان - ئۇرۇمچى- داخۇاگىشەن يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول قۇرۇلۇشى نازارەتچى ئىنژېنېرلار باشقارمىسىنىك ئالىي نازارەتچى باش ئىنژېنېرى قۇتلۇق قاسىم ئىككى يىلدىن بۇيان قۇرۇلۇش سۈپىتىنى تەكشۈرۈش، نازارەت قىلىشتا ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرۇپ، يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيولنىك سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلىشقا ھەسسە قوشتى.

سۈرەتتە: قۇتلۇق قاسىم كانادادىن تەكلىپ قىلىنغان نازارەتچى ئىنژېنېرلار بىلەن بىرلىكتە يۇقىرى دەرىجىلىك تاشيول توسىمىسىنىك سۈپىتىنى تەكشۈرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز يادىكار ئابدۇراخمان خەۋىرى، ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز فوتوسى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇھەممەتئىمىن ئۇيغۇل

خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ يولۇچى توشۇش شىركىتى پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشىنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ، شىركەتنىك «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىنىك ياخشى ئېلىپ بېرىلىشىغا پۇختا ئاساس سالدى.

بۇ شىركەت يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، پارتىيە ئەزالىرىنىك نەمۇنىلىك، باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇرۇش، پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئىزچىل ئەھمىيەت بەردى. پارتىيە دەرسى ئۆتۈش، ئۆگىنىش كۇرسى ئېچىش، سىنئالغۇ فىلىمى كۆرسىتىش، فوتو سۈرەت كۆرگەزمىسى ئېچىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرىغا بولغان پارتىيە ئىنتىزامى ۋە پارتىيە ئىستىلى تەربىيىسىنى كۈچەيتتى. «پارتىيە ئىستىلىنى ياخشىلاش، پارتىيە ئىنتىزامىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى بەلگىلىمە»، «كادىرلارنىك پاك-دىيانەتلىك بولۇش توغرىسىدىكى بەلگىلىمە». «يولۇچى، يۈك ترانسپورتىدىكى قائىدىگە، ئىنتىزامغا خىلاپ ئېشىلارنى بىر تەرەپ قىلىش بەلگىلىمىسى»، «بەلگىلىمىگە خىلاپ قىلمىشلارنى پاش قىلغان يولۇچىلارنى مۇكاپاتلاش چارىسى» قاتارلىق قائىدە - ئۇسۇللىرىنى ئىزچىل يولغا قويۇش بىلەن بىللە، رەھبىرى كادىرلارنىك كىرىمىنى، قوبۇل قىلغان سوۋغاتىنى، تۇرالغۇ ئۆيىنى ۋە كۈتۈۋېلىش خىراجىتىنى تىزىملاش ئۇسۇلىنى ئورنىتىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەر ۋە ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلارنىك پاك - دىيانەتلىك بولۇش، ئىنتىزامغا رىئايە قىلىش، كەسىپ ئەخلاقىغا رىئايە قىلىش ئالقىلقلىقىنى كۈچەيتتى. ئامما دىن كەلگەن 241 پارچە خەت - چەكنى قوبۇل قىلدى، ھال ئېيتىپ كەلگەن 155 كىشىنى كۈتۈۋالدى، ئامما مەلۇم قىلغان ئەھۋاللارنى ئىنچىكە، ئەستايىدىل تەكشۈرۈپ، ھەر بىر پارچە خەت - چەككە ۋە ھال ئېيتىپ كەلگۈچىگە ئىنىق جاۋاب بەردى. ئامما تەمىنلىگەن يېپ ئۇچىغا ئاساسەن تەكشۈرۈش ئارقىلىق خىيانەتچىلىك، ئوغرىلىق، كەسىپ ئەخلاقىغا زىت مەسىلىلەردىن 22 نى ئېنىقلاپ، 11 كىشىگە پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆردى. ئون كىشىگە جەريمانە قويدى، يەتتە كىشىگە مەمۇرىي جازا بېرىپ، 300 مىڭ يۈەنلىك ئىقتىسادىي زىيانىنى تولدۇرۇۋالدى.

دۇتارچىنىڭ لەگگىردىن ئوتكەنده

(زىيارەت خاتىرىسى)

موللا رېھىم سوپى، ئابدۇللا ئابدۇرېشىت (ئۆز مۇخبىرلىرىمىز)

بۇ يىل 28 - سېنتەبىر ھاۋائوچۇق ئىدى. بىز يېڭسار ناھىيىلىك تاشيول ئۇچاستىكسى پارتىيە ياچىيكسىنىڭ شۇجىسى مەمتىمىن ئىبراھىمنىڭ يول باشلىشى بىلەن قىزىل داۋەنىڭە قاراپ يولغا چىقتۇق.

كىچىك ماشىنا يېڭسار سۇ ئامبىرىغا يېتىپ بارغاندا، شوپۇر رولنى ئوڭغا بۇراپ، شېغىل يانقۇزۇلغان، ماشىنىلار توپا - چاڭ توزىتىپ مېڭىۋاتقان تاشيولغا كىردى - ده، تېز سۈرئەتته كېلىۋاتقان كىچىك ماشىنىنى ئاستىلاتتى.

- بۇ يولغا ماي يانقۇزماپسىلەرغۇ، - دەپ سوردىم شۇجىغا قاراپ.

- ئاپتونوم رايونلۇق تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى- دېدى مەمتىمىن ئىبراھىم جاۋاب بېرىپ- 1997 - يىلى پۈل ئاجراتمىدۇق.

-ئۇنداقلۇقتى قانچىلىك؟

-يەتته كىلومېتر.

سائىتىگە 100 - 120 كىلومېترنى كۆرسىتىپ ماڭىدىغان كىچىك ماشىنىنىڭ ئاشۇنچىلىك قىسقا يولنى يېرىم سائەتته باسقانلىقىدىن ھەيران بولدۇق.

كىچىك ماشىنا قارامايلا تەكشى ياتقۇزۇلغان ئەلا سۈپەتلىك يولغا چىققاندىن كېيىن، ماشىنىنىڭ سۈرئىتى 120 كىلومېتردىن چىقتى، مەن: «ياخشى يول، شوپۇرلار ئۇچۇن بىر خىل راھەت - تە» دېگەنلەرنى خىيالىمدىن ئوتكۇزدۇم ۋە ئۆزۈمنى ھۆزۈر ھېس قىلدىم.

- بۇرۇنقى يول، - دېدىم مەن شۇجىغا قاراپ، -ئاۋۇ ئەسكى تاملىقنىڭ يېنىدىن ئوتەمتى قانداق؟

- شۇنداق، دۇتارچىنىڭ لەگگىرى، دېگەن شۇ. بۇ يوللار يېقىندا ياسالغان. بۇ يولنى ئاسراشقا قىزىل داۋەنى مەسئۇل.

- قىزىل داۋاېەننىڭ يوللىرى مۇشۇنداق سۈپەتلىك بولسا، ئۇلارنىڭ يول ئاسراش ۋەزىپىسى يوق، ھەممىسى بىكار ئوخشىمامدۇ؟

- نەدىمۇ ئۇنداق ئىش بولسۇن، - دېگىنىچە كۇلۇپ تۇرۇپ ئەھۋال تونۇشتۇردى شۇجى- ھازىر ئۇلارنىڭ 15 ئىشچىسى تازغۇن داۋەنگە بېرىپ، يول ئاسراشقايازدەم بەرمەكته. قالغان 15 ئىشچى ئۆز دائىرىسىدىكى يوللارنىڭ گىرۋىكىگە ئىشلىمەكته...

بىز سۆھبەت بىلەن بولۇپ كېتىپ، 50 كىلومېتر يولنى قانداق باسقانلىقنى بىلمەي قالدۇق. كىچىك ماشىنا قاقاس سايلىقتىن ئوتۇپ، دەل - دەرەخلەر بىلەن بۇككىدە پۇركەلگەن مەھەللىگە يېتىپ كەلگەنىدى. بىز كىچىك ماشىنا قىزىل داۋەنىڭنىڭ دەرۋازىسىدىن كىرگەندىن كېيىن ماشىنىدىن چۈشتۇق، كۆرگىنىمىز يېڭى قىياپەت، گۈزەل مەنزىرە: ھويلىنىڭ قاپ ئوتتۇرىسىغا يۇمىلاق قىلىپ ياسالغان -گۈللۈك ئىچىدە ھەر خىل گۈللەر پۇرەكلەپ ئېچىلىپ كەتكەن بولۇپ، گۈللەرنىڭ پۇرىقى دىماغنى غىدىقلايتتى. گۈللۈكنىڭ سول تەرىپىگە بىر قەۋەتلىك قىلىپ سېلىنغان بىنا بويىتاقلار ياتقى بولۇپ، ھەر بىر ياتاق ئۆيدە رەڭلىك تېلېۋىزور بار ئىدى. ياتاق ئۆيىنىڭ بىر تەرەپ تېمىغا چوڭ تام ئەينەك ئورنىتىلغان، كارىۋاتلارغا رەتلىك تىزىلغان يوتقان، ياستۇق، كۆرپە ئۇستىگە سېلىنغان پاكىز كىرلىكلەر كىشىگە خۇددى كۇنلۇكى 60 نەچچە يۈەنلىك مېھمانخانىنى ئەسلىتەتتى. ياتاق بىناسىنىڭ ئىككى ئېغىزلىق ئۆيى مۇنچا بولۇپ، بىرى ئەرلەرنىڭ، يەنە بىرى ئاياللارنىڭ ئىكەن. گۈللۈكتە توغرا قىلىپ سېلىنغان ئىشخانا بىناسىدىكى چوڭ زال «ئىشچىلار ئائىلىسى» بولۇپ، ئۇنىڭدا تام ياقىلىنىپ قاتار كرېسلولار تىزىلغان، تاملارغا داۋاېەننىڭ يىللىق ئىشلەپچىقىرىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى، ۋەزىپە ئورۇنداش ئەھۋالىنى كۆرسىتىپ بېرىدىغان دىئاگراممىلار، تەقدىرنامە، لەۋھەلەر ئېسىلغانىدى. «ئىشچىلار ئائىلىسى» شۇنداق ئازادە، پاكىز ھەم گۈزەل ئىدىكى، ھەرقانداق ئادەمنىڭ ھەۋىسىنى قوزغايتتى. بۇ يەنادا يەنە قىرائەتخانا، كۆڭۈل ئېچىش ئۆيىمۇ بار ئىدى، كۆڭۈل ئېچىش ئۆيىدە سەن قويغۇ، سەن ئالغۇ، ئېلېكترونلۇق چالغۇ ئەسۋابى، دۇتار، تەمبۇر، داپ، نەي، گىتار قاتارلىق چالغۇ ئەسۋابلىرى، بىلىيارت، تىكتاك توپ تاختىسى ئوراتتى، داۋاېەننىڭ يەر يۈزىدىن سۈنئىي ھەمراھ ئارقىلىق تېلېۋىزور نومۇرلىرىنى قوبۇل قىلىش پونكىتىمۇ بار ئىدى. داۋاېەننىڭ 30 مولۇق ياشى ئىچىدە سۇ مۇنارى قەد كۆتۈرۈپ تۇراتتى.

بىز قاقاس تاشلىقتا يارىتىلغان بۇ خىل مەنزىرىنى تاماشا قىلىۋاتقاندا، ئۇزاقتىن ئاتلىق بىر كىشى بىزنى كۈتۈۋالغىلى كەلدى. ئۇ ئىسمىنى ئېيتمىدى، پەقەت ئۆزىنى ئىسمايىل دەپ تونۇشتۇردى. ئۇ بىزنى ئېلىپ ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇلارنىڭ ئىشچىلار ئائىلىسىگە كەلدى. ئىسمايىل ئىسىملىك كىشى ئىشچىلار ئائىلىسىنىڭ مەسئۇلى ئىكەن. ئۇ بىزنى ئىشچىلار ئائىلىسىنىڭ ئىشخانىسىغا باشلاپ كىرىپ، ئۆزىنى تونۇشتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئىشچىلار ئائىلىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى ھەققىدە توختالدى.

- ھەقىقەتەن ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈپسىلەر، - دېدىم مەن داۋەن باشلىقى تۇرمەت غازىغا قاراپ، - تاشلىقتا كىشىلەر ھەۋىس قىلغۇدەك ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرىنى ئېچىلدۇرۇپسىلەر.

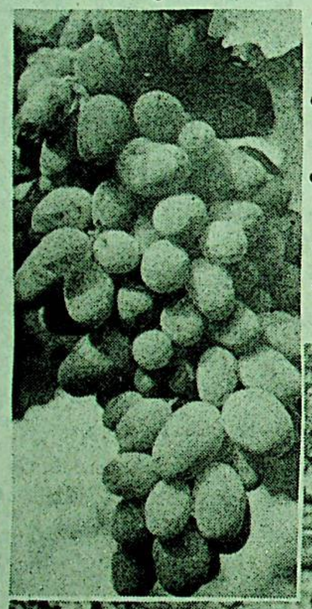
- داۋاېەننىڭ 30 ئىشچى بار، بۇنىڭ 11ى بويىتاق، - دەپ ئەھۋال تونۇشتۇردى 30 نەچچە ياش چامىسىدىكى تۇرمەت غازى، - بىز بىر نەچچە يىلدىن بېرى ئىشچىلارنىڭ مەدەنىيەت سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئۇلارنى نۆۋەت بىلەن ھەر خىل كۆرسىلارغا ئوقۇشقا ئەۋەتتۇق. ھازىر 27 ئىشچى ئالىي دەرىجىلىك ئىشچى بولدى. بىز ھەر ھەپتىدە بىرىم كۈن سىياسەت، ئىككى سائەت پەن- مەدەنىيەت ئۆگىنىشنى قەتئىي داۋاملاشتۇردۇق. بۇنىڭ بىلەن ئىشچىلارنىڭ سىياسىي، مەدەنىيەت ساپاسى ئۆستى، ھازىر داۋاېەننىڭ ئۇچ پارتىيە ئەزاسى، 12 ئىتتىپاق ئەزاسى بار.

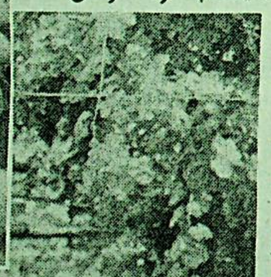
بۇ داۋاېەندىكى ئىشچىلار ئاساسەن ياشلار ئىكەن، بۇرۇن ياشلاردا يېزا، ناھىيە بازىرىغا يېقىن داۋاېەنلەرگە يۆتكىلىش خاھىشى ئېغىر ئىكەن، داۋاېەن ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ياخشى مەنىۋى مەدەنىيەت مۇھىتى شەكىللەندۇرۇ- گەندىن كېيىن، ئۇلاردىكى بۇ خىل خاھىشلار تۇگىگەن، داۋاېەندە ھەممە بىردەك ئىنتىپاقلىشىپ، جاپاغا چىداپ ئىشلەشتەك يېڭى كەيپىيات شەكىللەنگەن. شۇڭا بۇ داۋاېەن 1990 - يىلدىن بېرى «ئەلا، ياخشى يوللۇق داۋاېەن» بولۇپ كەلگەن، 1992 - يىلدىن 1995 - يىلغىچە ئۇدا ئاپتونوم رايونلۇق تاشيول باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن تەقدىرلىنىپ كەلگەن.

- بىز 1985 - يىلدىن بۇيان- دەپ سۆز قاتتى مەمتىمىن شۇجى- داۋاېەنلەردە ئىقتىسادىي ھۆددىگەر- لىك مەسئۇلىيەت تۇيغۇسى قويۇق، يەنى ماڭاش، ماتېرىيال، ۋاستىلىك راسخوتنى كۆتۈرە بەردۇق. ئىشچىلارغا نورما بېكىتىپ، كۇنلۇك نورما ئورۇنداش ئەھۋالى سان، سۈپەت بويىچە تەكشۈرۈلۈپ، نومۇر قويۇلدى. نومۇر بويىچە ماڭاش تارقىتىلدى. بۇنداق بولغاندا كۆپ ئىشلىگەنلەر كۆپ، ئاز ئىشلىگەنلەر ئاز ھەق ئالدى، ئىشلىمىگەنلەر ھەق ئالمىدى. بۇ ئىشچىلارنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاشقا تۈرتكە بولدى.

- بۇلتۇر، - دېدى تۇرمەت غازى، - ئىشچىلارنىڭ ئالدى 3000 يۈەن، كەينى 1000 يۈەن مۇكاپات ئالدى.

بىز دۇتارچىنىڭ لەگگىردىن ئوتۇپ، ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتته ئۇلگە ياراتقان قىزىل داۋاېەننى كۆرىدۇق. ئۇلار قاقاس تاشلىقتا «ئىككى مەدەنىيەت» گۈللىرىنى ئېچىلدۇرغان. بۇ گۈللەرگە ھەۋىس قىلىپ، 30 ئائىلىلىك دېھقان بۇ يەرگە كۆچۈپ كەلگەن، بۇ يەردە يەنە پاختا زاۋۇتى، قېرىلار ساناتوريىسىمۇ قۇرۇلغان. ئويلاپ بېقىڭ: گۈلگە، گۈزەل مۇھىتقا كىم ھەۋىس قىلمايدۇ؟ بۇ مۇھىتنى تاكى 80- يىللارغىچە قاقاس چۆللۈكته ئاچ - توق، ئۇسسۇز قىلىپ، چاڭ- توزانغا مىلە- نىپ- قاتتىق ئىشلىگەن ئاشۇ تاشيول ئەزىمەتلىرى ئۆزكۆچىگە تايىنىپ يا راتقان.

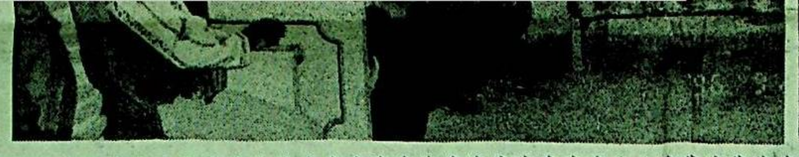

ئوڭدىكى سۈرەتته: يېڭسار تاشيول ئۇچاستىكسى پارتىيە ياچىيكسىنىڭ شۇجىسى مەمتىمىن ئىبراھىم ئۆزىنىڭ 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىشتىن ئالغان تەسراتىنى سۆزلىمەكته.

ئوتتۇرىدىكى سۈرەتته: تاشيول ئىشچىلىرى دەم ئېلىش ۋاقتىدا تېلېۋىزىيە نومۇرلىرى كۆرمەكته.

سولدىكى سۈرەتته: قىزىل داۋاېەننىڭ ئۆزۈم بىدىشى:

ئۆزۈم بەدىشى؛
ئۆز مۇخبىرلىرىمىز م. سوپى، ق. قابدۇرەشىت فوتوسى

كۆنەس ناھىيىسىدە چارۋىچىلىق ئۈل ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشى ياخشى ئىلىپ بېرىلماقتا

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **رەخمەتجان قەخەت** خەۋىر قىلىدۇ: كۆنەس ناھىيىسى چارۋىچىلىقنى ئۈل ئەسلىھە قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىشنى چارۋىچىلىق يۆكسەلدۇرۇشتىكى مۇھىم خىزمەت قاتاردا تۇتۇپ، نەتىجە ھاسىل قىلدى.

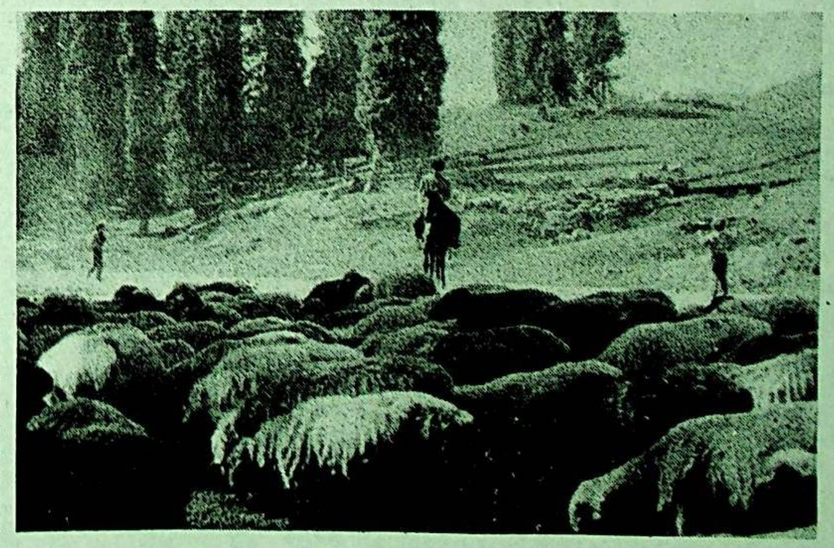
ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاساسىي كۆچىنى چارۋىچىلىقنىڭ ئۈل ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىشقا قارىتىپ، تەبىئىي ئوتلاقلارنى ئاسراش، قاشالاش، پىلانلىق پايدىلىنىش، تۆۋەن ئۈنۈملۈك ئوتلاقلارنى ئۆزگەرتىش، سۈنئىي ئوتلاقلارنى كۆپلەپ بىنا قىلىش قاتارلىق بىر يۈرۈش خىزمەتلەرنى ئەتراپلىق ئىشلىدى. ھازىر پايدىلىنىۋاتقان 6 مىليون 880 مىڭ ئوتلاقنى چارۋىچىلارغا كۆتۈرە بەردى. چارۋىچىلار ئوتلاقنىڭ ئۈنۈمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۈچۈن، 8 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە 600 مو تۆۋەن ئۈنۈملۈك ئوتلاقنى ئۆزگەرتىپ، 487 مىڭ مو ئوتلاقنى قاشاغا ئىلىپ، 148 مىڭ مو سۈنئىي ئوتلاق بىنا قىلدى. چارۋا مال كۆچۈرۈش يولى ۋە ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش ئۈچۈن، كۆپلەپ مەبلەغ سېلىپ كۇنەسنى جەنۇبىي لىنىيە بويىچە ئوتاشتۇردى. تاياۋ، سارقامىس، چاقما قاتارلىق بەش چوڭ كۆۋرۈكنى سېلىپ، چارۋا ماللارنىڭ يايلاقلار ئارا كۆچۈشىگە قولايلىق يارىتىپ بەردى. ھازىر بۇ ناھىيىدە چارۋا ماللارنى كۆچۈرۈش يولى 562 كىلومېتر، چوڭ - كىچىك كۆۋرۈك 280 گە، يېڭىدىن چېپىلغان ئۆستەڭ 227 كىلومېتر ياسالدى. چارۋىچىلىقنىڭ مۇقىم يۆكسىلىشىگە پۇختا ئاساس ھازىرلاندى.

ئۇچۇن خۇيزۇ يېزىسى زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىش نىسبىتىنى ئۆستۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئىبراھىم** خەۋىر قىلىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇچۇن خۇيزۇ يېزىسى دېھقانلارنى زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىپ باقمچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا يېتەكلەپ، بۇ خىزمەتكە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتتى. 19 كىشىلىك زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرى بىلەن چارۋا مال بېقىشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى، مال دوختۇرخانىسى، چارۋىچىلىق پونكتى قاتارلىق مۇلازىملىق ئۇرۇنلىرىنى قۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ چارۋا مال بېقىش ۋە باقمچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشىغا ياخشى شارائىت يارىتىپ بەردى. ئۆتكەن يىلدىن بۇيان 3 مىليون يۈەن مەبلەغ ھەل قىلىپ بېرىپ، باقمچى ئائىلىلەرنى ئۆقتىلىق يۆلىدى. نەتىجىدە ھازىر يېزا بويىچە ياسالغان قوتان 2187 گە، سىلوس ئورنى 890 گە، ئوت- چۆپ توغراش ماشىنىسى 110 غا، زىرائەت شاخ - شۇمبىلىرىدىن پايدىلىنىش نىسبىتى 78 % كە يەتتى.

> تېكىس ناھىيىسىنىڭ بۇ يىل ئومۇمىي چارۋا ھېلى 574 مىڭ 500 تۇياقتىن ئېشىپ، بۇلتۇرقىدىن 4.73 % كۆپەيدى.
>
> سۈرەتتە: قوشتاي يايلىقىدا بېقىلۋاتقان قوي پادىلىرى.
>
> **پولات ئامانيار** فوتوسى

قىسقا خەۋەرلەر

△ پوسكام ناھىيىسىدە بۇ يىل يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرىنى سېتىۋېلىشقا سېلىنغان مەبلەغ 6 مىليون 230 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، بۇلتۇرقى ئوخشاش مەزگىلدىكىدىن 1 مىليون 380 مىڭ يۈەن كۆپ بولدى.

ياسىن ئوسمان

△ قاراقاش ناھىيە كۇيا يېزىلىق دۆلەت باج پونكتى 9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 172 مىڭ 500 يۈەن باج يىغۇپلىپ، يىللىق باج يىغىش ۋەزىپىسىنى مۇددەتتىن ئۇچ ئاي بۇرۇن 22 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

جاپپار يۇنۇس

△ مەكىت ناھىيە شېھىتدۆڭ يېزىلىق ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، 3 مىليون 60 مىڭ يۈەن قەرز پۇل تارقىتىپ، يېزا ئىگىلىكىگە كۈچلۈك مەدەت بەردى.

تۇرسۇن تۇرەك
مۇھەممەت قاسىم

ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى يۈك تىرانسپورتىدا بىرلەشمە جەلىك قىلىپ، يىللىق يۈك توشۇش ۋەزىپىسىنىڭ 94 پىرسەنتىنى ئورۇندىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەدەنىيەت مۇھەممەتروھىم** خەۋىر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى بۇ يىل 9 - ئايدىن باشلاپ يۈك تىرانسپورتىدا بىرلەشمە جەلىك قىلغانلىقتىن، 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە توشۇلغان يۈك مىقدارى 4 مىليون 790 مىڭ تونىنغا يېتىپ، يىللىق ۋەزىپىنىڭ 94 % تى ئورۇندىلىپ بولدى.

بۇ يىل يازدىكى كەلكۈن تۆمۈريول تىرانسپورتىغا تەسىر يەتكۈزۈپ، يۈك مەنبەسىنى كەملىتىۋەتتى. بۇنىڭ بىلەن سەككىز ئايدا يىللىق 5 مىليون 100 مىڭ تونىنا يۈك توشۇش ۋەزىپىسىنىڭ 2 مىليون 930 مىڭ تونىنىسى ئورۇندالدى. بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن، ئۇرۇمچى تۆمۈريول ئىدارىسى رەھبەرلىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يۈك تىرانسپورتىدا بىرلەشمە جەلىك قىلىپ، كەلكۈن ئاپىتى كەلتۈرۈپ چىقارغان زىيانىنىڭ ئورنىنى تولدۇرۇۋېلىشقا تەشكىللىدى. ئىدارىنا قاراشلىق ئۇچاستىكىلار مال مەنبەلىرىنى پائال تەشكىللەپ، يۈك چۈشۈرۈش، يۈك قاچىلاش، يۈك توشۇش ھالقىلىرىدىكى خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىدى. بۇنىڭ بىلەن ھەر ئايدا يەتكۈزۈلگەن مال ئىلگىرىكى 360 مىڭ تونىنىدىن 500 مىڭ تونىنغا، ھەر كۈنى قاچىلانغان يۈك 1257 ئاپتوموبىلدىن 1500 ئاپتوموبىلغا، 22 پويىزدىن 26 پويىزغا كۆپەيىپ، ئىككى ئايدىلا 1 مىليون 860 مىڭ تونىنا يۈك توشۇلدى. بۇنىڭ بىلەن ئالدىنقى سەككىز ئايدا قېيقالغان 540 مىڭ تونىنا يۈك توشۇش ۋەزىپىسىمۇ تولۇقلاپ ئورۇندالدى.

گۈما ناھىيىسىدىكى سودا كارخانىلىرى بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، تىجارەتنى جانلاندۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيىت** خەۋىر قىلىدۇ: گۈما ناھىيىسىدىكى سودا كارخانىلىرى ئىچكى قىسمىدىكى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، مال تۇرنىنى كۆپەيتىپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش ئارقىلىق تىجارەتنى جانلاندۇرۇپ، كۆرۈنەرلىك ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، بۇ ناھىيىدىكى ھەرقايسى سودا كارخانىلىرى بازار ئۇچۇرىغا ئەھمىيەت بېرىپ، بىر يۈرۈش قائىدە - تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، مال كىرگۈزۈش، سېتىش ۋە ئەلا مۇلازىملىق قىلىش قاتارلىق جەھەتلەردە ھۆددىگەرلىك مەسئۇلىيىتى تۇرۇمىنى يولغا قويۇپ، ماگىزىن، بوتكا، يايما ۋە ئادەم بېشىغىچە ۋەزىپە بېكىتىپ، مۇكاپاتلاش بىلەن جازالاشنى ئەمەلدە كۆرسەتتى. مال تۇرلىرىنى 1000 خىلدىن ئاشۇرۇپ، ھېيىت- بايرام كۈنلىرىدىمۇ تىجارەتنى توختاتماي، خېرىدارلار ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلدى. بۇنىڭ بىلەن 10 - ئايغىچە بۇ ناھىيىدىكى سودا كارخانىلىرىنىڭ كىرگۈزگەن ئومۇمىي سومىسى 74 مىليون 589 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 30 مىليون 44 مىڭ يۈەن ئاشتى، سودا ئومۇمىي كىرىمى 97 مىليون 743 مىڭ يۈەنگە يېتىپ، ئۆتكەن يىلىدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشتى.

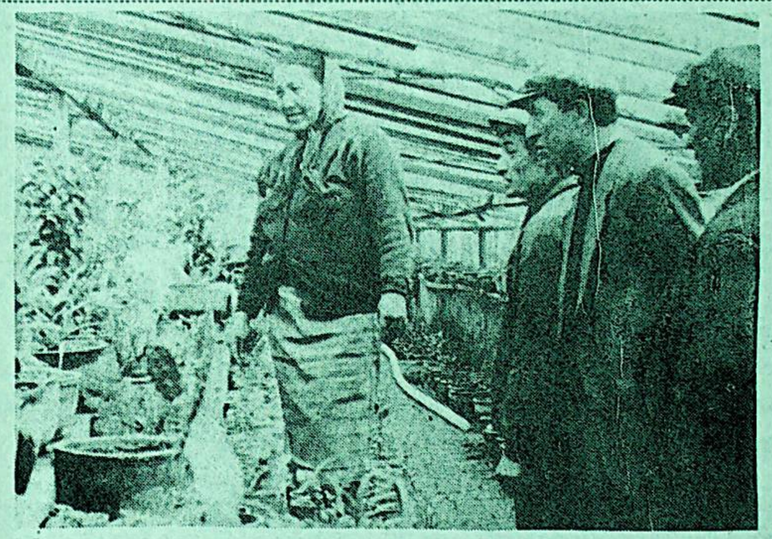
> ئىلى ۋىلايىتىدە سودا بازارلىرىنىڭ كېڭىيىشى، ئېكسپورت تاۋارلىرىنىڭ كۆپەيىشىگە ئەگىشىپ، قاتناش- ترانسپورت سىستېمىلىرىنىڭ يۈك توشۇش مىقدارى ھەسسىلەپ ئاشتى. بۇنىڭ بىلەن پالەچ ھالەتكە چۈشۈپ قالغان قاتناش - ترانسپورت كارخانىلىرى قايتا جانلاندى.
>
> سۈرەتتە: ئېكسپورت تاۋارلىرى ئاپتوموبىللارغا قاچىلانماقتا. **كامال جامال** فوتوسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پەن-تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **رىزۋانگۈل ئابلەت** خەۋىر قىلىدۇ: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك پەن-تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ۋە ئۈنىڭغا قاراشلىق ئامەۋى تەشكىلاتلار فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن ياخشى مۇلازىملىق قىلماقتا.

ئاپتونوم رايونلۇق پەن-تېخنىكا جەمئىيىتىنىڭ 4-قۇرۇلتىيى ئېچىلغاندىن بۇيان ھەر دەرىجلىك پەن-تېخنىكا جەمئىيەتلىرى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ماسلىشىپ، كۆپ قاتلاملىق، تۈرلۈك شەكىلدىكى ئىلىم-پەن ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، پەن-تېخنىكا ئۈچۈرلىرىنى يەتكۈزۈش ۋە ئىلمىي مۇھاكىمە سەۋىيىسىنى ئۆستۈردى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىچى ۋە سىرتىدىكى ھەم خەلقئارادىكى پەن-تېخنىكا ساھەسىدىكىلەر بىلەن بولغان ئالاقە، ھەمكارلىقنى ياخشىلاپ، پەن-تېخنىكا ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈردى. پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات تۇغرىسىدىكى تەكلىپ- پىكىرلىرىنى پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىغا يەتكۈزدى. ئۆتكەن يىلنىڭ ئاخىرىغىچە بولغان بەش يىل ئىچىدە ھەر دەرىجلىك پەن-تېخنىكا جەمئىيەتلىرى ۋە ئىلمىي جەمئىيەتلەر ئۈيۇشتۇرغان ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى 2624 قېتىمغا، ئۈنىڭغا قاتناشقانلار 1 مىليون 1700 نادەم (قېتىم)گە، ئۆزئارا ئالماشتۇرۇلغان ئىلمىي مۇھاكىمە ماقالىسى 31 مىڭ 90 پارچىگە، ئوتتۇرىغا قويۇلغان تەدبىر ۋە تەكلىپ پىكىرلەر 2418 تۈرگە، يۇنىڭدىن قوبۇل قىلىنغىنى 550 تۈرگە، پەن-تېخنىكا جەمئىيەتلىرى قاتناشقان دۆلەت ئىچى-سىرتىدىكى تۈرلۈك ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى 130 قېتىمغا يەتتى. پەن-تېخنىكا بىلىملىرى بويىچە 2494 قارار تەرىبىلەش كۇرسى ئېچىلىپ، قاتناشقانلار 136 مىڭ نادەم (قېتىم)گە، نەشر قىلىنىپ تارقىتىلغان پەن-تېخنىكا ژۇرناللىرى ۋە باشقا ماتېرىياللار 2 مىليون 950 مىڭ پارچىگە يەتتى.

غۇلجا شەھەرلىك گۈل-گىياھ شىركىتىنىڭ ئىشچىسى شەمشىنۇر ئۇچ يىلدىن بېرى پارنىكتا قاچاگۈل ئۆستۈرۈش تېخنىكىسىنى پوختا ئىگىلەپ، ئۆستۈرگەن ھەر خىل گۈللەرنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتىنى 98% كە يەتكۈزدى. گۈل تۈرىنى 80 خىلدىن ئاشۇردى. ئۇ ئۆستۈرگەن توق قىزىل ئەتىرگۈل خېرىدارلارنى جەلپ قىلدى.

سۈرەتتە: ئۇ خېرىدارلارغا گۈل تونۇشتۇرماقتا.

ئابدۇجىلىل تۇرسۇن فوتوسى

كېرىيە ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى يېزىلارنىڭ توك ئىشلىتىش باھاسىنى تەكشۈرۈپ، ساقلانغان مەسىلەرنى بىر تەرەپ قىلدى

كېرىيە ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى ناھىيە تەۋەسىدىكى بىر قىسىم يېزا- بازارلارنىڭ توك ئىشلىتىش باھاسىنى تەكشۈرۈپ، توك باھاسىدا ساقلانغان مەسىلەرنى بىر تەرەپ قىلدى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزىلاردا تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن توك باھاسى قالايمىقان بولۇش، توك پۇلى يىغقاندا توك ئىشلەتكۈچىگە ھۆججەت بەرمەسلىك، توك پۇلىنى دېھقانلارغا ئارتۇق چېچىش قاتارلىق مەسىلىلەر داۋاملىق كۆرۈلۈپ، دېھقانلارنىڭ ئىقتىسادىي مەنپەئىتى ئېغىر دەرىجىدە زىيانغا ئۇچرىغاندى. بۇ ئەھۋالنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ناھىيىلىك مال باھا ئىدارىسى مەخسۇس خادىملارنى ئاجرىتىپ بەش يېزا، 13 كەنتنىڭ 1995-، 1996- يىللىق توك ئىشلىتىش، توك پۇلى يىغىش ئەھۋالىنى نۆۋەتلىق تەكشۈردى. تەكشۈرۈش ئارقىلىق 18 ئورۇننىڭ 291 مىڭ يۈەن ئىقتىسادىي كىرىمى ئېنىقلىنىپ، 3186 يۈەن قانۇنسىز تاپاۋەت پۇلى مۇسادىرە قىلىندى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە كىرىم-چىقىم ھېساباتى ئېنىق بولمىغان ئالتە ئورۇنغا 390 يۈەن جەرىمانە قويۇلدى.

ئابلىكىم

بورتالا شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئىشچى- خىزمەتچىلەرنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئوبرازىنى ياخشىلدى

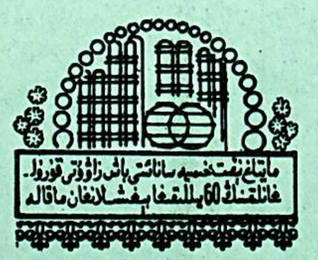
ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋىر قىلىدۇ: بورتالا شەھەرلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بۇ يىل ئىشنى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كەسىپ ئەخلاقىنى ياخشىلاشتىن باشلاپ، ئۇلارنىڭ ئامما ئارىسىدىكى ئوبرازىنى ياخشىلدى.

بۇ ئىدارە بۇ يىلنىڭ بېشىدىلا ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئارىسىدا پارا ئالماسلىق، يەپ-ئىچىشنى رەت قىلىش، مەنپەئەتنى كۆزلەپ قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلماسلىق، قانۇن بويىچە ئىش قىلىش، ئۆزىنىڭ سۆزىنى قانۇن قىلۇبلىپ قالايمىقان جەريانە قويماسلىق، تۆھپىنى سېلىشتۇرىدىغانلار كۆپ بولۇش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى ئېلىپ بارغان ھەمدە ئۇنى خادىملارنىڭ مەسئۇلىيىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۈرگەنىدى. تەدبىر كونكرېت، كۆچلۈك بولغانلىقتىن، بۇ ئىدارىدىكى خادىملار بۇيىل 1-ئايدىن 10-ئايغىچە 104 نادەم (قېتىم) 30 مىڭ يۈەن پۇل ۋە ماددىي بۇيۇمنى ئېلىشنى، 267 قېتىم مەقسەتلىك چاقىرغان مېھماندارچىلىقنى رەت قىلدى. مەدەنىيەتلىك، ئەدەبلىك مۇلازىملىق قىلىش بويىچە 118 نادەم (قېتىم) تەقدىرلەندى.

دۆلەتباغ يېزىسى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى چىڭ تۇتۇپ، «ئون يۇلتۇزلۇق ئائىلە» بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **مۇھەممەتئىمىن غۇلام** خەۋىر قىلىدۇ: قەشقەر شەھىرىگە قاراشلىق دۆلەتباغ يېزىسى بۇ يىل كىركەندىن بۇيان دېھقان، چارۋىچىلارغا بولغان ئىدىيە، ئەخلاق تەربىيىسى ۋە قانۇن-تۈزۈم تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، پۈتۈن يېزا دائىرىسىدە «بەشتە ياخشى كەنت»، «ئون يۇلتۇزلۇق مەدەنىيەتلىك ئائىلە» بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

دۆلەتباغ يېزىسى قەشقەر شەھىرىگە يېقىن، تېرىلغۇ ئېتىزلىقى ئاز، ئاھالىسى 2624 ئائىلە، 11 مىڭ 800 نوپۇسقا ئىگە بىر يېزا بولۇپ، ئۇنىڭ 10 كەنتىدە ئۇيغۇر، خەنزۇ، ھۇي، تاجىك قاتارلىق 4 مىللەت ئاھالىسى ئارىلىشىپ ياشايدۇ. يېزا ئىگىلىكى ئاساسەن مېۋە-چىۋە تېرىقچىلىقى بىلەن شۇغۇللىنىدۇ. يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئىلگىرى سۈرۈلۈپ، ئاھالىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۈزلۈكسىز يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. 1995-يىلى يېزىدىكى ئادەمنىڭ جان بېشىغا توغرا كېلىدىغان يىللىق كىرىم 1500 يۈەندىن ئاشتى. يېزىدا ئۆي سېلىش، ماشىنا ئېلىش، ئۆي جاھازىلىرىنى ياخشىلاش ئومۇملاشتى. ئاھالىنىڭ ئىلىم-پەن ئالماشتۇرۇش پائالىيىتىگە قاتنىشىش ئىستىكى يۇقىرى بولۇپ، ئۇلار ئىلىم-پەن ئالماشتۇرۇش ئارقىلىق ئۆزلىرىنىڭ ئىلىم-پەن سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشتە ئىلغار ئۈلگە بولۇپ قالدى.

«مەن ئوقۇغۇچىلارغا نىسبەتەن ئوقۇتقۇچى، كەسىپمگە نىسبەتەن يەنىلا ئوقۇغۇچى. شۇنىڭ-شەرىپكە ئېرىشىپلا قالمايدۇ، خەلقىم ئۈچۈن، زاۋۇت ۋە يېزا-ئىگىلىكىمىز ئۈچۈن تېخىمۇ كۆپ ئىلگىرىلەش ياسىشىم كېرەك». مانا بۇ مايتاغ تېخنىك ئىشچىلار مەكتىپىنىڭ مۇئەۋۋەر ياش ئوقۇتقۇچىسى ئىلمۇراتنىڭ ھەققىي يۈرەك سۆزى.

ئىلمۇرات 1986-يىلى سابىق شىنجاڭ «1-ئاۋغۇست» يېزا ئىگىلىك شۆيۈەننىڭ ماشىنىسازلىق كەسپىنى ئېلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرۈپ، قارامايى نېفىت ئايرىش زاۋۇتىنىڭ ماشىنىسازلىق سېخىغا تەقسىم قىلىندى. ئۇ بۇ ئورۇندا ئۈچ يىل ئىشلەپ، ئەسلىھەلەرنى تولۇقلىدى، ئۈنۈملۈك تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. 1989-يىلى ئۇ ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئىشتىن چىقىپ، ئۆيىدە ئۆزى ئۈچۈن ئىشلەيدىغان كىچىك ئۇستىخانا قۇرۇپ چىقتى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىلمىي تەتقىقات ئىقتىدارىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن، ئۆزى ئىشلەيدىغان ئۇستىخانىدا ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىنى ئىلمىي تەتقىقات بىلەن بىرلەشتۈرۈپ، ئۈزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئۆگىنىپ، ئىلغار تېخنىكىلارنى ئۆگىنىپ، ئىشلەپچىقىرىش ئەمەلىيىتىدە ئىشلىتىپ، ئۆزىنىڭ ئىلمىي تەتقىقات ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئۆستۈرۈپ كەلدى. ئۇ ئىشلەپچىقارغان ئۈسكۈنىلەر ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلىتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ كەلدى. ئۇ ئىشلەپچىقارغان ئۈسكۈنىلەر ئىچىدە ئاپتوماتىك ئۆلچەش ئۈسكۈنىسى، ئاپتوماتىك ئۆلچەش ۋە ئاپتوماتىك كونترول ئۈسكۈنىسى ئەڭ ئىلغار ئۈسكۈنىلەر بولۇپ، ئۇلار ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلىتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ كەلدى. ئۇ ئىشلەپچىقارغان ئۈسكۈنىلەر ئىچىدە ئاپتوماتىك ئۆلچەش ئۈسكۈنىسى، ئاپتوماتىك ئۆلچەش ۋە ئاپتوماتىك كونترول ئۈسكۈنىسى ئەڭ ئىلغار ئۈسكۈنىلەر بولۇپ، ئۇلار ئىشلەپچىقىرىشتا ئىشلىتىلىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈم يارىتىپ كەلدى.

تەرىشچان ئوقۇتقۇچى

مۇختەر مۇسا

ئاخىرىدىكى مەكتەپ بويىچە بىر تۇتاش ئېلىنغان ئىمتىھاندا بۇ ئىككى سىنىپنىڭ نەتىجىسى ئالاھىدە ياخشى بولدى.

1992-يىلى قۇرۇلۇشقا باشلىغان ئېتىلىن زاۋۇتى 1995-يىلى پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەنگە قەدەر ھەرقايسى كەسىپتىكىلەرگە، بولۇپمۇ سېلىسارلىق كەسپىدىكى تېخنىكلارغا ناھايىتى موھتاج ئىدى. ئىلمۇرات بۇ خىل ئەھۋالنى كۆزدە تۇتۇپ، مەكتەپتىكى خىزمىتىدىن سىرتقى ۋاقىتلاردا ئېتىلىن زاۋۇتىغا بېرىپ، مەخسۇس سېلىسارلىق كەسپى بويىچە كۇرس ئېچىپ، ئۆزى دەرس ئۆتتى. بۇ كۇرسقا ئىلگىرى-كېيىن بولۇپ 1000 غا يېقىن كىشى قاتناشتى. كۇرستا نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەت بىرلەشتۈرۈلگەچكە، قىسقا ۋاقىت ئىچىدىلا بىر تۈركۈم تېخنىكا تايانچلىرى تەربىيىلەندى. 1995-يىلى مەكتەپتە ئالىي تېخنىكۇم بويىچە بىر قارار تەربىيىلەش سىنىپى ئېچىلغاندا ئۇ بۇ سىنىپنىڭ ئوقۇتۇشى، پراكتىكا قىلىش قاتارلىق خىزمەتلىرىنى ئۈستىگە ئالدى. ماتېرىيال بولمىغان ئەھۋالدا «نېفت ئايرىش ماشىنىسازلىق ئاساسىي بىلىملىرىدىن 100 سوئال-جاۋاب» دېگەن دەرسلىك ماتېرىيالنى تەييارلاپ، دەرستە قوللاندى. پراكتىكا مەيدانى بولمىغاندا ئۆزى بۇاستە قول سېلىپ ئىشلەپ مەيدان ھازىرلىدى. بۇ جەريانىدا ئۇ قىلچەمۇ زارلانمىدى. بەزىلەر ئۇنىڭغا: «سەن دەم ئېلىش ۋە تەتىل كۈنلىرىڭنى قۇربان قىلىپ جاپالىق ئىشلەپ، قانچىلىك پايدا تاپارسەن» دېگەندە، ئۇ «مەن بىر خەلق ئوقۇتقۇچىسى بولغانىكەنمەن، خەلق ئۈچۈن ئىشلىشىم كېرەك» دەپ جاۋاب بەردى.

ئىلمۇرات ئەجرىگە لايىق شان-شەرەپ تاپتى. ئۇ يېتەكچىلىك قىلغان ئوقۇتۇش گۇرۇپپىسى كۆپ قېتىم مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى پائالىيىتىدە مەكتەپ بويىچە ئىلغار گۇرۇپپا، گۇرۇپپىدىكى بىر قىسىم ئوقۇتقۇچىلار مەكتەپ بويىچە ئىلغار خىزمەتچى، بىر قىسىملىرى ئىتتىپاقلىق ئۈلگىسى بولۇپ باھالاندى. ئىلمۇراتنىڭ ئۆزىنىڭ قولغا كەلتۈرگەن نەتىجىلىرىگە يارىشا ھەر يىلى دېگۈدەك مەكتەپ بويىچە ئوقۇتۇش ماھىرى، زاۋۇت دەرىجىلىك ئىلغار خىزمەتچى، شىنجاڭ نېفىت باشقۇرۇش ئىدارىسى دەرىجىلىك «قوش مەدەنىيەت ئىلغارى» بولۇپ تەقدىرلەندى. بۇ يىل يەنە نېفت باشقۇرۇش ئىدارىسى تەرىپىدىن «مۇنەۋۋەر ئوقۇتقۇچى» دېگەن شەرەپلىك نامغا ئېرىشتى.

دۆلەتباغ يېزىسى قەشقەر شەھرىگە يېقىن، تېرىلغۇ يېرى ئاز، نوپۇسى كۆپ يېزا. بۇ يېزىدا ئاھالىلەرنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى تۇرلۇك قوشۇمچە كەسىپ ۋە ئۇششاق تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىتى. بۇ يېزىدا، قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپ بولغان، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان تۇرلۇك جېدەل - ماجىرالار پات - پات كۆرۈلۈپ تۇراتتى. بۇ خىل ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل يىل بېشىدا چاقىرغان «ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى»دا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى پۈتۈن يېزىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش، «بەشتە ياخشى يېزا» قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم بىر تەركىبى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئۇنى مۇھىم خىزمەتلەر كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. ھەرقايسى كەنتلەردە 1- قول رەھبەر بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇشنى تەۋزۇملەشتۈردى. يېزىنىڭ «مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئۆلچىمى»، «مەنىۋى مەدەنىيەت ئەھدىنامىسى» قاتارلىق 20 ماددىلىق بەلگىلىمىسىنى تۈزۈپ، ئۇنى ئامما مۇھاكىمىسىگە قويدى. ئاندىن ئۇنى ئامما كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلدى. تەشۋىقات ۋاستىلىرى ۋە تۇرلۇك يىغىنلاردىن پايدىلىنىپ، دېھقان، چارۋىچىلارغا چاپلاپ، ئاممىغا كەڭ كۆلەمدە تەشۋىق قىلدى. تەشۋىقات ۋاستىلىرى ۋە تۇرلۇك قوشۇمچە كەسىپ ئۇششاق تىجارەت بىلەن شۇغۇللىنىتى. بۇ يېزىدا، قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپ بولغان، جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدىغان تۇرلۇك جېدەل - ماجىرالار پات - پات كۆرۈلۈپ تۇراتتى. بۇ خىل ئەھۋاللارنى ئۆزگەرتىپ، جەمئىيەت تەرتىپىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل يىل بېشىدا چاقىرغان «ئۈچ دەرىجىلىك كادىرلار يىغىنى»دا مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى پۈتۈن يېزىنىڭ ئىقتىسادىنى گۈللەندۈرۈش، «بەشتە ياخشى يېزا» قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم بىر تەركىبى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئۇنى مۇھىم خىزمەتلەر كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزدى. ھەرقايسى كەنتلەردە 1- قول رەھبەر بۇ خىزمەتكە مەسئۇل بولۇشنى تەۋزۇملەشتۈردى. يېزىنىڭ «مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ ئۆلچىمى»، «مەنىۋى مەدەنىيەت ئەھدىنامىسى» قاتارلىق 20 ماددىلىق بەلگىلىمىسىنى تۈزۈپ، ئۇنى ئامما مۇھاكىمىسىگە قويدى. ئاندىن ئۇنى ئامما

رەئىس جياڭ زېمىن مېكسكا زۇكتۇكى سېدىلو بىلەن سۆھبەتلەشتى

دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 11-ئاينىڭ 22-كۈنى مۇراسىمغا رياسەتچىلىك قىلىپ، مېكسكا زۇكتۇكى سېدىلونى قارشى ئالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

* * *

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 22-نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن مېكسكا زۇكتۇكى سېدىلو بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنۇلارنى تەكتلىدى: «جۇڭگو بىلەن مېكسىكنىڭ قول تۇتۇشۇپ ھەمكارلىشىپ 21-ئەسىرگە يۈزلەنگەن ئۈزاق مۇددەتلىك، مۇقىم، دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى ئورنىتىشى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.»

ئىككى سائەتتىن ئارتۇق داۋام قىلغان سۆھبەتتە رەئىس جياڭ زېمىن سېدىلو زۇكتۇكنى بىلەن ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋەت ۋە ئورتاق كۆزۈل بۆلۈدىغان چوڭ-چوڭ خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى. مېكسكا ھۆكۈمىتى ۋە خەلقىنىڭ دۆلەتنى گۈللەندۈرۈشتە قولغا كەلتۈرگەن خۇشاللىنارلىق نەتىجىلىرى ۋە مېكسىكنىڭ خەلقئارا ۋە رايون ئىشلىرىدا كۈندىن - كۈنگە مۇھىم رول ئويناۋاتقانلىقىغا يۇقىرى باھا بەردى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: زۇكتۇك جانابلىرى ھاكىمىيەت يۈرگۈزگەندىن بۇيان جۇڭگو بىلەن مېكسىكنىڭ دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى يەنىمۇ راۋاجلاندى. لېكىن ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق ۋە ھەمكارلىقىدا يەنىلا زور يوشۇرۇن كۈچ بار، ھەمكارلىشىش ئىستىقبالى ئىنتايىن كەڭ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئىقتىسادىنىڭ داۋاملىق، ساغلام يۆكسىلىشى ۋە مېكسكا ئىقتىسادىنىڭ گۈللىنىشى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد، سودا ھەمكارلىقىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن ياخشى پۇرسەت يارىتىپ بەردى.

رەئىس جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: مېكسكا لاتىن ئامېرىكىسىدىكى چوڭ دۆلەت، شۇنداقلا تىنچ ئوكيانىدىكى مۇھىم دۆلەت.

رەئىس جياڭ زېمىن مېكسىكنىڭ تەيۇمن، شىزاڭ مەسىلىسى ۋە جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى قاتارلىق مەسىلىلەردە جۇڭگو تەرەپنى قوللىغانلىقىنى ۋە سېدىلو زۇكتۇك، مېكسكا ھۆكۈمىتىنىڭ جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇش يولىدا كۆرسەتكەن ئىجابىي تىرىشچانلىقلىرىنى مەدھىيىلىدى.

سېدىلو زۇكتۇك مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەلقئارا ئىشلاردا كۈندىن-كۈنگە مۇھىم رول ئويناماقتا. «دۇنياۋى خاراكتېرلىك تەشكىلاتقا جۇڭگو قاتنىشىشى شەرت. ئۇنداق بولمىسا بۇ تەشكىلات مۇكەممەل بولمايدۇ». ئۇ مۇنداق دېدى: مېكسكا بىلەن جۇڭگو ئاسىيا، تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ ئەزاسى، بۇ جەھەتتىكى ھەمكارلىقتا نۇرغۇن ئورتاقلىقلارغا ئىگە. ئۇ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: «بىز مۇۋاپىق، ئادىل، تىنچ، بىخەتەر دۇنيا مۇھىتىنىڭ بولۇشىنى، گۇللەنگەن كەلگۈسىدىن ئورتاق بەھرىمەن بولۇشنى ئۈمىد قىلىمىز». بۇ ئورتاق نىشانغا يېتىش ئۈچۈن «بىز جۇڭگونىڭ لاتىن ئامېرىكىسىغا يېقىنلىشىشنى، جۇڭگونىڭ لاتىن ئامېرىكىسىغا يېقىنلىششىنى ئۈمىد قىلىمىز».

رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن سېدىلو زۇكتۇك ئىككى تەرەپنىڭ ئىقتىساد-سودا مۇناسىۋىتىنى يەنىمۇ كۈچەيتىشنى تەكتلىدى.

سۆھبەتتىن كېيىن رەئىسى جياڭ زېمىن بىلەن سېدىلو زۇكتۇك ئىككى دۆلەتنىڭ ئالاقىدار ھۆججەتلىرىگە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى رەئىسى جياڭ زېمىن سېدىلو زۇكتۇك شەرىپىگە داغدۇغىلىق قارشى ئېلىش مۇراسىمى ئۆتكۈزدى.

خۇجىنتاۋ مۇنۇلارنى تەكتلىدى:
6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈش خىزمىتىنى زور كۈچ بىلەن ياخشى تۇتۇش كېرەك

شىنخۇا ئاگېنتلىقى بېيجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى،مەركىزىي كومىتېت شۇجىچۇسىنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ بۈگۈن ئۆلكە، منىستر دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بويىچە مەخسۇس مۇھاكىمە كۇرسىنىڭ ئوقۇش پۈتتۈرۈش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: پارتىيەنىڭ ھەر دەرىجىلىك تەشكىلاتلىرى بولۇپمۇ رەھبىرىي كادىرلىرى پارتىيەگە، خەلقە ئىنتايىن زور دەرىجىدە مەسئۇل بولۇش روھى بىلەن مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تېخىمۇ ياخشى ئىلىپ بېرىش بىلەن بىللە، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن پۈختا ۋە ھەقىقىي كۆچەيتىشى، پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇشى كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دېدى: 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ياخشى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ئالدى بىلەن ئومۇمىي يىغىنىڭ ھۆججەتلىرىنى ياخشى ئۆگىنىپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى ھەقىقىي تۇرىدە 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھى ئاساسىدا بىرلىككە كەلتۈرۈش كېرەك. دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەنى، تۆپ فاڭجېنىنى ئۆگىنىپ، ئومۇمىيۈزلۈك توغرا ۋە پائال تۇرىدە ئۆزگەرتىشتۇرۇش ۋە ئىگىلەش، يولداش جياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇش توغرىسىدىكى ستراتېگىيىلىك ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە خىزمەت ئورۇنلاشتۇرۇشنى ئۆزلەشتۇرۇش ۋە ئىگىلەش، ئالدىنقى يىللاردا بەزى جايلار ۋە تارماقلاردا كۆرۈلگەن بىر قول قاتتىق، بىر قول يۇمشاق بولۇشتەك چوڭقۇر ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەش ۋە قوبۇل قىلىش ئارقىلىق «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش» فاڭجېنىدا چىڭ تۇرۇش ئاڭلىقلىقىنى كۈچەيتىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: 6- ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈشتە ھەم ئىدىيىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇش، ھەم خىزمەتنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇش كېرەك. 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ئۆز پېرى، ئۆز تارمىقىنىڭ ئەمەلىيىتى بىلەن ياخشى بىرلەشتۈرۈش، كەلگۈسى نىشانىنى باسقۇچ خاراكتېرلىك خىزمەتلەر بىلەن ياخشى بىرلەشتۈرۈپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنىڭ ھەقىقىي ئىلگىرلىشىگە تۈرتكە بولۇش كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىدە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ئاخىر چۆرىدەپ پۈتۈن پارتىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىيلىقىغا بويسۇنۇپ ۋە ئۇنىڭغا خىزمەت قىلىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئالغا بېسىشىغا كۈچلۈك كاپالەتلىك قىلىش ۋە ئۇنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. پۈتۈن مىللەتنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتىن ئىبارەت تۆپ مەسىلىنى چىڭ تۇتۇش، ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىدىن ئىبارەت مۇھىم نۇقتىنى گەۋدىلەندۈرۈش كېرەك. بۇنىڭدا مۇھىمى ماركسىزم، لېنىنىزم، ماۋزېدۇڭ ئىدىيىسى ۋە دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسى ئارقىلىق پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلار ۋە خەلقنى داۋاملىق تەربىيىلەش كېرەك. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋەزىپىسىنىڭ كونكرېتلاشتۇرۇشنى ياخشى تۇتۇپ، ئۇنى شەھەر، يېزا، ئورگان، كارخانا، مەكتەپ، مەھەللە قاتارلىق ھەرقايسى تەرەپلەرنىڭ خىزمىتىدە ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى تۇتۇشتا ئاساسلىق دىققەت - ئېتىبارنى كادىرلار ۋە ئاممىا ئومۇمىيۈزلۈك كۆگۈل بولۇۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا قارىتىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنۇلارنى تەكتلىدى: 6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ روھىنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا يېڭى ۋەزىيەت يارىتىش تېگى - تەكتىدىن ئېيتقاندا پارتىيە رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىشكە ۋە ياخشىلاشقا باغلىق. ھەر دەرىجىلىك پارتكوملار مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈشى، خىزمەت - سالمىقىنى زورايتىشى، قەتئىي بوشاشماي ھەردائىم تۇتۇشى كېرەك. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى پارتىيەنىڭ ئاساسىي لۇشىەنىنى ئومۇمىيۈزلۈك، تۇغرا، پائال ئىزچىللاشتۇرۇدىغان، ماددىي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئۇيغۇنلۇك رەھبەرلىك قىلالايدىغان كۆچلۈك يادرو قىلىپ قۇرۇپ چىقىش، ئاساسىي قاتلام پارتىيە تەشكىلاتلىرىنى ئاممىنى ئىتتىپاقلاشتۇرۇپ ۋە يېتەكلەپ، ئىككى مەدەنىيەتنىڭ ئورتاق راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان جەڭگىۋار قۇرغان قىلىپ قۇرۇپ چىقىش كېرەك.

خۇجىنتاۋ مۇنداق دېدى: «ئىككى قولدا تۇتۇش، ھەر ئىككى قول قاتتىق بولۇش»نى ھەقىقىي ئەمەلگە ئاشۇرۇشتا ئالدى بىلەن بىرىنچى قول رەھبەرلەر باشلامچىلىق بىلەن ئىككى قولدا ياخشى تۇتۇشى، رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ باشقا ئەزالىرىمۇ ئىككى قولدا تۇتۇشنى بىلىشى ۋە ئەمەلگە ئاشۇرۇشى كېرەك. ھەرقانداق رەھبەرلىك بەنزىسى ۋە رەھبىرى كادىر، بولۇپمۇ ئاساسلىق مەسئۇل يولداش ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت مەركەزنى تۇتمىسا، ماددىي مەدەنىيەتنى تۇتمىسا ۋەزىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان بولىدۇ. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا ئەھمىيەت بەرمىسە، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ياخشى تۇتمىسا ئوخشاشلا ۋەزىپىسىنىڭ ھۆددىسىدىن چىقالمىغان بولىدۇ.

ئىلىنىدە 9 - يەرلىق پىلانىنى بولغا قويۇش ئوڭۇشلۇق بولدى

ئېلىمىزدە 9 - بەش يىللىق پىلانىنى يولغا قويۇش ئوڭۇشلۇق بولدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابر

تېلېگراممىسى. 9 - بەش يىللىق پىلان يولغا قويۇلغان تۇنجى يىلى ئېلىمىز ئىككى تۆپ ئۆزگىرىشنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، ماكرولۇق تەڭشەش، تىزگىنلەشنى كۈچەيتىش ۋە ئىقتىسادىي ھەرىكەتنى ئونۇبرسال ماسلاشتۇرۇش ئارقىلىق، پۈل پاخاللىقىنى تىزگىنلەشنى ئاساسىي ۋەزىپە قىلغان ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشتە كۆزلەنگەن نىشانغا ئاساسەن يەتتى. خەلق ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئومۇمەن مۇقىم بولدى.

بۇ سۆزنى دۆلەت تاشقى سودا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى شى ۋەنپىڭ مۇخبىرىمىزنى قوبۇل قىلغاندا دېدى. شى ۋەنپىڭ مۇنداق دېدى: ئومۇمەن ئېلىمىز بۇ يىل ئىقتىسادنىڭ تېز سۈرئىتته ئېشىشنى ساقلاپ قالدى ھەم پۈل پاخاللىقىنى ئونۇملۇك تىزگىنلىدى؛ ئومۇمىي تەمىنات بىلەن ئومۇمىي تەلەپ ئاساسىي جەھەتتىن تەڭپۇڭلاشتى. ماكرولۇق ئىقتىسادىي مۇھىت يەنمۇ ياخشىلاندى، ئىلاھات، ئېچىۋېتىش يەنمۇ چوڭقۇرلاشتى، دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئىلاھاتىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، زور تۈركۈمدىكى داڭلىق كارخانىلار بازار رىقابىتىدە تېز راۋاجلاندى. ئۇ بۇ يىللىق ئىقتىسادىي ھەرىكىتنىڭ ۋەزىيىتىنى مۇنداق بەش جەھەتتىن بايان قىلىپ ئۆتتى:

1. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا تەبىئىي ئاپەتلەر ئۇستىدىن غەلبە قىلغاندىن كېيىن ياخشى ھوسۇل ئېلىندى.

2. سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا مۇقىم ئېشىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى. 1 - ئايدىن 10-ئايغىچە، مەملىكەت بويىچە يېزا ۋە يېزىدىن يۇقىرى مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىدا قوشۇلما قىممەت بۇلتۇرنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىكىدىن 12.8 % ئاشتى.

3. تاۋارلارنىڭ سېتىلىشى ياخشى. مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتى يەنمۇ چۈشتى.

4 - تاشقى سودا ۋەزىيىتى ياخشىلىنىشقا يۈزلەندى. پېرېۋوت زاپىسى داۋاملىق ئاشتى.

9 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە ئىمپورت سوممىسى بىلەن ئېكسپورت سوممىسىنى بالانس قىلغاندا، تاشقى سودىدا 8 مىليارد 100 مىليون دوللار ئاكتىپ بالانس كۆرۈلدى.

5. مالىيە كىرىم چىقىمىنىڭ ئەھۋالى ياخشى بولدى. پۈل مۇئامىلىسىنىڭ ۋەزىيىتى خېلى مۇقىم بولدى.

سانائەتنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش توغرىسىدىكى 1996 - يىللىق مۇھاكىمە باشلاندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن ژۇڭلىسى ۋۇبانگو بۈگۈن سانائەتنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش توغرىسىدىكى 1996 - يىللىق مۇھاكىمە مۇنبىرىدە يازما سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى كۆرسەتتى: سانائەتنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش ۋە ياخشىلاش ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىش، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنى ئىسلاھ قىلىش ۋە ئۇلارنىڭ فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىش، «ئىككى تۆپ ئۆزگىرىش»نى يولغا قويۇشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

دۆلەت ئىقتىساد سودا كومىتېتى، دۆلەت پىلان كومىتېتى، دۆلەت تۈزۈلمە ئىسلاھاتى كومىتېتى، مەركىزىي كومىتېت شتات ئىشخانىسى، جۇڭگو سانائەت ئىقتىسادىي جەمئىيىتى ۋە «خەلق گېزىتى» بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان سانائەتنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش ئۇستىدىكى 1996 - يىللىق مۇھاكىمە مۇنبىرىدە ئاساسلىقى ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىشنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈرۈش، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ فۇنكسىيىسىنى ئۆزگەرتىش، تارماقلار بويىچە باشقۇرۇشنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇشقا ئۆزگەرتىش، سانائەتنى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ماس كېلىدىغان ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش يېڭى تۈزۈلمىسىنى ئورنىتىش ھەققىدە سۆزلىدى.

ۋۇ باڭگو مۇنداق دېدى: ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش - ماكرولۇق ئىگىلىك باشقۇرۇشنىڭ بىلەن كارخانىلارنىڭ ماكرولۇق ئىگىلىك باشقۇرۇشى ئارىلىقىدىكى باشقۇرۇش قاتلىمى، شۇنداقلا ئىجتىمائىيلاشقان يېرىك ئىشلەپچىقىرىش بىلەن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ تەلىپىگە ماس كېلىدىغان ئىجتىمائىي ئىگىلىك باشقۇرۇش شەكلى. تارماقلار بويىچە باشقۇرۇش پىلانلىق ئىگىلىك تۈزۈلمىسگە ماس كېلىدۇ، ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسگە ماس كېلىدۇ.

ۋۇ باڭگو مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئېلىمىزنىڭ بۈگۈندىن كېيىنكى 15 يىللىق ئۇلۇغۋار كۆرەش نىشانىسىغا يېتىش ئۈچۈن ئومۇمىي ئەھمىيەتكە ئىگە «ئىككى تۆپ ئۆزگىرىش»نى يولغا قويۇش كېرەك. بۇ سانائەت باشقۇرۇش تۈزۈلمىسىنمۇ تارماقلار بويىچە باشقۇرۇشتىن ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇشقا ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلدۇ. سانائەتنى ساھەلەر بويىچە باشقۇرۇش يېڭى تۈزۈلمىسنى ئورناتقاندىلا سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسنى ھەقىقىي ئورناتقىلى بولىدۇ.

11 - ئاينىڭ 21 - كۈنى ئازادلىق ئارمىيە 4 - ھەربىي تېببىي ئىنستىتۇتى 2 - ئەترىتىدىكى ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىلغار ئىش - پائالىيەتلىرىنى دوكلات قىلىش ئۆمىكى بېيجىڭدىكى «خەلق» سارىيىدا تۇنجى قېتىم دوكلات بەردى.

سۆزەتتە: دوكلات بېرىش ئۆمىكىنىڭ ئەزالىرى دوكلات بەرگەندىن كېيىن ئىنقىلابىي قۇربان جاڭ خۇانىڭ ئانىسى فەن يىڭخۇا بىللە بىللە.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئاشلىق، پاختىدىن مول ھوسۇل ئېلىپ، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

2. چارۋىچىلىق تەرەققىيات قەدىمىنى تېزلىتىپ، ئوتلاق چارۋىچىلىقى، دېھقانچىلىق رايونلىرى چارۋىچىلىقى ۋە شەھەر ئەتراپى رايونى چارۋىچىلىقىنى تەڭ تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇش كېرەك.

3. ئورمانچىلىق تارماقلىرى ئىچكى قىسمىدىكى ئىلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىقتىسادىي ئورمان كۆلىمىنى كېڭەيتىشى، ياغاچ ماتېرىياللىرىنى ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەشنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، ئۆزىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش كېرەك.

4. يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلتىشكە ئەھمىيەت بېرىش كېرەك. مەۋقەنى يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا قويۇپ، يېزا ئىگىلىكى بىلەن يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات تۇرۇپ، يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىيات نۇقتىلىرىنى تۆمۈرىيول بويلىرىغا ئورۇنلاشتۇرۇپ، كارخانا ئىلاھاتىنى ئۆزلۈكسىز چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، كارخانىلاردىكى «ئىككىنى ئۆزگەرتىش»نى ئىشقا ئاشۇرۇشنى تىرىشىپ ئىلگىرى سۈرۈشى كېرەك.

5. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، 1997-يىلى 357 مىڭ ئادەمنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك. جايلار مەۋقەنى يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا قويۇپ، شارائىتقا قاراپ ئىش كۆرۈپ، نامرات رايونلاردىكى دېھقان، چارۋىچىلارغا يار-دەم بېرىپ، مەمۇرىي باشلىقلار مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە داۋاملىق چىڭ تۇرۇپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى تېخمۇ كۈچەيتىش كېرەك.

6. كېلەر يىلى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاشنىڭ ئاخىرقى يىلى. شارائىتى ناچار، پاكىز سۇ ئىچىشتە قىينىلىۋاتقان 1 مىليون 110 مىڭ ئادەمنىڭ ئىچىدىغان سۇ مەسلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك. رەھبەرلىك ۋە مەسئۇلىيەتنى كۈچەيتىش، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش مەبلىغىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش ۋە ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى ياخشى تۇتۇش كېرەك.

7. سۇ، تۇپراق ئېچىشنىڭ تەشكىلي رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، سۇنى تېجەپ تېرىلغۇ يەرنى كېڭەيتىش قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك.

8. پارتىيىنىڭ يېزىلارغا قارىتىلغان تۇرلۇك سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ سېلىقنى يەڭگىللىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپچانلىقىنى قوغداش كېرەك. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدا يېزىلاردىكى ھۆددىدىگە بېرىلگەن يەرلەرنىڭ ۋاقتى ئومۇمىيۈزلۈك توشتى. 1997-يىلى ئالدىنقى ئىككى يىللىق سىناق نۇقتىلىرى ئاساسىدا يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش مۇددىتىنى ئۇزارتىش خىزمىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك ياخشى ئىشلەش كېرەك.

جاڭ ۋېنيۇ سۆزىدە مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: بىرىنچىدىن، ئاپتونوم رايونىمىزدا يۇقىرىقىدىن تۆۋەنگىچە يېرىك يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشقا بولغان تونۇشنى داۋاملىق يۇقىرى كۆتۈرۈپ، يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشنى خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتىدا مۇھىم ئورۇنغا قويۇش كېرەك. ھەرقايسى كەسىپ، ھەرقايسى ساھەلەر يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن خىزمەت قىلىشى، پارتىيە، ھۆكۈمەتنىڭ بىرىنچى قول باشلىقلىرى يېزا خىزمىتىنى بىۋاستە تۇتۇپ، يېزا سىياستىنى داۋاملىق مۇقىملاشتۇرۇپ ۋە مۇكەممەللەشتۈرۈپ، يېزا ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، يېزا كادىرلىرى، خەلق ئاممىسى ۋە پەن-تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئاكتىپچانلىقىنى تېخىمۇ قوزغىشى كېرەك. ئىككىنچىدىن، يېزىلاردا مەسئۇلىيەت بىرلەشتۈرۈپ ھۆددىگە بېرىش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى مۇقىملاشتۇرۇش ئاساسىدا، ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشنى كۆلەملەشتۈرۈش سالمىقىنى زورايتىش كېرەك. كوللېكتىپ ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنى قەرز پۇل، پەن-تېخنىكا، پىششىقلاپ ئىشلەش، ساقلاش، توشۇش، ئۇچۇر قاتارلىق تۇرلۇك مۇلازىملىق بىلەن تەمىنلەپ، سودا-سانائەت ۋە دېھقانچىلىقنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش قەدىمىنى تېزلتىش كېرەك. ئۈچىنچى، يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. تۆتىنچى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاش قەدىمىنى تېزلتىش كېرەك. بەشىنچى، يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم بېرىش مەبلىغىنى ياخشى ئىشلىتىش كېرەك. ئالتىنچى، يېزا ئىگىلىك قوشۇمچە مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش - سېتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. يەتتىنچى، دېھقانلارنىڭ سېلىقنى يەڭگىللىتىش خىزمىتىنى قەتئىي ياخشى ئىشلەش كېرەك. سەككىزىنچى، يېزا-بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىش كېرەك.

* * * * * *

ئېلان

قەشقەر ۋىلايەتلىك ج خ قاتناش ئەترىتىدىن بېرىلگەن 6531019992 - نومۇرلۇق ئەكبەر مەمەتربەھىم نامىدىكى شوپۇرلۇق كىنىشكىسى ئېلان قىلىنغان كۈندىن ئېتىۋارەن ئىناۋەتسىز.

سەن گۈۋاھ، دىنار دەريا سى...

(ئەدەبىي ئاخبارات)
باغراش

(بېشى 11 - ئاينىڭ 16 - كۈنىدىكى 5 - بەتتە)

ئۇلارغا ساۋاتلىق بولۇشنىڭ ئەھمىيىتىنى تەشۋىق قىلدى، ناھىيە بويىچە 19 مەكتەپ ئارتۇق (15 ياشتىن 45 ياشقىچە)ساۋاتسىزلار ئەھمەلي ئەھۋالىغا ئاساسەن تۈرگەئىرىملىپ، كەنت، يېزا، ئىدارە تەۋەسىدە 480 نەچچە قارار ساۋات چىقىرىش كۆرسىغا قاتناشتۇرۇلدى، پۈتكۈل ئىدارە - جەمئىيەت، مەكتەپ، يېزا - كان - كارخانا - مەھەللە- كوي ھەربىرىكتە كېلىپ داغدۇغىلىق تەشۋىقات قانات يايدۇرۇلدى. يول ئېغىزلىرىدا توسۇپ سىناق ئېلىندى. «ئىز قوغلاپ»دەرس بېرىلدى. مەسئۇلىيەتسىزلىك قىلغان ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا تەنقىد ۋە مەمۇرىي جازا بېرىلدى. نەتىجىدە ئىككى يىلغا قالماي گېزىت، كىتاب ئوقۇيالىغانلاردىن باشقا تۆت ئەھەلنى بىلىش، بىردىن ئىككىگىچە ئەھلي قوللىنىلىدىغان دېھقانچىلىق تېخنىكىسىدىن خەۋەردار بولۇش بويىچە ساۋاتلىق بولغانلارنىڭ نسبىتى٪ 98 كە يەتتى. بۇ يىل «ئىككى ئاساسەن» (توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ ئاساسەن ئومۇملاشقان، يۇقىرى ئۆلچەمدە ساۋاتلىق بولۇش ئاساسەن ئىشقا ئاشقان) بويىچە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلىندى. دېھقان، چارۋىچىلار ساۋاتلىق بولغانلاردىن كېيىن بۇگۈر ناھىيىسىدە كەسىپىي مائارىپ ۋە چوڭلار مائارىپى جۈش تۈرۈپ راۋاجلاندى. ناھىيە بويىچە 54 كەنتتە ئوقۇتۇش نۆۋىتى، ئون يېزىنىڭ توققۇزىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت- تېخنىكا مەكتىپى قۇرۇلدى. بۈمە كتەپلەردە بەشتىن يەتتىگىچە مۇقىم ئوقۇتقۇچى دەرس ئوتتىدۇ.

ساۋاتلىقلار نسبىتىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى بۇگۈرنىڭ قالاق يېزا ئىگىلىك قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بېيىش قەدىمىنى تېزلەتىش، مەدەنىيەت بىلىملىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى ئومۇمۇملاشتۇرۇشتا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئويناندى. بولۇپمۇ ئەھلي ئىشلىتىلىدىغان تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مەقسەت قىلغان ئىككى خىل مائارىپ بۇگۈر زېمىنىدا پورەكلەپ مېۋە بەردى. ناھىيە بازىرىدىكى مۇنتىزىم كەسپىي تېخنىكا ئوتتۇرا مەكتىپى ھەر يىلى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ تولۇق ئوتتۇرا مەكتەپ مەلۇماتىغا ئىگە 400دىن ئارتۇق پەرزەنتنى دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، باغۋەنچىلىك، سۇچىلىق، رېمونتچىلىق، باقمىچىلىق، تكىكۇچىلىك، يېزا ئىگىلىك ماشىنىلىرى تېخنىكىسى بويىچە ئىختىساس ئىگىسى قىلىپ تەربىيىلەپ چىقارماقتا.

ھازىر ناھىيە بويىچە ھەر بىر ئائىلىدە بىردىن تېخنىكا ئىگىسى بار بولۇش ئاساسەن ئىشقا ئاشۇرۇلدى. يەنە ھەر بىر يېزىدا ئۈچ نەپەردىن ئالىي دەرىجىلىك تېخنىكا يېتەكچىسى، بەش نەپەر ئوتتۇرا دەرىجىلىك تېخنىكا خادىمى بولۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇش چاقىرىق قىلىنۇاتىدۇ. «يېزا مائارىپىنىڭ مۇشۇنداق جۈش ئۇرۇپ راۋاجلىنىشى ئاھالىسىنىڭ ئومۇمىي سۈپىتىنى ئۆستۈرۈپ، ئەمگەكچىلەرنى مەدەنىيەتلىك ئەمگەكچىلەرگە ئايلاندۇرۇپ، ناھىيىنىڭ ئىقتىسادىي كۆچىگە ۋە مەنىۋى قىياپىتىنى ئۆزگەرتىشتە ياخشى نەتىجىلەرنى بەرمەكتە. دېھقان، چارۋىچىلار ساۋاتلىق بولغاندىن كېيىن يېزىلاردىكى مەدەنىيەت - تېخنىكا مەكتىپىدە ئوقۇيدىغانلار كۆپەيدى. تېخنىكا دەرسلىرىنى ئىگىلەش نسبىتى يۇقىرى كۆتۈرۈلدى. يېڭى تېخنىكىنى قوللىنىش، تەتبىقلاش ۋە ئومۇملاشتۇرۇش ئۇنۇمى ئۆستى. ھاللىق سەۋىيەگە يېتىشتە پەن-تېخنىكىغا تايىنىش سەۋىيىسى ئۆستى. بېيىش مەنبەسى كېڭەيدى. ئۇنىڭ ئىچىدە ئاساسلىقى ئۆزلۈكىدىن ئىلىم ئىزدەش ئارقىلىق ئىلىم ئىگىسى بولغانلار كۆپەيدى. ناھىيە بويىچە 54 كەنتتە ئوقۇتۇش نۆۋىتى، ئون يېزىنىڭ توققۇزىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت- تېخنىكا مەكتىپى قۇرۇلدى. بۈمە كتەپلەردە بەشتىن يەتتىگىچە مۇقىم ئوقۇتقۇچى دەرس ئوتتىدۇ.

ساۋاتلىقلار نسبىتىنىڭ يۇقىرى كۆتۈرۈلۈشى بۇگۈرنىڭ قالاق يېزا ئىگىلىك قىياپىتىنى ئۆزگەرتىش، پەن - تېخنىكا ئارقىلىق بېيىش قەدىمىنى تېزلەتىش، مەدەنىيەت بىلىملىرى ۋە ئىشلەپچىقىرىش تېخنىكىسىنى ئومۇمۇملاشتۇرۇشتا غايەت زور تۈرتكىلىك رول ئويناندى. بولۇپمۇ ئەھلي ئىشلىتىلىدىغان تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش ۋە ئەمگەكچىلەرنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشنى مەقسەت قىلغان ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا تەنقىد ۋە مەمۇرىي جازا بېرىلدى. نەتىجىدە ئىككى يىلغا قالماي گېزىت، كىتاب ئوقۇيالىغانلاردىن باشقا تۆت ئەھەلنى بىلىش، بىردىن ئىككىگىچە ئەھلي قوللىنىلىدىغان دېھقانچىلىق تېخنىكىسىدىن خەۋەردار بولۇش بويىچە ساۋاتلىق بولغانلارنىڭ نسبىتى٪ 98 كە يەتتى. بۇ يىل «ئىككى ئاساسەن» (توققۇز يىللىق مەجبۇرىي مائارىپ ئاساسەن ئومۇملاشقان، يۇقىرى ئۆلچەمدە ساۋاتلىق بولۇش ئاساسەن ئىشقا ئاشقان) بويىچە ئاپتونوم رايون تەرىپىدىن تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈلىندى. دېھقان، چارۋىچىلار ساۋاتلىق بولغانلاردىن كېيىن بۇگۈر ناھىيىسىدە كەسىپىي مائارىپ ۋە چوڭلار مائارىپى جۈش ئۇرۇپ راۋاجلاند

سەۋبىگە يېتىشتە پەن-تېخنىكىغا تايىنىش سەۋىبىسى ئۆستى. بېيىش يولى كېڭەيدى. تىجارەت تۇرلىرى كۆپەيدى. باللىرىنى مەكتەپتىن چىقىرىۋالدىغان، ئوقۇشقا بەرمەيدىغان ئىشلار ئازايدى. ئىشتىن سىرتقى مەدەنىيەت پائالىيەتلىرى كۆپەيدى، قىمار ئوينايدىغان، ئىت تالاشتۇرۇپ، توخۇ سوقۇشتۇرۇپ، تۆخۈم چېكىشىپ ئوقۇشۇپ ئوينايدىغان بىكار تەلەپلەر ئازايدى. مەدەنىيەت پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىدىغان ئادەملەر كۆپەيدى، توپ ئويناش، ئارقان تارتىشش، چىلىشش، ئاتلىتىكا، ئوغلاق تارتىشش قاتارلىق ئىشلار يېزىلاردا ئومۇملاشماقتا. دېھقانلارنىڭ يۇرۇش - تۇرۇش، كىيىم - كېچەك، ئۆي تۈتۈش ئادەتلىرىدە، گەپ-سۆزلىرىدە ئالاھىدە ئۆزگىرىش بولدى. مۇشتلىشىدىغان، ھاراق ئىچىدىغان، باللىرىنى تاشلۇۋېتىدىغان، ئوغرى-يانچۇقچىلىق قىلىدىغان ئىشلار كۆندىن كۆنگە ئازايماقتا، دېھقانلارغا تەشۋىق-تەربىيە ئۆتىدىغان بولدى. ئىلگىرى يود كەمچىللىكىدىن بولىدىغان كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش، تۆت خىل ۋاكسىنىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش، خام سۇ ئىچمەسلىك، گىگىنا ساۋاتى، يەرلىك كېسەللىكلەردىن ساقلىنىش قاتارلىق مەزمۇنلاردىكى تەشۋىقاتنىڭ ئانچە رولى بولمايتتى. ھازىر بۇ تەشۋىقات ھەممىلا كىشى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىنىدىغان، تۈرمۇشتا ئۆز رولىنى جارى قىلدۇرغان بولدى.

نامراتلارنى يۆلەشتىمۇ نامراتنىڭ ساپاسىنى ياخشىلاش ئارقىلىق ئۆلارنى بېتەكلەش ئالاھىدە ئۇنۇم بەرمەكتە. كومېمۇنا دەۋردە يىللىق دارامىتى ئىككى يۈگدىن تەقسىم قىلىنغان قاراباغ يېزىسىنىڭ بىر كەنتىدە ئۆتكەن يىلدىكى كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان كىرىم 1200 يۈەندىن ئاشتى. بۇ يېزىدىكى كەنت كادىرلىرىنىڭ ھەممىسى تولۇقسىز ئوتتۇرا مەكتەپتىن يۇقىرى مەلۇماتقا ئىگە. ناھىيە بويىچە كەنت كادىرلىرىنى سەپلەشتە مۇشۇ ئۆلچەم بىرلىك قىلىنماقتا. ناھىيىنىڭ ساقلىقنى ساقلاش ۋە سەھىيە ئىشلىرىمۇ مۇناسىپ تەرەققىياتلارغا ئېرىشىپ، ئاھالىنىڭ جىسمانىي ساپاسى ياخشى خاراكتېرلىك دەۋرلىنىشكە قاراپ يۈزلەنمەكتە. بۇگۈر خەلقنىڭ تەلىپىنى كۆزدە تۇتۇپ توختى نۇر ھاكىم بۇگۈردە «ئۇيغۇر شىياخانىسى» ئەدەبىياتى گۈلزارى

كۆرسىتىلا قالماي، بۇگۈرنىڭ ئىقتىسادى ۋە مەدەنىيەت جەھەتتىكى تەرەققىياتىنى چەكلەپ كەلگەنىدى، بولۇپمۇ زامانىۋىلىشىشقا قاراپ ماڭغان ئىسلاھاتنىڭ تەلىپىگە زادىلا ماس كەلمەيتتى.

مەدەنىيەت كەڭرى مەنادىن ئالغاندا، ئىنسانىيەت جەمئىيىتىنىڭ تەرەققىياتى جەريانىدا يارىتىلغان ماددىي بايلىق بىلەن مەنىۋى بايلىقنىڭ يىغىندىسىدۇر. شەھەر (بازار) بولسا، ئەشۇ ئىككى خىل بايلىقنىڭ يىر-بىرى بىلەن ئۇچرىشىش نۇقتىسى. بۇنداق ئۇچرىشىشتا، ئىقتىسات جەمئىيەتنىڭ تەرەققىياتىغا نىسبەتەن (ئېنېرگىيىلىك) رولىنى ئويناپدۇ. مەدەنىيەت بولسا نىشان رولىنى ئويناپدۇ، مۇبادا ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ بۇ خىل مۇقەررەر كېچە-كۈندۈز ئارزۇ قىلىدىغان توختى نۇر ھاكىم (ئۇچاغدا مۇئاۋىن ھاكىم ئىدى) ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ناھىيە بازىرى يولىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش ئىشىغا خۇددى ئەينى چاغدا سۇ قۇرۇلۇشى ۋە ئوزمان بەرپا قىلىشنى تۇنجا جاسارەت بىلەن كىرىشچە كەتتى. ئىش ئورنىدىكى ئىشچى - تېخنىكلار ھەر كۈنى سەھەردە ئورنىدىن تۇرۇشقىنىدا توختى نۇر ئاللىقاچان ئىش مەيدانىنى بىر نەچچە قېتىم ئايلىنىپ چىققان بولاتتى. ئۇ كۈندۈزنىڭ تومۇز ئاپتېپىدا ئىشچىلاردىن بىر قەدەممۇ ئايرىلمايتتى. كېچىسى ئەل ياتقۇدا ئۇ يەنىلا ئىش مەيدانىنى ئارىلاپ يۈرۈپ ئەتىگى ئىشنىڭ پىلانىنى تۈزەيتتى. ئۇنىڭ ئۆيى ئىش مەيدانىغا يېقىنلا يەردە بولسىمۇ قۇرۇلۇش تۈگىگىچە كۆپ ھاللاردا تامىقىنى كوچىدا يېدى. ئالدىراش چاغلاردا تاماقسىز قالدى. بەزىدە قوغۇن، تاۋۇز ياكى سوغۇق سۇ بىلەن نان يېدى، ھەر بىر ھېتر يول-بۆلۈكنىڭ سۈپىتى ئۇنىڭ نەزىرىنىڭ سىرتىدا قالمايتتى، بەزىدە ئۆزى كوچا ئېغىزىدا تۇرۇپ ئەمدىلا قارامايغا يېتەرلىك بولغان يولغا ماشىنا-تراكتور، ئات- ئۇلاغ، ھارۋا كىرىپ قالمىسۇن دەپ، ئۆزى پوستا تۇراتتى. خام ئەشيا، ماتېرىيال، سايمان ھەل قىلىشقا ئۆزى يۈگرەيتتى، ئىشچىلارنىڭ سەپىنا قوشۇپ ئىشلەش، مۇكاپات، تاماق پۇلى، قوشۇمچە ياردەم، داۋالىنىش، جابدۇقلارنىڭ رېمونت ئىشلىرى قاتارلىقلارنى ئۆزى ئورۇنلاشتۇراتتى. يول توغرا كېلىپ كۆچۈرۈلىدىغان ئاھالىلەرنىڭ تۇرلۇك تەلەپ - پىكىرلىرىنى ئاڭلايتتى، ئۇلارغا تەكرار خىزمەت ئىشلەيتتى، مەسىلىھەت بېرەتتى، كۆرۈلگەن زىددىيەتلەرنى ئۇلار رازى بولغۇدەك بىر تەرەپ قىلاتتى. يول قۇرۇلۇشىدا ھەر دائىم كۆرۈلىدىغان ۋە ئاسانلا كىشىنىڭ كۆڭلىنى پاراكەندە قىلىدىغان ئاھالە كۆچۈرۈش مەسىلىسى توختى نۇر ھاكىمنىڭ قولىدا ئەستا يىدىل ۋە مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىنغىنى ئۈچۈن كۆچۈرۈش ئىشى ئوڭۇشلۇق يۈرۈشۈپ تۇردى. ئۇ ئۆزىنىڭ پۈتۈن كۈچ -قۇۋۋىتىنى، زېھنىنى، ئارام ئېلىش ۋاقىتلىرىنىمۇ يول قۇرۇلۇشى ئۈچۈن سەرپ قىلدى. بىر قېتىم قاتتىق چارچاپ كەتكىنى ۋە ئىسسىق تۆتۈپ كەتكىنى ئۈچۈن ئىش ئورنىدا يېقىلىپ قالدى. دوختۇرخانىغا ئېلىپ كېلىنىپمۇ خېلى ئۇزاققىچە ھوشىغا كەلمىدى. بىر ھازا جەددىي قۇتقۇزۇشتىن كېيىن ھوشىغا كېلىپلا يەنە ئىش مەيدانىغا كېتىپ قالدى، ئۇنىڭ روھى، چېۋەر باشلامچىلىقى ۋە كىشىلىك پەزىلىتى ئىش مەيدانىنىڭ كەيپىياتىنى مۇقىملاشتۇرۇشتا ھەل قىلغۇچى رول ئوينىدى. نەتىجىدە ئىشنىڭ ئۇنۇمى، سۈپىتى كۈنسايىن ياخشىلىنىپ، ئۇچ كوچا قۇرۇلۇشى مۇددەتتىن بۇرۇن پۈتكۈرۈلدى، ماتېرىيال ۋە (ئىقتىدار ئۆرگىچىلىكىنى) شەكىللەندۈرىدۇ. مانا بۇ ماھىيەتتە مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ بازار مۇھىتىدا شەكىللىنىشىدۇر. دېمەك، بازارنى ئادەم يارىتىدۇ، بازار ئادەمنى يارىتىدۇ. ئادەم مەدەنىيەتنى يارىتىدۇ، مەدەنىيەت ئادەمنى يارىتىدۇ، بازار مەدەنىيەتنى يارىتىدۇ، مەدەنىيەت بازارنى يارىتىدۇ، سودا ۋە ئىستېمال قۇۋۋىتى بولمىغان شەخس، مىللەت ۋە خەلقتە ساغلام روھ بولمايدۇ، تەسەۋۋۇر كۇچى، ئىجادچانلىق كۈچى ئۆلگەن بولىدۇ، كېلەچەك قارىشى بولمايدۇ.

جەمئى بۇگۈرلۇكلەردەك بۇگۈرنىڭ گۈللەنگەن، ئاۋات، زامانىۋى ۋە مەدەنىيەتلىك بىر شەھەر بولۇپ قۇرۇلۇشىنى كېچە-كۈندۈز ئارزۇ قىلىدىغان توختى نۇر ھاكىم (ئۇچاغدا مۇئاۋىن ھاكىم ئىدى) ۋەزىپىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ناھىيە بازىرى يولىنى كېڭەيتىپ قۇرۇش ئىشىغا باشلىسى ۋە تەقدىرلىشىگە ئېرىشكەتە. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى چىك تۇتۇلۇپ، بۇگۈر ئاھالىسىنىڭ مەنىۋى قىياپىتىدە يېڭىلىنىش بولغانلىقتىن، بۇگۈر ناھىيىسىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىجتىمائىي تەرتىپ زور دەرىجىدە ياخشىلىشىپ، چوڭ ئەنزىلەرنىڭ سادىر بولۇش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى. ئۆسمۈر جىنايەتچىلەرنىڭ جىنايەت سادىر قىلىش ھادىسىسى، ياشانغانلارنى خارلايدىغان، ئۇلارنى تاشلۇۋېتىدىغان ئىشلار كۆرۈلۈپ باقمىدى. مەن نۇقتىلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان چۈمپاق يېزىسى نوچوقتا كەنتىدە يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان پەقەت بىرلا ئەر - خوتۇن پەرزەنت كۆرمەسلىك نۇر ھاكىم يەنە سەنئەت جەھەتتە تالانتى بار 15 قىز - ئوغۇلنى، تاللاپ، شنجاڭ سەنئەت شۆبۈەنىگە ئەۋەتتى، ئۇلار ئەتە - ئۆگۈن بۇ ئۆمەكنىڭ تايانچلىرىغا ئايلىنىپ بۇگۈرنىڭ مەنىۋى تۈرمۇشىنى تېخىمۇ بېيىتقۇسى.

توختى نۇر ھاكىم بۇگۈرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى خۇددى ئىقتىسادىي خىزمەتلەرنى تۇتقاندەك چىك تۇتقانلىقتىن، بۇگۈرنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى كىشىنى خۇشال قىلىدىغان نەتىجىلەرگە ئېرىشتى. بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ پەن - تېخنىكىنى ئومۇملاشتۇرۇش، دېھقان، چارۋىچىلار تەنتەربىيىسى، يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ماارىپ قاتارلىق ساھەلىرى داۋاملىق ھالدا ئوبلاست، ئاپتونوم رايون ھەتتا مەركەزنىڭ مۇناسىۋەتلىك ئورگانلىرىنىڭ ياخشى باھاسى ۋە تەقدىرلىشىگە ئېرىشىپ كەلمەكتە. مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى چىك تۇتۇلۇپ، بۇگۈر ئاھالىسىنىڭ مەنىۋى قىياپىتىدە يېڭىلىنىش بولغانلىقتىن، بۇگۈر ناھىيىسىدە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئىجتىمائىي تەرتىپ زور دەرىجىدە ياخشىلىشىپ، چوڭ ئەنزىلەرنىڭ سادىر بولۇش نىسبىتى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىدى. ئۆسمۈر جىنايەتچىلەرنىڭ جىنايەت سادىر قىلىش ھادىسىسى، ياشانغانلارنى خارلايدىغان، ئۇلارنى تاشلۇۋېتىدىغان ئىشلار كۆرۈلۈپ باقمىدى. مەن نۇقتىلىق تەكشۈرۈش ئېلىپ بارغان چۈمپاق يېزىسى نوچوقتا كەنتىدە يېقىنقى بەش يىلدىن بۇيان پەقەت بىرلا ئەر - خوتۇن پەرزەنت كۆرمەسلىك

بېرىدە نۇزۇنلۇك مەككۇلۇك ماكانىنى تاپىدۇ. ئۇ شۇ مەنزىل ئامان ھېكمە ئۆتىدىغان بۇ كوچىنىڭ بىرى-ساداقەت ۋە پاكلىق كوچىسى، يەنە بىرى بولسا، نەپسانىيەت، ئاچكۆزلۈك، مەنمەنلىك ۋە ئارسىزلىق كوچىسىدۇر.

ئېرورچۇن ئالەم ئىچرە جاھ ھانى، ياخشى ئات باقى،
بەس، ئىل كاسىن رەۋا ئەيلە، ئۆزۈڭنى كامران كۆرگەچ،

(بۇ دۇنيادا مەنسەپ ۋاقىتلىق، ياخشى ئات باقى، شۇڭا ھوقۇقىڭنىڭ باردا ئەلنىڭ دەردىگە دەرمان بول!)

- ناۋايى

ھەر بىر خەلق رەھبىرى، ھەر- بىر ھوقۇق ئىگىسى بۇ ھەقىقەتنى بىر مىنۇتمۇ ئەستىن چىقارماسلىقى كېرەك، ئەستىن چىقىرىپ قويسا تارىخ ئاقىۋەت بىر كۈنى يادىغا سېلىپ قويىدۇ، ئۆچاغدا تولسۇ كېچىككەن بولىدۇ، ئاخىر...

«خەلق!» دېگەنلەر ئۆلمەيدۇ، خەلق بىلەن بىللە ياشايدۇ، چۈنكى خەلق ئەبەدىي ئۆلمەستۇر... بۇگۈرنىڭ بۇگۈنى گۈزەل، ئەتىسى تېخىمۇ خەيرلىك!

بۇنىڭغا بۇگۈر تاغلىرى گۈۋاھ! بۇگۈر زېمىنى گۈۋاھ! بۇنىڭغا ئەلۇەتتە سەن تېخىمۇ گۈۋاھ دېنار دەريالىرى...

1996-يىل ئۆكتەبىر ئۇرۇمچى

قارلىق دالادا

ئۆتكۈر نىجات فوتوسى

رەئىس جياڭ زېمىن ۋە خېرزوگ زۇكتۇك مۇزىكا كېچىلىكىگە قاتناشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن كەچتە گېرمانىيە زۇكتۇكى خېرزوگ (ئىلگىرى خېلزوگ دەپ ئېلىنغان -ت) ۋە ئۇنىڭ رەپىقىسى بىلەن بىرلىكتە گېرمانىيە «خەلقئارا مۇزىكا سۆيەرلەر سىمفونىيە ئۆمىكى»نىڭ ئەسىر تىياتىرخانىسىدا ئۆتكۈزگەن مۇزىكا كېچىلىكىگە قاتناشتى.

مۇزىكا كېچىلىكى جۈگگو بىلەن گېرمانىيىنىڭ دۆلەت شېئىرى

ېيلىسىن چېرنومېلكىن بىلەن ئۇچراشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. روسىيە زۇكتۇكى ېيلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 19 - كۈنى مەركىزىي كلىنىكىلىق داۋالاش دوختۇرخانىسىدا زۇكلى چېرنومېلكىن بىلەن خىزمەت يۈزىسىدىن بىر سائەتچە كۆرۈشتى. بۇ ېيلتسىننىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى يۈرەك ئوپېراتسىيىسى قىلدۇرغاندىن بۇيان خىزمەت تۇنجى قېتىم خېلى ئۇزاق ۋاقىت كۆرۈشۈشى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ېيلتسىن ئۇچرىشىشتا چېرنومېلكىننىڭ ھازىرقى دۆلەت ئىچىدىكى ھەر تەرەپنىڭ ئەھۋالىدىن قىلغان دوكلاتىنى، بولۇپمۇ ئىش ھەققى قاتارلىق ئىجتىمائىي مەسىلىلەر توغرىسىدىكى دوكلاتىنى ئاڭلىغان. ئۇلار يەنە بىر قاتار ئىقتىسادىي، سىياسىي ۋە خەلقئارا مەسىلىلەرنى، جۈملىدىن چېچىنىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىشقا دائىر مەسىلىلەرنى مۇزاكىرە قىلغان.

خەلقئارا بېزىقلىق تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ زۇكتۇكىنىڭ ئاخبارات كاتىپى ياست رىنبوسكىنىڭ سۆزىدىن نەقىل كەلتۈرۈپ ئېيتىشىچە، ېيلتسىن يەنە چېرنومېلكىنغا 1 - قېتىملىق توت كىشىلىك (زۇكتۇك، زۇكلى، فېدېراتسىيە كومىتېتىنىڭ رەئىسى ۋە دۆلەت دۇماسىنىڭ رەئىسى) كېڭىشىش كومىتېتى كېڭىشىگە تەيىارلىق كۆرۈشنى ھاۋالە قىلغان. ياست رىنبوسكى بۇ قېتىمقى كېڭەش ېيلتسىن كرېملى سارىيىغا قايتىپ كېلىشتىن ئىلگىرى ئۇنتكۈزۈلدۇ، دېگەن.

ۋېيتنامنىڭ خۇ چىمىن شەھىرىدە زىيارەتتە بولۇۋاتقان جۇگگو مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ۋېيىۋەنجاڭى جياۋ شى ۋېيتنام كومموپارتىيە سى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مەسلىھەتچىسى رۇەن ۋېنلىڭ بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيىنىڭ دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى گولان ئېگىزلىكى ئىسرائىلىيىنىڭ بىخەتەرلىكى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالىم، 17 - نويابر تېلېگراممىسى. ئىسرائىلىيە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى مودىكەي مۇشۇ ئاينىڭ 17 - كۈنى مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ ھېلىمۇ سۇرىيىنىڭ «تەھدىتى»گە ئۇچراۋاتقانلىقىنى نەزەردە تۇتقاندا، گولان ئېگىزلىكى ئىسرائىلىيىنىڭ بىخەتەرلىكى ئۈچۈن ئىنتايىن مۇھىم ستراتېگىيىلىك ئەھمىيەتكە ئىگە.

مودىكەي ئىسرائىلىيە رادىئو ئىستانسىسىنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا مۇنداق دېدى: سۇرىيىنىڭ بۇ خىل «تەھدىتى» تۈگىگەندىن كېيىنلا، ئىسرائىلىيە سۇرىيە بىلەن بارلىق مەسىلىلەر ئۈستىدە مۇزاكىرىلىشىشى مۇمكىن.

ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە سۇرىيىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان بارلىق قوشنا ئەرەب دۆلىتى بىلەن تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى خالايدۇ، شۇنداقلا ئىسرائىلىيە - سۇرىيە تىنچلىق سۆھبىتىنى تېزدىن ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

مېكسىكا زۇكتۇكى سېدىلو

ئاخبارات پېرسونارىي

سېدىلو 1951 - يىل 12 - ئاينىڭ 27- كۈنى مېكسىكا شەھىرىدە تۇغۇلغان. دۆلەت ئۇنىۋېرسىتېتىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئۇ ئۇزاق مۇددەت پۇل مۇئامىلە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. مەركىزىي بانكىدا ۋەزىپە ئۆتىگەن. 1971- يىلى ئىنقىلابىي تۈزۈم پارتىيىسىگە كىرگەن، ھۆكۈمەتنىڭ پىلان مىنىستىرى ۋە خام چوت مىنىستىرى ۋە جامائەت مائارىپى مىنىستىرى

ئۇنۇۋانىغا ئېرىشكەن. ئۇ ئۇزاق مۇددەت پۇل مۇئامىلە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان. مەركىزىي بانكىدا ۋەزىپە ئۆتىگەن. 1971- يىلى ئىنقىلابىي تۈزۈم پارتىيىسىگە كىرگەن، ھۆكۈمەتنىڭ پىلان مىنىستىرى ۋە خام چوت مىنىستىرى ۋە جامائەت مائارىپى مىنىستىرى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ ب د ت باش كاتىپى غالى مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىدىكى رۋاندالىق مۇساپىرلارنى ئورۇنلاشتۇرۇش ئۈچۈن ھەرقايسى ئەزا دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ 259 مىليون دوللارلىق جېددىي خەلقئارا ئىنسانپەرۋەرلىك ياردىمى بىلەن تەمىنلىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە ساھەسىدىكى مۇتەخەسسىسلەر ئۆتكۈزگەن تەكشۈرۈش نەتىجىسىگە ئاساسلانغاندا، ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە ساھەسىدە ئىشلەيدىغان خادىملارنىڭ ئىچىدە ئىشخانا خادىملىرى ئەڭ كۆپ ئورۇننى ئىگىلەيدىكەن. ئۇلار ئامېرىكا ئاۋىئاتسىيە ساھەسىدىكى خادىملارنىڭ 40 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدىكەن.

△ ب د ت ئاسىيا ۋە تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي كومىسسىيىسى ئوتتۇرا ئاسىيا ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتىنىڭ ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ئورگىنىنى قۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپىنى قوللايدىغانلىقىنى بىلدۈرگەن.

ئۇچۇن 11 - ئاينىڭ 19 - كۈنىنى مەملىكەت بويىچە ماتەم كۈنى، دەپ جاكارلىدى.

△ روسىيە ئالىم قاتتىشى ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى مىروى مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىندا «مارس- 96» كۆزىتىش - ئۇچۇشى ئۈچار كېمىسىنى قويۇپ بېرىشنىڭ مەغلۇب بولغانلىقى روسىيىنى 100 مىليون دوللاردىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىيانغا ئۇچراتتى، دېدى. ئۇ مۇنداق تۇردۇ، دېدى.

△ ئىسرائىلىيە زۇكلىسى نېتانىياخۇ مەن ھېبرون شەھىرىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈش كېلىشىمى ھاسىل قىلىنغاندىن كېيىن ئىئوردان دەريالىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىن قوشۇن چېكىندۈرۈش كېلىشىمىنى داۋاملىق ئىجرا قىلىشقا ۋەدە بېرىمەن، دېدى.

△ ئوتتۇرا ئافرىقىنىڭ پايتەختى بانگىدا مۇشۇ ئاينىڭ 16 - كۈنى بۇ يىل كېرگەندىن بۇيانقى

سېدنلو 1951 - يىل 12 - ئاينىك 27- كۈنى مېكسىكا شەھىردە تۇغۇلغان. دۆلەت تەبىئىي پەنلىرى ئىنستىتوتىدا ئىقتىساد كەسپىدە ئوقۇغان ھەم ئۇنى مۇددەتتىن ئىككى يىل بۇرۇن ئەلا نەتىجە بىلەن پۈتتۈرگەن، كېيىن ئەنگلىيىگە بېرىپ برادفورد ئۇنىۋېرسىتېتىدا ئوقۇپ، ئىقتىساد كەسپى بويىچە ماگىسترلىق ۋە دوكتورلۇق ئىلمىي ھۆكۈمەتنىك پىلان مىنىستىرى ۋە خام چوت مىنىستىرى ۋە جامائەت ماتارىپى مىنىستىرى قاتارلىق ۋەزىپىلەرنى ئۆتىگەن. 1994 - يىلى 8 - ئايدا زۇكتۇگلۇققا سايلانغان. 12- ئاينىك 1 - كۈنى رەسمىي ۋەزىپە تاپشۇرۇۋالغان. ۋەزىپە ئۆتەش مۇددىتى ئالتە يىل.

سېدىلو زۇكتۇك چىقىشقاق، چاقچاقچى بولۇپ، يۇگۇرۇش ۋېلىسىپىت مىنىش ۋە سۇ ئۈزۈشنى ياخشى كۆرىدۇ.

ھىندىستانلىق ئۇچ ياشلىق قىزچاق سونان ئامېرىكا بىرلەشمە كاربون بىرىكمىلىرى شىركىتىنىك ھىندىستاندىكى بوپال شۆبە شىركىتىدە زەھەرلىك گاز چىقىپ كېتىش ۋەقەسىدە زىيانكەشلىككە ئۇچراپ، يۈرىكىدە تۆشۈك پەيدا بولۇپ قالغانلىقى ئۇچۇن ئوپېراتسىيە قىلىش ئۈچۈن دوختۇرخانىغا ئېلىپ كېلىندى.

شىمالىي دېڭىز ئەتراپىدىكى بەزى دۆلەتلەر دېڭىزغا كېرەكسىز سۇيۇق تۆكۈشەرگەنلىكتىن، دېڭىز سۇيى ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىپ، دېڭىز ساھىلىنىك بەزى جايلىرىدا كۆز يەتكۈسىز ئاق كۆپۈك پەيدا بولدى.

ب د ت تىنچلىق ساقلاش قىسمىنىك ئايروپىلانى ئانگولادا ھۇجۇمغا ئۇچرىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لۇئاندا، 18- نويابر تېلېگراممىسى. ب د ت نىك ئانگولادا تۇرۇشلۇق تىنچلىق ساقلاش قىسمىنىك بايانىاتچىسى ۋېمفېست مۇشۇ ئاينىك 18 - كۈنى ب د ت تىنچلىق ساقلاش قىسمىنىك بىر تىك ئۇچار ئايروپىلا- نىنىك مۇشۇ ئاينىك 16 - كۈنى ئانگولانىك شىمالىي قىسمىدىكى كابېندار ئۆلكىسىدە ئۇچۇۋاتقاندا سالاھىيىتى ئېنىق بولمىغان قوراللىق ئۇنسۇرلارنىك ھۇجۇمىغا ئۇچرىغانلىقىنى، ئۇچقۇچىنىك يېنىك يارىلانغانلىقىنى دەللىلىدى.

ۋېمفېست مۇنداق دېدى: بۇ ئايروپىلان ئانگولانىك ئۇزۇل - كېسەل مۇستەقىللىكىنى قولغا كەلتۈرۈش مەملىكەتلىك ئىتتىپاق قىنىك ئەسكەرلىرىنى توشۇۋاتقاندا ھۇجۇمغا ئۇچرىغان.

مۇھىتنىك ئاگاھلاندۇرۇشى

چېخنىك مۇستەبر شەھىرىنى يىل بويى ئىس - تۈتەك قاپلاپ تۇرىدۇ، شۇڭا يەسلى بالىلىرىمۇ دەرس ۋاقتىدا ماسكا تاقىۋالىدۇ.

ھەر كۈنى ئەنگىنده لوس - ئانژېلىس شەھىرىنى ئىس - تۈتەك قاپلاپ كېتىدۇ. ئەنگىنلىك چىنبېشقا چىققانلار بۇلغانغان ھاۋانىنىڭ تەسىرىدىن ساقلىنىش ئۈچۈن، زەھەرلىك گازدىن مۇداپىئەلىنىش نىقابى تاقىۋېلىشقا مەجبۇر بولىدۇ.

مېكسىكا شەھىرى ئاپتوموبىلدىن چىقىدىغان گاز بىلەن ئېغىر دەرىجىدە بۇلغىنىپ كەتتى، شۇڭا ئوقۇغۇچىلار مەكتەپتىن قايتقاندا ماسكا تاقىۋالىدۇ.

روسىيىنى 100 مىليون دوللاردىن ئارتۇق ئىقتىسادىي زىيانغا ئۇچراتتى، دېدى. ئۇ مۇنداق دېدى: مالىيە سەۋەبى تەپەيلىدىن «مارس - 96» كوزىتىش - ئۆلچەش ئۇچار كېمىسى سوغۇرتىغا قاتناشتۇرۇلمىغان. بۇنىك بىلەن روسىيە تەرەپنىك تارتقان زىيىنى 122 مىليون دوللارغا يېتىدۇ.

يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى مونتېنېگرو جۇمھۇرىيىتى پارلامېنتى مۇشۇ ئاينىك 18 - كۈنى رەسمىي قۇرۇلغانلىقىنى جاكارلىدى. بۇ 1992 - يىلى يۇگوسلاۋىيە ئىتتىپاقى قۇرۇلغاندىن بۇيان مونتېنېگرو جۇمھۇرىيىتىدە قۇرۇلغان 3 - نۆۋەتلىك پارلامېنت.

فرانسىيە ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىك 18 - كۈنى زايىرنىك شەرقىي قىسمىدىكى مۇساپىرلارغا يارىدەم بېرىش ئۇچۇن، كۆپ دۆلەت قىسملىرىنى ئۇرۇنلاشتۇرۇش تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك، دېدى.

17 دۆلەتنىك مۇتەخەسسىسلىرى مۇشۇ ئاينىك 18 - كۈنى كۆۋەيتە يېغىن ئۆتكۈزۈپ، 1991 - يىلىدىكى پارس قولتۇقى ئۇرۇشىنىك بۇ رايون ۋە پۈتكۈل يەر شارىنىك مۇھىتىنى بۇلغىغانلىق مەسىلىسىنى مۇزاكىرە قىلدى.

تۈركىيىنىك مۇئاۋىن زۇكلىسى، قوشۇمچە دىپلوماتىيە مىنىستىرى چىللەر يېقىندا تۈركىيە گرېتسىيىنىك ئىككى دۆلەت ئارىسىدىكى ماجىرانى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىك مۇزاكىرىسىگە سۇنۇشىغا قارشى ئۇنتۇرا ئافرىقىنىك پايتەختى بانگىدا مۇشۇ ئاينىك 16 - كۈنى بۇ يىل كېرەكىدىن بۇيانقى 3 - قېتىملىق ھەربىي ئۆزگىرىش يۈز بەردى، ۋەزىيەت ئىنتايىن جىددى. مۇشۇ ئاينىك 15- كۈنى كەچتە ئۇنتۇرا ئافرىقا ژاندارمىلىرى بۇيرۇققا بىنائەن تۇرمىدىن قېچىپ كەتكەن سابىق شاڭۇبي دەربجىلىك ئوفىتسېر سۇراپىنى تۇتماقچى بولغاندا، سۇرايىنىك مۇھاپىزەتچى ئەترىتى بىلەن ئېتىشىپ قالدى. ئېتىشىشتا بىر ژاندارما ئۆلدى. مۇشۇ ئاينىك 16 - كۈنى ئەتىگەندە، بۇ يىل 4 - ئاي ۋە 5 - ئايدىكى ئىككى قېتىملىق ھەربىي ئۆزگىرىشكە قاتناشقان بىر قىسىم ئەسكەرلەر سۇرايىنى قوللايدىغانلار قاتارىغا قوشۇلدى، ئۇلار بانگي شەھىرىگە يېقىن جايدىكى ھەربىي قورال - ياراغ زاۋۇتىدىن خېلى كۆپ قورالنى بۇلاپ كەتتى، بانگي شەھىرىدىكى بىر ساقچى ئىدارىسىنى ئىشغال قىلىۋالدى ھەم بىرمۇنچە كىشىنى تۇتقۇن قىلدى.

تەخمىنەن 15 مىڭ 700 مۇساپىر يېقىندا زايىردىن تانزانىيىنىڭ غەربىي قىسمىدىكى گىگوما بازىرىغا كىردى.

ئۇگاندا دىپلوماتىيە مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئاينىك 13 - كۈنى ئېلان چىقىرىپ، زايىر قوشۇنلىرى ئۇ كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۇگاندا زېمىنىغا ئىككى قېتىم ھۇجۇم قىلدى ۋە ئۇگاندا قوشۇنلىرى تەرىپىدىن چېكىندۈرۈلدى، دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

تارقىتىش: ئۇرۇمچى شەھىرى، يانجىنجياڭ كوچىسى 1 - نومۇر، تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىك ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىك تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش
نومۇرى: Z / 0002 — CN 65
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان تۆت بەت）

1996 - يىل
نويابر
24
يەكشەنبە

ئاپتونوم رايونىمىزدا ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز جىلك يۈي خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونىمىزدا ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا. ھازىرغا قەدەر 11 مىڭ ئائىلە يېڭى ئۆيلەرگە كۆچۈپ كىردى.

1995 - يىلىدىن بۇيان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئۇرۇمچى، شىخەنزە، غۇلجا، قۇمۇل، كورلا، قەشقەر شەھەرلىرى دۆلەتنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلىدىغان شەھەرلىرى قىلىنغانىدى. بۇ يىل 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا 374 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 502 مىڭ 600 كۋادرات مېتر ئۆي سېلىنىپ، 403 مىڭ 200 كۋادرات مېتر ئۆي سېتىلىپ، 6000 ئائىلىنىڭ ئۆي مەسىلىسى ھەل قىلىندى. بۇلاردىن باشقا ئۇرۇمچى شەھىرىدە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خېيىم - خەتەرنى تۈگىتىش، قېينىچىلىق، خەتەردىن قۇتۇلدۇرۇش بويىچە ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش توغرىسىدىكى ھۆججەتنىڭ روھىغا ئاساسەن، ئۆتكەن يىلى 148 كارخانا ۋە كەسىپىي ئورۇن 722 مىڭ 800 كۋادرات مېتر ئۆي سېلىپ، 4100 ئائىلىنىڭ ئۆي مەسىلىسىنى ھەل قىلدى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىدى، بۇلتۇر ئاپتونوم رايونىمىزدا ئابدۇللا ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى تۇتتى. جايلار قابىل خادىملارنى ئاجراتتى. بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلدى. ئۇرۇمچى شەھىرى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىدا ئۆيلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ بىر تۆتاش سېلىش چارىسىنى قوللانىدى، قۇرۇلۇش قىلىشتا ھەر مىللەت ئاھالىلەر رايونىمىزنىڭ تەلىپىنى نەزەردە تۇتتى ۋە ئۇنى شەھەرنىڭ قىياپىتىنى ياخشىلاشقا بىرلەشتۈردى. ئۇرۇمچى شەھىرى نەنخۇ ئولتۇراق ئۆي قۇرۇلۇشى كىچىك رايونىنىڭ مۇھىتى گۈزەل بولۇپ، ئۇرۇمچىنىڭ ئولتۇراق ئۆي رايونى قۇرۇلۇشىدا ئۇلگە كۆرسىتىش رولىنى ئويناندى؛ شىخەنزە شەھىرى چوڭ جەھەتتە تارقاق بولۇش، كىچىك جەھەتتە مەركەزلەشتۈرۈش چارىسىنى قوللىنىپ، لىنلىن رايونىدا يېڭىدىن ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئېلىپ باردى، بۇنىڭ بىلەن بىر قىسىم پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ ئۆي مەسىلىسى ھەل بولۇپ، شىخەنزىدە ماكانلىشىپ قالدى.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنىڭ ساقلىقنى ساقلاش ئەترىتىدىكى تېببىي خادىملار خەلقنى سۆيۈش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ئۇلار دائىم كەنت، مەھەللە، چارۋىچىلىق رايونلىرىغا بېرىپ، ئاممىنىڭ كېسىلىنى خالىس كۆرۈپ، ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ماختىشىغا ئېرىشتى.　لیۇجیەن فوتوسى

ئاپتونوم رايون ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ئىشخانا مۇدىرلىرى يىغىنى ئۆتكۈزۈپ

بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز شى خۇك خەۋەر قىلدۇ: ئاپتونوم رايون 11-ئاينىڭ 20-كۈنى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ئىشخانا مۇدىرلىرى يىغىنى ئۆتكۈزۈپ، مەملىكەتلىك يېزا-ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى.

يىغىندا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، تەشكىلات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى چېن دېمىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ھەر دەرىجىلىك پارتكوم ۋە رەھبىرىي كادىرلار يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىملىقى، ئۇزاق مۇددەتلىكلىكى ۋە مۇشكۈللۈكىنى ئومۇملۇق ۋە ستراتېگىيىلىك يۈكسەكلىكتە تۇرۇپ تولۇق تونۇشى، زېرىكىش كەيپىياتى ۋە بوشىشىش ئىدىيىسىنى ئالدىنق بېگىپ، يېزا-قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ ئىشلىشى ۋە ئۇنۇم ھاسىل قىلىشى كېرەك.

چېن دېمىن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق پېزا-قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنىڭ بەش تۈرلۈك ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىتىش ئۈچۈن، جايلار مۇنداق تۆت مۇھىم نۇقتىنى چىڭ ئىگىلىشى كېرەك: 1) ئارقىدا قالغان كەنتلەرنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتى ئۈنۈمىنى ئۆستۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش كېرەك، سىياسىي جەھەتتە كۈچلۈك بولمغان، پارتىيىنىڭ لۇشيەن، فالۇنگۇن، سىياسەتلىرىنى ئىزچىللاشتۇرالمايدىغان ۋە ئىجرا قىلالمايدىغان، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە مەيدانى قەتئىي بولمغان، رەھبەرلىك، يادرولۇق رولىنى جارى قىلدۇرالمغان، ئامبىنى بېيىشقا، ھاللىق سەۋىيىگە يۈرۈش قىلىشقا يېتەكلىيەلمىگەن پارتىيە ياچېيكلىرىنى تەرتىپكە سېلىشقا ئالاھىدە دىققەت قىلىش كېرەك. جايلار ئارقىدا قالغان كەنتلەرنى تەرتىپكە سېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىللە، يەنە كۈچ ئاجرىتىپ ئىلغار كەنتلەرنىڭ قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىشى، ئىلغار كەنتلەرنى ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتە ئۇلگە كۆرسىتىدىغان كەنت قىلىپ قۇرۇپ چىقىشقا تىرىشىشى كېرەك. 2) يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى نامراتلارغا يېزىلىق، بازارلىق پاتكوملارنى تەرتىپكە سېلىش ۋە قۇرۇش خىزمىتىنى داۋاملىق ئەستايىدىل چىڭ تۇتۇش كېرەك، بۇ، بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازلىق خىزمەتلەرنىڭ بىر مۇھىم نۇقتىسى. 3) يېزا - قىشلاقلاردىكى ئاساسىي قانۇنى تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى نامراتلارغا

（ئاخىرى 4 - بەتتە）

شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ باشلىنىشى ياخشى، تەرەققىياتى تېز بولماقتا

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز جاۋ گۇاڭچاڭ، جاۋ يۈيلەر 11 - ئاينىڭ 17 - كۈنى ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق پاختا بازىسى قۇرۇلۇشى سۆھبەت يىغىنىدىن مۇنداق ئەھۋاللارنى ئىگىلىدى: ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىكى نۇقتىلىق تەرەققىيات قۇرۇلۇش تۈرلىرىنىڭ بىرى بولغان شىنجاڭ پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ باشلىنىش يىلىدىكى ۋەزىيىتى كىشىنى خۇشال قىلدۇ، سېلىنغان مەبلەغ 1 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتتى، 1 مىليون 209 مىڭ 300 مو بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈلۈپ، يىللىق پىلاندىكىدىن 20.9% ئاشتى، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە زور بىر تۈركۈم سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى، يۇرۇشلەشتۈرۈش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىلدى.

شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇش تۈرى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلاندىكى نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى، بۇنىڭغا 9 مىليارد 400 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىش، 5 مىليون مو بوز يەر ئۆزلەشتۈرۈش، 6 مىليون مو ئوتتۇرا ۋە تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ياخشىلاش، 2000 - يىلىغا بارغاندا پاختا ھوسۇلىنى 1 مىليون 500 مىڭ تونناغا يەتكۈزۈش ھەم زور بىر تۈركۈم سۇ ئىنشائاتلىرى، سۇ - ئېلېكتر يۇرۇشلەشتۈرۈش مۇئەسسەسلىرىنى قۇرۇش پىلانلانغان، بۇ تۈر جەنۇبىي شىنجاڭ، شىمالىي شىنجاڭ، شەرقىي شىنجاڭدا ئېلىپ بېرىلىدىغان بولغاچقا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ئون ۋىلايەت، ئوبلاستتىكى 51 ناھىيە (شەھەر) گە ۋە بىڭتۈەندىكى ئون يېزا ئىگىلىكىنى شىنجاڭدىكى پاختا ئىشلەپچىقىرىش رايونىغا ئايلاندۇرۇش ئۈچۈن، ئىلگىرى ئاساسەن پاختا ئېكىلمەيدىغان ئىلى ۋادىسى، ئاقسۇ، كورلا، قەشقەر، خوتەن ۋىلايەتلىرىدە پاختا ئېكىلىدىغان رايونلارنى كېڭەيتىش پىلانلانغان.

موڭغۇلكۈرە ناھىيىسى ئورگان، ئىدارىلەر بويىچە ھەپتىدە بىر ناخشا ئۆگىنىش، خەنزۇ، مىللىي كادىرلار ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش

موڭغۇلكۈرە ناھىيىسى ئورگان، ئىدارىلەر بويىچە ھەپتىدە بىر ناخشا ئۆگىنىش، خەنزۇ، مىللىي كادىرلار ئۆزئارا تىل ئۆگىنىش ئىشىنى ئىزچىل چىڭ تۇتۇپ، ناھىيە ئورگان، ئىدارىلەرنىڭ ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقى، ئۆزئارا ياردەم قىلىشىنى كۈچەيتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە

ئىلى ئۇلايىتى «ئۈچ تەرەپ» مەبلەغ سېلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ سۈغۈرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابلىكىم مۇھەممەت خەۋىر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتى بۆلتۇر يىل ئاخىرىدىن بۇيان، ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا «ئۈچ تەرەپ» مەبلەغ سېلىش ئۇسۇلىنى قوللىنىپ، سۈغۈرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

بۇ ۋىلايەتتە ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشغا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرۇلدى، ئۇلار سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ سۈپىتىنى تېخنىكىلىق تەلەپكە يەتكۈزۈش، مەبلەغنىڭ ئۆز جايىغا ئىشلىتىلىشىگە كاپالەتلىك قىلدى. «ئۈچ تەرەپ» بىرلىكتە 127 مىليون 680 مىڭ 500 يۈەن مەبلەغ سېلىپ، يېڭىدىن 1306 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىڭمەس ئۆستىبكى، ھەر خىل سۈغۈرىش مۇنەسسەسلىرىدىن 2567 نى ياسىدى؛ 31 ئورۇندا قۇدۇق قازدى، بۇنىڭ بىلەن ۋىلايەت بويىچە 154 مىڭ مو يەرنىڭ سۈغۈرىش شارائىتى ياخشىلاندى. بۇ ۋىلايەت يېقىندا، بۇ يىللىق ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىدا نەتىجىسى گەۋدىلىك بولغان 13 كوللېكتىپ، 29 شەخسنى تەقدىرلىدى ۋە مۇكاپاتلىدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ۋە ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەتتاتلار، رەسساملار جەمئىيەتلىرى 6- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئۆگىنىش ۋە ئۇيغۇر خەتتاتلىق سەنئىتى بويىچە 14-قېتىملىق ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزۈدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋىر قىلىدۇ: 11-ئاينىڭ 21-، 22-كۈنلىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەتتاتلار جەمئىيىتى، ئاپتونوم رايونلۇق پىشقەدەم كادىر خەتتاتلار ۋە رەسساملار ئىلمىي جەمئىيىتى، ئۈرۈمچى شەھەرلىك خەتتاتلار جەمئىيىتى ج ك پ 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتنى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئۆگىنىش سۆھبەت يىغىنى ھەمدە ئۇيغۇر خەتتاتلىق سەنئىتى بويىچە 14-قېتىملىق ئىلمىي مۇھاكىمە يىغىنى ئۆتكۈزدى.

يېقىندا خەتتاتلار 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ قارارىنى ئۆگىنىش ئارقىلىق، بۈتكەندىن كېيىنكى ئىجادىيەت ۋە خىزمەتلىرىدە ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىستىك تەرەققىيات ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى تەرەققىياتىنى گەۋدىلەندۈرىدىغان، كىشىلەرنى توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشى تۇرغۇزۇشقا يېتەكلەيدىغان كۆچلۈك جەلپكارلىققا ئىگە، ئامما ياقتۇرىدىغان ئەسەرلەرنى يارىتىپ، مەنىۋى مەھسۇلات قوشۇمچىلىقىنى كۆچەيتىشكە تۆھپە قوشىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

يىغىندا يەنە بىر قىسىم خەتتات، ئەدەبىيات-سەنئەت تەتقىقاتچىلىرى ئىلمىي ماقالىلەرنى ئوقۇپ، خەتتاتلىق نەزەرىيە تەتقىقاتىنى چوڭقۇرلاشتۇردى.

قىسقا خەۋەر

△ قەزىلسۇ ئوبلاستىنىڭ يۇقۇملۇق كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئېلىش، ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاش خىزمىتى مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ زور كۈچ بىلەن مەدەت بېرىشى، ھەر دەرىجىلىك كادىرلار ۋە ھەر مىللەت دېھقان، چارۋىچىلىرىنىڭ تىرىشچانلىقى ئارقىسىدا تېز، ياخشى ئېلىپ بېرىلدى، ئوبلاست بويىچە 34 يېزىدىكى 54 سۇنى ياخشىلاش قۇرۇلۇشىنىڭ 46 سى 11-ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغىچە تاماملىنىپ، ئىككى يىللىق سۇنى ياخشىلاش ۋەزىپىسىنىڭ 85 پىرسەنتنى ئورۇندىلىپ بولدى.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز تۇرغۇن ئوبۇل

ئۆگىنىش، خەنزۇ، مىللىي كادىرلار ئۇزئارا تىل ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز جۇبىيې خەۋەر قىلىدۇ: موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى بۇ يىل 4-ئايدىن بۇيان جاڭجاگاڭنىڭ مەنۇي مېدەنىيەت بەرپا قىلىش تەجرىبىسىنى ئۆگىنىشكە بىرلەشتۈرۈپ، ناھىيىدىكى ئورگان، ئىدارىلەر بويىچە ھەپتىدە بىر ناخشا ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. ھەرقايسى ئورۇنلار ھەر كۈنى ئەتىگەندە ئىشقا چۈشۈشتىن ئىلگىرى كادىر، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى ۋەتەنپەرۋەرلىك ناخشىلىرىنى ئۆگىنىشكە تەشكىللىدى. ناھىيىدىكى ئالاقىدار تارماقلار ناخشا توپلىمىنى بېسىپ تارقاتتى.

موڭغۇلكۆرە ناھىيىسى يەنە 11 - ئاينىڭ 5-كۈندىن باشلاپ ھەپتىدە بىر ناخشا ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغاندىن باشقا ناھىيىدىكى ئورگان، ئىدارىلەردە خەنزۇ، مىللىي كادىرلار ئۇزئارا تىل ئۆگىنىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، ھەر كۈنى بىر جۈملە سۆز ئۆگىنىشنى يولغا قويدى.

ناھىيىلىك پارتىيە مەكتىپى مىللىيلار، خەنزۇلار تىل ئۆگىنىش كۇرسى ئاچتى. كۇرسقا مۇئاۋىن بۆلۈم دەرىجىلىكتىن يۇقىرى كادىرلار قاتناشتى.

ناھىيىدىكى ئالاقىدار رەھبەرلىك تونۇشتۇرۇشىغا قارىغاندا، ھەپتىدە بىر ناخشا ئۆگىنىش، مىللىي، خەنزۇ كادىرلار ئۇزئارا تىل ئۆگىنىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغاندىن بۇيان، ھەرقايسى مەمۇرىي، كەسپىي ئورۇنلارنىڭ خىزمەت ئىستىلى ۋە خىزمەتچى خادىملارنىڭ روھىي ھالىتى كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغان.

پارتىيە گېزىتىگە مۇشتەرى بولۇش مەدەنىيەتلىك تۇرمۇشنىڭ ئېھتىياجى

خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى ئىككى قىزىلبايراقدار كەنتى باشلامچىلىق بىلەن پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايىتى بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى قىزىلبايراقدار كەنت، مەنىۋى - مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئىلغار كوللېكتىپ خوتەن ناھىيىسىنىڭ باغچى بازىرىدىكى بۇقەمبەر، كاسپى كەنتلىرى كوللېكتىپ ئىقتىسادىنىڭ زورىيىشىغا ئەگىشىپ، ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى ۋە دېھقانلارنى پارتىيىنىڭ سىياسەتلىرى، بېيىش ئۇچۇرلىرىدىن ۋاقتىدا خەۋەردار قىلىش ئۇچۇن، كوللېكتىپ جۇغلانمىسىدىن ئاجرىتىپ «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ئاۋاڭگارلىرى»، «ئۇرۇمچى كەچلىك گېزىتى»، «خوتەن گېزىتى» قاتارلىق 19 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتەرى بولدى.

بۇقەمبەر كەنتى مۇقىم مۇلكى 3 مىليون يۈەندىن، زاپاس مەبلىغى 300 مىڭ يۈەندىن، كوللېكتىپ يىللىق كىرىمى 190 مىڭ يۈەندىن ئاشىدىغان باي كەنت بولۇپ، كىشى بېشىغا توغرا كەلگەن ساپ كىرىم 940 يۈەندىن ئاشىدۇ، بۇ كەنت ئاممىنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتىش ئۇچۇن كوللېكتىپ مەبلىغىدىن 4463.56 يۈەن ئاجرىتىپ كېلىپ يىللىق 19 خىل، 217 سان پارتىيە گېزىت - ژۇرناللىرىغا مۇشتەرى بولدى.

كاسپى كەنتى ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش داۋامىدا 43 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ مەدەنىيەت ئۆيىدىكى كىتابلارنىڭ تۇرىنى 30 خىلغا، سانىنى 1200 گە يەتكۈزۈپ، ئامېنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى بېيىتتى. ھەر يىلى كوللېكتىپ مەبلىغىدىن پۈل ئاجرىتىپ 16 خىل گېزىت - ژۇرنالغا مۇشتەرى بولغاندى، بۇ يىل يەنە 2000 يۈەندىن كۆپرەك پۈل ئاجرىتىپ، كېلەر يىللىق 17 خىل، 60 سان پارتىيە گېزىتى - ژۇرنالىرىغا مۇشتەرى بولۇپ، كەنت مەدەنىيەت ئۆيىنى جانلاندۇرۇشقا ئاساس سالدى.

قىزىل يېزىلىق پوچتا - تېلېگراف پونكتى پارتىيە گېزىت - ژۇرنالىرىغا مۇشتەرى توپلاش، تارقىتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىمەكتە

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئەركىن پالتى خەۋەر قىلىدۇ: ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىدىكى قىزىل يېزىلىق پوچتا-تېلېگراف پونكتى بۇ يىل 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە 250 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك گېزىت، 15 مىڭ پارچىدىن كۆپرەك ژۇرنالنى ئابونېنتلارغا ۋاقتىدا يەتكۈزۈپ بېرىپ ئالقىشقا ئېرىشتى ھەم بۇ يىللىق مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى بالدۇر تۈتۈش قىلىپ، چىڭ تۈتۈپ ياخشى ئىشلىدى.

بۇ پونكتتا ئاران تۆت خادىم بولۇپ ئىش كۆپ، ۋەزىپە ئېغىر، خىزمەت ئالدىراش بولسىمۇ، ئىلگىرىكى نەتىجىلەرنى مۇستەھكەملەش ئاساسىدا بۇ يىلقى مۇشتەرى توپلاش پەيتى يېتىپ كېلىش بىلەنلا يېزىلىق پارتكوم ۋە ھۆكۈمەتنىڭ قوللىشى ۋە ياردەم بېرىشى بىلەن بالدۇر ھەرىكەتكە كېلىپ، كېلەر يىللىق پارتىيە، گېزىت-ژۇرنالىرىغا مۇشتەرى توپلاش خىزمىتىنى باشلىۋەتتى. پونكتتىكى خادىملار جاپادىن، ھېرىش - چارچاشتىن قاچماي، 150 كىلومېتردىن كۆپرەك يول يۈرۈپ، ئورگان، مەكتەپ، كەنت، مەھەللەرنى ئارلاپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئۆيلىرىگىچە بېرىپ مۇشتەرى توپلىدى.

10-ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر پارتىيە گېزىت-ژۇرنالىرىغا 3491 مۇشتەرى قوبۇل قىلىپ بولدى.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش توغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمىسى

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ پەرمانى

64 - نومۇرلۇق

«شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش توغرىسىدىكى بىر قانچە بەلگىلىمىسى» ئېلان قىلىندى، ئېلان قىلىنغان كۈندىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

*ئاپتونوم رايونلۇق رەئىسى **ئابدۇرېشىت***

1996 - يىل 11 - ئاينىك 8 - كۈنى

1 - ماددا بۇ بەلگىلىمە يەرنىڭ قاقاسلىشىپ كېتىش ۋە قۇملىشىپ كېتىشىدىن ئونۇملۇك مۇداپىئە كۆرۈپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى ياخشىلاش، قۇملۇق رايون بايلىقىنى مۇۋاپىق ئېچىپ پايدىلىنىپ، ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش مەقسىتىدە، دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىلىرىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا بۇ بەلگىلىمىدە ئېيتىلغان قۇملۇق رايون قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش ئومۇمىي پلانلىغا كىرگۈزۈلگەن تىزگىنلەش رايونى ۋە ئاپتونوم راپونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى بېكىتكەن تىزگىنلەشكە توغرا كېلىدىغان قۇملىشىپ كەتكەن جايلارنى كۆرسىتىدۇ.

3 - ماددا ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇرۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پلانىدا بېكىتىلگەن تۈر ۋە نىشان بويىچە، تىزگىنلەش خىزمىتى خەلق ئىگىلىكى تەرەققىياتى ۋە ئېجتىمائىي تەرەققىيات پلانلىغا كىرگۈزۈلۈپ، «بىر تۇتاش پلانلاش، ئىش تەقسىملەپ مەسئۇل بولۇش، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى ئالدىن ئېلىپ بېرىش، مۇداپىئە كۆرۈش بىلەن تىزگىنلەشكە تەڭ ئېتىبار بېرىش» فاكتورى يولغا قويۇلىدۇ.

ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇم تىزگىنلەش ئومۇمىي پلانىنى ئورمانچىلىق مەسئۇل تارمىقى چارۋىچىلىق، دېھقانچىلىق، سۇچىلىق، يەر باشقۇرۇش ئالاقىدار تارماقلىرى بىلەن برلىكتە تۈزۈپ چىقىدۇ.

4 - ماددا ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىنى قۇملۇق رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ بىر تۇتاش رەھبەرلىكىدە يولغا قويىدۇ.

ھەر دەرىجىلىك ئورمانچىلىق مەسئۇل تارماقلىرى ئۆز مەسئۇرىي رايونىدىكى قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ. چارۋىچىلىق، دېھقانچىلىق، سۇچىلىق، يەر باشقۇرۇش تارماقلىرى خىزمەت مەسئۇلىيىتىدىكى ئىش تەقسىماتىغا ئاساسەن، ئالاقىدار قانۇن، نىزام ۋە مۇشۇ بەلگىلىمە بويىچە ئۆز تارمىقى ياكى ئۆز ساھەسىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىنى باشقۇرۇش ۋە تەكشۈرۈش ئورگانى بولۇپ، ئۇ ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بويىچە، ئاپتونوم رايونلۇق ئالاقىدار تارماقلىرى بىلەن بىرلىكتە قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىنى ئومۇمىي پلانلاپ، ئورۇنلاشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ تۇرىدۇ.

مۇناسىپ ماسلاشتۇرۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ۋە قۇم تىزگىنلەش ئاپپاراتى تەسىس قىلىپ، قەرەللىك ياكى قەرەلسىز بىرلەشمە يېغىن تۈزۈمىنى ئورنىتىپ، قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىدىكى ئالاقىدار مەسئۇللەرنى مۇھاكىمە قىلىشى ۋە كېلىشتۇرۇپ ھەل قىلىشى لازىم.

6 - ماددا ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ھازىرقى چۆللۈك پېيىنچا ئۆسۈملۈكلىرىنى مۇھاپىزەت قىلىشنى قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەشتىكى باش ۋەزىپە قاتارىغا قويۇپ، قۇملۇق رايوندىكى ھەر خىل پېيىنچا ئۆسۈملۈكلەرنى مۇھاپىزەت قىلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلىشى، قۇملۇقتا ئورمان ۋە ئوت - چۆپ پېتىشتۇرۇشكە باب كېلىدىغان جايلارنى پلانلىق ھالدا دائىرىگە ئېلىپ مۇھاپىزەت قىلىشى، ئورمان ۋە ئوت - چۆپلەرنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش رولىنى ئاشۇرۇشى كېرەك.

7 - ماددا قۇملۇق رايونغا كىرىپ ئوتۇن كېسىش ياكى دورا ئۆسۈملۈكلىرى كولاشتا، شۇ جايدىكى ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق مەسئۇل تارمىقىنىڭ تەستىقىنى ئېلىپ، كۆرسىتىلگەن ۋاقىت، نوقتا ۋە جايدا كېسىش ياكى كولاش كېرەك. ئوتۇن كېسىدىغانلار دەرەخلەرنىڭ قۇرۇپ كەتكەن شاخلىرىنلا كېسىشى كېرەك، ئوتۇن ۋاقان دەرەخلەرنى كېسىشكە، يىلتىز كولاشقا رۇخسەت قىلىنمايدۇ.

قۇملۇق رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئاممىنىڭ كۆپ يېقىلغۇ ئورمان ئەھيا قىلىپ، يېزىلاردىكى ئېنېرگىيە قىسچىلقىنى پەيدىنپەي ھەل قىلىشقا ئىلھام بېرىشى كېرەك.

تىببىي دورا تارماقلىرى ئېھتىياجغا ئاساسەن، ئاممىنىڭ ۋە دۆلەت دېھقانچىلىق، ئورمانچىلىق، چارۋىچىلىق مەيدانلىرىنىڭ ھەر خىل دورا ئۆسۈملۈكلىرىنى سۈنئىي ئۈسۈلدا ئۆستۈرۈپ، چۆللۈك پېيىنچا ئۆسۈملۈكلىرىنىڭ ۋەيران بولۇپ كېتىشىنى ئازايتىشقا ئىلھام ۋە مەدەت بېرىشى لازىم.

8 - ماددا قۇملۇق رايوندا كان ئېچىش، نېفت ئېچىش، يول ياساش ۋە باشقا ئېچىش، قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىشتا ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى بۇزۇش ئېھتىمالى بولسا، قۇرۇلۇش قىلدۇرغۇچى ئورۇن قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش لايىھىسى ئاساس قىلىنغان مۇھىت تەسىرى دوكلاتىنى يېزىپ، شۇ جايدىكى ئورمانچىلىق مەسئۇل تارمىقىغا قوشۇمچە ئەۋەتىشى كېرەك. ئېچىش بىلەن شۇغۇللانغۇچى ئورۇن «كىم ئاچسا شۇ مۇھاپىزەت قىلىش، شۇ تىزگىنلەش» پرىنسىپى بويىچە، ئېچىش رايونىنىڭ قۇمنى تىزگىنلەش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئېلىشى ھەمدە قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش راسخوتىنى قۇرۇلۇش خام چوتىغا كىرگۈزۈپ، قۇرۇلۇش بىلەن قۇمدىن مۇداپىئە سېچىللىقىنى تەڭشەش شەرت.

9 - ماددا قۇملۇق رايوندىن دۆلەت قۇرۇلۇشىغا ئورمانچىلىق، تىزگىنلەش جەھەتتە تۆۋەندىكى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا ئۇتلاقلاردا مۇداپىئە ئورمانلىقى بەرپا قىلىنىشى، ئېتىز - ئېرىقلاردىكى ئىھاتە ئورمان بەلبېغى كۆلىمى تېرىلغۇ يەر كۆلىمىنىڭ 12 پىرسەنتىدىن ئاز بولماسلىقى كېرەك؛ ئوت - چۆپلۈك، ئورمان بەلبېغىغا ئېگىلەنگەن يەر كۆلىمى ئوت - چۆپلۈك ئوتلاق كۆلىمىنىڭ سەككىز پىرسەنتىدىن ئاز بولماسلىقى كېرەك. ئېچىش بىلەن ئورمان بەرپا قىلىش تەڭ ئېلىپ بېرىلىشى لازىم.

11 - ماددا قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش مەبلىغىنى كۆپ يول، كۆپ قاتلام، كۆپ شەكىل ئارقىلىق غەملەش، ئاممىنىڭ ئەمگەك سېلىنمىسىنى ئاساس، دۆلەت سېلىنمىسىنى قوشۇمچە قىلىش يولغا قويۇلىدۇ. قۇملۇق رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى ئومۇمىي پلاندىكى تەلەپ بويىچە، ھەر يىلى قۇرۇم تىزگىنلەش ئىشلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا مەلۇم دەرىجىدە مەبلەغ سېلىشى ھەمدە ئۆز جايىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ، بەلگىلەنگەن مەجبۇرىيەت ئىش كۈنى ۋە ئەمگەك جۇغلانما ئىش كۈنىدىن ھەر يىلى قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەشكە مەلۇم مىقداردا ئەمگەك ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم. دۆلەت قۇملۇق رايونلاردا يېزا ئىگىلىكىنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىش، نامرات‌لارنى يۆلەش، ئىش تېپىپ بېرىش يولى ئارقىلىق قۇتقۇزۇش، سۇ ئىنشائات قۇرۇلۇشى، ئوتلاق قۇرۇلۇشى، ئورمانچىلىق قۇرۇلۇشى قاتارلىقلارغا ئورۇنلاشتۇرغان مەبلەغدىن شۇ تۈرگە بىرلەشتۇرۇپ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەشكە مەلۇم مەبلەغ ئورۇنلاشتۇرىدۇ.

دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايون ئورۇنلاشتۇرغان قۇرۇم تىزگىنلەش ئاساسىي قۇرۇلۇش سېلىنمىسى، مەخسۇس قەرز پۇلى ۋە مالىيىدىن بېرىلىدىغان ياردەم ئۆسۈم پۇلى، قۇرۇم تىزگىنلەش كەسپىي خراجىتى، ئىش تېپىپ بېرىش يولى ئارقىلىق قۇتقۇزۇش مەبلىغى تۈر بويىچە باشقۇرۇلۇپ، بەلگىلىمە بويىچە تەستىقلىنىپ خاس ئىشلىتىلىدۇ ھەمدە تەكشۈرۈش، ئۆتكۈزۈۋېلىش تۈزۈمى ئورنىتىلىدۇ.

12 - ماددا پەن - تېخنىكا خادىملىرىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش پەن تەتقىقاتىنى يولغا قويۇشىغا پائال ئىلھام ۋە مەدەت بېرىلىدۇ. قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش پەن تەتقىقات تۈرىنى ئاپتونوم رايونىنىڭ پەن - تېخنىكا تۈرى پىلانىغا ئالدىن كىرگۈزۈش كېرەك، ھەر دەرىجىلىك پەن - تېخنىكا كومىتېتلىرى ئالدىن تۈر تۈرغۇزۇشى ھەمدە پەن - تېخنىكا خراجىتىنى ئالدىن ئورۇنلاشتۇرۇشى لازىم.

13 - ماددا قۇملۇق رايوندىكى ئوتلاق بايلىقىدىن مۇۋاپىق پايدىلىنىشتا نورمىدىن ئاشۇرۇپ چارۋا مال يايلىتىش مەنئى قىلىنىدۇ. نورمىدىن ئاشۇرۇپ چارۋا مال يايلىتىش سەۋەبىدىن ئوتلاق ناچارلىشىپ كەتسە ۋە قۇملىشىپ كەتسە، چارۋا مال يايلىتىش چەكلىمىسى قويۇلىدۇ.

14 - ماددا ئاپتونوم رايون قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش خىزمىتىدە ئەجدادلىرىمىزنىڭ ئەنئەنىۋى ئۇسۇللىرىنى ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىي ئەھۋالىغا قاراپ، ئۆزىگە ماس كېلىدىغان ئۇسۇللارنى ئىجادىي ئىشلىتىشى ۋە ئىلغار ئىلمىي تېخنىكا ئۇسۇللىرىنى ئىزچىل ئىزدىنىپ ئىشلىتىشى لازىم.

ئىشلىتىلگەن سۆزدىن بېرا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلگەن سۆز باھاسى بويىچە ھەق ئېلىنىدۇ.

4) قۇم تىزگىنلەش قۇرۇلۇشى ئومۇمىي پلانلىغا كىرگۈزۈلگەن نۇقتىلىق تۈرلەرگە كېتەرلىك ئورمان ۋە ئوتلاق بېرى يەر ئايرىپ بېرىش ئۇسۇلى ئارقىلىق بېرىلسە بولىدۇ.

5) قۇم تىزگىنلەش بويىچە مەبلەغ ۋە ئەمگەك سەرپ قىلىپ ھۆددىگە ئېلىپ ئۆستۈرۈلگەن زىرائەتلەر، ماتېرىيال ئورمىنى، ئىقتىسادى ئورمان ۋە باشقا ئورمان، ئوت - چۆپ ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ ئىگىدارلىقىدا بولىدۇ، ئۇنىڭدىن بەش يىلغىچە ئۆزگەرتىلمەيدۇ. ھۆددىگەرلىك مەزگىلىدە ئۇنىڭغا ۋاربىسلىق قىلىشقا ۋە ئۇنى ئۆتۈنۈپ بېرىشكە بولىدۇ. ئىلگىرى تۈزۈلگەن ھۆددىگەرلىك توختامنىڭ ھۆددىگەرلىك مۇددىتىنى 50 يىلغىچە ئۇزارتىشقا بولىدۇ.

15 - ماددا يېزا، كەنتلەردە يېزا كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرى ۋە شەخسلەرنىڭ مەبلەغ ۋە ئەمگەك سەرپ قىلىپ، «كىم سېلىنما سالسا شۇ مەنپەئەتلىنىش، ئىگىدارچىلىق ھوقۇقى شۇنىڭ بولۇش» پرىنسىپى بويىچە، ئورمان بىنا قىلىپ كۆكەرتىش قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ئۇل قۇرۇلۇشىنى يولغا قويۇشىغا ئىلھام بېرىلىدۇ.

ئېتىز - ئېرىق ئورمان بەلبېغىگە ئىگىلەنگەن يەر ۋە ئورمان بەلبېغى تەسىر كۆرسىتىدىغان يەر ئېتىز - ئېرىقنى ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ پايدىلىنىشىغا بېرىلىدۇ، ئېتىز - ئېرىق ھۆددىگەرلىك تۆپ سانىغا كىرگۈزۈلمەيدۇ.

16 - ماددا دۆلەت كارخانا، كەسىپى ئورۇنلىرى ۋە كوللېكتىپ، شەخسلەر دۆلەت ۋە كوللېكتىپنىڭ قاقاس تاش، قاقاس يەرلەرنى ھۆددىگە ئېلىپ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇرۇم تىزگىنلەش بىلەن شۇغۇللىنىپ كۆپەيتكەن تېرىلغۇ يەر، ئورمانلىق ۋە ئوت - چۆپلۈك ھۆددىگە ئالغۇچىنىڭ پايدىلىنىشىغا بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدىن بەش يىلغىچە سۇ بايلىق ھەققى، يەر ھەققى قاتارلىق مەمۇرىي ھەق كەچۈرۈم قىلىنىدۇ، ھۆددىگەرلىك مۇددىتى بىر بېكىتىلىپ 50 يىلغىچە ئۇزۇگەرتىلمەيدۇ. ھۆددىگەرلىك مەزگىلىدە ئۇنىڭغا ۋاربىسلىق قىلىشقا ۋە ئۇنى ئۆتۈنۈپ بېرىشكە بولىدۇ. ئىلگىرى تۈزۈلگەن ھۆددىگەرلىك توختامنىڭ ھۆددىگەرلىك مۇددىتىنى 50 يىلغىچە ئۇزارتىشقا بولىدۇ.

17 - ماددا بەرپا قىلىنىدىغان ئورمان بەلبېغى ئالاقىدار بەلگىلىمە ۋە قائىدە تەلىپى بويىچە خەۋەرلىشىش سىم يولى ۋە ئېلېكتر يەتكۈزۈش سىم يولىغا يېقىن بولماسلىق كېرەك؛ ئارتىلىدىغان سىم ئورمان بەلباغلىرىدىن ئىمكان قەدەر نېرى بولۇش لازىم، ئامال بولمايۋورمانلارنى كېسىۋېتىشكە توغرا كەلگەندە، ئىشتىن ئاۋۋال كېسىش رەسمىيىتىنى ئۆتەش ھەمدە ئىقتىسادىي تۆلەم بېرىش لازىم.

18 - ماددا قۇملۇق رايوندىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى قۇم تىزگىنلەش خىزمىتىدە نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنى تەقدىرلەيدۇ ۋە مۇكاپاتلايدۇ؛ كەلەسەكەلمەس بوزيەر ئېچىپ، چارۋا مال يايلىتىپ، دەرەخ كېسىپ، دورا ماتېرىيالى كولاپ ئورمان، ئوت - چۆپ ۋە يېپىنچا ئۆسۈملۈك قاتارلىق قۇملۇق رايون بايلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغان ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار

مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىكىتۈمنى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق مۆكۈمىتىنىڭ بىر تۈتاش رەھبەرلىكىدە، مۇشۇ بەلگىلىمىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىنىڭ قۇم تىزگىنلەش ئومۇمىي پىلانىدا بېكىتىلگەن تۈر ۋە نىشان بويىچە، بىكىتۈمنى سىستېمىسىنىڭ قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ.

5 - مادداً ئاپتونوم رايونلۇق قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئاپتونوم رايونلىق قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش ئىشى ماسلاشتۇرۇش خىزمىتىگە مەسئۇل بولىدۇ، كۇندىلىك خىزمەتلەرگە ئورمانچىلىق مەسئۇل تارمىقى مەسئۇل بولىدۇ. قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش ۋەزىپىسى ئېغىر ۋە چۆللۈك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى كۆجۇم بولغان ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەر، ناھىيىلەرمۇ

كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش ئىشىنى تەڭ ئېلىپ بېرىشى لازىم.

9 - مادداً قۇملۇق رايوندىن دۆلەت قۇرۇلۇشىغا ئورمانچىلىق، ئوت - چۆپلۈك ئىگىلەنسە ۋە ئىشلىتىلسە، ئالاقىدار قانۇن - نىزام ۋە قائىدە بويىچە يەر ئىشلىتىش رەسمىيىتى بېجىرىلىشى كېرەك.

قۇملۇق رايوندا نېفت چارلاش ۋە باشقا قۇرۇلۇش قىلىش ئېھتىياجى بىلەن ۋاقتىنچە يەر ئىگىلەش سەۋەبىدىن چۆللۈك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرىنى زىيانغا ئۇچراتقانلار «شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ نېفت چارلاشقا ۋاقتلىق يەر ئىگىلەشكە ۋە زىيانغا تۆلەم بېرىش چارىسى» بويىچە تۆلەم بېرىدۇ.

10 - مادداً قۇملۇق رايوندا يېزا ئىگىلىكىنى ھەر تەرەپلىمە ئېچىشتا، ھازىرقى چۆللۈك يېپىنچا ئۆسۈملۈكلىرى مۇھاپىزەت قىلىنىشى كېرەك. ئېچىش رايونىدىكى ئېتىز - ئېرىق، ئوت - چۆپلۈك، قاتارلىق قۇملۇق رايون بايلىقىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغان ئورۇن ۋە شەخسىلەرنىڭ جاۋابكارلىقىنى دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ئالاقىدار بەلگىلىمىسى بويىچە سۈرۈشتۈرىدۇ.

14 - مادداً ئاپتونوم رايون قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەش جەھەتتە تۆۋەندىكى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويىدۇ:

1) ھەر دەرىجىلىق سۇچىلىق تارماقلىرى قۇمدىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇم تىزگىنلەشكە كېتەرلىك سۇنى سۇ ئىشلىتىش پىلانىغا كىرگۈزىدۇ.

2) قۇمنى تىزگىنلەپ ئورمان بىنا قىلىش، كۆچەت پېتىشتۇرۇشكە كېتەرلىك توك ۋە مايدىن يېزا ئىگىلىكىگە ئىشلىتىلىدىغان توك ۋە ماي توغرىسىدىكى بەلگىلىمە بويىچە ھەق ئېلىنىدۇ.

3) يېزىلاردا قۇمنى تىزگىنلەپ ئورمان ئەھيا قىلىشقا ئىشلىتىلگەن سۇدىن سۇ ھەققى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛ بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈش، قۇمنى تۇراقلاشتۇرۇش مەقسىتىدە بىنا قىلىنغان ئۇقتسادى ئورمانغا

ئالتاي ۋىلايىتىدە چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىنى يۈرۈشلەشتۈرۈشتە ئۇنۇم ھاسىل قىلىندى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋەر قىلىدۇ: ئالتاي ۋىلايىتى ئاساسىي كۆچمە چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرىنى ياخشىلاپ سۇغېرىش بىلەن سۇ چىقىرىشنى يۈرۈشلەشتۈرۈش، سۇ سىغىمىنى ئېرىق - ئۆستەڭلەرنىڭ ئۇنۇمىنى يۇقىرى كۆتۈرۈشكە قارىتىپ، كۆرۈنەرلىك ئۇنۇم ھاسىل قىلدى.

يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان ئالتاي ۋىلايىتى ھەر يىلى بىر قېتىم ئاممىنى قوزغاپ ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى نۇقتىلىق قانات يايدۇردى، ۋىلايەت بويىچە نۇقتا تاللاپ سۇ قۇرۇلۇشى نەق مەيدانى يىغىنى ئۆيۈشتۈرۈپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلىدى، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا چارە - تەدبىر تاپتى.

1990 - يىلدىن ھازىرغا قەدەر ۋىلايەت بويىچە غول، تارماق ئېقىنلارنى سۇ سىغىمىلاشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان «151» پىلانىنى يولغا قويدى. ھەم 1000 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئۆستەڭنى سۇ سىغىمىلاشتۇردى، 500 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چاپتى، سۇ قۇرۇلۇشى ئىسلاھلىرىدىن 1000نى ياسىدى، بۇ يىل توققۇز ئاي ئىچىدە ۋىلايەت بويىچە 1104.57 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتىكى ئېرىق - ئۆستەڭنى سۇ سىغىمىلاشتۇردى، 428.65 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چاپتى، ھەر خىل سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىھەلىرىدىن 1538نى ئىشلەپ پۈتتۈردى. بۇنىڭ بىلەن ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشى مۇئەسسەسلىرى زور دەرىجىدە يۇقىرى مۇخبىرىمىز **ئەيدۇللا مەھمۇت** خەۋەر قىلىدۇ: كۆچا ناھىيىسى ئېتىز-ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىشنى يېزا ئىگىلىكىنى يۈكسەلدۈرۈش، دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىنىگە يەتكۈزۈشتىكى مۇھىم تەدبىر سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ ئىشلىدى.

بۇ ناھىيە بۇ يىل كېرىشى بىلەنلا ئاممىنى دېھقانچىلىقنىڭ ئارسال ۋاقتىدىن پايدىلىنىپ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشى ئىلىپ بېرىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلاشقا سەپەرۋەر قىلدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقانلار 58 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىغىمىدىغان ئۆستەڭ، 64 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چاپتى ۋە ئوگشىدى، 42 مىڭ مو بوزىر ئېچىپ، 38 مىڭ مو تۆۋەن ھوسۇللۇق يەرنى ئۆزگەرتتى، 35 مىڭ مو يەرنى ئۆلچەم بويىچە سالالاشتۇرۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى.

كۇچا ناھىيىسى ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، ئىشلەپچىقىرىش شارائىتىنى ياخشىلدى

ئۇرتاي دېھقانچىلىق مەيدانى قاتىلاك ۋاقتىمۇ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى تاشلاپ قويمىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **سايرا يۈسۈپ** خەۋەر قىلىدۇ: ئاقتۇ ناھىيىسىنىڭ ئۇرتاي دېھقانچىلىق مەيدانى 9 - ئايدىن 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغىچە يىغىم - تېرىمنىڭ قاتىلاڭ مەزگىلى بولسىمۇ، ۋاقىت چىقىرىپ ئېتىز - ئېرىق سۇ قۇرۇلۇشىنى تاشلاپ قويماي داۋاملاشتۇردى، 35 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا 17 چوڭ - كىچىك ئۆستەڭ چاپتى ۋە ئوگشىدى، 56 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چاپتى، ئالتە كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىغىمىس ئۆستەڭ ياسىدى، 1100 مو بوز يەر ئېچىپ سالالاشتۇرۇپ، كېلەر يىلى كېڭەيتىپ ئۆچۈن تەييارلاپ قويدى. بىر چوڭ كۆۋرۈك، ئىككى كۆچۈرمە، ئىككى كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تاشيول ياسىدى.

قىستاخە ۋەرەق

△ باي ناھىيىسىدىكى دېھقانلار 10 - ئاينىڭ 20 - كۈنىگە قەدەر ئۇرۇقچىلىق پونكىتىغا 40 تونىنا سورتلۇق قوناق ئۇرۇقى سېتىپ بەردى.

ھەسەن ئابدۇۋەلى

△ توقسۇ ناھىيىسىنىڭ يۇلتۇزباغ يېزىسى 10-ئاينىڭ ئوتتۇرىغا قەدەر 610 تۇياق ئىنەكنى ئورۇقلاندۇرۇپ، ۋەزىپىنى 30 تۇياق ئاشۇردى.

ئېزىز كېۋىر، ئابلا ئۆمەر

△ قۇمۇل شەھرىنىڭ قارادۆۋە يېزا لاپچوق كەنتى 1993 - يىلدىن باشلاپ كەنتنىڭ غەربىي جەنۇبىدىكى 1000 مو يەردە چىلانلىق بىنا قىلغاندى. بۇ يىل 1000 مو يەردىكى چىلان مېۋىنى كىردى.

يۈسۈپ ئىسمايىل

△ تېكەس ناھىيىسى چاۋاماللارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن 10 - ئايغا قەدەر 72 مىڭ 652 تونىنا ئوت - چۆپ، 56 مىڭ 500 تونىنا بېدە، 11 مىڭ تونىنا قوناق تەييارلىدى، 200 مىڭ تۇياق چارۋا مالغا كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋاكسىنىسى سالدى. 321 مىڭ تۇياق چارۋا مالغا قۇرتسىزلاندۇرۇش دورىسى بەردى.

ئىمىن ھاشىم

△ پوسكام ناھىيىسى 11 - ئاينىڭ 2 - كۈنىگە قەدەر 42 مىڭ 900 مو يەر ئاغدۇرۇپ، ئەتىيازلىق تېرىلغۇ ئۈچۈن تەقلەپ قويدى.

سۇلايمان ئۆمەر

چاپچال شىبە ئاپتونوم ناھىيىسىنىڭ ناداچىنىرۇ يېزىسى 630 مىڭ يۇمەن مەبلەغ سېلىپ، 14 مىڭ 500 مېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ تۇرۇبىسى ياتقۇزۇپ، 2800 دىن ئارتۇق يېزا ئاھالىسىنىڭ ئىچىدىغان سۈيىنى ياخشىلىدى.

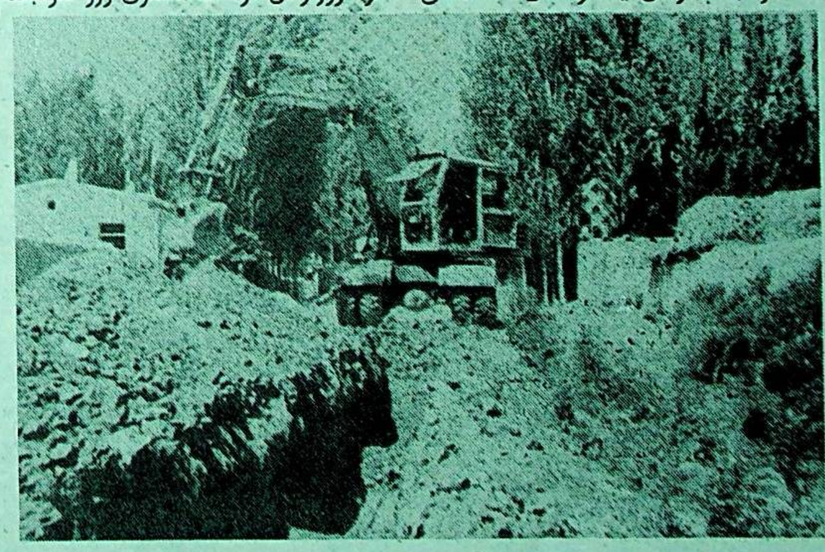
سۆرەتتە: قۇرۇلۇش مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

تەلئەت مەخسۇت فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 4 - شى 64 - تۇمەن - مەيدانىدىكى پاختكارلار 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر دۆلەتكە 315 مىڭ كىلوگرام 1 - دەرىجىلىك پاختا سېتىپ بەردى.

سۆرەتتە: پاختا سېتىۋېلىش مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

تۇرغان ئۆمەر فوتوسى

دېھقان قادىر ئاۋۇت مەكتەپ قۇرۇلۇشىغا 110 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلدى

مارالبېشى ناھىيە بېگئۆستەڭ يېزىسىنىڭ ئاتچاپار 10 - كەنتىدە ئولتۇرۇشلۇق دېھقان قادىر ئاۋۇت ئۆز كەنتىنىڭ مەكتەپ قۇرۇلۇشىغا 110 مىڭ يۈەن ئىئانە قىلىپ، مەرىپەتپەرۋەر دېھقانلارنىڭ ئوبرازىنى يەنە بىر قېتىم نامايان قىلدى.

قادىر ئاۋۇت يەتتە ياشقا كىرگەندە ئاتا - ئانىسى ئارقا - ئارقىدىن تۇغۇپ كەتتى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ بەش ياشلىق ئوكۇسى بىلەن غۇربەتچىلىكتە تۇرمۇش كەچۈردى. ئاردىدىن ئالتە ئاي ئۆتكەندىن كېيىن، كەنت پارتىيە ياچەيكىسىنىڭ شۇجىسى ئولارنى ئۆز ئۆيىگە ئەكىلىۋالدى. قادىر ئاۋۇت باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن، ئېتىز ئىشلىرىغا ئارىلىشىپ باشلىدى. كېيىنچە يەرلەرنى ھۆددىگە بېرىش يولغا قويۇلغاندا ئۇنىڭغا تۆت مو يەر تەقسىم قىلىنىدى. كېيىن بۇ يەر ئون موغا كېڭەيدى. شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ تۇجۇپلەپ ئىشلەپ، يەرلىك ئوغۇت بىلەن خەمىيىۋى ئوغۇتنى بىرلەشتۈرۈش، ئالماشتۇرۇپ تېرىش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق ھەر يىلى يەردىن ياخشى ھوسۇل ئالدى. يەنە چارۋىچىلىق، گۆلە قۇرۇتۇش، ئوزۇم قۇرۇتۇش كەسىپلىرى بىلەن شۇغوللىنىپ، ھەر يىلى 20 مىڭ يۈەن ساپ كىرىم قىلدى. ئۇ ئوزۇننى بېقىپ چوڭ قىلغان يۇرتداشلىرىغا ئاز - تولا ياخشى ئىش قىلىپ بېرىش ئۈچۈن، ھەر يىلى ساپ كىرىمنىڭ بەش پىرسەنتىنى نامراتلارغا ۋە يول، كۆۋرۈك ياساشقا ئاجراتتى. 1990 - يىلى ئۇ قاقاس يەرلەردىن بوزيەر ئېچىپ، كېۋەز تېرىپ، يىللىق كىرىمىنى 40 مىڭ يۈەندىن ئاشۇردى. 1993 - يىلى ئۇ كەنتتىكى توت يالىسى بىلەن بارىدىغان چوڭ ئوستەڭنىڭ مۇشۇ كەنتنى كېسىپ ئوتىدىغان بوللىكىگە 6000 يۈەن خەجلەپ بىر كۆۋرۈك سالدى. 1995 - يىلى كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىگە 20 مىڭ يۈەن ياردەم قىلدى. بۇ يىل 3 - ئايدا پەيزاۋات، ئاتۇشلاردا يۈز بەرگەن يەر تەۋرەشنىڭ تەسىرىدە بۇ كەنتتىكى باشلانغۇچ مەكتەپنىڭ ئوقۇغۇچىلار 60 مىڭدىن كۆپرەككە، ئوقۇغۇچىلار 60 مىڭدىن كۆپرەككە، باشلانغۇچ مائارىپنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى % 99كە، دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپى 14كە يېتىپ، ئاساسىي مائارىپ، چوڭلار مائارىپىي، كەسپىي ئەھۋالدىن خەۋەر تاپقان قادىر ئاۋۇت قىلچە ئىككىلەنمەستىن، ئۆز يېنىدىن 110 مىڭ يۈەن چىقىرىپ، مەكتەپ قۇرۇلۇشىغا ئىئانە قىلدى.

بۇ ئىش توغرىسىدا گەپ بولغاندا قادىر ئاۋۇت مۇنداق دەيدۇ: مەن ئاتا - ئانامدىن يېتىم قالغاندا پارتىيە ۋە خەلق ماڭا قايتىدىن ھاياتلىق ئاتا قىلدى. ئەمدى بۇگۈنكى كۈندە پەرزەنتلىرىمىز ئوقۇشسىز قالغاندا، مەن قول قوشتۇرۇپ قاراپ تۇرسام قانداقمۇ ۋىجدانىم چىدىسۇن. مەن پارتىيە ۋە خەلققە جاۋاب قايتۇرۇشۇم كېرەك.

ئۆمەرجان ئوبۇل

بورتالا ئوبلاستىنىڭ مائارىپ ئىشلىرى تېز راۋاجلانماقتا

ئۆز مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت نىياز** خەۋەر قىلدىدۇ: «جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مائارىپ قانۇنى» يولغا قويۇلغان بىر يىلدىن بۇيان بورتالا ئوبلاستىنىڭ مائارىپ ئىشلىرىدا زور ئىلگىرىلەش بولدى.

ستاتىستىكىلىق مەلۇماتلارغا قارىغاندا، بۇ ئوبلاستتا ئادەتتىكى ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپ 183كە، ئوقۇغۇچىلار 60 مىڭدىن كۆپرەككە، باشلانغۇچ مائارىپنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى % 99كە، دېھقان، چارۋىچىلار مەدەنىيەت، تېخنىكا مەكتىپى 14كە يېتىپ، ئاساسىي مائارىپ، چوڭلار مائارىپى، كەسپىي مائارىپ، ئالىي مائارىپ بىرگەۋدە لەشكەن مائارىپ سىستېمىسى ئاساسەن شەكىللەنگەن. نۆۋەتتە بۇ ئوبلاستنىڭ باشلانغۇچ مەكتەپلىرىدە خەتەرلىك ئۆيلەر ئوگشالغان، ئوتتۇرا - باشلانغۇچ مەكتەپلەردىكى «سەككىزىنى يورۇشلەشتۇرۇش» قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئاساسەن ئورۇندالغان، مەكتەپلەردە كۆتۈپخانا نىلار قۇرۇلۇپ، كۆپلەپ كىتاب سېتىۋېلىنغان، قىسمەن يېزا دەرىجىلىك ئوتتۇرا مەكتەپلەرگە زامانىۋى ئوقۇتۇش ئوسكۇنىلىرى سەپلەپ بېرىلگەن.

ئاتۇش شەھىرىدە قايتىدىن پۇتبول قىزغىنلىقى كۆتۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **تۇرغۇن ئوبۇل** خەۋەر قىلدىدۇ: ئىجتىمائىي كۆچلەرنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە زور كۈچ بىلەن ياردەم بېرىشى، ئالاقىدار ئورۇنلارنىڭ قىزغىن قوللىشى ۋە كەڭ پۇتبول ھەۋەسكارلىرىنىڭ پائال قاتنىشىشى ئارقىسىدا، ئاتۇش رايونىدا توختاپ قالغىنىغا ئالتە يىل بولغان پۇتبول ھەرىكىتى قايتىدىن جانلىنىشقا باشلىدى.

پۇتبول - ئاتۇشنىڭ ئەنئەنىۋى تەنتەربىيە تۈرلىرىنىڭ بىرى بولۇپ، بۇنىڭدىن 110 يىل مۇقەددەم شىنجاڭدا تۇنجى بولۇپ ئۇستۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ ئىكسا ق كەنتىدە ئويۇنلىشقا باشلىغان. شۇنىڭدىن بۇيان پۇتبول ئاتۇشتا ئامىۋى خاراكتېرلىك تەنتەربىيە ھەرىكىتىگە ئايلىنىپ، زور تەرەققىياتلارغا ئېرىشكەنىدى. ئازادلىقتىن كېيىن ئاتۇشنىڭ پۇتبول ھەرىكتى يەنمۇ تەرەققىي قىلىپ، دېھقانلار پۇتبول كوماندىسى، ئۆسمۈرلەر پۇتبول كوماندىسى ۋە ياشلار پۇتبول كوماندىسى كۆپ قېتىم ئاپتونوم رايونلۇق، مەملىكەتلىك پۇتبول مۇسابىقىلىرىگە قاتنىشىپ، ياخشى نەتىجىلەرگە ئېرىشكەنىدى. ئەپسۇسكى، 1990 - يىلىدىن بۇيان تۇرلۇك سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئاتۇش شەھىرىدە پۇتبول قىزغىنلىقى پەسىيىپ قالدى، ھەتتا توختاپ قالدى.

بۇ يىلنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن باشلاپ ئاتۇش رايونىدا پۇتبول ھەرىكتى قايتىدىن جانلىنىشقا باشلىدى. پۇتبول قىزغىنلىقىنىڭ قايتا كۆتۈرۈلۈشىگە كەڭ تەنھەرىكەتچى ۋە تاماشىبىنلارنىڭ پۇتبولغا ھېرىسمەنلىكىدىن باشقا، بىرقىسىم تەرەققىيەرۋەر كارخانىچىلار ۋە بېيىغان يەككە تىجارەتچىلەرنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە سېخىيلىك بىلەن ياردەم قولىنى سۇنۇشى ئاساسىي سەۋەب بولدى. بۇ يىل 9 - ئايدا ئاتۇش رايونىدىكى باشلانغۇچ مەكتەپلەر ئۆسمۈرلەر پۇتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. تەشكىللەش خىزمىتىگە ئاتۇش شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى بىلەن ماۋارىپ ئىدارىسى يېتەكچىلىك قىلدى. مۇسابىقە خىراجىتىنى ئاز ساقلا يېزىسىنىڭ ئىشتاچى كەنتىدىكى يەككە تىجارەتچى مولاخۇن ھاجى ئۈستىگە ئالدى.

ئاتۇش شەھەرلىك 1 - ئوتتۇرا مەكتەپ 9 - ئاينىڭ 27 - كۈنىدىن 10 - ئاينىڭ 1- كۈنىگىچە «ئۈمىد لوگىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىگە شەھەرگە قاراشلىق ئوتتۇرا مەكتەپلەردىن سەككىز كومانداً قاتناشتى. مۇسابىقىنىڭ خىراجىتىنى بىر قىسىم كەسپىي، كارخانا ئورۇنلار ۋە بېيىغان يەككە تىجارەتچىلەر ئۈستىگە ئالدى. بەش كۈن داۋاملاشقان بۇ مۇسابىقىنى 10- مەكتەپ ئارتۇق پۇتبول مەستانىسى كۆردى. مۇسابىقىنىڭ خۇلاسە يىغىندا ئاتۇش شەھەرلىك تەنتەربىيە كومىتېتى مەسئۇلى (خۇسۇسىي ئىگىلىكتىكى زاۋۇت بولۇپ، ئورنى ئوستۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ ئىكساق كەنتىدە) كېلەر يىلى مۇڭاپىق پەيتتە ئوستۇن ئاتۇش يېزىسىنىڭ ئىكساق كەنتىدە «مەشئەل لوگىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزىدىغانلىقىنى، مۇسابىقىنىڭ بارلىق راسخوتنى ئۆزلىرىنىڭ ئۈستىگە ئالىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

قىزغىنسۇ ئوبلاستلىق 1- ئوتتۇرا مەكتەپ ئوبلاستلىق ماۋارىپ ئىدارىسى، ئوبلاستلىق تەنتەربىيە كومىتېتى قوللىشى، ئاتۇش شەھەرلىك «بۇغرام» ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى قاتارلىق ئورۇن ۋە شەخسلەرنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە مەدەت بېرىشى بىلەن 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنىدىن 27 - كۈنىگىچە «بۇركوت ئۈۋىسى لوگىسى» پۇتبول مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى. مۇسابىقىگە ئوبلاستقا قاراشلىق ئوتتۇرا مەكتەپلەر، ئوتتۇرا تېخنىكومىلار، برقىسىم سىستېمىلار ۋە ئاتۇش شەھىرىگە قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپلەردىن تەشكىللەنگەن 12 كوماندا قاتناشتى. ئاتۇش شەھەرلىك «بۇغرام» ئامانەت - قەرز كوپېراتىپى بۇ قېتىمقى مۇسابىقىگە 10 مىڭ يۈەن پۇل ياردەم قىلغانلىقتىن سىرت، ھەر يىلى 10 مىڭ يۈەندىن ياردەم بېرىدىغان بولدى. بۇ قېتىمقى مۇسابىقىگە يەنە ئاتۇش شەھەرلىك سودا - سانائەت بانكىسى، ئوبلاستلىق سودا باش شىركىتى قاتارلىق ھەم بىر قىسىم روناق تېپىۋاتقان كارخانىلار ھەم ئوردى ھاجى قاتارلىق يەككە تىجارەتچىلەر جەمئىي 20 مىڭ يۈەنگە يېقىن پۇل ياردەم قىلدى. ئازاق پېزىسىنىڭ ئىشتاچى كەنتىدىن يەككە تىجارەتچى ئىمام ھاجى ئاتۇش شەھىرىگە بۇ ئاستە قاراشلىق باشلانغۇچ مەكتەپلەر بىرلەشمە كوماندىسىدىكى تەنھەرىكەتچىلەرنىڭ مەشق قىلىش ۋە مۇسابىقە مەزگىلىدىكى خىراجىتى ئۈچۈن 10 مىڭ يۈەندىن ئازتۇق پۇل خەجلىدى. ھەمدە بىر پىرىم ئاي ئىجازىتىنى توختىتىپ، كوماندا ئەزالىرى بىلەن بىللە بولۇپ، تەنھەرىكەتچىلەرگە ماددىي ۋە مەنىۋى جەھەتتە مەدەت بەردى. نەتىجىدە بۇ كوماندا «بىۋركوت ئۈۋىسى لوگىسى» مۇسابىقىسىدە چېمپىيونلۇققا ئېرىشتى.

ئاتۇش رايونىدا پۇتبول ھەرىكتىنىڭ قايتا جانلىنىشى - ئاتۇش خەلقىنىڭ پۇتبول ھەرىكتىگە ھەققانىي قىزغىنلىقىنى، ئۇچىدالارتىنىڭ ئەنئەنىسىگە ۋارىسلىق قىلىپ، ئىلغار تېخنىكا، يۇقىرى ماھارەت، ئەلا نەتىجە بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز ۋە مەملىكىتىمىزدە قايتىدىن ئوتتۇرىغا چىقىش ئىرادىسىنى ئىپادىلىدى.

غۇلجا ناھىيە دۆڭمازار بازارلىق سودا ساربېسىنىڭ 3 - قەۋىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان مۇزىكىلىق غالتەكلىك كاڭكى تېپىلىش مەيدانىغا ئۆزگەرتىلىپ، ياشلار ۋە ئوسمۇرلەرنىڭ ياخشى كۆڭۈل ئېچىش سورۇنى بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: غالتەكلىك كاڭكى تېپىلۇاتقان ياشلار، ئوسمۇرلەر. ئۇرۇڭانجان ئوتتىپدىن فوتوسى

ئۇنيار پېزىسى دىنىي زاتلارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ بېيىشقا يېتەكلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇلى ئەخمىدى** خەۋەر قىلدىدۇ: غۇلجا ناھىيىسىنىڭ ئۇنيار پېزىسى دىنىي زاتلارنى پارتىيىنىڭ مىللەتلەر، دىن سىياسەتلىرىنى ۋە قانۇن بويىچە نورمال دىنىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىشقا ۋە كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشكە يېتەكلەپ، كۆرۈنەرلىك ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشتى.

ئۇ يىلا 1990 - يىلىدىن بۇيان، ھەر مىللەت دىنىي زاتلىرىنىڭ ئىجتىمائىي ئورنىنى ئىگىلەپ، ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي ھالىتىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ياخشىلاش ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ ئىجتىمائىي ئورن

يۈەندىن ئاشۇردى. 1993 - يىلى تۇ كەنتتىكى تۆت بالىسى بىلەن يولدىشىدىن تۆل قالغان نامرات ئايال XX گە 10 مىڭ يۈەن پۇل خەجلەپ، پىششىق خىشتىن ئىككى ئۆمىز ئۆيى سېلىپ بەردى. 1994- يىلى چوڭقۇرچاق يېزىسىغا

بۇ يىزا 1990 - يىلىدىن بۇيان ھەر مىللەت دىنىي زاتلىرى ئارىسىدا «بەشتە ياخشى مەسچىت»، «بەشتە ياخشى دىنىي زات» لاردىن بولۇش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرغاندى. يېزىلىق پارتكوم بىرلىك سەپ ئىشخانىسىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كەنت - گۇرۇپپىلار ئاساس، يېزا نۇقتا قىلىنىپ، دىنىي زاتلار تەكشۈرۈلۈپ ئۇلارنىڭ

مەمۇرىي دەۋانىڭ شەكىللىنىشى ۋە مەمۇرىي دەۋا ئەرزنامىسىنى يېزىش ئۇسۇلى توغرىسىدا

ئابدۇشۇكۇر شېرىپ

مەمۇرىي دەۋا - مەمۇرىي تالاش- تارتىشلارنى ھەل قىلىشتىكى بىر تۈرلۈك دەۋا بولۇپ، ئۇ پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار، مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ ۋە مەمۇرىي ئورگان خادىملىرىنىڭ كونكرېت مەمۇرىي ھەرىكىتى قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىمزگە دەخلى - تەرۇز قىلدى، دەپ قارىغاندا قانۇن بويىچە ئەرز قىلىدىغان قانۇنىي ھەرىكەتتۇر.

جەمئىيەتتە پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ مەمۇرىي ئورگانلىرى ۋە ئۇلارنىڭ خادىملىرى ئوتتۇرىسىدا، شۇنداقلا پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر بىلەن قانۇنىي ئىگىلەر ياكى باشقا تەشكىلاتلار بىلەن يەنە باشقا بىر تەشكىلاتلار ئوتتۇرىسىدا ساقلانغىلى بولمايدىغان پىكىر ئىختىلاپلار كۆرۈلۈپ تۇرىدۇ. بۇنداق ئىختىلاپلارنى ھەل قىلىشنىڭ ئىككى ئۇسۇلى بار: بىرى، ئۆزئارا قائىدە سۆزلەپ قايىل قىلىپ مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق ھەل قىلىش، يەنە بىرى، خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىپ خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ھەل قىلىش، مانا بۇ 2 - ئۇسۇل مەمۇرىي دەۋانىڭ تۇنجى قەدەمدە شەكىللەنگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

مەمۇرىي دەۋانىڭ شەكىللىنىشىدە مۇنداق بەش شەرت ھازىرلانغان بولۇشى كېرەك:

1) دەۋاگەر مەمۇرىي باشقۇرۇش ئوبيېكتى يەنى پۇقرا، قانۇنىي ئىگە ۋە باشقا تەشكىلاتلار بولۇشى كېرەك؛

2) جاۋابكار دۆلەتنىڭ باشقۇرۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزگۈچى مەمۇرىي ئورگان بولۇشى كېرەك. ئەگەر مەلۇم ھەرىكەت دۆلەت مەمۇرىي ئورگىنى خىزمەتچىسىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش ھەرىكىنى بولسا، ئۇ شۇ خىزمەتچى تۇرۇشلۇق مەمۇرىي ئورگاننىڭ ھەرىكىنى دەپ قارىلىدۇ. ئۇنىڭ ئاقىۋىتىگە شۇ خىزمەتچى قاراشلىق ئورگان مەسئۇل بولىدۇ. ئەگەر بۇ ھەرىكەت نوقۇل ھالدا شۇ خىزمەتچىنىڭ شەخسىي ھەرىكىتى بولسا، ئۇ ھەق تەلەپ ھەرىكىنى بولۇپ، مەمۇرىي دەۋا ئەمەس ھەق تەلەپ دەۋاسىغا ئۆزگىرىپ كېتىدۇ؛

3) مەمۇرىي دەۋانىڭ نىشانى مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ ۋە مەمۇرىي ئورگان خادىملىرىنىڭ ئابستراكت مەمۇرىي ھەرىكىنى بولماستىن، بەلكى ئۇلارنىڭ كونكرېت مەمۇرىي ھەرىكىنى بولغان بولۇشى كېرەك، كونكرېت مەمۇرىي ھەرىكەت - قىلما دېگەن ھەرىكەتنى قىلىش، قىل دېگەن ھەرىكەتنى قىلماسلىق ھەرىكىتىگە قارىنىلىدۇ. ئابستراكت مەمۇرىي ھەرىكەت - ئومۇمىيۈزلۈك چەكلەش كۆچىگە ئىگە بولغان ئورنالقىغا ئىگە مەمۇرىي باشقۇرۇش قائىدە - نىزاملار ۋە قېلىپلاشقان ھۆججەتلەرنى تۈزۈپ ئېلان قىلىشقا قارىنىلغان. مەسىلەن، گۇرۇپپىۋىن ۋە ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك چەكلەش كۆچىگە ئىگە ئېلان، بۇيرۇق، پەرمان قاتارلىقلار؛

4) مەمۇرىي دەۋا دېلولىرىنى قوبۇل قىلىش دائىرىسى قانۇندا بەلگىلەنگەن پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار خادىملىرى ئوتتۇرىسىدا، شۇنداقلا پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر بىلەن قانۇنىي ئىگىلەر ياكى باشقا تەشكىلاتلار بىلەن يەنە باشقا بىر تەشكىلاتلار ئوتتۇرىسىدا ساقلانغىلى بولمايدىغان پىكىر ئىختىلاپلار كۆرۈلۈپ تۇرىدۇ. بۇنداق ئىختىلاپلارنى ھەل قىلىشنىڭ ئىككى ئۇسۇلى بار: بىرى، ئۆزئارا قائىدە سۆزلەپ قايىل قىلىپ مۇرەسسە قىلىش ئارقىلىق ھەل قىلىش، يەنە بىرى، خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئەرز قىلىپ خەلق سوت مەھكىمىسى ئارقىلىق ھەل قىلىش، مانا بۇ 2 - ئۇسۇل مەمۇرىي دەۋانىڭ تۇنجى قەدەمدە شەكىللەنگەنلىكىدىن دېرەك بېرىدۇ.

مەمۇرىي دەۋانىڭ شەكىللىنىشىدە مۇنداق بەش شەرت ھازىرلانغان بولۇشى كېرەك:

1) دەۋاگەر مەمۇرىي باشقۇرۇش ئوبيېكتى يەنى پۇقرا، قانۇنىي ئىگە ۋە باشقا تەشكىلاتلار بولۇشى كېرەك؛

2) جاۋابكار دۆلەتنىڭ باشقۇرۇش ھوقۇقىنى يۈرگۈزگۈچى مەمۇرىي ئورگان بولۇشى كېرەك. ئەگەر مەلۇم ھەرىكەت دۆلەت مەمۇرىي ئورگىنى خىزمەتچىسىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئادا قىلىش ھەرىكىنى بولسا، ئۇ شۇ خىزمەتچى تۇرۇشلۇق مەمۇرىي ئورگاننىڭ ھەرىكىنى دەپ قارىلىدۇ. ئۇنىڭ ئاقىۋىتىگە شۇ خىزمەتچى قاراشلىق ئورگان مەسئۇل بولىدۇ. ئەگەر بۇ ھەرىكەت نوقۇل ھالدا شۇ خىزمەتچىنىڭ شەخسىي ھەرىكىتى بولسا، ئۇ ھەق تەلەپ ھەرىكىنى بولۇپ، مەمۇرىي دەۋا ئەمەس ھەق تەلەپ دەۋاسىغا ئۆزگىرىپ كېتىدۇ؛

3) مەمۇرىي دەۋانىڭ نىشانى مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ ۋە مەمۇرىي ئورگان خادىملىرىنىڭ ئابستراكت مەمۇرىي ھەرىكىنى بولماستىن، بەلكى

ئالدىمىزغا ئېگىلىك باشقۇرۇش ھوقۇقىمىزغا دەخلى- تەرۇز قىلدى، دەپ قارىغان بولسا؛

4) قانۇندا بەلگىلەنگەن شەرتلەرگە ئۇيغۇن كېلىدۇ، دەپ قاراپ، مەمۇرىي ئورگانلارنىڭ رۇخسەت قەغىزىنى ۋە كىنوشكا بېرىشىنى ئىلتىماس قىلغاندا مەمۇرىي ئورگانلار بېرىشنى رەت قىلغان ياكى جاۋاپ بەرمىگەن بولسا؛

5) مەمۇرىي ئورگانلارغا قانۇندا بەلگىلەنگەن جسمانىي ھوقۇق ۋە مال - مۈلۈك ھوقۇقىنى قوغداش مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشنى ئىلتىماس قىلغاندا، مەمۇرىي ئورگانلار ئادا قىلىشنى رەت قىلغان ياكى ئادا قىلىشقا جاۋاب بەرمىگەن بولسا؛

6) مەمۇرىي ئورگانلار قانۇن بويىچە نەپىقە بەرمىدى، دەپ قارىغان بولسا؛

7) مەمۇرىي ئورگانلار قانۇنغا خىلاپ ھالدا مەجبۇرىيەت ئۆتۈمسىزنى تەلەپ قىلدى، دەپ قارىغان بولسا؛

8) مەمۇرىي ئورگانلار باشقىلارنىڭ جسمانىي ھوقۇقىغا ۋە مۈلۈك ھوقۇقىغا دەخلى- تەرۇز قىلدى، دەپ قارىغان بولسا.

ئۇنداقتا، ئۆزىمىزنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىمىز دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغاندا مەمۇرىي دەۋا ئەرزنامىسىنى قانداق يېزىش كېرەك؟ بۇنىڭدا مەمۇرىي دەۋا پائالىيىتىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئەرزنامىنىڭ قۇرۇلمىسى، مەزمۇنى ۋە يېزىش ئۇسۇلىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىشىمىز لازىم. مەمۇرىي دەۋا ئەرزنامىسىنى يېزىشتا ئالدى بىلەن مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملارنى ئەستايىدىل كۆرۈپ چىقىش، شۇ خىلدىكى مەمۇرىي ھەرىكەتنى قايسى قانۇن- نىزاملارغا تەتبىقلاش، قايسى قانۇن تەرتىپىگە چۈشۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئەرز نامىنى يېزىشنى باشلاش كېرەك. ئەرز نامىنى يېزىشتا تۆۋەندىكى تەرتىپلەر بويىچە يېزىش لازىم:

1. ئەرزنامىنىڭ ئىسمى، خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىسمى تولۇق يېزىلىشى كېرەك ھەمدە شۇ خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كەسىپى بۆلۈملىرىنمۇ قوشۇپ يېزىشى لازىم.

2. دەۋاگەر بىلەن جاۋابكارنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى تولۇق يېزىشى كېرەك. ئەگەر دەۋا قىلىشنى باشقىلارغا ھاۋالە قىلغاندا (ئاساسلىق كىشىلەر ياكى ئادۋوكاتقا ھاۋالە قىلغاندا) ياكى دەۋا ۋەكالەتچىسى بولغان ئەھۋالدا ھاۋالە قىلغۇچى ياكى دەۋا ۋەكالەتچىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى ئېنىق يېزىلىشى لازىم. ئەگەر دەۋاگەر بىلەن جاۋابكار ئوتتۇرىسىدا ئىگىلىك مۇناسىۋىتى بولسا، ئۇلارنىڭ ئىگىلىك مۇناسىۋىتىنىڭ مەزمۇنى ۋە ئۇنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا قانداق دەخلى قىلغانلىقى ئېنىق يېزىلىشى لازىم.

3. يۇقىرىدىكى تەرتىپ جەريانىدىكى جاۋابكارنىڭ سانىغا قاراپ ھەر بىرىگە بىردىن توغرىلاپ يېزىشى لازىم.

4. تالاش - تارتىش جەريانىدىكى ماددىي ئەھۋالنى يازما پاكىتلارنى تولۇق بايان قىلىش لازىم.

دەۋاگەر ئەرزنامىنىڭ دەلىل - ئىسپات قىسمىدا يازما ئىسپاتنىڭ نۇسخىسىنى، ماددىي ئىسپاتنىڭ نەق ئۆزىنى تاپشۇرۇش قىيىن بولسا، ئەقلىد قىلىپ ئىشلەنگەن نۇسخىسى، كۆچۈرۈلمىسى، سىنىلغۇغا ئېلىش، ئۇنىڭغۇغا ئېلىش جەھەتتىكى ئەھۋاللارنىمۇ ئىزاھلاپ يېزىش كېرەك. دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ يوقىلىپ كېتىش ياكى قولغا كەلتۈرۈش تەسكە توختاش ئېھتىمالى بولغان ئەھۋالدا قايسى خىلدىكى دەلىل - ئىسپاتنى ياكى قايسى خىلدىكى گۇۋاھچىنىڭ گۇۋاھلىق سۆزىنى ئامان ساقلاشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىزاھلاپ يېزىشى لازىم.

ئۇنداقتا، ئۆزىمىزنىڭ قانۇنىي ھوقۇق - مەنپەئىتىمىز دەخلى - تەرۇزگە ئۇچرىغاندا مەمۇرىي دەۋا ئەرزنامىسىنى قانداق يېزىش كېرەك؟ بۇنىڭدا مەمۇرىي دەۋا پائالىيىتىنى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىش ئۈچۈن، ئەرزنامىنىڭ قۇرۇلمىسى، مەزمۇنى ۋە يېزىش ئۇسۇلىغا ئالاھىدە دىققەت قىلىشىمىز لازىم. مەمۇرىي دەۋا ئەرزنامىسىنى يېزىشتا ئالدى بىلەن مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملارنى ئەستايىدىل كۆرۈپ چىقىش، شۇ خىلدىكى مەمۇرىي ھەرىكەتنى قايسى قانۇن- نىزاملارغا تەتبىقلاش، قايسى قانۇن تەرتىپىگە چۈشۈرۈش قاتارلىق مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئەرز نامىنى يېزىشنى باشلاش كېرەك. ئەرز نامىنى يېزىشتا تۆۋەندىكى تەرتىپلەر بويىچە يېزىش لازىم:

1. ئەرزنامىنىڭ ئىسمى، خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ ئىسمى تولۇق يېزىلىشى كېرەك ھەمدە شۇ خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كەسىپى بۆلۈملىرىنمۇ قوشۇپ يېزىشى لازىم.

2. دەۋاگەر بىلەن جاۋابكارنىڭ ئاساسىي ئەھۋالىنى تولۇق يېزىشى كېرەك. ئەگەر دەۋا قىلىشنى باشقىلارغا ھاۋالە قىلغاندا (ئاساسلىق كىشىلەر ياكى ئادۋوكاتقا ھاۋالە قىلغاندا) ياكى دەۋا ۋەكالەتچىسى بولغان ئەھۋالدا ھاۋالە قىلغۇچى ياكى دەۋا ۋەكالەتچىسىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى ئېنىق يېزىلىشى لازىم. ئەگەر دەۋاگەر بىلەن جاۋابكار ئوتتۇرىسىدا ئىگىلىك مۇناسىۋىتى بولسا، ئۇلارنىڭ ئىگىلىك مۇناسىۋىتىنىڭ مەزمۇنى ۋە ئۇنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا قانداق دەخلى قىلغانلىقى ئېنىق يېزىلىشى لازىم.

3. يۇقىرىدىكى تەرتىپ جەريانىدىكى جاۋابكارنىڭ سانىغا قاراپ ھەر بىرىگە بىردىن توغرىلاپ يېزىشى لازىم.

4. تالاش - تارتىش جەريانىدىكى ماددىي ئەھۋالنى يازما پاكىتلارنى تولۇق بايان قىلىش لازىم.

دەۋاگەر ئەرزنامىنىڭ دەلىل - ئىسپات قىسمىدا يازما ئىسپاتنىڭ نۇسخىسىنى، ماددىي ئىسپاتنىڭ نەق ئۆزىنى تاپشۇرۇش قىيىن بولسا، ئەقلىد قىلىپ ئىشلەنگەن نۇسخىسى، كۆچۈرۈلمىسى، سىنىلغۇغا ئېلىش، ئۇنىڭغۇغا ئېلىش جەھەتتىكى ئەھۋاللارنىمۇ ئىزاھلاپ يېزىش كېرەك. دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ يوقىلىپ كېتىش ياكى قولغا كەلتۈرۈش تەسكە توختاش ئېھتىمالى بولغان ئەھۋالدا قايسى خىلدىكى دەلىل - ئىسپاتنى ياكى قايسى خىلدىكى گۇۋاھچىنىڭ گۇۋاھلىق سۆزىنى ئامان ساقلاشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئىزاھلاپ يېزىشى لازىم.

5. قانۇن -نىزاملارنى توغرا تەتبىقلاش لازىم. بۇنىڭدا ئاساسلىقى مەمۇرىي ھەرىكەتنىڭ يۈز بېرىشى، ئەھۋالنى ئىگىلەش ۋە ئاخىرقى نەتىجىسىنى مۇناسىۋەتلىك قانۇن - نىزاملار بىلەن دەللىلەپ، قايسى ھەرىكەت قايسى قانۇن - نىزاملارغا خىلاپ ئىكەنلىكىنى توغرا دەللىلەش لازىم.

6. دەۋادا يەتمەكچى بولغان مەقسەت ۋە تەلەپنى ئوچۇق يېزىش لازىم. بۇنىڭدا ئۆزىنىڭ دەۋا تەلىپى، دەۋا نىشانى ۋە ھەل قىلماقچى بولغان مەسىلىلەرنى ئېنىق بايان قىلىش لازىم.

7. ئەرز يازغاندا شۇ دەۋادىكى جاۋابكارنىڭ سانىغا قاراپ ھەر بىرىگە بىردىن توغرىلاپ يېزىشى لازىم، يۇقىرىدىكى تەرتىپ بويىچە ئەرز يازغاندا خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ دېلو ئۆزۈشقا ۋە ئۇنى قاراپ چىقىشقا ئوڭايلىق تۇغدۇرۇپ بېرىشكە، دەۋا پائالىيىتىنى توغرا تەشكىللىشىگە ھەمدە ئۆ ھەقتە توغرا ھۆكۈم چىقىرىشقا قولايلىق يارىتىپ بېرگىلى بولىدۇ.

ئەرزنامنى يېزىشقا قوبۇلدىغان تەلەپ:

1) ئەرزنامىگە كىرگۈزۈلگەن دەۋا پاكىتلىرى، ھەقىقىي، چىن بولۇشى.

2) يېزىلغان ئەرز قانۇنغا ئۇيغۇن بولۇشى.

3) ئەرز نامىنىڭ مەزمۇنى تەرتىپلىك بايان قىلىنىشى لازىم.

4) ئەرزنامىنى ئىمكان قەدەر ئۆزى يېزىشى لازىم.

5) ئەرز نامىنى ئوچۇق، تولۇق، توغرا يېزىشى كېرەك.

كۆچا ناھىيىلىك ئىشخىلا يېزا قانۇن مۇلازىملىق ئورنىنىڭ مەسئۇلى ئابلىز ھېجەت ئەدلىيە خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغان 11 يىلدىن بۇيان قانۇننى تەشۋىق قىلىش، ئومۇملاشتۇرۇش، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش، ئازغان ياشلارنى نۇقتىلىق تەربىيىلەش قاتارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەش بىلەن بىللە، ھەر خىل ھەق تەلەپ ئەنزىلىرىنى ئادىللىق بىلەن توغرا بىرتەرەپ قىلىپ كىشىلەرنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى تەرىپىدىن ئۈدا ئالتە قېتىم «جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس» بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى.

سۈرەتتە: ئابلىز ھېجەت (ئوڭدا) ئەھۋال ئىگىلىمەكتە. **قېيۇم قادىر** فوتوسى

پېچان ناھىيىسى گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىدە ياخشى نەتىجىگە ئېرىشتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كېرەم روزى** خەۋەر قىلىدۇ: پېچان ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى بۇ ئاستە تۇتقانلىقى ئۈچۈن، بۇ يىلمۇ ياخشى نەتىجە يارىتىلدى.

1991 - يىلى مەملىكەت بويىچە گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدە «ئالتۇن لوكقا» مۇكاپاتىغا ئېرىشكەن پېچان ناھىيىسى بۇ يىلمۇ بۇ خىزمەتتى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ ئەملىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتتى. ناھىيىلىك گېزىت - ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇردى. ناھىيىلىك پارتكومنىڭ شۇجىسى بىلەن ناھىيىنىڭ ھاكىمى گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش خىزمىتىنى بۇ ئاستە تۇتۇپ، ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلەر ئەملىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش، تەشۋىقات تارماقلىرى جامائەت پىكرى توپلاش خىزمىتىنى مەخسۇس تېلېفون يېغىنى ۋە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئېچىپ، ئۇنىڭ ئۈجراسىنى قائىلمۇ قائىلام سۆزلەشتۈردى. گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدە ئاساسلىق رەھبەرلەر ئەملىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش، تەشۋىقات تارماقلىرى جامائەت پىكرى توپلاش خىزمىتىنى مەخسۇس تېلېفون يېغىنى ۋە سەپەرۋەرلىك يېغىنى ئېچىپ، ئۇنىڭ ئۈجراسىنى قائىلمۇ قائىلام سۆزلەشتۈردى. گېزىت- ژۇرناللارغا مۇشتەرى قوبۇل قىلىش، تارقىتىش خىزمىتىدە ئۆز ۋاقتىدا ئۈنۈملۈك تەشكىللەشتۈرۈش ئارقىلىق 1881 خىلغا، گېزىت - ژۇرناللارنىڭ ئوبوروت سومىسى 1 مىليون 490 مىڭ 738 يۈەنگە، تارقىتىلغان گېزىت - ژۇرنال سانى 5 مىليون 371 مىڭ 110پارچىغا يار بېرىپ، 1995 - يىلدىكىدىن ئايرىم - ئايرىم ھالدا 7.85 %، ئون پىرسەنت ۋە 9.7 % ئاشتى. بۇ يىل ناھىيە بويىچە ھەر 100 كىشىگە 13 پارچىدىن گېزىت - ژۇرنال توغرا كېلىپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئوتتۇرىچە مۇشتەرى بولۇش سەۋىيىسى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن كۆرۈنەرلىك يۇقىرى بولدى.

غۇلجا شەھەرلىك ئاياللار ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ۋە ئۇلارنىڭ «ئىككى مەدەنىيەت» قۇرۇلۇشىدىكى رولىنى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا شەھەرگە قاراشلىق ئورۇنلاردىكى ئاياللار ئارىسىدا يېڭىدىن ئېلان قىلىنغان «ئاياللار تەرەققىيات پروگراممىسى»نى ئۆگىنىش بويىچە ئىككى خىل تىلدا زېھىن سىناش مۇسابىقىسى ئۆتكۈزدى.

سۈرەتتە: نەتىجىگە ئېرىشكەن ماھىرلار مۇكاپاتلانماقتا. **تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان** فوتوسى

جايلار مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى پائال ئىزچىللاشتۇرماقتا، ئەمەلىيلەشتۈرمەكتە

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21 - نويابر تېلېگراممىسى. مەركەز بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئاخىرلىرىدا نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنى ئاچقاندىن كېيىن، جايلار ئارقا - ئارقىدىن ھەر خىل تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، يېغىنىنىڭ روھىنى پائال ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇشۇ ئەسىر ئاچقان مۇتلەق نامراتلىقنى تۈگىتىش بويىچە نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش كۈرىشىنى ياخشى، غەلىبىلىك ئېلىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى.

مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ ئۆلچىمى يۇقىرى، تەسىرى چوڭ بولغانلىقتىن ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، شەھەرلىك پارتكومىلار ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. ھازىر، بارلىق ئۆلكىلەرنىڭ يېرىمى نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى ئېچىپ، مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى پائال ئىزچىللاشتۇردى ۋە ئەمەلىيلەشتۈردى. باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارمۇ بۇ يىل ئېچىدە مۇشۇنداق ئۆلچەملىك ۋە كۆلەملىك يېغىنلارنى ئاچماقچى بولۇۋاتىدۇ.

ئۆز رايونىنىڭ نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن ئالاقىدار ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ ئاساسلىق مەسئۇللىرى يېغىندىن كېيىن خىزمەت ئەترىتلىرىنى باشلاپ نامرات رايونلارغا بېرىپ، نىشانلىق ھالدا تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلدى. خېبېي ئۆلكىسى ۋە يۇننەن ئۆلكىسىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرى خىزمەت ئەترىتىنى باشلاپ نامرات رايونلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ھەرقايسى رايونلارنىڭ نامراتلىق ئەھۋالى ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش يولىنى ئۈزۈل- كېسىل ئايدىڭلاشتۇردى.

مەركەز نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنى ئاچقاندىن كېيىن، كۆپ قىسىم ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلار يېغىنىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم ئىستراتېگىيىلىك نىشانغا ئېتىشتە ئۇمىد تۇغۇلدۇرۇپلا قالماستىن بەلكى خېلى زور ئىشەنچ تۇغدۇردى.

1. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش سىلىنمىسىنى كۆپەيتتى.

2. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا دائىر يېڭى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى تۈزۈپ چىقتى.

3. نامراتلارغا ۋە قېينىچىلىقى بار يېزا، كەنتلەرگە يار - يۆلەك بولۇشقا دائىر كونكرېت تەدبىرلەرنى پائال ئەمەلىيلەشتۈردى.

4. شەرق بىلەن غەربنىڭ ئۆزئارا يارەملىشىش ۋە نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش ئىشىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى.

5. نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم ئىستىمكانغا ھۆجۈم قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىدىغان تەشكىلىي تەدبىرلەر تۈزۈپ چىقىلدى.

گوۋۇيۈەن نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار - يۆلەك بولۇش رەھبەرلىك گۇرۇپپىسى ئىشخانىسىنىڭ مەسئۇلى مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: ھازىر ھەرقايسى ئۆلكىلەر، ئاپتونوم رايونلار ۋە ھەرقايسى تارماقلارنىڭ مەركەز ئاچقان نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇشى ئومۇمەن قىلىپ ئېيتقاندا ياخشى بولدى. ئەگەر ھازىرقى مۇشۇ ۋەزىيەت بويىچە راۋاجلىنىدىغان بولسا «دۆلەتنىڭ 80 مىليون نامراتقا يار - يۆلەك بولۇش بويىچە يەتتە يىللىق ئىستىمكانغا ھۆجۈم قىلىش پىلانى»ستراتېگىيىلىك نىشانغا يېتىشتە ئۇمىد تۇغۇلۇپلا قالماستىن بەلكى خېلى زور ئىشەنچ تۇغۇلدۇ.

دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مەسئۇلى: ماكرولۇق تەڭشەش - تىزگىنلەشتە «مۇۋاپىق قىسىش» تا چىڭ تۇرۇش كېرەك، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. دۆلەت پىلان كومىتېتىنىڭ مەسئۇلى يېقىندا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: مالىيە سىياسىتى ۋە پۇل سىياسىتىدە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە پۇلنى مۇۋاپىق قىسىشتا داۋاملىق چىڭ تۇرۇش كېرەك. پۇل تارقىتىشتى بوشىتىپ، تەلەپ ئومۇمىي مىقدارىنى كېڭەيتىشكە تايانغان بىلەن كارخانىلارنىڭ ھازىرقى قېينىچىلىقىنى ھەل قىلغىلى بولمايدۇ. ئۇنداق بولمىسا ئىقتىسادىي جەھەتتە بەك قىزىپ كېتىش، كېلىپ چىقىپ، قايتا پۇل پاخالىقىغا يول ئېچىپ، كارخانىلارنىڭ يوكى تېخىمۇ ئېغىرلىشىپ كېتىدۇ.

بۇ مەسئۇل كىشى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ھازىر كارخانىلارنىڭ قېينىچىلىقى ئاساسەن تەلەپنى قاندۇرالماسلىق مەسلىسى ئەمەس، بەلكى مېخانىزم، قۇرۇلما مەسلىسى. مەبلەغ سىلىش تەلىپىدىن قارىغاندا 1992 - يىلى پۈتۈن جەمئىيەتنىڭ مۇقىم مۇلۇك ھېسابىدا سالغان مەبلىغى 785 مىليارد 500 مىليون يۈەن بولغانىدى. بۇ يىل 2 تىرىليون 300 مىليارد يۈەندىن ئېشىپ كېتىشى مۇمكىن. قىسقىغىنە ئۇچ يىل ئىچىدە ئىككى ھەسسىدىن كۆپەيمەك ئېشىپ، ئېشىش سۈرئىتى خېلى تېز بولدى.

ھازىرقى مەبلەغ سىلىش كۆلىمىنى كىچىك دېگىلى بولمايدۇ، بۇ يەردىكى گەۋدىلىك مەسىلە قۇرۇلما مۇۋاپىق ئەمەس.

بۇ مەسئۇل كىشى مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: 1993- يىلىدىن بۇيانقى ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئەگەر مالىيىدە مۇۋاپىق قىسىش سىياسىتىنى ۋە پۇل سىياسىتى قوللانمىغان بولساق كەمچىل، تەلەپنىڭ ئېشىش بېسىمى باشتىن ئاخىر مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. مۇۋاپىق قىسىش سىياسىتىنى يولغا قويمىساق تەلەپنىڭ ئېشىشى زىيادە تېز بولۇپ كېتىپ، ئومۇمىي جەھەتتىكى تەمىنلەش بىلەن تەلەپ تەڭپۇڭسىزلىقى كېلىپ چىقىپ، پۇل پاخاللىشىپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ساغلام تەرەققىياتىغا تەسىر يېتىدۇ.

ليۇ خۇاچىڭ جياڭسۇ ئۆلكىسىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى:

ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى كۈچەيتىپ ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، نەنجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ليۇ خۇاچىڭ يېقىندا جياڭسۇ ئۆلكىسىنىڭ ۋۇشى شەھىرىدە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: يېڭى تارىخىي شارائىتتا، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىپ، ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى يەنمۇ ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئۇزلۇكسىز راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

ۋۇشى شەھەر ئەتراپى رايونى جياڭسۇ ئۆلكىلىك خەلق ھۆكۈمىتى، جياڭسۇ ئۆلكىلىك ھەربىي رايونى تۇنجى تۇركۈمدە نام بەرگەن «ئىككىنى ھىمايە قىلىشتا نەمۇنە رايون». بۇ رايوندا ئون يېزا، 108 كەنت بولۇپ، ئۇلار بۇ يەردە تۇرۇشلۇق قىسمنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى بىلەن بىرلىكتە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى كەڭ، چوڭقۇر قانات يايدۇرۇپ، ئارمىيە بىلەن ھۆكۈمەتنىڭ، ھەربىي بىلەن خەلقنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتكەنلىكى ليۇ خۇاچىڭ بۇ رايون مەسئۇلىنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاپ ئىنتايىن خۇشال بولدى. ئۇ ۋۇشى شەھىرىنىڭ ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە مەدەنىيەتلىك ئورۇن بەرپا قىلىش، شەھەر، يېزىلاردا ئىككى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈش تەجرىبىسىگە يۇكسەك باھا بەردى.

شىجاجۇاڭلىق ئايال ئىشچى گاۋلى (سولدا) يېقىندا دەم ئېلىش ۋە ئىشتىن سىرتقى ۋاقىتلىردىن پايدىلىنىپ دۇكان ئېچىپ، تاۋارلارنى بازار باھاسىدىن 18 % ئەرزان سېتىپ، ئاممىنىڭ قارشى ئېلىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ج خ مىنىستىرلىكى تېلېفون يىغىنى ئېچىپ
قاتتىق زەربە بېرىش بويىچە «قىشلىق ھەرىكەت»نى قانات يايدۇرۇشنى ئورۇنلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. ج خ مىنىستىرلىكى يۇقۇن تېلېفون يىغىنى ئېچىپ، مەملىكەتتىكى رەھبەرلىكنى كۈچەيتىشى، كۆڭۈل قويۇپ ئورۇنلاشتۇرۇپ، تەشكىللىشى، تېز ھەرىكەتكە كېلىشى، خەلق ئامىمىسىنىڭ باھار بايرامىنى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنىڭ ھەرىكەتلىرىگە قاتتىق زەربە بېرىشنى، سېرىق نەرسىلەر، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە ئوخشاش جەمئىيەتتىكى

شەنزۇك ئۆلكىسىنىك رىبۇئومۇ شەھەرىدىكى تۇڭدا گۈرۈھى يېزا ئىگىلىك بانكىسىنىك 300 مىليون قەرز بېرىپ قوللىشى بىلەن تەرەققىي قىلغان چوڭ كارخانىلار گۈرۈھى بولۇپ، يىللىق پايدىسى 80 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ.

سۈرەتتە: بانكا باشلىقى ساۋشۇبىن شىركەتتىكى يولداشلار بىلەن بىرلىكتە كارخانىنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ پىلانى تۈزىتىۋاتقان مەسىلىھەتلەشمەكتە.

جاۋ شىنشى فوتوسى

كەسپىي ئاخباراتچىلار، ئىختىيارىي مۇخبىرلار، ئاخبارات ھەۋەسكارلىرىنىڭ سرداش دوستى ــ «شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى» ژۇرنىلى

«شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى» ژۇرنىلى شىنجاڭ ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى بىلەن «شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى باشقۇرۇشىدىكى ئۇيغۇر يېزىقىدا چىقىرىلىدىغان ئۆلكە دەرىجىلىك بىردىنبىر ئاخباراتچىلىق كەسپىي ژۇرنىلى.

ژۇرنىلىمىز 1997 ـ يىلىدا توغرا جامائەت پىكرى يۈنىلىشىدە يېنىمۇ چىڭ تۇرۇپ، ژۇرنالىنى كۆركۈل قويۇپ چىقىرىدۇ. ئالاھىدىلىكىنى گەۋدىلەندۈرۈشكە تېخىمۇ تىرىشىدۇ. ژۇرنالىنىڭ مەزمۇن قۇرۇلمىسى بىلەن سەھىپىلىرىنى يېڭىباشتىن تەرتىپكە سېلىپ تەگشەيدۇ، پارتىيە 14 ـ نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 ـ ئومۇمىي يىغىنىنىڭ «قارارى» ۋە باش شۇجى جياڭ زېمىننىڭ «خەلق گېزىتى»نى كۆزدىن كۆچۈرگەندە سۆزلىگەن مۇھىم سۆزىنىڭ روھىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيىنىڭ يېڭى دەۋرىدىكى ئاخبارات خىزمىتى توغرىسىدىكى لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى پائال تەشۋىق قىلىدۇ؛ سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى شارائىتىدىكى ئاخبارات نەزەرىيىسى ۋە ئاخبارات ئەمەلىيىتىدىكى يېڭى مەسىلىلەرنى مۇھاكىمە قىلىدۇ، ئاخبارات ئىسلاھاتى ۋە كەسپىي تەتقىقاتنى كۈچەيتىپ، يېڭى تەجرىبىلەرنى ئالماشتۇرۇپ، يېڭى بىلىملەرنى تارقىتىپ، ئاخبارات قوشۇنى قۇرۇلۇشىنى يەنىمۇ ئىلگىرى سۈرىدۇ. ژۇرنالىنىڭ بېتە كەلەشچانلىقى، ئىلمىيلىكى ۋە ئىشلىتىلىشچانلىقىنى يەنىمۇ كۈچەيتىدۇ، ئۇچۇر مىقدارىنى ئاشۇرىدۇ. ئەسلىدىكى «ئاخبارات ئىسلاھاتى»، «نەزەرىيىۋى مۇھاكىمە»، «كەسىپ تەتقىقاتى»، «تەھرىرلىك خىزمىتى»، «ئاخبارات يېزىقچىلىقى»، «رادىئو- تېلېۋىزىيە سېپىدە»، «يەرلىك گېزىتلەر گۈلزارى»، «مۇخبىرلار تۇرمۇشى»، «ئىختىيارىي مۇخبىرلار مۇنبىرى»، «ئاخبارات ئۇچۇرلىرى»، «تەجرىبە ۋە تەكلىپ»، «بىزنىڭ ئاخباراتچىلىرىمىز»، «ئاخبارات بىلىملىرىدىن لېكسىيە»، «تەشۋىقات سەنئىتى»، «چەت ئەل ئاخباراتچىلىقى» قاتارلىق ئاساسلىق سەھىپىلەرنى داۋاملىق ياخشى باشقۇرغاندىن باشقا، يېڭىدىن «ئاخبارات ئىشلىرىنى باشقۇرۇش»، «ئاخبارات ۋە قانۇن» قاتارلىق يېڭى سەھىپىلەرنى ئاچىدۇ.

«شىنجاڭ ئاخباراتچىلىرى» ژۇرنىلى پەسىللىك ژۇرنال بولۇپ، ھەر پەسىلنىڭ ئاخىرىدا نەشرىدىن چىقىدۇ. مۇشتىرى توپلاش- تارقىتىش خىزمىتىنى تەھرىر بۆلۈمىمىز ئۆزى ېېجىرىدۇ. مۇشتىرى بولغۇچىلار ئابونت ھەققىنى پوچتا ئارقىلىق تەھرىر بۆلۈمىمىزگە ئەۋەتىپ بەرسە بولىدۇ. ژۇرنالنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسى 2.00 يۈەن، يىللىق باھاسى 8.00 يۈەن.

ئالاقىلەشكۈچى: ئازاد يۈسۈپ، زۇلپىيە ھېيت

تېلېفون نومۇرى: 5818200 (0991) ئارقىلىق 3289 غا ئۇلىنىدۇ

پوچتا نومۇرى: 830051

ئادرېسى: ئۈرۈمچى شەھرى ياڭزىجياڭ يولى 1- نومۇر

قىسقا خەۋەرلەر

△ جياڭ چۈنيۈن: ياش زىيالىيلارنىڭ يېزىلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلىشنىڭ پايدىسى كۆپ، دېدى.

△ پېكىن پېيىۋەن بىر پىرسەنت ئاھالىنى ئارىلاپ تەكشۈرۈش ماتېرىياللاردىن پايدىلىنىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇشنى تەلەپ قىلدى.

△ مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دۆلەت ئىلكىدىكى چوڭ، ئوتتۇرا سۇغۇرۇش رايونلىرى مەسىلىسى توغرىسىدا سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزدى.

△ دېموكراتىك پارتىيە - گۇرۇھلارنىڭ مەسئۇللىرى جايلارغا بېرىپ، تېرىلغۇ يەرنى قوغداش خىزمىتىنى تەكشۈرۈپ - تەتقىق قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئۇقتۇرۇش

«ئەمگەك قانۇنى»دىكى بەلگىلىمە ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئالاقدار سىياستىگە ئاساسەن، شىركىتىمىز خىزمەتچىلىرىمىز ئارىسىدا ئەمگەك توختام تۈزۈمىنى يولغا قويىدۇ، شىركىتىمىز ۋە شىركىتىمىزگە قاراشلىق شىركەتلەردە تىزىمى بار ئىشچى - خىزمەتچىلەر (تەكرىتاغ مېھمانخانىسىدا تىزىمى بار ئىشچى- خىزمەتچىلەرمۇ بۇنىڭ ئىچىدە) مۇشۇ ئۇقتۇرۇش بۈلەن قىلىنغان كۈندىن باشلاپ 30 كۈنگىچە ئۆز شىركەتلىرىگە تىزىملىتىپ ئالدۇرۇشى كېرەك، ۋاقتىدا تىزىملاتمىغانلار ئالاقدار بەلگىلىمە بويىچە بىر تەرەپ قىلىۋېتىلىدۇ.

شىنجاڭ چارۇچىلىق - سانائەت - سودا بىرلەشمە كارخانىسى باش شىركىتى

شىنجاڭنىڭ پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ باشلىنىشى ياخشى، تەرەققىياتى تېز بولماقتا

(بېشى 1 - بەتتە)

قوزغىدى، ئاپتونوم رايونلۇق پىلان كومىتېتى يىلىنىڭ بېشىدىلا «پاختا ئارقىلىق سۇنى تولۇقلاش» مەبلىغىدىن 200 گە يېقىن پاختىچىلىق رايونىدا يۇرۇشلەشتۇرۇلگەن سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى تۈرى ئېلىپ بېرىشنى ئورۇنلاشتۇردى. غول ئۆستەڭلەردە سۇ سىڭىشنىڭ ئالدىنى ئېلىش قۇرۇلۇش تۈرىنى ئورۇنلاشتۇردى. ھازىرغا قەدەر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى «پاختا ئارقىلىق سۇنى تولۇقلاش» تۈرلىرىنىڭ كۆپىنچىسىدە ئىش باشلاندى، بەزى تۈرلەر پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتى. ئاپتونوم رايونىمىز يەنە مەبلەغ ئاجرىتىپ سورتلۇق پاختا يېتىشتۇرۇش مېتېئورولوگىيە، دېھقانچىلىق ماشىنىلىرى، تۇرمانچىلىق ۋە پەن - تېخنىكا مۇلازىملىق سىستېمىسى قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىپ، پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ ساغلام، تېز راۋاجلىنىشىنى پائال ئىلگىرى سۈردى.

بۇ يىل پاختىچىلىق بازىسى تۇرى يولغا قويۇلغان رايونلار جايلاشقان ۋىلايەت ئوبلاستلار، بولۇپمۇ قەشقەر، ئاقسۇ ۋىلايەتلىرى ۋە بايىنغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستى قاتارلىق پاختا كۆپ چىقىدىغان رايونلار تۆۋەن تېمپېراتۇرا، ئۇششۇك، كەلكۇن ئاپىتى، بوران ئاپىتى قاتارلىق تەبىئىي ئاپەتلەرنىڭ پايدىسىز تەسىرىنى يېڭىپ، ئاكتىپ ئامىللارنى تولۇق سەپەرۋەر قىلىپ، پاختىچىلىق بازىسى قۇرۇلۇشىنىڭ قەدىمىنى تېزلەتتى.

(بېشى 1 - بەتتە)

يار-يۆلەك بولۇش بويىچە مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش خىزمىتى بىلەن زىچ بىرلەشتۇرۇش كېرەك. جايلار كۆچلۈك خىزمەت ئەترەتلىرىنى ئەۋەتىپ، ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى ۋە نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشكە ياردەم بېرىشى كېرەك، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشتا مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىشنى ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشى خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنىڭ چىقىش نۇقتىسى ۋە ئەمەلىيلەشتۇرۇش نۇقتىسى قىلىش كېرەك. 4) ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىنى سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى بىلەن زىچ بىرلەشتۇرۇپ، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى ھەقىقىي ئەمەلىيلەشتۇرۇش كېرەك. ئىدىيە، ئەخلاق قۇرۇلۇشىنى ھەقىقىي كۈچەيتىپ، مەدەنىيەتلىك كەنت ۋە مەدەنىيەتلىك ئائىلە بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە تۇزەش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيە ئەزالىرى، كادىرلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى باشلامچىلىق رولىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇپ، ۋەتەننى سۆيۈش، قانۇنغا رىئايە قىلىشنى ئاساسىي مەزمۇن قىلغان «بەشتە ياخشى دېنىي زات»، «بەشتە ياخشى مەسچىت» لەرنى باھالاش ۋە تەقدىرلەش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇش كېرەك.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى (ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 11 - ئاينىڭ 25 - كۈنى (دۈشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇكتۇك بىلەن ئۇچراشتى

شنخۇا ئاگېنتلىقى، مانىلا، 24- نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن بۇيەردىكى فىلىپپىن مەركىزىي بانكا بىناسىدا ئامېرىكا زۇكتۇكى كلىنتون بىلەن ئۇچراشتى. ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرى بىردەك: بۈگۈنكى ئۇچرىشىش ئۆتكەنكىگە ۋارىسلىق قىلىپ، كېيىنكىگە يول ئېچىشتا مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە، دەپ قارىدى.

رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن كلىنتون زۇكتۇك مانىلادىكى ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونى ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى رەھبەرلەر بىرەسمىي يىغىنى مەزگىلىدە ئۇچراشقانلىقىدىن ناھايىتى خۇشال بولۇشتى. رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتوننىڭ زۇكتۇك سايلىمى رىقابىتىدە غەلبە قازانغانلىقىنى تەبرىكلىدى. كلىنتون زۇكتۇك بۇنىڭغا رەھمەت ئېيتتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا دۇنيادىكى ئىككى مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە دۆلەت. ئامېرىكا دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تەرەققىي تاپقان دۆلەت. جۇڭگو دۇنيادىكى ئەڭ چوڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەت. جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشى- يامان بولۇشى جۇڭگو - ئامېرىكا خەلقلىرىنىڭلا تۆپ مەنپەئىتىگە مۇناسىۋەتلىك بولۇپ قالماستىن، بەلكى مۇقەررەر دۇنيانىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىغا تەسىر كۆرسىتىدۇ. ئۇچ يىلدىن بۇيان، جۇڭگو- ئامېرىكا مۇناسىۋىتىدە كۆپ قېتىم ئوڑلەش- پەسىيىش بولغان بولسىمۇ، لېكىن ئومۇمىي يۆزلىنىش پەيدىنپەي ياخشىلىنىش يۆنىلىشىگە قاراپ تەرەققىي قىلماقتا. بىز ئىككى دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ بۇ ۋاستە سۆزلىشىشىمىز ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدىكى ئىختىلاپلارنى كىچىكلىتىشكە پايدىلىق.

كلىنتون زۇكتۇك مۇنداق دېدى: ئېسىمدە ئېنىق تۇرۇپتۇكى، بىز سىئاتېلدا تۇنجى قېتىم ئۇچراشقاندا، سىز دۆلەتلىرىمىزنىڭ ستراتېگىيىلىك سۆزلىشىش مۇناسىۋىتىنى 21- ئەسىرگە ئېلىپ كىرىش مەسئۇلىيىتى بار، دېگەن ئىدىڭىز. ئامېرىكا تەرەپمۇ جۇڭگو بىلەن سۆزلىشىپ تۇرۇشنى، ئىككى دۆلەت ئوتتۇرىسىدىكى بەزى مەسىلىلەر توغرىسىدىكى ئىختىلاپلارنى ئورتاق تىرىشىپ ھەل قىلىپ، ئۆزلىرىمىزنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىشىمىزنى ئۈمىد قىلىدۇ. ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگونىڭ قۇدرەتلىك، مۇقىم، بىخەتەر بولۇشىنى خالايدۇ. دۆلەتلىرىمىزنىڭ نۇرغۇن مەسىلىدە ستراتېگىيىلىك ئورتاق مەنپەئىتى بار. مەن دۆلەتلىرىمىز ئوتتۇرىسىدا يېقىندا نۇرغۇن مەسىلىدە ئىلگىرىلەش بولغانلىقىنى ناھايىتى خۇشاللىق بىلەن كۆردۈم. بىز جۇڭگو بىلەن

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى ئاممىنىڭ ساداسىغا قۇلاق سېلىپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **كېرەم ئەزىز** خەۋەر قىلىدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى خەلق قۇرۇلتىيى تۆزۈمىدە چىڭ تۇرۇپ، مۇھىم نۇقتىنى ئاما كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان چوڭ- چوڭ ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشقا قارىتىپ، خىزمەتلەرنى ئىلگىرى سۈردى.

ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۆزۈلمىسىگە ماس كېلىدىغان قانۇن سىستېمىسى بەرپا قىلىش تەلىپىگە ئاساسەن، يەرلىك قانۇن ۋە ئىقتىسادىي قانۇنلارنى چىقىرىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، بەش يىللىق قانۇن چىقىرىش ئومۇمىي پىلانىنى تۆزۈپ، ئىقتىسادىي قانۇنلارنى تۆزۈش تۇرلىرىنى خېلى دەرىجىدە كۆپەيتتى. يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان جەمئىي 65 يەرلىك نىزام تۆزۈلدى، تەستىقلاندى ۋە ئۆزگەرتىلدى. بۇ 17 يىلدىن بۇيان تۆزۈلگەن يەرلىك نىزام ئومۇمىي سانىنىڭ 40 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ نىزاملارنىڭ سۈپىتى ۋە تەتبىقلىنىشچانلىقى زور دەرىجىدە ياخشىلاندى، بەزىلىرى تېخى پۈتۈن مەملىكەتتىكى يەرلىك خەلق قۇرۇلتايلىرىنىڭ ئالدىنقى قاتاردا تۇرىدۇ. بولۇپمۇ پوچتا-تېلېگراف نىزامى، بېزا-بازار كارخانىلىرىنى راۋاجلاندۇرۇش نىزامى، پەن-تېخنىكا تەرەققىياتى نىزامى، شەھەر، بېزا سودا بازارلىرىنى باشقۇرۇش نىزامى قاتارلىقلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ ئالاقىدار مۇھىم نىزاملار بولۇپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تۇرمۇشىنى قانۇنچىلىق ئىزغا سېلىشتا ئىجابىي رولىنى جارى قىلدۇردى.

مەملىكەتلىك، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتلىرىنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر دەرىجىلىك خەلق قۇرۇلتايلىرى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتلىرى ئۆتكەن بىر نەچچەيلدىن بۇلتۇر يىل ئاخىرىغىچە ئۆزىنىڭ نازارەتچىلىك سالمىقىنى ئاشۇرۇش، نازارەتچىلىك ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش ئۈچۈن خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى تەشكىللەپ، ئەدلىيە ئورگانلىرى ۋە قانۇن ئىجرا قىلغۇچى مەمۇرىي تارماقلارنىڭ خىزمىتىنى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمىي كومىتېتى

كىشىنى ئەندىشىگە سالىدىغان ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار ھەققىدە بىر - ئىككى ئېغىز پاراڭ

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز **ماچېيې، ياڭ فەن**

ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلاردىن كەلگەن دوكلات (1)

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىساد- سودا كومىتېتىدىكى ئالاھىدە تەسىس قىلىنغان ئاپتونوم رايونلۇق قېينىچىلىقتىن قۇتقۇزۇش ئىشخانىسى يېقىندا تەمىنلەگەن ئەھۋاللاردىن مەلۇم بولۇشچە، يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرى ئېچىدە ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ ئىگىلىگەن نىسبىتى بۇلتۇرقىدىن ئىككى پوئىنت ئۆسۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ 6.5 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن؛ ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلاردىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر 100 مىڭ ئەتراپىدا بولۇپ، بارلىق يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر ئومۇمىي سانىنىڭ 16 پىرسەنتىنى ئىگىلىگەن. بۇ مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن ئۇچ پوئىنت يۇقىرى.

ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىدە تۆۋرۈك بولۇپ كەلگەن يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ ئاز بىر قىسمى، ئاپتونوم رايونىنىڭ پۈتكۈل ئىقتىسادىنىڭ ئىلگىرىكى پىلانلىق ئىگىلىكتىن سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىگە ئۆتۈشىنىڭ مۇقەررەر مەھسۇلى بولسىمۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ پەيدىنپەي كۆپ قېتىم ئۆزگىرىشى سەۋەبىدىن ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە سودا- سېتىق ئىقتىدارى ئۈزلۈكسىز تۆۋەنلەپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە سودا- سېتىق پائالىيىتى ئۈزلۈكسىز تارىيىپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئۈزلۈكسىز تۆۋەنلەپ، ئىقتىسادىي ئىسراپچىلىق ئۈزلۈكسىز ئېغىرلاشماقتا. ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يەرلىك دۆلەت كارخانىلىرىنىڭ زىيان تارتىش سوممىسى ۋە زىيان تارتىش دائىرىسى % 50 تەن ئېشىپ كەتتى، يەنە كېلىپ ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار زىيان تارتىۋاتقان كارخانىلار ئىچىدىكى زىيىنى چوڭ كارخانىلار. ئۇيلاپ باقايلى، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئېغىر زىيان تارتىش ھالىتىنى يەنىمۇ ئېغىرلاشتۇرۇۋەتمەمدۇ؟

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

«جۇڭگو شىنجاڭ ئالغا باسماقتا» فوتو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى بېشكەك شەھىردە شەرەپ قازاندى

ئۆز خەۋىرىمىز. ئوتتۇرا ئاسىيادىكى ھەرقايسى دۆلەت خەلقلىرىگە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونىنىڭ 40 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىلىرىنى نامايان قىلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تاشقى تەشۋىقات ئىشخانىسى، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تاشقى ئىشلار ئىشخانىسى، جۇڭگونىڭ قىرغىزىستاندىكى باش ئەلچىخانىسى نۆۋەتتە بىرلىكتە ئۇيۇشتۇرغان «جۇڭگو شىنجاڭ ئالغا باسماقتا» فوتو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى 23- نويابر بېشكەك شەھىرىدە شەرەپ قازاندى.

كۆرگەزمىگە ئاپتونوم رايونلۇق 40 يىلدىن بۇيان قولغا كەلتۈرگەن ئۇلۇغ نەتىجىلەرنى ئەكس ئەتتۈرىدىغان 200 پارچە فوتو سۈرەت قويۇلغان بولۇپ، ئۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇش، مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، ئىجتىمائىي تەرەققىيات، خەلق تۇرمۇشىنىڭ ياخشىلىنىشى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ئۇلۇغ ئۆزگىرىشلەرنى ئەكس ئەتتۈرگەن. كۆرگەزمە 23- نويابردىن 29- نويابرغىچە داۋاملاشقان.

مۇھەررىر سۆزى: بۈگۈندىن باشلاپ گېزىتىمىز ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار توغرىسىدا ئارقا-ئارقىدىن خەۋەر بېرىدۇ.

بۇ خەۋەرلەردە ھازىرقى ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ ئەھۋالى ۋە مۇشۇ كۈنگە قېلىشتىكى سەۋەبى ئەمەلىي ئەكس ئەتتۈرۈلىدۇ. ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ بىر ئامال قىلىپ گۈللىنىش يولىنى تېپىش جەھەتتىكى ئىزدىنىش ئەمەلىيىتىمۇ خەۋەر قىلىنىدۇ. بۇ خەۋەرلەر كىشىنى چوڭقۇر ئويغا سالىدۇ ۋە يول بېچىپ ئىلگىرىلەشكە ئۈندەيدۇ.

بۇ يىل 9- بەش يىللىق پىلاننىڭ تۇنجى يىلى، دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاش- 21- ئەسىرگە يۈرۈش قىلىشنىڭ ئاچقۇچلۇق قەدىمى، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ قېينىچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا يارىدەم بېرىش دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. شۇڭا ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارغا

تولى ناهيىسىدىكى چارۇچىلار 200 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ توپلاپ مەكتەپ سېلىپ، 80 دىن ئارتۇق ئوقۇغۇش يېشىدىكى بالىنىڭ ئوقۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بەردى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئالتاي ۋىلايىتىدە تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى تېز، ئۇنۇمى كۆرۈنەرلىك بولماقتا

ئۈرۈمچىدىن مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت** خەۋىر قىلىدۇ: شىمالىي شىنجاڭ ئوپتىكىلىق كابېلىنىڭ پۈتۈپ ئىشقا كىرىشتۈرۈلۈشى ئالتاي ۋىلايىتىنىڭ تېلېگراف ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتىدا يېڭى سەھىپە ئاچتى. ۋىلايەت بويىچە ھازىرغىچە ئىشقا كىرىشتۈرۈلگەن 240 تېلېفون سىم يولى ناھىيە (شەھەر)لەر بىلەن تۇتاشتۇرۇلۇپ، 2-دەرىجىلىك تارماق لىنىيە ئوپتىكىلىق كابېلىنىڭ ئومۇمىي ئۇزۇنلۇقى 541 كىلومېترغا، يېزا تېلېفون لىنىيىسىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1866 كىلومېترغا يەتتى، شەھەر تېلېفونىنىڭ ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 27 مىڭ 144 توچكىغا، يېزا تېلېفونىنىڭ ئومۇمىي سىغىمچانلىقى 7486 توچكىغا يېتىپ، ھەر 100 ئادەمگە 6.4دىن توچكا توغرا كەلدى.

ئالتاي ۋىلايىتى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، تور قۇرۇلۇشى، تىجارەت، باشقۇرۇش جەھەتتە «قانتىق ئىشلەش، ئەلا مۇلازىملىق قىلىش، ئىلمىي بولۇش»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئۇنۇمبرسال خەۋپرلىشىش ئىقتىدارىنى ئۈزلۈكسىز ئاشۇردى، تېلېگراف كەسپىگە سېلىنغان سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، يېڭى كەسپىلەرنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلەتتى. ھازىر ئالتاي ۋىلايىتىدە سىمسىز چاقىرغۇ تورى قۇرۇلۇشى جۇغگونىڭ قىرغىزستاندىكى باش ئەلچىخانىسى بىرلىكتە ئۇيغۇشتۇرغان «جۇغگو شىنجاڭ ئالغا باسماقتا» فوتو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى 11-ئاينىڭ 1- كۈنىدىن 7-كۈنىگىچە قىرغىزستان پايتەختى بىشكەكتىكى سەنئەت سارىيىدا داغدۇغلىق ئېچىلدى.

كۆرگەزمىگە 80 پارچىدىن كۆپرەك فوتو سۈرەت قويۇلدى. بۇ سۈرەتلەر قۇرۇلۇش مۇۋەپپەقىيەتلىرى، مادديي بايلىقلار، دوستانە ئالاقە، مىللىي ئۆرپ-ئادەتلەرگە دائىر بولۇپ، رۇسچە تەپسىلىي چۈشەندۈرۈش بېرىلگەن. بۇ فوتو سۈرەتلەردە بۇگۈنكى شىنجاڭنىڭ رەڭگارەڭ قىياپىتى تولۇق ئەكس ئەتتۈرۈپ بېرىلگەن. كۆرگەزمە قىرغىزستان دۆلەت رەھبەرلىرىنىڭ ئەھمىيەت بېرىشى، ھەر ساھە ئاممىسىنىڭ قارشى ئېلىشىغا مۇيەسسەر بولدى.

كۆرگەزمە باشلانغان كۈنى كۆرگەزمە زالى ناھايىتى قىزغىن كەيپىياتقا چۆمدى. جۇغگونىڭ قىرغىزستاندا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى ياۋپېيشىڭ ئېچىلىش مۇراسىمىغا رىياسەتچىلىك قىلدى. فوتو سۈرەتلەر كۆرگەزمىسى ۋەكىللەر ئومكىنىڭ باشلىقى، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كاڭنىڭ ئېچىلىش قىممىتىگىمۇ ئىگە ئىكەن. كىشى شىنجاڭنىڭ يېڭى مەنزىرىسىنىلا ئەمەس، جۇغگودىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىناق ئۆتۈۋاتقانلىقى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش جەريانىدا قولغا كەلتۈرگەن غايەت زور نەتىجىلىرىنىمۇ كۆرۈۋالالايدىكەن.

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئابدۇۋۇپۇلجان مەتمىن** خەۋەر قىلدۇ: قەشقەر ۋىلايىتى «مول ھوسۇل پىلانى»نى يېتەكچى قىلىپ، يېزا ئىگىلىك پەن-تېخنىكا نەتىجىلىرى ۋە ئىلغار تېخنىكىلارنى ۋىلايەت دائىرىسىدە كېڭەيتىپ، پەن-تېخنىكا خادىملىرى ۋە ئاساسىي قاتلام كادىرلار، ئاممىنىڭ ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، سەككىز يىلدا ئاشلىق ھوسۇلىنى 85.9 %، پاختىنى 59.45 % ئاشۇرۇپ، «يۇقىرى ھوسۇللۇق، سۈپەتلىك يۇقىرى ئۇنۇملۇك» يېزا ئىگىلىكى بەرپا قىلىش قەدىمىنى تېزلەتتى.

«مول ھوسۇل پىلانى »يولغا قويۇلغان سەككىز يىلدىن بۇيان، قەشقەر ۋىلايىتىدىكى ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر «مول ھوسۇل پىلانى»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى بۇاستە تۇتۇپ تېخنىكا، مەبلەغ ۋە ماددىي ئەشيالارنىڭ ماسلىشىشىنى ئىلگىرى سۈردى. ھەر دەرىجىلىك ھۆكۈمەتلەر مالىيە كۆچى يېتىشمەسلىك قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ، ھەر يىلى 350 مىليون يۈەن ئەتراپىدا سەپلىمە قەرز مەبلىغى ئاجراتتى. دېھقانلارنىڭ جۇغلىغان مەبلىغى يىلغا ئوتتۇرا ھېساب بىلەن 118 مىليون يۈەن ئەتراپىدا بولدى. شۇنىڭ بىلەن بىللە، يېزا ئىگىلىك مىنېرلىكى بىلەن ئاپتونوم رايون «مول ھوسۇل پىلانى» تۈرلىرىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە 936 مىڭ يۈەن ئاجراتتى. بۇنىڭ بىلەن «مول ھوسۇل پىلانى»نىڭ ئەمەلىيلىشىشى ئىقتىسادىي جەھەتتىن كاپالەتكە ئىگە قىلىندى.

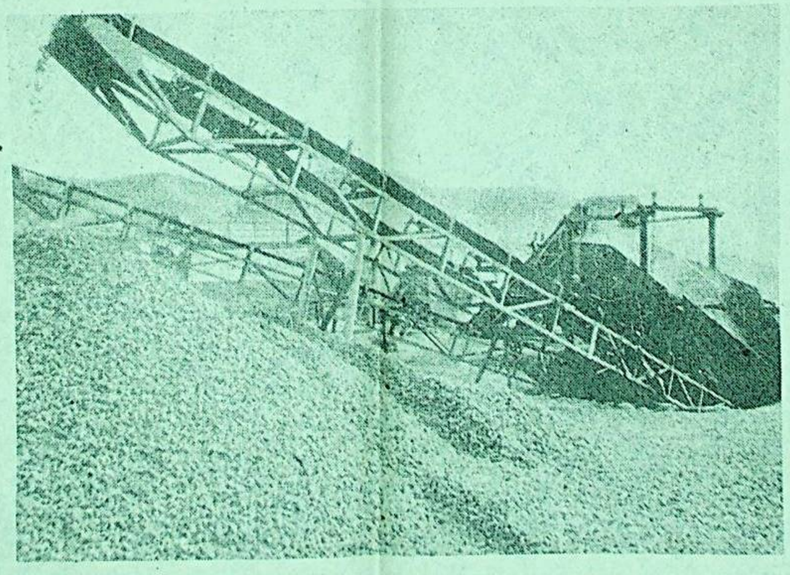
«مول ھوسۇل پىلانى» يېزا ئىگىلىك پەن تەتقىقات نەتىجىلىرى قوللىنىلىدىغان، ئىلغار تېخنىكىلار كېڭەيتىلىدىغان ئۇنۇمبرسال سىستېما قۇرۇلۇشى. قەشقەر ۋىلايىتى «مول ھوسۇل پىلانى»نى يولغا قويغان سەككىز يىلدىن بۇيان كېۋەز ئۆستۈرۈشتە «پاكار ئۆسۈش، زىچ بولۇش، بالدۇر ئېچىلىش»تىن ئىبارەت يۇقىرى مەھسۇلاتلىق ئۆتكەلگە ھۇجۇم قىلىش تېخنىكىسىنى، سۇلياۋ يوپۇق يېپىش، سورتلۇق ئۇرۇقلۇقلارنى تاللاش، كىرىشتۈرۈپ تېرىش، كېسەللىك، ھاشارات زىيىنىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئاساسىي مەزمۇن قىلىنغان يېڭى تېخنىكىلارنى پائال كېڭەيتىپ، «ئىككىدە يۇقىرى، بىردە ئەلا» يېزا ئىگىلىكى تەرەققىياتىنىڭ يېڭى يولىنى ئاچتى.

«مېيىپلەر قەلبى» سەنئەت ئۆمىكىنىڭ تۇنجى مەيدان ئويۇنى زور تەسىر قوزغىدى

ئۈرۈمچىدىن مۇخبىرىمىز **دولقۇن مۇھەممەت** خەۋەر قىلىندۇ: «جۇغخوا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ مېيىپلەرنىڭ ھوقۇق-مەنپەئىتىنى قوغداش قانۇنى» ۋە پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ھەققىدىكى قارارىنى كەڭ تەشۋىق قىلىش، ئىزچىللاشتۇرۇش، مېيىپلەرنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش جەھەتتىكى رولىنى، تالانتىنى جارى قىلدۇرۇش مەقسىتىدە قۇرۇلغان «مېيىپلەر قەلبى» سەنئەت ئۆمىكى 11- ئاينىڭ 22- كۈنى ئۈرۈمچىدە تۇنجى مەيدان ئويۇن قويۇپ زور تەسىر قوزغىدى.

بۇ ئۆمەك ئاپتونوم رايونلۇق مېيىپلەر بىرلەشمىسى، خوتەن ۋىلايەتلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسى ۋە خوتەن ۋىلايەتلىك مەدەنىيەت باشقارمىسىنىڭ رەھبەرلىك قىلىشى، مەدەت بېرىشى، خوتەن ۋىلايەتلىك مېيىپلەر بىرلەشمىسىنىڭ ئۈرۈمچىدىكى سودا-سانائەت شىركىتىنىڭ ئىقتىسادىي جەھەتتە قوللىشى بىلەن 11- ئاينىڭ 10- كۈنى رەسمىي قۇرۇلغاندى. ئۆمەك ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىن كەلگەن 25 ناخشىچى، ئۇسسۇلچى، مۇزىكانت ۋە سەنئەت ھەۋەسكارلىرىدىن تەشكىللەنگەن بولۇپ، شىنجاڭنىڭ ھەرقايسى جايلىرىدىكى پاراۋانلىق ئۇرۇنلىرى، مېيىپلەر ساناتورىيىلىرىنى ئويىبكت قىلىپ، ئۇلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزۈش، مەنۇي ئوزۇق بېرىش ئۈچۈن ئويۇن قويدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە تەكلىپ، تەلەپلەر بويىچە جەمئىيەتكە يۈزلىنىپ، ئويۇن قويدۇ.

ئاپتونوم رايون ۋە ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى بىر قىسىم داڭلىق يازغۇچى، شائىر، سەنئەتكارلار «مېيىپلەر قەلبى» سەنئەت ئۆمىكىنىڭ تۇنجى مەيدان ئويۇنىنى كۆرگەندىن كېيىن «مېيىپلەر سەنئەت تالانتى ئارقىلىق روھىي جەھەتتىن مېيىپ ئەمەسلىكىنى نامايان قىلدى، بۇ ھەقىقەتەن بىر مۆجىزە» دەپ ئىشتى.

چاقما تاش سۈركىلىشكە چىداملىق. ئۇنى يول يۈزىگە ئىشلەتكەندە، يول يۈزىنىڭ ئۇزاق مەزگىل تەكشى تۇرۇشىغا كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. ھازىر خوتەن ئېغىزىدا تۇرۇپان - ئۈرۈمچى - داخۇاڭشەن تاشيولىنىڭ يول يۈزىگە ئىشلىتىلىدىغان چاقما تاش جەدىدىي تەيىارلانماقتا.

سۈرەتتە: چاقماتاش تەيىارلاش مەيدانىدىن كۆرۈنۈش.

ئۈرۈمچىدىن مۇخبىرلىرىمىز **يادىكار ئابدۇراخمان** خەۋىرى، **ئابدۇكېرىم سېيىتنىياز** فوتوسى

ئىلى ۋىلايىتىدە 45 مىليون مەبلەغ سېلىنىپ، چارۋا مالىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش تەييارلىقى پۈختا ئىشلەندى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلىكىم مۇھەممەت** خەۋىر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايىتى چارۋا مالىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن، 45 مىليون مەبلەغ سېلىپ، قوروغ-قوتان قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئىشلىدى.

بۇ ۋىلايەتتە چارۋا مالىلارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش خىزمىتى مۇھىم ئىش قاتاردا چاڭ ئوتۇلدى؛ ۋىلايەت، ناھىيە، پېزىلاردا ئايەتكە تاقابىل تۇرۇپ چارۋا مالىلارنى قوغداشقا رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىلىرى قۇرۇلۇپ، رەھبەرلىك قاتلامىمۇقاتلام كۈچەيتىلدى. ۋىلايەت بويىچە 45 مىليون يۈەن مەبلەغ سېلىنىپ، 1 مىليون 686 مىڭ تونىنا ئوت-چۆپ، 160 مىڭ تونىنا يەم-خەشەك تەييارلانغاندىن باشقا، 1300 ئورۇندا سۇلياۋلىق قورۇ-قوتان ياسالدى، 2500 دىن ئارتۇق قورۇ-قوتان رېمونت قىلىندى. بۇنىڭ بىلەن چارۋا مالىلارنىڭ ھەر خىل تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچراش ئىمكانىيىتى ئازايتىلدى.

ئىلاھات ئېلىپ بېرىلغان 18 يىلدىن بۇيان غۇلجا شەھىرىنىڭ چارۋىچىلىقى يىلمۇ يىل يۇكسىلىپ، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىمۇ يىلدىن يىلغا كۆپەيدى. ھازىر چارۋىچىلارنىڭ يىللىق ئوتتۇرىچە كىرىمى ئىلگىرىكى 746 يۈەندىن 1306 يۈەنگە يەتتى.

سۈرەتتە: چارۋا مال بازىرىدىن كۆرۈنۈش.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسى قورۇ-قوتانلارنى مۇستەھكەملەش ۋە ئوت-چۆپ، يەم-خەشەك تەييارلاش خىزمىتىنى بالدۇر ئەمەلىيلەشتۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **توختى ئەرشىدىن** خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل 4-ئاينىڭ بېشىدا ئاقسۇ ۋىلايىتىدە ياغقان قېلىن قار ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيىسىنىڭ چارۋىچىلىق ئىشلىرىغا بىر مۇنچە ئاۋارىچىلىك كەلتۈرۈپ، ئېغىل-قوتانلارنى ۋەيران قىلىۋەتتى. شۇڭا ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ھەر دەرىجىلىك چارۋىچىلىق تارماقلىرى ۋە فېرمىلاردىن قورۇ-قوتانلارنى مۇستەھكەملەش ۋە مۇنتىزم، ئەسلىھەلىرى يۇرۇشلەشكەن چارۋىچىلىق نۇقتىلىرى قۇرۇشنى تەلەپ قىلدى. ئۇلار بۇ يىل 6-ئايدىن بۇيان 700 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ توپلاپ، يېڭىدىن 156 قورو - قوتان سالدى. 15 مىڭ مو يەردە يېڭىدىن بېدىلىك بىناقىلىپ، 46 مىڭ مو ئوتلاقنى ياخشىلىدى. بولتۇر ياسالغان 6798 سىلوس بېسىش ئۇرۇسىنى پۈختىلاش ئاساسىدا، بۇ يىل يەنە 1500 نى كۆپەيتىپ ياسىدى. يېقىنقى بۇيان، 80 مىڭ تونىنا سىلوس ياساش ۋەزىپىسىنى ئاقسۇ كونىشەھەر ناھىيە تاغلاق چارۋىچىلىق مەيدانىنىڭ تاغلاق كەنتىدىكى چارۋىچىلار ئوت-چۆپ توپلاش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، چارۋا مالىلارنىڭ قىش ۋە ئەتيازدا ئوزۇقلۇق يېتەرلىك بولۇشىغا كاپالەتلىك قىلدى.

يېڭسار ناھىيىسىدە چارۋىچىلىق كەسپىي ئائىلىلىرى تېز كۆپەيدى

ئۇلار بازارنى 2000 تونىنىدىن ئارتۇق گۆش، 1600 تونىنا سۈت بىلەن تەمىنلىدى

ئىختىيارى مۇخبىرىمىز **ۋاھاپ ناسىر** خەۋىر قىلىدۇ: بۇ يىل يېڭسار ناھىيىسىدە چارۋىچىلىق تېز راۋاجلىنىپ، ئومۇمىي چارۋا مال 360 مىڭ تۆياقتا يېتىپ، بولتۇرقىدىن % 9.1، بۇ يىللىق پىلاندىن % 6.9 ئاشتى، نەسلى ياخشىلانغان چارۋا مال 24 مىڭ تۆياقتىن كۆپرەككە يەتتى؛ ئائىلە چارۋىچىلىق فىرمىسى ئوتتەكە، بوردا تېچىلىق كەسپىي ئائىلىسى 2681 گە يەتتى. ئۇلار بازارنى 2000 تونىنىدىن ئارتۇق گۆش، 1600 تونىنىدىن ئارتۇق سۈت بىلەن تەمىنلىدى.

نىيە ناھىيىسىدە چارۋىچىلىق كۇرسى ئېچىلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **رېھمەت ئىمىن** خەۋىر قىلىدۇ: نىيا ناھىيىسى يېقىندا ئىككى قارار كۇرس ئېچىپ، پېزا-بازار، كەنت مەسئۇللىرى ۋە تېخنىك خادىملاردىن بولۇپ، 170 تىن ئارتۇق كىشىنى چارۋىچىلىق پەن-تېخنىكسى بويىچە تەربىيىلىدى. كۇرسقا ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق پەنلەر ئاكادېمىيىسىدىن كەلگەن مۇتەخەسسىسلەر دەرس ئوتتى، كۇرسقا كېتىدىغان مەبلەغنى چارۋىچىلىق نازارىتى ھەل قىلىپ بەردى.

جەمئى ناھىيىسىدە % 92 چارۋىچى ئائىلىسى مۇقىم ئولتۇراقلىشىپ بولدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مېھرىبان سايىت** خەۋىر قىلىدۇ: جەمئى ناھىيىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، چارۋىچىلىق شارائىتىنى ياخشىلاشقا ھەقىقىي تۈرتكە كۆڭۈل بۆلگەنلىكتىن، % 92.7 چارۋىچى ئائىلىسى مۇقىم ئولتۇراقلىشىپ بولدى.

بۇ ناھىيە يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، بولۇپمۇ بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى زور كۈچ بىلەن ئېلىپ بېرىش بىلەن بىللە، چارۋىچىلىق رايونلىرىدا ئوتلاقلارنى ھەقلىق ئىشلىتىش مۇددىئا گەرلىك توختامنامىسى ئىمزالاپ، ئوتلاق ئولتۇراقلاشتۇردى. بۇنىڭ بىلەن ھازىر ناھىيە بويىچە ئولتۇراقلاشتۇرۇلغان چارۋىچى ئائىلىسى جەمئىي 565 كە يەتتى. بۇ، ئومۇمىي چارۋىچى ئائىلىسىنىڭ 92.7 پىرسەنتىنى ئىگىلەيدۇ. بۇ ناھىيە يەنە ھەرقايسى نۇقتىلاردا يېڭىدىن ئون كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا سۇ سىستېمىسى ئوسىتەك، ئىككى ماشىنىلاشقان قوددۇق، ئون كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش، بەش ئورۇنغا كۆلچەك قېزىپ 46 مىڭ 660 مو ئوتلاقنىڭ سۇغىرىش شارائىتىنى ياخشىلىدى. 25 مىڭ 624 مو ئوتلاقنى ياخشىلىدى ۋە قاشاغا ئالدى، 40 مىڭ 716 مو يەم-خەشەك بازىسى بىنا قىلىپ، 100 مىڭ مو يەرگە سورتلۇق

توقسۇ ناھىيىسىدە ئومۇملاشتۇرۇلغان دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسى ياخشى ئۇنۇم بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىياز ساتتار** خەۋىر قىلىدۇ: توقسۇ ناھىيىسىدە ئومۇملاشتۇرۇلغان دېھقانچىلىق يېڭى تېخنىكىسى ياخشى ئۇنۇم بەردى.

1. بۇ ناھىيە 60 مىڭ مو ئېكىز قونىقىنى سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىپ، بىرلىك ھوسۇلنى بۇلتۇرقىدىن % 24، ئومۇمىي ھوسۇلنى % 10.5 ئاشۇردى. 2) كەڭ ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ 23 مىڭ 900 مو كېۋەز تېرىپ، بىرلىك ھوسۇلنى تار ئەنلىك سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىلغان كېۋەز ھوسۇلىدىن % 12.1 ئاشۇردى. 3) ئەلا سورتلۇق، يۇقىرى ھوسۇللۇق، تەبىئىي ئاپەتكە بەرداشلىق بېرىش ئىقتىدارى كۈچلۈك، ناھىيىنىڭ سۇ، توپراق، ھاۋا كىلىماتىغا ماس كېلىدىغان بۇغداي، كېۋەز ئۇرۇقلۇقى سورتىنى قايتا-قايتا سىناق قىلىپ تېرىپ، ئاشلىق، كېۋەز ھوسۇلى تۆۋەن بولۇش ھالىتىنى ئۆزگەرتتى. 4) شال تېرىيدىغان يەرگە تېرىشتىن بۇرۇن خىدا جۇاڭ دورىسىنى سۇغا ئارىلاشتۇرۇپ چېچىپ، ئاندىن ئۇرۇق سېلىش ئارقىلىق، شاللىقتىكى ئوت-چۆپنى خىمىيىلىك ئۇسۇلدا يوقىتىپ، بۇ يىل شالنىڭ ئوتتۇرىچە بىرلىك ھوسۇلىنى % 47.35، ئومۇمىي ھوسۇلىنى % 24.4 ئاشۇردى. 5) كېۋەز كۆك پىتى، غوزا قۇرتى ۋە قوناق يەر يولۇسىنىڭ زىيىنى ئېغىر بولۇۋاتقان ئەھۋالغا ئاساسەن، زىيانداش ھاشاراتلارنى ئالداپ يوقىتىش، خىمىيىلىك ئۇسۇلدا يوقىتىش ئارقىلىق، كېسەللىك ۋە زىيانداش ھاشاراتلارنىڭ زىيىنىنى ئەڭ تۆۋەن دەرىجىگە چۈشۈردى، شۇنداقلا ئىلمىي ئۇسۇلدا پەرۋىش قىلىش تېخنىكىسىنى پائال ئومۇملاشتۇردى. 6) كۆزگى بۇغداي ئۇرۇقلۇقىغا مىكرو ئېلېمېنتلىق ئوغۇت ئارىلاشتۇرۇش، ئۇرۇقلۇقنى پوتۇنلەي توز سۇيى بىلەن يۇيۇش، بۇغدايلىقتىكى ئوت-چۆپنى خىمىيىلىك ئۇسۇلدا يوقىتىش، خىمىيىۋى ئوغۇتنى نىسبەت بويىچە ئىشلىتىش ئارقىلىق، ياخشى ئۇنۇمگە ئېرىشتى.

گۇما ناھىيىلىك تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى توك بىلەن تەمىنلەشنى ياخشىلىدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **مۇھەممەت ھېيت** خەۋىر قىلىدۇ: گۇما ناھىيىلىك تېرمو ئېلېكتر ئىستانسىسى بىخەتەرلىككە دائىر بىر قاتار قائىدە-تۈزۈملەرنى ئورنىتىپ، ھادىسە يۈز بېرىشنىڭ ئالدىنى ئېلىپ، توك بىلەن تەمىنلەشنى يەنمۇ ياخشىلاپ، ناھىيىنىڭ يېزا ئىگىلىك، سانائەت تەرەققىياتى ئۈچۈن تۆھپە قوشتى.

بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئۆز ئەھمىيىتىنى چىقىش قىلغان ھالدا بىر يۈرۈش بىخەتەرلىك تەدبىرلىرىنى بېكىتىپ، بىخەتەرلىككە دائىر تۈزۈملەر ۋە مەشغۇلات قائىدىسىنى يەنمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈش بىلەن بىرگە، ئىشچى-خىزمەتچىلەرگە بولغان بىخەتەرلىك تەربىيىسىنى دائىملاشتۇردى، بىخەتەرلىك بىلەن ئۇنۇم، سۈرئەت بىلەن تىجارەتنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تېخنىكا تەلىپى بويىچە مەشغۇلات ئېلىپ بېرىشقا يېتەكلەپ، توك بىلەن تەمىنلەشنىڭ يۇرۇشلىشىنى يەنمۇ ئىلگىرى سۈردى. نەتىجىدە، بۇ يىل 1-ئايدىن 10-ئاينىڭ ئاخىرىغىچە بۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى 138 مىڭ يۈەنلىك توك ھاسىل قىلىپ، ئۆتكەن يىلىنىڭ ئوخشاش مەزگىلىدىنكىدىن % 51.6 ئاشۇردى.

* * * * * *

قەشقەر شەھەرلىك مۇسۇلمانچە يېمەكلىكلەر زاۋۇتى ئىناۋەتنى، سۈپەتنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، بازارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىپ، ئىستېمالچىلارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى، ھازىر بۇ زاۋۇتنىڭ مەھسۇلاتلىرى جەنۇبىي

△ ئاتۇش قاراجۇل تاشيول ئۇچاستكىسى ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئارخىپ خىزمىتىگە بولغان تونۇشىنى ئۆستۇرۈش، ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش ئۈچۈن، يېقىندا مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلاردىن ئوقۇتقۇچى تەكلىپ قىلىپ «ئارخىپ قانۇنى»، «ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى تەكشۈرۈش ئۆلچىمى» قاتارلىق مەزمۇنلاردا دەرس ئۆتكۈزدى.

گۈلباھار بارات

△ تاشقورغان تاشيول ئۇچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەر خىل تەھدىدىكە مۇسابىقىلىرى، ئارمىيە-خەلق دوستلۇق پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىنى جانلاندۇردى.

غوپۇرقاسىم، ياسىن سايىت

* * *

يوپۇرغا تاشيول ئۇچاستكىسىنىڭ پاشلىقى، كومپارتىيە ئەزاسى گاۋتىكرۇي تاشيول ساھەسىدە ئىشلىگەن 36 يىلدىن بۇيان ئۆز كەسپىنى قىزغىن سۆيۈپ، تاشيول ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن زور تۆھپىلەرنى قوشتى. ئۇ يەنە ئاز سانلىق مىللەت ئىشچى-خىزمەتچىلىرى بىلەن بىللە ئىشلەۋاتقانلىقىدەك ئەمەلىيەتنى ئاساس قىلىپ، ئۇيغۇر تىل-يېزىقىنى تېرىشىپ ئۆگىنىپ، ئۇيغۇرچە راۋان سۆزلىيەلەيدىغان، يازالايدىغان بولدى. گاۋ تىكرۇي گەۋدىلىك نەتىجىلىرى بىلەن ناھىيە، باش ئۇچاستكا، ئولايەت بويىچە كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، خەنزۇ كادىرلارنىڭ ئاز سانلىق مىللەت تىل-يېزىقىنى ئۆگىنىش نەمۇنىچىسى بولۇپ باھالىنىپ تەقدىرلەندى ۋە مۇكاپاتلاندى.

سۈرەتتە: گاۋتىكرۇي كەسپىكە ئائىت ماتېرىياللارنى كۆرمەكتە.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابلاجان ئەمەت**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم** فوتوسى

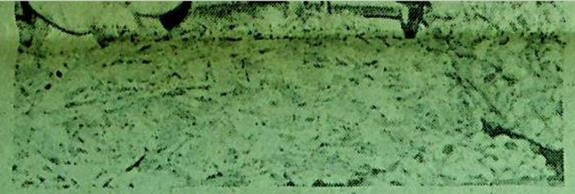
△ چاغانتوقاي تاشيول ئۇچاستكىسى 7-ئايدىن بۇيان ناھىيە بازىرىدىكى يوللارنىڭ بۇزۇلغان يەرلىرىنى ئوگشىدى، ئۇزۇنلۇقى ئىككى كىلومېتر، كەڭلىكى 12 مېتر كېلىدىغان يولغا قاراماي ياتقۇزدى.

تۇرسۇن

△ يوپۇرغا تاشيول ئۇچاستكىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىگە ئىزچىل ئەھمىيەت بېرىپ كەلگەنلىكتىن، يېقىندا ۋىلايەت بويىچە ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىنى نومۇر قويۇپ، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا 98.5 نومۇرغا ئېرىشىپ، ئارخىپ باشقۇرۇش خىزمىتىدە ۋىلايەت بويىچە ئەڭ يۇقىرى نومۇرغا ئېرىشكەن ئورۇن بولۇپ قالدى.

مۇختەر يۈسۈپ

ئىشلەتكۈچىلەرگە ئەڭ يېقىن مۇلازىمەت

ئالتۇندەك قەلب

ـ ئاقتۇ ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى مىرزى ئابدۇللا توغرىسىدا

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **كۆرەش ھاشىم**

مىرزى ئابدۇللا ئاقتۇ ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىق، ئىدارە پارتىيە ياچېيكىسىنىڭ شۇجى بولۇپ يۆتكىلىپ كېلىپ ئۆزاق كۆلەمدىكى سودا بازىرىنىڭ يوقلۇقىنى بايقىدى. ئۇ دائىم: تىجارەتچىلەر ئۈچۈن شارائىتى بىر قەدەر ياخشى بولغان بازار كېرەك، سودا - سېتىق گۈللەنسە خەلقە پايدىلىق بولىدۇ، تىجارەتچىلەرگىمۇ قولايلىق بولىدۇ، دۆلەت ئۈچۈن باج، باشقۇرۇش ھەققى قاتارلىق كىرىمۇ كۆپىيىدۇ، دەپ ئويلايتتى.

مىرزى ئابدۇللا قايتا-قايتا تەكشۈرۈش، كەڭ كۆلەمدە پىكىر ئېلىش، بىر قاتار تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلەش ئارقىلىق، ناھىيە بازىرىدا ئۇنۇمبېرسال سودا بازىرى قۇرۇش پلانىنى ئوتتۇرىغا قويىدى. يەككە تىجارەتچىلەر، دۆلەت ۋە كوللېكتىپ، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى بىرلىكتە 400 مىڭ يۈەن مەبلەغ تەييارلىدى. دەل شۇ چاغدا بىر قۇرۇلۇش ھۆددىگىرى مىرزى ئابدۇللاغا 5000 يۈەن پۇلنى تەڭلەپ تۇرۇپ، قۇرۇلۇشنى ئۆزىگە ھۆددىگە بېرىشىنى، بۇ تېخى ئىشنىڭ باشلىنىشى ئىكەنلىكىنى، ئەگەر قۇرۇلۇشنى ئۆزىگە بەرسە يەنە كۆڭلىنى بىلدۈرىدىغانلىقىنى ئېيتتى.

مىرزى ئابدۇللا پايدا-مەنپەئەتكە بېرىلىدىغانلاردىن ئەمەس ئىدى، ئۇ 1952-يىلى خىزمەتكە قاتناشقان، 1953-يىلى كومپارتىيىگە كىرگەن، كەنت باشلىقى، يېزىلىق پارتكوم شۇجىسى بولغان، ناھىيىدە ئىنتىپاق، تەشكىلات خىزمەتلىرىنى ئىشلىگەن، 40 نەچچە يىللىق خىزمەت جەريانىدا پۈتۈن ۋۇجۇدى بىلەن خەلق ئۈچۈن ئىشلەپ ئامىنىڭ، رەھبەرلىكىنىڭ يۆكسەك ھۆرمىتىگە، ئىشەنچىسىگە ئېرىشكەن...

مىرزى ئابدۇللا ئۇنۇمبېرسال سودا بازىرى قۇرۇلۇشىنى بەلگىلىمە بويىچە ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى، ئۇ يەنە ئىدارىنىڭ خىزمەت بىناسىنى سېلىش ئالدىدا ئىككى ھۆددىگەر بەرگەن 7000 يۈەنلىك رەت قىلىپ، خىزمەت بىناسى قۇرۇلۇشىنىمۇ بەلگىلىمە بويىچە ئاشكارا خېرىدار چاقىرىپ ھۆددىگە بەردى. ئۇ ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىگە كەلگەن 12 يىلدىن بۇيان، باشقىلار ھەر خىل يوللار بىلەن بەرگەن 18 مىڭ 678 يۈەن پارىنى قەتئىي رەت قىلىپ، ئۆزى دائىم دەيدىغان: «پارتىيىگە كىرگەندە بەرگەن قەسىمىم- ھېنىڭ ھەربىر ئەمرىڭ» دېگەن سۆزىگە ئىزچىل ئەمەل قىلىپ كەلدى.

مىرزى ئابدۇللا 40 نەچچە يىلدىن بۇيان قەيەردە ئىشلىسە شۇ يەردە نەتىجە يارىتىپ، باشقىلاردىن قىلىشنى تەلەپ قىلغان ئىشنى ئۆزى باشلامچىلىق بىلەن قىلدى. بىر قېتىملىق كەلكۈندە ناھىيىدىكى سودا بازىرى سۇ ئىچىدە قالدى. مىرزى ئابدۇللا ناھايىتى تېزلا ئەق مەيدانغا كېلىپ، تىجارەتچىلەرنىڭ مالليرىنى قۇتقۇزۇشقا ئاتلاندى، ئۇ بىر تەرەپتىن، مالليرىنى بىخەتەر جايغا يۆتكەشكە قوماندانلىق قىلسا، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۆزىمۇ سۇغا كىرىپ، بۇاستە قول سېلىپ ئىشلىدى. كەلكۈن بىلەن بەش سائەت جىددىي ئېلىشىش ئارقىلىق، تىجارەتچىلەرنىڭ 500 مىڭ يۈەنلىك مال-مۈلكى قۇتقۇزۇپ قېلىندى، لېكىن مىرزى ئابدۇللا قاتتىق چارچاپ كەتكەنلىكتىن، ئاغرىپ قالدى، دوختۇرلار ئۇنى يېتىپ داۋالىنىشقا بۇيرۇغان بولسىمۇ، ئۇ ئۇچ كۈن دەم ئېلىپلا كېسىلى ساقايمايلا تۇرۇپ ئىشقا چۈشۈپ كەتتى.

مىرزى ئابدۇللا ئۇزاق يىللاردىن بۇيان پاك-دىيانەتلىك بولۇپ، ئومۇم ئۈچۈن جان كۆيدۈرۈپ ئىشلەپ، گەۋدىلىك نەتىجە يارىتىپ، ئابتونوم رايون، ئابتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى، قىزىلسۇ ئوبلاستى، ئاقتۇ ناھىيىسى تەرىپىدىن كۆپ قېتىم ئىلغار خىزمەتچى، مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى، ناتوغرا ئىستىللارنى تۈزىتىش خىزمىتىدىكى ئىلغار شەخس، ئۈچىنچى كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى ئىلغار خىزمەتچى قاتارلىق شان-شەرەپلەرگە ئېرىشتى.

گۈما ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئەلا مۇلازىملىقنى يولغا قويۇش توغرىسىدا جەمئىيەتكە ۋەدە بەردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابلەمىت مۇھەممەت** خەۋەر قىلىدۇ: ئىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، مۇلازىملىق پوزىتسىيىنى ياخشىلاش ئۈچۈن، گۈما ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى ئەلا مۇلازىملىق قىلىش توغرىسىدا جەمئىيەتكە ئاشكارا ۋەدە بەردى.

گۈما ناھىيىلىك سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسى يېقىندا جەمئىيەتكە 430 ۋاراق مۇراجىئەتنامە تارقىتىپ، كارخانىلار، يەككە سودا-سانائەتچىلەردىن سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرىغا تەكلىپ ۋە پىكىر بېرىشنى تەلەپ قىلدى. تېلېۋىزىيە، سىملىق رادىئو قاتارلىق تارقىتىش ۋاستىلىرىدىن پايدىلىنىپ، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خادىملىرى ئىجرا قىلىشقا تېگىشلىك تۈزۈملەرنى ئاشكارا ئېلان قىلدى. خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرى، سىياسىي كېڭەش ئەزالىرىنى نازارەتچىلىككە تەكلىپ قىلدى. ئادەم كۆپ توپلىشىدىغان 14 ئورۇنغا پىكىر ئېلىش ساندۇقى ئېسىش بىلەن بىرگە، ئىككى ئورۇنغا پاش قىلىش تېلېفونى ئورنىتىپ، تېلېفون نومۇرىنى ئاشكارا ئېلان قىلىپ، جەمئىيەتنىڭ نازارەتچىلىكىنى قوبۇل قىلدى. بۇ ئىدارە جەمئىيەت ئۈچۈن ئەلا مۇلازىملىق قىلىشقا ۋەدە بېرىپ، پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتكەندىن بۇيان، سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى بىلەن كارخانىلارنىڭ تىجارەتچىلەرنىڭ مۇناسىۋىتى قويۇقلاشتى. بۇ ئىدارە يەككە، خۇسۇسىي ئىگىلىكنى باشقۇرۇش جەھەتتە-بىر قىسىم رەھبەرلەرنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى ۋە ئىشلەش ئۇسۇلىنى ئۆگىنىپ، ئىلغار ئۇسۇلنى ئومۇملاشتۇرۇپ، تۈزۈش بويىچە نىشانلىق باشقۇرۇش مەسئۇلىيەتنامىسى ئىمزالىدى.

* * *

غۇلجا شەھىرىنىڭ سايىۋى سودا بازىرى يېقىندا مەملىكەت بويىچە ئىلغار سودا بازىرى بولۇپ باھالاندى.

سۈرەتتە: ئاپتونوم رايونلۇق سودا-سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مەسئۇللىرى بۇ بازارنى كۆرمەكتە.

ئەدھەم ئابدۇمەجىت، يالقۇن فىلىمى فوتوسى

باينغولىن ئوبلاستىدىكى ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى قانۇنغا زىت بېرىلگەن قانۇنىڭ كۈچىنى ئامايان قىلىپ، جىنايەتچىلەرنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **يۈسۈپجان ئېلى** خەۋەر قىلىدۇ: باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئوبلاستىدىكى ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى قوبۇل قىلغان دېلو 474 پارچە بولۇپ، بۇنىڭدىن سوت قىلىپ ئىياغلاشتۇرۇلغىنى 426 پارچىغا، ھۆكۈم قىلىنىپ قانۇنىي كۈچكە ئىگە بولغىنى 324 پارچىگە يەتتى، بىر تۈركۈم جىنايەتچىلەرگە تۈلۈم جازاسى بېرىلدى.

قانۇنغا زىت بېرىلگەن كۈرىشىنىڭ ساغلام ئېلىپ بېرىلىشىغا كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن، ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، قانۇنغا زىت بېرىلگەن كۈرىشىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى ۋە خىزمەت بەنزىسى قۇرۇپ، بۇ كۈرىشى كۆچلۈك تەشكىلىي كاپالەتكە ئىگە قىلدى. بارلىق كادىر، ساقچىلارنى قانۇنغا زىت بېرىلگەن كۈرىشىگە دائىر ھۆججەتلەرنى ئۈگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ تونۇشىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، بۇ كۈرىشكە پۈختا ئىدىيىۋى ئاساس سالدى.

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومىنىڭ بىر تۇتاش ئورۇنلاشتۇرۇشى ۋە ئوبلاستلىق پارتكومىنىڭ قانۇنغا زىت بېرىلگەن كۈرىشىنى يولغا قويۇش لايىھىسىگە ئاساسەن، كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇش پىكرىنى تۈزۈپ چىقىپ، كۈرىش داۋامىدىكى زىرىك بېرىش نۇقتىسى، ئۇسۇلى، قەدەم- باسقۇچى، كۈچ تەشكىللەش ھەم قانۇنغا، تېز بولۇش، نازارەت قىلىپ بېتەكچىلىك قىلىش، ئىجتىمائىي تەشۋىقات، قانۇنغا زىت بېرىش ئىنتىزامى قاتارلىقلارنى كونكرېت بەلگىلىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە جىنايەت سادىر قىلغان جىنايەتچىلەرگە ۋاقتىدا قانۇنغا زىت بېرىپ، بۇ كۈرىشنىڭ تېخىمۇ چوڭقۇر قانات يېيىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

قانۇنغا زىت بېرىش كۈرىشى جەريانىدا، ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى يۇز بەرگەن چوڭ - چوڭ دېلولارنى ۋاقتىدا سوت قىلدى.

قانۇنغا زىت بېرىش كۈرىشى جەريانىدا، ئىككى دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى يەنە جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش مەسئۇلىيىتىنى ئىستايىدىل ئادا قىلدى. ج خ ئورگانلىرى، قوراللىق ساقچى قىسىم ۋە تەپتىش ئورگانلىرىنىڭ زىچ ھەمكارلىشىشى نارقىسىدا ئوبلاست بويىچە توت قېتىم، 39 مەيدان چوڭ كۆلەمدىكى ھۆكۈم ئېلان قىلىش يىغىنى ئېچىپ، 357 جىنايەتچىگە ھۆكۈم ئېلان قىلدى. بۇ ئارقىلىق پارتىيە ۋە خەلقنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ھەر تەرەپلىمە ياخشىلاش ئىرادىسىنى نامايان قىلىپ، جىنايەتچىلەرنى چۆچۈتتى، خەلق ئاممىسىنى تەربىيىگە ئىگە قىلدى.

قەشقەر مېھمانخانىسى مۇلازىملىق سۇپىتىنى ئۆستۈرۈش، خېرىدارلارغا ئىللىقلىق يەتكۈزۈشنى مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۇپىتىدە چىڭ تۇتتى. بۇ مېھمانخانا ھەربىر ياتاقتا «پىكىر دەپتىرى» تارقىتىپ، مۇلازىملارغا بولغان نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئەلا مۇلازىملىق قىلىشنى ئىشقا ئاشۇردى.

سۈرەتتە: بۇ مېھمانخانىنىڭ 4 - بىناسىدىكى مۇلازىملار سايامەتچىنىڭ پىكرىنى ئاڭلىماقتا.

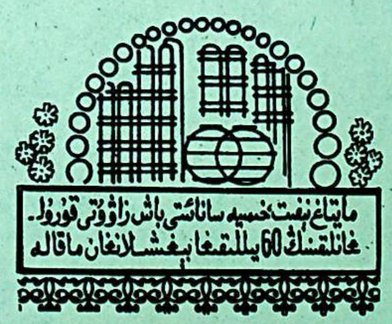
ئۆز مۇخبىرىمىز **ئۆركەش جاپپار** فوتوسى

شياڭگاڭ ئانا - بالىلار فوندى جەمئىيىتى تۇرپان ئۇلايىتىنىڭ مېيىپلەر ئىشلىرىغا 60 مىڭ يۈەن ياردەم قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **سانتار رېھىم** خەۋەر قىلىدۇ: يېقىندا تۇرپان ئۇلايىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك تارماقلار شياڭگاڭ ئانا - بالىلار فوندى جەمئىيىتى ياردەم قىلغان 60 مىڭ يۈەن پۇلنى تاپشۇرۇۋېلىپ، مېيىپلەر ئىشلىرىغا ئىشلەتتى.

بۇ يىل يازدا شياڭگاڭ ئانا - بالىلار فوندى جەمئىيىتىنىڭ مەسئۇللىرى تۇرپان ئۇلايىتىدە سايامەت قىلىش، تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىش جەريانىدا بۇ ئۇلايەتنىڭ مېيىپلەر خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىدىغانلىقىنى بىلدۈرگەنىدى. تۇرپان ئۇلايىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بۇ پۇلنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن ئىنچىكە تەكشۈرۈش ئارقىلىق، ئەمەلىي قېينىچىلىقى بار ئون مېيىپكە 5000 يۈەندىن تارقىتىپ بېرىدى. 10 مىڭ يۈەنگە چاقلىق ئورۇندۇق سېتىۋېلىپ ئون مېيىپكە بېرىدى.

ماياتاغ نېفىت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى چىڭ تۇتتى

ماياتاغ نېفت - خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتى نېفت ئايرىش،خىمىيە سانائىتى ئىشلەپچىقىرىشنى چۆرىدىگەن ھالدا جۇڭگو كومۇنىستلىك پارتىيىسى 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇشنى ئومۇميۈزلۈك قانات يايدۇردى.

پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 6 - ئومۇمىي يىغىنى بۈيىغىلاندىن كېيىن ماياتاغ باش زاۋۇت پارتكومى زاۋۇت رايونىدىكى پارتىيىلىك كادىرلار ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى «قارار»نى ئىستايىدىل ئۆگىنىش ۋە ئۇنىڭ روھىي ماھىيىتىنى ئىگىلەپ مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنىڭ يۆنىلىشىنى توغرا بەلگىلەپ ئالغا قويۇش ئۈستىدە ئىزدىنىپ، ئىلمىي ئەقىل ئىشلىتىپ، ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈشنى ئاساسىي قىل

ئىرادىلىك كىشىلەر جاپالىق خىزمەت شارائىتىدىمۇ ئەھمىيەتلىك ئىشلارنى ۋۇجۇدقا چىقىرالايدۇ. جىك ناھىيىسىگە قاراشلىق داخىيەنزى بازارلىق پەيچۇسونىك باشلىقى مۇھتىتا ئىگىلىمىس. سۇنماس ئىرادە بىلەن جەمئىيەت ئامانلىقى، خەلقنىڭ بىخەتەرلىكى ۋە مال - مۈلكىنى قوغداش يولىدا جاپالىق ئىشلەپ تۆھپە يارتىۋاتقان مۇنەۋۋەر ياش كومپۇنستلارنىڭ ،بىرى.

1977 - يىلى ئەمدىلا 18 ياشقا قەدەم باسقان شىرمۇھەممەت ئىسمىدىن قۇرۇقلۇق ئارمىيە شۆيۈمنى شىنجاڭ شۆبىسىگە ئوقۇشقا كىرىپ، ئۇزاقتىن بۇيان ئۆزى ئارزۇ قىلىپ كېلىۋاتقان ھەربىي فورمنى كىيدى. ئۇ شۇ كېچىسى زادىلا ئۇخلىيالمىدى. بۇ ئۇنىڭ ھاياتىدىكى ئەڭ خۇشاللىق كۈن ئىدى...

1980 - يىلى شىرمۇھەممەت ھەربىي قىسمىدىن كەسىپ ئالماشتۇرۇپ،جىڭ ناھىيىلىك ج خ ئىدارىسىنىڭ رازۋېتكا ئەترىتىگە خىزمەتكە ئورۇنلاشتى ھەمدە ئۇزاق ئۆتمەيلا غوللۇق ساقچىلاردىن بولۇپ قالدى. تەشكىل ئۇنىڭ خىزمەتتىكى تىرىشچانلىقى ۋە ئالاھىدىلىكىنى نەزەردە تۇتۇپ، ئۇنى ئەترەتنىڭ مۇئاۋىن باشلىقلىقىغا ئۆستۈردى. شۇنىڭدىن باشلاپ ئۇ ئۆز زىممىسىدىكى ۋەزىپىنىڭ ئېغىرلاشقانلىقىنى ھېس قىلىپ، يەنىمۇ زور تىرىشچانلىق بىلەن ئىشلىدى. ئۇ دېلو ئىشلەش جەريانىدا قانۇننى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، جىنايەتچىلەرگە دەل ۋاقتىدا قاتتىق زەربە بېرىش، بىرمۇ يامان ئادەمنى تووداش چوشۇرۇۋېلىش قويماسلىق پرىنسىپىدا چىڭ تۇردى.ھەيلى قانداقلا جايدا دېلو يۈز بەرسۇن، ئارىلىقنىڭ يىراق - يېقىنلىقى، دېلونىڭ چوڭ - كىچىكلىكىنى سۈرۈشتۈرۈپ ئولتۇرماي ئەتراپلىق، ئىنچىكە تەكشۈرۈپ، ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلدى. 1993 - يىلى يازدا ئىككى نەپەر جىنايەتچى باشقىلارنى زەخمىلەندۈرۈش جىنايىتى سادىر قىلغاندىن كېيىن، جىنايى جاۋابكارلىقتىن قورقۇپ، بايتام تېغىغا قېچىپ بېرىپ يوشۇرۇنۇپ يۈردۇ. شىر مۇھەممەت بۇ دېلونى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، خادىملار بىلەن بىللە قوغلاپ تۇتۇشقا ئاتلاندۇ. ئۇلار تاغلىق رايوندىكى چارۇچىلار ئارىسىغا چوقۇر چوكۇپ، ئەھۋال ئىگىلەپ، توختىماي ئىز قوغلايدۇ. قورسىقى ئاچسا قۇرۇق نان يەپ، سالامنى رەت قىلىپ، ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن سەپداشلىرىغا ئۈلگە بولدى. بىر قېتىم ئۇ بىر جىنايى ئىشلار دېلوسىنى بېجىرىۋاتقاندا، جىنايەتچى جىنايى جاۋابكارلىقتىن قۇتۇلۇپ قېلىش ئۈچۈن ئارقا ئادەم سېلىپ، ئۇنىڭغا 500 يۈەن پۇل بېرىپ، جاۋابكارلىقنى سۇرۇشتۇرۇ- مەسلىكنى ئۆتۈندىدۇ. لېكىن ئۇ پرىنسىپتا چىڭ تۇرۇپ، قىلچە يۇز - خاتىرە قىلماستىن، ئارقا سالغان كىشىنى تەنقىد- تەربىيە ئارقىلىق قايىل قىلىپ پۇلىنى قايتۇرغۇزۇۋېتىدۇ ھەمدە دېلونى قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، كادىر- ساقچىلارنىڭ ئىززەت- ھۇرمىتىگە ۋە ماختىشىغا ئېرىشىدۇ.

ئۇھەرۋاقىت ئەمەلىي خىزمەت،تۇرمۇش ۋە ئۆگىنىشتە كەسپىداشلىرىغا قىزغىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلدى. بۇ يىل 2 - ئايدا پەيچۇسونىڭ پىشقەدەم قازاق ساقچىسى بەيسەنىڭ قىزى تۈيۈقسز ھادىسىگە ئۇچراپ پۈتى سۇنۇپ كېتىدۇ. بەيسەن نەچچە مىڭ يۈەن داۋالىتىش خراجىتىگە مۇھتاج بولۇپ، ئىقتىسادتىن قىينىلىپ قالىدۇ. بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان شىرمۇھەممەت دەرھال ماشىنا ئاجرىتىپ، 2000 يۈەن پۇلنى ئۆز قولى بىلەن بەيسەنگە بېرىپ، قىزىنى دوختۇرخانىغا ئاپىرىپ ياخشى داۋالىتىشقا ئۇندەيدۇ. بۇنىڭدىن قاتتىق تەسىرلەنگەن بەيسەن ئۇنىڭغا چىن قەلبىدىن تەشەككۇر ئېيتىدۇ

تاغ ئېچىدە توپتوغرا بىر ئاي رازۋېتكا قىلىپ يۈرۈپ، ئاخىرى قاچقۇن جىنايەتچىلەرنى قولغا چۈشۈرىدۇ.

بۇ يىلنىڭ باشلىرىدا شىرمۇھەممەت خىزمەت ئېھتىياجى بىلەن ناھىيە بازىرىدىن 60 كىلومېتر يىراقلىقتىكى داخىيەنزى بازارلىق پەيچۇسونىڭ باشلىقلىقىغا تەيىنلەندى. ئۇ يېڭى خىزمەت ئورنىغا بارغاندىن كېيىن، باشقۇرۇش رايونىنىڭ ئومۇمىي ئەھۋالى بىلەن تېزرەك تونۇشۇش ئۈچۈن، ھەر كۈنى دېگۈدەك تۆۋۈنگە چۈشۈپ، مۇناسىۋەتلىك كىشىلەر بىلەن ئۇچرىشىپ، ئامبىنىڭ ئىنكاسلىرىنى ئاڭلىدى. كۈندۈزلىرى باشقۇرۇش رايوندا بىخەتەرلىك تەكشۈرۈش، ئامانلىق باشقۇرۇشنى چىڭ تۇتسا، كېچىلىرى كادىر، ساقچىلارنى باشلاپ كېچىلىك چارلاشنى قانات يايدۇردى. ھەتتا يەكشەنبە، ھېيت - بايرام كۈنلىرىمۇ خىزمەت ئورنىدىن ئايرىلمىدى. بۇ جەريانىدا خىزمەت ئالدىراشچىلىقى بىلەن ئۆز ئائىلىسىنى بىر - ئىككى ئايدا بىر قېتىم يوقلاپ بارالىدى. داخىيەنزى بازارلىق پەيچۇسودا ياشلار بىر قەدەر كۆپ بولۇپ، ئۇلار مۇمكىنقەدەر ھەر تۈرلۈك مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنى ئېلىپ بېرىشنى ئارزۇ قىلاتتى. ئەمما خىزمەت شارائىتى ئۇلارغا كۆپەرەك دەم ئېلىش، مەدەنىي پائالىيەت ئېلىپ بېرىش پۇرسىتى بەرمىگەنىدى. شىر مۇھەممەت پەيچۇسودىكى ياش كادىر، ساقچىلارنىڭ بۇ خىل ئارزۇسىنى نەزەردە تۇتۇپ خىراجەت ئاجرىتىپ تىكتاك توپ، پەي توپ ۋە شاھمات قاتارلىق كۆڭۈل ئېچىش ئەسلىمىلىرىنى سېتىۋالدى ھەمدە بىر ۋاسكېتبول مەيدانى ياسىتىپ،ئۇلارنى بوش ۋاقىتلاردا مەدەنىي كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە ئۈيۈشتۈرۈپ، مەنىۋى تۇرمۇشنى بېيىتتى.

شىر مۇھەممەت بىر خەلق ساقچىسى، كومپارتىيە ئەزاسى بولۇش سۈيىتى بىلەن خىزمەتتە پاك - دىيانەتلىك بولۇپ، كادىر- ساقچىلار ئارىسىدا ئۈلگىلىك رول ئويناپ كەلدى. كۆپ يىللاردىن بۇيان ئۇ خىزمەت بېجىرىش داۋامىدا قىممىتى 2000 يۈەندىن ئاشىدىغان ئون نەچچە قېتىملىق سوۋغا-

غۇلجا شەھەرلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بىر قانچە يىلدىن بۇيان، كۆپلەپ مەبلەغ ئاجرىتىپ غۇلجا شەھرىنىڭ ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش ئەسلىھەلىرىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بەردى. بۇ يىل يەنە 3 مىليون يۈەندىن ئارتۇق مەبلەغ ئاجرىتىپ كۆلىمى 2000 كۋادرات مېتر كېلىدىغان يەتتە قەۋەتلىك ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش قوماندانلىق شتابى بىناسى سالدى.

سۈرەتتە: يېڭىدىن سالغان ئوتتىن مۇداپىئەلىنىش قوماندانلىق شتابى بىناسىنىڭ سىرتقى كۆرۈنۈشى.

تۇرسۇنمۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

چوڭقۇر چۈشەندۈردى. شەھەر قۇرۇلۇشىنى باشقۇرۇش كومىتېتى يەنە مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار بىلەن بىرلىشىپ، ھەرقايسى ئورۇنلارنىڭ مۇھىت تازىلىقىنى ئون نەچچە قېتىم تەكشۈرۈپ، ساقلانغان مەسىلىلەرنى ۋاقتىدا ھەل قىلدى. تەكشۈرۈش جەريانىدا مۇھىت تازىلىقى ياخشى بولغان ئورۇنلارنى مۇكاپاتلاپ، تازىلىقتا ناچار ئورۇنلارغا جەريمانە قويدى. نەتىجىدە ئاممىنىڭ مۇھىت تازىلىقىغا بولغان كۆزقارىشى كۈچەيىپ، بۇ خىزمەتنىڭ ياخشى ئىشلىنىشىگە پۈختا ئاساس سېلىندى.

ياسىن ئوسمان

نىكاھتا ئەركىن بولۇشنى قانداق چۈشىنىش كېرەك؟

ئىبراھىم تىلۋالدى

نىكاھتا ئەركىن بولۇش - پارتىيە ۋە دۆلەتنىڭ نىكاھ مەسىلىسىگە قاراتقان بىر خىل توپ سىياسىتى، شۇنداقلا ئىلىمىزنىڭ «نىكاھ قانۇنى»دىكى بىر خىل توپ پرىنسىپ. بۇنى يولغا قويۇش - ئوغۇل - قىز، ئەر - ئايال ھەر ئۇقتانلىرىنىڭ) مەجبۇرلىشىغا، ئارىلىششىغا ئۇچرىمايدىغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ، دەپ ئېنىق بەلگىلەنگەن. بۇ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيىنىڭ نىكاھ مەسلىسىدىكى كونكرېت ئىپادىلىنىشى. سوتسىيالىستىك جەمئىيەتتە سۆيگۈ - مۇھەممەت نىكاھلىنىشنىڭ ئاساسى بولۇشى كېرەك. ئوغۇل - قىز ھەر ئىككى تەرەپ ئورتاق ئەمگەك، خىزمەت، تۇرمۇش داۋامىدا ئۆزئارا چۈشىنىش ھاسىل قىلىپ بولغاچقا، بۇ نىكاھنا ئەركىن بولۇشنىڭ قوشۇمچە تەرىپى بولىدۇ، ئۇ نىكاھنا ئەركىن بولۇشنىڭ زۆرۈر تولۇقلىمىسى بولۇپ ھېسابلىنىدۇ، نىكاھنا ئەركىن بولۇش يولغا قويۇلغاندا، ئوغۇل - قىز، ئەر - ئايال ئۆز كۆڭلىگە ياقمىدىغان ئۇيىپكتلارنى تاللىيالايدۇ ھەمدە ئىككى تەرەپ ئوتتۇرىسىدا ئوبدان چۈشىنىشكە ئاساسلانغان ئىنساننىڭ ئەركىن ئىرادىسى ئاساسىدا ئائىلە قۇرالايدۇ. مۇھەببەتنى نىكاھلانغۇچىلار ئۆزلىرىلا ئۈزھار قىلىشالايدۇ. نىكاھنا ئەركىن بولۇش- سوتسىيالىستىك تۈزۈم شارائىتىدىكى ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتىنىڭ مۇقەررەر تەلىپى. ئېلىمىزنىڭ «نىكاھ قانۇنى»دىكى نىكاھنا ئەركىن بولۇش پرىنسىپى قانۇن جەھەتتىن كاپالەتلەندۈرۈلدۇ. نىكاھنا ئەركىن بولۇش ھەممە ئوغۇل - قىز، ئەر - ئايالنىڭ نىكاھ مەسلىسىدە بەھرىمەن بولۇشقا تېگىشلىك ھوقۇق- مەنپەئىتى، ھەرقانداق كىشىنىڭ نىكاھلانغۇچىلارنىڭ بۇ ھوقۇقىغا دەخلى - تەرۇز قىلىشىغا يول قويۇلمايدۇ.

نىكاھنا ئەركىن بولۇش - نىكاھلىنىشنا ئەركىن بولۇش ۋە نىكاھتىن ئاجرىشىشنا ئەركىن بولۇشتىن ئىبارەت ئىككى تەرەپنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. نىكاھنا ئەركىن بولۇش- مۇئامىلە زور كۆپچىلىك كىشىلەرگە بېرىپ ئاقىلىدىغان مەسىلە بولغاچقا، ئۇ نىكاھنا ئەركىن بولۇشنىڭ قوغدىغۇچىلىرى، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلىرىنىڭ كۆكسىگە قادىلىدىغان ئۆتكۈر خەنجەردۇر» دەيدۇ. شۇنداق، شىر مۇھەممەت ج خ سېپىدىكى مەڭگۈ داتلاشماس خەنجەر بولۇپ، خەلق دۈشمەنلىرىگە قادىلىپ، جەمئىيەت مۇقىملىقى، خەلقنىڭ تىنچ - بەختىيار تۇرمۇشنى جان تىكىپ قوغدىدى ۋە ئەجرىگە يارشا شان- شەرەپ تاپتى. ئۇ ئىلگىرى - ئاخىر بولۇپ ئوبلاست بويىچە ج خ سىستېمىسىدىكى ئىلغار شەخس بولۇپ باھالاندى. بۇيىل يەنە ئوبلاست بويىچە«مۇنەۋۋەر كومپارتىيە ئەزاسى» بولۇپ باھالىنىپ شەرەپ تۇردىن تۇرۇن ئالدى.

ئاقسۇ شەھرىگە قاراشلىق توپلۇق يېزىلىق قانۇن مۇلازىملىق ئورنى ئۆز رولىنى يەنىمۇ ياخشى جارى قىلدۇرۇش ئۈچۈن، يېقىندا قانۇندىن مەسلىھەت بېرىش پائالىيىتى ئېلىپ بېرىپ، بىر كۈن ئىچىدە 783 ئادەم (قېتىم)گە قانۇندىن مەسلىھەت بەردى ، 1700 پارچە تەشۋىقات ۋەرەقىسى تارقاتتى.

سۈرەتتە: كەسپىي خادىملار قانۇندىن مەسلىھەت بەرمەكتە. ئابدۇرۇھىم كېرەم فوتوسى

قىزلارنى نىكاھلىنىشقا زورلايدىغان ئەھۋاللار: بۇ خىل قىلمىشلارنىڭ ھەممىسى نىكاھنا ئەركىن بولۇش پرىنسىپىغا خىلاپ.

بۇ يەردە شۇنى كۆرسىتىپ ئۆتۈش زۆرۈركى، نىكاھتا ئەركىن بولۇش نىسپىي بولىدۇ، مۇتلەق بولمايدۇ. نىكاھلانغۇچىلار نىكاھ مەسلىلىرىنى بىر تەرەپ قىلغاندا، ئۆزلىرىنى قانۇن ۋە ئەخلاق بىلەن چەكلەپ تۇرۇشى كېرەك. «نىكاھ قانۇنى»دا نىكاھلىنىشنىڭ شەرتلىرى، نىكاھلىنىشنى تىزىملاش تۈزۈملىرى ئېنىق بەلگىلەنگەن. نىكاھنىڭ ئاجرىشىش ئەركىنلىكىگە نىسبەتەن يەنە بەزىلەردە بىر تەرەپلىمىلىك قارىشلار مەۋجۇت. مەسلەن، نىكاھتىن ئاجرىشىش جەمئىيەتكە قالايمىقانچىلىق ئېلىپ كېلىدۇ، ۋەھاكازالار. ئەمەلىيەتتە ئەر - خوتۇن ھەققەتەن بىر - بىرىگە كۆڭۈلسز بولسا، بىرلىكتە تۇرمۇش كۆچۈرۈش ئىمكانىيىتى قالمىسا، نىكاھتىن ئاجرىشىپ كەتسە بولىدۇ. شۇڭا بىز نىكاھلىنىشتا ئەركىن بولۇش ھەم نىكاھتىن ئاجرىشىشنىمۇ ئەركىن بولۇشنا چىڭ تۇرۇشىمىز، يەڭگىللىك بىلەن نىكاھلىنىشقا، يەڭگىللىك بىلەن نىكاھتىن ئاجرىشىشقا قارشى تۇرۇشىمىز كېرەك.

پۈقرالارنىڭ نىكاھنا ئەركىن بولۇش ھوقۇقىنى قانۇن قوغدايدۇ. نىكاھلانغۇچىلار بۇ خىل ھوقۇقنى «نىكاھ قانۇنى» بويىچە توغرا چۈشىنىشى ۋە يۇرگۈزۈشى كېرەك. نىكاھنا ئەركىن بولۇشنى باھانە قىلىپ باشقىلارنىڭ مەنپەئىتىگە دەخلى - تەرۇز قىلىشقا، جەمئىيەت ۋە كوللېكتىپقا زىيان يەتكۈزۈشكە بولمايدۇ.

قانۇن مەسلىھەتچىسى

گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتى ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ جايلاردىن بۇ يىل قىشتا ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۇيۈەن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار گومىتېتى بىقىندا 1996 - يىللىق قىشتا ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ، ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرىدىن يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنىڭ مۇۋاپىق ئورۇنلىشىشىغا ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىشنى تەلەپ قىلدى.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتى دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا، دۆلەت مۇداپىئە قۇرۇلۇشىغا ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىققا مۇناسىۋەتلىك چوڭ ئىش، ئۇزاق مۇددەتلىك سىياسىي ۋەزىپە، شۇنداقلا «ئىككىنچى ھمايە قىلىش» خىزمىتىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى. جايلار، تارماقلار، دۆلەتنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۇرۇپ، ئاندىن تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنىڭ ۋاقتىدا مۇۋاپىق ئورۇنلىشىشىغا ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىشى كېرەك. ھەرقانداق ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇننىڭ يەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى تەقسىم قىلىپ بەرگەن ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى رەت قىلىشىغا بولمايدۇ. مەركەز ۋە ئوللكىنگە قارىشلىق ئالاقىدار تارماقلار ئىشچى قوبۇل قىلىش پىلانى تۈزگەندە، ئادەم كۆپەيتىش كۆرسەتكۈچى چوڭشۇرگەندە ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا دائىر سىياسەتكە زىت قىلىپ قويماسلىقى كېرەك، ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى قوبۇل قىلىشنى رەت قىلغان ياكى قوبۇل قىلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىمىغان ئورۇنلارنىڭ رەھبەرلىرىنىڭ مەسئۇلىيىتىنى سۈرۈشتۈرۈش ياكى ئۇلارنى جازالاش بېرىپ، تەشكىلىنىڭ تەقسىماتىغا ئاڭلىق بويسۇنمىغان قىلىش كېرەك. جايلار ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش، تۇرالغۇ ئۆي جەھەتتە دوچ كەلگەن قىينىچىلىقلىرىنى مۇۋاپىق مەخسۇس قوشۇمچە ياردەم خىراجىتى ئورۇنلاشتۇرۇش ئارقىلىق ھەل قىلىشى كېرەك.

ئۇقتۇرۇشتا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: يەرلىك ھەر دەرىجىلىك خەلق ھۆكۈمەتلىرى سىستېما بويىچە ۋەزىپىنى تەقسىم قىلىش ۋە ئورۇنلاشتۇرۇشنى ھۆددىگە ئېلىش شەرتى ئاستىدا ئۆز پىرىنسىپ ئىقتىسادىي تەرەققىياتى، ئەمگەك كۈچى ئېھتىياجى ۋە ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنىڭ ئەھمىيەتلىرىنى ئاساسەن تەقسىملەش پىلانىنى ئىلمىي، مۇۋاپىق تۈزۈپ چىقىشى كېرەك. شەرت - شارائىتى بار جايلار «قوش يۆنىلىشلىك تاللاش، تەمىنلىگۈچى ئورۇن بىلەن ئېھتىياجلىق ئورۇننى ئۆچراشتۇرۇش» - دائىرىسىنى داۋاملىق كېڭەيتىشى، ئورۇنلاشتۇرۇش ۋەزىپىسىنى ھەقلىق ئۆتكۈزۈپ بېرىشنى سىناق تەرىقىسىدە يولغا قويۇشى، ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنى ئۆزى ئىش تېپىشقا ئىلھاملاندۇرۇشى كېرەك. جايلار ھەقلىق ئۇنۇملۇك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ھەربىي سەپتىن چېكىنگەن ھېيىپلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلىشى كېرەك. ھەربىي سەپتىن چېكىنگەن ئارمىيىدىمۇ، يەرلىكتىمۇ ئىشلىيەلەيدىغانلارنى تاللاپ ئۆستۇرۇش ۋە ئىشلىتىش دائىرىسىنى زورايتىش، ئۇلارنىڭ ھەر خىل ئىقتىسادىي گەۋدىلەرنى قۇرۇشىغا يار - يۆلەك بولۇش، ئۇلارنى ئاساسىي قاتلام كادىرى بولۇشقا ياكى سودا - سانائەت بىلەن شۇغۇللىنىشقا تونۇشتۇرۇش قاتارلىق يوللار ئارقىلىق ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرنىڭ ئارتۇقچىلىقىنى جارى قىلدۇرۇش كېرەك. ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەرگە بولغان ئىدىيىۋى تەربىيىنى كۈچەيتىش، تەقسىماتنى كۈتۈپ تۇرغان مەزگىلدىكى تەربىيە ۋە باشقۇرۇشنى ياخشى ئىشلەش ئارقىلىق ئۇلارنى دۆلەتنىڭ قىينىچىلىقىنى چۈشىنىپ، ئومۇمىيلىققا ئېتىبار بېرىش كېرەك.

سۈن جۇڭشەن ئەپەندى تۇغۇلغانلىقىنىڭ 130 يىللىقىنى خاتىرىلەش مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ تېپتىكى كۆرگەزمە بېيجىڭدىكى جۇڭگو خەلق ئىنقىلابىي تارىخى مۇزېيىدا ئېچىلدى. دۆلەتنىڭ مۇناۋىن رەئىسى رۇئ يىرېن كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىنىڭ ئورنى 1200 كۋادرات مېتر بولۇپ، 100دىن ئارتۇق قىممەتلىك بۇيۇم ۋە 200 دىن ئارتۇق تارىخىي سۈرەت قويۇلغان. ئۇنىڭدا سۈن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ شانلىق ھاياتى ئەتراپلىق نامايان قىلىنغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

زۇجياخۇا گۇاڭدۇڭ، خەينەنلەردە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: باتۇرلۇق بىلەن يېڭىلىق يارىتىش، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشتىن ساقلىنىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، گۇاڭجۇ، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۇروسىنىڭ ئەزاسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى زۇجياخۇا يېقىندا گۇاڭدۇڭ، خەينەنلەردە خىزمەتلەرنى تەكشۈرگەندە تەكىتلەپ مۇنداق دېدى: سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى بەرپا قىلىشتا 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېت 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش، سوتسىيال لىستىك تۇرمۇشنىڭ ئەۋزەللىكىنى تولۇق جارى قىلدۇرۇش، خەلق ئاممىسىغا تاينىپ، باتۇرلۇق بىلەن يول ئېچىش، ئۇزلۇكسىز يېڭىلىق يارىتىش، ئۇستۇنلۇكنى جارى قىلدۇرۇش، ئىش تەقسىم قىلىپ ھەمكارلىشىش، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشتىن ساقلىنىش، كۆچ سەرپ قىلىپ دۆلەت ئىگىلىكىدىكى كارخانىلارنى ياخشىلاش، مىللىي سانائەتنى يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈش لازىم.

زۇجياخۇا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، تېز، ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالەتلىك قىلىشتا دۆلەت ئىگىلىكىدىكى چوڭ كارخانىلارنى ياخشىلاش خىزمىتىنى ئالاھىدە چىڭ تۇتۇش لازىم. زىيانىنى تۆگىتىش خىزمىتىنى چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، زىيانىنى تۆگىتىشتە مەسئۇلىيەت تۇرغۇسىنى ئۇرنىتىش لازىم. ھۆكۈمەت تارماقلىرى ئالدى بىلەن تەسىرى چوڭ، راق نۇقتىلىق كارخانىلارنى تۇتۇشى، ئۇلارنىڭ زىيان تارتىش سەۋەبىنى كونكرېت تەھلىل قىلىشقا ياردەملىشىشى، ئەمەلىيەتنى چىقىش قىلىشى، خەلق ئاممىسىنىڭ ئاكتىپلىقى بىلەن ئىجادچانلىقىنى قوزغىشى، ئىگىلىرىلەشكە جۇرئەت قىلىشتەك ياخشى روھىي ھالەتنى تىكلىشى لازىم. يېڭى بازار تېپىپ بازىرىنىڭ يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش لازىم. «سىرتتىن كىرگۈزۈش، ھەزىم قىلىش، قوبۇل قىلىش، يېڭىلاش» فاكتورىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇش لازىم. سىرتتىن كىرگۈزۈشتىكى مەقسەت: تېخنىكا يۆتكەش بىلەن ئۆتكۈزۈلگەن چوڭ تېپتىكى كۆرگەزمە بېيجىڭدىكى جۇڭگو خەلق ئىنقىلابىي تارىخى مۇزېيىدا ئېچىلدى. دۆلەتنىڭ مۇناۋىن رەئىسى رۇئ يىرېن كۆرگەزمىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدى. بۇ قېتىمقى كۆرگەزمىنىڭ ئورنى 1200 كۋادرات مېتر بولۇپ، 100دىن ئارتۇق قىممەتلىك بۇيۇم ۋە 200 دىن ئارتۇق تارىخىي سۈرەت قويۇلغان. ئۇنىڭدا سۈن جۇڭشەن ئەپەندىنىڭ شانلىق ھاياتى ئەتراپلىق نامايان قىلىنغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىلىمىزدە تۇنجى مىللەتلەر يىلنامىسى «جۇڭگو مىللەتلىرى يىلنامىسى» نەشر قىلىندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 21 - نويابر تېلېگراممىسى. «1995 - يىللىق جۇڭگو مىللەتلىرى يىلنامىسى» يېقىندا مىللەتلەر نەشرىياتى تەرىپىدىن نەشر قىلىندى، بۇ دۆلىتىمىز قۇرۇلغاندىن بۇيان نەشر قىلىنغان

بىر جۈملىلىك خەۋەرلەر

△ 1996 - يىللىق جۇڭگو خەلقئارا ئاۋىئاتسىيە ئالىم قاتنىشى كۆرگەزمىسى مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنى ئاياغلاشتى.

△ 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئىلىمىز شەھەر، بازارلاردا يېڭىدىن 40 مىليون ئادەمنى ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇشنى قولغا كەلتۈردى.

خۇزۇگبن: رەھبەرلىرىنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش خىزمىتىدە ئەمەلىيەلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇش لازىم، دەپ تەكىتلىدى

تۆتۈش لازىم، دەپ تەكتىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، تېەنجىن خەۋىرى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى، مەمۇرىي تەپتىش مىنىستىرلىكى مۇشۇ ئايىنىڭ 11 - كۈنىدىن 13 - كۈنىگىچە، تېەنجىندە، رەھبىرىي كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش خىزمىتى بويىچە سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزىدى. مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى خۇزۇگجىن يىغىندا مۇنۇلارنى ئوتتۇرىغا قويدى: پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 - ئومۇمىي يىغىنىنىڭ ۋە مەركىزىي ئىنتىزام تەكشۈرۈش كومىتېتى 7- ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئىزچىللاشتۇرۇپ، چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇشنىڭ پارتىيە ئىستىلى، پاكلىق قۇرۇلۇشى ۋە سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئورنى ۋە رولىنى تولۇق تونۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، ئەمەلىي ئۈنۈم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن تىرىشىش كېرەك.

خۇزۇگجىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: «ئاپتونومىيەللارنى ئېنىقلاش» خىزمىتىدە ئۆلچەمدىن ئېشىپ كەتكەن ئاپتونومىيەللارنى بۇ يىل چوقۇم بىر تەرەپ قىلىپ بولۇش لازىم. ئالاقىدار يەكلىمىلەرنى قەتئىي ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ھەرقانداق نام بىلەن ۋە ھەرقانداق شەكىل بىلەن، ئومۇمنىڭ پۇلىغا يەپ - ئىچىپ، ئويناش، بۇزۇپ - چېچىپ، ئىسراپ قىلىشنى قاتتىق مەنئى قىلىش كېرەك. ئومۇمنىڭ پۇلىغا يۇقىرى ئىستېمالنى كۆتۈرۈل ئېچىش پائالىيىتىنى تەشكىللەش ۋە ئۇنىڭغا قاتنىشىشنى قەتئىي مەنئى قىلىش لازىم. ئومۇمنىڭ پۇلىغا سوۋغات ۋە قىممەتكە ئىگە ئاكسىيىلەرنى قوبۇل قىلماسلىق لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكومىلار ۋە ھۆكۈمەتلەر، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، مەمۇرىي تەپتىش ئورگانلىرى نازارەت قىلىش - تەكشۈرۈش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ، قارشىلىشىپ، خىلاپلىق قىلغۇچىلارنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىشى، ھەرگىز مادارا قىلىپ يول قويماسلىقى لازىم. رەھبىرىي كادىرلارنىڭ ئولتۇراق ئۆيى جەھەتتە ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىش مەسلىسىنى ھەل قىلىش ۋەزىپىسى ئېغىر. تېگى - تەكتىدىن ئەھۋال ئىگىلەپ، تۇرالغۇ ئۆيى خىزمىتىگە ئالاقىدار سىياسەتلەرنى بەكلەپ بىر تەرەپ قىلىش خىزمىتىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆيى مەسلىسىدىكى ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ ئۆز نەپسىگە چوغ تارتىشنىڭ ئەۋج ئېلىپ كېتىشىنى قەتئىي توسۇش لازىم.

(بېشى 1 - بەتتە)

مەزگىلىدە 250 مىڭدىن ئارتۇق ئامما (قېتىم) زىيارەت قىلىندى. ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئەدلىيە خىزمىتىنى ئومۇميۈزلۈك باھالاش ئاساسىدا، خەلق قۇرۇلتىيى ۋە ئۇنىڭ دائىمي كومىتېتى سايلىغان، ۋەزىپىگە تەينىلىگەن كادىرلارنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش ئەھۋالىنى باھالىدى. ئاپتونوم رايونلۇق خەلق قۇرۇلتىيى دائىمي كومىتېتى يەتتە نازىر، ئىدارە باشلىقىنىڭ ۋەزىپە ئۆتەش ئەھۋالىنى باھالىدى، خەلق قۇرۇلتىيى ۋەكىللىرىنى تەشكىللەپ، يۇقىرى خەلق سوت مەھكىمىسى ئىقتىسادىي سوت كوللېگىيىسىنىڭ خىزمىتىنى باھالىدى، باھالاش ئارقىلىق قانۇن بويىچە مەمۇرىي ھوقۇقىنى يۈرگۈزۈش، تەپتىش قىلىش ۋە پاكلىق قۇرۇلۇشى ئىلگىرى سۈرۈلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق 8-نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 3-يىغىنىدا ۋەكىللەر ئوتتۇرىغا قويغان 12 تەكلىپنامە، 750 پىكىر ۋە تەۋسىيە ئالاقىدار بېجىرگۈچى ئورۇنلارنىڭ بىردەك تىرىشچانلىق كۆرسىتىشى ئارقىسىدا سۈپىتىگە كاپالەتلىك قىلغان ئاساستا بېجىرىلدى ھەم ۋەكىللەرگە جاۋاب بېرىلدى. ھەر ساھەدىكى خەلق ئامما سىدىن كەلگەن ئەرز-شىكايەتلەر ۋاقتىدا ئەستايىدىل بىر تەرەپ قىلىندى. دائىمي كومىتېت بىر يىلدىن بۇيان ھال-ئەھۋال ئېيتقۇچىلار ۋە خەت-چەكتىن 3000 نى قوبۇل قىلىپ، ئۇلاردا ئىنكاس قىلىنغان مەسىلىلەرنى بېجىرىشكە ئەستايىدىل ھەيدەكچىلىك قىلدى.

رەئىس جياڭ زېمىن كلىنتون زۇڭتۇڭ بىلەن ئۇچراشتى

(بېشى 1 - بەتتە)

ھەمكارلىشىدىغان شېرىكلىك مۇناسىۋەت ئورنىتىشنى خالايمىز.

جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى مەسىلىسى توغرىسىدا، ھەر ئىككى تەرەپ جانلىق، ئەمەلىيەتچىل پوزىتسىيە بىلەن سۆھبەتنى تېزلىتىشكە قوشۇلدى.

ئىككى تەرەپ جۇڭگو- ئامېرىكا دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ 1997- يىلى ۋە 1998- يىلى ئۆزئارا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىدە بولۇشنى كېڭىشىپ بېكىتتى. ئىككى تەرەپ يەنە مۇئاۋىن زۇڭتۇڭ گورلىنىڭ كېلەر يىلنىڭ باشلىرىدا جۇڭگودا زىيارەتتە بولۇپ، لى پېڭ زۇڭلى بىلەن ئىككى تەرەپ مۇناسىۋىتى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلۈۋاتقان خەلقئارا مەسىلىلەر توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇرۇشنى كېڭىشىپ بېكىتتى؛ ئىككى تەرەپ يەنە جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ مۇھىت ئاسراش، ئېنېرگىيە ھەمكارلىقى توغرىسىدىمۇ پىكىر ئالماشتۇردى.

جۇڭگو - ئامېرىكا رەھبەرلىرى يەنە يەرشارىنىڭ بىخەتەرلىكى، يادرو قورالىنى كېڭەيتىۋەتمەسلىك قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدىمۇ كۆز قاراشلىرىنى ئالماشتۇردى.

كىشىنى ئەندىشىگە سالىدىغان ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلار ھەققىدە بىر - ئىككى ئېغىز پاراڭ

(بېشى 1 - بەتتە)

مەبلىغى قەرزگە دال بولالماسلىق، قەرزى بارغانسېرى ئېشىپ كېتىش ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ يەنە بىر ئورتاق ئالاھىدىلىكى. ئۇلار قۇتقۇزۇۋېلىنمىسا، ئۇلارنىڭ قەرزى كۈندىن كۈنگە كۆپىيىدۇ. مەسىلەن: ئۇرۇمچى شەھەرلىك «تېيانشان» بوياقچىلىق - توقۇمچىلىق زاۋۇتىنىڭ قەرزى 45 مىليون يۈەندىن ئاشىدۇ، مال-مۈلۈك قەرز نىسبىتى% 178 كە يېتىدۇ. لېكىن ھازىر بۇ ئوتتۇرا كارخانا ئىشلەپچىقىرىشتىن توختاپ قالغان ئەھۋالدىمۇ، يىلىغا 4 مىليون 200 مىڭ يۈەن بانكا ئۆسۈمىگە بوغۇلۇپ تۇرىدۇ. ئۇنىڭ ئۈستىگە بانكا ئۆسۈمى يىلدىن يىلغا ئۆسۈپ تۇرىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ قەرزى بار، ئۇلارنىڭ مالىيە ئەھۋالى كۈندىن كۈنگە يامانلىشىۋاتىدۇ.

بىز ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلاردا مۇخبىرلىق قىلۇپتىپ، خېلى سانىنى ئىگىلىگەن ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ ئادەتتىكى تەكرار ئىشلەپچىقىرىشنى داۋاملاشتۇرۇش ئۈچۈن جىددىي قەرز ۋە ئېغىر ئىجتىمائىي يۈكنىڭ بېسىمى ئاستىدا زىيان تارتىۋېتىپ يەنە ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقانلىقىنى، ئىشلەپچىقىرىش بىلەن شۇغۇللىنىپ يەنە زىيان تارتىۋاتقانلىقىنى بايقىدۇق. بۇنداق كېتىۋەرسە كارخانىلارنىڭ مال-مۈلكىمۇ، بانكىدىن ئالغان قەرزىمۇ زىيان تارتىۋېرىپ يوق بولۇپ كېتىدۇ. بۇنىڭغا ئوخشاش دۆلەت مۇلكىنىڭ يوقاپ كېتىشىنى ستاتستىكا قىلىش مۇمكىن ئەمەس، بۇ چىدىغۇسىز زور زىيان.

ئەمەلىيەتتە ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىش دائىرىسى نوقۇل ھالدىكى ئىقتىساد مەسلىسىدىلا ئېيتىلىدىغىنىدەك ئەستىن، 100 نەچچە مىڭ ئىشچى- خىزمەتچىنىڭ ئاساسىي تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ساقلاپ قالالايدىغان ئىقتىسادىي يارىدەمنىڭ بولۇش-بولماسلىقىدىمۇ ئېيتىلىدىغىنىدەك، بۇمۇ ئاپتونوم رايونىنىڭ بۇ يەرنى يايسا، ئۇ يېرى ئېچىلىپ قېلىۋاتقان مالىيەسىگە مەلۇم دەرىجىدە قېينىچىلىق تۇغدۇرۇۋاتىدۇ. شۇنداق بولۇشىغا قارىماي ئاپتونوم رايون چىقمىنى قاپلىيالمايۋاتقان مالىيەسىدىن قوشۇمچە ئۆسۈم شەكلى بىلەن پۇل چىقىرىپ، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارغا بېرىشكە باشلىدى. قۇتقۇزۇشنىڭ ئۈزۈل ۋاقىتلىق قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش تەدبىرى، قېينىچىلىقنى تۆپ ئاساسىدىن ھەل قىلمىغاندا، 100 نەچچە مىڭ كىشىلىك مەلىكلىك ئىشچى-خىزمەتچى قوشۇنى ئۆزلىرىنىڭ بايلىق يارىتىش ئىقتىدارىنى جارى قىلدۇرالمايلا قالماستىن، بەلكى يەنە نۇرغۇن ئىجتىمائىي مەسىلىلەرنى پەيدا قىلىدۇ. بولۇپمۇ جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يەتكۈزىدۇ.

يېقىندا بىز تۆۋەنگە چۈشۈپ ئاساسىي قاتلاملاردا تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىۋاتقان ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى جاڭ ۋېنيۈ بىلەن بىللە، قۇمۇل ئىلايەتلىك تۆز خىمىيە سانائىتى باش زاۋۇتىغا باردۇق. شۇلتا ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلىدىغان بۇ كارخانا ھاۋا كىلىماتى ئىنتايىن ناچار بولغان بورانلىق - يەتتە قۇدۇققا جايلاشقان. بۇ كارخانا 1991-يىلىدىن بۇيان ئىشلەپ چىقارغان تۆز سېتىلماي ېسىلىپ قېلىپ، بۇ يىل 9-ئايغا قەدەر 20 مىليون يۈەن زىيان تارتقان، ئىشلەپچىقىرىشقا ئېھتىياجلىق تۇرالقاسز مەبلىغى تۆگەپ قالغان. پۈتكۈل كارخانا خۇددى ئېغىر كېسەل تارتىپ كارىۋاتتىن چۈشەلمەي قالغان ئاغرىقا ئوخشاپ قاپتۇ، ئىشچى-خىزمەتچىلىرىگە ئىش ھەققى تارقىتالمىغىنغا بەش ئاي بوپتۇ. بىز ئۇسكۇنىلىرى كونىراپ جۇلقى چقىپ كەتكەن، قاتمۇقات قەرزگە بوغۇلغان بۇ كارخانىنى كۆرۈپ ئىلگىرىكى 20 نەچچە يىلدا دۆلەت ئۈچۈن 450 مىليون يۈەن باج-پايدا يارىتاتقان (ھازىرقى كۆلەمدىكى 15 تۆز خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىغا تەڭ كېلىدىغان) بۇ كارخانىنىڭ ھازىرقى ئەھۋالىنى ئۇنىڭ ئۈتمۈشى بىلەن سېلىشتۇرۇپ كۆردۇق.

ئالاھىدە قېينىچىلىق بۇ ئاستە ھالدا كىشىلەرنىڭ كۆڭۈل خاتىرجەملىكىنى بۇزىدۇ. 1991-يىلىدىن بۇيان بۇ زاۋۇتتىكى 2000 دىن ئارتۇق ئىشچى-خىزمەتچىنىڭ 800 نەچچىسى يۆتكىلىپ كەتكەن ياكى كېتىپ قالغان، ئۇلارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى باشقۇرۇش، تېخنىكا تايانچلىرى ياكى يېتىشكەن ئىشچىلار ئىكەن. ۋەزىپىگە تەينىلەنگىنگە ئاران بىر يىل بولغان ياش زاۋۇت باشلىقى جاۋگۈاڭنىڭ غەم بېسۇاپتۇ. ئۇ كارخانىنىڭ نۇرغۇن قېينىچىلىقىنى سۆزلىدى، ئاندىن ئۇنىڭ دوكلاتىنى ئاڭلاۋاتقان مۇئاۋىن شۇجى جاڭ ۋېنيۈگە كارخانىنى ۋەيران قىلىپ قايتا تەشكىللەش تەكلىپىنى بەردى. چۈنكى ئۇنىڭ قارىشىچە، قەدەممۇقەدەم قېينىچىلىققا دۇچ كەلگەن بۇ زاۋۇتنىڭ قەرز نىسبىتى% 162 كە يېتىپ قالغاندى، بۇنىڭدىن باشقا ياخشراق يول قالمىغاندى.

ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلاردا يەنىلىپ قالغان زەددىيەتلەر كۆپ بولغاچقا، كارخانىنىڭ زاۋۇت باشلىقلىرى، دېرىكتورلىرىنىڭ ئالاھىدە قېيىن ئەھۋالىنى ئۈزگەرتىش جەھەتتە ھەرقانچە زور قىزغىنلىقى بولسىمۇ، نۇرغۇن دەۋا، ماجىرالار بۇ قىزغىنلىقنى يوقاتا چقىرىدۇ. بىز مۇخبىرلىق قىلۇپتىپ، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ زاۋۇت باشلىقلىرى، دېرىكتورلىرىنىڭ قەرز ماجىراسى ئىچىگە غەرق بولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردۇق، ئۇلار گاھىدا سوت مەھكىمىلىرى تەرىپىدىن چاقىرتىلسا، گاھىدا قەرز ئىگىلىرىنىڭ قەرز سۈيلەشلىرىنى قوبۇل قىلىدىكەن. شىنجاڭ ئۇرمانچىلىق قۇرۇلۇش باش شىركىتىنىڭ ناھايىتى كۆپ قەرزگە بوغۇلۇپ كېتىپ قاتناپ قۇرۇلۇشىدىكى ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنىڭ بىرى ئىكەنلىكى ئېنىق بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئۆزىلا ئەمەس، ئۇلارنى باشقۇرۇۋاتقان ھۆكۈمەت ئورگانلىرىمۇ ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ھاياتىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئىنتايىن ئېغىر باھا تۆلىدى. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ئاساسلىق ئىقتىسادىي مەنبەسىدىن ئايرىلىپ قالغاچقا، ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئۈزلۈكسىز ئېغىرلىشىپ كەتتى. ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتكەنسىرى، ئۇلارنى باشقۇرۇۋاتقان ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئۇلارغا سېلىۋاتقان بېسىمى ئېغىرلىشىپ كەتتى. ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتكەنسىرى، ئۇلارنى باشقۇرۇۋاتقان ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئۇلارغا سېلىۋاتقان بېسىمى ئېغىرلىشىپ كەتتى. ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالى ئېغىرلىشىپ كەتكەنسىرى، ئۇلارنى باشقۇرۇۋاتقان ھۆكۈمەت ئورگانلىرىنىڭ ئۇلارغا سېلىۋاتقان بېسىمى ئېغىرلىشىپ كەتتى.

ئۇرۇمچى رايونىنىڭ ھاۋارايى: كۈندۈزى ۋە كېچىسى ھاۋا بۇلۇتلۇق بولىدۇ. تېمپېراتۇرا ℃ 8- — ℃ 0 بولىدۇ. ئۈچ بال شامال چىقىدۇ.

كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى

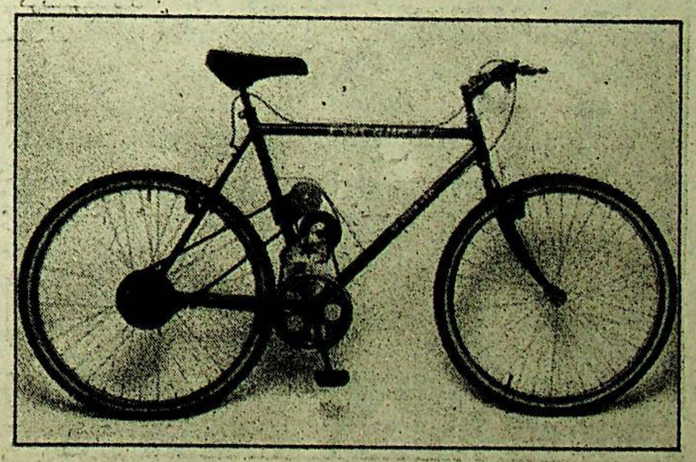
توختى باقى

مۇشۇ ئەسرنىڭ 30 - يىللىرىدا بەزى چوڭ شەھەرلەردە كۆمۈرنى پاكىز يېقىلغۇ - كۆمۈر گازىغا ئايلاندۇرۇش سىناق قىلىنغانىدى. 60 - يىللارغا كەلگەندە سانائەت يېقىلغۇ سەرپىياتىنىڭ تېز ئېشىشىغا ئەگىشىپ،كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى ھەرقايسى ئەل ئالىملىرىنىڭ تېخىمۇ دىققىتىنى تارتتى.

كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش ئەنئەنىۋى فىزىكىلىق كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلىنى خىمىيىلىك كۆمۈر قېزىش ئۇسۇلىغا ئۆزگەرتىپ، يەر ئاستىدىكى كۆمۈرنى شۇ جايدىلا گازغا ئايلاندۇرۇشنى كۆزدىستىدۇ. كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ، كان قۇدۇقىدىكى تاشلاندۇق كۆمۈرنى يېغۇۋېلىشقا، كونا كۆمۈر كېنىنى كۆمۈر مەھسۇلاتى، ئېلېكتر، خىمىيە سانائىتى خام ئەشياسى بار بىرلەشمە كارخانىغا ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ؛ ئادەتتىكى ئۇسۇلدا ئېچىۋېلىشقا بولمايدىغان نېپىز كۆمۈر قاتلىمىنى ۋە گېئولوگىيىلىك شارائىتى مۇرەككەپ كۆمۈر قاتلىمىنى ئېچىشقا بولىدۇ؛ كۆمۈلۈشى چوڭقۇر بولغان كۆمۈر قاتلىمىنى ئېچىشقا شارائىت يارىتقىلى بولىدۇ.

كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش - قاتتىق يېقىلغۇنى گاز يېقىلغۇغا ئايلاندۇرۇش جەريانى بولۇپ، بۇنىڭدا كۆمۈر تەركىبىدىكى ھىدروگېن، ئوكسىگېن قاتارلىق يېنىشچان گازلار ئاچرىتىۋېلىنىپلا قالماي، كۆمۈرنىڭ ئاساسلىق تەركىبى بولغان كاربون ئېلېمېنتىمۇ ئەڭ يۇقىرى چەكتە ئاجرىتىۋېلىنىدۇ.

بۇ خىل يەر ئۆزۈلۈشكە ماسلىشالايدىغان ۋېلىسىپىتنىڭ قۇرۇلمىسى بېيجىڭ بويۇپ، 2.6 - 1 لىك سۇرئىت تېزلەتكۈچى بار. يانتۇ جايلارغا چىققان، چۈشكەندە سۇرئەتنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. بۇ خىل ۋېلىسىپىت بۇ يىلنىڭ بېشىدا ئامېرىكىدا دۇنياغا كەلدى.

«دۇنيا بىلىملىرى رەسىملىك ژۇرنىلى» دىن

كۆمۈر گازى ئېلىشنىڭ ئەڭ قولايلىق ئۇسۇلى شۇكى، تولۇق كۆيگەن يۇقىرى ھارارەتلىك كاربون (Ⅳ) ئوكسىدى كۆمۈر قاتلىمىدىن ئۆتكۈزۈلۈپ، كاربون بىلەن سۇمۇرۇپ چىقىرىۋېلىنىپ، يەنى ئوكسىدسىزلاش ئارقىلىق كاربون چالا ئوكسىدىغا ئايلاندۇرۇلىدۇ، بۇ مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى ئازايتىشقا پايدىلىق، يەنە كېلىپ كۆمۈر گازى نېفتتىنمۇ پاكىز يېقىلغۇ بولىدۇ.

كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى كۆپ يىل ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈلگەن بولسىمۇ، بۇ تېخنىكىدا ئىسسىقلىق قىممىتى بىلەن گاز مەھسۇلاتى ئاز بولۇشتەك ئىككى ئاساسىي مەسىلە تېخىچە ھەل بولمىغانلىقى ئۈچۈن، تاۋارلاشتۇرۇشقا مۇمكىن بولمىدى، مەملىكىتىمىزدە 80- يىللاردىن باشلاپ بۇ تېخنىكا تەتقىق قىلىندى. چەت ئەللەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا ئۆتۈشىمە مۇساپىسى ئۇزۇن بولۇش، كەسمە يۈز چوڭ بولۇش، ئىككى باسقۇچقا بۆلۈپ يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى ئىجاد قىلىندى ھەمدە 1994- يىلى 3 - ئايدا شىنخې كۆمۈر كېنىنىڭ تاشلۇېتىلگەن 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقىدا سىناق قىلىندى. 100 كۈن سىناش ئارقىلىق گاز مەھسۇلاتى 10 مىڭ كۇب مېتردىن يەتكۈزۈلدى، ھەر كۇب مېتر كۆمۈر گازىنىڭ ئىسسىقلىق قىممىتى تەخمىنەن 6300 كىلو جۇئول بولدى. مەھسۇلات مۇقىم بولۇپ، سۇپىتى ئالدىن بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچكە يەتتى. بۇ، ئېلىمىزدە كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسىنىڭ ئەملىي ئىشلىتىلىشكە قارىتا خۇشاللىنارلىق قەدەم تاشلىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

ئادەتتە كۆمۈر ئومۇمىي مىقدارىنىڭ تەخمىنەن 30 پىرسەنتىنى تەشكىل قىلىدۇ، سۇپىتى ناچار بولسا 80% كە يېتىدۇ، كۆمۈرنى گازغا ئايلاندۇرغاندا ئۇنىڭ گازغا ئايلانغان يېنىشچان قىسمى سۇمۇرۇپ چىقىرىۋېلىنىپ، كۈلى يەر ئاستىدا قالدۇرۇلىدۇ، بۇ مۇھىتنىڭ بۇلغىنىشىنى ئازايتىشقا پايدىلىق، يەنە كېلىپ كۆمۈر گازى نېفتتىنمۇ پاكىز يېقىلغۇ بولىدۇ.

كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى كۆپ يىل ئەملىيەتتىن ئۆتكۈزۈلگەن بولسىمۇ، بۇ تېخنىكىدا ئىسسىقلىق قىممىتى بىلەن گاز مەھسۇلاتى ئاز بولۇشتەك ئىككى ئاساسىي مەسىلە تېخىچە ھەل بولمىغانلىقى ئۈچۈن، تاۋارلاشتۇرۇشقا مۇمكىن بولمىدى، مەملىكىتىمىزدە 80- يىللاردىن باشلاپ بۇ تېخنىكا تەتقىق قىلىندى. چەت ئەللەرنىڭ تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلەش ئاساسىدا ئۆتۈشىمە مۇساپىسى ئۇزۇن بولۇش، كەسمە يۈز چوڭ بولۇش، ئىككى باسقۇچقا بۆلۈپ يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسى ئىجاد قىلىندى ھەمدە 1994- يىلى 3 - ئايدا شىنخې كۆمۈر كېنىنىڭ تاشلۇېتىلگەن 2 - نومۇرلۇق قۇدۇقىدا سىناق قىلىندى. 100 كۈن سىناش ئارقىلىق گاز مەھسۇلاتى 10 مىڭ كۇب مېتردىن يەتكۈزۈلدى، ھەر كۇب مېتر كۆمۈر گازىنىڭ ئىسسىقلىق قىممىتى تەخمىنەن 6300 كىلو جۇئول بولدى. مەھسۇلات مۇقىم بولۇپ، سۇپىتى ئالدىن بەلگىلەنگەن كۆرسەتكۈچكە يەتتى. بۇ، ئېلىمىزدە كۆمۈرنى يەر ئاستىدا گازغا ئايلاندۇرۇش تېخنىكىسىنىڭ ئەملىي ئىشلىتىلىشكە قارىتا خۇشاللىنارلىق قەدەم تاشلىغانلىقىدىن دېرەك بېرىدۇ.

چىرىكلىشىشنىڭ تەن سالامەتلىككە بولغان زىيىنى

ئابدۇجېلىل ئابدۇۋايىت

برازىلىيىلىك تېببىيشۇناس مادىس ئۇن يىل تەتقىق قىلىش ئارقىلىق پارا ئېلىش جىنايى قىلمىشى بار كىشىلەرنىڭ ئاسانلا راك، مېڭىگە قان چۈشۈش، يۈرەك، نېرۋا ئاجىزلىق، ئۇيقۇسىزلىق قاتارلىق كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولۇپ، قىسقا ئۆمۈر كۆرىدىغانلىقىنى بايقىغان، ئۇ 583 پارا ئالغان ئەمەلدار ۋە 583 پاك ئەمەلدارنىڭ ئون يىللىق سالامەتلىك ئەھۋالىنى تەكشۈرگەن. پارا ئالغان ئەمەلدارلار ئېچىدە 60% ئادەم كېسەل بولغان ياكى ئۆلگەن. پاك ئەمەلدارلار ئېچىدە پەقەت 16% كىشىلا كېسەل بولغان ياكى ئۆلگەن. ئامېرىكىدىكى بىر تېببىي ئورگانمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئارقىلىق ئوخشاش نېرۋا كېسەللىكى، يۈرەك، قان بېسىمى، نېرۋا ئاجىزلىق قاتارلىق كېسەللىكلەرگە گىرىپتار بولۇش نىسبىتى يۇقىرى بولىدۇ، دېگەن يەكۈننى چىقارغان.

نېمە ئۈچۈن سىياسىي - ئىدىيە ۋە ئىقتىسادىي ساھەدە چىرىكلەشكەن كىشىلەرنىڭ كېسىلى كۆپ بولىدۇ؟ ھەم ئۇلارنىڭ ئۆمرى قىسقا بولىدۇ؟ بۇ كۆپ تەرەپلىمىلىك ئامىللارغا باغلىق بولسىمۇ. ئاساسلىقى مۇنداق ئىككى خىل ئامىلغا باغلىق: 1) فىزىئولوگىيىلىك ئامىل، يۇقىرىقى تەتقىقات نەتىجىسى ۋە چىرىكلەشكەنلەرنىڭ ئەمەلىيەتتىكە قارايدىغان بولساق، ئۇلار نەپسانىيەتچىلىككە بېرىلگەن. نەپسانىيەتچىلىك ھوقۇقتا، نام - ئاتاقتا، مال - دۇنياغا ئىگە بولۇش، ئەيشى - ئىشرەتكە بېرىلىشتەك ئاچكۆزلۈك بولۇپ، ئۇنىڭ ماھىيىتى تويماسلىقتۇر. چىرىكلەشكەنلەرنىڭ ھەددىدىن ئارتۇق يېيىشىچىشى، ئەيشى - ئىشرەت قىلىشى نەتىجىسىدە ئۇلارنىڭ ئىچكى ئەزالىرىدا بىئولوگىيىلىك ۋە فىزىئولوگىيىلىك ئۆھتىياجىدىن ئارتۇق قوبۇل قىلىش-چىقىرىشتەك نورمالسىزلىق پەيدا بولىدۇ. بۇ ئىچكى ئەزالار خىزمىتىنى قالايمىقانلاشتۇرۇپ، ئىچكى ئاجرالما سۇيۇقلۇقلىرىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى يوزىدۇ، بۇنىڭ بىلەن يەدەنىنىڭ كېسەللىككە قارشى تۇرۇش كۈچى تەدرىجىي ئاجىزلاپ، تۇرلۈك كېسەللىكنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ.

2) پسىخىك ئامىل. چىرىكلەشكەنلەرنىڭ قىلمىشى دۆلەتنىڭ قانۇنى، ئىنتىزامىغا، كونكرېت قىلىپ ئېيتقاندا، كىشىلىك مۇناسىۋەتنى تەڭشەپ تۇرىدىغان، يەنى جەمئىيەتنىڭ مەنىۋى تۇرمۇشىغا بولغان ئەخلاق ئۆلچىمىگە خىلاپ بولغانلىقتىن، ئۇلار مۇئەييەن دەرىجىدە روھىي بېسىمغا ئۇچرايدۇ، بۇ ئەھۋال ئۇزاق مۇددەت داۋاملاشسا، شۇ كىشىدە كۇن بويى دەككە-دۈككىدە يۈرۈش، غەم- ئەندىشىدە بولۇش، گۇمان قىلىش، تەشۋىشلىنىش، پەرىشانلىق، قورقۇش قاتارلىق روھىي كەيپىياتنى پەيدا قىلىدۇ. بۇ ئاخىرى بېرىپ نېرۋا ئاجزلىق، يۇقىرى قان بېسىمى، يۈرەك مۇسكۇل تىقىلمىسى قاتارلىق كېسەللىكلەرنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇ كېسەللىكلەرنىڭ بۇغىرلىشىشى ھاياتقا تەھدىت ئېلىپ كېلىدۇ.

بەدىنى قانداق ساقلاش كېرەك؟

مەمتىمىن ياسىن

بەدىنى مەلۇم دەرىجىدە قۇرۇتۇپ ساقلاش كېرەك، لېكىن بەدە ئورۇلۇپ تۇشۇۋېلىنىشتىن ئىلگىرى ئۇنى ھەددىدىن ئارتۇق قۇرۇتۇۋەتمەسلىك كېرەك. ئادەتتە يېڭى ئورۇۋېلىنغان بەدەنلەك تەركىبىدە 60 - 80 پىرسەنتكىچە نەملىك بولىدۇ، دۆۋىلەپ قويۇش ئۈچۈن قۇرۇتۇلغان بەدەنلەك تەركىبىدە 25% نەملىك بولۇش لازىم. يۇنىڭدىن كۆپ بولۇپ كەتسە، بەدىنى دۆۋىلەپ قويغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئىسسىقلىق ھارارىتى ئۆرلەپ كېتىپ، چىرىپ، قارىداپ كاردىن چىقىدۇ. بەدە كۆپرەك قۇرۇتۇلۇپ، نەملىكى ئازىيىپ كەتسە، رەڭگى ئۆزگىرىپ ئاقىرىپ قالىدۇ، نەتىجىدە بەدە تەركىبىدىكى بىر قىسىم ماددىلار پارغا ئايلىنىپ كېتىپ، چارۋا مالالارغا ئوبدان مەنپەئەت قىلمايدۇ. ئەگەر بەدە مۇۋاپىق قۇرۇغان بولسا، ئۇنىڭدىن بىر خىل تاتلىق پۇراق دىماققا ئۇرۇلىدۇ، نەملىكى ئېشىپ كەتكەن بولسا، زەي پۇرىقى كېلىدۇ.

كاپالەتلەندۇرۇش ۋە ۋاقتى- ۋاقتىدا تەكشۈرۈپ تۇرۇش ئۈچۈن ئارىسىغا يېغاچ جايلاشتۇرۇش كېرەك، دۆۋە ئارلىرىغا يېغاچ قويغاندىن كېيىن ئۇنى پات - پات كۆتۈرۈش ياكى پەسەيتىش ئارقىلىق ھاۋا ئالماشتۇرۇش، ئىمكانىيەت بولسا دۆۋىلەشتىن ئىلگىرى بەدىگە مەلۇم مىقداردا تۇز سېپىش لازىم.

شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، بەدە دۆۋىسىنىڭ ئۈستى تەرىپى ئۇيمان بولۇپ قالسا، قىش ۋە ئەتىياز پەسلىدە قار - يامغۇر توپلىشىپ قالىدۇ، شۇڭا بەدە دۆۋىسىنىڭ ئۈستى

كۆۋانت كومپيۇتېرى ئالىملارنىڭ چۈشىنى
ۋە ئالىملىقنى ئايلاندۇرماقتا

يۇقىتىپ، نورمال ھالەتكە چۈشۈرۈپ قويىدۇ. ئۇنداق بولسا، كۆۋانت كومپيۇتېرى ھېچقانداق ئۇستۇنلۈككە ئىگە بولالمايدۇ. شۇڭا تەتقىقات ئۇرۇنىدىكى ئالىملار بارلىق قېتىن تېخنىكىلىق مەسىلىلەرنى، جۈملىدىن كۆۋانت كومپيۇتېرنىڭ ھېسابلاش قائىدىسىنى تۈزۈتىش، سىفىر ساقلاش زاپچىسى ۋە تېخىمۇ مۇقىم لوگىكا ئىشكىنى ياساش، يۇقىرى دەرىجىدە كىرىشتۇرۇلىدىغان مۇھىتقا چىداملىق كۆۋانت قۇرۇلمىسىنى تېپىش ھەمدە كۆۋانت كومپيۇتېرنىڭ قەبىھ مۇھىتتىكى بۇزغۇنچىلىقىنى ھەل قىلىشقا كىرىشتى.

ھازىر كۆۋانت كومپيۇتېرىغا كاپالەت بېرىدىغان ئادەم بولمىسىمۇ، ئالىم - پەن روھىنى تولۇق گەۋدىلەندۈرىدىغان بۇ خىزمەت جاپالىق ئىشلەنمەكتە.

(«پەن - تېخنىكا گېزىتى»دىن)

شپالىق دورا - ئارپىبەدىيان

ئابدۇراخمان خلىل

ئارپىبەدىيان كۇنلۇكسمان گۇللۇكلەر ئائىلىسىدىكى بىر يىللىق سامان غوللۇق تۈسۈملۈك بولۇپ، غولى تىك، قىرلىق، ئېگىزلىكى بىرنەچچە مېتردىن ئىككى مېترغىچە كېلىدۇ. كۆزدە ئۇرۇقى پىشقاندا ئايرىۋېلىنىپ دورا ئۇرنىدا ئىشلىتىلىدۇ.

ئارپىبەدىيانىنىڭ تەركىبىدە ئۆچۈچان ماي، ئاقسىل، كراخمال، ۋىتامىن، قەنت قاتارلىق پايدىلىق ماددىلار بولۇپ، تەبىئىتى 2 - دەرىجىدە قۇرۇق ئىسسىق، ئۇ ھەزىم قىلىشنى ياخشىلاپ ئىشتىھانى ئېچىش، ئاغرىق توختىتىش، كۆزنىڭ كۆرۈش قۇۋۋىتىنى ئاشۇرۇش، سۈيدۈك ھەيدەش، زەھەر قايتۇرۇش، سۈت كۆپەيتىش، ھەيزنى راۋانلاشتۇرۇش، ئاشقازاننى قۇۋۋەتلەش، ئىچنى بوشتىش، قان ئايلىنىشنى ياخشىلاش، دورىلارنىڭ تەسىرىنى تېزلىتىپ، كۆچنى ئاشۇرۇش خۇسۇسىيىتىگە ئىگە.

ئارپىبەدىيان چاي ئورنىدا ئىشلىتىلسە، ئىشتىھاسىزلىق، قورساق كۆپۈش، كۆڭۈل ئېلىشىش، ئېغىز پۇراش، بوغۇم، بەل، يانپاش بوغۇم ئاغرىقلىرى، كۆز تورلىشىش، كۆرۈش قۇۋۋىتى ئاجىزلاش، يۆتەل، دەم سىقىلىش، بەدەندىكى سوغۇق يەللەرنى ۋە قوبۇق خىلتلارنى تارقىتىش، قان ئايلىنىشنى ياخشىلاش، قان تومۇرنى كېڭەيتىش، قان بېسىمىنى چۈشۈرۈش، قانىنى سۈيۇلدۇرۇش، قان تومۇر قېتىش كېسەللىكلىرى، ئاق كېسەل، پالەچ، لەقۋا، ئېرۇا ئاجىزلىقى قاتارلىقلارغا شىپا بولىدۇ. روھلاندۇرۇش، روھىي ھالەتنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش، ھارغىنلىقنى يوقىتىش جەھەتلەردە دورىلىق رول ئويناىدۇ.

ئارپىبەدىيانىنى چاي ئورنىدا دەملەپ ئىچكەندە ئۇيۇملۇك تەركىبىنى ساقلاپ قېلىپ، دورىلىق تەسىرىنى ئاشۇرۇش مەقسىتىگە يەتكىلى بولىدۇ، ھەر كۈنى ئۈچ گرام ئارپىبەدىيانىنى تالقان قىلىپ شېكەر بىلەن ئىستېمال قىلىپ بەرسە، ھەر خىل كېسەللىكلەرنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدۇ، گۈلقەنت بىلەن قوشۇپ يەپ بەرسە، ئاشقازان، ئۇچەي خىرىمتىنى ئالاھىدە ياخشىلايدۇ.

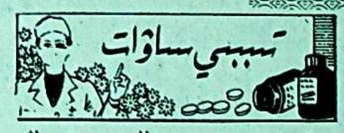
ئارپىبەدىيان چاي ئورنىدا ئىشلىتىلگەندىن سىرت مۇناسىپ دورىلار بىلەن بىرلەشتۈرۈلۈپ، ھەر خىل ياسالمىلار ياسىلىپ، يۇقىرىقى كېسەللىكلەرنى داۋالاش ئۈچۈن ئىشلىتىلمەكتە، ھازىر ئۇنىڭ ئەرقى بەدىيان، جاۋارش بەدىيان جەۋھىرى كۆمۈت جەۋھىرى بوزورى قاتارلىق مۇرەككەپ ياسالمىلىرى بار.

قىلىنغان سۇنىڭ مىقدارى بىلەن مۇناسىۋەتلىك، ئەگەر ئۇچەي يوللىرىدىكى سۇنىڭ مىقدارى بېتەرلىك بولسا چوڭ تەرەت ئاسانلىشىدۇ.

(5) تۇرمۇشتا رېتىملىق بولۇش، روھىي جىددىيلىكتىن ساقلىنىش كېرەك. بەدىنى ئاجىز كىشىلەر قورساق مۇسكۇلىنىڭ قىسقىراش كۈچى ئاجىز بولغانلىقتىن، كۆپرەك ھەرىكەت قىلىشى كېرەك. شۇنىڭغا دىققەت قىلىش كېرەككى، نۇرغۇن جىددىي ھەم ئاستا خاراكتېرلىك كېسەللىكلەرمۇ قەۋزىيەتنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بەزىلەر قەۋزىيەت بولۇپ قالسا، داۋاملىق سۈرگۈ دورىسى ئىشلىتىدۇ. بۇ توغرا ئۇسۇل ئەمەس. بولۇپمۇ ياشانغان كىشىلەر، ھامىلدار ئاياللار سۈرگۈ دورىسى ئىشلەتمەسلىكى كېرەك. ۋاقتىدا دوختۇرغا كۆرۈنۈپ، دورا يېيىش ۋە يېمەكلىكلەرگە دىققەت قىلىش ئارقىلىق قەۋزىيەت بولۇشنىڭ ئالدىنى ئالغىلى ۋە ئۇنى داۋالىغىلى بولىدۇ.

قەۋزىيەت ۋە ئۇنى داۋالاش ئۇسۇللىرى

نۇرانىيە ئابدۇرېھىم

قەۋزىيەت چوڭ تەرەتنىڭ قاتتىقلىشىپ ئۆچەيدە راۋان ماڭمىغانلىقىدىن كېلىپ چىقىدۇ. قەۋزىيەت بولۇش ۋاقتى ئۇزارغانسېرى ئادەتكە ئايلىنىپ قالىدۇ. بۇ، ئادەتتە تاماق يەپ 48 سائەت ئىچىدە چوڭ تەرەت كەلمىسە، بۇ قەۋزىيەت بولغانلىقتىن دېرەك بېرىدۇ. ئەمما ھەربىر ئادەمنىڭ چوڭ تەرەت قىلىش ئادىتى ئوخشىمىغانلىقتىن، ئەمەلىي ئەھۋالغا قارىتا دىئاگنوز قويۇش كېرەك. قەۋزىيەتنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە داۋالاشتا تۆۋەندىكىلەرگە دىققەت قىلىش كېرەك.

(1) ئالدى بىلەن نورمال چوڭ تەرەت قىلىش ئادىتىنى يېتىلدۈرۈش كېرەك. مەيلى چوڭ تەرەت بولسۇن ياكى بولمىسۇن كۈندە بىر قېتىم چوڭ تەرەتكە ئولتۇرۇش ئارقىلىق چوڭ تەرەت قىلىش رېفلىكسىنى يېتىلدۈرۈش كېرەك.

(2) تامىقى بەك ئاز كىشىلەر تامىق مىقدارىنى ئاشۇرۇشى كېرەك. يېشىل يوپۇرماقلىق كۆكتاتلارنى، سېرىق پۇرچاق، تاتلىق ياغلىق قاتارلىقلارنى كۆپرەك يەپ بېرىش، ئاچچىق يېمەكلىكلەرنى ئاز يېيىش كېرەك.

(3) تالالىق يېمەكلىكلەرنى كۆپرەك يېيىش كېرەك. مەسىلەن: چىلان، پەمىدۇر، ئۈزۈم، ئۆرۈك، ئالما، نەشپۈت، كەرەپشە قاتارلىقلار.

(4) قايناقسۇنى كۆپ ئىچىش كېرەك. چۈنكى چوڭ تەرەتنىڭ قاتتىقلىقى ۋە قېتىم سانى ئىستېمال قىلىنغان سۇنىڭ مىقدارىغا زور دەرىجىدە باغلىق.

ئامېرىكا ئالىملىرى راك ھۈجەيرىلىرىنى ئۆلتۈرىدىغان بىر خىل زۈكام ۋىرۇسىنى بايقىدى

ئامېرىكا ئونكىس دورا ياساش شىركىتىنىڭ ئالىملىرى يېقىندا زۈكام پەيدا قىلىدىغان بىر خىل ۋىرۇسنىڭ نورمال ھۈجەيرىلەرگە تەسىر يەتكۈزمەي، راك ھۈجەيرىلىرىنى ئۆلتۈرەلەيدىغانلىقىنى بايقىدى. بۇ نەتىجە راكنى دورا ئارقىلىق داۋالاشنىڭ يېڭى يولىنى ئېچىپ بەردى.

بۇ شىركەتنىڭ ئالىملىرى مۇنداق دېدى: بۇ نەتىجە ھايۋاناتلار تېنىدە سىناق قىلىنىپ، ئىنتايىن كۆرۈنەرلىك ئۈنۈم بەردى. ھايۋاناتلار تېنىگە بەز ۋىروسى ئوكۇل قىلىپ ئۆرۈلغاندىن كېيىن، % 60 ئۆسمە ھۈجەيرىسى ئۆلگەن. ئادەم بەدىنىدە قىلىنغان سىناقمۇ بۇ يىل 4 - ئايدا باشلاندى. سىناق دائىرىسى چەكلىك بولسىمۇ، ستاتىستىكىلىق ئەھمىيەتكە، نەتىجىگە ئېرىشىلمىگەن بولسىمۇ، دەسلەپكى داۋالاش كىشىگە ئىلھام بېرىدۇ.

ئونكىس شىركىتى ئاساسلىقى p53 ئاقسىلىنى تەتقىق قىلىش ئاساسىدا بۆسۈش ھاسىل قىلدى. بۇ ئاقسىلىنىڭ ئىقتىدارى بەكمۇ ئالاھىدە بولۇپ، ھۈجەيرىلەر ئېچىدە سىرتتىن كەلگەن ياكى بۆزغۇنچىلىقتا ئۆچرىتىلغان DNA ، p53 بايقالسىلا، ھۈجەيرىنى پارچىلىۋېتىدىغان ۋە ھۈجەيرىنى ئۆلتۈرىدىغان مېخانىزمغا توسقۇنلۇق قىلىپ، بۇ ھۈجەيرىنى ئۆزلۈكىدىن يوقىتىۋېتىدۇ، راك ھۈجەيرىلىرىنىڭ غالجىرلىشىش كېتىشىنىڭ سەۋەبى قالىدۇ، شۇڭا بەھە ئۆۋۈسىنىڭ ئۇستى تەرىپى دۆگىرەك بولۇشى، شامال - بورانلاردا چېچىلىپ ۋە ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۈچۈن بەدە ئۇستىگە ياغاچ ۋە تاش باسۇرۇپ قويۇلۇشى لازىم. دۆۋىلەنگەن بەدە بىر ئايدىن كېيىن قىزىشقا باشلايدۇ، شۇڭا ئونىڭ ھاۋاسىنى تەڭشەپ ئۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىش كېرەك.

ئامېرىكا ئالىملىرى راك ھۈجەيرىلىرىنى ئۆلتۈرىدىغان بىر خىل زۈكام ۋىرۇسىنى بايقىدى

شۇكى، ئونىڭدىكى p53 ئاقسىلى بۆزغۇنچىلىققا ئۇچراپ، راك ھۈجەيرىلىرىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى يوقىتىپ ئۆلتۈرۈۋېتىش مېخانىزمىنى پالەچ ھالغا چۈشۈرۈپ قويىدۇ. بەز ۋىروسى دەل شۇ p53 ئاقسىلى بىلەن زىچ مۇناسىۋەتلىك. بۇ ۋىروس ھۈجەيرىگە يوقۇملانغاندىن كېيىن، ھۈجەيرىنى پارچىلۇۋېتىدۇ، قاچا پەيدا قىلىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ۋىروس پارچىلىنىپ چىققان ھۈجەيرىگە داۋاملىق يوقىدۇ، ھۈجەيرە پارچىلىنىش ھالىتىگە كىرگەندە p53 ئاقسىلى رول ئويناپ، ئونىڭ پارچىلىنىشى ۋە ئۆلۈشىگە توسقۇنلۇق قىلىدۇ.

ئونكىس شىركىتىنىڭ تەجرىبىسىدە پايدىلانغان بەز ۋىروسىنىڭ يەنە بىر ئالاھىدىلىكى بولۇپ، ئونىڭ تەركىبىدە مەلۇم خىلدىكى گېن بار. ئۇ نورمال ھۈجەيرىدە نورمال يېتىلمەيدۇ. راك ھۈجەيرىسىگە كىرگەندە p53 ئاقسىلغا خىمىيىلىك ئۆچۈر بېرىپ، ئونىڭدىكى ھۈجەيرىلەرنىڭ ئۆلۈشىنى ۋاقتىنچە توختىتىۋېتىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ۋىروسنىڭ قايتا يېتىلىش ۋاقتىنى قولغا كەلتۈرىدۇ.

ئالىملار مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بەز ۋىروسى راكنى داۋالاشتا ھەقىقىي رول ئويناياالامدۇ - يوق؟ ئۇنى يەنىمۇ تەتقىق قىلىشقا توغرا كېلىدۇ، چۈنكى ئىلگىرىكى نۇرغۇن تەجرىبىلەردە ھايۋاناتلار تېنىدە سىناق قىلىنىپ ئۈنۈم بەرگەن راكنى داۋالاش ئۇسۇللىرىنىڭ ئادەم تېنىگە مۇناسىپ كەلمەيدىغانلىقى ئىسپاتلانغان.

(«پەن - تېخنىكا گېزىتى»دىن)

چىەن چىچىن كرىستوف بىلەن سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20-نويابر تېلېگراممىسى. گوۋۋيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىن بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى دۇنياۋىيلىتەي دۆلەت مېھمانخانىسىدا، ئامېرىكىنىڭ دۆلەت كاتىپى كرىستوف بىلەن ئىككى قېتىم سۆھبەتلەشتى. ئىككى تەرەپ جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ۋە ئورتاق كۆڭۈل بۆلىدىغان خەلقئارا ۋەزىيەت، رايون خەۋپسىزلىكى قاتارلىق مەسىلىلەر توغرىسىدا كەڭ دائىرىدە چوڭقۇر پىكىر ئالماشتۇردى.

ئىككى تەرەپ پىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ساغلام، مۇقىم جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنى ساقلاش ۋە راۋاجلاندۇرۇش - جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن، دۇنيانىڭ ۋە ئاسيا، تىنچ ئوكيان رايونىنىڭ تىنچلىقى، مۇقىملىقى ۋە گۈللىنىشىنى قوغداشقا پايدىلىق. ئىككى تەرەپ جۇڭگو-ئامېرىكا مۇناسىۋىتىنىڭ يېقىنقى بىر مەزگىلدىكى ئىلگىرىلىشىدىن خۇشال ئىكەنلىكىنى ۋە ئورتاق تىرىشچ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىنىڭ يەنمۇ ياخشىلىنىشى ۋە راۋاجلىنىشىغا تۆرتكە بولۇشتىن خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئىككى تەرەپ جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىككى دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ ئۆزئارا زىيارەت قىلىشى ۋە ئىچكى كابىنېت ئەزالىرىنىڭ قەرەللىك ئۇچرىشىپ تۇرۇشنى ئۆز ئىچىگە ئالغان يۇقىرى قاتلاملاشقانلىرىنىڭ ئالاقىسى ۋە ئۇچرىشىشنى كۈچەيتىشكە قوشۇلدى. دۆلەت كاتىپى كرىستوف مۇئاۋىن زۇڭلى، قوشۇمچە دېپلوماتىيە مىنىستىرى چىەن چىچىننى كېلەر يىلى ئامېرىكىدا زىيارەت بولۇشقا تەكلىپ قىلدى، مۇئاۋىن زۇڭلى چىەن چىچىن تەكلىپنى خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلدى. ئىككى تەرەپ كونكرېت زىيارەت ۋاقتىنى دېپلوماتىيە يولى ئارقىلىق كېڭىشىپ بېكىتىدۇ.

ئىككى تەرەپ تەيۋەن مەسىلىسىنى مۇۋاپىق بىر تەرەپ قىلىش توغرىسىدا پىكىر ئالماشتۇردى. جۇڭگو تەرەپ ئامېرىكا تەرەپىنىڭ جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئوچ قوشما ئاخباراتىدىكى پرىنسىپلارغا قاتتىق ئەمەل قىلىشىنى، تەيۋەن بىلەن ھۆكۈمەت تەرەپ خاراكتېرىنى ئالغان ھەر قانداق ئىشلاتقىدە بولماسلىقىنى، تەيۋەننىڭ ب د ت غا كىرىشىنى قوللىماسلىقىنى، تەيۋەنگە قورال-ياراغ ۋە ھەربىي جابدۇق سېتىپ بېرىشنى ئازايتىشى ۋە توختىتىشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگو تەرەپنىڭ تەيۋەن مەسىلىسگە كۆڭۈل بۆلگەنلىكىنى ئەھمىيەت بېرىدۇ، ئامېرىكا داۋاملىق «بىر جۇڭگو» سىياسىتىنى يۈرگۈزىدۇ، ئامېرىكا بىلەن جۇڭگو ئىمزالغان ئوچ قوشما ئاخباراتقا ئەمەل قىلىدۇ، «ئىككى جۇڭگو»، «بىر جۇڭگو، بىر تەيۋەن» پەيدا قىلىش يولىدىكى سۈيىقەستنى قوللىمايدۇ، تەيۋەننىڭ مۇستەقىل بولۇشىنى، تەيۋەننىڭ ب د ت غا ۋە ھەر قانداق ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەتلەر قاتناشقان خەلقئارا قاتنىشىشنى قوللىمايدۇ.

ئىككى تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى زور كۈچ بىلەن راۋاجلاندۇرۇش- جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن.

ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشىگە پائال تۆرتكە بولىدىغانلىقىنى، جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ ئالاقىدار ئىككى تەرەپلىك سۆھبىتىنى تېزدىن تاماملاشنى خالايدىغانلىقىنى بىلدۈردى. جۇڭگو تەرەپ ئامېرىكا تەرەپىنىڭ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىشىگە توغرىسىدىكى ئىجابىي ئېپادىسىنى ئالقىشلىدى، ئامېرىكا تەرەپىنىڭ ئالاقىدار سۆھبەتلەردە رېئال، جانلىق پوزىتسىيە تۇتۇشىنى ئۈمىد قىلدى.

ئىككى تەرەپ بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: ئىككى دۆلەتنىڭ ئېنېرگىيە چوڭ دۆلەتلىرى بولۇش سۈپىتى بىلەن يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ساھەسىدە ھەمكارلىشىشدا غايەت زور يوشۇرۇن كۈچ مەۋجۇت، ئىستىقبالى كەڭ. جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش ھەققىدىكى ھەمكارلىق كېلىشىمىنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە تېزلىتىلغا قويۇش ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن. ئامېرىكا تەرەپ بۇ كېلىشىمنى ئىمكانىيەتنىڭ بارىچە ئىجرا قىلىدىغانلىقى ۋە بۇ كېلىشىمنى ئومۇمىيۈزلۈك يولغا قويۇشتىن ئىلگىرى جۇڭگو تەرەپ بىلەن يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتلىرى ئۈچۈن پايدىلىنىش جەھەتتە بەزى ھەمكارلىقلارنى قانات يايدۇرۇشنى ئويلىشىپ كۆرىدىغانلىقى توغرىسىدا ۋەدە بەردى، ئىككى تەرەپ يەنە يادرو قوراللىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدىكى مەجبۇرىيىتى ۋە ۋەدىسىنى داۋاملىق ئادا قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. جۇڭگو يادرو ئېكسپورتىنى تىزگىنلەش جەھەتتە ئومۇمىيۈزلۈك يادرو ئېكسپورتىنى تىزگىنلەشكە دائىر قائىدە-نىزاملارنى تۈزۈپ چىقىدۇ ۋە مۇكەممەللەشتۈرىدۇ.

ئىككى تەرەپ مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: جۇڭگو بىلەن ئامېرىكىنىڭ زەھەرلىك چېكىملىك سېتىش، ئەتكەسچىلىك، قانۇنسىز ئادەم كۆچۈرۈش قاتارلىق خەلقئارا جىنايەتلەرگە زەربە بېرىش جەھەتتە ئورتاق مەنپەئەتكە ئىگە، شۇڭا ئىككى دۆلەت ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەرلىك، ئۆز-ئارا نەپ يەتكۈزۈش پرىنسىپى ئاساسىدا يۇقىرىدا ئېيتىلغان ساھەلەردىكى ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۈچەيتىشى كېرەك.

ئىككى تەرەپ بىردەك مۇھىت ئاسراش ساھەسىدىكى ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش كېرەك، دەپ ھېسابلىدى.

ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت دېپلوماتىيە مىنىستىرلىرى 1994-يىل 10-ئايدا ئىمزالغان باشقۇرۇلىدىغان بومبىلارنىڭ كېڭىيىپ كېتىشى توغرىسىدىكى قوشما باياناتنى بەرگەن ۋەدىسىنى تەكىتلىدى.

ئەھدىنامە تۈزۈشكەن دەسلەپكى دۆلەتلەردىن بولۇش ئۈچۈن، «خىمىيىۋى قوراللارنى مەنئى قىلىش ئەھدىنامىسى»نى 1997-يىل 4-ئاينىڭ ئاخىرىدىن ئىلگىرى تەستەلاشقا تىرىشىدىغانلىقىنى، ئەھدىنامىدىكى مەجبۇرىيەتلەرنى قاتتىق ئادا قىلىپ، ئەھدىنامىنىڭ مەقسىتى ۋە نىشانىنى تىرىشىپ ئەملىگە ئاشۇرىدىغانلىقىنى بىلدۈرۈشتى.

جۇڭگو ۋەكىلى تەرەققىيات ھوقۇقى - توپ كىشىلىك ھوقۇقىنىڭ بىرى، دەپ تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 18 - نويابر تېلېگراممىسى. جۇڭگونىڭ ب د ت دائىمىي تۈرۈشلۇق مۇئاۋىن ۋەكىلى ۋاڭ شۇشېن مۇشۇ ئاينىڭ 18 - كۈنى ب د ت يىغىنى 3 - كومىتېتىدا خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ، بولۇپمۇ تەرەققىي تاپقان دۆلەتلەرنىڭ «تەرەققىيات ھوقۇقى خىتابنامىسى»غا ئەمەل قىلىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بىرلىكتە ئەملىي ھەرىكەت قوللىنىپ، تەرەققىيات ھوقۇقىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتىكى خىلمۇ خىل توسالغۇلارنى تىرىشىپ تۇگىتىپ، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا پايدىلىق خەلقئارا مۇھىت يارىتىپ، تەرەققىيات ھوقۇقىنى ئىشقا ئاشۇرۇشنى ئىلگىرى سۈرۈشكە پايدىلىق تۆھپە قوشۇشنى مۇراجىئەت قىلدى.

يىغىن كېشىلىك ھوقۇقى مەسىلىسىنى قاراپ چىققان ۋە ئالاقىدار دوكلاتلارنى مۇزاكىرە قىلغاندا، ۋاڭ شۇشېن مۇنداق دېدى: بۈگۈندىن تۇن يىل ئىلگىرى 41 - نۆۋەتلىك ب د ت يىغىنى «تەرەققىيات ھوقۇقى خىتابنامىسى»نى ماقۇللىغاندىن بۇيان، تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ تۆرتكىسىدە تەرەققىيات ھوقۇقى مەھرۇم قىلىشقا بولمايدىغان كىشىلىك ھوقۇق سۈپىتىدە خەلقئارا جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئېتىراپ قىلىشىغا ئېرىشتى. لېكىن تەرەققىيات ھوقۇقى مەسىلىسگە خەلقئارا جەمئىيەت يېتەرلىك ئەھمىيەت بەرمىدى، «خىتابنامە»دە بەلگىلەنگەن نىشانغا يېتىشتىن خېلى يىراقتا تۇرماقتا.

ۋاڭ شۇشېن مۇنداق دېدى: كىشىلىك ھوقۇقىنى تولۇق بەھرىمەن بولۇش - ھەرقايسى دۆلەت خەلقى تىرىشىپ ئىنتىلىۋاتقان ئالىي نىشان. ئەپسۇسكى، بۈيۈكسەك نىشان يەنى دۆلەتلەر مەجبۇرىي يۈرگۈزگەن سىياسىلاشتۇرۇش، قوش ئۆلچەم قائىدىلىق ئىللەتلەر تەرىپىدىن بۇرمىلاندى ۋە تاشلاپ قويۇلدى. كىشىلىك ھوقۇق ساھەسىدىكى خەلقئارا ھەمكارلىقنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، بۇ ئىللەتلەرنى توقۇنۇش، تۆھمەتچىلىك پىرىنسىپلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋە ئۇنىڭدا چىڭ تۇرۇش لازىم: 1. دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىغا ھۆرمەت قىلىش؛ 2. باراۋەر بولۇش- ھەمكارلىشىش، دۆلەتلەر بىر - بىرىگە ھۆرمەت قىلىش، ئۆزئارا باراۋەر بولۇش، ئوخشاشلىقلاردا بىرلىككە كېلىش، پەرقلەرنى ساقلاپ قېلىش، تەجرىبە ئالماشتۇرۇش، چوشىنىشنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، غالجىرلىق، تەكەببۇرلۇق ۋە بىر تەرەپلىمىلىك قىلىش پوزىتسىيىسىنى قوللانماسلىق، ھەدىسلا باشقىلارغا تەنبىھ بەرمەسلىك، قەستەن سىياسىي قارشىلىشىش پەيدا قىلماسلىق؛ 3. كىشىلىك ھوقۇقىنىڭ ئومۇمىيلىقى ۋە ئالاھىدىلىكى پرىنسىپىغا تەڭ ئىنبار بېرىپ، ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئىجتىمائىي تۈزۈمى، مەدەنىيەت ئەنئەنىسى، تەرەققىيات سەۋىيىسى ۋە تارىخىي ئارقا كۆرۈنۈشى ئوخشاش بولماسلىق تۈپەيلىدىن كىشىلىك ھوقۇقىنى ھەرقايسى دۆلەتلەرنىڭ ئەمەلىيىتىگە ئاساسەن ئىزچىل ئىلگىرى سۈرۈش؛ 4. كىشىلىك ھوقۇقى ساھەسىدىكى خەلقئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش، ئورتاق مەنپەئەت دائىرىسىدە ئۆز-ئارا ھۆرمەت قىلىش، ئۆز-ئارا ئىشلارغا ئارىلاشماسلىق، ئىككى يۈزلىمىچىلىك ۋە قوش ئۆلچەم قائىدىلىرىگە قارشى تۇرۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان خەلقئارا مۇناسىۋەت ئاساسىي نورمىلىرىغا قەتئىي ئەمەل قىلىش كېرەك.

ۋاڭ شۇشېن مۇنداق دېدى: جۇڭگو كىشىلىك ھوقۇقىنى تەكىتلەپ، باشقا ھوقۇقلارغا سەل قاراشقا يول قويمايدۇ.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ كىشىلىك ھوقۇق مەسلىسىدە ئۆزىگە يارىشا پرىنسىپى بار. يەنى جۇڭگو كىشىلىك ھوقۇق مەسلىسىدە سىياسىي جەھەتتىن قارشىلىشىقا، كىشىلىك ھوقۇق مەسلىسىدىن پايدىلىنىپ جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىشقا، جۇڭگودا مالىمانچىلىق، بۆلگۈنچىلىك پەيدا قىلىشقا ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىققا، جۇڭگونىڭ بىرلىكىگە، زېمىن پۈتۈنلۈكىگە بۈزغۇنچىلىق قىلىشقا قەتئىي قارشى تۇرىدۇ. جۇڭگو باراۋەر بولۇش، ئۆزئارا ھۆرمەت قىلىش ئاساسىدا ب د ت كىشىلىك ھوقۇق ئىپادانى ۋە دۇنيا ئەللىرى بىلەن كىشىلىك ھوقۇق ساھەسىدە ھەمكارلىشىش ۋە ئالماشتۇرۇشنى كۈچەيتىشنى ئازايتىش، ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

جۇڭگو بىلەن ئامېرىكا بەزى مۇھىم مەسىلىلەردە ئورتاق تونۇش ھاسىل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 20 - نويابر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا دۆلەت ئىشلىرى كاتىپى كرىستوف بىلەن جۇڭگو دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىنىڭ بايانىاتچىسى سۈي تيەنكەي بۈگۈن ئايرىم - ئايرىم تۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنلىرىدا مۇنداق دېدى: جۇڭگو رەھبەرلىرى كرىستوف بىلەن پايدىلىق سۆھبەتلەشتى ۋە كۆرۈشتى ھەم ئىككى تەرەپ يۇقىرى قاتلاملاشقان ئۇچۇرلىشىش كۆچەيتىش، يادرو ئېنېرگىيىسىدىن تىنچلىق مەقسەتتە ھەمكارلىشىش، تەيۋەن مەسلىسى ھەم جۇڭگونىڭ سودا تەشكىلاتىغا كىرىشى قاتارلىق مەسىلىلەردە «كونكرېت ئورتاق تونۇش» ھاسىل قىلدى.

كرىستوف مۇخبىرلارغا مۇنداق دېدى: سۆھبەت ۋە كۆرۈشۈشتە ئىككى تەرەپ بىردەك ساغلام، مۇقىم بولغان، ئامېرىكا-جۇڭگو مۇناسىۋىتى ئىككى دۆلەت خەلقلىرىنىڭ مەنپەئىتىگىلا ئۇيغۇن بولۇپ قالماستىن، دۇنيا ۋە ئاسيا رايونىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق، دەپ قارىدى. ئىككى تەرەپ ئاسىيا-تىنچ ئوكيان رايونىدا ئۇچۇرلىشىش كۈچەيتىشكە قوشۇلدى. ئىككى تەرەپ يەنە ئىككى دۆلەت ئارمىيەسىنىڭ ئالاقىسى ۋە ئۇچرىشىشىنى كۈچەيتىشكە قوشۇلدى. ئىككى تەرەپ يەنە يادرو قوراللىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنى ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدىكى مەجبۇرىيىتى ۋە ۋەدىسىنى داۋاملىق ئادا قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. ئىككى تەرەپ يەنە ئىككى دۆلەت ئارمىيەسىنىڭ ئالاقىسى ۋە ئۇچرىشىشىنى كۈچەيتىشكە قوشۇلدى. ئىككى تەرەپ يەنە يادرو قوراللىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنى ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدىكى مەجبۇرىيىتى ۋە ۋەدىسىنى داۋاملىق ئادا قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى. ئىككى تەرەپ يەنە يادرو قوراللىرىنىڭ كېڭىيىپ كېتىشىنى ئالدىنى ئېلىش توغرىسىدىكى مەجبۇرىيىتى ۋە ۋەدىسىنى داۋاملىق ئادا قىلىدىغانلىقىنى تەكىتلىدى.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ لى پېڭ خېبرزوگ بىلەن كۆرۈشتى

△ چىاۋشى خۇجىمىن شەھەرلىك پارتكومىنىڭ شۇجىسى جيالۇ جىنچۇانلار بىلەن كۆرۈشتى

△ لى رۇيخۇەن، جۇ رۇڭجى خېبرزوگ بىلەن كۆرۈشتى

△ چىەن چىچىن بىلەن كرىستوف جۇڭگو ۋە چەت ئەل مۇخبىرلىرى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

جۇڭگو ۋەكىلى ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ساھەسىدىكى يېتەكچىلىك ئورنىنى قوغداشنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 18-نويابر تېلېگراممىسى. ب د ت 4-كومىتېتىنىڭ يىغىنىغا قاتناشقان جۇڭگو ۋەكىلى خې يافېي مۇشۇ ئايىنىڭ 18-كۈنى يىغىندا سۆزگە چىقىپ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ساھەسىدىكى يېتەكچى ئورنىنى ئاجىزلاشتۇرۇشقا بولمايدۇ.

ب د ت نىڭ 4-كومىتېتى (ئالاھىدە سىياسىي ۋە مۇستەملىكىسىزلەشتۈرۈش كومىتېتى) مۇشۇ ئايىنىڭ 18-كۈنى تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتى توغرىسىدا ئادەتتىكى مۇتاۋىرىنى باشلىدى. ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ساھەسىدىكى رولى، ب د ت تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىنىڭ فۇنكسىيىسى ۋە دائىرىسى،راسخوتنىڭ كەمچىل بولۇشى ۋە تىنچلىق ساقلاش مېخانىزمىنى كېڭەيتىش قاتارلىقلار ۋەكىللەر كۆڭۈل بۆلگەن مەسىلە بولدى.

خې يافېي مۇنداق دېدى: تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتى توغرىسىدا خەۋپسىزلىك كېڭىشى ھوقۇق بېرىشى ۋە يېتەكچى فاكتورلارنى ئوتتۇرىغا قويۇشى، كونكرېت يولغا قويۇشقا باش كاتىپ مەسئۇل بولۇشى لازىم، بۇ، تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىدە مۇۋەپپەقىيەت قازىنىشقا ھەقلىق كاپالەتلىك قىلىشنىڭ مۇھىم شەرتى. ئۇ مۇنداق دېدى: بىر تەرەپ كۆپ تەرەپنىڭ ئورنىنى بېسىش، ئايرىم تەشكىلاتلار ب د ت غا ۋەكىللىك قىلىش، ب د ت دىن چەتلەش، ھەتتا ئۆزىنى ب د ت دىن ئۈستۈن قويۇش، ب د ت نىڭ تىنچلىق ساقلاش ئىقتىدارىنى ئېغىر دەرىجىدە ئاجىزلاشتۇرۇۋېتىدۇ، ب د ت نىڭ ئىناۋىتىنى تۆكىدۇ.

ئەھمىيەت بۇنداق قىلىشنىڭ مۇقەررەر ئىكەنلىكىنى ئوچۇق ئېيتىش ۋە توقۇنۇشنى كۈچەيتۈېتىدىغانلىقىنى ئىسپاتلىدى.

خې يافېي ب د ت تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتىنىڭ فۇنكسىيىسى ۋە دائىرىسىدا توختىلىپ مۇنداق دېدى: بۈگۈنكى دۇنيا مۇقىم بولمايۋاتىدۇ، تىنچسىزلىق ئامىللىرى كۆپەيسە كۆپەيدىكى ئازايمايۋاتىدۇ. ب د ت نىڭ ھەم مالىيە كۈچى يوق، ھەم مۇناسىپ ۋاستە ئارقىلىق دۇنيانىڭ ئىشلىرىنى ئىگىلىيەلمەيۋاتىدۇ، «دۇنيانىڭ ساقچىسى» بولۇش رولىنى تېخىمۇ ئويۇنياليمايۋاتىدۇ. خەۋپسىزلىك كېڭىشى توقۇنۇشنىڭ رېئال ئەھۋالى، ئەينى ۋاقىتتىكى ھەر قايسى تەرەپنىڭ پوزىتسىيىسى ۋە ب د ت نىڭ رېئال ئىقتىدارى قاتارلىقلارغا ئاساسەن تىنچلىق ساقلاش ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىش ۋە ئۇنىڭغا ھوقۇق بېرىش دائىرىسى توغرىسىدىكى مەسىلىلەرنى ئېھتىياتچانلىق بىلەن ئويلىشىشى لازىم.

ئۇ مۇنداق دېدى: يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ب د ت مۇداپىئە دىپلوماتىيىسى ۋە تۇقۇنۇشتىن كېيىن تىنچلىق ئورنىتىش قاتارلىق ساھەلەرگە بارغانسېرى كۆپ چېتىلىپ قالدى، جۇڭگو شۇنداق قارايدۇكى، بۇ پائالىيەتلەر خاراكتېرى يا كۆچمە ئىزچىل ئاساستا، دۇنيا ۋە تاسىيا رايونلىرىنىڭ تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق، دەپ قارايدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: ئامېرىكا تەرەپ جۇڭگونىڭ دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا كىرىش يولىدىكى تىرىشچانلىقىنى داۋاملىق قوللايدۇ، ئامېرىكا تەرەپ يەنە ئامېرىكا بىلەن جۇڭگونىڭ يادرو ئېنېرگىيەسىدىن تىنچلىق مەقسىتىدە پايدىلىنىشىنى قوللايدۇ.

پاكىستان ئالىي سوت مەھكىمىسى ب. بۇتتونىڭ ئەرزىنى رەت قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ئىسلامئاباد، 20-نويابر تېلېگراممىسى. پاكىستان ئالىي سوت مەھكىمىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 19-كۈنى پاكىستانىنىڭ سابىق زۇڭلىسى ب. بۇتتونىڭ پاكىستان زۇڭتۇڭى مەرۋىق لېگارنىنى «دېموكراتىك بولمىغان ۋاستە ئارقىلىق خەلق پارلامېنتىنى تارقىتىۋەتتى» دەپ ئېيىلەپ سۇنغان ئەرزىنى رەت قىلدى.

پاكىستان ئالىي سوت مەھكىمىسى ب. بۇتتونىڭ ئەرزىنى قارىغاندىن كېيىن ئالتە بەتلىك دوكلات ئېلان قىلدى ۋە ب. بۇتتونىڭ ئەرزىنى قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ، چۈنكى «ئەرزىنىڭ يېزىلىشى سوت مەھكىمىسىنىڭ ئالاقىدار نىزاملىرىغا خىلاپ» دېدى. دوكلاتتا مۇنداق دېيىلدى: زۇڭتۇڭغا ۋە ئالىي سوت مەھكىمىسىنىڭ باش سوتچىسىغا قويۇلغان سوتالدا مۇۋاپىق سۆزلەر ئىشلىتىلىشى لازىم.

پاكىستانىنىڭ ھازىرقى ئاساسىي قانۇنىنىڭ 8-تۈزىتىلگەن لايىھىسىدە پاكىستان زۇڭتۇڭى ئۈزۈى زۆرۈر تاپقان چاغدا ھۆكۈمەتنى ۋە پارلامېنتنى تارقىتىۋېتىشكە ھوقۇقلۇق، قارانچۇق ھۆكۈمەت 90 كۈن ئىچىدە يېڭى ئومۇمىي سايلام تەشكىللىشى لازىم، دەپ بەلگىلەنگەن.

يېلتسىن ئوپېراتسىيەدىن كېيىن تۇنجى قېتىم سىرتقا چىقتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 20-نويابر خەۋىرى: روسىيە جامائەت تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى مۇشۇ ئايىنىڭ 20-كۈنى كەچلىك خەۋەر پروگراممىسىدا يېلتسىن زۇكۇتۇڭنىڭ مۇخبىرنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلىۋاتقانلىقىغا دائىر كۆرۈنۈشلەرنى كۆرسەتتى. بۇ، يېلتسىننىڭ مۇشۇ ئايىنىڭ 5-كۈنى يۈرەك ئوپېراتسىيەسى قىلدۇرغاندىن بۇيان تېلېۋىزىيە ئېكرانىدا تۇنجى قېتىم كۆرۈنۈشى.

يېلتسىن بېشىغا قۇلاقچا، ئۇچىسىغا قارا پەلتۇ كىيىپ، ئايالى، قىزى ۋە قىز نەۋرىسىنىڭ ھەمراھلىقىدا مەركىزىي كلىنىكىلىق داۋالاش دوختۇرخانىسىنىڭ باغچىسىدا سەيلە قىلدى. ئۇ باغچىدا مۇخبىرغا مۇنداق دېدى: يۈرىكىمنى ئوپېراتسىيە قىلغان پروفېسسور ئاكچۇرىن مۇشۇ ئايىنىڭ 20-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى يېپىنى ئېلىۋەتتى، ھازىر يۈرىكىم ئاغرىمايدىغان بولدى.

زۇكۇتۇك يەنە مۇنداق دېدى: «ئەلۋەتتە، ئەسلىمگە كېلىشىمگە مەلۇم ۋاقىت كېتىدۇ»، شۇڭا چېنىقمىسام، جىسمانىي پائالىيىتىمنى كۆپەيتىمسەم بولمايدۇ.

خەۋپسىزلىك كېڭىشى ئالىنى ئۈدا باش كاتىپلىق ۋەزىپىسىنى ئۆتەشكە كۆرسىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسىنى ماقۇللىيالمىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ب د ت، 19 - نويابر تېلېگراممىسى. ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىگە ئەزا 15 دۆلەت مۇشۇ ئايىنىڭ 19 - كۈنى مىسىر قاتارلىق ئون دۆلەت ئوتتۇرىغا قويغان ئالىنى ئۈدا باش كاتىپلىق ۋەزىپىسىگە كۆرسىتىش توغرىسىدىكى قارار لايىھىسى توغرىسىدا مەخپىي ئاۋاز بەردى. نەتىجىدە 14 ئاۋاز قوشۇلدى، بىر ئاۋاز قارشى چىقتى. دائىمىي ئەزا بىر دۆلەتنىڭ قارشى ئاۋاز بەرگەنلىكى تۈپەيلىدىن قارار لايىھىسى ماقۇللانمىدى.

مىسرنىڭ ب د ت دا دائىمىي تۇرۇشلۇق ۋەكىلى نابىل ئارابى مۇنداق دېدى: «بىز بىرلىگەن ئاۋاز نەتىجىسىدىن ئىنتايىن مەمنۇن، بۇ، پۈتۈن دۇنيانىڭ ئافرىقا ۋە ئافرىقىلىق نامزاتـ ھازىرقى باش كاتىپنى قوللايدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بەردى». غالىنىڭ بايانىتچىسى فۇئا مۇنداق دېدى: «باش كاتىپ ب د ت غا ئەزا مۇتلەق كۆپ ساندىكى دۆلەتلەرنىڭ ئۆزىنى قوللىغانلىقىغا ئىنتايىن رەھمەت ئېيتىدۇ.»

«ب د ت نىزامنامىسى» دىكى بەلگىلىمىگە ئاساسەن، ب د ت نىڭ باش كاتىپى بەش يىلدا بىر قېتىم ئۆزگەرتىپ سايلىنىدۇ، بۇنىڭدا خەۋپسىزلىك كېڭىشى كۆرسىتىش، ب د ت يىغىنى تەستىقلاش چارىسى قوللىنىلىدۇ. خەۋپسىزلىك كېڭىشىدە نامزات ئاز دېگەندە توققۇز ئاۋازنىڭ قوشۇلۇشىغا ۋە دائىمىي ئەزا بەش دۆلەتنىڭ بىردەك قوشۇلۇشىغا ئېرىشسە، ئاندىن ب د ت يىغىنىغا كۆرسىتىلىدۇ.

زايىرنىڭ شەرقىي قىسمىدا ۋەزىيەتنىڭ يامانلىشىشىغا ئەگىشىپ، بۇ رايوندا تۇرۇۋاتقان مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان رۋاندالىق مۇساپىر رۋاندىغا قايتىشقا باشلىدى.

سۈرەتتە: 11 - ئايىنىڭ 17-كۈنى زايىرنىڭ گوما بازىرىدا رۋاندىغا قايتىشقا تەرەددۇت قىلىۋاتقان بىر توپ بالىلار ب د ت قۇتقۇزۇش خادىملىرىنىڭ يېمەكلىك تارقىتىپ بېرىشىنى كۈتۈپ تۇرماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، ياڭزىجيانگ كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028، پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 /Z

«شنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى ·(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 11 - كۈنى (چارشەنبە) (بۇ سان ئالتە بەت)

ۋاڭ لېچۈەن شياۋداۋ كاگېيۇي ئەپەندى بىلەن كۆرۈشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز چېن يەن خەۋەر قىلدى: ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى ۋاڭ لېچۈەن 12-ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتىن كېيىن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم مېھمانخانىسىدا ياپونىيىلىك دوست شياۋداۋ كاگېيۇي ئەپەندى بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

شياۋداۋكاگېيۇي ئەپەندى ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ مەدەنىيەت ئىشلىرى مەسلىھەتچىسى. ئۇ 1982-يىلىدىن بۇيان ئۇزۇن تۇرده جۇڭگو بىلەن ياپونىيەنىڭ دوستلۇقىنى كۈچەيتىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەدەنىيەت، مائارىپ، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش ئىشلىرىنىڭ تەرەققىياتى ئۈچۈن پائال تىرىشچانلىق كۆرسەتتى. شياۋداۋ كاگېيۇي ئەپەندى بۇ قېتىم ئۇرۇمچىدە «ۋاڭ ئىنماۋ خاتىرىلىرى» دېگەن كىتابنىڭ ياپون تىلىدا نەشر قىلىنغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن ئۆتكۈزۈلدىغان ئاخبارات ئېلان قىلىش يىغىنىغا قاتنىشىش ئۈچۈن شىنجاڭغا كەلگەن.

كۆرۈشۈشتە شياۋداۋ كاگېيۇي ئەپەندى شىنجاڭغا ئىختىساس ئىگىلىرىنى يېتىشتۇرۇپ بېرىش، ئۇمىد قۇرۇلۇشىغا ياردەم بېرىش ۋە يېپەك يولى تەتقىقاتىنى كۈچەيتىش قاتارلىق تۈرلەر توغرىسىدا تەكلىپ بەردى.

ۋاڭ لېچۈەن كۆرۈشۈشتە مۇنداق دېدى: سىز شىنجاڭنىڭ مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن نۇرغۇن پايدىلىق خىزمەت ئىشلىدىڭىز، سىز شىنجاڭ خەلقىنىڭ قەدىناس دوستى.

ھەشمەتلىك توي قىلىش ئىجتىمائىي ئاپەتكە ئايلاندى

«شىنجاڭ گېزىتى» تەھرىر بۆلۈمىگە:

بىز يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك بولۇۋاتقان ھەشمەتلىك توي قىلىش مەسىلىسىنى تۆتۈپ ئاپتونوم رايونىمىزدىكى بىر قىسىم ۋىلايەت، ئوبلاست، شەھەرلەرنى دەسلەپكى قەدەمدە تەكشۈردۇق. تەكشۈرۈشتە ئىگىلىگەن ئەھۋالدىن قارىغاندا، بەزى جايلاردا ھەشمەتلىك توي قىلىش ئەھۋالى كىشىنى چۆچۈتىدىكەن، ئەھۋال ناھايىتى ئېغىر ئىكەن. بۇ ھەرمىللەت ئاممىسىنى ئەندىشگە سالىدىغان مەسىلىگە ئايلانغان. ھەشمەتلىك توي قىلىش شاملى بارغانسېرى كۈچەيمەكتە. ھەر مىللەت ئاممىسى بۇنىڭدىن زار-زار قاخشىماقتا. بۇنداق ناچار ئادەتنىڭ ئەۋج ئېلىشى ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا ئېغىر بېسىم چۈشۈردى، ئىجتىمائىي كەيپىياتنى بۇلغىدى، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىگمۇ تەسىر يەتكۈزدى.

شەھەر، يېزىلارنى ئۇمۇميۈزلۈك تەكشۈرگەن ئەھۋاللاردىن قارىغاندا، ھەشمەتلىك توي قىلىش ئاساسەن تۆۋەندىكى تۆت جەھەتتە ئىپادىلىنىدىكەن:

1. تويلۇقنى كۆپ سېلىش مەسلىسى گەۋدىلىك. بەزى جايلاردا خەنزۇ قىز-يىگىتلەر توي قىلسا، ئوغۇل تەرەپ قىز تەرەپكە ئىككى قوي، يېرىم چوشقا، تۆت-بەش قۇر ھەتتا يەتتە-سەككىز قۇر كېيىم ئالدىكەن، قىزنىڭ ئاتا-ئانىسىغا بىر-ئىككى قۇر كېيىم ئالدىكەن. قىزنى كۆچۈرۈپ ماڭغاندا، ئوغۇل تەرەپ قىز كۆچۈرۈپ (قىز كۆچۈرۈش سېپىدىكىلەر 20 — 30 ياكى 40 — 50 كىشىدىن كەم بولمايدۇ) ماڭغان قىزنىڭ دوستلىرىغا 20 — 60 يۆەندىن پۇل بېرىدىكەن. ئۇيغۇرلارنىڭ تويىدا ئادەتتە ئىككى قېتىم چاي بېرىلىدىكەن، بىرىنچىسى، چوڭ چېيى بولۇپ، توي بولۇشتىن ئىككى - ئۈچ ئوغۇلنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۇرۇق-تۇغقان، دوست-بۇرادەرلىرىدىن 30 — 40 كىشىنى ئېلىپ، قىز تەرەپنىڭ ئۆيىگە مېھمانغا باريدىكەن، قىزغا، قىزنىڭ ئاتا-ئانىسىغا، ئۇرۇق-تۇغقانلىرىغا رەخت،گۈرۈچ، ئۇن، ياغ، قوي، يېمەكلىك ۋە نەق پۇل بولۇپ، تەخمىنەن 7000 يۈەن ئەتراپىدا سوۋغات بېرىدىكەن؛ ئىككىنچىسى، توي چېيى بولۇپ، توي كۈنى يىگىت تەرەپ قىزغا كېيىم-كېچەك، ئالتۇن بېزەك قاتارلىق تويلۇق بۇيۇملىرىنى تەقدىم قىلىدىكەن، بۇنىڭغا تەخمىنەن 10 مىڭ يۈەن كېتىدىكەن. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا قازاق قىز-يىگىت توي قىلسا قىز تەرەپ ئوغۇل تەرەپكە ناھايىتى كۆپ تويلۇق سالىدىكەن، ئادەتتە كۆرۈشتۇرۇش سوۋغىتى، قوداللىشىش سوۋغىتى، چاي ئىچكۈزۈش سوۋغىتى، تويلۇق بېرىش مۇراسىمى، قىز كۆچۈرۈش مۇراسىمى، قىز ئوزىتىش مۇراسىمى قاتارلىق مۇراسىملار ئۆتكۈزۈلىدىكەن. تويلۇق ئات، كالا، تۆگە، نەق پۇل، زىبۇزىننەت، ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرى، قول سائىتى، كېيىم-كېچەك، يېمەكلىك ھەتتا تراكتور، موتسكلىت قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدىكەن. ئادەتتە بۇنىڭغا 20 — 30 مىڭ يۈەن ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ كۆپرەك پۇل كېتىدىكەن. بۇ چىقىم كىشىنى ھەقىقەتەن چۆچۈتىدۇ.

2. توي قىلىشتا ئىسراپچىلىق ئومۇميۈزلۈك ئېغىر. بۇ ئاساسەن توي مۇراسىمىغا مېھمان چاقىرىش دائىرىسىنىڭ بارغانسېرى چوڭىيىۋاتقانلىقىدا ئىپادىلىنىدۇ، مېھمانىنى ئوغۇل تەرەپمۇ، قىز تەرەپمۇ چاقىرىدىكەن، باغاق ناھايىتى كۆپ تارقىتىلىدىكەن، ئىلگىرى مېھمان چاقىرىش ئەتىگەندە، چۈشتە بولسا، ھازىر كەچتىمۇ ئوندىن 50 ئۈستەللىككىچە مېھمان چاقىرىش قوشۇلۇپتۇ، بەزىلەر ھەتتا ئىككى - ئۈچ رېستوراندا مېھمانلارغا زىياپەت بېرىدىكەن، تويغا كەلگەن مېھمانلار ئىلگىرىكىدەك ئون يۈەن قويۇشتىن نومۇس قىلىپ 30 يۈەن، 50 يۈەن ھەتتا 100 يۈەنگىچە پۇل قويىدىغان بولۇپتۇ. توي-تۆكۈن كۆپ بولىدىغان مەزگىلدە نۇرغۇن كىشى ھەپتىسىگە بىر ياكى بىر نەچچە باغاق تاپشۇرۇۋالىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن سوۋغات قويۇش يۇكمۇ ناھايىتى ئېغىرلىشىپ، نۇرغۇن كادىر ۋە ئامما باغاقنى جەريانە تالونى دېيىشىدىغان بولۇپتۇ. توي مۇراسىمىدا قىز-يىگىت ۋە ئۇلارنىڭ ئاتا-ئانىسى دەردىنى ئىچىگە يۇتۇپ زورمۇزور كۈلۈمسىرەپ يۇرىدىكەن، زىياپەت ئۈستىلىدە يېمەك-ئىچمەك ناھايىتى ئىسراپ بولىدىكەن، قىز كۆچۈرۈشمۇ بارغانسېرى كاتتىلىشىپ كېتىۋاتىپتۇ. قىز كۆچۈرگەندە ھۆكۈمەت پىكاپلىرىنى خالىغانچە ئىشلىتىش ئومۇميۈزلۈك ئېغىر ئىكەن. بەزى ئالىي كىرا ئاپتوموبىللىرى بىر قېتىم ئىشلىتىش ئۈچۈن نەچچە مىڭ يۈەنگە ئىجارىگە ئېلىنىدىكەن، يېزا-قىشلاقلاردا توي مۇراسىملىرى بەزىدە ئۇچ كۈن ھەتتا ئۈنىڭدىنمۇ ئۇزاق ۋاقىت ئۈتكۈزۈلىدىكەن.

3. توي راسخوتىنىڭ تېز كۆپەيگەنلىكى ھەر مىللەت ئاممىسىنى ئېغىر ئەندىشگە سالماقتا، ھەتتا نورمال ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشقا تەسىر كۆرسەتمەكتە. تەكشۈرۈشتىن قارىغاندا، شەھەر، بازارلاردا بەزى تويلارغا 35 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا پۇل كېتىدىكەن، يېزىلاردىمۇ 30 مىڭ يۈەنگە ئۇلىشىدىكەن، توي راسخوتى ئازراق بولغاندا، ئادەتتە 25 مىڭ يۈەن كېتىدىكەن، يېزىلاردىمۇ 20 مىڭ يۈەنگە ئۇلىشىدىكەن. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا توي ئۈچۈن 40 مىڭ يۈەندىن كۆپرەك پۇل

(ئاخىرى 4- بەتتە)

ھەشمەتلىك توي قىلىش شاملىنى توسايلى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان ئۇيغۇرچىمىز **سۇلك زىكرى**

ئاپتونوم رايون چاقىرغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىدا ۋە نامراتلارغا تەرەققىيات ئارقىلىق يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتى يىغىنىدا يولداش ۋاڭ لېچۈەن ھازىر ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئاممىسى غۇلغۇلا قىلىۋاتقان ھەشمەتلىك توي قىلىش ۋە ئىسراپچىلىق قىلىش مەسىلىسى توغرىسىدا توختالدى.ئۇ مۇنداق دېدى: «بىز 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ كۆچلۈك شەرق شاملىدىن پايدىلىنىپ، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، بۇنداق ناچار كەيپىياتنى توسۇشىمىز كېرەك. بۇنداق چىرىك، بۇرژۇئا ئېڭىغا ئىگە ئىسراپچىلىق، بايۇەتچىلىك، سۆلھەتۋازلىق شاملىنىڭ ئەۋج ئېلىشىغا يول قويماسلىقىمىز كېرەك». ئۆرپ - ئادەتنى ئۆزگەرتىش، ھەشمەتلىك توي قىلىش شاملىنى قاتتىق توسۇشنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىدىكى چوڭ ئىش ۋە نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، ئاپەتنى يىلتىزىدىن تۈگىتىشكە ۋاقىتدا تۇتۇش قىلىشىمىز كېرەك.

ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش يولغا قويۇلغاندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئاممىنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ھەققەتەن ئۆستى، لېكىن بىز بولۇشىغا يېيىش-ئىچىش دەرىجىسىدە بېيىدۇقمۇ؟ كۆپچىلىك شۇنى ئەستىن چىقارماسلىقى كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزدا يەنە 30 نامرات ناھىيە بار، نامرات ئەمەس 19 ناھىيىدىمۇ نامرات يېزىلار بار، بۇ نامرات ناھىيە، يېزىلاردا 1 مىليون 430 مىڭ كىشى نامراتلىق ئىچىدە ياشاۋاتىدۇ، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى 530 يۈەنلىك نامراتلىق سىزىقىدىن تۆۋەن ھالەتتە تۇرماقتا. ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلاردىكى 100 مىڭ ئىشچى-خىزمەتچى تېخى بۇنىڭ سىرتىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقانلارنىڭ ئوتتۇرىچە كىرىمى ئەمدى 1000 يۈەندىن ئاشتى، خېلى كۆپ كارخانىنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ياخشى بولمايۋاتىدۇ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ كىرىمى ناھايىتى تۆۋەن، مالىيىدە قېينىچىلىق كۆپ، بەزى جايلار ھەتتا ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ ئىش ھەققىنىمۇ ۋاقتىدا تارقىتالمايۋاتىدۇ، ئاساسىي قاتلاملاردىكى پەن-تېخنىكا خادىملىرىمىز بۇگۈنكى كۈندىمۇ 50-يىللاردىكى كونا مىكراسكوپلارنى ئىشلىتىۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدىكى قىسمەن جايلار تارىختا مىسلى كۆرۈلمىگەن ئېغىر تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچرىدى... پارتىيە ۋە ھۆكۈمەت نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇشقا، ئۇلارنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشقا كۆپ ئەجىر سىڭدۈردى. زور تۆركۈم ئىشچى-خىزمەتچىلەر، دېھقان، چارۋىچىلار ياخشىراق تۇرمۇشقا ئېرىشىش ئۈچۈن جاپالىق ئىشلەۋاتىدۇ. مۇشۇنداق تۇرۇغلۇق نۇرغۇن ئائىلە ھەشمەتلىك توي قىلىشتەك ناچار ئادەتكە تاقابىل تۇرالماي، ھەممە بىساتىدىن ئايرىلىپ

(ئاخىرى 4- بەتتە)

(ئاخرى 4- بەتتە)

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئاخبارات ئىلان قىلىش يېغىنى ئۆتكۈزۈپ،

ئاپتونوم رايونىمىزدا يېڭى يىللىق «سىمفونىيىلىك مۇزىكا» كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى جاكارلىدى

ئۆز مۇخبىرىمىز **مەۋلان سابىت**، پراكتىكانت مۇخبىر **قەيسەر قېيۇم** خەۋىر قىلىدۇ: 9-دېكابر چۈشتىن كېيىن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ئاخبارات ئىلان قىلىش يېغىنى ئۆتكۈزۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997-يىلى يېڭى يىللىق «سىمفونىيىلىك مۇزىكا» كېچىلىكى ئۆتكۈزۈلىدىغانلىقىنى تەنتەنىلىك جاكارلىدى. ئاخبارات ئىلان قىلىش يېغىنىدا ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمىنىڭ باشلىقى لى كائىنىڭ سۆز قىلدى.

لى كائىنىڭ مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىز پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇۋاتقان، مەنپەئەت قۇرۇلۇشىنى ئومۇمىيۈزلۈك قانات يايدۇرۇۋاتقان پەيتتە يېڭى يىلنى كۈتۈۋالدۇ. بۇ دەۋر بۆلگۈچ ئەھمىيەتكە ئىگە 1997-يىلنى قىزغىن كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى، شنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شاڭخەي ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتىنىڭ شنجاڭ سېتىش شىركىتى ئۇيغۇشتۇرغان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۇيغۇر قويۇش شىركىتى ۋە شەھەرلىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى ئىلان شىركىتى ئۈستىگە ئالغان، ئاپتونوم رايونلۇق پاتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى ياىدۇرۇۋاتقان پەيتتە يېڭى يىلنى كۈتۈۋالدۇ. بۇ دەۋر بۆلگۈچ ئەھمىيەتكە ئىگە 1997-يىلنى قىزغىن كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى، شنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شاڭخەي ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتىنىڭ شنجاڭ سېتىش شىركىتى ئۇيغۇشتۇرغان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى ئىلان شىركىتى ئۈستىگە ئالغان، ئاپتونوم رايونلۇق پاتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى يايدۇرۇۋاتقان پەيتتە يېڭى يىلنى كۈتۈۋالدۇ. بۇ دەۋر بۆلگۈچ ئەھمىيەتكە ئىگە 1997-يىلنى قىزغىن كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، مەدەنىيەت نازارىتى، ئۇرۇمچى شەھەرلىك مەدەنىيەت ئىدارىسى، شنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى، شاڭخەي ئاپتوموبىل سانائىتى شىركىتىنىڭ شنجاڭ سېتىش شىركىتى ئۇيغۇشتۇرغان، ئۇرۇمچى شەھەرلىك ئۇيغۇر قويۇش شىركىتى ۋە

مولا رېھىم سوپى، ئابلاجان ئەمەت (ئۆز مۇخبىرلىرىمىز)

بۇ يىل سېنتەبرنىڭ ئوتتۇرىلىرى، ئوبۇل قاسىمنىڭ ئىشخانىسىدا ئوندىن مۇندىن سۆزلىشىپ ئولتۇراتتۇق. ئېگىز بويلۇق، قىرىق ياش چامىسىدىكى بىر خەنزۇ كادىر ئىشخانىغا كىرىپ، كۆتۈرۈۋالغان قىزىل دۇخاۋا تاشلىق شەرەپ گۈۋاھنامىسى بىلەن پارقىراق كۆك سۇلياۋ تاشلىق قوللانما (توپلام)نى ئوبۇل قاسىمغا سۇندى ۋە: «بۇ توپلامدا سىزنى تونۇشتۇرۇپتۇ، مانا بۇ يەردە» دەپ توپلامنى ۋاراقلاشقا باشلىدى.

بىز دەرھال ئورنىمىزدىن تۇرۇپ، ئوبۇل قاسىمنىڭ ئىش ئۈستىلى ئالدىغا بېرىپ، توپلامنىڭ ئوستىكە سېرىق ھەل يالتىپ يېزىلغان مەملىكەتلىك تاشيول سىستېمىسى بويىچە «يۇز قوش ئىجادكار» دېگەن خەنزۇچە خەتنى ئوقۇدۇق.

- مۇبارەك بولسۇن، - دېدۇق بىز ئۇنى تەبرىكلەپ- مەملىكەت بويىچە يۇز شۇجىنىڭ بىرى بولۇپسىز!

«كىشىنىڭ ھۆرمىتى ئۆز قولىدا»

- سىلە خىزمەتكە ئەمدىلا قاتناشتىلا، شۇنداق تۇرۇقلۇق ھېلىتىن ئۆزلىرىگە ناچار ئىللەتلەرنى يوقاتۇرۇۋالغانلىرى نېمىسى؟ سىلىگە نىسبەتەن ئېيتقاندا، يول تېخى يىراق.

ئوبۇل قاسىم شۇجى ئالدىدا ئولتۇرغان ياش كادىرغا قاراپ سۆزلىمەكتە ئىدى:

- سىلە جەمئىيەتتە ئېقىپ يۈرگەن بەزى سۆز - چۆچەكلەرگە ئىشىنىپ قاپلا، ئەيىپ سىلىدە ئەمەس، بىزنىڭ ئۈمىدىمىز سىلىدەك ياشلارغا باغلانغان.

ياش كادىر قولاقلىرىغىچە قىزىرىپ، بېشىنى يەردىن ئالالماي، نومۇس ئىچىدە نېمە قىلارىنى بىلەلمىگەندەك تىرناقلىرىنى تاتلايتتى. شۇجى بولسا سۆزىنى داۋام قىلاتتى:

- ئۇكام شۇنى ئەسلىدە چىك تۇتسىلىكى، خۇشامەتچىلىك بېرىپ، توپلامنىڭ ئوستىكە مېڭىشتەك ناچار ئىللەتلەرگە ئادەتلەنگەن ھەرقانداق كىشى خىزمەتتە باشقىلارنىڭمۇ ئۆزىگە شۇنداق قىلىشىنى تەلەپ قىلىدۇ.

بۇ سۆزلەردىن ياش كادىرنىڭ دىلى يورۇپ، قەلبى خۇددى قوغۇشۇندەك ئېغىرلىمەكتە ئىدى. ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا تەبىئەتنىڭ بۇرۇن - چاپقۇن، قار - شۇنغارغانلىرىغا بەرداشلىق بېرىپ، تاغ- تاش يېرىپ يىلتىز تارتقان قېرى قارىغاي گەۋدىلەندى.

ئوبۇل قاسىم 58 ياش قارىسىنى ئالغان، پاكار، دوغلاق كەلگەن، يۇملاق يۈزلىرىدە مېھرىبانلىق، سەممىيلىك نۇرلىرى چاقناپ تۇرىدىغان، كىيىنىش، مېڭىش - تۇرۇشلىرىدىن ئاددىيلىق- سادىدلىق، كەمتەرلىك چىقىپ تۇرىدىغان پىشقەدەم شۇجى ئىدى. ئۇ بېشىغا چىمەن دوپپا، ئۇچىسىغا تاشيول ئىشچىلىرىنىڭ جىلىتكىسىنى كىيىۋالغان بولۇپ، شۇ تۇرقىدا ئاقاس چۆللەردە ئىشلەۋاتقان تاشيول ئىشچىلىرىدىن ھېچ پەرقلەنمەيتتى. ئۇنىڭ پېشانىسى ۋە كۆز چاناق ئەتراپىغا چوشكەن رايونىمىزنىڭ تاغ - داۋانلىرىدا، چۆل - جەزىرىلىرىدە جاپالىق ئىشلەپ، مول نەتىجە قالدۇرغانلىقىنىڭ گۇۋاھچىسى ئىدى.

بۇ يىل شىنجاڭ قاتناش مەكتىپىنىڭ تاشيول - كۆۋرۈك كەسپىنى تاماملاپ، قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسىغا خىزمەتكە تەقسىم قىلىنغان بۇ ئوقۇغۇچىنىڭ خىزمەتكە تېز چۈشكەنلىكى ھەققەتەنمۇ ھەيران قالارلىق ئىش بولۇپ، ئۇ جەمئىيەتتە بەزى سۆز - چۆچەكلەرنىڭ كېلىپ چىقىشىغا سەۋەب بولغانىدى:

- شۇ كۈن، شۇ زامانىدا نەدىمۇ ئۇنداق ئاسان خىزمەتكە ئورۇنلىشىش بولسۇن! چوقۇم بۇنىڭدا بىر «سىر» بار جۇمۇ.

- شۇنداق ئەمەسمۇ، بىر نەچچە «توقماق» غاچچىدە چۆنتەككە چۈشكەن گەپ. بولمىسا ئۇمۇ ئوقۇش پۈتتۈرۈپ كەلگەن باشقا ئوقۇغۇچىلاردەك بىر نەچچە يىل لاغايلاپ يۈرگەن بولاتتى.

- جەزمەن شۇنداق، تېخى ئۇ داشۇ ئوقۇغان بولسا كاشكى!

- ھەي خالايىق، ئاغزىمغا كەلدى دەپ جۆيلۈۋەرمەڭلار، بالىجانلىق بۇ ئائىلىدە يانچۇققا تەققۇدەك نەدىمۇ بىر نەچچە «توقماق» بولسۇن! ئۇنىڭغا چوقۇم «خىزىر» يولۇققان بولسا كېرەك.

- «خىزىر»! ماۋۇنىڭ گېپىنى، ھازىر نەدىمۇ «خىزىر» بولسۇن؟! چوڭمۇ، كىچىكمۇ «يەيمەن» دەيدۇ. ئاۋۇ ئال خىزمەتكە چۈشۈرۈپ، ئاندىن بىر نەچچە «توقماق» تەلەپ قىلمايدىغان بولسا، قولىقىمنى ساپالدا كېسىپ بېرىمەن!

جەمئىيەتتىكى بۇ خىل سۆز - چۆچەكلەرگە ئىشىنىپ قالغان ياش كادىر «سىناپ بېقىش» كويىدا ئوبۇل قاسىم شۇجىنىڭ ئۆيىگە بىر سان قوي گۆشى ئەكىرىپ قويغان، بۇ چاغدا شۇجى ئۆيىدە يوق ئىدى.

ھازىر بۇ ياش كادىر ئۆزىنىڭ خەقنىڭ سۆز - چۆچەكلىرىگە ئىشىنىپ قالغان ئىشىغا نومۇس قىلىپ، مېڭىبىر پۇشايمان ئىچىدە ئويلايتتى: نەدىمۇ ئوبۇل دېگەندەك كادىرلار بولسۇن! مەن ھەققەتەن «خىزىر»غا يولۇققانىكەنمەن. مۇنداق شۇجىنىڭ قول ئاستىدا ئىشلىشىنىڭ ئۆزىلا بىر راھەتتە!

كونىلار «پۇت يۇگۈرۈكى ئاشقا، تىل يۇگۈرۈكى ئاشقا ئەمەس» دەپ بىكارغا ئېيتمىغان ئىكەن. ئوبۇل قاسىم شۇجى ئۆزىنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى، ئىلمىي خىزمەت ئۇسلۇبى، ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى كىشىلەرگە ئۈلگە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆزىگە بولغان ھۆرمىتىنى قولغا كەلتۈرگەن ئىدى.

بولدىغانلىقىنى دەپ قويۇپ بالاغا قالغان. 20 يىل «نەق ئەكسىل ئىنقىلابچى بۆزۈق ئۇنسۇر» قالپىقىنى كىيىپ نازارەت ئاستىدا ئىشلىگەن، ناھەق دېلولار قاتاردىدا لېيۇشاۋۇۋۇنىڭ مەسلىسى تەكشۈرۈلگەندە، ئۇنىڭ ئارخىپ خالتىسى ئىچىدە ۋىلايەتلىك پارتكوم ئىستىل تۆزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش بەش كىشىلىك گۇرۇپپىسىنىڭ تەستىق يوليورۇقى يوقلۇقى ئوبۇل قاسىمنى گۇمانغا سېلىپ قويغان، ئۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم ئارخىپ ئىشخانىسىغا بېرىپ، مىك تەسلىكتە تەستىقنىڭ ئەسلى كۆتىكىنى تاپقان، ئۇنىڭدا: «يولداش لېيۇشاۋۇۋۇ بىر زىيالىي، ئەكسىل ئىنقىلابچى قىلىشقا توشمايدۇ، تەربىيە بېرىلسە بولىدۇ» دەپ يېزىلغان. بۇ تەستىقنىڭ قۇرۇلۇش ئەترىتىگە يوللانغان نۇسخىسى نەگە كەتكەن؟ ئوبۇل قاسىم بۇ ئىشقا شەخسىي غەرەز ئارىلاشقانلىقىنى، شۇڭا تەستىقنىڭ يېرىتىپ تاشلانغانلىقىنى چۈشەنگەن، لېيۇشاۋۇۋۇ ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. ئۇ ئوبۇل قاسىمنىڭ قولىنى چىك سقىپ يىغلاپ تۇرۇپ: «مەن شىنجاڭغا 1951 - يىلى كەلگەن، ئۇيغۇرلار بىلەن تولا ئارىلىشىپ يۈرگەچكە، ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى چۈشىنىمەن. سىز سىياسەت بويىچە ئىشلەيدىغان ياخشى كادىر ئىكەنسىز، سىز بولمىسىڭىز قالپاق بىلەن گۆھنسەيگە كىرىپ كېتەتتىم» دېگەن.

ئوبۇل قاسىمنىڭ پارتىيە ئوبرازىنى كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرگەن ئىش پائالىيىتىنى قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسىغا قاراشلىق ھەممە داۋابەنلەردە كۆپلەپ ئاڭلاشقا، كۆرۈشكە بولىدۇ.

1978 - يىلى كۆۋرۈك باشقارمىسىدا ئىشلەپ ئۆلۈپ كەتكەن بىر ئۇيغۇر ئىشچىنىڭ بالىسى يېتىم قېلىپ، قاتارىدا لېيۇشاۋۇۋۇنىڭ مەسلىسى تەكشۈرۈلگەندە، ئۇنىڭ ئارخىپ خالتىسى ئىچىدە ۋىلايەتلىك پارتكوم ئىستىل تۆزىتىشكە رەھبەرلىك قىلىش بەش كىشىلىك گۇرۇپپىسىنىڭ تەستىق يوليورۇقى يوقلۇقى ئوبۇل قاسىمنى گۇمانغا سېلىپ قويغان، ئۇ ۋىلايەتلىك پارتكوم ئارخىپ ئىشخانىسىغا بېرىپ، مىك تەسلىكتە تەستىقنىڭ ئەسلى كۆتىكىنى تاپقان، ئۇنىڭدا: «يولداش لېيۇشاۋۇۋۇ بىر زىيالىي، ئەكسىل ئىنقىلابچى قىلىشقا توشمايدۇ، تەربىيە بېرىلسە بولىدۇ» دەپ يېزىلغان. بۇ تەستىقنىڭ قۇرۇلۇش ئەترىتىگە يوللانغان نۇسخىسى نەگە كەتكەن؟ ئوبۇل قاسىم بۇ ئىشقا شەخسىي غەرەز ئارىلاشقانلىقىنى، شۇڭا تەستىقنىڭ يېرىتىپ تاشلانغانلىقىنى چۈشەنگەن، لېيۇشاۋۇۋۇ ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى. ئۇ ئوبۇل قاسىمنىڭ قولىنى چىك سقىپ يىغلاپ تۇرۇپ: «مەن شىنجاڭغا 1951 - يىلى كەلگەن، ئۇيغۇرلار بىلەن تولا ئارىلىشىپ يۈرگەچكە، ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى چۈشىنىمەن. سىز سىياسەت بويىچە ئىشلەيدىغان ياخشى كادىر ئىكەنسىز، سىز بولمىسىڭىز قالپاق بىلەن گۆھنسەيگە كىرىپ كېتەتتىم» دېگەن.

ئوبۇل قاسىمنىڭ پارتىيە ئوبرازىنى كىشىلەر قەلبىگە چوڭقۇر سىڭدۈرگەن ئىش پائالىيىتىنى قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسىغا قاراشلىق ھەممە داۋابەنلەردە كۆپلەپ ئاڭلاشقا، كۆرۈشكە بولىدۇ.

باش ئۇچاستىكا ئورگىنىدا شۇن لەنزى ئىسىملىك بىر خەنزۇ تۆل خوتۇن بار. ئۇنىڭ ئېرى 1983 - يىلى ئۆلۈپ كەتكەنىدى. تەشكىل ئۇنىڭغا ھەر ئايدا 110 يۈەن تۇرمۇش يارىدەم پۇلى بېرىشنى ئورۇنلاشتۇرغان بولسىمۇ، باھا ھەسسىلەپ ئۆسۈپ كەتكەن ھازىرقى كۈندە بۇ پۇل ئۇنىڭ ئايلىق تۇرمۇشىغا يەتمەيتتى. بۇنى چۈشەنگەن ئوبۇل قاسىم بۇ تۆل ئايالنى ئوتۇن- كۆمۈر بىلەن ھەقسىز تەمىنلەشنى ئورۇنلاشتۇردى، چاغانلىق، بايراملىق كۇنلەردە ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە تارقىتىلغان گۈرۈچ، ياغلاردىن ئۇنىڭغىمۇ بىر ئۇلۇش بەردى. چاغانلاردا دەسلەپ ئۇنىڭ ئۆيىنى پەتلەپ، ھال - ئەھۋال سوراپ مۇڭداشتى. بۇنىڭدىن تەسىرلەنگەن مومايى: «سىز ئۆيۈمگە پەتلەپ كىرگەچكە، باشقىلارمۇ كىرىدىغان بولدى، پارتىيە، رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقىدا تۇرمۇشتا خاتىرجەم بولۇپ قالدىم» دېگىنىچە كۆزلىرىگە ياش ئالدى.

«ئىززەت قىلساڭ، ئىززەت كۆرىسەن»

دەرۋەقە، ئۇ چاغلاردا ئوبۇل قاسىم 42 ياش، لى ياشۇن 32 ياشتا ئىدى. ئۇلار بىر ئورۇندا - ئاپتونوم رايونلۇق كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىدا بىللە ئىشلەيتتى، بۇ باشقارما ئاقسۇ شەھىرى ئىچىدە بولۇپ، ئوبۇل قاسىم مۇئاۋىن چوڭ ئەترەت باشلىقى، لى ياشۇن ئىنژېنىر ئىدى. 1979 - يىلىنىڭ چاغان ھارپىسىدا كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىنىڭ تارىخىغا قان بىلەن يېزىلغان، كىشى قەلبىنى ھاياجانغا سالىدىغان مۇنداق بىر دوستلۇق خاتىرىسى پۈتۈلدى:

لى ياشۇن جىگەردىن قان ئېقىش كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلدى. دوختۇرلار ئۇنى تەكشۈرگەندىن كېيىن: بىر سائەت ئىچىدە قان بېرىلمىسە، ئۇنىڭ ھاياتىغا كېپىللىك قىلغىلى بولمايدۇ، دەرھال قان بېرىش كېرەك، دېيىشتى.

بۇ سۆزنى ئاڭلاپ ئوبۇل قاسىمنىڭ مېڭىسىدىن تۇتۇن چىقىپ كەتتى. چۈنكى ئۇ خەنزۇ مىللىتى ئاساس قىلىنغان بۇ باشقارمىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىدىن بىرى بولغاچقا، لى ياشۇننى قۇتقۇزۇپ قېلىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قان بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش ئۇنىڭ باش تارتىپ بولماس مەسئۇلىيىتى ئىدى. شۇڭا ئۇ تىت - تىتلىق ئىچىدە: «قېيىشقاندەك، بۇ كېسەلنىڭ چاغانغا توغرا كەپ قالغانلىقىنى كۆرمەمدىغان! كىشىلەر رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقىدا تۇرمۇشتا خاتىرجەم بولۇپ قالدىم» دېگىنىچە كۆزلىرىگە ياش ئالدى.

«ئىززەت قىلساڭ، ئىززەت كۆرىسەن»

دەرۋەقە، ئۇ چاغلاردا ئوبۇل قاسىم 42 ياش، لى ياشۇن 32 ياشتا ئىدى. ئۇلار بىر ئورۇندا - ئاپتونوم رايونلۇق كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىدا بىللە ئىشلەيتتى، بۇ باشقارما ئاقسۇ شەھىرى ئىچىدە بولۇپ، ئوبۇل قاسىم مۇئاۋىن چوڭ ئەترەت باشلىقى، لى ياشۇن ئىنژېنىر ئىدى. 1979 - يىلىنىڭ چاغان ھارپىسىدا كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىنىڭ تارىخىغا قان بىلەن يېزىلغان، كىشى قەلبىنى ھاياجانغا سالىدىغان مۇنداق بىر دوستلۇق خاتىرىسى پۈتۈلدى:

لى ياشۇن جىگەردىن قان ئېقىش كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلدى. دوختۇرلار ئۇنى تەكشۈرگەندىن كېيىن: بىر سائەت ئىچىدە قان بېرىلمىسە، ئۇنىڭ ھاياتىغا كېپىللىك قىلغىلى بولمايدۇ، دەرھال قان بېرىش كېرەك، دېيىشتى.

بۇ سۆزنى ئاڭلاپ ئوبۇل قاسىمنىڭ مېڭىسىدىن تۇتۇن چىقىپ كەتتى. چۈنكى ئۇ خەنزۇ مىللىتى ئاساس قىلىنغان بۇ باشقارمىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىدىن بىرى بولغاچقا، لى ياشۇننى قۇتقۇزۇپ قېلىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قان بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش ئۇنىڭ باش تارتىپ بولماس مەسئۇلىيىتى ئىدى. شۇڭا ئۇ تىت - تىتلىق ئىچىدە: «قېيىشقاندەك، بۇ كېسەلنىڭ چاغانغا توغرا كەپ قالغانلىقىنى كۆرمەمدىغان! كىشىلەر رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقىدا تۇرمۇشتا خاتىرجەم بولۇپ قالدىم» دېگىنىچە كۆزلىرىگە ياش ئالدى.

دەرۋەقە، ئۇ چاغلاردا ئوبۇل قاسىم 42 ياش، لى ياشۇن 32 ياشتا ئىدى. ئۇلار بىر ئورۇندا - ئاپتونوم رايونلۇق كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىدا بىللە ئىشلەيتتى، بۇ باشقارما ئاقسۇ شەھىرى ئىچىدە بولۇپ، ئوبۇل قاسىم مۇئاۋىن چوڭ ئەترەت باشلىقى، لى ياشۇن ئىنژېنىر ئىدى. 1979 - يىلىنىڭ چاغان ھارپىسىدا كۆۋرۈك قۇرۇلۇش باشقارمىسىنىڭ تارىخىغا قان بىلەن يېزىلغان، كىشى قەلبىنى ھاياجانغا سالىدىغان مۇنداق بىر دوستلۇق خاتىرىسى پۈتۈلدى:

لى ياشۇن جىگەردىن قان ئېقىش كېسىلىگە گىرىپتار بولۇپ قېلىپ، دوختۇرخانىغا ئېلىپ بېرىلدى. دوختۇرلار ئۇنى تەكشۈرگەندىن كېيىن: بىر سائەت ئىچىدە قان بېرىلمىسە، ئۇنىڭ ھاياتىغا كېپىللىك قىلغىلى بولمايدۇ، دەرھال قان بېرىش كېرەك، دېيىشتى.

بۇ سۆزنى ئاڭلاپ ئوبۇل قاسىمنىڭ مېڭىسىدىن تۇتۇن چىقىپ كەتتى. چۈنكى ئۇ خەنزۇ مىللىتى ئاساس قىلىنغان بۇ باشقارمىنىڭ ئاساسلىق رەھبەرلىرىدىن بىرى بولغاچقا، لى ياشۇننى قۇتقۇزۇپ قېلىش، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى قان بېرىشكە سەپەرۋەر قىلىش ئۇنىڭ باش تارتىپ بولماس مەسئۇلىيىتى ئىدى. شۇڭا ئۇ تىت - تىتلىق ئىچىدە: «قېيىشقاندەك، بۇ كېسەلنىڭ چاغانغا توغرا كەپ قالغانلىقىنى كۆرمەمدىغان! كىشىلەر رەھبەرلەرنىڭ غەمخورلۇقىدا تۇرمۇشتا خاتىرجەم بولۇپ قالدىم» دېگىنىچە كۆزلىرىگە ياش ئالدى.

بېتىپ كېلىشكەندە، ئوبۇل قاسىمنىڭ 350 گرام قېنى لى ياشۇننىڭ قان تومۇرىغا كىرىپ بولغانىدى. لى ياشۇن ئىككى كىلوگرام قان بىلەن قۇتقۇزۇپ قېلىنىدى.

لى ياشۇن ھازىر ئۇرۇمچى تاشيول باش ئۇچاستىكىسىنىڭ باشلىقى، ئۇ تاكى ھازىرغىچە ئوبۇل قاسىمنى ئىززەتلەپ، ھال - ئەھۋال سوراپ تۇرىدۇ.

قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستىكىسىدا 1200 ھەر مىللەت ئىشچى- خىزمەتچى بار، بۇلارنىڭ 90 پېرسەنتى تاشيول ئىشچى - خىزمەتچىلىرىنىڭ پەرزەنتى. دەم ئېلىشقا، پېنسىيگە چىققان 800 پىشقەدەم ئىشچى - خىزمەتچى بار. ھەر يىلى باش ئۇچاستىكا 40 - 50 مىڭ يۈەن ئاجرىتىپ، ئۇلاردىن ھال سوراپ، پارتىيەنىڭ مېھىر - شەپقىتىنى ئۇلار قەلبىگە سىڭدۈرۈپ كەلدى. ئوبۇل قاسىم بەنجاڭلىقلىقدىكى باش ئۇچاستىكا پارتكومى مىللەتلەر ئىستېتىپاقلىقى تەربىيىسىنى ئائىلىنى ئاساس قىلىپ قانات يايدۇرۇش؛ ئائىلىلەردە ئادەت بولۇپ شەكىللىنىپ قالغان بالىلار يىغلىسا «خەنزۇ كەلدى»، خەنزۇلار «ئۇيغۇر كەلدى» دەپ بەزلەيدىغان يامان قىلىقلارنى توگىتىپ، بالىلاردا كىچىكىدىن باشلاپلا ئىستېتىپاقلىق بىخلىرىنى پېتىلدۇرۇش؛ پىشقەدەم ئىشچىلارنى تەسىرات سۆزلەشكە ئۇيۇشتۇرۇش، ياشلارغا كونا داۋابەنلەرنى ئېكسكۇرسىيە قىلدۇرۇش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ ئىشلەش روھىنى ئۇرغۇتۇش قاتارلىق كۆپ خىل ئۇسۇللارنى قوللىنىپ، باش ئۇچاستىكا بويىچە مىللەتلەر ئىستېتىپاق بولغان، جەمئىيەت مۇقىم بولغان ياخشى مۇھىت شەكىللەندۈردى. شۇڭا يېقىنقى يىللار ئىچىدە قەشقەر رايونىدا يۈز بەرگەن بىر نەچچە ھەرىكەتلەرگە باش ئۇچاستىكا قاراشلىق داۋابەنلەردىن بىرمۇ كىشىمۇ قاتناشمىدى. باش ئۇچاستىكا ئۇدا بەش يىل ئاپتونوم رايونلۇق تاشيول باشقۇرۇش سىستېمىسى بويىچە ئىلغار ئۇرۇن، بۇلتۇر ئاپتونوم رايون بويىچە مەدەنىيەتلىك ئۇرۇن بولۇپ تەقدىرلەندى.

- ئىشەنچ، - دېدى ئوبۇل قاسىم ئۆز تەسراتى ئۈستىدە توختىلىپ، - ئىنتېتىپاقلىقنىڭ ئاساسى، پارتكومدىكى بىر بەن ئادەم بىر - بىرىمىزگە ئىشەنچىنى، مەسىلىلەرنى كوللېكتىپ مۇزاكىرە قىلىپ، خىزمەت تەقسىماتى بويىچە ئىشلىدۇق، ئارىمىزدا تام بولمىدى. «دىلى بىرنىڭ تىلى بار» دېگەندەك بىز بىر بەن كىشىلەرنىڭ گېپى بىر يەردىن چىقتى...

داۋابەنلەردە 1985 - يىللىدىن باشلاپ ئىقتىسادىي ھۆددىگەرلىك تۇرۇمى، يەنى ماۋاش، ماتېرىيال، ۋاستىلىك راسخوتنى كۆتۈرە بېرىش؛ بۇ يىلدىن باشلاپ لەيلىمە ماۋاش تۇرۇمى، پارتىيە ئەزالىرى ئىرادىك تاقاپ ئىشقا چىقىش تۇرۇمى يولغا قويۇلدى. بۇ تۇرۇملەرنىڭ يولغا قويۇلۇشى داۋابەنلەردە ماددىي ۋە مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە تۇرتكىلىك رول ئوينىدى.

ئاڭلىغان - كۆرگەنلىرىمىزدىن شۇ يەكۈنگە كەلدۇقكى، ئوبۇل قاسىمنىڭ ئىلغار ئىدىيىسى، ئىلمىي خىزمەت ئۇسلۇبى، ئەمەلىي ھەرىكىتى ئۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى كىشىلەرگە ئۈلگە بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۆزىگە بولغان ھۆرمىتىنى قولغا كەلتۈرگەن ئىدى.

کۆز چاناق ئەتراپىغا چۈشكەن سىزىقچىلارنىڭ ھەربىرى 50-يىللاردا تاشيولغا ئىشچى بولۇپ كىرگەن، 1959 - يىلى لياۋنىڭ قاتاش شۆيۈەننىي پۈتتۈرگەن بۇ پىشقەدەم كادىرنىڭ ئاپتونوم

كونىلار «پۈت يۈگۈرۈكى ئاشقا، تىل يۈگۈرۈكى باشقا» دەپ ناھايىتى توغرا ئېيتقان. قەشقەر 1 - قۇرۇلۇش ئەترىتىدە لېۋشاۋۈۋ ئىسىملىك بىر خەنزۇ ئىنژېنېر بار ئىدى. ئۇ 1957 - يىلىدىكى ئېچىلىپ سايراشتا ئەپيۇن ئارىلاشتۇرۇپ ياسالغان دورا تابلېتكىسىنى ئېرىتىش ئارقىلىق ئەپيۇن ئاجراتقىلى

كەتكەن بىر ئۇيغۇر ئىشچىنىڭ بالىسى يېتىم قېلىپ، چوڭ ئانىسىنىڭ قولىدا چوڭ بولغان، چوڭ ئانىسى ئۆلۈپ كەتكەندە، ئۇ قارىغۇچىسى يوق بولۇپ قالغان. بۇ ئىشتىن خەۋەر تاپقان ئوبۇل قاسىم قاغىلىق ناھىيىسىگە بېرىپ، ئىگە - چاقسىز قالغان بۇ بالىنى ئېزدەپ تېپىپ، ئۆنى ئىشچىلىققا ئورۇنلاشتۇرۇشقا كۈچ چىقارغان.

ئاڭلىغان - كۆرگەنلىرىمىزدىن شۇ يەكۈنكە كەلدۇقكى، كونىلار دېگەندەك: «ئىززەت قىلساڭ، ئىززەت كۆرىسەن». ئوبۇل قاسىمنىڭ ئۆز تارمىقىدا «پېچقى»نىك ئۆتكۈرلۈكى، ئىناۋەت - ئابرويىنىڭ زورلۇقىنىڭ سىرى ئەنە شۇ خەلق ماقالىنى ئىسىدە چىڭ ساقلىغانلىقىدا ئىكەن.

يەكەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى دېھقانلارنى سۈپەتلىك خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن يېتەرلىك تەمىنلەپ، كىرىمنى ئاشۇردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **بۇنىياز قادىر** خەۋەر قىلدىۋ: يەكەن ناھىيىلىك يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى شىركىتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، دېھقانلار ئالدىراپ، خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەشتە سان، سۈپەتكە كاپالەتلىك قىلىپ، كىرىمنى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن كۆرۈنەرلىك ئاشۇردى.

يېقىنقى يىللاردىن بۇيان خىمىيىۋى ئوغۇت بازارلىرىنى باشقۇرۇش كۈچلۈك بولماسلىق قاتارلىق سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن، بۇ شىركەتنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى دېگەندەك ياخشى بولمىغانىدى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ئەھۋالنى چىقىش قىلغان ھالدا ئۆتكەن يىلدىن بۇيان خىمىيىۋى ئوغۇت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا ئۇقتۇرۇش تارقاتتى. ئۇلار مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارنىڭ ھەمكارلىشىشى بىلەن خىمىيىۋى ئوغۇت بازارلىرىنى باشقۇرۇشنى كۈچەيتتى ھەم پۇل مۇئامىلىسى ئورۇنلىرى بىلەن ئالاقىلىشىپ، مەبلەغ تەشكىللەپ، خىمىيىۋى ئوغۇت كەلتۈرۈشتە سۈپەت ئۆتكىلىنى چىڭ تۇتتى. دېھقانلار ئالدىراپ-ئېنالماپ ئوغۇت سېتىۋالغىلى كەلگەندە، ئاكتىپ مۇلازىملىق قىلدى. ھەرقايسى ئىش ھالقىلىرىدا رەسمىيەتلەرنى ئاددىيلاشتۇردى، كەسپىي خادىملارنى ئاساسىي قاتلاملارغا ئەۋەتىپ، بىر تەرەپتىن، دېھقانلارنىڭ خىمىيىۋى ئوغۇت سېتىۋېلىش ئېھتىياجىنى ئىگىلىسە، يەنە بىر تەرەپتىن، خىمىيىۋى ئوغۇتنى ئىشلىتىش ئۇسۇلى توغرىسىدا دېھقانلارغا مەسلىھەت بەردى، شىركەت رەھبەرلىرىنىڭ قالايمىقان ئوغۇت تەستىقلىشىنى چەكلىدى، خىمىيىۋى ئوغۇتنىڭ قولدىن قولغا ئۆتۈشىنى قاتتىق تىزگىنلىدى. بۇنىڭ بىلەن شىركەتنىڭ تىجارىتى قايتىدىن جانلاندى، بۇ شىركەت بۇ يىلنىڭ بېشىدىن 10 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر دېھقانلارنى 47 مىڭ تونىنا خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەپ، كىرىمنى بۇلتۇرقى شۇ مەزگىلدىكىدىن 40 مىليون يۈەن ئاشۇردى، 543 مىڭ يۈەن ساپ پايدا يارىتتى.

ئۇلار قىينىچىلىققا ئۇچرىغان دېھقانلارغا ياردەم بەردى

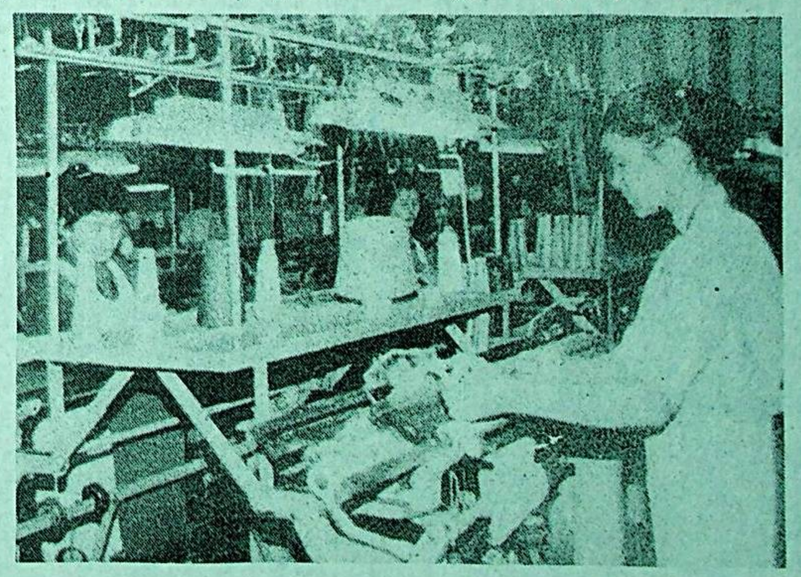
بۇ يىل 9 - ئاينىڭ ئوتتۇرى قىزىل دەريالىسىنىڭ سۈيى ئۇلغىيىپ قەشقەر يېڭىشەھەر ناھىيە يامانيار يېزا تەۋەسىدىكى سېرىق توغراقتىن يار ئېلىپ كېتىپ، دېھقانلارنى ئېغىر ئىقتىسادىي زىيانغا ئۇچرىتاندى. يامانيار يېزىسى دېھقانلارنى تەشكىللەپ، يارنى ئېتىشكە كىرىشكەن بولسىمۇ، يار ئېلىپ كەتكەن ئورۇن چوڭ بولغاچقا، يارنى ئېتىش قىينىغا چۈشتى. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى جىددىي يىغىن ئېچىپ، ھەرقايسى ئورۇنلارنى يارنى ئېتىپ دېھقانلارنىڭ يۇرت - ماكانىنى قايتىدىن گۈللەندۈرۈشكە ياردەم بېرىشكە چاقىردى. نەتىجىدە 10 - ئاينىڭ 18 - كۈنىگە قەدەر سۇ - ئېلېكتر ئىدارىسى، ئۇرۇقچىلىق شىركىتى، پاختا - چىگە شىركىتى، ستراخوۋانىيە شىركىتى قاتارلىق ئورۇنلار 50 مىڭ يۈەن نەق پۇل، 10 مىڭ تاغار، تۆت تونىنا سىم، ئالتە پىڭبۇ قاتارلىقلارنى ياردەم قىلدى.

سابىرجان سېيىت

ئىلى ئوبلاستى بىر قاتار ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنى يولغا قويۇپ، جايلارنىڭ يېزا-بازار كارخانىلىرىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش قىزغىنلىقىنى قوزغىغانلىقتىن، ھازىر ئوبلاست بويىچە يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ يىللىق مەھسۇلات قىممىتى 2 مىليارد يۈەنلىك ئۆتكەلدىن ئۆتتى، ساپ پايدىسى 200 مىليون يۈەنگە يېقىنلاشتى.

سۈرەتتە: غۇلجا شەھەر تاشكۆۋرۈك يېزىلىق پوپايكا زاۋۇتىدىكى ئىشچىلار مەشغۇلات ئوستىدە.

تۇرسۇن مۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

سايباغ سېرىق ئۇزۇمى چەت ئەللىك دوستلارنىڭ دىققىتىنى تارتتى

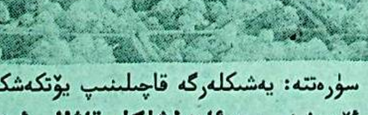

ئىختىيارىي مۇخبىرلىرىمىز **ئەسقەر مۇھەممەتئىمىن، روزىئەخمەت تۇرا** خەۋەر قىلدۇ: قاراقاش ناھىيىسى سايباغ يېزىسىنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتى سېرىق ئۇزۇمىنىڭ قەنت تەركىبى يۇقىرى، دانىسى يوغان. شۇڭا ئۇ چەت ئەللىك دوستلارنىڭ دىققىتىنى ئۆزىگە تارتتى.

سايباغ سېرىق ئۇزۇمى قىزىل ئۇزۇم، مۇناقى ئۇزۇم، سەيۋە ئۇزۇم قاتارلىق ئۇزۇم سورتلىرى بىلەن بىللە ئۆستۈرۈلۈپ كېلىۋاتقان ئەلا سورت بولۇپ، رەڭگى ساغۇچ، سېپى چوڭ، دانىسى يۇمىلاق، قىزىل ئۇزۇمگە قارىغاندا ھوسۇلى، ئىقتىسادىي قىممىتى بىر ھەسسە يۇقىرى. ئاپەتكە چىداملىق. سوغۇققا، ئۇششۇككە ھەم قۇرغاقچىلىققا بەرداشلىق بېرەلەيدۇ. يېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى 1994 - يىلى ئاپتونوم رايونلۇق يېزا ئىگىلىك پەنلەر ئاكادېمىيىسى باغۋەنچىلىك تەتقىقات مەركىزىنىڭ بۇ يېزىدا تەكشۈرۈش ئېلىپ بېرىپ ئوتتۇرىغا قويغان سېرىق ئۇزۇمنى تەرەققىي قىلدۇرۇش توغرىسىدىكى تەكلىپىگە ئاساسەن، سېرىق ئۇزۇم سورتىنى كېڭەيتىشنى، باغۋەنچىلىكتىكى باشلامچى كەسىپ قاتارىدا چىڭ تۇتتى. سېرىق ئۇزۇمنى قىزىل ئۇزۇمگە ئۇلاش تېخنىكىسىنى قوللىنىپ، ئۇچ يىل ئىچىدە ئۇلاپ ئۆزگەرتىلگەن سېرىق ئۇزۇم كۆلىمىنى 920 موغا، سېرىق ئۇزۇم ئومۇمىي كۆلىمىنى 3200 موغا يەتكۈزدى. 192 نەپەر تېخنىك يېتىشتۇردى. باغۋەنچىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇش مەبلىغى تارقىتىشتا سېرىق ئۇزۇم سورتىنى كېڭەيتكۈچىلەرگە ئېتىبار بەردى. قىزىل ئۇزۇمگە سېرىق ئۇزۇمنى ئۇلىغان دېھقانلارنىڭ يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلات بېجىنى كۆتۈرۈۋەتتى. 1995 - يىلى 12 - ئايدا بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلگەن مەملىكەت بويىچە يەرلىك ئالاھىدە مەھسۇلاتلار يەرمەنكىسىدە بۇ ئۇزۇم رەڭگىنىڭ كۆركەملىكى، تەمى بىلەن مەملىكەت ئىچىدىكى سودىگەرلەرنىڭ، مۇتەخەسسىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىدى. بۇ يىل 9 - ئايدا بېرىددىغانلىقىنى بىلدۈردى.

بىرلەشكەن دۆلەتلەر تەشكىلاتىنىڭ «UNDP» تەرەققىيات ئورنىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش گۇرۇپپىسىدىكى مۇتەخەسسىلەر سايباغ سېرىق ئۇزۇمىنى تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۈن 3 مىليون يۈەن مەبلەغ ھەل قىلىپ بېرىددىغانلىقىنى بىلدۈردى.

ئاتۇش مۇناقى ئۇزۇمىنىڭ بازىرى چىقتى

1995 - يىلى 2 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك پېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى كۆرگەزمىسىدە ئاتۇش مۇناقى ئۇزۇمى ئالتۇن مېدالغا ئېرىشكەندىن بۇيان، ئاتۇشتا ئۇزۇم سودىسى جانلىنىپ كەتتى. ئاتۇش شەھىرى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۇزۇمچىلىككە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاتۇش مۇناقى ئۇزۇمى كۆلىمىنى 15 مىڭ موغا يەتكۈزدى. ئاتۇش مۇناقى ئۇزۇمى رەڭگى چىرايلىق، تۈسلىنىپ كەتمەيدىغان، تەمى تاتلىق بولۇشتەك ئالاھىدىلىكى بىلەن سودىگەرلەرنى كۆپلەپ جەلپ قىلدى. بۇ يىل گۈاڭجۇ، شاڭخەي قاتارلىق شەھەرلەردىكى يەل - يېمىش سودىگەرلىرى تۇرکۈم - تۇرکۈملەپ ئاتۇشقا كېلىپ ئۇزۇم يۆتكىدى. بۇ يىل ئاتۇشتىن سرتقا يۆتكەلگەن ئۇزۇم 10 مىڭ تونىنغا يەتتى. بىر قىسىم دېھقانلار ئۇزۇم سېتىپ بېيىدى. ئازاق يېزا بۆگەن كەنتىدىكى دېھقان ئىمىن ھاجى ئالتە مو ئۇزۇملۇكتىن 20 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى.

سۈرەتتە: يەشكىلەرگە قاچىلىنىپ يۆتكەشكە تەييارلانغان ئۇزۇملەر.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئابدۇشۈكۈر قاۋۇل**، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **نىجات سابىت** خەۋىرى. فوتوسى

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ كېسىم قانۇنى

(1994 - يىل 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 9 - يىغىندا ماقۇللانغان)

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتى رەئىسىنىڭ پەرمانى

31 - نومۇرلۇق

«جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ كېسىم قانۇنى» 1994 - يىل 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى 8 - نۆۋەتلىك مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ 9 - يىغىندا ماقۇللىنىپ ئېلان قىلىندى، 1994- يىل 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلسۇن.

جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ رەئىسى **جياڭ زېمىن**

1994 - يىل 8 - ئاينىڭ 31 - كۈنى

مۇندەرىجە

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ
ئىككىنچى باب كېسىم ھەيئىتى ۋە كېسىمچىلەر جەمئىيىتى
ئۈچىنچى باب كېسىم كېلىشىمى
تۆتىنچى باب كېسىم تەرتىپى
بىرىنچى پاراگراف ئىلتىماس قىلىش ۋە قوبۇل قىلىش
ئىككىنچى پاراگراف كېسىم سوتىنىڭ ئۆيۈشتۈرۈلۈشى
ئۈچىنچى پاراگراف كېسىم سوتى ئېچىش ۋە قارار چىقىرىش
بەشىنچى باب قارارنى كۈچتىن قالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلىش
ئالتىنچى باب ئىجرا قىلىش
يەتتىنچى باب چەتكە چىقتىلىق كېسىمگە دائىر ئالاھىدە بەلگىلىمىلەر
سەككىزىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

بىرىنچى باب ئومۇمىي پرىنسىپ

1 - ماددا بۇ قانۇن ئىقتىسادىي ماجىرالارنى ئادىل، ۋاقتىدا كېسىم قىلىشقا كاپالەتلىك قىلىش، دەۋالاشقۇچىلارنىڭ قانۇنلۇق ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكىنىڭ ساغلام راۋاجلىنىشىغا كاپالتلىك قىلىش مەقسىتىدە تۈزۈپ چىقىلدى.

2 - ماددا باراۋەر سۈيىيكت بولغان پۇقرالار، قانۇنىي ئىگىلەر ۋە باشقا تەشكىلاتلار ئوتتۇرىسىدا تۇغۇلغان توختام ماجىرالىرى ۋە مال - مۇلۈك ھوقۇق - مەنپەئىتىگە دائىر باشقا ماجىرالار كېسىم قىلىنسا بولىدۇ.

3 - ماددا تۆۋەندىكى ماجىرالار كېسىم قىلىنمايدۇ:

(1) نىكاھ، بېقىۋېلىش، ۋەسىيلىك، يار - يۆلەك بولۇش، ۋارىسلىققا دائىر ماجىرالار؛

(2) قانۇن بويىچە مەمۇرىي ئورگانلار بىر تەرەپ قىلىدىغان مەمۇرىي تالاش - تارتىشلار.

(3) تالانلىغان كېسىم ھەيئىتى.

چىقىلىدۇ.

12 - ماددا كېسىم ھەيئىتى بىر مۇدىر، 2 - 4 مۇئاۋىن مۇدىر ۋە 7 - 11 ئەزادىن تەركىب تاپىدۇ. كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرلىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى ۋە ئەزالىرى قانۇن، ئىقتىساد-سودا مۇتەخەسسىسلىرى ۋە ئەملىي خىزمەت تەجرىبىسى بار خادىملار بولۇشى لازىم. كېسىم ھەيئىتى تەركىبىدىكى خادىملار ئىچىدە قانۇن، ئىقتىساد-سودا مۇتەخەسسىسلىرى ئۈچتىن ئىككى قىسمىدىن كەم بولماسلىقى كېرەك.

13- ماددا كېسىم ھەيئىتى ئادىل، دۇرۇس خادىملارنى كېسىمچىلىككە تەكلىپ قىلىشى كېرەك. كېسىمچىلەر تۈۋەندىكى شەرتلەردىن بىرىگە لايىق بولۇشى لازىم:

(1) كېسىم خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغىنىغا سەككىز يىل توشقان بولۇش؛

(2) ئادۋوكاتلىق خىزمىتى بىلەن شۇغۇللانغىنىغا سەككىز يىل توشقان بولۇش؛

(3) سوتچى بولغىنىغا سەككىز يىل توشقان بولۇش؛

(4) قانۇن تەتقىقات ۋە ئوقۇتۇش بىلەن شۇغۇللانغان ھەمدە ئالىي ئۇنۋان ئالغان بولۇش؛

(5) قانۇن بىلىمىگە ئىگە، ئىقتىساد-سودا قاتارلىق كەسپىي خىزمەت بىلەن شۇغۇللانغان ھەمدە ئالىي ئۇنۋان ئالغان ياكى شۇنىڭغا تەڭ كەسپىي سەۋىيىگە ئىگە بولغان بولۇش.

كېسىم ھەيئىتى كېسىمچىلەر ئىسىملىكىنى كەسىپلەر بويىچە تەييارلايدۇ.

14- ماددا كېسىم ھەيئىتى مەمۇرىي ئورگانلاردىن مۇستەقىل بولىدۇ، مەمۇرىي ئورگانلارغا بېقىنمايدۇ. كېسىم ھەيئەتلىرىمۇ بىر-بىرىگە بېقىنمايدۇ.

15-ماددا جۇڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتى - ئىجتىمائىي تەشكىلات تىپىدىكى قانۇنىي ئىگە. كېسىم ھەيئىتى - جۇڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتىنىڭ ئەزاسى. جۇڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتىنىڭ نىزامنامىسىنى مەملىكەتلىك ئەزالار يىغىنى تۈزۈپ چىقىدۇ.

جۇڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتى كېسىم ھەيئىتىنىڭ ئۆزىنى ئۆزى باشقۇرىدىغان تەشكىلاتى بولۇپ، ئۇ كېسىم ھەيئىتى ۋە ئۇنىڭ تەركىبىدىكى خادىملار، كېسىمچىلەرنىڭ ئىنتىزامغا جىلاپ قىلمىشلىرى ئۈستىدىن نىزامنامىگە ئاساسەن نازارەتچىلىك قىلىدۇ. جۇڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتى كېسىم قائىدىسىنى مۇشۇ قانۇن ۋە ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە ئاساسەن تۈزۈپ چىقىدۇ.

ئۈچىنچى باب كېسىم كېلىشىمى

16 - ماددا كېسىم كېلىشىمى توختامدىكى كېسىم ماددىلىرى ۋە ماجىرادىن ئىلگىرى ياكى ماجىرادىن كېيىن ھاسىل قىلغان كېسىم تەلىپىگە دائىر باشقا يازما كېلىشىملەرنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ.

كېسىم كېلىشىمىدە تۈۋەندىكى مەزمۇنلار بولۇشى كېرەك:

(1) كېسىم قىلىشنى تەلەپ قىلىش مەقسىتى؛

(2) كېسىم قىلىنىدىغان ئىشلار؛

(3) تالانلىغان كېسىم ھەيئىتى.

قوبۇل قىلىش شەرتىگە ئۇيغۇن كەلمەيدۇ، دەپ قارىغانلىرىدا، قوبۇل قىلمايدىغانلىقىنى دەۋالاشقۇچىلارغا يازما ئۇقتۇرۇش قىلىشى ھەمدە سەۋەبىنى ئېنىق چۈشەندۈرۈشى كېرەك.

25 - ماددا كېسىم ھەيئىتى كېسىم ئىلتىماسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە كېسىم قائىدىسى ۋە كېسىمچىلەرنىڭ تىزىملىكىنى ئىلتىماس قىلغۇچىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى ھەمدە كېسىم ئىلتىماسىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسى ۋە كېسىم قائىدىسى، كېسىمچىلەرنىڭ تىزىملىكىنى ئىلتىماس قىلىنغۇچىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى كېرەك.

ئىلتىماس قىلىنغۇچى كېسىم ئىلتىماسىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە جاۋاب خېتى تاپشۇرۇشى كېرەك. كېسىم ھەيئىتىگە جاۋاب خېتىنى تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن، كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە جاۋاب خېتىنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى ئىلتىماس قىلغۇچىغا يەتكۈزۈپ بېرىشى لازىم. ئىلتىماس قىلغۇچى جاۋاب خېتىنى تاپشۇرمىسا، كېسىم تەرتىپى تەسىرگە ئۇچرىمايدۇ.

26 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم كېلىشىمى ھاسىل قىلىپ بولغاندا، بىر تەرەپ كېسىم كېلىشىمى بارلىقىنى ئېيتماي خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلىپ، خەلق سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، تۇنجى قېتىم سوت ئېچىلىشتىن ئىلگىرى يەنە بىر تەرەپ كېسىم كېلىشمىنى تاپشۇرسا، خەلق سوت مەھكىمىسى دەۋانى رەت قىلىدۇ، لېكىن، كېسىم كېلىشمى كۆچكە ئىگە بولمىغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا؛ يەنە بىر تەرەپ تۇنجى قېتىم سوت ئېچىلىشتىن ئىلگىرى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ بۇ دېلونى قوبۇل قىلىشىغا باشقىچە پىكرىنى ئوتتۇرىغا قويمىغان بولسا، كېسىم كېلىشىمىدىن ۋاز كەچكەن، دەپ قارىلىپ، خەلق سوت مەھكىمىسى داۋاملىق قاراپ چىقىدۇ.

27 - ماددا ئىلتىماس قىلغۇچى كېسىم ئىلتىماسىدىن ۋاز كەچسە ياكى ئۇنى ئۆزگەرتسە بولىدۇ. ئىلتىماس قىلىنغۇچى كېسىم ئىلتىماسىنى ئېتىراپ قىلسا ياكى رەت قىلسا بولىدۇ، قارشى ئىلتىماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق.

28 - ماددا دەۋالاشقۇچى بىر تەرەپ يەنە بىر تەرەپنىڭ ھەرىكىتى ياكى باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن قارارنى ئىجرا قىلالمىسا ياكى ئىجرا قىلىشى تەسكە چۈشسە، مال - مۇلۈكنى ئامان ساقلاشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ.

دەۋالاشقۇچىلار مال - مۇلۈكنى ئامان ساقلاشنى ئىلتىماس قىلغان بولسا، كېسىم ھەيئىتى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئىلتىماسىنى ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىدىكى ئالاقىدار بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن خەلق سوت مەھكىمىسىگە تاپشۇرۇشى كېرەك.

ئىلتىماس قىلغۇچى خاتا ئىلتىماس قىلغان بولسا، ئىلتىماس قىلىنغۇچىنىڭ مال - مۇلۈكنى ئامان ساقلاش تۈپەيلىدىن تارتقان زىيىنىنى تۆلەپ بېرىشى كېرەك.

29 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار، قانۇنىي ۋەكالەتچىلەر كېسىم

بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن قايتا تاللاش ياكى بېكىتىش كېرەك.

چەتئەل تۇرۇش تۇپەيلىدىن، كېسىمچى قايتىدىن تاللانغان ياكى بېكىتىلگەندىن كېيىن، دەۋالاشقۇچىلار كېسىم تەرتىپىنى داۋاملاشتۇرۇشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. رۇخسەت قىلىش - قىلماسلىقنى كېسىم سوتى بېكىتىدۇ؛ كېسىم سوتى كېسىم تەرتىپىنى داۋاملاشتۇرۇش- داۋاملاشتۇرماسلىقنى ئۆز ئالدىغا بېكىتسىمۇ بولىدۇ.

38 - ماددا كېسىمچىلەردىن مۇشۇ قانۇنىنىڭ 34 - ماددىسىنىڭ 4 - تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللار بولۇپ، قىلمىشى ئېغىر بولغانلار ياكى مۇشۇ قانۇنىنىڭ 58 - ماددىسىنىڭ 6 - تارماقچىسىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋال بولغانلار قانۇن جاۋابكارلىقىنى قانۇن بويىچە ئۈستىگە ئۈستىگە ئېلىشى، كېسىم ھەيئىتى ئۈلارنى رويخەتتىن ئۆچۈرۈۋېتىشى كېرەك.

ئۈچىنچى پاراگراف رەسمىي كېسىم سوتى ئېچىش ۋە قارار چىقىرىش

39 - ماددا كېسىم قىلىشتا كېسىم سوتى ئېچىش كېرەك. دەۋالاشقۇچىلارنىڭ كېسىم سوتى ئاچىقماسلىق ھەققىدە كېلىشىمى بولسا، كېسىم سوتى كېسىم ئىلتىماسى، جاۋاب ۋە باشقا ماتېرىياللارغا ئاساسەن قارار چىقارسا بولىدۇ.

40 - ماددا كېسىم قىلىش ئىشى ئاشكارا ئېلىپ بېرىلمايدۇ. دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئاشكارا ئېلىپ بېرىش ھەققىدە كېلىشىمى بولسا، ئاشكارا ئېلىپ بېرىلسا بولىدۇ، بىراق، دۆلەت مەخپىيەتلىگە چېتىلىدىغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

41 - ماددا كېسىم ھەيئىتى كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە، كېسىم سوتى ئېچىش ۋاقتىنى دەۋالاشقۇچى ئىككى تەرەپكە ئۇقتۇرۇپ قويۇشى كېرەك. دەۋالاشقۇچىلاردىن يوللۇق ئاساسى بولغانلىرى كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە كېسىم سوتىنى كېچىكتۈرۈپ ئېچىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. كېچىكتۈرۈش- كېچىكتۈرمەسلىكنى كېسىم سوتى قارار قىلىدۇ.

42 - ماددا ئىلتىماس قىلغۇچىلاردىن يازما ئۇقتۇرۇش قىلىنغان بولسىمۇ، ئورۇنسىز سەۋەبلەر بىلەن سوتقا كەلمىگەنلەر ياكى كېسىم سوتىنىڭ رۇخسەتسىز سوتتىن ئاربلىقتا چېقىپ كەتكەنلەر كېسىم ئىلتىماسىدىن ۋاز كەچتى، دەپ قارىلىدۇ.

ئىلتىماس قىلىنغۇچىلار يازما ئۇقتۇرۇش قىلىنغان بولسىمۇ، ئورۇنسىز سەۋەبلەر بىلەن سوتقا كەلمىسە ياكى كېسىم سوتىنىڭ رۇخسەتسىز سوتتىن ئاربلىقتا چېقىپ كەتسە، سىرتىدىن قارار چىقىرىلسا بولىدۇ.

43 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار ئۆزىنىڭ تەشەببۇسى ئۈستىدە دەلىل- ئىسپات كۆرسىتىشى كېرەك.

كېسىم سوتى زۆرۈر دەپ قارىغان دەلىل- ئىسپاتلارنى ئۆزى توپلىسا بولىدۇ.

44 - ماددا كېسىم سوتى مەخسۇس مەسىلىلەردىن باھالاشقا تېگىشلىك، دەپ قارىغانلىرىنى دەۋالاشقۇچىلار پۈتۈشكەن باھالاش تارمىقىغا باھالاتقۇزسا بولىدۇ. كېسىم سوتى بەلگىلىگەن باھالاش تارمىقى باھالاسىمۇ بولىدۇ.

تالاش - تارتىشلار.

4 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار ماجرانى كېسىم شەكلى بىلەن ھەل قىلىشتا، ئىككى تەرەپ ئىختيارىي ھالدا كېسىم كېلىشىمى ھاسىل قىلىشى كېرەك. كېسىم كېلىشىمى بولماي تۇرۇپ، بىر تەرەپ كېسىم قىلىشنى ئىلتماس قىلسا، كېسىم ھەيئىتى قوبۇل قىلمايدۇ.

5 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم كېلىشىمى ھاسىل قىلىپ بولغاندا، بىر تەرەپ خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا، خەلق سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلمايدۇ، بىراق كېسىم كېلىشىمى كۆچكە ئىگە بولمىغانلىرى بۇنىڭ سىرتىدا.

6 - ماددا كېسىم ھەيئىتىنى دەۋالاشقۇچىلار كېلىشىپ تاللىۋالىدۇ.

كېسىم قىلىشنىڭ دەرىجە بويىچە باشقۇرۇش تەۋەلىكى ۋە جايلار بويىچە باشقۇرۇش تەۋەلىكى بولمايدۇ.

7 - ماددا كېسىم قىلىشتا، ماجرالار پاكىت ۋە قانۇندىكى بەلگىلىمىلەر بويىچە ئادىل، مۇۋاپىق ھەل قىلىنىشى كېرەك.

8 - ماددا كېسىم ئىشلىرى قانۇن بويىچە مۇستەقىل ئېلىپ بېرىلىدۇ، مەمۇرىي ئورگانلار، ئىجتىمائىي تەشكىلاتلار ۋە شەخسلەر ئارىلاشتۇرۇلمايدۇ.

9 - ماددا كېسىم قىلىشتا، بىر كېسىم بىلەنلا ئايلاشتۇرۇش تۈزۈمى يولغا قويۇلىدۇ. قارار چىقىرىلغاندىن كېيىن، دەۋالاشقۇچىلار شۇ ماجرا ئۈستىدە كېسىم قىلىشنى قايتا ئىلتماس قىلسا ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسا، كېسىم ھەيئىتى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسى قوبۇل قىلمايدۇ.

خەلق سوت مەھكىمىسى قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇش ياكى ئىجرا قىلماسلىق ھەققىدە قانۇن بويىچە كېسىم چىقارغاندا، دەۋالاشقۇچىلار شۇ ماجرا ئۈستىدە قايتا ھاسىل قىلغان كېسىم كېلىشىمىگە ئاساسان كېسىم قىلىشنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ، خەلق سوت مەھكىمىسىگە دەۋا قىلسىمۇ بولىدۇ.

ئىككىنچى باب كېسىم ھەيئىتى ۋە كېسىمچىلەر جەمئىيتى

10 - ماددا كېسىم ھەيئىتى بۇاستە قاراشلىق شەھەرلىك ۋە ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى تۈرۈشلۇق جايدىكى شەھەرلەردە تەسىس قىلىنسىمۇ بولىدۇ، رايونى بار باشقا شەھەرلەردە ئېھتىياجغا قاراپ تەسىس قىلىنسىمۇ بولىدۇ، مەمۇرىي رايون بويىچە قاتلاممۇ قاتلام تەسىس قىلىنمايدۇ.

كېسىم ھەيئىتىنى ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن شەھەرلەردىكى خەلق ھۆكۈمىتى ئالاقىدار تارماقلار ۋە سودا جەمئىيىتىنى تەشكىللەپ بىر تۇتاش قۇرۇپ چىقىدۇ.

تەسىس قىلىندىغان كېسىم ھەيئىتى ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق، بۆسۈستە قاراشلىق شەھەرلىك ئەدلىيە مەمۇرىي تارمىقىغا تىزىمغا ئالدۇرۇلىدۇ.

11 - ماددا كېسىم ھەيئىتى تۆۋەندىكى شەرتلەرنى ھازىرلىشى لازىم:

(1) نامى، تۈرۈشلۇق ئورنى ۋە نىزامنامىسى بولۇشى؛

(2) زۆرۈر مال - مۈلكى بولۇشى؛

(3) شۇ ھەيئەتنىڭ تەركىبىدىكى خادىملار بولۇشى؛

(4) تەكلىپ قىلىنغان كېسىمچىلەر بولۇشى.

كېسىم ھەيئىتىنىڭ نىزامنامىسى مۇشۇ قانۇنغا بىنائەن تۈزۈپ

(3) تاللىغان كېسىم ھەيئىتى.

17 - ماددا تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردىن بىرى بولغان كېسىم كېلىشمى كۆچكە ئىگە بولمايدۇ:

(1) كېسىم قىلىشنى پۈتۈشكەن ئىشلار قانۇندا بەلگىلەنگەن كېسىم دائىرىسىدىن ھالقىپ كەتكەن بولسا؛

(2) ھەق تەلەپ ھەرىكەت ئىقتىدارى يوق كىشىلەر ياكى ھەق تەلەپ ھەرىكەت ئىقتىدارى چەكلىك كىشىلەر تۈزۈشكەن كېسىم كېلىشىملىرى؛

(3) بىر تەرەپ مەجبۇرلاش ۋاستىسىنى قوللىنىپ، يەنە بىر تەرەپنى كېسىم كېلىشمى تۈزۈشكە مەجبۇرلىغان بولسا.

18 - ماددا كېسىم كېلىشمىدە كېسىم قىلىنىدىغان ئىشلار ياكى كېسىم ھەيئىتى توغرىسىدا پۈتۈشۈلمىگەن ياكى ئېنىق پۈتۈشۈلمىگەن بولسا، دەۋالاشقۇچىلار قوشۇمچە كېلىشىم ھاسىل قىلسا بولىدۇ؛ قوشۇمچە كېلىشىم ھاسىل قىلىنمىغانلىرىدا، كېسىم كېلىشمى كۆچكە ئىگە بولمايدۇ.

19 - ماددا كېسىم كېلىشمى مۇستەقىل بولىدۇ، توختامنىڭ ئۆزگەرتىلىشى، بىكار قىلىنىشى، توختىتىلىشى ياكى كۆچتىن قالدۇرۇلۇشى كېسىم كېلىشمىنىڭ كۆچكە تەسىر يەتكۈزمەيدۇ.

كېسىم سوتى توختامنىڭ كۆچىنى مۇئەييەنلەشتۈرۈشكە ھوقۇقلۇق.

20 - ماددا دەۋالاشقۇچىلاردىن كېسىم كېلىشمىنىڭ كۆچكە باشقىچە پىكرى بولغانلىرى كېسىم ھەيئىتىنىڭ قارار چىقىرىشى ياكى خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كېسىم چىقىرىشنى تەلەپ قىلسا بولىدۇ. بىر تەرەپ كېسىم ھەيئىتىنىڭ قارار چىقىرىشنى، يەنە بىر تەرەپ خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ كېسىم چىقىرىشنى تەلەپ قىلسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كېسىم چىقىرىدۇ.

دەۋالاشقۇچىلار كېسىم كېلىشمىنىڭ كۆچكە بولغان باشقىچە پىكرىنى كېسىم سوتى تۇنجى قېتىم رەسمىي قاراپ چىقىشتىن ئىلگىرى ئوتتۇرىغا قويۇشى كېرەك.

تۆتىنچى باب كېسىم تەرتىپى

بىرىنچى پاراگراف ئىلتماس قىلىش ۋە قوبۇل قىلىش

21 - ماددا دەۋالاشقۇچىلارنىڭ كېسىم ئىلتماسى تۆۋەندىكى شەرتلەرگە ئۇيغۇن كېلىشى كېرەك:

(1) كېسىم كېلىشمى بولۇشى؛

(2) كونكرېت كېسىم تەلىپى، پاكىتى ۋە ئاساسىي بولۇشى؛

(3) كېسىم ھەيئىتىنىڭ قوبۇل قىلىش دائىرىسىدە بولۇشى.

22 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم قىلىشنى ئىلتماس قىلىشتا، كېسىم ھەيئىتىگە كېسىم كېلىشمى، كېسىم ئىلتماسى ۋە ئۇنىڭ قوشۇمچە نۇسخىسىنى تاپشۇرۇشى كېرەك.

23 - ماددا كېسىم ئىلتماسىغا تۆۋەندىكىلەر ئېنىق بېزىلىشى لازىم:

(1) دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئىسىم - فامىلىسى، جىنسى، يېشى، كەسپى، خىزمەت ئورنى ۋە تۇرۇشلۇق جايى، قانۇنىي ئىگە ياكى باشقا تەشكىلاتلارنىڭ نامى، تۇرۇشلۇق ئورنى ۋە قانۇنىي ۋەكىلى ياكى ئاساسىي مەسئۇلىنىڭ ئىسىم - فامىلىسى، ۋەزىپىسى؛

(2) كېسىم تەلىپى ۋە ئاساسلانغان پاكىتى، ئاساسى؛

(3) دەلىل - ئىسپات ۋە ئۇنىڭ كېلىش مەنبەسى، گۇۋاھچىلارنىڭ ئىسىم - فامىلىسى ۋە تۇرۇشلۇق ئورنى.

24 - ماددا كېسىم ھەيئىتى كېسىم ئىلتماسىنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ بەش كۈن ئىچىدە قوبۇل قىلىش شەرتىگە ئۇيغۇن كېلىدۇ، دەپ قارىغانلىرىنى قوبۇل قىلىشى ھەمدە دەۋالاشقۇچىلارغا ئۇقتۇرۇشى لازىم؛

29 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار، قانۇنىي ۋەكالەتچىلەر كېسىم پائالىيىتىنى ئادۋوكاتقا ۋە باشقا ۋەكالەتچىلەرگە ھاۋالە قىلسا بولىدۇ. ھاۋالە قىلىنغان ئادۋوكات ۋە باشقا ۋەكالەتچىلەر كېسىم پائالىيىتى بىلەن شۇغۇللىنىشتا، كېسىم ھەيئىتىگە ھوقۇق بەرگەنلىك ھەققىدىكى ھاۋالىنامىنى تاپشۇرۇشى كېرەك.

ئىككىنچى پاراگراف كېسىم سوتىنىڭ ئۇيۇشتۇرۇلۇشى

30 - ماددا كېسىم سوتى ئۈچ كېسىمچىدىن ياكى بىر كېسىمچىدىن تەركىب تاپسا بولىدۇ. ئۈچ كېسىمچىدىن تەركىب تاپقانلىرىدا باش كېسىمچى قويۇلىدۇ.

31 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم سوتىنىڭ ئۈچ كېسىمچىدىن تەركىب تېپىشنى پۈتۈشكەن بولسا، بىردىن كېسىمچىنى ئۆز ئالدىغا تاللايدۇ ياكى كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرىغا بىر كېسىمچىنى بېكىتىپ بېرىشنى ھاۋالە قىلىدۇ. ئۈچىنچى كېسىمچىنى دەۋالاشقۇچىلار بىرلىكتە تاللايدۇ ياكى كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرىغا بېكىتىپ بېرىشنى بىرلىكتە ھاۋالە قىلىدۇ. ئۈچىنچى كېسىمچى باش كېسىمچى بولىدۇ.

دەۋالاشقۇچىلار بىر كېسىمچىدىن كېسىم سوتى ئۈيۇشتۇرۇشنى پۈتۈشكەن بولسا، كېسىمچىنى بىرلىكتە تاللايدۇ ياكى كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرىغا بېكىتىپ بېرىشنى بىرلىكتە ھاۋالە قىلىدۇ.

32 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم قائىدىسىدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە كېسىم سوتىنىڭ ئۈيۇشتۇرۇلۇش شەكلىنى پۈتۈشمىگەن ياكى كېسىمچىنى تاللىمىغان بولسا، كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرى بېكىتىپ بېرىدۇ.

33 - ماددا كېسىم سوتى ئۈيۇشتۇرۇلغاندىن كېيىن، كېسىم ھەيئىتى كېسىم سوتىنىڭ ئۈيۇشتۇرۇلۇش ئەھۋالىنى دەۋالاشقۇچىلارغا يازما ئۇقتۇرۇش قىلىدۇ.

34 - ماددا كېسىمچىلەردىن تۆۋەندىكى ئەھۋاللاردىن بىرى بولغانلىرى چەتلەپ تۇرۇشى شەرت، دەۋالاشقۇچىلارمۇ. ئۇلارنىڭ چەتلەپ تۇرۇشنى ئىلتماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق:

(1) شۇ دېلودىكى دەۋالاشقۇچى بولسا ياكى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ، ۋەكالەتچىلەرنىڭ يېقىن تۇغقىنى بولسا؛

(2) شۇ دېلو بىلەن مەنپەئەت مۇناسىۋىتى بولسا؛

(3) شۇ دېلودىكى دەۋالاشقۇچىلار، ۋەكالەتچىلەر بىلەن باشقا مۇناسىۋىتى بولۇپ، كېسىمنىڭ ئادىل چىقىرىلىشىغا تەسىر يەتكۈزۈش ئېھتىمالى بولسا؛

(4) دەۋالاشقۇچىلار، ۋەكالەتچىلەر بىلەن ئاستىرتتىن كۆرۈشكەن ياكى ئۇلارنىڭ مېھمانداردىن چىلىقىنى، سوۋغىتىنى قوبۇل قىلغان بولسا.

35 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار چەتلەپ تۇرۇشنى ئىلتماس قىلىشتا، ئاساس كۆرسىتىشى، ئىلتماسنى تۆنجى قېتىم رەسمىي قاراپ چىقىشتىن ئىلگىرى سۆزنى كېرەك. چەتلەپ تۇرۇشقا دائىر ئىشلاردىن تۆنجى قېتىم رەسمىي قاراپ چىققاندىن كېيىن خەۋەر تاپقانلار ئاخىرقى قېتىملىق رەسمىي قاراپ چىقىش ئىشى ئايلىشىشتىن ئىلگىرى ئىلتماس قىلسىمۇ بولىدۇ.

36 - ماددا كېسىمچىنىڭ چەتلەپ تۇرۇش - تۇرماسلىقىنى كېسىم ھەيئىتى مۇدىرى بېكىتىدۇ؛ كېسىم ھەيئىتى مۇدىرى كېسىمچىلىكىنى ئۈستىگە ئالغان بولسا، كېسىم ھەيئىتى كوللېكتىپ بېكىتىدۇ.

37 - ماددا كېسىمچى چەتلەپ تۇرۇش ياكى باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلالمىسا، كېسىمچىنى مۇشۇ قانۇندىكى

باھالىسىمۇ بولىدۇ.

دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئىلتماسىغا ياكى كېسىم سوتىنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، باھالاش تارمىقى ئېچىلغان كېسىم سوتىغا باھالىغۇچى قاتناشتۇرۇشى كېرەك. دەۋالاشقۇچىلار كېسىم سوتىنىڭ رۇخسىتى بىلەن باھالىغۇچىغا سوئال قويسا بولىدۇ.

45 - ماددا دەلىل - ئىسپاتلار كېسىم سوتى ئېچىلغاندا كۆرسىتىلىشى كېرەك، دەۋالاشقۇچىلار يۈزلەشتۈرۈلسە بولىدۇ.

46 - ماددا دەلىل - ئىسپاتلارنىڭ يوقلىپ كېتىش ياكى كېيىن ئېلىش تەس بولۇش ئېھتىمالى كۆرۈلسە، دەۋالاشقۇچىلار دەلىل - ئىسپاتلارنى ئامان ساقلاشنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ. دەۋالاشقۇچىلار دەلىل - ئىسپاتلارنى ئامان ساقلاشنى ئىلتماس قىلغاندا، كېسىم ھەيئىتى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئىلتماسىنى شۇ دەلىل - ئىسپات بار جايدىكى ئاساسىي قاتلام خەلق سوت مەھكىمىسىگە تاپشۇرۇشى كېرەك.

47 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم چىقىرىش جەريانىدا مۇنازىرىلىشىشكە ھوقۇقلۇق. مۇنازىرە ئىياغلاشقاندا، باش كېسىمچى ياكى تەنھا كېسىمچى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئاخىرقى پىكرىنى ئېلىشى كېرەك.

48 - ماددا كېسىم سوتى سوت ئېچىش ئەھۋالىدىن خاتىرە قالدۇرۇشى كېرەك. دەۋالاشقۇچىلار ۋە باشقا كېسىم ئىشتىراكچىلىرى خاتىرىدە ئۆز بايانلىرىنىڭ چۈشۈپ قالغان ياكى خاتا يېزىلىپ قالغان جايلىرى بار، دەپ قارىسا، تولۇقلاپ ۋە تۈزىتىپ قويۇشنى ئىلتماس قىلىشقا ھوقۇقلۇق. تولۇقلانمىغان ۋە تۈزىتىلمىگەن بولسا، شۇ ئىلتماسنى خاتىرىلەپ قويۇش كېرەك.

كېسىمچى، خاتىرىلىگۈچى، دەۋالاشقۇچى ۋە باشقا كېسىم ئىشتىراكچىلىرى خاتىرىگە ئىمزا قويۇشى ياكى تامغا بېسىشى لازىم.

49 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېسىم قىلىشنى ئىلتماس قىلغاندىن كېيىن، ئۆزلىرى كېلىشۈالسا بولىدۇ. كېلىشىم ھاسىل قىلغانلىرى كېسىم سوتىغا كېلىشمىگە ئاساسەن قارار چىقىرىشنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ، كېسىم ئىلتماسىنى قايتۇرۇۋالسىمۇ بولىدۇ.

50 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار كېلىشىش كېلىشمى ھاسىل قىلىپ، كېسىم ئىلتماسىنى قايتۇرۇۋالغاندىن كېيىن يېنۈالسا، كېسىم كېلىشمىگە ئاساسەن كېسىم قىلىشنى ئىلتماس قىلسا بولىدۇ.

51 - ماددا كېسىم سوتى قارار چىقىرىشتىن ئىلگىرى ئالدىن مۇرەسسە قىلسا بولىدۇ. دەۋالاشقۇچىلار مۇرەسسەنى خالىسا، كېسىم سوتى مۇرەسسە قىلىشى كېرەك. مۇرەسسە ئۇنۇم بەرمىسە، ۋاقتىدا قارار چىقىرىشى كېرەك.

مۇرەسسە كېلىشمى ھاسىل قىلىنغانلىرىدا، كېسىم سوتى مۇرەسسەنامە تەييارلىشى ياكى كېلىشىم نەتىجىسىگە ئاساسەن قارار تەييارلىشى لازىم. مۇرەسسەنامە بىلەن قارار ئوخشاش قانۇن كۆچكە ئىگە.

52 - ماددا مۇرەسسەنامىگە كېسىم تەلىپى ۋە دەۋالاشقۇچىلارنىڭ كېلىشىم نەتىجىسى ئېنىق يېزىلىشى كېرەك. مۇرەسسەنامە كېسىمچىنىڭ ئىمزاسى قويۇلۇپ، كېسىم ھەيئىتىنىڭ تامغىسى بېسىلىپ، دەۋالاشقۇچى ئىككى تەرەپكە يەتكۈزۈپ بېرىلىدۇ.

مۇرەسسەنامە دەۋالاشقۇچى ئىككى تەرەپ ئىمزا قويۇپ تاپشۇرۇۋالغاندىن كېيىن قانۇن كۈچكە ئىگە بولىدۇ.

دەۋالاشقۇچىلار مۇرەسسەنامىنى ئىمزا قويۇپ تاپشۇرۇۋېلىشتىن ئىلگىرى يېنۈالسا، كېسىم سوتى ۋاقتىدا قارار چىقىرىشى كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى قانۇن ساۋاتلىرىدىن لېكسىيە ئۇيۇشتۇردى

جياڭ زېمىن لېكسىيىگە رياسەتچىلىك قىلدى ھەم رەھبىرىي كادىرلاردىن خەلقنى قانۇن بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىشنى تەلەپ قىلدى

لى پېڭ، چياۋشى، لى رۇيخۇەن، جۇرۇڭجى، خۇجىنتاۋ قاتارلىقلار لېكسىيە ئاڭلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن بېيجىڭدا بۇ يىللىق 2 - قېتىملىق قانۇن بىلىملىرىدىن لېكسىيە ئۇيۇشتۇردى. قانۇن مۇتەخەسسىسلىرى خەلقنى قانۇنىنىڭ خەلقنى مۇناسىۋەتتىكى رولى ھەققىدە لېكسىيە سۆزلىدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن لېكسىيىگە رياسەتچىلىك قىلدى ھەم لېكسىيە ئاخىرلاشقاندا سۆز قىلىپ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: رەھبىرىي كادىرلار، بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك كادىرلار خەلقنى قانۇن بىلىملىرىنى ئۆگىنىشكە ئەھمىيەت بېرىشى، خەلقنى قانۇننى تەتبىقلاش ئىقتىدارىنى تېرىشىپ ئۆستۈرۈشى لازىم. دۆلەتلەر مۇناسىۋىتى ۋە خەلقنى ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا، سىياسەت، ئىقتىساد، پەن - تېخنىكا، مەدەنىيەت ساھەلىرىدىكى بېرىش - كېلىش ۋە ھەمكارلىقنى قانات يايدۇرۇشتا، زومكەرلىككە ۋە زوراۋانلىققا قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە خەلقنى قانۇندىن ئىبارەت بۇ قورالدىن ماھىرلىق بىلەن پايدىلىنىپ، دۆلىتىمىزنىڭ مەنپەئىتىنى ۋە مىللىتىمىزنىڭ ئىززەت-ھۆرمىتىنى قوغدىشىمىز، خەلقنى رادىئو، تېلېۋىزىيە ئىستانسىلىرى ۋە گېزىت-ژۇرناللىرىنىڭ ئىجتىمائىي مەسئۇلىيىتىنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، خەلقنى ھەمكارلىق ۋە كۈرەشلەردە تەشەببۇسكارلىق ھوقۇقىنى چىڭ ئىگىلىشىمىز لازىم.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: پارتىيە 11 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتىنىڭ 3 - ئومۇمىي يىغىنىدىن بۇيان، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ ئىدىيىسىگە ۋە يوليورۇقىغا ئاساسەن، پارتىيىمىز يېڭى ۋەزىيەتتە خەلقنى مۇناسىۋەتنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ فاكتىجەن ۋە پرىنسىپلىرىنى بەلگىلىدى. سىياسەت، ئىقتىساد، دىپلوماتىيە، قانۇن قاتارلىق ۋاستىلەردىن جانلىق پايدىلىنىپ، دىپلوماتىيە خىزمىتىنى پائال قانات يايدۇرۇپ، جۇڭگونىڭ ئامېرىكا، ياپونىيە، روسىيە، ياۋروپا ئەللىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلدى. ئېلىمىزنىڭ تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى كۈچلۈك ئىلگىرى سۈردى. دۆلىتىمىز خەلقنى تەشكىلاتلار ۋە رايون ھەمكارلىقىدا بارغانسېرى مۇھىم رول ئوينىماقتا. بىز يەنە تىنچ سۆھبەت ئۆتكۈزۈش ئۇسۇلىنى ۋە «بىر دۆلەتتە ئىككى خىل تۈزۈم بولۇش» فاكتىجىنىنى قوللىنىش ئارقىلىق، تارىختىن قېپقالغان شياڭگاڭ، ئاۋمېن مەسىلىلىرىنى توغرا بىر تەرەپ قىلدۇق. جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: سىياسەت، ئىقتىساد، مەدەنىيەت، ئەدلىيە قاتارلىق خىزمەتلەر بىلەن شۇغۇللىنىدىغان يولداشلار خەلقنى قانۇن ساۋاتلىرىنى ئۆگىنىشى كېرەك. بەزى جايلاردىكى كادىرلار خەلقنى قانۇن ساۋاتى بولمىغانلىقى ئۈچۈن، ئەمەلىي خىزمەتتە خېلى زىيان تارتتى. بۇ ساۋاقنى ئەينەك قىلىشىمىز كېرەك. بۇنىڭ ئۈسۈلى ئۆگىنىشنى كۈچەيتىپ، خەلقنى قانۇندا بەلگىلەنگەن تۈپ پرىنسىپلارنى، ئومۇمىي ئادەتنى ۋە تەرەققىيات يۆزلىنىشىنى چوڭقۇر ئىگىلەشتىن ئىبارەت.

جياڭ زېمىن تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بىز خەلقنى قانۇن، نىزامغا ئەمەل قىلىشىمىز ۋە ئۇنى قوغدىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن بىللە، دۇنيا ئەللىرى خەلقلىرى بىلەن بىرلىكتە خەلقنى قانۇننى مۇكەممەللەشتۈرۈش ۋە راۋاجلاندۇرۇش ئۈچۈن داۋاملىق تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، خەلقنى قانۇنىنىڭ مۇقىم، ئادىل ۋە مۇۋاپىق خەلقنى سىياسىي، ئىقتىسادىي يېڭى تەرتىپ ئورنىتىشقا پايدىلىق تەرەپكە قاراپ ئىلگىرىلىشىگە تۈرتكە بولۇشىمىز لازىم. بۇ بىزنىڭ ئۆتەشكە تېگىشلىك خەلقنى مەسئۇلىيىتىمىز.

(بېشى 1 - بەتتە)

خەجلىنىدىكەن. ئەڭ تۆۋەن بولغاندىمۇ 20 مىڭ يۈەن خەجلىنىدىكەن. ھەر مىللەت ئامما سى بۇنداق كۆپ چىقىمدىن قانتىق زارلانماقتا ۋە قايغۇرماقتا. شەھەر، بازارلاردا تۇرۇۋاتقان ئىشلار ئىچىدە بىساتلىرىنى سېتىش، قەرزگە بوغۇلۇش ئەھۋالى كۆرۈلگەن. يېزا-قىشلاقلاردا بىر تۇرۇ قىلىش بىلەنلا نامراتلىشىپ كېتىش ئەھۋالى كۆرۈلگەن. تېخىمۇ ئېغىر شۇكى، بەزى ناھىيىلەردە تويدا يوشۇرۇن قېچىپ كەتكەن.

4. نۇرغۇن رەھبىرىي كادىر ھەشەمەتلىك تويغا قىلىش، ئىسراپچىلىق قىلىش مەسلىسىنى ئۆز مەيلىگە قويۇپ بېرىۋاتىدۇ. بەزى رەھبىرىي كادىرلار تويغا مۇراسىمىنى ھەشەمەتلىك ئۆتكۈزۈۋاتىدۇ، ھەتتا بىر-بىرى بىلەن بەسلىشىۋاتىدۇ، بەزىلىرى تويغا قىلىش ئارقىلىق ھوقۇق-پۇل سودىسى قىلىۋاتىدۇ، ھارام بايلىققا ئىگە بولۇۋاتىدۇ. بۇنىڭغا كادىرلار ۋە مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇشنى، ھەممەيلەن ھەرىكەتكە كېلىپ، بۇ ئىجتىمائىي يامان ئادەتنى ئۆزگەرتىشنى تەشەببۇس قىلىشى كېرەك. بۇنىڭدا ئالدى بىلەن كادىرلار ئۆزى ئۈلگە بولۇشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ھەشەمەتلىك تويغا قىلىش، ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئاساسلىق ئادەمى بولماسلىقى، ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىش ئادىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنى توسۇپ، ئۆزگەرتىپ، ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنى توسۇپ، ئۆزگەرتىپ، ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنى توسۇپ، ئۆزگەرتىپ، ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك.

(بېشى 1 - بەتتە)

مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىنىنىڭ روھىغا تامامەن خىلاپ، يېڭى يىل، باھار بايرىمى تويى-تۆكۈنىنىڭ تازا ئاۋات مەۋسۇمى، بۇ مەۋسۇم كىشىلىش ئالدىدا تۇرىدۇ. بىز ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ۋە كادىرلار، ئاممىنىڭ ھەشەمەتلىك تويى قىلىش شامىلىنى توسۇشنى سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى چوڭ ئىش سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇشنى، ھەممەيلەن ھەرىكەتكە كېلىپ، بۇ ئىجتىمائىي ئىسراپچىلىق ئادىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنىڭ ئالدىنى ئېلىشى كېرەك. ئۇلار ئۆزى ئىسراپچىلىق قىلىشنى توسۇپ، ئۆزگەرتىپ،

شۆکی، بەزی ناهیلەردە تویدا سوقۇشۇش، قاتللىق قوراللىرىنى ئىشقا سېلىپ قانلىق ۋەقە پەيدا قىلىشتەك ئەھۋاللارمۇ يۈز بەرگەن. بەزى قىز-يىگىتلەر مۇرەككەپ قائىدە- يوسۇن ۋە كۆپ چىقمىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، بولۇۋاتىدۇ. بۇنىڭغا كادىرلار ۋە ئاممىنىڭ ئىنكاسى بەك كۈچلۈك.

بىز شۇنداق قارايمىزكى، ھەشەمەتلىك توي قىلىش پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنى ۋە ئاپتونوم رايونلۇق

ئاساسىي يوللۇق ئورنىنى مۇستەھكەملىدى ۋە كۆچەيتتى.1995-يىلى پۈتۈن سىستېمىنىڭ تاۋار سېتىۋېلىش-سېتىش سوممىسى 24 مىليارد 726 مىليون يۈەنگە يېتىپ 1993-يىلدىكىدىن 38.8 ھەسسە ئاشتى. 1983-يىلدىن 1995-يىلغىچە بولغان ئون نەچچە يىلدا پۈتۈن سىستېما بويىچە

مەسئۇلات تۇرى بويىچە 405 ئىشلەپچىقىرىش،پىششىقلاش كارخانىسى بارلىققا كەلدى. بۇ كارخانىلارنىڭ يىللىق باج-پايدىسى 100 مىليون يۈەنگە يېتىدۇ.

- ئىقتىسادىي ئەھمىيەتى زور دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشىغا تۆھپە

بولسا.

خەلق سوت مەھكىمىسى كېڭەشمە سوت ئۈيۈشتۇرۇپ ئالدىنقى تارماقتا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى بارلىقىنى ئەمەلىيلەشتۇرگەن قارارلارنى كېسىم ئارقىلىق كۆچتىن قالدۇرۇشى لازىم.

خەلق سوت مەھكىمىسى جامائەت مەنپەئىتىگە خىلاپ دەپ بېكىتكەن قارارنى كېسىم ئارقىلىق كۆچتىن قالدۇرۇشى كېرەك.

59 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇش ھەققىدىكى ئىلتىماسنى قارارنى تاپشۇرۇۋالغان كۈندىن باشلاپ ئالتە ئاي ئىچىدە سۈنۈشى كېرەك.

60 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇش ھەققىدىكى ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ ئىككى ئاي ئىچىدە كۆچتىن قالدۇرۇش ياكى ئىلتىماسنى رەت قىلىش ھەققىدە كېسىم چىقرىشى كېرەك.

61 - ماددا خەلق سوت مەھكىمىسى قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇش ھەققىدىكى ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغاندىن كېيىن، كېسىم سوتى قايتىدىن كېسىم چىقرىشى كېرەك دەپ قارىسا، كېسىم سوتىغا بەلگىلىك مۆھلەت ئىچىدە قايتىدىن كېسىم چىقرىش ھەققىدە ئۇقتۇرۇش قىلىدۇ ھەمدە كۆچتىن قالدۇرۇش تەرتىپىنى توختىتىش ھەققىدە كېسىم چىقىرىدۇ. كېسىم سوتى قايتىدىن كېسىم چىقرىشنى رەت قىلسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كۆچتىن قالدۇرۇش تەرتىپىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەققىدە كېسىم چىقرىشى كېرەك.

ئالتىنچى باب ئىجرا قىلىش

62 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار قارارنى ئىجرا قىلىشى لازىم. دەۋالاشقۇچى بىر تەرەپ قارارنى ئىجرا قىلمىسا، يەنە بىر تەرەپ ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىدىكى ئالاقدار بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن، خەلق سوت مەھكىمىسىگە ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى ئىلتىماس قىلسا بولىدۇ. ئىلتىماسنى قوبۇل قىلغان خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشى كېرەك.

63 - ماددا ئىلتىماس قىلىنغۇچى قارارنى ھەق تەلەپ دەۋا قانۇننىڭ 217 - ماددىسىنىڭ 2 - تارمىقىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى بارلىقىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى ئوتتۇرىغا قويسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كېڭەشمە سوت ئۈيۈشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن كېيىن ئىجرا قىلماسلىق ھەققىدە كېسىم چىقىرىدۇ.

64 - ماددا دەۋالاشقۇچى بىر تەرەپ قارارنى ئىجرا قىلىشنى، يەنە بىر تەرەپ قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇشنى ئىلتىماس قىلغان بولسا، خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرانى توختىتىپ تۇرۇش ھەققىدە كېسىم چىقرىشى كېرەك.

خەلق سوت مەھكىمىسى كېسىم ئارقىلىق قارارنى كۆچتىن قالدۇرغانلىرىدا، ئىجرانى توختىتۇېتىش ھەققىدە كېسىم چىقرىشى كېرەك. قارارنى كۆچتىن قالدۇرۇش ئىلتىماسى كېسىم ئارقىلىق رەت قىلىنغانلىرىدا، خەلق سوت مەھكىمىسى ئىجرانى ئەسلىگە كەلتۈرۈش ھەققىدە كېسىم چىقرىشى لازىم.

يەتتىنچى باب چېتىشلىق كېسىمگە دائىر ئالاھىدە بەلگىلىمە

65 - ماددا چەتكە چېتىشلىق ئىقتىساد - سودا، تىرانسپورت ۋە دېڭىز ئىشلىرىغا دائىر ماجىرالار ئۈستىدىن كېسىم چىقرىشقا مۇشۇ بابتىكى بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ. بۇ بابتا بەلگىلەنمىگەنلىرىگە مۇشۇ قانۇندىكى باشقا ئالاقدار بەلگىلىمىلەر تەتبىقلىنىدۇ.

66 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتىنى جۈڭگو خەلقئارا سودا جەمئىيىتى تەسىس قىلسا بولىدۇ.

چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتى بىر مۇدىر، بىر قانچە مۇئاۋىن مۇدىر ۋە بىر قانچە ئەزادىن تەركىب تاپىدۇ.

چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتىنىڭ مۇدىرى، مۇئاۋىن مۇدىرلىرى ۋە ئەزالىرىنى جۈڭگو خەلقئارا سودا جەمئىيىتى تەكلىپ قىلسا بولىدۇ.

67 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتى قانۇن، ئىقتىساد- سودا، پەن - تېخنىكا قاتارلىق مەخسۇس بىلىمى بولغان چەت ئەل تەۋەلىكىدىكى ئەربابلارنى كېسىمچىلىككە تەكلىپ قىلسا بولىدۇ.

68 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىمدىكى دەۋالاشقۇچىلار دەلىل-ئىسپاتلارنى ئامان ساقلاشنى ئىلتىماس قىلسا، چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتى دەۋالاشقۇچىلارنىڭ ئىلتىماسنى شۇ دەلىل - ئىسپات بار جايىدىكى ئوتتۇرا خەلق سوت مەھكىمىسىگە تاپشۇرۇپ بېرىشى كېرەك.

69 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىم كوللېگىيىسى رەسمىي قاراپ چىقىش ئەھۋالىنى خاتىرىلەپ قويسا ياكى خاتىرىنىڭ مۇھىم نوقتىسىنى تەييارلىسا بولىدۇ، ئۇنىڭغا دەۋالاشقۇچىلار ۋە باشقا كېسىم ئىشتىراكچىلىرى ئىمزا قويسا ياكى تامغا باسسا بولىدۇ.

70 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار چەتكە چېتىشلىق كېسىم قارارىدا ھەق تەلەپ دەۋا قانۇننىڭ 260 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى بارلىقىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى ئوتتۇرىغا قويسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كېڭەشمە سوت ئۈيۈشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن كېيىن، كۆچتىن قالدۇرۇش ھەققىدە كېسىم چىقرىدۇ.

71 - ماددا ئىلتىماس قىلىنغۇچى چەتكە چېتىشلىق كېسىم قارارىدا ھەق تەلەپ دەۋا قانۇننىڭ 260 - ماددىسىنىڭ 1 - تارمىقىدا بەلگىلەنگەن ئەھۋاللاردىن بىرى بارلىقىنى ئىسپاتلايدىغان دەلىل - ئىسپاتلارنى ئوتتۇرىغا قويسا، خەلق سوت مەھكىمىسى كېڭەشمە سوت ئۈيۈشتۇرۇپ، تەكشۈرۈپ ئەمەلىيلەشتۈرگەندىن كېيىن، ئىجرا قىلماسلىق ھەققىدە كېسىم چىقرىدۇ.

72 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىم ھەيئىتىنىڭ قانۇن كۆچىگە ئىگە كېسىم قارارلىرىدىن دەۋالاشقۇچىلار ئىجرا قىلىشنى ئىلتىماس قىلغانلىرىدا، ئىجرا قىلىنغۇچى ياكى ئۈلارنىڭ مال - مۈلكى جۈملىدىن خەلق جۇمھۇرىيىتى تەۋەسىدە بولمىسا، دەۋالاشقۇچىلار باشقۇرۇش تەۋەلىكى ھوقۇقىغا ئىگە چەت ئەل سوت مەھكىمىسىگە ئىتىراپ قىلىش ۋە ئىجرا قىلدۇرۇپ بېرىشنى بۇيرۇستە ئىلتىماس قىلىشى كېرەك.

73 - ماددا چەتكە چېتىشلىق كېسىم قائىدىسىنى جۈڭگو خەلقئارا سودا جەمئىيىتى مۇشۇ قانۇن ۋە ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىدىكى ئالاقدار بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن تۈزۈپ چىقسا بولىدۇ.

سەككىزىنچى باب قوشۇمچە پرىنسىپ

74 - ماددا قانۇندا كېسىم ۋاقىت چېكى ھەققىدە بەلگىلىمە بولغانلىرىغا شۇ بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ. قانۇندا كېسىم ۋاقىت چېكى ھەققىدە بەلگىلىمە بولمىغانلىرىغا دەۋا ۋاقىت چېكى ھەققىدىكى بەلگىلىمە تەتبىقلىنىدۇ.

75 - ماددا جۈڭگو كېسىمچىلەر جەمئىيىتى كېسىم قائىدىسىنى تۈزۈپ چىقىشتىن ئىلگىرى، كېسىم ھەيئىتى مۇشۇ قانۇن ۋە ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىدىكى ئالاقدار بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن، كېسىم ۋاقىتلىق قائىدىسى تۈزۈپ چىقسا بولىدۇ.

76 - ماددا دەۋالاشقۇچىلار بەلگىلىمە بويىچە كېسىم ھەققى تاپشۇرۇشى كېرەك.

كېسىم ھەققى ئېلىش چارىسىنى باھا باشقۇرۇش تارمىقىغا تەستىقلىتىش كېرەك.

77 - ماددا ئەمگەك تالاش - تارتىشى ۋە يېزا كوللېكتىپ ئىقتىسادىي تەشكىلاتلىرىنىڭ ئىچكى قىسمىدىكى يېزا ئىگىلىك ھۆددىگەرلىك توختامى ماجىراسىنى كېسىم قىلىش ئىشى ئايرىم بەلگىلىنىدۇ.

78 - ماددا بۇ قانۇن يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى تۈزۈپ چىقىلغان كېسىمگە ئالاقدار بەلگىلىمىلەردىن مۇشۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىلەرگە زىت كېلىدىغانلىرىدا مۇشۇ قانۇن ئۈلچەم قىلىنىدۇ.

79 - ماددا بۇ قانۇن يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى بۇ ۋاستە قارا شلىق شەھەرلىك، ئۆلكىلىك، ئاپتونوم رايونلۇق خەلق سوت مەھكىمىسى تۈرۈشلۇق جايدىكى شەھەر ۋە رايونى بار باشقا شەھەرلەردە تەسىس قىلىنغان كېسىم ئاپپاراتلىرىنى مۇشۇ قانۇندىكى ئالاقدار بەلگىلىمىلەرگە بىنائەن قايتا قۇرۇش كېرەك؛ قايتا قۇرۇلمىغانلىرى مۇشۇ قانۇن يولغا قويۇلغان كۈندىن باشلاپ بىر يىل توشقاندا ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ.

بۇ قانۇندىكى بەلگىلىمىگە ئۇيغۇن كەلمەيدىغان، بۇ قانۇن يولغا قويۇلۇشتىن ئىلگىرى قۇرۇلغان باشقا كېسىم ئاپپاراتلىرى مۇشۇ قانۇن يولغا قويۇلغان كۈندىن باشلاپ ئەمەلدىن قالدۇرۇلىدۇ.

80 - ماددا بۇ قانۇن 1995 - يىل 9 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن باشلاپ يولغا قويۇلىدۇ.

گۇاڭدۇڭدا قالايمقان هەق ئېلىش ئۇنۇملۇك چەكلەندى

1995 - يىلى 11 - ئايدىن 1996 - يىلى 1 - ئاينچە گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك قان ئامبىرى قان بەرگۈچىلەرگە بېرىلىدىغان ئوزۇقلۇق خىراجىتىنى ئۆز مەيلىچە تۆتۈپ قېلىپ، 3 مىليون 888 مىڭ 43 يۈەن قانۇنسىز كىرىم قىلغان. گۇاڭجۇ لۇەن رايونلۇق جامائەت گۇۋاھلىقى ئورنى شياڭگاڭلىق سودىگەر خۇاڭ خۇيچۇڭغا ئۆي ھەدىيە قىلىش رەسمىيىتى بېجىرىپ بېرىپ، ئۇنىڭدىن 14 مىڭ 500 يۈەن ئارتۇق ھەق ئالغان.

گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىدە چوشقا باققان دېھقانلاردىن 15 خىلدىن كۆپ باج ئېلىنغان، چوشقا بېشىغا 100 نەچچە يۈەندىن باج توغرا كەلگەن.

شېنجېن باۋئەن رايونى لوگىچىك پەيچۇسوسنىڭ باشلىقى بەلگىلىمىگە خىلاپ ھالدا ئالغان ھەق 5 مىليون يۈەنگە يەتكەن. ئەھۋال مۇشۇنداق ئېغىر بولغاچقا، قالايمقانچىلىقنى تۈزەش ۋەزىپىسىنى تەقەززاسى بولۇپ قالغان.

1995 - يىلى 10 - ئاينىڭ 27 - كۈنى گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ باشلىقى جۇ سېنلىن تېلېۋىزوردا: ھازىردىن باشلاپ ۋاقىت، كۈچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ ئۆلكە بويىچە قالايمقان ھەق ئېلىشنى كەڭ كۆلەمدە چەكلەش ھەرىكىتى ئېلىپ بېرىلىدۇ! دەپ جاكارلىدى.

1995 - يىلى 12 - ئايدا دوگۆمن شەھەرلىك خەلق ھۆكۈمىتى ھەق ئېلىنىدىغان تۈردىن 51نى ئەمەلدىن قالدۇردى.

شېنجېن شەھەرىدىكى پوچتا - تېلېگراف تارماقلىرى نۇرغۇن يىللاردىن بۇيان تۆتۈپ قالغان ئابونتلارنىڭ ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون بېرىش ئۈچۈن ئالدىن تاپشۇرغان 110 مليون يۈەن پۇلنى قايتۇردى. شەنتۇ شەھىرى تەدبىر قوللىنىپ توك ھەققىنى تەرتىپكە سېلىپ، دېھقانلار يىلىغا تۆلەيدىغان 100 مىڭ يۈەن ئۆپچۆرىسىدىكى ھەقنى ئازايتتى.

شېنجېن شەھەرىنىڭ باشلىقى لى زېمىن كۆپ قېتىم: «كىم قالايمقان ھەق ئالىدىكەن، شۇنىڭ ۋەزىپىسى ئېلىپ تاشلىنىدۇ» دېدى.

گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسى قالايمقان ھەق ئېلىشنى تۈزەشتە يۈمشاق قوللۇق قىلماي، قارا قوللارنى كېسىپ تاشلاشقا بەل باغلىدى.

ئاچ كۆزلۈك قىلىپ ھارامدىن تاپقان مال- مۈلۈكنى بۇزۇپ- چېچىپ جىنايەت يولىغاماڭغان پەيچۇسو باشلىقىغا ئۆلۈم جازاسى بەردى. گۇاڭدۇڭ ئۆلكىلىك قان ئامبىرىغا قانۇنسىز تاپاۋەتنىي قايتۇرغۇزغاندىن سىرت 298 مىڭ 620 يۈەن جەرىمانە قويىدى ھەم بۇاستە مەسئۇل كىشىگە مەمۇرىي چارە كۆردى.

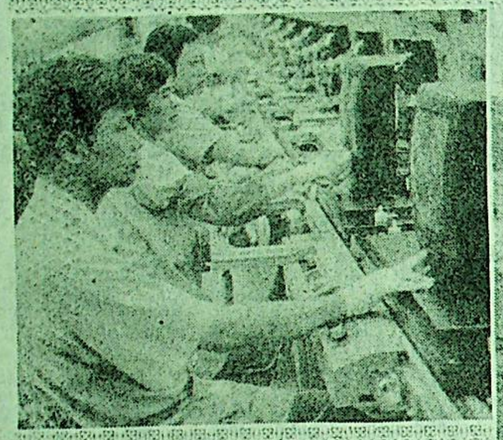
ستاتىستىكىغا قارىغاندا، ئۆلكە بويىچە قالايمقان ھەق ئالغان باشقارما دەرىجىلىكتىن يۇقىرى 105 ئادەمگە پارتىيە ئىنتىزامى ۋە مەمۇرىي ئىنتىزام بويىچە چارە كۆرۈلگەن. ئۇلاردىن ئالتىسىگە پارتىيە ئېچىدە ئاگاھلاندۇرۇش، قاتتىق ئاگاھلاندۇرۇش جازاسى بېرىلگەن. ئالتىسىنىڭ مەمۇرىي ۋەزىپىسى ئېلىپ تاشلانغان. قالايمقان ھەق ئېلىشنى تۈزەش ئېلىپ بېرىلغان توققۇز ئايدا خېلى زور نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلگەن. بۇ يىل 7 - ئايغىچىلا ئۆلكە بويىچە ھەق ئېلىنىدىغان تۇرلەردىن 3013ى ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان ياكى تۈزىتىلگەن. شۇ بويىچە بولغاندا كارخانا ۋە ئاممىنىڭ يۈكى 1 مىليارد 270 مىڭ يۈەن يېنىكلەيدۇ.

(«جۇڭگو ئىقتىساد يېتەكچىسى گېزىتى»دىن)

قەدىمكى شۇنداقلا زامانىۋى شەھەر سۇجۇ

سۇجۇ قەدىمكى باغچىلىرى بىلەن ئېلىمىز ۋە چەت ئەللەرگە داڭلىق بولۇپلا قالماي، يەنە ئەۋلادتىن ئەۋلادقا داۋاملىشىپ كېلىۋاتقان قول ھۈنەر سەنئەت بۇيۇملىرى بىلەن دۇنيادا مەشھۇر. ئېلىمىزدە داڭلىق سۇجۇ كەشتىسىنىڭ بىر تۈرى بولغان قوش يۈزلۈك كەشتىنىڭ گۈل نۇسخىلىرى نەپىس، چىرايلىق بولۇپ، دۇنيا كەشتىچىلىكىدە ئۇنىڭ ئالدىغا ئۆتىدىغىنى يوق.

قەدىمكى شۇنداقلا زامانىۋى بۇ شەھەردە قەدىمكى تۈس بىلەن زامانىۋى پۇراق بىر - بىرىگە سىڭىشىپ كەتكەن بولۇپ، شەھەرگە ئۆزگىچە تۈس بېرىپ تۇرىدۇ.

سۈرەتتە: دۆلەت دەرىجىلىك سايامەت - دەم ئېلىش ئورنى تەيخۇ كۆلى.

سۈرەتتە: سۇجۇ يېڭى رايونىدىكى فىلىپىس شىركىتىنىڭ رەڭلىك تېلېۋىزور ئىشلەش سېخى.

(«بۇگۈنكى جۇڭگو» ژۇرنىلىدىن)

ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق ئامېرىكىنىڭ شتات باشلىقى بولدى

چېن ۋېيچېك

11 - ئاينىڭ 5 - كۈنى كلىنتون ئامېرىكىنىڭ زۇڭتۇڭ سايلىمى رىقابىتىدە يەنە غەلبە قازانغان كۈن بولۇپ، دەل بۇ كۈندە لۇجياخۇي ئامېرىكا ۋاشىنگتون شتاتىنىڭ باشلىقلىقىغا سايلاندى، شۇنىڭ بىلەن ئامېرىكا تارىخىدا ئامېرىكا تەۋەلىكىدىكى جۇڭگولۇق، شۇنداقلا ئاسىيالىقلارنىڭ ئەۋلادى تۇنجى شتات باشلىقى بولۇپ قالدى.

لۇجياخۇي 1950 - يىلى بىر جۇڭگولۇق كۆچمەن ئائىلىسىدە تۇغۇلغان. ئۇنىڭ يۇرتى- گۇاڭدۇڭ ئۆلكىسىنىڭ تەيشەن رايونى. ئۇنىڭ بوۋىسى ئامېرىكىغا كۆچمەن بولۇپ بېرىپ، ۋاشىنگتوننىڭ ئولىمپىيە شەھىرىدە ئىشچى بولغان، دادىسى ياش ۋاقتىدا 2 - دۇنيا ئۇرۇشىغا قاتناشقان، ئۇرۇشتىن كېيىن ئاشخانا ئاچقان ۋە ئۇششاق تىجارەت قىلغان. لۇ جياخۇينىڭ بالىلىق ۋاقتى ھۆكۈمەت 2 - دۇنيا ئۇرۇشىغا قاتنىشىپ ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەر ئۈچۈن ئېلىپ بارغان ئىجتىمائىي ياردەم پائالىيەتلىرىنى كۆرۈپ ئۆسكەن. ئۇ 1981 - يىلى ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى بىر نىكاھلىق بولۇپ، مەجەزى كېلىشىمچان، ئاجرىشىپ كەتكەن. ئۇ شۇنىڭدىن كېيىنكى ئون نەچچە يىلدا تەنھا ئۆتۈپ، بالىلىقىنى خىزمەتكە بېغىشلىغان. ئۇ 1994 - يىلى سىئاتو 5 - تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ مۇخبىرى لى مېڭ بىلەن توي قىلغان. شۇ چاغدا ئۇلار ئىككىلىسى جامائەتكە تونۇلغان شەخسلەردىن بولغاچقا، ئۇلارنىڭ نىكاھ ئىشى ۋاشىنگتون شتاتىدا زىلزىلە پەيدا قىلغان. لۇجياخۇي لى مېڭغا توي قىلىش تەلىپىنى قويۇش ئۈچۈن تۇنجى تىك ئۇچار ئايروپىلاندا لى مېڭ ئائىلىسىنىڭ ھاۋا بوشلۇقىغا كېلىپ، «لى مېڭ، سىزنى سۆيىمەن» دېگەن خەت يېزىلغان پىلاكاتنى چۇشۇرگەن، بۇ بىر مەھەل لەتىپىگە ئايلانغان.

ئۇ 1981 - يىلى ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى كۆپەيتىپ، ئالىي تېخنىكۇم مەكتەپلىرىنىڭ ئوقۇغۇچى قوبۇل قىلىش سانىنى كۆپەيتىپ، ئوقۇغۇچىلارغا بېرىلىدىغان قەرز پۇل مىقدارىنى كۆپەيتىپ، زوراۋان جىنايەتچىلەرنى ئېغىرلاشتۇرۇش قانۇنلىرىنى جازالاش قانۇنلىرىنى تۈزۈپ، شتات بويىچە 1991 - يىلىدىكى مەشھۇر پائالىيەتچى بولۇپ باھالانغان. 1993 - يىلى% 54 بېلەتكە ئېرىشىپ كىلىنتوننىڭ ھاكىمىيەتنى بولۇپ، جۇڭگولۇقلار ئەۋلادىدىن ھاكىم بولماسلىق تارىخىغا خاتىمە بەرگەن، شۇنداقلا كېيىنكى ئىشلىرىغا تەجرىبە توپلىغان. ئۇ پارتىيە ھالقىپ ھەمكارلىشىش شوئارىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ئۆزى دېموكراتلار پارتىيىسىدىن بولسىمۇ، جۇمھۇرىيەتچىلەر پارتىيىسىنىڭ قوللىشىغا ئېرىشىپ، بىر مۇنچە قانۇنلارنىڭ ئوگۇشلۇق ماقۇللىنىشىغا شارائىت يارىتىپ بەردى.

ئۇ 1996 - يىلى 2 - ئاينىڭ 11 - كۈنى تەشەببۇس قىلىپ، سايلىغۇچىلارنى جەلپ قىلغان.

ئۇ سايلام رىقابىتى داۋامىدا ئالدى بىلەن مائارىپنىڭ مۇھىم ئىكەنلىكىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، مائارىپ تۈزۈمىنى ياخشىلاپ، ئوقۇتۇش سۈپىتىنى ئۆستۈرىدىغانلىقىنى، ھەر خىل قاتلام ۋە ياشتىكى شتات پۇقرالىرىنى مائارىپ تەربىيىسىدىن بەھرىمەن قىلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ جىنايەتچىلەرگە زەربە بېرىپ، رايونلارنىڭ جەمئىيەت ئامانلىقىنى ۋە ئائىلىلەرنىڭ بىخەتەرلىكىنى قوغداش لازىملىقىنى ئوتتۇرىغا قويدى. ئۇ ياش - ئۆسمۈر جىنايەتچىلەرنىڭ كۆپىيىپ كېتىۋاتقانلىقىدىن ئەنسىرەپ، ئۇلارنى دەرھال جازالاشنى، تۈرمىدىن بالدۇر چىقىرىۋەتمەسلىكنى، قانۇنىنىڭ ئادىللىقىنى قوغداشنى تەشەببۇس قىلدى. ئۇ تەيۋەن بوغۇزىنىڭ ئىككى قىرغىقىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ۋاشىنگتون شتاتىنىڭ سودا شېرىكى دەپ ھېسابلىدى. ئۇزۇنمۇ شتات باشلىقى بولغاندىن كېيىن جۇڭگو بىلەن سودا، مەدەنىيەت ئالاقىسىنى كۈچەيتىشكە ئالاھىدە كۈچ چىقارغان.

نەچچە يۈز مىڭ يۈەن قىممەتلىدىكى پۇل ۋە نەرسىلەرنى ئوغرىلىغان ئائىلە خىزمەتچىسى ئايرودرومدا قولغا چۈشتى

11 - ئاينىڭ 10 - كۈنى چۈشتىن كېيىن بېيجىڭ ۋاقتى سائەت بەشتىن بەش مىنۇت ئۆتكەندە پايتەخت ئايرودرومى باش دېجورنىلىك بۆلۈمىنىڭ ئىشكى ئەنسىز چېكىلىپ، بىرەيلەن ئۆگسۈلى يوق ھالدا كىرىپ كەلدى ۋە:

- ماڭا ياردەم قىلىڭلار، ئۆيۈمگە ئوغرى كىرىپتۇ، نەچچە يۈز مىڭ يۇەنلىك مال - مۈلكىم يوق تۇرىدۇ، دېدى.

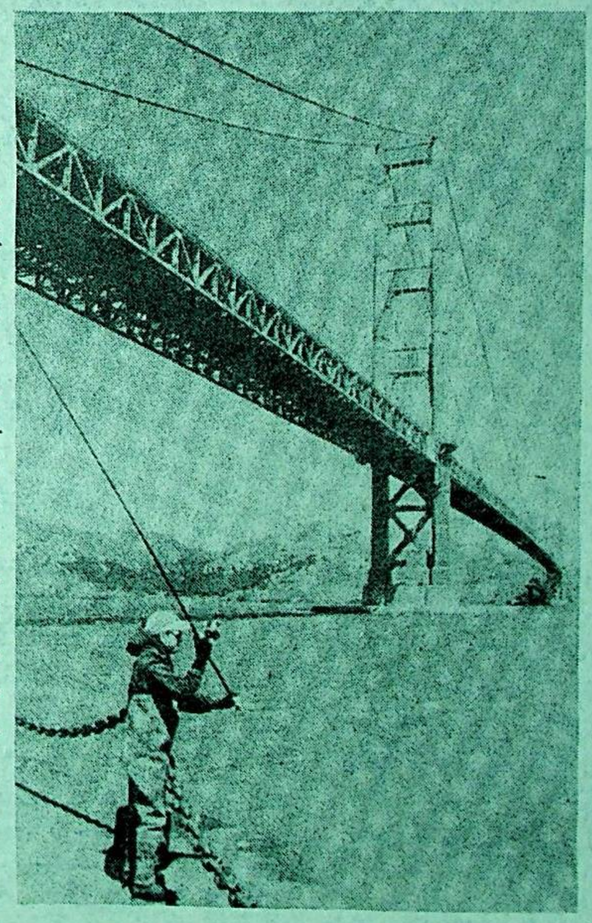
بىخەتەرلىك پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۆشيەن كىرگەن كىشىنى ئولتۇرغۇزۇپ نېمە ئەھۋال بولغانلىقىنى سورىدى. كىرگەن كىشى ئۆزى ۋە ئايالىنىڭ ئەتتىگەندە ئىشقا كەتكەنلىكىنى، ئائىلە خىزمەتچىسىنىڭ ئۆيدە يالغۇز قالغانلىقىنى، چۈشتە قاتارلىق پۇل ۋە نەرسە - كېرەكلەرنىڭ يوقالغانلىقىنى، ئەھۋالنى ج خ ئورگىنىغا مەلۇم قىلغانلىقىنى، ج خ خادىملىرى تەھلىل قىلىپ، ئائىلە خىزمەتچىسىنىڭ مال - مۈلۈكىنى ئوغرىلاپ، گۇاڭجۇدىكى ئاچىسىنىڭ قېشىغا كېتىش ئېھتىمالى بارلىقىنى ئېيتقانلىقىنى، شۇڭا ئۆزىنىڭ ئايرودرومغا ياردەم سوراپ كەلگەنلىكىنى ئېيتتى.

بىخەتەرلىك پونكىتىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى شۆشيەن دەرھال باش كونترول بۆلۈمىگە تېلېفون بېرىپ، ئائىلە خىزمەتچىسىنىڭ شۇ كۈنى چۈشتىن كېيىن بېيجىڭدىن گۇاڭجۇغا ئۇچىدىغان يولۇچىلار ئايروپىلاندا گۇاڭجۇغا

قاتناشقان، تۇرۇشتىن كېيىن ناشخانا ئاچقان ۋە تۇشاق تىجارەت قىلغان. لۇ جياخۇينىڭ باللىق ۋاقتى ھۆكۈمەت 2 - دۇنيا ئۇرۇشىغا قاتنىشىپ ھەربىي سەپتىن چېكىنگەنلەر ئۈچۈن سالغان تۇرالغۇ رايوندا ئۆتكەن، ئۇ ۋە ئۇنىڭ ئاكا - ئۇكا، ئاچا - سىڭىللىرى دادىسىنىڭ ئاشخانىسىدا ئىشلىگەن، دادىسى ئۇلارغا تەربىيە بەرگەن. 1972 - يىلى لۇجياخۇي يېرو ئۇنىۋېرسىتېتىنى پۈتتۈرگەندىن كېيىن بوستون ئۇنىۋېرسىتېتىنىڭ قانۇنچىلىق كەسپىدە ئوقۇغان. شۇنىڭدىن كېيىن ھۆكۈمەت ئورگانىغا كىرىپ، ۋاشىنگتون شتاتىنىڭ يارەمچى باش تەپتىشى بولغان.

لۇجياخۇينىڭ ئائىلىسىدە ئاكا - ئۇكا، ئاچا-سىڭىل بەش بالا بولۇپ، لۇ جياخۇي باللارنىڭ ئىككىنچىسى. ئۇ ئائىلىدە تەيشەن تەلەپپۇزىدا ۋە ئېنگلىزچە سۆزلەيدۇ. ئۇنىڭ ئائىلىسىدە-كىلەرنىڭ ئىمكان قەدەر جۇڭگولۇقلار بىلەن توي قىلىش ئەنئەنىسى بار. بەش بالا ئىچىدە بىر سىڭلىسى ياپونىيەلىككە ياتلىق بولغاندىن باشقا قالغانلىرىنىڭ ھەممىسى جۇڭگولۇقلار بىلەن توي قىلغان. لۇجياخۇي ياش چېغىدا

ئۇ 1981 - يىلى ھۆكۈمەت ئەمەلدارلىرى سايلىمىغا قاتنىشىپ، ۋاشىنگتون شتاتىدا 11 يىل ئاۋام پالاتا ئەزاسى بولغان. بۇ جەريانىدا بەش يىل خام چوت كومىتېتىنىڭ رەئىسى بولغان. ئۇ يەنە ئاسىيالىقلار ئەۋلادى ۋە ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەۋلادلىرىنىڭ ھوقۇق - مەنپەئىتىنى كاپالەتلەندۈرۈش قانۇن لايىھىسىنى زور كۈچ بىلەن قوللاپ، شتاتلىق ھۆكۈمەتتە ئاسىيا - تىنچ ئوكيانلىقلار ئەۋلادلىرى ئىشلىرى كومىتېتى، ئاز سانلىق مىللەتلەر ئەۋلادلىرى ۋە ئايالالارنىڭ ئىگىلىك يارىتىش ئىشلىرى ئىشخانىسى قۇرغان. ئۇ ئەستايىدىللىقى، ماھىرلىقى بىلەن نام چىقارغان. ئۇ گۈرۈھۋازلىق قىلماسلىق ئىستىلىنى جارى قىلدۇرۇپ، باشقىلار بىلەن ئىتتىپاقلىشىپ، مۇرەككەپ، سىياسىي مەنپەئەت تەگمەيدىغان ئىشلارنى قوبۇل قىلىپ ئىشلەپ، ئالاھىدە ئابروي قازانغان. ئۇ شتاتىنىڭ پارلامېنت ئەزاسى بولغان مەزگىلدە ماتارىپ ئىسلاھاتى خراجىتىنى

ئامېرىكىنىڭ سان-فرانسىسكو شەھىردىكى دۇنياغا داڭلىق جىنمېن كۆۋرۈكىنىڭ ئۇزۇنلۇقى 1931 مېتر بولۇپ، پولات تۈۋرۈك ئارىلىقىدىكى كۆۋرۈكنىڭ چات ئارىلىقى 1280 مېتر، كۆۋرۈكنىڭ ئېگىزلىكى 60 مېتر. بۇ كۆۋرۈك 1937 - يىلى سېلىنغان بولۇپ، كۆۋرۈككە 100 نەچچە مىڭ تونا پولات، 35 مىليون 500 مىڭ دوللار سەرپ قىلىنغان.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئېگىزلىكى كۆپ قەۋەتلىك ئىمارەتلەرنى ياساش ئۈچۈن ئاساسىي ماتېرىيال بولغان پولات ئەينى چاغدا ئامېرىكىنىڭ ئىقتىسادىي ئۆسۈشىنى بەلگىلەيدىغان مۇھىم ماتېرىيال ھېسابلىناتتى. ئامېرىكا ئىقتىسادىي ئۆسۈشىنىڭ ئالدىنقى سەپتە بولۇشى بىلەن بىرگە، ئامېرىكا پولات ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىدىمۇ ئالدىنقى سەپتە بولۇپ، ئامېرىكا پولات ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىدە ئۇزاق يىللار ئالدىنقى ئورۇندا تۇرغان. ئامېرىكا 1890 - يىلى 1 مىليون 300 مىڭ تونا پولات ئىشلەپچىقارغان بولسا، 1900 - يىلى 10 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1910 - يىلى 26 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1920 - يىلى 42 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1930 - يىلى 41 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1940 - يىلى 66 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1950 - يىلى 88 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1960 - يىلى 90 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1970 - يىلى 119 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1980 - يىلى 101 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1990 - يىلى 89 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1991 - يىلى 74 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1992 - يىلى 80 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1993 - يىلى 91 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1994 - يىلى 97 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1995 - يىلى 95 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1996 - يىلى 95 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1997 - يىلى 98 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1998 - يىلى 101 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 1999 - يىلى 102 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2000 - يىلى 105 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2001 - يىلى 106 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2002 - يىلى 107 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2003 - يىلى 108 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2004 - يىلى 109 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2005 - يىلى 110 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2006 - يىلى 111 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2007 - يىلى 112 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2008 - يىلى 113 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2009 - يىلى 114 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2010 - يىلى 115 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2011 - يىلى 116 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2012 - يىلى 117 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2013 - يىلى 118 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2014 - يىلى 119 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2015 - يىلى 120 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2016 - يىلى 121 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2017 - يىلى 122 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2018 - يىلى 123 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2019 - يىلى 124 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2020 - يىلى 125 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2021 - يىلى 126 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2022 - يىلى 127 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2023 - يىلى 128 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2024 - يىلى 129 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2025 - يىلى 130 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2026 - يىلى 131 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2027 - يىلى 132 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2028 - يىلى 133 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2029 - يىلى 134 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2030 - يىلى 135 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2031 - يىلى 136 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2032 - يىلى 137 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2033 - يىلى 138 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2034 - يىلى 139 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2035 - يىلى 140 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2036 - يىلى 141 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2037 - يىلى 142 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2038 - يىلى 143 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2039 - يىلى 144 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2040 - يىلى 145 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2041 - يىلى 146 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2042 - يىلى 147 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2043 - يىلى 148 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2044 - يىلى 149 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2045 - يىلى 150 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2046 - يىلى 151 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2047 - يىلى 152 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2048 - يىلى 153 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2049 - يىلى 154 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2050 - يىلى 155 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2051 - يىلى 156 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2052 - يىلى 157 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2053 - يىلى 158 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2054 - يىلى 159 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2055 - يىلى 160 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2056 - يىلى 161 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2057 - يىلى 162 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2058 - يىلى 163 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2059 - يىلى 164 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2060 - يىلى 165 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2061 - يىلى 166 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2062 - يىلى 167 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2063 - يىلى 168 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2064 - يىلى 169 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2065 - يىلى 170 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2066 - يىلى 171 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2067 - يىلى 172 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2068 - يىلى 173 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2069 - يىلى 174 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2070 - يىلى 175 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2071 - يىلى 176 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2072 - يىلى 177 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2073 - يىلى 178 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2074 - يىلى 179 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2075 - يىلى 180 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2076 - يىلى 181 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2077 - يىلى 182 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2078 - يىلى 183 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2079 - يىلى 184 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2080 - يىلى 185 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2081 - يىلى 186 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2082 - يىلى 187 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2083 - يىلى 188 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2084 - يىلى 189 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2085 - يىلى 190 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2086 - يىلى 191 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2087 - يىلى 192 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2088 - يىلى 193 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2089 - يىلى 194 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2090 - يىلى 195 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2091 - يىلى 196 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2092 - يىلى 197 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2093 - يىلى 198 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2094 - يىلى 199 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2095 - يىلى 200 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2096 - يىلى 201 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2097 - يىلى 202 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2098 - يىلى 203 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2099 - يىلى 204 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2100 - يىلى 205 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2101 - يىلى 206 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2102 - يىلى 207 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2103 - يىلى 208 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2104 - يىلى 209 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2105 - يىلى 210 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2106 - يىلى 211 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2107 - يىلى 212 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2108 - يىلى 213 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2109 - يىلى 214 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2110 - يىلى 215 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2111 - يىلى 216 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2112 - يىلى 217 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2113 - يىلى 218 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2114 - يىلى 219 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2115 - يىلى 220 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2116 - يىلى 221 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2117 - يىلى 222 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2118 - يىلى 223 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2119 - يىلى 224 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2120 - يىلى 225 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2121 - يىلى 226 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2122 - يىلى 227 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2123 - يىلى 228 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2124 - يىلى 229 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2125 - يىلى 230 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2126 - يىلى 231 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2127 - يىلى 232 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2128 - يىلى 233 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2129 - يىلى 234 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2130 - يىلى 235 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2131 - يىلى 236 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2132 - يىلى 237 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2133 - يىلى 238 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2134 - يىلى 239 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2135 - يىلى 240 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2136 - يىلى 241 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2137 - يىلى 242 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2138 - يىلى 243 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2139 - يىلى 244 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2140 - يىلى 245 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2141 - يىلى 246 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2142 - يىلى 247 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2143 - يىلى 248 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2144 - يىلى 249 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2145 - يىلى 250 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2146 - يىلى 251 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2147 - يىلى 252 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2148 - يىلى 253 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2149 - يىلى 254 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2150 - يىلى 255 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2151 - يىلى 256 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2152 - يىلى 257 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2153 - يىلى 258 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2154 - يىلى 259 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2155 - يىلى 260 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2156 - يىلى 261 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2157 - يىلى 262 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2158 - يىلى 263 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2159 - يىلى 264 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2160 - يىلى 265 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2161 - يىلى 266 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2162 - يىلى 267 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2163 - يىلى 268 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2164 - يىلى 269 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2165 - يىلى 270 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2166 - يىلى 271 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2167 - يىلى 272 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2168 - يىلى 273 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2169 - يىلى 274 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2170 - يىلى 275 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2171 - يىلى 276 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2172 - يىلى 277 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2173 - يىلى 278 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2174 - يىلى 279 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2175 - يىلى 280 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2176 - يىلى 281 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2177 - يىلى 282 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2178 - يىلى 283 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2179 - يىلى 284 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2180 - يىلى 285 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2181 - يىلى 286 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2182 - يىلى 287 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2183 - يىلى 288 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2184 - يىلى 289 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2185 - يىلى 290 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2186 - يىلى 291 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2187 - يىلى 292 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2188 - يىلى 293 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2189 - يىلى 294 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2190 - يىلى 295 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2191 - يىلى 296 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2192 - يىلى 297 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2193 - يىلى 298 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2194 - يىلى 299 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2195 - يىلى 300 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2196 - يىلى 301 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2197 - يىلى 302 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2198 - يىلى 303 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2199 - يىلى 304 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2200 - يىلى 305 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2201 - يىلى 306 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2202 - يىلى 307 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2203 - يىلى 308 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2204 - يىلى 309 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2205 - يىلى 310 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2206 - يىلى 311 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2207 - يىلى 312 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2208 - يىلى 313 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2209 - يىلى 314 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2210 - يىلى 315 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2211 - يىلى 316 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2212 - يىلى 317 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2213 - يىلى 318 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2214 - يىلى 319 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2215 - يىلى 320 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2216 - يىلى 321 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2217 - يىلى 322 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2218 - يىلى 323 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2219 - يىلى 324 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2220 - يىلى 325 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2221 - يىلى 326 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2222 - يىلى 327 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2223 - يىلى 328 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2224 - يىلى 329 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2225 - يىلى 330 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2226 - يىلى 331 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2227 - يىلى 332 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2228 - يىلى 333 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2229 - يىلى 334 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2230 - يىلى 335 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2231 - يىلى 336 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2232 - يىلى 337 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2233 - يىلى 338 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2234 - يىلى 339 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2235 - يىلى 340 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2236 - يىلى 341 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2237 - يىلى 342 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2238 - يىلى 343 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2239 - يىلى 344 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2240 - يىلى 345 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2241 - يىلى 346 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2242 - يىلى 347 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2243 - يىلى 348 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2244 - يىلى 349 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2245 - يىلى 350 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2246 - يىلى 351 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2247 - يىلى 352 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2248 - يىلى 353 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2249 - يىلى 354 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2250 - يىلى 355 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2251 - يىلى 356 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2252 - يىلى 357 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2253 - يىلى 358 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2254 - يىلى 359 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2255 - يىلى 360 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2256 - يىلى 361 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2257 - يىلى 362 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2258 - يىلى 363 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2259 - يىلى 364 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2260 - يىلى 365 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2261 - يىلى 366 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2262 - يىلى 367 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2263 - يىلى 368 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2264 - يىلى 369 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2265 - يىلى 370 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2266 - يىلى 371 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2267 - يىلى 372 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2268 - يىلى 373 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2269 - يىلى 374 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2270 - يىلى 375 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2271 - يىلى 376 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2272 - يىلى 377 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2273 - يىلى 378 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2274 - يىلى 379 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2275 - يىلى 380 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2276 - يىلى 381 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2277 - يىلى 382 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2278 - يىلى 383 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2279 - يىلى 384 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2280 - يىلى 385 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2281 - يىلى 386 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2282 - يىلى 387 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2283 - يىلى 388 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2284 - يىلى 389 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2285 - يىلى 390 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2286 - يىلى 391 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2287 - يىلى 392 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2288 - يىلى 393 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2289 - يىلى 394 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2290 - يىلى 395 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2291 - يىلى 396 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2292 - يىلى 397 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2293 - يىلى 398 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2294 - يىلى 399 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2295 - يىلى 400 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2296 - يىلى 401 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2297 - يىلى 402 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2298 - يىلى 403 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2299 - يىلى 404 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2300 - يىلى 405 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2301 - يىلى 406 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2302 - يىلى 407 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2303 - يىلى 408 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2304 - يىلى 409 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2305 - يىلى 410 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2306 - يىلى 411 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2307 - يىلى 412 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2308 - يىلى 413 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2309 - يىلى 414 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2310 - يىلى 415 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2311 - يىلى 416 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2312 - يىلى 417 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2313 - يىلى 418 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2314 - يىلى 419 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2315 - يىلى 420 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2316 - يىلى 421 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2317 - يىلى 422 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2318 - يىلى 423 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2319 - يىلى 424 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2320 - يىلى 425 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2321 - يىلى 426 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2322 - يىلى 427 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2323 - يىلى 428 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2324 - يىلى 429 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2325 - يىلى 430 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2326 - يىلى 431 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2327 - يىلى 432 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2328 - يىلى 433 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2329 - يىلى 434 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2330 - يىلى 435 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2331 - يىلى 436 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2332 - يىلى 437 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2333 - يىلى 438 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2334 - يىلى 439 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2335 - يىلى 440 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2336 - يىلى 441 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2337 - يىلى 442 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2338 - يىلى 443 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2339 - يىلى 444 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2340 - يىلى 445 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2341 - يىلى 446 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2342 - يىلى 447 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2343 - يىلى 448 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2344 - يىلى 449 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2345 - يىلى 450 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2346 - يىلى 451 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2347 - يىلى 452 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2348 - يىلى 453 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2349 - يىلى 454 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2350 - يىلى 455 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2351 - يىلى 456 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2352 - يىلى 457 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2353 - يىلى 458 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2354 - يىلى 459 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2355 - يىلى 460 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2356 - يىلى 461 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2357 - يىلى 462 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2358 - يىلى 463 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2359 - يىلى 464 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2360 - يىلى 465 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2361 - يىلى 466 مىليون تونا پولات ئىشلەپچىقارغان. 2362 - يىلى 467 مىليون تونا پولات ئىشلەپچ

جۇڭگو-سۇرىيە زۇڭلىرى سۆھبەتلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-دېكابر تېلېگراممىسى. گووزۇيۈەن زۇڭلىسى لى پېڭ بۈگۈن بۇ يەردە تۇنجى قېتىم زىيارەتكە كەلگەن سۇرىيە زۇڭلىسى زۇئابى بىلەن سۆھبەتلەشكەندە مۇنداق دېدى: جۇڭگو خەلقىمىزنىڭ جەمئىيەت بىلەن بىرلىكتە ئوتتۇرا شەرق رايونىدا ئومۇميۈزلۈك ئادىل تىنچلىقنى بالدۇراق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن بۇرۇنقىدەكلا تىرىشىدۇ.

زۇئابى ئاساد زۇڭتۇڭنىڭ رەئىس جيانڭ زېمىن ۋە زۇڭلى لى پېڭنا يوللىغان سالىمنى يەتكۈزدى.

زۇئابى لى پېڭنىڭ ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتىگە بەرگەن باھاسىغا قوشۇلىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: سۇرىيە-جۇڭگو خەلقلىرى ئەزەلدىن بىر-بىرىنگە ھېسداشلىق قىلىپ كەلدى، ئىككى دۆلەت مۇناسىۋىتى ئۆز ئارا چۈشىنىش ۋە ھەمكارلىشىش ئاساسىغا ئورنىتىلغان، ئىككى تەرەپنىڭ نۆرغۇن خەلقئارا ۋە رايون مەسىلىلىرىدىكى مەيدانى بىردەك.

ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگونىڭ كارخانىلىرى مول تەجرىبىگە ۋە تېخنىكا ئۇستۇنلۇكىگە ئىگە، سۇرىيە ئۇلارنىڭ سۇرىيىدە ھەر خىل شەكىللەردە ھەمكارلىشىشنى قارشى ئالىدۇ، سۇرىيە ھۆكۈمىتى ئۇلار بىلەن ھەمكارلىشىشنى ۋە ئۇلارغا مەدەت بېرىشنى خالايدۇ.

زۇئابى يەنە مۇنۇلارنى بىلدۈردى: سۇرىيە «بىر جۇڭگو» مەيدانىدا چىڭ تۇرۇپ كەلدى، تەيۋەن - جۇڭگو زېمىنىنىڭ ئايرىلماس بىر قىسمى.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: سۇرىيە ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى مۇھىم دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى مۇساپىسىدە مۇھىم رول ئوينىماقتا. جۇڭگو سۇرىيىنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرى ۋە «يەر بەدىلىگە تىنچلىققا ئېرىشىش» پرىنسىپى ئاساسىدا ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى سىياسىي سۆھبەت ئارقىلىق ھەل قىلىش توغرىسىدىكى مەيدانى ۋە تەشەببۇسىنى مەدھىيەلەيدۇ.

زۇئابى مۇنداق دېدى: سۇرىيە جۇڭگونىڭ ئەرەب ۋە پەلەستىن خەلقىنىڭ ھەققانىي ئىشلىرىنى قوللاپ كېلىۋاتقانلىقىغا رەھمەت ئېيتىدۇ ۋە جۇڭگو تەرەپنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى مۇساپىسىدە داۋاملىق مۇھىم رول ئوينىشىنى ئۈمىد قىلىدۇ.

لى پېڭ مۇنداق دېدى: جۇڭگو سۇرىيىنىڭ تەيۋەن مەسىلىسىدىكى مەيدانىغا رەھمەت ئېيتىدۇ، سۇرىيىنىڭ دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، مۇستەقىللىكى ۋە زېمىن پۈتۈنلۈكىنى قوغداش يولىدا ئېلىپ بېرىۋاتقان ھەققانىي كۈرىشىنى قوللايدۇ، ئۆز ئارا ھۆرمەت قىلىش، باراۋەر بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزۈش ئاساسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ سىياسىي ۋە ئىقتىساد-سودا مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشنى ئۈمىد قىلىدۇ.

سۆھبەتتىن كېيىن ئىككى زۇڭلى ئىككى دۆلەتنىڭ ئىقتىساد-سودا ھەمكارلىق سۆھبىتى خاتىرىسى، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمەتلىرىنىڭ ئىقتىساد-تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى، ئىككى دۆلەت ھۆكۈمىتىنىڭ پەن-تېخنىكا ھەمكارلىق كېلىشىمى، شۇنىڭدەك ئۆز ئارا مەبلەغ سېلىشقا ئىلھام بېرىش ۋە مەبلەغ سېلىشنى قوغداش كېلىشىمى قاتارلىق تۆت ھۆججەتكە ئىمزا قويۇش مۇراسىمىغا قاتناشتى.

سۆھبەتتىن ئىلگىرى لى پېڭ «خەلق» سارىيىدا مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ، زۇئابىنىڭ جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلگەنلىكىنى قارشى ئالدى.

لىۋ خۇاچىڭ روسىيىلىك مېھمانلار بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 9-دېكابر تېلېگراممىسى. مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى لىۋخۇاچىڭ شاڭجياڭ بۈگۈن كەچتە «خەلق» سارىيىدا 1-مۇئاۋىن زۇڭلى ئالېكسېيېۋچ بولشاكوۋ يېتەكچىلىكىدىكى روسىيە فېدېراتسىيە ھۆكۈمىتى ۋەكىللەر ئۆمىكى بىلەن كۆرۈشتى.

ساھىبخان بىلەن مېھمانلار ئىككى تەرەپنىڭ دوستلۇق-ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇش ھەم باشقا ئورتاق قىزىقىدىغان مەسىلىلەر توغرىسىدا سەمىمىي، دوستانە سۆزلەشتى.

12 - ئاينىڭ 7 - كۈنى چىلى مەملىكەت بويىچە قانات يايدۇرغان «ھېيىپ باللارغا مېھر - شەپقەت يەتكۈزۈش» بويىچە تېلېۋىزىيە مارافونچە ئىئانە قىلىش پائالىيىتىنىڭ ئاخىرقى كۈنى. شۇ كۈنى 50 كە يېقىن دۆلەتنىڭ چىلىدىكى ئەلچىخانىلىرى ئىئانە توپلاش يۈزىسىدىن مەسئۇلاتلىرىنى ساتتى. جۇڭگو باش ئەلچىخانىسىنىڭ ساتقان ئەنئەنىۋى ھۈنەر- سەنئەت بۇيۇملىرى ۋە باللار ئويۇنچۇقلىرى خېرىدار-لارنىڭ ئالقىشىغا ئېرىشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئەنجىدىكى چوڭ قىرغىنچىلىقتا ھايات قالغان لى گاۋشېەن، ئى سۈيىمىڭ 12 - ئاينىڭ 7 - كۈنى دايەن ئوڭلۇكسىنىڭ مېيفاڭ شەھىرىدە، ئەكلىپكە بىنائەن، «ئەنجىدىكى چوڭ قىرغىنچىلىقتا ئەلىسى ئوغدىن كېلىپ قېلىپ ھايات قالغانلارنىڭ گۇۋاھلىق بېرىش يىغىنى» ئى ئوتكۈزۈپ، جۇڭگوغا ئاجاۋۇز قىلغان ياپون باسقۇنچىلىرىنىڭ جىنايىتىنى پاش قىلدى. يىغىندا شۇڭجياھېيزى ئىسىملىك بىر ئايال ئەنجىدىكى چوڭ قىرغىنچىلىقتا دائىر بىر پارچە سۆزىنى كۆرسىتىپ تۇرۇپ، «مەن ياپونىيىلىك بولۇش سۈيىتىم بىلەن، ياپونىيىدىكى بەزى كىشىلەرنىڭ ئەنجىڭ چوڭ قىرغىنچىلىقىنى ئىنكار قىلغانلىقىدىن نومۇس قىلمۇاتىمەن» دېدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 9 - دېكابر تېلېگراممىسى. 24 - نۆۋەتلىك ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىغا ئەزا دۆلەتلەر دىپلوماتىيە مىنىستىرلىرى يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى.

ھىندونېزىيە زۇڭتۇڭى سوخارتو يىغىن ئېچىش نۇتقىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۇرۇشى ئايىغلاشقاندىن كېيىن، خەلقئارا جەمئىيەت تېخىمۇ خاتىرجەم، تىنچ ۋە گۈللەنگەن دۇنيانىڭ بارلىققا كېلىشىگە تەشنا بولدى. ئەمما ھازىرغا قەدەر دۇنيادا خاتىرجەملىك، تىنچلىق ۋە گۈللىنىش ئىشقا ئاشمىدى. بۈلار دەل ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتى دۇچ كېلىۋاتقان خىرىس.

ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسى ئۇستىدە توختالغاندا، سوخارتو مۇنداق دېدى: ھىندونېزىيە پەلەستىن خەلقىنىڭ ئۆز تەقدىرىنى ئۆزى بەلگىلەش ھوقۇقىنى قولغا كەلتۈرۈش ۋە ئۆز ماكاندا ئىگىلىك ھوقۇقلۇق دۆلەت قۇرۇش يولىدىكى كۈرىشىنى قەتئىي قوللايدۇ. تەرەققىي قىلغان دۆلەتلەر بىلەن تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ مۇناسىۋىتى ئۇستىدە توختالغاندا، سوخارتو جەنۇب بىلەن شىمال ئوتتۇرىسىدا سەمىمىي شېرىكلىك مۇناسىۋىتى ئورنىتىش ئارقىلىق كۆپېچىلىكنىڭ پۈتۈن يەر شارىنىڭ ئىقتىسادىي مەسىلىسىنى ئۈنۈملۈك ھەل قىلالايدىغانلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى بىلدۈردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە ئۇ جەنۇبتىكىلەر ھەمكارلىقىنىڭ مۇھىملىقىنى تەكىتلىدى.

ئىسلام كېڭىشى تەشكىلاتىنىڭ باش كاتىپى خامىد جابىدەئۇئېچىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ، بۇ تەشكىلاتنىڭ رايون مەسىلىسىنى ھەل قىلىش توغرىسىدىكى مەيدانىنى تەكىتلىدى.

دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك مىنىستىرلار يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سىنگاپور، 9 - دېكابر تېلېگراممىسى. دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ تۇنجى نۆۋەتلىك مىنىستىرلار يىغىنى بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى. بۇ مەزكۇر تەشكىلاتنىڭ 1995 - يىل 1 - ئاينىڭ 1 - كۈنى قۇرۇلغاندىن بۇيان ئۆتكۈزگەن يۇقىرى دەرىجىلىك يىغىنى. ئالاقىدار مۇتەخەسسىسلەر مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۈقېتىمقى يىغىننىڭ ئېچىلغانلىقى دۇنيا كۆپ تەرەپلىك سودا تۈزۈلمىسىنىڭ كەلگۈسى يۆنىلىشىگە مۇھىم تەسىر كۆرسىتىدۇ.

مىنىستىرلار يىغىندا سىنگاپور سودا - سانائەت مىنىستىرى ياۋجاۋدۇڭ رياسەتچىلىك قىلدى. سىنگاپور زۇڭلىسى ۋۇزۇدۇڭ ئېچىلىش مۇراسىمىدا ئېچىلىش نۇتقى سۆزلىدى.

يىغىنغا دۇنيا سودا تەشكىلاتىنىڭ باش ئۇس بېجىرگۈچىسى روژېرو ۋە دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئەزا 128 دۆلەتنىڭ ھەم 30 كۆزەتكۈچى دۆلەتنىڭ 2300 دىن ئارتۇق ۋەكىلى قاتناشتى.

روسىيە، فرانسىيە زۇڭتۇڭلىرى تېلېفوندا سۆزلەشتى

شنخۇا ئاگېنتلىقى

مەسىلىلەر توغرىسىدا سەممىي، دوستانە سۆزلەشتى.

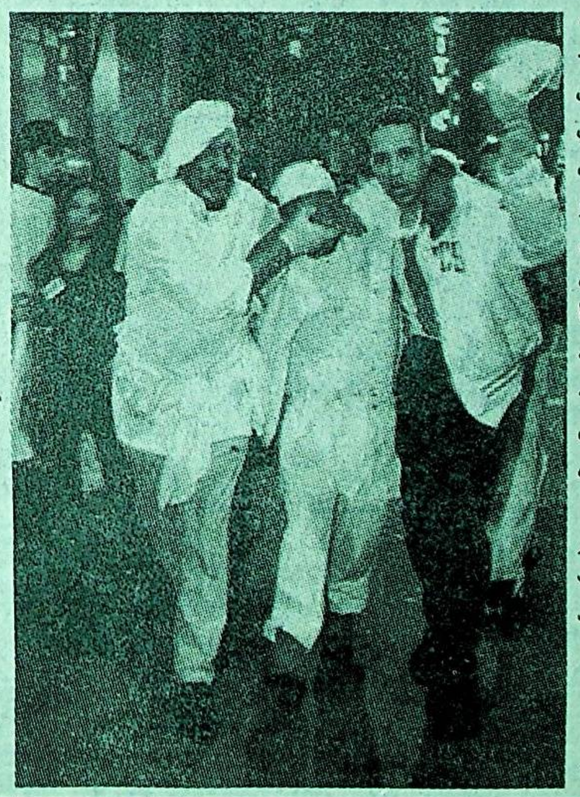
پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى سوتسىيالىزم غايىسى ۋە سوتسىيالىزم ئىشلىرىغا بولغان ئېتىقادىنى تەكىتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، لىسابون، 8-دېكابر تېلېگراممىسى. پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 15 - قۇرۇلتىيى 8-دېكابر يىپىلدى. پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ باش شۇجىسى كاۋارىئاس قۇرۇلتايىنىڭ يىپىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلىپ، پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ سوتسىيالىزم غايىسى ۋە سوتسىيالىزم ئىشلىرىغا بولغان قەتئىي ئېتىقادى ۋە ئىرادىسىنى تەكىتلىدى.

كاۋارىئاس مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسى 15-قۇرۇلتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىەنى سوتسىيالىزم غايىسى ۋە سوتسىيالىزم ئىشلىرىدا چىڭ تۇرۇش، پارتىيىگە يېڭى ھاياتىي كۈچ بەخش ئېتىشتە چىڭ تۇرۇشتىن ئىبارەت.

پورتۇگالىيە كوممۇنىستىك پارتىيىسىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيى 6-دېكابر پورتۇگالىيىنىڭ ئىككىنچى چوڭ شەھىرى پورتو شەھىردە ئېچىلغانىدى، قۇرۇلتاي پارتىيە نىزامنامىسىگە تۈزىتىش كىرگۈزۈش لايىھىسىنى ماقۇللىدى، پارتىيىنىڭ يېڭى رەھبەرلىك ئاپپاراتىنى سايلام ئارقىلىق ۋۇجۇدقا كەلتۈردى. قۇرۇلتاي يەنە 1992-يىلى قۇرۇلغان مەملىكەتلىك كومىتېتنىن ئىبارەت بۇ مەركىزىي ماسلاشتۇرۇش ئاپپاراتىنى ئەمەلدىن قالدۇرۇشنى قارار قىلدى.

بۇ قېتىمقى قۇرۇلتايغا 1700 دىن ئارتۇق ۋەكىل قاتناشتى. قۇرۇلتايغا جۈگگو كوممۇنىستىك پارتىيىسى ۋەكىللەر ئۆمىكىنى ئۆز ئىچىگە 60 قا يېقىن چەت ئەل كوممۇنىستىك پارتىيىلىرى، ئىشچىلار پارتىيىلىرى ۋەكىللەر ئۆمەكلىرى تەكلىپكە بىنائەن قاتناشتى.

ئامېرىكىنىڭ نيۇ-يورك شەھىرىدىكى روكفېللېر مەركىزىي بىناسىنىڭ ئىچىدىكى بىر ئاشخانىدا مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى پارتلاش يۈز بەردى. ھەم ئوت كەتتى، ئوتتا بىر ئادەم يارىلاندى، بىنا ۋەيران بولدى. سۈرەتتە: پارتلاش يۈز بەرگەندىن كېيىن، بۇ ئاشخانىدىكى خىزمەتچىلەر يارىلانغانلارنى يۆلەپ بىنادىن ئېلىپ چىقماقتا.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

سۈرىيە ئىسرائىلىيىگە بىر غېرىچ يېرىمىرنىمۇ ئوتۇنۇپ بەرمەيمىز، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دەمەشق خەۋىرى. سۈرىيە زۇڭلىسى زۇئابى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى مۇخبىرىمىزنىڭ زىيارىتىنى قوبۇل قىلغاندا، سۈرىيە ئىسرائىلىيىگە بىر غېرىچ زېمىنىمۇ ئوتۇنۇپ بەرمەيدۇ، دېدى. ئۇ ئىسرائىلىيىنىڭ ئۆزى ئىشغال قىلۋالغان ئەرەب زېمىنلىرىدىن قوشۇنلىرىنى ئېلىپ چىقىپ كېتىشىنى دەۋەت قىلدى.

ئۇ مۇنداق دېدى: «ئىسرائىلىيىنىڭ قاتتىق مەيدانى تۇپەيلىدىن، ئوتتۇرا شەرق رايونى قىينچىلىق مەزگىلنى باشتىن كۆچۈرمەكتە. ئىسرائىلىيە ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقى، گازا رايونى ۋە گولان ئېگىزلىكىدە يەھۇدىيلار مەھەللىسىنى كېڭەيتىپ، پۈتكۈل رايوندا جىددىيلىك ۋە ئەنسىزلىك پەيدا قىلدى.» ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: ئىسرائىلىيىنىڭ ئۆزىنىڭ قاتتىق مەيدانىدا چىڭ تۇرۇۋېلىشى ئوتتۇرا شەرقنىڭ تىنچلىقى تەرەققىياتىغا بۇزغۇنچىلىق سېلىشنى مەقسەت قىلدىۋ.

ئۇ مۇنداق دەپ تەكىتلىدى: سۈرىيە بۇ رايوندا ئىومۇمىيۈزلۈك، ئادىل تىنچلىق ئورنىتىشنى پائال تەشەببۇس قىلدۇ. ئۇ بۇ نىشانغا يېتىش سۈرىيىنىڭ ستراتېگىيىلىك تاللىشى، دېدى.

زۇئابى يەنە جۈگگونىڭ ئەرەبلەرنىڭ ئىشلىرىنى قوللاپ كەلگەنلىكىنى ماختىدى.

12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى ئامېرىكا ۋىسكونسىن شتاتى ئاپوردون رايونىدىكى قان مەركىزىدە شەھەر ئاھالىسى ۋاۋتېلبت قار بوۋايچە ياسىنىپ، خالىسانە قان تەقدىم قىلىشقا كەلدى. ئۇ مۇخبىرغا: خالىسانە قان تەقدىم قىلىش روزدىستۇونى خاتىرىلەشكە ئوخشاش ئەھمىيەتلىك ئىش، دېدى.

شنخۇا ئاگېنتلىقى

روسىيە، فرانسىيە زۇڭتۇڭلىرى تېلېفونىدا سۆزلەشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 8 - دېكابر تېلېگراممىسى. روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى، ت ئا س س نىڭ مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنىدىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، روسىيە زۇڭتۇڭى پېلتسىن مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى كەچتە فرانسىيە زۇڭتۇڭى شىراك بىلەن تېلېفونىدا پىكىر سائىتىنى ئارتۇق سۆزلەشكەن؛ ئىككى تەرەپ «بىر قاتار رېئال خەلقئارا مەسىلىلەر»، جۈملىدىن «ياۋروپا بىخەتەرلىكى مەسىلىسى» توغرىسىدا مۇزاكىرىلەشكەن.

ئىككى دۆلەت زۇڭتۇڭلىرى تېلېفونىدا يەنە شىراكنىڭ كېلەر يىل 1 - ئايدا روسىيىدە قىسقا ۋاقىت خىزمەت زىيارىتىدە بولۇشىنى كېڭىشىپ بېكىتكەن.

ئامېرىكا ئۆز پۇقرالىرىنىڭ ئوتتۇرا ئافرىقىدىن چېقىپ كېتىشىنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون خەۋىرى. بۈنىڭدىن ئۇچ ھەپتە ئىلگىرى ئوتتۇرا ئافرىقىدا يۈز بەرگەن ھەربىي ئۆزگىرىشتىن كېيىن چەققان ئۇرۇش كۆچىيىۋاتقانلىقتىن ئامېرىكا گوۋۇيۈەنىي مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى ئوتتۇرا ئافرىقا جۇمھۇرىيىتىدە تۇرۇۋاتقان ئامېرىكىلىقلاردىن بۇ دۆلەتتىن كېتىشنى، باشقىلارنىڭمۇ بۇ رايونغا سايا ھەتكە بارماسلىقىنى تەلەپ قىلدى.

ئامېرىكا گوۋۇيۈەنىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، ئامېرىكا ھۆكۈمىتى ئامېرىكىنىڭ ئوتتۇرا ئافرىقىدا تۇرۇشلۇق ئادەتتىكى دىپلوماتىيە خادىملىرىنىڭ ھەم دىپلوماتىيە خادىملىرى ئائىلە- تاۋابىئاتلىرىنىڭ بۇ دۆلەتتىن چېقىپ كېتىشىنى تەستىقلىغان.

ب د ت ئالاقىدار ئاپپاراتلىرى ئەزالىرىنىڭ ئائىلە - تاۋابىئاتلىرىمۇ مۇشۇ ئاينىڭ 6 - كۈنىدىن تارتىپ ئوتتۇرا ئافرىقىنىڭ پايتەختى بانگىدىن چېقىپ كېتىشكە باشلىغان.

ھىندونېزىيىنىڭ بىر ئايروپىلانى چۈشۈپ كېتىپ 16 ئادەم قازا تاپتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، جاكارتا، 7 - دېكابر تېلېگراممىسى. ھىندونېزىيە دىگانتارا خۇسۇسىي ئاۋىئاتسىيە شىركىتىنىڭ بىر كىچىك ئايروپىلانى مۇشۇ ئاينىڭ 7 - كۈنى ھىندونېزىيە جەنۇبىي كالىمانتان ئۆلكىسىنىڭ بانجېر ماسىن شەھىرىگە يېقىن جايغا چۈشۈپ كېتىپ، 16 ئادەم ئۆلدى، تۆت ئادەم يارىلاندى.

ھىندونېزىيە تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنىڭ شۇ كۈنى كەچتىكى خەۋىرىگە قارىغاندا، ھىندونېزىيە ئوتتۇرا قىسمىنىڭ ۋاقتى سائەت 15 تىن 23 مىنۇت ئۆتكەندە، بۇ ئايروپلان جەنۇبىي كالىمانتان ئۆلكىسىنىڭ بانجېرماسىن شەھىرىدىكى شەمسىدىن نۇر ئايرودرومىدىن ئىككى كىلومېتر يىراقلىقتىكى بىر سۇيۇقلاندۇرۇلغان گاز زاۋۇتىغا چۈشۈپ كېتىپ، ئايروپلانداكى ئوچقۇچىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 15 كىشى ئۆلگەن، ئىككى كىشى يارىلانغان. بۇنىڭدىن باشقا، بۇ قېتىمقى ۋەقەدە سۇيۇقلاندۇرۇلغان گاز زاۋۇتىدىن بىر ئىشچى ئۆلگەن، ئىككى ئىشچى يارىلانغان.

پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى پەلەستىن خەلق بانكىسى قۇرىدۇ

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 7-دېكابر تېلېگراممىسى. پەلەستىنە چىقىدىغان «يېرۇسالېم ۋاقتى» گېزىتىنىڭ بۈگۈنكى خەۋىرىگە قارىغاندا، پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتى پەلەستىن خەلق بانكىسى قۇرۇشنى قارار قىلغان، بانكىنىڭ دەسلەپكى كاپىتالى 100 مىليۇن دوللار بولىدىكەن.

بانكىنىڭ باش شتابى ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى رامارا شەھىردە، شۆبىلىرى ئىئوردان دەريياسىنىڭ غەربىي قىرغىقىدىكى بىر قىسىم شەھەر-بازار ۋە گازا رايونىدا تەسىس قىلىنىدىكەن. بانكىنىڭ ئاساسىي ۋەزىپىسى ئاپتونوم رايوندىكى چوڭ تۇرلەر ۋە خۇسۇسىي كارخانىلارنى قەرز پۇل بىلەن تەمىنلەش ھەم خەلقئارا ئىئانە پۇللارنى ۋە خەلقئارانىڭ مەبلەغ سېلىش پىلانىنى بىر تەرەپ قىلىشقا مەسئۇل بولۇشتىن ئىبارەت.

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z

(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى (بۇ سان ئالتە بەت)

1996 - يىل

دېكابر

12

پەيشەنبە

يولداش جۇدې تۇغۇلغانلىقىنىڭ 110 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

يىغىنغا جياڭ زېمىن، لى پېڭ، چياۋشى، لىۋ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ قاتناشتى، جياڭ زېمىن سۆز قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - دېكابر تېلېگراممىسى. يولداش جۇدې تۇغۇلغانلىقىنىڭ 110 يىللىقىنى خاتىرىلەش سۆھبەت يىغىنى بۈگۈن چۈشتىن كېيىن «خەلق» سارىيىدا ئۆتكۈزۈلدى. ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ رەئىسى جياڭ زېمىن سۆھبەت يىغىنىغا قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى.

سۆھبەت يىغىنىغا لى پېڭ، چياۋشى، لىۋ خۇاچىڭ، خۇجىنتاۋ قاتارلىق پارتىيە ۋە دۆلەت رەھبەرلىرى قاتناشتى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: يولداش جۇدې ئۇلۇغ ماركسىزمچى، ئۇلۇغ پرولېتارىيات ئىنقىلابچىسى، سىياسەتچى ۋە ھەربىي ئالىم، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئاساسلىق قۇرغۇچىلىرىنىڭ بىرى، جۇڭخۇا خەلق جۇمھۇرىيىتىنىڭ ئاساسلىق قۇرغۇچىسى، يولداش جۇدې 90 يىللىق ئىنقىلابىي ھاياتىدا كونا دېموكراتىزملىق ئىنقىلاب، يېڭى دېموكراتىزملىق ئىنقىلاب، سوتسىيالىستىك ئىنقىلاب ۋە سوتسىيالىستىك قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بىر نەچچە تارىخىي باسقۇچنى بېشىدىن كۆچۈرگەن، پۈتۈن ھاياتىنى جۇڭگو خەلقىگە خالىس تەقدىم قىلىپ، ئۆچمەس تۆھپە قوشۇپ، پۈتۈن پارتىيە، پۈتۈن ئارمىيە ۋە پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىززەتلىشى ۋە ھۆرمىتىگە ئېرىشكەن.

جياڭ زېمىن مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: يولداش جۇدې 20 - ئەسىر جۇڭگو ئىنقىلابىي تارىخىدىكى ئۇلۇغ شەخس. يولداش ماۋزېدۇڭ ئۇنى «خەلقنىڭ شان-شەرىپى» دەپ ماختىغان. يولداش جۇدې ئالىيجاناب ئىدىيە ۋە ئالىيجاناب پەزىلەتكە ئىگە بولۇپ، بىزگە قىممەتلىك مەنىۋى بايلىق قالدۇردى.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: يولداش جۇدېنىڭ ئېتىقادى قەتئىي بولۇپ، ماركسىزم ۋە كومىمۇنىزمغا بولغان ئىرادىسىدىن تەۋرەنمىگەن. يولداش جۇدې ئۇچۇق-ئاشكارا، كەڭ قورساق بولۇپ، پارتىيىگە، خەلققە چەكسىز سادىق بولغان. ھەر ۋاقىت پارتىيە ۋە خەلقنىڭ مەنپەئىتىنى ئەلا بىلگەن. يولداش جۇدې كەمتەر، ئېھتىياتچان بولۇپ، جاپا - مۇشەققەتكە چىداپ، ئاددىي - سادا ياشاپ، كومىمۇنىستلارنىڭ سىياسىي خسلىتىنى باشتىن ئاخىر ساقلىغان. بىز يولداش جۇدېنى خاتىرىلىگىنىمىزدە پىشقەدەم بىر ئۆلاد پرولېتارىيات ئىنقىلابچىلىرىنىڭ ياخشى ئىدىيىسى، ياخشى پەزىلىتى، ياخشى ئەنئەنىسىنى ئەستايىدىل ئۆگىنىپ ۋە ئۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىپ، پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ ئەتراپىغا تېخىمۇ زىچ ئۈيۈشۈپ، يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇشىدا ئۇزلۇكسىز يېڭى ۋەزىيەت يارىتىشىمىز كېرەك.

سۆھبەت يىغىنىدا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ئېيىزى، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ ۋەننيەن، سابىق مەركىزىي مەسلىھەتچىلەر كومىتېتى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى خۇاڭ خۇا سۆز قىلدى.

سۆھبەت يىغىنىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى خۇجىنتاۋ رياسەتچىلىك قىلدى.

ئومۇملۇقنى ئىگىلەپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، كېلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ يەنە بىر يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلۈشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلايلى

— ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ۋاڭ لېچۈەن

(1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى)

يولداشلار:

بۇ قېتىمقى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ ئاساسلىق ۋەزىپىسى مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىنى يەتكۈزۈش، ئىزچىللاشتۇرۇش، 1996-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى يەكۈنلەش، 1997-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى ئورۇنلاشتۇرۇش. مۇھىم نۇقتا ئىدىيىۋى تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، نىشان، ۋەزىپىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، خىزمەت سالمىقىنى زورايتىپ، پۈختا ئىشلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ يەنە بىر يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلۈشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، يېڭى، تېخىمۇ زور نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈش. كېلەر يىلى دۆلىتىمىزنىڭ تارىخىي تەرەققىياتىدا مۇھىم بىر يىل بولىدۇ. دۆلىتىمىز شياۋگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۇرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، پارتىيىنىڭ 15-قۇرۇلتىيى چاقىرىلىدۇ، بۇ دۇنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئىككى چوڭ ئىش. شىنجاڭ پۈتۈن مەملىكەت ئومۇملۇقىدا ئالاھىدە مۇھىم ئورۇننى تۇتىدۇ. مەركەزنىڭ تەلىپى بويىچە، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى توغرا ئورۇنلاشتۇرۇپ ۋە پائال تۈردە ئوبدان ئىشلەپ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى ۋە تەرەققىياتىنى ساقلاش ئىنتايىن مۇھىم ئەھمىيەتكە ئىگە.

يېقىندىلا ئايماقلاشقان مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى ئېلىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى داۋاملىق، تېز، ساغلام راۋاجلىنىۋاتقان، ماكرولۇق مۇھىت كۆرۈنەرلىك ياخشىلانغان، 9-بەش يىللىق پىلانىنى ئىشقا ئاشۇرۇشتا ئىش ياخشى باشلانغان، قەدەم ياخشى تاشلانغان ۋەزىيەتتە چاقىرىلغان ئىنتايىن مۇھىم يىغىن. باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە زۇڭلى لى پېڭنىڭ مۇھىم سۆزىدە، مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇڭجىنىڭ خۇلاسە سۆزىدە ئېچىكى-تاشقى ۋەزىيەت مۇبەسسەل تەھلىل قىلىنىدى، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيانقى ئىقتىسادىي خىزمەت ئەتراپلىق يەكۈنلەندى، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئومۇمىي تەلىپى، بېتەكچى ئىدىيىسى ۋە مۇھىم داۋاملىق يولغا قويۇپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى تۆۋەنلىتىپ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى كۈچەيتىپ، ئىسلاھات قەدىمى بولۇپمۇ دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى كارخانىلارنىڭ ئىسلاھات قەدىمىنى تېزلىتىپ، قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى زورايتىپ، ئىقتىسادنىڭ يېڭى يۈكسىلىش نۇقتىسىنى بېتىلدۇرۇپ، بازارلارنى پائال ئېچىپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سەۋىيىسىنى ئۆستۈرۈپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ داۋاملىق، تېز، ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئۇلىغى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش. يىغىندا مۇنۇلار تەكتلەپ كۆرسىتىلدى: كېلەر يىلى ئومۇمىي ماكرولۇق ئىقتىسادىي سىياسەتنى ئىزچىللىق، مۇقىملىق ۋە زۆرۈر جانلىقلىقنى ساقلاپ، مۇقىملىق ئاساسىدا ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈش كېرەك، سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى ساقلاش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىجابىي سىياسەت، تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئىقتىسادقا يېڭى ھاياتىي كۈچ قوشۇپ، ئىقتىسادنىڭ يۈكسىلىش سۈپىتى ۋە ئۈنۈمىنى كۈچ سەرپ قىلىپ ئۆستۈرۈپ، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنىڭ تېخىمۇ ياخشى تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم. بۇنىڭ ئۈچۈن، ئىقتىسادىي خىزمەتتە تۆت ئىشنى ياخشى بېرلەشتۈرۈش: بىرىنچىدىن، ئومۇمىي مىقدارنى تىزگىنلەش بىلەن قۇرۇلمىنى تەڭشەشنى تېخىمۇ ئوبدان بېرلەشتۈرۈش لازىم. ئىككىنچىدىن، ماكرولۇق تەڭشەش-تىزگىنلەش بىلەن مىكرولۇق جانلاندۇرۇشنى تېخىمۇ ئوبدان بېرلەشتۈرۈش كېرەك. ئۈچىنچىدىن، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش بىلەن تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنى تېخىمۇ ئوبدان بېرلەشتۈرۈش كېرەك. تۆتىنچىدىن، ئىقتىسادىي تەرەققىيات بىلەن ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى تېخىمۇ ئوبدان بېرلەشتۈرۈش كېرەك. يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى: كېلەر يىلى ئىقتىسادىي خىزمەت ئومۇملۇقنا تەسىر كۆرسىتىدىغان مۇھىم ھالقىلارنى چىڭ تۇتۇپ، پۈتكۈل ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ئىشلىرىدا بىر يېڭى تەرەققىياتنىڭ بولۇشىغا تۈرتكە بولۇش لازىم. بېرىنچىدىن، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى داۋاملىق كۈچەيتىپ، يېزا ئىگىلىكىدە مەسئۇلىيەتنىڭ داۋاملىق، مۇقىم ئېشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئۆستۈرۈش كېرەك. ئالتىنچىدىن، شەھەر، يېزا ئاھالىلىرىنىڭ مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى داۋاملىق ياخشىلاپ، ئىقتىساد بىلەن جەمئىيەتنىڭ ماس راۋاجلىنىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. كېلەر يىلى ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇش ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر بولىدۇ. مەركىزىي كومىتېت پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلاردىن ئومۇملۇقنى پۈختا ئىگىلەپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە بولۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەشنى تەلەپ قىلدى. بۇ 1997-يىللىق تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەشنىڭ تۈپ تەلىپى ۋە مۇھىم كاپالىتى. يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەننى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پۈرسەتنى چىڭ تۇتۇش، ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش، تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈش، مۇقىملىقنى ساقلاشتىن ئىبارەت ئومۇملۇقنى ئىگىلەپ، جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇلۇش ۋە ئۇنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشنى ئالغا ئىلگىرىلىتىش لازىم. 9-بەش يىللىق پىلاننىڭ تۈنجى يىلىدا ئىشنى ياخشى باشلىغان، قەدەمنى ياخشى تاشلىغان ئاساستا ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتىنى ساقلاپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قىلىپ، داۋاملىق ئىلگىرىلەش لازىم. پۈتۈن پارتىيىدىكى يولداشلار بولۇپمۇ يۇقىرى دەرىجىلىك رەھبىرى كادىرلار سىياسىي جەھەتتە، ئىدىيە جەھەتتە، ھەرىكەت جەھەتتە مەركىزىي كومىتېت بىلەن بىردەك بولۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە بولۇپ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ نوپۇزىنى ئاڭلىق قوغدىشى، قىل دېگەننى قىلىشى، قىلما دېگەننى قىلماسلىقى لازىم. ئىسلاھات ئېڭى ۋە يېڭىلىق يارىتىش روھىنى ئۆستۈرۈپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات داۋامىدىكى قىيىن ۋە نۇقتىلىق مەسىلىلەرنى پائال تۈردە ھەل قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشى لازىم. مەركەز ئىقتىسادى خىزمەت يىغىنى بىزنىڭ ۋەزىيىتىنى توغرا، ئېنىق

مۇھىم سۆزىدە، مۇئاۋىن زۇڭلى جۇرۇگجىنىڭ خۇلاسە سۆزىدە ئېچكى-تاشقى ۋەزىيەت مۇيەسسەل تەھلىل قىلىندى، بۇ يىل كىرگەندىن بۇيانقى ئىقتىسادىي خىزمەت ئەتراپلىق يەكۈنلەندى، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي تەلىپى، يېتەكچى ئىدىيىسى ۋە مۇھىم ۋەزىپىسى چوڭقۇر شەرھلەندى، ئۇ پۈتۈن مەملىكەتنىڭ كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمىتىگە يېتەكچىلىك قىلىدىغان پروگرامما خاراكتېرلىك ھۆججەت. يىغىندا بېكىتىلگەن 1997-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئومۇمىي تەلىپى مۇنداق: يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالىزم قۇرۇش نەزەريىسىنى يېتەكچى قىلىشتا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۈشىيەنى ۋە تۆپ فاكتىنىنى ئومۇميۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5-، 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئەمەلىيلەشتۇرۇپ، ئىككى تۆپ بۇرۇلۇشنى ھەققىي ئىلگىرى سۈرۈپ، مالىيەدە پۇلنى مۇۋاپىق قىسىش سىياسىتىنى قىلماسلىقى لازىم. ئىسلاھات ئېچىش ۋە ئېچىلىق يارىتىش روھىنى ئۆستۈرۈپ، ئىسلاھات ۋە تەرەققىيات داۋامىدىكى قىيىن ۋە نۇقتىلىق مەسىلىلەرنى پائال تۇردە ھەل قىلىپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلىشى لازىم. مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنى بىزنىڭ ۋەزىيەتنى توغرا، ئېنىق تونۇپ، ئومۇملۇقنى ئىگىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى تۇتۇپ، ئومۇمىي ۋەزىيەتكە تۇرتكە بولۇپ، ئىدىيىۋى تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، شىنجاڭنىڭ خىزمىتىنى تېرىشىپ ياخشى ئىشلەپ، پۈتۈن مەملىكەتنىڭ تەرەققىيات ئومۇملۇقى ئۈچۈن تېخىمۇ زور تۆھپە قوشۇشىمىزدا ئىنتايىن مۇھىم بېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە. يىغىنىنىڭ روھىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئوگىنىپ، چوڭقۇر ئۆزلەشتۈرۈپ، ئاپتونوم رايون خىزمىتىنىڭ ئەمەلىيەتكە بىرلەشتۈرۈپ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇشىمىز ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈشىمىز لازىم.

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

شىنجاڭ نېفىت ئىدارىسى بۇرغىلاش شىركىتىنىڭ «45181» بۇرغىلاش ئەترىتى بۇ يىل شياۋگۈەي يېڭى نېفىتلىكى بىرلەشمە جېڭىدە، يىلىغا 30 مىڭ مېتر بۇرغىلاش ئۆنكىلىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، يۇقىرى دەرىجىلىك تارماقلارنىڭ تەقدىرلىشىگە ئېرىشتى.

سۈرەتتە: بۇرغىلاش ئىشچىلىرى قەھرىتان سوغۇقتا قارىمای بۇرغىلاش سۈپىسىدا جىددىي مەشغۇلات ئېلىپ بارماقتا.

ۋاڭ يۈەنلەي فوتوسى

ئاپتونوم رايونلۇق ئەرزىيەت خىزمىتى يىغىندا مۇنداق دەپ كۆرسىتىلدى:
ئەرزىيەت خىزمىتىنىڭ ئومۇمىي ساپاسىنى ئۆستۈرۈش كېرەك

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى، نۇرىيە ئىمامنىياز خەۋەر قىلىدۇ: ئۈچ كۈن داۋام قىلغان ئاپتونوم رايونلۇق 5 - قېتىملىق ئەرزىيەت خىزمىتى يىغىندا مۇنداق كۆرسىتىلدى: ئاساسىي قانلام ئەرزىيەت خىزمىتىنى كۆچەيتىپ، تۇزۇم قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتى بىرلىكتە ئۇزۇن سەپەر يولىنى قايتا بېسىپ ئۆتكەن بەش مېيىپ ياشنىڭ دوكلات بېرىش يىغىنىنى تېرىشىپ ئۆتكۈزدى.

يىغىندا ئەرزىيەت خىزمىتى تارماقلىرىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىپ، «ئەرزىيەت خىزمىتى نىزامى»نى ئىزچىللاشتۇرۇش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، ئەرزىيەت خىزمىتىگە بولغان رەھبەرلىكىنى كۈچەيتىش قاتارلىق مەسىلىلەر چوڭقۇر مۇھاكىمە قىلىندى.

ئاپتونوم رايونلۇق مۇئاۋىن رەئىسى يۈسۈپ ئەيسا يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىز 14 يىلدىن بۇيان ئەرزىيەت خىزمىتىدە قولغا كەلتۈرگەن كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى مۇئەييەنلەشتۈرگەندىن كېيىن، مۇنداق دېدى: تونۇشنى ئۆستۈرۈپ، رەھبەرلىكنى كۈچەيتىپ، يېڭى دەۋردىكى ئەرزىيەت خىزمىتىنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش لازىم؛

«ئەرزىيەت خىزمىتى نىزامى»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە يولغا قويۇپ، ئەرزىيەت خىزمىتىنى قانۇن بويىچە ياخشى ئىشلەش لازىم، ئاساسىي قاتلام ئەرزىيەت خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، تۇزۇم قۇرۇلۇشىنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، ئاممىنىڭ دەرىجە ئاتلاپ ئەرز يېزىش ۋە ھال ئېيتىش ئەھۋالىنى ئازايتىپ، كۆپلىگەن ئەرزىيەت مەسىلىسىنى ئاساسىي قاتلامدا ھەل قىلىش كېرەك؛ كوللېكتىپ ھال ئېيتىشنى قاتتىق كونترول قىلىپ، خەلق ئىچىدىكى زىددىيەتنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى قوغداش كېرەك.

مەركىزىي كومىتېت ئىشخانىسى، گوۋيۈەن ئىشخانىسى ئەرزىيەت ئىدارىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى چېن شۇخۈەن يىغىننىڭ ئېپىلىش مۇراسىمىدا سۆز قىلدى.

يىغىندا يەنە ئەرزىيەت خىزمىتى سېپىدە 20 يىلدىن ئارتۇق خىزمەت قىلغان ئەرزىيەت خىزمىتى كەسپىي خادىملىرىغا شەرەپ گۇۋاھنامىسى تارقىتىپ بېرىلدى.

ئۇزۇن سەپەر يولىنى قايتا بېسىپ ئۆتكەن بەش مېيىپ ئۇرۇمچىدە دوكلات بەردى

پراكتىكانت مۇخبىر قەيسەر قېيۇم خەۋەر قىلىدۇ: مۇشۇ ئاينىڭ 11-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى، ئاپتونوم رايونغا بىۋاستە قاراشلىق ئورگانلار خىزمىتى كومىتېتى بىرلىكتە ئۇزۇن سەپەر يولىنى قايتا بېسىپ ئۆتكەن بەش مېيىپ ياشنىڭ دوكلات بېرىش يىغىنىنى ئۆتكۈزدى.

بۇ يىل 5-ئاينىڭ 18-كۈنى ئاپتونوم رايونىمىزدىن دۆلەت شىجۈن، يى گاڭ، ۋاڭ يەنخۇڭ، لىيۇجيەنشۇن ۋە سۇي ياچېڭدىن ئىبارەت بەش مېيىپ 60 يىل ئىلگىرى قىزىل ئارمىيىمىز بېسىپ ئۆتكەن 25 مىڭ يولۇق ئۇزۇن سەپەر لېنىيىسىنى قايتا بېسىپ ئۆتۈش ئۈچۈن ئۈرۈمچىگە كەلگەندىن كېيىن، ئۈلار جاپادىن، خېيىم- خەتەردىن قورقماي، قەيسەر ئىرادە، جەڭگىۋار روھ بىلەن 11 ئۆلكىدىكى 100 دىن ئارتۇق ناھىيە- شەھەرنى بېسىپ ئۆتۈپ، 120 كۈندە 19 مىڭ كىلومېتىرلىق مۇساپىنى غەلىبىلىك تاماملاپ ئۈرۈمچىگە قايتىپ كەلدى.

ئۈلار ئۈرۈمچىگە كەلگەندىن كېيىن، ئۈرۈمچى شەھىرىدىكى زاۋۇت، كان -كارخانىلار، مەكتەپ ۋە ھەربىي قىسىملارغا بېرىپ، ئۇزۇن سەپەر جەريانىدىكى تەسىرلىك ئىش- پائالىيەتلىرىدىن دوكلات بەردى.

جاڭ خېلىڭ ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق باشقارما (ئىدارە) باشلىقلىرى يىغىندا مۇنۇلارنى تەكىتلىدى:
چارۋىچىلىقتا ئوبوروت يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، چارۋا مالىلارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش لازىم

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مەۋلان سابىت، مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىت خەۋەر قىلىدۇ: 12-ئاينىڭ 11-كۈنى ئاپتونوم رايونلۇق چارۋىچىلىق نازارىتى ئاچقان چارۋىچىلىق باشقارما (ئىدارە) باشلىقلىرى يىغىندا ئاپتونوم رايونىمىز مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ خېلىڭ سۆز قىلىپ، چارۋىچىلىقتا ئوبوروت يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، چارۋامالىلارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈش لازىم، دەپ تەكىتلىدى.

جاڭ خېلىڭ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالىنى تەھلىل قىلغاندىن كېيىن مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكىتىمىزدىكى بەش چوڭ چارۋىچىلىق بازىسىنىڭ بىرى. چارۋىچىلىق رايونلىرىدا مول ئوتلاق بايلىقىمىز، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا مول ئاقمىچىلىق تەجرىبىمىز بار. ئەمما ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا چارۋامالىلارنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتى چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ تەرەققىيات سۈرئىتىگە ماسلىشالمايۋاتىدۇ. بازار ئۆچۈرى ۋە باشقا سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن قىش كىرىشتىن بۇرۇن ئاپتونوم رايونىمىز بويىچە سېتىلماي قالغان چارۋامال 1 مىليون 200 مىڭ تۇياقتا يەتكەنىدى. ئاپتونوم رايون ھەر خىل چارە-تەدبىر قوللانغان بولسىمۇ ھازىرغىچە ئالتاي ۋىلايىتىدە يەنىلا 60 مىڭ تۇياق چارۋامال سېتىلماي تۇرۇۋاتىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ چارۋىچىلىقىدا ساقلانغان بۇ گەۋدىلىك مەسىلىنى ھەل قىلىشتا ئاۋۋال چارۋىچىلارنى مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇپ، ئۇلارغا خاتىرجەم ئىشلەپچىقىرىش شارائىتى ھازىرلاپ بېرىش، دېھقانچىلىق رايونلىرىدا سستېمىلاشقان مۇلازىملىقنى كۈچەيتىش، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش يوللىنى راۋانلاشتۇرۇش لازىم. چارۋىچىلىق رايونلىرى ۋە دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇپ، گۆش ئىشلەپچىقىرىشتا چوڭ ناھىيە، چوڭ ئائىلە بەرپا قىلىش، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ نۆۋەتتىكى سۈ- تۇپراقنى ئېچىش، يۇقىرى ھوسۇللۇق يېزا ئىگىلىكىگە يۇرۇش قىلىش تەدبىرىگە بىرلەشتۇرۇپ، چارۋىچىلىقنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەگشەش لازىم. چارۋىچىلىقتا ئوبوروت يوللىرىنى راۋانلاشتۇرۇپ، مەھسۇلاتنىڭ تاۋارلىشىش نىسبىتىنى ئۆستۈرۈشتە مۇھىم ھالقىنى چىڭ تۇتۇش، چارۋىچىلىق رايونلىرىنىڭ شارائىتىنى ياخشىلاش، ئوتلاق چارۋىچىلىقى بىلەن دېھقانچىلىق رايون چارۋىچىلىقىنى ماس قەدەمدە راۋاجلاندۇرۇپ، چارۋامال مەھسۇلاتلىرىنىڭ رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش، بازارنى كەڭ ئېچىپ، ئاپتونوم رايونىمىز چارۋامال مەھسۇلاتلىرىنى سىرتقا يۆزلەندۈرۈش لازىم.

ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى «ئۇن بېكەت، ئۇن پويىز»دا مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى

ئۆز مۇخبىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەتربھىم خەۋەر قىلىدۇ: ئۇرۇمچى تۆمۈرىيول ئىدارىسى مۇلازىملىق سۇپىتىنى ئۆستۈرۈشنى مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ مۇھىم تەركىبىي سۈپىتىدە تۇتۇپ، ئۇزۇنگە قاراشلىق «ئۇن بېكەت، ئۇن پويىز»دا مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق پائالىيىتىنى قانات يايدۇردى. بۇ ئىدارىنىڭ كورلا يولۇچى توشۇش ئۇچاستېكسى ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا بېيجىڭ شەھەرلىك ئامىۋى قاتناش شىركىتىنىڭ بېلەت ساتقۇچىسى لى سۇلدىن ئوگىنىش پائالىيىتىنى، لىيۇيۈەن پاراۋوز ئۇچاستېكسى «پويىز ھەيدىگەندە يولۇچىلارنى ئويلاش»، «پاراۋوز رېمونت قىلغاندا پاراۋوز ئىشلىتىدىغانلارنى ئويلاش»، «بىخەتەرلىك قەلبىمدە، سۈپەت قولۇمدا» ناملىق مۇسابىقە پائالىيىتىنى قانات يايدۇرۇپ، مەدەنىيەتلىك مۇلازىملىق پائالىيىتىگە ئاكتىپ ماسلاشتى.

ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىكىدە بەش چوڭ ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بارلىققا كەلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز مۇنەۋۋەر ئابدۇرېشىتنىڭ ئاپتونوم رايونلۇق دېھقانچىلىق نازارىتىدىن ئىگىلىشچە، نۆۋەتتە ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشلىق، پاختا، قىزىلچا، قوڭلاق ۋە چارۋىچىلىق بىلەن باغمىچىلىق، سۈپەتلىك مېۋە- چېۋىنى ئاساس قىلغان بەش چوڭ ئىشلەپچىقىرىش بازىسى بارلىققا كەلگەن.

ئاپتونوم رايون بويىچە ئاشلىق ئومۇمىي ھوسۇلى 1978- يىلىدىكىدىن بىر قاتلىنىپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق بويىچە بۇرۇنقى مەملىكەت بويىچە 15- ئورۇندىن ھازىر ئالدىنقى 5- ئورۇنغا ئۆتكەن، جەنۇبىي شىنجاڭدا بەش ۋىلايەت، ئوبلاست، شەرقىي شىنجاڭدا تۇرپان، قۇمۇل ۋىلايىتى، شىمالىي شىنجاڭدا شىخەنزە، شىخو، ساۋمن، جىك، ماناس قاتارلىق ناھىيە (شەھەر) لەرنى ئاساس قىلغان پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسى قۇرۇلۇشى تېزلىتىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا ئومۇمىي ھوسۇلى 1978- يىلىدىكىدىن 15.8 ھەسسە ئېشىپ، مەملىكەت بويىچە ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا ئىشلەپچىقىرىش بازىسىغا ئايلانغان؛ قىزىلچا ئومۇمىي ھوسۇلى 1978- يىلىدىكىدىن 16.5 ھەسسە ئېشىپ، يىللىق شېكەر ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 300 مىڭ تونناغا يەتكەن؛ قوڭلاق ھوسۇلى مەملىكەت بويىچە ئىشلەپ چىقىرىلغان قوڭلاق ئومۇمىي ھوسۇلىنىڭ 60 پىرسەنتىدىن كۆپرەكنى ئىگىلىگەن؛ ئاپتونوم رايونىمىزدا ئىلى، چۆچەك، ئالتاي ۋىلايەتلىرىدە قوي، كالا بازىسى، شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۈەنى، سانجى خۇيزۇ ئاپتونوم ئوبلاستىدا چوشقا، ئۆي قۇشلىرى بازىسى بارلىققا كېلىپ، ئاپتونوم رايون بويىچە ئومۇمىي چارۋا مال سانى 1978- يىلىدىكىدىن 50.5% 6.9 ھەسسە ئېشىپ، كىشى بېشىغا توغرا كېلىدىغان مېۋە - چېۋە مىقدارى مەملىكەت بويىچە ئوتتۇرىچە سەۋىيىنىڭ ئۈچ ھەسسىگە توغرا كەلگەن.

ئۇمۇملۇقنى ئىگىلەپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، كېلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ يەنە بىر يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلۈشىگە ھەقلىق كاپالەتلىك قىلايلى

(بېشى 1 - بەتتە)

بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىنىڭ ئومۇمىي ئىقتىسادىي ۋەزىيىتى ياخشى بولدى. 9-بەش يىللىق پىلاننىڭ تۆنجى يىلى ياخشى باشلاندى. خەلق ئىگىلىكىدە بىر قەدەر ياخشى تەرەققىيات ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىندى، مۇلچەرلىنىشىچە، پۈتۈن يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 97 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن توققۇز پىرسەنتتىن كۆپرەك ئاشىدۇ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتىن يەنە مول ھوسۇل ئېلىنىپ، ئاشلىق، پاختا، گۆش ئىشلەپچىقىرىشىدا تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى. سانائەت ئىشلەپچىقىرىشى مۇقىم ئاشتى. نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار ئۈگۈشلۇق ئېلىپ بېرىلۇاتىدۇ. مۇلچەرلىنىشىچە، مالىيە كىرىمى ئالدىنقى يىلدىكىدىن % 25 تىن كۆپرەك ئاشىدۇ. شەھەر، يېزىلاردا بازارلار ئاۋات. ئاپتونوم رايون بويىچە پارچە سېتىلىدىغان مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش نىسبىتىنى ئون پىرسەنت ئىچىدە تىزگىنلىگىلى بولدۇ. ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسى مۇقىملىق ئىچىدە كۆپەيدى. پەن-تېخنىكا، مائارىپ ۋە تۇرلۇك ئىجتىمائىي ئىشلار ئۇمۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدى. خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى يەنمۇ ئۆستى. يېزىلارنىڭ سۇنى ياخشىلاش، يۇقۇملۇق كېسەللىنىڭ ئالدىنى ئېلىش خىزمىتىدە بىر قەدەر زور ئىلگىرىلەش بولدى. نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش خىزمىتىدە خېلىرەك زور نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇشتا يىل بېشىدا بېكىتىلگەن نىشانغا تولۇق يەتتۇق. پارتىيە قۇرۇلۇشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، مەنىۋى مەدەنىيەت ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە تۇرلۇك شەكىلدىكى بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئىجتىمائىي توغرا كەيپىياتنى ئۇيۇشتۇرۇدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتتى. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋاملىق چوڭقۇرلاشماقتا، ئۇنۇملۇق مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە زور غەلبە قولغا كەلتۈرۈلدى، ئاپتونوم رايون مىقياسىدا قانات يايدۇرۇلغان «قانۇنغا زەربە بېرىش» كۈرىشىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلۈپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملىقى ساقلاپ قېلىندى. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا يۇقىرىمۇ، تۆۋەنمۇ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەركەزنىڭ تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي قانات يايدۇردىنغانلا بولسا، ئىلگىرىلەش داۋاملاشتۇرۇش قىيىنچىلىقنى توڭىتىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولدۇ.

نەتىجىنى ۋە تەرەققىياتنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھېچنىمى ئىنتايىن سەگەك تۇتۇش، قىلچە قارىغۇلارچە ئۇمىدۋار بولۇش كەيپىياتىدا بولماسلىق كېرەك. شۇنداق دېيىش كېرەككى، ئىقتىسادىي تۇرمۇشنىڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى بەزى زىددىيەتلەر تېخى تۇيۇتسۇن ھەل بولۇپ كەتكىنى يوق، روشەن ۋە يوشۇرۇن مەسىلىلەر ھېلىمۇ ناھايىتى كۆپ، بەزى خىزمەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇشتا يىل بېشىدا بېكىتىلگەن نىشانغا تولۇق يەتتۇق. پارتىيە قۇرۇلۇشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، مەنىۋى مەدەنىيەت ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە تۇرلۇك شەكىلدىكى بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئىجتىمائىي توغرا كەيپىياتنى ئۇيۇشتۇرۇدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتتى. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋاملىق چوڭقۇرلاشماقتا، ئۇنۇملۇق مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە زور غەلبە قولغا كەلتۈرۈلدى، ئاپتونوم رايون مىقياسىدا قانات يايدۇرۇلغان «قانۇنغا زەربە بېرىش» كۈرىشىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلۈپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملىقى ساقلاپ قېلىندى. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا يۇقىرىمۇ، تۆۋەنمۇ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەركەزنىڭ تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي قانات يايدۇردىنغانلا بولسا، ئىلگىرىلەش داۋاملاشتۇرۇش قىيىنچىلىقنى توڭىتىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولدۇ.

نەتىجىنى ۋە تەرەققىياتنى تولۇق مۇئەييەنلەشتۈرۈش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھېچنىمى ئىنتايىن سەگەك تۇتۇش، قىلچە قارىغۇلارچە ئۇمىدۋار بولۇش كەيپىياتىدا بولماسلىق كېرەك. شۇنداق دېيىش كېرەككى، ئىقتىسادىي تۇرمۇشنىڭ چوڭقۇر قاتلىمىدىكى بەزى زىددىيەتلەر تېخى تۇيۇتسۇن ھەل بولۇپ كەتكىنى يوق، روشەن ۋە يوشۇرۇن مەسىلىلەر ھېلىمۇ ناھايىتى كۆپ، بەزى خىزمەتتە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلدى. چارۋىچىلارنى ئولتۇراقلاشتۇرۇشتا يىل بېشىدا بېكىتىلگەن نىشانغا تولۇق يەتتۇق. پارتىيە قۇرۇلۇشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى، سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى ۋە دېموكراتىيە-قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىدىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى، مەنىۋى مەدەنىيەت ۋە مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقى بويىچە تۇرلۇك شەكىلدىكى بەرپا قىلىش پائالىيىتى ئىجتىمائىي توغرا كەيپىياتنى ئۇيۇشتۇرۇدى، مىللەتلەر ئىتتىپاقلىقىنى كۈچەيتتى. چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشى داۋاملىق چوڭقۇرلاشماقتا، ئۇنۇملۇق مۇھىم ئىلگىرىلەش بولدى. مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىيورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۈرۈپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە زور غەلبە قولغا كەلتۈرۈلدى، ئاپتونوم رايون مىقياسىدا قانات يايدۇرۇلغان «قانۇنغا زەربە بېرىش» كۈرىشىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلۈپ، ئىجتىمائىي، سىياسىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملىقى ساقلاپ قېلىندى. ئەمەلىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا يۇقىرىمۇ، تۆۋەنمۇ، بولۇپمۇ ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، مەركەزنىڭ تەدبىرلىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي قانات يايدۇردىنغانلا بولسا، ئىلگىرىلەش داۋاملاشتۇرۇش قىيىنچىلىقنى توڭىتىپ، شىنجاڭنىڭ سوتسىيالىستىك زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنى ئىلگىرى سۈرگىلى بولدۇ.

بىرىنچى، ئاشلىق مەسىلىسى. يېزا ئىگىلىكى ئۇل، ئاشلىق ئۇنىڭ ئۇلى. ھەرقانداق چاغدا، ھەرقانداق ئەھۋالدا ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى بوشاشتۇرۇپ قويۇشقا بولمايدۇ. يېقىنقى بىر مەزگىلدىن بۇيان، ئايرىم جايلاردا، ئايرىم تۇردىكى ئاشلىق بازىرىدا سېتىلىش باھاسى دۆلەتنىڭ توختام بويىچە سېتىۋېلىش باھاسىدىن تۆۋەن بولۇش ئەھۋالى كۆرۈلدى. ئايرىم جايلار دېھقانە، شىنجاڭدا باھاسى ھەققىي تۇرده بازار باھاسىدىن تۆۋەن بولغىنى كۆمىسقوناق، ھازىرغا قەدەر بۇغداينىڭ باھاسى تۆۋەن بولغىنى يوق، جەنۇبىي شىنجاڭ رايونىدا تېخى بۇغداينىڭ باھاسى دۆلەتنىڭ سېتىۋېلىش باھاسىدىن يۇقىرى. بۇ مەسىلىگە قانداق قاراش كېرەك؟ يېقىنقى بىر مەزگىلدە، ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشلىق بەك كۆپ بولۇپ كەتتى، كېلەر يىلى ئۇنى مۇقىملاشتۇرۇش كېرەك، دەيدىغان قاراش پەيدا بولدى. ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشلىق ھەققەتەن شۇنچە كۆپمۇ؟ بىزنىڭچە، بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزدا ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىنغان بولسىمۇ، لېكىن كىشى ېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مقدارى ئاران 460 كىلوگرامغا يېتىدۇ، مەملىكەت بويىچە ئېيتقاندا، بۇ كۆپ ھېسابلانمايدۇ. خېيلىۋۇجۇدىڭ ئۆلكىسىدە كىشى ېشىغا 670 كىلوگرامدىن، جىلىن ئۆلكىسىدە كىشى ېشىغا 770 كىلوگرامدىن توغرا كېلىدۇ، سەندۇڭ، خۇبېي، خۇنەن، جياڭسۇ ۋە ئىچكى موڭغۇل قاتارلىق ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىمۇ كىشى ېشىغا توغرا كېلىدىغان ئاشلىق مقدارى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭكىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. ھەتتا ئىچكىيا ئاپتونوم رايونىنىڭمۇ بۇ يىل بىزنىڭكىدىن ئېشىپ كەتتى. بۇ يىل ئېچىلغان چارۋىچىلىق خىزمىتى يىغىندا مەن مۇنداق دېگەن: شىمالىي شىنجاڭنى ئاشلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقماقچى بولۇۋاتىمىز، دۆلەت پەۋقۇلئاددە ئېغىر تەبىئىي ئاپەتكە ئۇچراپ قالغاندىلا، شىنجاڭدىن ئاشلىق يۆتكەشى مۇمكىن، ئادەتتىكى ئەھۋالدا مۇنچىۋالا يىراق يەردىن ئاشلىق يۆتكەپ يۈرمەيدۇ. شۇڭا شىنجاڭدا ئاشلىق بازىسى قۇرىمىز دېگەندىن كۆرە چارۋىچىلىق بازىسى قۇرىمىز دېگىنىمىز تۈزۈك. ئەگەر چوڭ چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇش تەلىپى بويىچە ئايلاندۇرۇش ئىشى ئەستايىدىل ياخشى ئىشلىنىدىغانلا بولسا، بۇنچىلىك ئاشلىقنىڭ تىلغا ئالغىچىلىكى يوق. ئاشلىق پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتى بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئۇنى يېمەكلىك ۋە كۆپ خىل سانائەت خام ئەشياسىغا ئايلاندۇرۇشقىمۇ بولىدۇ، ئەلۋەتتە. بۇ جەھەتتىكى يوشۇرۇن كۆچمىز ناھايىتى زور. ئەلۋەتتە، بۇنىڭدىن باشقا، مول ھوسۇل ئارقىلىق كەم ھوسۇلنىڭ ئورنىنى تولۇقلاشنىمۇ كۆزدە تۇتۇپ، كوللېكتىپ ۋە دېھقانلار ئائىلىسىنى كۆپرەك زاپاس ئاشلىق ساقلاشقا رىغبەتلەندۇرۇش كېرەك. بىر قىسىم ئاشلىقنى ئېكسپورت قىلىشقىمۇ بولىدۇ. قىسقىسى، بۇ يىل ئاشلىقتىن مول ھوسۇل ئېلىندى دەپ، شىمالىي شىنجاڭنى ئاشلىق بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشتا ئېھتىياتسىزلىق قىلىشقا بولمايدۇ.

ئىككىنچى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم ئاشۇرۇش ئاساسىدا، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى ئەستايىدىل ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. ئۇزۇن مۇددەتلىك نۇقتىدىن قارىغاندا، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈشنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمى ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشتىن يۇقىرى. ئەمما ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلماسلىق بولمايدۇ. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ئاساس قىلىش ئاساسىدا، پاختا ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك

تۇرمۇشنىڭ چوڭقۇر قاتلىمدىكى بەزى زىددىيەتلەر تېخى تۈپتىن ھەل بولۇپ كەتكىنى يوق، روشەن ۋە يوشۇرۇن مەسىلىلەر ھېلىمۇ ناھايىتى كۆپ، بەزى جەھەتلەردە تېخى ناھايىتى گەۋدىلىك. يېزا ئىگىلىكىدىن يىلمۇيىل مول ھوسۇل ئېلىنىپ كېلىۋاتقان بولسىمۇ، لېكىن يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇلى ئاجىز بولۇشتەك ئەھۋال تېخى تۈپتىن تۈزگەرگىنى يوق، بۇ يىلقى 100 يىلدىن بۇيان كۆرۈلۈپ باقمىغان پەۋقۇلئاددە چوڭ كەلكۈن، ھۆلچىلىك ئاپىتى سۇ قۇرۇلۇشمىزدىكى ئاجىزلىقلارنى ئاشكارىلىدى، مۇشۇ بىر نەچچە يىلدا ئۇرغۇن خىزمەتلەرنى ئىشلىگەن بولساقمۇ، لېكىن ئومۇمىي جەھەتتىن ئالغاندا، بۇ تەبىئىي ئاپەتكە تاقابىل تۇرۇشقا تولىمۇ ماسلىشالمايدۇ. سانائەت ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى ياخشى بولمىدى، سۇرئىت تۆۋەن، ئۇنۇم ناچار بولدى، بولۇپمۇ زىيان تارتقان كارخانىلار كۆپىيىپ كەتتى، زىيان سوممىسى ھەسسىلەپ ئېشىپ كەتتى، قىينىچىلىقى ئېغىر كارخانىلار يىلدىن يىلغا كۆپىيىپ كەتتى، بۇ بىر ئىنتايىن جىددىي مەسىلە بولۇپ قالدى. مالىيە قىينىچىلىقى مەسىلىسى ھېلىھەم ناھايىتى گەۋدىلىك، بىر تەرەپتىن، مالىيە كىرىمى داۋاملىق يۇقىرى سۈرئەتتە كۆپىيىۋاتىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن، كىرىم-چىقىمنىڭ تەڭپۇڭ بولۇشى ئىنتايىن قىيىن بولۇۋاتىدۇ، دۆلەت بىزگە مەدەتمۇ بەردى، لېكىن مۇشۇنداق ئەھۋالدا يەنىلا يېگىدىن بەزى قىرغىن زەقەم كۆرۈلدى. ئىجتىمائىي تۇرمۇشتا يەنە بىر مۇنچە پاسسىپلىق، چىرىكلىك مەۋجۇت، بەزى جايلاردا جەمئىيەت ئامانلىقى ۋە ئىجتىمائىي كەيپىيات ياخشى ئەمەس، مىللىي بۆلگۈنچىلىككە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە قارشى تۇرۇش كۈرىشى، ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى قوغداش ۋەزىپىسى ھېلىھەم ناھايىتى مۇشكۈل، بۇ مەسىلىلەرنىڭ شەكىللىنىشىدە كۆپ تەرەپلىمىلىك سەۋەب-بار. بەزىلىرى ئالغا بېسىش داۋامىدا خالىي بولغىلى بولمايدىغان مەسىلىلەر بولسىمۇ، لېكىن ساقلىنۇاتقان مەسىلىلەرنى ھەرگىز تۆۋەن مۆلچەرلەشكە، بۇ جەھەتتە بېھەۋالىق قىلىشقا بولمايدۇ. ئۇنى ھەقىقىي كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ ئەستايىدىل ھەل قىلىشىمىز كېرەك. قىسقىسى، نۆۋەتتىكى ۋەزىيەتنى كۆزىتىش ۋە تەھلىل قىلىشتا، ھەم ۋەزىيەتنىڭ ياخشى تەرىپىنى ۋە پايدىلىق شارائىتىنى تولۇق كۆرۈۋېلىشىمىز، ھەم ساقلىنىۋاتقان مەسىلىلەرنىڭ ئېغىرلىقىنى يېتەرلىك مۆلچەرلىشىمىز كېرەك. شۇنداق قىلغاندىلا، ئومۇمىي ۋەزىيەتنى توغرا ئىگىلەپ، تىرىشىپ ئىلگىرىلەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلۈشكە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ.

مەركەز ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنىڭ ئاساسىي روھىغا ئاساسەن، يولداش ئابلەت ئابدۇرېشت ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيەتكە بېرىلىشتۇرۇپ، 1996-يىللىق خىزمەتنى سىستېمىلىق خۇلاسىلەيدۇ، 1997-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇنلاشتۇرىدۇ، تۆۋەندە مەن بىر نەچچە گەۋدىلىك مەسىلە ئۈستىدە توختىلىپ ئۆتىمەن.

1. يېزا ئىگىلىك مەسىلىسى توغرىسىدا

شىنجاڭ چوڭ يېزا ئىگىلىك رايونى. بۇ يىل يېزا ئىگىلىكى تېمپېراتۇرا تۆۋەن بولۇش، كەلكۈن، ھۆلچىلىك قاتارلىق ئېغىر تەبىئىي ئاپەتلەرگە ئۇچرىغان بولسىمۇ، يەنىلا ئۇنىڭدىن مىسلىي كۆرۈلمىگەن مول ھوسۇل ئېلىنىدى. ئاشلىقنىڭ ئومۇمىي ھوسۇلى 7 مىليون 800 مىڭ تونىغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 500 مىڭ تونا ساپ ئاشتى؛ سېتىۋېلىنغان پاختا 20 مىليون دەندىن كۆپرەك ئېشىشىدىن ئۈمىد بار. چارۋىچىلىقتىمۇ بىر قەدەر زور يۇكسىلىش بولدى، پۈتۈن يىلدا گۆش مىقدارى 580 مىڭ تونىدىن 600 مىڭ تونىغىچە بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن ئون پىرسەنتتىن كۆپرەك ئېشىشى مۇمكىن. لېكىن يېزا ئىگىلىك ۋەزىيىتى ئومۇمەن ياخشى بولغان ئەھۋالدىمۇ يۇكسەك ئەھمىيەت بېرىشىمىزگە ۋە ھوشيار بولۇشىمىزغا ئەرزىيدىغان بەزى مەسىلىلەرمۇ كۆرۈلدى. بۇنىڭ ئۈچۈن، مەسىلىلەرنىڭ ھەممىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىكتۇر. ئەمما تېرىش، پەرۋىش قىلىشنىڭ مۇۋاپىق بولغان-بولمىغانلىقى، بولۇپمۇ ئۆزگەرگەن كىلىمات شارائىتى ۋە سورتقا ئاساسەن مۇناسىپ تېرىش، پەرۋىش قىلىش تەدبىرلىرىنىڭ قوللىنىلغان-قوللىنىلمىغانلىقىمۇ ئىنتايىن مۇھىم بىر مەسىلە. تېرىش، پەرۋىش قىلىشنى قېلىپلاشتۇرۇشمۇ ئوخشاش بولمايدۇ، ھەرقانداق ئەھۋالدا بىرلا خىل ئۇسۇلنى قوللىنىۋەرگىلى بولمايدۇ. تېرىش، پەرۋىش قىلىشمۇ ئۆزگەرمەيدىغان بىر قىلىپتا بولماستىن، سورتقا، كىلىماتقا لايىق بولۇشى كېرەك. ئوخشاش بىر سورتنى ئىشلەتكەندە، بەزى جايلاردا مەھسۇلات ئاشىدۇ، بەزى جايلاردا مەھسۇلات كەملەيدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى نېمە، ئۇنى ئىلمىي خۇلاسىلەش لازىم. ھەرقانداق تەجرىبىنىڭ شەرتى بولىدۇ. ئىلگىرىكى يولغا قويۇلغان تېرىش، پەرۋىش قىلىش تەجرىبىلىرى نورمال يېللاردا مۇۋاپىق بولغان بولسىمۇ، بۇ يىل كىلىمات، سورت ئۆزگەرگەندىن كېيىن، بۇنى مۇناسىپ ھالدا تەگشەش كېرەك ئىدى. لېكىن بۇ جەھەتتە يېتىشىپ ماڭالمىدۇق. ئاپتونوم رايونىمىزدەك بۇنداق ئاپەتنىڭ تۇرى كۆپ، ئاپەت بىر قەدەر كۆپ بولىدىغان رايوندا كۆپ خىل پەرۋىش ئۇسۇلى ۋە تېخنىكا تەرتىپىنى بېكىتىش ھەمدە ھەر خىل شارائىت، ئاماللارنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، ئۇنى ۋاقتىدا تەگشەش، مۇكەممەلەشتۈرۈش لازىم. جايلار كېڭەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل، ئىلمىي خۇلاسىلەپ، قوبۇل قىلىشقا تېگىشلىك ساۋاقلارنى تېپىپ چىقىپ، ئىلمىي، مۇۋاپىق تەدبىرلەرنى بېكىتىپ، خىزمەت سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، پەن-تېخنىكا سېلىنمىسى ۋە ماددىي سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، كېلەر يىلى پاختا ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈشى لازىم. پاختا ئىشلەپ چىقىرىدىغان ناھىيە، شەھەرلەر تېخمۇ يۇقىرى كۆرۈش نىشانى بېكىتىپتىش لازىم. كېڭەزلىك ئوتتۇرىچە مو بېشى يۇقىرى-تۆۋەن قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، كېلەر يىلى پاختا ئومۇمىي مىقدارىنى قەتئىي تەڭشەپ، 23 مىليون دەندىن كۆپرەككە يەتكۈزۈش لازىم.

يەنە بىرى، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىشقا يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش ھەمدە ئۇنى ھەقىقىي تۇرمۇش ئادىتىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. بۇ ئاپتونوم رايونىمىز نۆۋەتتە پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا دۇچ كەلگەن قاتتىق سىناق، شۇنىڭدەك كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان ۋەزىپە، يېقىنقى ئىككى يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزدا غوزا قۇرتى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيىپ كەتتى، بەزى جايلاردا قىشتىن ئۆتەلەيدىغان غوزا قۇرتى ھەر كۈادرات مېتر يەردە 130-140 تىن كۆپرەككە يەتكەن. بۇ غوزا قۇرتى زىيىنىنىڭ خىلى ئېغىر دەرىجىگە بېرىپ يەتكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ئىچكىرىدە پاختا ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئازىيىپ كېتىشى ناھايىتى زور دەرىجىدە غوزا قۇرتى زىيىنى بىلەن مۇناسىۋەتلىك، بۇ ساۋاقنى چوقۇم ئەستايىدىل قوبۇل قىلىشىمىز، ئۇلار ماڭغان يولدىن مېڭىپ قالماسلىقىمىز لازىم. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا تەرەققىياتى ستراتېگىيىسى تۆگىشىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدەك مۇشۇنداق جۇغراپىيىلىك مۇھىتى نىسپىي بېكىنمە ھاللىتە تۇرغان ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھەممىسى بىلەن مۇناسىۋەتلىكتۇر. ئەمما تېرىش، پەرۋىش قىلىشنىڭ مۇۋاپىق بولغان-بولمىغانلىقى، بولۇپمۇ ئۆزگەرگەن كىلىمات شارائىتى ۋە سورتقا ئاساسەن مۇناسىپ تېرىش، پەرۋىش قىلىش تەدبىرلىرىنىڭ قوللىنىلغان-قوللىنىلمىغانلىقىمۇ ئىنتايىن مۇھىم بىر مەسىلە. تېرىش، پەرۋىش قىلىشنى قېلىپلاشتۇرۇشمۇ ئوخشاش بولمايدۇ، ھەرقانداق ئەھۋالدا بىرلا خىل ئۇسۇلنى قوللىنىۋەرگىلى بولمايدۇ. تېرىش، پەرۋىش قىلىشمۇ ئۆزگەرمەيدىغان بىر قىلىپتا بولماستىن، سورتقا، كىلىماتقا لايىق بولۇشى كېرەك. ئوخشاش بىر سورتنى ئىشلەتكەندە، بەزى جايلاردا مەھسۇلات ئاشىدۇ، بەزى جايلاردا مەھسۇلات كەملەيدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى نېمە، ئۇنى ئىلمىي خۇلاسىلەش لازىم. ھەرقانداق تەجرىبىنىڭ شەرتى بولىدۇ. ئىلگىرىكى يولغا قويۇلغان تېرىش، پەرۋىش قىلىش تەجرىبىلىرى نورمال يېللاردا مۇۋاپىق بولغان بولسىمۇ، بۇ يىل كىلىمات، سورت ئۆزگەرگەندىن كېيىن، بۇنى مۇناسىپ ھالدا تەگشەش كېرەك ئىدى. لېكىن بۇ جەھەتتە يېتىشىپ ماڭالمىدۇق. ئاپتونوم رايونىمىزدەك بۇنداق ئاپەتنىڭ تۇرى كۆپ، ئاپەت بىر قەدەر كۆپ بولىدىغان رايوندا كۆپ خىل پەرۋىش ئۇسۇلى ۋە تېخنىكا تەرتىپىنى بېكىتىش ھەمدە ھەر خىل شارائىت، ئاماللارنىڭ ئۆزگىرىشىگە ئەگىشىپ، ئۇنى ۋاقتىدا تەگشەش، مۇكەممەلەشتۈرۈش لازىم. جايلار كېڭەزدىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىش ئەھۋالىنى ئەستايىدىل، ئىلمىي خۇلاسىلەپ، قوبۇل قىلىشقا تېگىشلىك ساۋاقلارنى تېپىپ چىقىپ، ئىلمىي، مۇۋاپىق تەدبىرلەرنى بېكىتىپ، خىزمەت سالمىقىنى يەنمۇ زورايتىپ، پەن-تېخنىكا سېلىنمىسى ۋە ماددىي سېلىنمىنى كۆپەيتىپ، كېلەر يىلى پاختا ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسىنى كۆرۈنەرلىك ئۆستۈرۈشى لازىم. پاختا ئىشلەپ چىقىرىدىغان ناھىيە، شەھەرلەر تېخمۇ يۇقىرى كۆرۈش نىشانى بېكىتىپتىش لازىم. كېڭەزلىك ئوتتۇرىچە مو بېشى يۇقىرى-تۆۋەن قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، كېلەر يىلى پاختا ئومۇمىي مىقدارىنى قەتئىي تەڭشەپ، 23 مىليون دەندىن كۆپرەككە يەتكۈزۈش لازىم.

يەنە بىرى، غوزا قۇرتىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى يوقىتىشقا يۇكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىش ھەمدە ئۇنى ھەقىقىي تۇرمۇش ئادىتىگە ئايلاندۇرۇش لازىم. بۇ ئاپتونوم رايونىمىز نۆۋەتتە پاختا ئىشلەپچىقىرىشىدا دۇچ كەلگەن قاتتىق سىناق، شۇنىڭدەك كېچىكتۈرۈشكە بولمايدىغان ۋەزىپە، يېقىنقى ئىككى يىلدا ئاپتونوم رايونىمىزدا غوزا قۇرتى كەڭ كۆلەمدە كېڭەيىپ كەتتى، بەزى جايلاردا قىشتىن ئۆتەلەيدىغان غوزا قۇرتى ھەر كۋادرات مېتر يەردە 130-140 تىن كۆپرەككە يەتكەن. بۇ غوزا قۇرتى زىيىنىنىڭ خىلى ئېغىر دەرىجىگە بېرىپ يەتكەنلىكىنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. ئىچكىرىدە پاختا ئىشلەپچىقىرىشنىڭ ئازىيىپ كېتىشى ناھايىتى زور دەرىجىدە غوزا قۇرتى زىيىنى بىلەن مۇناسىۋەتلىك، بۇ ساۋاقنى چوقۇم ئەستايىدىل قوبۇل قىلىشىمىز، ئۇلار ماڭغان يولدىن مېڭىپ قالماسلىقىمىز لازىم. ئۇنداق بولمايدىكەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا تەرەققىياتى ستراتېگىيىسى تۆگىشىدۇ، ئاپتونوم رايونىمىزدەك مۇشۇنداق جۇغراپىيىلىك مۇھىتى نىسپىي بېكىنمە ھاللىتە تۇرغان ئۇتلاق چارۋىچىلىقنى ئىسلاھ قىلىشنى، چارۋامال پادىسى قۇرۇلمىسىنى تەگشەشنى تېزلىتىپ، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىش سەۋىيىسىنى تېزدىن ئۆستۈرۈپ، ئاپتونوم رايونىمىزنى 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە مەملىكەت بويىچە ھەقىقىي چوڭ چارۋىچىلىق ئاپتونوم رايونى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشىمىز كېرەك.

تۇتقىچى، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى تۇرلۇك چارە-ئاماللار بىلەن ئاشۇرۇش مەسىلىسى. بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق ئىشلەپچىقىرىشى، بولۇپمۇ ئاشلىق، پاختا، گۆشنىڭ ئېشىشى ناھايىتى تېز بولدى، ئاساسىي جەھەتتىن بىر يىلدا بىر چوڭ قەدەم تاشلاندى. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىمۇ كۆرۈنەرلىك ئاشتى، لېكىن شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنىڭ ئېشىشى ئىچكىرىدىكى ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ خېلى ئارقىسىدا قالدى. باشقا ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلارنىڭ يىلىغا ئاساسەن 200 يۈەن ئەتراپىدا ئاشتى، بەزىلىرىنىڭ 300-400 يۈەن ئاشتى. بۇ ئەستايىدىل خۇلاسىلىشىمىزگە ئەرزىيدۇ. بەزى يولداشلار بۇ بىر نەچچە يىلدا يولنى توغرا تاپتۇق دەپ قاراۋاتىدۇ، بۇنىڭغا بىزمۇ قەتئىي ئىشىنىمىز، لېكىن شۇنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈشىمىز كېرەككى، يولنى توغرا تاپقانلىق ئېنىق شۇنىڭلىق بىلەن توڭەيدۇ، دېگەنلىك ئەمەس. شۇنىمۇ كۆرۈشىمىز كېرەككى، بىزنىڭ قېرىنداش ئۇلكە، ئاپتونوم رايونلار بىلەن بولغان پەرقىمىز كىچىكلىمەي، چوڭىيىۋاتىدۇ. «غوجامنىڭ غوجىسى، چامغۇرنىڭ ئورىسى» بولىدۇ، شۇڭا ئۆزىمىزدىن قانائەت ھاسىل قىلماسلىقىمىز، ئۆزىمىزنى چوڭ چاغلىماسلىقىمىز لازىم. شۇڭا جايلار ئۆزلىرىنىڭ ئەمەلىيىتىنى ئاساس قىلىپ، ئۈستۈنلۈكىنى ھەققىي، توغرا تېپىشى، ھەرگىزمۇ قولغا كەلتۈرگەن ئىلگىرىلەشلىرى، ۋە نەتىجىلىرى بىلەن قانائەتلىنىپ قالماسلىقى، كىرىرىس تۈيغۇسى ۋە تەخىرسىزلىك تۈيغۇسى بولۇشى، ھەسسىلەپ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ باشقىلارغا يېتىشۈۋالىشى لازىم. ئۇنداق بولمىغاندا، مۇشۇ ئەسىرنىڭ ئاخىرىدا يۇتۇق مەملىكەت بىلەن تەڭ قەدەمدە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قۇرۇقۇ گەپ بولۇپ قالىدۇ. باشقىلارنىڭ يۇقىرى سەۋىيىدىكى ھاللىق سەۋىيە، بىزنىڭ تۆۋەن سەۋىيىدىكى ھاللىق سەۋىيە دەپ قارىماسلىق كېرەك. ھازىر ھەرگىز تۆھپىگە باھا بېرىدىغان، ماختىنىدىغان، بىر-بىرىنى كۆككە كۆتۈرىدىغان چاغ ئەمەس، بىر يىلدا بىر چوڭ قەدەم تاشلىغان ئەھۋالدا، پەرقلەرنى، يېتەرسىزلىكلەرنى تېپىپ چىقىپ، تېخمۇ زور يوشۇرۇن كۈچسىزلىك نەدىلىكىنى مۇھاكىمە قىلىپ ۋە بايقاپ، كېلەر يىللىق خىزمەتسىزلىك يۈزلىشىنى بېكىتىشىمىزگە، كېلەر يىللىق خىزمەتلىرىمىزنىڭ تەدبىرلىرىنى مۇھاكىمە قىلىشىمىزغا، خىزمەتنىڭ سالمىقىنى ئاشۇرۇشىمىزغا توغرا كېلىدۇ. بۇ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان، ھەققىي تۈتۇپ، ئەمەلىي ئىشلەپ، بىر يىلدا بىر چوڭ قەدەم تاشلاپ كەلدۇق. بۇ پاكىت. لېكىن بارلىق ھەققەتنى تېپىپ بولغىنىمىز يوق. خەلق ئاممىسىنى تېخمۇ تېز بېيىتىدىغان يوللار يەنىلا بار، كۆپچىلدىك بۇ مەسىلىنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىشى لازىم. كېلەر يىلدىن باشلاپ بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر نەچچە يىلدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇشتىن ئىبارەت بۇ مەسىلىنى چۆرىدەپ، ئىدىيىنى ئۆزلۈكسىز ئازاد قىلىپ، ئۆزلۈكسىز ئىزدىنىپ، ئۆزلۈكسىز يەكۈنلەپ، مەگگۈ بوشاشماسلىقىمىز كېرەك.

(ئاخىرى 3 - بەتتە)

(بېشى 2 - بەتتە)

بەشىنچى، سۇ قۇرۇلۇشى مەسلىسى. بۇ يىلقى كەلكۈن، ھۆلچىلىك ئاپىتى ئاپتونوم رايونىمىز سۇ قۇرۇلۇشىنىڭ ئاجىز ھالقىلىرىنى يەنە بىر قېتىم ئاشكارىلاپ بەردى. ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار چوقۇم سۇ قارىشى ۋە سۇ ئاپىتى ئېڭىنى كۈچەيتىشى، سۇ قۇرۇلۇشىنى يەنمۇ كۈچەيتىشى كېرەك. چوڭ تېپتىكى تىزگىنلەش خاراكتېرلىك سۇ قۇرۇلۇشىغا ئاساسلىقى دۆلەت مەبلەغ سالىدۇ. ئۇنتۇرا، كىچىك تېپتىكى سۇ مۇئەسسەسلىرى ۋە ئېتىز-ئېرىق قۇرۇلۇشىنى ئاساسلىقى يەرلىك ۋە دېھقان، چارۋىچىلار مەبلەغ غەملەپ قىلىدۇ. بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدا كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش، ئېرىق-ئۆستەڭلەرنى سۇ سىڭمەس قىلىپ ياساش، سۇغىرىش، چېقىرىش شارائىتىنى، دېھقان، چارۋىچىلار ئۇلتۇراق نۇقتىلىرىنىڭ سۇ مۇئەسسەسلىرىنى ياخشىلاش قاتارلىق مۇھىم خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق ياخشى تۇتۇشىمىز كېرەك. سۇ قۇرۇلۇشى ۋە سۇ باشقۇرۇشىنى ئىسلاھ قىلىپ، دۆلەت، كوللېكتىپ، شەخس تەڭ تۇتۇش قىلىش، كۆپ يول ئارقىلىق مەبلەغ توپلاش مېخانىزمى ئوستىدە پائال ئىزدىنىش ئارقىلىق سۇ قۇرۇلۇشىنى تەدرىجىي ھالدا سۇ ئارقىلىق سۇنى قامداش ۋە باشقۇرۇشنى كەسىپلەشتۈرۈش يولىغا سېلىشىمىز كېرەك. سۇنى كۆپەيتىش، سۇنى تېجەشنى ياخشى تۇتۇش بىلەن بىرگە، سۇ بايلىقى مەنبەسىدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى قانداق ئۆستۈرۈش مەسلىسىنى مۇھاكىمە قىلىش لازىم. مەسىلەن، تامچىلىتىپ سۇغىرىش تېخنىكىسىدىن پايدىلىنىپ ئىقتىسادىي ئورمانلارنى كۆپەيتىش ئۈسۈلى تەنقىد قىلىشىمىزغا تولىمۇ ئەرزىيدۇ، دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى بەزى ئورۇنلارنىڭ ئەمەلىيىتى ئىسپاتلىدىكى، بىر مو يەردىكى ئىقتىسادىي ئورمانىنى بىر قېتىم تامچىلىتىپ سۇغىرىشقا ئالتە كۈب مېتر ئەتراپىدا سۇ كېتىدۇ. بىر يىلدا 15 قېتىم سۇغىرىلغان تەقدىردىمۇ سۇ سەرپىياتى 100 كۈب مېترغا يەتمەيدۇ، بۇنىڭدا نۆۋەتتە كېۋەزلىك، ئاشلىق ئېتىزىنى سۇغارغانغا قارىغاندا نۇرغۇن سۇنى تېجىگىلى بولىدۇ، بىر قۇدۇق قازغاندا 1000-2000 مو يەرنى سۇغارغىلى بولىدۇ. ھالبۇكى، ئىقتىسادىي ئورمانىنىڭ پايدىسى ئادەتتىكى ئىقتىسادىي زىرائەتلەرنىڭكىدىن ئاز بولمايدۇ، ئۇ يەنە بوراندىن مۇداپىئە كۆرۈپ، قۇمنى تىزگىنلەش ۋە پەرۋىشى ئاسان بولۇش، ئاز ئىش كېتىشتەك ئۇسۇنلۇككە ئىگە. بۇ تەجرىبىنى ئاپتونوم رايونىمىزدا بولۇپمۇ جەنۇبىي شىنجاڭدا كېڭەيتىشكە ئەرزىيدۇ. بۇ ئاز سېلىنما بىلەن يۇقىرى ھاسىلات ئېلىپ، سۇدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈشتىكى ئۇنۇملۇك يول. ئورمانچىلىق تارماقلىرى، سۇچىلىق تارماقلىرى ۋە ھەر دەرىجىلىك يېزا ئىگىلىكىنى باشقۇرغۇچى تارماقلار بۇ جەھەتتە كاللىسىنى ئىشلىتىپ ئىش كۆرۈشى، سۇ تېجەش، سۇنى كۆپەيتىشنىلا مۇھاكىمە قىلىپ قالماي، يەنە قۇرۇلمىنى يەنمۇ تەڭشەشنى مۇھاكىمە قىلىشى، سۇ بايلىقى تۇنگىگەندە مۇھاكىمە قىلمىز دەپ تۇرماي، ھازىردىن باشلاپلا قۇرۇلۇش ئارقىلىق سۇ تېجەش، قۇرۇلمائارقىلىق سۇ تېجەشتە چىڭ تۇرۇپ، يۇكسەك دەرىجىدە سۇ تېجىلىدىغان يېزا ئىگىلىكى ۋە سۇ تېجەش تېپىدىكى ئىگىلىكنى تەدرىجىي شەكىللەندۈرۈشى كېرەك.

2. سانائەت مەسلىسى

سانائەت خەلق ئىگىلىكىدە پېتەكچى كەسىپ، بىز سانائەتتە ئاجىز رايون بولۇش سۈپىتىمىز بىلەن، چوقۇم سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشنى ئىقتىسادىي خىزمەتتە مۇھىم نۇقتا قىلىپ تۇتۇشىمىز ھەم سانائەتنى تەرەققىي ئىشلەتكۈچىلىك تەلىپ، خام ئەشيا ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە سېتىشنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، تېخىمۇ كەڭ تەرەققىيات زېمىنى يارىتىشى كېرەك.

قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۆز ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. شىنجاڭدا سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇشتا، ئۆزىگىچە ئۈستۈنلۈككە ئىگە بولغان بايلىققا ھەققىي تۇرىدە تايىنىپ، پېتەكچى ساھە ۋە پېتەكچى كەسىپلەرنى بەرپا قىلىش كېرەك، بۇ بىز پۈتكۈل ئىقتىسادىي خىزمەتتە چوڭقۇر ئويلىنىپ كۆرۈشكە ۋە تىرىشىپ ئىگىلەشكە تېگىشلىك ئىش. قۇرۇلما مۇۋاپىق بولماسلىق، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش، «چوڭ ھەم مۇكەممەل بولۇش»، «كىچىك ھەم مۇكەممەل بولۇش» ۋە تۆۋەن سەۋىيىدە كېڭەيتىش سانائەت قۇرۇلۇشىدا ئۇزاقتىن بۇيان ئومۇميۈزلۈك مەۋجۇت بولۇپ كېلىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلە. ھازىر پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش ئەڭ ئەۋج ئېلىپ كەتكەن ساھە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى ۋە ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى. ئاپتونوم رايونىمىز بۇنىڭغا چوڭقۇر پېتىپ كەتمەگەن بولسىمۇ، لېكىن يېقىنقى يىللاردا ماشىنىسازلىق، پاختا توقۇمچىلىقى، پىپەكچىلىك، پەمىدور قېيمى ئىشلەپچىقىرىش، شېكەر ئىشلەپچىقىرىش، سۇلياۋ ئىشلەپچىقىرىش قاتارلىق جەھەتلەردە قېپقالغان مەسىلىلەر خېلىلا ئېغىر. بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن قىممەتلىك بايلىقلار ئىسراپ قىلىنىپلا قالماستىن، بەلكى غايەت زور مەبلەغ ئىگىلەپ كېتىلىپ، ئېغىر قەرز يۈكى يۈدۈۋېلىنىدى. ھازىر ئۇنى ئۆزگەرتكەي دەپمۇ ئۆزگەرتكىلى بولمايۋاتىدۇ، سېتىۋېتەي دېسە ئالدىغان ئادەم چىقمايۋاتىدۇ، ھەتتا سودىگەر چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزەي دېسىمۇ كېلىشىنى خالايدىغانلار چىقمايۋاتىدۇ. ئەسلىدە باج كىرىمىنى ئاز-تولا كۆپەيتىشنى ئويلىغانتىدۇق. لېكىن بۇ ساھەلەر ئېغىر بوپا يۈدۈۋېلىپ چوڭ زىيان تارتتى، جايلار تۇرلەرگە تۇتۇش قىلىش مەسلىسىدە سوغۇققان بولۇشى، خېلىغا كەلگىنى بويىچە ئىش قىلماسلىقى، پۈختا ئىش كۆرۈپ، باشقىلار زىيان تارتقان يولدا قايتا ماڭماسلىقى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن ھەقىقىي ئۈستۈنلۈككە ئىگە بايلىق ئاساسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدا پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. نېفىت ۋە تەبىئىي گاز شىنجاڭنىڭ بىرىنچى چوڭ ئۈستۈنلۈكى، مەركەز تەبىئىي گازنى پۈتۈنلەي شىنجاڭدا پىششىقلاپ ئىشلەشنى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى. بۇنىڭدا يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور. بىز خىزمەتلەرنى ئوبدان ئىشلەپ، ئېچىشنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. دۆلەت شىنجاڭدا زامانىۋى ئۇنۇمۇبرسال خاراكتېرگە ئىگە خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بىز بۇ ئىشتا مەركەزنىڭ شىنجاڭدىكى چوڭ كارخانىلىرىغا تايىنىشىمىز كېرەك، ئۇلار ئاساس خاراكتېرلىك، خام ئەشيا خاراكتېرلىك چوڭ تۇرلەر بىلەن شۇغۇللانسا بىز ئۇلارنىڭ ئىككىلەمچى مەھسۇلاتلىرىنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشىمىز لازىم. بۇ ئىش ھەقىقەتەن ئەچچە يىل داۋاملاشىدىغان ئىش، ئەمدى بەزى ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىشىمىز، ئۇنى ئوبدان تەشكىللىشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شىنجاڭنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى ۋە باشقا بەزى بايلىقلىرىنى ئېچىشنى چوڭرەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تۇرمۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان بەزى چوڭ-كىچىك زاۋۇتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇق كاپالەتكە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇق ئىشلەپ چىقىرىپ، كۈچلۈك باشقۇرۇش، تولۇق ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا، بىكار خادىملارنى زور كۈچ بىلەن قىسقارتىپ، يۆتكەپ، باشقا يول ئېچىپ، باشقا تىرىكچىلىك يولىنى تېپىپ، ئۇسكۇنىلەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمدارلىقىنى، ئەمگەك ئۇنۇمدارلىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بازىرى بارلىكى يەرلىك مەھسۇلاتلار يەرلىك بازارنى ئىگىلىشى كېرەك. ئۇنداق بولمايدىكەن خىزمىتىمىزدە مەسىلە بولغان بولىدۇ.

ھازىر، بىز بىر تەرەپتىن نۇرغۇن مەھسۇلاتلارنى ساتالمايۋاتىمىز، يەنە بىر تەرەپتىن ئۆز بازارلىرىمىزنى ئېچىشىمىزمۇ تازا پېتەرلىك بولمايۋاتىدۇ. شىنجاڭ بەربىر بىر نىسپىي مۇستەقىل بازار. ھازىر، شەھەرلەردە چوڭ سودا سارايلىرى بارغانسېرى كۆپ سېلىنىۋاتىدۇ، يەرلىك مەھسۇلاتلارنىڭ چوڭ سودا سارايلىرىدا ئىگىلىگەن ئورنى كېچىكەپ كېتىۋاتىدۇ، كەڭ خەلق ئاممىسى جەددىي ئېھتىياجلىق مەھسۇلاتلارنى چوڭ سودا سارايلىردىن تاپقىلى بولمايدۇ. سەھىيە، داۋالاش كەسىپلىرىدە دورىلارمۇ ئالىيلىشىپ كەتتى، دورىلارنىڭ ھەممىسى ئىمپورت قىلىنغان، شېرىكلىشىپ مەبلەغ سالغان كارخانىلاردا ئىشلەنگەن دورىلار بولۇپ، يۇقىرى باھالىق دورىلار بازارنى ئىگىلەپ كەتتى، خەلق ئاممىسىنىڭ سېتىۋېلىشقا ھەقلىقى قۇربى يېتىدىغان دورىلار ئېغىر دەرىجىدە يېتىشمەيۋاتىدۇ، خەلق ئاممىسى زارلىنىۋاتىدۇ. بىر قېتىم زۇكام بولۇپ قالسا 100 يۈەندىن كۆپرەك پۇل خەجلەشكە توغرا كېلىۋاتىدۇ، بۇ ھەرگىز نورمال ئەھۋال ئەمەس. بۇ مەسىلىلەرنى زور كۈچ بىلەن ھەل قىلىش كېرەك. بۇ بىر تەرەپتىن يەرلىك مەھسۇلاتلار ئۈچۈن بازار بەرگەنلىك، يەنە بىر تەرەپتىن خەلقنى غەم-قايغۇدىن خالى قىلغانلىق بولىدۇ. ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى كارخانىلار، يەرلىك مەھسۇلاتلار خەلق ئاممىسىغا، ئادەتتىكى ئىش ھەققى ئالىدىغانلار قاتلىمىدىكىلەرگە يۈزلىنىشى كېرەك. شەھەرلەردە خەلق ئاممىسىنىڭ مال سېتىۋېلىشىغا ماس كېلىدىغان سودا سارايلىرىنى زور كۈچ بىلەن كۆپەيتىپ، ئالىي سودا سارايلىرىدىمۇ خەلق ئاممىسىغا ماس كېلىدىغان تاۋار پۈكەيلىرىنى تەسىس قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ سېتىۋېلىش كۈچىگە ئۈيغۇن كېلىدىغان ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك تاۋارلارنى كۆپەيتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، كەڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى بازارلىرىنى ئېچىش كېرەك. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى كەسىپ، ھەرقايسى ساھەلەر، بولۇپمۇ ئوبوروت تارماقلىرى جايلاردىكى دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن قوللاپ، يەرلىك مەھسۇلات ئېگىنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلارنى سېتىشىغا، بازارلارنى كېڭەيتىشگە ياردەم بېرىشى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار ئىشلەپچىقىرالايدىغانلىقى مەھسۇلاتلارنى چوشۇمەسلىكتىن ئىبارەت خىزمەت ئۇسۇلى ساقلىنىۋاتىدۇ. ئۆتكەن بىر مەزگىلدە، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەسلىسى مۇھاكىمە قىلىنغاندا، يېزىلارغا بېرىپ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى تۇتۇلدى. شۇ چاغدا سانائەت-قاتناش كارخانىلىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى بەزى تارماقلار قېپقالدى. ھازىردىن باشلاپ، كارخانىلارنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ھەرقايسى تارماقلار ئاساسلىق باشقۇرغۇچى رەھبەرلەرنىڭ باشلامچىلىقىدا، كۆچلۈك خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ كارخانىلارغا بېرىپ، بولۇپمۇ مەسىلە بىر قەدەر كۆپ بولغان كارخانىلارغا چوڭقۇر چوڭقۇپ، ساقلانغان قېينىچىلىقلارنى تەتقىق قىلىپ، كارخانىلارنىڭ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشغا، قېينىچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىشى كېرەك. پاسسىپ ۋەزىيەت ئۆزگەرتىلمىگىچە، كارخانىدا ياخشىلىنىش بولمىغىچە قايتىپ كېلىشكە بولمايدۇ. سانائەت - قاتناشقا مەسئۇل ھەرقايسى تارماقلار، نازارەت، ئىدارىلەر، ئۆلايەت، ناھىيىلەر، بۆلۈم، ئىدارىلەر كىمنىڭ كارخانىسى بولسا، شۇ مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشى، دۆلەت كارخانىلىرىنى قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى يېزىلاردا نامراتلارنى يۆلەشنى تۇنجاندەك تۇتۇشى كېرەك.

زور كۈچ سەرپ قىلىپ، پاختا توقۇمچىلىق ساھەسى ۋە شېكەر ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىدىن ئىبارەت زىيان تارتىۋاتقان ئىككى ئەڭ چوڭ ساھەنى ياخشى تۇتۇش كېرەك. پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ چىقىش يولى مۇنداق: بىرىنچىدىن، پاختىنى ياخشى تەقسىملەپ، تۆۋەن نومۇرلۇق يىپ ئىگىرىشكە ئىشلىتىلىدىغان پاختىنىڭ دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىش كېرەك. بۇ يىل جەنۇبىي شىنجاڭدا تۆۋەن دەرىجىلىك پاختىنىڭ نىسبىتى بىر قەدەر كۆپ بولدى، تەمىنات-سودا كوپېراتىپلىرى ئالدى بىلەن ئاپتونوم رايونىمىزدىكى پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ تۆۋەن دەرىجىلىك پاختىغا بولغان ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىز تەۋەسىدىكى پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنى پاختىنى مۇۋاپىق تەقسىملەپ، تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشى كېرەك. ئىككىنچىدىن، يۇقىرى نومۇرلۇق يىپ ئىگىرىشنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ياخشى تۇتۇپ، ياخشى خام ئەشيادىن ياخشى مەھسۇلات ئىشلەپ چىقىرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 129 دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پاختىسى بىلەن 40-نومۇرلۇقتىن يۇقىرى يىپ ئىگىرىپ، مەھسۇلاتنىڭ ستاندارتىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. تەننەرخى يۇقىرى بولۇش، ئەسلىمە ۋە ئەمگەك كۆچىدىن پايدىلىنىش ئۇنۇمى تۆۋەن بولۇش - شېكەر ئىشلەپ چىقارغۇچى كارخانىلارنىڭ زىيان تارتىشىدىكى ئاساسلىق سەۋەب. ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى بىلەن ئاپتونوم رايونلۇق خەلق ھۆكۈمىتى ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىپ، بارلىق شېكەر ئىشلەپ چىقارغۇچى زاۋۇتلارغا بوش ۋاقىتلىردىن پايدىلىنىپ ئۆزلىرى قول سېلىپ قىزىلچا تېرىش تەلىپىنى قويىدى. ھازىر، بۇ خىزمەتتە قەدەم تاشلاندى. كېلەر يىلى بارلىق شېكەر ئىشلەپ چىقارغۇچى زاۋۇتلارنىڭ شەكىلۋازلىق قىلماي، بۇ خىزمەتنى ھەقىقىي ئىشلىشى، ئۇنى مەلۇم كۆلەمگە ئىگە قىلىشى، مەسىلىلەرنى ھەل قىلالايدىغان بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمىز. شېكەر زاۋۇتلىرىنىڭ قىزىلچا تېرىشى ھەرگىز ۋاقىتلىق تەدبىر بولماستىن، بەلكى ئۆزىنىڭ خام ئەشيا ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنى بەرپا قىلىشى، تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ كارخانىنى قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئۇزاقتىنچە تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى ستراتېگىيىلىك

تەرەققىي قىلىپ، خام ئەشيا ماتېرىيال ئىشلەپچىقىرىش، پىششىقلاپ ئىشلەش ۋە سېتىشنى يۇرۇشلاشتۇرۇپ، تېخىمۇ كەڭ تەرەققىيات زېمىنى يارىتىشى كېرەك.

قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۆز ئۈستۈنلۈكىگە تايىنىپ سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. شىنجاڭدا سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇشتا، ئۆزىگىچە ئۈستۈنلۈككە ئىگە بولغان بايلىققا ھەققىي تۇرىدە تايىنىپ، پېتەكچى ساھە ۋە پېتەكچى كەسىپلەرنى بەرپا قىلىش كېرەك، بۇ بىز پۈتكۈل ئىقتىسادىي خىزمەتتە چوڭقۇر ئويلىنىپ كۆرۈشكە ۋە تىرىشىپ ئىگىلەشكە تېگىشلىك ئىش. قۇرۇلما مۇۋاپىق بولماسلىق، تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش، «چوڭ ھەم مۇكەممەل بولۇش»، «كىچىك ھەم مۇكەممەل بولۇش» ۋە تۆۋەن سەۋىيىدە كېڭەيتىش سانائەت قۇرۇلۇشىدا ئۇزاقتىن بۇيان ئومۇميۈزلۈك مەۋجۇت بولۇپ كېلىۋاتقان گەۋدىلىك مەسىلە. ھازىر پۈتۈن مەملىكەت دائىرىسىدە تەكرار قۇرۇلۇش قىلىش ئەڭ ئەۋج ئېلىپ كەتكەن ساھە ئائىلە ئېلېكتر سايمانلىرىنى ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى ۋە ئاپتوموبىل ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى. ئاپتونوم رايونىمىز بۇنىڭغا چوڭقۇر پېتىپ كەتمەگەن بولسىمۇ، لېكىن يېقىنقى يىللاردا ماشىنىسازلىق، پاختا توقۇمچىلىقى، پىپەكچىلىك، پەمىدور قېيمى ئىشلەپچىقىرىش، شېكەر ئىشلەپچىقىرىش، سۇلياۋ ئىشلەپچىقىرىش قاتارلىق جەھەتلەردە قېپقالغان مەسىلىلەر خېلىلا ئېغىر. بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن قىممەتلىك بايلىقلار ئىسراپ قىلىنىپلا قالماستىن، بەلكى غايەت زور مەبلەغ ئىگىلەپ كېتىلىپ، ئېغىر قەرز يۈكى يۈدۈۋېلىنىدى. ھازىر ئۇنى ئۆزگەرتكەي دەپمۇ ئۆزگەرتكىلى بولمايۋاتىدۇ، سېتىۋېتەي دېسە ئالدىغان ئادەم چىقمايۋاتىدۇ، ھەتتا سودىگەر چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزەي دېسىمۇ كېلىشىنى خالايدىغانلار چىقمايۋاتىدۇ. ئەسلىدە باج كىرىمىنى ئاز-تولا كۆپەيتىشنى ئويلىغانتىدۇق. لېكىن بۇ ساھەلەر ئېغىر بوپا يۈدۈۋېلىپ چوڭ زىيان تارتتى، جايلار تۇرلەرگە تۇتۇش قىلىش مەسلىسىدە سوغۇققان بولۇشى، خېلىغا كەلگىنى بويىچە ئىش قىلماسلىقى، پۈختا ئىش كۆرۈپ، باشقىلار زىيان تارتقان يولدا قايتا ماڭماسلىقى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن ھەقىقىي ئۈستۈنلۈككە ئىگە بايلىق ئاساسىدا، ئاپتونوم رايونىمىزدا پىششىقلاپ ئىشلەش سانائىتىنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. نېفىت ۋە تەبىئىي گاز شىنجاڭنىڭ بىرىنچى چوڭ ئۈستۈنلۈكى، مەركەز تەبىئىي گازنى پۈتۈنلەي شىنجاڭدا پىششىقلاپ ئىشلەشنى ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ بەردى. بۇنىڭدا يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور. بىز خىزمەتلەرنى ئوبدان ئىشلەپ، ئېچىشنى تېزلىتىشىمىز كېرەك. دۆلەت شىنجاڭدا زامانىۋى ئۇنۇمۇبرسال خاراكتېرگە ئىگە خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇشنى ئوتتۇرىغا قويىدى. بىز بۇ ئىشتا مەركەزنىڭ شىنجاڭدىكى چوڭ كارخانىلىرىغا تايىنىشىمىز كېرەك، ئۇلار ئاساس خاراكتېرلىك، خام ئەشيا خاراكتېرلىك چوڭ تۇرلەر بىلەن شۇغۇللانسا بىز ئۇلارنىڭ ئىككىلەمچى مەھسۇلاتلىرىنى چوڭقۇر پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىشىمىز لازىم. بۇ ئىش ھەقىقەتەن ئەچچە يىل داۋاملاشىدىغان ئىش، ئەمدى بەزى ئەمەلىي ھەرىكەت قوللىنىشىمىز، ئۇنى ئوبدان تەشكىللىشىمىز كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، شىنجاڭنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز بايلىقىنى ۋە باشقا بەزى بايلىقلىرىنى ئېچىشنى چوڭرەيتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ۋە تۇرمۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان بەزى چوڭ-كىچىك زاۋۇتلارنى ئىشلەپچىقىرىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا ئىلگىرى سۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇق كاپالەتكە ئىگە قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشقا تېگىشلىكلىرىنى تولۇق ئىشلەپ چىقىرىپ، كۈچلۈك باشقۇرۇش، تولۇق ئىشلەپچىقىرىش ئارقىلىق بۇ مەسىلىنى ھەل قىلىش كېرەك. ئۇنىڭدىن باشقا، بىكار خادىملارنى زور كۈچ بىلەن قىسقارتىپ، يۆتكەپ، باشقا يول ئېچىپ، باشقا تىرىكچىلىك يولىنى تېپىپ، ئۇسكۇنىلەردىن پايدىلىنىش ئۇنۇمدارلىقىنى، ئەمگەك ئۇنۇمدارلىقىنى ئۆستۈرۈش كېرەك. بازىرى بارلىكى يەرلىك مەھسۇلاتلار يەرلىك بازارنى ئىگىلىشى كېرەك. ئۇنداق بولمايدىكەن خىزمىتىمىزدە مەسىلە بولغان بولىدۇ.

ھازىر، بىز بىر تەرەپتىن نۇرغۇن مەھسۇلاتلارنى ساتالمايۋاتىمىز، يەنە بىر تەرەپتىن ئۆز بازارلىرىمىزنى ئېچىشىمىزمۇ تازا پېتەرلىك بولمايۋاتىدۇ. شىنجاڭ بەربىر بىر نىسپىي مۇستەقىل بازار. ھازىر، شەھەرلەردە چوڭ سودا سارايلىرى بارغانسېرى كۆپ سېلىنىۋاتىدۇ، يەرلىك مەھسۇلاتلارنىڭ چوڭ سودا سارايلىرىدا ئىگىلىگەن ئورنى كېچىكەپ كېتىۋاتىدۇ، كەڭ خەلق ئاممىسى جەددىي ئېھتىياجلىق مەھسۇلاتلارنى چوڭ سودا سارايلىردىن تاپقىلى بولمايدۇ. سەھىيە، داۋالاش كەسىپلىرىدە دورىلارمۇ ئالىيلىشىپ كەتتى، دورىلارنىڭ ھەممىسى ئىمپورت قىلىنغان، شېرىكلىشىپ مەبلەغ سالغان كارخانىلاردا ئىشلەنگەن دورىلار بولۇپ، يۇقىرى باھالىق دورىلار بازارنى ئىگىلەپ كەتتى، خەلق ئاممىسىنىڭ سېتىۋېلىشقا ھەقلىقى قۇربى يېتىدىغان دورىلار ئېغىر دەرىجىدە يېتىشمەيۋاتىدۇ، خەلق ئاممىسى زارلىنىۋاتىدۇ. بىر قېتىم زۇكام بولۇپ قالسا 100 يۈەندىن كۆپرەك پۇل خەجلەشكە توغرا كېلىۋاتىدۇ، بۇ ھەرگىز نورمال ئەھۋال ئەمەس. بۇ مەسىلىلەرنى زور كۈچ بىلەن ھەل قىلىش كېرەك. بۇ بىر تەرەپتىن يەرلىك مەھسۇلاتلار ئۈچۈن بازار بەرگەنلىك، يەنە بىر تەرەپتىن خەلقنى غەم-قايغۇدىن خالى قىلغانلىق بولىدۇ. ئاپتونوم رايون ئىچىدىكى كارخانىلار، يەرلىك مەھسۇلاتلار خەلق ئاممىسىغا، ئادەتتىكى ئىش ھەققى ئالىدىغانلار قاتلىمىدىكىلەرگە يۈزلىنىشى كېرەك. شەھەرلەردە خەلق ئاممىسىنىڭ مال سېتىۋېلىشىغا ماس كېلىدىغان سودا سارايلىرىنى زور كۈچ بىلەن كۆپەيتىپ، ئالىي سودا سارايلىرىدىمۇ خەلق ئاممىسىغا ماس كېلىدىغان تاۋار پۈكەيلىرىنى تەسىس قىلىپ، خەلق ئاممىسىنىڭ سېتىۋېلىش كۈچىگە ئۈيغۇن كېلىدىغان ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك تاۋارلارنى كۆپەيتىش كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ، كەڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونى بازارلىرىنى ئېچىش كېرەك. جەمئىيەتتىكى ھەرقايسى كەسىپ، ھەرقايسى ساھەلەر، بولۇپمۇ ئوبوروت تارماقلىرى جايلاردىكى دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى زور كۈچ بىلەن قوللاپ، يەرلىك مەھسۇلات ئېگىنى كۈچەيتىپ، كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلارنى سېتىشىغا، بازارلارنى كېڭەيتىشگە ياردەم بېرىشى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىن، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار ئىشلەپچىقىرالايدىغانلىقى مەھسۇلاتلارنى چوشۇمەسلىكتىن ئىبارەت خىزمەت ئۇسۇلى ساقلىنىۋاتىدۇ. ئۆتكەن بىر مەزگىلدە، نامراتلارغا يار-يۆلەك بولۇش مەسلىسى مۇھاكىمە قىلىنغاندا، يېزىلارغا بېرىپ ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلار قۇرۇلۇشى تۇتۇلدى. شۇ چاغدا سانائەت-قاتناش كارخانىلىرىنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى بەزى تارماقلار قېپقالدى. ھازىردىن باشلاپ، كارخانىلارنى ئاساسلىق باشقۇرغۇچى ھەرقايسى تارماقلار ئاساسلىق باشقۇرغۇچى رەھبەرلەرنىڭ باشلامچىلىقىدا، كۆچلۈك خىزمەت گۇرۇپپىسى تەشكىللەپ كارخانىلارغا بېرىپ، بولۇپمۇ مەسىلە بىر قەدەر كۆپ بولغان كارخانىلارغا چوڭقۇر چوڭقۇپ، ساقلانغان قېينىچىلىقلارنى تەتقىق قىلىپ، كارخانىلارنىڭ مەسىلىلەرنى ھەل قىلىشغا، قېينىچىلىقتىن قۇتۇلۇشىغا ياردەم بېرىشى كېرەك. پاسسىپ ۋەزىيەت ئۆزگەرتىلمىگىچە، كارخانىدا ياخشىلىنىش بولمىغىچە قايتىپ كېلىشكە بولمايدۇ. سانائەت - قاتناشقا مەسئۇل ھەرقايسى تارماقلار، نازارەت، ئىدارىلەر، ئۆلايەت، ناھىيىلەر، بۆلۈم، ئىدارىلەر كىمنىڭ كارخانىسى بولسا، شۇ مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى يولغا قويۇشى، دۆلەت كارخانىلىرىنى قېينىچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇشنى يېزىلاردا نامراتلارنى يۆلەشنى تۇنجاندەك تۇتۇشى كېرەك.

زور كۈچ سەرپ قىلىپ، پاختا توقۇمچىلىق ساھەسى ۋە شېكەر ئىشلەپچىقىرىش ساھەسىدىن ئىبارەت زىيان تارتىۋاتقان ئىككى ئەڭ چوڭ ساھەنى ياخشى تۇتۇش كېرەك. پاختا توقۇمچىلىق كارخانىلىرىنىڭ چىقىش يولى مۇنداق: بىرىنچىدىن، پاختىنى ياخش

پولوش سۈپەتسىز بىلەن، چوقۇم سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى ئىقتىسادىي خىزمەتتە مۇھىم نۇقتا قىلىپ تۇتۇشىمىز ھەم سانائەتنى تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى پايدىلىق شارائىتنى كۆرۈپ ھەم ھازىر ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، ئېغىر يۈك بىلەن ئىلگىرىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى ياخشى تۇتۇپ، ئومۇمىي دائىرىگە تۇرتكە بولۇشىمىز كېرەك.

نۆۋەتتىكى سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش كېرەك. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائىتى مىسلى كۆرۈلمىگەن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، تەرەققىيات سۈرئىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولدى، بولۇپمۇ ئۇنۇم ئېغىر دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتتى، زىيان ھەسسىلەپ كۆپىيىپ كەتتى. خېلى بىر قىسىم كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچى كەمچىل بولدى، بولۇپمۇ پاختا توقۇمچىلىقتا پاختا باھاسى ئۆستۈرۈلگەندىن كېيىن، بۇلتۇر 9-ئايغىچە ساھە بويىچە پايدا ئېلىشتىن بىراقلا ساھە بويىچە زىيان تارتىشقا چۈشۈپ قالدى. گەرچە بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىم يىلىدىن باشلاپ بىر نەچچە پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى زىيان تارتىشنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئومۇمەن ئېيتقاندا، پاختا توقۇمچىلىق ساھەسى يەنىلا زىيان تارتىۋاتقان ئەڭ چوڭ ساھە. ئۇنىڭدىن قالسا يېنىك سانائەتتە شېكىر ئىشلەيدىغان زاۋۇتتىن پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا 14ى بولۇپ، زىيان تارتمىغان بىرسىمۇ يوق. ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ يىل يېڭىدىن كۆپەيگەن زىيان سوممىسىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنى مۇشۇ ئىككى ساھە شەكىللەندۈرگەن، باشقا ساھەلەردىمۇ قىسمەن كارخانىلارنىڭ ھالى خاراب، بۇ مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىشىدا ماكرولۇق بازار مۇھىتى سەۋەبىمۇ بار، لېكىن ئۆزى ئاساسلىقى مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنىڭ مۇۋاپىق بولماسلىقى، تېخنىكا سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى، باشقۇرۇشنىڭ يېرىك، ئۇنۇمسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى كەلتۈرۈپ چىقارغان. بۈنىڭدىن باشقا، شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، بىر قىسىم ئىشلەپچىقىرىش كەسىپىدىكى تەكرار قۇرۇلۇشنىڭ ئىقتىدارى بازارنىڭ ئەھلى ئېھتىياجىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. مەسىلەن، ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدىكى كۆن-خورۇم، بۇ بىر-ئىككى يىلدىكى پەمىدور قىيامى، ھازىر تۇتۇش قىلىنىۋاتقان پاختا توقۇمچىلىق ئەھلى ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتتى، «شەرقنىڭ ئۇرچۇقىنى غەربكە يۆتكەش»نى دۆلەت بېكىتكەن، لېكىن كۆپلىگەن كونا ئۇسكۇنىلەرنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى، يۆكنىڭ يۆتكىلىشى بىر خەۋپلىك سىگنال، يۆكسەك ھوشيار بولۇشىمىزغا ئەرزىيدۇ. بىر نەچچە يىلدا قارىغۇلارچە قىلىنغان قۇرۇلۇش، تەكرار قىلىنغان قۇرۇلۇشمۇ بىزنى بەك پاسسىپ ھالغا چۈشۈرۈپ قويدى، بەزى كارخانىلار قۇرۇلۇپلا ئېغىر زىيان تارتقان كارخانا بولۇپ قالدى. بازار ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ بىر قانچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئىمپورت مەھسۇلاتلىرى ۋە ئۇچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىگىلەپ كەتتى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئېچكىرىدىكى دېڭىز بويىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتى ئىگىلەپ كەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار بولسا ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرالمىدى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتنىڭ تەننەرخى يۇقىرى بولغاچقا، رىقابەت كۈچى بولمىدى، شىنجاڭدىكى كارخانىلارنىڭ كۆنىنىڭ تەس بولۇشى مانا مۇشۇ يەردە. ھەقىقىي تۇردە يېڭىدىن گۈللەنگەن كەسىپلەر، داغلىق مەھسۇلاتلار ناھايىتى ئاز، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىمۇ يەنە كېلىپ ئېچكىرىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭكى بىلەن رىقابەتلىشىلەيدۇ، بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىچكى بازاردىمۇ ساتقىلى بولمايدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. چوقۇم سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى ئىقتىسادىي خىزمەتتە مۇھىم نۇقتا قىلىپ تۇتۇشىمىز ھەم سانائەتنى تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى پايدىلىق شارائىتنى كۆرۈپ ھەم ھازىر ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، ئېغىر يۈك بىلەن ئىلگىرىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى ياخشى تۇتۇپ، ئومۇمىي دائىرىگە تۇرتكە بولۇشىمىز كېرەك.

نۆۋەتتىكى سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش كېرەك. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائىتى مىسلى كۆرۈلمىگەن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، تەرەققىيات سۈرئىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولدى، بولۇپمۇ ئۇنۇم ئېغىر دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتتى، زىيان ھەسسىلەپ كۆپىيىپ كەتتى. خېلى بىر قىسىم كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچى كەمچىل بولدى، بولۇپمۇ پاختا توقۇمچىلىقتا پاختا باھاسى ئۆستۈرۈلگەندىن كېيىن، بۇلتۇر 9-ئايغىچە ساھە بويىچە پايدا ئېلىشتىن بىراقلا ساھە بويىچە زىيان تارتىشقا چۈشۈپ قالدى. گەرچە بۇ يىلنىڭ كېيىنكى يېرىم يىلىدىن باشلاپ بىر نەچچە پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى زىيان تارتىشنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئومۇمەن ئېيتقاندا، پاختا توقۇمچىلىق ساھەسى يەنىلا زىيان تارتىۋاتقان ئەڭ چوڭ ساھە. ئۇنىڭدىن قالسا يېنىك سانائەتتە شېكىر ئىشلەيدىغان زاۋۇتتىن پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا 14ى بولۇپ، زىيان تارتمىغان بىرسىمۇ يوق. ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ يىل يېڭىدىن كۆپەيگەن زىيان سوممىسىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنى مۇشۇ ئىككى ساھە شەكىللەندۈرگەن، باشقا ساھەلەردىمۇ قىسمەن كارخانىلارنىڭ ھالى خاراب، بۇ مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىشىدا ماكرولۇق بازار مۇھىتى سەۋەبىمۇ بار، لېكىن ئۆزى ئاساسلىقى مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنىڭ مۇۋاپىق بولماسلىقى، تېخنىكا سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى، باشقۇرۇشنىڭ يېرىك، ئۇنۇمسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى كەلتۈرۈپ چىقارغان. بۈنىڭدىن باشقا، شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، بىر قىسىم ئىشلەپچىقىرىش كەسىپىدىكى تەكرار قۇرۇلۇشنىڭ ئىقتىدارى بازارنىڭ ئەھلى ئېھتىياجىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. مەسىلەن، ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدىكى كۆن-خورۇم، بۇ بىر-ئىككى يىلدىكى پەمىدور قىيامى، ھازىر تۇتۇش قىلىنىۋاتقان پاختا توقۇمچىلىق ئەھلى ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتتى، «شەرقنىڭ ئۇرچۇقىنى غەربكە يۆتكەش»نى دۆلەت بېكىتكەن، لېكىن كۆپلىگەن كونا ئۇسكۇنىلەرنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى، يۆكنىڭ يۆتكىلىشى بىر خەۋپلىك سىگنال، يۆكسەك ھوشيار بولۇشىمىزغا ئەرزىيدۇ. بىر نەچچە يىلدا قارىغۇلارچە قىلىنغان قۇرۇلۇش، تەكرار قىلىنغان قۇرۇلۇشمۇ بىزنى بەك پاسسىپ ھالغا چۈشۈرۈپ قويدى، بەزى كارخانىلار قۇرۇلۇپلا ئېغىر زىيان تارتقان كارخانا بولۇپ قالدى. بازار ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ بىر قانچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئىمپورت مەھسۇلاتلىرى ۋە ئۇچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىگىلەپ كەتتى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئېچكىرىدىكى دېڭىز بويىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتى ئىگىلەپ كەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار بولسا ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرالمىدى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتنىڭ تەننەرخى يۇقىرى بولغاچقا، رىقابەت كۈچى بولمىدى، شىنجاڭدىكى كارخانىلارنىڭ كۆنىنىڭ تەس بولۇشى مانا مۇشۇ يەردە. ھەقىقىي تۇردە يېڭىدىن گۈللەنگەن كەسىپلەر، داغلىق مەھسۇلاتلار ناھايىتى ئاز، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلىرىمۇ يەنە كېلىپ ئېچكىرىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭكى بىلەن رىقابەتلىشىلەيدۇ، بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىچكى بازاردىمۇ ساتقىلى بولمايدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. چوقۇم سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى ئىقتىسادىي خىزمەتتە مۇھىم نۇقتا قىلىپ تۇتۇشىمىز ھەم سانائەتنى تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى پايدىلىق شارائىتنى كۆرۈپ ھەم ھازىر ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى سەگەكلىك بىلەن كۆرۈپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، ئېغىر يۈك بىلەن ئىلگىرىلەپ، مۇھىم نۇقتىنى ياخشى تۇتۇپ، ئومۇمىي دائىرىگە تۇرتكە بولۇشىمىز كېرەك.

نۆۋەتتىكى سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىدا ساقلىنىۋاتقان قىيىنچىلىق ۋە مەسىلىلەرنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىش كېرەك. بۇ يىل ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سانائىتى مىسلى كۆرۈلمىگەن قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلدى، تەرەققىيات سۈرئىتى پۈتۈن مەملىكەتنىڭ ئوتتۇرىچە سەۋىيىسىدىن تۆۋەن بولدى، بولۇپمۇ ئۇنۇم ئېغىر دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتتى، زىيان ھەسسىلەپ كۆپىيىپ كەتتى. خېلى بىر قىسىم كارخانىنىڭ رىقابەت كۈچى كەمچىل بولدى، بولۇپمۇ پاختا توقۇمچىلىق فابرىكىسى زىيان تارتىشنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتكەن بولسىمۇ، لېكىن ئومۇمەن ئېيتقاندا، پاختا توقۇمچىلىق ساھەسى يەنىلا زىيان تارتىۋاتقان ئەڭ چوڭ ساھە. ئۇنىڭدىن قالسا يېنىك سانائەتتە شېكىر ئىشلەيدىغان زاۋۇتتىن پۈتۈن ئاپتونوم رايوندا 14ى بولۇپ، زىيان تارتمىغان بىرسىمۇ يوق. ئاپتونوم رايون بويىچە بۇ يىل يېڭىدىن كۆپەيگەن زىيان سوممىسىنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمىنى مۇشۇ ئىككى ساھە شەكىللەندۈرگەن، باشقا ساھەلەردىمۇ قىسمەن كارخانىلارنىڭ ھالى خاراب، بۇ مەسىلىلەرنىڭ ساقلىنىشىدا ماكرولۇق بازار مۇھىتى سەۋەبىمۇ بار، لېكىن ئۆزى ئاساسلىقى مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنىڭ مۇۋاپىق بولماسلىقى، تېخنىكا سەۋىيىسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى، باشقۇرۇشنىڭ يېرىك، ئۇنۇمسىنىڭ تۆۋەن بولۇشى كەلتۈرۈپ چىقارغان. بۈنىڭدىن باشقا، شۇنىمۇ كۆرۈش كېرەككى، بىر قىسىم ئىشلەپچىقىرىش كەسىپىدىكى تەكرار قۇرۇلۇشنىڭ ئىقتىدارى بازارنىڭ ئەھلى ئېھتىياجىدىن كۆپ ئېشىپ كەتتى. مەسىلەن، ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدىكى كۆن-خورۇم، بۇ بىر-ئىككى يىلدىكى پەمىدور قىيامى، ھازىر تۇتۇش قىلىنىۋاتقان پاختا توقۇمچىلىق ئەھلى ئېھتىياجىدىن ئېشىپ كەتتى، «شەرقنىڭ ئۇرچۇقىنى غەربكە يۆتكەش»نى دۆلەت بېكىتكەن، لېكىن كۆپلىگەن كونا ئۇسكۇنىلەرنىڭ شىنجاڭغا كېلىشى، يۆكنىڭ يۆتكىلىشى بىر خەۋپلىك سىگنال، يۆكسەك ھوشيار بولۇشىمىزغا ئەرزىيدۇ. بىر نەچچە يىلدا قارىغۇلارچە قىلىنغان قۇرۇلۇش، تەكرار قىلىنغان قۇرۇلۇشمۇ بىزنى بەك پاسسىپ ھالغا چۈشۈرۈپ قويدى، بەزى كارخانىلار قۇرۇلۇپلا ئېغىر زىيان تارتقان كارخانا بولۇپ قالدى. بازار ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇ بىر قانچە يىلدا ئاپتونوم رايونىمىز ئىچىدە ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئىمپورت مەھسۇلاتلىرى ۋە ئۇچ خىل مەبلەغ كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىگىلەپ كەتتى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنىڭ ئورنىنى ئېچكىرىدىكى دېڭىز بويىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلاتى ئىگىلەپ كەتتى. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كارخانىلار بولسا ئالىي دەرىجىلىك مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرالمىدى، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتنىڭ تەننەرخى يۇقىرى بولغاچقا، رىقابەت كۈچى بولمىدى، شىنجاڭدىكى كارخانىلارنىڭ كۆنىنىڭ تەس بولۇشى مانا مۇشۇ يەردە. ھەقىقىي تۇردە يېڭىدىن گۈللەنگەن كەسىپلەر، داغلىق مەھسۇلاتلار ناھايىتى ئاز، ئوتتۇرا، تۆۋەن دەرىجىلىك مەھسۇلاتلىرىمۇ يەنە كېلىپ ئېچكىرىدىكى يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭكى بىلەن رىقابەتلىشىلەيدۇ، بۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كارخانىلارنىڭ مەھسۇلاتلىرى ئىچكى بازاردىمۇ ساتقىلى بولمايدىغان ئەھۋال شەكىللەندى. چوقۇم سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى

كارخانا رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشنى ياخشى ئېلىپ بېرىپ، كارخانىلارغا بولغان رەھبەرلىكنى كۈچەيتىش كېرەك. مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، كېلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىزدىكى دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى كارخانىلارنىڭ رەھبەرلىك بەنزىلىرىنى بىر قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك ئەستايىدىل سىناپ تەكشۈرۈش كېرەك. مۇناسىپ تۈزۈم ئورنىتىش ئارقىلىق، ئىشچى-خىزمەتچىلەر قۇرۇلتىيىنىڭ رەھبەرلىك بەنزىنى باھالىشى ۋە ئۇنىڭغا نازارەتچىلىك قىلىشىنى كۈچەيتىش كېرەك. ياخشى بەنزىلەرنى خاتىرجەم، دادىل ھالدا خىزمەت قىلدۇرغان قىلىش، ھەققەتەن قاملاشمايى قالغانلىرىنى ۋاقتىدا تەڭشەش كېرەك. ئايرىم كىشىلەرنى دەپ بىر كارخانىغا تەسىر يەتكۈزۈشكە ھەرگىز بولمايدۇ. بۇ مەسىلىلەر ھەققەدە باش شۇجى جياڭ زېمىن ئېنىق سۆزلەپ ئۆتتى، بىز ئۇنىڭ سۆزىنى ئەستايىدىل ئەھمىيلەشتۈرۈشنىمىز كېرەك. كارخانا رەھبەرلىك بەنزىسى قۇرۇلۇشى بىر كونا مەسىلە، مەن كۆپچىلىكنىڭ ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىشىغا ئەرزىيدىغان مۇنداق بىر مەسىلىنى تەكتىلەپ ئوتتۇرىغا قويماقچىمەن. ئۇ بولسىمۇ، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورگانلىرىدا، كەسىپكە مەسئۇل تارماقلاردا ئاپپاراتنى ئىلگىرىكى پىلانلىق ئىگىلىك ئەندىزىسى بويىچە تەسىس قىلىش، خادىملارنىمۇ شۇ بويىچە سەپلەش مەسىلىسىدىن ئىبارەت. ھازىر نۇرغۇن كىشىلەر ئىش بولمىغاچقا بىكار يۈرۈۋاتىدۇ، لېكىن ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى رەسمىي كەسىپ ئۆگىنىپ چىققانلار، ھەتتا ئۇلارنىڭ بەزىلىرى دەسلەپتىلا كارخانىلاردىكى مۇنەۋۋەر كارخانىچىلار ئارىسىدىن مەسئۇل تارماقلارغا ئۆستۈرۈپ قويۇلغانلار، بىز ئىقتىدارى بار كىشىلەرنىڭ ئۆز ئىقتىدارىنى ئىشقا سالالايدىغان جايغا قايتىپ كېلىشىنى ئوتتۇرىغا قويۇپ، ھەققىي قابىلىيىتى بولغان كارخانا باشقۇرغۇچى ماھىرلارنى 1-سەپكە بېرىپ خىزمەتلەرنى قانات يايدۇرۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلىشىمىز كېرەك. نازىر، مۇئاۋىن نازىرلار، بۆلۈم، ئىشخانا خادىملىرىغىچە بولغانلارنى ئوبدان ئېنىقلاپ چىقىپ، ياخشىلارنى ئالدىنقى سەپتە، ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1-سېپىدە، كارخانىلاردا نەتىجە يارىتىشقا ئەۋەتىش كېرەك. بۇ بىزنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرلىرى ئورگانلىرىمىزدىكى ھەققىي ئىرادىلىك، قابىلىيەتلىك بولغان، تەشكىللەش، رەھبەرلىك قىلىش ئىقتىدارىغا ئىگە بولغان، كەسىپنى بىلمىگە ئىگە بولغان كىشىلەرنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بىز ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1-سېپىگە بېرىشىغا مەدەت بېرىشىمىز كېرەك. تەشكىلات، كادىرلار تارماقلىرى مۇناسىپ رىغبەتلەندۈرۈش، مەدەت بېرىش سىياسىتىنى تۈزۈپ چىقىشى كېرەك. يەنە بىرى، ھازىر كارخانا قانۇنى، كارخانا باشقۇرۇش نىزامى ۋە زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىدە ھۆكۈمەت بىلەن كارخانىنى ئايرىۋېتىشكە، كارخانىنىڭ خوجايىنلىق ھوقۇقى قاتارلىقلار تەكتىلەندى دەپ كارخانىلارنى باشقۇرماي ئۆز مەيلىچە قويۇۋېتىشكە بولمايدۇ. ئىككى يىلدىن ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبىرلىرى ئورگانلىرىدا، كارخانىلارغا مەسئۇل تارماقلاردا كارخانىغا بولغان رەھبەرلىكنى بوشاشتۇرۇپ قويۇش ھەتتا ئۇنىڭدىن ۋاز كېچىش مەسىلىسى ھەققەتەن مەۋجۇت. ھازىر، يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە لەيلەپ يۈرۈش، ئات ئۇستىدە گۈل كۆرۈش، ئەتىگەندە ئىشقا بېرىپ، كەچتە قايتىپ كېلىش، لەيلەپ يۈرۈپ تۆۋەنگە تەدبىر بولماستىن، بەلكى ئۆزىنىڭ خام ئەشيا ئىشلەپچىقىرىش بازىسىنى بەرپا قىلىش، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ كارخانىنى قىيىنچىلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ، ئۆزاقتىچە تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى ستراتېگىيىلىك تەدبىر. شېكىر ئىشلەپ چىقارغۇچى كارخانىلارلا مۇشۇنداق قىلىپ قالماستىن، بەلكى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە چىقىش يولى تاپالمايدىغان، ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بولغان كارخانىلارمۇ ئاز ساندىكى تېخنىكا تايانچلىرىنى يېگى مەھسۇلاتلارنى تەتقىق قىلىش ۋە بازىرى بار مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىشقا قالدۇرۇپ قويغاندىن باشقا، قالغان ئىشچى-خىزمەتچىلەرنى تەشكىللەپ، داغدۇغىلىق ھالدا يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققي قىلدۇرۇش بىلەن شۇغۇللىنىپ، ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ قورساق مەسىلىسىنى ھەل قىلىشى كېرەك.

تۇقۇمچىلىق ساھەسى، شېكىر ئىشلەپچىقىرىش ساھەسى ئەھمىيىتە، ھازىر بىزنىڭ نۇرغۇن كارخانىلىرىمىز، جۈملىدىن بەزى يېزا ئىگىلىك كارخانىلىرىمىز، سىيىر فېرمىسى، توخۇ فېرمىلىرىمىز زىيان تارتتۇق دېيىشۇاتىدۇ، بۇنداق كارخانىلار خېلى كۆپ، لېكىن، بۇنداق كارخانىلارنىڭ كۆپىنچىسىدە ئادەم ئىشتىن كۆپ بولۇۋاتىدۇ، ئەمگەك كۈچلىرى ۋە ئەسلىھەلەر كۆپلەپ بىكار قېلىۋاتىدۇ. ھازىر بۇ ئارتۇق ئادەملەرنى يېگى زېمىن ئېچىشقا بېرىڭلار دېسە ئۇلار قاراشىنى ئۆزگەرتەلمەيدۇق، دېيىشۇاتىدۇ. ئۇلار قۇتقۇزۇش بىلەن جان بېقىشقا رازى بولۇۋاتىدۇكى، ئىشلەپ جان بېقىشنى خالمايۋاتىدۇ، بۇ ھەققەتەن چۇشەنگىلى بولمايدىغان ئىش. ھەرقايسى كارخانىلار ئىشچى-خىزمەتچىلەرنىڭ سالاھىيىتى، تەمىناتىنى ئۆگەرتمەي، ئارتۇق خادىملارنى تەشكىللەپ، كۆچلۈك كادىرلارنىڭ باشلامچىلىقىدا، قىزىلچا بازىسى بەرپا قىلسا، سىيىر فېرمىسى، قوي فېرمىسى، نەسىللىك ئات فېرمىسى قۇرسا، بىر پارچە يەرنى پىلانلاپ ئۆزى بېدە، سۈلياۋ يوپۇق پىيىلدىغان كۆممىقوناق تېرىپ، ئوت-چۆپ، يەم-خەشەك مەسىلىسى ھەل قىلىپ، مەھسۇلات تەننەرخىنى تۆۋەنلىتىپ، مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش يولىنى كېڭەيتسە، كارخانىنىڭ ئونۇمىنى ئاشۇرسا نېمىشقا بولمايدۇ؟ تېگى-تەكتىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، بۇ يەردە ھورۇنلۇق، قورقۇنچاقلىق ئىدىيىسى بار، باشقا ھېچقانداق قاراش يوق. ھېچنېمە ئۆزگەرتىلمەيدىغان تۇرسا، بۇنى نېمە ئۈچۈن قوبۇل قىلغىلى بولمايدۇ؟ ئىش ھەققى بېرىلمۇاتقان ئادەملەر يېگى جەڭ مەيدانى ئاچسا، بۇنىڭ ياخشى بولمايدىغان نېمىسى بار؟ ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر بۇ ئىشنى پۈختا، ياخشى ھەل قىلىشى كېرەك. توقۇمچىلىق ساھەسى، يېنىك سانائەت ساھەسى، بولۇپمۇ شېكىر ئىشلەپ چىقارغۇچى ساھەلەر 1997-يىلى ھازىرقى ھالەتتىن قەتئىي ئۆزگەرتىشى كېرەك. زىيان تارتىشنى پايدا ئېلىشقا ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، يېگى جەڭ مەيدانى ئېچىش، ئەمگەك كۈچى ۋە ئەسلىھە بىكار قېلىش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، ھەققىي تېخنىكا تايانچلىرىنى كارخانىدا قالدۇرۇپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ياخشى تەشكىللەش، ئۈمىد بار مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش سالمىقىنى ئاشۇرۇش، ئۆزگەرتىپ، كېڭەيتىپ قۇرۇش ئارقىلىق، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارىنى يۈكسەلدۇرۇش كېرەك. لېكىن باشقا بىكار يۈرگەن خادىملار مەردانلىك بىلەن تەشكىللىنىپ يېگى جەڭ مەيدانى ئېچىشى كېرەك. ئومۇمەن قىلىپ ئېيتقاندا، نۆۋەتتىكى ۋە بۈنىڭدىن كېيىنكى خېلى ئۇزاق مەزگىلدىكى ئەھۋالدىن قارىغاندا، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققي قىلدۇرۇشتىكى يوشۇرۇن كۈچ ناھايىتى زور، ئۇنىڭغا سېلىنغان مەبلەغنىڭ قايتۇرۇۋېلىنىش نىسبىتىمۇ خېلى يۇقىرى، ئۇنىڭ ئۇستىگە ئۇ دۆلەتنىڭ سىياسىتى تەرىپىدىن قوغدىلىدۇ، ئۇنىڭدا مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىش يوللىرىمۇ ئىشەنچلىك بولۇپ،، خېيىم-خەتەر ئەڭ ئاز بولىدۇ، يېزا ئىگىلىكى بىلەن ئالاقىسى بولغانلىكى پىششىقلاپ ئىشلەش كەسىپلىرى بۇ تەرەپكە قارىپ بايلىقىنى ئۆە باشقا بەزى بايلىقلارنى ئېچىشنى چۆرىدەپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىشى ئۆە تۇرمۇشى ئۈچۈن خىزمەت قىلىدىغان بەزى كەسىپلەرنى ناھايىتى ئوبدان تەشكىللىشىمىز كېرەك. ھازىر قارايدىغان بولساق، كۆپ داۋاڭ سالغان بولساقمۇ قىلغان ئىشىمىز يېتەرلىك بولمىدى، قۇراشتۇرۇش، يول قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىش، زاپچاس ئىشلەپچىقىرىش، تۇرمۇش ئەسلىھەلىرى بىلەن تەمىنلەش جەھەتتە نۇرغۇن بازارلىرىمىزنى ئېچكىرى ئۆلكىلەر ئىگىلىۋالدى. بۇ ئىشتا باشقىلاردىن ئاغرىنىشقا بولمايدۇ، ئۇنىڭ سەۋەبىنى ئۆزىمىزدىن ئىزدىشىمىز كېرەك. بەزى ئىشلارنى ئۆزىمىز يۈكسەلدۇرەلمىدۇق، قاملاشتۇرۇپ قىلالمىدۇق. بىز ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ، تەجرىبە-ساۋاقلارنى يەكۈنلەپ، قەتئىي ئىرادىگە كېلىپ بۇ بازارلارنى ئېچىشىمىز كېرەك. دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق شىنجاڭنىڭ يەنە بىر چوڭ ئۇستۇنلۇكى، جۇڭگو زېمىنىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، دېھقانچىلىق بىلەن چارۋىچىلىق مەڭگۈ خاراب بولمايدۇ. ئادەم كۆپ، يەر ئاز بولۇشتىن ئىبارەت بۇ ئۆزگەرمەس رېئاللىق خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى قانچە ئۆسسە يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتى ئىستېمالىنىڭ شۇنچە ئاشىدىغانلىقىنى بەلگىلەيدۇ، شۇڭا، شىنجاڭ زامانىۋى دېھقانچىلىق ۋە چارۋىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشىنى، جۈملىدىن زامانىۋى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش بىلەن شۇغۇللىنىش، جۈملىدىن زامانىۋى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ بىلەن شۇغۇللىنىش بىزنىڭ سانائەتنى راۋاجلاندۇرۇشتىكى مۇھىم نۇقتىمىز بولۇپ قېلىشى كېرەك. شىنجاڭ تەكرار قۇرۇلۇش قىلىشتىن ساقلىنىشتا، ئەڭ مۇھىمى كەسىپلەرنى، مەھسۇلاتلارنى تاللاش ئېلىپ بېرىش، شىنجاڭنىڭ ئەھمىيىتىنى چىقىش قىلىپ سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، ئۆز ئۇستۇنلۇكىنى جارى قىلدۇرۇپ، سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشى كېرەك.

3. مالىيە مەسلىسى توغرىسىدا

ھازىر، ئاپتونوم رايونىمىزدا قىيىنچىلىق ناھايىتى كۆپ، بۇ نۇرغۇن قىيىنچىلىقلار ئىچىدىكى مۇھىم بىر قىيىنچىلىق مالىيە قىيىنچىلىقى مەسىلىسىدىن ئىبارەت. مالىيە مەسلىسى يەنىلا ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا كاشىلا بولۇۋاتقان ۋە ئونى چەكلەپ تۇرۇۋاتقان ئىنتايىن مۇھىم مەسىلە. بىر تەرەپتىن 7-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدىن باشلاپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە كىرىمى ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ۋەزىيەت ئىزچىل تۇردە بىر قەدەر ياخشى بولۇپ كەلدى، يەنە بىر تەرەپتىن، كىرىم-چىقىمنىڭ تەڭپۇڭلىشىش ئەھۋالىدىن قارىغاندا، مالىيىنىڭ جىددىي بولۇش دەرىجىسى ئىزچىل تۇردە پەسەيمىدى، يىلدىن يىلغا تېخىمۇ جىددىيلىشىپ بېرىۋاتىدۇ. بۇ بىر قانچە يىلدا مالىيىدە كۆرۈلگەن پاسسىپ ۋەزىيەتنى چوڭقۇر ئويلىنىپ كۆرۈپ، مالىيە ق

ئۇمۇملۇقنى ئىگىلەپ، ئىشەنچنى چىڭىتىپ، كېلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي خىزمىتىنىڭ يەنە بىر يېڭى سەۋىيىگە كۆتۈرۈلۈشىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلايلى

(بېشى 3 - بەتتە)

بىرىنچى، خام خىيالنى چۆرۈپ تاشلاپ، پۈختا ئىشلەپ، مەۋقەنى ئۆز كۈچىگە تايىنىپ ئىش كۆرۈشكە قارىتىپ، مالىيىدىكى پاسسىپ ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتىش كېرەك. شۇنداق دەپ ئېيتىشقا بولىدۇكى، دۆلەتكە زىيادە يۆلىنىۋېلىش ۋە دۆلەت مالىيىسىگە تايىنىپ كۈن ئۆتكۈزۈش بىزنىڭ ئۇزاقتىن بۇيان داۋاملىشىپ كەلگەن مالىيە قىيىنچىلىقىدىكى ئاساسلىق مەسىلە بولۇپ كەلدى. بىز ھەمىشە، ئاپتونوم رايونىمىز ئاز ساندىكى مىللەتلەر ئولتۇراقلاشقان چېگرا رايون، دۆلەتنىڭ ياردىمىگە تايىنىپ كۈن ئۆتكۈزۈش باھانىمىز ناھايىتى كۆپ، شىنجاڭنىڭ شارائىتى جاپالىق، يۇقىرىراق تەمىناتتىن بەھرىمەن بولۇشىمىز ئۇرۇنلۇق، شىنجاڭ چەتكە جايلاشقان، ئىقتىسادىمىز ئاز قىدا، شۇڭا دۆلەتنىڭ ياردەم بېرىشىمۇ ئورۇنلۇق دەپ قارىپ كەلدۇق. بىز ئىلگىرى مۇشۇ قاراش ساقلانغانلىقى تۈپەيلىدىن زىيان تارتىپ كەلدۇق. ئەمدى شۇنى ئېنىق كۆرۈشىمىز كېرەككى، دۆلەتنىڭ مالىيە كىرىمى گەرچە يىلدىن يىلغا ئېشىۋاتقان بولسىمۇ، لېكىن مەركەز غەربىي قىسمىدىكى رايونلارغا، شىنجاڭغا مايىل بولسىمۇ، لېكىن ئەملىيەت ئۇمىدىمىزنىڭ قاندۇرۇلمايۋاتقانلىقىنى ئىسپاتلىدى. شۇڭا يىللارنىڭ ئۆتۈشى بىلەن، كۈنىمىز بارغانسېرى قىيىنلىشىپ كېتىۋاتىدۇ، قىزىل رەقەم يىلمۇيىل كۆپىيىۋاتىدۇ. ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، نوقۇل ھالدا دۆلەتنىڭ قوللىشىغا تايىنىپ كۈن ئۆتكۈزۈش خام خىيالىمىزنى چۆرۈپ تاشلاپ، مەۋقەنى ھەققىي ئۆز كۈچىمىزگە تايىنىپ قىيىنچىلىقنى ھەل قىلىشقا قويۇپ، پۈختا ئىشلەپ، كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى ئازايتىپ، مالىيە كىرىم-چىقىمنى تەڭپۇڭلاشتۇرۇش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلىشىمىز كېرەك. بىز ئاز-تولا جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ ئىش كۆرۈش روھىغا ئىگە بولۇشىمىز، ئۇچ-تۆت يىلغىچە ماڭاشىمىز كۆپەيمىسمۇ، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ مالىيە قىيىنچىلىق بولۇش ۋەزىيىتىنى ئۆزگەرتىشىمىز كېرەك. قىسقىسى، مالىيە مەسلىسىدە زىيادە يۇقىرى ئۇمىد كۈتمەسلىك كېرەك، مەركەز ھەققەتەن ئۇزۇلۇكسىز تۇردە چارە-ئامال ئويلاۋاتىدۇ، كۆپچىلىك بۇنىڭدىن خاتىرجەم بولسا بولىدۇ، مەركەز شىنجاڭنىڭ قىيىنچىلىقىنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ، شىنجاڭمۇ مەركەزنىڭ ياردىمىنى ئۇنتۇپ قالمايدۇ، بىراق ھازىرقى ئەھۋالدىن قارىغاندا، مەركەزنىڭمۇ ھەققەتەن قىيىنچىلىقى بار، بىز بۇنى چوڭقۇر ھېس قىلىۋاتىمىز، خام خىيالنى چۆرۈپ تاشلاپ، مۇشۇنداق مۇستەھكەم ئىشەنچنى تۇرغۇزغاندىلا، ئاندىن كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى *تۇرلۇك چارە-ئامالار* بىلەن تۇتالايمىز، ھەققىي تۇردە كۆزنى ئېچكى قىسىمغا قەدەمنى تېزلىتىش، شۇنداق دەپ ئېيتىش كېرەككى، بىزنىڭ چەت ئەل مەبلىغىدىن پايدىلىنىشتىكى يوشۇرۇن كۈچىمىز ناھايىتى زور، بولۇپمۇ ئېچكىرى ئۆلكىلەر بىلەن بىرلىشىشتىكى يوشۇرۇن كۈچىمىز ناھايىتى زور. سانائەت كارخانىلىرىمىزنى چېتىپ ئۆزگەرتىشتە بولسۇن، يېزا ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشتا بولسۇن، ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشتا بولسۇن، بىز ئېچكىرى ئۆلكىلەر بىلەن بىرلىشىشتە ھەققەتەن زور يوشۇرۇن كۈچكە ئىگىمىز. بۇ بىر نەچچە يىلدا، بىزنىڭ شەندۇڭ ئۆلكىسى، تەيجىن شەھىرى قاتارلىق ئېچكىرىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەر بىلەن بولغان توغرا لىنىيىلىك ئىقتىسادىي بىرلىشىشتە قولغا كەلتۈرگەن ئىلگىرىلەشلىرىمىز ۋە نەتىجىلىرىمىز بۇ نۇقتىنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بەردى. ئاپتونوم رايونىمىز ئۆزگىچە ئۇسۇنلۇككە ئىگە. جۈملىدىن بىزنىڭ پاختا بازىسى، ئاشلىق بازىسى، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتى بازىسى قۇرۇلۇشمىزنىڭ نېفىت، تەبىئىي گاز ۋە ئىككىلەمچى مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىش جەھەتتىكى تەرەققىياتىمىزنىڭ، شۇنىڭدەك سۇ قۇرۇلۇشى، ئېلېكتر قۇرۇلۇشى، قاتناش قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشىمىزنىڭ باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلاردىكى ۋە دۆلەت سىرتىدىكى مەبلەغ سالغۇچىلارغا بولغان جەلپ قىلىش كۈچى بارغانسېرى زورىيىۋاتىدۇ. ئېچكىرى ئۆلكىلەردىكى بىر قىسىم چوڭ گۇرۇھ - شىركەتلەرمۇ مەبلەغ سېلىپ غەربكە يۇرۇش قىلىش ئۇلۇغۋار پىلانىنى ئوتتۇرىغا قويدى. شۇڭا بىز ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش ئىشەنچىمىزنى چىڭىتىشىمىز لازىم. شۇنى كۆرۈشىمىز كېرەككى، شىنجاڭنىڭ تەرەققىياتى، قۇرۇلۇش كۆلىمى، مەلۇم مەندىن ئېلىپ ئېيتقاندا، ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دەرىجىسىگە باغلىق.

بىز بۇ بىر قانچە يىلدىن بۇيان، ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش جەھەتتە خېلى كۆپ خىزمەتلەرنى ئىشلىدۇق. بىراق ھەمىشە ئىدىيىدە تەكرارلىنىش بولۇۋاتقانلىقىنى ھېس قىلىپ تۇرۇۋاتىمىز. بىز ھەر كۈنى باشقىلارنىڭ تەرەققىياتىمىزغا ۋە قۇرۇلۇشىمىزغا قاتنىششىنى ئۇمىد قىلدۇق. ھەققەتەن بەزى ئېتىبار بېرىش سىياسەتلىرىنىمۇ تۇزۇپ چىقتۇق. بىراق ھېچكىم كەلمىگەندە باشقىلارنىڭ كېلىشىنى ئۇمىد قىلدۇق. باشقىلار راستىنلا كەلگەندە قورقۇپ كەتتۇق، دائىم بايلىقنىڭ سىرتقا ئېقىپ كېتىشىدىن ئەنسىرىدۇق، كۆز ئالدىمىزدىكى مەنپەئەتكە تىكىلۈپلىپ، يېپىدىن يېڭىسىغچە زىغىرلاپ كەتتۇق. كۆپچىلىك مېھمانلار دەسلەپتە كەلگەندە قىزغىن كۈتۈۋالدى، سۆھبەت چوڭقۇرلاشقانسېرى مېھمانلارنى قىيىنچىلىق بارغانسېرى كۆپىيىپ كېتىدىغان ئوخشايدۇ، دېگەن ھېسسىياتقا كەلتۈرۈپ قويدى، ئاخىردا مېھمانلار خۇشال ھالدا كېلىپ، خاپا بولۇپ قايتىپ كەتتى. يەردىن ئېچىپ پايدىلىنىش بۇنىڭ ئەڭ تىپىك مىسالى. ئالدىنقى ئىككى يىلدا باشقىلار كېلىپ پاختا بازىسى قۇرۇلۇشقا مەبلەغ سالماقچى بولدى. بۇ بىز ئۇچۇن ئېيتقاندا، ھېچ بولمىغاندا ئۆسۈمسىز قەرز پۇلغا ئىگە بولغانلىق بولۇپ ھېسابلىناتتى. ئاز بولغاندا تۆت-بەش يىلدا، كۆپ ئىشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش زەنجىرىنى تولۇق ئامالار پىلەن ئۇزارتىپ، ئۇلارنىڭ قوشۇمچە قىممىتىنى ئاشۇرۇش لازىم. مول دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتى ئۈستۈنلۈكىدىن، 1 - كەسىپتىن پايدىلىنىپ، 2 -، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتىغا تولۇرتكە بولۇش كېرەك. بۇ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئىقتىسادىنىڭ يېڭى يۇكسىلىش نۇقتىسى. ئاپتونوم رايون ئىچى - سىرتىدىكى ئەملىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئۇمۇمەن مۇشۇ يولنى بويلاپ بىر قەدەر ياخشى ماڭغان ئورۇنلارنىڭ ھەممىسى مالىيىدە پاسسىپ ھالەتنى ئاكتىپ ھالەتكە ئۆزگەرتكەن. مۇشۇنداق قىلغاندا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى كۈچەيتىش بىلەن مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى بىرلىككە كەلتۈرگىلى بولىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن خېنەن ئۆلكىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە «يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللانغانلار زىيان تارتىدۇ» دېگەن ئىدىيىنى توگىتىش كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. ئەگەر بىز خام ئەشيا ئۈستىدە توختاپ قېلىپ، يەنە مالىيىدە قىيىنچىلىقىمىز بار دەپ جار سالساق، بىز چوڭ ئاشلىق ناھىيىسى، لېكىن مالىيىدە كەمبەغەل ناھىيە دەپ جار سالساق چىقىش يولىمىز بولمايدۇ. بىز مەۋقەنى مول يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بايلىقىغا قويۇپ، پىششىقلاپ ئىشلەپ قىممەتنى ئاشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللانساق، زىيان تارتمايلا قالماستىن، ئەكسىچە ئۇز ئۈستۈنلۈكىنى شەكىللەندۈرەلەيمىز. شۇڭا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەپ قىممەتنى ئاشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىش «ئاشلىق چوڭ ناھىيىسى سانائەت كىچىك ناھىيىسى مالىيىدە كەمبەغەل ناھىيە» لەرنى ئۆزگەرتىشنىڭ تۇپ چىقىش يولى. بۇ يولنى تونۇشتا يەنىلا ئاڭلىق بولمايۋاتقان جايلار ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، پىكىر يولىنى كېڭەيتىپ، مەۋقەنى ئۆزگىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق جەھەتتىكى ئۇستۈنلۈكىگە قويۇپ، ئىقتىسادنىڭ بۇ يېڭى يۇكسىلىش نۇقتىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئۇمىد قىلىمەن.

ئۈچىنچى، مالىيە تامىقنى يەيدىغانلار بارغانسېرى كۆپ بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى ئۆزگەرتىش لازىم. «ئاشلىقنى كۆپەيتىشتىن كۆرە نوپۇسنى ئازايتىش تۇرۇك». بىزدىكى ھازىرقى مەسىلە شۇكى، ئاشلىقنى كۆپەيتىش تەس بولۇۋاتىدۇ، نوپۇسنى ئازايتىش تېخىمۇ تەس بولۇۋاتىدۇ. ئاپپارات ئىسلاھاتىدا خادىملارنى ئايرىپ چىقىش ئېغىزدىكى گەپ بولۇپ قېلىۋاتىدۇ، شتات پىلانى تۇزۇلگەن بولسىمۇ، لېكىن، ئۇنىڭ چەكلەش كۈچى بولمىدى. ئەسلىدە بار خادىملارنى يۆتكىگىلى، قىسقارتقىلى بولمايۋاتسا، يېڭى خادىملار يەنە كىرىۋاتىدۇ، مۇشۇنداق كېتىۋەرسە پاسسىپ ۋەزىيەتتىن قاچانمۇ قۇتۇلغىلى بولىدۇ؟ دەرۋەقە بۇ ناھايىتى قىيىن ئىش. بىراق بۇ ئىشتا ھامان قەدەم تاشلاش كېرەك! ھېنىڭچە، ئويلىشىپ كۆرۈپ بېقىشقا ئەرزىيدىغان ئۇچ ئىش بار: بىرىنچىدىن، ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خادىملارنى قىسقارتىش كۈچلۈك ئېڭىغا ئىگە بولۇش، ھەر خىل خادىملارنى تۇرلۇك ئامالار بىلەن قىسقارتىپ، ئارتۇق خادىملارنى يېڭى زېمىن ئېچىشقا يېتەكلىشى لازىم. ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدا ئاشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىپ، دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەپ قىممەتنى ئاشۇرۇش لازىم. مول دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق مەھسۇلاتى ئۈستۈنلۈكىدىن، 1 - كەسىپتىن پايدىلىنىپ، 2 -، 3 - كەسىپنىڭ تەرەققىياتىغا تولۇرتكە بولۇش كېرەك. بۇ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى ئىقتىسادنىڭ يېڭى يۇكسىلىش نۇقتىسى. ئاپتونوم رايون ئىچى - سىرتىدىكى ئەملىيەت شۇنى ئىسپاتلىدىكى، ئۇمۇمەن مۇشۇ يولنى بويلاپ بىر قەدەر ياخشى ماڭغان ئورۇنلارنىڭ ھەممىسى مالىيىدە پاسسىپ ھالەتنى ئاكتىپ ھالەتكە ئۆزگەرتكەن. مۇشۇنداق قىلغاندا، يېزا ئىگىلىكىنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى كۈچەيتىش بىلەن مالىيە مەنبەسى قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشنى بىرلىككە كەلتۈرگىلى بولىدۇ. باش شۇجى جياڭ زېمىن خېنەن ئۆلكىسىنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە «يېزا ئىگىلىكى بىلەن شۇغۇللانغانلار زىيان تارتىدۇ» دېگەن ئىدىيىنى توگىتىش كېرەك، دەپ ئوتتۇرىغا قويدى. ئەگەر بىز خام ئەشيا ئۈستىدە توختاپ قېلىپ، يەنە مالىيىدە قىيىنچىلىقىمىز بار دەپ جار سالساق، بىز چوڭ ئاشلىق ناھىيىسى، لېكىن مالىيىدە كەمبەغەل ناھىيە دەپ جار سالساق چىقىش يولىمىز بولمايدۇ. بىز مەۋقەنى مول يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى بايلىقىغا قويۇپ، پىششىقلاپ ئىشلەپ قىممەتنى ئاشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللانساق، زىيان تارتمايلا قالماستىن، ئەكسىچە ئۇز ئۈستۈنلۈكىنى شەكىللەندۈرەلەيمىز. شۇڭا، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەپ قىممەتنى ئاشۇرۇش بىلەن كەڭ شۇغۇللىنىش «ئاشلىق چوڭ ناھىيىسى سانائەت كىچىك ناھىيىسى مالىيىدە كەمبەغەل ناھىيە» لەرنى ئۆزگەرتىشنىڭ تۇپ چىقىش يولى. بۇ يولنى تونۇشتا يەنىلا ئاڭلىق بولمايۋاتقان جايلار ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، پىكىر يولىنى كېڭەيتىپ، مەۋقەنى ئۆزگىنىڭ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق جەھەتتىكى ئۇستۈنلۈكىگە قويۇپ، ئىقتىسادنىڭ بۇ يېڭى يۇكسىلىش نۇقتىسىنى تەرەققىي قىلدۇرۇشنى ئۇمىد قىلىمەن.

ئۈچىنچى، مالىيە تامىقنى يەيدىغانلار بارغانسېرى كۆپ بولۇپ كېتىش مەسلىسىنى ئۆزگەرتىش لازىم. «ئاشلىقنى كۆپەيتىشتىن كۆرە نوپۇسنى ئازايتىش تۇرۇك». بىزدىكى ھازىرقى مەسىلە شۇكى، ئاشلىقنى كۆپەيتىش تەس بولۇۋاتىدۇ، نوپۇسنى ئازايتىش تېخىمۇ تەس بولۇۋاتىدۇ. ئاپپارات ئىسلاھاتىدا خادىملارنى ئايرىپ چىقىش ئېغىزدىكى گەپ بولۇپ قېلىۋاتىدۇ، شتات پىلانى تۇزۇلگەن بولسىمۇ، لېكىن، ئۇنىڭ چەكلەش كۈچى بولمىدى. ئەسلىدە بار خادىملارنى يۆتكىگىلى، قىسقارتقىلى بولمايۋاتسا، يېڭى خادىملار يەنە كىرىۋاتىدۇ، مۇشۇنداق كېتىۋەرسە پاسسىپ ۋەزىيەتتىن قاچانمۇ قۇتۇلغىلى بولىدۇ؟ دەرۋەقە بۇ ناھايىتى قىيىن ئىش. بىراق بۇ ئىشتا ھامان قەدەم تاشلاش كېرەك! ھېنىڭچە، ئويلىشىپ كۆرۈپ بېقىشقا ئەرزىيدىغان ئۇچ ئىش بار: بىرىنچىدىن، ئالدى بىلەن ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر خادىملارنى قىسقارتىش كۈچلۈك ئېڭىغا ئىگە بولۇش، ھەر خىل خادىملارنى تۇرلۇك ئامالار بىلەن قىسقارتىپ، ئارتۇق خادىملارنى يېڭى زېمىن ئېچىشقا يېتەكلىشى لازىم. ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدا

ناھايىتى ياخشى، راستچىل بولۇپ، ئەمەلىي ئىشلىشىمىز، كونكرېت خىزمەتلەرنى پۈختا ئىشلىشىمىز لازىم. بىرى، نۇقتىلىق كەسىپ، نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلەردە سودىگەر چاقىرىپ مەبلەغ كىرگۈزۈشنى زور كۈچ بىلەن تۇتۇشىمىز لازىم. يېزا ئىگىلىكى، ئۇل مۇئەسسەسە ۋە چوڭ، ئوتتۇرا تىپتىكى كارخانىلاردىكى تېخنىكا ئۆزگەرتىش ئىقتىسادىي تېخنىكا جەھەتتە توغرا يۆنىلىشلىك بىرلىشىش ۋە ھەمكارلىشىش، ئېچكىرىدىكى ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارنى ۋە چەت ئەل سودىگەرلىرىنى مەبلەغ سېلىشقا جەلپ قىلىشتىكى مۇھىم كەسىپ، بىز ئۇنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسى بىلەن، 9-بەش يىللىق پىلانى بىلەن بىرلەشتۇرۇپ، بىر قىسىم تۇرلەرنى تاللاپ، تۇرلۇك ئامالار بىلەن خېرىدار چاقىرىپ، مەبلەغ كىرگۈزۈپ، ھەر يىلى بىر تۇركۇم كەسىپلەرنى بەرپا قىلىشنى تىرىشىپ قولغا كەلتۈرۈشىمىز، كېلەر يىللىق ئۇرۇمچى يەرمەنكىسىنى ئىستايىدىل ياخشى تەشكىللەپ، تۇرلەرنى ھازىردىن باشلاپ تاللاپ، ئۇنى بالدۇر تۇتۇشىمىز، ئىچكە تۇتۇشىمىز لازىم. يەنە بىرى، چوڭ كارخانىلار، چوڭ مالىيە گۇرۇھلىرى بىلەن بولغان ھەمكارلىقنى كۈچەيتىشىمىز لازىم. ھازىر ئېچكىرى جايلاردىكى ۋە چەت ئەللەردىكى چوڭ كارخانىلار چوڭ مالىيە گۇرۇھلىرى ئىنجاڭدا نېفىت، تەبىئىي گاز قېزىشقاۋە ئىككىلەمچى مەھسۇلاتلارنى تەرەققىي قىلدۇرۇشقا، يېزا ئىگىلىكىنى گۈللەندۈرۈشكە، سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشى، ئېلېكتر قۇرۇلۇشى، قاتناش قۇرۇلۇشى قاتارلىق نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارغا ناھايىتى قىزىقۋاتىدۇ ۋە بۇ جەھەتلەردە ھەمكارلىشىش مۇددىئاسى بارلىقىنى ئىپادىلەۋاتىدۇ. بىز كۆپ يول ۋە كۆپ شەكىل ئارقىلىق، بۇ چوڭ كارخانىلار ۋە مالىيە گۇرۇھلىرى بىلەن بولغان ئالاقىنى كۈچەيتىپ، ئۇلارنى قاراتمىلىقى بولغان ھالدا قۇرۇلۇش تۇرى بىلەن تەمىن ئېتىپ، ئۇلارنى شىنجاڭغا كېلىپ ھەمكارلىشىشقا، مەبلەغ سېلىشقا تىرىشىپ جەلپ قىلىشىمىز ۋە ئۇلارنىڭ شۇنداق قىلىشىغا تۇرتكە بولۇشىمىز لازىم. يەنە بىرى، نۇقتىلىق جايلاردىكى ئېچكى قىسمىدا بىرلىشىش، سىرتتىن كىرگۈزۈش ئىشىنى گەۋدىلىك ھالدا ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. تۇمۇرىيول بويىغا جايلاشقان بەزى ۋىلايەت، ناھىيە، شەھەرلەرنىڭ ئىقتىسادى نسپىي ھالدا تەرەققىي قىلغان، ئۇلارنىڭ مەبلەغ سېلىش مۇھىتىمۇ نسبەتەن ياخشى، شۇڭا، ئۇلار ياخشى ئاساس ۋە شەرت - شارائىتتىن پايدىلىنىپ، ئېچكى قىسمىدا بىرلىشىش، سىرتتىن كىرگۈزۈشتە باشلامچى بولۇپ بۆسۈش ھاسىل قىلىپ، كۈچىنى نسپىي ھالدا مەركەزلەشتۇرۇپ، ئۇستۇنلۇك شەكىللەندۈرۈپ، پۈتۈن شىنجاڭغا تەسىر كۆرسىتىشى ۋە يېتەكچىلىك قىلىشى لازىم. جەنۇبىي شىنجاڭدا نېفتلىك ئېچىش ۋە پاختا بازىسى قۇرۇش پۈرسىتىنى چىڭ تۇتۇش كېرەك. شىمالىي شىنجاڭدا، سۇ تۇپراقتىن ئېچىپ پايدىلىنىش، ئاشلىق بازىسى، چارۋىچىلىق بازىسى قۇرۇشنى تايانچ قىلىپ، ياخشى يۆمشاق مۇھىت بەرپا قىلىپ، ئاپتونوم رايون سىرتىدىكى مەبلەغ، تېخنىكا ۋە ئىختىساس ئىگىلىرىنى شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۈرۈشكە قاتنىششقا جەلپ قىلىش لازىم. قىسقىسى، ئىشكنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى

تۇرغۇزغاندىلا، ئاندىن كىرىمنى ئاشۇرۇش، چىقىمنى تېجەش خىزمىتىنى تۇرلۇك چارە-ئامالار بىلەن تۇتالايمىز، ھەققىي تۇردە كۆزنى ئېچكى قىسىمغا تىكىش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلساق، كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەشتە يوشۇرۇن كۈچنى قېزىپ چىقرالايمىز. ھازىر بىز ھەمىشە كۆزىمىزنى يۇقىرىغا تىكىۋېلىۋاتىمىز، كىرىمنى ئاشۇرۇش تەدبىرىنى ئوبدان تۇتمىساق، چىقىمنى تېجەش ئىرادىمىز تېخىمۇ سۇسلىشىپ كېتىدۇ. پۇل، نەرسە-كېرەك تۇغسە، يۇقىرىدىن ئەلەپ سورايمىز، بۇ ھەقتە كۆپچىلىكىنىڭ بۇاسىتە تەسىراتى بار، بۇ خىل ۋەزىيەتنى يەنە داۋاملاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. مەيلى قانداق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر شىنجاڭنىڭ ماليىيىسنى دېڭىز بويىدىكى ئۆلكە، شەھەرلەرنىڭكى بىلەن سېلىشتۇرغىلى بولمايدۇ. بىز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىنى توغرا تونۇپ ۋە ئىگىلەپ، جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۈرەش قىلىپ، كەمەرنى چىڭ باغلاپ كۇن ئۆتكۈزۈپ، بارلىق ئىشلاردا ئىقتىسادچىل، تىرىشچان بولۇشىمىز كېرەك. مالىيە كىرىمىمىزنىڭ ئېشىشىغا ئەگىشىپ، ئىمكانىيەت يار بەرگەن ئەھۋال ئاستىدا كىرىمىمىزنى تەدرىجىي ئاشۇرۇشىمىز كېرەك. بۇ بىزنىڭ بىردىنبىر چىقىش يولىمىز. كىرىمنى ئاشۇرۇپ، چىقىمنى تېجەشتە چىقىمنى تېجەش ئەڭ مۇھىم. ئىلگىرى بىز نۇرغۇن ئامالارنى قىلغان بولساقمۇ، لېكىن كۆپىنچىسى شەكىلگە ئايلىنىپ قېلىپ، ئىش يېرىم يولدا توختاپ قالدى. بۇ قېتىم يولداشلارنىڭ شىنجاڭ بويىچە يۇقىرىدىن تۆۋەنگىچە ئىدىيىۋى تونۇشنى ھەققىي تۇردە بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ھەققىي تۇتۇپ ئەملىي ئىشلەشنى ئۈمىد قىلىمىز.

ئىككىنچى، «يېزا ئىگىلىكى»نى چۆرىدەپ ئىش قىلىپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، پىكىر يولىنى كېڭەيتىش لازىم. بۇ ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ مالىيە قىينىچىلىقىنى بولۇپمۇ چەت، يېراق نامرات ناھىيە، يېزىلارنىڭ مالىيە مەسىلىسىنى ھەل قىلىشنىڭ رېئال چىقىش يولى، نۆۋەتتە، ناھىيە دەرىجىلىكتىن تۆۋەن ئورۇنلار مالىيىدىكى قىينىچىلىق ئەڭ زور بولغان ئورۇنلاردۇر. جايلارنىڭ ئەملىي ئەھۋالغا يارىشا ئىش كۆرۈپ، ھەققەتەن ئەملىيەتتىن ئۈزدەپ، ناھىيە، رايون ئىگىلىكىنى تۇرلۇك ئامال بىلەن جانلاندۇرۇش، ناھىيە، يېزا دەرىجىلىك مالىيىنىڭ ئەملىي كۆچىنى زورايتىش- مالىيىدىكى پاسسىپ ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتىشتە كۈچ سەرپ قىلىنىدىغان مۇھىم نۇقتا. «سانائەت بولمىسا ھېيىنغلى بولمايدۇ» دېگەن بۇ ئەندىزە شەرقىي، جەنۇبتىكى دېڭىز بويىدىكى رايونلارنىڭ ئاساسلىق ئەندىزىسى، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەھۋالىدىن قارىغاندا، ئاپتونوم رايونىمىزدا بولۇپمۇ خېلى كۆپ بىر قىسىم چەت، يېراق، نامرات دېھقانچىلىق، چارۇچىلىق رايونلىرىدا بۇ ئەندىزىنى ئەينەن كۆچۈرۈپ كېلىپ قوللىنىشقا بولمايدۇ. كۆپ ساندىكى ناھىيەلەر ئۇچۇن ئېيتقاندا، «خەلقنى ېيېتىش»، «ناھىيىنى ېيېتىش»نىڭ تۆپ چىقىش يولى يەنىلا «يېزا ئىگىلىكى»نى چۆرىدەپ ئىش قىلىپ، يېزا ئىگىلىكى، سانائەت، سودىنى بىرلەشتۇرۇپ، تېرىقچىلىق بىلەن باقمىچىلىقنى بىرلەشتۇرۇپ، مالىيە قىينىچىلىقىنى ھەل قىلىش ۋە ئىقتىسادنى گۈللەندۇرۇش يولىنى تېپىپ چىقىشتا، ئالدى بىلەن چىقىش يولىنى تېرىقچىلىق، باقمىچىلىقتىن كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتىن تېپىش لازىم. بايلىق مەنبەسىنى تېپىشتا باجغا ھەم پايدىغا تايىنىش لازىم. تېرىقچىلىق، باقمىچىلىق بايلىق مەنبەسى قۇرۇلۇشى بولۇپ، ئۇنىڭدا ئالدى بىلەن پايدا ئېلىش كۆزدە تۇتۇلىدۇ، بۇ نۇقتا ئەھمىيەت بېرىشكە ئەرزىيدۇ. بايلىق مەنبەسىنى يېتىلدۇرۇشتە دېھقانچىلىق، چارۇچىلىقنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈستىدە باش قاتۇرۇشقا بولامدۇ-يوق؟ ئۇنىڭدىن قالسا، چىقىش يولىنى يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەشتىن ئىبارەت، مەۋقەنى دېھقانچىلىق، چارۇچىلىق مەھسۇلاتلىرى بايلىقىغا قويۇپ، دېھقانچىلىق، چارۇچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ قىممىتىنى پىششىقلاپ ئىشلەش ئارقىلىق

خىل خادىملارنى تۇرلۇك ئامالار بىلەن قىسقارتىپ، ئارتۇق خادىملارنى يېڭى زېمىن ئېچىشقا يېتەكلىشى لازىم. ئالدىنقى بىر نەچچە يىلدا ئېچىلغان يولنىڭ كۆپىنچىسىدە چېكىنىش بولدى، تەجرىبە-ساۋاقلارنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، بۇ يولنى يەنە ئېچىش لازىم. ئىككىنچىدىن، قەتئىي نىيەتكە كېلىپ ئورگانلار ۋە كەسىپى ئورۇنلاردىكى ۋاقىتلىق ئىشچىلارنى قايتۇرۇپ، ئېنىقلاپ چىقىش. ھازىر بار ۋاقىتلىق ئىشچىلارنىڭ ئورنىنى مۇقىم ئىشچىلارغا بېرىش لازىم. يېراق كەلگۈسىدىن قارىغاندا، بۇ ئورۇنلارنى بىر تەرەپ قىلىشتا جەمئىيەتكە تايىنىش مەسلىسى مەۋجۇت، ھازىر بۇ ئىشنى تېخى ئىشقا ئاشۇرغىلى بولمايدۇ. ئۇچىنچىدىن، ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنى ۋە ھەربىي سەپتىن كەسىپ ئالماشتۇرغان كادىرلارنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ 1 - سىپىگە، يېزىلارغا بېرىپ باشلامچى بولۇپ كارخانا قۇرۇشقا ئىلھاملاندۇرۇش ۋە ئۇلارنىڭ شۇنداق قىلىشىنى قوللاش لازىم. ئۇنىڭ ھەمىسىنى ئورگانغا ئەكىرىپ رەھبەر، كادىر قىلىشقا بولمايدۇ. ئورگانلاردا ھازىر بار خادىملار ئىچىدىكى ئىرادىلىك كىشىلەرنى ئورگاندىن چىقىپ 1 - سەپتە ئۆز كارامىتىنى كۆرسىتىشكە ئىلھاملاندۇرۇش لازىم.

4. ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش مەسلىسى توغرىسىدا

ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىش ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى تېزلىتىشنىڭ مۇھىم شەرتى. ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ ئىشلەپچىقىرىش كۈچلىرىنى ئازاد قىلغانلىق. بىز پايدىلىق پۇرسەتنى چىڭ تۇتۇپ، تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، تونۇشنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىدىيىنى ئازاد قىلىپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىشنىڭ سالمىقىنى يەنىمۇ ئاشۇرۇشىمىز، بولۇپمۇ ئېچكى جەھەتلەردە تېخىمۇ كىرگۈزۈش، سودىگەر چاقىرىپ، مەبلەغ كىرگۈزۈش جەھەتلەردە تېخىمۇ زور تەرەققىياتنى قولغا كەلتۈرۈشىمىز لازىم.

دۆلەتنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىيات ستراتېگىيىسىدە مۇھىم نۇقتىنى غەربكە يۆتكىشىگە، 9-بەش يىللىق پىلان ۋە 2010-يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشانىنى يولغا قويۇشىغا ئەگىشىپ، شىنجاڭدا كەڭ كۆلەمدە ئىشكىنى ئېچىۋېتىش قۇرۇلۇشى ئېلىپ بېرىشنىڭ مۇقەددىمىسى باشلاندى، شىنجاڭنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا ۋە ئۇزاق مۇددەتلىك ئىجتىمائىي تەرەققىياتىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان بىر قىسىم ئۇل مۇئەسسەسە قۇرۇلۇشى تۇرى ۋە ئۇسۇتۇنلۇككە ئىگە كەسىپ قۇرۇلۇشى تۇرى ئارقا-ئارقىدىن ئېلىپ بېرىلىشقا باشلىدى. بۇ نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۇرلىرىنىڭ كېڭىيىشى ۋە تەسىر كۆرسىتىشنى چۆرىدەپ جايلارنىڭ يانداشما قۇرۇلۇشى تۇرلىرىمۇ جىددىي پىلانلىنىۋاتىدۇ ۋە يولغا قويۇلۇۋاتىدۇ، شىنجاڭنى دۆلەتنىڭ مۇھىم ئاشلىق بازىسى، ئەڭ چوڭ تاۋار پاختا بازىسى، مۇھىم پاختا توقۇمىچىلىق سانائىتى بازىسى ۋە نەپىت، تەبىئىي گاز، خىمىيە سانائىتى ئاساس قىلىنىدىغان دۆلەت دەرىجىلىك ئۇنىۋېرسال خىمىيە سانائىتى بازىسى قىلىپ قۇرۇپ چىقىش تۇرلىرىدە خىزمەتلەر ئومۇمىيۈزلۈك، تەرتىپلىك قانات يايدۇرۇلۇۋاتىدۇ. شۇنداق دەپ ئېيتىشقا بولىدۇكى، بىز ھازىر ھەممە ئىشنى ئەڭ گۈللەندۇرۇشكە كىرىشتۇق. بىراق بۇنداق زور كۆلەمدىكى قۇرۇلۇشنى ئېلىپ بارغاندا، دۆلەتنىڭ سالىدىغان مەبلىغى ھامان چەكلىك بولىدۇ. ئۆزىمىزدە بار جۇغلانما تېخىمۇ چەكلىك، بۇنىڭدىكى بىردىنبىر تاللاش ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سالمىقىنى زورايتىش، بولۇپمۇ مەركەزنىڭ كارخانىلىرىغا، قېرىنداش ئۆلكە، ئاپتونوم رايونلارغا ئىشكىنى ئېچىۋېتىش سالمىقىنى زورايتىش، ئېچكى جەھەتتە بىرلىشىش، سىرتتىن كىرگۈزۈش

بىز ئۇچۇن ئېيتقاندا، ھېچ بولمىغاندا ئۆسۈمسىز قەرز پۇلغا ئىگە بولغانلىق بولۇپ ھېسابلىناتتى. ئاز بولغاندا تۆت-بەش يىلدا، كۆپ بولغاندا سەككىز-ئون يىلدا ئۇنىڭ بىرگە ئۇنۇمۇرسال ئۇنۇمى بولاتتى. بىراق باشقىلار مەبلەغ سالغان بىرىنچى يىلدىن باشلاپ تاۋار پاختا ئالمىز. ئۇنىڭ سېتىۋېلىنىش باھاسى، يۆتكەش باھاسى دۆلەتنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە بەلگىلىنىدۇ، سېتىۋېلىش ئىشغا پاختا-كەندىر شىركىتى مەسئۇل بولىدۇ، دېۋىدەي، بىزنىڭ بەزى يولداشلىرىمىز ئۇنداق قىلىشقا ئۇنىمىدى. بۇنىڭدىن ھەققەتەن يې گۈڭنىڭ ئەجدىھانى ياخشى كۆرۈپ قېلىش پۇرىقى چىقىپ قالدى. بىز سانائەتتە بىرمۇ چوڭ شىركەتنىڭ تەبىيار ئېلېكتر ئىستانسىمىزنى سېتىۋېلىشىنى، بۇ پۇلغا يېڭى ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇشنى ئۈمىد قىلىمىز. بىز يېزا ئىگىلىكىدە نېمە ئۈچۇن بۇنداق قىلىشقا جۇرئەت قىلالمايمىز؟ بىز بۇ پۇل بىلەن يەنە بىر ئىشنى تەرەققىي قىلدۇرساق ئوخشاش ئەمەسمۇ؟ داۋالى ئېنىق بولسىمۇ، بەزىلەر يەنىلا بۇ ئىشتا بۇزۇلۇش ھاسىل قىلالمايۋاتىدۇ. سانائەتتە ئىدىيىدىن ئۆتكەن ئىش يېزا ئىگىلىكىدە ئىدىيىدىن ئۆتەمەيۋاتىدۇ. بۈلار ھەققەتەن بىزنىڭ ئويلاپ كۆرۈشىمىزگە ئەرزيدۇ. شەنشى ئۆلكىسى سىرتىنىڭ كۆچىدىن پايدىلىنىپ تاشيول ياسغان. بىرنى ياساپ پۈتتۈرسە، شۇ بىرنى ساتقان، بۇ پۇلغا يەنە يېڭى تاشيول ياسغان ۋە ئۇنى يەنە ساتقان، ئاخىردا بۇ يوللارنىڭ ھەممىسى يەنىلا شەنشى ئۆلكىسىدە قالدىكەن، ھېچكىم ئېلىپ كېتەلمەيدىكەن، بىز بۇنداق ياخشى ئىشنى نېمە ئۈچۇن قىلمايمىز! بىز نېمشقا بۇ مەسىلىنى مۇھاكىمە قىلىپ باقمايمىز؟ دەرۋەقە، ھەممە ئىشنى ئۆزىمىز قىلساق، ئاخىردا پايدىنىڭ ھەممىسى ئۆزىمىزگە قالسا، بۇ ناھايىتى ياخشى، ئەلۋەتتە. ھازىرقى مەسىلە شۇكى، بىزنىڭ ھەممە ئىشنى ئۆزىمىز قىلىشقا قۇربىتىمىز يەتمەيدۇ، بۇنداق ئەھۋال ئاستىدا، ئۇ ئىشنى ياكى قىسقا مۇددەت ئىچىدە قىلماسلىقىمىز كېرەك، ياكى سىرتىنىڭ كۆچىدىن پايدىلىنىپ قىلىشىمىز كېرەك، سىرتىنىڭ كۆچىدىن پايدىلىنىپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بارغاندا، باشقىلارغا پايدا بەرمەي بولمايدۇ، پايدا يوق ئىشنى باشقىلارمۇ قىلمايدۇ. زادى قايسىنى تاللاش كېرەك؟ مېنىڭچە، بىز ئېچكى جەھەتتە بىرلىشىپ سىرتتىن كىرگۈزۈپ، قۇرۇلۇش سۈرئىتىنى تېزلەتسەك، بۇ جەزمەن بىزگە پايدىلىق بولىدۇ. ئىسلاھاتنى تەكتلىگەندە، نۆۋەتتە شىنجاڭدا ئىنتايىن مۇھىم بىر مەسىلە بار، ئۇ بولسىمۇ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىشتىن ئىبارەت، مەيلى ئىقتىساد-سودا، دېھقانچىلىق، سانائەتتە بولسۇن ياكى چارۇچىلىقتا بولسۇن، ھەممىسدە بۇ مەسىلە بار. كۆپچىلىكىنىڭ بۇ ھېسابنى ئوبدان قىلىشىنى، ئىدىيىۋى تونۇشنى يەنىمۇ بىرلىككە كەلتۈرۈپ، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش سالمىقىنى يەنىمۇ زورايتىپ، ئېچكى جەھەتتە بىرلىشىپ، سىرتتىن كىرگۈزۈپ، قەدەمنى دادىل تاشلاپ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشنى ئۈمىد قىلىمەن. گۈاڭدۇڭ ئۆلكىسى ئون نەچچە يىل ئىلگىرى ئىقتىسادى ئىنتايىن ئاجىز ئۆلكە بولۇپ، تا 80-يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرىغا كەلگەندىمۇ پۈتۈن ئۆلكىنىڭ مالىيە جەھەتتىكى تۆھپىسى چىڭداۋ شەھىرىنىڭ تۆھپىسىگە يەتمەيتتى. لېكىن بۇ بىر نەچچە يىلدا گۈاڭدۇڭ ئۆلكىسى مەملىكەت بويىچە 1 - باي ئۆلكە بولۇپ قالدى، يىللىق مالىيە كىرىمى 70 مىليارد يۈەنگە يەتتى. دەرۋەقە، بىزدە گۈاڭدۇڭ ئۆلكىسى بىلەن سېلىشتۇرغىلى بولمايدىغان نۇرغۇن ئامىل بار. بىراق، سىرتىنىڭ كۆچىدىن پايدىلىنىپ قۇرۇلۇش ئېلىپ بېرىش، ئىسلاھات ئېلىپ بېرىش، ئىشكىنى ئېچىۋېتىشكە تايىنىپ تەرەققىي قىلىش بىزنىڭ ئۆرنەك قىلىشىمىزغا ئەرزيدۇ. ھازىر بىزنىڭ ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى كېڭەيتىشتىكى پۇرسىتىمىز

ئىختىساس ئىگىلىرىنى شىنجاڭنى ئېچىش، گۈللەندۇرۇشكە قاتنىششقا جەلپ قىلىش لازىم. قىسقىسى، ئىشكىنى سىرتقا ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى قەتئىي بوشاشماي كېڭەيتىپ ھەرقايسى تەرىپلەرنىڭ كۈچىدىن پايدىلىنىپ، شىنجاڭنىڭ ئىقتىساددا ھەققىي تۇردە ئادەتتىن تاشقىرى تەرەققىي قىلىشنى، ئىچكىرى جايلار ۋە دېڭىز يېقاسىدىكى جايلارنىڭكىدىن ھەققىي تۇردە ئېشىپ كېتىشنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

5. ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىق مەسىلىسى توغرىسىدا

ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى ساقلاش شىنجاڭدا 1 - ئورۇندا تۇرىدىغان چوڭ ئىش، شۇنداقلا كېلەر يىلى ئومۇملۇقنى ئىگىلەپ، تۇرلۇك نىشان، ۋەزىپىلەرنى ئورۇندىشتىكى مۇھىم ئالدىنقى شەرت ۋە مۇھىم ئاساس. ئېچكى-تاشقى تۇرلۇك ئامىللارنىڭ تەسىرى تۆپەيلىدىن، دۆشمەن ئەھۋالى، جەمئىيەت ئەھۋالىنىڭ ئېپادىلىرى مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان بولۇۋاتىدۇ. بىز ۋەزىيەتنى ئەستايىدىل تەھلىل قىلىپ ۋە مۇھاكىمە قىلىپ، مۇناسىپ تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، مۇقىملىقنى پۈتۈن كۈچ بىلەن قوغدىشىمىز لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى بۇنى دەپ، ئۇنى تاشلاپ قويماي، ھەمىشە تەڭ ئېتىبار بېرىپ، ئون بارمىقى بىلەن رويال چېلىپ، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى مەركەز قىلىشتا تەۋرەنمەي چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىقتىسادنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ئۈچۇن، ھەرقايسى جەھەتلەردە ياخشى مۇھىت يارىتىشى لازىم. مۇقىملىقنى ساقلاش مەسئۇلىيىتىنى ھەققىي تۇردە ئۈستىگە ئېلىپ ھەربىر جەھەتتە ھەققىي تۇردە بىر قولدا ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى، بىر قولدا ئىجتىمائىي، سىياسىي مۇقىملىقنى تۇتۇشتا چىڭ تۇرۇپ، مۇقىمسىزلىقنى كەلتۈرۈپ چىقىرىش ئېھتىمالى بار بولغان بارلىق ئامىللارنى قەتئىي تۇگىتىپ، پۈتۈن ئاپتونوم رايونىنىڭ ئىجتىمائىي، سىياسىي ئومۇملۇقىنىڭ مۇقىملىقىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىش لازىم.

مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى داۋاملىق چوڭقۇر ئىزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۇرۇش لازىم. مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقى شىنجاڭنى ئۇزاققىچە مۇقىملاشتۇرۇش ۋە تەرەققىي قىلدۇرۇشتىكى پروگراممۇ خاراكتېرلىك ھۆججەت، ئۇ شىنجاڭ خىزمىتىدە ئۇزاق يېتەكچى ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، شىنجاڭنىڭ ئۇزاققىچە ئامان-ئېسەن بولۇشىغا مۇناسىۋەتلىك. بىز بۇ يىل مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەملىيلەشتۇرۇپ، مىللىي بۆلگۈنچىلىك ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەرىكەتلەرگە بايرىقىمىز روشەن ھالدا قارشى تۇرۇپ، دۆشمەنگە قەتئىي، ئۇنۇملۇك زەربە بېرىپ، خەلق ئاممىسىغا تەربىيە ۋە ئىلھام بەردۇق، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداشتىكى تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىلگىرى سۈردۇق. لېكىن مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەملىيلەشتۇرۇش تولىمۇ يېتەرلىك بولمىدى. كەڭ كادىرلار، ئامما بولۇپمۇ كەڭ دېھقان، چارۇچى ئاممىسى مەركىزىي كومىتېت شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئاساسىي مەزمۇنىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى تېخى بىلمەيدۇ، شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش

(ئاخىرى 5 - بەتتە)

ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى قىش پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى بويىچە سوت قىلىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسى يېقىندا قىش پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى بويىچە سوتلاش خىزمىتى تېلېفون يىغىنى ئاچتى. ئالىي خەلق سوت مەھكىمىسىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى لىيۇجياچېن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: پۈتۈن مەملىكەتتىكى ھەر دەرىجىلىك سوت مەھكىمىلىرى مەركەزنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىنى ئىستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ ھەيۋىسىنى داۋاملىق ساقلاپ، كۆچىنى مەركەزلەشتۈرۈپ، كۆڭۈل قويۇپ ئۈيۇشتۇرۇپ، قىش پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى بويىچە سوت قىلىش خىزمىتىنىڭ ئۈنۈملۈك بېسىمىنى ساقلاپ، جىنايەتچىلەرگە جىنايەت ئۆتكۈزۈش پۈرسىتى بەرمەسلىكى كېرەك. جازا بېرىشكە تېگىشلىكلەرگە قەتئىي ئېغىر جازا بېرىپ، ئۆلۈم جازاسى بېرىشكە تېگىشلىكلەرگە قەتئىي ئۆلۈم جازاسى بېرىپ، ھەرگىز يۇمشاقلىق قىلماسلىقى كېرەك. شۇنىڭ بىلەن بىللە، قەتئىي تۇرمە قانۇن بويىچە ئىش قىلىشقا دىققەت قىلىپ، دېلو بېجىرىش سۈپىتىگە ھەقىقىي كاپالەتلىك قىلىپ، دېلولارنى تارىخىنىڭ سىنىقىدىن ئۆتكەلەيدىغان دەرىجىدە بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. كەڭچىلىك قىلىش بىلەن قاتتىق جازالاشنى بىرلەشتۈرۈشكە دىققەت قىلىپ، قانۇن بويىچە يېنىك جازا بېرىش، جازانى يېنىكلىتىشكە تېگىشلىك جىنايەتچىلەرگە جازانى يېنىكلىتىشى كېرەك.

لىيۇجياچېن مۇنۇلارنى تەكىتلىدى: جايلاردىكى سوت مەھكىمىلىرى قىش پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى داۋامىدا ئالاقىدار تارماقلارغا يائال ماسلىشىپ، مەنىۋى ئەخلەتلەرنى تازىلاش، قانۇنسىز نەشر بۇيۇملىرىغا زەربە بېرىش كۈرىشىدە مەنىۋى ئەخلەت، قىمار ئويناش، زەھەرلىك چېكىملىك سېتىش، چېكىش قاتارلىق رەزىل ھادىسىلەرنى سۈپۈرۈپ تاشلاشنى قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ مۇھىم مەزمۇنى سۈپىتىدە چىڭ ۋە ياخشى تۇتۇپ، ئۆزلىرىگە يوللانغان چوڭ، مۇھىم دېلولارنى ۋاقتىدا كۇچ ئۈيۇشتۇرۇپ قانۇن بويىچە قاتتىق، تېز بىر تەرەپ قىلىشى كېرەك. لىيۇجياچېن جايلاردىكى سوت مەھكىمىلىرىدىن بىر تۈركۈم چوڭ، مۇھىم دېلولارنى ئوچۇق سوت قىلىشنى تېز ئۈيۇشتۇرۇپ ۋەئاخبارات ۋاستىلىرى ئارقىلىق جەمئىيەتكە ئېلان قىلىپ، جىنايى ئىشلار جىنايەتچىلەرنى جازالاشنىڭ ھەيۋىسىنى تولۇق كۆرسىتىپ، جىنايەتچىلەرنى چۆچۈتۈپ، ئاممىغا ئىلھام بېرىپ، قىش پەسىللىك قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشىنىڭ ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.

تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ چوڭ قۇرۇقلۇقتىكى قىلىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە چىقىرىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن
گوۋۇيۈەننىڭ تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى سۆھبەت بايان قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ خەۋىرى. گوۋۇيۈەننىڭ تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى يېقىندا «تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىغا كېلىپ مۇخبىرلىق قىلىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە» چىقىرىلغانلىقى مۇناسىۋىتى بىلەن سۆھبەت بايان قىلدى. بۇ مەسئۇل كىشى مۇنداق دېدى: ھازىرغا قەدەر مۇخبىرلىققا كەلگەنلەر 5000 نادەم - قېتىمقا يەتتى؛ ئۇلار مۇخبىرلىق قىلغان رايون ۋە تېمىلارمۇ ئۆزلۈكسىز كېڭەيدى، مۇخبىرلىق قىلىش شەكلى كۇندىن كۇنگە كۆپەيدى. تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ زىيارىتى ۋە خەۋەرلىرى ئىككى قىرغاق خەلقلىرىنىڭ چۇشىنىشى ۋە ئالاقىسىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، ئىككى قىرغاق خەلقىنىڭ مۇھەببىتىنى چىڭىتىشتا، تېخمۇ كۆپ تەيۋەنلىك قېرىنداشلارغا ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىدىكى ئىلاھات، ئېچىۋېتىش ئىشلىرىنىڭ غايەت زور مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى تونۇشتۇرۇشتا، ئىختىلاپلارنى تۈگىتىپ، ئورتاق تونۇشنى كېڭەيتىپ، ئىككى قىرغاق مۇناسىۋىتىنىڭ تەرەققىياتىنى ۋە ۋەتەننى تىنچ بىرلىككە كەلتۈرۈشنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئويناندى.

ئاخبارات ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلى مۇنداق دېدى: 1989 - يىلى 9 -ئايدا، گوۋۇيۈەن تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسىنىڭ بايانىاتچىسى سۆھبەت بايان قىلىپ، تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ مۇخبىرلىق قىلىشى مەسلىسىدە دىققەت قىلىشقا تېگىشلىك بەزى ئىشلارنى ئوتتۇرىغا قويغانىدى. مۇشۇ يەتتە يىل جەريانىدا، تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ مۇخبىرلىق قىلىشىغا تېخمۇ قولايلىق شارائىت يارىتىپ بېرىش ئۈچۈن، گوۋۇيۈەننىڭ تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى «تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىغا كېلىپ مۇخبىرلىق قىلىشى توغرىسىدا بەلگىلىمە» چىقاردى. بەلگىلىمە جەمئىي 12 مادداىلىق بولۇپ، ھازىرقى باشقۇرۇش ئۇسۇلى ئاساسەن مۇنداق ئۈچ جەھەتتە تەكشىلدى:

1. تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ مۇخبىرلىق قىلىشىنى تەستىقلاش، باشقۇرۇش ئىشىنى بۇنىڭدىن كېيىن شىنخۇا ئاگېنتلىقىنىڭ شىئاگاگا شۆبىسى ئەمەس، گوۋۇيۈەننىڭ تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ۋە ئۇ ھوقۇق بەرگەن تېيەنجىن، لياۋنىڭ، شاڭخەي، جياڭسۇ، جېجياڭ، فۇجيەن، شەندۇڭ، خۇبەي، گۇاڭدۇڭ، خەينەن، سىچۈەن ئۆلكىلىك (شەھەرلىك)ۋە شىنجىڭ شەھەرلىك تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىلىرى بىۋاستە بېجىرىدۇ، دەپ بەلگىلىنىپ، ھالقىلار ئازايتىلىپ، تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ ئىلتىماسىنى تەستىقلاش رەسمىيىتى ئاددىيلاشتۇرۇلدى. 2. تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ «مۇخبىرلىق كىنىشكىسى»نى ئېلىش چارىسى قىسمەن تەڭشەلدى. بېيجىڭدا مۇخبىرلىق قىلىدىغان تەيۋەن مۇخبىرلىرىغا جۇڭخۇا مەملىكەتلىك ئاخباراتچىلار جەمئىيىتى «مۇخبىرلىق كىنىشكىسى» بېرىدۇ. باشقا ئۆلكە، ئاپتونوم رايون، بۇئاستە قاراشلىق شەھەرلەردە مۇخبىرلىق قىلىدىغانلارغا شۇ جايدىكى تەيۋەن ئىشلىرى ئىشخانىسى ۋەكالىتەن «مۇخبىرلىق كىنىشكىسى» بېرىدۇ. 3. ئىلگىرى تەيۋەن مۇخبىرلىرى چوڭ قۇرۇقلۇقتا مۇخبىرلىق قىلىشنى 15 كۈن ئىلگىرى ئىلتىماس قىلاتتى، ھازىر ئون كۈنگە قىسقارتىلدى. بۇنىڭدىن باشقا، «بەلگىلىمە»دە تەيۋەن مۇخبىرلىرىنىڭ ۋەتەن چوڭ قۇرۇقلۇقىدا مۇخبىرلىق قىلىشىغا دائىر ھالقىلار ئېنىق، ئىتراپلىق بەلگىلەندى.

(بېشى 4 - بەتتە)

تۇغرىسىدىكى يولىورۇقىدا ئوتتۇرىغا قويۇلغان تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش تېخى ئەمدىلا باشلاندى. ئۇنى يەنە داۋاملىق، ئۈزلۈكسىز تۇرىدە چىڭ، پۇختا توتۇشقا، بەزى خىزمەتلەرنى بۇنىڭدىن كېيىن ئۈزاقتىچە داۋاملاشتۇرۇشقا، توختىماي ئىشلەشكە توغرا كېلىدۇ. شۇڭا، مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى كۈچەيتىش كېرەك. بۇ يىل قىش ۋە كېلەر يىلى ئەتىيازدا، مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىغا، يېزا ئاساسىي قاتلام تەشكىلاتلىرى قۇرۇلۇشىغا، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشقا، جەمئىيەت ئامانلىقىنى ياخشىلاشقا، دۆلەت ئىگىدارلىقىدىكى كارخانىلارنىڭ بەنزە قۇرۇلۇشىغا ۋە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارنى تەرتىپكە سېلىشقا بىرلەشتۈرۈپ، مەركىزىي كومىتېتنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى يولىورۇقىنى ئىزچىللاشتۇرۇش، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى كۈچەيتىش كېرەك. ماتېرىيىنى تەرتىپكە سېلىش، دىننى باشقۇرۇشنى ئاپتونوم رايوننىڭ پىكرى بويىچە چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈش كېرەك.

دۇشمەنگە قارشى كۈرەشنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم. بۇ يىلدىن بۇيانقى دۇشمەنگە قارشى كۈرەشتىكى يېڭى ئەھۋال، يېڭى ۋەزىيەت بىزگە شۇنى جەددىي ئۇقتۇردىكى، مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي پائالىيەت قىلغۇچىلارغا قارشى كۈرەشنى ئۇزلۇكسىز كۈچەيتىشىمىز، ئۇلارنىڭ ئاساسىي ئۇچۇرلىرىنى ئىگىلەپ، ئۇلارنىڭ ھەرىكەت پىلانىنى ئالدىن پەرەز قىلىپ، ئۇلارنىڭ ھەر قانداق بۇزغۇنچىلىقىنى ئالدىن توسۇ

دۇشمەنگە قارشى كۈرەشنى چوقۇر قانات يايدۇرۇش لازىم. بۇ يىلدىن بۇيانقى دۇشمەنگە قارشى كۈرەشتىكى يېڭى ئەھۋال، يېڭى ۋەزىيەت بىزگە شۇنى جەددىي ئۇقتۇرىدۇكى، مىللىي بۆلگۈنچىلەرگە ۋە قانۇنسىز دىنىي ھەربىكەتكە قارشى كۈرەشىمىز مۇرەسسەلەشتۈرگىلى بولمايدىغان، كەسكىن سىياسىي كۈرەش ۋە سىنىپىي كۈرەش. پۈتۈن ئاپتونوم رايوندىن قارىغاندا، ھازىر يوشۇرۇن تىنچسىزلىق ئامىللىرى يەنىلا ئاز ئەمەس، بەزى جەھەتلەردە تېخى بىر قەدەر گەۋدىلىك، دۇشمەن ئەھۋالى، جەمئىيەت ئەھۋالى جەھەتتە كۆرۈلگەن بىر مۇنچە يېڭى يۈزلىنىش ۋە ئەھۋاللار ئەستايىدىل مۇھاكىمە قىلىشىمىز ۋە مۇئامىلە قىلىشىمىزغا ئەرزىيدۇ. مەركىزنى كومىتېت كېلەر يىلى مۇنداق ئىككى چوڭ ئىش بولدۇ، بۇنىڭ بىرى، دۆلىتىمىز شياڭگاڭغا ئىگىلىك ھوقۇقى يۈرگۈزۈشنى ئەسلىگە كەلتۈرىدۇ، يەنە بىرى، پارتىيىنىڭ مەملىكەتلىك 15-قۇرۇلتىيى چاقىرىلىدۇ، دەپ كۆرسەتتى، شۇڭا، چېگرا ئىچى-سىرتىدىكى مىللىي بۆلگۈنچى كۈچلەر ۋە دۇشمەن كۈچلەرنىڭ بۇزغۇنچىلىق قىلىش سۇيىقەستىدىن ئالاھىدە ھوشيار بولۇشىمىز، ھەرگىز بېپەرۋالىق قىلماسلىقىمىز لازىم. ئىدىيە جەھەتتە تولۇق تەييارلىق كۆرۈپ، ھوشيارلىقنى ئۆستۈرۈپ، تەشەببۇسكارلىقنى ئېگىلەپ، دۇشمەنگە قارشى كۈرەشنى قەتئىي، ئۇنۇملۇك قانات يايدۇرۇشىمىز لازىم. ئومۇمىي تەلەپ مۇنداق: بىرىنچىدىن، ئاخبارات - ئۇچۇر خىزمىتىنى كۈچەيتىپ، ئويۇقسىز يۈز بېرىدىغان ۋەقەلەرنى بىر تەرەپ قىلىشنىڭ تۈرلۈك تەييارلىقىنى ياخشى ئىشلەش كېرەك. شامال چىقىش ئالدىدا شەپە بولدۇ، ئومۇمەن تەييارلىق كۆرۈلگەن ئىش ۋۇجۇدقا چىقىدۇ، ھەر قانداق چوڭ ھەربىكەتلەرنىڭ ھامان بۇنداق ياكى ئۇنداق ئالامىتى ۋە شەپسى بولدۇ، بىز دۇشمەن ئەھۋالى ۋە جەمئىيەت ئەھۋالىنىڭ يۈزلىنىشىگە يېقىندىن دىققەت قىلىپ، شەپسى كۆرۈلگەن ھامان ھەربىكەتكە كېلىپ، تەشەببۇسكارلىق بىلەن ھۇجۇمغا ئۆتۈپ، دۇشمەن ئۇستىدىن غەلىبە قىلىپ، تىرىشىپ مەسلىنى بىخ ھالەتتە ھەل قىلىشىمىز، ھەربىكەتنى پىلانلىنىۋاتقان مەزگىلدە بىتچەت قىلىشىمىز كېرەك. ئىككىنچىدىن، باش كۆتۈرگەن ھامان زەربە بېرىش فاكتورىنى چېقىپ بىز بىلەن قارشىلىشىدىكەن، ئۇچۇق - ئاشكارا ھالدا بۆلگۈنچىلىك، بۇزغۇنچىلىق ھەربىكىتى ئېلىپ بارىدىكەن، قىلچە يۇمشاق قوللۇق قىلماي ئۆلارغا قەتئىي زەربە بېرىشىمىز لازىم. ئۇچىنچىدىن، «قاتتىق زەربە بېرىش» كۆرىشىنى چوڭقۇر، ئۇزاققىچە قانات يايدۇرۇش كېرەك. «قاتتىق زەربە بېرىش» كۆرىشىگە بولغان رەھبەرلىكىنى ئىزچىل كۈچەيتىپ، خەل كۈچلەرنى تەشكىللەپ چوڭ - چوڭ دېلولارنى، بولۇپمۇ قەبىھ دېلولارنى تۇرلۇك چارە - ئامالار بىلەن رازۋېت قىلىپ پاش قىلىپ، قاچقان مۇھىم جىنايەتچىلەرنى قوغلاپ تۇتۇپ، جىنايىتى چېكىدىن ئاشقان ئېغىر جىنايى ئىشلار جىنايىتى ئۆتكۈرگەن جىنايەتچىلەرنى قانۇن بويىچە ئېغىر، تېز جازالاش كېرەك. مەخسۇس تۇزمۇش پائالىيىتىنى داۋاملىق قانات يايدۇرۇپ، گەۋدىلىك ئامانلىق مەسىلىلىرىنى زور كۈچ سەرپ قىلىپ ھەل قىلىپ، چوڭ - چوڭ قەبىھ دېلولارنىڭ كۆپىيىش يۈزلىنىشىنى قەتئىي توسۇش كېرەك. تۇنجىدىن، قانۇنسىز دىنىي ھەربىكەتلەر غالجىرلىشىپ كېتىش مەسىلىسىنى ئەستايىدىل ھەل قىلىش كېرەك. قانۇنسىز دىنىي ھەربىكەتلەرنى قەتئىي ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، دىنىدىن پايدىلىنىپ مىللىي بۆلگۈنچىلىك بىلەن شۇغۇللىنىش ھەربىكەتلىرى ياكى قانۇنغا خىلاپ فېئودالىق، خۇراپاتلىق جىنايى ھەربىكەتلەرگە قانۇن بويىچە قاتتىق زەربە بېرىش كېرەك. ئۇستۇنلۇككە ئىگە كۈچلەرنى مەركەزلەشتۈرۈپ مەسىلە گەۋدىلىك بولغان جايلارنى تەرتىپكە سېلىپ، تۇزۇپ، قەتئىي كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ، يوشۇرۇن ھالدا ھەربىكەت قىلغان باش ئەكسىيەتچىل

زەربە بېرىش»تە چىڭ تۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ھەممە جەھەتتىن ياخشىلاشقا دائىر تۇرلۇك تەدبىرلەرنى شەھەر - يېزىلاردىكى ئاساسىي قاتلام ئورۇنلىرىغچە ھەققىي ئەملىيلەشتۈرۈپ، جىنايەت ئۆتكۈزۈشنىڭ تۈپتىن ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى ئازايتىش كېرەك. يېقىنقى بىر مەزگىلدە يەر، ئوتلاق ماجىراسىدىن كېلىپ چىققان توقۇنۇش ۋەقەلىرى ھەدەپ كۆپەيىپ كەتتى، بەزىلىرى خېلى ئېغىر، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە كومىتېتلىرى ۋە خەلق ھۆكۈمەتلىرى سىياسىي مەسئۇلىيىتىنى ئادا قىلىپ، ئاپتونوم رايون بېكىتكەن فاكتورلار بويىچە قەتئىي تەدبىر قوللىنىپ، بۇ جەھەتتىكى ماجىرا ۋە توقۇنۇشنى توسۇشى كېرەك. ھازىر كارخانىلارنىڭ ئۇنۇمى ياخشى ئەمەس، قىسمەن كارخانىلار ئىشلەپچىقىرىشىنى توختاتتى ياكى يېرىم توختاتتى، بۇنىڭدىن كېلىپ چىققان تىنچسىزلىق ئامىللىرى كۆپەيىپ كەتتى، ئەگەر بۇ مەسىلە ياخشى ھەل قىلىنمىسا، مۇقەررەر ھالدا ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئاممىسىنىڭ ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشتىكى ئاكتىپلىقىغا، ئىقتسادىي ۋە ئىجتىمائىي ۋەزىيەتنىڭ مۇقىملىقىغا تەسىر يېتىدۇ. بىز ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش، ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى يېزا ئىگىلىكىنى ئېچىشقا يېتەكلەش، 3 - كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇش بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئىدىيىۋى - سىياسىي خىزمەتنى سەۋرىچانلىق بىلەن ئىنچىكە ياخشى ئىشلەپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدىكى خاتىرجەمسىزلىكنى يوپياتىنى توگىتىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىدىكى ئەملىي قىينىچىلىقلىرىنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ياخشى ھەل قىلىشىمىز كېرەك.

خىزمەت ئۇسۇلىغا دىققەت قىلىپ، ئاممىنىڭ تۇرمۇشىغا كۆڭۈل بۆلۈش كېرەك. كېلەر يىلى ھەرقايسى تەرەپلەردىكى خىزمەت ۋەزىپىسى ناھايىتى ئېغىر، ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر، بولۇپمۇ ناھىيە دەرىجىلىكتىن يۇقىرى پارتىيە، ھۆكۈمەت رەھبەرلىرى چوقۇم ئىستىلنى ھەققىي ياخشىلاپ، ئامما ئارىسىغا، ئەملىيەتكە چوقۇتۇر چۆكۈپ، يېزىلار، زاۋۇتلارغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىپ، ئاممىنىڭ پىكرىنى ۋەسادالىسنى بىۋاستە ئاڭلاپ، يۇزتۇرا رەھبەرلىك ۋە يېتەكچىلىكىنى كۈچەيتىپ، ئاممىغا ۋە ئاساسىي قاتلامغا يار دەملىشىپ ئەملىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ بېرىش كېرەك. بولۇپمۇ قىينىچىلىقى بار كارخانىلار، نامرات دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرى، ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلار، پەۋقۇلئاددە قىينىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە چوقۇقۇر چۆكۈپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىدىكى گەۋدىلىك قىينىچىلىقلارنى ھەل قىلىۋېلىشىغا يار دەم بېرىش كېرەك. ناھىيە، يېزا، كەنت كادىرلىرى يىل بويى ئاساسىي قاتلامدا خىزمەت قىلغاچقا، ناھايىتى چارچايدۇ. جاپا تارتىدۇ، بولۇپمۇ چەت - يىراق، نامرات دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىق رايونلىرىدىكى يېزا، كەنتلەردە خىزمەت تېخىمۇ جاپالىق. شۇنداق بولغان تەقدىردىمۇ، بىز كەڭ ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا پارتىيىنىڭ تەلىپى بويىچە خىزمەتلەرنى سەۋرىچانلىق بىلەن ئىنچىكە ئىشلەش، ھەرگىز قوپاللىق بىلەن ئاددىي ئىش كۆرمەسلىك، مەجبۇرىي بۇيرۇق چۈشۈرمەسلىك توغرىسىدا تەربىيە بېرىشىمىز كېرەك. ھازىر ئاز ساندىكى ئاساسىي قاتلام كادىرلىرى دېھقانلار ئاممىسىغا ئاددىي، قوپال ئىش كۆرۈش ۋە مەجبۇرىي بۇيرۇق چۈشۈرۈش چارىسىنى قوللىنىۋاتىدۇ. روشەنكى، بۇنداق قىلىش توغرا ئەمەس، بەزى كىشىلەر ھەتتا قانۇن-ئىنتىزامغا خىلاپلىق قىلۋاتىدۇ، بۇنداق ئەھۋاللارغا تېخىمۇ يول قويۇلمايدۇ. يېزا، كەنتتىن ئىبارەت ئىككى دەرىجىلىك ئاساسىي قاتلام كادىرلىرىغا ئاممىنى قاراش تەربىيىسى ئېلىپ بېرىش كېرەك. يېزىلاردا ئىجتىمائىي پاراۋانلىق ئىشلىرىنى يولغا قويۇش كېرەك. لېكىن چوقۇم مادارىغا قاراپ كېرەك.

ھەر دەرىجىلىك رەھبىرىي كادىرلار جاسارەت بىلەن يۇقىرى ئۆرلەپ، ھەقىقىي ئۆتۈپ ئەملي ئىشلەپ، ئاساسلىق زېھنىي كۈچىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا، خەلق ئاممىسى ئۈچۈن ئەملي ئىش قىلىپ بېرىشكە سەرپ قىلىشى كېرەك. جاسارەت بىلەن يۇقىرى ئۆرلەشتە ئاساسلىقى روھىي ھالەت مەسىلىسىنى ھەل قىلىش، ھەقىقىي ئۆتۈپ ئەملي ئىشلەشتە ئاساسلىقى خىزمەتنى ئەملىيلەشتۈرۈش مەسىلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك. ھەر قانداق جايدا، ھەر قانداق ئىش قىلىشتا ئۇنداق ياكى مۇنداق قىينىچىلىق ۋە مەسىلىلەر بولدۇ، بۇنىڭدا قانداق روھىي ھالەت بىلەن خىزمەت قىلىش ئاچقۇچ. جاسارەت بىلەن يۇقىرى ئۆرلىگەن، قىينىچىلىقنى بىلىپ تۇرۇپ ئالغا ئىلگىرىلىگەن، كۆپچىلىكنىڭ ئەقل - پاراسىتىنى ئىشقا سالغاندا، بىر مەھەل قاتمۇ قات قىينىچىلىقتا قالغان جاي ۋە ئورۇننىڭ قىياپىتىنى ئۆزگەرتىپ، يېڭى ۋەزىيەت ياراتقىلى بولىدۇ. دۇچ كەلگەن ۋەزىپىنى ئورۇندىغاشقا ئىشەنچ كەمچىل بولۇپ، يول ئېچىپ ئىلگىرىلەش جاسارىتى بولماي، كۆزىنى يۇقىرىغىلا تىكلىۋالغان، زارلانغان بىلەن ھېچ ئىشنى ۋۇجۇدقا چىقارغىلى بولمايدۇ، ياخشى پۇرسەت بولغان تەقدىردىمۇ قولدىن كېتىپ قالىدۇ. ئاپتونوم رايونىمىزدىكى كادىرلاردا ئەملىيەتچىل بولىدىغان، ھەقىقىي ئۆتۈپ ئەملي ئىشلەيدىغان، راست گەپ قىلىدىغان، ئەملي ئىش قىلىدىغان، ئەملي غەيرەتكە كېلىدىغان، ئەملي ئۇنۇمگە ئەھمىيەت بېرىدىغان ئەملىيەتچىل ئىستىلنى شەكىللەندۈرۈش كېرەك. شەكىلۋازلىق ۋە ساختىپەزلىك قىلىش ئەھۋاللىرىنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ قەتئىي ئالدىنى ئېلىش ۋە ئۇنى ئۆگىتىش كېرەك. قەستەن ساختىپەزلىك قىلغانلاردىن بىرى بايقالسا، شۇ بىرىنى ئەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك. ئۇلارغا مادارا قىلىپ يول قويۇشقا ھەرگىز بولمايدۇ. ئاپتونوم رايون جۇملىدىن جايلار، تارماقلاردا ھەر يىلى خىزمەتلەرنى ئۆتۈش، قايسى دەرىجىدە ئۆتۈشتا ئېنىق نىشان، مەسئۇلىيەت ۋە تەلەپ بولۇشى، يۇقىرىدىن ئۆۋەنگىچە نىشان دەرىجىمۇ دەرىجە كونكرېت بولۇشى، بىر دەرىجە يەنە بىر دەرىجىنى ئۆتىدىغان، بىر دەرىجە يەنە بىر دەرىجىنى يېتەكلەيدىغان، بىر دەرىجە يەنە بىر دەرىجە ئالدىدا جاۋابكار بولىدىغان، قاتلاممۇ قاتلام ئەملىيلەشتۈرۈشنى ئۆتىدىغان ۋەزىيەتنى ھەقىقىي شەكىللەندۈرگىلى بولىدۇ.

يېقىندا چاقىرىلغان مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يېغىنى، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتى يېغىنى ۋە بۇ قېتىمقى ئىقتىسادىي خىزمەت يېغىنى ئاھايىتى مۇھىم يېغىنلار، ئاپتونوم رايونلۇق پارتىيە كومىتېتى مەركەزنىڭ تەلىپىگە ئاساسەن، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ئۆزچىللاشتۇرۇش ۋە ئەملىيلەشتۈرۈش جەھەتتە كونكرېت پىكىرلەرنى ئوتتۇرىغا قويدى. جايلار بۇ روھلارغا ئاساسەن، ئۆزى ئۆزلىرىنىڭ ئەملىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ، خىزمەتلەرنى ئىجادىي ئىشلەپ، تۇرلۇك خىزمەتلەرنى دەل جايىدا ئەملىيلەشتۈرۈپ، تېزدىن ئۆزۈم ھاسىل قىلىشى كېرەك.

يولداشلار، 1997 - يىلى ئېلىمىز تارىخىدىكى ئىنتايىن مۇھىم بىر يىل. بىز چوقۇم ئىدىيىنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، بىر نىيەتتە ھەمكارلىشىپ، ئىقتىسادىي خىزمەت ۋە ھەرقايسى تەرەپلەردىكى باشقا خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلىشىمىز كېرەك. بىز يولداش جىياڭ زېمىن يادرولۇقىدىكى پارتىيە مەركىزىي كومىتېتىنىڭ رەھبەرلىكىدە، شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىق خىزمىتىنى قەتئىي تەۋرەنمەي ئۇنۇملۇك ھالدا يۇكسەلدۇرۇپ، پۈتۈن مەملىكەت ئومۇملۇقى ئۈچۈن يېڭى تۆھپە قوشۇپ، ئىككىنچى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدىكى ئەلانە تىجىلىرىمىز بىلەن شياڭگاڭنىڭ ۋەتەنىنىڭ قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى ۋە پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ غەلىبىلىك چاقىرىلىشىنى كۈتۈۋالايلى!

جياڭ زېمىن سوۋېتە زوڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - دېكابر تېلېگراممىسى. دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن بۈگۈن بۇ يەردە سوۋېتە زوڭلىسى زۇئابى بىلەن كۆرۈشكەندە مۇنداق دېدى: ئوتتۇرا شەرق رايونىدا تىنچلىقنى ئىشقا ئاشۇرۇش بۇ رايوندىكى خەلقنىڭ تۆپ مەنپەئىتىنىڭ ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقى ئۈچۈنمۇ پايدىلىق.

جياڭ زېمىن زۇئابى زوڭلىنىڭ تۇنجى قېتىم جۇڭگودا زىيارەتتە بولغانلىقىنى قارشى ئالدىغانلىقىنى بىلدۈردى. ئۇ مۇنداق دېدى: سوۋېتە ئوتتۇرا شەرق رايونىدىكى مۇھىم دۆلەت بولۇش سۈپىتى بىلەن ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ھەققانىي ھوقۇق - مەنپەئىتىنى قوغداش، پەلەستىن خەلقىنىڭ ئۆزىنىڭ قانۇنىي مىللىي ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈرۈش يولىدىكى كۈرەشلىرىنى قوللاش يولىدا غايەت زور قۇربان بەردى، ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ ئىتتىپاقلىقى ۋە رايون تىنچلىقى، مۇقىملىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە مۇھىم رول ئوينىدى.

زۇئابى ئالدى بىلەن ئاساد زوڭتۇڭنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سالىمنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: سۈرىيە - جۇڭگو خەلقلىرى ئۇزاقتىن بۇيان بىر - بىرىگە ھېسداشلىق قىلىپ، بىر - بىرىنى قوللاپ كەلدى. سۈرىيە جۇڭگونىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشىنى قوللايدۇ، جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىگە تۇتقان مەيدانىغا رەھمەت ئېيتىدۇ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: سۈرىيە جۇڭگو بىلەن ئەڭ بۇرۇن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بىرى. بۇ يىل ئىككى دۆلەتنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىغا 40 يىل بولدى، ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى داۋاملىق، مۇقىم راۋاجلاندى. جۇڭگو بىلەن سۈرىيىنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشى پۈختا ئاساسقا ئىگە، ئۇنىڭ ئىستىقبالى كەڭ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ھازىر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى مۇساپىسى بەزى قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلمەكتە، جۇڭگو بۇنىڭغا يېقىندىن دىققەت قىلىۋاتىدۇ. جۇڭگو سۈرىيىنىڭ تىنچلىقتا چىڭ تۇرۇش مەيدانىنى قوۋۇۋاتقانلىقىدىن، ئوتتۇرا شەرق رايوندا تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ بۇ رايون خەلقلىرىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق ئىكەنلىكىگە ئىشىنىدۇ. جۇڭگو ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئاساسەن «يەر بەدىلىگە تىنچلىقنى ئېرىشىش» پرىنسىپى بويىچە ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل، مەڭگۈلۈك ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلدۇ.

ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ سىجىل تەرەققىيات بويىچە باشلىقلار يىغىنى ئېچىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، سانتاكروس (بولۇۋىيە)، 8 - دېكابر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرىنىڭ سىجىل تەرەققىيات بويىچە باشلىقلار يىغىنى «سانتاكروس قوشما بايانات»ى ۋە «ھەرىكەت پىلانى»نى ئىمزالىغاندىن كېيىن بۈگۈن بۇ يەردە ئېچىلدى.

«سانتاكروس قوشما بايانات»ىدا مۇنداق كۆرسىتىلدى: ھەرقايسى دۆلەتنىڭ مۇھىت يامانلىشىش مەسىلىسى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە ساقلانغانلىقىنى، سىجىل تەرەققىيات جەريانىدا ھەرقايسى دۆلەت ئورتاق، ئەمما پەرقلىنىدىغان مەسئۇلىيەتنى ئۈستىگە ئالماقتا. بايانات مۇنداق دېيىلدى: ئامېرىكا قىتئەسىدىكى دۆلەتلەر ئىقتىسادنى راۋاجلاندۇرۇش بىلەن بىللە، خەلقنىڭ تۇرمۇشى ۋە ساغلاملىقىنى ياخشىلىشى، كۇنسايىن ئېغىرلىشىۋاتقان نامراتلىقنى تۈگىتىشى، رايون ئىقتىسادىنىڭ بىر گەۋدىلىشىشىنى ۋە ئەركىن سودىنى كۈچەيتىشى، زەھەرلىك چېكىملىكلەرگە قارشى كۈرەشنى كۈچەيتىشى ۋە مائارىپ ئىشلىرىنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

«ھەرىكەت پىلانى»دا «سانتاكروس قوشما بايانات»نى ئەملىيلەشتۈرۈشنىڭ 65 ماددىلىق ھەرىكەت لايىھىسى بېكىتىلدى، بۇ رول ئوينىدى.

زۇئابى ئالدى بىلەن ئاساد زوڭتۇڭنىڭ رەئىس جياڭ زېمىنغا يوللىغان سالىمنى يەتكۈزدى. ئۇ مۇنداق دېدى: سۈرىيە - جۇڭگو خەلقلىرى ئۇزاقتىن بۇيان بىر - بىرىگە ھېسداشلىق قىلىپ، بىر - بىرىنى قوللاپ كەلدى. سۈرىيە جۇڭگونىڭ ۋەتەننى بىرلىككە كەلتۈرۈشتىن ئىبارەت ئۇلۇغۋار ئىشىنى قوللايدۇ، جۇڭگونىڭ ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىگە تۇتقان مەيدانىغا رەھمەت ئېيتىدۇ.

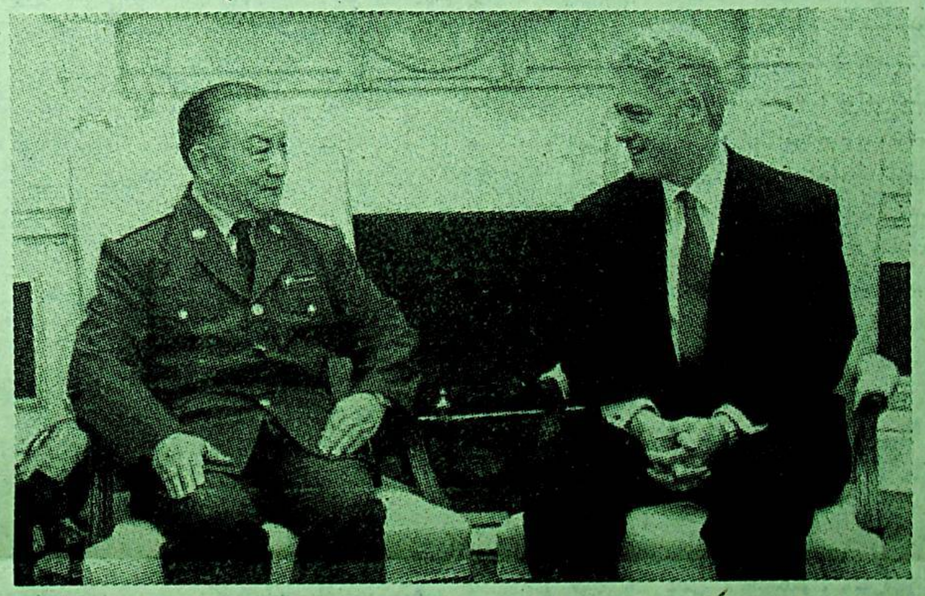
جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: سۈرىيە جۇڭگو بىلەن ئەڭ بۇرۇن دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان ئەرەب دۆلەتلىرىنىڭ بىرى. بۇ يىل ئىككى دۆلەتنىڭ دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقانلىقىغا 40 يىل بولدى، ئىككى تەرەپنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا ئىككى دۆلەتنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتى داۋاملىق، مۇقىم راۋاجلاندى. جۇڭگو بىلەن سۈرىيىنىڭ مۇناسىۋىتىنى يەنمۇ راۋاجلاندۇرۇشى پۈختا ئاساسقا ئىگە، ئۇنىڭ ئىستىقبالى كەڭ.

جياڭ زېمىن مۇنداق دېدى: ھازىر ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى مۇساپىسى بەزى قىيىنچىلىقلارغا دۇچ كەلمەكتە، جۇڭگو بۇنىڭغا يېقىندىن دىققەت قىلىۋاتىدۇ. جۇڭگو سۈرىيىنىڭ تىنچلىقتا چىڭ تۇرۇش مەيدانىنى قوۋۇۋاتقانلىقىدىن، ئوتتۇرا شەرق رايوندا تىنچلىقنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشنىڭ بۇ رايون خەلقلىرىنىڭ تۆپ مەنپەئىتىگە ئۇيغۇن بولۇپلا قالماستىن، دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىغىمۇ پايدىلىق ئىكەنلىكىگە ئىشىنىدۇ. جۇڭگو ئالاقىدار تەرەپلەرنىڭ ب د ت نىڭ ئالاقىدار قارارلىرىغا ئاساسەن «يەر بەدىلىگە تىنچلىقنى ئېرىشىش» پرىنسىپى بويىچە ئوتتۇرا شەرق مەسىلىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك، ئادىل، مەڭگۈلۈك ھەل قىلىشنى تەشەببۇس قىلدۇ.

كلىنتون چى خاۋتيەن بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، ۋاشىنگتون، 9 - دېكابر تېلېگراممىسى. ئامېرىكا زوڭتۇڭى كلىنتون مۇشۇ ئاينىڭ 9-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئاقسارايدا جۇڭگو مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى، دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى، قوشۇمچە دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى چى خاۋتيەن بىلەن كۆرۈشتى. كۆرۈشۈشتە ئامېرىكىنىڭ مۇئاۋىن زوڭتۇڭى گورل، دۆلەت مۇداپىئە مىنىستىرى پېرى، زوڭتۇڭنىڭ دۆلەت خەۋپسىزلىك ئىشلىرى بويىچە مۇئاۋىن ياردەمچىسى بېرگېر، ئامېرىكىنىڭ جۇڭگودا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى شاك مۇجيې ۋە جۇڭگونىڭ ئامېرىكىدا تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى لى داۋيۇ، جۇڭگو خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ مۇئاۋىن باش سەنمۇجاڭى شيۈك گۈاڭكەي قاتارلىقلار بىللە بولدى.

كلىنتون مۇنداق دېدى: «مەن يېقىندا رەئىس جياڭ زېمىن بىلەن مانىلادا ئۇنتايىن ياخشى سۆھبەتلەشتىم، مەن ئىككى دۆلەت باشلىقلىرىنىڭ ئۆزئارا دۆلەت ئىشلىرى زىيارىتىنى بالدۇراق ئىشقا ئاشۇرۇشنى كۆتىمەكتىمەن، شۇنداقلا مۇئاۋىن زوڭتۇڭ گورلنىڭ كېلەر يىلى جۇڭگوغا قىلىدىغان زىيارىتىنىڭ نەتىجىلىك بولۇشىنى ئۈمىد قىلىمەن.

ماۋزۇ خەۋەرلەر

△ جياۋشى سۈرىيە زوڭلىسى بىلەن كۆرۈشتى
△ لى پېڭ ياپونىيە ئېلىكتر شىركىتىنىڭ باشلىقى بىلەن كۆرۈشتى
△ ئىئوردانىيە باش ۋەزىرى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى بىلەن كۆرۈشتى
△ ئىئوردانىيە باش ۋەزىرى ئىراقنىڭ سودا مىنىستىرى بىلەن كۆرۈشتى
△ ئەرەب دۆلەتلىرى ئىتتىپاقىنىڭ باش كاتىبى ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ پەۋقۇلئاددە ئەلچىسى بىلەن كۆرۈشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

موندال ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلىنىشى شەرقىي ئاسىيا رايونىنىڭ مۇقىملىقىغا پايدىلىق، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، دۇڭجىڭ، 10 - دېكابر تېلېگراممىسى. ئامېرىكىنىڭ ياپونىيەدە تۇرۇشلۇق باش ئەلچىسى موندال 12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئامېرىكا - جۇڭگو مۇناسىۋىتىنىڭ ياخشىلىنىشى شەرقىي ئاسىيا رايونىنىڭ تېخىمۇ مۇقىم بولۇشىغا ئەھمىيەت ياپيدىلىق، ياپونىيەنىڭ مەنپەئىتىگىمۇ پايدىلىق، دېدى.

موندال بۇ سۆزنى ۋەزىپىدىن ئايرىلىشتىن ئىلگىرى بۇ يەردە ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا قىلدى. ئۇ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: ئامېرىكىنىڭ ھازىر جۇڭگو بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىنى ياخشىلاش يولىدا كۆرسەتكەن تىرىشچانلىقى ئامېرىكا - ياپونىيە مۇناسىۋىتىگە زىيان يەتكۈزمەيدۇ. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو ئامېرىكا بىلەن ياپونىيەنىڭ دۈشمىنى ئەمەس.

موندال ئامېرىكا بىلەن ياپونىيەنىڭ ئىقتىسادىي مۇناسىۋىتى ئۈستىدە توختالغاندا ياپونىيەنىڭ چەكلىمىنى بوشاشتۇرۇشنى تەكتلىدى. ئۇ مۇنداق دېدى: چەكلىمىنى بوشاشتۇرۇش يالپونىيەنىڭ ئۆز مەنپەئىتى ئۈچۈن قوللىنىشقا تېگىشلىك ئىنتايىن مۇھىم تەدبىر.

سەئۇدى ئەرەبىستانى جۇڭگو بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ مەبلەغ سېلىش كېڭىشىنى ئۆتكۈزدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كۇۋەيت، 9 - دېكابر تېلېگراممىسى. جۇڭگو بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ ھەمكارلىقىنى ئىلگىرى سۈرۈشنى مەقسەت قىلغان «جۇڭگو- سەئۇدى ئەرەبىستانى مەبلەغ سېلىشقا ئىلھام بېرىش سودا كېڭىشى ئۇنۇگۈن سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ پايتەختى رىيادتا ئۆتكۈزۈلدى.

كېڭىشتە جۇڭگو سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ خەلق باشقۇرۇشىدىكى كارخانىلارغا 200 تۇرلە مەبلەغ سېلىش پۈرسىتىنى تونۇشتۇردى، مەبلەغ سېلىش ساھەلىرى سانائەت، خىمىيە سانائىتى، ماشىنىسازلىق، ئاساسىي قۇرۇلۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالدۇ. شۇنىڭ قۇرۇلۇش ماتېرىياللىرى، قۇرۇلۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان 16 تۈرلە مەبلەغ سېلىش پۈرسىتىنى تونۇشتۇردى. سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ سودا - سانائەت ساھەسىدىكى ئەربابلار سۆھبەت يېغىنىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو سەئۇدى ئەرەبىستانىنىڭ ئون چوڭ سودا شېرىكىنىڭ بىرى، مەلۇمانقا قارىغاندا جۇڭگو بىلەن سەئۇدى ئەرەبىستانى 1990 - يىلى دىپلوماتىك مۇناسىۋەت ئورناتقان، ئىقتىساد، تېخنىكا، مەبلەغ سېلىش ھەم سودا ھەمكارلىقى كېلىشىمى ئىمزالىغاندىن بۇيان، ئىككى دۆلەتنىڭ سودىسى ۋە مەبلەغ سېلىشى يىلمۇيىل ئاشقان. 1995- يىلى ئىككى دۆلەتنىڭ سودا سوممىسى 1 مىليارد 285 مىليون دوللارغا

كلىنتون 12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ئاقسارايدا چى خاۋتيەن بىلەن كۆرۈشتى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

«ھەربىكەت پىلانى»دا «سانتاكروس قوشما بايانات»نى ئەمەلىيلەشتۈرۈشنىڭ 65 ماددىلىق ھەربىكەت لايىھىسى بېكىتىلدى، بۇ لايىھە ساغلاملىق ۋە ماتاربې، يېزا ئىگىلىكى ۋە ئورمانچىلىق، شەھەر ۋە جەمئىيەت، بايلىق ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىش قاتارلىقلارغا چېتىلىدۇ.

سانائىتى، ماشىنىسازلىق، ئاساسىي قۇرۇلۇش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىللە، سەئۇدى ئەرەبىستانىمۇ جۇڭگوغا توقۇمىچىلىق، خىمىيە سانائىتى، يېلمۈيىل ئاشقان. 1995- يىلى ئىككى دۆلەتنىڭ سودا سومىسى 1 مىليارد 285 مىليون دوللارغا يەتكەن، بۇ يىل 1 مىليارد 500 مىليون دوللارغا يېتىشى مۇمكىن.

يېقىندا پارىژ خەلقارا ئات يەرمەنكىسىدە كۆرگەزمىگە قويۇلغان پاكا ئاتلار نۇرغۇن ئېكسكۇرسىيەچىنى جەلپ قىلدى. ئاپىرىكىدىن ئېلىپ كېلىنگەن بۇ ئاتلارنىڭ ئېگىزلىكى 86 سانتىمېتردىن ئاشمايدۇ. ئۇلگىرى ئاپىرىكىنىڭ ناغلىق رايونلىرىدا كۆمۈر توشۇش ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن بۇ ئاتلار موبى چىرايلىق، ئۆزى يۇۋاش، بېقىش ئاسان، بېقىش چىقىمى ئاز بولۇشتەك ئالاھىدىلىكلىرى بىلەن ئائىلىلەرنىڭ ئېتىۋارلىق نەرسىسگە ئايلىنىپ قالدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئوتتۇرا ئافرىقا ۋاقىتلىق ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى ھاسىل قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يائۇندې خەۋىرى. ئافرىقا دۆلەتلىرىنىڭ باشلىقلىرىدىن تەشكىللەنگەن ياراشتۇرۇش گۇرۇپپىسىنىڭ تىرىشىشى ئارقىسىدا ئوتتۇرا ئافرىقا زۇڭتۇڭى پاتاسې بىلەن ھەربىي ئۆزگىرىش قىلغان ئەسكەرلەر مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى چۈشتىن كېيىن ۋاقىتلىق ئۇرۇش توختىتىش كېلىشىمى ئىمزالىدى، ئىككى تەرەپ بۈگۈندىن باشلاپ 15 كۈن ۋاقىتلىق ئۇرۇش توختىتىشقا قوشۇلدى.

ئىككى كۈنلۈك سۆھبەت ۋە چاد زۇڭتۇڭى دەبىي، گابۇن زۇڭتۇڭى بونگو، يۇركىنافاسو زۇڭتۇڭى كومپائورې ۋە مالى زۇڭتۇڭى كونارېلاردىن تەشكىللەنگەن ئافرىقا دۆلەت باشلىقلىرى ياراشتۇرۇش گۇرۇپپىسىنىڭ ياراشتۇرۇشى ئارقىلىق ئوتتۇرا ئافرىقىدا دۇشمەنلىشىۋاتقان ئىككى تەرەپ بىر - بىرىگە يول قويىدى، زۇڭتۇڭ پاتاسې شەھەر ئاھالىسىنى پايتەخت بانگىدا قۇرغان توساقلارنى چۈۋۈپ تاشلاشقا دەۋەت قىلىشقا قوشۇلدى، ھەربىي ئۆزگىرىش قىلغان ئەسكەرلەرمۇ دېگىزغا باردىغان نېفىت تىرانسپورت يولىنى ئېچىۋېتىشكە قوشۇلدى، ئىككى تەرەپ كېلىشىمدە بەلگىلەنگەن مۆھلەت ئىچىدە ئۇرۇش توختىتىش توغرىسىدا ۋەدە بەردى.

ئوتتۇرا ئافرىقا كرىزىسىنى سىياسىي يول بىلەن ھەل قىلىش چارىسىنى تېپىش، ئوتتۇرا ئافرىقىدا زور كۆلەملىك قانلىق توقۇنۇش يۈز بېرىشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، 19 - نۆۋەتلىك فرانسۇز تىلىدا سۆزلىشىدىغان ئافرىقا باشلىقلار كېڭىشى ئوتتۇرا ئافرىقىنىڭ كۈندىن - كۈنگە جىددىيلىشىپ كېتىۋاتقان ۋەزىيىتىنى كۆزدە تۇتۇپ، مۇشۇ ئاينىڭ 5 - كۈنى تۆت ئافرىقا دۆلىتىنىڭ باشلىقىدىن تەشكىللەنگەن ياراشتۇرۇش گۇرۇپپىسىنى بانگىغا ئەۋەتىشنى قارار قىلغانىدى.

پەلەستىن - ئىسرائىلىيە ئەمەلدارلىرى ھېبرون مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىشتىن ئۈمىد بار، دېدى

مىسىر دىپلوماتىيە مىنىستىرى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبرون مەسلىسى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلغانلىقىنى ئىنكار قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم خەۋىرى. ئىسرائىلىيە، پەلەستىن ئەمەلدارلىرى مۇشۇ ئاينىڭ 8- كۈنى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە پات ئارىدا يېتىپ كېلىدىغان روۋدىستۇۋ بايرىمىدىن ئىلگىرى ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھېبروندىن چېقىپ كېتىشى توغرىسىدا كېلىشىم ھاسىل قىلىشى مۇمكىن، دېدى.

ئىسرائىلىيە رادىئو ئىستانسىسى پەلەستىن تەرەپنىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك سۆھبەت ۋەكىلى ئەبۇ مارزانىنىڭ سۆزىنى نەقىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى: پەلەستىن تەرەپ روۋدىستۇۋ بايرىمىدىن بۇرۇن ئىسرائىلىيە تەرەپ بىلەن كېلىشىم ھاسىل قىلىش- قىلماسلىقنى قارار قىلىش ئۈچۈن، ھازىر ئالاقىدار مۇجىجەتلەرنى تەقتىق قىلماقتا.

ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ باياناتچىسى فوگېر مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن بالدۇرلا كېلىشىم ھاسىل قىلىشى كېرەك ئىدى. چۈنكى كۆپلىگەن مەسىلىلەر ھەل قىلىنىپ بولغان، بەزى ئۇششاق ئىختىلاپلار كېلىشىم ئىمزالاشقا توسقۇن بولالمايدۇ.

ھازىر ئامېرىكا ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانىياخۇنى پەلەستىن رەھبىرى ئەراپات بىلەن كۆرۈشۇپ، ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش توغرىسىدا كېلىشىم ئىمزالاشقا دەۋەت قىلماقتا.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، قاھىرە خەۋىرى. مىسىرنىڭ دىپلوماتىيە مىنىستىرى مۇسا مۇشۇ ئاينىڭ 8 - كۈنى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ھېبرون مەسلىسى توغرىسىدىكى ئىختىلاپى يەنىلا مەۋجۇت، پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ مەنپەئەت جەھەتتە ئادىل بولغان كېلىشىم ھاسىل قىلىشى ئۈچۈن، كۆپ جەھەتتىن تىرىشىشنا توغرا كېلىدۇ، دېدى.

مۇسا ئاخبارات ساھەسىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: ھېبرون مەسلىسىنى ھەل قىلىشتا يەنە بەزى توسالغۇلار بار، ئىككى تەرەپ كېلىشىم ھاسىل قىلدى، دېگەن خەۋەرلەر ئىشنى تولىمۇ ئاددىيلاشتۇرۇۋەتكەنلىك ھېسابلىنىدۇ.

گۇللىنىۋاتقان گازا رايونىغا زىيارەت

گازا رايونى ئوتتۇرا دېگىزنىڭ غەربىي قىرغىقىغا جايلاشقان، كۆلىمى ئاران 360 كۋادرات كىلومېتر. ئەمما نوپۇسى 900 مىڭدىن ئاشىدۇ. 1994 - يىلى 5 - ئايدا پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئىمزالىغان ئالاقىدار كېلىشىملەرگە ئاساسەن گازا رايونى پەلەستىنلىكلەرنىڭ تۇنجى ئاپتونومىيىلىك زېمىنى بولۇپ قالغان.

ئاپتونومىيە يولغا قويۇلغىنىغا ئىككى يىلدىن ئاشتى. ئۇنداق بولسا ئەينى يىللاردا زوراۋانلىق ۋە نامراتلىق بىلەن دۇنياغا نام چىقارغان بۇ زېمىندا زادى قانداق ئۆزگىرىش بولدى؟ بىز پەلەستىن تەرەپنىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشى بىلەن يېقىندا گازادا زىيارەتتە بولدۇق.

بىز مىسىر- گازا چېگرا ئېغىزىدىكى رافادا پەلەستىنلىك بىر ئوتتۇرا ياش كىشى بىلەن ئاپتونومىيە ھەققىدە سۆزلەشكىنىمىزدە، ئۇ مەغرۇر ھالدا يېنىدىن پاسپورتىنى چىقىرىپ بىزگە كۆرسەتتى، پاسپورتنىڭ مۇقاۋىسىغا قانات كېرىپ ئۇچۇشقا تەمشىلىۋاتقان بۈركۈتنىڭ سۈرىتى چۈشۈرۈلگەن، ئۇنىڭ ئاستىغا «پەلەستىن ئاپتونومىيە ھاكىمىيىتى» دېگەن ئالتۇن ھەل بېرىلگەن خەتلەر بېسىلغان. ئۇ چۈشەندۈرۈۋې پاسپورت بىلەن نۇرغۇن ئەرەب دۆلەتلىرىگە، ياۋروپا ۋە ئامېرىكا قاتنىشىدىكى دۆلەتلەرگە بارغىلى بولىدۇ، دېدى.

گازا شەھىرىگە باردىغان يولنىڭ دېگىز ساھىلىدىكى 50 كىلومېترلىق قىسمىنىڭ ئىككى تەرەپىدە يېگىدىن نۇرغۇن بىنا قەد كۆتۈرۈپتۇ، ئۆيلەرنىڭ كۆپىنچىسىنى شەخسلەر سالدۇرۇپتۇ، ئۇلار بۇ ئۆيلەرنى تاشقى پېرېۋوت ياكى كۆپ يىلدىن بۇيان ئامانەت قويۇپ كەلگەن پۇللىرى بىلەن سالدۇرۇپتۇ. گازا شەھىرىدە ئەينى يىللاردىكى ئىشغال قىلىۋېلىشقا قارشى تۇرايلى دېگەن خەتلەر يېزىلغان لوزۇنكا- پلاكاتلارنىڭ ئورنىنى كوچا - رەستە بويلىرىدىكى بىنالارغا ئېسىلغان سودا ئېلانلىرى ئىگىلەپتۇ. زاۋال ۋاقتى بولۇپ قالغان بولسىمۇ، كوچا - رەستىلەر يەنىلا ئاۋات ئىدى، كىشىلەر ئەينى يىللاردىكى كەچىدە يول يۇرۇش مەنىتى قىلىنغان چاغدىكى دەككە - دۈككىلەرنى ئۇنتۇپ كېتىپتۇ، پۈتكۈل شەھەرنى ئىناقلىق كەيپىياتى ئىگىلەپتۇ.

ئاپتونومىيە يولغا قويۇلغاندىن كېيىن گازانىڭ ئىقتىسادى كۆرۈنەرلىك ھالدا تەرەققىي قىلىپتۇ. لېكىن گازانىڭ تەرەققىياتى ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى مۇساپىسىنىڭ ئىلگىرىلەشكە ئېرىشىش - ئېرىشەلمەسلىكىگە باغلىق. بۇ يىل 9 - ئايدىن بۇيان ئىسرائىلىيە دائىرىلىرى پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيە ئارىسىدا قانلىق توقۇنۇش بولۇشتىن ساقلىنىشنى باھانە قىلىپ، گازانى كۆپ قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك قامال قىلغانلىقتىن، پەلەستىنلىك ئىشچىلار ئىسرائىلىيىگە كىرىپ ئىشلەيدىغان ئىشچى سانىمۇ ئىنچىكە چەكلەنگەن. ئاپتونوم رايوننىڭ ئىمپورت - ئېكسپورت سودىسىمۇ ئۆزۈلۈپ قالغان، بۇ ھال گازا خەلقىنىڭ تۇرمۇشىغا ئېغىر تەسىر يەتكۈزدى. گازا شەھىرىنىڭ جەنۇبىدا ئولتۇرۇشلۇق بىر دېھقان بىزگە مۇنداق دېدى: مەن ئىلگىرى ئىسرائىلىيىگە ئېكسپورت قىلىدىغان ئۆزۈم ئىشلەپ چىقارغان بىر سېۋەت لازىنى 450 شىكىرغا ساتاتتىم. چېگرا قامال قىلىنغاندىن كېيىن ئىلاجسىزلىقتىن يول بويىلىرىغا ئاپېرىپ ساتىدىغان بولدۇم، ھازىر بىر سېۋەت لازىنى ئون شىكىرغىلا ساتالايمەن.

بىز گازا بىلەن ئىسرائىلىيە چېگرىلىنىدىغان جايىدىكى ئىرىز چېگرا مۇداپىئە تەكشۈرۈش پونكىتىغا كەلگەندە، 100 مېتر كەلمىكتىكى توقۇنۇشنى پەسەيتىش رايونىدا ئادىمىزات دېگەننى ئۇچرىتامدۇق، ئىلگىرىكىدەك بۇ يەردىن مۇكىدەك ئوتتۇشۇپ تۇرىدىغان ئاپتوموبىللارنىمۇ كۆرمىدۇق، ئىسرائىلىيىگە بېرىپ ئىشلەش ئۈچۈن چازىدا ئۆچىرەتتە تۇرىدىغانلارمۇ كۆرۈنمەيتتى. پەقەت ئىسرائىلىيە ئەسكەرلىرى بىلەن پەلەستىن چېگرا مۇداپىئە ساقچىلىرى سېمونتتىن ياسالغان قاراۋۇللۇق ئورۇنلىرىدا قوراللىق تېرىكىشىش ھالىتىدە تۇرغانلىقىنى، بۇ يەردە كەيپىياتنىڭ بىر ئاز جىددىي ئىكەنلىكىنىلا كۆردۇق.

پەلەستىن ئاپتونوم ھۆكۈمىتىنىڭ پىلان ۋەخىلقىارا ھەمكارلىق مىنىستىرلىكى باش مەھكىمىسىنىڭ باشلىقى خالىد مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيىنىڭ چېگرىنى قامال قىلىشى گازا خەلقىنىڭ نورمال تۇرمۇشىغا ئەمەس، خەلقارا مەبلەغ سېلىش سودىگەرلىرىنىڭ بۇ يەرگە مەبلەغ سېلىشىغىمۇ تەسىر يەتكۈزدى، يارىدەم بەرگۈچى دۆلەتلەر ۋەدە قىلغان 2 مىليارد 200 مىليون دوللار يارىدەم مەبلىغىدىن- ھازىرغىچە ئاران 1 مىليارد دوللارلا ئەمەلىيلەشتى. مۇشۇ سەۋەبتىن ئاپتونوم رايون غايەت زور ئىقتىسادىي زىيانغا ئۇچرىدى.

گۈللىنىۋاتقان گازا رايونىدا ئۇمىدمۇ، قېينىچىلىقمۇ مەۋجۇت دېيىشكە بولىدۇ. پەلەستىن پىلان مەركىزىنىڭ مۇدىرى خاجاۋې بىزگە مۇنداق دېدى: ئاپتونومىيە پەلەستىنىنىڭ مۇستەقىل دۆلەت قۇرۇلۇشىنىڭ تۇنجى قەدىمىدىنلا ئىبارەت. بۇنىڭدىن كېيىن قېينىچىلىقنىڭ قانچىلىك زور بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، پەلەستىنلىكلەر مۇشۇ يول بىلەن ھېگىشېرىدۇ.

(شىنخۇا ئاگېنتلىقى مۇخبىرلىرى)

ئادرېس: ئۇرۇمچى شەھىرى، يائۇجياك كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200، ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇڭ، پارچە باھاسى: 18 پۇڭ (گېزىتنىڭ تېزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۇتاش
نومۇرى: CN 65 — 0002 / Z
（ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57）
«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشر قىلدى　（بۇ سان ئالتە بەت）

1996 - يىل
دېكابر
14
شەنبە

شىئەن ۋەقەسىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلەش يىغىنى ئۆتكۈزۈلدى

يىغىنغا جياڭ زېمىن قاتناشتى ھەم سۆز قىلدى، لى رۇيخۇەن رياسەتچىلىك قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12-دېكابر تېلېگراممىسى. پايتەختتىكى ھەر ساھە زاتلار بۈگۈن چۈشتىن ئىلگىرى يىغىن ئۆتكۈزۈپ، شىئەن ۋەقەسىنىڭ 60 يىللىقىنى خاتىرىلىدى. يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن قاتناشتى ۋە مۇھىم سۆز قىلدى (قىسقارتىلمىسى 16-دېكابىردىكى 4-بەتكە قارالسۇن).

بۈگۈنكى خاتىرىلەش يىغىنىنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش بىلەن ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى بىرلىك سەپ بۆلۈمى بىرلىكتە ئۆتكۈزدى، يىغىنغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسى دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ رەئىسى لى رۇيخۇەن رياسەتچىلىك قىلدى.

يىغىندا مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ ئەزاسى جاڭ لۇخاڭ، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەش دائىمىي كومىتېتىنىڭ ئەزاسى ياڭ جىڭمىن، مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ سابىق مۇئاۋىن رەئىسى لۇجىڭساۋ ۋە مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى ۋەن گوچۈەنلەر سۆز قىلدى.

خاتىرىلەش يىغىنىدىن ئىلگىرى جياڭ زېمىن، لى رۇيخۇەن قاتارلىق رەھبىرىي يولداشلار جاڭ شۆلياڭ، ياڭ خۇچىك جياڭجۈنلەرنىڭ ئورۇق-تۇغقانلىرى بىلەن سەمىمىي كۆرۈشتى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

ئابلەت ئابدۇرېشىت

(1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 5 - كۈنى)

يولداشلار:

مەركەزنىڭ ئىقتىسادىي خىزمىتى يىغىنى ئاخىرلىشىشى بىلەن تەڭ، يىغىننىڭ روھىنى يەتكۈزۈش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش، 1997- يىللىق خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇش مەقسىتىدە بۈ قېتىمقى ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىنىنى چاقىردۇق. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ شۇجىسى يولداش ۋاڭ لېچۈەن مۇھىم سۆز قىلىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى ۋەزىيىتىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەھلىل قىلىپ، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئومۇمىي تەلىپى ۋە ۋەزىپىسىنى شەرھلەپ ئۆتتى. مەن ئۇنىڭغا تامامەن قوشۇلىمەن. كۆپچىلىكنىڭ ئەستايىدىل ئەھمىيلەشتۈرۈشىنى ئۈمىد قىلىمەن، تۆۋەندە مەن 1996 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ ئەھۋالى ۋە 1997 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتنىڭ كونكرېت ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى توغرىسىدا بىر قانچە پىكرىمنى ئوتتۇرىغا قويىمەن:

1. 1996 - يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەت توغرىسىدا

بۇ يىل خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانى ۋە 2010 - يىلغىچە بولغان كەلگۈسى نىشان پروگراممىسى يولغا قويۇلغان ئۆنجى يىل. جايلار، تارماقلار پارتىيە 14 - نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 5 -، 6 -ئومۇمىي يىغىنلىرى ۋە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقىنى قوغداش توغرىسىدىكى مۇھىم يولىيورۇقنىڭ روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئاپتونوم رايونلۇق 5 - قېتىملىق پارتىيە قۇرۇلتىيى ۋە 8 - نۆۋەتلىك خەلق قۇرۇلتىيىنىڭ 4 - يىغىنىدا بېكىتىلگەن تۈرلۈك ۋەزىپىلەرنى ئومۇمىيۈزلۈك ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات بىلەن مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىقتىسادىي تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىش ۋە ئىقتىسادنى يۇكسەلدۈرۈش ئۇسۇلىنى ئۆزگەرتىش قەدىمىنى پائال ئىلگىرى سۈرۈپ، بايلىق ئۇستۇنلۇكىنى ئىقتىسادىي ئۇستۇنلۇككە ئايلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى يولغا قويۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، ئېچىۋېتىش دائىرىسىنى تېخىمۇ كېڭەيتىپ، يېزائىگىلىكى ۋە يېزا خىزمىتىنگە يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاشلىق ۋە پاختىنى كۆپەيتىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش، دېھقانلارنىڭ كىرىمىنى ئاشۇرۇش، يېزا - بازار كارخانىلىرى تەرەققىياتىنى تېزلىتىش، چارۋىچىلىق تەرەققىياتىنى تېزلىتىشتىن ئىبارەت يېتەكچى ئىدىيىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، يىرىك يېزا ئىگىلىكىگە تايىنىپ، يېزىلارنىڭ نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىپ، ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش يولىدا مېڭىشنا چىڭ تۇردى.

يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى باھاسى، مەبلەغ سېلىنمىسى قاتارلىق جەھەتلەردە يار- يۆلەك سىياستىنى قوللىنىپ، دېھقانلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ئاكتىپلىقىنى قوزغاپ، ئاشلىق، پاختا، چارۋا مەھسۇلاتلىرىنى ئاشۇرۇشقا دائىر ئەمەلىي تېخنىكىلارنى زور كۈچ بىلەن كېڭەيتىپ، ئېتىز- ئېرىق سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشىنى ئىلپ بېرىپ، يېزا ئىگىلىكىنى ئۇنۇمۇرسال تەرەققىي قىلدۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، تۆۋەن تېمپېراتۇرا، قېلىن قار، بوران ۋە پەۋقۇلئاددە كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچرىغان ئەھۋال ئاستىدىمۇ دېھقانچىلىق، چارۋىچىلىقتا 19 - يىلمۇ مول ھوسۇل ئالدۇق. ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمى 24 مىليون 510 مىڭ موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 680 مىڭ مو كۆپەيدى، پاختا تېرىلغۇ كۆلىمى 11 مىليون 890 مىڭ موغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 750 مىڭ مو كۆپەيدى. ئاساسىي دېھقانچىلىق مەھسۇلاتلىرىنىڭ مىقدارى جەھەتتە تارىختىكى ئەڭ يۇقىرى سەۋىيە يارىتىلدى، مۆلچەرلىشىمىزچە، ئومۇمىي ئاشلىق 7 مىليون 800 مىڭ تونناغا، ئومۇمىي پاختا 1 مىليون تونناندىن كۆپرەككە، ئومۇمىي قىزىلچا 3 مىليون 800 مىڭ تونناغا يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن ئايرىم- ئايرىم ھالدا 6.8 %، 8.47 % ۋە 24.9 % ئاشىدۇ. يىل ئاخىرىدىكى قولدىكى چارۋا 38 مىليون 500 مىڭ تۇياقتا يېتىپ، 3.4 % ئاشىدۇ، گۆش 580 مىڭ تونناغا يېتىپ، 8.8 % ئاشىدۇ، يېزا ئىگىلىكىنىڭ يىللىق ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 23 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە (1990 - يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە ھېسابلىغاندا) يېتىپ، 9 % ئاشىدۇ. يېزا - بازار كارخانىلىرىنىڭ ئومۇمىي مەھسۇلات قىممىتى 16 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 21.1 % ئاشىدۇ. دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمى 1330 يۈەنگە يېتىپ، 193.5 يۈەن كۆپەيدۇ.

ھېسابلىغاندا) يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 12 % ئاشىدۇ، ئورۇندالغان سانائەت قوشۇلما قىممىتى 25 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 6.3 % ئاشىدۇ؛ يېزا ئىگىلىكىگە ياردەم تەرىقىسىدە ئىشلىتىلىدىغان مەھسۇلاتلار ۋە ئېغىر سانائەت ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېشىش مەجمى بىر قەدەر چوڭ بولدى، مۆلچەرلىشىمىزچە، كۆمۈر، نېفت، پىششىقلاپ ئىشلەنگەن نېفت، توك چىقىرىش مىقدارى ئايرىم- ئايرىم ھالدا 8.3 %، 13.6 %، 14.4 % ۋە 13.7 % ئاشىدۇ؛ پولات ماتېرىياللىرى ۋە سېمونت ئايرىم - ئايرىم ھالدا 12.6 %، 12.3 % ئاشىدۇ. قاتناش- ترانسپورت، پوچتا - تېلېگراف خەۋپرلىشىش ئىشلىرىمۇ سىجىل تەرەققىي قىلدى.

3) مۇقىم مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ بىر قەدەر تېز كۆپەيىپ، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلار ئۈگۈشلۈق ئېلىپ بېرىلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ئاپتونوم رايونىمىز دۆلەتنىڭ 9 - بەش يىللىق پىلانىنى يولغا قويۇشى ۋە مەبلەغ سېلىش سىياستى جەھەتتە غەيرىي رايونلارغا ئېتىبار بېرىشىدىن ئىبارەت پايدىلىق پۇرسەتنى قولدىن بەرمەي، ئاپتونوم رايون بېكىتكەن ستراتېگىيىلىك مۇھىم نۇقتىلارنى چۆرىدەپ، مەبلەغ سېلىش قۇرۇلمىسىنى يەنمۇ تەڭشەپ، قۇرۇلۇش مەبلىغىنى كۆپ يوللار ئارقىلىق غەملەپ، نۇقتىلىق قۇرۇلۇشلارغا كاپالەتلىك قىلىپ، تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنىدىغان مەبلەغنى خېلى تېز كۆپەيتتى. مۆلچەرلىنىشچە، ئىجتىمائىي تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ 41 مىليارد 300 مىليون يۈەن بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 24 % ئاشىدۇ، يەرلىكنىڭ ئىجتىمائىي مۇلۇككە سالغان مەبلىغى 19 مىليارد 700 مىليون يۈەن بولۇپ، 30 % ئاشىدۇ، بۇنىڭ ئىچىدە يەرلىك دۆلەت ئورۇنلىرىنىڭ ئاساسىي قۇرۇلۇشقا سالغان مەبلىغى 7 مىليارد 300 مىليون يۈەن بولۇپ، 27.9 % ئاشىدۇ؛ تېخنىكا ئۆزگەرتىشكە سېلىنغان مەبلەغ 2 مىليارد 100 مىليون يۈەن بولۇپ، 5 % ئاشىدۇ؛ يېزا ئىگىلىك، سۇچىلىق، قاتناش، پوچتا - تېلېگراف، نېفت قاتارلىق ئۈل كەسىپلەر ۋە ئۈل ئەسلىمىلەرگە مەبلەغ سېلىش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. 30 نۇقتىلىق قۇرۇلۇش، ئورى ئۆگۈشلۈق ئېلىپ بېرىلىۋاتقان ئۆزگۈچ

ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتى يىغىندا مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللا تەكتلەپ مۇنداق دېدى:

ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتى قۇرۇلۇشقا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك

ئۆز مۇخبىرلىرىمىز مەدەنىيەت مۇھەممەتېھىم، گۈلزار مۇھەممەت خەۋەر قىلدۇ: ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتتىكى ئورنى، رولىنى تولۇق تونۇپ، كۆز قاراشنى پېتىلاپ، ئۆلچەش- سىزىش خىزمىتىگە كۆڭۈل بۆلۈپ ۋە قوللاپ، ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىنى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشقا تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇش كېرەك، بۇ سۆزنى مۇئاۋىن رەئىس غوپۇر ئابدۇللانىڭ ئاپتونوم رايونلۇق ئۆلچەش- سىزىش خىزمىتىدىن ئايرىلالمايدۇ.

غوپۇر ئابدۇللا مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىز مەملىكەت بويىچە كۆلىمى ئەڭ چوڭ رايون، 60 -، 70- يىللاردا نەشر قىلىنغان خەرىتىلەر ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى، ئىسلاھات ۋە ئېشىكنى ئېچىۋېتىش خىزمىتىنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرالمايدۇ. شۇڭا بىز ھەرقايسى جەھەتلەردىكى كۆچلەرنى سەپەرۋەر قىلىپ، يىللىق پىلان تۈزۈپ، ئۆلچەش - سىزىش ۋەزىپىسىنى سان- سۈيەتكە كاپالەتلىك قىلغان ھالدا ياخشى ئورۇندىشىمىز لازىم. ئۆلچەش - سىزىش ئورۇنلىرى دۆلەت ئىچى ۋە سىرتىدىكى ئۇچۇرلارنى توپلاپ، ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلدۇرۇشى لازىم.

يىغىندا يەنە دۆلەت ئۆلچەش - سىزىش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى چېن شياگۈنمۇ سۆز قىلدى.

ياخشى خىزمەت قىلىشى كېرەك. بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىل ئىچىدە ئاپتونوم رايونىمىز ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتا كەسىپ قۇرۇلمىسىنى زور كۈچ بىلەن تەڭشەش، تەبىئىي بايلىقلارنى ئېچىش ۋە ئۇنىڭدىن پايدىلىنىشنى تېزلىتىش، يېزا ئىگىلىك، نېفت- خىمىيە سانائىتى ۋە ئاساسىي ئىسلاھاتلار قاتارلىق ئۈچ ئاساسلىق ساھەنى ئالدىنقى ئورۇنغا قويۇپ، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئومۇمىي كۈچنى كۈچەيتىشى، ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشنى كۈچەيتىش مۇھىم مۇقىتا قىلىدۇ، بۇ قۇرۇلۇشلارنىڭ ھەممىسى ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتىدىن ئايرىلالمايدۇ.

غوپۇر ئابدۇللا مۇنداق دېدى: 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە ئۆلچەش - سىزىش خىزمىتى ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشتىن ئىبارەت بۇ مەركەزنى زىچ چۆرىدەپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتى ئۈچۈن تېخىمۇ

ستراتېگىيسىنى يولغا قويۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، ماكرولۇق باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ ۋە ياخشىلاپ، ئېچۇۋېتىش دائىرىسىنى تېخىمۇ كېڭەيتىپ؛ بۇنىڭ بىلەن ئاپتونوم رايونىمىز خەلق ئىگىلىكىدە بىر قەدەر ياخشى نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈرۈشى لازىم.

ئىلى ۋىلايىتى بويىچە 14 مىڭ 405 ئائىلە، 80مىڭدىن ئارتۇق كىشى ناماراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلىدى.

ئىلى ۋىلايىتىدە دۆلەت نۇقتىلىق يار - يۆلەكتە بولىدىغان بىر نامرات ناھىيە، ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت بېكىتكەن 18 نامرات يېزا (مەيدان)، 11 نامرات كەنت بار. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ئومۇمىي چۈشىنىپ يېتىپ، ئۇلارغا ئىقتىسادىي ياردەم بېرىش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ئۆزگەرتىش ئۈچۈن ئۈنۈملۈك تەدبىرلەرنى قوللىنىپ، ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاشقا ئالاھىدە كۈچ چىقارماقتا.

ئىلى ۋىلايىتىدە دۆلەت نۇقتىلىق قوغدىلىدىغان ياۋايى ھايۋانلار ساناقتا ئاز بولۇپ، ئۇلارنى قوغداش ۋە كۆپەيتىش ئىشلىرى ياخشى ئىلگىرىلىمەكتە. ھازىرغىچە ۋىلايەت بويىچە 16 سى بار، شۇ جايدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنىڭ كومانداىر-جەڭچىلىرى 1982-يىلىدىن باشلاپ ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىشنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۈستىگە ئالغاندى. بۇ يىل قىش كىرىشتىن ئىلگىرى بۇ قىسىم ئۇلارغا 210 يوتقان-كۆرپە، پاختىلىق كېيىم ۋە 20 تونىنا كۆمۈر، 12 مەش، 500 كىلوگرام ئۇن ئىئانە قىلدى.

خۇشنجى فوتوسى

قاغىلىق ناھىيىسىنىڭ بەشئېرىق يېزىسىدىكى ياشانغانلار ساناتوريىسىدە ئىگە - چاقسىز بوۋاي ۋە مومايدىن 16 سى بار، شۇ جايدا تۇرۇشلۇق مەلۇم قىسمىنىڭ كومانداىر-جەڭچىلىرى 1982-يىلىدىن باشلاپ ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئېلىشنى تەشەببۇسكارلىق بىلەن ئۈستىگە ئالغاندى. بۇ يىل قىش كىرىشتىن ئىلگىرى بۇ قىسىم ئۇلارغا 210 يوتقان-كۆرپە، پاختىلىق كېيىم ۋە 20 تونىنا كۆمۈر، 12 مەش، 500 كىلوگرام ئۇن ئىئانە قىلدى.

خۇشنجى فوتوسى

ئەمەلىي ئىش قىلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولايلى

ئىلى ۋىلايىتىدە ئون يىلدىن بۇيان 80 مىڭ كىشى نامراتلىقتىن قۇتۇلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز قەيسەر قېيۇم خەۋەر قىلىدۇ: ئىلى ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە 1988 - يىلى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇش خىزمىتىنى قانات يايدۇرغاندىن كېيىن، ئىقتىسادىي ئاساستا ئىلگىرى سۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئارقىلىق نامراتلىقنى ئەمەلىي ئىش قىلىپ، نامراتلارغا يار - يۆلەك بولايلى

ئىلى ۋىلايىتى بويىچە 14 مىڭ 405 ئائىلە، 80مىڭدىن ئارتۇق كىشى ناماراتلىق قالپىقىنى چۆرۈپ تاشلىدى.

ئىلى ۋىلايىتىدە دۆلەت نۇقتىلىق يار - يۆلەكتە بولىدىغان بىر نامرات ناھىيە، ئاپتونوم رايون ۋە ۋىلايەت بېكىتكەن 18 نامرات يېزا (مەيدان)، 11 نامرات كەنت بار. ۋىلايەتلىك پارتكوم ۋە مەمۇرىي مەھكىمە نامرات ئائىلىلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ئومۇمىي چۈشىنىپ يېتىپ، ئۇنىڭغا ياراشلىق نامرات ئائىلىلەرنى ئىلگىرى سۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇش شارائىتىنى ياخشىلاش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ ئىقتىسادىي ئەھۋالىنى ئومۇمىي جەھەتتىن ئۆرۈندالدى. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سىياسىي ۋەزىيىتى مۇقىم بولدى، جەمئىيەت تەرەققىي قىلدى، ماكرولۇق ئىقتىسادىي مۇھىت تېخىمۇ ياخشىلاندى، خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى ئۈستى. مۆلچەرلىشىمىزچە، 1996 - يىللىق ئىچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمىي قىممىتى 97 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە (ھازىرقى باھا بويىچە ھېسابلىغاندا) يېتىپ، ئۆتكەن يىلدىكىدىن % 9 ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە 1 - كەسىپنىڭكى % 8،2 - كەسىپنىڭكى % 7.5، 3 - كەسىپنىڭكى % 12 ئاشتى. ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، 9 - بەش يىللىق پلانىنىڭ 1- يىلى ياخشى باشلاندى.

1) يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتىيە، ھۆكۈمەت ئورۇنلىرى، قاتناش، پوچتا - تېلېگراف، نېفت قاتارلىق ئۇل كەسىپلەر ۋە ئۇل ئىشلىمەلەرگە مەبلەغ سېلىش سالمىقى ئاشۇرۇلدى. 30 نۇقتىلىق قۇرۇلۇش تۈرى ئوڭۇشلۇق ئېلىپ بېرىلىۋاتىدۇ، خۇيگېنچى ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 4 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، جەنۇبىي - شىمالىي شىنجاڭ ئوپتىك كابېل غول لىنىيىسى قۇرۇلۇشى، دۆلەت يولى «218» لىنىيىسىنىڭ چىگسخوزا - غۇلجا بۆلىكى، ئۈرۈمچى نېفت - خىمىيە سانائىتى زاۋۇتىنىڭ 2 - يۈرۈش خىمىيىۋى ئوغۇت ئىشلەپچىقىرىش تۈرى ئارقا - ئارقىدىن پۈتتى؛ ئۈرۈمچى ئايرودرومى ئۈچۈش يولىنى ئۆزگەرتىش، كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، ئاقسۇ باي ناھىيىسى ئوت ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، قۇمۇل 2 - ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 2 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى، خوتەن لاسكوي ئېلېكتر ئىستانسىسىنىڭ 4 - قارارلىق كېڭەيتىش قۇرۇلۇشى قاتارلىق ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدىغان ئالتە يەككە تۈر ۋاقتىدا پۈتۈپ ئىشلەپچىقىرىشقا كىرىشتۈرۈلدى. ئاساسىي قۇرۇلۇش

(ئاخىرى 2 - بەتتە)

شەخەنزە «1- ئاۋغۇست» پاختا توقۇمىچىلىق زاۋۇتى 1- شۆبە زاۋۇتىنىڭ رەخت توقۇش ئىشچىسى جياخوي (ئوغدا) زاۋۇت ئىشچىلار ئويۇشمىسى قانات يايدۇرغان ئەمگەك مۇسابىقىسىدە، 10 مىڭ مېتر رەختنى نۇقسانسىز توقۇشتەك ياخشى نەتىجە يارىتتى.

سۈرەتتە: سېخ رەھبەرلىرى جياخوينى مۇكاپات بەرمەكتە. جالاڭ دۇڭ فوتوسى

يېڭسار ناھىيىسىدىكى تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى دېھقانلارنىڭ نامراتلىقنى تۇگىتىشىگە ياردەم بەردى

ئۇختىيارىي مۇخبىرىمىز سۇن شىنجاڭ خەۋەر قىلىدۇ: يېڭسار ناھىيىسىدىكى تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى نامراتلارنىڭ قېينىچىلىقىنى تۇگىتىشتە، باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇشنى دېھقانلارنىڭ نامراتلىقنى تۇگىتىپ، بېيىشىغا ياردەم بېرىشتىكى باشلىنىش نۇقتىسى قىلىپ، كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرنى قولغا كەلتۈردى.

بۇ ناھىيىدىكى تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇشتا، دەسلەپتە نامرات ئائىلىلەرگە تۆت تۆياقتىن قوي بېرىپ، 2- يىلى ئېلىنغان تۇللەرنىڭ ئىككىسىنى ئۆزىگە قالدۇرۇپ، ئىككىسىنى تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرىغا قايتۇرۇۋالماقتا يوق، ساغلىقلىرىدىنمۇ ئايرىلىپ قالدى، دېھقانلار يەنىلا نامراتلىقتا قېلىۋەردى. تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىيتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش» بازىسى قۇرۇش ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇپ، دېھقانلار ئۆچۈن مۇلازىملىق قىلىشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى. ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى ھەر تەرەپلىمە مەبلەغ توپلاپ، قوي - كالا سېتىۋېلىپ بېقىپ، ئۆز ئەتراپىدىكى نامرات ئائىلىلەرنى باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا تەشكىللىدى. تەمنات - سودا كوپېراتىپى مەبلەغ ۋە تېخنىكا بىلەن تەمىنلىدى، نامرات ئائىلىلەر ئەمگەك كۈچى چىقاردى، تەمنات- سودا كوپېراتىپى ئىش ھەققى بەردى ھەم بىر تۇتاش تەشكىللەپ باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولدى. بىر يىلدىن ئىككى يىلغىچە تۇركۈملەپ تەربىيىلەش ئارقىلىق، نامرات دېھقانلار ۋە چارۋىچىلارغا تېخنىكا، چارۋا مال كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قوتان تازىلىقى، مال سويۇشقا ئائىت ساۋاتلار ھەم بازار تۈچۈرى ئىگىلەش، بازار سودىسى ئۇچۇن، تەمنات - سودا كوپېراتىپى تۆللەرنى قايتۇرۇۋالماقتا يوق، ساغلىقلىرىدىنمۇ ئايرىلىپ قالدى، دېھقانلار يەنىلا نامراتلىقتا قېلىۋەردى. تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى تەجرىبىلەرنى يەكۈنلەپ، ئۆز جايىنىڭ ئەھۋالىيتىگە بىرلەشتۈرۈپ، «باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش» بازىسى قۇرۇش ئارقىلىق نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇپ، دېھقانلار ئۆچۈن مۇلازىملىق قىلىشنىڭ يېڭى يولىنى تاپتى. ناھىيىدىكى ھەر دەرىجىلىك تەمنات - سودا كوپېراتىپلىرى ھەر تەرەپلىمە مەبلەغ توپلاپ، قوي - كالا سېتىۋېلىپ بېقىپ، ئۆز ئەتراپىدىكى نامرات ئائىلىلەرنى باقمىچىلىق بىلەن شۇغۇللىنىشقا تەشكىللىدى. تەمنات - سودا كوپېراتىپى مەبلەغ ۋە تېخنىكا بىلەن تەمىنلىدى، نامرات ئائىلىلەر ئەمگەك كۈچى چىقاردى، تەمنات- سودا كوپېراتىپى ئىش ھەققى بەردى ھەم بىر تۇتاش تەشكىللەپ باشقۇرۇشقا مەسئۇل بولدى. بىر يىلدىن ئىككى يىلغىچە تۇركۈملەپ تەربىيىلەش ئارقىلىق، نامرات دېھقانلار ۋە چارۋىچىلارغا تېخنىكا، چارۋا مال كېسەللىكلىرىنىڭ ئالدىنى ئېلىش، قوتان تازىلىقى، مال سويۇشقا ئائىت ساۋاتلار ھەم بازار تۈچۈرى ئىگىلەش، بازار سودىسى قاتارلىق جەھەتلەردىكى ساۋاتلار ۋە تەجرىبىلەرنى ئۆگىتىپ، بىر تەرەپتىن، نامرات ئائىلىلەرنىڭ تۇرمۇشنىڭ كاپالەتلىك قىلىپ، ئۇلارغا تېخنىكا ئۆگىنىش مۇھىتى يارىتىپ بەرسە، يەنە بىر تەرەپتىن، ئۇلارنى كەسپىي ماھارىتىگە تايىنىپ ئۆزىنىڭ تۇرمۇشىنى ئۆزى قامدايدىغان قىلدى ۋە ئۇلارنىڭ نامراتلىقنى تۇگىتىشتىكى ئاكتىپلىقىنى قوزغىدى. بۇ ناھىيىدىكى بازار بېزىسى ئاساسىي قاتلام تەمنات - سودا كوپېراتىپى باقمىچىلىقنى ئىلگىرى سۈرۈشكە تايىنىپ نامراتلارغا يار - يۆلەك بولۇپ، بازار بېزىسى 3 - كەنتنىڭ باقمىچىلىق كەسپىنى كۆلەملىشىش ۋە ئۆلچەملىشىش يۆنىلىشىگە قاراپ ئىلگىرى سۈرگەنلىكتىن، باقمىچىلىق بۇ كەنتنىڭ ئىگىلىكىدە باشلامچى كەسىپ بولۇپ قالدى، كەنتنىكىلەرنىڭ ئۇنتۇرنچە كىرىمى 1987- يىلىدىكى 150 يۈەندىن 1995 - يىلىدىكى 1000 يۈەنگە كۆپەيدى. ھازىر بازار بېزىسى 3 - كەنتىدىكىدەك تەمنات - سودا كوپېراتىپى باشقۇرغان، باقمىچىلىق بازىسىنى تايانچ قىلغان نامراتلىقنى تۇگىتىش بويىچە تەربىيىلەش نۇقتىسى ناھىيە بويىچە 40 نەچچىگە يەتتى، 600 نەچچە ئائىلە تەربىيىلەندى ۋە نامراتلىقتىن قۇتۇلدى.

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتسادي خىزمەت يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 1 - بەتتە)

تۇرلىرىنىڭ ئالدىنقى باسقۇچلۇق خىزمەتلىرى كۆچەيتىلدى، ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت خەلقىنىڭ دىققىتىنى تارتقان جەنۇبىي شىنجاڭ تۆمۈر يولى كورلا - قەشقەر بۆلىكىنىڭ قۇرۇلۇشى دۆلەتنىڭ زور كۆچ بىلەن قوللىشى ۋە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى يۇقىرى - تۆۋەن ئورۇنلارنىڭ ئورتاق تىرىشىشى ئارقىسىدا ئۆز مۇددىتىدە باشلاندى. دۆلەت دەرىجىلىك پاختا بازىسى قۇرۇلۇشىمۇ ئومۇمىيۈزلۈك باشلىنىپ، ئوكۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا. مۆلچەرلىشىمىزچە، پۈتۈن يىلدا تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنغان مەبلەغ ئارقىلىق يېڭىدىن 4 مىليون تونىنا نېفت ئىشلەپ چىقىرىلىدۇ، 230 مىڭ كىلوۋات توك چىقىرىلىدۇ،30 مىڭ تونىنا شېكەر ئىشلەپ چىقىرىلىدۇ، 250 مىڭ پاختا يىپ ئىگىرىش ئۈرچۈقى ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ، 2932 كىلومېتر ئۇپتىك كابېل لىنىيىسى ئىشقا كىرىشتۈرۈلىدۇ، 600 كىلومېتر گاز يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى، 471 كىلومېتر نېفت يەتكۈزۈش تۇرۇبىسى ياتقۇزۇلىدۇ، 407 كىلومېتر تاشيول ياسىلىدۇ، 1مىليون 209 مىڭ مو بوز يەر ئېچىلىدۇ، 1 مىليون 473 مىڭ مو ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىز ئۆزگەرتىلىدۇ. بۇ مەبلەغ ۋە قۇرۇلۇشلار ئارقىلىق ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتسادي تەرەققىيات زاپاس كۈچى ئاشۇرۇلىدۇ.

4) شەھەر - يېزىلاردىكى بازارلار ئاۋاتلىشىپ، مال باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلەتتى. ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ۋە ئىنبورووت تۈزۈلمىسى ئىسلاھاتىنىڭ چوڭقۇرلىشىشىغا ئەگىشىپ، بازار سىستېمىسى ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بازار تەمىناتى تولۇق بولدى، سانائەت ئىستېمال بۇيۇملىرى ۋە يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرى جەھەتتىكى تەمىنات بىلەن تەلەپ ئاساسەن تەڭپۇڭلاشتى، شەھەر - يېزىلاردىكى بازارلاردا ئاۋاتلىششتەك مەنزىرە بارلىققا كەلدى. مۆلچەرلىشىمىزچە، پۈتۈن يىلدىكى ئىجتىمائىي ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ ئومۇمىي پارچە سېتىلىش سوممىسى 30 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن% 22 ئاشىدۇ، باھا ئامىلىنى چىقىرىۋېتىلگەندە، ئەمەلىيەتتە % 11.2 ئاشىدۇ. پاختا سېتىۋېلىش - سېتىش تۈزۈلمىسى تېخىمۇ مۇكەممەللەشتۈرۈلدى، ئاشلىقنى ئىككى يول ئارقىلىق توشۇش يولغا قويۇلۇپ، يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىۋېلىنىش ئەھۋالى بىر قەدەر ياخشى بولدى. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تەمىناتى زور ھەجمىدە كۆپەيتىلدى. پۈتۈن يىل بويىچە تەمىنلەنگەن خېمىيىۋى ئوغۇت 2 مىليون 434 تونىنا بولۇپ،% 9.47 كۆپەيتىلدى، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرىنىڭ باھاسى مۇقىم بولۇپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىنىڭ ئېھتىياجىغا كاپالەتلىك قىلىندى. باھانى تىزگىنلەش نىشانىغا ۋالىي، ئوبلاست باشلىقى، شەھەر باشلىقى مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىدە چىڭ تۇرۇلۇپ، باھا ئىنتىزامى چىڭىتىلىپ، باھانى نازارەت قىلىش، تەكشۈرۈش كۈچەيتىلدى، ئىشلەپچىقىرىش زور كۈچ بىلەن تەرەققىي قىلدۇرۇلۇپ ئۇنۇملۇك تەمىنات كۆپەيتىلدى، باھا خىزمىتىدە خېلى چوڭ نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلۈپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن باھانى تىزگىنلەش نىشانى بىر قەدەر ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى. مۆلچەرلىشىمىزچە، ئاۋاتلاشتۇرۇش پۈتۈن يىللىق ئومۇمىي پارچە سېتىلىش سوممىسىنىڭ تەخمىنەن% 10 ئاشتى. داۋالاش - ساقلىقنى ساقلاش شارائىتى داۋاملىق ياخشىلاندى، مەدەنىيەت، تەنتەربىيە، رادىئو - كىنو - تېلېۋىزىيە - ئاخبارات قاتارلىق نەشرىيات ئىشلىرىمۇ يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلغانلار پەيدىنپەي كۆپەيدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېڭىدىن 100 مىڭ ئىشچى - خىزمەتچى كۆپەيدى. ئىجتىمائىي سۇغۇرتا دائىرىسى پەيدىنپەي كېڭەيىپ، شەھەر - بازارلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ كۆتۈنۈش سۇغۇرتىسىنى بىر تۇتاش غەملەش نىسبىتى ۋە ئىشسىزلار سۇغۇرتىسىنىڭ ئومۇملىشىش نىسبىتى ئايدىم ھالدا% 70 ۋە % 93.4 كە يەتتى. نوپۇسنى تىزگىنلەش خىزمىتىنىڭ نەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولدى. مۆلچەرىمىزچە، يىل ئاخىردىكى ئومۇمي نوپۇسىمىز 16 مىليون 910 مىڭغا يېتىپ، نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتى% 15.5 بولۇپ، پىلاندىكى نىشاندىن% 1.8 لىك سان تۆۋەن بولدۇ. خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى يەنمۇ ئۆستى. شەھەر - بازار ئاھاللىرىنىڭ كىرىمى 4300 يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 459 يۈەن كۆپەيدى. مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىقى خىزمىتى توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇلۇپ، مۇقىملىق خىزمىتى چىڭ تۇتۇلۇپ، قاتتىق زەربە بېرىش كۈرىشى پائال قانات يايدۇرۇلۇپ، جەمئىيەت ئامانلىقى كۆرۈنەرلىك ياخشىلىنىپ، جەمئىيەت مۇقىملىقى ساقلاپ قېلىندى. ساھەدىكى ناتوغرا ئىستىلىنى تۈزىتىش مۇھىم نۇقتا قىلىنغان چىرىكلىككە قارشى تۇرۇش كۈرىشىدە ناھايىتى زور ئۈنۈم ھاسىل قىلىندى. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى ئوكۇشلۇق ئېلىپ بېرىلماقتا.

8) خەلق ئامما سى ئۈچۈن ئەملي ئىش قىلىپ بېرىش خىزمىتىدە كۆرۈنەرلىك نەتىجە قولغا كەلدى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ھەر مىللەت ئاممىسىنىڭ ماددىي مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى ياخشىلاشنى چىقىش قىلىپ، 9 - بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە خەلق ئۈچۈن قىلىدىغان يەتتە ئەملي ئىشنى كۆگۈل قويۇپ تەشكىللەپ ئېلىپ بارىدى. نامراتلارنى يۆلەش خىزمىتىنىڭ سالمىقى داۋاملىق ئاشۇرۇلۇپ، سىستېما بويىچە ياردەم بېرىش خىزمىتى پائال تەشكىللەندى، ئاپتونوم رايون بېكىتكەن 164 مىڭ ئاھالىنى نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش ۋەزىپىسىنى ئاشۇرۇپ ئورۇندىغىلى بولدى. يېزىلاردا ئىچىدىغان سۇنىڭ ياخشىلاش خىزمىتىدە ئاپتونوم رايون، ۋىلايەت، ناھىيىدىن ئىبارەت ئۈچ دەرىجىلىك رەھبەرلىك مەسئۇلىيىتى تۈزۈمى ئورنىتىلىپ، مەسئۇلىيەتنامە ئىمزالاش سۈرئىتى تېزلىتىلدى، ھازىرغا قەدەر، ئاپتونوم رايون بويىچە يۇنگىغا 400 مىليون

ھەملىكىتىمىزنىڭكىگە ئوخشاشلا ياخشى بولدى. بىز مەركەزنىڭ ھەل قىلغۇچ تەدبىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئىجرا قىلىپ ھەم شىنجاڭنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغدىدۇق، ھەم خەلق ئىگىلىكىنى ئۈدا، تېز، ساغلام تەرەققي قىلدۇرۇپ، باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى ئۇنۇملۇك تىزگىنلىدۇق. يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىدا سىجىل تەرەققي قىلىش ۋەزىيىتى ساقلاپ قېلىنىپ، ئاشلىق، پاختا قاتارلىق يېزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرى زور ھەجمىدە ئاشتى. دۆلەتنىڭ زور كۆچ بىلەن قوللىشى ئاستىدا، شىنجاڭنىڭ ئىقتسادي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىيات ئومۇمىيلىقىغا مۇناسىۋەتلىك بولغان زور قۇرۇلۇشلار تۈرگىلىدۇ. 1-ئايدىن 10-ئايغىچە، مۇستەقىل ھېسابات قىلىدىغان سانائەت كارخانىلىرىدىن زىيان تارتقانلىرى% 48.9 كە، زىيان سوممىسى 2 مىليارد 740 مىليون يۈەنگە يەتتى. ئىقتسادي ئۈنۈم ئۈنۈمبرسال ئېندېكسى% 58.5 بولۇپ،% 9.9 لىك سان تۆۋەنلىدى. سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ بازىرى ئىنتاك بولماي، ئامبار زاپىسى كۆپەيىپ، سېتىلىش نىسبىتى تۆۋەنلەپ كەتتى. 1-ئايدىن 10-ئايغىچە، 5مىليارد 966 مىليون يۈەنلىك سانائەت مەھسۇلاتلىرى ئېسىلىپ قېلىپ، ئالدىنقى يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىسىدىن% 21.1 ئېشىپ كەتتى؛ ئاشقى سودا ئېكسپورتى زور ھەجمىدە تۆۋەنلەپ، زىيان تارتقانلار كارخانىلار كۆپەيىپ كەتتى، كېيىنكى بىرنەچچە ئېكسپورتنىڭ تۆۋەنلىشى گەرچە ئاستىلىغان بولسىمۇ، لېكىن مۆلچەردە پۈتۈن يىللىق ئېكسپورت سوممىسى ئالدىن 500 مىليون دوللارغا يەتكۈزۈلىدۇ؛ ئىقتسادي خىزمەتنىڭ قويۇلغان ئومۇمي تەلەپ مۇنداق؛ يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ جۇڭگوچە سوتسىيالزم قۇرۇش نەزەريىسى ۋە پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشيەنى؛ ئاساسي فاڭجېنىندا چىڭ تۇرۇپ، پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزي كومىتېتى 5-، 6-ئومۇمي يىغىنلىرىنىڭ ۋە مەركەزنىڭ شىنجاڭنىڭ مۇقىملىق خىزمىتى توغرىسىدىكى يوليورۇقىنىڭ روھىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئىزچىللاشتۇرۇپ، ئىسلاھات، تەرەققىيات ۋە مۇقىملىقنىڭ مۇناسىۋىتىنى توغرا بىر تەرەپ قىلىپ، ئىككىنى تۇپتىن ئۆزگەرتىشنى ھەققىي ئىلگىرى سۈرۈپ، ماكرولۇق تەڭشەش، تىزگىنلەشنى كۆچەيتىش ۋە ياخشىلاش، شىنجاڭنى پەن-تېخنىكا ۋە مائارىپ ئارقىلىق گۈللەندۈرۈش ۋە بايلىق ئۈستۈنلۇكىنى ئىقتسادي ئۈستۈنلۇككە ئايلاندۇرۇش ستراتېگىيىسىنى ئەستايىدىل يولغا قويۇش؛ يېزا ئىگىلىكنىڭ ئۇللۇق ئورنىنى كۆچەيتىپ، دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى چوڭقۇرلاشتۇرۇپ، قۇرۇلمىنى تەڭشەش سالمىقىنى ئاشۇرۇپ، ئۇل ئەسلىمەلەر قۇرۇلۇشىنى كۆچەيتىپ، تۆۋۈرۈك كەسىپلەرنى راۋاجلاندۇرۇپ ۋە زورايتىپ، ئىقتىسادنى يۈكسەلدۈرۈش يېڭى نۇقتىلىرىنى يېتىلدۇرۇپ، ئىقتسادي ئۇنۇمنى تىرىشىپ ئاشۇرۇش؛ باھانىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى يەنمۇ تۆۋەنلىتىپ، پائال بازار ئېچىپ، سرتقا ئېچىۋېتىش سەۋىيىسىنى ئۈستۈرۈپ، خەلق ئىگىلىكىنىڭ ئۈدا، تېز، ساغلام تەرەققي قىلىشىنى ۋە جەمئىيەتنىڭ ئومۇمىيۈزلۈك ئالغا بېسىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش لازىم.

يۇقىرىقى پېتەكچى ئىدىيىگە ئاساسەن، بىز ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 1997-يىللىق ئىقتسادي تەرەققيات نىشانىنى دەسلەپكى قەدەمدە مۇنداق ئورۇنلاشتۇردۇق: ئېچكى ئىشلەپچىقىرىش ئومۇمي قىممىتىنى 117 مىليارد يۈەنگە يەتكۈزۈپ، سېلىشتۇرما ئۆلچەمدە بويىچە ھېسابلىغاندا% 11 ئاشۇرۇش، بۇنىڭ ئىچىدە 1-كەسىپنىڭكىنى% 6.4، 2-كەسىپنىڭكىنى% 12، 3-كەسىپنىڭكىنى% 14 ئاشۇرۇش، يېزا ئىگىلىك ئومۇمي مەھسۇلات قىممىتىنى 24 مىليارد 900 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ (1990-يىلدىكى ئۆزگەرمەس باھا بويىچە) ئالتە پىرسەنت ئاشۇرۇش، سانائەت قوشۇلما قىممىتىنى 29 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ (ھازىرقى باھا بويىچە) % 11 ئاشۇرۇش. يەرلىكنىڭ ئىجتىمائىي تۇراقلىق مۇلۇككە سېلىنىدىغان مەبلەغ كۆلىمىنى 24 مىليارد 200 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، % 23.2 ئاشۇرۇش. تاشقى سودا ئىمپورت-ئېكسپورت ئومۇمي سوممىسىنى 1 مىليارد 400 مىليون دوللارغا يەتكۈزۈپ، % 6.1 ئاشۇرۇش، بۇنىڭ ئىچىدە ئېكسپورت ئومۇمي سوممىسىنى 600 مىليون دوللارغا يەتكۈزۈپ،% 20 ئاشۇرۇش، ئىجتىمائىي تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش ئومۇمي سوممىسىنى 37 مىليارد يۈەنگە يەتكۈزۈپ % 20 ئاشۇرۇش، مالىيە كىرىمىنى 5 مىليارد 300 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، % 12.8 ئاشۇرۇش، تاۋارلارنىڭ پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمىنى توققۇز پىرسەنت ئۆچەڭ تىزگىنلەش، نوپۇسنىڭ تەبىئىي كۆپىيىش نىسبىتىنى% 16.3 ئىچىدە تىزگىنلەش.

بىز يۇقىرقى كۆرسەتكۈچ نىشانىنى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 9-بەش يىللىق

خىلى چوڭ نەتىجە قولغا كەلتۈرۈلۈپ، يىل بېشىدا بېكىتىلگەن باھانى تۈزگىنىلەش نىشانى بىر قەدەر ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى. مۇلچەرلىشىمچە، تاۋارلارنىڭ پۈتۈن يىللىق پارچە سېتىلىش باھاسىنىڭ ئۆرلەش ھەجمى 9.5 % بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 7.2 % لىك سان تۆۋەنلەيدۇ، بۇ يىلنىڭ بېشىدا بېكىتىلگەن 12 % لىك نىشاندىن 3.5 % لىك سان كۆپ تۆۋەنلەيدۇ؛ ئاھالىلەر ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ باھاسى 11.5 % ئۆرلەپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 8.2 % لىك سان تۆۋەنلەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، بىر تۈركۈم مۇھىم تاۋار ۋە مۇلازىمەتنىڭ باھاسى پائال ھەم پۇختا تەڭشىلىپ، باھا مۇناسىۋىتى تەدرىجىي ھالدا ئىزغا چۈشۈرۈلدى.

5) مالىيە كىرىمى مۇقىم ھالدا ئېشىپ، پۈل مۇئامىلە ۋەزىيىتى ئاساسىي جەھەتتىن ياخشى بولماقتا. مالىيىدە كىرىمنى ئاشۇرۇپ چىقىمنى تېجەش خىزمىتى چىڭ تۇتۇلدى، باج ئېلىش، باشقۇرۇش خىزمىتى كۈچەيتىلدى، كىرىم قىلىش ئىشلىرى پائال ئىشلەندى. مۇلچەرلىشىمچە، پۈتۈن يىللىق مالىيە كىرىمى 4 مىليارد 700 مىليون يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 25.3 % ئاشىدۇ؛ مالىيە چىقىمى 10 مىليارد 300 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 6.85 % ئاشىدۇ؛ بۇ ئاساسەن تەڭشەلگەندىن كېيىنكى خام چوت ئۆچىدە تىزگىنلەندى. مالىيە كىرىمىنىڭ ئېشىش ھەجمى چىقىمنىڭ ئېشىش ھەجمىدىن خېلى يۇقىرى بولىدۇ؛ ئاساسىي قاتلامنى مالىيە جەھەتتىن قوللاش كۈچەيتىلىپ، يارەمسىز بىرلىلەشكەن 13 ۋىلايەتكە يېڭىدىن قوشۇپ بېرىلگەن نورمىلىق يارەمسىز پۈل تۇپ سانى 830 مىليون يۈەن كۆپەيتىلدى؛ دېمەك، ئاپتونوم رايون ئىمكانىيەتىنىڭ بارىچە ۋىلايەت، ناھىيىلەرنىڭ قېينىچىلىقىنى ئازايتىپ، ماتاش تارقىتىشقا كاپالەتلىك قىلىپ، مالىيىدىكى يوچۇقنى ئۆزىگە قالدۇردى. پۈل مۇئامىلىنىڭ يۇرۇشۇش ياخشى بولۇپ، شەھەر - يېزىلارنىڭ ئامانەت پۇلى داۋاملىق كۆپەيتىلدى، نەق پۇل زور ھەجمىدە خەزىنىلەشتۈرۈلۈپ، قەرز پۇل قۇرۇلمىسى ياخشىلاندى. يىل ئاخىرىغا بارغاندا پۈل مۇئامىلە ئايلاراتلىرىنىڭ تۇرلۈك ئامانەت قالدۇقى 103 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 22.9 % ئاشتى، بۇنىڭ ئىچىدە شەھەر - يېزا ئاھالىلىرىنىڭ ئامانەت قالدۇقى 57 مىليارد 500 مىليون يۈەنگە يېتىپ، 20.5 % ؛ تۇرلۇك قەرز پۇل قالدۇقى 105 مىليارد يۈەنگە يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 24.6 % ئاشتى.

6) تاشقى ئىقتىساد - سودىدا يېڭى ئىلگىرىلەش بولدى. مۇلچەرلىنىشىچە، پۈتۈن يىللىق تاشقى سودا ئىمپورت - ئېكسپورت ئومۇمىي سوممىسى 1 مىليارد 350 مىليون دوللارغا يېتىپ، ئوخشاش ئىستاتىستىكا ھېسابلىنىشىچە 1996-يىلىدىكىدىن 5 % ئاشىدۇ، يەرلىك سودا، چېگرا سودىسى سوممىسى 720 مىليون دوللارغا يېتىدۇ، ئىمپورت - ئېكسپورت قىلىنغان مالىلار 2 مىليون 100 مىليون تونناغا يېتىپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 14.5 % ئاشىدۇ. يېڭىدىن چەت ئەل سودىگەرلىرى مەبلىغىدىكى كارخانىدىن 57 سى تەستىقلىنىپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈلگەن مەبلەغ 54 مىليون 280 مىڭ دوللار بولۇپ، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 4 % ئاشتى. 96- يىللىق ئورۇمچى يەرمەنكىسى مۇۋەپپەقىيەتلىك ئوتكۈزۈلۈپ، ئىمزالانغان تاشقى سودا توختام سوممىسى 1 مىليارد 64 مىليون دوللارغا؛ ئىچكى سودا ۋە ئىقتىسادىي تېخنىكا ھەمكارلىق تۈرلىرى بويىچە ئىمزالانغان توختام سوممىسى 5 مىليارد 280 مىليون يۈەنگە يەتتى، سايا‌ھەت قىلىپ چىگىرىدىن ئاپتونوم رايون، ئاپتونوم رايون بويىچە يۈقىرى ئېقىملىق مەدەنىيەت-تۇرمۇش ئورۇنلىرىنى ئېچىۋېتىش ئىشلىرى ياخشى ئىلگىرىلىدى. 1996-يىلى ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 200 مىڭ كىشى چەت ئەلگە سا‌ياھەتكە چىقتى، 1 مىليون 300 مىڭ چەت ئەل سا‌ياھەتچىسى كەلدى، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 10 % ئاشتى. ئاپتونوم رايون بويىچە 1 مىليون 200 مىڭ كىشى چەت ئەلگە سا‌ياھەتكە چىقتى، 1 مىليون 300 مىڭ چەت ئەل سا‌ياھەتچىسى كەلدى، ئالدىنقى يىلدىكىدىن 10 % ئاشتى.

7) ئىجتىمائىي ئىشلار ئىشلىرى ياخشى ئىلگىرىلىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە يېڭىدىن 1 مىليون 200 مىڭ كىشى خىزمەت بىلەن تەمىنلەندى، ئىشسىزلىق نىسبىتى 4 % تىن ئاشمىدى. ئاپتونوم رايون بويىچە

(بېشى 2 - بەتتە)

مىكروئوق جانلاندۇرۇشنى؛ ئىسلاھاتنى چوڭقۇرلاشتۇرۇش بىلەن تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرۈشنى؛ ئىقتىسادىي تەرەققىيات بىلەن ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى تېخىمۇ ياخشى بىرلەشتۈرۈشنىمز كېرەك. ماكرولۇق ئىقتىسادىي سىياسەتتە سەجىللىقنى، مۇقىملىقنى ۋە زۆرۈر بولغان جانلىقلىقنى ساقلاپ، مۇقىملىق ئاساسىدا ئىلگىرىلەشنى قولغا كەلتۈرۈپ، سىياسىي، ئىقتىسادىي ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى تىرىشىپ ساقلىشىمىز، شۇنىڭ بىلەن ھەر ۋاقىتتا ئىجابىي ئىسلاھات تەدبىرلىرىنى قوللىنىپ، ئىقتىسادنىڭ ئېشىش سۈرئىتى ۋە ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈپ، ئىسلاھات ۋە قۇرۇلۇشنى تېخىمۇ ياخشى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم.

1997-يىلى تۆۋەندىكى خىزمەتلەرنى نۇقتىلىق ياخشى تۇتۇشىمىز لازىم:

1) يېزا ئىگىلىكىنى خەلق ئىگىلىكىنىڭ بىرىنچى ۋەزىپىسى سۈپىتىدە داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ، يېزا ئىگىلىكى ۋە يېزا ئىقتىسادىنىڭ سىجىل تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. بۇ مەسىلىنى بۈگۈن چۈشتىن ئاۋۋال يولداش ۋاڭ لېچۈەن ناھايىتى ئېنىق قىلىپ ئېيتتى. يېزا ئىگىلىكى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكىدىكى يۈكسىلىش شارائىتى ياخشى، يوشۇرۇن كۈچى زور بولغان ھەم كۆپ يىلدىن بۇيان ئىزچىل تەرەققىي قىلىپ كەلگەن ئۇستۇنلۇككە ئىگە تۇرۇرۇك كەسىپ. ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ يېزا ئىگىلىك ۋەزىپىسى ياخشى بولسا، ئىقتىسادىي ۋەزىيىتىمۇ ياخشى بولىدۇ. يېزا ئىگىلىكىنىڭ تەرەققىياتى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ بۈگۈنكى ئىقتىسادىي تەرەققىياتىدا تېخىمۇ مۇھىم رول ئويناپىدۇ. يېزا ئىگىلىكىدىن ئۈدا مول ھوسۇل ئېلىنغان ئەھۋالدىمۇ بىز قىلچىمۇ بوشاشماسلىقىمىز، يېزا ئىگىلىكىنى كۆچەيتىش ئىدىيىسىدىن ھەرگىز تەۋرەنمەسلىكىمىز لازىم. يېزا ئىگىلىك ۋە يېزا خىزمىتىگە داۋاملىق يۈكسەك دەرىجىدە ئەھمىيەت بېرىپ ۋە ئۇنى زور كۈچ بىلەن كۆچەيتىپ، «ئاشلىقنى، پاختىنى ئاشۇرۇش، ئىقتىسادىي ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈش، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ كىرىمىنى كۆپەيتىش» فاكتورىنىڭ چىڭ تۇرۇپ، ئاشلىق، پاختا قاتارلىق كۆپ مىقدارلىق زىرائەتلەر ۋە چارۋا مەھسۇلاتلىرىنىڭ ئېشىشىغا كاپالەتلىك قىلىپ، يېزا ئىقتىسادىنى ئومۇمىيۈزلۈك تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېڭى پەللىگە كۆتۈرۈشىمىز لازىم. ئومۇمىي ئاشلىقنى 8 مىليون تونناغا، ئومۇمىي پاختىنى 1 مىليون 150 مىڭ تونناغا، ئومۇمىي قىزىلچىنى 4 مىليون 200 مىڭ تونناغا، گۆشنى 640 مىڭ تونناغا، يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ مەھسۇلات قىممىتىنى 20 مىليارد 800 مىليون يۈەنگە يەتكۈزۈپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ئوتتۇرىچە ساپ كىرىمىنى 150 يۈەندىن 200 يۈەنگىچە ئاشۇرۇشىمىز لازىم.

جايلار ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى ھەرگىز بوشاشتۇرۇپ قويماسلىقى لازىم. ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشنى مۇقىم ھالدا ئاشۇرۇش ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ خەلق ئىگىلىكى ۋە ئىجتىمائىي مۇقىملىقنى راۋاجلاندۇرۇشنىڭ ئاساسى. كېلەر يىلى ئاشلىق تېرىلغۇ كۆلىمىنى 24 مىليون مولۇق سەۋىيىدە ساقلاپ، بىرلىك ھوسۇلىنى ئاشۇرۇشقا كۈچ سەرپ قىلىپ، ئومۇمىي ھوسۇلىنى ئاشۇرۇپ، ئاشلىق بىلەن ئوزۇقلىنىدىغان ئەمىلىيەتنى ئۆزگىرتىپ، كىچىك رايونلار بويىچە ئەگىۋىلاشتۇرۇشنى ئىشقا ئاشۇرۇشىمىز، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىشدا قوغداش سىياستىنى يولغا قويۇپ، ئەڭ تۆۋەن قوغداش باھاسى تۇرۇشنى ئورنىتىپ، توختام بويىچە سېتىۋېلىش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىتىپ بولغاندىن كېيىن، دېھقانلار دۆلەتكە سېتىپ بېرىشنى خالايدىغان ئىشىنچە ياخلاش، يەم-خەشەك بازىسى قۇرۇلۇشى جەھەتتە ئەنئەنىۋى چارۋىچىلىقنى ئۆزگەرتىپ، چارۋىچىلارنىڭ ئولتۇراقلىشىش قەدىمىنى تېزلىتىپ، 8000 چارۋىچىنى يېڭىدىن مۇقىم ئولتۇراقلاشتۇرۇش نىشانىنى ئەملەگە ئاشۇرۇش كېرەك. ئىقتىساد ئورمىنىنى راۋاجلاندۇرۇشنى مۇھىم نۇقتا قىلىپ، ئورمانچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش قەدىمىنى تېزلىتىپ، داڭدار، ئەلا، ئالاھىدە بولغان ئورمانچىلىق ۋە باغۋەنچىلىك كەسپىنى راۋاجلاندۇرۇش لازىم.

يۇقىرى ھوسۇللۇق يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش خىزمىتىنى ياخشى تۇتۇپ، سۇلياۋ يوپۇق يېپىپ تېرىش، سۇپىەتلىك ئۇرۇق ئىشلىتىش، سۇنى تېجەپ سۇغىرىش، شاخ-شۇمبىلارنى سلوس قىلىش قاتارلىق ئىلغار تېخنىكىلارنى زور كۆچ بىلەن كېڭەيتىپ، يېزا ئىگىلىكنىڭ پەن-تېخنىكا سالمىقىنى ئاشۇرۇش كېرەك. تونناژلىق ئاشلىق ئېتىز كۆلىمىنى داۋاملىق كېڭەيتىش، «قوش 100 جىڭلىق» ساپ پاختا ئىشلەپچىقىرىش ناھىيىلىرىنى قۇرۇش، كۆلەملىك باقمىچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش، يېزا ئىگىلىك سېلىنمىسىنى زور كۆچ بىلەن ئاشۇرۇش لازىم. 9-بەش يىللىق پىلان مەزگىلىدە، ئاپتونوم رايونىمىز پاختا بازىسى، يېزا ئىگىلىكىنى ئومۇمىيۈزلۈك راۋاجلاندۇرۇش، سۇنى تېجەپ يەرنى كۆپەيتىش قۇرۇلۇشىغا زور سېلىنما سالىدۇ، بۇ ئاپتونوم رايونىمىز يېزا ئىگىلىكى تارىخىدا كۆرۈلۈپ باقمىغان ئىش. ئومۇمىي پىلان ۋە تۈرگە دائىر ئالدىنقى باسقۇچلۇق تەييارلىق خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، بۇ مەبلەغنى ياخشى باشقۇرۇپ، ياخشى ئىشلىتىپ، سۇ ئىنشائاتى قاتارلىق يېزا ئىگىلىك ئۇل ئەسلىھەلىرى قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئىقتىدارى ۋە يېزا ئىگىلىك تەرەققىياتى زاپاس كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. بۇلتۇرقى كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى رېمونت قىلىپ ئەسلىگە كەلتۈرۈش ۋەزىپىسى ئىنتايىن ئېغىر، مەبلەغنىڭ جايىدا ئەمەلىيلەشتۈشكە كاپالەتلىك قىلىپ، قۇرۇلۇشنى تېزلىتىپ، كېلەر يىلى دېھقانچىلىقتىكى سۇغىرىش ئىشلىرىغا كاپالەتلىك قىلىش كېرەك. 1997-يىلى 1 مىليون مو بوز يەر ئېچىش، 1 مىليون 200 مىڭ مو ئوتتۇرا، تۆۋەن ھوسۇللۇق ئېتىزنى ئۆزگەرتىش، سۇغىرىش كۆلىمىنى يېڭىدىن 1 مىليون 500 مىڭ مو كۆپەيتىش ۋە 10 مىڭ كىلومېتر سۇ سىڭىمىس ئۆستەڭ ياساش ۋەزىپىسىنى ئورۇندىتىش لازىم. يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇشتا، سۇ بىلەن تۇپراقنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى، دەريالارنىڭ يۇقىرى ئېقىنى بىلەن تۆۋەن ئېقىنىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى، ئېكولوگىيىلىك تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلاش پرىنسىپى بويىچە ئىش كۆرۈپ، تەكشۈرۈپ تەستىقلاش تۈزۈمىنى چىڭىتىپ، مۇۋاپىق، تەرتىپلىك ئىلىپ بېرىش، بوز يەرلەرنى قالايمىقان ئېچىپ، ئېكولوگىيىلىك مۇھىتنى بۇزۇش، دەرىجە ھالقىپ تەكشۈرۈپ تەستىقلاشتەك قانۇنسىز ھەرىكەتلەرنى قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش ۋە تۈزىتىش كېرەك.

يېزا ئىگىلىكىدە ئىشلەپچىقىرىشتىن بۇرۇنقى، ئىشلەپچىقىرىش ئارىلىقىدىكى، ئىشلەپچىقىرىشتىن كېيىنكى مۇلازىمەتنى ياخشىلاپ، كۆپ خىل ئىگىلىكنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا-بازار كارخانىلىرى ۋە يېزىلاردىكى 2-، 3-كەسىپنى تەرەققىي قىلدۇرۇپ، يېزا ئىقتىسادىنى كۆپ مەنبەلەشتۈرۈش، ئىشلەپچىقىرىش، تەمىنلەش، سېتىشنى بىرلەشتۈرۈش، سودا-سانائەت، دېھقانچىلىقنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش يولىدا مېڭىپ، يېزا ئىگىلىك بايلىقىدىن ئومۇمىيۈزلۈك پايدىلىنىشنى ۋە كەسىپلەشتۈرۈش قەدىمىنى ئىلگىرى سۈرۈش كېرەك. كوللېكتىپ ئىگىلىكنىڭ ئەمەلىي كۈچىنى زورايتىپ، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ يېزا-بازار كارخانىلىرىنىڭ تەرەققىياتىنى تېزلىتىشكە دائىر تۈرلۈك سىياسەتلىرىنى ئەستايىدىل ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مۇۋاپىق پىلانلاپ، توغرا يېتەكلەپ ۋە پائال قوللاپ، يېزا-بازار كارخانىلىرى ئۈچۈن ياخشى تەرەققىيات شارائىتى ھازىرلاپ

ۋەزىپىسىنى تىرىشىپ ئورۇندىشى لازىم. ئۇنىڭ ئۈستىگە كىلەر يىل ئاپتونوم رايونىمىز يولغا قويغان ئۈچ يىلدا يېزىلاردىكى ئىچىدىغان سۇنى ياخشىلاپ بولۇش قۇرۇلۇشىنىڭ ئاخىرقى يىلى. جايلار مەسئۇلىيەتنامىدىكى تەلەپ بويىچە ئىش كۆرۈشى، ئاساسلىق رەھبەرلەر بىۋاستە تۇتۇشى، رەھبەرلەر مەسئۇل بولۇش تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، مەبلەغنى ئەمەلىيلەشتۈرۈشكە كاپالەتلىك قىلىپ، نازارەت ۋە تەكشۈرۈشنى كۈچەيتىپ، قۇرۇلۇش سۈرئىتىنى تېزلىتىپ، تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، 3 مىليون 700 مىڭ كىشىنىڭ ئىچىدىغان سۇيىنى ياخشىلاش ۋەزىپىسىنى ئومۇمىيۈزلۈك ئورۇندىشى لازىم.

2) ئىسلاھات سالمىقىنى كۈچەيتىپ، سانائەت ئىقتىسادىنىڭ ھاياتىي كۈچىنى ئاشۇرۇش لازىم. دۆلەت كارخانىلىرىنى ياخشى باشقۇرۇپ، كارخانىلارنىڭ ئىقتىسادىي ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇش 1997-يىللىق ئىقتىسادىي خىزمەتتىكى تېخىمۇ جىددىي ۋەزىپە. «ئۈچكە پايدىلىق بولۇش» پرىنسىپى بويىچە، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى ئورنىتىشنى ئىلگىرى سۈرۈپ، ئىسلاھ قىلىش، ئۆزگەرتىپ تەشكىللەش، ئۆزگەرتىش خىزمىتى ۋە باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشكە دائىر «ئۈچىنى ئۆزگەرتىش، بىرنى كۈچەيتىش» خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەپ، سانائەت كارخانىلىرىنىڭ قىيىن ئەھۋالدىن قۇتۇلۇشىغا ئىمكانىيەت يارىتىپ بېرىش لازىم. دۆلەت ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى سىناق قىلىش نۇقتىسىغا كىرگۈزۈلگەن كارخانىلار خىزمىتىنى ۋە ئورۇمچى شەھىرىنىڭ كاپىتال قۇرۇلمىسىنى سەرخىللاشتۇرۇشنى سىناق قىلىش خىزمىتىنى داۋاملىق چىڭ تۇتۇپ، ئەمەلىي مەسىلىلەرنى ھەل قىلىپ، مەبلەغنى كۆپەيتىپ قەرزنى ئازايتىش، كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىشكە دائىر سىياسەتلەردىن تولۇق ۋە ياخشى پايدىلىنىش لازىم. دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىنى بىر خىل شەكىلدە، بىر خىل ئۇسۇلدا ئېلىپ بېرىشقا بولمايدۇ. جەزمەن تۇرگە ئايرىپ يېتەكچىلىك قىلىش، چوڭلىرىنى تۇتۇپ، كىچىكلىرىنى قويۇۋېتىش لازىم. كۆچنى مەركەزلەشتۈرۈپ، بىر تۇركۈم چوڭ، ئوتتۇرا تېپىتكى كارخانىلار ۋە كارخانىلار گۇرۇھىنى ياخشى تۇتۇپ، مەبلەغ، سىياسەت جەھەتتە ئۇلارنى قوللاپ، كارخانىلارنىڭ سېلىقىنى يېنىكلىتىپ، تاشقى مۇھىتنى ياخشىلاپ، كارخانىلارنى ئىگىلىك باشقۇرۇشتا ئۆز ئالدىغا ئىش كۆرۈش ھوقۇقىغا تولۇق ئىگە قىلىپ، بازارغا تېزدىن ئۇيغۇنلاشتۇرۇپ، رىقابەت ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش لازىم. پاي تۈزۈمىنى پائال يولغا قويۇش جەريانىدا، شارائىتى پىشىپ يېتىلگەن بەزى كارخانىلارنى تاللاپ، ئۇلارنىڭ پاي چېكىنى دۆلەتنىڭ تەستىقىدىن ئۆتكۈزۈپ بازارغا سېلىشنى قولغا كەلتۈرۈپ، جەمئىيەتنىن تەرەققىيات مەبلىغى توپلاش لازىم. شىنجاڭ بويىچە سانى كۆپ بولغان كىچىك كارخانىلارنى يەنمۇ قويۇۋېتىپ ۋە جانلاندۇرۇپ، «ئۈچىنى قويۇۋېتىش، ئىككىنى باشقۇرۇش» تاجىك تۇرۇش، يەنى ئىشلەپچىقىرىش ۋە تىجارەتنى قويۇۋېتىش، تۈزۈلمىنى ئۆزگەرتىش شەكلىنى قويۇۋېتىش، كارخانىلارنىڭ كادىر باشقۇرۇش ھوقۇقىنى تۆۋەنگە بېرىش، دۆلەت مال-مۇلكىگە بولغان باشقۇرۇش ۋە نازارەتنى كۈچەيتىپ، قانۇن بويىچە تىجارەت قىلىش، بەلگىلىمە بويىچە باج تاپشۇرۇشقا بولغان باشقۇرۇشنى كۈچەيتىش لازىم. جايلار كارخانىلارنىڭ ئەھۋالغا ئاساسەن، پاي تۈزۈمى، پاي ھەمكارلىق تۈزۈمىنى تاللاپ، بىرلىشىپ ئۆزگەرتىش؛

بىرلەشتۈرۈش، ئىجارىگە بېرىش، قوشۇۋېتىش، ھۆددىگە بېرىش، سېتىش، ۋەيران قىلىش شەكىللىرى ئارقىلىق، ئىسلاھات دائىرىسىنى ئۇچتىن بىر قىسمىدىن كۆپرەككە يەتكۈزۈشى لازىم، دۆلەت ئىگىلىكىنى تەرەققىي قىلدۇرۇش ۋە زورايتىش بىلەن بىرگە كۆپ خىل ئىگىلىك

ياخشى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئارىلىقتىكى ھالقىلارنى ئازايتىپ، پاختا توقۇمىچىلىق ساھەسىنىڭ تەرەققىياتىنى قوللىشى لازىم. شېكەرچىلىك سانائىتىدە مەھسۇلاتنىڭ سېتىلىشىنى ياخشى تۇتۇپ، ئامبار زاپىسىنى ئازايتىش، ئومۇمىيۈزلۈك پايدىلىنىش، ئىنچىكە پىششىقلاپ ئىشلەش جەھەتتە كۈچ سەرپ قىلىپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش، خام ئەشيا ئىشلەپچىقىرىش ھالقىسىنىمۇ چىڭ تۇتۇش لازىم. شېكەرچىلىك ساھەسىنىڭ پەسل خاراكتېرلىك ئىشلەپچىقىرىش ئالاھىدىلىكىگە ئاساسەن ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتى شېكەرچىلىك ساھەسىدە سانائەت بىلەن يېزا ئىگىلىكىنى بىرلەشتۈرۈش يولىدا ھېكىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى 1 - كەسىپكە ئۇلاشتۇرۇش تەلىپىنى ئوتتۇرىغا قويىدى، شېكەر زاۋۇتلىرىنىڭ خام ئەشيا بازىسىنى ئېچىشى ئىشلەپچىقىرىش يولىنى كۆپەيتىپ، ئارتۇق ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، خام ئەشيا تەمىناتىدىكى ئارتۇق - كەملىكنى تەڭشەپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىش ۋە ئۇنۇمنى ئۆستۈرۈشكە پايدىلىق. باشقا يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى پىششىقلاپ ئىشلەش كارخانىلىرى ۋە ئالاھىدە قىيىنچىلىقى بار كارخانىلاردىن شارائىتى يار بېرىدىغانلىرىمۇ يېزا ئىگىلىكىنى راۋاجلاندۇرۇش ئارقىلىق سانائەت تەرەققىياتىنى ئىلگىرى سۈرسە بولىدۇ.

زىيانلىق توڭىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇشنى نىشان قىلىپ، كارخانا باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز لازىم. خەندەن پولات زاۋۇتىنىڭ تەجرىبىلىرىنى ئۈگىنىپ ۋە ئومۇملاشتۇرۇپ، سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تەلىپىگە ئويغۇن كېلىدىغان ئىگىلىك باشقۇرۇش قارىشى؛ بازار رىقابىتى قارىشى ۋە تەننەرخ - ئۇنۇم قارىشىنى پۈختا تىكلىشىمىز، بازارنى يېتەكچى قىلىپ، ئىگىلىك باشقۇرۇشنى ئومۇمىيۈزلۈك ياخشىلاپ، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىشىمىز، بولۇپمۇ مالىيە باشقۇرۇشتا، تەننەرخ ۋە خىراجەتنىڭ ئۆرلەپ كېتىش ئەھۋالىنى توسۇشىمىز كېرەك. كارخانىلار ئىچكى يوشۇرۇن كۈچنى قېزىپ، تەننەرخنى تۆۋەنلىتىپ، ئەڭ ياخشى ئىقتىسادىي ئۈنۈمگە ئېرىشىشى لازىم. ئومۇمىيۈزلۈك پارتكوم ھاسىل قىلىشى كېرەك. كارخانىلاردا زىيانىنى توڭىتىپ پايدىنى ئاشۇرۇش خىزمىتىنى ئىشانلىق مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، ئوخشاشمىغان رايون ۋە تارماقلاردىكى كارخانىلارنىڭ ئەھۋالغا قاراپ، دەرىجىگە ئايرىپ باشقۇرۇش، قاتلاممۇ قاتلام مەسئۇل بولۇش، كىمنىڭ كارخانىسى بولسا زىيانىنى تۆگىتىشكە شۇ مەسئۇل بولۇش، چەمىنى ئاشۇرۇپ پايدىنى كېمەيتىۋېتىۋاتقان تۈرلۈك ئامىللارنى تىرىشىپ توڭىتىپ، زىيان كۆپەيمەي كېتىش ۋەزىيىتىنى تېزدىن ئۆزگەرتىپ، زىيان سومىمىسىنى كۆرۈنەرلىك تۆۋەنلىتىش لازىم. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ۋە كارخانا مەسئۇل تارماقلار ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم بىلەن خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ يەرلىك دۆلەت سانائەت كارخانىلىرىنى ياخشىلاشقا دائىر 24 ماددىلىق سىياسەت - تەدبىرىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، سانائەت - قاتناش ئىشلەپچىقىرىشنا بولغان تەشكىلىي رەھبەرلىكىنى ۋە ھەر تەرەپلىمە ماسلاشتۇرۇشنى يەنمۇ كۈچەيتىپ، ئاساسىي قاتلامغا بېرىپ تەكشۈرۈپ تەنقىق قىلىپ، كارخانىلارنىڭ مەسلىسىنى بىر - بىرلەپ ھەل قىلىشى، ماكرو جەھەتتىن تەڭشەش - تىزگىنلەش ۋاستىسىنى كۈچەيتىپ ۋە تەنبىقلاپ، ھەر خىل كارخانىلارنى بازارنى مەركەز قىلىپ، ئىشلەپچىقىرىشنى ۋە تىجارەتنى بازار ئېھتىياجى بويىچە تەشكىللەشكە يېتەكلەپ، كارخانىلارنىڭ مەھسۇلات قۇرۇلمىسىنى تەڭشەپ، يېڭى مەھسۇلات

(ئاخىرى ٨ - بەت)

(3 ئۈنۈملۈك قوزغۇلۇشى ۋە نۆۋەتلىق قوزغۇلۇشنىڭ كۆچەيتىشى كېرەك. دۆلەتلىق ئاپتونوم رايونىمىزغا مىلياتسىز سالمىقىنى ئاشۇرۇشى بىلەن سوۋېتلىق، ئامېرىكا، ئېنگلىيە - ئەمىيە سالاھىتىنى قانۇنلۇق سالمىدىكى نۆۋەتچى، ئۇيغۇر دەۋرى ئازغا-ئازغىنى قوزغۇلۇشى ماللانىدى. كىلەر يىلى ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ٩-بەش يىللىق پىلانى مۇزاكىرىدىكى ئالماسىز قۇرۇلۇشى ئۈزىسىز ئىلگىرىلەپ، ھۆ ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ھۆ خىزمەتچىلىرىنىڭ ئىقتىسادىي كاپالەتكە ئىگە بولالمايدىغان ئۇقۇمىنى كۈچەيتىش - خىزمەتچىلىرىنىڭ ئۆزھۇشى كاپالەتكە ئىگە بولالمايدىغان ئۇقۇمىنى كۈچەيتىش كېرەك. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەتلەر ھۆ خىزمەتكە پۈكسىلە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆچمەنلەرنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن بىرگە، ئۇلارنىڭ ھۆكۈمەتلەر ھۆ خىزمەتكە پۈكسىلە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئىقتىسادىي ئاساسىنى ئىلگىرى سۈرۈش بىلەن بىرگە، ئۇلارنىڭ ھۆكۈمەتلەر ھۆ خىزمەتكە پۈكسىلە ئەھمىيەت بېرىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ كۆچمەنلەر

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 3 - بەتتە)

ئازوتلۇق ئوغۇت بازىسى، نېفت - خىمىيە سانائىتى بازىسى قۇرۇلۇشى ۋە ئۇل ئەسلىھە قۇرۇلۇشىنى تېزلىتىپ، مەبلەغ سېلىش ئۈنۈمىنى ئاشۇرۇپ، ئىقتىسادنىڭ يېڭى ئېشىش نۇقتىلىرىنى پائال يېتىلدۈرۈشنمز كېرەك. يەرلىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى سېتىش پائالىيىتىنى زور كۈچ بىلەن تەشكىللەپ، سودا - سانائەت ئارا ھەمكارلىقنى كۈچەيتىش كېرەك. سودا ئوبوروتى كارخانىلىرى ئومۇملۇقنى چىقىش قىلىپ، تىجارەتنىڭ مۇھىم نۇقتىسىنى يەرلىك مەھسۇلاتلارنى زور كۈچ بىلەن سېتىۋېلىش - سېتىشقا قارىتىپ، يەرلىك سانائەتنىڭ تەرەققىياتىنى پۈتۈن كۈچ بىلەن قوللىشى لازىم. ئاپتونوم رايونىدىكى ئورۇنلار (جۈملىدىن مەركەزنىڭ شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق كارخانىلىرى) يەرلىك مەھسۇلات ئېگىنى تۇرغۇزۇپ، سۈپىتى لايىقەتلىك، باھاسى مۇۋاپىق بولسىلا، يەرلىك مەھسۇلاتلارنى ئاۋۋال ئىشلىتىشى كېرەك. بىزا ـــ ئېھتىياج كۈنسايىن ئېشىۋاتقان، پارلاق ئىستىقبالغا ئىگە كەسكە بازار. مالنى بېزىغا ئاپىرىپ بېرىش، بېزىلاردا تاۋارلارنى يەرمەنكە قىلىپ سېتىش پائالىيىتى ئارقىلىق، بېزىلارنىڭ بازار سودىسىنى راۋاجلاندۇرۇش كېرەك. چوڭ داڭلىق دۆكانلار سېتىش دائىرىسىنى ئوتتۇرا، كىچىك شەھەرلەر ۋە بېزىلارغىچە كېڭەيتىشى كېرەك. بىزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش، ساقلاش، توشۇش، يۆتكەپ سېتىش خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش، بىزا ئىگىلىك مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش مەبلىغىنى ئىگىلىۋېلىش، ئىشلىتىۋېلىشنى قەتئىي مەنئى قىلىپ، سېتىۋېلىش مەبلىغىنىڭ تولۇق ئەمەلىيلىششىگە كاپالەتلىك قىلىپ، سېتىۋېلىشتا «ئاق ھۆججەت» بېرىشتىن ساقلىنىش لازىم. مال مەنبەسىنى پائال تەشكىللەپ، بىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى تەمىناتىنى كۆپەيتىپ، بىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ۋاستىلىرى بازىرىنى مۇقىملاشتۇرۇپ، باھا مۇقىملىقىنى ساقلاپ، بىزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشى ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش لازىم. «ئۇچنى قويۇۋېتمەسلىك» پرىنسىپىدا چېڭ تۇرۇش ئاساسىدا، دۆلەتنىڭ پاختا يەرمەنكىسى تۇزۇمىدە چېڭ تۇرۇش ۋە ئۇنى مۇكەممەللەشتۇرۇش تەلىپىگە تەدرىجىي ماسلىشىپ، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ پاختا ئوبوروت تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشىمىز لازىم. گوۋۈيۈەن كېلەر يىلى ئاشلىق باشقۇرۇش تۇزۇلمىسىنى ئىسلاھ قىلىپ، «تۆتنى ئايرىۋېتىش، بىرنى بىرلەشتۈرۈش»نى، يەنى ھۆكۈمەتنى كارخانىدىن ئايرىۋېتىش، دۆلەت زاپىسىنى سودا خاراكتېرلىك تىجارەت ۋە يەرلىك زاپاستىن ئايرىۋېتىش، مەركەز بىلەن يەرلىكنىڭ مەسئۇلىيىتىنى ئايرىۋېتىش، ئېسىپ قويۇلغان كونا - يېڭى ھېساباتنى ئايرىۋېتىش، باھا ھېخانىزمىنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، ئاشلىقنى توختام بويىچە سېتىۋېلىش باھاسى بىلەن بازاردىكى باھاسىنى بىرلەشتۈرۈشنى قارار قىلدى. مەملىكىتىمىز ۋە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ھازىرقى ئاشلىق بازىرى ئەھۋالىدىن قارىغاندا، بۇنداق زور ئىسلاھات تەدبىرىنى قوللىنىش شارائىتى پىشىپ يېتىلدى. بۇ ئىسلاھات ئاشلىق كارخانىلىرىنىڭ زىيانىنى تۆگىتىپ پادىنى ئاشۇرۇپ، ياخشى سۈنئەتلىك ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتىغا ئۈنۈملۈك تۈرتكە بولىدۇ. ئاشلىق باشقۇرۇش تۇزۇلمىسى ئىسلاھاتىنى ئىلگىرى سۈرۈشتە ئاساسلىق ئىككى مەسىلىگە دىققەت قىلىش كېرەك. بىرىنچى، ئاشلىق ئىشلەپچىقىرىش ۋە ئىقتىسادىي تەرەققىياتنى ئۇنۇملۇك قوللاش ۋە ئىلگىرى سۈرۈش ئاساسىدا

مەدەنیەت فۆرۆلۆشتی ڤە مەدەنیەت بارۆرنی پێشڕۆلۆشتی ڤە ئاشتڕۆلۆشتی کۆبەیێتسەر، دانیاڵی تۆرۆمبی ئسەلە قاڵشتی باشتڕۆلۆشتی کۆبەیێتسەر، ئاسایی ئاڵاکەری دانیاڵی- ساقاشتی ساقاڵشتی بەنەوێ کۆبەیێتسەر، ئاسایی ڤاڵاکەری دانیاڵی- ساقاشتی ساقاڵشتی شاراڤتسی بەنەوێ یاخشاڵشەرێ لاڕەم. جاباڵر ڤە ئاڕەماڵار پاڕتیە ڤە ئاتاێورەم ڕاپۆرتی مەدەنیەت فۆرۆلۆشتی خۆرەمتی ١٤ - ئۆڤۆشتاڵە مەرکەزی کۆمیتێی ٥ - ئۆهۆمی بەخشتاڵەی ڕەهشی ئسەلە ئاشتەوەم ڕاپۆرتی مەدەنیەت فۆرۆلۆشتی خۆرەمتی ڤە مەدەنیەت فۆرۆلۆشتاڵە سۆسیالیستاڵە ڕاماشۆلاشتۆرۆشی مەدەنیەت فۆرۆلۆشتاڵە ئۆرەنا بۆڵمان ئۆرۆشی بەنەوێ ئۆڤۆشی ئاشاڵشتاڵە ڕەهشی ئسەل

پۈرەكلەپ ئېچىلغان قوش قار لەيلىسى

ـــ خەۋەرلىشىش باش پونكتى 2 - لەينى بىلەن چارۋىچىلىق 2 - لەينىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلغانلىقى توغرىسىدا

جۇ جېنلۇ، قىسمدا ئۇرۇشلۇق مۇخبىرىمىز لىياڭ يۈگلى

مەنىۋى مەدەنىيەت گۈللىرى

شنجاڭ ھەربىي رايونى مەلۇم خەۋەرلىشىش باش پونكتى 5 - يېڭىنىڭ 2 - لەينى بىلەن شنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش - قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى يېزا ئىگىلىك 8- شىسى 151 - تۈەن - مەيدانىنىڭ چارۋىچىلىق 2 - لەينى شىخەنزە شەھىرىنىڭ جەنۇبىدىكى تاغ باغرىغا جايلاشقان قىغان باستاۋ بازىرىدا تۇرىدۇ. 80 - يىللاردا ئارمىيە بويىچە ھەربىي بىلەن خەلق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلغان دەسلەپكى مەزگىللىرىدە، خەۋەرلىشىش 2 - لەينى بىرلا ۋاقىتتا دۆلەت خەلق ئىشلىرى مىنىستىرلىكى ۋە ئازادلىق ئارمىيە باش سىياسىي بۆسى تەرىپىدىن تەقدىرلەنگەن، شۇ جايدىكى ھەر مىللەت ھەربىي ۋە خەلق ئۇلارنى «تەڭرىتېغى ئېتىكىدىكى قۇش ئىككىنچى لەين»دەپ تەرىپلىگەنىدى. شۇنىڭدىن باشلاپ ئۇلارنىڭ مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى تەڭرىتېغىدا پورەكلەپ ئېچىلغان قوش قار لەيلىسىگە ئوخشاش گۈللەندى.

«ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كەمچۈرسى»دىن «ئىشتىن سىرتقى پارتىيە مەكتىپى»گىچە

بىز «قوش ئىككىنچى لەين»دىكى ھەربىي ۋە خەلقنىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش ئەھدىنامىسىدە بىرىنچى ماددىسىنىڭ «ئىدىيىۋى قۇرۇلۇش ۋە پەن مەدەنىيەت بىلىملىرىنى ئالماشتۇرۇش كۇچەيتىلىدۇ» دەپ يېزىلغانلىقىنى كۆردۇق. ئەھدىنامە تۈزگۈچىلەرنىڭ بىرى - چارۋىچىلىق 2 - لەينىنىڭ سابىق سىياسىي بېتەكچىسى، ھازىرقى 151 - تۈەن- مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى مۇسا مۇنداق دېدى: «بۇ ئەھدىنامىنى ئىككى لەين بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ دەسلەپكى مەزگىللىرىدە تۈزگەن، ھازىر قارايدىغان بولساق، بىز بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشنىڭ جەۋھىرىنى ئىگىلەپتۇق، بۇ ئالدىدا مېڭىش ئېڭى ھېسابلىنىدۇ».

بۇ ئىككى لەينىڭ ئارىلىقى 100 مېترغا يەتمەيدۇ، چارۋىچىلىق 2 - لەينى قازاق، ئۇيغۇر، خۇيزۇ، قىرغىز قاتارلىق بەش مىللەتتىن تەركىب تاپقان ئاز سانلىق مىللەتلەر چارۋىچىلىق لەينى بولۇپ، 100چە ئائىلە 100 كىلومېتردىن ئارتۇق دائىرىدىكى 20 نەچچە چارۋىچىلىق نۇقتىسىغا تارقالغان. خەۋەرلىشىش باش پونكتى 2 - لەينىڭ 150 كىلومېتردىن ئارتۇق دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسى دەل مۇشۇ چارۋىچىلىق نۇقتىلىرىدىن ئۆتىدۇ. خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى چارلاشقا چىققان كومانداىر - جەڭچىلەر بۇ يەردىن ئۆتكەندە تەبىئىتكە تايىنىپ مال بېقىۋاتقان چارۋىچىلارنىڭ چارۋا مالىلارىدا بولىدىغان تۇرلۇك كېسەللىك ۋە ئاپەتلەر ئالدىدا قېينىلىۋاتقانلىقىنى، تەمىنلەش قىيىنچىلىقىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن بىئارام بولىدۇ. شۇڭا ئۇلار ئۈشىنى ئىشقا ئاشۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئېھتىياجىنى قاندۇرۇش ئۈچۈن ئۆزلىرىنىڭ ئىمكانىيىتىگە ئاساسەن ئاز بولسىمۇ مەلۇم مىقداردا ئوزۇق-تۈلۈك، كىيىم-كېچەك، ئوقۇش قوراللىرى ۋە دورا-دەرمەكلەرنى ئېلىپ كېلىپ ئۇلارغا تارقاتقان.

پەن - تېخنىكا ۋە مەدەنىيەت ئۇرۇقىنى چاچقان كومانداىر - جەڭچىلەر چارۋىچىلىق 2 - لەينىدىكى چارۋىچىلارغا بىلىمنىڭ مۇھىملىقىنى ھېس قىلدۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئەنئەنىۋى چارۋا مال بېقىش ئۇسۇلىنى ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋامال بېقىشقا ئۆزگەرتىدۇ. بۇنىڭ خاسىيىتى بىلەن بىر قىسىم چارۋىچىلار پەيدىنپەي نامراتلىقتىن قۇتۇلۇپ بېيىيدۇ.

چارۋىچىلار بېيىش يولىغا ماڭغاندىن كېيىن، خەۋەرلىشىش 2 - لەينىدىكى كومانداىر - جەڭچىلەر يەنە يېڭى تىرىشچانلىقلارنى كۆرسىتىدۇ. بۇ يىل «1 - ئىيۇل»دىن كېيىن خەۋەرلىشىش 2 - لەيۇنىڭ باشلىقى لى شىنلىن، سىياسىي بېتەكچىسى جاڭ ۋېيجۇڭ ۋە چارۋىچىلىق 2- لەيۇنىڭ باشلىقى ۋاڭ مۇشەن، سىياسىي بېتەكچىسى دىڭ شەنبىڭ باش قوشۇپ، «ئىشتىن سىرتقى پارتىيە مەكتىپى» ئېچىش ئۇسۇلىنى كېڭەشتىدۇ. ئۇلار قىشتىكى ئارسال ۋاقىتتىن پايدىلىنىپ ئىككى لەينىدىكى 36 نەپەر پارتىيە ئەزاسىنى پارتىيىگە دائىر ئاساسىي نەزەرىيە، ئاساسىي بىلىم ۋە پارتىيىنىڭ يېزىلاردا يولغا قويۇلۇۋاتقان لۇشيەن، فاڭجېن، سىياسەتلىرىنى مەركەزلىك ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرماقچى بولىدۇ. 10- ئاينىڭ 25 - كۈنى كەچتە «قوش ئىككىنچى لەين»نىڭ ئىشتىن سىرتقى پارتىيە مەكتىپىدە رەسمىي دەرس باشلىنىدۇ. 2 - لەينىدىكى قازاق پارتىيە ئەزاسى تۈرسۇنبېك مۇنداق دېدى: «بىز پارتىيە ئەزاسى بولساقمۇ لېكىن يىل بويى سىرتتا مال باققاچقا سستېمىلىق ئۆگىنىش پۈرسىتى ناھايىتى ئاز بولاتتى، مۇنداق ئۆگىنىشكە قاتنىشىش ئارقىلىق ئىدىيە جەھەتتىن ئالغا باستۇق.»

«توك سىمىنى ئوغرىلاش»تىن «توك سىمىنى ئاگلىق قوغداش»قىچە

80 - يىللارنىڭ ياز كۈنلىرىنىڭ بىرى، چارۋىچىلىق 2 - لەينىدىكى مال بېقىۋاتقان ئىككى قازاق قىز بوراندا ئۈزۈلۈپ كەتكەن 50 نەچچە مېتر دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش سىمىنى ئۆيىگە ئېلىپ كەتمەكچى بولۇۋاتقاندا، خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى رېمونت قىلىش ئۈچۈن كەلگەن كومانداىر - جەڭچىلەر ئۇلارنى بايقاپ قېلىپ، بۇ تونۇۋالدى.

خەۋەرلىشىش 2 - لەينى ئالماشتۇرۇلغان توك سىمى ۋە ئىستولبىلارنى چارۋىچىلىق 2 - لەينگە ئورنىتىپ بېرىپ رېن توگۈ، شاۋ خىگو قاتارلىق بەش چارۋىچىلىق نۇقتىسىنىڭ تۇرمۇش ۋە ئىشلەپچىقىرىشتا پايدىلىنىدىغان توك مەسلىسىنى ھەل قىلىپ بېرىدۇ، چارۋىچىلار كىگىز ئۆيلەردە لامپوچكا يانىدۇرىدىغان بولىدۇ. چارۋىچىلارمۇ يىغقان پۇللىرىغا تېلېۋىزور، رادىئو قاتارلىقلارنى سېتىۋالىدۇ، كېچىككىنە ئېكىران چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىي مەشغۇلاتىنىڭ يېڭى ۋاستىسى، دۇنيانى چۈشىنىشىدىكى ئۆچۈر كۆزنىكى بولۇپ قالىدۇ. خەۋەرلىشىش 2- لەينىدىكى كومانداىر -جەڭچىلەر بۇ زامانىۋى ئۇسكۇنىلەرنى تولۇق پايدىلىنىپ، چارۋىچىلىق نۇقتىلىرىنى بازا قىلىپ، ئۇلارغا قەرەللىك تۇرمە كىنو ۋە سىن لېنتىسى قويۇپ بېرىدۇ. چارۋىچىلارنى دۆلەت مۇداپىئە تەربىيىسىگە دائىر فىلىملەر ۋە قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسىگە دائىر فىلىملەرنى كۆرۈشكە ئۇيۇشتۇرىدۇ. قىشتىكى ئارسال ۋاقىتلاردا خەۋەرلىشىش 2 - لەينىڭ كومانداىر- جەڭچىلىرى چارۋىچىلارنى دەرسخانىغا يىغىپ، ئۇلارغا «ئاساسىي قانۇن»، «نىكاھ قانۇنى»، «ھەق تەلەپ دەۋا قانۇنىنىڭ ئومۇمىي پرىنسىپى»، «دۆلەت مۇداپىئە مۇئەسسەسلىرىنى ئاسراش قانۇنى» قاتارلىقلارنى زور كۆچ بىلەن تەشۋىق قىلىدۇ.

چارۋىچىلار قانۇننى چۈشىنىپ ئۇنى ئۆزلىرىنىڭ ھەرىكەت مىزانى قىلىدۇ. ئۇلار خەۋەرلىشىش ئىستولبىلىرىنى «مال باغلايدىغان تۈۋرۈك»، توك سىملىرىنى كېسىپ «مال باغلايدىغان ئارغامچا» قىلىۋالمايدىغان بولىدۇ. شۇنىڭ بىلەن توك سىملىرىنى ئوغرىلايدىغان، خەۋەرلىشىش لىنىيىسىگە بۇزغۇنچىلىق قىلىدىغان ئەھۋاللار زور دەرىجىدە ئازبىيدۇ. دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى ئاسراش ھەرىبر چارۋىچىنىڭ ئاڭلىق ھەرىكىتىگە ئايلىنىدۇ. چارۋىچىلىق 2 - لەينى يەنە ياش خەلق ئەسكەرلىرىنى چارۋىچىلىق نۇقتىلىرىنى بويىچە ئالتە خەۋەرلىشىش 2 - لەينىدىكى پىشقەدەم جەڭچىلەر ھەربىي سەپتىن قايتىدىغان چاغدا 151 - تۈەن- مەيدان مەكتىپىنىڭ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلىرى يېرىم كۈن دەرس توختىتىپ، مۇراسىم ئۆتكۈزۈپ ئۇلارنى ئۇزىتىپ كېلىۋاتىدۇ.

ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار پەرزەنت ئەسكەرلەرگە نېمە ئۈچۈن مۇشۇنچىۋالا چوڭقۇر مۇھەببەت باغلىدى؟ ياش ئوقۇتقۇچى لیۇ لى بىزگە مۇنداق بىر ئىشنى سۆزلەپ بەردى: 2 - لەيۇنىڭ كومانداىر- جەڭچىلىرى ھەربىر ئوقۇغۇچىنىڭ ئۆسۈپ يېتىلىشىگە ۋە ئالغا بېسىشىغا يېقىندىن كۆڭۈل بۆلۈپ كەلگەن. چارۋىچىلىق 2 - لەينىدە ئىلگىرى مەكتەپ بولمىغانلىقتىن بالىلارنىڭ ئوقۇش مەسلىسى چارۋىچىلارنىڭ بېشىنى قاتۇرۇپ كەلگەنىدى. خەۋەرلىشىش 2 - لەينىڭ كومانداىر - جەڭچىلىرى بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقاندىن كېيىن تەشەببۇسكارلىق بىلەن بالىلارنىڭ ساۋاتىنى چىقىرىدىغان ئوقۇتقۇچى بولغان، دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى تەكشۈرۈش داۋامىدا، بالىلارغا خەت ئە مەدەنىيەت ئۆگەتكەن. 80 - يىللارنىڭ بېشىدا چارۋىچىلىق 2 - لەينى بىر مىللىي باشلانغۇچ سىنىپى ئاچقاندا خەۋەرلىشىش 2 - لەينى بۇ مەكتەپكە توك سىمى تارتىپ بەرگەن؛ مەكتەپ بەك يېراق بولغانلىقتىن بەزى بالىلار مەكتەپكە كېلەلمىگەندە، خەۋەرلىشىش 2 - لەيەنىنىڭ كومانداىر - جەڭچىلىرى دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى چارلاش پۈرسىتىدىن پايدىلىنىپ، ئۇلارنى ھەرقايسى چارۋىچىلىق نۇقتىلىرىدىن مەكتەپكە ئېلىپ كېلىپ، ئوقۇش ئىمكانىيىتىگە ئىگە قىلغان؛ بۇ ئاز سانلىق مىللەت باشلانغۇچ سىنىپى كېيىنچە 151 - تۈەن- مەيدانىنىڭ مەكتىپىگە قوشۇۋېتىلگەندىن كېيىنمۇ كومانداىر - جەڭچىلەر بۇ بالىلارنى تەربىيەلەشنى زادى بوشاشتۇرۇپ قويمىغان.

ئەلى يېتىم بالا بولۇپ، ئايىغى چېققاندىن تارتىپ دائىم 2 - لەيگە باراتتى، ھەر قېتىم گازارمىغا كەلگەندە، كومانداىر - جەڭچىلەر ئۇنىڭغا خەت ئوقۇش، يېزىشنى ئۆگىتەتتى، ئەلى يەتتە ياشقا كىرگەندە، ئۇنىڭ مەكتەپتە ئوقۇش ئىشى 2 - لەينىدىكى كومانداىر - جەڭچىلەرنىڭ دىققىتىنى چىقالايدىغان، ھەربىيلەرنىڭ ئوبرازىغا ۋەكىللىك قىلالايدىغان تايانچلارنى مەكتەپلەردە ھەربىي تەلىم تەربىيە ئېلىپ بېرىشقا ئەۋەتىدۇ؛ ئوقۇغۇچىلار ياخشى كۆرىدىغان سەنئەت نومۇرلىرىنى تەييارلاپ ئوقۇتقۇچى، ئوقۇغۇچىلار بىلەن بىرلىكتە كۆڭۈل ئېچىشلىكى ئۆتكۈزىدۇ؛ ئوقۇتقۇچىلار مۇنداق دېدى: ھەر قېتىملىق ھەربىي تەلىم تەربىيە جانلىق، ۋەتەنپەرۋەرلىك تەربىيىسى دەرسى بولدى، ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئىدىيە، پەزىلىتىدە ھەر قېتىمدا ئۆزلەش ۋە سەكرەش بولدى.

«ئۆز ئارا ياخشى ئىش قىلىش»تىن «تونۇشنى ئۆستۇرۇش»كىچە

151 - تۈەن - مەيدانىنىڭ مۇئاۋىن سىياسىي كومىسسارى مۇسا «قوش ئىككىنچى لەين»نىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش نەتىجىلىرى ئۈستىدە توختالغاندا مۇنۇلارنى تونۇشتۇردى:«چارۋىچىلىق 2- لەينى تۈەن - مەيدان بويىچە بىرىنچى تۈركۈمدىكى مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى تەكشۈرۈپ ئۆتكۈزۈۋېلىشتا لايىقەتلىك ئىلغار ئورۇن بولدى، «قوش ئىككىنچى لەين»نىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىشتىكى نەتىجىلىرى تۈەن - مەيدانىنىڭ تارىخىغا يېزىلدى».

«قوش ئىككىنچى لەين»نىڭ بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى نېمە ئۈچۈن ئۇزاققىچە جانلىق ئېلىپ بېرىلدى؟ خەۋەرلىشىش 2- لەينى 5 - يېڭىنىڭ سىياسىي بېتەكچىسى لىك خۇڭبىڭ ئۇنىڭ سەۋەبىنى چۈشەندۈرۈپ مۇنداق دېدى: «بىز ھەر قېتىملىق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتىنى بىر قېتىملىق ئىدىيە ئالماشتۇرۇش، تونۇشنى ئۆستۇرۇشنىڭ ياخشى پۇرستى قىلدۇق»؛ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان «قوش ئىككىنچى لەين» ئىلگىرى - ئاخىرى بولۇپ «بىرلىكتە ئورمان بەرپا قىلىش»، «بىرلىكتە يول ياساش»، «بىرلىكتە كۆڭۈرۈك سېلىش»، «بىرلىكتە قۇدۇق قېزىش»قاتارلىق پائالىيەتلەرنى ئۈيۇشتۇردى. ھەر قېتىملىق بىرلىكتە مەنىۋى مەدەنىيەت بەرپا قىلىش پائالىيىتى داۋامىدا كومانداىر - جەڭچىلەر ئۆزلىرىنىڭ ئوبرازىغا، سۆز ھەرىكىتىگە، قائىدىلىك ۋە ئەدەبلىك بولۇشقا ئىنتايىن ئەھمىيەت بەردى. تەشكىلىي ئىنتىزام جەھەتتە ھەرىكىتىنى نىزام بويىچە قىلىپلاشتۇردى. چارۋىچىلىق 2 - لەينى پارتىيە ياچېيكىسى جانلىق پاكىتلار ئارقىلىق چارۋىچىلارنى خەلق ئازادلىق ئارمىيىسىنىڭ ئېسىل ئەنئەنىسى ۋە ئىستىلىدىن ئۆگىنىپ، ئۆزلىرىنى چوڭقۇر تەربىيە ۋە ئىلھامغا ئىگە قىلىش توغرىسىدا تەربىيە بەردى ۋە بېتەكلىدى.

خەۋەرلىشىش 2 - لەينى پارتىيە ياچېيكىسى «ئىلغار لەيەندۇي بولۇش»، «مۇنەۋۋەر ئەسكەر بولۇش»

قېنىلۇاقانلىقىنى، تەتبىقلاش قېلىۋاقانلىقىنى كۆرۈپ، ئىنتايىن بىئارام بولىدۇ. شۇڭا ئۇلار ئىشنى چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە باشلىماقچى بولىدۇ ۋە ھەر قېتىم خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى تەكشۈرگەندە چارۋىچىلارنىڭ ئۆيلىرىگە كىرىپ، ئۇلارغا مەدەنىيەت ۋە پەن - تېخنىكىغا دائىر كىتابلارنى بېرىدۇ. چارۋىچىلارنىڭ مەدەنىيەت ۋە پەن-تېخنىكا بىلىملىرىنى ئۆگىنىشىگە يېتەكچىلىك قىلىدۇ. كېيىنچە تېخنىكا ئۇلگىرىلەپ، قىشتىكى ئارسال ۋاقتىتىن پايدىلىنىپ ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كەچكۈرسى ئېچىپ، چارۋىچىلارغا مەدەنىيەت ۋە ئىلمىي ئۇسۇلدا چارۋامال بېقىش، كېسەللىكنىڭ ئالدىنى ئېلىش - داۋالاشقا دائىر بىلىملەرنى سىستېمىلىق سۆزلەپ بېرىدۇ. چارۋىچىلىق 2 - لىنىيە كەچكۈرسىغا ئۆي بوشتىپ بېرىدۇ، كوماندىر - جەڭچىلەر بۇ ئۆينى ئاقارتىپ راسلايدۇ ۋە ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن كادىرلارنى ئوقۇتقۇچىلىققا تەيىنلەيدۇ، بۇلاردىن باشقا تۇمەن - مەيداننىڭ تېخنىكىلىرىنى يېتەكچىلىك قىلىشقا تەكلىپ قىلىدۇ. ئون يىلدىن كۆپرەك ۋاقىتتىن بۇيان «ساۋاتسىزلىقنى تۈگىتىش كەچكۈرسى قىشلاقتىكى چارۋىچىلارنىڭ ياخشى مەكتىپى» بولۇپ قالدى.

لىنىيىسىنى رېمونت قىلىش ئۈچۈن كەلگەن كوماندىر - جەڭچىلەر ئۇلارنى بايقاپ قىلىپ، بۇ ئىككى قىزنى گازارمىغا ئېلىپ بارىدۇ. ئۇلار قىزلارغا دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى كېسىش، ئۇغرىلاشنىڭ قانۇنغا خىلاپ قىلمىش ئىكەنلىكىنى ئۇقتۇرىدۇ. ئىككى قىز بۇنىڭدىن قورقۇپ كېتىپ، ئۆيىگە قايتىشقىمۇ پېتىنالمايدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئاز سانلىق مىللەت چارۋىچىلىرى كېچىدە گازارمىغا كېلىپ باللىرىنى قويۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلىشتەك جىددىي ۋەزىيەت كېلىپ چىقىدۇ ...

خەۋەرلىشىش 2 - لىنىيە 20 يىل تورغان ئىنژېنېر جاڭ جۇەنجۇ بىرگە بۇ ئىش ھەققىدىكى ساۋاقلارنى سۆزلەپ بەردى.

بۇ قېتىمقى ساۋاق «قوش ئىككىنچى لىنىيە» رەھبەرلىرىنىڭ دىققىتىنى قوزغايدۇ، ئۇلار بۇ ئىشتىن ھەربىي ۋە خەلق بىرلىكتە مەنسۇپ مەدەنىيەت بەرپا قىلىش داۋامىدا قانۇن تۈزۈم تەشۋىقات - تەربىيىسىنىڭ سالمىقىنى زورايتىش ئارقىلىق چارۋىچىلار ۋە كوماندىرلار. جەڭچىلەرنى قانۇننى بىلدۈرگەن، قانۇننى چۈشىنىدىغان، قانۇنغا ئاڭلىق ئەمەل قىلىدىغان قىلىشنىڭ زۆرۈرلۈكىنى ئالدىنىدۇ. چارۋىچىلىق 2 - لىنىيە يەنە ياش خەلق ئەسكەرلىرىنى چارۋىچىلىق نۇقتىلىرى بويىچە ئالتە خالىس لىنىيە ئاسراش شۆبە ئەترىتى تەشكىللەيدۇ. شۆبە ئەترەتنىكلەر خەۋەرلىشىش 2- لىنىيىسىنىڭ جەڭچىلىرىگە ئوخشاش، دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىنى قوغدايدىغان بولىدۇ. چارۋىچىلارمۇ مال باققاچ دۆلەت مۇداپىئە خەۋەرلىشىش لىنىيىسىدە چاتاق چىقسا ئۆزلىرى بىر تەرەپ قىلالايدىغانلىرىنى ئۆزلىرى بىر تەرەپ قىلدىغان، بىر تەرەپ قىلالمايدىغانلىرىنى گازارمىغا ۋاقتىدا مەلۇم قىلدىغان بولدى. بۇلتۇر يازمەلۇم بىر كۈنى كەچتە چارۋىچى تۇرسۇن يەر ئاستى كابېلىنى كەلكۇن ئېقىتىپ كەتكەنلىكىنى بايقىغاندىن كېيىن، كېچىلەپ ئاتلىق يول يۇرۇپ 2 - لىنىگە مەلۇم قىلدى، كوماندىر - جەڭچىلەر بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندىن كېيىن ۋاقتىدا نىشانغا ئېرىپ، كابېلنى رېمونت قىلىپ، خەۋەرلىشىشكە تەسىر يېتىشتەك زور ۋەقەنىڭ ئالدىنى ئالدى.

«كۆچمە دەرسخانا»دىن «ئۆسمۈرلەر ھەربىي مەكتىپى»گىچە

1990 - يىلىدىن ھازىرغىچە بولغان ئالتە يىلدا كىرگەندە، ئۇنىڭ مەكتەپتە ئوقۇش ئىشى 2 - لىنىيىدىكى كوماندىر - جەڭچىلەرنىڭ دىققىتىنى قوزغىغان. ئىنتېپاق ياچېيكىسى ئەلنىڭ ئوقۇشىغا پۇل ئىئانە قىلىپ ياردەم بېرىشنى قارار قىلغان. شۇنىڭدىن باشلاپ 2 - لىنىدە «ئەلى فوندى جەمئىيىتى» قۇرۇلغان. كوماندىر - جەڭچىلەر ئىئانە قىلغان 139 يۈەن پۇلنا ئۇنىڭغا دەپتەر، قەلەم، كىتاب ئېلىپ بەرگەن ۋە ئوقۇش پۇلىغا تاپشۇرغاندىن كېيىنكى ئاشقان قىسمىنى ئەلنىڭ نامىدا بانكىغا قويغان، ھەر يىلى ئوقۇش باشلىنىش ھارپىسىدا، 2 - لىنىڭ كوماندىر - جەڭچىلىرى ئەلنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ، ئۇنىڭ قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ كەلگەن. ئەلى بۇ يىل باشلانغۇچ مەكتەپنى پۈتتۈردى. ئۇنىڭ ئۆگىنىش نەتىجىسى ئىزچىل ياخشى بولۇپ كەلمەكتە.

2 - لىنەن پارتىيە ياچېيكىسى ئەمەلىيەت داۋامىدا مەنسۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى باللاردىن باشلاپ تۇتۇش لازىملىقىنى تونۇپ يېتىدۇ. ئۇلار ساپاسى ياخشى جەڭچىلەرنى مەكتەپ سىرتىدىكى يېتەكچىلەردىن قىلىپ تەينىلەيدۇ؛ يەنە ھەر يىلى ساپاسى ياخشى، قاتتىق تەلەپنىڭ ھۆددىسىدىن چىقىملىك، مەدەنىيەت ئەخلەتلىرى، جەمئىيەت ئامانلىقى مەسىللىرىگە قارىتا جەڭ خاراكتېرلىك مەخسۇس كۆرەش ئېلىپ بېرىشنى تەشكىللىشى، بولۇپمۇ قىش پەسلىدىكى قاتتىق زەربە بېرىش كۆرىشنى ياخشى تۇتۇپ، بەزى جايلاردىكى جەمئىيەت ئامانلىقى ياخشى بولماسلىق ۋەزىيىتىنى ئۆزگەرتىشى كېرەك. ھازىر يىل ئاخىرلىشىپ قالدى، جايلار، تارماقلار يىل ئاخىرقى ئىقتىسادىي خىزمەتنى ھەققىي چىڭ تۇتۇپ، يىللىق تۇرلۇك ۋەزىپىلەرنىڭ ئورۇندىلىشىغا ھەققىي كاپالەتلىك قىلىشى؛ ئاشلىق، ياختا قاتارلىق يېزا ئىگىلىك، قوشۇمچە كەسىپ مەھسۇلاتلىرىنى سېتىۋېلىش خىزمىتىنى ھەققىي ئوبدان تۇتۇپ، دۆلەتنىڭ سېتىۋېلىش سىياسەتلىرىنىڭ ئەمەلىيلىشىشىگە كاپالەتلىك قىلىشى، قىش پەسلىدە ئېتىز - ئېرىق سۇ ئىنشائاتى ئاساسىي قۇرۇلۇشى ۋە كەلكۈن ۋەيران قىلىۋەتكەن قۇرۇلۇشلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈشنى زور كۈچ بىلەن قانات يايدۇرۇپ، چارۋىلارنى قىش ۋە ئەتىيازدىن ئۆتكۈزۈش خىزمىتىنى ئوبدان ئىشلەپ، تېرىلغۇ تەييارلىقى، ئىشلەچىقىرىش ۋە يېزا ئىگىلىك ۋاستىلىرى بىلەن تەمىنلەشنى بالدۇراق ئورۇنلاشتۇرۇشى، سانائەت-قاتناش خىزمىتىنى ئوبدان تەشكىللەپ، بىخەتەر ئىشلەپچىقىرىشنى تۇتۇشقا ئەھمىيەت بېرىپ، ئوت ئۆچۈرۈش، بىخەتەرلىك مەسئۇلىيىتىنىڭ ئىنتايىن مۇھىم ئىكەنلىكىنى ئەستە چىڭ تۇتۇپ، ئوت ئاپىتىنىڭ يوشۇرۇن خەۋپلىرىنى تۈگىتىشى لازىم. ھەر دەرىجىلىك رەھبەرلەر ئاپەت يۈز بەرگەن رايونلارغا، نامرات جايلارغا ۋە ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار كارخانىلارغا بېرىپ، نامراتلارغا ياردەم بېرىپ، ئۇلارنىڭ ئەمەلىي قېينىچىلىقى ۋە تۇرمۇشتىكى قېينىچىلىقىنى ھەققىي ھەل قىلىشى لازىم. يېغىنلار ۋە زۆرۈر بولمىغان پائالىيەتلەرنى ئىخچاملاپ، ئاچچىقسىمۇ بولىدىغانلارنى بىرلەشتۈرۈپ ئېچىش، چىقىمنى ئازايتىش، يىل ئاخىرىدا زەربىدارلىق بىلەن پۇل خەجلەشتىن، قالايمىقان مۇكاپات پۇلى، قوشۇمچە پۇل تارقىتىشتىن ساقلىنىش كېرەك. ھۆكۈمەت پۇلى بىلەن ئىستېمال قىلىشقا ھەرگىز يول قويۇلمايدۇ. يېڭى يىل بايرىمى، چاغان مەزگىلىدە بازار تەمىناتىنى ئوبدان ئىشلەپ، ئاممىنىڭ ماددىي تۇرمۇشى ۋە مەدەنىيەت تۇرمۇشىنى ېيىتىش لازىم. ئاپتونوم رايون دەرىجىلىك ئورگانلارنىڭ ئاپپارات ئىسلاھاتى لايىھىسىنى تارماقلار چىڭ تۇتۇپ يولغا قويۇشى، تېزدىن ئەمەلىيلەشتۈرۈشى كېرەك.

يولداشلار، 1997 - يىلى ئېلىمىز شياڭگاڭغا بولغان ئىگىلىك ھوقۇقىنى ئەسلىگە كەلتۈردى، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيى ئېچىلدى. بۇ، دۆنيانىڭ دىققىتىنى تارتىدىغان ئىككى چوڭ ئىش. كېلەر يىللىق تۇرلۇك خىزمەتلەرنى ياخشى ئىشلەپ، پارتىيە 15 - قۇرۇلتىيىنىڭ ئېچىلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئىنتايىن زور ئەھمىيەتكە ئىگە. بىز ۋەزىيەتنى ئېنىق تونۇپ، ئىدىيەمىزنى بىرلىككە كەلتۈرۈپ، روھىمىزنى ئۇرغۇتۇپ، ئەمەلىيلەشتۈرۈشنى چىڭ تۇتۇپ، پارتىيىنىڭ ئاساسىي لۇشىيەندە چىڭ تۇرۇپ، ئىككى مەدەنىيەتنى تەڭ تۇتۇپ، ئومۇملۇقنى چىڭ ئىگىلەپ، غەيرەت ئۇستىگە غەيرەت قوشۇپ، بىر نىيەت - بىر مەقسەتتە يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، كېلەر يىللىق ئىقتىسادىي تەرەققىيات ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتقا دائىر تۇرلۇك خىزمەتلەرنى پۈتۈن كۈچىمىز بىلەن ئوبدان ئىشلەيلى!

ئاپتونوم رايونلۇق ئىقتىسادىي خىزمەت يىغىندا سۆزلەنگەن سۆز

(بېشى 4 - بەتتە)

تۇرۇلگەن ئومۇمىي پلانغا ئاساسەن چىڭ تۇتۇپ ئەمەلىيلەشتۈرۈشىغا ئورۇنلاشتۇرۇشىغا ئاساسەن، سېرىق نەرسىلەر، قىمار، زەھەرلىك ۋە پاراكەندىچىلىك ئىشلارنى چەكلەش، ئەخلاق ۋە مەدەنىيەت ئىلىپ بېرىش، ئىلىم-پەن، مائارىپ، ساغلاملىق، مەدەنىيەت، ساقچى، ئەدەبىيات-سەنئەت، ئاخبارات، ئىجتىمائىي پەن، ئۇچۇر، ئىستاتىستىكا، ساقچى، ئەدلىيە، ئىشلەپچىقىرىش بىخەتەرلىكى، ئاپتونوم رايون خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتى قانۇن ئىشلىرى كومىتېتى، ئاپتونوم رايون خەلق ھۆكۈمىتى ئىشلار ئىدارىسى، ئاپتونوم رايون خەلق ساقچى ئىدارىسى، ئاپتونوم رايون ئىجتىمائىي ئىشلار ئىدارىسى، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىي ھەمكارلىق ۋە سودا كومىتېتى، ئاپتونوم رايون ئىقتىسادىي

1996 - يىلى جۇڭگو دېپلوماتىيىسى مول نەتىجىگە ئېرىشتى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 10 - دېكابىر تېلېگراممىسى. دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكىمىزنىڭ بايانات‌چىسى شېن گوفاڭ بۈگۈن مۇخبىرلارنىڭ سوئالىغا جاۋاب بەرگەندە، جۇڭگو بۈ يىلقى دېپلوماتىيە خىزمىتىدە مول نەتىجىگە ئېرىشتى، دېدى.

شېن گوفاڭ بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئۆتكۈزۈلگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا مۇنداق دېدى: 1996 - يىلى خەلقئارا ۋەزىيەت مۇرەككەپ، ئۆزگىرىشچان بولدى. جۇڭگو مۇستەقىل - ئۆزى ئۆزىگە خوجا بولۇش ئاساسىدىكى تىنچلىق دېپلوماتىيە سىياسىتىدە چىڭ تۇرۇپ، دېپلوماتىيە خىزمىتىدە مول نەتىجىگە ئېرىشتى. ئۇ مۇنداق دېدى: بۈ يىلدىن بۇيان جۇڭگو رەھبەرلىرى تەكلىپكە بىنائەن 30 نەچچە دۆلەتكە زىيارەتكە چىقتى، 40 نەچچە دۆلەت باشلىقى ۋە ھۆكۈمەت باشلىقى جۇڭگوغا زىيارەتكە كەلدى. جۇڭگو يەنە ئاسىيا - تىنچ ئوكيان ئىقتىسادىي ھەمكارلىق تەشكىلاتى يىغىنى، ياۋروپا - ئاسىيا دۆلەتلىرى يىغىنى ۋە دۇنيا ئاشلىق مەسلىسى بويىچە باشلىقلار يىغىنى قاتارلىق كۆپ تەرەپلىك پائالىيەتلەرگە ئاكتىپ قاتناشتى. بۇ زىيارەت ۋە ئۇچرىشىشلار جۇڭگونىڭ قوشنا دۆلەتلەر ۋە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىقنى مۇستەھكەملەندى، جۇڭگو بىلەن روسىيەنىڭ دوستلۇق - ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىدە زور ئىلگىرىلەش بولدى. جۇڭگو - ئامېرىكا مۇناسىۋىتى ئوگۇشسىزلىقنى باشتىن كەچۈرگەندىن كېيىن تەدرىجي ياخشىلىنىشقا باشلىدى، جۇڭگونىڭ باشقا غەرب دۆلەتلىرى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتىدىمۇ ئىلگىرىلەش بولدى. ئۇ مۇنداق دېدى: جۇڭگو دۇنيا تىنچلىقى ۋە مۇقىملىقىنى قوغدايدىغان مۇھىم ئامىل، جۇڭگونىڭ بۇ جەھەتتىكى رولى ۋە تەسىرى كۈندىن كۈنگە روشەنلەشمەكتە.

بۇ بايانات‌چى مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: شۇنىڭ بىلەن بىللە جۇڭگو دۆلەتنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقى، زېمىن پۈتۈنلۈكى ۋە مىللەتنىڭ ئىززەت - ھۆرمىتىنى قوغداش، جۇڭگونىڭ ئىچكى ئىشلىرىغا ئارىلىشىۋېلىشقا قارشى تۇرۇش كۈرەشلىرىدە غەلبىگە ئېرىشتى. جۇڭگو ھۆكۈمىتىنىڭ دۆلەت مەنپەئىتىنى قوغداش جەھەتتىكى قەتئىي تەۋرەنمەيدىغان ئىرادىسىنى نامايان قىلدى. بۇنىڭدىن باشقا جۇڭگو شياڭگاڭنىڭ ۋەتەن قوينىغا قايتىپ كېلىشىنى كۈتۈۋېلىش ئۈچۈن نۇرغۇن ئۇنۇملۇك تەييارلىق خىزمەتلىرىنى ئىشلىدى.

شېن گوفاڭ تەكتلەپ مۇنداق دېدى: جۇڭگو تىنچلىقتا بىللە تۇرۇش بەش پرىنسىپى ئاساسىدا دۇنيادىكى ھەرقايسى ئەللەر بىلەن بولغان دوستلۇق، ھەمكارلىق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرىدۇ ۋە كۈچەيتىدۇ.

ئىراق نېفىت ئېكسپورتىنى رەسمىي ئەسلىگە كەلتۈردى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، كىركۈك (ئىراق)، 12 - دېكابىر تېلېگراممىسى. بۈگۈن چۈشتىن بۇرۇن گىرېنىۋىچ ۋاقتى سائەت سەككىزدىن 25 مىنۇت ئۆتكەندە، ئىراق زۇڭتۇڭى سادام ئىراقنىڭ شىمالىي قىسمىدىكى نېفىت ئېكسپورت بازىسىدا كىركۈك 1 - نومۇرلۇق نېفىت پونكتىنىڭ كۇنۇبكىسىنى باستى، بۇ، ئىراقنىڭ نېفىت ئېكسپورتىنى رەسمىي ئەسلىگە كەلتۈرگەنلىكىدىن دېرەك بەردى. بۇ ئىراقنىڭ ئالتە يىلدىن كېيىن دۇنيا نېفىت بازىرىغا يېڭىباشتىن قايتىپ كېلىشى.

ئىراق نېفىت مىنىستىرى رەشىد بۇگۈن ئەتىگەندە بۇ يەردە ئۆتكۈزگەن مۇخبىرلارنى كۈتۈۋېلىش يىغىنىدا، بۇگۈندىن ئېتىبارەن ئىراقنىڭ ئىراق بىلەن تۈركىيىنى تۇتاشتۇرىدىغان نېفىت تۈرۈبىسى ئارقىلىق تۈركىيىنىڭ جەيھان پورتىغا ھەركۈنى 650 مىڭ تۇنا نېفىت يەتكۈزۈپ بېرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. رەشىد يەنە ئاسىيا - تىنچ ئوكيان رايونىغا ئېكسپورت قىلىنىدىغان نېفىتنىڭ مىقدارىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئىراقنىڭ تالونلىرىنى تاپشۇرۇۋالدى ھەم بىر قىسىم چەت ئەل شىركەتلىرىنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن ئىراقنىڭ نېفىتىنى سېتىۋېلىش توغرىسىدا سۆھبەتلىشىۋاتىدۇ.

باغدادنىڭ شىمالىدىن 300 كىلومېتر يىراقلىقتىكى كىركۈكتا بۇگۈن ئەتىگەن سىم سىم يامغۇر يېغىدى، مىڭلىغان - ئونمىڭلىغان ئىراقلىقلار ھۆكۈمەت تەرەپ ئورۇنلاشتۇرغان تەبرىكلەش پائالىيىتىگە قاتناشتى، ھۆكۈمەت تەرەپنىڭ جاكارلىشىچە، ئۇچ كۈندىن كېيىن يەنە جەنۇبىي قىسمىدىكى باكىر پورتىدا نېفىت ئېكسپورت قىلىشنى تەبرىكلەش پائالىيىتى ئۆتكۈزۈلىدىكەن.

ئىراق زۇڭتۇڭى سادام 12 - ئاينىڭ 10 - كۈنى نېفىت تۇرۇبىسىنىڭ كۇنۇبكىسىنى بېسىپ، ئىراقنىڭ كىركۈك دېگەن يېردىن تۈركىيىنىڭ ئۇتتۇرا دېڭىز بويى رايونىغىچە بولغان نېفىت تۈرۈبىسىنى ئاچتى. ئىراق ئاشلىق، دورا قاتارلىق جىددىي ئېھتىياجلىق مادىي بۇيۇملارنى تېگىشنىڭ ئۈچۈن ب د ت خەۋپسىزلىك كېڭىشىنىڭ بەلگىلىمىسى بويىچە ھەر يىرىم يىلدا 2 مىليارد دوللار قىممىتىدە نېفىت ئېكسپورت قىلىدىغان بولدى.

1937 - يىلىدىكى نەنجىڭ چوڭ قىرغىنچىلىقى ئاساسىي تېما قىلىنغان «نەنجىڭ 1937 - يىلى» دۆڭجىڭ رەسىملەر كۆرگەزمىسى» 12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى ياپونىيە پايتەختى دۆڭجىڭدا ئېچىلدى. كۆرگەزمىگە قويۇلغان ئەسەرلەرنى ئامېرىكىنىڭ نيۇ - يورك شەھىرى ۋە ياپونىيە پايتەختى دۆڭجىڭدا ئولتۇراقلىشىپ قالغان جۇڭگولۇق 16 رەسسام بىلەن ياپونىيىلىك ئون رەسسام ئىجاد قىلغان. سۈرەتتە: ياپونىيىلىك مەشھۇر ماي بوياق رەسسامى فۇتېەن فېڭنەي «نەنجىڭ» دېگەن ئەسىرى ئالدىدا. بۇ يىل 71 ياشقا كىرگەن فۇتېەن ئەينى يىللاردا ياپونىيە تاجاۋۇزچى قوشۇنىغا ئەسكەر بولغان، جۇڭگونىڭ چىڭداۋ شەھىردە تۇرغان. **شىنخۇا ئاگېنتلىقى**

بېلورۇسىيىنىڭ مۇۋەققەت زۇڭلىسى جۇڭگو بېلورۇسىيىنىڭ ئاساسلىق ستراتېگىيىلىك شېرىكى، دېدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 10 - دېكابىر تېلېگراممىسى. ئەمدىلا جۇڭگودىكى خىزمەت زىيارىتىنى ئاياغلاشتۇرغان بېلورۇسىيە مۇۋەققەت زۇڭلىسى رىنگې بۇگۈن مىنسكىدا مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: جۇڭگو بېلورۇسىيىنىڭ شەرقتىكى ئاساسلىق ستراتېگىيىلىك شېرىكلىرىنىڭ بىرى.

خەلقئارا ۋەزىيەتنى تېلېگراف ئاگېنتلىقىنىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، رىنگې بېلورۇسىيە ھۆكۈمەت ئاخبارات باشقارمىسى ئارقىلىق بۇ سۆزنى قىلغان. ئۇ مۇنداق دەپ قارىدى: بېلورۇسىيە بىلەن جۇڭگو ئوتتۇرىسىدا دوستلۇق- ھەمكارلىقنى يەنىمۇ كۈچەيتىش يولىدا ھېچقانداق سىياسىي توسالغۇ مەۋجۇت ئەمەس. شۇڭا ئىككى تەرەپ تىرىشچانلىق كۆرسىتىپ، ئىككى تەرەپلىك ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغان ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك.

رىنگې تەكتلەپ مۇنداق دېدى: بېلورۇسىيە بىلەن جۇڭگو ئىقتىساد - سودا ۋە پەن - تېخنىكا ساھەسىدىكى ئالماشتۇرۇش، ھەمكارلىقنى راۋاجلاندۇرۇشقا ئەھمىيەت بېرىشى كېرەك.

گرۇزىيە زۇڭتۇڭى گرۇزىيە بىلەن روسىيەنىڭ دوستلۇق مۇناسىۋىتىنى راۋاجلاندۇرۇشنى تەكتلىدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، موسكۋا، 10 - دېكابىر تېلېگراممىسى. گرۇزىيە زۇڭتۇڭى شېۋاردنادزې بۇگۈن تبىلىستا روسىيە گرۇزىيىنىڭ ئاساسلىق ستراتېگىيىلىك شېرىكى، گرۇزىيە روسىيە بىلەن ئەڭ يېقىن دوستلۇق مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرۇشى كېرەك، دېدى.

روسىيە ئاخبارات ئاگېنتلىقى - ت ئا س س نىڭ خەۋىرىگە قارىغاندا، شېۋاردنادزې بۇ سۆزنى روسىيە دۆلەت دۇمالىسىنىڭ رەئىسى سىلىزنيوۋ بىلەن كۆرۈشكەندە قىلغان.

ئۇ مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: روسىيە ئابغاز ۋە جەنۇبىي ئوسساتىدىكى توقۇنۇشنى بىر تەرەپ قىلىش جەريانىدا ئالاھىدە رول ئوينىماقتا. ئۇ يەنە گرۇزىيە بىلەن روسىيە ئىقتىسادنى بىر گەۋدىلەشتۈرۈش مۇساپىسىنى تېزلىتىشى كېرەك، دېدى.

شېۋاردنادزې چېچەنىيە مەسىلىسى ئوستىدە توختالغاندا مۇنداق دېدى: چېچەنىيە روسىيەدىن ئايرىلىپ چىقمىسلا، گرۇزىيە گرۇزىيە - روسىيە ئاساسىي قانۇنلىرى ئاساسىدا چېچەنىيە بىلەن مۇناسىۋەتنى راۋاجلاندۇرىدۇ.

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

كارايىب دۆلەتلىرىنىڭ تىرىشچىلىقى بىلەن ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى

يەتكۈزۈپ ببرىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

رەشىد يەنە مۇنۇلارنى جاكارلىدى: ئىراق مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى ب د ت نىڭ باش كاتىپى غالىغا ئىككى نەپەت توختامى يوللىدى، بۇ توختاملار ماقۇللانسىلا ئىراق «نەپتتىكە يېمەكلىك تېگىشىش» كېلىشىمى بويىچە دۇنيا نەپەت ئىمپورت شىركەتلىرىگە نەپەت ئېكسپورت قىلىدۇ. ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: ئىراق نەپەت مىنىستىرلىكى دۇنيادىكى ھەرقايسى چوڭ نەپەت شىركەتلىرىنىڭ نەپەت سېتىۋېلىش توغرىسىدىكى زاكاز

ئېكسپورت قىلىدىغان بولدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى مۇبارەكنىڭ ھېبرون مەسلىسىنى ھەل قىلىشقا يارەدەم بېرىشىنى ئۈتۈندى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 10 -دېكابر تېلېگرامىمىسى. ئىسرائىلىيە رادىئوسىنىڭ ئاگلىتىشىغا قارىغاندا، ئىسرائىلىيە زۇڭلىسى نېتانياخۇ مۇشۇ ئاينىڭ 9- كۈنى كەچتە مسىر زۇڭتۇڭى مۇبارەك بىلەن تېلېفوندا سۆزلەشكەندە، ئىككى تەرەپنىڭ تېزدىن كېلىشىم ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، مۇبارەكنىڭ پەلەستىنلىكلەر ئارىسىدىكى تەسىردىن پايدىلىنىپ ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىنىڭ ھەمدە ئىسرائىلىيە بىلەن مىسرنىڭ ئىككى تەرەپلىك ھېبروندىن قوشۇن چېكىندۈرۈش مەسىلىسى توغرىسىدىكى سۆھبىتىدىكى قاتمالالىقنى بۇزۇپ تاشلىشىنى ئۈتۈنۈگەن.

ئۇقۇشمىزچە، ئىككى تەرەپ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى تەرەققىياتى، بولۇپمۇ ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىنىڭ ھېبرون مەسلىسىدىكى سۆھبىتى ھەمدە ئىسرائىلىيە بىلەن مىسرنىڭ ئىككى تەرەپلىك مۇناسىۋىتى ئۇستىدە پىكىرلەشكەن، نېتانياخۇ يەنە مىسرنىڭ ئوتتۇرا شەرق تىنچلىقى تەرەققىياتىغا قوشقان غايەت زور تۆھپىسىنى مەدھىيىلىگەن.

يەنە بىر خەۋەرگە قارىغاندا، ئىسرائىلىيە بىلەن پەلەستىن نورۋېگىيىنىڭ ھېبروندا تۇرۇۋاتقان كۆزەتكۈچىسىنىڭ ۋەزىپە ئۆتىمى مۇددىتىنى ئۇزارتىشنى تەلەپ قىلغان.

ئامېرىكىنىڭ خوجايىنلىق ئورنى خىرىسقا دۇچ كەلمەكتە

تەھلىل مەسىلىلىرىدىن

1996 - يىلى دۇنياغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، كۆپ قۇتۇپلىشىش يۈزلىنىشى يەنمۇ راۋاجلانغان، سۆزلىشىش ۋە ھەمكارلىشىش سادالىسى كۈندىن كۈنگە ئۇلغايغان بىر يىل بولدى. لېكىن ئامېرىكىغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، ئۇنىڭ غەربتىكى ئىتتىپاقداشلىرى ئىچىدىكى خوجايىنلىق ئورنى كۈچلۈك خىرىسقا ئۇچرىغان بىر يىل بولدى.

ئامېرىكا ئەزەلدىن ئۆزىگە دۇنيانىڭ رەھبىرى، دەپ تەمەننا قويۇپ، سىياسىي جەھەتتە ئۆزىنىڭ ئۆلچىمىنى باشقىلارغا تېڭىپ، ئىقتىسادىي جەھەتتە باشقىلارنىڭ مەنپەئىتى بىلەن ھېسابلاشماي، ھاكىم مۇتلەقلىق قىلىپ كەلگەنىدى. سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۈرۈشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن، ئامېرىكا زومىگەرلىكىنى تالىشىدىغان ئاساسلىق رەقىبىدىن مەھرۇم بولدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ زومىگەرلىك روھىي ھالىتى تېخىمۇ ئەدەپ كەتتى. بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان ئامېرىكىنىڭ زومىگەرلىكىنى يۇرگۈزۈشى تېخىمۇ گەۋدىلىك بولدى. لېكىن دۇنيادىكى ھەرقايسى دۆلەتنىڭ ئامېرىكىنىڭ زوراۋانلىق سىياسىتىگە قارشى تۇرۇشى تېخىمۇ كۈچەيدى، ھەتتا ئۇنىڭ غەرب ئىتتىپاقداشلىرىمۇ ھەممە ئىشتا ئامېرىكىنىڭ گېپىگە قۇلاق سالمايدىغان بولدى، بەلكى كۈندىن كۈنگە روشەنلىشۋاتقان مۇستەقىللىكنى ئىپادىلىدى. ھەتتا بەزى مەسىلىلەردە ئۇنىڭ بىلەن قارشىلىشىقا جۈرئەت قىلىپ، ئىلگىرىكى خوجايىنىنى ھەمشە ئوسال ئەھۋالغا چۈشۈرۈپ قويدى.

يېڭى يىل كىرىشى بىلەنلا ھېكسكا ئامېرىكىنىڭ ھېكسكىنىڭ ئامېرىكىغا كۆكتات ئېكسپورت قىلىشغا چەك قويۇشنى قارار قىلغانلىقىغا ئېتىراز بىلدۈردى. ئامېرىكىنى شىمالىي ئامېرىكا ئەركىن سودا كېلىشىمىگە خىلاپلىق قىلدى، دەپ ئەيىبلىدى. ئارقىدىنلا دۇنيا سودا تەشكىلاتى ۋېنېسۇئېلانىڭ ئامېرىكىنىڭ ۋېنېسۇئېلادىن نېفت ئىمپورت قىلىشقا چەك قويغانلىقى ئۈستىدىن قىلغان ئەرزى توغرىسىدا ئامېرىكىنىڭ ئالاقدار قانۇنلىرى ئەركىن سودا پرىنسىپىغا خىلاپ، چەت ئەل مەھسۇلاتلىرىنى كەمستەكلىك، دەپ كېسىم چىقاردى.

2 - ئاينىڭ ئاخىردا ئامېرىكا كۈباغا تاجاۋۇز قىلىپ كىرگەن ئىككى ئايروپىلانىنىڭ ئېتىپ چۈشۈرۈلگەنلىكى تۆپەيلىدىن، كۈباغا قاراتقان جازانى كۈچەيتىدىغانلىقىنى جاكارلىدى. 3 - ئاينىڭ بېشىدا ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى «خىلمىس - بېرتون قانۇنى» نى ماقۇللاپ، جازالاش دائىرىسىنى كۈبا بىلەن سودا ۋە ئىقتىسادىي ئالاقىسى بار دۆلەتلەرگە كېڭەيتتى. 8 - ئايدا ئامېرىكا دۆلەت مەجلىسى ئىران بىلەن لۇبىينى جازالاشنى كۈچەيتىش توغرىسىدا «داماتو» قانۇنىنى ماقۇللاپ، ئىران بىلەن لۇبىينىڭ نېفت ساھەسىگە كۆپلەپ مەبلەغ سالغان چەت ئەل شىركەتلىرىنى جازالىماقچى بولدى. بۇ ئىككى قانۇن ئىلان قىلىنغاندىن كېيىن، ئىتتىپاقداشلىرىنىڭ قاتتىق قارشىلىقىغا ئۇچرىدى. كانادا لاتىن ئامېرىكىسىدىكى دۆلەتلەر بىلەن بىرلىشىپ ئىسرائىلىيە ئامېرىكا قىتئەسى دۆلەتلىرى باشلىقلىرى يىغىندا «خىلمىس - بېرتون قانۇنى» نى ئەيىبلەپ توغرىسىدا قارار ماقۇللىدى. بۇ، بۇ تەشكىلاتنىڭ 100 نەچچە يىللىق تارىخىدىكى تۇنجى قېتىملىق ئىش.

ئامېرىكىنىڭ جازالاش قانۇنى گېرمانىيە، ئەنگلىيە، فرانسىيە قاتارلىق غەربىي ياۋروپادىكى ئىتتىپاقداشلىرىنىڭمۇ قاتتىق ئەيىبلىشىگە ئۇچرىدى. ئۇلار ئامېرىكىنىڭ جازالاش تەدبىرىنى «بىمەنىلىك»، «يولسىزلىق» دەپ ئەيىبلىدى ھەم ئەگەر ئامېرىكا ئۆز بېشىمچىلىق قىلىۋەرسە، بىرلىكتە ئۆچ ئېلىش تەدبىرى قوللىنىمىز، دەپ ئاگاھلاندۇردى. 10 - ئاينىڭ بېشىدا ياۋروپا ئىتتىپاقى دۇنيا سودا تەشكىلاتىغا ئامېرىكىنىڭ «خىلمىس - بېرتون قانۇنى» ئۈستىدىن ئەرز قىلدى. 11 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىدا دۇنيا سودا تەشكىلاتى ئامېرىكىنىڭ سودا سىياسىتىنى قاراپ چىققاندىن كېيىن ئامېرىكىنىڭ بۇ ئىككى جازالاش قانۇنى «ئامېرىكىنىڭ زېمىنىدىن باشقا جايدا ئامېرىكىنىڭ قانۇنىنى ئىجرا قىلغانلىق» بولۇپ، قانۇنغا سىغمايدۇ، دەپ قارىدى.

ھازىرقى خەلقئارا مۇناسىۋەتتە تەرەققىي قىلىۋاتقان دۆلەتلەرنىڭ ئىتتىپاقلىشىپ زومىگەرلىككە قارشى تۇرۇش كۈچى كۈرۈنەرلىك كۈچەيمىلا قالماستىن، بارغانسېرى كۆپلىگەن غەرب دۆلەتلىرىمۇ مۇستەقىل ئىش قىلىشقا باشلىدى، بۇ، بۇ يىلقى ب د ت. ئىشلىرىدا ئالاھىدە كۆرۈنەرلىك ئىپادىلەندى.

ئامېرىكىنىڭ يېتىم ھالەتكە چۈشۈپ قالغانلىقى يەنە ئۇنىڭ بۇ يىل 9 - ئايدا ئىراقتا ھۇجۇم قىلغانلىقىدىمۇ ئىپادىلەندى. بۇ قېتىمقى ھاۋا ھۇجۇمى دۇنيا ئەللىرىنىڭ، بولۇپمۇ ئەرەب ئەللىرىنىڭ قاتتىق ئەيىبلىشىگە ئۇچرىدى.

غەرب ئىتتىپاقداش دۆلەتلىرىنىڭ ئامېرىكىنىڭ خوجايىنلىق ئورنىغا خىرىس قىلىشقا پېتىنغانلىقى، خەلقئارا ئىشلاردا كۈندىن كۈنگە كۈچلۈك مۇستەقىللىكنى ئىپادىلىگەنلىكى- سوغۇق مۇناسىۋەتلەر ئۈرۈشى ئاياغلاشقاندىن كېيىن خەلقئارا مۇناسىۋەت تەرەققىياتىنىڭ مۇقەررەر نەتىجىسى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

خەلقئارا قىسقا خەۋەرلەر

△ روسىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى پرىماكوۋ مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى زىيارەتكە كەلگەن ئەرمېنىيە دېپلوماتىيە مىنىستىرى ئارزۇمانيان بىلەن سۆھبەتلەشتى، ئىككى تەرەپ ئىككى دۆلەت دېپلوماتىيە مىنىستىرلىكلىرى ئارا ھەمكارلىقنى يەنمۇ كۈچەيتىشنى، ئىككى دۆلەتنىڭ قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋىتىنى داۋاملىق راۋاجلاندۇرۇشنى كېڭىشىپ بېكىتتى.

△ ياۋروپا ئىتتىپاقىنىڭ بوسنىيە-گېرتسېگوۋىنادا تۇرۇشلۇق يۇقىرى دەرىجىلىك ۋەكىلى بىلىد مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى موسكۋادا مۇنداق دېدى: يېقىنقى 18 ئايدا «خىلىلا كۆپ ساندىكى» خەلقئارا تىنچلىقنى قوغداش قىسملىرى بوسنىيە - گېرتسېگوۋىنادا داۋاملىق تۇرىدۇ.

△ كۈبا دېپلوماتىيە مىنىستىرى روۋائىنا مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى كارايىب دۆلەتلىرىنىڭ تىرىشىپ بۇ رايونىنى ئىقتىسادىي تەرەققىيات رايونى قىلىپ قۇرۇپ چىقىشىنى مۇراجىئەت قىلدى.

△ ئافرىقا بىرلىكى تەشكىلاتى مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى بايانات ئېلان قىلىپ، ئوتتۇرا ئافرىقا جۇمھۇرىيىتىدىكى دۆشمەنلىشىۋاتقان ئىككى گۇرۇھنىڭ ئۇزۇنىنى ۋاقىتلىق توختاتقانلىقىنى قوللىدى.

△ چاۋشيەن «ئەمگەك خەۋەرلىرى» گېزىتى مۇشۇ ئاينىڭ 10 - كۈنى ئوبزور ئېلان قىلىپ، ئامېرىكا قاتارلىق غەرب دۆلەتلىرىنىڭ «كىشىلىك ھوقۇق» نەزەريىسىگە رەددىيە بېرىپ، سوتسىيالىزملا ھەقىقىي كىشىلىك ھوقۇقنى كاپالەتلەندۈرەلەيدۇ، دەپ كۆرسەتتى.

△ ئەنگلىيە ھۆكۈمىتى مۇشۇ ئاينىڭ 9 - كۈنى ئەنگلىيىنىڭ 1997- يىلىنىڭ ئاخىرلىرىدا ب د ت سانائەت تەرەققىيات تەشكىلاتىدىن چېكىنىپ چىقىدىغانلىقىنى جاكارلىدى.

شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئىسرائىلىيە مىسىر دېپلوماتىيە مىنىستىرىدىن ئىسرائىلىيىگە قىلدىغان زىيارىتىنى كېچىكتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، يېرۇسالېم، 10 - دېكابر تېلېگرامىمىسى. ئىسرائىلىيە بۈگۈن مىسرنىڭ دېپلوماتىيە مىنىستىرى مۇسادىن ئىسرائىلىيىگە قىلدىغان زىيارىتىنى كېچىكتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى. بۇ، ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ مىسرنىڭ پەلەستىن - ئىسرائىلىيە تىنچلىق سۆھبىتىگە قاتنىشىشىنى رەت قىلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ.

پەلەستىن بىلەن ئىسرائىلىيىنىڭ ئىسرائىلىيە قوشۇنلىرىنىڭ ھېبروندىن چېقىپ كېتىشىگە ئالاقىدار سۆھبىتىدىكى قاتمالالىقنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئىككى تەرەپنىڭ ھەقىقىي تۇرتكە بولۇشى - بولماسلىقىدىن گۇمانلانماقتا. شۇنداقلا پەلەستىن تەرەپنىڭ مىسرنىڭ قوللىشى تۆپەيلىدىن تېخىمۇ قاتتىق پوزىتسىيە قوللىنىشىدىن ئەنسىرىمەكتە.

دەرىجىلىك ئەمەلدارى مۇنداق دېدى: ئىسرائىلىيە تەرەپنىڭ مۇسادىن زىيارەتنى كېچىكتۈرۈشنى تەلەپ قىلىشىغا ئاساسلىقى ئىسرائىلىيە ھۆكۈمىتىنىڭ پەلەستىن تەرەپكە روشەن يان باسىدىغان مىسرنىڭ ھېبرون سۆھبىتىدىكى «پايدىسىز تەسىرى»نى چەكلەش مەقسىتىدە، مىسر - ئىسرائىلىيە كېڭىشىشىنىڭ دەرىجىسىنى تۆۋەنلىتىشنى ئۈمىد قىلىشى سەۋەب بولغان. ئىسرائىلىيە تەرەپ مىسرنىڭ ئىككى تەرەپنىڭ ھېبرون مەسىلىسىدە كېلىشىم ھاسىل قىلىشقا ھەقىقىي تۇرتكە بولۇش - بولماسلىقىدىن گۇمانلانماقتا. شۇنداقلا پەلەستىن تەرەپنىڭ مىسرنىڭ قوللىشى تۆپەيلىدىن تېخىمۇ قاتتىق پوزىتسىيە قوللىنىشىدىن ئەنسىرىمەكتە.

ئادرېس: ئۈرۈمچى شەھىرى، يانگىرىجايلىق كوچىسى 1 - نومۇر. تېلېفون باش ئاپپاراتى: 5818200. ئېلان بۆلۈمى: 5850783، تارقىتىش بۆلۈمى: 5859769، تېلېگراف نومۇرى: 5028. پوچتا نومۇرى: 830051. گېزىتنىڭ ئايلىق باھاسى: 5 يۈەن 40 پۇل، پارچە باھاسى: 18 پۇل (گېزىتنىڭ تىزىملاش نومۇرى:102)

شىنجاڭ گېزىتى

新疆日报
（维文）

مەملىكەت ئىچىدىكى بىر تۆتاش

نومۇرى: Z/ 0002 — CN 65

«شىنجاڭ گېزىتى» ئىدارىسى نەشىر قىلدى　(ۋەكالەت نومۇرى: 1 — 57)

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 15 - كۈنى (يەكشەنبە)　(بۇ سان تۆت بەت)

ئاپتونوم رايونلۇق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قانۇنچىلىق لېكسىيىسى ئۈيۈشتۇردى

قېيۇم باھاۋۇدۇن لېكسىينى ئاڭلىدى ۋە سۆز قىلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇشۇكۇر ئابدۇكېرىم خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونلۇق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش خىزمىتىگە رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى مۇشۇ ئاينىڭ 13-كۈنى چۈشتىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مەجلىسخانىسىدا سوتسىيالىستىك قانۇنچىلىق بويىچە لېكسىيە ئۈيۈشتۇردى.

يىغىندا شىنجاڭ جامائەت خەۋپسىزلىكى، ئەدلىيە باشقۇرۇش كادىرلار شۆبىۋىنىڭ مۇئاۋىن مۇدىرى، ئاپتونوم رايونلۇق قانۇن ساۋاتلىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش لېكتورلار ئۆمىكىنىڭ مۇئاۋىن باشلىقى، دوتسېنت جاڭ چىڭچۈەن «دېڭ شياۋپىڭنىڭ سوتسىيالىستىك دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشى ئىدىيىسى ئېلىمىزنىڭ دېموكراتىيە قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىنىڭ نەزەرىيىۋى ئاساسى» دېگەن تېمىدا مەخسۇس لېكسىيە سۆزلىدى. لېكسىيە داۋامىدا دوتسېنت جاڭ چىڭچۈەن يولداش دېڭ شياۋپىڭنىڭ سوتسىيالىستىكى دېموكراتىيە- قانۇنچىلىق قۇرۇلۇشىغا ئائىت قاراشلىرىنى نەزەرىيە بىلەن ئەمەلىيەتنى زىچ بىرلەشتۈرگەن ئاساستا ئەتراپلىق، تەپسىلىي چۈشەندۈردى.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

پائال ھەربىكەتكە كېلىپ، ناچار ئۆرپ - ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ، توي - ھەربكىنى ئاددىي قىلىپ، مەنۇي مەدەنىيەتنىڭ قۇرغۇچىلىرىدىن بولايلى

— ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق يەتتە ئورۇننىڭ بىرلەشمە تەشەببۇسنامىسى

ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلارغا، ئاممىغا:

پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنى ماقۇللىغان «سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىر قانچە مەسىلە توغرىسىدىكى قارار»دا، مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىدا كادىرلار ۋە ئاممانى ئومۇمىيۈزلۈك كۆتۈرۈل بۆلۈۋاتقان مۇھىم مەسىلىلەرنى ئېستايىدىل ھەل قىلىش ھازىرقى ۋە بۇنىڭدىن كېيىنكى بىر مەزگىللىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتىنىڭ مۇھىم نۇقتىسى قىلىندى. يېقىندا ئېچىلغان ئاپتونوم رايونلۇق مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى يىغىندا ۋاڭ لېچۈەن شۇجى بۇ يىل قىش، كېلەر يىل ئەتىيازدا ھەممە جاي بىردەك ھەربىكەتكە كېلىپ، ناچار ئۆرپ- ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىشنى داغدۇغىلىق تەشەببۇس قىلىپ، توي - ھەربكىدىكى ئىسراپچىلىق، ھەشەمەتچىلىك مەسىلىسىنى ھەل قىلىش كېرەك، دەپ ئېنىق ئوتتۇرىغا قويىدى ھەم بىزدىن غەيرەتكە كېلىپ، خەلق ئاممىسىنى ئاۋارە قىلىۋاتقان، ئومۇملىشىپ قالغان يۇ ناچار ئىجتىمائىي كەيپىياتنى توسۇپ، خەلق ئاممىسىنى ئېغىر ئىقتىسادىي يۈك ۋە مەنۇي كىشەندىن قۇتۇلدۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.

پېقىنقى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق مۇئەسسەتلىك توغرا قىياپىتى ۋە تۇرمۇش ئۇسۇلىدا چوڭقۇر ئۆزگىرىش بولدى، ئاممىۋى خاراكتېرلىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى پائالىيىتى كەڭ دائىرىدە قانات يايدى، مانا بۇلار شىنجاڭنىڭ ئىسلاھات ئېلىپ بېرىشى، ئىشىكنى ئېچىۋېتىشى ۋە ئىقتىسادىي قۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئوبدان ئىجتىمائىي مۇھىت ھازىرلاپ بەردى. لېكىن، شۇنىمۇ كۆرۈشمىز كېرەككى، ئىسلاھات، ئېچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭقۇرلىششىغا ئەگىشىپ، خەلق تۇرمۇشى زور دەرىجىدە ياخشىلانغان، كىشىلەرنىڭ قىممەت قارىشى، تۇرمۇش قارىشى، ئىستېمال قارىشىدا ئوخشاشمىغان دەرىجىدە ئۆزگىرىش بولغان بولسىمۇ، ئىجتىمائىي ئۆرپ-ئادەت، ئائىلە تۇرمۇشى سۇپىتى ۋە شەخسىي ئىستېمال خاھىشىغا چېتىشلىق بىر قىسىم ماكرو تۇرمۇش ساھەسىدە يوكسەك ئەھمىيەت بېرىشىمىزگە ۋە ھەم ئېھتىيات قىلىشىمىزغا ئەرزىيدىغان ناچار ھادىسىلەرمۇ كۆرۈلدى. خۇددى 12-ئاينىڭ 9-كۈنى «شىنجاڭ گېزىتى»، «شىنجاڭ ئىقتىساد گېزىتى»، شىنجاڭ خەلق رادىئو ئىستانسىسى، شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى قاتارلىق ئاخبارات ۋاستىلىرى ئېلان قىلغان ئاپتونوم رايونلۇق مىللەتلەر، دىنىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ ئاپتونوم بولۇپ قالدى، توي-ھەربكىدە ئىسراپچىلىق ھادىسىلىرىمۇ ئومۇملىشىپ قالدى، توي چىقىمى ئۆزلۈكسىز كۆپىيىپ كەتتى، بۇ مەسىلىلەر ھەر مىللەت ئاممىسىنى بەكمۇ ئاۋارە قىلماقتا. ھەتتا كىشىلەرنىڭ نورمال ئىشلەپچىقىرىش ۋە تۇرمۇشىغا تەسىر كۆرسەتمەكتە. تېخىمۇ ئېغىر شۇكى، بەزى توي - ھەربكىدە جەدەل چىقىرىش، قاتىللىق قوراللىرىنى ئىشلىتىپ قان تۆكۈشتەك ۋەقەلەرمۇ يۈز بەردى. بەزى قىز-يىگىتلەر مۇرەككەپ قائىدە- يوسۇنلار ۋە ھەددىدىن زىيادە تويلۇق سېلىشتىن قېچىپ خۇپيانە توي قىلىۋالدى. بەزى رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ھەشەمەتلىك توي قىلىش، ئىسراپچىلىق قىلىش ئەسلىسىگە سەل قاراپ، ئۇنى مەيلىگە قويۇپ بەردى، ھەتتا بەزى رەھبىرىي كادىرلىرىمىز ھەشەمەتلىك توي قىلىشقا قاتناشتى. توي-ھەربكىدىن پايدىلىنىپ ھوقۇق - پۇل سودىسى قىلىپ، ھارام مال- دۇنياغا ئىگە بولدى... بۇ مەسىلىلەرنىك مەۋجۇت بولۇپ تورۇشى ھەرگىز تاسادىپىي ئەمەس. بۇ ئىسلاھات، بۇچىۋېتىش ۋە زامانىۋىلاشتۇرۇش قۇرۇلۇشىنىڭ چوڭقۇر راۋاجلىنىشىغا ئەگىشىپ، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ تۇرمۇشى ياخشىلىنىۋاتقان ۋاقىتتا سوتسىيالىستىك مەنۇي مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش خىزمىتىنى قىلچە بوشاشتۇرۇشقا بولمايدۇ. ئەگەر بىز تۇرمۇش قارىشى ۋە ئىستېمال قارىشىدىكى غەلەتە ئەھۋاللار ۋە نورمال كىشىلىك مۇناسىۋەتتىكى ئۆزگىرىشلەرگە نىسبەتەن ۋەتەنپەرۋەرلىك، كوللېكتىۋىزملىق، سوتسىيالىزم تەربىيىسى ۋە ئىجتىمائىي ئەخلاق، كەسىپ ئەخلاقى، ئائىلە ئەخلاقى، جۈگگوچە سوسىيالىزم قۇرۇش ئورتاق غايىسى ۋە توغرا دۇنيا قاراش، كىشىلىك تۇرمۇش قارىشى، قىممەت قارىشىنى تىكلەش توغرىسىدا تەربىيە بېرىپ، خاتا قاراشلارنى ئۆزىتىش، ئۇنى توغرا تەرەپكە يېتەكلەش كېرەك. ھەشەمەتلىك توي قىلىشنى مەيلىگە قويۇپ بەرگەن، ھەتتا ھەشەمەتلىك توي قىلىشقا قاتنىشىپ، ھوقۇق- پۇل سودىسى قىلغان، ھارام مال - دۇنياغا ئىگە بولغان رەھبىرىي كادىرلارنى پارتىيەنىڭ بەلگىلىمىسى ۋە قانۇن- نىزاملار بويىچە قاتتىق تەكشۈرۈپ بىر تەرەپ قىلىش كېرەك.

شۇڭا بىز ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار ۋە ئاممىغا ئۆۋەندىكىلەرنى تەشەببۇس قىلىمىز:

1. پائال ھەربىكەتكە كېلىپ، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ چاقىرىقىغا ئاۋاز قوشۇپ، پۈتكۈل جەمئىيەتتە ناچار ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىش، توي-ھەربكىنى ئاددىي قىلىشنى تەشەببۇس قىلىپ، ھەشەمەتلىك توي قىلىشتەك ناچار ئادەتنى قەتئىي توسۇشنى ئۆسۈش ئىنقىلى قىلىپ،

مەملىكەتلىك «ئىككى قۇرۇلتاي»غا ئاپتونوم رايونىمىزدىن قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر بېيجىڭغا يولغا چىقتى

قېيۇم باھاۋۇدۇن قاتارلىق رەھبەرلەر ئۇزىتىپ قويدى

ئۆز مۇخبىرىمىز گاۋيەنمىڭ خەۋىر قىلدۇ: ئاپتونوم رايونىمىزدىن ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەرنىڭ مەملىكەتلىك 6- قۇرۇلتىيى، يازغۇچىلارنىڭ 5-قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىدىغان ۋەكىللەر، ئۇرۇمچىدىن يولغا چىقىش ئالدىدا 12-ئاينىڭ 12-كۈنى چۈشتىن كېيىن ئۇرۇمچى شەھەرلىك «خۇگېيەن» مېھمانخانىسىغا جەم بولدى. ئاپتونوم رايونلۇق پارتكومنىڭ مۇئاۋىن شۇجىسى قېيۇم باھاۋۇدۇن كېلىپ ئۆزىتىپ قويدى ۋە مۇنداق دېدى: ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر ۋە يازغۇچىلار پارتىيە 14-نۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6-ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھى بويىچە نادىر سەنئەت ئەسەرلىرىنى تىرىشىپ يارىتىپ، روھلىنىپ، مۇھىم تارىخىي بۇرچىنى ئورۇندىشى لازىم.

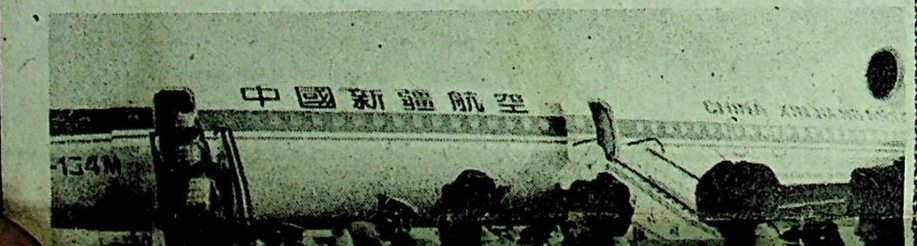
بۇنىڭدىن ئىلگىرى ئاپتونوم رايون ۋە شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش- قۇرۇلۇش بىڭتۇەنى بېيجىڭدا ئۆتكۈزۈلىدىغان ئەدەبىيات-سەنئەتچىلەر ۋەكىللىرىنىڭ مەملىكەتلىك 6-قۇرۇلتىيى ۋە يازغۇچىلارنىڭ 5- قۇرۇلتىيىغا قاتنىشىدىغان، يەتتە مىللەتتىن تەركىب تاپقان 52 نەپەر ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر ۋەكىللىرىنىڭ ئاساستا سايلىغان ھەم جۇڭگو ئەدەبىيات- سەنئەتچىلەر بىرلەشمىسى ۋە يازغۇچىلار جەمئىيىتىگە تەستىقلاتقانىدى.

ۋەكىللەر 12-ئاينىڭ 13-كۈنى چۈشتىن بۇرۇن ئۇرۇمچىدىن يولغا چىقتى.

شىنجاڭدا تۇرۇشلۇق قىسملاردىن يۇرتىغا قايتقان كونا ئەسكەرلەر ئۇزىتىپ قويۇلدى

«خەلق ئارمىيىسى گېزىتى»نىڭ مۇخبىرى ئېلى تۇراق خەۋىر قىلدۇ: شىنجاڭ ھەربىي رايونىنىڭ شىمالىي شىنجاڭ چېگرا مۇداپىئە ئورۇنلىرىدىكى ھەربىي سەپتىن يۇرتىغا قايتقان 1000 دىن ئارتۇق كونا ئەسكەر يېقىندا ئۇرۇمچى جەنۇبىي پويىز ئىستانسىسىدا يۇرتلىرىغا ئۇزىتىپ قويۇلدى.

ئاپتونوم رايونىنىڭ پارتىيە، ھۆكۈمەت، ئارمىيە رەھبەرلىرىدىن ئىسقەت كەرىمباي، فۇبىگياۋ، جاڭ خېڭ، فاڭ دېڭخۇا، قۇربان ئەرشىدىن، روزى ھوشۇر، لى شىگېڭ، ۋاڭ ۋېجىن، جاڭ جېڭ قاتارلىقلار كونا ئەسكەرلەرنى قىزغىن ئۇزىتىپ قويدى.

پەقەتلى يىللاردىن بۇيان، ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتىنىڭ توغرا رەھبەرلىكىدە، ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشى خىزمىتى ئىقتىسادىي خىزمەتكە ئوخشاشلا زور تەرەققىياتقا ئېرىشتى، ھەر مىللەت خەلقىنىڭ ئىدىيىۋى قارىشى، پىكىر قىلىش ئۇسۇلى، روھىي دۇنياسى ئىلگىرى-كېيىن بولماي ئۆزگىرىپ، يېڭى قىلىش ئۇسۇلى، يېڭى ئىستىل تەكلەپ قىلىنماقتا.

كۆز قاراشنى ئۆزگەرتىپ، يېڭى ئىستىل تەكلەپ قىلىڭ

گېزىتىمىز ئوبزورچىسى

ئاپتونوم رايونلۇق پارتكوم تەشۋىقات بۆلۈمى قاتارلىق يەتتە تارماق بىرلىكتە ئاپتونوم رايونىمىزدىكى ھەر مىللەت كادىرلار، ئامما: جەددىي ھەرىكەتكە كېلىپ، ناچار ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىپ، توي-تۆكۈننى ئاددىي قىلىپ، مەنىۋى مەدەنىيەتنىڭ قۇرغۇچىلىرىدىن بولايلى، دېگەن تەشەببۇسنامىنى چىقاردى. ھەشمەتلىك توي قىلىش ھەر مىللەت ئاممىسغا ئېغىر ئىقتىسادىي يۈك ۋە مەنىۋى كىشەن بولۇپ قالدى. مۇتلەق كۆپ ساندىكى كىشىلەر بۇنىڭدىن بىزار بولماقتا. شۇڭا «تەشەببۇسنامە»دە خەلق ئاممىسىنىڭ يۇرىكىدىكى سۆزلەر ئېيتىلدى.

بۇ يەردە مۇھاكىمە قىلىشقا تېگىشلىك ئىش شۇكى، ھەشمەتلىك توي قىلىشتىن ئىبارەت ئاممىنى قايغۇغا سېلىۋاتقان، پاراكەندە قىلىۋاتقان بۇ ناچار ئىجتىمائىي كەيپىيات نېمە ئۈچۈن جەمئىيەتتە ئەۋج ئېلىپ بارغانسېرى كۈچەيىپ كېتىدۇ؟ بۇ يەردە تارىخىي، ئىجتىمائىي سەۋەبلەردىن باشقا، يەنە بىر نەچچە خىل ئەنئەنەۋى، خاتا، مۇجمەل ئىدىيىۋى قاراش رول ئوينىۋاتىدۇ، بۇلارنى چوقۇم ئايدىڭلاشتۇرۇش كېرەك.

1. توي چوڭ ئىش، ھاياتتا بىر قېتىملا بولىدۇ، شۇڭا راۋۇرۇس قىلىش كېرەك. ئۆزىمىزنىڭ پۇلىنى خەجلەيمىز، ئاز-تولا خەجلىسەك، ئىسراپ قىلساق ھېچ گەپ يوق دەپ قاراش. بۇنداق «ئەنئەنەۋى قاراش»تىكى كىشىلەر ئاز ئەمەس. ئەمەلىيەتتە، كىشىلىك ھاياتتا، ئەڭ مۇھىمى، يەنىلا كەسىپ، پۇتۇن ۋۇجۇدى بىلەن كەسىپ ساپاسىنى ئۆستۇرۇشكە ئىنتىلىش، خەلق ئۈچۈن خىزمەت قىلىش داۋامىدا بەخت ۋە شان-شەرەپنى قولغا كەلتۈرۈشكە ئىنتىلىش كېرەك. ھەشمەتلىك توي قىلىشتا بەسلىشىش، سۆلەتۋازلىق قىلىش يارىمايدۇ.

2. ھازىر ئىقتىساد تەرەققىي قىلدى، كىرىمىمىز كۆپەيدى، توي قىلغاندا ئىلگىرىكىدەك «كۆزى كىچىكلىك قىلساق بولمايدۇ» دەپ قاراش. ئەمەلىيەتتە دۆلىتىمىز ھازىر يەنىلا تەرەققىي قىلۋاتقان دۆلەت بولۇپ، سوتسىيالىزمنىڭ دەسلەپكى باسقۇچىدا تۇرۇۋاتىدۇ، كىرىمىمىز تېخى يۇقىرى ئەمەس، بەتخەجلىك قىلساق بولمايدۇ، يەنىلا جاپا-مۇشەققەتكە چىداپ كۆرەش قىلىش، تىرىشچان، ئىقتىسادچىل بولۇشنى تەشەببۇس قىلىش كېرەك. مۇھىمى، ئىلىمزدە نەچچە 10 مىليون نامرات ئاھالىنىڭ قورسىقى توق، كىيىمى پۈتۈن بولۇش مەسلىسى تېخى ھەل بولمىدى، ئالاھىدە قېينىچىلىقى بار بىر مۇنچە كارخانىدىكى ئىشچى-خىزمەتچىلەر قېينىچىلىق ئىچىدە ياشاۋاتىدۇ، ئۇلارنى ئويلىشىمىز، ئۇلارغا ياردەم بېرىشىمىز كېرەك. ئىسراپچىلىق قىلىشقا ھېچقانداق ئاساسىمىز يوق.

3. «ئامال يوق نەزىرىسى»، خەق «تويىنى ھەشمەتلىك قىلۋاتىدۇ، مەنمۇ بوش كەلمەسلىكىم كېرەك» دەپ قاراپ، شارائىتى باشقىلارغا يەتمىسمۇ لېۋىنى چىشلەپ «شامالغا ئەگىشىپ ئۆزىنى كۆرسىتىش». ئۆرپ-ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىشتە قەمەتلىكى - ئاڭلىق بولۇش. قۇيۇنغا تاقابىل تۇرۇشقا جۈرئەت قىلىپ، يېڭى ئىستىل تىكلەش، ناچار كەيپىياتقا ئەسىر بولماسلىق كېرەك.

يۇقىرىدا ئېيتىلغان خاتا قاراشلار ئىدىيىۋى تونۇش مەسلىسى، ئىدىيىۋى تەربىيە ئارقىلىق ئىجتىمائىي جەھەتتە يېتەكلەپ، بۇنداق مۇجمەل قاراشتىكى كىشىلەرنىڭ كۆزقارىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئۇلارنىڭ يېڭى ئىستىل تىكلىشىگە ياردەم بېرىش كېرەك.

(ئاخىرى 4 - بەتتە)

خوتەن ۋىلايىتى ئاچقان ئىختىساسلىق خادىملارنى ئالماشتۇرۇش بازىرىدا 300 دىن كۆپرەك ئىختىساسلىق خادىم ئالماشتۇرۇلدى ۋە ئىشقا ئورۇنلاشتۇرۇلدى

ئۆز مۇخبىرىمىز ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن خەۋەر قىلىدۇ: خوتەن ۋىلايەتلىك كادىرلار باشقارمىسى، ۋىلايەتلىك ئىختىساسلىق خادىملارنى ئالماشتۇرۇش مەركىزى بىرلىكتە 11 - ئاينىڭ 15 - كۈنىدىن 17 - كۈنگىچە تۇنجى قېتىملىق ئىختىساسلىق خادىملارنى ئالماشتۇرۇش بازىرى ئېچىپ، 326 ياش ئىختىساسلىق خادىمنى ئالماشتۇردى ۋە يېگىدىن ئىشقا ئورۇنلاشتۇردى.

بۇ پائالىيەتكە خوتەن ۋىلايىتى ۋە ناھىيە (شەھەر)لەردىكى زاۋۇت، كان، كارخانا، شىركەتلەر ھەم كىرىم - چىقىمغا ئۆزى ئىگە بولدىغان كەسىپى ئورۇندىن 20 سى، يېقىنقى يىللاردىن بۇيان ئۆز خىراجىتى بىلەن ئوقۇپ، ئوقۇش پۈتتۈرگەن ئالىي، ئوتتۇرا تېخنىكوم ئوقۇغۇچىلىرى ۋە بەش خىل ئالىي مەكتەپنى پۈتتۈرگەن ئوقۇغۇچىدىن 3000 نەچچە كىشى قاتناشتى. خىزمەت ئورنى ئىزدىگۈچىلەر ئالماشتۇرۇش بازىرىدا ئادەم ئىشلەتكۈچى ئورۇنلارنىڭ ۋەكىللىرى بىلەن يۈزتۇرا كېڭەشتى ۋە ئۆزلىرىنىڭ ئارزۇ - تەلەپلىرىنى ئوتتۇرىغا قويدى.

مەرھابا «جۇڭگو ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئەسىر ھالقىدىغان تەرەققىيات ئوقۇش مۇكاپاتى»غا ئېرىشتى

ئۆز مۇخبىرىمىز مېھرىگۈل تۇردى خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتى چەت ئەل تىلى فاكۇلتېتى 93-يىللىق ئىنگلىز تىلى سىنىپىنىڭ ئوقۇغۇچىسى مەرھابا ئەتىجىسى كۆرۈنەرلىك بولغانلىقتىن، بۇ يىل 12-ئايدا ئىنتىپاق مەركىزىي كومىتېتى، مەملىكەتلىك ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى تەرىپىدىن «جۇڭگو ئالىي مەكتەپ ئوقۇغۇچىلىرىنىڭ ئەسىر ھالقىدىغان تەرەققىيات ئوقۇش مۇكاپاتى»دا، ئالاھىدە مۇكاپاتقا ئېرىشكەن ئون ئوقۇغۇچىنىڭ بىرى بولۇپ باھالىنىپ، 10 مىڭ يۈەن نەق پۇل بىلەن مۇكاپاتلاندى.

مەرھابا شىنجاڭ ئۇنىۋېرسىتېتىغا قوبۇل قىلىنغاندىن بۇيان، ئىزچىل تۇرمۇش «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلار كادىرى» ۋە «مۇنەۋۋەر ئوقۇغۇچىلار بىرلەشمىسى كادىرى» بولۇپ كەلگەن، تىرىشچان ئوقۇغۇچى «كومپيۇتېر كەسپىي مەھارىتى بويىچە ئىش ئورنى سالاھىيەت گۇۋاھنامىسى» ئالغان. «شياۋداكاگيۇ ئوقۇش مۇكاپاتى»، «گۇاڭخۇا ئوقۇش مۇكاپاتى» ۋە «خەلق ئوقۇش مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن، مەكتەپ تەرىپىدىن ماگىستىر ئاسپىرانتلىققا ئىمتىھانسىز قوبۇل قىلىنغان ھەمدە شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونى قۇرۇلغانلىقىنىڭ 40 يىللىقىنى تەبرىكلەش كۆرىكى قاتارلىق چوڭ-چوڭ پائالىيەتلەردە ئىلغار شەخس بولۇپ مۇكاپاتلانغاندى.

12 - ئاينىڭ 9 - كۈنى يېڭى ئەسكەرلەرنى توشۇغان ئاخىرقى قېتىملىق «154 — TU» تېپلىق يولۇچىلار ئايروپىلانى ئۇرۇمچىدىن قەشقەرگە يۇرۇپ كەتتى.

سۈرەتتە: يېڭى ئەسكەرلەر ئايروپىلانغا چىقماقتا. سۇڭ خۇايجۇڭ فوتوسى

ئۇقتۇرۇش

پوچتا-تېلېگراف مىنىستىرلىكىنىڭ تەستىقلىشى بىلەن تارباغاتاي، ئالتاي، خوتەن ۋىلايەتلىرىنىڭ تېلېفون تورىدىكى تېلېفون نومۇرى 1996-يىل 12-ئاينىڭ 15-كۈنى سائەت نۆل (بېيجىڭ ۋاقتى)دىن باشلاپ ئالتە خانىدىن يەتتە خانىغا ئۆزگىرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىللە، تارباغاتاي، ئالتاي ۋىلايەتلىرىنىڭ ئۆزۈن يوللۇق تېلېفون رايون نومۇرى ئۆزگىرىدۇ. كونكرېت ئۆزگەرتىش ئۇسۇلى مۇنداق:

يەر نامى	ئەسلىدىكى نومۇرى	يېڭى نومۇرى	رايون نومۇرى
چۆچەك	22 ××××	622 ××××	0901
دۆربىلجىن	34 ××××	334 ××××	
	35 ××××	335 ××××	
	8 ×××××	38 ×××××	
دۆربىلجىن	9 ×××××	39 ×××××	
چاغانتوقاي	52 ××××	652 ××××	
	7 ×××××	67 ×××××	
تولى	68 ××××	368 ××××	
	7 ×××××	37 ×××××	
ئالتاي	22 ××××	212 ××××	0906
بۇيتۇن	37 ××××	337 ××××	
بۇرۇلتوقاي	47 ××××	347 ××××	
بۇرچىن	52 ××××	652 ××××	
قابا	62 ××××	662 ××××	
جېمنەي	58 ××××	658 ××××	
كۆكتوقاي	72 ××××	872 ××××	
چىڭگىل	82 ××××	882 ××××	
خوتەن	22 ××××	202 ××××	0903

ئىزاھات: خوتەن شەھىرىدىن باشقا ناھىيەلەرنىڭ تېلېفون نومۇرى ئالدىغا ئالتە قوشۇلىدۇ.

شىنجاڭ ئۇيغۇر ئاپتونوم رايونلۇق پوچتا- تېلېگراف باشقۇرۇش ئىدارىسى

1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 13 - كۈنى

جاسارەتلىك باشقۇرغۇچى

- يېڭسار ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى غۇلامجاننىڭ ئۇلغار ئىش ئۈلگىسى توغرىسىدا

ئابدۇللا ئابدۇرېشىت (بۆرە مۇخبىرىمىز)

يېڭسار ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى غۇلامجان سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىدىن ئىبارەت ئېغىر يۈكنى كۆتۈرۈپ، بازار دېڭىزىدا يول ئېچىپ ئىلگىرىلەپ، قان - تەرى بىلەن ئاجايىپ ھېكايىلەرنى يېزىپ قالدۇردى. مەن بۇ ھېكايىلەردىن بىر نەچچىنى تاللاپ ئوقۇرمەنلەرگە سۇندۇم.

تۇنجى قەدەمنى پۇختا بېسىش

ناھىيىلىك پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ خىزمىتىنى كۈچەيتىش ئۈچۈن، لوپما پېزىسىنىڭ باشلىقى غۇلامجاننى بۇ ئىدارىنىڭ باشلىقلىقىغا يۆتكىدى. چۈنكى ئۇ ناھىيە بويىچە ئەڭ نامرات، شارائىتى ناچار لوپما پېزىسىدا ئامىنى يېتەكلەپ جاپالىق ئىشلەپ بۇلتۇر يېزا بويىچە ئاشلىق، پاختا، چارۋىچىلىق، ئورمانچىلىق ئىشلەپچىقىرىشىدا نەتىجە ياراتقانىدى.

غۇلامجان ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ قىيابېتىدە يېڭى ئۆزگىرىش ھاسىل قىلىش ئۈچۈن، ئالدى بىلەن، ئىدارىنىڭ كەسپىي خىزمەت دائىرىسى ۋە يولداشلار بىلەن تونۇشتى، ئىشچى - خىزمەتچىلەر، يەككە سودا - سانائەتچىلەر ۋە جەمئىيەتتىكى بىر قىسىم ئامما بىلەن سىردىشىپ، ئىدارى خىزمىتى ۋە كادىرلارنىڭ خىزمەت ئىستىلى، قائىدە - تۈزۈم، ئىنتىزاملىغا رىئايە قىلىش ئەھۋالى قاتارلىق ئىشلار توغرىسىدا ئاشكارا ۋەيوشۇرۇن پىكىر ئالدى ۋەمۇشۇ ئاساستا ئاممىنىڭ ئىنكاسى كۆچلۈك، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ستېمىسىنىڭ ئوبرازىنى خۇنۇكلەشتۈرىدىغان مەسىلىلەرنى رەتكە تۇرغۇزۇپ، پارتىيە ياچېيكا يېغىنى، ئىدارە بويىچە ئىشچى - خىزمەتچىلەر يېغىنى ئېچىپ پارتىيە، ئىنتىپاق ئەزالىرى ۋە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى مۇھاكىمىگە ئۈيۈشتۇردى، ئىدارىدا ساقلىنىۋاتقان ئىنتىپاق بولماسلىق، خىزمەت ۋاقتىدا بىكار يۈرۈش، جېدەل - ماجىرا تۇغدۇرۇش، خىزمەت ھوقۇقىدىن پايدىلىنىپ قاتتىق - سوقتى قىلىشقا ئوخشاش ناچار خاھىش، كەپىياتلارنى چەكلەش، خىزمەت ئۇنۇمىنى ئۆستۈرۈش توغرىسىدا بۆلۈم، پونكت، شەخسلەر بىلەن توختام ئىمزالىدى.

غۇلامجاننىڭ تەكشۈرۈپ تەتقىق قىلىش ئاساسىدا تەدبىر قوللىنىشتەك خىزمەت ئىستىلى ئىنتىپاقلىقنى

ئوتتۇرىلىرىغا قەدەر 12 قېتىملىق زىيارەت ۋە مېھماندارچىلىققا بارمىدى، بەش قېتىملىق 3000 يۇەندىن ئارتۇق قىممەتتىكى پارا ۋە سوۋغاتنى رەت قىلدى. ئۇنىڭ پاك - دىيانەتلىكتە ئۇلگە كۆرسىتىشى ئاممىنىڭ ياخشى ئىنكاسىنى قوزغىدى...

توختىماي ئىلگىرىلەش

غۇلامجان «ئىككى يىل قۇرۇلۇشى» داۋامىدا، باشقۇرۇش جەھەتتىكى ئۇششاق ھالقىلارنى ئازايتىپ، يەككە سودا - سانائەتچىلەرگە قولايلىق يارىتىپ بەردى، يېزا - بازارلاردا يېگىدىن تىجارەتكە كىرىشكەنلەرگە تۇرلۈك ئىمتىياز بېرىش سىياسىتى ئارقىلىق يېشىل چىراغ يېقىپ بەردى، بازارلارنى كېڭەيتىش، تەرتىپكە سېلىش، بازارلارنى گۈزەللەشتۈرۈشكىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ، چارۋا مال بازىرى بىلەن ئۆي قۇشلىرى بازىرىنى ئايرىپ، چۆرىسىگە تام سالدۇرۇپ مۇقىم بازارنى بارلىققا كەلتۈردى. ھەمدە ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى ھەر يەككەتلەندۈرۈپ 850 تۈپتىن ئارتۇق كۆچەت، مەنزىرە كۆچىتى تىككۈزدى. ئۇ يەنە بۇ يىل قەۋەتلىك بىنا سالدۇرۇپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ ئۆي شارائىتىنى ياخشىلدى، ناھىيە بويىچە بازارنى 11 گە، كۆلىمىنى 292 موغا يەتكۈزدى. غۇلامجاننىڭ باشلامچىلىقى، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سستېمىدىكىلەرنىڭ تىرىشىشى بىلەن يەككە سودا - سانائەتچىلەر 1994- يىلىدىكى 2313 ئائىلىدىن 2857 گە، كەسىپ بىلەن شۇغۇللانغۇچىلار 3965 كە، ئۇلارنىڭ تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 6 مىليون 810 مىڭ يۈەنگە، خۇسۇسىي كارخانىلار ئالتىگە، كارخانىدا ئىشلەيدىغانلار 80 گە، تىزىمغا ئالدۇرغان مەبلىغى 1 مىليون 590 مىڭ يۈەنگە يەتتى. يەكشەنبە كۈنى ناھىيە بازىرىغا كېلىدىغانلار 70 - 80 مىڭدىن، بازارنىڭ بىر كۈنلۈك ئوبوروت سوممىسى 1 مىليون يۈەندىن ئېشىپ كەتتى. بۇنداق قىزىق، ئاۋات مەنزىرىنىڭ بارلىققا كېلىشىدە غۇلامجاننىڭ تۆككەن تەرى، سىڭدۈرگەن ئەجرى بار.

يۇقىرىقى بايانلار 1975 - يىلى يەكەن سەفەن مەكتىپىنى پۈتتۈرگەن، ناھىيىلىك سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقلىق ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان 42 ياشلىق كومۇنىستنىڭ ھاياتىدىن پېزىلغان ھېكايىلەرنىڭ بىر قىسمى، غۇلامجان خىزمەتكە قاتناشقان 21 يىلدىن بۇيان ناھىيە، ئىدارە بويىچە بەش قېتىم «مۇنەۋۋەر كومۇنىستىيە ئەزاسى» بولدى، بۇلتۇر سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارە پارتىيە ياچېيكىسىمۇ «ئىلغار پارتىيە ياچېيكىسى» بولدى ۋە بۇ يىل «ئىككى يىل قۇرۇلۇش» پائالىيىتى بويىچە ۋىلايەتنىڭ باھالاپ، سىلىشتۇرۇشىدا ئالدىنقى رەتكە ئۆتۈپ شان - شەرەپ قازاندى.

پاك - دىيانەتلىك بولۇشتا چىڭ تۇرۇش

غۇلامجان سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ باشلىقى بولغاندىن بۇيان، كۆچلۈك تەدبىر قوللىنىپ پاكلىق قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتتى. پاكلىق قۇرۇلۇشىغا دائىر ھەر خىل تۈرۈملەرنى ئورناتتى ۋە ئۆزى ئەمەلىيلەشتۈردى. ئۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا پارتىيىنىڭ پاكلىق قۇرۇلۇشغا دائىر سىياسەت، قائىدىلىرى توغرىسىدىكى تەربىيە، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى چوڭقۇر قانات يايدۇرۇش ئاساسىدا پۈتۈن ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ پاكلىقىنى قوغداپ ئۇلارنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، ناتوغرا ئىستىللارنىڭ چىرىتىشىدىن ساقلىنىش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى، ئىدارىدە پاك - دىيانەتلىك بولۇش بويىچە تەكشۈرۈش، رەھبەرلىك قىلىش گۇرۇپپىسى قۇرغاندىن باشقا، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش پونكتلىرىدا شۇنىڭغا مۇناسىپ ئايپارات لارنى قۇرۇپ، نىشانلىق باشقۇرۇش تۈرۈمىنى يولغا قويدى ۋە ئىدارە بىلەن پونكتلار، پونكتلار بىلەن ھەربىر ئىشچى - خىزمەتچى ئوتتۇرىسىدا مەسئۇلىيەت توختامى ئىمزالدى، قەرەللىك ھالدا باھالاش ئېلىپ بېرىپ، باھالاش نەتىجىسىنى ئارخىپلاشتۇرۇپ، يىللىق خىزمەت نەتىجىسىگە بېۋاستە چېتىلدۇردى. شۇنىڭ بىلەن بىللە جەمئىيەتنىڭ نازارىتىنى قوبۇل قىلىش ئۈچۈن، ئىدارىنىڭ خىزمەت ھوقۇقى دائىرىسى، خادىملارنىڭ پاك - دىيانەتلىك بولۇش مىزانى ۋە كەسىپ ئەخلاقى ئۆلچىمى، مەسئۇلىيەت دائىرىسى، ھەق ئېلىش ئۆلچىمى قاتارلىقلارنى جەمئىيەتكە ئاشكارا ئېلان قىلىپ تۇردى، پاكلىق قۇرۇلۇشى، «ئىككى يىل قۇرۇلۇشى» بويىچە ھەر خىل تۈزۈملەرنىڭ ئەمەلىيلىشىشىنى ئىلگىرى سۈرۈش ئۈچۈن، 32 ئورۇن، 15 كەسىپ تارماقتىن 45 كىشىنى مەخسۇس نازارەتچىلىككە تەكلىپ قىلدى ۋە ئۇلار بىلەن بىرلىكتە «سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش سستېمىسىنىڭ كەسىپ ئىستىلىنى باھالاش يىغىنى» ئېچىپ، تۇرلۇك تەنقىد - پىكىر ۋە ئىنكاسلارنى قوبۇل قىلىپ، تۈزىتىشكە ۋەدە بەردى.

ئۇ پاك بولۇشتا ئۆزى ئۈلگە كۆرسەتتى. بۇ يىل قۇربان ھېيتتا مەلۇم بىر كىشى ئۇنىڭ ئۆيىگە بىر قوي ئېلىپ كېلىپ، ئىلتىپات كۆرسەتمەكچى بولغاندا، ئۇ كىشىگە تەربىيە بېرىپ قويىنى ئالمىدى. 10 - ئاينىڭ تەكشۈرۈش ۋاقتىدا ۋە كېۋەز يامغۇر ئاپىتىگە ئۇچرىغان مەزگىلدە، كېچە سائەت 12 دىن ئاشقان بولسىمۇ، غۇلامجان ئىشچى - خىزمەتچىلەرگە ئۈقتۇرۇش قىلغاندا، كادىرلار 20 مىنۇت ئىچىدىلا كىيىملىرىنى رەتلىك كىيىپ، بەلگىلەنگەن ئورۇنغا يېتىپ بېرىپ ۋەزىپىنى ئادا قىلدى. ناھىيىلىك بىر قانچە قېتىملىق گىمناستكا ئويناش مۇسابىقىسىدە، ئىشچى - خىزمەتچىلەر جارالىق شوئارلارنى توۋلاپ مەيدانغا كىرىپ ماھارەت كۆرسىتىپ، يۇقىرى نومۇر بىلەن بىرىنچىلىككە ئېرىشىپ، ئاممىنىڭ ياخشى باھاسىغا ئېرىشتى.

ئاممىنىڭ خالىس تەشۋىقاتچىسى

سوتسىيالىستىك بازار ئىگىلىكى تۈزۈلمىسىنى بەرپا قىلىش ئوتتۇرىغا قويۇلغاندىن بۇيان، سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش ئىدارىسىنىڭ مەسئۇلىيىتى بارغانسېرى ئېغىرلاشتى. چۈنكى بىر قىسىم سودا - سانائەتچىلەر ھالال مېھنىتى بىلەن سودا - دېڭىزدىن «مەرۋايىت» سۇزۇپ بېيىۋاتقان بولسىمۇ، يەنە بىر قىسىم كىشىلەر يالغان، ساختا، ناچار تاۋار ساتقانلارنى ئېنىقلاپ ئاممىنى بىر مۇنچە ئىقتسادىي زىيانغا ئۇچراتتى. غۇلامجان يولداشلارنى تەشكىللەپ قەرەللىك ھالدا بازار، ماگىزىن، دۇكان، كارخانىلارنى ئارىلاپ تەكشۈرۈپ يالغان، ساختا، ناچار تاۋار ساتقانلارنى ئېنىقلاپ ئاممىنى بىر مۇنچە ئىقتسادىي زىيانىدىن ساقلاپ قالدى، ئاممىنىڭ يالغان، ساختا، ناچار تاۋارلارنى پەرق ئېتىش ئىقتىدارىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن، بىزا بازارلىرى ۋە ناھىيە بازىرىدا تەشۋىقاتنى دائىملاشتۇردى، بولۇپمۇ ناھىيىنىڭ ئۈنۈمۇرسال سودا بازىرىدا «ئىدارە باشلىقىنىڭ ئاممىغا مەسلىھەت بېرىش مۇلازىملىق قىلىش ئورنى» قۇرۇپ، ئىستېمالچىلارنىڭ سورىغان سوئالىغا جاۋاب بەردى ۋە ئۇلار دۇچ كەلگەن قىيىن مەسىلىلەرنى ھەل قىلدى. بۇ جەريانىدا ئۈنۈمنىڭ خالىس مەسلىھەتىنى ئالغانلار 1000 ئادەم (قېتىم) دىن ئېشىپ كەتتى، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسى ۋە قانۇن - تۈزۈم تەربىيىسى ئارقىلىق، سودا - سانائەتچىلەر ئارىسىدا قانۇنلۇق تىجارەت قىلىپ، ئىناۋەتنى بىرىنچى ئورۇنغا قويىدىغانلار كۆپ بولۇش، بېيىغاندا دۆلەتنى ئۈنتۈمۇلى ئومۇمنىڭ مەنپەئىتىنگە پايدىلىق ئىش قىلىدىغانلار كۆپ بولۇش، ئۆز ئارا مەنپەئەت يەتكۈزىدىغانلار كۆپ بولۇش، ساختا، يالغان، ناچار تاۋار ساتقۇچىلارنى نازارەت قىلىدىغانلار كۆپ بولۇشتەك ياخشى ۋەزىيەتنى بارلىققا كەلتۈردى.

قوشۇن ساپاسىنى ياخشىلاپ دېھلو بېچىرىش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش

پېچان ناھىيىسى ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشتا يەنە ياخشى نەتىجە ياراتتى

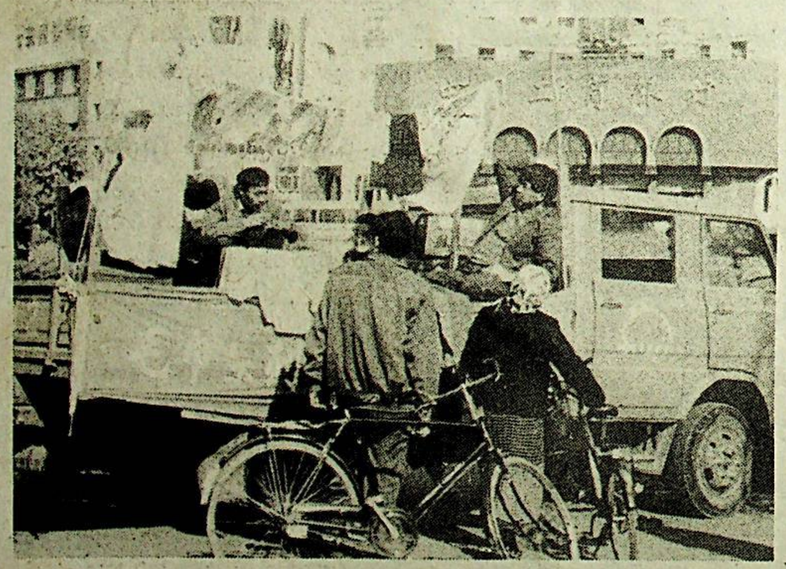

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز كېرەم روزى خەۋەر قىلىدۇ: پېچان ناھىيىسى 1 - ئايدىن 10 - ئايغىچە 762 كىلوگرام ئالتۇن ئىشلەپ چىقاردى، بۇ ئۆتكەن يىلنىڭ شۇ مەزگىلىدىكىدىن 17 % ئارتۇق.

1993 - يىلىدىن بۇيان ئاپتونوم رايون بويىچە ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىشتا ئۈدا 1 - ئورۇندا تۇرۇپ كېلىۋاتقان پېچان ناھىيىسى بۇ يىلمۇ ياخشى نەتىجە يارىتىش ئۈچۈن، باشقۇرۇشنى كۈچەيتىپ، ئالتۇننى خالىغانچە قېزىشنى، ئۇنۇملۇك توسۇپ، ئالتۇن قېزىشنى قانۇن ئىزغا سالدى. قېرىنداش ئۆلكە، شەھەرلەردىن زۆرۈر بولغان تېخنىكا، ئىختىساس ئىگىسى، مەبلەغ جەلپ قىلىپ ئالتۇن قېزىش كۆلىمىنى مۇۋاپىق كېڭەيتتى. شۇڭا يىللىق ئالتۇن ئىشلەپچىقىرىش پىلانىنى مۇددەتتىن ئىلگىرى ئاي بۇرۇن ئاشۇرۇپ ئورۇندىدى.

قەشقەر شەھىرىدە يەرلىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىش پائالىيىتى قانات يايدۇرۇلدى

قەشقەر شەھىرى يەرلىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنىڭ سېتىلىش يوللىرىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن، 11 - ئاينى يەرلىك سانائەت مەھسۇلاتلىرىنى كۆرگەزمە قىلىپ سېتىش ئېيى قىلىپ بېكىتتى. بۇ پائالىيەت داۋامىدا كارخانىلار مال زاكاس قىلىش، مال بىلەن تەمىنلەش يېغىنى چاقىرىش، مەخسۇس پوكەي بېكىتىش، سېتىش نۇقتىسى تەسىس قىلىش، يەرمەنكە ئۇيۇشتۇرۇش قاتارلىق ئۇسۇللار ئارقىلىق خېرىدارلارنى جەلپ قىلدى. بۇنىڭ بىلەن بەزى كارخانىلارنىڭ بىر كۈنلۈك سودىسى 10 مىڭ يۈەندىن ئېشىپ، مەھسۇلاتلارنىڭ سېتىلىشى تېز لەشتى.

سۈرەتتە: شەھەرلىك سانائەت مالىلىرى مەركىزى ئالدىدىكى سېتىش نۇقتىسى.

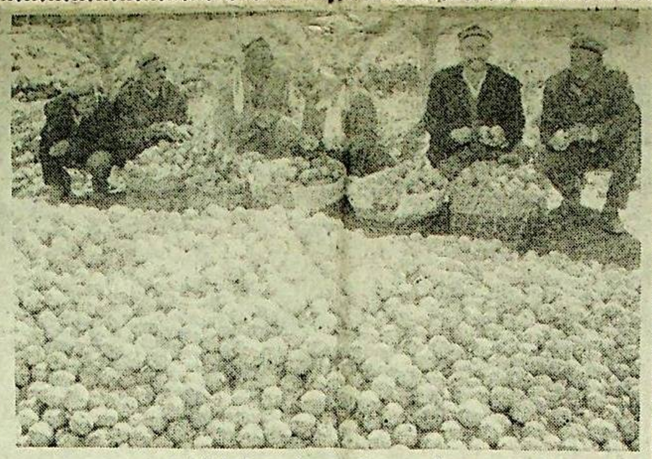
(ئۆز مۇخبىرىمىز ئابدۇللا ئابدۇرېشىت، ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز ئابدىلجان ئابدۇقادىر خەۋىرى، فوتوسى)

بىلەن توختام تىڭلاندى.

غۇلامجاننىڭ تەكشۈرۈپ تەنقىد قىلىش ئاساسىدا تەدبىر قوللىنىشتەك خىزمەت ئىستىلى ئىنتىياقلىقنى كۈچەيتىش، مۇناسىۋەتنى قويۇقلاشتۇردى، ئىنتىياقسىزلىق، چېچىلاڭغۇلۇقنىڭ ئورنىنى بىر ياقتىن باش چىقىرىپ، خىزمەتنى قىزغىنلىق بىلەن ئىشلەيدىغان ھالەت ئىگىلىدى. مانا بۇ ئونىڭ ئىدارىگە كېلىپ تاشلىغان تۇنجى، ئەمما پۇختا قەدەمى بولدى...

قائىدە - تۈزۈمنى ئىجرا قىلىشتا چىڭ تۇرۇش

سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش تارماقلىرى مەمۇرىي قانۇنىنى ئىجرا قىلغۇچى تارماق. بۇ تارماقتىكى خادىملارنىڭ ھەربىر ئېغىز سۆزى ۋە ھەرىكىتى جەمئىيەتكە بەلگىلىك تەسىر كۆرسىتىدۇ. غۇلامجان سىستېما بويىچە قانات يايدۇرۇلغان «سودا- سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش قوشۇننىڭ ئوبرازىنى تىكلەش يىلى» ۋە «ئادىل سودىنى قوغداش، قانۇن ئىجرا قىلىش يىلى» پائالىيىتىنىڭ ئۇنۇمىنى قولغا كەلتۈرۈشتە قائىدە - تۈزۈم قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە ئەھمىيەت بەردى. 12 تۈرلۈك 151 مادداىلىق قائىدە - تۈزۈم بېكىتىپ، رىئايە قىلمىغانلارغا يۈز خاتىرە قىلماي، چارە كۆردى. ئۇ «ئىككى يىل قۇرۇلۇشى» پائالىيىتىدە ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا خىزمەت كىيىمىنى رەتلىك كىيىش، خىزمەت كىيىمى كىيىپ ھاراق- شاراپ ئىچمەسلىك، مېھماندارچىلىقتا بارماسلىق تۈزۈمىنى قاتتىق ئىجرا قىلىپ، ئىشچى - خىزمەتچىلەرنى چاقىرغان ھامان كېلەلەيدىغان، كەلگەن ھامان خىزمەت قىلالايدىغان ھالەتكە كەلتۈردى. بۇ يىل ئەتىياز خىمىيىۋى ئوغۇتلارنى

خوتەن ۋىلايىتى بويىچە ھاللىق سەۋىيىگە يېتىشتىكى قىزىل بايراقدار كەنت خوتەن شەھىرى ئىسلچى يېزا شولاق كەنتى ئۆز يېرىنىڭ سۇيى مول، شەھەرگە يېقىن بولۇشتەك ئەۋزەللىكىدىن پايدىلىنىپ، باغۋەنچىلىكنى راۋاجلاندۇرۇپ، دېھقانلارنىڭ ھاللىق سەۋىيىگە يېتىش قەدىمىنى تېزلەتتى. ھازىرغا قەدەر ئۇلار 140 مو يەردە ئەلا سورتلۇق ئالما، 60 مو يەردە ئاق ئۆرۈك يېتىشتۇرۇپ، يىللىق باغۋەنچىلىك كىرىمىنى 150 مىڭ يۈەندىن كۆپەرەككە يەتكۈزدى. بۇ يىل ئۇلار ئالمىدىن مول ھوسۇل ئېلىپ 80 مىڭ كىلوگرام سەرخىل ئالمىنى سىرتقا يۆنەكەپ ساتتى.

سۈرەتتە: سىرتقا يۆنەكەپ سېتىشقا تەييارلانغان ئالمىلار سېۋەتلەرگە قاچىلانماقتا.

ئۆز مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم تۇرسۇن** فوتوسى

ئارا مەھەللە كەنتى زامانىۋى بورداقچىلىق بازىسى قۇردى

تېزلىتىش ئۇچۇن، بۇ يىل 8 - ئايدىن باشلاپ زامانىۋى باقمىچىلىق بازىسى قۇرۇشقا كىرىشىپ، بارلىق ئائىللەلەرنى چارۋا مال بېقىشقا، سىلوس بېسىشقا بېتەكلەش بىلەن بىللە، كەنت ئۆزى ئۇلگە كۆرسىتىپ خىش قۇرۇلمىلىق زامانىۋى قوتان، زامانىۋى سىلوس

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **گەبەيدۇللا مەھمۇد** خەۋەر قىلدى: كۇچا ناھىيىسىنىڭ ئىشخىلا يېزىسىنىڭ ئارا مەھەللە كەنتى چارۋىلىقنى يېزا ئىگىلىكىدىكى تۈۋرۈك كەسىپ سۈپىتىدە چىڭ تۇتۇپ، كەنت ماللىيەسىدىن ئاز كەم 300 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، 864 كۋادرات مېتر كۆلەمدە بورداقچىلىق بازىسى قۇردى، بىر قاتار تەييارلىقلاردىن كېيىن 167 تۇياق كالا سېتىۋېلىپ بورداشقا كىرىشتى.

بۇ كەنت يەر ئاز، ئادەم كۆپ بولۇش ئەھۋالىغا ئاساسەن، دېھقانلارنى كۆپ خىل ئىگىلىك بىلەن شۇغۇللىنىشقا ئىلھاملاندۇرۇدى. دېھقانلارنىڭ بېيىش قەدىمىنى بېسىش ئوڭىكى ياساپ ئامبىغا ئۇلگە كۆرسەتتى. ناھىيە بويىچە يېزىلارنىڭ مەسئۇللىرى، چارۋىچىلىق پونكىتىنىڭ خادىملىرى باقمىچىلىق بازىسىنى ئېكسكۇرسىيە قىلىپ، ناھىيە بويىچە كېڭەيتتى.

تېرىشچان ھامان ئامال تاپىدۇ

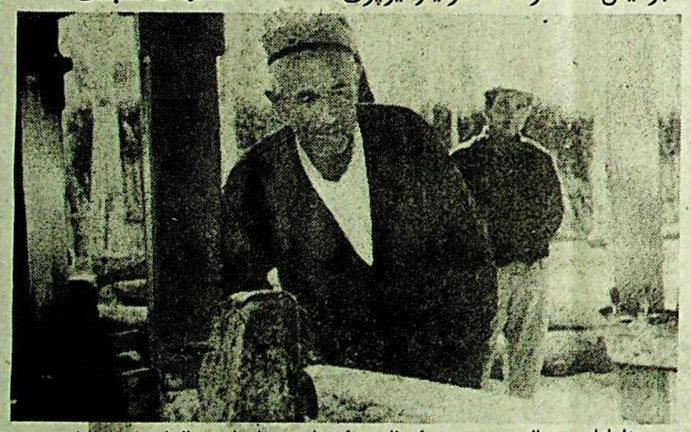
غۇلجا ناھىيىسىنىڭ خۇدىيار يۈزى يېزىسى قوتانتام كەنتىدىكى نۇرمان 1985 - يىلى ئۈچ يۈەن قەرز پۇل ئېلىپ، بازاردىن چىغ سېتىۋېلىپ، ئۆيىدىكى ئازغىنا يۇڭ بىلەن چىغدان توقۇپ 14 يۈەنگە ساتتى. شۇنىڭدىن بۇيان ئۇ چىغدان توقۇپ سېتىشنى داۋاملاشتۇرۇپ شۇ يىللا 2000 يۈەن كىرىم قىلدى. 1986 - يىلى قىزىنى گىلەمچىلىككە ھۇنەرگە بېرىپ، شۇ يىلى ئائىلىسىدە گىلەم توقۇش كارخانىسى قۇرۇپ، يىلىغا ئونتۇرا ھېساب بىلەن ئون پارچىدىن گىلەم توقۇپ سېتىپ، يىللىق ساپ كىرىمىنى 10 مىڭ يۈەنگە يەتكۈزدى. نۇرمان يەنە كوللېكتېپتىن بېرىلگەن 14 مو يەرنىڭ ئەتراپىدىكى تاشلاندۇق يەرنى ئېچىپ ئون مو ھېۋىلىك باغ بىنا قىلدى. 1995 - يىلى ئونىڭ دېھقانچىلىق، باغۋەنچىلىك، گىلەمچىلىكتىن قىلغان ئومۇمىي كىرىمى 72 مىڭ يۈەنگە يەتتى.

تۇرغۇن ئىبراھىم

ئۇ 43 مىڭ يۈەنگە پاختا ساتتى

خوشئوت ناھىيە بورتو يېزىسى كېۋەز تېرىغانىدى. چارۋىچىلىق فېرمىسىنىڭ 4 - ئونىڭ كېۋەز راسا ئوخشاش ئەترەتىدىكى مۇھەممەت ئىبراھىم غايلىقتىن، پاختىدىنلا 43 مىڭ ئۇچ يىلدا 150 مو بوز يەر ئېچىپ، يۈەن كىرىم قىلدى. بۇ يىل 60 موسىغا سۈلياۋ يوپۇق

ئەخمەت مەجىت

غۇلجا ناھىيىسىنىڭ پەنجىم يېزىسىدىكى ئابدۇشۇكۇر ناسىر دېھقانچىلىق زىرائەتلىرىنى تۈرۈپلەپ تېرىپ ئاشلىق، كېۋەز دىن يۇقىرى ھوسۇل ئېلىشقا كاپالەتلىك قىلغاندىن باشقا، 10 مىڭ يۈەن سەرپ قىلىپ ئائىلىسىدە شال تىلىش زاۋۇتى قۇرغاندى. ھازىر ئۇ دېھقانچىلىق كىرىمىدىن باشقا مۇشۇ كەسىپتىنلا يىلىغا 15 مىڭ يۈەن كىرىم قىلىپ، يېزا بويىچە ئالدىن بېيىغان ئائىلە بولۇپ قالدى.

سۈرەتتە: ئابدۇشۇكۇر ناسىر شال تىلماقتا.

تۇرسۇن مۇھەممەت ئوسمان فوتوسى

مەھەممەت ئەمەت باي بولدى

ئەمەس، ئەردە» دېگەندەك ئىلگىرى ھوسۇل چىقمايدىغان بۇ قۇم، شور، زەي يەرلەر مەھەممەت ئەمەتنىڭ تۆككەن قان- تەرىگە لايىق ھوسۇل بەردى. 1995 - يىلى 18 مو كېۋەزدىن 17 مىڭ 500 يۈەن كىرىم قىلىپ، دېھقانچىلىقتىنلا يىلىغا ئونتۇرا ھېساب بىلەن 25 مىڭ يۈەن ئەتراپىدا كىرىم قىلدى. بۇ يىلمۇ كېۋەزدىن ئوبدان ھوسۇل ئالدى. ئەتىياز پەسلىنى چىڭ تۇتۇپ، ئۆي ئەتراپىدىكى بوش يەرلەردىن بوز يەر ئېچىپ، ئەتراپىغا 10 مىڭ تۈپتىن ئارتۇق ئۈجمە، سۆگەت، جىگدە قاتارلىق كۆچەتلەرنى تىكتى. 1.5 مو باغ بىنا قىلدى.

باقمىچىلىقتىن يىلىغا 5000 يۈەن كىرىم قىلدى. ئىككى ئوغلى ۋە كېلىنلىرى شۇغۇللىنىپ، يىلىغا ئونتۇرا ھېساب بىلەن 3000 يۈەن كىرىم قىلدى.

مەھەممەت ئەمەت بېيىغاندا نامرات ئائىللەلەرنى ئېسىدىن چىقارمىدى. يېقىنقى بىر قانچە يىلدىن بۇيان مەھەللىسىدىكى بىر قىسىم نامرات ئائىللەلەرگە 7000 يۈەن ئۆسۈمسىز قەرز بەردى. 800 كىلوگرام بۇغداي، قوناق ۋە ئۇن ياردەم قىلغاندىن سىرت، بۇلارنىڭ 50 مودىن ئارتۇق پېرىنى ھەقسىز ئاغدۇرۇپ بەردى. يەنە 11 تال ياغاچ ئىستولبا ئورنىتىپ، قوشنىلىرىغا 5.5 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا توك سىمى تارتىپ بەردى. مەھەممەت ئەمەت يۇقىرىقىدەك نەتىجىلىرى بىلەن كۆپ قېتىم يېزا ۋە كەنت تەرىپىدىن «ئەمگەك نەمۇنىچىسى»، «قانۇن - تۈزۈمگە رىئايە قىلغان شەرەپلىك ئائىلە»، «ئون يۈلتۇزلۇق ئائىلە»، «ئالدىن ھاللانغان چولپان ئائىلە» ۋەكىلى بولۇپ مۇكاپاتلىنىپ تەقدىرلەندى ھەمدە تەجرىبە تونۇشتۇردى.

مەھەممەت مۇسا

سوغۇرتش شارائىتى ياخشىلاندى

قاراقاش ناھىيىسىنىڭ قاراسای يېزىسى ئۇزۇن يىللاردىن بېرى ئامبار سۇيىدىن پايدىلىنىپ تېرىقچىلىق قىلىپ كەلگەچكە، تۇرلۇك سەۋەبلەر تۆپەيلىدىن ئامبارنىڭ سۇيى ئازىيىپ، قۇرغاقچىلىق بولۇپ يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىشىغا تەسىر يەتتى. يېزىلىق پارتكوم ۋە خەلق ھۆكۈمىتى بۇ خىل ئەھۋالنى

بېجىرىش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش

ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ سىياسىي، كەسىپىي ساپاسىنى ئۈستۈرۈپ، دېلو بېجىرىش ئىقتىدارىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش سودا - سانائەت مەمۇرىي باشقۇرۇش خىزمىتىنىڭ مۇھىم تەركىبىي قىسمى، غۇلامجان ئۆزۈنىڭ سىياسىي، كەسىپىي خىزمەت ساپاسىنى ئۈستۈرۈپلا قالماي، ئىدارىدىكى خادىملارنى پارتىيىنىڭ تۈرلۈك فائجىن، سىياسەتلىرىنى، مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ ھۆججەتلىرىنى سستېمىلىق، چوڭقۇر ئۆگىنىشكە تەشكىللەپ، ئۇلارنىڭ سىياسىي جەھەتتىكى تونۇشىنى ئايدىڭلاشتۇرۇپ، يېڭى ۋەزىيەتنىڭ ئېھتىياجىغا ماسلىشىش، دېلولارنى دەل، توغرا بىر تەرەپ قىلىش قابىلىيىتىنى يېتىشتۇرۇشكەمۇ ئەھمىيەت بەردى. ئۇ بازار زومىگەرلىرى، ھايانكەشلەرنىڭ ھەيۋىسىنى يەرگە ئۇرۇپ، قانۇنسىز تىجارەتكە يول قويمىدى، ئۇ بۇ يىل 9 - ئاينىڭ 24 - كۈنى كېچە سائەت ئىككى ئەتراپىدا تېلېفوندىن بۇ ناھىيىنىڭ ماڭشىن يېزىسىدا ياختا ھايانكەشلىك دېلوسى سادىر بولغانلىق توغرىسىدىكى ئىشتىن خەۋەر تاپقان. غۇلامجان شۇ كېچىدە ئۆزى يالغۇز ماڭشىن يېزىسىغا بېرىپ، يېپ ئۈچىغا ئاساسەن ئەھۋال تەكشۈردى. بىراق تولۇق ئىسپاتقا ئىگە بولغىچە ناك ئېتىپ كەتتى. ئۇ ئەتىسى ئىز قوغلاپ يېپ ئۈچى تېپىپ، بۇ يېزىنىڭ 9 - كەنتىدىكى بىر ياختا سودىگىرىنىڭ ھويلىسىغا بېسىپ قويۇلغان 200 تاغار كېۋەزنى قولغا چۈشۈردى.

△ ئاقتۇ ناھىيىسىدىكى دېھقان، چارۋىچىلار چارۋا مالالارنى بۇ يىل قىش، كېلەر يىلى ئەتىيازدىن بىخەتەر ئوتكۈزۈش ئۈچۈن 11 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر 24 مىڭ 819 تونىنا سىلوس باستى.

باقى ھېيت

△ قاراقاش ناھىيىسىنىڭ تۆۋەن يېزا توقماق كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل دۆلەتكە 814 مىڭ كىلوگرام پاختا سېتىپ بەردى.

ئابلەت مۇھەممەت

△ يېڭسار ناھىيىسىنىڭ ئۈچار يېزىسىدا 11 - ئاينىڭ ئونتۇرىغا قەدەر 24 مىڭ مو كۆزگى بۇغداي كانچىلىنىپ بولۇندى.

قادىر نىياز، مۇھەممەت نىياز

△ يەكەن ناھىيىسى خاكدى بازىرىنىڭ تاغارچى 2 - كەنت 3 - مەھەللىسىدىكى توختى سۇلايمان بۇ يىل 9 - ئايدىن 11 - ئاينىڭ ئاخىرىغا قەدەر تراكتوردا 4212 مو يەرنى ئاغدۇرۇپ 50 مىڭ يۈەن كىرىم قىلدى. ئائىلىدە قېيىنچىلىقى بار ئاسىيخان، تۇرسۇن نۇر قاتارلىق 24 ئائىلىنىڭ 53 مو يېرىنى ھەقسىز ئاغدۇرۇپ بەردى.

ئۆمەرجان ئىبراھىم

قىسقا خەۋەرلەر

△ قاغىلىق ناھىيىسىدىكى دېھقانلار دۆلەتكە 201 مىڭ 687 دەن پاختا سېتىپ بېرىپ، 161 مىليون يۈەن كىرىم قىلدى.

مۇختار ئابدۇللا

△ گۇما ناھىيىسىنىڭ گۇما بازارلىق تەمىنات - سودا كوپېراتىپى 10 - ئاينىڭ ئوتتۇرىلىرىچە كۆزگى بۇغداي تېرىغان 3254 ئائىلىنى 312 مىڭ 366 كىلوگرام خىمىيىۋى ئوغۇت بىلەن تەمىنلەپ، 14 مىڭ مو كۆزگى بۇغداينىڭ ۋاقتىدا تېرىلىشىغا تۈرتكە بولدى.

غوجمۇھەممەت ئابدۇكېرىم

ئەخمەت مۇھەممەت

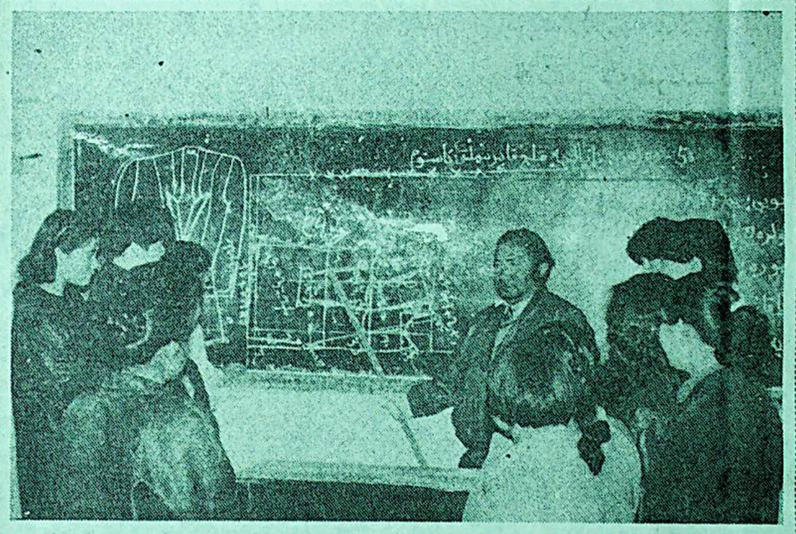
△ مارالبېشى ناھىيىسىنىڭ ئاۋات بازار قاقشال 1 - كەنتىدىكى دېھقانلار بۇ يىل 10- ئاينىڭ 28 - كۈنىگىچە 860 مو بوز يەر ئېچىپ، كېلەر يىلى تېرىش ئۈچۈن ئاغدۇرۇپ تەقلەپ قويدى.

ئابلىمىت يۈسۈپ

بۇگۈر ناھىيىسى ئۇنۇملۇك تەدبىر قوللىنىپ پاكلىق قوۇرۇلۇشنى كۈچەيتتى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھۆسەن خالەم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇگۈر ناھىيىسى بۇلتۇردىن بۇيان مەركەز ۋە ئاپتونوم رايونىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىق قوۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىش توغرىسىدىكى ھۆججەت، يولىيورۇقلىرىنى ئۆز پېرىنسىپ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۈرۈپ ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ، پاكلىق قوۇرۇلۇشنى كۈچەيتتى.

بۇ ناھىيىنىڭ چىرىكلىشىشكە قارشى تۇرۇش، پاكلىق قوۇرۇلۇشنى كۈچەيتىشتىكى تەدبىرلىرى مۇنداق: 1) قائىدە - تۈزۈملەرنى ئۆزلۈكسىز مۇكەممەللەشتۈردى. مەركىزىي كومىتېت تارقاتقان رەھبىرىي كادىرلار رېئايە قىلىشقا تېگىشلىك «بەش ماددىلىق بەلگىلىمە»ۋە «تۆت ماددىلىق تولۇقلىما بەلگىلىمە»نى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرغاندىن سىرت، بۆلۈم دەرىجىلىك كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇشىغا دائىر «ئون ماددىلىق بەلگىلىمە»نى تۈزۈپ يولغا قويدى. 2) تەشۋىقات - تەربىيىنى كۈچەيتىپ، كادىرلارنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇش ئاڭلىقلىقىنى ئۆستۈردى. ناھىيىدىكى بۆلۈم دەرىجىلىك بەزى كادىرلاردىن چىرىكلىشىش قىلمىشلىرىنى ئومۇمىي ئۇقتۇرۇش چىقىرىپ تەنقىد قىلدى. كادىرلاردىن پارتىيە ئىستىلى، پارتىيە ئىنتىزامى ۋە دۆلەتنىڭ ئالاقىدار قانۇن، بەلگىلىمىلىرىگە دائىر بىلىملەربويىچە ئۆچ قېتىم ئومۇمىيۈزلۈك ئىمتىھان ئالدى، ئۆچ قارار كۆرس ئېچىپ مەخسۇس تەربىيىلىدى. 3) كادىرلارغا بولغان باشقۇرۇش، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتتى. بۇ ناھىيە رەھبىرىي كادىرلارغا قارتىلا باشقۇرۇش، نازارەتچىلىكنى كۈچەيتىپ، ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە ئورگانلىرىنىڭ فۇنكسىيىلىك رولىنى تولۇق جارى قىلدۇردى. ئاساسىي قاتلامدىكى 15 رەھبىرىي كادىرنى قوشۇمچە ۋەزىپىدىكى رېۋىزورلۇققا تەكلىپ قىلدى. ئۇلار ھەر يىلى ئىككى قېتىم رەھبەرلىك بەنزىلىرىنىڭ پاك - ئىنتىزامچان بولۇشى بويىچە دېموكراتىك تۇرمۇش يىغىنى ئېچىش، رەھبىرىي كادىرلارنى يىل ئاخىرىدا تەكشۈرۈپ باھالاشنى تۈزۈملەشتۈردى. ناھىيىدىكى

ئۇرۇمچى دوستلۇق تىككۇچىلىك مەكتىپىنىڭ ئوقۇنقۇچىسى ھاجى مۇھەممەت يېقىندا تېكەس ناھىيىلىك كەسپىي ئوتتۇرا مەكتىپىنىڭ تەكلىپىگە بىنائەن، ناھىيىدىكى ئىش كۆتۈپ تۇرغان 40 ياشنى يېقىپ ھازىرقى زامان كىيىم - كېچەكلىرىنى كېيىش، تىكىش، گلادىيە ئىشلەش بىلىملىرى بويىچە كۇرس ئاچتى. ئۇ 25 يىلدىن بۇيان مۇشۇ خىل ئوسۇل بويىچە ئاپتونوم رايونىمىزنىڭ 18 شەھەر - ناھىيىسىدە كۇرس ئېچىپ، 20 مىڭدىن ئارتۇق شاگىرت تەربىيىلەپ، ئىش كۆتۈپ تۇرغان ياشلارغا چىقىش يولى تېپىپ بەردى.

سۈرەتتە: ھاجى مۇھەممەت كۇرسانتلارغا كېسىمچىلىك نەزەريىسىنى چۈشەندۈرمەكتە.

غەيرەت ئابدۇرېشىت فوتوسى

يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى ئەمەلىي ھەرىكىتى بىلەن يەرلىك ئورۇنلارغا ياردەم بېرىپ، مىللەتلەر ئىنتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان قاسىم** خەۋەر قىلىدۇ: شىنجاڭ ئىشلەپچىقىرىش-قۇرۇلۇش بىڭتۇەنىنىڭ يېزا ئىگىلىك 2 - شىسى يېقىنقى ئۇچ يىلدىن بۇيان، يەرلىك ئورۇنلارغا ئەمەلىي ياردەم بېرىپ، بىڭتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى ئىلگىرى سۈردى.

يېزا ئىگىلىك 2 - شىسىنىڭ ھەرقايسى تۇەن، مەيدانلىرى باينغولىن موڭغۇل ئاپتونوم ئويلاستىنىڭ بىر قىسىم ناھىيە (شەھەر)، يېزا، كەنتلىرى بىلەن قوشنا بولۇپ، ئۇلارنىڭ تېرىلغۇ يەر، يايلاق، سۇ ۋە قاتناش يوللىرى گىرەلىشىپ كەتكەن. ئىلگىرى ئىنتىپاقلىق تەربىيىسى چوڭقۇر ئېلىپ بېرىلمىغانلىقتىن، بىڭتۇەن بىلەن يەرلىك ئورۇنلار ئوتتۇرىسىدا بەزى ئىشلاردا زىددىيەتلىشىپ قالدىغان ئەھۋاللار كۆرۈلۈكەندى، بۇ خىل ئەھۋالنى تۈپتىن ئۆزگەرتىش ئۈچۈن، شى پارتكومى 1993- يىلدىن باشلاپ ئىنتىپاقلىقنى كۈچەيتىشنى مۇھىم خىزمەت قاتاردا چىڭ تۇتتى. ئۇلار تۇەن، مەيدانلارغا بېرىپ خىزمەتلەرنى كۆزدىن كۆچۈرگەندە ۋە خىزمەتلەرنى ئورۇنلاشتۇرغاندا، ئالدى بىلەن يەرلىك ئورۇنلار ۋە ئاما بىلەن بولغان ئىنتىزام تەكشۈرۈش، رېۋىزىيە تارماقلىرى بىر قىسىم كادىرلار قەرز ئېلىۋېلىپ قايتۇرمىغان 306 مىڭ يۈەندىن ئارتۇق پۇلنى ئېنىقلاپ قايتۇرغۇزدى. ئۇچ كىشىگە پارتىيە ئىنتىزامى بويىچە چارە كۆردى، ئۇچ كىشىگە مەمۇرىي ئىنتىزام جازاسى بەردى، 22 كىشىگە تەنقىد-تەربىيە بەردى ھەم جەرىمانە قويدى. بۇنىڭ بىلەن ناھىيىنىڭ پاكلىق قوۇرۇلۇشى كۆرۈنەرلىك دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرۈلدى.

ئۇيتوغراقتا يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇش چىڭ تۇتۇلۇپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن - مەدەنىيەت ساپاسى ئۆستۈرۈلدى

ئالاھىدە تەكلىپ قىلىنغان مۇخبىرىمىز **ئوبۇلقاسىم مەتنىياز** خەۋەر قىلىدۇ: كېرىيە ناھىيىسىنىڭ ئويتوغراق يېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان يېزا ئىگىلىك پەن - تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا ئالاھىدە ئەھمىيەت بېرىپ، دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن-تېخنىكا، مەدەنىيەت ساپاسىنى ئۆستۈرۈشتە كۆرۈنەرلىك نەتىجىلەرگە ئېرىشتى.

يېزا رەھبەرلىكى دېھقان، چارۋىچىلارنى تېزرەك نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇپ ھېيىتىش، يېزىنىڭ ئىقتىسادىي تەرەققىياتىنى تېزلىتىش ئۈچۈن، كادىرلار ۋە دېھقان، چارۋىچىلارغا پەن-تېخنىكا تاپىنىپ يېزا ئىگىلىكىنى تاپىنىپ، ئىلمىي ئۇسۇلدا تېرىقچىلىق قىلىشغا كونكرېت يېتەكچىلىك قىلدى. بۇنىڭ بىلەن دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ پەن- تېخنىكا ساپاسى ئۆستى، يېزا بويىچە 16 دېھقان تېخنىك ئۇنۇمنىغا ئېرىشتى. يېزا رەھبەرلىكى يېزا ئىگىلىك پەن- تېخنىكىسىنى ئومۇملاشتۇرۇشقا سېلىنمىدىغان سېلىنمىنى ئۆزلۈكسىز كۆپەيتتى. 1995 - يىلى يېزا بويىچە خاس پەن - تېخنىكا بىلىملىرىنى ئومۇملاشتۇرۇش ئۈچۈن ئىشلەتكەن ئومۇمىي سېلىنما 24 مىڭ 200 يۈەن بولغان بولسا، بۇ يىل قىش ئېلىپ بارىدىغان «قىشلىق ئارقىلىق ئىنانە توپلاش يولى بىلەن 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىپ، يەرلىككە ئىككى چوڭ سېمونت كۆۋرۈك، 16 كىچىك كۆۋرۈك سېلىپ بەردى، يەنە 30 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تاشيول ياساپ بەردى، توققۇز كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چېپىپ بەردى ۋە رېمونت قىلىپ بەردى. دادۇڭزىنىڭ كۆلكۈن ئىنتىپاقلىقنى كۈچەيتىشنى، خەنزۇ يولداشلارنىڭ يەرلىكتىكى ئاز سانلىق مىللەتلەرنىڭ تۇرۇپ - ئادەتلىرىگە ھۆرمەت قىلىشىنى تەكىتلىدى. تۇەن، مەيدان پارتكوملىرىمۇ ئىشچى - خىزمەتچىلەر ئارىسىدا يەرلىك بىلەن ئىنتىپاقلىق، قوشنىدارچىلىق مۇناسىۋىتە ئورنىتىش توغرىسىدا تەربىيىنى قانات يايدۇردى. بۇلتۇر 2 - شىغا قاراشلىق 28-، 29 - ۋە 30 - تۇەن، مەيدانلار بىلەن تۇتۇشۇپ تۇرىدىغان چارباغ، لەڭگەر ۋە شاڭغۇ يېزىلىرى ئوخشاش بولمىغان دەرىجىدە كەلكۈن ئاپىتىگە ئۇچراپ، دېھقانلارنىڭ بىر قىسىم ئۆيى، سالا ئېتىز ۋە سۇ قۇرۇلۇشى ئەسلىھەلىرى ئېغىر زىيانغا ئۇچرىدى. شى ۋە تۇەن، مەيدان پارتكوملىرى بۇ ئەھۋالدىن خەۋەر تېپىپ، ئىشچى- خىزمەتچىلەرنى سەپەرۋەر قىلىش ئارقىلىق ئىنانە توپلاش يولى بىلەن 150 مىڭ يۈەن مەبلەغ ۋە ئادەم كۈچى ئاجرىتىپ، يەرلىككە چوڭ سېمونت كۆۋرۈك، 16 كىچىك كۆۋرۈك سېلىپ بەردى، يەنە 30 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا تاشيول ياساپ بەردى، توققۇز كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چېپىپ بەردى ۋە رېمونت قىلىپ بەردى. دادۇڭزىنىڭ كۆلكۈن بوزۇلۇپ كەتكەن 3000 مو سالا ئېتىزنى تراكتور بىلەن تۇزلەپ ئەسلىگە كەلتۈردى ھەم 15 مىڭ تۇياق چارۋا بېقىشقا بولىدىغان يايلاق ئاجرىتىپ بەردى.

21 - تۇەن 150 مىڭ يۈەن قىممىتىدە مەبلەغ ئاجرىتىپ، خارمودون يېزىسىغا 14 كىلومېتر ئۇزۇنلۇقتا زەيكەش چېپىپ بېرىپ، ئۇچ كەنتنىڭ يېزا ئىگىلىكىدىن تارىختىن بۇيان ئەڭ يوقىرى مول ھوسۇل ئېلىشىغا تۈرتكە بولدى.

شى پارتكومى يەنە بۇلتۇر يىل بېشىدىن بۇ يىل 5 - ئايغىچە ھالىيىدىن 347 مىڭ يۈەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ چۈمپاق يېزىسىدىكى مىللىي باشلانغۇچ مەكتەپ قۇرۇلۇشى، گۈلباغ يېزىسىنىڭ دوختۇرخانا قۇرۇلۇشى، باغراش ناھىيىسىنىڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسىنى كۈچەيتىش قۇرۇلۇشى، چەرچەن ناھىيىسىنىڭ مىللىي دوختۇرخانا قۇرۇلۇشى ۋەكورلا شەھىرى چارباغ يېزىسىنىڭ ئاسفالت يول قۇرۇلۇشلارنىڭ ۋاقتىدا پۈتۈشىگە كاپالەتلىك قىلدى.

بۇلتۇر بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ شال مەھسۇلاتى كەملەپ كېتىپ گۈرۈچ بىلەن تەمىنلەش قىيىن بولۇۋاتقانلىقىدىن خەۋەر تاپقان شى رەھبەرلىكى بۇ ناھىيىگە 150 مىڭ كىلوگرام 1 - دەرىجىلىك گۈرۈچ، سۇ قۇرۇلۇشىغا 100 تونىنا سېمونت، لوپنۇر ناھىيىسىنىڭ سۇ قۇرۇلۇشىغا 50 تونىنا سېمونت ياردەم بەردى.

بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ يېڭسار، تېرەكبازار يېزىلىرىدا بۇلتۇر كەلكۈن ئاپىتى تۇپەيلىدىن بىر قىسىم دېھقانلارنىڭ ئاشلىق مەھسۇلاتى كەملەپ كېتىپ، بۇ يىل 150كە يېقىن دېھقاننىڭ ئاشلىقى ئۆكسۈپ قالغانىدى. بۇنىڭدىن خەۋەر تاپقان 29 - ۋە 30 - تۇەن، مەيدان رەھبەرلىكى بۇ يىل 5 - ئايدا بۇ ئىككى يېزىدىكى قېينىچىلىقى بار ئائىلىلەرگە 5000 كىلوگرام گۈرۈچ، 3000 كىلوگرام ئاق ئۇن ياردەم قىلدى، يەنە ئىككى يېزىنىڭ ماتارىپ ئىشلىرىغا 50 مىڭ يۈەن ياردەم بەردى. بۇ خىل ئەمەلىي ياردەم بىڭتۇەن بىلەن يەرلىكنىڭ ئىنتىپاقلىقىنى تېخىمۇ كۈچەيتتى.

قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكىسى 6 - ئومۇمىي بىغىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشى چىڭ تۇتۇلدى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ئابدۇراخمان نىياز** خەۋەر قىلىدۇ: قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكىسى پارتىيە 14 - ئۆۋەتلىك مەركىزىي كومىتېتى 6 -ئومۇمىي يىغىنىنىڭ روھىنى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىشنى چىڭ تۇتماقتا.

6 - ئومۇمىي يىغىنىڭ ئاخباراتى پېتىپ كېلىشى بىلەنلا، قەشقەر تاشيول باش ئۇچاستكا پارتكومى دەرھال يولداشلارنى ئايرىم - ئايرىم تەشكىللەپ، باش شۇجى جىاڭ زېمىننىڭ مۇھىم سۆزىنى ۋە «جۇڭگو كومۇنىستىك پارتىيىسى مەركىزىي كومىتېتىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى كۈچەيتىشكە دائىر بىرقانچە مۇھىم مەسىلە توغرىسىدىكى قارارى»نى ئەستايىدىل ئۆگىنىشكە ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۆز رايونى، ئۆز ئورنىنىڭ قاتلام ئورۇنلىرىنىڭ باشلىقلىرى ۋە بۆلۈم، ئىشخانىلارنىڭ مەسئۇللىرى قاتناشقان پارتكوم كېڭەيتىلگەن يىغىنىنى چاقىرىپ، «قارار»نى يەنە بىر قېتىم ئۆگەندى. باش ئۇچاستكا پارتكومىنىڭ «قارار»نى ئۆگىنىش، تەشۋىق قىلىش ۋە ئىزچىللاشتۇرۇش توغرىسىدىكى بەش تۈرلۈك پىكرىنى ۋە «باش ئۇچاستكا پارتكومىنىڭ سوتسىيالىستىك مەنىۋى مەدەنىيەت قۇرۇلۇشىنى

بىلەنلا، تەشقەر ناشيول باش ئۇچاستىكا پارتكومى دەرھال ھەرىكەتكە كېلىپ، ئالدى بىلەن پارتكوم ئەزالىرىنى ۋە باش ئۇچاستىكا مەركىزىي ئۆگىنىش گۇرۇپپىسىدىكى ئۇيۇشتۇرۇپ، ئۆز رايونى، ئۆز ئورنىنىڭ ئەمەلىيىتىگە بىرلەشتۇرۇپ ئەستايىدىل مۇزاكىرە ئېلىپ باردى. 2 - باسقۇچتا ھەرقايسى ئاساسىي

شامالباغ پېزىسى مەكتەپلەرنىڭ ئەمەلىي قېينىچىلىقىنى ھەل قىلىپ بەردى

قەشقەر شەھىرىگە قاراشلىق شامالباغ پېزىسى مائارىپ خىزمىتىگە ئەھمىيەت بېرىپ، پېزا- كەنتلەرنىڭ كوللېكتىپ مەبلىغىدىن 112 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ، ئوتتۇرا، باشلانغۇچ مەكتەپلەرنىڭ ئەمەلىي قېينىچىلىقلىرىنى ھەل قىلىپ بەردى.

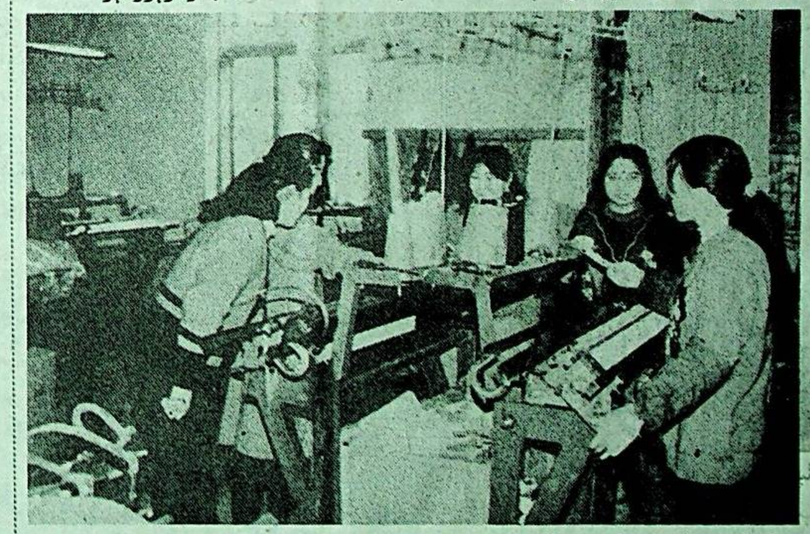
پېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى بۇ يىل يېڭى ئوقۇش مەۋسۇمى باشلىنىش ئالدىدا ھەربىر مەكتەپكە ئادەم ئەۋەتىپ مەكتەپلەردە ساقلىنىۋاتقان پارتا - ئورۇندۇق يېتىشمەسلىك، تەنتەربىيە سايمانلىرى كەمچىل بولۇش ۋە بىر قىسىم ئوقۇغۇچىلارنىڭ ئوقۇش پۇلى تاپشۇرالماسلىق مەسىلىلىرىنى ئېنىقلاپ چىقتى ھەمدە بۇ ئەھۋالغا ئاساسەن پېزا - كەنت مالىيىسىدىن 37 مىڭ يۇەن ئاجرىتىپ، ھەر خىل تەنتەربىيە سايمانلىرىنى سېتىۋېلىپ پېزا تەۋەسىدىكى بىر ئوتتۇرا مەكتەپ، سەككىز باشلانغۇچ مەكتەپكە تارقىتىپ بەردى. ئون كەنت باشلانغۇچ مەكتىپىدە ئوقۇۋاتقان 2904 ئوقۇغۇچىنىڭ 75 مىڭ يۇەن كىتاب، ئوقۇش پۇلىنى ھەل قىلىپ بېرىپ، ئۇلارنى خاتىرجەم ئوقۇش شارائىتىغا ئىگە قىلدى.

ئابدۇغوپۇر پولات

«ئۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» نامىلىق چوڭ تېپىكى بەدىئىي سەنئەت فىلمى يېڭى يىل بايرىمى مەزگىلىدە تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەر بىلەن يۈز كۆرۈشىدۇ

ئۆز مۇخبىرىمىز **مېھرىنىساي ياقۇپ** خەۋەر قىلىدۇ: قۇمۇل ۋىلايىتى بىلەن شىنجاڭ تېلېۋىزىيە ئىستانسىسى بىرلىشىپ ئىشلىگەن «قۇمۇل بوستانلىقىدا بەزمە» نامىلىق چوڭ تېپىكى بەدىئىي سەنئەت فىلمى يېڭى يىل بايرىمى مەزگىلىدە كەڭ تېلېۋىزور كۆرگۈچىلەر بىلەن يۈز كۆرۈشىدۇ.

قۇمۇل ۋىلايەتلىك پارتكوم، مەمۇرىي مەھكىمىنىڭ يېتەكچىلىك قىلىشى، زور كۈچ بىلەن تولۇشى، مەدەت بېرىشى ئارقىسىدا ئىشلەنگەن بۇ فىلىم ئۆزگىچە يەرلىك ئالاھىدىلىككە ئىگە بولۇپ، ئۇنىڭدا قۇمۇلنىڭ سانائەت، يېزا ئىگىلىك ئىشلەپچىقىرىش ئەھۋالى، مەدەنىيەت - سەنئەت تەرەققىياتى، تەبىئىي گۈزەل مەنزىرىلىرى، سەيلە - سايahەت ئىشلىرى، قويۇق مىللىي ئۆرپ - ئادەتلىرى بەدىئىي يوسۇندا سەنئەت شەكلى بىلەن ئۇبرازلىق ئەكس ئەتتۈرۈلگەن.

ئىلى ۋىلايىتىدىكى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلار كۆپ خىل شەكىللەر ئارقىلىق پاراۋانلىق كارخانىلىرىنى كۆپلەپ قوزۇپ، مېيىپلەرنىڭ ئىقتىسادىغا شارائىت يارىتىپ بەردى. سۈرەتتە: پاراۋانلىق پوپايكا زاۋۇتىدىكى مېيىپ ياشلار پوپايكا توقۇماقتا.

كامال جامال ئوغلى فوتوسى

يوپۇرغا پېزىسى كەنت كادىرلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بەرمەكتە

يوپۇرغا ناھىيىسىنىڭ يوپۇرغا پېزىسى يېقىنقى يىللاردىن بۇيان، كەنت كادىرلىرىنىڭ ساپاسىنى ئۆستۈرۈشكە ئەھمىيەت بېرىپ، ئۇلارنىڭ باشلامچىلىق رولىنى ياخشى جارى قىلدۇردى.

پېزىلىق پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ئالدى بىلەن كەنت پارتىيە ياچېيكىسى ۋە كەنت كومىتېتلىرىنى تەرتىپكە سېلىپ، ياش، ئىقتىدارلىقلارنى ۋەزىپىگە قويدى ھەمدە بۇلتۇر 29 نەپەر كەنت كادىرىنى شىنجاڭ پېزا ئىگىلىك رادىئو - تېلېۋىزىيە مەكتىپىنىڭ يوپۇرغا ناھىيىلىك شۆبە مەكتىپىگە، 85 نەپەر كەنت كادىرىنى ۋىلايەتلىك، ناھىيىلىك پارتىيە مەكتىپى ئاچقان كۇرسلارغا ئوقۇشقا ئەۋەتتى. 96 نەپەر كەنت كادىرىنى ناھىيىدە ئېچىلغان پەن - تېخنىكا ئۆگىنىش كۇرسىغا قاتناشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ دېھقانلارنى ھاللىق سەۋىيىگە يەتكۈزۈشتىكى باشلامچىلىق رولىنى جارى قىلدۇردى. 21 نەپەر كەنت كادىرىنى خوتەن ۋىلايىتىنىڭ ئېتىز- ئېرىق سۇ ئىنشائاتى قۇرۇلۇشىنى، پېزا - ئىگىلىكىنى ماشىنىلاشتۇرۇش ئەھۋالىنى ئېكسكۇرسىيە قىلدۇردى.

ھۈسەنجان پالتى

يېڭىسار خەلق سوتى كەسىپ ئىستىلىنى ياخشىلاپ، ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتلەرنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى

ئىختىيارىي مۇخبىرىمىز **ھۈسەن خالەم** خەۋەر قىلىدۇ: بۇگۈر ناھىيىسىنىڭ يېڭىسار خەلق سوتى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان، كەسىپ ئىستىلىنى ياخشىلاپ ناھىيىدىكى ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتلەرنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى ئىلگىرى سۈردى.

بۇ سوت ناھىيىنىڭ شەرقىگە جايلاشقان ئەشمە، چىدىر، تېرەكبازار، يېڭىساردىن ئىبارەت تۆت يېزا، 22 كەنت، ئىككى دېھقانچىلىق مەيدانى، 15 يېزا - بازار كارخانىسى ۋە ناھىيىگە قاراشلىق ئىككى كۆمۈركان قاتارلىق ئورۇنلارنىڭ ئىجتىمائىي مۇقىملىقىنى قوغداش ۋەزىپىسىنى ئۈستىگە ئالغان. ناھىيىلىك پارتكوم، خەلق ھۆكۈمىتى ۋە ناھىيىلىك خەلق سوت مەھكىمىسى بۇ يىل كىرگەندىن بۇيان بۇ سوتتىكى خادىملارنى تولۇقلىدى ۋە مالىيىدىن 80 مىڭ يۇەن مەبلەغ ئاجرىتىپ، يېڭىدىن كۆلىمى 200 كۋادرات مېتر كېلىدىغان يەتتە ئېغىزلىق ئىشخانا، يېغىن زالى - ياتاق سېلىپ بەردى. بىر ماشىنا، بىر موتسكلىت ھەل قىلىپ بەردى. بۇ سوت خىزمەت شارائىتى ياخشىلانغاندىن كېيىن، كادىر - ساقچىلارغا بولغان ئىدىيۋى - سىياسىي تەربىيە، كەسىپ ئەخلاقى تەربىيىسىنى كۈچەيتىپ، قائىدە - تۈزۈملەرنى مۇكەممەللەشتۈرۈپ، كەسىپ ئىستىلىنى ياخشىلىدى. قانۇننى ئادىل ئىجرا قىلىش، پاك - دىيانەتلىك بولۇش بويىچە «سەككىزگە رۇخسەت قىلماسلىق» ۋە «ئۈچ تۈرلۈك چەكلەش بۇيرۇقى»نى تۈرۈپ ئىجرا قىلىپ، قانۇنغا خىلاپلىق قىلىش ئەھۋاللىرىنىڭ يۈز بېرىشىنىڭ ئالدىنى ئالدى. بۇ سوت يىل بېشىدىن ھازىرغىچە 900 ئادەم (قېتىم) كۆتۈۋالدى. 580 پارچە ئەرز خەتنى قوبۇل قىلىپ، 272 پارچىسىنى مۇناسىۋەتلىك ئورۇنلارغا يوللاپ بەردى. 148 پارچە دېلونى خىزمەت دائىرىسى ئىچىدە ۋاقتىدا ھەل قىلدى. بۇنىڭ ئىچىدە 212 مىڭ يۇەن قىممىتىدىكى 17 پارچە ئىقتىسادىي دېلونى، 71 پارچە ئىجرا قىلىش ھۆكۈمىنى، 81 پارچە ھەق تەلەپ دېلوسىنى قانۇنىي تەرتىپ بويىچە ۋاقتىدا بىر تەرەپ قىلىپ تۆت پېرسېنتىنىڭ ئىجتىمائىي ۋە ئىقتىسادىي مۇناسىۋەتلەرنىڭ ساغلام تەرەققىي قىلىشىنى كۆچلۈك ئىلگىرى سۈردى.

ساموئۇل پېزىسىدا ھەقسىز داۋالىنىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى

لوپ ناھىيىسىنىڭ ساموئۇل پېزىسىدا دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ھەقسىز داۋالىنىش تۈزۈمى يولغا قويۇلدى.

بۇ پېزا ئۆز پېزىسىنىڭ توك مەسلىسىنى ھەل قىلىش ئۈچۈن 1993 - يىلى 6 مىليون يۇەندىن ئارتۇق مەبلەغ سېلىپ، سائىتىگە 800 كىلوۋاتلىق توك چىقىرىش ئىقتىدارىغا ئىگە سۇ ئېلېكتر ئىستانسىسى قۇرۇشقا باشلىغانىدى. بۇ ئىستانسا بۇ يىل پۈتۈپ، توك تارقىتىشقا باشلىدى. ئىستانسىنىڭ پېزىغا ھەر يىلى تاپشۇرىدىغان 220 مىڭ يۇەن باج-پايدىسىنى پېزىدىكى دېھقانلارنىڭ داۋالىنىش ئىشلىرىغا ئاجرىتىش ئۈچۈن مۇناسىۋەتلىك بولۇپ ئۈچ يىل ئىچىدە 212 مىڭ يۇەن مەبلەغ سېلىپ، 1996 - يىل 12 - ئاينىڭ 1 - كۈنىدىن 2006 - يىل 11 - ئاينىڭ 30 - كۈنىگىچە پېزا تەۋەسىدىكى 22 مىڭ كىشىنىڭ داۋالىنىش راسخوتىنى پۈتۈنلەي پېزىدىن چىقىرىشنى قارار قىلدى.قارارغا پېزا تەۋەسىدىكى پىلانلىق تۇغۇت سىياسىتىگە خىلاپلىق قىلمىغان دېھقان، چارۋىچىلارنىڭ ناھىيىلىك دوختۇرخانىلاردا داۋالانسا، داۋالىنىش راسخوتى بىردەك ئاتچوت قىلىنىدىغانلىقى بەلگىلەندى.

قادىر ئابدۇللا، ئوبۇلھەسەن ئەيسا

خ ك پ مەركىزىي كومىتېتىنىڭ باش شۇجىسى، دۆلەت رەئىسى جياڭ زېمىن 12 - ئاينىڭ 11- كۈنى مەملىكەتلىك سىياسىي كېڭەشنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى چېەن شۆسىننىڭ ئۆيىگە كېلىپ، ئېلىمىزنىڭ پەن - تېخنىكا ئىشلىرىغا مۇھىم تۆھپە قوشقان بۇ مەشھۇر ئالىمنى يوقلىدى.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

مەملىكەتلىك سەھىيە خىزمىتى يىغىنى بېيجىڭدا يېپىلدى

يىغىندا سەھىيە خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈش ئوتتۇرىغا قويۇلدى

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، بېيجىڭ، 12- دېكابىر تېلېگراممىسى. مەملىكەتلىك سەھىيە خىزمىتى يىغىنى بۈگۈن بېيجىڭدا يېپىلدى. دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى پېك پېييۈن خۇلاسە سۆزىدە مۇنداق دەپ كۆرسەتتى: بۇ قېتىمقى يىغىن ئېلىمىزنىڭ سەھىيە ئىشلىرى ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنىڭ چوڭ - چوڭ فاكىتلىرىنى ھەل قىلدى. ھەر دەرىجىلىك پارتكوم، ھۆكۈمەت، ھەرقايسى تارماقلار يىغىن روھىنى ئەستايىدىل ئىزچىللاشتۇرۇپ ۋە ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، سەھىيە خىزمىتىنى مۇھىم ئىشلار كۈنتەرتىپىگە كىرگۈزۈپ، ئاممىنىڭ دەردىگە يېتىدىغان، پارتىيە بىلەن ئاممىنىڭ مۇناسىۋىتىنى قويۇقلاشتۇرىدىغان، ئۇقتىساد ۋە ئىجتىمائىي تەرەققىياتنى ئىلگىرى سۈرىدىغان چوڭ ئىش سۈپىتىدە تۇتۇشنى ئۈمىد قىلمەن.

يىغىنىڭ يېپىلىش مۇراسىمىغا ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى سىياسىي بيۈروسىنىڭ ئەزاسى، شۇجىچۇنىڭ شۇجىسى، گوۋۇيۈەننىڭ مۇئاۋىن زۇڭلىسى جاڭ چۇنيۈن، مەركىزىي ھەربىي ئىشلار كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن رەئىسى جاڭ ۋەننيەن، مەملىكەتلىك خەلق قۇرۇلتىيى دائىمىي كومىتېتىنىڭ مۇئاۋىن ۋېيىۋەنجاڭى فېي شياۋتۇڭ قاتناشتى. يىغىنغا دۆلەت ئىشلىرى كومىسسارى لوگەن رىياسەتچىلىك قىلدى.

ئۇچ پىرىم كۈن ئېچىلغان يىغىندا ۋەكىللەر باش شۇجى جياڭ زېمىن ۋە لى پېڭ زۇڭلىنىڭ مۇھىم سۆزلىرىنى ئەستايىدىل ئۆگەندى، سەھىيە مىنىستىرى چېن مىنجاڭنىڭ خىزمەت دوكلاتىنى ئاڭلىدى، «ج ك پ مەركىزىي كومىتېتى، گوۋۇيۈەننىڭ سەھىيە ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتى توغرىسىدىكى قارارى» لايىھەسىنى مۇھاكىمە قىلدى، خىزمەت ئەھۋالىنى ئالماشتۇردى، ئىسلاھات تەجرىبىلىرىنى يەكۈنلىدى، سەھىيە خىزمىتىنىڭ مۇھىملىقىغا بولغان تونۇشىنى ئۇستۇردى، سەھىيە خىزمىتىنىڭ كۆرەش نىشانى ۋە يېتەكچى فاكتورلىرىنى ئايدىڭلاشتۇرۇۋالدى، سەھىيە خىزمىتىنى ياخشى ئىشلەش مەسئۇلىيەتچانلىقىنى كۈچەيتتى. كۆپچىلىك بىردەك مۇنداق دەپ ھېسابلىدى: بۇ قېتىمقى يىغىن مۇھىم رېئال ئەھمىيەتكە ۋە چوڭقۇر تارىخىي ئەھمىيەتكە ئىگە بولۇپ، ئېلىمىز سەھىيە ئىشلىرى ئىسلاھاتى ۋە تەرەققىياتىنى چوقۇم زور دەرىجىدە ئىلگىرى سۈرىدۇ.

يىغىندا «بېتيون مۇكاپاتى»غا ئېرىشكەن ئالتە تەبىبىي خىزمەتچى تەقدىرلەندى. «بېتيون مۇكاپاتى» سەھىيە سىستېمىسىدىكى ئەڭ يۇقىرى شەرەپ مۇكاپاتى بولۇپ، بۇنىڭدىن ئىلگىرى جاۋشۇفاڭ قاتارلىق بەش تەبىبىي خىزمەتچى بۇ شەرەپكە ئېرىشكەندى.

كېلەر يىلى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىدا بەش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم

شىنخۇا ئاگېنتلىقى، شېنياڭ، 7 - دېكابىر تېلېگراممىسى. دۆلەت ئىقتىساد - سودا كومىتېتىنىڭ مۇدىرى ۋاڭ جوگيۇ بۇ يەردە ئېچىلغان مەملىكەتلىك ئىقتىساد - سودا خىزمىتى يىغىنىدا مۇنداق دېدى: بىرقانچە يىللىق ئىزدىنىش ئارقىلىق ئېلىمىزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتىدىكى مۇھىم، قىيىن مەسىلىلەر ئاساسىي جەھەتتىن ئېنىقلاندى، ئىسلاھاتنىڭ تۆپ فاكتورى ئايدىڭلاشتى، ئېلىمىزنىڭ دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش باسقۇچىدا تۇرماقتا. مەركەزنىڭ ئىقتىسادى خىزمەت يىغىنىنىڭ روھىغا ئاساسەن كېلەر يىلى دۆلەت كارخانىلىرى ئىسلاھاتى تېخىمۇ گەۋدىلىك ئىلگىرىلەپ قويۇلۇپ، كۆپ مەركەزلەشتۈرۈلۈپ، بەش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم.

ۋەيران قىلىش كارخانا ئىسلاھاتى ۋە قۇرۇلما تەڭشەشنىڭ مۇھىم مەزمۇنى بولۇپ، ئۇنىڭ سىياسەتچانلىقى كۈچلۈك، خىزمەت مىقدارى ناھايىتى كۆپ، قېينىلىق دەرىجىسى يۇقىرى. ھەر دەرىجىلىك ئىقتىساد - سودا كومىتېتلىرى زور كۈچ سەرپ قىلىپ بۇ خىزمەتنى ياخشى ئىشلىشى، مەخسۇس كىشى مەسئۇل بولۇپ، كۆڭۈل قويۇپ تەشكىللىشى لازىم. ھەرقايسى سىناق قىلىنىۋاتقان شەھەرلەردە قوشۇمچە ۋەيران قىلىش خىزمەت پىلانىنى تۈزۈپ چىقىشى لازىم. قوشۇمچە كۆپ، ۋەيران قىلىش ئاز بولۇشى، قوشۇمچە كەسىپنى ئۆزگەرتىش كۆپ، ئىشتىن توختىتىش ئاز بولۇشى لازىم. سىناق نۇقتىسى قىلمىغان شەھەرلەردە ھوقۇق دائىرىسىدىن ھالقىغان ھالدا سىناق نۇقتىلىرىغا قارىتىلغان سىياسەت بويىچە كارخانىلارنى قىلدۇرۇش، باشلامچى كارخانىلارنى يېتەكلەش، قوغدىلىدىغان كارخانىلارنى بېكىتىش لازىم.

4. زىيانىنى توگىتىش، پايدىنى ئاشۇرۇش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. كېلەر يىلى زىيانىنى توگىتىش، پايدىنى ئاشۇرۇش مەسئۇلىيەت تۈزۈمىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈپ، خىزمەت سالمىقىنى يەنمۇ ئاشۇرۇش لازىم. تۈرگە ئايرىپ پىتەكچىلىك قىلىشنى كۈچەيتىش، ئۇستۇن ئورۇندا تۇرىدىغان كارخانىلارغا «ئۇچنى ئۆزگەرتىش، بىرنى كۈچەيتىش» ئارقىلىق ئىمكان قەدەر تېز يار - يۆلەكتە بولۇپ، راۋاجلاندۇرۇپ زورايتىش، ئوتتۇرىدىكى كارخانىلارنى مېخانىزمنى ئۆزگەرتىش، قۇرۇلمىنى تەڭشەش، يەنە قىسمەن كارخانىلاردىكى ئىشچى - خىزمەتچىلەرنىڭ تۇرمۇش قېينىچىلىقى مەسىلىسىنى ياخشى ھەل قىلىشقا دىققەت قىلىش، نامراتلىقتىن قۇتۇلدۇرۇش سىياسىتىنى ئەمەلىيلەشتۈرۈش لازىم. تىرىشچانلىق كۆرسەتكەن ئارقىلىق كېلەر يىلى كارخانىلارنىڭ پايدىسىنى ئاشۇرۇش، زىيىنىنى ئازايتىشنى قولغا كەلتۈرۈش لازىم.

5. «ئۇچ قالايمىقان»نى تۈزەش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. ھازىر كارخانىلارغا قارىتىلغان ھەر خىل قالايمىقان ھەق ئېلىش، قالايمىقان جەرىمانە قويۇش، قالايمىقان سېلىق سېلىش تۈرلىرى 3000 خىلدىن كۆپرەككە يەتتى. كارخانىلار بۇنىڭغا بەرداشلىق بېرەلمىدى، پارتىيە

(بېشى 1 - بەتتە)

جەمئىيەتتە يەنە ھەشمەتلىك توي قىلىشقا قۇتراتقۇغان كىشىلەرمۇ يوق ئەمەس، بۇ كۆزقاراش مەسلىسلا ئەمەس، بەلكى ئەخلاق، پەزىلەت، ئىستىل، قانۇن-ئىنتىزامغا تاقىلىدىغان مەسىلە، ئۇنىڭغا ئەستايىدىل مۇئامىلە قىلىش كېرەك. 1) توي قىلىش پۇرستىدىن پايدىلىنىپ ئاتا-ئانىسىدىن «مال -مۇلۇك ئۇندۇرۇۋالىدىغان» كىشىلەر؛ 2) ھەشمەتلىك توي قىلىشتىن پايدىلىنىپ پۇل تاپىدىغانلار، مەسىلەن: بەزىلەر مەخسۇس ئالىي دەرىجىلىك ھەشمەتلىك پىكاپلارنى ئىجارىگە بېرىپ

دەرىجىدە بۇزۇۋاتىدۇ، شۇڭا خەلق ئاممىسىنى سەپەرۋەر قىلىپ، ئۇلارنى تەنقىد قىلىش، ئاشكارىلاش، پارتىيە ئىنتىزامى، دۆلەت قانۇنى بويىچە چەكلەش، جازالاش كېرەك.

ئىشىنىمىزكى، ئىدىيىۋى-سىياسىي خىزمەتنى كۈچەيتىپ، ئاممىغا كۆزقاراشنى ئۆزگەرتىش، ناچار ئۆرپ-ئادەتنى ئۆزگەرتىش توغرىسىدا تەربىيە ھېرىپ، تويىنى ھەشمەتلىك قىلىدىغانلارنى قانۇن- ئىنتىزامدىن پايدىلىنىپ چەكلىسەك، شۇنىڭ بىلەن بىللە، توغرا كەيپىياتنى ئەۋج ئالدۇرۇپ، يېگانە توي قىلغان، يېگانە

خەتتاتلار جۇئېنلەي، دېڭ يېچاۋ خاتىرە سارىيىغا مەبلەغ توپلاش ئۇچۇن ھۆسن خەت ئەسەرلىرىنى ئىئانە قىلدى

مەملىكەتتىكى 200 دىن ئارتۇق خەتتات جۇئېنلەي، دېڭ يېچاۋ خاتىرە سارىيىنى قۇرۇشقا مەبلەغ توپلاش ئۇچۇن ئىئانە قىلغان 300 پارچە ھۆسن خەت ئەسىرى 12 - ئاينىڭ 4 - كۈنىدىن باشلاپ تەيجىن تارىخ مۇزېيىدا كۆرگەزمە قىلىنىدى، بۇ ھۆسن خەت ئەسەرلىرى 12 - ئاينىڭ ئوتتۇرىدا تالاشتۇرۇپ سېتىلىدۇ.
شىنخۇا ئاگېنتلىقى

ئورۇنغا قويۇلۇپ، كۆچ مەركەزلەشتۈرۈلۈپ، بەش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭى ئېلىپ بېرىلمدۇ.

1. زامانىۋى كارخانا تۈزۈمىنى سىناق قىلىش جەھەتته مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. كېلەر يىلى سىناق قىلىش لايىھىسىگە ئاساسەن خىزمەتلەرنى يەنمۇ ياخشى ئىشلەش بىلەن بىر ۋاقىتتا، تەجرىبىلەرنى ئەستايىدىل يەكۈنلەپ، زامانىۋى كارخانا تۈزۈمى ئورنىتىشنىك يوللىرىنى تېپىپ چىقىش، ھەل قىلىشقا تېگىشلىك مەسىلىلەرنى ئايدىڭلاشتۇرۇش، قانداق كېڭەيتىش توغرىسىدا پىكىر ۋە تەكلىپلەرنى ئوتتۇرىغا قويۇش لازىم.

2. قوشۇمچا، ۋەيران قىلىش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. قوشۇمچا، ۋەيران قىلىش جەھەتتىكى مۇستەھكەم قورغانغا ھۇجۇم قىلىش جېڭىنى ياخشى ئېلىپ بېرىش لازىم. كېلەر يىلى سىناق قىلىش لايىھىسىگە ـ كارخانا، مىقدار قۇرۇلمىسىنى تەڭشەشنى ئاساس، مەھسۇلات قۇرۇلمىسى ۋە كارخانىنىك تەشكىلىي قۇرۇلمىسىنى تەڭشەش مۇھىم نۇقتا قىلىپ، مىقدارنى تەڭشەشته مەۋقەنى ھازىرقي كارخانىلارنىك تېخنىكا جەھەتتىن ئۆزگەرتىشكە قويۇش لازىم. كېلەر يىلى بىر تۈركۈم مۇھىم تېخنىكا ئۆزگەرتىش تۈرلىرىنى تامامىلاش، نۇقتىلىق يېڭى مەھسۇلاتلارنى ئىشلەش، كونا مەھسۇلاتلارنى شاللۇقىتىش، داغلىق ماركىلىق مەھسۇلاتلارنى تەرەققي قىلدۇرۇش، ئىقتىدارلىق مەھسۇلاتلارنى ئىشلەپچىقىرىش، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى كېڭەيتىش، ئىقتىسادىي ئۈنۈمنى ئۆستۈرۈش ئاساسىدا، ئىشلەپچىقىرىش كۆلىمىنى ئاساسەن ساقلاپ قېلى